ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဒီပနီသယ

ပဋ္ဌမတွဲ

ပြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၂ ကောဇာ ၁၃၃၀ မေလ ၁၉၆၈

၈ ၂ ၀ ၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ိုနိသယ

ပဋ္ဌမတွဲ

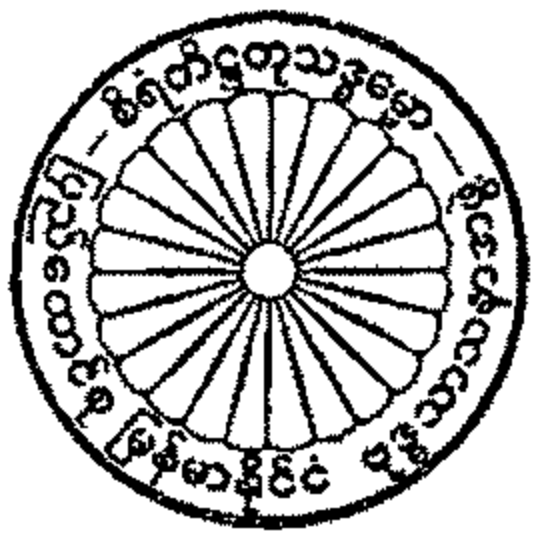

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၂ ခေါဇာ ၁၃၃၀ မေလ ၁၉၆၈

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအမွဲ ပုံနှိုင်တိုက်၌ (ဧမျှဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအမွဲ ပဋ္ဌိဝိသောဓက သံဃာအားလုံးက တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၉၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်သုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

(ပဌမတွဲ)

မြတ်သားဗွယ်ရှာ မာတိကာ

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသနှာမရှုပပရိဂ္ဂဟကထာ

၁။ ဝိပဿနာဏ်အာရုံ ခန္ဓာတရားတို့၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းကို နှုတ်တက်သင်ယူခြင်း အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးမြန်းခြင်း စသည်ဖြင့် ဉာဏ်စွမ်းရှိသလောက် လေ့လာပြီးလျှင် မူလဘူတဖြစ်သော သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိနှစ်ပါးကို ပြည့်စုံစေသင့်ပုံ ၁

၂။ သီလဝိသုဒ္ဓိကို သီလနိဒ္ဒေသ၌ရှင်း စိတ္တဝိသုဒ္ဓိကို သမာဓိနိဒ္ဒေသ၌ရှင်း ဖွင့်ဆိုပြီးအတိုင်း သိရှိသင့်ပုံ ၂

၃။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစသော ငါးပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့သည် ပွါးစေအပ်သောကြောင့် ကိုယ်ထည် မည်ပုံ ၂

၄။ နာမ်ရုပ်တို့ကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်တိုင်း မြင်ခြင်းသည် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မည်ပုံ ၂

၅။ ဈာန်၌ရှင်း ဈာန်၏ဥပစာ၌ရှင်း တည်၍ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် သမထယာဉ်ရှိသော 'သမထ-ယာနိက'ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို အလိုရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဈာန်အင်္ဂါနှင့် သမ္မယုတ်တရားတို့ကို ဝိပဿနာတင်၍ ရှေးဦးစွာ နာမ်သဘောသိုံ့နှင့် ပြေ့ရှင့်ပြေ့ဟွင်း ဥပမာအလား ရုပ်ကိုရှာ၍ ရှုံ ၇

၆။ ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ယောဂီသည်ရှင်း ဆိုခဲ့ပြီးသော သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရှင်း ဓာတ်လေးပါးတို့ကို အကျဉ်းအကျယ်အားဖြင့် သိမ်းဆည်းသင့်ပုံ ၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	ဓာတ်လေးပါးထင်သော ယောဂီအား ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောင်္ဘာသတို့၌ရင်း တေဇောကောင်္ဘာသ လေးပါး ဝါယောကောင်္ဘာသ ခြောက်ပါး စသောတရားတို့၌ရင်း ရုပ်တရားတို့သည် ထင်ရှားလာနိုင်ပုံ	၅
၈။	ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် အရေအတွက် သင်္ချာအားဖြင့် တထောင့်လေးရာကိုးဆယ့်လေးပါးသော တရားသဘောကို "ရုပ်မည်၏"ဟု ရှုရပုံ	၈
၉။	ရုပ်ကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းပြီးသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား ဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့် နာမ်တရားတို့ ထင်ရှားပုံ	၉
၁၀။	လောကုတ္တရာစိတ်တို့သည် ဝိပဿနာ သက်သက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပညာဖြင့်သိမ်းဆည်းခြင်း မရောက်သကဲ့သို့ သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း သိမ်းဆည်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်သောကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်တို့ကို မယူရပုံ	၉
၁၁။	ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် လောကီစိတ်(၈၁) စေတသိက် ၅၂-စသော နာမ်တရားတို့ကို နာမ်ဟု ရှုမှတ်ရပုံ, ဤနည်းဖြင့် လေးပါးသော ဓာတုဝဝတ္ထာန်ကို အကြောင်းပြုပြီးလျှင် နာမ်ရုပ်တို့ကို အကျယ် မှတ်သားသင့်ပုံ....	၁၀
၁၂။	ရဟန်းသည် ဤအတ္တဘောဘ၌ စက္ခုဓာတ် ရှိ၏။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတ် ရှိ၏ဟု ဓာတ်တို့ကို ဆင်ခြင်၍ မှတ်သားရပုံ	၁၀
၁၃။	လူအပေါင်းသည် မျက်တွင်းခ၌ မျက်ကြော ကြိုးငယ်ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော အသားစိုင်ကို မျက်စိဟု သိကြသော်လည်း စင်စစ်မှာမူ ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝယ် ဥပါဒါရုပ်တို့၌ ဆိုအပ်သော စက္ခုပသာဒကိုသာ "စက္ခုဓာတ်"ဟု မှတ်သားအပ်ပုံ	၁၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄။	စက္ခုပသာဒ၏မှီရာ ဓာတ်လေးပါးစသော ငါးဆယ့် သုံးပါးသော ရူပ်တို့ကိုလည်း " စက္ခုဓာတ် "ဟု မမှတ်အပ်ပုံ, သောတဓာတ် စသည်တို့၌လည်း ဤအတိုင်း မှတ်သင့်ပုံ....	၁၁
၁၅။	ကာယဓာတ်၌ စက္ခုဒသကစသည်မှကြွင်းသော လေးဆယ့် သုံးပါးသောရူပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောကိုးခြောပုံနှင့် ကေစိ ဆရာတို့၏ အယူအဆများ	၁၁
၁၆။	ပသာဒရူပ်ငါးပါးနှင့် ပသာဒရူပ်ငါးပါးတို့၏ အာရုံတဆယ့် နှစ်ပါးသောရူပ်တို့ကိုထား၍ ကြောက်ပါးသော နိပ္ဖန္နရူပ်တို့သည် ဓမ္မဓာတ်မည်ပုံ....	၁၂
၁၇။	စက္ခုပသာဒကိုမှီ၍ ရူပါရုံကိုအာရုံပြုသောစိတ်သည် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်မည်ပုံ, ဤနည်းဖြင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် နာမ်ရူပ်တို့ကို ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ဖြင့်ရင်း အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးတို့ဖြင့်ရင်း ဓန္ဓာငါးပါးတို့ဖြင့်ရင်း အကျဉ်းအကျယ် ပိုင်းခြားမှတ်သားရပုံ	၁၂
၁၈။	ရူပ်ကို သိမ်းဆည်းသကဲ့သို့ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား နာမ်တရားက သိမ်မွေ့လွန်းသော ကြောင့် မထင်ရှားပါလျှင် လျှောညှံ့သော လုံ့လဝန်ခြုမှုကို မပြုပဲ ရူပ်ကိုသာ အဖန်တလဲလဲ လက္ခဏာစသော အားဖြင့် စုံစမ်းသင့်ပုံ	၁၆
၁၉။	ရူပ်ကို အထပ်ထပ်သုံးသပ်သောယောဂီအား ရူပ်တရား၏ အာရုံဖြစ်သော နာမ်တရားတို့လည်း အလိုလိုထင်ရှား လာနိုင်ကြောင်းကို ဥပမာမျိုးစုံတို့ဖြင့် ဖွင့်ပြထားပုံ	၁၆-၂

အရူပဓမ္မာနုံဥပဒ္ဒဝနာကာရကထာ

၂၀။	စင်ကြယ်သောရူပ်ကို သိမ်းဆည်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား နာမ်တရားတို့သည် ဖဿ၏သဘောသတ္တိ ဖုသနလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း ဝေဒနာ၏သဘောသတ္တိ အနုဘဝနလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း ဝိညာဉ်၏သဘောသတ္တိ ဝိဇာနန-	

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

လက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း နာမ်တရားတို့ကို သိခြင်း၏ အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့် ထင်ရှားလာနိုင်ပုံ ၁၈

၂၁။ ရူပ်ကိုစင်ကြယ်စွာ သိမ်းဆည်းပြီးသော ယောဂီသာ နာမ်တရားတို့ကို သိမ်းဆည်းရန် အားထုတ်သင့်၍ ယင်းသို့မဟုတ်ပါက အားထုတ်ရန်မသင့်ပုံ ၂၂

၂၂။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံ ဘုံသုံးပါးဌ်ဖြစ်သော တရားတို့ကို သန်လျက်ဖျားဖြင့် ပန်းကပ်ကြီးကိုဖွင့်သကဲ့သို့ရင်း ထန်းဖူးညောက်အစုံကို ခွဲဘီသကဲ့သို့ရင်း နာမ်ဟုရင်း ရူပ်ဟုရင်း မှတ်သားပြီးလျှင် "ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ လူ နတ် ဗြဟ္မာ မရှိ"ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ရောက်ပုံ ၂၃

သမ္မဟုလသုတ္တန္တသံသန္ဒနာ

၂၃။ ဝင်ရိုးလှည်းဘီးစသော အစိတ်သမ္ဘာရ အကြောင်းရှိသောကြောင့် လှည်းရထားဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ရှိနေသေးသမျှ သတ္တဝါဟူသော ဝေါဟာရဖြစ်ရပုံ ၂၅

၂၄။ သစ်နွယ် မြေညက် မြက် သက်ဃယ်တို့ကိုစုဝေ၍ ၎င်းတို့ဖြင့် ခြုံရုံအပ်သော ကောင်းကင်ကို အိမ်ခေါ်သကဲ့သို့ အရိုးအကြော အသား အရေတို့ကို အစဲပြု၍ ၎င်းတို့ ခြုံရုံအပ်သော ကောင်းကင်ကိုလည်း "ကိုယ်"ဟုခေါ်ရပုံ ၂၆

၂၅။ ပင်စည် အခက် အရွက်စသည်တို့ကို တပေါင်းတည်းပြုသောအခါ သစ်ပင်ဝေါဟာရဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း ပရမတ္ထအားဖြင့် အစိတ်တခုခုကို ရှာဖွေသောအခါ သစ်ပင်မရှိသကဲ့သို့ရင်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟု မှတ်အပ်သော နာမ်ရူပ်တရားတို့ကိုလည်း တပေါင်းတည်းပြုသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူသော ဝေါဟာရဖြစ်၍ ပရမတ္ထအားဖြင့် ဓမ္မတခုစီတခုစီကို ရှာဖွေသောအခါ ငါဟုရင်း ငါ့ဖြစ်၏ဟုရင်း မိန်းမအယူ၏ ဟည်ရာသတ္တဝါမရှိပုံ.... .... ၂၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၆။	ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တ ဇီဝမရှိ နာမ်ရုပ်မျှသာ ရှိ၏ဟု ရှုသော ယောဂီ၏အမြင်ကို "အမြင်မှန်"ဟု ခေါ်၍ ဤယထာဘူတ အမြင်မှန်ကိုပင် "သတ္တ ဇီဝ ပုဂ္ဂလ"ဟု ယူခြင်းဟူသော မဟာအမှားမှ စင်ကြယ်သောကြောင့် "ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ"ဟု ဆိုအပ်ပုံ	၂၀
၂၇။	သတ္တဝါရှိ၏ဟုအယူရှိသူသည် အတ္တ၏ချုပ်ပျောက်ခြင်းကို ၎င်း အမြဲတည်ခြင်းကို၎င်း ခွဲခြားသည်ဖြစ်၍ သဿတ အယူဒဿနနှင့် ဥစ္ဆေဒအယူဒဿနတို့ ကျရောက်နိုင်ပုံ	၂၉
၂၈။	အတ္တဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် "သတ္တဝါ မြဲ၏"ဟု ယူခြင်းကြောင့် ဘဝနိုးရောဝမှ တွန့်သည်မည်ပုံ, "သတ္တဝါသည် ပျောက်ပျက်၏"ဟု ယူပါကလည်း လွန်၍ ပြေးသည်မည်ပုံ, (ယထာဘူတဉာဏဒဿနဟူသော) ဉာဏ်မျက်စေ့ရှိသူမျှားသာ မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်းမြင်နိုင်ပုံ	၂၉
၂၉။	နာမ်ရုပ်မျှဖြစ်သော ဤအတ္တဘောကို ကျူးစည်းစသော ဥပမာတို့ဖြင့်လည်း ပြဆိုပုံ	၃၂
၃၀။	စည်နှင့် စည်သံတို့သည် မရောနှောဘဲသကဲ့သို့ နာမ်ရုပ်တို့သည်လည်း မရောနှောကြပုံ, နာမ်၌ ရုပ်မရှိ ရုပ်၌လည်း နာမ်မရှိပုံ, စင်စစ်မှာမူ စည်ကိုအစွဲပြု၍ စည်သံဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကိုစွဲ၍ နာမ်တရားတို့ဖြစ်ပေါ်ရပုံ	၃၃
၃၁။	နာမ်သည် မိမိ၏အစွမ်းအစဖြင့် မစားနိုင် ဣရိယာပုထ်စသည်ကို မပြုနိုင်သကဲ့သို့ ရုပ်တရားသည်လည်း မိမိ၏အစွမ်းအစဖြင့် စားလိုသောက်လိုခြင်းစသည် မရှိသဖြင့် တန်ခိုးအာဏာ မရှိကြပုံ	၃၅
၃၂။	နာမ်ကိုမှီ၍ ရုပ်ဖြစ်ရပုံ, ရုပ်ကိုမှီ၍လည်း နာမ်ဖြစ်ရပုံ အလုံးစုံကို အကန်း အဆွံ့ဥပမာစသည်တို့ဖြင့်ပြဆိုခြင်း....	၃၅

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာ

၃၃။ နာမ်ရူပ်၏ အဓွန့်သုံးပါးတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ခွါ၍ တည်သောဉာဏ်သည် ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်မည်ပုံ ၃၉

၃၄။ ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်ကို အလိုရှိသော ရဟန်းသည် အနာဂါမြင်၍ ရောဂါဖြစ်ကြောင်းကို ရှာမှီးရသော ဆရာဝန်ကဲ့သို့ နာမ်ရူပ်၏ ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းကို ရှာမှီးသင့်ပုံ ၃၉

၃၅။ နာမ်ရူပ်သည် အကြောင်းလည်းမကင်း ဣဿရစသော ဝိသမအကြောင်းလည်း မရှိသောကြောင့် နာမ်ရူပ်တို့၏ ဇနကအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့ ရှိနေမည်ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့သည် အဘယ်နည်းဟု ဆင်ခြင်သင့်ပုံ ၃၉

၃၆။ ရူပကာယခန္ဓာကိုယ်၏ ဇနက ဥပတ္ထမ္ဘက ဥပနိဿယ အကြောင်းတို့ကို သိမ်းဆည်းပုံနှင့် နာမကာယ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စက္ခုရူပစသော ဓမ္မတို့ကိုလည်း သိမ်းဆည်းရပုံ ၄၁

၃၇။ ရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ နာမ်ရူပ်ဖြစ်ပုံကို မြင်ရသကဲ့သို့ အတိတ်အနာဂတ်အဓွန့်တို့၌လည်း အဝိဇ္ဇာကြောင့်သာ "ဖြစ်ခဲ့ပြီး, ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု အဖန်ဖန်ရှုရပုံ ၄၂

၃၈။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အတိတ်ခန္ဓာ၌ ယုံမှားခြင်းငါးပါး အနာဂတ်ခန္ဓာ၌ ယုံမှားခြင်းငါးပါး ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ၌ ယုံမှားခြင်း ခြောက်ပါးတို့ကို ဝိကွမ္ဘနအားဖြင့် ပယ်ဖြစ်အပ်ပုံ ၄၃

၃၉။ ယောဂီတဦးသည် (သာဓာရဏာသာဓာရဏ) ဆက်ဆံ မဆက်ဆံသောအပြားအားဖြင့် နာမ်ရူပ်၏ အကြောင်းတရားတို့ကို သိမ်းဆည်းရပုံ ၄၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၀။	ပဋ္ဌိလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် နာမ်ရူပ်တို့ကိုသိမ်းဆည်းသော ယောဂီသည် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်မြစ်နိုင်ပုံ	၄၇
၄၁။	ယောဂီသည် ကမ္မဝဋ္ဌဝိပါကဝဋ္ဌ၏အစွမ်းဖြင့် နာမ်ရူပ်တရားတို့ကို သိမ်းဆည်းပုံ	၄၇-၈
၄၂။	ဒိဋ္ဌမမ္မဝေဒနီယ-စသော ကံတဆယ့်နှစ်ပါးကိုရင်း ၎င်းကံတဆယ့်နှစ်ပါးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့်အကျိုးပေးရာ ကာလစသည်ကိုရင်း ပြဆိုခြင်း....	၄၈
၄၃။	ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကံတဆယ့်နှစ်ပါးတို့၏ အားရှိအားမဲ့ အထူးကိုရင်း ဝိပါက်တို့၏ အယုတ်အမြတ် အထူးကိုရင်း တစိတ်တဒေသအားဖြင့် သိသင့်သော ကြောင့် ကံအထူးကိုပြသင့်ပုံ	၅၂
၄၄။	ကံကြောင့်ဝိပါက် ဝိပါက်ကြောင့်ကံ ကံကြောင့်ဘဝသစ်ဖြစ်ရပုံကို အဖန်ဖန်ရှုသောယောဂီအား ယုံမှားခြင်း တဆယ့်ခြောက်ပါးကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ပုံ, အလုံးစုံသော ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသတို့၌လည်း အကြောင်းအကျိုးစပ်၍ အဆင့်ဆင့်သော နာမ်ရူပ်သာ ထင်ပုံ	၅၃-၄
၄၅။	ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်များ	၅၄-၂
၄၆။	အတိတ်ဘဝဟောင်းမှ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသစ်သို့ တစုံတခုသော ခန္ဓာမပြောင်းသကဲ့သို့ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှလည်း ဘဝသစ်သို့ တစုံတခုသောတရားမျှ မပြောင်းရွှေ့ကြောင်း ဥပမာ ဥပမေယျစုံလင်စွာဖြင့် ရှင်းလင်းထားပုံ	၅၂-၉
၄၇။	ဘဝဟောင်းက ခန္ဓာအာယတနခေတ်ကြောင့် ဤဘဝ၌ ခန္ဓာအာယတနခေတ်တို့ဖြစ်ပေါ်ပုံ, ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာ အာယတန ခေတ်ကြောင့်လည်း ဘဝသစ်ဝယ် ခန္ဓာအာယတန ခေတ်တို့ဖြစ်ပေါ်ပုံ	၅၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၈။	နာမ်ရုပ်အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသော ယောဂီ၏ဉာဏ်သည် အစွမ်းအာနုဘော်ရှိ၍ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ယုံမှားခြင်း ရှစ်ပါးသောယုံမှားခြင်းတို့ကို ပယ်ပြီးလျှင် ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသောဒိဋ္ဌိတို့ကိုလည်း ပယ်ခွါနိုင်ပုံ	၆၀
၄၉။	အဓွန့်သုံးပါးတို့၌ ယုံမှားမှုကိုခွါသောဉာဏ်ကို "ကင်္ခါ-ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်"ဟု သိအပ်ပုံ, ဓမ္မဋ္ဌိတိ- ယထာဘူတ-သမ္မာဒဿန-ဟူသော အမည်တို့သည်လည်း ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်စကားလုယ်တို့သာဖြစ်ပုံ	၆၀

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

သမ္မသနဉာဏကထာ

၅၀။	ဤကား လမ်းမှန် ဤကား လမ်းမှားဟုသိ၍ ဝိပဿနာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သောဉာဏ်သည် မဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်မည်ပုံ	၆၅
၅၁။	မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို အလိုရှိသော ယောဂီသည် အပေါင်းအစည်းကို သုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်သင့်ပုံ	၆၅-၆
၅၂။	ပရိညာသုံးပါးကို သရုပ်အားဖြင့်ရင်း ကိစ္စအားဖြင့်ရင်း ဘုံအားဖြင့်ရင်းဆုံးဖြတ်၍ ပြဆိုပုံနှင့် ဘဂဝါနုပဿနာမှစ၍ နိစ္စသည် သုခသည်စသည်တို့ကို ပယ်စွန့်သွားပုံ	၆၆-၉
၅၃။	အပေါင်းအစည်းအားဖြင့် သုံးသတ်ပုံစသည်ကို ပါဠိတော်လာ စကားရပ်တို့ဖြင့် ကပ်၍ပြဆိုခြင်း....	၇၀

စတ္တာရီသာကာရအနုပဿနာ

၅၄။	စတ္တာရီသာကာရသရုပ်ကိုရင်း ခန္ဓာငါးပါးကို အနိစ္စအားဖြင့် ရှိသောယောဂီ၏ အနုလောမဉာဏ်ရရှိပုံကိုရင်း အသင်္ခတခေတ်သာ ဝါနတဏှာမှ ထွက်မြောက်၏ဟု	

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ရှသောယောဂီသည် အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင်နိုင်ပုံကိုရှင်း ပြဆိုပုံ ၈၆

ဣန္ဒြိယတိကွကာရဏနဝက

၅၅။ နယဝိပဿနာ၌ အားထုတ်သလောက် ပြည့်စုံခြင်းမရှိ သော ယောဂီသည် သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ထက်အောင် ပြု၍ရှင်း သပ္ပါယခုနစ်ပါးကိုမှီဝဲ၍ရှင်း ရပ်ကို ရုံခါသုံးသပ် ခြင်းအားဖြင့်ရှင်း ရှသင့်ပုံ ၉၅-၇

ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ

၅၆။ ရူပ်သည် ကံစသော လေးပါးသောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပြီးလျှင် သဘ္ဘာဝါတို့အား ရူပ်ဖြစ်ပါက ရှေးဦးစွာက် ကြောင့် ဖြစ်ရပုံ ၉၇-၈

၅၇။ ရူပ်သည် စိတ္တက္ခဏတာဆယ့်ခုနစ်ချက် အသက်ရှည်သော ကြောင့် အချုပ်နှေး၍ လေးသောအပြန်ရှိသော်လည်း စိတ်မူကား အချုပ်မြန်၍ ပေါ့သောအပြန်ရှိပုံ ၉၈

၅၈။ ကမ္မဇနှစ်စိတ္တဇ အာဟာရဇ ဥတုဇရူပ် ဖြစ်ခြင်းတို့၌ ဤသို့ ခွဲခြမ်းဝေဖန်အပ်ပုံ ၁၀၀

အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ

၅၉။ ရူပ်ကိုရှုမှတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပ်ကိုရှုသကဲ့သို့ နာမ်ကိုရှုမှတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း လောကီ စိတ် ရှစ်ဆယ့်တပါးဖြင့်သာ ရှုမှတ်သင့်ပုံ (ဝိပဿနာအာရုံ နာမ်တရားရှစ်ဆယ့်တပါးသာ ဟူလို) ၁၀၀

ရူပသတ္တကသမ္မသနကထာ

၆၀။ ရူပသတ္တက အရူပသတ္တကနှစ်ပါးတို့တွင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သည် ဘဝသစ်ကိုယူခြင်း ဘဝဟောင်းကိုစွန့်ပစ်ခြင်း

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

စသော ခုနစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် လက္ခဏာရေး သုံးပါးကို ရှုပ်တရားဌာပိတင်၍ သုံးသပ်သင့်ပုံ ၁၁၃-၄

၆၁။ အာဒါန, နိက္ခေပန-ပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့် အနှစ်တရားအတွင်း သခါရဟူသော ရုပ်တရားတို့၌ လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့တင်၍ သုံးသပ်ခြင်းစသည်ကို ပြဆိုပုံ ၁၁၄

၆၂။ မန္ဒဒသကစသော အရွယ်ဆယ်ပါးဖြင့်ရင်း ဝိသတိကောဋ္ဌာသစသည်တို့ဖြင့်ရင်း ဥတုသုံးပါး ရတုခြောက်ပါးတို့ဖြင့်ရင်း ကာဠပက္ခ ဇုဏှပက္ခဖြင့်ရင်း ညဉ့်နေ့အစွမ်းဖြင့်ရင်း ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း ဖြစ်သောရုပ်ကို လက္ခဏာယာဉ်သို့တင်၍ သုံးသပ်ပုံ ၁၁၉-၂၀

၆၃။ ဥဒ္ဓုရဏ်, အတိဟရဏ်, ဝိတိဟရဏ်, ဝေါဿဇ္ဇနံ-စသောပုဒ်တို့၏အနက်များ ၁၂၂

၆၄။ ဥဒ္ဓုရဏစသော ကောဋ္ဌာသခြောက်ပါးတို့၌ လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးတင် သုံးသပ်သောယောဂီ၏ရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းသည် နှုးညှံ့သိမ်မွေ့လှပုံ ၁၂၉

၆၅။ ဤနည်းဖြင့် အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်စသည်တို့၌ရင်း မိမိအလိုလိုသာဖြစ်သောရုပ်တို့၌ရင်း လက္ခဏာတင်၍ သုံးသပ်ပုံ ၁၃၉

၆၆။ သံ ကြေး သလွန်ဖြူ သလွန်မည်း ရွှေ ငွေ ပုလဲ ပတ္တမြား ကျောက်မျက်ရွှဲ ခရုသင်း သန္တာ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် မြေ ကျောက်တောင် မြက်သစ်ပင် နွယ်စသော ဝိဝဋ္ဋကပ်မှစ၍ ဖြစ်သောရုပ်သည် (ဧဝံမမ္ပတာ) မိမိအလိုလိုဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသောရုပ်မည်ပုံ ၁၃၉

၆၇။ ယောဂီသည် ပန်းညွှန့်သုံးခု၌ လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးတင်၍သုံးသပ်သကဲ့သို့ အလုံးစုံသော ဧဝံမတာရုပ်တို့၌လည်း သုံးသပ်ရပုံ ၁၃၉-၄၀

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အရူပသတ္တကသမ္မသနကထာ

၆၈။ ကလာပ, ယမက, ခဏိက, ပဋိပါဋိ, ဒိဋ္ဌိဥဇ္ဇုဋေနနှ-ဟူသော မာတိကာပုဒ်တို့၌ သုံးသပ်ပုံနည်းကိုရင်း ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌေနနှ, မာနသမုဋ္ဌေနနှ, နိကန္တိပရိယာဒါနဟူသော မာတိကာပုဒ် သုံးပါးတို့၌ အသီးအသီး သုံးသပ်နည်း မရှိပုံကိုရင်း ပြဆိုခြင်း ၁၄၁

၆၉။ ရူပ်နာမ်ကိုရှုသော ယောဂီသည် ရူပ်နာမ်ထက် လွန်၍ မည်သည့် သတ္တဝါကိုမှ မမြင်သောကြောင့် သတ္တဝါ ဟူသော အမှတ်သညာကို ပယ်ခွါနိုင်ပုံ ၁၄၅

၇၀။ သတ္တဝါအမှတ်ကိုခွါ၍ သင်္ခါရတရားတို့ကို သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒိဋ္ဌိစသော တရားတို့ မဖြစ်နိုင်ပုံ ၁၄၅

၇၁။ ငါ ဝိပဿနာ ရှု၏ဟုရင်း ကောင်းစွာ ရှု၏ဟုရင်း ငါ ဝိပဿနာ ရှုနိုင်၏ဟုရင်း ယူသော ယောဂီအား ဒိဋ္ဌိ မာန နိကန္တိတို့ မကွာနိုင်ပုံ, "သင်္ခါရတရားတို့က သင်္ခါရတရားတို့ကို ရှုမှတ်သုံးသပ်၏"ဟု ယူသော ယောဂီမှသာ ဒိဋ္ဌိ မာန နိကန္တိတို့ကို ပယ်စွန့်နိုင်ပုံ ၁၄၆

၇၂။ သင်္ခါရတရားတို့ကို အနတ္တအားဖြင့် ရှုသူအား ဒိဋ္ဌိကိုရင်း အနိစ္စအားဖြင့် ရှုသူအား မာနကိုရင်း ဒုက္ခအားဖြင့် ရှုသူအား နိကန္တိကိုရင်း ပယ်ခွါနိုင်ပုံ ၁၄၇-၉

၇၃။ အနိစ္စာနုပဿနာစသော ပညာတို့သည် တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့ မည်ပုံ, အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်ကိုပွါးသော ယောဂီအား "နိစ္စ"ဟု မှတ်မှားသော သညာစသည်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ပုံ ၁၅၀-၃

၇၄။ အနိစ္စာနုပဿနာနှင့် အနိမိတ္တာနုပဿနာတို့သည်ရင်း ဒုက္ခာနုပဿနာနှင့် အပဏိဟိတာနုပဿနာတို့သည်ရင်း အနတ္တာနုပဿနာနှင့် သုညတာနုပဿနာတို့သည်ရင်း တူသော အနက်ရှိကုန်၍ သဒ္ဒါမျှသာ ထူးခြားပုံ ၁၅၃

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာ

၂၅။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာကို ပြဆိုရန် အဌကထာဆရာ၏ စကားပျိုး ၁၅၅

၂၆။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်ကို ရဘို့ရန်အတွက် ရှေးဦးစွာ အကျဉ်းအားဖြင့် အားထုတ်သင့်ပုံကို ပြဆိုခြင်း ၁၅၅-၉

၂၇။ ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ပုံကို ရှုသော ယောဂီသည် အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ အာဟာရ-ဟူသော အကြောင်းတရားတို့၏ ရှိခြင်း လက္ခဏာ, ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်၏ ဥပါဒ်ခြင်း လက္ခဏာငါးပါးတို့ကို မြင်နိုင်ပုံ ၁၅၉-၁၆၁

၂၈။ ရူပက္ခန္ဓာ၏ ပျက်ပုံကိုရှုသော ယောဂီသည်လည်း အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ "အနုပ္ပါဒနိရောဓ, ရုပ်၏ ခဏနိရောဓ"ဟူသော လက္ခဏာငါးပါးတို့ကို မြင်နိုင်ပုံ.... ၁၆၁

၂၉။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ပုံကိုရှုသော ယောဂီသည် အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ ဖဿ အကြောင်းတရားတို့၏ ရှိခြင်း, ပစ္စုပ္ပန် ဝေဒနာ၏ ဥပါဒ်ခြင်းဟူသော ဤငါးပါးသော လက္ခဏာ တို့ကို မြင်နိုင်ပုံ ၁၆၁-၂

၃၀။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ပျက်ပုံကို ရှုသော ယောဂီသည်လည်း အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ "အနုပ္ပါဒနိရောဓ, ဝေဒနာ၏ ခဏနိရောဓ"ဟူသော ငါးပါးသော လက္ခဏာ တို့ကို မြင်နိုင်ပုံ ၁၆၂

၃၁။ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ် အပျက်ကိုရှုသော ယောဂီအားလည်း ငါးပါးသော လက္ခ ဏာတို့ကို မြင်နိုင်၍ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပုံကို ရှုဆုဝယ် အနည်းငယ်မျှသာ ထူခြားပုံ ၁၆၃

၃၂။ ခန္ဓာတခုတခုကို ဖြစ်ခြင်း,ပျက်ခြင်းဖြင့် ရှုသဖြင့် ဆယ်ပါး ဆယ်ပါးစီပြု၍ ငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို ဟောတော် မူပုံ ၁၆၃-၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၃။	ပစ္စယအကြောင်းအားဖြင့်ရင်း ခဏအားဖြင့်ရင်း အဖြစ်အပျက်ကိုရှုသော ယောဂီအား သစ္စာအပြား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြား ဧကတ္တစသော နည်းအပြား အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာအပြားတို့ ထင်ရှားနိုင်ပုံ	....၁၆၅-၁၇၀
၈၄။	သစ္စာအပြား စသောလက္ခဏာတို့ ထင်ရှားသော ယောဂီအား မဖြစ်ဘူးသော သင်္ခါရတို့ဖြစ်၍ ဖြစ်ပြီးသော သင်္ခါရတို့ ချုပ်ပြီးလျှင် သင်္ခါရတရားသစ်တို့သည် နေထွက်သော အခါ ဆီးနှင်းပေါက် စသည်တို့ကဲ့သို့ အနှစ်မဲ့စွာ ထင်မြင်နိုင်ပုံ	၁၇၁

ဝိပဿနုပက္ကိလေသကထာ

၈၅။	ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဟူသော တရုဏဝိပဿနာဖြင့် ရှုသော ယောဂီအား ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်းတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ	၁၇၂
၈၆။	ဝိပဿနာကို ညစ်ညူးစေတတ်သော တရားတို့သည် အရိယာ သာဝကအားရင်း အကျင့်ပျက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစ်ဃယ်ထားသူအားရင်း လူပျင်းအားရင်း မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပဲ ဝိပဿနာ အမြဲအားထုတ်သော အာစာရကုလပုတ္တအားသာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ	၁၇၃
၈၇။	ဥပက္ကိလေသဆယ်ပါး သရုပ်နှင့် ဩဘာသစသည်ကြောင့် ဖောက်ပြန်သော ယောဂီအား အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအားဖြင့် ထင်သောအာရုံကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိနိုင်ပုံ	၁၇၄-၅
၈၈။	ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်သော အရောင်ကို ဩဘာသခေါ်ပုံ, ယင်း ဩဘာသကိုပင် မဂ်ဖိုလ်ဟု ယူသော ယောဂီ၏ ဝိပဿနာသည် လမ်းရှိုး လမ်းမှန်မှ ဖယ်သည်မည်ပုံ	၁၇၆
၈၉။	အလင်းရောင်သည် အခ္ခါရဟန်းအား ထက်ဝယ်ခွဲရာ အရုပ်မျှကိုရင်း အခ္ခါရဟန်းအား တိုက်ခန်းတွင်းကိုရင်း	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခ္ခါရဟန်းအား အကနိဋ္ဌ ပြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်ရင်း တခဲနက် ထွန်းလင်းနိုင်ပုံ, မြတ်စွာဘုရား အလင်းအရောင် သည်ကား လောကခေတ်တသောင်းထိ ထွန်းလင်းနိုင်ပုံ	၁၇၇
၉၀။	အရောင်အလင်း၏ ထူးခြားပုံကို စိတ္တလတောင်၌နေသော မထေရ်နှစ်ဦးတို့၏ ဝတ္ထုဖြင့် ပြဆိုပုံ	၁၇၇
၉၁။	ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်းသည် သမထဝိပဿနာ ရှိသော ယောဂီအား ဖြစ်ပုံ, ယောဂီသည် သမာပတ်ဖြင့် ခွါကုန် သောကိလေသာတို့ မဖြစ်သောအခါ "ငါရဟန္တာ" ဟူသော စိတ် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပုံအကြောင်း ဝတ္ထုမျှား	၁၇၈
၉၂။	ဥာဏ်, ပီတိ, ပဿဒ္ဓိ, သုခ, အဓိမောက္ခ, ပဂ္ဂဟ, ဥပဋ္ဌာန ဥဓေက္ခာ, နိကန္တိ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်မျှား	၁၈၁
၉၃။	သြဘာသ စသည်တို့ကို အကုသိုလ်ဖြစ်သောကြောင့် ဥပက္ကိလေသ·ဟု မဆိုမူ၍ မုချအားဖြင့် တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်သာ ဥပက္ကိလေသ ဟု ဆိုအပ်ပုံ	၁၈၂
၉၄။	နိကန္တိသည်ကား ဥပက္ကိလေသလည်း မည်၍ ဒိဋ္ဌဂါဟ စသော ဥပက္ကိလေသ၏ ဝတ္ထုလည်း မည်ပုံ, ဥပက္ကိလေသ တို့သည် ဝတ္ထုအစုမ်းဖြင့် ဆယ်ပါးသာ ဖြစ်သော်လည်း တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစုမ်းဖြင့်ကား အမျှသုံးဆယ် ရှိကြပုံ	၁၈၂

မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကထာ

၉၅။	ကမ္မဋ္ဌာန်းခ်ီ လိမ္မာသော ယောဂီသည် သြဘာသစသည် တို့ ဖြစ်သောအခါ ဤသြဘာသတရားတို့သည် မမြဲသော သဘောရှိ၏ စသည်ဖြင့် ပညာဖြင့် ပိုင်းခြားနိုင်ပုံ	၁၈၉
၉၆။	ပညာဖြင့်ပိုင်းခြား၍ အဖန်ဖန်ရှိသော ယောဂီအား သြဘာသစသည်တို့ကြောင့် မတုန်လှုပ် မပြန့်လွင့်နိုင်ပုံ	၁၉၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၇။	ယောဂီသည်ပြန်လှန်ခြင်းမရှိပဲ အမျှသုံးဆယ်သော ဥပက္ခာ-လေသ အမြေးအရှက်တို့ကိုရှင်းလင်း၍ သြဘာသစသော တရားတို့သည် "မဂ်မဟုတ်" ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်ပုံ	၁၉၁
၉၈။	ယောဂီ၏ မဂ်ဟုတ်,မဟုတ်ကို သိသောဉာဏ်သည် မဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ပုံ	၁၉၁
၉၉။	မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနှင့်ပြည့်စုံသော ယောဂီသည် ဒုက္ခ သမุဒယ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို ပိုင်းခြားနိုင်ပုံ	၁၉၁

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

၁၀၀။	ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပုံနှင့် ဉာဏ်ရှစ်ပါးသရုပ်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၉၃
၁၀၁။	ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို အလိုရှိသောယောဂီသည် ကိုးပါးသောဉာဏ်တို့၌ အားထုတ်မှုကိုပြုသင့်ပုံ	၁၉၄
၁၀၂။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို တဖန်ထပ်မံ၍အားထုတ်ခြင်း၌ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုပြဆိုခြင်း	၁၉၄
၁၀၃။	အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာတို့ မထင်နိုင်သောအကြောင်းများနှင့် ထင်မြင်နိုင်သောအကြောင်းများကို ပြဆိုခြင်း	၁၉၅
၁၀၄။	အနိစ္စံ, အနိစ္စလက္ခဏံ, ဒုက္ခံ, ဒုက္ခလက္ခဏံ, အနတ္တံ, အနတ္တ-လက္ခဏံ-ဟူသောပုဒ်တို့၏အနက်များ	၁၉၇

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏကထာ

၁၀၅။	ဖြစ်ခြင်းကိုလွှတ်၍ အပျက်ကိုသာအဖန်ဖန်ရှုသော ယောဂီ အားဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ပုံ	၂၀၀
၁၀၆။	အာရုံမူဏာပဋိသင်္ခါ, ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ, ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ-ဟူသောပုဒ်တို့၏အနက်များ	၂၀၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၇။	ဘင်ကိုရှုသောယောဂီသည် သခါရဠ် အတွင်းဝင်သော တရားအပေါင်းကို နိစ္စ သုခ အတ္တဟု မရှုမှတ်ထော့ပဲ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအားဖြင့်သာရှုမှတ်၍ သခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ပြီးလျှင် ချစ်ခြင်းသမုဒယကို မပြုတော့ပုံ	၂၀၇
၁၀၈။	ဆိုအပ်ပြီးသော အနိစ္စာနုပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း သည် တဒင်္ဂပဟာန်အပြား တန်ခိုးအပြားအားဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ပြေးဝင်နိုင်ပုံ	၂၀၈
၁၀၉။	ဝတ္ထုသက်မနာ, ပညာယ စ ဝိဝဋ္ဋနာ, အာဝဋ္ဋနာဗလ-ဥဋ္ဌဝ-စသော ပုဒ်တို့၏အနက်များ	၂၀၉
၁၁၀။	အပျက်ကိုသာရှုသောယောဂီအား အာနိသင်ရှစ်ပါး ခြံရုံ သော ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ် ထက်သန်ခြင်းသို့ရောက်ရှိနိုင်ပုံ	၂၁၄

ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏကထာ

၁၁၁။	ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ကို အဖန်ဖန်အားထုတ်သော ယောဂီ အား အလုံးစုံသောဘဝစသည်တို့၌ ဓဏတိုင်း ဓဏတိုင်း ပျက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သော သခါရတရားတို့သည် ကြောက်မက်ဖွယ်အားဖြင့် ထင်မြင်နိုင်ပုံ	၂၁၆
၁၁၂။	ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ထုံ၌ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိနိုင်ပုံကို မြဲခိုင်သောဥပမာ စသည်တို့ဖြင့် ပြဆိုခြင်း....	၂၁၇

အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏကထာ

၁၁၃။	ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ကို အဖန်ဖန်အားထုတ်သော ယောဂီ အား ဘဝစသည်တို့၌ အနတ္တမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားတို့ မထင်နိုင်ပုံ, တစုံတခုသော သခါရတို့၌လည်း တောင့်တခြင်းစသောတရားတို့မရှိနိုင်တော့ပုံ, ဘဝသုံးပါး တို့သည် မီးကျီးတွင်းစသည်တို့ကဲ့သို့ ထင်မြင်လာပုံကို မျှားလှစ္စာသောဥပမာတို့ဖြင့် ပြဆိုခြင်း	၂၂၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၁၄။	ဘင်္ဂါနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ရှုမှတ်သော ယောဂီအား အပြစ်ကိုသာရှုတတ်သော အာဒီနဝဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်အတိုင်း ပြဆိုခြင်း	၂၂၅
၁၁၅။	ဥပပါဒေါ, နိမိတ္တံ, အာယူဟနာ-စသော သုတ်တို့၏အနက်များ	၂၂၉
၁၁၆။	အနုယဖြင့်ပြအပ်သော အာဒီနဝဉာဏ်၏ (ပဋိပက္ခ) ဆန့်ကျင်ဖက်ဉာဏ်ကို (ဗျတိရိတ်) အပြန်အားဖြင့် ပြခြင်းငှါ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏ်-စသော စကားကို ပြဆိုပုံ	၂၃၁
၁၁၇။	ဒသ ဉာဏေ ပဘေဒနာတိ, ဒ္ဝိန္နံ ဉာဏာနံ ကုသလတာ, နာနာဝိဒ္ဓိသု နိ ကမ္မတိ-ပုဒ်တို့၏ အနက်များ	၂၃၂

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာ

၁၁၈။	ယောဂီသည် အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရားတို့ကို အပြစ်အားဖြင့် မြင်သောကြောင့် အလုံးစုံသော ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသတို့ဌာနဖြစ်သော ပျက်စီးတတ်သော တေဘူမကတရားအပေါင်းဌ ငြီးငွေ့ပြီး ခုနစ်ပါးသော အနုပဿနာ-စသည်တို့ဌသော မွေ့လျော်ပုံ	၂၃၃
၁၁၉။	နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ် နှစ်ပါးနှင့် သဘောအားဖြင့်တူညီပုံ	၂၃၅

မုဉ္စိတုကမ္ယတာဉာဏကထာ

၁၂၀။	နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့် ငြီးငွေ့သောယောဂီအား တခုသောသင်္ခါရကိုမျှ စိတ်ကပ်ငြိခြင်းမရှိတော့ပဲ သင်္ခါရတရားအပေါင်းမှ လွတ်လိုသော မုဉ္စိတုကမ္ယတာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ	၂၃၆

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏကထာ

၁၂၁။	ယောဂီသည် တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့ကို ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် လက္ခဏာသုံးပါးတင်၍ သုံးသပ်ပုံ	၂၃၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၂။	မဏ္ဍနနှင့်ဥပါယ ပြည့်စုံရန် သခါရတရားတို့ကို သိမ်းဆည်း ရာ၌ ငါးဖမ်းယောကျ်ား ဥပမာဖြင့် ပြဆိုပုံ	၂၄၁
၁၂၃။	သခါရတရားတို့၏ အနိစ္စဖြစ်ပုံစသည်ကို ကောင်းစွာရှုမှတ် ဆင်ခြင်သောယောဂီအား ပဋိသခါဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ	၂၄၃
၁၂၄။	ယောဂီသည် ပဋိသခါဉာဏ်ဖြင့် သခါရတရားတို့ကို အတ္တမှဆိတ်၏ဟု သိမ်းဆည်းပြီး၍ ယင်းသခါရတရား တို့သည် အတ္တမှုရင်း အတ္တနှင့်စပ်သောဥစ္စာမှုရင်း ဆိတ် သုဉ်းကြကုန်၏ဟု နှစ်ပါးသောအမှီစသည်ဖြင့်လည်း သုညအဖြစ်ကို ရှုမှတ်ပုံ	၂၄၅

သခါရပေက္ခာဉာဏကထာ

၁၂၅။	သခါရ တရားတို့ကို သုညအားဖြင့် သိမ်းဆည်းသော ယောဂီသည် ဉာဏဘယကိုရင်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း နန္ဒိကိုရင်း ပယ်စွန့်၍ သခါရတရားတို့၌ လျစ်လျူရှုရုံမျှ မက ငါ, ငါ့ဥစ္စာဟုပင် မစွဲလမ်းတော့ပဲ သခါရပေက္ခာ ဉာဏ်ထိ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ	၂၅၃
၁၂၆။	သခါရပေက္ခာဉာဏ်သည် အကယ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရအံ့ နိဗ္ဗာန်ကိုသာပြေးဝင်ပြီး, နိဗ္ဗာန်ကိုမမြင်ရပါက သခါရ တရားတို့သာ ထပ်ခါတလဲလဲ အာရုံရှိပုံ	၂၅၅
၁၂၇။	သခါရပေက္ခာဉာဏ်သည် သခါရတရားတို့၌ လျစ်လျူရှု သကဲ့သို့ သခါရတရားတို့ကိုစိစစ်ခြင်း၌လည်း လျစ်လျူရှု ပြီးလျှင် ဝိပဿနာသုံးပါးဖြင့်တည်တံ့နိုင်ပုံ, အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်တို့ကိုလည်း ခွဲခြမ်းနိုင်ပုံ	၂ ၅၆
၁၂۸။	ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ဣန္ဒြေသုံးပါး သမ္မယုတ်တရားတို့ကို အစိုးရသဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိမောက္ခအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပုံ, သုံးပါးသောအနုပဿနာတို့ကို သုံးပါးသော ဝိမောက္ခဟု ဟောတော်မူပုံ	၂၅၇
၁၂၉။	ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋမတော, မနောသမုဋ္ဌာနတာယ, ပရ- တော သမနုပဿနတာယ-ပုဒ်တို့၏ အနက်မျှား	၂၅۸

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃၀။	အနိစ္စအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား ခယသင်္ခါရ တို့သည်ရင်း ဒုက္ခအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား ဘယသင်္ခါရတို့သည်ရင်း အနတ္တအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား သုညတသင်္ခါရတို့သည်ရင်း ထင်ရှားနိုင်ပုံ....	၂၅၉
၁၃၁။	ဝိမောက္ခသုံးပါးကိုရင်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အားဖြင့် အသီးအသီး နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား ရရှိနိုင်သော ဝိမောက္ခကိုရင်း ပြဆိုပုံ....	၂၅၉
၁၃၂။	အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော, အပ္ပဏိဟိတော, သုညတော ဟူသောပုဒ်တို့၏ အနက်မျှား	၂၅၉
၁၃၃။	အဘိဓမ္မာ၌ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ သုညတဝိမောက္ခနှစ်ပါး ကို ဝိပဿနာမဂ်၏အမည်ကို ရည်ရွယ်၍သာ ဟောတော်မူပုံ	၂၆၀
၁၃၄။	အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်သည် နိစ္စာဘိနိဝေသ နိစ္စနိမိတ် နိစ္စ-ပဏိဓိမှ ကင်းဆိတ်သောကြောင့်ရင်း ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်သည် သုခါဘိနိဝေသသုခနိမိတ် သုခပဏိဓိမှ ဆိတ်သော ကြောင့်ရင်း အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်သည် အတ္တာဘိ-နိဝေသ အတ္တနိမိတ် အတ္တပဏိဓိမှ ဆိတ်သောကြောင့်ရင်း အသီးအသီး သုညတ, အနိမိတ္တ, အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ မည်ပုံ	၂၆၁
၁၃၅။	သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ ပစ္စယော ဟောတိ-ဟူသော စကား၌ သဒ္ဓါနုသာရီစသော ပုဂ္ဂိုလ်ခုနှစ်ယောက်တို့ကို အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဝေဖန်၍ပြဆိုပုံ	၂၆၃
၁၃၆။	သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သည် မုဒ္ဓိတုကမျတာဉာဏ် ပဋ္ဌိသင်္ခါ-နုပဿနာဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့် အနက်အားဖြင့်တူညီပုံကို သင်္ခါ-ရုပေက္ခာဉာဏ်သည် တခုတည်းသာ ဖြစ်သော်လည်း နာမည်သုံးမျိုးတို့ကို ရရှိပြီးလျှင် မိမိအောက်၌ မုဒ္ဓိတု-ကမျတာဉာဏ်, အလယ်၌ ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်, အဆုံး၌	

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အထူတ်အမြတ်သို့ရောက်သော သခါရပေက္ခာဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ ၂၆၉

၁၃၇။ သခါရပေက္ခာဉာဏ်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာသည် အထူတ်အထိပ်သို့ရောက်၍ ဝုဋ္ဌာနဟုဆိုအပ်သော မဂ်သို့ဆိုက်ရောက်ကြောင်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီမည်ပုံ, သိခါပတ္တ-ဝိပဿနာဟူသောအမည်, ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဟူသောအမည်တို့သည် သခါရပေက္ခာဉာဏ် အနုလောမဉာဏ် ဂေါတြဘူဉာဏ်တို့၏ အမည်သာဖြစ်ပုံ ၂၇၁

၁၃၈။ အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတော, ဝုဋ္ဌာနတော ဟူသော သခေါ်ပစကား၌ အဘိနိဝေသနှင့် ဝုဋ္ဌာနတို့ကိုပြုဖို့ရန် မာတိကာနှင့် ၎င်းတို့၏အနက်များ ၂၇၂

၁၃၉။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို ပြုဖို့ရန် တဆယ့်နှစ်ပါးသော လင်းနို့ဥပမာတို့ကို ဥပမေယျပုဒ်တို့နှင့် နှီးနှောမျှပြုဆိုပုံ.... ၂၇၉

၁၄၀။ (ခုဒ္ဒ)တော်မွတ်ခြင်းစသော ခြောက်ပါးသော ဥပမာတို့ကိုမူ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ လောကုတ္တရာတရားသို့ ရှေးရှည်တက်ကိုင်းရှိုင်းနေသည်ကို ပြုဖို့ရန် ဟောတော်မူပုံ ၂၈၆

၁၄၁။ တော်မွတ်သောယောကျ်ားသည် ကောင်းမွန်သော ဘောဇဉ်ကို တောင့်တသကဲ့သို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အမြိုက်အရသာရှိသော နာယဂတာသတိ ဘောဇဉ်ကို တောင့်တပုံ, ပိပါသိစသော ငါးပါးသောဥပမာတို့ကိုလည်း အသီးအသီး ဖွင့်ပြထားပုံ ၂၈၇

၁၄၂။ သခါရပေက္ခာဉာဏ်သည် ဘဝစသည်မှ တွန့်သောပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ် အမှတ်ပြုပြီးလျှင် အရိယာမဂ်၏ ဗောဇ္ဈင် ခြောက်ပါး ခုနစ်ပါးစသော တရားအထူးတို့ကိုလည်း မှတ်သားနိုင်ပုံ ၂၈၉

၁၄၃။ အရိယာမဂ်ခဏ၌ ရကောင်းသော ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင် စျာနင်တို့၏ အထူးကို တိပိဋကစူဠနာဂမထေရ်စသော မထေရ်တို့၏ ကွဲပြားသော အယူများ ၂၈၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၄။	သခ်ါရေပေကွာဘုဏ်သည် မဂ်လာကြောင်း အရာမှာတည်၍ မိမိမဂ်အား ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါစသော အမည်ကို ပေးတတ်သောကြောင့် မဂ်သည် ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါစသော အမည် လေးပါးတို့ကို ရရှိနိုင်ပုံ....	၂၉၄
၁၄၅။	ပဋ္ဌိပဒါသည် အချို့ရဟန်းအား အသီးအခြား တပါးစီ ဖြစ်၍ အချို့ရဟန်းအား မဂ်လေးပါးလုံးမှ တခုသာ ဖြစ်ပုံ	၂၉၅
၁၄၆။	အဓိပတိ လေးပါးတို့သည်လည်း အချို့ရဟန်းအား မဂ် လေးပါးလုံးတို့၌ အသီးအသီး ဖြစ်ပြီးလျှင် အချို့ရဟန်း အား မဂ်လေးပါးလုံးတို့၌ တပါးသာ ဖြစ်ပုံ	၂၉၆
၁၄၇။	မဂ်သည် မိမိသန္တာနအားဖြင့်ရင်း ဆန္ဒကျင်ဖက်အားဖြင့် ရင်း မိမိဂုဏ်အားဖြင့်ရင်း အာရုံအားဖြင့်ရင်း အာဂုံ အားဖြင့်ရင်း ဤငါးပါးတို့ကြောင့် "မဂ်" ဟူသော အမည် ကို ရရှိပုံ	၂၉၆

အနုလောမဉာဏကထာ

၁၄၈။	သခ်ါရေပေကွာဘုဏ်ကို အဖန်ဖန်ပွါးမျှားသော ယောဂီအား အဓိမောက္ခသဒ္ဓါသည်ရင်း ထက်မြက်သော ဝီရိယသည် ရင်း သတိသည်ရင်း ညီညွတ်သောစိတ်သည်ရင်း သခ်ါရ တရားတို့ကို လျှစ်လျှူရှုသော သခ်ါရေပေကွာ ပညာသည် ရင်း ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ	၃၀၀
၁၄၉။	သခ်ါရေပေကွာဘုဏ်သည် သခ်ါရတရားတို့ကို "အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ"ဟု တပါးပါးဖြင့် သုံးသပ်ပြီးလျှင် သုံးကြိမ်ဖြစ်ပြီး နောက် ချုပ်ပျက်ကာ ဘဝင်သို့သက်ပုံ, ဘဝင်၏ အခြား မဲ့၌ မနောဒ္ဓါဆာဝဇ္ဇန်း, မနောဒ္ဓါဆာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌ သခ်ါရတရားတို့ကို အာရုံပြုသော ပဌမဇောစိတ် ဖြစ်ပေါ် နိုင်ပုံ	၃၀၀
၁၅၀။	ပဌမဇောစိတ်ကို အရိယာမဂ်ကို ပြုပြင်တတ်သောကြောင့် "ပရိကံ"ဟု ဆိုအပ်ပုံ, ယင်းပဌမဇောပရိကံ၏ အခြားမဲ့၌	

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

နှစ်ခုမြောက် ဥပစာရ သုံးခုမြောက်သော အနုလုံ ဇော စိတ်တို့ အသီးအသီး ဖြစ်ကြပုံ ၃၀၁

၁၅၁။ အနုလုံစသော သုံးပါးသော ဇောစိတ်ကို မိုဝဲတတ်သော ကြောင့် အာသေဝန-ဟုရင်း ပရိဟ-ဟုရင်း ဥပစာရ-ဟု ရင်း အနုလုံ-ဟုရင်း ဆိုသင့်ပုံ ၃၀၂

၁၅၂။ တတိယ အနုလုံဇောသည် ဝိပဿနာဉာဏ် ရှစ်ပါးတို့၏ မှန်သော ကိစ္စအားလျော်၍ အထက်မဂ်ခဏ၌ သုံးဆယ့် ခုနှစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၏ မှန်သော ကိစ္စ အားလည်း လျော်သောကြောင့် ယင်းအနုလောမဉာဏ်ကို မဂ္ဂသစ္စာအားလျော်သော "သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်" ဟု ဆိုအပ်ပုံ ၃၀၂-၅

ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကထာ

၁၅၃။ အနုလောမဉာဏ်သည်ရင်း ဂေါတြဘူဉာဏ်သည်ရင်း သခါရအာရုံရှိသော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၏ အဆုံးဖြစ်ပုံ, ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၌ တွေ့ဝေခြင်း မရှိဖို့ရန် ထိုထိုသုတ် ပုဒ်တို့နှင့် နှီးနှောမျှ ပြဆိုပုံ ၃၀၅

၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာ

၁၅၄။ ဂေါတြဘူဉာဏ်သည် အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌ တည်သောကြောင့် ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနှင့် ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နှစ်ပါးသို့ မသက်ဝင်နိုင်သော်လည်း ဝိပဿနာအလျှဉ်၌ ကျသော ကြောင့် "ဝိပဿနာ"ဟု ခေါ်နိုင်ပုံ, မဂ်လေးပါးတို့၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်မှသာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်ပုံ ၃၁၀

၁၅၅။ မဂ်လေးပါးတွင် ပဌမမဂ်ဉာဏ်ကို အလိုရှိသော ယောဂီ၏ ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စမျှားနှင့် အနုလောမဉာဏ် ဖြစ်ပြီးသော ယောဂီ၏စိတ်သည် အလုံးစုံသောသခါရတို့၌ ပြေးဝင်ခြင်း

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

စသည် မရှိတော့ပဲ အလုံးစုံသော ဥပါဒိန္နကခန္ဓာ အာရုံ
တို့သည် ပလိဟောဓအားဖြင့် ထင်ပြီးနောက် ဒုတိယ
အနုလောမဉာဏ် တတိယ အနုလောမဉာဏ် အဆုံးဝယ်
ဂေါတြဘူဉာဏ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၃၁၁

၁၅၆။ အနုလုံ ဂေါတြဘူတို့သည် ဝိထိတခုတည်းဌ ဖြစ်သော်လည်း
အထူးထူးသော အာရုံဌ ဖြစ်ကြပုံ ၃၁၄

၁၅၇။ အနုလောမဉာဏ်နှင့် ဂေါတြဘူဉာဏ်တို့၏ ထူးခြားပုံကို
ဥပမာ-ဥပမေယျ စပ်ဟပ်၍ ပြဆိုခြင်း.... .... ၃၁၆

သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာ

၁၅၈။ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏အခြားမဲ့ဌ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော
ဖိုလ်စိတ်ဟူ ဖြစ်ပေါ်ပုံ, ကေစိဆရာတို့ကား "ဧကံ ဒွေ
တိဏိ စတ္တာရိ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ"ဟု ဆိုကြသော်လည်း
ၛင်းတို့၏ စကားကို မယူအပ်ပုံ ၃၂၀

၁၅၉။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခုနစ်ကြိမ်သာ လူ့ပြည် နတ်
ပြည်တို့ဌ အဖန်တလဲလဲ ပြေးသွားကျင်လည်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ
အဆုံးကို ပြုစမ်းနိုင်ပုံ ၃၂၂

၁၆၀။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မဂ်ကိုၛင်း ဖိုလ်ကိုၛင်း ပယ်ပြီး
သော ကိလေသာကိုၛင်း ကြွင်းသောကိလေသာတို့ကိုၛင်း
နိဗ္ဗာန်ကိုၛင်း ငါးပါးသော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကို ဆင်ခြင်
နိုင်ပုံ ၃၂၃

၁၆၁။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ပစ္စဝေက္ခဏာငါးပါး ဖြစ်သကဲ့သို့
သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း ဖြစ်ပုံ, အထူး
မှာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား (ကိလေသာကြွင်း မရှိ၍) ကြွင်း
သောကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည် မရှိပုံ, ဤနည်း
ဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာဇော တခုယုတ်နှစ်ဆယ်တို့ကို သိရှိနိုင်ပုံ ၃၂၄

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဒုတိယမဂ္ဂညာဏကထာ

၁၆၂။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမ် ဖြစ်အောင်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနာဂါမ်ဖြစ်အောင်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာဖြစ်အောင် ဆက်လက်၍ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရပုံ အစီအစဉ် ၃၂၅

ဗောဓိပက္ခိယကထာ

၁၆၃။ ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့၏ မာတိကာပုဒ် မျှားကိုပြရန် စကားပျိုးနှင့် ဗောဓိပက္ခိယ-ပုဒ်၏ အနက် မျှား ၃၃၀

၁၆၄။ သတိပဋ္ဌာန-ပုဒ်၏ အနက်နှင့် "သတိ" သည် တခုတည်းသာ ဖြစ်သော်လည်း "စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ" ဟု ဟော တော်မူရပုံ ၃၃၁

၁၆၅။ သမ္မပ္ပဓာန-ပုဒ်၏ အနက်ကိုလည်း သမ္မပ္ပဓာန-ပုဒ်၏ အရ ကောက်ကိုလည်း သမ္မပ္ပဓာန်သည် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ် မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တို့ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ, မဖြစ် စေခြင်းကိစ္စ, မဖြစ်သေးသောကုသိုလ် ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ, ပွါးခြင်းကိစ္စအားဖြင့် လေးပါးပြားပုံ ၃၃၂

၁၆၆။ ဣဒ္ဓိပါဒ, ဣန္ဒြိယ, ဗလ, ဗောဇ္ဈင်, မဂ္ဂင်-ပုဒ်တို့၏ အနက် စသည်ကို ပြဆိုပုံ ၃၃၃

၁၆၇။ ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့ကို တဆယ့်လေး ပါး အပြားအားဖြင့် ရူပကာယကို သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်း ကိုးပါး အပြားအားဖြင့် ဝေဒနာကို သိမ်းဆည်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်း တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားအားဖြင့် စိတ်ကိုသိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်း ငါးပါးအပြားအားဖြင့်

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သဘာဝမေ့တို့ကို သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မေ့မာ-နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့ကိုရင်း ရရှိနိုင်ပုံ	၃၃၆
၁၆၈။	ကာယ, ဝေဒနာ, စိတ္တ, ဓမ္မတို့၌ သုဘ, သုခ, နိစ္စ, အတ္တ-သညာကိုပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးစီးနိုင်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော သတိတခုကိုပင် "စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ" ဟုရင်း မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်းစသော ကိစ္စလေးပါးကို ပြီးစေသဖြင့် "စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ" ဟုရင်း ဟောတော်မူပုံ, ဣဒ္ဓိပါဒ်စသော ငါးပါးသော ကောင်္ဂသသတို့၌မူ ပွါးမှုယုတ်မှု မရှိပုံ	၃၃၈
၁၆၉။	နဝ ဧကာဝိဓာ, ဧကော ဒွေဓာ, အဋ္ဌ စတု ပဉ္စဓာ, အဋ္ဌာ နဝဓာ စေ-ဟူသော ပုဒ်တို့၏အနက်မျှား	၃၃၉

ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာ

၁၇၀။	သခ်ါရနိမိတ်မှုထခြင်းနှင့် ဥပါဒိန္နကခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း 'ပဝတ္တ'မှ ကင်းခြင်းကိုရင်း သမထ ဝိပဿနာအစုမ်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကိုရင်း ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂဟု ဆိုအပ်ပုံ	၃၄၁
၁၇၁။	မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့သည် နိမိတ်ဟူသော အာရုံမရှိသော ကြောင့် နိမိတ်မှုရင်း သမုဒယကို အကြင်းမဲ့ဖြတ်တတ်သောကြောင့်ဖြစ်ခြင်း 'ပဝတ္တ'မှရင်း ထမြောက်နိုင်ပုံ	၃၄၂
၁၇၂။	လောကီသမာပတ်ရှစ်ပါးကို ပွါးသောအခါ သမာဓိအား လွန်ကဲ၍ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်ကို ပွါးသောအခါ ဝိပဿနာပညာအား လွန်ကဲပုံ, အရိယာမဂ် ခဏ၌မူကား သမထ ဝိပဿနာ တရားနှစ်ပါးတို့သည် ထမ်းပိုးခ့ဲ ဖွဲ့အပ်သော အားတူနွားကဲ့သို့ အယုတ်အလွန်မရှိတော့ပဲ တူမျှကြပုံ	၃၄၄

ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာ

၁၇၃။	မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့သည် သံယောဇဉ်ဆယ်ပါး ကိလေသာဆယ်ပါး အကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို ပယ်သတ်နိုင်ပုံ	၃၄၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇၄။	သံယောဇနာ, ကိလေသ, မိစ္ဆတ္တ, လောကမ္မ, မစ္ဆရိယ, ဝိပလ္လာသ, ဂန္ထ, အဂတိ, အာသဝ, ဩဃ, ယောဂ, နီဝရဏ, ပရာမာသ, ဥပါဒါန, အနုသယ, မလ, အကုသလကမ္မ-ပထ, အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒ-ပုဒ်တို့၏ အနက်များ	၃၄၆
၁၇၅။	သက္ကာယဒိट္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသ, ကာမရာဂ, ပဋိဃသံယောဇဉ် ငါးပါးတို့ကို ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ရင်း အပါယဂမနီယ မဟုတ်သော ကာမရာဂ, ပဋိဃသံယောဇဉ်တို့ကို ဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ရင်း သိမ်မွေ့သော ကာမရာဂ ပဋိဃသံယောဇဉ်တို့ကို တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ရင်း ရူပရာဂ စသော သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့ကို စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်ရင်း အသီးအသီး သတ်အပ်ပုံ	၃၅၄
၁၇၆။	ကိလေသာတရား မိစ္ဆတ္တတရား လောကမ္မတရား ဝိပလ္လာသတရား ဂန္ထစသော တရားတို့ကိုလည်း မဂ်လေးပါးဖြင့် အသီးအသီး ပယ်သတ်အပ်ပုံ	၃၅၅
၁၇၇။	မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့သည် အတိတ် အနာဂတ် ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်လေသလော, ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်လေသလောဟူသော မပြည့်စုံသော စောဒနာစကားကို ထပ်မံပြည့်စုက်၍ အဋ္ဌကထာ ဆရာကိုယ်တိုင် စောဒနာသောဓနာ ထုတ်ထားပုံ	၃၅၉
၁၇၈။	ဥပ္ပန္နသည် ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္န, ဘူတာပဂတုပ္ပန္န, သြကာသကတုပ္ပန္န, ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နတို့၏အစုမ်းဖြင့် မျှားသောအပြား ရှိပုံနှင့် ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္န စသည်တို့၏ အနက်များ	၃၆၆
၁၇၉။	ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န-ပုဒ်၌ ဘူမိ-နှင့် ဘူမိလဒ္ဓ-အထူးကို ထင်ရှားအောင် ဖွင့်ပြပုံ	၃၆၉
၁၈၀။	မပယ်ရဆီးသော ကိလေသာတို့ကိန်းရာ ခန္ဓာသာ ကိလေသာ၏ ဖြစ်ရာဌာန ဝတ္ထုယာခင်းမည်ပုံ, တပါးသော	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည် ယင်းကိုလေသာတို့၏ ဖြစ်ရာဌာန ဝတ္ထုယာခင်း မမည်ပုံ	၃၇၁
၁၈၁။	တနည်းအားဖြင့်လည်း ဥပဓိနှသည် သမုဒါစာရဥပဓိ, အာရမ္မဏာမိဂ္ဂဟိတုပဓိ, အဝိဇ္ဇမ္ဘိတုပဓိ, အသမူဟတုပဓိတို့၏ အစွမ်းဖြင့် လေးပါးရှိပုံနှင့် ၎င်းတို့၏အနက်များ	၃၇၆
၁၈၂။	ဆိုခဲ့ပြီး ဥပဓိနှတို့တွင် ဝတ္ထုမာနုပဓိနှဿသော လေးပါးအပြား ရှိသောဥပဓိနှသည် မဂ်ဖြင့် မသတ်အပ်သေးသောကြောင့် တစုံတခုသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်း ပယ်သတ်အပ်သည် မမည်ပုံ	၃၇၈
	ပရိညာဒိကိစ္စကထာ	
၁၈၃။	သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိသည်နှင့် တပြိုင်နက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးသောမဂ်ဉာဏ်၏ တခုသောခဏ၌ ပရိညာကိစ္စ ပဟာနကိစ္စ သစ္ဆိကိရိယာကိစ္စ ဘာဝနာကိစ္စ ဟူဆိုအပ်ကုန်သော ကိစ္စလေးပါးတို့ကို မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိသင့်ပုံ	၃၇၉
၁၈၄။	ဆိမီးသည် ဆိမီးစာကို လောင်စေခြင်းစသော ကိစ္စလေးချက်ကို တခဏခြင်း ပြုသကဲ့သို့ မဂ်ဉာဏ်သည်လည်း ဒုက္ခသစ္စာကို အကြွင်းမဲ့ပိုင်းခြား၍သိခြင်းစသော သစ္စာလေးချက်တို့ကို တခဏခြင်း ထိုးထွင်း၍သိပုံ	၃၇၉
၁၈၅။	ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သူသည် ဒုက္ခ၏အကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုရင်း ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာကိုရင်း ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာကိုရင်း မြင်နိုင်ပုံ	၃၈၀
၁၈၆။	ဆိမီးဥပမာ နေဥပမာ လေဥပမာတို့ဖြင့် မဂ်ဉာဏ်ကို ဥပမာ ဥပမေယျနှစ်ပါးဖြင့် နှိုးနှောပြဆိုပုံ	၃၈၁

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၀၇။ သစ္စာလေးချက်ကိုသိသည်နှင့်တပြိုင်နက် တဆယ့်ခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ကိစ္စလေးပါးတို့ကို တပြိုင်နက် တချက်တည်း ထိုးထွင်းမြင်သိပုံ ၃၀၃

၁၀၈။ ဒုက္ခ သမုဒယစသည်တို့၏ ပိုင်ဆိုင် သခ်ာစသည်မှ တပါးရောဂါနှင့်တူပုံ, အိုင်းအမာနှင့်တူပုံစသော သဘောတရားတို့ ရှိပါသေးလျက် အဘယ်ကြောင့် လေးပါးသော အတ္ထတို့ကိုသာ ဆိုအပ်ပါသနည်းဟူသော မြစ်သင့်သော စောဒနာ၏ သောဓနာကို မှတ်သားလောက်အောင် ထုတ်ဆောင်၍ ပြဆိုပုံ ၃၀၆

ပရိညာဒီပဂေါဒကထာ

၁၀၉။ ပရိညာသည် ဉာတပရိညာ, တီရဏပရိညာ, ပဟာနပရိညာအားဖြင့် သုံးပါးရှိပုံနှင့် ၎င်းတို့၏အနက်များ ၃၁၂

၁၉၀။ ပဟာန်သည်လည်း ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်, တဒင်္ဂပဟာန်, သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့် သုံးပါးသာရှိပြီးလျှင် ယင်းတို့၏ အနက်များနှင့် ခယာနုပဿနာ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်များကိုပါ ဖွင့်ပြပုံ ၃၁၄

၁၉၁။ ပဟာန် သုံးပါးတို့တွင် ဤ အဘိသမယကထာဝယ် သမုစ္ဆေဒပဟာန်ကိုသာ လိုအပ်သော်လည်း ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏ ရှေးအဖို့၌ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် တဒင်္ဂပဟာန်တို့သည်လည်း သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဟူသော အကျိုးရှိသောကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ပဟာန်သုံးပါးအပေါင်းသည်လည်း မဂ်ဉာဏ်၏ကိစ္စဖြစ်ပုံ ၄၀၄

၁၉၂။ သစ္ဆိကိရိယာသည် လောကီသစ္ဆိကိရိယာ လောကုတ္တရာ-သစ္ဆိကိရိယာအားဖြင့် နှစ်ပါးပြားသော်လည်း လောကုတ္တရာသစ္ဆိကိရိယာသည် ဒဿန, ဘာဝနာ အားဖြင့် ပြားသောကြောင့် သုံးပါးကိုသာ ယူသင့်ပုံနှင့် ယင်းတို့၏ အနက်များ ၄၀၄

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၉၃။ လောကီသီလသမာဓိတို့ကို ဖြစ်စေခြင်း ၎င်းတို့ဖြင့် မိမိ သန္တာန်ကို ထုံခြင်းသည် လောကီဘာဝနာမည်၍ လောကုတ္တရာသီလသမာဓိတို့ကိုဖြစ်စေခြင်း ၎င်းတို့ဖြင့် ထုံခြင်း သည် လောကုတ္တရာဘာဝနာမည်ပုံ, ဤဉာဏဒဿန-ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌ လောကုတ္တရာဘာဝနာကိုသာလိုအပ်ပုံ ၄၀၆

ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသ

အာနိသံသပကာသနာ

၁၉၄။ ပညာဘာဝနာ၏ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းစသော အာနိ သင်္သကို သိရှိသင့်ပုံ ၄၀၉

နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာ

၁၉၅။ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားရှုသိသည်မှ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-စသော အထူးထူးသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည် လောကီပညာဘာဝနာ၏ အာနိသင် မည်ပုံ, အရိယာမဂ် ခဏဝယ် သံယောဇဉ်စသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီး ခြင်းသည် လောကုတ္တရာပညာဘာဝနာ၏ အာနိသင် မည်ပုံမျှား ၄၀၉-၁၀

ဖလသမာပတ္တိကထာ

၁၉၆။ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းသာ အကျိုးအာနိသင် မဟုတ်သေး အရိယာဖိုလ်၏ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိချမ်းသာအရသာကို ခံစားရခြင်းသည်လည်း ပညာဘာဝနာ၏ အာနိသင် အကျိုးဆက်မည်ပုံ ၄၁၁

၁၉၇။ အရိယာမဂ်၏ အကျိုးတရားနှင့် ပတ်သက်၍ ကေစီဆရာ တို့၏ အယူအဆနှင့် ထိုဆရာတို့ နှစ်သက် ကျေနပ်လက်ခံ ရန် ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် စသည်ဌာနလာသော သာဓက တို့ကို ထုတ်ဆောင်၍ ပြဆိုပုံ ၄၁၁-၃

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၉၈။ ဖလသမာပတ်မည်ပုံကိုရင်း ဖလသမာပတ်ကို မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဝင်စား၍ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျှား မဝင်စားနိုင်ပုံ ကိုရင်း ဘာ့ကြောင့် ဝင်စားရသည်ကိုရင်း ဘယ်လို ဘယ်ပုံ ဝင်စားရသည် စသည်တို့ကိုရင်း အသီးသီး ပြဆိုပုံ ၄၁၄

နိရောဓသမာပတ္တိကထာ

၁၉၉။ အရိယာဖိုလ်၏ အရသာကို ခံစားရခြင်းသာ ပညာဘာဝနာ၏ အာနိသင် မဟုတ်သေး နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်ခြင်းသည်လည်း ပညာဘာဝနာ၏ အကျိုး အာနိသင် မည်ပုံ ၄၂

၂၀၀။ နိရောဓသမာပတ်မည်ပုံကိုရင်း နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားနိုင် မဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရင်း နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားနိုင်သောဘုံကိုရင်း နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခြင်း၏ အကြောင်းကိုရင်း နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားပုံ အခြင်းအရာ စသည်တို့ကိုရင်း အစဉ်အတိုင်း ဖွင့်ပြပုံ ၄၂

၂၀၁။ သေသောသူ, နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသူတို့၏ ထူးခြားပုံကို ပြဆိုခြင်း ၄၅၄

၂၀၂။ နိရောဓသမာပတ်ကို သခ်ၢတဟုရင်း အသခ်ၢတဟုရင်း လောကိယဟုရင်း လောကုတ္တရာဟုရင်း မဆိုသင့်ပဲ နိပ္ပန္နဟူ၍သာ ဆိုသင့်ပုံ ၄၅၅

အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိကထာ

၂၀၃။ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်းစားနိုင်ခြင်းသာ ပညာဘာဝနာ၏ အာနိသင်မဟုတ်သေး အာဟုနေယျဂုဏ် စသည်တို့၏ ပြီးစီးခြင်းကိုလည်း လောကုတ္တရာပညာ၏ အာနိသင်ဟု သိရှိသင့်ပုံ ၄၅၆

၂၀၄။ ပဌမမဂ်ပညာကို ပွါးရ၍ သောတာပန် ဖြစ်လာသော အရိယာသည် ခုနစ်ဘဝသာ ဖြစ်ခြင်းရှိသော သတ္တက္ခတ္တု

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ပရမသောတာပန်မည်ပုံနှင့် ကောလံကောလသောတာပန်, ဧကဗီဇီသောတာပန်တို့ကိုလည်း ပြဆိုပုံ....	၄၅၇
၂၀၅။	ဒုတိယမဂ်ပညာကို ပွါးများ၍ သကဒါဂါမ်, တတိယမဂ်ပညာကို ပွါးများ၍ အနာဂါမ်မည်ပုံနှင့် အနာဂါမ်သည် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ စသောအားဖြင့် ငါးမျိုးပြားပုံ	၄၅၈
၂၀၆။	စတုတ္ထမဂ်ပညာကို ပွါးများ၍ အချို့ရဟန္တာသည် သဒ္ဓါဝိမုတ္တ, အချို့ ပညာဝိမုတ္တ, အချို့ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ, အချို့ တေဝိဇ္ဇ, အချို့ ဆဠဘိညာ,အချို့ ပဋိသမ္ภိဒါပပြဘေဒပတ္တ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မည်ပုံ	၄၆၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

(ပဌမတွဲ)

ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိယာယ

(ပဋ္ဌာန်တွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၀-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၂၂၂-၁)

နာမရူပပရိဂ္ဂဟကထာ

[၂၂၂] ၆၆၂။ ဣဒါနိ၊ ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ယခု အခါ၌။ (ယာ ဝိသုဒ္ဓိယော သမ္မာဒေတဗ္ဗာတိ သမ္မန္ဓော) ဣမေသု၊ ဤသို့ စိစစ်အပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဘူမိဘူတေသု။ ဝိပဿနာ၏ ဖြစ်ရာအာရုံ ဘုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ခန္ဓာစသော တရားတို့၌။ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းကို နှုတ်တက်သင်ယူခြင်း, အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆရာထံ၌ ကျမ်းဂန်ကို သင်ယူခြင်းဟူသော ဝါစုဂ္ဂတနှုတ်သို့ တက်အောင်ပြုခြင်း, ထက်ဝန်းကျင် ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့် အနက်ကိုသိခြင်းဌာလိုသော သမ္မာဆန္ဒပုဗ္ဗင်္ဂမ သဝနဉပပရိက္ခာ စသည်တို့၏ အားဖြင့် ထိုကျမ်း၏အနက်ကို နှလုံး၌ထားသော အစီအရင်၏ အစွမ်းဖြင့်[1]။

၁—ပရိတော သမ္ဘဝေါ အတ္ထသ္မိ ဥတုမိစ္ဆာ ပရိပုစ္ဆာ-ပြု၍ အနက်ကို သိခြင်းဌာလိုသော သမ္မာဆန္ဒ မုချရသတည်း။ သမ္မာဆန္ဒ ပုဗ္ဗင်္ဂမသဝနုပပရိက္ခာဒိဝသဖြင့် တဒတ္ထ-ဿမနသိကာရဝိဓိသည် ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ရသတည်း။ ဤသို့သော ဝက်ဝုတ္တိကို သိစေလို၍ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဟိ-မဟူ၊ ဝသေန-ဟူသတည်း။ ဤကိုရည်၍ဋီကာ၌ ဂန္ထသ္မိ ဥဂ္ဂဏှန် ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ ဥဂ္ဂဟော။ ပရိတော သမ္ဘဝေါ အတ္ထသ္မိ ဥတုမိစ္ဆာ ပရိပုစ္ဆာ၊ သဝနုပ-ပရိက္ခာဒိဝသေန တဒတ္ထသ္မိ မနသိကာရဝိဓိ။ တဒုဘယဝသေန။ ယသ္မာ တတ္ထပိ ဉာဏံ သုဘသေဝိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန ဉာဏပရိစယံ ကတ္တာတိ-မိန္ဒသော်။ (ပြည်)

ဉာဏပရိစယံ၊ ဉာဏ်၏ထက်ဝန်းကျင် လေ့လာခြင်းကို၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင် လေ့လာအပ် မှီဝဲအပ်သောဉာဏ်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ (ခန္ဓာဒီသု သုတမယ-ဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတ္တာတိ အတ္ထော) သီလဝိသုဒ္ဓိ စေဝ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိဂုဏ်း။ စိတ္တ-ဝိသုဒ္ဓိ စ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဂုဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မူလဘူတာ၊ မူလဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ယာ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိတို့ကို။ သမ္မာဒေတမ္ဘာတိ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်၏ဟူ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တာ။ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့တွင်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိစတုဗိဓံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရစသည် လေးပါးအပြားရှိသော။ သီလံ၊ သီလသည်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ တဿ သီလံ၊ ထိုသီလကိုလည်း။ သီလနိဒ္ဒေသေ၊ သီလနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာတည်း။ သဉ္ဇပစာရာ၊ ဥပစာရရစျာန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ သမာ-ပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့သည်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။ တာပိ၊ ထိုစိတ္တဝိသုဒ္ဓိဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့ကိုလည်း။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ကိုပဌာနပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တသမာဓိနိဒ္ဒေသေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော သမာဓိနိဒ္ဒေသ၌။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရိတာ ဧဝ၊ ချဲ့အပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ချဲ့အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာ၊ ထိုရှစ်ပါးသော သမာပတ်တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိနိဒ္ဒေသ၌။ ဝိတ္ထာရိတနယေနေဝ၊ ချဲ့အပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သမာပတ္တိသုခကို ရသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခံစားအပ်ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဂုဏ်း။ပ။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဂုဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဌ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမာ ပန ဝိသုဒ္ဓိယော၊ ဤဝိသုဒ္ဓိတို့သည်ကား။ သရိရံ၊ ပွါးစေအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်ထည်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ-ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ထိုစကား၌။ နာမရူပါနံ။ နာမ်ရူပ်တို့ကို။ (ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍။) ယာထာဝဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောကိုမြင်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိမည်၏။

ဖြဲ့ဦး။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဝိသုद्ধိကို။ သမ္မာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံစေလိုသော။ သမထယာနိကေန၊ သမထဟူသော ယာဉ်ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ စျာန်၌သော်၎င်း, စျာန်၏ဥပစာရ၌သော်၎င်း တည်၍ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သောကြောင့် သမထယာနိကမည်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယ-တနစျာန်ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ အဝသေသရူပါရူပါဝစရစျာနာနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်မှ ကြွင်းသော ရူပါဝစရစျာန် အရူပါ ဝစရစျာန်တို့တွင်။ အညတရတော၊ တပါးတပါးသောစျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဝိတက္ကာဒီနိ၊ ဝိတက်အစရှိကုန်သော။ စျာနင်္ဂါနိ၊ စျာန်အင်္ဂါတို့ကို ၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာ၊ ထိုစျာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ မဂ္ဂေ စ၊ ဖလေ စသော တရားတို့ကိုဟု ဆိုလို၏။ လက္ခဏရသာဒိဝသေန၊ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာန်ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ မှတ်သားအပ်ကုန်၏[1]။

ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြားမှတ်သားပြီး၍။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံ-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤစျာန်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဖလစသော တရားအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို။ အာရမ္မဏာဘိမုခနမနတော၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာရမ္မဏာဘိမုခနမန-ဟူသည် အာရုံနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းပင်တည်း)နမနဌေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကသည်းဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အမည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ မရောရှက်သောအားဖြင့် နှလုံး၌ ထား အပ်၏။

တတော၊ ထိုနာမ်ကို သိမ်းဆည်းသည်မှ၊ ဝါ၊ ထိုနာမ်ကို အသက်ရှုအားဖြင့် နှလုံး၌မှတ်သားထားပြီးသည်မှ။ (ပရံ၊ နောက်၌။) ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အန္ဓော-

---

၁—ပရိဂ္ဂဟဝိဓိ ပန ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တာ ဧဝ ဟောတိ အဓိပ္ပါယော။ ယာတိ ပဋ္ဌာတိ ဧတေနာ-တိ ယာနံ၊ သမထော၁ ယာနံ သမထယာနံ၊ တံ ဧတဿ အတ္ထီတိ သမထယာနိကော။ စျာ-နေ စျာနူပစာရေ ဝါ ပတိဋ္ဌာယ ဝိပဿနာအနုယုဉ္ဇန္တဿေတံ နာမံ။ ဌပေတွာ နေဝသညာ-နာသညာယတနံ-ဟူသောဤစကားကို ဘဝဂ္ဂမမ္မတို့၏အာဒီကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်အား သိမ်းဆည်း ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဆိုအပ်၏။ (ပြည့်)

ဂေယော၊ အိမ်တွင်းဌ်။ သပ္ပံ၊ မြွေကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ တံ၊ ထိုမြွေကို။ အနုဗန္ဓမာနော၊ အစဉ်တစိုက်လိုက်လတ်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုမြွေ၏။ အာသယံ၊ အောင်းရာကို။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်တော်သကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ ဤအတူလျှင်။ အယမ္ပိ ယောဂါဝစရော၊ ဤယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ တံ နာမံ၊ ထိုနာမ်ကို။ ဥပပရိက္ခန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ထက်ဝန်းကျင် ရှုလတ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံ နာမံ၊ ဤနာမ်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိယေသမာနော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ရှာလတ်သော်။ တဿ၊ ထိုနာမ်၏။ နိဿယံ၊ မှီရာဖြစ်သော။ ဟဒယရူပံ၊ ဟဒယရူပ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တတော၊ ထိုဟဒယရူပ်ကိုမြင်သည်မှ။ (ပရံ၊ နောက်ဌ်။) ဟဒယရူပဿ၊ ဟဒယရူပ်၏။ နိဿယ-ဘူတာနိ၊ မှီရာဖြစ်သောဘုတ်တို့ကိုရင်း။ ဘူတနိဿိတာနိ၊ ဘူတရူပ်ကို မှီကုန်သော။ သေသုပါဒါယရူပါနိ စ၊ ဟဒယဝတ္ထုရူပ်မှကြွင်းသော ဥပါဒါရူပ်တို့ကိုရင်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ တေ-မေဇာတံ၊ ဤဘူတရူပ် ဥပါဒါရူပ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ရူပဉ္စနတော၊ ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရူပ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ မရောရှက်သောအားဖြင့် နှလုံးဌ်ထား၏။ တတော၊ ထိုအသီးအသီး နာမ်ကိုရင်း, ရူပ်ကိုရင်း သိမ်းဆည်းပြီးသည်မှ။ (ပရံ၊ ဌ်။) နာမံ၊ သည်။ နုမနုလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှည်တတ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဝါ၊ နုမနုလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှည်တတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ နာမံ၊ မည်၏။ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဉ္စနလက္ခဏံ၊ (သီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယတို့ကြောင့်) ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဝါ၊ ရူပဉ္စနလက္ခဏံ၊ သည်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သခေါ်ပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ နာမရူပံ၊ နာမ်နှင့် ရူပ်ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။

၆၆၄။ ပန၊ ပါး။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော၊ သမထဘာဝနာနှင့် မရောသော ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ယောဂီသည်။ အယမေဝ ဝါ သမထ-ယာနိကော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ကို ဆိုရာ၌။ ဝုတ္တာနံ၊ (ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ အယံ ပထဝီဓာတု အစရှိသည်ဖြင့် သခေါ်ပ-

မနသိကာရ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်) ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ တေသံ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခါနံ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော ထိုထိုဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခ တို့တွင်။ အညတရမုခဝသေန၊ တပါးပါးသော ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သခေါ်ပတော ဝါ၊ အားဖြင့်သော်၎င်း။ ဝိတ္ထာရတော ဝါ၊ အကျယ်အားဖြင့်သော်၎င်း။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထိုနောက်မှ။ အဿ၊ ထိုယောဂီ အား။ ယာထာဝသရသလက္ခဏတော၊ မဖောက်မပြန် မိမိ၏ကိစ္စလက္ခဏာ အားဖြင့်[1]။ ဓာတူသု၊ ဓာတ်တို့သည်။ အာဝိဘူတာသု၊ ထင်စွာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ [၂၂၃] ကမ္မသမုဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ကေသော၊ ဆံ၌။ တာဝ၊ စွာ။ (ကမ္မသမုဋ္ဌာနော နာမ ကေသော စမ္မဘ္ဗန္ဓရ-ဂတော) စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ဟု။ ဝဏ္ဏော၊ ရူပါရုံ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓာရုံ ၎င်း။ ရသော၊ ရသာရုံ၎င်း။ သြဇာ၊ အာဟာရရူပ် ၎င်း။ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတရူပ်၎င်း။ ကာယပသာဒေါ၊ ကာယပသာဒ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကာယဒသကဝသေန၊ ကာယဒသက၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသ ရူပါနိ၊ ဆယ်ပါးသောရူပ်တို့သည်။ ပါကဋာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (စပ်) တတ္ထေဝ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာနကေသ၌ပင်လျှင်။

၁-ဤ ယာထာဝသရသလက္ခဏ-ပုဒ်၏ အနက်ကို ဤနိဿယ တတိယတဲ့ နှာ စာပိုဒ် နံပါတ် ၅၉၁-၌ "မဖောက်မပြန် မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို"ဟု ပြန်ပြီးလျှင် အောက်ပါ အတိုင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့၏။ "အဘယ်ကြောင့် ခသ-ကို သဘော-ဟူသနည်း? ရသိတဗ္ဗော ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သဘာဝေါ ရသော၊ အတ္တနော ရသော သရသော၊ ယာထာဝေါ ယာထာဝ-ဘူတော သရသော ယာထာဝသရသော၊ ယော ပီဋနတ္ထောတိအာဒိနာ ဝုတ္တော၊ ဒုက္ခ-သစ္စပဘေဒါ ၎ဝ စ ပုမ္ဗန္တာဒယော၊ သော ၎ဝ လက္ခိတဗ္ဗတ္တာ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ၊ တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ ပစ္စက္ခတော ဇာနိတုံ နှ ဒေတိ။ ဋ္ဌိကာ"ဟူ၍ ဤသို့ ပြခဲ့၏။

ထိုကြောင့် ဤအရာ၌လည်း ထိုနှင့်အညီ ယာထာဝသရသလက္ခဏာတော၊ မဖောက်မပြန် မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်-ဟု ရေးခဲ့ခြင်း မူလအနက် ဖြစ်တန်ရာ၏။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူ?ပြည်ဆရာတော်သုရားကြီးသည် ဋ္ဌိကာအဖွင့်ကို အလွန်ပင် အလေးပြု၏။ ဤ အရာ၌လည်း ဋ္ဌိကာ၌ အထူးမဖွင့်ပြသောကြောင့် ရှေးဦးပြခဲ့သော ဋ္ဌိကာအဖွင့်ကိုပင် ယူ၍ ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ အကယ်၍ မိမိ၏ သဘောအရ ရေးခဲ့ပါမူ အကြောင်းယူတို့ ကိုလည်း ပြခဲ့လေရာ၏၊ ထိုသို့ပြခဲ့ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ထိုကြောင့် ရှေးဦးဆုတ်ပြခဲ့ပြီးသော ဋ္ဌိကာနှင့်အညီ ရေးသားခဲ့ရာမှ ရသ-ပုဒ်၏ သဘောဟူသော အနက်ကို သတိမမူမိသော စာရေးကူးသူက ထိုသဘောကို ကိစ္စ-ဟု ပြင်လိုက်သောကြောင့် ရှေးအနက်နှင့် မညီပဲ အထက်ပါအတိုင်း ဖြစ်နေလေသလောဟူ၍လည်း ဆင်ခြင်သင့်ပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဘာဝယ၊ ဣတ္ထိဘာဝပုဗ္ဗာဝ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝဒသကဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဒသ ရူပါနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ-၌စပ်) တတ္ထေव၊ ထိုကေသဟု မှတ်အပ်သော ရုပ်အပေါင်း၌ပင်လျှင်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ သြဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ရုပ်ရင်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ (သြဇဋ္ဌမကံ၊ ရုပ်ရင်း။) စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ (သြဇဋ္ဌမကံ၊ ရုပ်ရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ အပရာနိပိ၊ (ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော ကာယဒသကဘာဝဒသကကမ္မသမုဋ္ဌာန ဝိသတိရုပ်မှ) တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုဝီသတိ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန် စသား ဤနှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုစတ္တာလီသ ရူပါနိ၊ လေးဆယ့်လေးပါးကုန်သော ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[1]။

(ကေသေ၊ ၌။ စတုစတ္တာလီသ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ကုန်သကဲ့သို့။) ဧवံ-တထာ၊တူ။ (လောမာဒီသု၊ကုန်သော။) စတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ ကံစိတ်ဥတုအာဟာရဟူသော လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသု၊ (ဆိုလတ္တံ့သော အဋ္ဌကောဋ္ဌာသတို့ကိုပယ်၍) နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ကောဋ္ဌသတို့၌။ စတု-စတ္တာလီသ စတုစတ္တာလီသ ရူပါနိ၊ ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[2]။ ပန။ ထိုမှတပါး။ သေဒေါ သေဒကောဋ္ဌာသရင်း။ အဿု၊ ရင်း။ ခေဠော၊ ရင်း။ သိင်္ဃာဏိကာ၊ သိင်္ဃာဏိကကောဋ္ဌာသရင်း၊ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်

၁-သဗ္ဗာနိပိ-စသည်ကား ပါဠိသေသ။ ထိုစတုစတ္တာလီသရုပ်ကိုလည်း ထိုကောဋ္ဌာသ၌ ရသင့်သော သန္ဓတိသီသ-သာမန်အားဖြင့် သိအပ်၏။ (ပြည်)

၂-ဧဝံ လောမာဒီသု စတုသမုဋ္ဌာနိကေသု။ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသူတိ ဒ္ဝတ္တိံသာယ ကောဋ္ဌာသေသု ဝက္ခမာနေ အဋ္ဌ ကောဋ္ဌာသေ အပနေတ္ဝာ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသု။ ဋ္ဌိကာနှင့်အညီ ဤသို့ဥပမာအနက်ယူသော် ဥပမေယျကေသလွတ်ခဲ့၍ စတုဝီသတိ ကောဋ္ဌာသမပြည့် ဖြစ်အံ့ထင်သည်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ (ကေသာဒီသု၊ ကုန်သော။) စတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ ကုန်သော။ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ စတုစတ္တာလီ-သ စတုစတ္တာလီသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤသို့ ယောဇနာသော် ကေသကောဋ္ဌာသပါ၍ စတုဝီသတိကောဋ္ဌာသေသု-နှင့် ကိုက်အံ့ထင်သည်။ ဆင်ခြင်။ (ပြည်)

စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တိုဋ္ဌ။ (ကောဋ္ဌာ-သေသု-ကားပဓာနထည့်သည်) ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ သြဇဋ္ဌမကာနံ၊ ကရုပ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဋ္ဌသ သောဋ္ဌသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဒရိယံ၊ ဥဒရိယကောဋ္ဌာသရင်း။ ကရီသံ၊ ကရီသကောဋ္ဌာသရင်း။ ပုပ္ဖော၊ ပုပ္ဖကောဋ္ဌာသရင်း။ မုတ္တံ၊ မုတ္တကောဋ္ဌာသ-ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဥတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တိုဋ္ဌ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနသော၀၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်သာလျှင်ဖြစ်သော။သြဇဋ္ဌမကဿ၊ သြဇဋ္ဌမကရုပ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ရှေ့တရပ်အပြီးသတ်တည်း။ သေ-ဒေသော နယော၊ ဤဆိုပြီးသော နည်းသည်။ တာဝ၊ စ္စာ။ ဒ္ဝတ္တိံ သာကာရေ၊ ဒ္ဝတ္တိံ သကောဋ္ဌာသဉ္စ။ နယော၊ နည်းတည်း။

ပန၊ပါး။ဣမသ္မိံ ဒ္ဝတ္တိံ သာကာရေ၊ဤသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသ ဉ္စဖြစ်သော ရူပ်အပေါင်းသည်။ အာဝိဘူတေ၊ ထင်စွာဖြစ်လတ်ပြီးသော်။ အပရေ၊ ထိုမှတပါးကုန်သော။ ဒသ၊ (တေဇောကောဋ္ဌာသလေးပါး ဝါယောကောဋ္ဌာသခြောက်ပါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ဆယ်ပါးကုန်သော။ ယေ အာကာရာ၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ အာဝိဘဝန္တိ၊ ထင်စွာ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ အသိတာဒိပရိပါ-စကေ၊ စားအပ်သော အာဟာရစသည်ကို ကျက်စေတတ်သော။ ကမ္မဇေ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော်။ တေဇောကောဋ္ဌာသမ္ပိ၊ (၀မ်းမီးဟုဆိုအပ်သော ဂဟဏီမည်သော) တေဇောကောဋ္ဌာသဉ္စ။ တာဝ၊ စ္စာ။ သြဇဋ္ဌမကဉ္စ၀၊

၁-အသိတ=စသည်ကို ကျက်စေတတ်သော တေဇောသည်ကမ္မဇဟူ၍ရင်း အကမ္မဇ-ဟူ၍ရင်း နှစ်ထွေ ရှိကောင်းသောကြောင့် ကမ္မဇ-ဟူ၍ ဝိသေသန ပြုသလောဟူမူ? ကမ္မဇေတိ ဘူတကထနံ၊ နဝိသေသနံ။ အသိတာဒိပရိပါစကဿ တေဇဿ အကမ္မဇဿ အဘာ၀တော။ ဌီကာ။ ကမ္မဇေတိ ဣဒံ၊ ကမ္မဇ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘူတကထနံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းကိုဟောသော ယထာဘူတ ကထနဝိသေသနတည်း။ (ကုဋ္ဌိလတုဏ္ဍိလော သုဝေါ, စိတြပက္ခော မယူရော-တို့ကဲ့သို့ ယထာဘူတကထနဝိသေသနဟူလို) ဝိသေသနံ၊ တပါးသော အနက်ကို ပိုင်းခြားတတ် နှစ်စေတတ်သော ဗျ၀စ္ဆေဒကဝိသေသနသည်။ နု၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အသိတာဒိပရိပါစကဿ၊ စားအပ်သောအာဟာရ စသည်ကို ကျက်စေ တတ်သော။ တေဇဿ၊ တေဇော ဖြစ်လျက်။ အကမ္မဇဿ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သည်၏။ အဘာ၀-တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

သြဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်သောရုပ်ရင်း။ ဇီဝိတဠ၊ ဇီဝိတရုပ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ ရှုပါနိ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တဇေ၊ စိတ္တဇဖြစ်သော။ အဿာသပဿာသကောဋ္ဌာသေပိ၊ ဍ်လည်း။ တထာ၊ တူ။ သြဇဋ္ဌမကဠေ၀၊ ၎င်း။ သဒ္ဒေါ စ၊ သဒ္ဒရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ ရှုပါနိ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ယေသေသု၊ ဝမ်းမီးဟုဆိုအပ်သော ဂဟဏီမည်သော တေဇော ကောဋ္ဌာသနှင့် စိတ္တဇဖြစ်သော အဿာသပဿာသဟူသော ဝါယော ကောဋ္ဌာသတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ စတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ တေဇောကောဋ္ဌာသ သုံးပါး ဝါယောကောဋ္ဌာသ ငါးပါးအားဖြင့် ရှစ်ပါးကုန်သော။ (ကောဋ္ဌာ-သေသု၊ တို့ဍ်။) ဇီဝိတနဝကဠေ၀၊ ကိုရင်း။ တိဏိ၊ စိတ္တောတ္ဘာဟာရဇ အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော။ သြဇဋ္ဌမကာနိ ၈၊ ရုပ်တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေတ္တိံသ တေတ္တိံသ ရှုပါနိ၊ သုံးဆယ့်သုံးပါး သုံးဆယ့်သုံးပါးကုန်သော ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တဿ၊ ထိုယောဂါ၀စရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ-ရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒ္ဝါစတ္တာလီသာကာရ၀သေန၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါး သော ကောဋ္ဌာသတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣမေသု ဘူတုပါဒါယရူပေသု၊ ဤဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌေသု၊ ထင်ကုန်သည်။ ဇာတေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရ၀သေန၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဒသကာဒယော၊ စက္ခုဒသကအစရှိသော ဒသကတို့ရင်း။ ဝတ္ထု၀သေန၊ ဖြင့်။(လိုက်)ဟဒယ၀တ္ထုဒသကဠ၊ ဟဒယ၀တ္ထု ဒသကရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရာနိ စ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသရုပ်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခ ရှုပါနိ၊ ခြောက်ဆယ်သော ရုပ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော-ယောဂါ၀စရော၊ သည်။ သမ္ဘာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အရေ

၁-အဋ္ဌသု-၏ သရုပ်ကား ယေန စ သန္တပ္ပတိ, ယေန စ ပရိဍယ္ဟတိ, ယေန စ ဇီရတိ-ဟူ၍ တေဇောကောဋ္ဌာသ၌သုံးပါး၊ ဥဒ္ဓက်မာ ဝါတာ, အ၀ေါဂမာ ဝါတာ, ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာ, ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာ, အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ-ဟူ၍ ဝါယောကောဋ္ဌာသ၌ငါးပါး။ ဤသို့ စတုသမုဋ္ဌာန်ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင် တပါးတပါး၌ ဇီဝိတနဝကသြဇဋ္ဌမကသုံးစုံ အားဖြင့် သုံးဆယ့်သုံးပါးသုံးဆယ့်သုံးပါးသောရုပ်တို့သည် ထင်ကုန်၏ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

အတ္တက်သခ်ၢၢအားဖြင့် တထောင့်လေးရာကိုးဆယ့်လေးပါးသော ရူပရုပ်တို့ကို။ ရူပွနလဏေန၊ အားဖြင့်။ ကေတော ကတ္ဝာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ တေ ဓမ္မဇာတေ၊ ဤတထောင့်လေးရာ့ ကိုးဆယ့်လေးပါး တရားသဘောသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ဝါ၊ တေ၊ ဤတထောင့်လေးရာ့ကိုးဆယ့်လေးပါးတရားသဘောကို။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်မည်၏ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။

ဝေ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟိတရူပဿ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော ရုပ်ရှိသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ ဒ္ဒါရဝသေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမေ၊ ဒ္ဒါရအားဖြင့်ထင်ကုန်သော ဤနာမ်တရားဟူသည်။ သေယျ-ထာ-ကတမေ၊ ဟူမူကား။ ဒ္ဒေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့ငင်း။ တိသော၊ ကုန်သော။ မနောဓာတုယော၊ တို့ငင်း။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ မနော-ဝိညာဏဓာတုယော၊ တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကောသီတိ၊ ကုန်သော။ လောကိယစိတ္တာနိ၊ တို့ငင်း[၂]။ အဝိသေသေန၊ သာမန်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏအားဖြင့်။ တေဟိ စိတ္တေဟိ၊ ထိုကောသီတိလောကိယစိတ်တို့နှင့်။ သဟဇာတော၊ တကွဖြစ်သော။ ဖဿော၊ ၎င်း။ ဝေဒနာ၊ ၎င်း။ သညာ၊ ၎င်း။ စေတနာ၊ ၎င်း။ ဇီဝိတံ၊ ၎င်း။ စိတ္တဋ္ဌိတိ၊ စိတ်၏တည်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ မနသိကာရော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ သတ္တ သတ္တ စေတသိကာ စ၊ ဤခုနစ်ပါးခုနစ်ပါးသော သဗ္ဗစိတ္တ-သာဓာရဏစေတသိက်တို့ငင်း။ ဣတိ ဣမေ အရူပဓမ္မာ၊ ဤနာမ်တရားတို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ လောကုတ္တရစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ သုဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ သမထဘာဝနာနှင့် မရော သက်သက်သောဝိပဿနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိဂ္ဂဟံ၊ ပညာဖြင့်ပိုင်းခြား၍သိမ်းဆည်းခြင်းသို့။ နေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ သမထယာနိ-ကဿ၊ သမထယာဉ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိဂ္ဂဟံ၊ သို့။ နု ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။

၁-ဋီကာ၌ကား ယထာဝုတ္တဂ္ဂဏနာယံ ပဠာသီတိ စတုသတာဓိကာနိ သဟဿရူပရူပါနိ ဟု လာ၏။ သခ်ၢၢမည်သည်ကို အလိလီတွက်ဆေး၍ ရှေးဆိုခဲ့ပြီးတိုင်း အမှန်ကို ဉာဏ်ချန်၍ မှတ်ကြပါကုန်။ (ပြည်)

၂-ကောသီတိလောကိစိတ်တို့သည် လာဘီအလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးတို့အားဖြင့် ထင်ကုန်သည်ချည်းလော့ ဟူမူ? သဗ္ဗသံဂါဟိကဝသေန ကောသီတိလောကိယစိတ္တာနိတိ ဝုတ္တံ။ လာဘိနော ဧဝ ပန မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိ သုပါကဋာနိ ဟောန္တိ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

(ကသ္မာ၊ ကား။)အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တာနိ၊ ထိုလောကုတ္တရာစိတ်တို့ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ နိ ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။) သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ အရူပမမ္မေ၊ ကောသီတိ လောကိယစိတ်နှင့် တံသမ္မယုတ္တဖဿ အစရှိကုန်သော ထိုနာမ်တရားတို့ကို။ နမနလက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ ဧကေတော ကတ္တာ၊ ၍။ တေ-မမ္မဇာတံ၊ (ဧကောသီတိလောကိယစိတ် တံသမ္မယုတ္တဖဿအစရှိသော) ဤတရား သဘောသည်၊ ဝါ၊ ကို။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ဝါ၊ နာမန္တိ၊ နာမ်ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ- ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကော၊ တဉိုးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနမုခေန၊ လေးပါးသော ဓာတုဝဝတ္ထာန်ကို အကြောင်း ပြုသဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။

[၂၂၄] ဒေ့ဗျ။ အပရော၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဋ္ဌာရသဓာတု-ဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ကထံ-ဝဝတ္ထပေတိ၊ အဘယ်သို့မှတ်သနည်း။ ဣဒ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေးကိုရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘावे၊ ဤ အတ္တဘောင်၌။ စက္ခုဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပ ။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဆင်ခြင်၍။ (ဝဝတ္ထပေတိ-၌စပ်) လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ သေတ-ကဏ္ဍမဏ္ဍလဝိစိတ္တံ၊ ဖြူသောအဝန်း မည်းသောအဝန်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ် သော။ အာယတဝိတ္ထတံ၊ အလျားရှည်သွယ် အနံကျယ်ပြန့်သော။ အက္ခို-ကူပကေ၊ မျက်တွင်း၌။ နှာရုသုတ္တကေန၊ မျက်ကြောတည်းဟူသော ကြိုးယပ်ဖြင့်။ အာဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ ယံ မံသပိဏ္ဍံ၊ အကြင်အသားစိုင်ကို။ စက္ခုတိ၊ မျက်စိဟူ၍။ သဇ္ဇာနာတိ၊ သိ၏။ တံ-မံသပိဏ္ဍံ၊ ထို(လူအပေါင်း သည် မျက်စိဟုမှတ်သော) အသားစိုင်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ မယူမူ၍။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဥပါဒါရူပေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရစက္ခုပသာဒံ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော အပြားရှိသော စက္ခုပသာဒကို။ စက္ခုဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ မရောရှက်သည်ကို ပြု၍ စိတ်၌ မှတ်သားကောင်းစွာထား၏။

(ယာနိ ပနဿ-၌ ယာနိ တေပဏ္ဏာသ ရူပါနိ ဟောန္တိ- ဟုယှဉ်။ ထို တေပဏ္ဏာသရူပ်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟု? ကား နိဿယဘူတာ- စသည် ကိုမိန့်သော်)

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အသ-စက္ခုပသာဒသ၊ ၏။ နိဿယဘူတာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ဝင်း။ ပရိ-ဝါရကာနိ၊ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသ-သြဇာရူပါနိ၊ သြဇာရူပ်တို့ဝင်း။ အနုပါလကံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ၊ ကုန်သော။ သဟဇာတရူပါနိ၊ စက္ခု-ပသာဒ၏ သဟဇာတ်ဖြစ်သော ရူပ်တို့ဝင်း။ တတ္ထေဝ-တသ္မိံ ယေဝ သသမ္ဘာ-ရစက္ခုပဒေသေ၊ ပဒေသဠ္ဌာလျှင်။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။ ကာယဒသကဘာ-ဝဒသကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝီသတိ ကမ္မဇရူပါနိ၊ တို့ဝင်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာ-ဒိနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သြဇဋ္ဌမကာနံ၊ သြဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက် ရှိသော ရူပ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဝီသတိ၊ သော။ အနုပါဒိန္နရူပါနိ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော ရူပ်တို့ဝင်း[1]။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သေသာနိ၊ စက္ခုပသာဒမှကြွင်းကုန်သော။ ယာနိ တေပဏ္ဏာသ ရူပါနိ၊ အကြင်ငါးဆယ့် သုံးပါးသော ရူပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ၊ ထိုငါးဆယ့် သုံးပါးသော ရူပ်တို့ကိုလည်း။ စက္ခုဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ နဝ ဝဝတ္ထ-ပေတိ၊ မမှတ်။ (စက္ခုပသာဒနှင့်တကွမူကား စတုပညာသဖြစ်ကုန်၏) သောတဓာတုအာဒီသုပိ၊ တို့ဠလည်း။ သေ-သော၊ ဤစက္ခုဓာတ်ဠ ဆိုအပ်ပြီးသော။ နယော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ကာယဓာတုယံ၊ ဠ။ အဝသေသာနိ၊ စက္ခုဒသကစသည်မှကြွင်းကုန်သော၊ ဝါ၊ ကာယပသာဒမှကြွင်းကုန်သော။ တေစတ္တာလီသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[2]။ ပန၊ ဝါဒထူးကိုဆိုအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဥတုစိတ္တ-သမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်, စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရူပ်တို့ကို။ သဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကဋ္ဌ။ နဝ နဝ၊ ကိုးပါးကိုးပါးတို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပဠေစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့် ငါးပါးသော ရူပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-အနုပါဒိန္နရူပါနိုတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တရူပါနံ ဥပါဒိန္နရူပတ္တာ ဝုတ္တံ၊ အကမ္မဇရူပါနိုတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၂-စက္ခုဒသကစသည်တို့တွင် တစုံတခုကိုမျှမယူမူ၍ ဘာဝဒသကကိုမူကားယူ၍ ကာယဒသကဠလည်း ကာယပသာဒကိုနှုတ်၍ အကြွင်းကိုးခုကိုသာယူ၍ ဆိုပြီးသော အနုပါဒိန္နရူပ်နှစ်ဆယ့်လေးခုတို့နှင့်ပေါင်းသော် တေစတ္တာလီသဖြစ်၏ဟူလို။ သဒ္ဒ၏အနိ-ယတအဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဒကိုမယူမူ၍ တေစတ္တာလီသ ရူပါနိ-ဟု သကဝါဒကိုဆိုပြီး၍ တဖန်တို့ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနဒ္ဒေသဒ္ဒတို့ကိုယူ၍ ကေစိဝါဒကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ကေစိ ပန။ပ။ ပဠေစတ္တာလီသာတိ ဝဒန္တိ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဣတိ၊ သို့။ ပဠု၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပသာဒါ၊ ဤပသာဒရုပ်တို့ဝင်း။ တေသံ၊ ထိုပသာဒရုပ်ငါးပါးတို့၏။ ဝိသယာ၊ အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ပဠု၊ ကုန်သော။ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဒသ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝသေသရူပါနိ၊ (ဒသ ဓာတုယော-ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်သော တဆယ့်နှစ်ပါးသော ရူပဓမ္မတို့ကို ထားမူ) ကြွင်းသောခြောက်ပါးသော နိပ္ဖန္နရုပ်တို့သည် [1]။ ဓမ္မဓာတု-ယောဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ စက္ခုံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည် [2]။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု နာမ၊ ဓာတ်မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့် [3]။ ဒ္ဝေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ပဉ္စဝိညာဏဓာတုယော၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ မနောဓာတု-စိတ္တာနိ၊ မနောဓာတ်ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ကော၊ သော။ မနောဓာတု၊ မည်၏။ အဒ္ဓသဒ္ဒိ မနောဝိညာဏဓာတုစိတ္တာနိ၊ ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ (ကော၊ သော။) မနော-ဝိညာဏဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ကောသီတိ လောကိယစိတ္တာနိ၊ ရှစ်ဆယ့်တပါးသော လောကီစိတ်တို့သည်။ သတ္တ-ဝိညာဏဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုလောကီစိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿစသော စေတသိက်တို့သည်။ (ကော၊ သော။) ဓမ္မဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။) ဧဝံ-ဣမိနာ စက္ခုဓာတုတိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဓာတ်တို့တွင်။ အဓေါကာဒသ ဓာတုယော၊ အခွဲဖြစ်သောဓာတ်နှင့်တကွ တဆယ့်တပါး သော ဓာတ်တို့သည်၊ ဝါ၊ အခွဲဖြစ်သောဓာတ်လျှင် တဆယ့်တခုမြောက် ရှိသော ဓာတ်တို့သည်။ ရူပံ၊ မည်၏။ အဓုဒ္ဓမာ၊ အခွဲဖြစ်သောဓာတ်လျှင်

၁-ဘာဝရုပ်နှစ်ခု ဇီဝိတရုပ် ဟဒယဝတ္ထု အာပေါ ဩဇာ ဤကား အဝသေသဆနိပ္ဖန္နရုပ်တည်း။ (ပြည်)

၂-စက္ခုဟူသော မှီရာဝတ္ထု ရူပါရုံဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ် သာမညဖြင့်ရင်း စိတ်၏အဖြစ်သာမညဖြင့်ရင်း ကုသလဝိပါက် အကုသလဝိပါက် အဖြစ်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ကို စိတ္တံ-ဟူ၍သာလျှင် ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဧဝံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် စက္ခုံ နိဿာယ-စသည်ဖြင့် ဆိုပြီးသည်ကိုရင်း မဆိုသော်လည်း သောတံ နိဿာယ-စသည်ကိုရင်း သင်္ဂြိဟ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဒ္ဝေပဉ္စဝိညာဏာနိ-ဟုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ရှစ်ခုမြောက်ရှိကုန်သော ။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ နာမ်၊ မည်၏။ ဤတို့ ဝေ၊ သို့။ ဧကော၊ တဦးသောယောဂီသည်။ အဌာရသဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။

ဖြေဖြေ။ အပရော၊ တပါးသောယောဂီသည်။ ဒ္ဝါဒသာယတနဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ (သမ္မန်) ကထံ-ဝဝတ္ထပေတိ၊ နည်းဟူမူကား။ စက္ခုဓာတုယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ (ယံ လောကော သေတကဏ္ဍမဏ္ဍလဝိစိတ္တံ ဤသို့စသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ တေပဏ္ဏာသ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ စက္ခုပသာဒမတ္တံ၊ စက္ခုပသာဒမျှကို၊ ဝါ၊ စက္ခုပသာဒကိုသာလျှင်။ စက္ခာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ တတ္ထ·စက္ခုဓာတုယာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်လျှင်။ သောတဃာနဇိဝှါကာယဓာတုယော၊ သောတဓာတ် ။ပ။ ကာယဓာတ်တို့ကို။ သောတဃာနဇိဝှါကာယာယတနာနိ၊ သောတာယတန-။ပ။ ကာယာယတနတို့ဟူ၍။ (ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုငါးပါးသော အာယတနတို့၏။ ဝိသယဘူတေ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဓမ္မေ၊ ငါးပါးသောဓမ္မတို့ကို။ ရူပ။ပ။ ယတနာနိ၊ ရူပါယတန။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ-ယတနမည်ကုန်၏ဟူ၍။(ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။)လောကိယသတ္တဝိညာဏဓာတု-ယော၊ လောကီဖြစ်သော ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဓာတ်တို့ကို။ မနာယတန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။)တံသမ္ပယုတ္တဖဿာဒယော၊ ထိုလောကိယသတ္တ-ဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော ဖဿစသော တရားတို့ကိုရင်း။ သေသ-ရူပဠု၊ ကြွင်းရှိကာယတနမှကြွင်းသော ရုပ်ကိုရင်း။ ဓမ္မာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။) [၂၂၅] ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ဤ အာယတနတို့တွင်။ အဠေကာဒသာယတနာနိ၊ အခဲ့နှင့်တကွတဆယ့် တခု သော အာယတနတို့ကို၊ ဝါ၊ အခဲ့လျှင် တဆယ့် တခုမြောက်ရှိသော အာယတနတို့ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဒိယမ္ပိအာယတနာနိ။ အခဲ့နှင့်တကွ နှစ်ခုသောအာယတနတို့ကို၊ ဝါ၊ တခုခဲ့သော အာယတနတို့ကို။ နာမန္တိ၊

၁-ရုပ်ဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်တစိတ်ကိုရည်၍ အဠေကာဒသ ဓာတုယော-ဟူသတည်း။ အဠေန ကောဒသ အဠေကာဒသ၊ အခုံ ဝါ ကောဒသမံ တောသန္တိ အဠေကာဒသ။ မ-ကျေ။ နာမ် ဓမ္မဓာတ်တစိတ်ကိုရည်၍ အဒ္ဒမာ-ဟူသည်။ အခုံ အဒ္ဒမံ တောသန္တိ အဒ္ဒမာ။ ပြု။ (ပြည်)

နာမ်ဟူ၍။ (ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။) ဝေ၊ သို့။ ဧကော၊ တဉ်းသောယောဂီ သည်။ ဒ္ဒါဒသာယတနဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။

၆၆၇။ အပရော၊ ထိုမှတပါးသောယောဂီသည်။ ဟေတော၊ ထိုတဆယ့် နှစ်ပါးသောအာယတနအောက်။ သံခိတ္တတရံ၊ ကျဉ်းလွန်းစွာ။ ခန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ကထံ-ဝဝတ္ထပေတိ၊ နည်း။ ဣမ-သာသနေ၊ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေးကိုရှုသောယောဂီသည်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ တလံ မျှလောက်အစောက်မြင့်ရှည် ဤအတွင်းဘောဘ၌။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ လေးပါး သော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတု-ယော၊ တို့ဌင်း။ တန္နိဿိတော၊ ထိုခေတ်လေးပါးကိုမှီသော။ ဝဏ္ဏော၊ ဌင်း။ပ။ သြဇာ၊ ဌင်း။ စက္ခုပသာဒါဒယော၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ပသာဒါ၊ တို့ဌင်း။ ဝတ္ထုရူပံ၊ ဝတ္ထုရူပ်ဌင်း။ ဘာဝေါ၊ ဘာဝရူပ်ဌင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဌင်း။ ဒ္ဒိသမုဋ္ဌာနော၊ နှစ်ပါးသောအကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်သော။ သဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ သတ္တရသ ရူပါနိ၊ ဤတဆယ့်ခုနှစ်ပါးသောရူပ်တို့သည်[1]။ သမ္မသနုပဂါနိ၊ သုံးသပ်ခြင်းဌါ တတ်ကောင်းသော ရူပ်မည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ ရောက်သောရူပ် မည်ကုန်၏။ နိပ္ဖန္နာနိ၊ နိပ္ဖန္နရူပ်မည်ကုန်၏။ ရူပရူပါနိ၊ ရူပရူပ်မည်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ဌင်း။ပ။ အနိစ္စတာ၊ ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ ဒသ ရူပါနိ၊ ဤဆယ်ပါးသောရူပ်တို့သည်။ နိ သမ္မသနုပဂါနိ၊ သုံးသပ် ခြင်းဌါ မတတ်ကောင်းသော ရူပ်မည်ကုန်၏။ အာကာရဝိကာရအန္တရ-ပရိစ္ဆေဒမတ္တကာနိ၊ အခြင်းအရာမျှ ဝိကာရမျှအကြားဖြစ်သော ပိုင်းခြား ခြင်းမျှဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ အကြားဖြစ်သော ပိုင်းခြားကြောင်းမျှဖြစ်ကုန်၏[2]။ နိ နိပ္ဖန္နာနိ၊ နိပ္ဖန္နရူပ်လည်းမဟုတ်ကုန်။ နိ ရူပရူပါနိ။ ရူပရူပ်လည်း

၁-ဣမ ဘိက္ခု ဣမသ္မိံ သရီရေ-ဟူသော ဤစကားကို မိမိသန္တာန်၌ ဝိပဿနာဘိနိဝေသ ကို ပြုသောအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့အဓွန်တွင် ဝိပဿနာဘိနိဝေသကိုပြုသောအားဖြင့် ဆိုခြင်းကြောင့်လျှင် တခုသောဘာဝရူပ်ကိုသာယူသည်ဖြစ်၍ သတ္တရသ ရူပါနိ သမ္မသနုပ-ဂါနိ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-အာကာရ-သဒ္ဒါဖြင့် ဝိညတ္တိဒွယကို ဆိုအပ်၏။ ဝိကာရ-သဒ္ဒါဖြင့် လဟုတာဒိတ္တယကို ဆိုအပ်၏။ အန္တရပရိစ္ဆေဒ-သဒ္ဒါဖြင့် အာကာသဓာတ်ကို ဆိုအပ်၏။ ဤကား အာစရိယဝါဒ။ အာကာရဂ္ဂဟဏေန ပန ဝိညတ္တိဒွယေန သဒ္ဒိံ လက္ခဏရူပမာဟ၊ ဤကားဋီကာဆရာဝါဒ။ (ပြည်)

မဟုတ်ကုန်။ အပိ စ ခေါ၊ ထိုသုံးသပ်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း အာကာရ စသည်မျှသာ ဖြစ်ကုန်ငြားသော်လည်း။ ရူပါနံ၊ နိပ္ဖန္နရူပ်တို့၏။ အာကာရ-ဝိကာရအန္တရပရိစ္ဆေဒမတ္တတော၊ အခြင်းအရာမျှ ဖောက်ပြန်ခြင်းမျှ ထိုထို ရူပ်ကလာပ်တို့၏ ပိုင်းခြားကြောင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ရူပန္တိ သခံ၊ ရူပ်ဟူ၍ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂတာနိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘာနိပိ၊ ကုန်သော။ တောနိ သတ္တဝိသတိ ရူပါနိ၊ ထို နှစ်ဆယ့်ခုနှစ်ပါးသောရူပ်တို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ကောသီတိယာ၊ သော။ လောကိယစိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကဋ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုလောကီ စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ သညာ၊ သည်။ သညာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ (တံသမ္ပ-ယုတ္တာ၊ ကုန်သော။) သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သခ်ါရက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဝိညာဏံ၊ ကောသီတိလောကိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဉ်သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်မည်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကော၊ တဉိုးသောယောဂီသည်။ ပဋ္ဌက္ခန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။

ဖ၆ဂ။ အပရော၊ ထိုမှတပါးသော ယောဂီသည်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံး စုံသော။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ (တံ ရူပံ၊ သည်။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့ဌင်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာ-ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပဠ၊ စွဲ၍မှီ၍ဖြစ်သောရူပ်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့။ သံခိတ္တေနေဝ၊ အကျဉ်း အားဖြင့်သာလျှင်။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ဤအတ္တဘောဌ်။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ တထာ၊ တူ။ မနာယတနဠေဝ၊ သည်ဌင်း။ ဓမ္မာ-ယတနေကဒေသဠ၊ ဓမ္မာယတန တစိတ်သည်ဌင်း။ နာမံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (နာမံ၊ ကို။) ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒဠ နာမံ၊ ဤနာမ် သည်ဌင်း။ ဣဒဠ ရူပံ၊ ဤရူပ်သည်ဌင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကို။ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣတိ-တခုလုတ္တ) သခ်ေပ-တော၊ အားဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။

၆၆၉။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေန တေန မုခေန၊ ထိုထိုဝေတ်အစရှိသည်တို့ကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အရူပံ၊ နာမ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ သိမ်းဆည်းသော။ အာသ၊ ထိုယောဂီအား။ သုခုမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပံ၊ သည်။ သစေ နဥပဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ မထင်သည်ဖြစ်အံ့။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ ဒုရနိက္ခေပံ၊ လျှော့ညှိုးလုံ့လ ဝန်ချခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ ရူပမေव၊ ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သမ္မသိ-တပ္ပံ၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့် ကောင်းစွာစုံစမ်းအပ်၏။ မနသိ ကာတပ္ပံ၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့် စိတ်၌ထားအပ်၏။ ပရိဂ္ဂဟေတပ္ပံ၊ ပိုင်းခြားတတ်သောပညာဖြင့် ပိုင်းရှာယူအပ်၏။ ဝဝတ္ထပေတပ္ပံ၊ အချင်းချင်း မရောရှက်သောအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်သမ္မသနစသော အစီအရင်ဖြင့်။ အသ-ယောဂိနော၊ အား။ ရူပံ၊ သည်။ သုဝိဂ္ဂါလိတံ-သုဝိသောဓိတံ၊ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်သည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ မရောရှက်သောအားဖြင့် ထင်ခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း ရှုတ်ထွေး ရောရှက်ခြင်းကင်းသည်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသမ္မသနစသော အစီအရင်ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုရုပ်တရားသာလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ အရူပ-ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သယမေव၊ အလိုလိုပင်လျှင်၊ ဝါ၊ သဘောအတိုင်းပင်လျှင်။ ပါကဋာ၊ ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ အပရိသုဒ္ဓေ၊ မစင်ကြယ်သော။ အာဒါသေ၊ ကြေးမုံ၌။ မုခနိမိတ္တံ၊ ပကတိမျက်နှာ၏ အတုအရိပ်ကို။ သြလောကေန္တိဿ၊ ကြည့်သော။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိပြည့်စုံသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ နိမိတ္တံ၊ မျက်နှာရိပ်သည်။ နဥပဋ္ဌာယတိ၊ မထင်ပြားအံ့။ သော၊ ထိုယောဂျီးသည်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ နဥပဋ္ဌာယတိတိ၊ မထင်တကားဟု။ [၂၂၆]အာဒါသံ၊ ကို။ နဆဏ္ဍေတိ၊ မစွန့်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ နံ-အာဒါသံ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ ။လဲ။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ပွတ်သပ်၏။ တဿ၊ ထိုယောဂျီးအား။ ဝိသုဒ္ဓေ၊

၁-ဝေဒနာအစရှိကုန်သော အရူပဓမ္မတို့၌ နောက်နောက်တို့သည် သိမ်မွေ့ကုန်သကဲ့သို့ ရှေးရှေးတို့သည် သုခုမ မဖြစ်ကုန်သော်လည်း သံဃဋ္ဋနဖြင့်ဝိကာရသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်တရားတို့ကိုထောက်၍ အလုံးစုံသောနာမ်တို့သည်လည်း သုခုမဖြစ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သုခုမတ္တာ အရူပံ နဥပဋ္ဌာတိ- ဟုမိန့်သော်။ (ပြည်)

စင်ကြယ်သော။ အာဒါသေ၊ ဌ်။ နိမိတ္တံ၊ မျက်နှာရိပ်သည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုပင်လျှင်။ ပါကဋံ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေလတ္ထိကော၊ ဆီကိုအလိုရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ (လိုက်) တိလပိဋ္ဌံ၊ နှမ်းမှုန့်ကို။ ဒေါဏိယံ၊ ဆီပွတ်ဆုံ၌။ အာကိရိတ္တာ၊ ထည့်လောင်း၍။ ဥဒကေန၊ ရေနှေးဖြင့်။ ပရိပ္ပေါသေတ္တာ၊ ဖျန်း၍။ ကေဝါရံ ဒေ့ဝါရံ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်။ ပိဋ္ဌနမတ္တေန၊ ညှစ်ကာမျှဖြင့်။ တေလေ၊ သည်။ အနိက္ခမန္တေ၊ မထွက်လတ်သော်။ တိလပိဋ္ဌံ၊ နှမ်းမှုန့်ကို။ နုဆဒ္ဒေတိ၊ မစွန့်။ အထ ခေါ၊ ကား။ နံ တိလပိဋ္ဌံ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဥဏ္ဏောဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပ္ပေါသေတ္တာ၊ ဖျန်း၍။ မဒ္ဒိတ္တာ မဒ္ဒိတ္တာ၊ နယ်၍နယ်၍။ ပိဋ္ဌေတိ၊ ညှစ်၏။ ဧवံ၊ သို့။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုဆီပွတ်သောယောဂျီးအား။ ဝိပ္ပသန္နံ၊ အထူးသဖြင့်ကြည်သော။ တိလတေလံ၊ နှမ်းဆီသည်။ နိက္ခမတိ ယထာ စ၊ ထွက်သကဲ့သို့ရင်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပသာဒေတုကာမော၊ ကြည်စေလိုသော။ ပုရိသော၊ သည်။ (လိုက်) ကတကဋ္ဌံ၊ ခပေါင်းရေကြည်စေ့ကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ကိုင်၍။ အန္တောဃရေ၊ အိုးတွင်း၌။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ သြတာရေတ္တာ၊ ချ၍။ ကေ ဒ္ဒေ ဝါရေ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်။ ဃံသနမတ္တေန၊ သွေးကာပွတ်ကာမျှဖြင့်။ ဥဒကေ၊ သည်။ အဝိပ္ပသီဒန္တေ၊ မကြည်သည်ရှိသော်။ ကတကဋ္ဌံ၊ ခပေါင်းရေကြည်စေ့ကို။ နုဆဒ္ဒေတိ၊ မပစ်စွန့်သေး။ အထ ခေါ၊ ကား။ နံ ကတကဋ္ဌံ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဃံသတိ၊ သွေးပွတ်၏။ ဧवံ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုယောဂျီးသည်။ ကရောန္တဿ၊ ပြုလတ်သော်။ ကလလကဒ္ဒမံ၊ သွက်သွက်သော ညွန်သည်၊ ဝါ၊ ပါးသော ညွန်သည်။ သန္ဓိသီဒတိ၊ နှစ်၏။ ဥဒကံ၊ သည်။ အစ္ဆံ၊ ကြည်သည်။ ဝိပ္ပသန္နံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဧवမေव၊ ဤအတူလျှင်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ဓုရနိက္ခေပံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ ရူပမေव၊ ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သမ္မသိတဗ္ဗံ၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့် ကောင်းစွာ စုံစမ်းအပ်၏။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့် စိတ်၌ထားအပ်၏။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားတတ်သော ပညာဖြင့် ပိုင်းခြားရှာယူအပ်၏။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ အချင်းချင်း မရောရှက်သောအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

ဟိ၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်သမ္မသနစသော အစီအရင်ဖြင့်။ အသု-ယောဂိနော၊ အား။ ရူပံ၊ သည်။ သုဝိဝိတ္ထာ-

လိတံ-သုဝိသောခိတံ၊ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်သည်။ နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ မရောရှက်သောအားဖြင့် ထင်ခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း ရှုပ်ထွေးရောရှက်ခြင်းကင်းသည်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသမ္မသနစသော အစီအရင်ဖြင့်။ တပ္ပစ္စနိက-ကိလေသာ၊ ထိုအရူပဓမ္မတို့ကို သိမ်းဆည်း ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော သမ္မောဟစသော ကိလေသာတို့သည်။ သန္ဓိ-သိဒန္တိ၊ ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ နစ်ကုန်၏။ ကဒ္ဒမုပရိ၊ ညွန်၏အထက်၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပသန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုရုပ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုပင်လျှင်။ ပါကဋာ၊ ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုပြီးသော အာဒါသောပမာ, တေလောပမာစသည် အတူ။ အညာဟိပိ၊ အာဒါသောပမာ, တေလောပမာစသည်မှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥစ္ဆုစောရဂေါဏဒဓိမစ္ဆာဒီဟိ၊ ကြံညှစ်သောသူ ခိုးသူ စစ်သောသူ နွားငယ်ကို ဆုံးမသောသူ နို့ခမ်းကို မြှနည်း၍ ဆီဥယူသောသူ ငါးချက်သောသူ အစရှိကုန်သော။ ဥပမာဟိ။ တို့ဖြင့်။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ပကာသေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။

အရူပဓမ္မာနံ ဥပဌာနာကာရကထာ

၆၇၀။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟာဿ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သောရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဖဿဝေသန ဝါ၊ ဖဿ၏ သဘောသတ္တိ ဖုသနလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ ဝေဒနာဝေသန ဝါ၊ ဝေဒနာ၏ သဘောသတ္တိ အနုဘဝနလက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ ဝိညာဏဝေသန ဝါ၊ ဝိဇာနန-လက္ခဏာအားဖြင့်ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တိဟိ အာကာရေဟိ၊ နာမ်တရားတို့ကို သိခြင်း၏ အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ နာမ်တရားတို့၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်ခြင်း၏ အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့်။ ဥပဌဟန္တိ၊ ဉာဏ်အားရှေးရှုကပ်၍ ထင်ကုန်၏[1]။ ကထံ-ဥပဌဟန္တိ၊ နည်း။ တာဝ၊ စွာ။

၁-အာကိရိယန္တိ အာဘိမုခါ ဟောန္တိ ဧတေဟိတိ အာကာရာ။ ဧတေဟိ-ပကာရေဟိ၊ ဤပုဗ္ဗာနုဘုဒ္ဓဝနုဝိဇာနနနဲ့ ဟုသော လက္ခဏာ အတူးတို့ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့ကို။

ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ခက်ထန်သည်၏ အဖြစ်တည်း ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော။ ကေသ၊ တဉီးသော ယောဂိအား။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ အာရုံ၌ ရှေးဦးစွာ ရှေးရှုကျခြင်း ကဲ့သို့ ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဥပဒ္ဒါတိ၊ ထင်၏။ (အထ၊ ထိုနောက်မှ။) တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုဖဿနှင့်ယှဉ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မည်၏။ သညာ၊ သည်။ သညာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဖဿေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒိ ံ၊ ကွ။ စေတနာ၊ သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဒါတိ၊ ဉာဏ်အားရှေးရှုကပ်၍ ထင်၏[1]။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကေသေ၊ ဆံဟူ ဆိုအပ်သော ပထဝီ ကောဋ္ဌာသ၌။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ခက်ထန်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ပ[2]။ အဿာသပဿာသေ၊ ၌။ ပတဝီ-ဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊

အာကိရိယန္တိ ဉယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ အတိမုခါ ဟောန္တိ၊ ဉာဏ်အားရှေးရှုဖြစ်၍ ထင်ကုန်၏။ သိအပ်၏ဟူသည် ဉာဏ်ရှေးရှုဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယတွေ့ ဖွင့်လို၍ အတိမုခါ ဟောန္တိ-ဟု ဆိုသည်မှတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့နာမ်တရားတို့၏ ရှေးရှုဖြစ်၍ ထင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ ပကာရာ၊ ထိုဗုဒ္ဓသနအနုဘဝနဝိဇာနန ဟူသော လက္ခဏာအသူးတို့ သည်။ အာကာရာ၊ ရမည်ကုန်၏။ အရူပဓမ္မတို့၏ ဉာဏ်အားရှေးရှု ထင်ခြင်း၏ မုခဖြစ်ကုန်သော ဗုဒ္ဓသနအနုဘဝနဝိဇာနနပကာရတို့တည်း။ ထို့ကြောင့် အရူပဓမ္မာ တိဟိ အာကာရေဟိ ဥပဒ္ဒဟန္တိ- စသည်ကိုမိန့်သော်။

၁-အာရုံ၌ စိတ်စေတသိက်တို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော် ရှေနောက် အစဉ်မရှိသော်လည်း ဗုဒ္ဓသနလက္ခဏာရှိသောဖဿသည် အာရုံ၌ ရှေးရှုကျသကဲ့သို့ဖြစ်ရကား ပဌမာဘိနိပါတော ဖဿော-ဟု မိန့်သော်။ ထိုပါဠိဖြင့် ဖဿ၏ ဗုဒ္ဓသနလက္ခဏာအားဖြင့် အလွန်ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုလက်ဦးထင်ခြင်းကို ပြသတည်း။ ဖဿသည် သုပါကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် ထင်သည်ရှိသော်ကား အကြင်အာရုံ၌ ဖဿဖြစ်၏၊ ထိုအာရုံကိုခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာ, အမှတ်ပြုရှိသိခြင်း လက္ခဏာရှိသော သညာ, စေ့ဆော်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော စေတနာ, အလူးသဖြင့် သိခြင်းလက္ခဏာရှိသောဝိညာဉ် ဤတရားတို့သည်လည်း ဉာဏ်အား ထင်ကုန်ရကား တံသမ္မယုတ္တာ ဝေဒနာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။

၂-ဣတိအာဒိနာ နယေန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ ပဌမာဘိနိပါတော ဖဿော၊ တံသမ္မယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ သဒ္ဒိ ံ ဖဿေန စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ဥပဒ္ဒါတိ-ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေယျာလဖော်၍ လောမမှ် နခ ဒန္တေ တစေ၊ ဤသို့နှင်နှင်အဿာသပဿာသေ-ကျအောင် ဗာစတ္တာလီသ ကောဋ္ဌာသ လေးဆယ့်နှစ်ပါးစေ့အောင် ပေယျာလဖော်၍ မှတ်တော်မူကြစေသော်။

ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တိသ၊ သော။ ဧကသ၊ အား။ (လိုက်) ပဌမာဘိနိပါတော၊ ဖြစ်သော။ ဖယော၊ သည်။ ဥပဌာတိ၊ ထင်၏။ အထ၊ ထိုနောက်မှ။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ သညာ၊ သည်။ သညာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဖယော၊ နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ ကဲ့။ စေတနာ၊ သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ စိတ္တံ၊ သည်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ (ဤသို့ သိသာအောင် ပါဠိ လိုက်လျက် ပါဠိသေသစွက်၍ အနက်ယောဇနာ) ဧဝံ၊ ဤသို့။ အရူပ-ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဖဿဝေဒနာ၊ ဖဿ၏ သဘောသတ္တိဖုသနလက္ခဏာအား ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖဿနှင့်စပ်သဖြင့်။ ဥပဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။

ဧကသ၊ တဉ်းသော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဠလက္ခဏာ၊ ဏာရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တိသ၊ သော။ ယောဂိနော၊ အား။ (လိုက်) တသ၊ ထိုပထဝီ ဓာတ်၏။ ရသာနုဘဝနကဝေဒနာ၊ ထဒ္ဓဘာဝဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သဘောကိုခံစားသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် [1]။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော။ သညာ၊ သည်။ သညာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ တံသမ္မယုတ္တော၊ သော။ [၂၂၇] ဖဿော စ၊ သည်ရင်း။ စေတနာ စ၊ သည်ရင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ တံသမ္မယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဧကသ၊ ဆံဟုဆိုအပ်သော ပထဝီ ကောဋ္ဌာသ၌။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဠလက္ခဏာ၊ ၏။ပ။ အဿာသ-ပဿာသေ၊ ၌။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဠလက္ခဏာ၊ မည်၏။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တိသ၊ သော။ ယောဂိနော၊ အား။ (လိုက်) တသ၊ ထိုပထဝီဓာတ်၏။ ရသာနု-ဘဝနကဝေဒနာ၊ ထဒ္ဓဘာဝ ဟုဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဘောကို ခံစား သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ပ။ တံသမ္မယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။

၁–တဒါရမ္ဘဏရသာနုဘဝနကဝေဒနာ-ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏၊ ထိုထဒ္ဓဘာဝဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗတည်းဟူသော အာရုံ၏အရသာကို ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်ပေး။ ဋီကာနှင့် မူကားမည်။

ဥပဒ္ဒါတိ၊ ၏။ ဝေါ၊ သို့။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ကုန်၏။

အပရဿ၊ ထိုမှတပါးသော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတုဃာ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော ယောဂိအား။ (လိုက်) အာရမ္မဏပဋ္ဌိ-ဝိဇာနနံ၊ ခက်ထရော်သောအဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို သိတတ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကာယဒ္ဒါရဖြင့် ရှေးရှုဆောင်အပ်သော မနောဒ္ဒါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်၊ ဝါ၊ သက်သက်သော မနောဒ္ဒါရိကဇောဝိညာဉ်သည် ၁။ ဝိညာဏကွန္ဓော၊ မည်၏။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒ-နာကွန္ဓော၊ မည်၏။ သညာ၊ သည်။ သညာကွန္ဓော၊ ၏။ ဖဿော စ၊ သည်ရင်း။ စေတနာ စ၊ သည်ရင်း။ သခ်ါရကွန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဒါတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကေသေ၊ ဌ်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ရှိ၏။ပ။ အဿာသပဿာသေ၊ ဌ်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓာတု-ယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ၊ သော ယောဂိအား။ (လိုက်) အာရမ္မဏ-ပဋ္ဌိဝိဇာနနံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိညာဏကွန္ဓော၊ မည်၏။ တံ-သမ္မယုတ္တာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒနာကွန္ဓော၊ မည်၏။ သညာ၊ သည်။ သညာကွန္ဓော၊ မည်၏။ ဖဿော စ၊ သည်ရင်း။ စေတနာ စ၊ သည်ရင်း။ သခ်ါရကွန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဒါတိ၊ ၏။ ဝေါ၊ သို့။ ဝိညာဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတေနေဝ ဥပါယေန၊ ဖဿစသည်ကို မုခပြုသဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော ဤအရူပပရိဂ္ဂဟ၏ အကြောင်း ဥပါယဖြင့်ပင်လျှင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေ ကေ-သေ၊ စတုသမုဋ္ဌာနကေသတို့တွင် ကမ္မသမုဋ္ဌာနကေသဌ်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့် ၂။

၁-အာရမ္မဏပဋ္ဌိဝိဇာနနန္တိ ထဒ္ဓတာသခ်ါတဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏပဋ္ဌိဝိဇာနနံ ကာယဒ္ဒါရာ-ဘိနိဟတံ ကေဝလံ ဝါ မနောဒ္ဒါရိကဇဝနဝိညာဏမၢဟ။ တံ ဟိ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ-လက္ခဏာတိ ပဋ္ဌိဝိဇာနာတိ၊ ဣတရံ ပန ကက္ခဋလက္ခဏံ ပဋ္ဌိဝိဇာနနမတ္တမေဝါတိ။ ဋီကာ။

၂-ဣတိအာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် သက်သက် ပဋ္ဌဝုဏလက္ခဏာ အာပေါဓာတု-ဤသို့ စသည်ဖြင့် လက္ခဏာဝိသေသနှင့်တကွ ဓာတ်အထူးကိုသာ သိမ်းယူသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား

ဗာစတ္တာလိသာယ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ စတုန္နံ စတုန္နံ၊ လေးပါး လေးပါးကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ (လှမ်းချယှဉ်) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေသေသု၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသမှ ကြွင်းကုန်သော။ စက္ခုဓာတုအာဒီသု၊ စက္ခုဓာတ်အစရှိကုန်သော။ ရူပပရိဂ္ဂဟ-မုခေသု၊ ရူပပရိဂ္ဂဟမုခတို့၌။ သဗ္ဗံ၊ စုံသော။ နယဘေဒံ၊ ဗာစတ္တာလိသ ဓာတုကောဋ္ဌာသတို့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နာနာဝိဓရူပပရိဂ္ဂဟနည်းအထူးကို။ အနုဂန္တွာ၊ အစဉ်လျှောက်၍။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

၆၇၁။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဝိသုဒ္ဓ-ရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သောရူပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာသ၊ ထိုယောဂီအား။ အရူပမ္မာ၊ တို့သည်။ တီဟိ အာကာရေဟိ၊ နာမ်တရားတို့ကို သိခြင်း၏ အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ နာမ်တရားတို့၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်ခြင်း၏ အကြောင်းသုံးပါးတို့ဖြင့်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဝိသုဒ္ဓရူပ-ပရိဂ္ဂဟေနေဝ၊ ကောင်းစွာစင်ပြီးသော ရူပပရိဂ္ဂဟရှိသော ယောဂီသည် သာလျှင်။ အရူပပရိဂ္ဂဟာယ၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ၌။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတရေန၊ ကောင်း စွာမစင်သော ရူပပရိဂ္ဂဟရှိသော ယောဂီသည်။ နှ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ကေသို့ ၊ တခုသော။ ရူပဓမ္မေ၊ ရူပ်တရားသည်။ ဥပဒ္ဒိတေ ဝါ၊ ထင်သော်ရင်း[1]။ ဒ္ဒီသု၊ ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေသု၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒိတေသု ဝါ၊ ထင်ကုန်သော်ရင်း။ ရူပံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ အရူပ-ပရိဂ္ဂဟံ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ သစေ အာရဘတိ၊ အကယ်၍ အားထုတ်ငြားအံ့။ ကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်၌ကျက်စားသော၊ ဝါ၊ တောင်လျှင် ကျက်စားရာရှိသော။ (ဗာလာ၊ မိုက်သော။ အဗျတ္တာ၊ မလိမ္မာသော။

ကေသမုဋ္ဌာန-စသော အပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသန္တရတို့ကိုလည်း သိမ်းယူ၏ဟုမှတ်။ ထို ကြောင့်သာလျှင် ဗာစတ္တာလိသာယ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသု-ဆိုသတည်း။

၁-အနုပဒ္ဒိတေ ဝါ၊ မထင်သေးသော်ရင်း။ (ဥပဒ္ဒိတေ-ဟု ပါ၌ရှိ၏၊ ဆင်ခြင်။ (ပြည်) ရှိရင်း ပါ၌အတိုင်းလည်း သင့်သောကြောင့် ရှိရင်းပါ၌အတိုင်း ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

အခေတ္တည္ရ၊ ကၠက်စားရာခေတ်ကို မသိသော။) ဂါ၀ီ ဝိယ၊ နွားမကဲ့သို့။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအုံ့။ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟာယ၊ ကောင်းစွာစင်ပြီးသော ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အရူပပရိဂ္ဂ-ဟာယ၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းငှါ။ ယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းလုံ့လကို။ ကရောတော၊ ပြုသောယောဂီအား၊ ဝါ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌိံ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောသော အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

သော-ယောဂီ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿဝေဒနာဝိညာဉ် တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်ကုန်သော။ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓေ၊ လေးပါးသော နာမကွန္ဓာတို့တို့။ နာမန္တိ၊ နာမ်ဟူ၍။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသောနာမကွန္ဓာတို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာနိ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့ကိုရင်း။ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပဉ္စ၊ စွဲ၍မှီ၍ဖြစ်သော ရုပ်ကိုရင်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တို့ရင်း။ ဒ္ဒါဒသာယတနာနိ၊ တို့ရင်း။ ပဉ္စကွန္ဓာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ-ဘူမကေ ဓမ္မေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ခဏေန-ခဏေန၊ သန်လျက်ဖျားဖြင့်။ သမုဋ္ဌိ၊ ပူတာတံတင်းနှင့်တူသော ကြီးစွာသော ပန်းကပ်ကို။ [၂၂၈] ဝိဝရမာနော ဝိယ၊ ဖွင့်သကဲ့သို့ရင်း။ ယမကတာလ-ကန္ဓံ၊ အစုံသောထန်းဖုညှောက်ကို[1]။ ဖာလယမာနော ဝိယ စ၊ ခွဲတိသကဲ့သို့ ရင်း။ နာမဉ္စ၊ နာမ်ဟူ၍ရင်း။ ရူပဉ္စာတိ၊ ရုပ်ဟူ၍ရင်း။ ဒ္ဒိဓာ၊ နှစ်ဖို့ အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ နာမရူပမတ္တတော၊ နာမ်ရုပ်မျှမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ အညော၊ သော။ သတ္တော ဝါ၊ သတ္တဝါဟူသည်ရင်း။ ပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်ရင်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊ နတ်ဟူသည်ရင်း။ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာ ဟူသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏[2]။

၁-ထန်းဖုညှောက်ဟူသည်မှာ မီးဖုတ်၍ ပြုတ်၍စားရသော ထန်းပင်ပေါက် ထန်းမြစ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤနိဿယ ၂-၁၇၅ မှတ်ချက် ၁-ကို ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-မသိမ်းဆည်းအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ယောဂီအား အသိုးအသီးမခွဲခြမ်း မဝေဖန်အပ်သကဲ့သို့ထင်သော်လည်း နာမ်နှင့်ရုပ်သည် ဝေဖန်အပ်သော သဘောရှိသည်သာ

သမ္မဟုလသုတ္တန္တသံသန္ဒနာ

၆၇၂။ သော၊ ထိုဝိပဿနာကမ္မိကယောဂါဝစရသည်။ ဧဝံ-ဣမိနာ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ အကြောင်အကြောင် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ယာထာဝသရသတော၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော မိမိသဘောအားဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတ္မာ၊ မှတ်၍။ (ဧတေမတ္တံ သံသန္ဒေတ္မာ ဝဝတ္ထပေတိ-ဌိစပ်) သုဒ္ဓတ္တရံ၊ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းမွန်စွာ။

တည်း။ ထိုနာမ်နှင့်ရူပ်ကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း ဝိဘာဂသည်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသိမ်းဆည်းသောအခါ အလွန်ထင်သည်သာဖြစ်၏ဟု ပြုခြင်းငှါ သမုဂ္ဂဝိဝရဏာကိုဌင်း ယမကတာလကန္ဒဖာလနကိုဌင်း ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ထိုစကားသင့်၏။ ယမကတာလကန္ဒသည် ဘိန္နသန္ဓာနဖြစ်သော်လည်း အဘိန္နမကွဲပြားသကဲ့သို့ ထင်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ရူပါရူပဓမ္မတို့သည်လည်း ခွဲခြမ်းဝေဖန်အပ်သော သဘောရှိကုန်လျက်လည်း မသိမ်းဆည်းအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ယောဂီအား မခွဲခြမ်း မဝေဖန်အပ်သကဲ့သို့ ထင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေပိ တေ-ဘူမကဓမ္မေ-ဟူသော ပါဠိ၌ သဗ္ဗ-သဒ္ဒါသည် အနဝသေသပရိယာဒါယဖြစ်ပါလျက် နာမဉ္စ ရူပဉ္စ-ဟု ခွဲခြမ်းပြန်သည်ကား နာမ်ရူပ်၏အဖြစ်မည်သည် အချင်းချင်းဆန့်ကျင်ရကား ထိုနှစ်ပါးစုံကို သမုဒါယအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မပြီးစေအပ်။ ထိုကြောင့် ထိုတေဘူမကတရားအပေါင်း၌ နမနလက္ခဏာရှိသော တရားသည် နာမ်မည်၏၊ ရူပနလက္ခဏာရှိသော တရားသည် ရုပ်မည်၏၊ ဤသို့ နှစ်ပါးသောအပြားဖြင့် မှတ်အပ်၏ဟူလိုသတည်း။ ထိုစကားမှန်၏။ ဤသို့မှတ်သော်သာလျှင် ထိုရုပ်နာမ်နှစ်ပါးမှ လွတ်သော တေဘူမကဓမ္မတို့တွင် တစုံတခုသောဓမ္မ၏ မရှိခြင်းကြောင့် သဗ္ဗေပိ တေဘူမကဓမ္မေ နာမဉ္စ ရူပဉ္စာတိ ဒွေဓာ ဝဝတ္ထပေတိ- ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့သော နာမဉ္စ ရူပဉ္စ-ပါဠိဖြင့်ပင် ထိုနာမ်ရုပ်၏ ဒုဝိဓဘာဝသည် ပြီးကောင်းသည်မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် ဒွေဓာ-ဟူသောပါဠိကို မိန့်ပြန်သနည်း-ဟူမူကား? ထိုနာမ်ရုပ်မှလွတ်သော တေဘူမကဓမ္မတို့၌ တစုံတခုသော ဓမ္မမျှမရှိဟု ပြုခြင်းငှါ ဒွေဓာ-ပါဠိကို မိန့်ပြန်၏။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော နာမရူပမတ္တတော ဥဒ္ဒိ-စသည်ကိုမိန့်သကား။ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကဓမ္မေ-ဟု သဗ္ဗ-သဒ္ဒါကိုလည်း ဤ၌ သမ္မသမနုပဂ ဖြစ်သောဓမ္မ၏ အနဝသေသေတဗ္ဗတာယ မကြွင်းမကျန်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်၏၊ အကယ်၍ တေဘူမကဓမ္မအပေါင်းကို အနဝသေသအဖြစ်ဖြင့် နာမရူပံ-ဟု ယူအပ်သည်ဖြစ်အုံ၊ ဤသာသနာတော်မှ ဗာဟိရကပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပဒတ္ထအဖြစ်ဖြင့် အကြင် ပကတိစသည်ကို ဒြဗျစသည်ကို ဇီဝစသည်ကို ကာယစသည်ကို ကြံအပ်၏၊ ထိုပကတိစသည်၌ အဘယ်သို့ ကျင့်အပ်သနည်းဟူမူ? ဥမ္မတ္တကဝိပလ္လာသသဒိသော အသမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓပ-ဝေဒိတော ကာ တတ္ထ အညာ ပဋိပတ္တိ အညတြ အဗ္ဗုပေက္ခနတော။ အသ ဝါ တေပိ နာမရူပန္တောဂဓဘာဝါဘာဝဝသေန နိစ္စိတာ ဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဋ္ဌိကာ။ ထိုပကတိစသည်တို့၏ သရုပ်အထူးကား အဘယ်နည်း? တတ္ထ သမ္ဘာဝေန ပဝတ္တမာနာနံ သတ္တရဇတမ-သခ်ါတာနံ သုခဒုက္ခမောဟာနံ သမုဒါယော ပကတိ ပဓာနန္တိ စ ပဝုစ္စတိ။ သတ္တမတ္တသံ-ပဝေဒနီယော မဟာ၊ ဗုဒ္ဓိတိ ကေစိ။ သတ္တရဇာဒီသု အဘိမာနော အဟံကာရော၊ အသ္မိမတ္တာတိ ကေစိ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဋ္ဌိကာမိန့်သော်။

သတ္တော ပုဂ္ဂလောတိ ဣမိဿာ လောကသမညာယ၊ သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဖြစ်သော ဤလောကသမ္မုတိကိုသော်လည်း။ ပဟာနတ္ထာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ[1]။ သတ္တသမ္မောဟာယ၊ သတ္တဝါဟု ဖြစ်သော လွန်စွာတွေဝေခြင်းကို။ သမတိက္ကမတ္ထာယ၊ ကောင်းစွာ လွန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အသမ္မောဟာဘူမိယံ၊ (သတ္တဝါဟု လွန်စွာတွေဝေသော သမ္မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ထိုသမ္မောဟကို ပယ်ခွါတတ်သော) အသမ္မောဟတုံ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပနတ္ထာယ၊ ထားခြင်းအကျိုးငှါ[2]။ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတေဘူမက တရားအပေါင်းသည်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်နှင့် ရူပ်မျှသာလျှင်တည်း။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေမတ္ထံ၊ နာမရူပမတ္တမေဝ-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်ကို။ သံသန္ဒေတွာ၊ နှိုးနှောရ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ မှတ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယထာပိ။ပ။ သမ္မုတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အင်္ဂါသမ္ဘာရာ၊ ဝင်ရိုးလှည်းဘီးစသော အစိတ်သမ္ဘာရ အကြောင်းရှိသောကြောင့်။ သတ္ထော ရထော ဣတိ၊ လှည်းရထားဟူသော။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာပိ၊ သို့လည်း[3]။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ခန္ဓေသု၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိလတ်သော်။ သတ္တောတိ သမ္မုတိ၊ သတ္တဝါဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပရံပိ၊ ထိုမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ သေယျတာပိ။ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသော။ (ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ [အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သေယျတာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ကဋ္ဌဉ္စ၊ သစ်ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝလ္လိဉ္စ၊ နွယ်ကို

---

၁ ပိကေ့။ သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်စသော လောကသမညာကို သော်လည်း ပယ်ခြင်းငှါ ဖြစ်တုံသေး၏၊ သတ္တော ဧဝေါ ဟု ဖြစ်သော မိစ္ဆာဘိနိဝေသတို့ကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်းဟူလို။

၂-နာမ်ရူပ်မျှ၏ အဖြစ်ကို မဆုံးဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း သန္တာန်စသော အားဖြင့် အပေါင်းအခဲ ဃနကို ဝေဖန်ခွဲစိတ်ခြင်း၏ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ဝိပဿနာကို နှလုံးသွင်းခြင်း အတိနိဝေသနှင့်ကင်း၍ အပေါင်းအခဲတခုတည်း၏ အဖြစ်ကို ယူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် သတ္တဝါဟု ဖြစ်သော သမ္မောဟသည် သတ္တသံမောဟမည်၏။ ထိုသံမောဟကို ခွါခြင်းသည် ခွါတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည် အသမ္မောဟဘုံမည်၏။

၃-ဝင်ရိုးလှည်းဘီးစသော အစိတ်သမ္ဘာရအကြောင်းကို မလွတ်မှီ ထိုအစိတ်သမ္ဘာရ ရှိသော်သာလျှင် လှည်းရထားဟူသော ဝေါဟာရ ဖြစ်သည်ဟူလို။

လည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ မတ္တိကဠ၊ မြေညက်ကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ တိဏဠ၊ မြက်သက်ငယ်ကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ ပရိဝါရိတော၊ သစ်နွယ် မြေညက်သက်ငယ်တို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ အာကာသော၊ ကောင်းကင်သည်။ အဂါရံတွေ့ဝ၊ အိမ်ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ သာလျှင်။ အဋ္ဌဠ၊ အရိုးကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ နှာရုံ စ၊ အကြောကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ မံသဠ၊ အသားကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ စမ္မဠ၊ အရေကိုလည်း။ ပဋ္ဌိစ္ဓ၊ ၍။ ပရိဝါရိတော၊ အရိုးအကြောစသည်တို့ဖြင့် ရံအပ်သော။ အာကာသော၊ ကောင်းကင်သည်။ ရူပံတွေ့ဝ၊ ကိုယ်ဟူ၍သာလျှင်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။]

အပရံပိ၊ သော။ ဒုက္ခမေဝ။ပ။ နိရုဇ္ဈတိတိ၊ ဟူသော။ (တေ ဝစနံ၊ ကို။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒုက္ခမေဝ၊ (ဒုက္ခ ဒုက္ခတာစသောအပြားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော)ဒုက္ခသည်သာလျှင်။ သမ္ဘောတိ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ၊ (ထိုသုံးပါးအပြားရှိသော) ဒုက္ခသည်သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ (ခဏဋ္ဌိတိပဗန္ဓဋ္ဌိတိအားဖြင့်) တည်၏။ ဝေတိ စ၊ (ခဏနိရောဓ အာယုက္ခယနိရောဓ စသောအားဖြင့်) ချုပ်ပျက်မူလည်း ချုပ်ပျက်၏။ ဒုက္ခာ၊ (ဆိုအပ်ပြီးသော) ဒုက္ခကို။ အညတြ၊ ထား၍။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောဒုက္ခမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ကိဉ္စိ ဓမ္မဇာတံ၊ တစုံတခုသော တရားလေးဘောသည်။ နသမ္ဘောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုက္ခာ၊ (ထိုဆိုအပ်ပြီးသော) ဒုက္ခမှ။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ နနိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သည်လည်း မဟုတ်။]

ဥပမာဟိ နာမရူပဝိဘာဝနာ

၆၇၃။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကသတေဟိ၊ အရာမကများကုန်သော။ သုတ္တန္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်၏။

၁-သစ်စသည်တို့ကို စွဲ၍ ထိုသစ်စသည်တို့၏ အမည်ကိုစွန့်၍ အိမ်ကျောင်းဟူ၍သာလျှင် အမည်သည်ရောဝေါဟာရသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အရိုးအကြောစသည်ကိုစွဲ၍ ထိုအရိုးအကြောစသည်တို့၏ အမည်ကိုစွန့်၍ သရီရဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ဟူလို။ ဤဌာနရူပသည် သရီရ, ဝပု ပရိယာယ်တည်း။

သတ္တောဝါ ကို။ နု ဒီပိတောဝါ မပြအပ်။ ပုဂ္ဂလောဝါ ကို။ နု ဒီပိတောဝါ အပ်။ တသ္မာ ကြောင့်။ အကွမ်းစက္ကပဠုရဏ္ဍိသာဒီသု၊ ဝင်ရိုးလှည့်ဘီးရထားချိုင့်လှည့်သံအစရှိကုန်သော။ အင်္ဂါသမ္ဘာရေသု၊ အစိတ်ဖြစ်သော အဆောက်အဦတို့သည်။ ဧကေနာကာရေန၊ (ရထားဟူခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော) တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဏ္ဌိတေသု၊ စုဝေး၍ တည်ကုန်သည်ရှိသော်။ ရထောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ရထားဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခု တခုသော။ အင်္ဂေ၊ အစိတ်ဖြစ်သော အဆောက်အဦကို။ ဥပဓိကို့ယ-မာနေ၊ စူးစမ်းအပ်သည်ရှိသော်။ ရထော နာမ၊ ရထားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ကဋ္ဌာဒီသု၊ သစ်အစရှိကုန်သော။ ဂေဟသမ္ဘာရေသု၊ အိမ်၏အဆောက်အဦတို့သည်။ ဧကေနာကာရေန (အိမ်ဟူခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော တခုသော) အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာကာသံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ၍။ ဌိတေသု၊ ကုန်သော်။ ဂေဟန္တိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ အိမ်ဟူသောဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပရမတ္ထ-တော၊ ဖြင့်။ ဂေဟံ နာမ၊ အိမ်မည်သည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဂ်ုလိအဂ်ုဋ္ဌာဒီသု၊ လက်ချောင်းလက်မစသည်တို့သည်။ ဧကေ-နာကာရေန၊ (လက်ဆုပ်ဟူ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော) တခု သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတေသု၊ သော်။ မုဋ္ဌိတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ လက်ဆုပ်ဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဒေါဏိတန္တိ-အာဒီသု၊ စောင်းခွက်စောင်းညို့ စသည်တို့သည်။ ဧကေနာကာရေန (စောင်းဟူခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော) တခုသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဌိတေသု၊ သော်။ ဝီဏာတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ဝီဏာဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဟတ္ထိအာဒီသု၊ ဆင်မြင်းစသည်တို့သည်။ ဧကေနာကာရေန၊ (စစ်တပ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော) တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတေသု၊ သော်။ သေနာတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ စစ်တပ်ဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ [၂၂၉] ပါကာရဂေဟဂေါပုရာဒီသု၊ တံတိုင်း အိမ် တံခါးမုခ် ပြအိုးတန်ဆောင်းစသည်တို့သည်။ ဧကေနာကာရေန၊ (မြို့ဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော) တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတေသု၊ သော်၊ နဂရန္တိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ မြို့ဟူသောဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။

ခန္ဓသာခါပလာသာဒီသု၊ ပင်စည်အခက်အရွက်စသည်တို့သည်။ ကေနာ-ကာရေန၊ (သစ်ပင်ဟုခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော) တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတေသု၊ သော်။ ရုက္ခောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ သစ်ပင်ဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကေကသ္မိံ၊ တခုခုသော။ အဝယဝေ၊ အစိတ်ကို။ ဥပဟရိတ္ဝိယ-မာနေ၊ ရှိသော်။ ရုက္ခော နာမ၊ သစ်ပင်မည်သည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာဟု မှတ်အပ်ကုန်သော ရူပ်နာမ်တရားတို့သည်။ (သမုဒိတေသု၊ အစည်းအဝေး တူသောအားဖြင့် အပေါင်းအစုဖြစ်ကုန်သည်။ သန္ဓာန-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်။) သတိ-သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ သတ္တော ပုဂ္ဂလောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ သတ္တဝါ,ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကေကသ္မိံ၊ သော။ ဝမ္မေ၊ ကို။ ဥပဟရိတ္ဝိယမာနေ၊ သော်။ အသ္မိတိ ဝါ၊ ငါဖြစ်၏ ဟူ၍ဝင်း။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါပင်ဟူ၍ဝင်း။ (ပဝတ္တေ၊ ဖြစ်သော။) ဣတိဂါဟော၊ ဤသို့ သောမိစ္ဆာအယူ၏။ ဝတ္ထုဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သတ္တော နာမ၊ သတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ပရမတ္ထ-တော၊ ဖြင့်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရူပ်မျှသည်သာ။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ယာဝတာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။)ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေါ၊ ဤပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဇီဝ မည်သည်မရှိ နာမ်ရူပ်မျှသာလျှင် ရှိ၏ဟုယူသောအခြင်းအရာ ဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသော ယောဂီ၏။ ဒဿနံ၊ အမြင်သည်၊ ဝါ၊ မြင်တတ်သိတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ယထာဘူတဒဿနံ နာမ၊ ယထာ-ဘူတဉာဏ်မည်သည်၊ ဝါ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအလျောက် (ဟုတ်မှန်-သောသဘောအတိုင်း အကြင်အကြင် ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့် တေဘူ-မကဓမ္မကို) မြင်သောဉာဏ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ယထာဘူတ-ဒဿနံ၊ ဤယထာဘူတ ဉာဏ်အမြင်ကို။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ၊ (သတ္တ ဇီဝ ပုဂ္ဂလဟု ယူခြင်း မိစ္ဆာဂါဟမှ စင်ကြယ်သောကြောင့်) ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။

၆၇၄။ ပန၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧတံ ယထာဘူတဒဿနံ၊ ထိုယထာဘူတဉာဏ်အမြင်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။

သတ္တောဘာ အတ္ထိတိ၊ သတ္တဝါဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့်ရှိ၏ဟူ၍။ ဂဏ္ဍာတိ၊ စွဲလမ်း၏။ သော၊ ထိုသတ္တဝါရှိ၏ဟု အယူရှိသောသူသည်။ တဿ အတ္တနော၊ ထိုသတ္တဝါဟူ၍ ယူအပ်သောအတ္တ၏။ ဝိနာသံ ဝါ၊ ချုပ်လျက်ပျောက်ပျက်ခြင်းကိုမူလည်း။ အနုဇာနေယျ၊ ခွင့်ပြုရာ၏။ အဝိနာသံ ဝါ၊ အတ္တ၏မပျောက်မပျက်ခြင်းကိုမူလည်း၊ ဝါ၊ မပျက်စီးပဲမြဲသည်၏ အဖြစ်ကိုမူလည်း။ အနုဇာနေယျ၊ ခွင့်ပြုရာ၏[1]။ အဝိနာသံ၊ အတ္တ၏ပျောက်ပျက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အနုဇာနန္တော၊ ခွင့်ပြုသောအတ္တဝါဒီသည်။ သဿတေ၊ သဿတအယူ၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဝိနာသံ၊ ချုပ်လျက်ပျောက်ပျက်ခြင်းကို။ အနုဇာနန္တော၊ ခွင့်ပြုသောအတ္တဝါဒီသည်။ ဥစ္ဆေဒေ၊ ၌။ ပတတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ခီဏနယဿ၊ နှိုးရည်အားလျော့စွာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ နှိုးရည်၏အကျိုးဖြစ်သော။ ဒဓိနော၊ ၏။ ဘာဝေါ ဝိယ၊ သို့။ တဒနယဿ၊ ထိုအတ္တအားလျော့စွာဖြစ်သော။ အညဿ၊ သော။ (ကဿစိ၊ တစုံတခုသောတရား၏။) အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥစ္ဆေဒေ၊ ၌။ ပတတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအတ္တဝါဒီသည်။ သဿတောသတ္တောတိ၊ သတ္တဝါမြဲ၏ဟူ၍။ ဂဏ္ဍန္တော၊ ယူသည်ရှိသော်။ သြလိယတိ နာမ၊ ဘဝနိရောဓမှ တွန့်သည်မည်၏။ ဝါ၊ ဘဝ၌သာလျှင်ပုန်းလျှိုးခိုအောင်းသည်မည်၏။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိတိ၊ သတ္တဝါသည်ပျောက်၏ ပြတ်၏ဟူ၍။ ဂဏ္ဍန္တော၊ ယူသည်ရှိသော်။ အတိဓာဝတိ နာမ၊ လွန်၍ပြေးသည်မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒ္ဒိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပဿန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ၊ သဿတဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာအယူတို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတာ-အဘိဘူတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ ဒေဝ-မနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော အယူတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော နတ်လူတို့တွင်။) ဧကေ၊ အချို့သော နတ်လူတို့သည်။ သြလိယန္တိ၊ (ဘဝ၌အလွန်မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍ ဘဝနိရောဓမှ)တွန့်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ အယူလွန်၍ပြေးကုန်၏။ စက္ခုမန္တော၊ (ယထာဘူတဉာဏဒဿနဟု ဆိုအပ်

၁-အဘယ်ကြောင့်ကေန်အားဖြင့် မယူမူ၍ ဒွယအားဖြင့် ယူအပ်လေသနည်း? ဒွယ၊ ဝသေနေ ဟိ အတ္တဝါဒိနော ဌိတာ သဿတော အတ္တာ, ဥစ္ဆိဇ္ဇတိတိ ဝါ-မိန့်သော်။

သော) ဉာဏစက္ခု ပြည့်စုံသောသူတို့သည်သာလျှင်။ ပယဿန္တိ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်မြင်နိုင်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အာဘယ်သို့လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ သြလီ-ယန္တိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘဝါရာမာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် လွန်စွာ မွေ့လျော်အပ်သော ကာမဘဝစသော ဘဝရှိကုန်သော။ ဘဝရတာ၊ ကာမစသောဘဝ၌ မွေ့လျော်ကုန်သော။ ဘဝသမ္မုဒိတာ၊ ကာမစသောဘဝ၌ လွန်စွာနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ-ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့အား။ ဘဝနိရောဓာယ၊ ဘဝချုပ်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မေ၊ ကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေ ပက္ခန္ဒတိ-နေ အနုပဝိသတိ၊ (ဘဝ၌သာယာမက်မောခြင်းကြောင့် ဘဝနိရောဓကိုဆောင်တတ်သော တရားတော်၌) မသက်ဝင်နိုင်။ နပ္ပသီဒတိ၊ မယုံကြည်နိုင်။ နေ သန္တိट्ठတိ၊ မတည်တံ့နိုင်။ နာဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်းနိုင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧवं ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ သြလီယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ ကုန်နည်း။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဘဝေနေဝ၊ ဘဝသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဘဝဖြင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌိယမာနာ-ဒုက္ခာပီယမာနာ၊ ဆင်းရဲစေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟရေယမာနာ၊ ရှက်စနိုးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာနိုးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝ၏ကင်းခြင်း, ဘဝ၏ပြတ်ခြင်းကို။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ အလွန်နှစ်သက်ကုန်၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ယတော-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ (ပရံ၊ နောက်၌။) ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နေ ဟောတိ၊ မရှိတော့။ (ဟတော-တသ္မာ၊ ထိုသို့စုတိမှနောက်၌ မရှိခြင်းကြောင့်။) ဧတံ၊ ထိုသို့ပြတ်ခြင်းပျောက်ခြင်းသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်ပေစ့။ ဧတံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်ပေစ့။ ဧတံ၊ သည်။ ယာထာဝံ၊ မချွတ်မယွင်းပေစ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧवं ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ စက္ခုမန္တော၊ တို့သည်။ ပယဿန္တိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘူတံ၊

(အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော) အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဘူတတော-ယထာဘူတသဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဘူတံ၊ ကို။ ဘူတတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဘူတသာ၊ ခန္ဓပဉ္စကကို။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်စေခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ စက္ခုမန္တော၊ တို့သည်။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။]

[၂၃၀] ၉၇၅။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ အသို့ဟူ၍ အဟံဟူ၍ ယူခြင်းစွဲလမ်းခြင်း၏ ဝတ္ထုဖြစ်သော သတ္တဝါမည်သည် မရှိ၊ ပရမတ်အားဖြင့် နာမ်ရူပ်မျှသာ ဖြစ်သော)ကြောင့်။ (သဗ္ဗာပါရံ ဝိယ ခါယတိတိ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ-ဌ္ဌစပ်) ဒါရု-ယန္တံ၊ သစ်ယန္တရားရုပ်သည်။ သုညံ၊ အတ္တမှဆိတ်၏။ နိဗ္ဗိဝံ၊ ဇီဝဓါတ်ဒဿကမဲ့၏။ နိရီဟကံ၊ အားထုတ်လုံ့လမရှိ။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့သည်နိဗ္ဗိဝ ဖြစ်လျက်လည်း။ (တံ၊ ထိုသစ်ယန္တရားရုပ်သည်။) ဒါရုရဇ္ဇုကသမာယောဂ-ဝသေန၊ သစ်ရုပ်၌ ဖွဲ့အပ်သော ယန္တရားကြိုးငယ်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂစ္ဆတိပိ၊ သွားလည်းသွား၏။ တိဋ္ဌတိပိ၊ ရပ်လည်းရပ်၏။ (နစ္စတိပိ၊ ကလည်းက၏။) သဏ္ဌာဟကံ ဝိယ၊ အားထုတ်လုံ့လနှင့်တကွ ဖြစ်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗာပါရံ ဝိယ၊ အမှုအရာ ပယောဂဗျာပါရနှင့် တကွဖြစ်သကဲ့သို့။ ခါယတိ ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဣဒံ နာမရူပမ္ပိ၊ ဤနာမ်ရူပ် အစုမျှသည်လည်း၏။ သုညံ၊ ဇီဝမှဆိတ်၏။ နိဗ္ဗိဝံ၊ ဇီဝမရှိ။ နိရီဟကံ၊ အားထုတ်လုံ့လကင်း၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ သုညနိဗ္ဗိဝ ဖြစ်လျက်လည်း။ အညမညသမာယောဂဝသေန၊ အချင်းချင်း အညီအညွတ် ယှဉ်တွဲကြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတိပိ၊ ၏။ တိဋ္ဌတိပိ၊ ၏။ သဏ္ဌာဟကံ ဝိယ၊ သို့။ သဗ္ဗာပါရံ ဝိယ၊ သို့။ ခါယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတော်တို့သည်။ နာမဠ္ဠ။ပ။ သာဒိသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

[ဣဓ၊ ဤခန္ဓာဟူသော လောကဌ်။ သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ နာမဠ္ဠ၊ နာမ်သည်ရင်း။ ရူပဠ္ဠ၊ ရူပ်သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဤနာမ်ရူပ်အစုမျှ၌။ သတ္တော၊ သတ္တဝါမည်သည်ရင်း၊

မနုဿော စ၊ လူမည်သည်ရင်း၊ နာ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣဒံ-ဒုယံ၊ ဤနာမ်ရုပ် နှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ သုညံ၊ ဇီဝမှုဆိတ်၏။ အတ္တိသင်္ခါတံ၊ ယန္တရား ကြိုးငင်ခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းထူးသည် ပြုပြင်အပ်သော။ ယန္တမိဝ၊ ယန္တရား ရုပ်ကဲ့သို့။ (ပစ္စယဝသေန၊ ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ နိစ္စာ-တုရတာယ၊ အခါခပ်သိမ်း ကျင်နာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဒုက္ခသာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ပုဗ္ဗော၊ အစုမျှသာ ဖြစ်၏။ (အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) တိဏကဋ္ဌသာဒိသော၊ မြက်ထင်းတုံးနှင့် တူ၏။]

စ၊ ဤမျှသာမကသေး။ ဝေါ၊ ဤနာမ်ရုပ်မျှဖြစ်သော အတ္တဘောကို။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဒါရုယန္တုပမာယ၊ သစ်ယန္တရားရုပ် ဥပမာဖြင့် သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်သည်ကား။ နာ၊ မဟုတ်သေး။ အညာဟိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ နဋ္ဌကလာပီအာဒီဟိ၊ ကျ||စည်းအစရှိကုန်သော။ ဥပမာဟိ၊ ဥပမာတို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။ ဟိ-တံ ပါဂဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ဒ္ဒီသု၊ နှစ်စည်းကုန်သော။ နဋ္ဌကလာပီသု၊ ကျ||စည်းတို့ကို။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တစည်းသည် တစည်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဌပိတာသု၊ ထားအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကော၊ တခုသော ကျ||စည်းသည်။ ကေသော၊ တခုသော ကျ||စည်း၏။ ဥပထမ္ဘော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသော၊ တခုသော ကျ||စည်းသည်။ ပတ-မာနာယ၊ လည်းသည်ရှိသော်။ ဣတရာပိ၊ ဤမှတပါးသော ကျ||စည်းသည်လည်း။ ပတတိ ယထာ၊ လည်းသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ-ဘဝေ၊ ဘုံ၌။ နာမရူပံ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တပါးသည် တပါးကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကော၊ တပါးသည်။ ကေသော၊ တပါး၏။ ဥပထမ္ဘော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မရဏဝသေန၊ မရဏ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကေသို့၊ တပါးသည်။ ပတမာနေ၊ ချုပ်ပျက်စုတေ့ ကျရှေ့သည်ရှိသော်။ ဣတရံပိ၊ ဤမှတပါးသည်လည်း။ ပတတိ၊ ချုပ်ပျက်စုတေ့ ကျရှေ့၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ယမကံ။ပ။ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[နာမံ၊ ၎င်း။ (နိဂ္ဂဟိတ်ကျ) ရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ယမကံ၊ အစုံဖြစ်သော။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေ ဥဘော၊ ထို နှစ်ပါးသော နာမ်ရုပ်တို့သည်။ အညောညနိဿိတာ၊ တပါးသည် တပါးကို

မှီ၍ တည်ကုန်၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်တည်း။ ကေသို့၊ တပါးသည်။ ဘိဇ္ဇမာနသို့၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးသော နာမ်ရူပ်တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ (ယွာယံ-ယော အယံ ဘဂေါ၊ ထို နာမ်နှင့်ရုပ် ချုပ်ပျက်ခြင်းသည်။) ပစ္စယာ- ပစ္စယနိရောဓေန၊ အကြောင်းတရားချုပ်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (တနည်း) ပစ္စယာ-ပစ္စယဘူတာ၊ တပါးသည် တပါး၏ ပစ္စည်းတရား ဖြစ်ကုန်လျက်လည်း။ ဥဘော၊ နာမ်နှင့် ရူပ်နှစ်ပါးတို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်သည် ချည်းတည်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဒဏ္ဍာဘိဟတံ၊ လက်ခတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်အပ်သော။ ဘေရိံ၊ စည်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သဒ္ဒေ၊ စည်သံသည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဘေရီ၊ စည်သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ဘေရိသဒ္ဒါ၊ စည်နှင့်အသံတို့သည်။ အသမ္မိဿာ၊ မရောကြကုန်။ ဘေရီ၊ စည်သည်။ သဒ္ဒေန၊ အသံမှ။ သုညာ၊ ဆိတ်၏။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ ဘေရိယာ၊ စည်မှ။ သုညော၊ ဆိတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမ္မဏသင်္ခါတံ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါရအာရုံဟုဆိုအပ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နာမေ၊ နာမ်သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ နာမရူပါ၊ နာမ်ရူပ်တို့သည်။ အသမ္မိဿာ၊ အချင်းချင်း မရောနှောကြကုန်။ နာမံ၊ သည်။ ရူပေန၊ ရူပ်မှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ရူပံ၊ သည်။ နာမေန၊ မှ။ သုညံ၊ ၏။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘေရိံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရူပံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ နာမံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏[1]။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ နှ စက္ခုတော။ပ။ဘေရိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

၁-ဒဏ္ဍာဘိဟတံ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် ဒဏ္ဍ-ဟုဆိုအပ်သော လက်ခတ်ကိုဌင်း တီးခတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော စည်တီးယောကျ်ား၏ လုံ့လပယောဂ ဝါယာမကိုဌင်း ပြု၏။ စည်၏ ဝိသေသိတဗ္ဗ-အဖြစ်သည်ကား အသံ၏ အသာဓာရဏအကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် အညာ ဘေရီ ဟု ဘေရိကိုသာ ယူအပ်၏။ ဒဏ္ဍပုရိသဝါယာမ တို့ကို မယူ။ ဤအရာ၌ မသင်ရှားသော ရူပ်၏အဖြစ်ဖြင့် အသံကို နာမ်၏အရာ၌ တည်သည်ကို ပြု၍ ဝေဝေဝ-စသည်ဖြင့် ဥပမာသံသန္ဒန-ကို ပြုသတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိ နိဿယ ၅-၃—ပ-မ-ဗ-သ-ဝ

[ဖဿပဋ္ဌမာ၊ ဖဿလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော တရားတို့သည်။ စက္ခု-တော၊ စက္ခာယတနမှ။ (နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ထွက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။) နဇာယရေ၊ ဖြစ်ကြသည်မဟုတ်ကုန်။ ရူပတော၊ ရူပါယတနမှ။ (နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) နဇာယရေ၊ ကုန်။ ဥဘိန္နံ၊ စက္ခု ရူပါရုံ နှစ်ပါးစုံတို့၏။ အန္တရာ စ၊ အလယ်အကြားဌာလည်း။ နော စ ဇာယရေ၊ ကုန်။ ပဟာတာယ၊ ခတ်အပ်သော။ ဘောရိယာ၊ စည်၏၊ ဝါ၊ စည်မှ။ သဒ္ဒေါ၊ အသံသည်။ (တနည်း) ဘောရိယာ၊ ကို။ ပဟာတာယ၊ ခတ်အပ်သည်ရှိသော်။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ (ပဘဝတိ) ယထာ၊ သို့။ (တထာ၊ တူ။) ဟေတုံ၊ စက္ခု ရူပါရုံ အာလောက မနသိကာရ စသောအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ မှီ၍။ သခ်ံတာ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့သည် အညီအညွတ်ကပ်၍ ပြုအပ်ကုန်သော ဖဿစသောတရားတို့သည်။ ပဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

[၂၃၁] ဖဿပဋ္ဌမာ၊ တို့သည်။ သောတတော၊ သောတာယတနမှ။ (နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) နဇာယရေ၊ ကုန်။ သဒ္ဒတော၊ သဒ္ဒါယတနမှ။ (နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) နဇာယရေ၊ ကုန်။ ဥဘိန္နံ၊ သောတ သဒ္ဒါရုံနှစ်ပါးတို့၏။ အန္တရာ စ၊ အလယ်အကြားဌာလည်း။ နော ဇာယရေ၊ ကုန်။ပ။

ဖဿ်ပဋ္ဌမာ၊ တို့သည်။ ဃာနတော၊ ဃာနာယတနမှ။(နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) နဇာယရေ၊ ကုန်။ ဂန္ဓတော၊ ဂန္ဓာယတနမှ။(နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) နဇာယရေ၊ ကုန်။ ဥဘိန္နံ၊ ဃာန ဂန္ဓာရုံနှစ်ပါးတို့၏။ အန္တရာ စ၊ ဌာလည်း။ နော ဇာယရေ၊ ကုန်။ပ။

ဇိဝှါတော၊ ဇိဝှါယတနမှ။ပ။ ရသာ၊ ရသာယတနမှ။ပ။ ဥဘိန္နံ၊ ဇိဝှါ ရသာရုံနှစ်ပါးတို့၏။ပ။

ကာယတော၊ ကာယာယတနမှ။ပ။ ဖဿတော၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမှ။ပ။ ဥဘိန္နံ၊ ကာယ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံနှစ်ပါးတို့၏။ပ။

သခ်ံတာ၊ သခ်ံတဖြစ်ကုန်သော ဖဿပဋ္ဌမတရားတို့သည်။ ဝတ္ထုရူပါ၊ ဟဒယဝတ္ထုရူပ်မှ။ (နိဂ္ဂဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) နပဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဓမ္မာ-ယတနေဟိ၊ ဓမ္မာယတနတို့မှ။ နိဂ္ဂတာ စာပိ၊ ထွက်ကုန်၍လည်း။ နပဘဝန္တိ၊

၁-အနက်မယောဇနာမီ ဇာယရိ ရှတ်၊ ဟေမန္တဂိမ္ပိသု-သို့မှတ်၊ အနက်ယောဇနာ-သောအခါ ဇာယရေ-ရှတ်၊ ဟေမန္တဂိမ္ပေသု-သို့မှတ်။

ကုန်။ ဟေတုံ၊ မိမိတို့အား လျှောက်ပတ်သော ပစ္စည်းတရားကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ မှီ၍။ သခ်ံတာ၊ တို့သည်။ ပဘာဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။]

၆၇၇။ အပိစ၊ နည်းတပါးကို။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအံ့။ ဣဒေ၊ ဤနာမ်ရူပ် နှစ်ပါးတို့တွင်။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ နိတ္တေဇံ၊ တန်ခိုး အာနုဘော်ကင်း၏။ သကေန တေဇေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။နဿ သက္ကောတိ၊ နိုင်။နဿ ခါဒတိ၊ မခဲ့နိုင်[1]။နဿ ပိဝတိ၊ မသောက်နိုင်။ နဿ ဗျာဟရတိ၊ စကားမဆိုနိုင်။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို။ နဿ ကပ္ပေတိ၊ မပြုနိုင်။ ရူပံပိ၊ ရုပ်သည်လည်း။ နိတ္တေဇံ၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏။ သကေန တေဇေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတုံ၊ ငှါ။ နဿ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ခါဒိတုကာမတာ၊ ခဲလိုသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပိဝိတုကာမတာပိ၊ သောက်လိုသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နဿ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဗျာဟရိတုကာမတာ၊ စကားဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နဿ အတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတုကာမတာ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နဿ အတ္ထိ၊ ရှိ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ နာမံ၊ နာမ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ရူပံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နာမံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ နာမဿ၊ နာမ်၏။ ခါဒိတုကာမတာယ၊ ခဲလိုသည်၏အဖြစ်သည်။ ပိဝိတုကာမတာယ၊ သောက်လိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဗျာဟရိတုကာမတာယ၊ စကားဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဣရိယာ-ပထံ၊ ကို။ ကပ္ပေတုကာမတာယ၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခါဒတိ၊ ခဲ၏။ ပိဝတိ၊ ၏။ ဗျာဟရတိ၊ ၏။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဝိဘာဝနတ္ထာယ၊ ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣမံ ဥပမံ၊ ဤဆိုလတံ့သော ဥပမာကို။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်ကုန်၏။ ဇစ္စန္ဓော စ၊ သူကန်းသည်ရင်း။ ပီဌသပ္ပီ စ၊ ငဆံ့

---

[1]-အကြောင် အခြင်းအရာဖြင့် ထိုနာမ်သည် နိတ္တေဇဖြစ်၏၊ ထိုအခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှါ နဿ ခါဒတိ စသည်ကိုမိန့်သော်။ တနည်း အဘယ်ကိစ္စ အဘယ်အရာ၌ နိတ္တေဇဖြစ်သနည်း?ဟု၊ ကား နဿ ခါဒတိ- စသည်ကိုမိန့်သော်။

သည်ရင်း ၁။ ဒီသာပက္ကမိတုကာမာ၊ အရပ်တပါးသို့ သွားလိုကုန်သည်။ အဃု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဇစ္စန္ဓော၊ သည်။ ပိဋ္ဌသပ္ပိ ၊ ကို။ ဒေ၀ အာဟ၊ ဤသို့ ဆို၏။ ဘဏေ၊ အချင်း။ အဟံ ခေါ၊ ငါမူကား။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပါဒကရဏီယံ၊ ခြေဖြင့် ပြုအပ်သော သွားခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ သက္ကောမိ၊ နိုင်၏။ ယေဟိ စက္ခူဟိ၊ အကြင်မျက်စိတို့ဖြင့်။ သမ၀ိသမံ၊ ညီညွတ်သောအရာ မညီညွတ်သောအရာကို။ ပဿေယ္ယ၊ မြင်နိုင်ရာ၏။ တာနိ စက္ခူနိ စ၊ ထိုသို့သောမျက်စိတို့သည်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိပါခဲ့။ ဣတိ-ဒေ၀၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ပိဋ္ဌသပ္ပိပိ၊ သည်လည်း။ ဇစ္စန္ဓံ၊ ကို၊ ဒေ၀ အာဟ၊ ၏။ ဘဏေ၊ အချင်း။ အဟံ ခေါ၊ ငါမူကား။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ စက္ခုကရဏီယံ၊ စက္ခုဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော မြင်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ သက္ကောမိ၊ တတ်နိုင်ပါ၏။ ယေဟိ ပါဒေဟိ၊ အကြင်ခြေတို့ဖြင့်။ အဘိက္ကမေယ္ယံ ၀ါ၊ ရှေ့သို့မူလည်းတက်နိုင်ရာ၏၊ ပဋိက္ကမေယ္ယံ ၀ါ၊ နောက်သို့မူလည်း ဆုတ်နိုင်ရာ၏။ တာနိ ပါဒါနိ၊ ထိုသို့သောခြေတို့သည်။ နတ္ထိ စ၊ မရှိပါ လျှင်းခဲ့။ ဣတိ-ဒေ၀၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော ဇစ္စန္ဓော၊ ထိုသူကန်းသည်။ တုဋ္ဌဟဒ္ဒေ၊ (ငါးထန်းရွက်စပ် ပေါင်းစပ်အပ်ကုန်သော ငါတို့နှစ်ဦးတို့၏ အစွမ်းဖြင့် အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့ရောက်ခြင်း ကိစ္စ ပြီးတော့မည်တကား ဟု) နှစ်သက်ရှင်လန်းသည်ဖြစ်၍။ ပိဋ္ဌသပ္ပိ ၊ ကို။ အံသကူဋေ၊ ပခုံး တက်သို့။ အာရောပေသိ၊ တင်၏။ ပိဋ္ဌသပ္ပိ၊ သည်။ ဇစ္စန္ဓသ၊ ၏။ အံသ-ကူဋေန၊ ပခုံးစွန်းဖြင့်။ နိသိဒိတ္ဝာ၊ ထိုင်၍။ ၀ါမံ၊ လက်ဝဲဖက်ကို။ မုဋ္ဌေ၊ လွှတ်လော့။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ဂဏှ၊ ယူလော့။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ မုဋ္ဌေ၊ လွှတ်လော။ ၀ါမံ၊ ကို။ ဂဏှ၊ လော့။ ဣတိ-ဒေ၀၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ၀ါ၊ နှစ်ဦးသော ငဆံ့ငကန်းတို့တွင်။ ဇစ္စန္ဓောပိ၊ သည်လည်း။ [၂၃၂] ၊ နိတ္ထောဇော၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကင်း၏။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်း၏။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ တေဇေန၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်။ သကေန၊ သော။ ဗလေန၊ သတ္တိဖြင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ နိုင်။ ပိဋ္ဌသပ္ပိပိ၊ သည်လည်း။ နိတ္ထောဇော၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလော၊ ၏။သကေန၊ သော။ တေဇေန၊ ဖြင့်။ သကေန၊ သော၊ ဗလေန၊ ဖြင့်။ နဂစ္ဆတိ၊ နိုင်။ တေသံ၊ ထိုကန်းငဆံ့တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ၀ါ၊ တယောက်သည်တယောက်ကို၊ နိဿာယ၊ ၍။ ဂမနံ၊

၁–ပိဋ္ဌေန သပ္ပတိ ဂစ္ဆတီတိ ပိဋ္ဌသပ္ပိ၊ ဘီးတပ်သော ဖျဉ်ချပ်ယေါ်ဖြင့်သာ သွားတတ်သောကြောင့် ငဆံ့သည် ပိဋ္ဌသပ္ပိမည်သတည်း။

သွားခြင်းသည်။ နစ နပ္ပဝတ္တတိ ယထာ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ နာမံပိ၊ သည်လည်း။ နိတ္တေဇံ၊ အာနုဘော်ကင်း၏။ သကေန၊ သော။ တေဇေန၊ ဖြင့်။ နဥပ္ပ-ဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တာသု တာသု ကြိယာသု၊ ထိုသို့သောကြိယာတို့၌။ နပဝတ္တ-တိ၊ မဖြစ်။ ရူပံပိ၊ သည်လည်း။ နိတ္တေဇံ၊ ၏။ သကေန၊ သော။ တေဇေန၊ ဖြင့်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်။ တာသု တာသု ကြိယာသု၊ တို့၌။ နပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်။ တေသံ၊ ထိုရူပ်နာမ်တရားတို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပတ္တိ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပဝတ္တိ ဝါ၊ တည်ခြင်းသည်မူလည်း။ နစ နဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ နသကေန ။ပ။ နိဿိတာတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သခ်ၢတာ၊ သခ်ၢတဖြစ်သော နာမ်ရူပ်တရားတို့သည်။ သကေန ဗလေန၊ မိမိအစွမ်းဖြင့်။ နဇာယရေ၊ မဖြစ်ကုန်။ သကေန ဗလေန၊ ဖြင့်။ နာပိ တိဋ္ဌရေ၊ တည်လည်းမတည်ကုန်။ ပရမမ္မဝသာနုဝတ္တိနော၊ မိမိမှ တပါးသော ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းတရား တို့၏ အလိုအစွမ်းသတ္တိသို့ လိုက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇာယရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အတ္တာဒုမ္ဘလာ၊ မိမိတို့၏အားနည်းကုန်ရကား။

ပရပစ္စယတော စ၊ တပါးသောဓမ္မတို့၏ ပစ္စယသတ္တိကြောင့်သာလျှင်။ ဇာယရေ၊ ကုန်၏။ (ဤပါဠိဖြင့် ဇနကပစ္စည်းကို ပြ၏) (ပရအာရမ္မဏ-တော၊ တပါးသောဓမ္မတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာ ထင်ကုန်၏[1]။ ပရဓမ္မေဟိ၊ တပါးသောဓမ္မဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏပစ္စ-ယေဟိ စ၊ အာရမ္မဏအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းတို့သည်သာလျှင်။ ဣမေ၊ ဤနာမ်ရူပ်တရားတို့ကို။ ပဘာဝိတာ-ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ (စိမေ ၌ စ-ကား ပဒပူရဏ)

မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ နာဝံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ (တနည်း) နာဝံ-နာဝါယ၊ လျှော်၌။ နိဿာယ-ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ အဏ္ဏဝေ၊ သမုဒ္ဒြာ၌။ ယန္တိ ယထာပိ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့လည်း။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ရူပံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ နာမကာယော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

၁-ဤပါဠိဖြင့် ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စည်းကိုပြသတည်း၊ တနည်းသော်တို့ ပစ္စယကိုယူခြင်းသည် ရူပ်ကိုင်ရဲ့သည်၊ အာရမ္မဏကိုယူခြင်းသည် နာမ်ကိုင်ရဲ့သည်။

မနုဿေ၊ လူတို့ကို၊ နိဿာယ၊ ၍။ နာဝါ၊ လှေသည်။ အဏ္ဏဝေ၊ ၌။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ နာမံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ရူပကာယော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

မနုဿာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ နာဝါ စ၊ သည်ရင်း။ ဥဘော၊ လူနှင့် လှေသား ဤနှစ်ပါးတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ အဏ္ဏဝေ၊ ၌။ ဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ နာမဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ရူပဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဥဘော၊ နာမ်ရူပ်နှစ်ပါးတို့သည်။ အညောညနိဿိတာ၊ အချင်းချင်းမှီ၍ ဖြစ်ကုန်၏။

ဝေ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့်။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူးသော (စတုသတ္တတိနာမရူပပရိဂ္ဂဟနည်း, နာမရူပမတ္တတာဝ-ဝတ္ထာပန[1]) နည်းတို့ဖြင့်။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝတ္ထာပယတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားဆုံးဖြတ်သော ယောဂီ၏။ (ဒဿနံ-၌စပ်) သတ္တသည်၊ (အစမထင် သံသရာကာလပတ်လုံး ထုံအပ်သောခန္ဓာပဋ္ဌာန်)အတ္တဟူ၍ စွဲလမ်းသော အမှတ်သညာကို။ အဘိဘဝိတ္ဝာ-ဝိကွမ္ဘေတ္ဝာ၊ ခွါ၍။ အသမ္မောဟ-ဘူမိယံ၊ အသမ္မောဟဘုံ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ နာမရူပါနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ ယာထာဝဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောကို ကောင်းစွာမြင်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ၊ (အတ္တဟုစွဲလမ်းသော ဒိဋ္ဌိဟူသော အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်တတ်စင်ကြယ်စေတတ်သောကြောင့်) ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ နာမရူပ-ဝဝတ္ထာနန္တိပိ၊ နာမရူပဝဝတ္ထာနဟူသော အမည်သည်ရင်း။ သခ်ါရ-ပရိစ္ဆေဒေါတိပိ၊ သခ်ါရပရိစ္ဆေဒေါ ဟူသောအမည်သည်ရင်း။ ဧတေသေဝ၊ ဤနာမ်ရူပ်၏ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောကိုမြင်သော ဉာဏ်၏ သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ
အဋ္ဌာရသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁-ဤနည်းတို့၏ရေတွက်ပုံကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။(ဆ-သံ-သော)

၁၉-ကခ်ေါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၂၃၃-၁၁)

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာ

[၂၃၃] ၆၇၇။ ပန၊ တသီးတခန်းဆိုအံ့။ တေသေဝ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၏ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ တီသု၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓါသု၊ အဓွန့်တို့၌။ ကခ်ံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိတရိတ္တာ၊ လွန်၍၊ ဝါ၊ ခွါ၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို စင်ကြယ်စေတတ်သော ဉာဏ်မည်၏။

တံ၊ ထိုကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္မာဒေတုကာမော၊ ပြည့်စုံစေလိုသော။ ဘိက္ခု၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရဟန်းသည်။ (အာပဇ္ဇတိ-ဌ်စပ်) ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ကုသလော၊ လိမ္မာသော။ ဘိသက္ကော၊ သွားသည်။ ရောဂံ၊ အနာကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တဿ ရောဂဿ၊ ၏။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ပရိယေသတိ ယထာ၊ ရှာသကဲ့သို့ပင်း။ အနုကမ္ပကော၊ သနားတတ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒဟရံ၊ ငယ်စွာသော။ မန္ဒံ၊ နှံ့သောပညာရှိသော။ ဥတ္တာနသေယျကံ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှ ဖြစ်သော။ ကုမာရံ၊ သူငယ်ကို။ ရထိကာယ၊ ခရီးမဌ်။ နိပန္နံ၊ အိပ်သည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အယံ ကုမာရော၊ ဤသူငယ်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ပုတ္တကော နု ခေါ၊ သားငယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုသူငယ်၏။ မာတာပိတရော၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇတိ ယထာ ဝါ၊ ဆင်ခြင်သကဲ့သို့ဝင်း။ ဝေ-မေဝ၊ တူ။ တဿ နာမရူပဿ၊ ၏။ ဟေတုပစ္စယံ၊ ဟေတုအကြောင်းပစ္စယအကြောင်းကို။ ပရိယေသနံ၊ ရှာခြင်းကို။ အာပဇ္ဇတိ-ကရောတိ၊ ပြု၏။

သော-ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ အာဒိတောဝ၊ အစဌ်လျှင်။ ဣတိ၊ ဤဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိသဏ္ဌိကွတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဣဒံ နာမ-ရူပံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (သဟေတုကမေဝ၊ အကြောင်းရှိသည်သာတည်း။) ကသ္မာ၊ ကား။ သမ္ဘတ္တ၊ အလုံးစုံသော အစ္ဆတ္တသန္တာန် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ဌ။

ကေသဒီသဘာဝါပတ္တိတော၊ တခုတည်းကဲ့သို့ တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗဒါ စ၊ ခပ်သိမ်းသော အခါ၌လည်း။ ကေသဒီ-သဘာဝါပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသဉ္စ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားလည်း။ ကေသဒီသဘာဝါပတ္တိတော၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း[1]။ (နာမရူပံ၊ သည်။) ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ ဣဿရစသည်အကြောင်းရှိ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ နာမရူပတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ လွန်။ ဣဿရာဒိနံ။ ဣဿရစသည်တို့၏၊ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ ဣဿရာဒယော၊ ဣဿရစသည်တို့သည်။ နာမရူပမတ္တမေဝ၊ နာမ်ရုပ်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေပိ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ ဝါဒေပိ၊ အယူ၌လည်း။ ဣဿ-ရာဒိသခ်ါတနာမရူပဿ၊ ဣဿရအစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ရုပ်၏။ အဟေတုကဘာဝါပတ္တိတော၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကြောင့်။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ ဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို (သို့နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းကင်းသည်လည်းမဟုတ် ဣဿရစသော ဝိသမအကြောင်းရှိသည်လည်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်)

---

[1]-ဤသို့ အသီးအသီးယှဉ်၍ သမ္ဗန်။ အကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်သည်ရှိသော် သဗ္ဗမမ္မတို့၏ ဟေတုအဘာဝတူရကား သဗ္ဗ ဓမ္မတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ကလည်း သောတပဒေသစသော အဗ္ဗတ္တ၌ရင်း ဗဟိဒ္ဓ၌ရင်း စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့၏ ဟေတုအဘာဝသည် ဖြစ်ရကား သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အဗ္ဗတ္တဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်၌ရင်း၊ စက္ခုစသည်တို့၏ ဖြစ်သည်မှ ရှေး၌လည်း ဟေတုအဘာဝ, ပျက်သည်မှ အထက်၌လည်း ဟေတုအဘာဝဖြစ်ရကား သဗ္ဗဒါ စ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌ရင်း, အနု စသည်တို့၏လည်း အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း ဟေတု အဘာဝဖြစ်ရကား သဗ္ဗေသဉ္စ၊ ခပ်သိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားရင်း စက္ခုဝိညာဉ်စသည် တို့သည်ဖြစ်ရာ၏၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ဟေတုအဘာဝါဝိသေသတော၊ အကြောင်းမရှိ ခြင်း မထူးသောကြောင့်တည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်းမရှိခဲ့၊ ထိုကြောင့် သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသဉ္စ ကေသဒီသဘာဝါပတ္တိတော-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်ပေသည်။ ဤသို့ အဟေတု-ကဘာဝကို မြစ်ပြီးလတ်သော် တစုံတခုသော ဝိသမဟေတုဝါဒီသည် ဤရုပ်နာမ်တရား သည် အဟေတုက အဘယ်သို့ဖြစ်ရသနည်း၊ သဟေတုက အကြောင်းရှိသည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်းဟူမူ? ဣဿရစသောအကြောင်းဖြင့် အကြောင်းရှိသည် ဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုအယူကိုပယ်လိုသည်ဖြစ်၍ နု ဣဿရာဒိဟေတုကံ-စသည်ကို မိန့်သည်။ (ပြည်)

ကြောင့်။ အသ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ ဇနကအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တေ ဟေတုပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ကေ နု ခေါ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၏။

ဖ၃၉။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ဟေတုပစ္စယော၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ဣမဿ ရူပကာယဿ၊ ၏။ ဟေတုပစ္စယော၊ တို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ နိဗ္ဗတ္တမာနော၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ဥပ္ပလပဒုမပုဏ္ဍရီကသောဂန္ဓိကာဒီနံ၊ ဥပ္ပလကြာ ပဒုမကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ ကြာနားခေါင်းစသည်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ နေဝ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ မဏိမုတ္တာဟာရာဒီနံ၊ ပတ္တမြားပုလဲသွယ် စသည်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ ၌။ နာ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်အမှန်သော်ကား။ အာမာသယပက္ကာသယာနံ၊ အစာသစ် အိမ် အစာကျက်အိမ်တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ဥဒရပဋလံ၊ ဝမ်းရေလွှာကို။ ပစ္ဆတော ကတ္တာ၊ နောက်မှပြု၍။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကံ၊ ကျောက်ဆူးရိုးကို။ ပုရတော ကတ္တာ၊ ရှေ့ပြု၍။ အန္တအန္တဂုဏပရိဝါရိတော၊ အူမအူသိမ်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ သယံပိ၊ မိမိသည်လည်း။ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိက္ကူလော၊ မကောင်းသောအနံ့တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်လျက်။ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုစ္ဆပဋိ-က္ကူလော၊ မကောင်းစွာသောအနံ့တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသော။ ပရမ-သမ္မာဓေ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းစွာသော။ သြကာသေ၊ အရပ်၌။ (နိဗ္ဗတ္တိ-ဋ္ဌာနပ်) ပူတိမစ္ဆပူတိကုမ္မာသသြဋ္ဌိဂလ္လစန္ဒနိကာဒီသု၊ ငါးပုပ်မုယောမုံ့ပုပ် ညွှန်နှင့်တက္ခ လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့၏ သွန်ရာ ယိုစီးရာကျင်းအိုင်အရပ် ညွှန်စီးရွှံ့ပုပ်ရှိသော တံစီးအိုင် အရပ်အစ ရှိသည်တို့ဋ္ဌ။ ကိမိ ဝိယ၊ ပိုးလောက်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နိဗ္ဗတ္တမာနဿ၊ သော။ တဿ၊ ထိုရူပကာယ၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ ၎င်း။ တဏှာ၊ ၎င်း။ ဥပါဒါနံ၊ ၎င်း။ ကမ္မံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊ ဤလေးပါးသော တရားတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တကတ္တာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတု၊ ဟေတုအကြောင်းမည်၏။ အာဟာရော၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တာ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယ အကြောင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဇနကအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့သည်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။

ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသုပိ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သောအကြောင်းတို့သည်။ ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤရူပကာယ၏။ ဥပနိဿယာ၊ ဥပနိဿယအကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ မာတာ၊ သည်။ ဒါရကဿ၊ သူငယ်၏။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ သို့တည်း။ ပိတာ၊ အဘသည်။ ပုတ္တဿ၊ သားကို။ (ဇနကော)ဝိယ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ကမ္မံ၊ သည်။ (ဣမဿ ကာယဿ၊ ကို။) [၂၃၄] ဇနကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓာတိ၊ အထိန်းသည်။ ဒါရကဿ၊ ကို။ (သန္ဓာရိကာ) ဝိယ၊ ကောင်းစွာဆောင်သကဲ့သို့။ အာဟာရော၊ သည်။ ဣမဿ ကာယဿ၊ ကို။ သန္ဓာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပကာယဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ငါးပါးသော တရားကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ စက္ခုံ စ၊ စက္ခု-ပသာဒကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ရူပေ စ၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နာမကာယဿ၊ နာမကာယ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော စက္ခုရူပအစရှိသော ဓမ္မတို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။

သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ (ပစ္စယတော၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အတီ-တေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အခွန်၌လည်း။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်သည်။ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်ပြီ။ အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ။ အနာ-ဂတ်အခွန်၌လည်း။ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။

၆၇၀။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သမနုပဿ-တော၊ အဖန်တလဲလဲရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား၊ ဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာပဗန္ဓကောဋ္ဌာသကို။ အာရဗ္ဘ-ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ လွန်လေပြီးသောကာလ၌။

အဟောသိ ံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီလော။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ နနု ခေါ အဟောသိ ံ၊ မဖြစ်ဘူးလေလော။ အတီမဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ ကိ ံ နု ခေါ အဟောသိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူဖြစ်ဘူးလေသနည်း။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟောသိ ံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ဘူးလေသနည်း။ အတီတဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ ကိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ကိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ အဟောသိ ံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ဘူးလေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌဝိဓာ၊ သော။ ယာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အကြင်ယုံမှားခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အပရန္တံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာပဗန္ဓကောဋ္ဌာသကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရည်မှတ်၍။ အဟံ၊ သည်။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောကာလ၌။ ဘဝိဿामि နု ခေါ၊ ဖြစ်ရလတ့ံလော။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ နနု ခေါ ဘဝိဿာမိ၊ မဖြစ်ရလတ့ံ လော။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ ကိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဘဝိဿာမိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရလတ့ံနည်း။ အနာဂတ-မဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဝိဿာမိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရလတ့ံနည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣ။ ကိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဟုတ္တာ၊၍။ ကိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ ဘဝိဿာမိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရလတ့ံနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌဝိဓာ၊ သော။ ယာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အကြင်ယုံမှားခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာပဗန္ဓကောဋ္ဌာသကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဧတရဟိ ဝါ ပန၊ ယခုမျက်မှောက်ဌာန်မူလည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နအဒ္ဓါနံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအစ စုတိအဆုံးရှိသော အလုံးစုံသော ဝတ္တမာန်ကာလကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ကထံ-ကထီ၊ မိမိခန္ဓာ၌ သို့လောသို့လောဟု ယုံမှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ နု ခေါ၊ ဟုတ်ပါလေ၏လော။ နော နု ခေါ အသ္မိ၊ မဟုတ်လေသလော။ ကိ ံ၊ အဘယ်သို့သောသူသည်။ အသ္မိ နု ခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အသ္မိ နု ခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ကုတော၊ အဘယ်ဘဝမှ။ အာဂတော နု ခေါ၊ လာသနည်း။ သော သတ္တော၊ သည်။ ကုဟိ ံ ဂါမီ၊ အဘယ်ဘဝသို့လားသည်။ ဘဝိဿတိ နု ခေါ။ ဖြစ်လတ့ံနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဋ္ဌဝိဓာ၊ ခြောက်ပါး အပြားရှိသော။ ယာ ဝိစိကိစ္ဆာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ သာ သဗ္ဗာပိ၊ ထို

(ဆိုအပ်ပြီးသောတဆယ့်ခြောက်ပါးအပြားရှိသော)အလုံးစုံသောဝိစိကိစ္ဆာ ကိုလည်း။ ပဟီယတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ပယ်အပ်၏ ၁။

ဓိဂ၁။ အပရော၊ တဉ္စိုးသောယောဂီသည်။ သာဓာရဏာသာဓာရဏ-ဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်မဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒုဝိဓံ၊ သော။ နာမဿ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံစိတ်ဥတုအာဟာရ တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့ပြီး။ နာမဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ သာဓာရဏော စ၊ ၎င်း။ အသာဓာရဏော စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ စက္ခာဒီနိ၊ စက္ခုဒ္ဒါရ အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဒါရာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ ရူပါဒီနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ နာမဿ၊ ၏။ သာဓာရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကုသလာဒိ-

---

၁—အဓိပ္ပါယ်ကား အဟောသိ နု ခေါ နု နု ခေါ အဟောသိ-ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် သဿတာကာရကိုရင်း အဓိစ္စသမุปฺปတ္တိအာကာရကိုရင်း မှီ၍ အတိတ်၌ မိမိ၏ ရှိခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း မရှိခဲ့သေးသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း ယုံမှားသည်ကို ပြသည်။ ကိ သု ခေါ အဟော-သိ-ပါဠိဖြင့် ဇာတိလိင်္ဂပေါတ္တိကိုမှီ၍ အဘယ်သို့ဖြစ်ဘူးလေသနည်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဂဟဋ္ဌဒေဝ စသည်တို့တွင် တပါးပါးဖြစ်ဘူးလေသလောဟု ယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ ကထံ နု ခေါ အဟော-သိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် သဏ္ဌာနာကာရကိုမှီ၍ မြင့်သောသဏ္ဌာန် ဖြစ်ဘူးသလော နိမ့်သော သဏ္ဌာန်ဖြစ်ဘူးသလော အပြူအမည်းအဆင်းအစရှိသည်တို့တွင် အဘယ်အဆင်းသဏ္ဌာန် ဖြစ်ဘူးလေသနည်းဟု ယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ ကိ ဟုတ္တာ ကိ အဟောသိ-ဟူသောပါဠိ ဖြင့် ဇာတ်စသည်မှီ၍ မင်းဖြစ်ပြီး၍ ပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့ဘူးသလော နတ်ဖြစ်ပြီး၍ လူဖြစ်ခဲ့ဘူး သလောဟု-မိမိ၏အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခဲ့ခြင်းကို ယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ဘဝိဿามိ နု ခေါ နု ခေါ ဘဝိဿာမိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် သဿတာကာရကိုရင်း ဥစ္ဆေဒါကာရကိုရင်း မှီ၍ အနာဂတ်၌ မိမိ၏ရှိမြဲရှိမည့်အဖြစ်, မရှိမည့်အဖြစ်ကို ယုံမှားခြင်းကို ပြသည်။ အကြွင်းနည်းတူ မှီ၍ သိလေ။ အဟံ နု ခေါ အသ္မိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် မိမိ၏အတ္တဘောကို ယုံမှားသည်ကို ပြသည်။ အဘယ်သို့ မိမိကိုယ်ကို ငါဟုတ်ပါ၏လောဟု ယုံမှားခြင်းသည် သင့်အံ့နည်းဟူမူ?ဤ၌ ယုတ္တ-အယုတ္တဟု ကြုံခြင်းသည်မသင့်၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည် ဥမ္မတ္တကကဲ့သို့ ဖြစ်သတည်း။ နု နု ခေါ အသ္မိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် မိမိ၏နုတ္တိဘာဝကို ယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ ကိ နု ခေါ အသ္မိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် မင်းဖြစ်လျက် မိမိ၏မင်းအဖြစ်ကို ယုံမှားသည် ပုဏ္ဏားဖြစ်လျက် ပုဏ္ဏားအဖြစ်ကို ယုံမှားသည်ကိုပြသည်။ ကထံ နု ခေါ အသ္မိ-ပါဠိသည် ဥတ္တနယတည်း။ ဤ၌ အထူးကား-အတ္တနုဒ္ဒိဋ္ဌ ဇီဝမည်သည်ရှိ၏ဟုယူ၍ ထိုဇီဝ၏ ဒီဃရဿ ဩဒါတစသည်၏ အဖြစ်ကို ယုံမှား သည်၊ ပစ္စုပ္ပန္နဖြစ်သောမိမိ၏ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ကို မသိသော သူမည်သည်ကားမရှိ။ ကုတော အာဂတော၊ ကုဟိं ဘဝိဿာမိ-ဟု အတ္တဘော၏ အာဂတိဂတိဌာန လာရာအရပ် သွားရာ အရပ်ကို ယုံမှားသည်။

ဘေဒတော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာအပြား ထိုဘေဒ၏လည်း သောမနဿသဟဂတစသော တပါးပါးသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပ-ကာရဿပိ၊ အကြင်းအကျန်မရှိ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ (နာမဿ၊ ၏။) တတော၊ ထိုစက္ခု အစရှိသောဒွါရ ရူပါရုံ အစရှိသောအာရုံကြောင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (သာဓော-ရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) မနသိကာရာဒိကော၊ ယောနိသောမနသိကာရအယောနိသောမနသိကာရ စသည် ကမ္မဘဝ စသည်သည်။ ကုသလာဒိဘေဒတော၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗပ္ပကာရဿပိ၊ သော။ နာမဿ၊ ၏။ အသာဓာရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ခ္ခဲ့အုံ့။ ယောနိသောမနသိကာရသဒ္ဒမ္မယဝနာဒိကော၊ အသင့် အတင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း စသည်သည်။ ကုသလယော၊ ၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပရိတော၊ ထိုယောနိသောမနသိကာရ စသည်မှပြန်သော အယော-နိသောမနသိကာရ အသဒ္ဒမ္မယဝန အသပ္ပုရိသူပနိဿယ စသည်သည်။ အကုသလယ၊ ၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မာ-ဒိကော၊ ကံ အဝိဇ္ဇာစသည်သည်။ ဝိပါကယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂါဒိကော၊ ဘဝင်စသည်သည်။ ကြိယယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ရှေတရပ်အပြီးတည်း။ ဝါ၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနသိကာရာဒိကော၊ သည်။ သာဓာရဏော၊ သော။ အသာဓာရဏော၊ သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ရူပဿ၊ ၏။ ကမ္မံ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဥတု၊ ၎င်း။ အာဟာရော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မာဒိတော၊ ကံစသောအားဖြင့်။ အယံ စတုပ္ပဒေါ၊ ဤလေးပါးသောတရားသည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ တတ္ထ၊ ထိုကံအစရှိသောရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော

၁-ဤကား အတ္ထနှောမတိတည်း။ ဋီကာ၌ကား ကုသလာဒိဘေဒတော သဗ္ဗပ္ပကာရ-ဿပိ နာမဿ သာဓာရဏော ပစ္စယောတိ၊ တဿာ ပဝတ္တိတော မနသိကာရာဒိကော ကုသလာဒိဘေဒတော သဗ္ဗပ္ပကာရဿပိ နာမဿ အသာဓာရဏော ပစ္စယောတိ စ ယောဇေတဗ္ဗံ- ဟု ရှေးဝါကျ၏ ဟိတ်အနက်မယူ နှောက်စကား၏ ဝိသေသနမူ၏။ ဂဏ္ဌိဆရာနိဿယဆရာတို့လည်း ဋီကာသို့သာလိုက်လျော၍ ယောဇနာ၏၊ ဆင်ခြင်။

၂-ကမ္မာဒိကော-ရှိမူ အယံ ကမ္မာဒိကော၊ ဤကံစသောတရားသည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေး။

အကြောင်းတို့တွင်။ အတိတမေဝ၊ အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ (တနည်း)ကမ္မံ၊ သည်။ အတိတမေဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဿ၊၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ [၂၃၅]ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုအာဟာရာ၊ တို့သည်။ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ၏။ ဌိတိက္ခဏေ၊ မိမိ၏ဌီခဏာ၌။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ သာဓာရဏာသာဓာရဏဝသေန-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဧကော၊ တဦးသောယောဂီသည်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

သော၊ ယောဂီသည်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရူပ်သည်။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌။ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အတီတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အတိတ်အခန့်၌လည်း။ ပစ္စယ-တော၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အနာဂတ်အခန့်၌လည်း။ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်၊ ပဝတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သမနုပဿတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား၊ ဝါ၊ ယောဂီသည် ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ တီသု အဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသော အခန့်တို့၌။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်၏။ ဝါ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။

၆၇၂။ အပရော၊ တဦးသောယောဂီသည်။ နာမရူပသင်္ခါတာနံ၊ နာမ်-ရူပ်ဟူဆိုအပ်ကုန်သော။ တေသံယေဝ သင်္ခါရာနံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏သာလျှင်။ ဇရာပတ္တိံ၊ ဇရာသို့ရောက်ခြင်းကိုဂုဏ်း။ ဇိဏ္ဏာနံ၊ ဇရာသို့ရောက်ကုန်ပြီးသော သင်္ခါရတို့၏။ ဘင်္ဂဋ္ဌ၊ မရဏကိုဂုဏ်း။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၏။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ ဣဒံ ဇရာမရဏံ နာမ၊ ဤဇရာမရဏမည်သည်ကား။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်သည်။ ဘဝေ၊ ကမ္မဘဝသည်။ သတိ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်သည်။ ဥပါဒါနေ၊ ဥပါဒါန်သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်မည်သည်။ တဏှာယ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာ၊ သည်။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဖဿေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖဿော၊ သည်။ သဠာယတနေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ သဠာယတနံ၊ သည်။ နာမရူပေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏေ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သင်္ခါ-ရေသု၊ တို့သည်။ သတိ-သန္တေသု၊ ရှိကုန်သော်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ သတိ၊ လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌိလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန၊ ပဋ္ဌိလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာမရူပယာ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဂဟေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ သိမ်းဆည်းလတ်သော်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား၊ ဝါ၊ ယောဂီသည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်၏။ ဝါ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။

၆၇၃။ အပရော၊ တဉ်းသောယောဂီသည်။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘ၌။ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ၊ အဆုံးမှစ၍ ပဋ္ဌိလောမနည်းအားဖြင့် အစ အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ခွဲတောင်မူ၍။ ဒဿိတအနုလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေ-နေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသော အနုလောမ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ နာမရူပယာ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ဂဟေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့သိမ်းဆည်း လတ်သော်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား၊ ဝါ၊ ယောဂီသည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်၏။ ဝါ၊ ယုံမှား ခြင်းကို။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏[1]။

၆၇၄။ အပရော၊ တဉ်းသောယောဂီသည်။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ ရှေး ဖြစ်သောကမ္မဘဝကို။ ကရိယမာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ မောဟော၊

၁–အဆုံးမှစ၍ ပဋ္ဌိလောမနည်းအားဖြင့် အစသို့ ရောက်စေသဖြင့် ခွဲပြီး၍ပြအပ်သော အနုလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်အစွမ်းဖြင့် ပြသည်ရှိသော် အသတိဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာ-မရဏံ၊ အစရှိသည်ဖြင့် ပဋ္ဌိလောမအားဖြင့် ပြအပ်သော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ အကြင်တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့် အကြင်တရား၏ မရှိခြင်းသည်ဖြစ်၏၊ ထိုတရားသည် ထိုတရား၏ အကြောင်းဟု ဗျတိဓရကအားဖြင့်ရင်း အနွယအားဖြင့်ရင်း နာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းလွယ်ပါ၏ ဟူလိုသတည်း။

တေ့ဝေခြင်းသဘောသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်း ပေါင်းစည်းရုံးစုခြင်း သဘောသည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရမည်ကုန်၏။ နိကန္တိ၊ တပ်ခြင်းသဘောသည်။ တဏှာ၊ တဏှာမည်၏။ ဥပဂမနံ၊ ကပ်ခြင်း စွဲလမ်းခြင်း သဘောသည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသော တရားတို့သည်။ ပုရိမကမ္မဘဝသို့ ရှေးဖြစ်သော ကမ္မဘဝကို။ ကရိယ-မာနေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိ-သန္ဓေ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်မည်၏။ သြက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်း၌ သက်ဝင်သကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ နာမရူပံ နာမ၊ နာမရူပမည်၏။ ပသာဒေါ၊ ဘုတ်တို့ကိုကြည်စေတတ်သော ပသာဒငါးပါးသည်။ အာယ-တနံ၊ မည်၏။ ဖုဋ္ဌော၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းသဘောသည်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော သဘောသည်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ ဥပပတ္တိဘဝသို့၊ ဥပပတ္တိ-ဘဝသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ပုရေကတဿ၊ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏၊ ဝါ၊ ကံဟူသော။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့၏။ ပရိပဏ္ဏတ္တာ၊ ရင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မောဟော၊ မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာမည်၏။ပ။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ ကမ္မဘဝသို့၊ ကို။ ကရိယမာနေ၊ သော်။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန၊ ကမ္မဝဋ်ဝိပါကဝဋ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (ကံ၏အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ရကား ကိလေသဝဋ်ကို ကမ္မဝဋ်၌သွင်း၍ နှစ်ပါးပြသည်)။

၆၇၅။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန-ဟူသောပါဠိ၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသောကံဌင်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ အခြားမဲ့သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသောကံဌင်း။ အပရာပရိယဝေဒနီယံ၊ ဤအတ္တ-

ဘာဝနှင့် အနုန္တရအနာဂတအတ္တဘာဝမှ တပါးသော အတ္တဘာဝအဆက်ဆက် အပြန်ပြန်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးရှိသောကံလည်း။ အဟောသိ-ကမ္မံ၊ (ဖြစ်ပြီးသောအကျိုး ရှိသည်လည်းမဟုတ် ဖြစ်လတ္တံ့သောအကျိုး ရှိသည်လည်းမဟုတ် ဖြစ်ဆဲသော အကျိုးရှိသည်လည်းမဟုတ် ဖြစ်ပြီးသည်သာလျှင် ကံမည်သော) အဟောသိကံလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုလေးပါးသောကံတို့တွင်။ ဧကဇဝနဝိထိယံ၊ တခုသောဇောဝိထိ၌။ သတ္တသု စိတ္တေသု၊ ခုနစ်ပါးသော ဇောစိတ်တို့တွင်။

[၂၃၆] ကုသလာ ဝါ၊ ကုသိုလ်မူလည်းဖြစ်စေ။ အကုသလာ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်စေ။ ပဌမဇဝနစေတနာ၊ ပဌမဇောနှင့် ယှဉ်သောစေတနာသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ ကံမည်၏။ တံ။ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံသည်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဘ၌သာလျှင်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တထာ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘာဝ၌ အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တံ ပန၊ မစွမ်းနိုင်သောကံသည်ကား။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးသည်။ နာဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီးသည်လည်းမဟုတ်။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်လည်းမဟုတ်။ ကမ္မဝိပါကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ တိ-ကဿ၊ ဤတိက်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဟောသိကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အတ္ထသာဓိကာ၊ ဒါနစသော ပါဏာတိပါတစသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော။ သတ္တမဇဝနစေတနာ၊ သတ္တမဇောနှင့် ယှဉ်သောစေတနာသည်။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံ နာမ၊ ကံမည်၏။ တံ၊ ထိုဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံသည်။ အနုန္တရေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘာဝ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနုန္တရ-အတ္တဘာဝ၌။ (ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။) အသက္ကောန္တံ၊

၁-အပရာပရိယာယေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာနန္တရနာဂတတော အညသ္မိံ အတ္တဘာဝပရိယာယေ အတ္တဘာဝပရိဝတ္တေ ဝေဒိတဗ္ဗဖလံ ကမ္မံ အပရာပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံ။အပရာပရိယာယ-၌ အပရ-သဒ္ဒါသည် အညအနက်ကိုဟော၏။ ထိုအညသည် အပါဒါန်ကိုင်ရကား ဒိဋ္ဌဓမ္မာ-နန္တရာနာဂတတော အညသ္မိံ- မိန့်သော်၊ ပရိယာယ-သဒ္ဒါသည် အဆက်ဆက်အပြန်ပြန်ဟူသော ပရိဝတ္တအနက်၌ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အတ္တဘာဝပရိယာယေ အတ္တဘာဝပရိဝတ္တေ မိန့်သော်၊ ထိုကြောင့် အပရာပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံ၊ ဤအတ္တဘာဝ၏ အနုန္တရအနာဂတ အတ္တဘာဝမှတပါး အတ္တဘာဝအဆက်ဆက် အပြန်ပြန်၌ ခံစားအပ်သော ကံဟူသော အနက်ကို သိအပ်သတည်း။

ကံသည်။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အဟောသိ-ကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဘိန္နံ၊ ပဌမဇောသတ္တမဇော နှစ်ပါး တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ပဌ ဇဝနစေတနာ၊ ဇောငါးချက်နှင့်ယှဉ်သော စေတနာသည်။ အပရာပရိယ၀েဒနီယကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအပရာပရိယ၀েဒနီယကံသည်။ အနာဂတေ၊ ၌။ ယဒါ၊ ၌။ သြကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ သံသာရပ၀တ္တိယာ၊ သံသရာဟူသော မပြတ်မစဲဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အဟောသိကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၆၇၆။ အပရံပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ယံ ဂရုကံ၊ အကြင်မဟာသာ၀ဇ္ဇဖြစ်သော အကုသိုလ် မဟာနုဘာ၀ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဟူသော လေးသောကံ၎င်း။ ယံ ဗဟုလံ၊ အကြင်အကြိမ်များစွာ ပြုအပ် ကောင်းစွာ မှီ၀ဲအပ်ပြီးသော ကံ၎င်း။ ယဒါသန္နံ၊ အကြင်မရဏာသန္န-အခါ ပြုအပ် အောက်မေ့အပ်သော ကံ၎င်း။ ကဋတ္တာ ၀ါ ပန ကမ္မံ၊ ရှေးဘ၀ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကဋတ္တာမည်သော ကံ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကုသလံ ၀ါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ အကုသလံ ၀ါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဂရုကာဂရုကေသု၊ ဂရုကကံ, အဂရုကကံတို့တွင်။ မာတုဃာတာဒီ-ကမ္မံ ၀ါ၊ မာတုဃာတစသော ကံမူလည်းဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတကမ္မံ ၀ါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကံမူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ဂရုကံ၊ အကြင်ဂရုကကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒေ၀၊ ထိုမဟာသာ၀ဇ္ဇ မဟာနုဘာ၀ဖြစ်၍ လေးသော ဂရုက ကံသည်သာလျှင်။ ပဌမံ၊ ရှေးဖျားလက်မှန်။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏။ တထာ၊ တူ။ ဗဟုလာဗဟုလေသုပိ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ် အကြိမ်များစွာ မှီ၀ဲအပ်သော ဗဟုလကံ, အကြိမ်များစွာ မပြုအပ် အကြိမ်များစွာ မမှီ၀ဲ အပ်သော အဗဟုလကံတို့တွင်လည်း။ သုသီလ်ကို ၀ါ၊ သုသီလျမူလည်း ဖြစ်သော။ ဒုဿီလ်ကို ၀ါ၊ ဒုဿီလျမူလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ကံသည်။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ် အကြိမ်များစွာ မှီ၀ဲအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေ၀၊ ထိုဗဟုလအာစိဏ္ဏကံသည်သာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ မရဏကာလေ၊ သေခါနီးကာလ၌။ အနုဿရိတကမ္မံ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်သော ကံသည်။ ယဒါသန္နံ နာမ၊ ယဒါသန္နကံမည်၏။

ဟိ-သစ္ခံ၊ ၏။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ အာသန္နမရဏော၊ နီးသော သေခြင်းရှိသော သူသည်။ အနုဿရိတုံ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကံဖြင့်သာလျှင်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (အာသန္နကာလေ ကတော ဝတ္ထုဗဟုမေဝ နတ္ထိ- ဟူလိုသည်) ပန၊ ပါး။ ဧတေဟိ တီဟိ၊ ထိုသုံးပါး သော ကံတို့မှ။ မုတ္တံ၊ လွတ်သော။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ လဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်သော အာသေဝနရှိသောကံသည်။ ကဋ္ဌတ္တာဝါပနကမ္မံ နာမ၊ ကဋ္ဌတ္တာကံ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုဂရုကအစရှိသော သုံးပါးသောကံ တို့၏။ အာဘာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တံ၊ ထိုကဋ္ဌတ္တာကံသည်။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ အာကဍ္ဎတိ၊ ငင်၏။

၆၇၇။ အပရမ္ပိ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဇနကံ၊ ဝိပါက်ကဋ္ဌတ္တာ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံဌင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ ထောက်ပံ့တတ်သော ကံဌင်း။ ဥပပীဠကံ၊ ကပ်၍နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲတတ်သောကံဌင်း။ ဥပঘာတ-ကံ၊ ကပ်၍ဖြတ်တပ်သောကံဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောကံတို့တွင်။ ဇနကံ နာမ၊ ကံမည်သည်။ ကုသလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဇနကကံသည်။ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ၊ အခါ၌ဌင်း။ ပဝတ္တေပိ၊ အခါ၌ဌင်း။ ရူပါရူပဝိပါကကဋ္ဌန္ဓေ၊ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ဝိပါက်နာမကဋ္ဌန္ဓာတို့ကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ ကံသည်။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ကို။ ဇနေတုံ၊ ငှါ။ နဿက္ကောတိ၊ နိုင်။ အညေန၊ သော။ ကမ္မေန၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ကို။ ဒိန္နာယ၊ ပေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိပါကေ၊ ကို။ ဇနိတေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဥပဋ္ဌမာနကသုခဒုက္ခံ၊ ဖြစ်ဆဲသော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့တတ်၏။ အဒ္ဓါနံ၊ ရှည်စွာသော အဓွန့် ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တေတိ၊ စေတတ်၏။ ဥပပীဠကံ၊ ကကံသည်။ အညေန၊ သော။ ကမ္မေန၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ကို။ ဒိန္နာယ၊ သော်။ ဝိပါကေ၊ ကို။ ဇနိတေ၊ သော်။ ဥပဋ္ဌမာနကသုခဒုက္ခံ၊ ဖြစ်ဆဲသော ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ ပীဠေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဗာဓတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ အဒ္ဓါနံ၊ ကြာမြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တိတုံ၊ စေခြင်းငှါ။ နဒေတိ၊ အခွင့်မပေး။ ပန၊ ပါး။ ဥပঘာတကံ၊ ကကံသည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ကုသလမ္ပိ၊ သည်ဌင်း။ အကုသလမ္ပိ၊ သည်ဌင်း။ ဘုမာနံ၊ ဖြစ်လတ်၍။ အညံ၊ မိမိမှ တပါး

သော။ ဒုဗ္ဗလကမ္မံ၊ အားနည်းသောကံကို။ ဃာတေတွာ- ဥပစ္ဆိန္နိတ္ဝာ၊ ဖြတ်၍။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟေတွာ၊ တားမြစ်၍[1]။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ သြကာသံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏[2]။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မေန၊ သည်။ သြကာသေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တံ ဝိပါကံ၊ ထိုဝိပါက်ကို။ ဥပပဇ္ဇနံ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[3]။

[၂၃၇] ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒ္ဝါဒသန္နံ ကမ္မာနံ၊ ဤတဆယ်နှစ်ပါးသော ကံတို့၏။ ကမ္မန္တရဥ္စေဝ၊ ကံတို့၏ အားရှိသည်၏အဖြစ် အားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အထူးအပြားသည်ရင်း။ ဝိပါကန္တရဥ္စ၊ ဝိပါက်တို့၏ ယုတ်သည်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏အဖြစ်စသော အထူးအပြားသည်ရင်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုद္ဓရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ကမ္မဝိပါကဉာဏယောဝ၊ ကံအထူး ဝိပါက်အထူးကို သိသောဉာဏ်အားသာလျှင်။ ယာထာဝသရသတော။ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောမိမိကိစ္စအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဝကေဟိ၊ သာဝကတို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ အသာဓာရဏဖြစ်သော်လည်း။ ဝိပဿကေန၊ ဝိပဿနာရှုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မန္တရဥ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိပါ-ကန္တရဥ္စ၊ ကိုရင်း။ ကေဒေသတော၊ တစိတ်အားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိသင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တစိတ်အားဖြင့် သိသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုခမတ္တ-ဒဿနေန၊ အမြွက်မျှကိုပြသဖြင့်။ အယံ ကမ္မဝိဝေသော၊ ဤကံအထူးကို။ မယာ၊ သည်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။

၁-ကံကိုဖြတ်ခြင်းမည်သည် ထိုကံ၏ဝိပါက်ကို တားမြစ်ခြင်းပင်တည်းဟု တဿ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟေတွာ- မိန့်သော်။

၂-ထိုသို့တားမြစ်ခြင်းသည်လည်း မိမိဝိပါက်ဖြစ်ခြင်း၏ ဒေသနာကို ပြုခြင်းပင်ဟု အတ္တ-နော ဝိပါကဿ သြကာသံ ကရောတိ-မိန့်သော်။

၃-ပဋိသန္ဓေကိုပေးခြင်း စသောအားဖြင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်သော ဝိပါက်အစဉ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သောကံသည် ဇနကကံမည်၏။ ထိုကြောင့် တံ ပဋိသန္ဓိယံပိ ပဝတ္တေပိ ရူပါရူပဝိပါကက္ခ-န္ဓေ ဇနေတိ-မိန့်သော်။ ကံတပါးသည် ဖြစ်စေအပ်သော သုခ ဒုက္ခသန္တာန်၌။ "၏။" တနည်း နာမရူပ ပဗန္ဓ၏ စိရတရပဝတ္တိ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ထောက်ပံ့တတ်သော ကံ သည် ဥပတ္ထမ္ဘကမည်၏။ ထိုကြောင့် သုခဒုက္ခံ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ အဒ္ဓါနံ ပဝတ္တေတိ-ဟု မိန့်သော်။ သုခ ဒုက္ခ ပဗန္ဓဖြစ်ရာ၌ တဖြည်းဖြည်း ထိုသုခ ဒုက္ခကို ယုတ်စေသဖြင့် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ကံသည် ဥပပীဠကကံမည်၏။ ထိုကြောင့် သုခဒုက္ခံ ပီဠေတိ ဗာဓေတိ အဒ္ဓါနံ ပဝတ္တိတုံ နဒေတိ-ဟုမိန့်သော်။

၆၈၈။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒါဒသဝိဓံ၊ သော။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက်အစဉ်၏ အကြောင်းမျှ ဖြစ်သော ဤကံတစိတ်ကို။ ကမ္မဝဋ္ဋေ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ကမ္မဝဋ်၌။ ပက္ခိပိတ္မာ၊ တည့်၍ ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကော၊ တဦးသောယောဂီသည်။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝေသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋ-ဝေသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယဟေတု၊ အားဖြင့်။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊ အဆက်ဆက်အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤနာမ်ရုပ်ဘရားသည်။ ဟေရဟိ၊ ယခုမျက်မြင် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါက-ဝဋ္ဋဝေသေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယဟေတု၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အတီတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ ၌လည်း။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝေ-နေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယဟေတု၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အနာဂတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ ၌လည်း။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝေသေနေ၀၊ သာလျှင်။ ပစ္စယဟေတု၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌေ၀၊ သည်ရင်း။ ကမ္မဝိပါကော စ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မဝဋ္ဋဋ္ဌ၊ ကံဟုဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့်လည်သော တရားသည်ရင်း။ ဝိပါကဝဋ္ဋဋ္ဌ၊ ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့်လည်သော တရားသည်ရင်း။ ကမ္မပဝတ္တဋ္ဌ၊ ကံဟုဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော တရားသည်ရင်း။ ဝိပါကပဝတ္တဋ္ဌ၊ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော တရားသည်ရင်း။ ကမ္မသန္တတိ စ၊ ကံဟုဆိုအပ်သော ဟေတုဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်သောအစဉ်သည်ရင်း။ ဝိပါကသန္တတိ စ၊ ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော ဟေတုဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်သောအစဉ်သည်ရင်း။ ကိရိယာ စ၊ ပြုခြင်းသည်ရင်း၊ ဝါ၊ အကျိုးကို ပြုတတ်သော တရားသည်ရင်း၊ ဝါ၊ မိမိပစ္စည်းတို့သည် ပြုအပ်သောတရား သည်ရင်း။ ကိရိယာဖလဋ္ဌ၊ ကိရိယာ၏အကျိုးသည်ရင်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

ကမ္မာ၊ ကံကြောင့်။ ဝိပါကာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကမ္မသမ္ဘဝေါ၊ ကံဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ (သမ္ဘဝတိ ဘေသ္မာတိ သမ္ဘဝေါ၊ ကမ္မံ သမ္ဘဝေါ ဧတဿာတိ ကမ္မသမ္ဘဝေါ) ကမ္မာ၊ ကံကြောင့်။

၁-ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးဒသာ ကံကို ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါက်အစဉ်၏ အကြောင်းဟူ၍သာလျှင် အလို ရှိအပ်ရကား ကံတစိတ်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒ္ဒါဒသဝိဓံ ကမ္မံ ကမ္မဝဋ္ဋေ ပက္ခိပိတ္မာ-ဟူသတည်း။ ကိလေသဝဋ်ကိုလည်း ကမ္မသဟာယ၏ အဖြစ်ကြောင့် ကမ္မဝဋ်အဖိုရှိသည်ကိုသာလျှင်ပြု၍ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝေသေန-ဟူသတည်း။

ပုနုဗ္ဗဝေါ၊ တဖန် အသစ်ဖြစ်သောဘဝသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ လောကော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿတိ၊ ၏။

ဧဝံ- ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမနုပဿတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုဗ္ဗန္တာဒယော၊ အတိတ်ဖြစ်သောခန္ဓကောဋ္ဌာသ စသည် တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရည်၍။ အဟောသिं နု ခေါ အဟန္တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ သောဋ္ဌသဝိဓာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော။ ယာ သာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော အကြောင်ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သမ္ဘာ၊ သော။ သာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်၏။ သမ္ဘာဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသေသု၊ အလုံးစုံ သောဘဝ အလုံးစုံသောယောနိ အလုံးစုံသောဂတိ အလုံးစုံသောဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိ အလုံးစုံသောသတ္တာဝါသတို့၌။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဝသေန၊ အကြောင်း အကျိုးစပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော။ နာမ-ရူပမတ္တမေဝ၊ မျှသည်သာလျှင်။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ သော၊ ထိုယောဂီ သည်။ ကာရဏတော၊ အကြောင်းတရားထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ ကာရကံ၊ ပြုတတ်သောဗြဟ္မာဗိသနိုးစသော ကတ္တားကို။ နေဝ ပဿတိ၊ မမြင်။ ဝိပါကပဝတ္တိတော၊ ဝိပါက်၏ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒကံ၊ ဝိပါက်ကိုခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကတ္တားကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကာရဏော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ကာရကောတိ၊ ပြုတတ်သသူဟူ၍။ ဝိပါကပဝတ္တိယာ၊ ဝိပါက်၏ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပဋိသံဝေဒကောတိ၊ ခံစားတတ်သသူဟူ၍။ သမညာမတ္တေန၊ ပညတ်မျှဖြင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အယံ၊ ထိုယောဂီ သည်။ သမ္မပ္ပညာယ၊ အသင့်မြင်တတ်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၆၇၉။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးသူဟောင်းတို့သည်။ ကမ္မဿ။ပ။ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ကမ္မဿ၊ ကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိပါကဿ၊ ဝိပါက်ကို။ ဝေဒကော စ၊ ခံစားတတ်သော သူသည်လည်း။

နှတ္ထိ၊ မရှိ။ သုဒ္ဓမမ္မာ၊ သက်သက်သော နာမ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်သော တရားတို့သည်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံဝိမံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ ဧတံ ဒဿနံ၊ ထိုသို့သောအမြင်သည်သာလျှင်။ သမ္မဒဿနံ- အဝိ-ပရိတဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောအမြင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဗီဇရုက္ခာဒိကာနံ၊ မျိုးစေ့သစ်ပင် စသည်တို့၏။ ပုဗ္ဗာ ကောဋ္ဌိ၊ ရှေးဖြစ်သော အစွန်းအစကို၊ နာ နာယတိ ဣဝ၊ မသိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သဟေတုကေ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သော။ ကမ္မေ စ၊ ဌာဏင်း။ ဝိပါကေ စ၊ ဝိပါက်ဌာဏင်း။ ပုဗ္ဗာကောဋ္ဌိ၊ ရှေးဖြစ်သော အစွန်းအစကို။ နာ နာယတိ၊ မသိအပ်။

(အတိတေ ယထာ၊ ဌာကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။) အနာဂတေပိ၊ အနာဂတ်အဓွန့်ဌာလည်း။ သံသာရေ၊ ခန္ဓာနဋ္ဌ ပဋ္ဌိပါဋ္ဌိ-ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သံသရာသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဝိပါကာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ နာ ဒိဿတိ၊ မထင်။ ပဝတ္တိ ဧဝ၊ အဆက်ဆက် ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ (လှန်)

[၂၃၀] ဧတေမတ္ထံ၊ ကမ္မဿ ကာရကော နတ္ထိ- စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်ကို။ အနညာယ၊ မသိမူ၍၊ ဝါ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ အသယံဝသီ၊ မဖောက်မပြန် ဉာဏ်အမြင်ဟူသော မိမိအလိုသို့ မလိုက်ကုန်။ (မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သူတပါးအလိုသို့ လိုက်ကုန်သည် ဟူလို)။

ယေ တိတ္ထိယာ၊ အကြင်တိတ္ထိတို့သည်။ သတ္တာသည်၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဝါဖြစ်၏ဟူသော အမှတ်သညာကို။ ဂဟေတ္ဝာန၊ ယူကုန်၍။ သဿတုစ္ဆေဒဒဿိနော၊ သဿတအယူ, ဥစ္ဆေဒအယူ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သဿတဥစ္ဆေဒအားဖြင့် ရှုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒ္ဝါသဋ္ဌိဒိट्ठိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူကို။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကုန်၏။ အညမညဝိရောဓိတာ၊ အချင်းချင်း အယူတို့ကို ဆန့်ကျင်စေကုန်သော၊ ဝါ၊ အယူအားဖြင့် အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ကြကုန်သော။

ဒိट्ठိဗန္ဓနဗဒ္ဓါ၊ မိစ္ဆာဒိट्ठိဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သော။ တေ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ တဏှာသောတေန၊ တဏှာတည်းဟူသော ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဝုယှရေ၊ မြောစုန်ကုန်၏။ တဏှာသောတေန၊ ဖြင့်။

ဝုယှန္ဟာ၊ မြောစုန်ကုန်သော။ တေ တိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ။ နိ ပမုစ္စရေ၊ မလွတ်ကုန်။

ဧဝံ၊ သို့။ တေ အတ္ထံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သမ္ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား၏။ သာဝကော၊ တပည့်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသောဉာဏ်၏ အာရုံ ဖြစ်သောကြောင့် နက်နဲစွာထသော။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ အာရုံ ဖြစ်သောကြောင့် သိမ်မွေ့စွာထသော။ သုညံ၊ သတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သော, ဝါ၊ တပါးသည် တပါး၏သဘောမှ ဆိတ်ထသော။ ပစ္စယံ၊ နာမ်ရူပ်၏ အကြောင်းကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ (ထိုနာမ်ရူပ်၏ အကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိသဖြင့်ပင်လျှင် အလုံးစုံသော နာမ်ရူပ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည် ဟူလို)။

ဝိပါကမှိ၊ ဝိပါက်၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ ကမ္မေ၊ ၌။ နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဥဘော၊ ကံနှင့်ဝိပါက် နှစ်ပါးတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်၏။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ နိ စ ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်လျှင်းတည်း။

သူရိယော၊ နေ၌။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ မဏိမှိ၊ သူရိယကန် ကျောက်၌။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂေါမယော၊ နွားချေး၌။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ သော အဂ္ဂိ၊ ထိုမီးသည်။ တေသံ၊ ထိုနေ စသည်တို့၏။ ဗဟိ၊ အပ၌။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ သမ္ဘာရေဟိ စ၊ နေပူ အစ ရှိသော အကြောင်း အဆောက်အဦတို့ကြောင့်သာလျှင်။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ ဇာယတိ ယထာ၊ သကဲသို့။

တထာ၊ တူ။ ကမ္မဿ၊ ၏။ အန္ဓော၊ အတုင်း၌။ ဝိပါကော၊ ကို။ နိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ အပ၌လည်း။ နိ ဥပ-လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိပါက်၌။ ကမ္မမှိ၊ သည်လည်း။ နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

တံ ကမ္မံ၊ ထိုကံသည်။ ဖလေန၊ အကျိုးမှ။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ (သုညရှိမှု ဆန်းသို့လိုက်၍ နိဂ္ဂဟိတ်ကြေသည်) ဖလံ၊ သည်။ ကမ္မေ၊ ၌။ နိ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ခေါ၊ စစ်။ ကမ္မဠ္ဠ၊ ကိုသာလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တတော၊ ထိုကံကြောင့်။ ဖလံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တတေ၊ ဖြစ်၏။

ဟိ-သစ္ခံ၊ ၏။ ဣဒေ၊ ဤသတ္တလောကဠ်။ သံသာရဿ၊ သံသရာကို။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သော။ ဒေဝေါ ဝါ၊ နတ်သည်ရင်း။ ဗြဟ္မာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်ရင်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ၊ အကြောင်းအပေါင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဇနကဟူသော ဟေတုအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘသမ္ဘာရဟူသော ပစ္စယဲအကြောင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓမေဝ၊ သက်သက်သော နာမ်ရုပ်တရားတို့သည်သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ အဆက်ဆက် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ကုန်၏။

ဒုတိယ။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန၊ ဖြင့်။ နာမရူပယ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တီသု အဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသောအခွန်တို့ဠ်။ ပဟီနဝိစိကိစ္ဆယ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသော။ တယ၊ ထိုယောဂီအား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အတီ-တာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (သာဿ-ကို သာ အဿ-ဖြတ်) သာ၊ ထိုနာမရူပပရိဂ္ဂဟနှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ပညာသည်။ အဿ-ယောဂိနော၊ ၏။ ဥတပရိညာ၊ (ဣဒံ နာမံ ဣတော်ကံ နာမံ ဤသို့ စသည်ဖြင့်ရင်း, တယ အယံ ပစ္စယော ဣတောကော ပစ္စယော ဤသို့စသည် ဖြင့်ရင်း) ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ သိအပ်သော နာမ်ရုပ်နှင့် အကြောင်းတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ပရိညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတံ့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အတီတေ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ဘဝဠ်။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအတိတ် ဖြစ်သောဘဝဠ် ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအတိတ်ဘဝဠ်သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ အတီတကမ္မပစ္စယာ၊ အတိတ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ဘဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝဠ်။ အညေ၊ အတိတ်ဘဝခန္ဓာမှတပါး ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်၏။ အတီတဘဝတော၊ မှ။ ဣမံ ဘဝံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ အာဂတော၊ လာသော။ ကေဝမ္မောပိ၊ တခုသော

တရားသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣမသ္မိံမို့ ဘဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ အမြဲမတည် မရှည်မကြာ ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ ပုနဗ္ဘဝေ၊ တဖန်ဘဝသစ်၌။ အညေ၊ ကုန်သောခန္ဓာတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ ကမ္မပစ္စယကြောင့် ဖြစ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဣမမှာ ဘဝါ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဖန်ဘဝသစ်သို့။ ဧကဓမ္မောပိ၊ မျှလည်း။ နု ဂမိဿတိ၊ မသွားလတ္တံ့။ အပိစ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာစရိယမုခတော၊ ဆရာ၏ခံတွင်းမှ။ သဗ္ဗာယော၊ သရဗ္ဗာယ်သံသည်။ အန္တေဝါသိကဿ၊ တပည့်၏။ မုခံ၊ ခံတွင်းသို့။ နု ပဝိသတိ၊ မဝင်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုဆရာ၏ သရဗ္ဗာယ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ [၂၃၉] တဿ၊ ထိုတပည့်၏။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ သဗ္ဗာယော၊ ခြင်းသည်။ နု စ နု ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ပဝတ္တတိ ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဒူတေန၊ သူနာစေခိုင်းအပ်သော တမန်သည်။ မန္တောဒကံ၊ ဆေးသွား၏ မန္တရားရေကို၊ ဝါ၊ ရေမန်းကို။ ဝိတံ၊ သောက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတမန် သောက်အပ်သော ဆေးသွား၏ မန္တရားရေသည်။ ယောဂိနော၊ အနာရှိသောသူ၏။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းသို့။ နု ပဝိသတိ၊ မဝင်။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုဆေးသွား၏ မန္တရားရေကို တမန်သောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသူနာ၏။ ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်။ နု စ နု ဝူပသမ္မတိ၊ မငြိမ်းသည်လည်းမဟုတ်၊ ဝူပသမ္မတိ ဝေ၊ ငြိမ်းသည်သာတည်း။ မုခေ၊ မျက်နှာ၌။ မဏ္ဍနဝိဓာနံ၊ ဆင်ယင်ပြုပြင်အပ်သော တန်းဆာသည်။ အာဒါသတလာဒီသု၊ ကြေးမုံပြင် စသည်တို့၌။ မုခနိမိတ္တံ၊ ထင်သောမျက်နှာရိပ်သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမျက်နှာ၌ ဆင်ယင်ပြုပြင်အပ်သော တန်းဆာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကြေးမုံပြင် အစရှိသည်တို့၌။ မဏ္ဍနဝိဓာနံ၊ ပြုပြင်ဆင်ယင်အပ်သော တန်းဆာသည်။ နု စ နု ပညာယတိ၊ မထင်သည်လည်းမဟုတ်။ ပညာယတိ ဝေ၊ သာတည်း။ ကေသာ ဝဋ္ဋိယာ၊ တခုသောဆံမီးစာမှ။ ဒီပသိခါ၊ ဆံမီးလျှံသည်။ အညံ ဝဋ္ဋံ၊ တပါးသောဆံမီးစာသို့။ နု သင်္ကမတိ၊ မပြောင်း။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမူလဆံမီးစာ၌တည်သော မီးလျှံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတပါးသော ဆံမီးစာ၌။ ဒီပသိခါ၊ သည်။ နု စ နု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တတိ ဝေ ယထာ၊ ဖြစ်သည်သာ်လျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အတီတဘဝတော၊

အတိတ်ဘဝဟောင်းမှ။ ဣမံ ဘဝံ၊ ဤပစ္စပ္ပန် ဘဝသစ်သို့။ ကောစိ ဓမ္မော၊ တစုံတခုသော ခန္ဓာဟူသောတရားသည်။ နိ သက်မတိ၊ မပြောင်း။ ဣတော ဝါ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှမူလည်း။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဖန်ဘဝသစ်သို့။ ကောစိ ဓမ္မော၊ သည်။ နိ သက်မတိ၊ မပြောင်းမသွား။ အတိတဘဝေ၊ ဘဝဟောင်း၌။ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယာ၊ ခန္ဓာအာယတနဓာတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ခန္ဓာယတနဓာတုယော၊ တို့သည်။ နိ စ နိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တတိ ဧव၊ သာတည်း။ ဣဓ ဝါ၊ ၌မူလည်း။ (နိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။) ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယာ၊ ခန္ဓာယတနဓာတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပုနဗ္ဘဝေ၊ တဖန်ဘဝသစ်၌။ ခန္ဓာ-ယတနဓာတုယော၊ တို့သည်။ နိ စ နိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား မဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ဧव၊ ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

မနောဓာတုအနန္တရံ၊ ကြိယာမနောဓာတ်၏ အခြားမဲ့၌။ (လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။) စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နိ စေဝ အာဂတံ၊ ကြိယာမနောဓာတ်မှ လာသည်လည်းမဟုတ်။ အနန္တရံ၊ ထိုကြိယာမနောဓာတ်၏အခြားမဲ့၌။ နာပိ နိ နိဗ္ဗတ္တံ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ (နိဗ္ဗတ္တမေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ) ယထေဝ၊ သို့လျှင်။

တထေဝ၊ တူလျှင်။ ပဋိသန္ဓိမ္ပိ၊ ၌။ စိတ္တသန္တတိ၊ စိတ်၏အစဉ်သည်။ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏[1]။ ပုရိမံ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ (တတော၊ ထိုသို့စုတိစိတ်မှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌လျှင်။) ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဇာယ-တိကား ကာမတော ဇာယတိ သောကော- ကဲ့သို့ ဆန်းဒီသတည်း)။

တေသံ၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေတို့၏။ အန္တရိကာ၊ ခြားဆီးခြင်းကို ပြုတတ်သော တစုံတခုသောတရားသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ (ဝိစိ တေသံ နိ ဝိဇ္ဇတိ- ကား ထို၏သာလျှင်ဝေဝုစ်တည်း) တေသံ၊ စုတိစိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏။ ဝိစိ၊

၁-စုတိစိတ်မှ မလာသော်လည်း ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ထိုစုတိစိတ်မှအခြားမဲ့၌ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ် ပစ္စယသာမဂ္ဂီ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်သာလျှင်ဟူလို။ ဤ၌ သန္ဓတိ-သဒ္ဒါ ဖြင့်လည်း တစုံတခုမှလာခြင်းမရှိသည်ကို ထင်စွာပြသတည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဟေတုဖလအဖြစ်ဖြင့် စပ်သည်ဖြစ်၍ ခွဲတတ်သော၊ ဝါ၊ ကျယ်ပျံ့းတတ်သော ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင် သန္ဓတိမည်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ပုရိမံ ဘိဇ္ဇတိ စိတ္တံ-စသည်ဆိုသည်။

အကြားသည်။ နဝ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ၊ ဣတေ၁ ဤစုတိစိတ်မှ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု သော၁ တရားသည်။ နစ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်လည်းမဟုတ်။ အညမေ၀၊ စုတိ စိတ်မှတပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ စ၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဇာယတိ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

၆၉၁။ ဧ၀ं-ယတာ၀ုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ စုတိပဋိသန္ဓိ၀သေန၊ စုတိပဋိ-သန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဒိတသဗ္ဗမမ္မသာ၊ သိအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော တေဘူမက တရားရှိသော ယောဂီ၏။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နာမရူပသာ၊ ၏။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာဉာဏံ၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသောဉာဏ်သည်။ ထာမဂတံ၊ သန်မြဲသောအားအစွမ်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောဌသ၀ိဓော ကခ်ါ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော ယုံမှားခြင်းသည်။ သုဒ္ဓတ္တရုံ၊ လွန်မင်းစွာ။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်ကင်း၏။ ကေ၀လဋ္ဌ၊ သက်သက်သော်ကား။ သာ ဧ၀၊ ထိုတဆယ့် ခြောက်ပါးအပြားရှိသော ယုံမှားခြင်းသည်သာလျှင်။ ပဟီယတိ၊ ကင်း သည်။ နု၊ မဟုတ်သေး၊ သတ္ထရိ ကခ်ံတိတိအာဒိနယပ္ပ၀တ္တာ၊ သတ္ထရိကခ်ံတိ ဤသို့စသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ အဌ၀ိဓာ၊ သော။ ကခ်ါပိ၊ ယုံမှား ခြင်းသည်လည်း။ ပဟီယတိယေ၀၊ ပျောက်ကင်းသည်သာတည်း။ ဒ္ဒါ-သဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့သည်လည်း။ ဝိက္ခ-မ္ဘနေ ဧ၀၊ ကွာကုန်သည်သာတည်း။ ဧ၀ं၊ သို့။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူး သောနည်းတို့ဖြင့်။ နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန၊ နာမ်ရူပ်၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်။ တီသု အဒ္ဓါသု၊ တို့၌။ ကခ်ံ၊ကို။ ဝိတရိတ္တာ-ဝိက္ခမ္ဘိတ္တာ၊ ခွါ၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ ကခ်ါ၀ိတရဏ၀ိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိပိ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံဟူသော အမည်သည်ရင်း။ ယထာဘူတ-ဉာဏန္တိပိ၊ ယထာဘူတဉာဏံဟူသော အမည်သည်ရင်း။ သမ္မာဒဿနန္တိပိ၊ သမ္မာဒဿနံဟူသော အမည်သည်ရင်း။ တေ သေ၀၊ ထိုကခ်ါ၀ိတရဏ-ဝိသုဒ္ဓိ၏သာလျှင်၊ ဝေစနံ၊ ဝေ၀ုစ်တည်း[1]။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယော။

၁-ရေယန္တိ အတ္တနော ပစ္စယေဟိတိ ဓမ္မာ။ ယေ ပစ္စယုပ္ပန္နာ၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ဧရိယန္တိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပစ္စယုပ္ပန္နာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ အကျိုးတရားရသတည်း။ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထ တဒါယတ္တ၀ုတ္တိတာယ ဖလန္တိ ဌိတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြောင်းတရား၌။ တဒါယတ္တ-ဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုး

ပ။ မမ္ဟဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ- ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ဟေတုသဟဇာတစသော သတ္တိဖြင့် သင်္ခါရတို့အား ယထာရဟကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဟော ဧဝ၊ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။) သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဘောပိ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရနှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဧမှာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌယသမုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စည်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းခို။ (ပဝတ္တော၊ သော။) ပညာ၊ သည်။ ဧမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ မည်၏။

အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ (တနည်း) အနိစ္စတော အနိစ္စဣတိ၊ အနိစ္စဟူ၍။ မနသိ ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမေ ဓမ္မေ၊ အဘယ်တရားတို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘောအလျောက်၊ ဝါ၊ အကြင် အကြင် မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်။ (ဤနောက်ဝိကပ်၌ အဗျယီဘောဝသမာသ်ဖြစ်၍

သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ-ဘသ္မာ၊ တိုသို့ဘည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌိတိ၊ မည်၏။ အကျိုးဟု တည်ရာအကြောင်းရ၏။ အကြောင်းနှင့်စပ်၍ဖြစ်သည်ကိုပင် အကြောင်းခို တည်သည်ဟူ၍ ဆိုသည်။ မြောနံ ဌိတိ ဧမ္ဌဋ္ဌိတိ။ အကြောင်းတရားရင်းရာ၏။ တနည်း ဓမ္ဓ-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ ဝသည်တို့ခို့ကဲ့သို့ မြေကား ကားရဏဟောတည်း၊ ဌိတိကား သဘာဝဝါဒက တည်း။ ဓမ္ဓသာ ဌိတိသဘာဝေါ မြေဌိတိ၊ ဓမ္မမှတပါးအသီးအခြား သဘောမည်သည်မရှိခဲ့ ရကား အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စယမြေတို့၏ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သတ္တိသဘောသည် မြေဌိတိမည်သတည်း။ မြေဌိတိယံ ဉာဏံ မြေဌိတိဉာဏ်။ ဓမ္မဌိတိယံ၊ အကျိုးဟရားတို့၏ တည်ရာအကြောင်းတရားခို၊ ရှေးဝိကပ်အလို။ ဓမ္မဌိတိယံ၊ အကြောင်း တရား၏ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောသတ္တိသဘောခို၊ နောက်ဝိကပ်အလို။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မဌိတိဉာဏံ၊ မည်၏။ သင်္ခါရာနံ ယံ ယံ ဘူတံ ယထာဘူတံ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်သို့သော။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောတည်း။ ယထာဘူတံ၊ အကြင် အကြင်သို့သော ဟုတ်မှန်သောသဘော။ သင်္ခါရတို့၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော အနိစ္စတာစသော သဘောရ၏။ ယထာဘူတေ ဉာဏံ ယထာဘူတဉာဏ်။ ယထာဘူတေ၊ သင်္ခါရတို့၏ အကြင် အကြင် မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော အနိစ္စတာ စသော သဘောခို။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယထာဘူတဉာဏံ၊ မည်၏။ သမ္မာ ပဿတီတိ သမ္မာဒဿနံ။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန်။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိ- တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ မည်၏။

တတိယာ နာ ကိုအံ့-ရေးသည်) ဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန်အဟုတ်အမှန် မြင်တတ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကထံ၊ အသို့။ တဒန္တရေန၊ ထိုသို့မြင်အပ်ပြီးသည်ကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ သဗ္ဗေ သခ်ါရာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သခ်ါရတို့သည်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟူ၍။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်တရားဌ်။ ကခ်ါ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်ကင်းသနည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ပ။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်။ ကတမေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ သဘောအလျောက်၊ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ နည်း။ ပဿတိ၊ နည်း။ပ။ ကတ္ထ၊ ဌ်။ ကခ်ါ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ သည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း ိ။

၁-ဤသို့ အမေးပုစ္ဆာဖြစ်လတ်သော် သခ်ါရတရားဟူသော နိမိတ်ကို ဤဌ် နိမိတ်ဟူ၍ လိုအပ်သတည်း၊ ကသိုဏ်းနိမိတ် စသည်ကိုကား မလိုအပ်သတည်း။ သရုပ်အားဖြင့် မူကား ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည် သခ်ါရနိမိတ်မည်သတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? အပေါင်းအခဲဟုမှတ်သော ဃနသညာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် နိမိတ်မည်သတည်း။ တနည်း လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း တရားအထည်ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားထင်ခြင်းကြောင့် နိမိတ်မည်သတည်း။ အကြင်ကြောင့်ကား အနိစ္စ၏ အဖြစ်မည်သည် သခ်ါရတရာ.တို့၏ မဖောက်မပြန်မှန်သော အခြင်းအရာမည်သတည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ထိုသခ်ါရတရားတို့ဌ် မြဲသော နိစ္စအဖြစ်၏ အမြွက်မျှ၏လည်း မရှိခြင်းကြောင့် မဖောက်မပြန် မှန်သောအခြင်းအရာ မည်သတည်း။ ထိုကြောင့်ရကား အနိစ္စအားဖြင့်ရှိသော ယောဂီသည် မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောအလျောက် ဝါ၊ အကြင်အကြင် မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့် သခ်ါရတို့ကို သိသည်မည်သတည်း။ ထိုယထာဘူတ သိတတ်သောဉာဏ်သည်လည်း မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော သဘောကို ယူတတ်မှတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သမ္မာဒဿနမဖောက်မပြန် အမှန်မြင်တတ်သည် မည်သတည်း။ ထိုယထာဘူတ သမ္မာဒဿနပြည့်စုံသော ယောဂီသည်လည်း ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ဌ်ကဲ့သို့ အတိတ်အနာဂတ်တရားတို့ဌ်လည်း နည်းကိုဆောင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ဌ်လည်း နည်းကိုဆောင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့သည် လုံမစောက်ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့် သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်သတည်း။ အနိစ္စ၏အဖြစ်မည်သည်လည်း ဖြစ်ခြင်းရှိသောတရား၏ အခြင်းအရာတည်း။ ဖြစ်သည်ပြီးသည်ရှိသော် ဝါ၊ ထင်ရှားသည်ရှိသော် သခ်ါရတို့၏ သပစ္စယအဖြစ်ကို ပြီးစေသည်ဖြစ်၍ ယထာဝုတ္တသခ်ါရကိုပယ်ခြင်းငှါ ကောင်းစွာဖြစ်သတည်း။ ဤသို့သော အနက်ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အနိစ္စတော မနသိ ကရောန္တော နိမိတ္တံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ-စသည်ကို မိန့်သည်။

[၂၄၀] အနိစ္စတောဝ၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်၊ နိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကို၊ ဝါ၊ ဃနသညာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် နိမိတ္တမည်သော သင်္ခါရပဋ္ဌာန်ကို၊ ဝါ၊ လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း တရားကိုယ်အထည်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားထင်ခြင်းကြောင့် နိမိတ္တမည်သော ပဋ္ဌာန်ကို။ ယထာဘူတံ၊ အလျောက်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ယထာဘူတမြင်ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာ-ဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်မြင်တတ်သော တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တဒန္ဒယေန၊ ထိုသို့ပစ္စက္ခအားဖြင့် သိအပ်သည်ကို အစဉ်မြဲ်းသဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အနိစ္စတောဝ၊ အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တွေ-ယထာဒိဋ္ဌေသု ဓမ္မေသု၊ ဤ ယခင်မြင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၌။ ကင်္ခါ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်ကင်း၏။ ဒုက္ခတောဝ၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်။ ပဝတ္တံ၊ ကိလေသအဘိသင်္ခါရတို့ကြောင့် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နခန္ဓာကို။ ယထာဘူတံ၊ အလျောက်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ပ။ အနတ္တတောဝ၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကိုရင်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ ကိလေသအဘိသင်္ခါရတို့ကြောင့် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုရင်း။ ယထာဘူတံ၊ အလျောက်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပဿတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ယထာဘူတမြင်ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်မြင်တတ်သော တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တဒန္ဒယေန၊ မြဲ်းသဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ အနတ္တတောဝ၊ အားဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တွေ-ယထာဒိဋ္ဌေသု ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ကင်္ခါ၊ သည်။ ပဟီယတိ၊ ပျောက်ကင်း၏။

ယဉ္စ ယထာဘူတဉာဏံ၊ အကြင် ယထာဘူတဉာဏ်သည်ရင်း။ ယဉ္စ သမ္မာဒဿနံ၊ အကြင် သမ္မာဒဿနဉာဏ်သည်ရင်း။ ယာ စ ကင်္ခါဝိတရဏာ၊ အကြင် ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ သုံးပါးသော ဉာဏ်ပညာတရားတို့သည်။ နာနတ္ထာ၊ ထူးသောအနက်ရှိကုန်သလော၊ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့် ထူးပြားကြကုန်သလော။ နာနာ-ဗျဉ္ဇနာ၊ ထူးသောသဒ္ဒါရှိကုန်သလော၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါအားဖြင့် ထူးပြားကြကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူကား။ ကေတ္ထာ၊ တူသောအနက်

ရှိကုန်သလော၊ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့် တူကြကုန်သလော။ ဗျည္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူးခြားကွဲပြားသလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ယဒေ့ယထာဘူတဉာဏံ၊ အကြင်ယထာဘူတဉာဏ်သည်ရင်း။ ယဒေ့ သမ္မာဒဿနံ၊ အကြင်သမ္မာဒဿနဉာဏ်သည်ရင်း။ ယာ စ ကခ်ါဝိတ-ရဏာ၊ အကြင်ကခ်ါဝိတရဏဉာဏ်သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသော ဉာဏ်ပညာတရားတို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ တူသောအနက် ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့် တူကုန်၏။ ဗျည္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။

ပန၊ အကျိုးကြီးမားသည်ကို ဆိုအံ့။ ဣမိနာ ဉာဏေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ယထာဘူတဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ ပုဒ္ဓသာသနေ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား သာသနာ၌။ လဒ္ဓသာသော၊ ရအပ်သော သက်သာရာရှိသည်။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော၊ ရအပ်သော တည်ရာရှိသည်။ နိယတဂတိကော၊ မြဲသော သုဂတိရှိသည်ဖြစ်၍။ စူဠသောတာပန္နော နာမ၊ စူဠသောတာပန်မည်သည်၊ ဝါ၊ သောတာပန်ထွေးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ယထာဘူတဉာဏ်၏ မဟာနိသံသရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေးကို ရှုသောယောဂီသည်။ ကခ်ါဝိတရဏ-တ္ထိကော၊ ကခ်ါဝိတရဏဉာဏ်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ဝါ၊ ညဉ့်ဌဉ်ရင်း နေ့ဌဉ်ရင်း။ သတော၊ သမ္မာသတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းတို့ကို။ သမ္ဗသော-သမ္ဗာကာရေန၊ (ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းစသည်ကို သိမ်းဆည်းသောအားဖြင့်) အလုံးစုံသောအပြားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှယျ၊ ပညာဖြင့် သိမ်းဆည်းဆင်ခြင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်အပြီးတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ကခ်ါဝိတရဏာဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ
ဧကူနဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၂၄၁-၇)

သမ္မသနဉာဏကထာ

[၂၄၁] ၆၉၂။ ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ဤ ဥပက္ကိုလေသမှ လွတ်သော လမ်းမှန်သွားသော ဝိပဿနာပညာသည်။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်၏ ပုဗ္ဗ-ဘာဂမဂ်တည်း၊ ဝါ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော လမ်းမှန် လမ်းရိုး တည်း။ အယံ၊ ဤသြဘာသ စသည်အပြားရှိသော ဆယ်ပါးသော အပြား ရှိသော ဥပက္ကိုလေသသည်။ နု မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်၏ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ် မဟုတ်၊ ဝါ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော လမ်းမှန်လမ်းရိုး မဟုတ်၊ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ မဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော လမ်းမှန်လမ်းရိုးကိုရင်း။ အမဂ္ဂဿ၊ လမ်းမှန်လမ်းရိုးမဟုတ်သည်ကိုရင်း။ (ယာထာဝတော၊ မဖောက်မပြန်သောအားဖြင့်။) ဥ တွာ-ဝေတ္ထပေတ္ဝာ၊ နားလည်ပိုင်းခြားကောင်းစွာ မှတ်သား၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဤကား လမ်းမှန်, ဤကား လမ်းမှားဟု သိမြင်သည်ဖြစ်၍ ဝိပဿနာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သောဉာဏ် မည်၏။

တံ၊ ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္မာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံ စေလိုသောယောဂီသည်။ ကလာပသမ္မသနသင်္ခါတာယ၊ အပေါင်းအစည်း အားဖြင့်စုရုံး၍ သုံးသပ်သောဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော။ နယဝိပဿနာယ၊ ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ-စသောနည်းဖြင့် နာမ်ရူပ်တရားတို့ကို အထူးထူးအပြားပြား ရှုတတ်သောပညာ၌။ တာဝ-ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုသင့်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယဝိပဿနာယ၊ ၌။ အာဒိတော၊ လက်မှန်အစ၌။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတမ္မော၊ ပြုအပ်သနည်း[1]။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ယောဂီအား။ သြဘာသာဒိသမ္ဘဝေ၊ သြဘာသ-စသည် တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝတော၊ မဂ္ဂါ

၁-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-ကို ပြည့်စုံစေအပ်သည် အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် လိုရင်းဖြစ်သော မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-ကို မပြု၍၊ နယဝိပဿနာ-၌ လက်မှန်ရှေးဟျား အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏-ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆရာဆိုသနည်း ဟူလို။

မဂ္ဂဉာဏ်၏ ဖြစ်သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အား။ သြဘာသာဒီသု၊ သြဘာသ စသည်တို့သည်။ သမ္ဘူတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပဿနာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ၌။ ကလာပ-သမ္မသနံ၊ အပေါင်းအစည်းအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစ တည်း။ တသ္မာ၊ ထို(သို့) ကလာပသမ္မသန၏ လက်မ္ဗန်အစ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကအား သြဘာသ-စသည် ဖြစ်ကုန် လတ်သော် မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ဝိပဿနာ၏လည်း ကလာပသမ္မ-သနသည် အာဒိဘူတဖြစ်သည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ ဧတံ-ကလာပသမ္မ-သနံ၊ ကို။ ကခ်ါဝိတရဏာနန္တရံ၊ ကခ်ါဝိတရဏဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တီရဏ-ပရိညာယ၊ တီရဏပရိညာသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်လတ်သော်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တီရဏပရိညာ၊ တီရဏပရိညာသည်။ ဉာတပရိညာနန္တရာ၊ ဉာတပရိညာ၏ အခြားမဲ့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊ ကို။ သမ္မာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံစေလိုသော ယောဂီသည်။ ကလာပ-သမ္မသနေ၊ အပေါင်းအစည်းအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၌။ တာဝ၊ စ္စာ။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတမ္မော၊ သင့်၏။

၆၉၃။ တတြ၊ ထိုတီရဏပရိညာသည် ဉာတပရိညာ၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ တတြ-တာသု ပရိညာသု၊ ထိုပရိညာဉ်တို့၌။ အယံ၊ လတ္တံသည်ကား။ ဝိနိစ္ဆယော၊ (သရူပအားဖြင့်ရင်း ကိစ္စအားဖြင့်ရင်း ဘုံအားဖြင့်ရင်း) ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့အံ့။ လောကိယ-

---

၁-ထိုပရိဟာရ်ဆရာစကားဖြင့် ဝိပဿနာသည် ရှိလတ်သော် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရှိလတ်သော် သြဘာသ-စသော ဝိပဿနာ၏ ဥပက္ကိလေသ အညစ်အကြေး ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မဂ္ဂအမဂ္ဂ-ဟု ဝေဝတ္ထာနသည် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ နောက်မှ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုမဂ္ဂါမဂ္ဂဝေဝတ္ထာနကို လက်ဦးအစ အားထုတ်ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်ရကား ဝိပဿနာကို ရှေးဦးရှေးဖျား အားထုတ်အပ်သတည်း။ ဤသို့သောအနက်ကို ပြလတ်သတည်း။ ဤဝိပဿနာကို ရှေးဦးရှေးဖျား အားထုတ်သည်ဖြစ်စေကာမူ လက်ဦးစွာ နယ ဝိပဿနာကိုသာ အဘယ့်ကြောင့် အားထုတ်အပ်သနည်း?ဟုကား ဝိပဿနာယ ကလာပ-သမ္မသနံ အာဒိ-ကိုမိန့်သော်။

ပရိညာ၊ လောကီဖြစ်သော ပရိညာတို့သည်။ ဉာတပရိညာ၊ ၎င်း။ တီရဏပရိညာ၊ ၎င်း။ ပဟာနပရိညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိသော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာ၊ အကြင်သုံးပါးသော ပရိညာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဘိညာပညာ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အဘိညာပညာ၊ သတ္တဝေမမ္မတို့၏ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သောအားဖြင့် ဥေယျတရားကို ရှေးဦးသိသောပညာကို။ ဉာတဋ္ဌေ၊ အဘိညေယျတရားတို့ကို သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ပရိညာပညာ၊ အနိစ္စစသော လက္ခဏာတို့ကို ပိုင်းခြားရှုသိသောပညာကို။ တီရဏဋ္ဌေ၊ စုံစမ်းတတ် သုံးသပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဟာနပညာ၊ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မတို့ကို ပယ်တတ်စွန့်တတ်သောပညာကို။ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေ၊ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မတို့ကို ပယ်ခြင်းစွန့်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော လောကီပရိညာတို့တွင်။ ရူပံ၊ သည်။ ရူပွနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုရုပ်ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရစသော တရားတို့၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ မိမိမိမိတို့၏ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်[2]။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ပညာ၊ သည်။ ဉာတပရိညာ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံ၊ ထို(မိမိမိမိတို့၏ အသီးသီးသောလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်သောအားဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော) တေဘူမကတရားတို့၏ သာလျှင်၊

၁-ရှေးဖြစ်သော သစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်း၌ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တဖြစ်သော သုံးပါးအပြားရှိသော လောကုတ္တရာပရိညာကိုလည်း ကိစ္စအားဖြင့် ရအပ်ရကား လောကိယပရိညာကို အတူးပြု၍ ဆိုသတည်း။

၂-ဉာတဋ္ဌေန-စသည်ဖြင့် တတိယနည်းပါဠိရှိ၏၊ ဋီကာ၌ ဉာတဋ္ဌေတိ ဉာတဘာဝနိမိတ္တံ-စသည်ဟူရကား သတ္တမျိုးနည်းရှိသော ပါဠိသင့်၏။

၃-ရူပွနလက္ခဏာသည် ရုပ်၏သာမညလက္ခဏာမဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် ပစ္စတ္တ-လက္ခဏာ-ဟူသနည်း? ဟုမူ ဝေဒယိတာဒိလက္ခဏဝိဒုရတာယ ရူပွနလက္ခဏံ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ ဝုတ္တံ။ ဋီကာ။ ဝေဒယိတစသော လက္ခဏာတို့နှင့်မတူ ကွဲပြားဆန့်ကျင်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ရူပွနလက္ခဏာကို ပစ္စတ္တလက္ခဏာ-ဟု ဆိုသတည်း။

၀၊ ရုပ်ဝေဒနာစသော တရားတို့၏သာလျှင်၊ ၀၊ တို့အားသာလျှင်။ သာမညလက္ခဏာ၊ အလုံးစုံတို့အား ဆက်ဆံသော အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာကို။ အာရောပေတ္တာ၊ တင်၍။ ပ၀တ္တာ၊ သော။ လက္ခဏာ-ရမ္မဏိကဝိပဿနာပညာ၊ အနိစ္စတာ စသောလက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာပညာသည်။ တိရဏပရိညာ နာမ၊ အနိစ္စတာစသောလက္ခဏာကို စုံစမ်းသုံးသပ်တတ် ပိုင်းခြားရှုသိတတ်သော ပရိညာမည်၏[1]။ ပန၊ ပါး။ တေသုယေ၀ ဓမ္မေသု၊ ထို(ပစ္စတ္တလက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ယူအပ်ကုန်သော) တောဘူမကဓမ္မတို့၌သာလျှင်။ နိစ္စသညာဒိပဇဟနဝသေန၊ မြဲ၏ဟု မှတ်မှားသောသညာစသည်ကို ပယ်စွန့်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တာ၊ သော။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ-ပညာ၊ အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာပညာသည်။ ပဟာနပရိညာ နာမ၊ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မကို စွန့်ပယ်တတ်သော ပရိညာမည်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ပရိညာတို့တွင်။ သခါရပရိစ္ဆေဒတော၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားသော ပညာမှ။ ပဌမာယ၊ ၏။ ယာ၀ ပစ္စယပရိဂ္ဂ-

---

၁-ဥာတပရိညာ၌ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏ၀သေန ပ၀တ္တာ ပညာ-ဆိုသကဲ့သို့ တေသံယေ၀ ဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏသလ္လက္ခဏ၀သေန ပ၀တ္တာ-မဆိုမူ၍ သာမညလက္ခဏံ အာရောပေတ္တာ-ဟူသော စကားကို အာဘယ်သဘော ထူးပြားသော ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာဆိုရသနည်း ?ဟု ကား ယထာ ပထ၀ီဖဿာဒီနံ။ပ။ ဂယ္ဟန္တိ ဝုတ္တံ သာမညလက္ခဏံ 'အာရောပေတ္တာတိ။ ဣဒံ ကာ။ ပထ၀ီဖဿာဒီနံ၊ ပထ၀ီဖဿစသောတရား-တို့၏။ ကက္ခဋဖုသနာဒိလက္ခဏာနိ၊ ကက္ခဋလက္ခဏာ ဖုသနလက္ခဏာစသော လက္ခဏာတို့ကို။ တိသုပိ ခဏေသု၊ ဥပါဒ်ဋ္ဌိတင်ဟုဆိုအပ်သော သုံးပါးသော ခဏတို့၌လည်း။ သလ္လက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ သည်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌိနိယတရူပတာယ၊ အသီးအသီးမြဲသော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဘာ၀သိဒ္ဓါနေ၀၊ သဘောအားဖြင့် ပြီးကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ပ။ ဂယ္ဟန္တိ ယထာ၊ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ-တထာ၊ တူ။ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စတာ စသော လက္ခဏာတို့ကို။ သဘာ၀သိဒ္ဓါနေ၀၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နု ဂယ္ဟန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူးကား။ တာနိ၊ ထိုအနိစ္စတာစသော လက္ခဏာတို့ကို။ ဘဂ်ဒယဗ္ဗယပ်ဋ္ဌာ၀သ-ဝတ္တနာကာရမုခေန၊ ပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာ အလိုသို့မလိုက်သော အခြင်းအရာကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဂဟေ-တဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာရောပိတရူပါနိ ဝိယ၊ တင်အပ်သော သဘောတို့ကဲ့သို့။ ဂယ္ဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမညပ။ ပေတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၎င်းနက်။

ဟာ၊ နာမ် ရူပ်၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသည်တိုင်အောင်။ ဉာတပရိ-ညာယ၊ ဉာတပရိညာ၏။ ဘူမိ၊ အာရုမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေသိံ အန္တရေ၊ ထိုနာမ် ရူပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း ပစ္စည်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်းတို့၏ အတွင်း၌။ ဓမ္မာနံ၊ တေဘူမကဓမ္မတို့၏။ ပစ္စတ္တလက္ခဏပဋိဝေဓေသေ၀၊ အသီးအသီး မိမိ မိမိတို့၏ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏သာလျှင်။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအကဲ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ကလာပသမ္မသနတော၊ အပေါင်းအစည်းအားဖြင့် သုံးသပ်သည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာ၀ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်တိုင်အောင်။ တီရဏပရိညာယ၊ တီရဏပရိညာဉ် ၏။ ဘူမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တေသိံ အန္တရေ၊ ထိုကလာပ်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုခြင်းတို့၏အတွင်း၌။ (ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။) သာမညလက္ခဏပဋိဝေဓေသေ၀၊ သာမညလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏သာလျှင်။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအကဲ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ နုပဿနာကို။ အာဒိံ

ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပဟာနပရိညာယ၊ ၏။ [၂၄၂] ဘူမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အနုပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ နိစ္စသညံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကား နိစ္စသညတတို့ပင်ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။) အနုပဿန္တော၊ ၍။ သုခ-သညံ၊ သင်္ခါရတို့ကား သုခပင်ဟု ဖြစ်သောမိစ္ဆာသညာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။) အနုပဿန္တော၊ ၍။ အတ္တသညံ၊ သင်္ခါရတို့ကား အတ္တပင်ဟု ဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ (အနိစ္စာနုပဿနာဒိသမ္ဘူတာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ နုပဿနာဖြင့်။) နိဗ္ဗိန္ဒန္တော-နိဗ္ဗိဇ္ဇနဝသေန ပဿန္တော၊ ငြီးငွေ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ နန္ဒိံ၊ သပိတိကတဏှာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ (ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ နုပဿနာဖြင့်။) ဝိရဇ္ဇန္တော-ဝိရဇ္ဇနဝသေန အနုပ-သန္တော၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ရာဂံ၊

သခ်ၢါရတို့၌ တပ်မက်သောရာဂကို၊ ပဇဟတိ၊ ၏[1]။ (နိရောဓာနုပဿနာ-ယ၊ နုပဿနာဖြင့်။) နိရောဓေ၌-နိရောဓာယ အနုပဿီ၌၊ နောင်ခါ အသစ်မဖြစ် ချုပ်စေခြင်းငါ ရှိသည်ဖြစ်၍။ သမုဒယံ၊ သခ်ၢါရတို့၏ အသစ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏[2]။ (ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ နုပဿနာဖြင့်။) ပဋိနိဿဇ္ဇီ၌-ပဋိနိဿဂ္ဂါယအနုပဿီ၌၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငါ ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဒါနံ၊ သခ်ၢါရတို့ကို စွဲလမ်းခြင်းကို၊ ဝါ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သခ်ၢါရတို့ကိုစွဲလမ်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏[3]။ ဣတိ-ဧवं၊ သို့။ နိစ္စသညာဒိပဟာနသာဓိကာနံ၊ နိစ္စသညာစသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာနံ၊ တို့၏။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအကဲ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာသု တီသု ပရိညာသု၊ တို့တွင်။ သခ်ၢါရပရိစ္ဆေဒဿ စေဝ၊ နာမ်ရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းမှတ်ခြင်း၏ငင်း။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿ စ၊ နာမ်ရုပ်၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ငင်း။ သာဓိတတ္တာ-သမ္မာဒိတတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမိနာ ယောဂိနာ၊ သည်။ ဥတပရိညာ၀၊ ဥတပရိညာ၌သည်သာလျှင်။ အဓိဂတာ၊ ရအပ်ပြီးသည် မည်သည်၊ ဝါ၊ လက်သို့ ရောက်စေသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ ဣတရာ၊ တီရဏပဟာနပရိညာ၌တို့သည်။ အဓိဂန္တဗ္ဗာ၊ ရအပ်လတ္တံ့သည် မည်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ ရထိုက်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ တီရဏပရိညာယ။ပ။ ကာတဗ္ဗောတိ၊ ဟူသောစကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီ။

၆၉၄။ တတြ-တသ္မိं ကလာပသမ္မသနေ၊ ကို။ ဝိဘာ၀ေတဗ္ဗေ၊ ထင်စွာပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဝိဘာ၀ေတဗ္ဗေ၊ ထင်စွာပြအပ်သော။ တတြ-တသ္မိं ကလာပသမ္မသနေ၊ ၌။ (တနည်း) တတြ-တယာ ကလာပသမ္မ-

---

၁-အကြင်အခြင်းဖြင့် ရှိသည်ရှိသော် သခ်ၢါရတို့၌ တပ်သောရာဂသည်မဖြစ်၊ ထိုအခြင်းဖြင့် ရှိသည်ဖြစ်၍ဟူလို။

၂-အကြင်အခြင်းဖြင့် ရှိသည်ရှိသော် သခ်ၢါရတို့သည် ချုပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ နောင်အခါ၌ တဖန်ဘ၀သစ်၏ အစွမ်းဖြင့်မဖြစ်ကုန်၊ ထိုအခြင်းဖြင့် ရှိသည်ဖြစ်၍ဟူလို။

၃-အကြင်အခြင်းဖြင့် ရှိသည်ရှိသော် သခ်ၢါရတို့ကို တဖန်မယူအပ်ကုန်၊ ထိုအခြင်းဖြင့် သခ်ၢါရတို့ကို တဖန်မယူ စွန့်လွှတ်ရအောင် ရှိသည်ဟူလို။

သနဿ၊ ၏။ အာဒီဘာဝေ၊ လက်မ္ဘန်အစ၏ အဖြစ်၌။ အယံ၊ ဤသို့ ပြအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ ပါဠိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတည်း။

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တေဘူမကတရားတို့ကို၊ ဝါ၊ ရူပ်ဝေဒနာစသော တရားတို့ကို။ သင်္ခိပိတ္မာ၊ တခုတည်းအားဖြင့် ရုံးချဉ်းပေါင်းစု၍။ ဝဝတ္ထာနေ၊ အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်မှတ်သားခြင်းကို။ (သာမေတဗ္ဗေ။ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော။) ဝဝတ္ထာနေ၊ အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်မှတ်သားခြင်း၌။ ပညာ၊ ထိုသို့သော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော ပညာကို။ သမ္မသနေ၊ အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းခြင်း၌၊ ဝါ၊ စုံစမ်းခြင်းကို။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။) ဉာဏံ၊ ထိုအနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (သာ ပညာ၊ ထိုပညာသည်။) ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း?။) ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အတီတာနာ-ဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပ်သည်ရင်း။ အဗ္ဘန္တံ ဝါ၊ အဗ္ဘန္တာသန္တာန်၌ ဖြစ်သောရူပ်သည်ရင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ရူပ်သည်ရင်း။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ရှန့်ရင်းသောရူပ်သည်ရင်း။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သောရူပ်သည်ရင်း။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သောရူပ်သည်ရင်း။ ပဏီတံ ဝါ၊ မွန်မြတ်သော ရူပ်သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယံ၊ အကြင် ရူပ်သည်။ ဒူရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယံ ဝါ၊ အကြင်ရူပ်သည် မူလည်း။ သန္တိကေ၊ နီးသောအရပ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (တနည်း) ယံ ဒူရေ ဝါ၊ အကြင်ဒူရေရူပ်သည်ရင်း။ ယံ သန္တိကေ ဝါ၊ အကြင်သန္တိကေရူပ်သည် ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ဤသို့ ပေယျာလဖော်၍ ယောဇနာ။ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့၌လည်း ဤနည်း နှင်နှင်ဖော်) သဗ္ဗံ၊ သော။ (တံ) ရူပံ၊ ထိုရူပ်ကို။ အနိစ္စတော-အနိစ်ံ ဣတိ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ဝါ၊ အနိစ္စ-

---

၁-ကထံ-ကို သာ ဟောတိ-ဟူသော ပါဌသေသနှင့်စပ်၊ ဝဝတ္ထာနေ သမ္မသနေတိ စ နိပ္ပါ-ဒေတဗ္ဗေ ဘူမ္မဝစနံ- ဟုဋ္ဌိကာဆိုသည်ကား ဝဝတ္ထာနေ-ဟူသောပုဒ်ကို ပညာ-ဟူသောပုဒ်၏ ရှေ့၌ ကြေလေသော သာဓနိယာ-ဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်၍ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗအာဓာရယူ၊ သမ္မသနေ-ဟူသောပုဒ်ကို ဉာဏ-ဟူသောပုဒ်၏ ရှေ့၌ ကြေသော သာဓနိယ-ဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်၍ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗအာဓာရယူ-ဟူလိုသည်။

တော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သား၏။ တံ၊ ထို(အတီတတိက်စသော တဆယ့်တပါးသော သြကာသ တို့ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ အနိစ္စအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆယ့်တပါးသော) သမ္မသနသည်။ ဧကံ သမ္မသနံ၊ (အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို(အတီတတိက်စသော တဆယ့်တပါးသော သြကာသတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဒုက္ခအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆယ့်တပါးသော) သမ္မသနသည်။ ဧကံ သမ္မသနံ၊ (ဒုက္ခအခြင်းအရာ အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို (အတီ-တတိက်စသော တဆယ့်တပါးသော သြကာသတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဒုက္ခ အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား တဆယ့်တပါးသော) သမ္မသနသည်။ ဧကံ သမ္မသနံ၊ (အနတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏။

ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ သြဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ၊ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ၊ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝေဒနံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနံ။ ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနံ။ အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနံ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အထက် အတိုကြေယျနိဒ္ဒေသကို ရှု၍ ပေယျာ-လမုခေ၊ အောင်ဖော်လေ ။

၁-ပါဠိ၀ဝတ္ထာန် ပါဠိကို သိုးသန့်ခြားနားအောင် မှတ်သားဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုကား ဤသို့ သိအပ်၏။ ထိုစကားကိုခွဲ၍အုံ့။ ဤအရာ၌ အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝိပဿနာကို နှလုံးသွင်း ခြင်း၌ လွယ်ကူစေခြင်းငှါ ယံကိဉ္စိ ရှုပ် အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ-အစရှိသည်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို အတိတ်စသည်ကို ဝေဖန်ခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့် ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုခန္ဓာတို့သည်ကား အကြင်ကြောင့် ဒ္ဝါရအာရုံတို့နှင့်တကွ ဒ္ဝါရ၌ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ ၏ အစွမ်းဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းကိုရကုန်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုခန္ဓာတို့၏ အခြားမဲ့၌ ဒ္ဝါရဆက္ခ အာရုမ္မဏဆက္ခ ဝိညာဏဆက္ခ ဖဿဆက္ခ ဝေဒနာဆက္ခ သညာဆက္ခ စေတနာဆက္ခ တဏှာ-ဆက္ခ ဝိတက္ကဆက္ခ ဝိစာရဆက္ခ။ ဤဆယ်ပါးသော ဆက္ခတို့ကိုယူအပ်ကုန်၏။ အကြင် ကြောင့်ကား လက္ခဏာတို့တွင် အနတ္တလက္ခဏာသည် ခဲခက်ငြိုငြင်သဖြင့် ဝေဖန်အပ်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုအနတ္တလက္ခဏာကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ ခြောက်ပါးသောခေတ်တို့ကို ယူအပ်

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ အနိစ္စတော-အနိစ္စံ ဣတိ၊ အနိစ္စ အနိစ္စဟူ၍၊ ဝါ၊ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို(အတိတတိက်စသော တဆယ့်တပါးသော သြကာသတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား

ကုန်၏။ ထိုနောင် အကြင်ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့၌ ဤသာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့အား အတ္တဟူ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့သည် ဤစျာန်တို့၏ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် ထင်သောအခြင်းအရာမျှတို့သာတည်းဟု ပြခြင်းငှါ ဆယ်ပါးသော ကသိုဏ်းတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုနောင် ဒုက္ခာနုပဿနာ၏ အခြံအရံ၏အဖြစ်ဖြင့် ပဋိက္ကူလာကာရ၏ အစွမ်းဖြင့် ဒွတ္တိံသကောဋ္ဌာသတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုနောင် ရှေးဦး ခန္ဓာ၏အစွမ်းဖြင့် သံခေါ်ပအားဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော ဓမ္မတို့ကို နာတိသခေါ်ပဝိတ္ထာရနည်းဖြင့်လည်း နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏ဟု ပြခြင်းငှါ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတန, တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုနောင် ထိုအာယတနဓာတ်တို့၌ "ဤအာယတန ဤဓာတ်တို့သည် သညနိရောဓအဗျာပါရဖြစ်ပြားသော်လည်း ဓမ္မသဘောအားဖြင့် အစိုးရသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်၏"ဟု အနုတ္တလက္ခဏာကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ ဣန္ဒြေတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ဤသို့မျှားသော အပြားဖြင့်ပြားကုန်သော ဤတရားအပေါင်းတို့သည် ဘုံသုံးပါး၌ အတွင်းဝင်သောအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိကုန်၏ဟု ပြခြင်းငှါ သုံးပါးသောဓာတ်တို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။

ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိဖြင့် အာရုံနိမိတ်ကိုပြပြီး၍ အထွေထွေအပြားပြားဖြစ်သော ဝဋ္ဋတရားကိုပြခြင်းငှါ ကာမဘဝစသော ကိုးပါးသောဘဝတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုနောင် ဤမျှသော အဘိညေယျဝိသေသ၌ဖြစ်သော မနုသိကာရကောသလ္လနှင့် ပြည့်စုံသောယောဂီသည် သိမ်မွေ့နုးညံ့ကုန်သော ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော မဟဂ္ဂတ်တရားတို့၌ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုဖြစ်စေအပ်၏ဟု ပြခြင်းငှါ စျာန်အပ္ပမညာအနုပတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုတွင် စျာန်တို့ဟူသည်မှာ ဆိုခဲ့ပြီးသောကသိုဏ်း စသည်မှကြွင်းသောအာရုံရှိသော ရူပါဝစရစျာန်တို့ပေတည်း၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့် ဤတရားတို့ကိုခွဲခြမ်း၍ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏ဟူ၍ ပြခြင်းငှါ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ထိုစကားသင့်စ္ဆ။ ပဋ္ဌိစ္စ-သမုပ္ပါဒ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည် လက္ခဏာရေးသုံးပါးအပေါင်းကို လွယ်သဖြင့် သာ၍ကောင်းစွာ ထင်ရှားစေတတ်၏။ ထိုကြောင့် ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့ကို နောက်၌ယူအပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော ဤတရားတို့သည် ခန္ဓာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကောင်ဘသအဖို့ အစုအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်ငါးပါးအပြားရှိကုန်၏။ ပဘေဒအားဖြင့်ကား အတိတ်စသောအပြားကို မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင် ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော် နှစ်ပါးတို့ဖြင့် ယုတ်သောနှစ်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဝါရအပေါင်းတို့တွင် အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ-အစရှိသော ရှေးဦးစွာသောဝါရသည် လက္ခဏဝဝတ္ထာပနဝါရမည်၏၊ အနိစ္စံ ဃယဋ္ဌေန-အစရှိသော နှစ်ခုမြောက်သောဝါရသည် လက္ခဏာတို့၏အကြောင်းကို ကြားခြင်းကြောင့် ဟေတုဝါရမည်၏၊ အနိစ္စံ သခ်တံ-အစရှိသောတတိယဝါရသည် ရင့်စေအပ်ဖြစ်စေအပ်သောအကျိုး၏အဖြစ်ကိုကောင်းစွာမှတ်ခြင်းကြောင့် ဟေတုပတိဋ္ဌာပနဝါရ-အကြောင်းကို တည်စေသော ဝါရမည်၏။

တဆယ့်တပါးသော) သမ္မသနသည်။ ကေ၊ သမ္မသနံ၊ (အနိစ္စဟု တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကိုအကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဝေဒဏ္ဍပေတိ၊ ၏။ အနတ္တ-တော၊ ဖြင့်။ ဝေဒဏ္ဍပေတိ၊ ၏။ တံ၊ သမ္မသနသည်။ ကေ၊ သမ္မသနံ၊ တခုသောသမ္မသနမည်၏။ (ဤတွင်၍ကား ရှေးဦးစွာသော လက္ခဏ-ဝေဒဏ္ဍာပနဝါရမည်၏)

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်သော သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏[1]။ ဘယဋ္ဌေန-ဘာယိတဗ္ဗ-ဘာဝတော၊ ကြောက်အပ် ထိတ်လန့်အပ်သော သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏[2]။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်၊ ဝါ၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သံခိပိတ္တာ၊ ချုံး၍။ ဝေဒဏ္ဍာနေ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သားခြင်းခဲ့။ ပညာ၊ ထိုသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သောပညာကို။ သမ္မသနေ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းခြင်းခဲ့။ ဉာဏံ၊ ထိုသို့သောစုံစမ်းခြင်းကို ပြီးစေတတ်သောဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

(ဝေဒနံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ သံခိပိတ္တာ ဝေဒဏ္ဍာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ ဖော်။ သညာသင်္ခါရဝိညာဏ်တို့ကိုလည်း ဤနည်းနှင်နှင်ဖော်)

ဝေဒနံ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ သည်[3]။ စက္ခုံ။ပ။ ဇရာမရဏံ။ပ။ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ (ဤတွင်၍ကား လက္ခဏာတို့၏ဟိတ်ကို ကြားတတ်သောကြောင့် နှစ်ခုမြောက်သော ဟေတုဝါရမည်၏)

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ သင်္ခတံ၊ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား

၁-ကုန်ခြင်းသဘောရှိသောရုပ်သည် ဖြစ်ထည့်၍ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်း ပြိုကွဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုကြောင့် အနိစ္စမည်သည် ဟူလို။

၂-ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်ရကား ဒုက္ခဖြစ်သည် ဟူလို။

၃-ဝေဒနံ ဝိညာဏံ၊ အစအဆုံးကိုသာပြသည်။ ပေယျာလမရှိသော်လည်း ပေယျာလ-ပါဠိကဲ့သို့မှတ်။ နောက်၌လည်း ဤနည်းတူ။

တို့သည် ပြုပြင်အပ်၏။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ လျော်သောပစ္စည်းတရားတို့ကိုစဲ့၍။ သမုပ္ပန္နံ၊ အညီအညွတ်တကွဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယမမ္မံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယမမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂမမ္မံ၊ ကင်းခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓမမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သံခိပိတ္တာ၊ ၍။ ဝေဒနာ!ဒ္ဒ။ ပညာ။ သည်။ သမ္မသနေ!ဒ္ဒ။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဝေဒနံ ဝိညာဏံ စက္ခုံ။ပ။ ဇရာမရဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သခ်ံတံ။ပ။ နိရောဓမမ္မန္တိ သံခိပိတ္တာ ဝေဒနာ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ (ဤတွင်၍ကား သုံးခုမြောက်သော ဟေတုပတိဋ္ဌာပနဝါရမည်၏)

[၂၄၃] ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာ-မရဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သံခိပိတ္တာ၊ ၍။ ဝေဒနာ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း!ဒ္ဒ။ ပညာ၊ ထိုသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သောပညာသည်။ သမ္မသနေ၊ စုံစမ်းခြင်း!ဒ္ဒ။ ဉာဏံ၊ ထိုသို့သော စုံစမ်းခြင်းကို ပြီးစေတတ်သောဉာဏ်မည်၏။ အတီတံပိ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်အဓွန့်!ဒ္ဒ၎င်း။ အနာဂတံပိ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်အဓွန့်!ဒ္ဒ၎င်း။ပ။

တံ၊ ထိုသို့စုံစမ်းတတ်သော ပညာသည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အတီတာ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒ၊ ဤပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်[1]။ စက္ခုံ။ပ။ ဇရာ-မရဏန္တိ ဤမိနှာ ပေယျာလေန၊ ဟူသော ဤပေယျာလဖြင့်။ (ဤမေ ဓမ္မ-ရာသယော သံခိတ္တာ-၌စပ်) ဒ္ဒါရာရမ္မဏေဟိ၊ ဒ္ဒါရအာရုံတို့နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ တကွ။ ဒ္ဒါရပဝတ္တာ၊ ဒ္ဒါရ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့ဝင်း။ ပဋ္ဌာနေ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ဝင်း။ ဆ ဒ္ဒါရာနိ၊ ခြောက်ပါးသောဒ္ဒါရတို့ဝင်း။ ဆ အာ-ရမ္မဏာနိ၊ တို့ဝင်း။ ဆ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ဝင်း။ ဆ ဖဿာ၊ တို့ဝင်း။ ဆ ဝေဒ-နာ၊ တို့ဝင်း။ ဆ သညာ၊ တို့ဝင်း။ ဆ စေတနာ၊ တို့ဝင်း။ ဆ တဏှာ၊ တို့ဝင်း။ ဆ ဝိတက္ကာ၊ တို့ဝင်း။ ဆ ဝိစာရာ၊ တို့ဝင်း။ (ဤတွင် ရှေ့ကား

၁-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် ပေယျာလဝဏ္ဏ၌သမ္ပယုတ္တမဂ္ဂအပေါင်းကို ဖော်ပြလိုရကား ဣဒ-အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။

ဆက္ကဆယ်ပါး) ဆ ဓာတုယော၊ တို့ရင်း။ ဒသ ကသိဏာနိ၊ တို့ရင်း။ ဒ္ဒတ္တိံသ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့ရင်း။ ဒ္ဒါဒသာယတနာနိ၊ တို့ရင်း။ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တို့ရင်း။ ဗာဝီသတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ရင်း။ တိသော ဓာတုယော၊ တို့ရင်း။ နဝ ဘဝါ၊ တို့ရင်း။ စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊ တို့ရင်း။ စတသော အပ္ပ-ပညာ၊ တို့ရင်း။ စတသော သမာပတ္တိယော၊ တို့ရင်း။ ဒ္ဒါဒသ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါ-ဒင်္ဂါနိ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မာသယော၊ ဤတရားအစုတို့ကို။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်ကုန်သနည်း။ ဝါ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံခိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်သနည်း။ အဘိညေယ္ယနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယ်ံ။ပ။ ဇရာမရဏံ အဘိညေယ္ယန္တိ၊ ဟူသော။ တေ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို။ အဘိညေ-ယ်ံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စိ သဗ္ဗံ၊ အဘယ်အလုံး စုံသောတရားအပေါင်းကို။ အဘိညေယ်ံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ စက္ခုကို။ အဘိညေယ်ံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ရူပါ၊ တို့ကို။ အဘိညေယ္ယာ၊ ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ အဘိညေယ်ံ၊ ၏။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ ကို။ အဘိညေယ္ယော၊ ၏။ (ဤသို့ နှင်နှင် လိုင်ဝုစ်ပြင်၍ အဘိညေယျ-သဒ္ဒါကို လျော်စွာလိုက်စေ) စက္ခု-သမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မူလည်း ဖြစ်သော။ ယမ္မိ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝေဒနာကိုလည်း။ အဘိညေယ်ံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်၏။ သောတံ၊ ကို။ပ။ (သောတံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယ်ံ-

---

၁-အဘယ်ကြောင့်ကား ဤပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌ ဤတရား အဖို့အစုတို့ကို ချုံးအပ်ကုန်သနည်း?ဟု စုဝ်ရှိရကား ပါဠိ၌ အကျယ်အားဖြင့် လာသောကြောင့် ချုံးအပ်ကုန်သည်ဟု ပရိဟာရ်ပြုခြင်းငှါ ဝုတ္တံ ဟောတံ- စသည်ကိုမိန့်။ တနည်း ဤပေယျာလဖြင့် ဤမျှသော တရားအစုတို့ကို ချုံးအပ်၏ဟု ပစ္စက္ခဆရာသိ၍ ထုတ်ဖော်ပြနိုင်သလော? စောဒနာရှိသောကြောင့် ဝုတ္တံ ဟောတံ- စသည်ကိုမိန့်သော်။ ရှေးအတက်ကား ဝိတ္ထာရေတ္ဗာ ဝုတ္တတ္တာ-ကိုမျှော်၍ တက်သည်၊ နောက်အတက်ကား ပေယျာလေန သံခိတ္တံ-နှောင့် ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟူသော ပါဌသေသကိုငဲ့၍တက်သည်။

စသည်ဖြင့် လိင်အားလျော်စွာဖော်။ မနော-ကား မနောဂိုဏ်းဖြစ်၍ ထိုမနောဂိုဏ်း၏ ဝိသေသကို သုန္ဒရံ-မနော-ကဲ့သို့ နပုံလိင်နှင့်သာယှဉ်အပ် ရကား မနော ဘိက္ခဝေ အာဘိညေယျံ-ဟု ဖော်) ရူပံ၊ ကို။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ (ရူပံ ဝိညာဏံ ဟု ခန္ဓာငါးပါးကို အစအဆုံးသာ ပြသည်) စက္ခု၊ ကို။ မနော၊ ကို။ (ဒွါရဆဋ္ဌကို စက္ခု၊ မနောဟု အစအဆုံးသာပြသည်) အာရမ္မဏဆဋ္ဌကို ရူပါ ဓမ္မာ ဟု, ဝိညာဏဆဋ္ဌကို စက္ခုဝိညာဏံ မနော-ဝိညာဏံ ဟု, ဖဿဆဋ္ဌကို စက္ခုသမ္ဖဿော မနောသမ္ဖဿော ဟု, [၂၄၄] ဝေဒနာဆဋ္ဌကို စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာဟု, သညာဆဋ္ဌကို ရူပသညာ ဓမ္မသညာ ဟု, စေတနာဆဋ္ဌကို ရူပသဉ္စေတနာ ဓမ္မသဉ္စေတနာ ဟု, တဏှာဆဋ္ဌကို ရူပတဏှာ ဓမ္မတဏှာ ဟု, ဝိတက္ကဆဋ္ဌကို ရူပဝိတက္ကော ဓမ္မဝိတက္ကော ဟု, ဝိစာရဆဋ္ဌကို ရူပဝိစာရော ဓမ္မဝိစာရော ဟု, ဓာတုဆဋ္ဌကို ပထဝီဓာတု ဝိညာဏဓာတု ဟု, ကသိဏဒသကကို ပထဝီကသိဏံ ဝိညာဏကသိဏံ ဟု, ဒ္ဒတ္တိံသာကာရကို ကေသာ။ပ။ မတ္ထလုင်္ဂံ ဟု အစအဆုံးကိုသာ ပြသည်။ အာယတနဓာတ် ဣန္ဒြေတို့၌လည်း နည်းတူ။ သုံးပါးသောဓာတ်၊ ကိုးပါးသောဘဝကိုကား အစပြသည်)။]

တံ အာဘိညေယ်ျ၊ ထိုအာဘိညေယျတရား အပေါင်းကို။ တတ္ထ-အာဘိ-ညေယျနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ-ရေတ္မာ၊ ခွဲ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာစသော တရားအစုကို။ ပေယျာလေန၊ ပေယျာလဖြင့်။ သံခိတ္တံ၊ ချုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တမ္ပံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့ ၁။ ဧဝံ၊ သို့။ သံခိတ္တေ၊ ချုံးအပ်သော။ တ္ထေ-တေသိံ ဓမ္မပုဒ္ဓေ၊ ဤတရားအစု၌၊ ဝါ၊ တ္ထေ-တေသိံ အာဘိညေယ္ယ-နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ လောကုတ္တရာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အာဂတာ၊ ဝိညာဏံ မနော ဓမ္မာ-အစရှိသည်ဖြင့် လာကုန်၏။ တေ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အသမ္မသနုပဂတ္တာ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့်

၁-ဤအာဘိညေယျ နိဒ္ဒေသ၌ လာသရှေ့သော ဓမ္မအပေါင်းကိုယူ၍ ဝိပဿနာမူသင့်သလော? ကြောင့် ဧဝံ သံခိတ္တေ-စသည်ကို မိန့်သော်။

သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မကပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ၀ါ၊ အနိစ္စ စသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းငှါ မသင့်မလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤပညာဘာဝနာအရာ၌။ နဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယေပိ-ရူပါရူပဓမ္မာ၊ အကြင်ရူပ်နာမ်တရားတို့သည်လည်း။ သမ္မသနုပဂါ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ကုန်၏၊ ၀ါ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ကုန်၏။ တေသု၊ တို့တွင်။ ယေ-ရူပါရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿ-ယောဂိနော၊ အား။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ ၀ါ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟံ၊ ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု-ရူပါရူပေသု၊ တို့၌။ တေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ အာရဘိ-တဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏ [1]။

၆၉၅။ တတြ၊ တိုခန္ဓာပဉ္စကဒ္ဓါရဆက္ကစသော တရားအစုတို့တွင်။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာပဉ္စကဏ်အစုမ်းဖြင့်။ အာရဗ္ဘဝိဓာနယောဇနာ၊ အားထုတ်ခြင်းအစီအရင်ကို ယှဉ်ခြင်းတည်း။ (ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ၀ါ ပဟိဒ္ဓါ ၀ါ၊ သြဠာရိ-ကံ ၀ါ သုခုမံ ၀ါ၊ ဟီနံ ၀ါ ပဏီတံ ၀ါ၊ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ၀ါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ ဖော်။ အနက်ကား ရှေးနည်းတူ) ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (အာရဗ္ဘဝိဓာန-ယောဇနာ၊ တည်း။)တွေ့ဝတာ၊ ဤမျှအစီအစဉ်ဖြင့်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤ ယောဂိရဟန်းသည်။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အနိယမနိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အမှတ်မရှိသောအားဖြင့် ပြအပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ အတီတတိကေန စေ၀၊ အတီတတိက်ဖြင့်ရင်း။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တာဒိဒုကေဟိ စ၊ အဇ္ဈတ္တဒုက်စသော ဒုက်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ သြကာသေဟိ၊ အရာဌာနတို့ဖြင့် [2]။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ၊

၁-အဘယ့်ကြောင့် လွယ်ရာတွင်သာ ရှေးချယ်၍ အားထုတ်အပ်သနည်း? ကြောင့် ယထာပါကဋံ ဝိပဿနာဘိနိဝေသောတိ ကတ္ဝာ။ ထင်ရာကိုသုံးသပ်ကာမျှဖြင့် ကိစ္စပြီး သလော? ကြောင့် ပစ္ဆာ ပန အနုပဋ္ဌဟန္တော ဥပါယေန ဥပဋ္ဌဟာပေတ္ဝာ အနုဝေ-သတောဝ သမ္မသိတဗ္ဗာ-ဋီကာ မိန့်သော်။

၂-ဘုမ္မောကာသ ပုဂ္ဂလောကာသမဟုတ်ပဲကိုလျက် အတိတ်စသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ဧကောဒသဟိ သြကာသေဟိ-ဟူသနည်း? ကြောင့် အတီတံ ရူပံ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ အနိစ္ဆ-

ပိုင်းခြားရ။ သမ္ပ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ အနိစ္စတော အနိစ္စံ ဣတိ။ အနိစ္စ အနိစ္စဟူ၍။ ဝေဒနာတို့ပေတိ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သားရ။ အနိစ္စန္တိ၊ အနိစ္စ အနိစ္စဟူ၍။ သမ္မသတိ၊ စုံစမ်းသုံးသပ်ရ။

[၂၄၅] ကထံ-ကေန အာကာရေန၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်သနည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ (ဣမေဝ ပါဠိယံ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိ၌သာလျှင်။ ဒုတိယဝါရေ၊ ရူပံ အတီတာ-နာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန အစရှိသော ဒုတိယဟေတုဝါရ၌။) ဝုတ္တနယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ (ဤသို့ ပါဠိသေသနှင့်တကွ ယောဇနာ။ ယခုအခါ၌ ထိုအနက်ကို အလွန်ထင်စွာ ပြုခြင်းငှါ ဝုတ္တံ ဟေတံ-စသည်ကို မိန့်သော်) ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ-သမ္မသနံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ၊ ခယဋ္ဌေန-ဟူ၍။ (ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိ၌။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဟောအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ (ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဟောတော်မူအပ်သောနည်း ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏[1]။)

သေ-သော ယောဂီ၊ သည်။ (အနိစ္စန္တိ သမ္မသတိ-ဌာနပ်) အတီတံ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ရူပံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတီတေယေဝ၊ အတီတ်ဘဝ၌သာလျှင်။ ခီဏံ၊ ကုန်လေပြီ။ ဣမံ ဘဝံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ နဿတိ၊ မရောက်လာ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။

တော သမ္မသနဿ အတီတာဒိဝိတာဂါ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတာတိ အာဟ ကောဒသဟိ သြကာ-သေဟိတိ-မိန့်သော်။ ဋ္ဌိကာ။ အတီတံ ရူပံ အနိစ္စ-စသည်ဖြင့် အနိစ္စအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏ အတီတ်ဒုနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါတ္တယဟိတ္ဝ စသော တဆယ့်တပါးသော အဖြိုတ်သည် ဖြစ်ရာဌာနကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်ရကား ဘုမ္မောကာသ ပုဂ္ဂလောကာသမဟုတ်သော်လည်း ကောဒသဟိ သြကာသေဟိ-မိန့်သည်ဟူလိုသော်။ ဝေဒနာတေပေတိ-၌ ဝေဒနာန-ဟူသည် သန္ဓိ-ဌာန ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း၊ အနိစ္စအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်လည်း ဤ၌ အနိစ္စ အနိစ္စဟု ဝိပဿနာရှုခြင်းပင် ကိုကားဟု အနိစ္စန္တိ သမ္မသတိ-ပါဌ်ကို ဆင့်ပြန်သည်။

၁-ဤသို့ ယောဇနာသည်ကား ဟိတိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော။ ယသ္မာ ရူပံ အတီ-တာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန အနိစ္စန္တိ သမ္မသတီတိ ယောဇနာ-ဟူသော ဋ္ဌိကာနှင့်အညီတည်း။ တသ္မာ-ကား ရှေးသို့ မသွား နောက်ကိုလည်၍ စပ်ရသတည်း၊ ဤသို့ဖြေဆိုသော သမ္မသနသည်လည်း အကျဉ်း သာလျှင်ဖြစ်ရကား ဝေဖန်ခြားနားမျိုပြခြင်းငှါ ဧသ-စသည်ကို မိန့်သော်။

ခယဗ္ဗေန၊ ကုန်တတ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ (နောက်နောက်ကိုလည်း နည်းတူ ပင် ဣတိ သမ္မသတိ-ထည့်၍ စပ်ပါလေ)

အနာဂတံ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနုန္တရာဘဝေ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်လတံ့သောဘဝ၌။ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ တမ္မိ၊ ထိုအနာဂတ်ရုပ် သည်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအနုန္တရအနာဂတ်ဖြစ်သော ဘဝ၌သာလျှင်။ ခီယိဿတိ၊ ကုန်လတံ့။ တတော၊ ထိုအနုန္တရာဘဝမှ။ ပရံ ဘဝံ၊ တပါး သော ဘဝသို့။ နု ဂမိဿတိ၊ မသွားလတံ့။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဗ္ဗေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။

ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ရုပ်သည် လည်း။ ဣဓေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ကုန်ဆဲ၊ ဣတော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ။ ပရံ ဘဝံ၊ သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဗ္ဗေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။

အစ္ဆတ္တံ၊ အစ္ဆတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံပိ၊ ထိုအစ္ဆတ္တရုပ်သည်လည်း။ အစ္ဆတ္တမေဝ၊ အစ္ဆတ္တ၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါဘာဝံ၊ ဗဟိဒ္ဓအဖြစ်သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဗ္ဗေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။

ယံ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တံပိ ဗဟိဒ္ဓါ ဧဝ ခီယတိ၊ နု အစ္ဆတ္တဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဗ္ဗေနာတိ သမ္မသတိ။ ယံ ဩဠာရိကံ၊ တံပိ တတ္ထေဝ ခီယတိ၊ နု တတော ပရံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဗ္ဗေနာတိ သမ္မသတိ။ ယံ သုခုမံ၊ တံပိ တတ္ထေဝ ခီယတိ၊ နု တတော ပရံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဗ္ဗေနာတိ သမ္မသတိ။ ယံ ဟီနံ၊ တံပိ တတ္ထေဝ ခီယတိ၊ နု တတော ပရံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဗ္ဗေနာတိ သမ္မသတိ။ ယံ ပဏီတံ၊ တံပိ တတ္ထေဝ ခီယတိ၊ နု တတော ပရံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဗ္ဗေနာတိ သမ္မသတိ။ ယံ ဒူရေ၊ တံပိ တတ္ထေဝ ခီယတိ။ နု သန္တိကဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဗ္ဗေနာတိ သမ္ম-သတိ။ ။(ယံ သန္တိကေ-ဟုဖော်)

ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တံပိ၊ ထိုဗဟိဒ္ဓရုပ်သည်လည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ ဧဝ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ အစ္ဆတ္တဘာဝံ၊ အစ္ဆတ္တ၏အဖြစ်သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်။ ဣတိ-တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကုန်တတ်သောသဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ သြဠာရိကံ၊ သြဠာရိကသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုသြဠာရိကရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ ထိုဖြစ်ရာ၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဖြစ်ရာမှ။ ပရံ၊ တပါးသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဤသို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ယံ၊ သည်။ သုခုမံ၊ သုခုမသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုသုခုမရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ ထိုဖြစ်ရာ၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဖြစ်ရာမှ။ ပရံ၊ တပါးသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ယံ၊ သည်။ ဟီနံ၊ ဟီနမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုဟီနရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ လျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဖြစ်ရာမှ။ ပရံ၊ တပါးသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ယံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုပဏီတရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ လျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ယံ၊ သည်။ ဒူရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုဒူရေရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ ထိုဖြစ်ရာ၌သာလျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ သန္တိက-ဘာဝံ၊ သန္တိကအဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ယံ၊ သည်။ သန္တိကေ၊ နီးသောအရပ်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထိုသန္တိကေရုပ်သည်လည်း။ တတ္ထေव၊ လျှင်။ ခီယတိ၊ ၏။ ဒူရေဘာဝံ၊ ဒူရေအဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဣဒံ သဗ္ဗမ္မိ၊ (အတိတ်စသောအားဖြင့် ပြားသောရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းကြောင့် တဆယ့်

တပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော) ဤအလုံးစုံသော သမ္မသနသည်လည်း[1]။ အနိစ္စံ ခယဝေ့နာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေသု-သမ္မသနသု၊ (အနိစ္စဟူသော တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်သော) ဤသမ္မသန၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေ သမ္မသနံ၊ (အနိစ္စဟူသော တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏။ ပန၊ (အနိစ္စဟူသော တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်သော်လည်း။ ဘေဒတော၊ အတိတ်စသော အားဖြင့် ပြားသောရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းကြောင့် တဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသောလျှင်ဖြစ်သော။ တံ ကောဒသ-ဝိဓမ္မံ ရူပံ၊ ထိုတဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်သည်။ ဘယဝေ့နာ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဘယဝေ့နာတိ၊ ကား။ သပ္ပဋိဘယ-တာယ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသော သဘောရှိ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုအနိစ္စ ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ ဘယာဝဟံ၊ ဘေးကိုဆောင်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ ကိမိဝ၊ အဘယ်သူတို့အား ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ သီဟော့ဘပမသုတ္တေ၊ သီဟောဘမသုတ်ကို။ (ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။) ဒေဝါနံ၊ တို့အား။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ (အတိတ်စသောအားဖြင့် ပြားသောရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းကြောင့် တဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော) ဤအလုံးစုံသော သမ္မသနသည်လည်း။ (သဗ္ဗံ-ကား လိုက်သည်) ဒုက္ခံ ဘယဝေ့နာတိ၊ ဟူသော။ ဧတေသု-သမ္မ-သနသု၊ (ဒုက္ခဟူသော တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်သော) ဤသမ္မသန၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေ သမ္မသနံ၊ (ဒုက္ခဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသန မည်၏။

၁-ဤသို့သုံးသပ်သော် ကောဒသဝိဓသမ္မသန-ဖြစ်ရပါမည်ကို ကေ သမ္မသနံ-ဟူသော အချုပ်သည် သရုပ်နှင့် ကွာလွန်းသည်တကား-ကြောင့် ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ-စသည်ကို မိန့်သော်။

၂-မပယ်အပ်သော ဝိပလ္လာသ-ရှိသောသူအား ငါသည် ပျက်စီးရအံ့၊ ငါ၏ ဥစ္စာသည်လည်း ပျက်စီးလတ္တံဟု ကြုံလတ်သော် ကြောက်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည် ဟူလို။

ပန၊ ထိုသို့မည်သော်လည်း။ ဘေဒတော၊ အတိတ်စသော သြကာသ အပြားအားဖြင့်။ ကောဒသဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(သဗ္ဗံ ရူပံ၊ အလုံးစုံသော ရုပ်သည်။) ဒုက္ခံ ယထာ စ၊ ဒုက္ခချည်း သာလျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ တံ ရူပံ၊ သည်။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ အတ္တာ၊ သည်။ နိဝါသီ၊ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ အမြဲနေလေ့ရှိ၏။ ကာရကော၊ အမှုကြိယာကို ပြုတတ်စီရင်တတ်၏။ ဝေဒကော၊ သုခဒုက္ခကို ခံစားတတ်၏။ သယံဝသီ၊ မိမိအလိုနှင့်သာ စပ်ခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ မိမိအစိုးရခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတာ၊ တိတ္ထိတ္ထိသည် ကြံအပ်သော။ အတ္တာသာရသာ၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ ရူပံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ တံ၊ ထို အနိစ္စဒုက္ခဖြစ်သော ရုပ်သည်။ အတ္တာနောပိ၊ မိမိ၏သော်လည်း။ အနိစ္စတံ ဝါ၊ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ ဥဒယဗ္ဗယပီဠနံ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်းကိုဌင်း။ ဝါရေတုံ-နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ နေ သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်သေး၏။ တဿ၊ ထိုအနိစ္စဒုက္ခဖြစ်သော ရုပ်၏။ ကာရကာဒိဘာဝေါ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်သူ အစရှိသော အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ကာရကဝေဒကသယံဝသီ၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ရူပဉ္စ ဟိဒံ။ပ။ တျာတိအာဒိ ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒဉ္စ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်၊ ဝါ၊ အစိုးရသည်၊ ဝါ၊ အလိုသို့ လိုက်စေတတ်သည်၊ ဝါ၊ ကာရကောဝေဒ-ကောသယံဝသီ ဤသို့ဖြစ်သော အတ္တသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်မူကား။ ဣဒံ-ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာခြင်းငှါ[1]။ နေ သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။]

၁-အာ-ရှေးရှိသော ဗာဓ-ဓာတ်သည် နှိပ်စက်ခြင်းကိုသာ ဟော၏၊ နာကျင်ခြင်းကိုကား မဟောပေ၊ ရုပ်သည်လည်း နှိပ်စက်သာနှိပ်စက်တတ်၏၊ မနာကျင်တတ်ပေ။ ထိုကြောင့် အာဗာဓာယ၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါ-ဟူသောအနက်သာ ယူတတ္တရဖြစ်ပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သမ္ဘမ္ပိ၊ (အတိတ်စသောအားဖြင့် ပြားသောရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းကြောင့် တဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော) ဤအလုံးစုံသော သမ္မသနသည်လည်း။ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊ ဟူသော။ [၂၄၆] ဧတေသု သမ္မသနသု၊ (အနတ္တ-ဟူသော တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်သော) ဤသမ္မသန၏။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။ ကေ သမ္မသနံ၊ (အနတ္တဟူသော တခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဘေဒတော၊ အတိတ်စသော သြကာသအပြားအားဖြင့်။ ကောဒသဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာဒီသု၊ ဝေဒနာကွန္ဓာစသော နာမကွန္ဓာလေးပါးတို့၌။ သေ နယော၊ ဤရူပကွန္ဓာ၌ ဆိုအပ်သောနည်းကို။ နေတဗ္ဗော၊ အပ်၏[1]။

၆၉၆။ ပန၊ ပါး။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ တံ၊ ထိုအနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့်။ ဝါ၊ နိယမတော-ကေသေန၊ နှစ်ထေမကဲ့ တခုသောအဖို့အားဖြင့်။ သခ်ၢတာဒိ-ဘေဒံ၊ သခ်ၢတအဖြစ်စသော ဝိသေသရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ တေန၊ ကြောင့်။ အယ-အနိစ္စယ၊ ၏။ ပရိယာယဒဿနတ္ထံ ဝါ၊ ဝေဝုစ်ကိုပြခြင်းငှါ ၎င်း။ နာနာကာရေဟိ၊ အထူးထူးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ မနသိကာရ-ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝါ၊ အနိစ္စအဖြစ်ကို ပွါးစေခြင်းငှါ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါဝေ့ရ်ား။ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ နိရောဓမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝေဒနာဒီသု၊ ဝေဒနာ

၁-ရူပကွန္ဓာ၌ အဘေဒအားဖြင့် သုံးပါးသောသမ္မသန တဆယ့်တပါးသော သြကာသဘေဒအားဖြင့် သုံးဆယ့်သုံးပါး အပြားရှိသော သမ္မသနဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝေဒနာ-ကွန္ဓာ စသည်တို့၌ အဘေဒအားဖြင့်သုံးပါး ဘေဒအားဖြင့် သုံးဆယ့်သုံးပါးသည် ဖြစ်၏ဟု ဤအနက်ကို ညွှန်းလိုရကား သေ နယော ဝေဒနာဒီသု-မိန့်သော်၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့၌ သုံးဆယ့်သုံးပါးစီဖြစ်ရကား ခန္ဓာငါးပါးတည်၍ သုံးဆယ့်သုံးပါးနှင့်မြှောက်သော် သမ္မသနပေါင်း တရာ့ခြောက်ဆယ့်ငါးဝါရဖြစ်၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒွါရဆဋ္ဌအစရှိသည်တို့၌လည်း ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သမ္မသနအပြားကို စိစစ်တွက်လေ။

၂-အနိစ္စဖြစ်သော တခုးအပေါင်းသာလျှင် သခ်ၢတအဖြစ် အစရှိသော ဝိသေသရှိ၏။ အသခ်ၢတစသည် သဘောရှိသော သဘာဝမမှ၌ကား အနိစ္စအဖြစ်၏ မဖြစ်သင့်သော ကြောင့် သခ်ၢတအဖြစ်အစရှိသော ဝိသေသမရှိ ဟူလိုသတည်း။

အစရှိသည်တို့၌။ ဩ သ နုယော၊ ကို။ နေတမ္ဘော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စတ္တာရီသာကာရအနုပဿနာ

၆၉၇။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တယော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တ-သမ္မသနဿ၊ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တဟု သုံးသပ်ခြင်း၏။ ထိရဘာဝတ္ထာယ၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အကျိုးငှါ။ ကတမေဟိ စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ။ပ။ သြက္ကမတိတိ ဘေဿ၊ ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသ၏။ ဝိဘင်း ဝေဖန်ချိပ်ဟောရာပဒဘာဇနီ၌။ ပဋ္ဌက္ခန္ဓေ။ပ။ သံကိလေသိကခမ္မတောတိ၊ ဟူသော။ စတ္တာလီသာယ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) ပဋ္ဌက္ခန္ဓေ။ ပ။ သြက္ကမတိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အနုလောမညာဏံ၊ (အရိယာမဂ်ကို ရခြင်းအားလျော်သော ကြောင့်) အနုလောမ မည်သောဉာဏ်ကို။ ဝိဘဇေ္ဇန၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်တော်မူလိုသော။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဘေဒတော၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ယန္တံ အနိစ္စာဒိသမ္မသနံ၊ အကြင် အနိစ္စ အစရှိသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဿာပိ၊ (လေးဆယ့်လေးပါးသော ပကာရဘေဒရှိသော) ထိုအနိစ္စာဒိသမ္မသန၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣမေ ပဋ္ဌက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။

[ကတမေဟိ၊ အာဘယ်မည်ကုန်သော။ စတ္တာရီသာယ၊ လေးဆယ်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အနုလောမိကံ၊ အရိယမဂ်ကို ရခြင်းအားလျော်သော။ ခန္ဓေ၊ အာရုံ၏ သဘောသို့သက်ဝင်၍ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သောသဘောရှိ၍ ခံချိသောဉာဏ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရသနည်း။ ကတမေဟိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရီသာယ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမ္မတ္တနိယာမ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသည်ဟုဆိုအပ်သော မှန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မဆုတ်နစ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မြဲမြံသောအရိယမဂ်ကို။ သြက္ကမတိ၊ သက်နိုင်သနည်း။ (ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ သော်။)

ပဠုက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ (နောက်နောက်ကိုလည်း ဤနည်းယှဉ်) ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ရောဂတော၊ ယာပျနာဟူသော မူလရောဂါနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ဂဏ္ဍ-တော၊ အိုင်းအမာနှင့်တူသောအားဖြင့်။ သလ္လတော၊ မြားငြောင့်နှင့်တူသောအားဖြင့်။ အဃတော၊ အစီးအပွါးမဲ့ကို ဆောင်သောအားဖြင့်။ အာဗာဓတော၊ (ယာပျဗျာဓိဟူသော မူလရောဂါမှတပါးသော) ပြင်းပြသည်းစွာသော အနာအားဖြင့်။ ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းနှင့်တူသော အားဖြင့်။ ပလောကတော၊ ဗျာဓိဇရာမရဏတို့ဖြင့် ပေါက်ကဲ့ ပျက်စီးသော အားဖြင့်။ ဤတိတော၊ (မျှားစွာသော ဗျသနကိုဆောင်သည်ဖြစ်၍ အသစ် အာဂန္တုက အကုသလပက္ခိယဗျသနဟောတုနှင့်တူ၍) ပျက်စီး ကြောင်းအားဖြင့်။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ (အထူးထူး အပြားပြား မျှားစွာသော အကျိုးမဲ့တို့ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသော)မင်းဘေး မင်းဒဏ်စသော ဥပဒ္ဒဝေါ၏တည်ရာဝတ္ထုအားဖြင့်။ ဘယတော၊ ခပ်သိမ်း သောဘေးတို့၏ တည်ရာအားဖြင့်။ ဥပသဂ္ဂတော၊ အကျိုးမဲ့တို့သည် အစဉ် လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ငြိတွယ်ခြင်းရှိသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရာဂစသော ဒေါသတို့နှင့်ကပ်ငြိခြင်း မကင်းသောအားဖြင့်။ စလတော၊ ဗျာဓိနှင့် ဇရာမရဏ လာဘ အလာဘစသော လောကဓံတရားတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်သောအားဖြင့်။ ပဘင်္ဂုတော၊ ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်သောအားဖြင့်။ အဓုဝတော၊ မြဲမြံခိုင်ခဲ့သောသဘော မရှိသောအားဖြင့်။ အတာဏတော၊ ဘေးကို မစောင့်မရှောက်နိုင်သောအားဖြင့်။ အလေဏတော၊ မှီခိုပုန်း အောင်းရာ မဟုတ်သောအားဖြင့်။ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ် သောအားဖြင့်။ ရိတ္တတော၊ ဓုဝသုဘသုခအတ္တစသည်အဖြစ်မှ ဆိတ်သော အားဖြင့်။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီးအားဖြင့်။ သုညတော၊ (သာမီ နိဝါသီ ကာရက ဝေဒက အဓိဋ္ဌာယကဟု တိတ္ထိတို့ကြုံဆအပ်သော) အတ္တမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ (တိတ္ထိတို့ကြုံဆအပ်သော) အတ္တ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်ဒေါသအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အထီးကျန်သော ကပဏမနုဿနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါးသောအဖျိုတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိသောအားဖြင့်။ အသာရကတော၊ အနှစ်မဟုတ် အကာနှင့်တူသော အားဖြင့်။ အဃမူလတော၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်းမူလအားဖြင့်။

ဝဓကတော၊ (အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ ချိုသာသောမျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ အကျွမ်းဝင်သောသူကိုသတ်တတ်သော) သူသတ်ရန်သူနှင့်တူသော အားဖြင့်။ ဝိဘဝတော၊ အစီးအပွါးကင်းသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ သာသင်တော၊ အာသဝေါ၏ အာရုံ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အာသဝေါ၏ ပဒဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ သခ်ၠတတော၊ ဟေတု အကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းတို့သည် ပေါင်းစု၍ပြုပြင်အပ်သောအားဖြင့်။ မာရာမိသတော၊ မစ္စုမာရ် ကိလေသမာရ်တို့၏အစာ အာမိသအားဖြင့်။ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဇရာဓမ္မတော၊ ရင့်ခြင်း ဟောင်းခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်းသဘော ရှိသောအားဖြင့်။ မရဏဓမ္မတော၊ သေခြင်း ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသော အားဖြင့်။ သောကဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ပရိ-ဒေဝဓမ္မတော၊ ငိုကြွေးခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဥပါယာသဓမ္မတော၊ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်းသဘော ရှိသောအားဖြင့်။ သံကိလေသိကဓမ္မတော၊ တဏှာသံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ ဒုစ္စရိတသံကိလေသတို့၏ အာရုံအဖြစ် တည်းဟူသော သဘောအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ (ဤကား စတ္တာရီ-သာကာရ၏ သရုပ်ပြတည်း)

ပဠုက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂါ ဝစရသည်။ အနုလောမိကံ၊ သော။ ခန္ဓာ ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ပဠုန်း၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနုံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော အသင်္ခတ-ဓာတ်သည်သာလျှင်။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ နိဗ္ဗာနုံ၊ ဝါနဟု ဆိုအပ်သောတဏှာမှ ထွက်မြောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂါဝစရသည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကမတိ၊ သက်၏။ [ဤကား ဝိဘင်္ဂနာကာရပြ ပဌမပုဒ်တည်း]

[၂၄၇] ၆၉၇။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ ခွဲအုံ့။ သော ယောဂါဝစရော၊ ထိုယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကေကံ၊ တပါး တပါးသော။ ခန္ဓံ၊ ကို။ (အနိစ္စာဒိသမ္ပ-သနဿ ဝသေန သမ္မသတိတိ သမ္ဘန္ဓော။ တဿ ပန သမ္ပသနဿ ပဠုန်ခန္ဓာနုံ သာဓာရဏတာယ ဧကေကံ ခန္ဓန္တိ ဝုတ္တံ)။ အနစ္စန္တိကတာယ၊ နောက်အစွန်းကို လွန်နိုင်သော သဿတ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ဝါ၊ နောက်အစွန်းကို မလွန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်[1]။ အာဒီအန္တဝန္တ-တာယ စ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ရှေးအစွန်း နောက်အစွန်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနိစ္စတော၊ နိစ္စဝုဝမဟုတ်သောအားဖြင့်။ (သမ္မသတိ၊ ၏။) (သမ္မန်။ သေ နယော သမ္ဘတ္ထ) ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠန-တာယ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း တံသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့သည် ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခဝတ္ထု-တာယ စ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုက္ခ၏၊ ဝါ၊ သံသရာဒုက္ခ၏ တည်ရာ ဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ (သမ္မသတိ၊ ၏။) ပစ္စယယာပနိယတာယ၊ ယထာရဟပစ္စည်းတို့ဖြင့် မျှစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ရောဂမူလတာယ စ၊ အစဉ်လိုက်သော အနာဘို့၏ အကြောင်းမူလဖြစ်သော အနာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ အစဉ်လိုက်သော အနာတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ယာပျအနာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ရောဂတော၊ အစဉ်လိုက်သော အနာတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ယာပျရောဂါနှင့် တူသောအားဖြင့်။ ဒုက္ခတာသူလယောဂိတာယ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော ဒုက္ခတာဟု ဆိုအပ်သော ထိုးကျင့်ကိုက်ခဲခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကိလေသာသုစိပဠ္ဌရဏတာယ၊ (ထိုက်သည်အား လျော်စွာ အာရုံအားဖြင့်ရင်း, သမ္မယုတ်အားဖြင့်ရင်း ရှုဂအစရှိသော) ကိလေသာဟူသော မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အညစ်ကို တစစ်စစ်ယိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပ္ပါဒဇရာ-ဘင်္ဂေဟိ၊ ဥပါဒ် ဇရာ ဘင်တို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဓုမာတကပရိပက္ကပဘိန္နတာယ စ၊ ဖူးဖူးယောင်သည်၏အဖြစ် မှည့်ကျက်သည်၏အဖြစ် ပရိုးပရဲပေါက်ကွဲ ကွဲအက်ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာနှင့်

၁-အန္တံ အတိက္ကန္တန္တိ အစ္စန္တ်။ အန္တံ ပရကောဋ္ဌံ၊ နောက်အစွန်းကို။ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်သည်တည်း။ အစ္စန္တ်၊ နောက်အစွန်းကိုလွန်သည်။ အစ္စန္တမေဝ အစ္စန္တိကံ။ သဿတ ရသတည်း။ နု အစ္စန္တိကံ အနစ္စန္တိကံ။ အသဿတ ရသတည်း။ အနစ္စန္တိကဿ ဘာဝေါ အနစ္စန္တိကတာ၊ တာယ အနစ္စန္တိကတာယ။ အနိစ္စန္တိက ရှိသည်ကား အမှား။ အနစ္စန္တိ-ကတာယာတိ အစ္စန္တိကတာဘာဝတော။ အသဿတတာယာတိ အဋ္ဌော။ သဿတံ ဟိ အစ္စန္တိကံ အပရဟယ ကောဋ္ဌိယာ အဘာဝတော။ ဋီကာ။

တူသောအားဖြင့်။ (ရှေးဦးမရှိမူ၍ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဥပါဒဖြင့် ဥဒ္ဓေမာတ၊ ဤသို့စသည် အစဉ်အတိုင်းဟု) ပဋိဗာဇနကတာယ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဇ္ဇောတုဒနတာယ၊ ကိုယ်တွင်းဌာ ထိုးကျင့်စူးဝင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုန္ဒိဟရဏီယတာယ စ၊ အရိယမဂ် တည်းဟူသော မွေးညှပ်နှင့်ကင်း၍နုတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သလ္လတော၊ ကိုယ်တွင်းစူးဝင်သော မြားကြောင့်အားဖြင့်။ ဝိဂရဟဏီယတာယ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကဲ့သို့ ဘုရားအရိယာတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဝမိုဿာဝဟနတာယ၊ သတ္တဝါ အများတို့၏ စီးပွါးမဲ့ကို လွန်စွာဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဃဝတ္ထုတာယ စ၊ အဃဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ် ထိုတို့၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဃ-တော၊ ဘုရားအရိယာတို့ ကဲ့ရဲ့များ၍ စီးပွါးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့၏ တည်ရာဝတ္ထုအားဖြင့်။ အသေရိဘာဝဇနက-တာယ၊ (ဣရိယာပုထ်လေးပါးဌာ ကိုယ်စွမ်းအားဖြင့် မတတ်နိုင်) မိမိနှင့် စပ်ခြင်းမရှိ သူတပါးနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[1]။ အာဗာဓပဒဋ္ဌာနတာယ စ၊ အသည်းအသန် လွန်စွာ နှိပ်စက်သော အနာ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာဗာဓတော၊ အသည်းအသန် လွန်စွာနှိပ်စက်သော အနာနှင့် တူသောအားဖြင့်။ အဝသတာယ၊ အလိုသို့မလိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဝိယော-တာယ၊ (မအိုစေလင့်၊ မနာစေလင့်၊ မသေစေလင့်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်) စီရင်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပအားဖြင့်။ ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ၊ ဗျာဓိဇရာမရဏတို့ဖြင့်။ ပလုဇ္ဇန-တာယ၊ ပြိုကွဲပေါက်ပြဲပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပလုဇ္ဇန-တာယ၊ လွန်စွာပျက်စီးခြင်း ဗျသနသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပလောကတော၊ ဗျာဓိဇရာမရဏတို့ဖြင့် ပြိုကွဲပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဗျာဓိဇရာမရဏတို့ဖြင့် လွန်စွာပျက်စီးခြင်း ဗျသနရှိသည်၏

၁-သေန အတ္ထနာ ဤရော အာယတ္တော သေရော၊သေရော အယ အတ္ထိတိ သေရီ၊ နသေရီ အသေရီ။ သူတပါးတို့သည် လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်း ထူပေးခြင်း လှည့်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့် သူတပါးနှင့်စပ်သော ကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သူနာသည် အသေရီမည်သကဲ့သို့ ခန္ဓာတို့သည်လည်း အသေရီဘာဝ သူတပါးနှင့်စပ်ခြင်းရှိသည်ကို ဖြစ်စေသည်ဟူသို့။

အဖြစ်ဖြင့်။ အနေကဗျသနာဝဟနတာယ၊ အထေ့ထေ့အပြားပြား များစွာ သောပျက်စီးခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဤတိတော၊ (ပျက်စီးခြင်းငှါ ရောက်လာသောအာဂန္တုက အကုသလအပင်းအသင်း များနှင့်တူသော) ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ အဝိဒိတာနံယေဝ၊ (ဥထဲကြက်ငယ် ပေါက်ဝယ်ကျေးသို့) တွေးဆချိသိခြင်းငှါ မတတ်အား သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပုလာနံ၊ ပြန့်ပြောပေါများကုန်သော။ အနတ္ထာနံ၊ မင်းဘေး မင်းဒဏ်စသော အကျိုးမဲ့တို့ကို။ အာဝဟနတော စ၊ ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဝတ္ထုတာယ စ၊ အလုံးစုံ ကပ်ရှိနှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ၏ တည်ရာဝတ္ထုယာခင်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပဒ္ဒဝတော၊ များစွာသော မင်းဘေး မင်းဒဏ် မကြုံစည်အပ် ကပ်ရှိနှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါအားဖြင့်။ သဗ္ဗဘယာနံ၊ မျက်မြင်လောက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ရောက်သောဘေး တမလွန်လောက ရောက်သောဘေးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အလုံးစုံသောဘေးတို့၏။ အာဂတရ-တာယ၊ တည်ရာ (ဘေးတွင်းသဖွယ်)၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခဝူပသမ-သခ်ါတသ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးချမ်းမြေ့ရာဟု ဆိုအပ်သော။ ပရမသာသဿ၊ လွန်စွာသက်သာရာဟု ဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၏။ ပဋိပက္ခ-ဘူတတာယ စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘယတော၊ ချမ်းသာစသည်နှင့်မရော ပြန့်ပြောများပြား ကြီးမားသော ဘေးအားဖြင့်။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ အနတ္ထေဟိ၊ ဗဟိဒ္ဓဋ္ဌ ဉာတိဗျသနစသည် အစ္စတ္တဋ္ဌရောဂါစသည် အပြားရှိကုန်သော အနတ္ထ တို့သည်။ အနုဗန္ဓတာယ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒေါသုပသတ္ထတာယ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း သမ္ပယုတ်အားဖြင့်ရင်း ရာဂ အစရှိသောဒေါသတို့နှင့် ကပ်ငြိရှက်တွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပသဂ္ဂေါ ဝိယ၊ ဘီလူးဥပါ ယုတ်မာသောနတ်ဆိုးတို့သည် ဆောင်အပ် ဖြစ်စေအပ်သော ရောဂါဗျာဓိအစရှိသော အနတ္ထကဲ့သို့။ အနဓိဝါသ-နာရဟတာယ စ၊ သည်းခံခြင်းငှါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပသဂ္ဂတော၊ ဗဟိဒ္ဓအစ္စတ္တဉာတိဗျသနရောဂစသော အနတ္ထတို့ဖြင့် ကပ်၍ ငြိတွယ် နှိပ်စက် ခွါနိုင်ခက်သောအားဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဘီလူးဥပါ ယုတ်မာ သောနတ်ဆိုးတို့သည် ဆောင်အပ်ဖြစ်စေအပ်သော ရောဂါဗျာဓိ အစ ရှိသော အနတ္ထနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ စေဝ၊

တို့ကြောင့်ရင်း။ လာဘာလာဘာဒီဟိ၊ လာဘအလာဘ အစရှိကုန်သော။ လောကဓမ္မေဟိ စ၊ လောကခံတို့ကြောင့်ရင်း။ ပစလိတတာယ၊ မတည်မတ္ံစား အပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စလတော၊ ဗျာဓိဇရာမရဏလာဘာလာဘစသော လောကခံတို့ကြောင့် မတည်ကြည်မတ္ံစား တုန်လှုပ်သောအားဖြင့်။ ဥပဂ္ဂမေန စေဝ၊ မိမိ၏ရင်း သူတပါး၏ရင်း ပယောဂလုံလဖြင့်ရင်း။ သရသေန-သဘာဝေန စ၊ သဘောအားဖြင့်ရင်း။ ပဘင်္ဂပဂမနသီလတာယ၊ ဖရိုဖရဲပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ခြင်း အလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဘင်္ဂတော၊ မိမိလုံ့လ သူတပါးလုံ့ဖြင့်ရင်း သဘောအားဖြင့်ရင်း ဖရိုဖရဲပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်သော အားဖြင့်။ သဗ္ဗာဝတ္ထုနိပါတိတာယ၊ အလွန်နုသောကာလမှစ၍ တချွေချွေကြွေ၍ကျသော သစ်သီးကဲ့သို့ မန္ဒာခဏွစသော အလုံးစုံသောအဝတ္ထာတို့၌ ကြွေကျခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ထိရဘာဝဿ၊ မကြွေကျသော်လည်း ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အနှစ်မဲ့သည်ဖြစ်၍ မြဲမြံခိုင်ခံ့သောအဖြစ်၏။ အဘာဝတာယ စ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဒ္ဓုဝတော၊ မမြဲမြံမခိုင်ခံ့သောအားဖြင့်။ (ထိရံ ဟိ ဓုဝံ နာမ ဟောတိ) အတာယနတာယ စေဝ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အလဿနေယျခေမတာယ စ၊ (စောင့်ရှောက်စေလိုသော အာသာဖြင့်ဆည်းကပ်ပါသော်လည်း) မရအပ်သော ဘေးကင်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတာဏတော၊ ဘေးမဲ့စိမ့်သောငှါ မစောင့်ရှောက်တတ်သောအားဖြင့်။ အလ္လီယိတုံ၊ (ဆင်းရဲဒုက္ခမှကြောက်သည်ဖြစ်၍ ခိုမှီကပ်ရပ်လိုသော အာသာဖြင့်) ကပ်ရပ်ခိုမှီခြင်းငှါ။ အနရဟတာယ၊ မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အလ္လီနာနမ်ိ၊ (ခိုမှီကပ်ရပ်လိုသော အာသာဖြင့်) ကပ်ရပ်ခိုမှီလာသော သူတို့အားလည်း။ လေဏကိစ္စာကာရိတာယ၊ (ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပျောက်ကွယ်နစ်စေခြင်း ဟူသော) ပုန်းအောင်းရာကိစ္စကို မပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အလေဏတော၊ (ဆင်းရဲဒုက္ခမှကြောက်၍ ကွယ်ပျောက်စေခြင်းငှါ) ပုန်းအောင်းခိုမှီရာမဟုတ်သောအားဖြင့်။ နိဿိတာနံ၊ (ဇာတိဇရာဗျာဓိစသောဘေးကို ကြောက်၍) မှီခိုကပ်ရပ်ကုန်သောသူတို့၏။ ဘယသာရကတ္တာဘာဝေန၊ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏ စသောဘေးကို ညှဉ်းဆဲဖျောက်ပယ်တတ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသရဏတော၊ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏစသော

ဘေးကို မဖျောက်ပယ်မလွှင့်ပျက်တတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ယထာပရိကပ္ပိတေဟိ၊ (ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား မရှိ) အတိဗာလပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြုံဆအပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ ဓုဝသုဘသုခအတ္တာဘာဝေဟိ၊ ခိုင်ခဲ့မြဲမြံသည်၏အဖြစ် တင့်တယ်လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ် ချမ်းသာသည်၏အဖြစ် အတ္တ၏အဖြစ်တို့ဖြင့်။ ရိတ္တ-တာယ၊ အတ္ထင်းသားအနှစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရိတ္တတော၊ ဓုဝသုဘသုခအတ္တ အဖြစ်ဟူသော အတ္ထင်းအနှစ်ကင်းသော အားဖြင့်။ (အန္တော သာရာဘာဝေါ ရိတ္တတာ) ရိတ္တတာယေဝ၊ အတ္ထင်းသားအနှစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီးအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပကတ္တာ၊ သေးငယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုစ္ဆတော၊ သေးငယ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့်။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ အပ္ပကမ္ပိ၊ သေးငယ်သည်ကိုလည်း၊ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်ကိုလည်း။ တုစ္ဆန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာမိနိ၀ါသိကာရကဝေဒကာဓိဋ္ဌာယကဝိရဟိတတာယ၊ အရှင်သခင်, အမြဲနေသူ, ပြုလုပ်တတ်သည်, ခံစားတတ်သည်, ဓိဋ္ဌာန်ဆောက်တည်တတ်သည်ဟုဆိုအပ်သော အတ္တမှကင်းသည်ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုည-တော၊ သာမိ နိ၀ါသိ ကာရက ဝေဒက အဓိဋ္ဌာယက ဟု ဗာလတိတ္ထိတို့သည် ကြုံဆအပ်သော အတ္တမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ (နတ္ထိ အတ္တာ ဧတေ-သာတိ အနတ္တာ။ ပြု။) သယဉ္စ၊ မိမိ၏လည်း။ အသာမိကဘာ၀ါဒိတာယ၊ အရှင်မဟုတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ သာမိ နိ၀ါသိ ကာရက ဝေဒက အဓိဋ္ဌာယက ဟု ဗာလတိတ္ထိတို့သည် ကြုံဆအပ်သော အတ္တမဟုတ်သောအားဖြင့်။ (နှ အတ္တာတိ ဟိ အနတ္တာ-တိ) ပ၀တ္တိဒုက္ခတာယ၊ ပ၀တ္တိဟူသော ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[1]။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အာဒီနဝတာယ စ၊ အပြစ်ဒေါသ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာဒီနဝတော၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခဟူသော အပြစ်ဒေါသအားဖြင့်။ အထ ဝါ၊ ကား။ အာဒီနံ၊ အလွန်အထီးကျန်သည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲရှိရှား ပင်ပန်းလှစွာ[2]။

၁-ပ၀တ္တိ နိ၀တ္တိ နှစ်ပါးတို့တွင် ပ၀တ္တိကား ဝဋ္ဋဖြစ်၍ ဒုက္ခတည်း။ နိ၀တ္တိကား နိရောဓနိဗ္ဗာနဖြစ်၍ သုခတည်း။ ပဌမံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော သုခံ နိဗ္ဗာနံ-ဟူသကား။

၂-အာဒီနဉ္စိ ဘာ၀နပုံသကနိဒ္ဒေသော ယထာ ဂေမဉ္စဉ္စိ၊ အတိ ဝိယ ကပဏဉ္စိ အတ္ထော။ ဘုသတ္ထော ဟိ အယမာကာရော။ ဋီ။

ဝါတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒီနဝေါ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤအာဒီနဝဟူသော အမည်သည်။ ကပဏမနုဿာ၊ အထီးကျန်သော သူဆင်းရဲ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာတို့သည်လည်း။ ကပဏာယေव၊ ဆင်းရဲရိုရှားပင်ပန်းစွာ အထီးကျန်သော သူဆင်းရဲနှင့်တူကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒီနဝသဒိသတာယ၊ ဆင်းရဲရိုရှားပင်ပန်းစွာ အထီးကျန်သော သူဆင်းရဲနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒီနဝတော၊ ငတ်မွတ်ချည်းနှီး အထီးကျန်သော သူဆင်းရဲနှင့်တူသောအားဖြင့်။ ဇရာယ စေဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ မရဏေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဝေ၊ နှစ်ဖို့အားဖြင့်။ ပရိဿာမပဟတာယ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပရိဏာမဝမ္မတော၊ ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ဖို့အားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗလတာယ၊ (အလိုလိုပင် ပျက်စီးတတ်၍) အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဖေဂ္ဂု ဝိယ၊ အကာကဲ့သို့။ သုခဘဉ္ဇနိယတာယ စ၊ ဖျက်ဆီးလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အသာ-ရကတော၊ အကာသဖွယ် ပျက်စီးလွယ်သည်ဖြစ်၍ အနှစ်မဲ့သောအားဖြင့်[1]။ အဃဟေတုတာယ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဃမူလတော၊ ကြမ်းကြုတ်ရှုန့်ရင်းသော မကောင်းမှုအကုသိုလ်

☰ ၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်။ [၂၄၈] မိတ္တမုခသပတ္တော၊ အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ ပြုံးချိုသောမျက်နှာရှိသော ရန်သူသည်။ ဝိဿာသဃာတီ ဝိယ၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်သကဲ့သို့။ ဝိဿာသဃာတိတာယ၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဓကတော၊ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သတ်တတ်သော မိတ္တမုခသပတ္တနှင့် တူသောအားဖြင့်။ ဝိဂတဘာဝတာယ၊ ကင်းသောပွါးစီးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပွါးစီးခြင်း ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိဘဝသမ္ဘူတတာယ စ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမှ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိဘဝတော၊ ပွါးစီးခြင်းကင်းသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမှ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ အာသဝပဒဋ္ဌာနတာယ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ပဒဋ္ဌာန်၏အဖြစ်

၁-အစ္ဆိုသော ဒုဗ္ဗလသည် မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ ကမ္မညဘာဝ၊ အမှုဌ် ခံ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒုဗ္ဗခံသိယ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲသည်။ ဤခန္ဓာတို့ကား ဤကဲ့သို့မဟုတ် အကာကဲ့သို့ ဒုဗ္ဗခံသိယ၊ ဖျက်ဆီးလွယ်သည်သာတည်းဟူခြင်းငှါ ဖေဂ္ဂု ဝိယ သုခဘဉ္ဇနိယတာ စ-ဟူသည်။

ကြောင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံအားဖြင့်။ ဟေတု-ပစ္စယေဟိ၊ ဇနကအကြောင်း ဥပထမ္ဘက အကြောင်းတို့သည်။ အဘိ-သင်္ခတာဘာယ၊ ပြုပြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခတတော၊ ဇနက အကြောင်း ဥပထမ္ဘကအကြောင်းတို့သည် အညီအညွှတ်ကပ်၍ ပြုပြင်အပ် သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ မစ္စုမာရကိလေသမာရာနံ၊ မစ္စုမာရ် ကိလေသ မာရ်တို့၏။ အာမိသဘူတာယ၊ စားအပ်သောအစာ အာမိသဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မာရာမိသတော၊ မစ္စုမာရ် ကိလေသမာရ်တို့၏ စားအပ်သောအစာ အာမိသအားဖြင့်။ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏပကတိ-တာယ၊ ဇာတိသဘော ဇရာသဘော ဗျာဓိသဘော မရဏသဘောရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏဓမ္မတော၊ ဇာတိသဘော ဇရာ သဘော ဗျာဓိသဘော မရဏသဘောရှိသောအားဖြင့်။ သောကပရိဒေဝ-ဥပါယာသဟေတုတာယ၊ သောက၏အကြောင်း ပရိဒေဝ၏အကြောင်း ဥပါယာသ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် [1]။ သောကပရိဒေဝဥပါယာသ-ဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်း၏အကြောင်း ငိုကြွေးခြင်း၏အကြောင်း လွန်စွာပင် ပန်းခြင်း၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတသံကိလေသာနံ၊ တဏှာသံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ ဒုစ္စရိတသံကိလေသတို့၏။ ဝိသယဓမ္မ-တာယ၊ အာရုံဖြစ်သောတရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံကိလေသိကဓမ္မတော၊ တဏှာသံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ ဒုစ္စရိတသံကိလေသတို့၏ အာရုံဖြစ် သော တရားအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ပဘေဒတော၊ လေးဆယ်သောအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အနိစ္စာဒိ-သမ္မသနာ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့ [2]။ ဣဒေ၊ ဤနယဝိပဿနာ၌၊ ဝါ၊ ကလာပသမ္မသန ၌၊ ဝါ၊ လေးဆယ်သော သမ္မသနဘေဒတို့တွင်။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စ

၁-ဓမ္မ-သဒ္ဒါသည် ဇာတိဓမ္မာနံ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ပကတိအနက်ရှိသည်။ ဓမ္မပဒ္ဌိသမ္ဘိဒါ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ဟေတုအနက်ရှိသည်လည်းဖြစ်ရကား ဇာတိဇရာ ဗျာဓိမရဏ ပကတိယာ သောကပရိဒေဝဥပါယာသဟေတုတာယ-မိန့်သော်။

၂-လေးဆယ်သော သမ္မသနတို့သည်လည်း သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌ အတွင်း ဝင်သည်သာတည်း-ဟု ထိုသုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ဣဒေ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။

အားဖြင့်။ပ။ မရဏမမ္မတော၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ၊ တခုတခုသောခန္ဓာ၌။ ဒသ ဒသ၊ ဆယ်ပါးဆယ်ပါးသော သမ္မသနတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပညာသ အနိစ္စာနုပဿနာနိ၊ ငါးဆယ်သော အနိစ္စာနုပဿနာတို့ရင်း။ ပရတော၊ အားဖြင့်။ပ။ အနုတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ၊ ၌။ ပဋ္ဌ ပဋ္ဌ၊ သမ္မသနတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဋ္ဌဝိသတိ အနုတ္တာနုပဿနာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အနုတ္တာနုပဿနာတို့ရင်း။ သေသာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော တဆယ့်ငါးပါးသော သမ္မသနတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ဒုက္ခတော ရောဂတောတိအာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဧကေ-ကသ္မိံ ခန္ဓေ၊ ၌။ ပဋ္ဌဝိသတိ ပဋ္ဌဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး နှစ်ဆယ့်ငါးပါးတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဋ္ဌဝိသတိသတံ ဒုက္ခာနုပဿနာနိ၊ တရာ့နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အနုပဿနာတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (တေ ပဘေဒါ၊ ထိုလေးဆယ်သော သမ္မသနပဘေဒတို့သည်။ တီသု၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့၌။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။)

ဣတိ-ဝေါ၊ ဤသို့ ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဒ္ဒိသတဘေဒေန၊ နှစ်ရာသော အပြားရှိသော။ ဣမိနာ အနိစ္စာဒိသမ္မသနေန၊ ဤအနိစ္စစသော သမ္မသနဖြင့်။ ပဋ္ဌက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္မသတော၊ စုံစမ်းသုံးသပ်သော။ အသ-ယောဂိနော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ နယဝိပဿနာသင်္ခါတံ၊ နယဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော။ တံ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တသမ္မသနံ၊ ထိုအနိစ္စဟု သုံးသပ်ခြင်း ဒုက္ခဟု သုံးသပ်ခြင်း အနတ္တဟု သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ထိရုံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်။ ယောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစီအရင်သည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဘွေ၊ ဤလေးဆယ်သော သမ္မသနတို့၌၊ ဝါ၊ ဤနယဝိပဿနာ၌။ ပါဠိ-နယာနုသာရေန၊ ပါဠိနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ သမ္မသနာရဟ္ဟဝိဓာနံ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌စ၍ အားထုတ်သောအစီအရင်တည်း။

ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရဏနဝက

၆၉၉။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေါ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ နယဝိပဿနာယ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို အကျဉ်းအားဖြင့် ရှုခြင်းတည်းဟူသော နယ-ဝိပဿနာ၌။ ယောဂံ၊ အပတ်တကုတ် အားထုတ်လုံ့လကို။ ကရောတောပိ၊ ပြုပါသော်လည်း။ ယဿ၊ အကြင်မုဒိန္ဒြိယမန္ဒပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နယ-ဝိပဿနာ၊ သည်။ နိ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံသည်ဖြစ်အံ့။ တေန-ယောဂိနာ၊

ထိုယောဂီသည်။ (သမ္မသိတဗ္ဗ-ဌ်စပ်) နဝဟိ အာကာရေဟိ၊ ဆိုလတံ့ ကုန်သော ကိုးပါးသောအာကာရတို့ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ တိက္ခာနိ၊ ထက်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာနံ၊ ဝိပဿနာ ရှုအပ်ကုန်သော ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ခယမေဝ၊ ဘင်္ဂဏကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုဘင်ကိုရှုခြင်းဌာနလည်း။ သက္ကစ္စကိရိယာယ၊ အရိုအသေပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘာဝနံ၊ ကို။) သမ္ပာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေ၏။ သာတစ္စကိရိယာယ၊ မပြတ်မလပ် အပတ်တကုတ်ပြုခြင်းဖြင့်။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏။ သပ္ပါယကိရိယာယ၊ အာဝါသအစရှိသော ခုနစ်ပါးသောသပ္ပါယကို မှီဝဲခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏။ သမာဓိဿ၊ သမထ၏။ နိမိတ္တဂ္ဂါ-ဟေန စ၊ နိမိတ်အခြင်းအရာကိုကောင်းစွာ မှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏[1]။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ အနုပဝတ္တနတာယ၊ အသင့်အလျော်အားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏[2]။ ကာယေ စ၊ ကိုယ်ဌာ-ရင်း။ ဇီဝိတေ စ၊ အသက်ဌာရင်း။ အနပေက္ခတံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုငဲ့ကွက်မချစ် အနပေက္ခပြုအပ်သော ကိုယ်စိတ်ဌာ။ (အနပေက္ခဘာဝေန၊ ငဲ့ကွက်မချစ် အနပေက္ခပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ တိက္ခဘာဝါပါဒနေန စ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်လည်း ကောင်း။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို[3]။) နိဗ္ဗာနေန[4]၊ ပျင်းရိခြင်းမှထွက်မြောက်တတ်သော လုံ့လဖြင့်။ အဘိဘုယ္ယ၊ လွှမ်းမိုး၍။ (ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာကို။ သမ္ပာဒေတိ၊ ၏။) အန္တရာ စ၊ အကြင် အကြင်

၁-အကြင်အခြင်းဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား ဝိပဿနာသမာဓိသည်ဖြစ်၏၊ ထိုသမာဓိဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော နိမိတ်အခြင်းအရာကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံစေသည်ဟူလို။

၂-ဘာဝနာစိတ်၏တွန်းသောအခါ ပီတိဝိရိယဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်, ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်တို့ကို ပွါးစေသဖြင့် ပြည့်စုံစေ၏ဟူလို။

၃-တတ္ထ၊ ထိုသို့ ကိုယ်နှင့်စိတ်ဌာမင့်မူ၍ ဣန္ဒြေတို့ကို ထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေ-ရာဌာ။ (ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။) ဟူ၍ပေးလျှင် "တသို့ ကာယစိတ္တေ အနပေက္ခ-ဘာဝေန ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခဘာဝါပါဒနေ"ဟူသော သိမ္ဗဠိအဖွင့်နှင့်ညီ၏။ (ဆ-သံ-သော)။

၄-နိဗ္ဗာနမဓာတု-ဟူသောပါဠိနှင့်ရင်း ဝိရိယေန-ဟူသော ဌိကာနှင့်ရင်း ညီ၏၊ ယခု စာကိုယ်ဌကား နေက္ခမ္မေန-ဟုရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)။

အလိုရှိအပ်သော ဘာဝနာပြည့်စုံပြီးပြေခြင်း၏ အကြားဌာလည်း။ အဗျာ-သာနေန၊ မတ္တန်ဆုတ် မရပ်တန့်သဖြင့်။ (ဘာဝနံ၊ ကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာနံ၊ အဌကထာဌာမိန့်အပ်ကုန်သော။ နဝန္နံ၊ ကုန်သော။ အာကာရာနံ၊ အခြင်းအရာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ တိက္ခာနိ၊ ထက်သည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပထဝီကသိဏ-နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သတ္တ အသပ္ပါယာနိ၊ ခုနစ်ပါးသော အသပ္ပါယတို့ကို။ ဝဇ္ဇေတ္မာ၊ ကြဉ်၍။ သတ္တ သပ္ပါယာနိ၊ ခုနစ်ပါးသော သပ္ပါယတို့ကို။ သေဝမာနေန၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ရူပံ၊ ကို။ သမ္မသိတဗ္ဗံ၊ သုံးသပ်ရာ၏[1]။ ရူပံ၊ ကို။ သမ္မသန္တေန၊ သုံးသပ်သော ယောဂီသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။

ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ

[၂၄၉] ၇၀၀။ သေယျထိဒံ၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းအဘယ်နည်းဟူမူ။ ဣဒံ ရူပံ နာမ၊ ဤရုပ်မည်သည်။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံအစရှိသည်တို့၏အစွမ်း အားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။

၁-သိမ်မွေ့သောဟုလဲသန္ဓာတို့ကို ထင်းဖောက်လိုသည်ရှိသော် အလွန် သိမ်မွေ့သော စူးသည်ဖြစ်သင့်သကဲ့သို့ ထိုအတူ နှုးညံ့သိမ်မွေ့သော နာမ်ရုပ်တို့ကိုဝင်း နာမ်ရုပ်၏အကြောင်း ကိုဝင်း သိမ်းဆည်းသည်ရှိသော် ထက်သောဉာဏ်သည်ဖြစ်သင့်၏၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏ ခယဝယ ကိုရှုရာ၌ တိက္ခတရအလွန်ထက်စွာသောဉာဏ်သည်ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုဉာဏ်၏အလွန်ထက်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း သွေးကျောက်ဌသိမ်မွေ့ပြေပြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုသဖြင့် ပေါက်ဆိန်သွားဏ ထက်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့ သမာဓိဟူသောကျောက်ဌ သွေးသဖြင့် သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ထက်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဖြင့် ပြီးစေအပ်၏၊ ထိုထက်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေ ခြင်းသည်လည်း အကြင်ကိုးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဖြစ်၏၊ ထိုကိုးပါးသော အခြင်း အရာတို့ဌ ဓဏိက ဖြစ်ကုန်သော သခ်ါရတို့၏ ဓဏတိုင်းဓဏတိုင်း ပျက်သောအခြင်းအရာကို ရှုခြင်းကို ဥပ္ပန္နပ္ပန္နာနံ သခ်ါရာနံ ခယမေဝ ပဿတိ-ဟု လက်ဦးဆိုအပ်၏၊ ဉာဏ်၏အလွန် ထက်သည်၏အဖြစ်မရှိလတ်သော် ကြွင်းသောဣန္ဒြေ၏ ထက်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် ကြွင်းသောဣန္ဒြေတို့၏ ထက်သည်၏အဖြစ်ကို ဉာဏ်ထက်သည်၏အဖြစ်၏ အဆောက်အဦး သမ္ဘာရအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ၀၊ အဝိနာဘာဝအားဖြင့်ဆိုအပ်၏၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ စင်စစ် သဘော ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တပေါင်းတည်း မသုံးသပ်ကောင်းသည်၏အဖြစ် ကြောင့်ဝင်း ထိုတပေါင်းတည်း သုံးသပ်ခြင်း၏ ဤဌမလိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း ကာလေန ရူပံ သမ္မသိတဗ္ဗံ ကာလေန အရူပန္တိ-ဟူသတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း ရုပ်၏ သြဠာရိက၏ အဖြစ်ဖြင့် သိလွယ်သည်ဖြစ်ရကား လက်ဦးစွာ သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ရူပံ သမ္မသန္တေန-ဟုမိန့်သော်။

ဝိသုဒ္ဓိ နိဿယ ၅-၇-ပ-မ-ဗ-သ-စ

နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောအကြောင်းတို့တွင်။ သမ္ဘေသံ၊ ကာမာဝစရစသည်အဏ္ဍဇစသည်အပြားအားဖြင့် ပြားကုန်သော အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ရူပံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ မဆွလက်မှန်။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့အား။ တာဝ၊ စွာ။ တိသန္တတိဝသေန၊ ကာယဒသက ဝတ္ထု-ဒသက ဘာဝဒသကဟူသော သုံးပါးသော သန္တတိသီသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထုကာယဘာဝဒသကသခ်ါတာနိ၊ ဝတ္ထုဒသက ကာယဒသက ဘာဝ-ဒသကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ တံ သ ရူပါနိ၊ သုံးဆယ်သော ကမ္မဇရူပ်တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တာနိ၊ ထိုသုံးဆယ်သော ကမ္မဇရူပ်တို့သည်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ဌိ၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယထာ စ၊ ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ တထာ၊ တူ။ ဌိတိက္ခဏေပိ၊ ဌိဝင်း။ ဘင်္ဂက္ခဏေပိ၊ ဌိဝင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနာမ် ရူပ်တို့တွင်။ ရူပံ၊ သည်။ ဒန္ဒနိရောဓံ၊ နှေးသောချုပ်ခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ ကြာမြင့်မှချုပ်ခြင်းရှိ၏။ (သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတ္တာ၊ တဆယ့်ခုနစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။)ဂရူပရိဝတ္တိ၊ လေးသောအပြန်ရှိ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ခိပ္ပနိရောဓံ၊ လျင်သောချုပ်ခြင်းရှိ၏။ လဟုပရိဝတ္တိ၊ ပေါ့သောအပြန်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ရူပ်တရားတို့ထက်လွန်ကဲစွာ နာမ်တရား၏တို့သော ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ ယထာ၊ လျင်သောအပြန်ရှိသကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သောအပြန်ရှိသော။ အညံ၊ စိတ်မှတပါးသော။ ဧကဓမ္မမ္ပိ၊ တခုသောတရားကိုမျှလည်း။ အဟံ၊ သည်။ နသမနုပဿာမိ၊ သမန္တစက္ခုဖြင့် ရှုသော်လည်း မြင်တော်မမူ။] ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပေ၊ ရူပ်သည်။ ဓရန္တေယေဝ၊ ထင်ရှားရှိစဉ်လျှင်။ သောဋ္ဌသ ဝါရေ၊ တဆယ့်ခြောက်ကြိမ်တို့တိုင်အောင်။ ဘဝင်စိတ္တံ၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏောပိ၊ သည်ရင်း။ ဌိတိက္ခဏောပိ၊ သည်ရင်း။ ဘင်္ဂက္ခဏောပိ၊ သည်ရင်း။

ကေသဒိသာ၊ တခုတည်းကဲ့သို့ တူကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ ရူပသာ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂဏာယေဝ၊ ဥပ္ပါဒကွဏ ဘင်္ဂကွဏတို့သည်သာလျှင်။ လဟုကာ၊ လျင်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏတို့နှင့်။ သဒိသာ၊ တူကုန်၏။ ဌိတိကွဏော၊ ရုပ်၏ဌိတိကွဏသည်။ မဟာ၊ ကြာမြင့်စွာ၏။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ သောဋ္ဌသ စိတ္တာနိ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်သော စိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဝတ္ထုတိ၊ တည်၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဌာနပ္ပတ္တံ၊ ဌီခဏသို့ရောက်သော။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းတပ်သော။ ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒုတိယဘဝဂ်ံ၊ ဒုတိယ ဘဝင် စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဒုတိယဘဝင်စိတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဌာနပ္ပတ္တံ၊ သော။ ပုရေဇာတံ၊ သော။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ တတိယဘဝဂ်ံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သရွေ့ကာလပတ်လုံး။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အာသန္နမရဏာယ၊ နီးသောသေခြင်း ရှိသောသတ္တဝါအား။ ကေမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဌာနပ္ပတ္တံ၊ သော။ ပုရေဇာတံ၊ သော။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သောဋ္ဌသ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒကွဏော၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ သောဋ္ဌသမေန၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်မြောက်သော။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဌာနကွဏော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ်၏ ဌီခဏ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ (ရူပံ၊ သည်။) သတ္တရသမဿ၊ တဆယ့်ခုနစ်ချက်မြောက်သော ဘဝင်စိတ်၏။ ဥပ္ပါဒကွဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂကွဏော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ်၏ဘင်ခဏ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ (ရူပံ၊ သည်။) သတ္တရသမဿ၊ ၏။ ဌာနကွဏံ၊ သို့။ ပတ္ဝာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ပဝတ္တိ နာမ၊ သံသရာဟူသော ဆက်ကာ ဆက်ကာဖြစ်တတ်သော တရားမည်သည်၊ ဝါ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (အသညူပပတ္တိယံ ဟိ နတ္ထိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိတိ) တာဝ၊ ထိုရွှေ လောက်။ ဧဝမေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဩပပါတိကာနမ္ပိ၊ ဥပပါတ်သတ္တဝါတို့အားလည်း။ သတ္တသန္တတိဝသေန၊ စက္ခုဒသကစသော

ခုနစ်ပါးသော သန္တာန်ကိသီသတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တာတိရိစ္ဆာန်၊ ခုနစ်ဆယ်သော ရုပ်တို့သည်။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၀၁။ တတ္ထ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းဌာ။ (ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဌာနစပ်) ကမ္မံ၊ ကံဎင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသောတရားဎင်း။ ကမ္မပစ္စယံ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသော တရားဎင်း။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားဎင်း။ ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အာဟာရလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားဎင်း။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားဎင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သေ-ဧသော ဝိဘာဂေါ၊ ဤသို့သော ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မ, ကမ္မ-သမုဋ္ဌာနစသည်တို့တွင်။ ဝါ၊ တတ္ထ-တသ္မိံ ဝိဘာဂေ၊ ထိုဝိဘာဂ၌။ ကုသလာ-ကုသလစေတနာ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းတပ်သောကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာသည်။ ကမ္မံ နာမ၊ ကံမည်၏။ (နု၊ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းတပ်ကာမျှဖြစ်သော ဝိပါက်ကြိယာစေတနာသည် ဤ၌ကံမမည်။) ဝိပါ-ကက္ခန္ဓာ စ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာတို့သည်ဎင်း။ စက္ခုဒသကာဒိသမသတ္တတိရူ-ပဉ္စ၊ စက္ခုဒသကစသော အမျှခုနစ်ဆယ်သော ကဋ္ဌတ္တာရုပ်သည်ဎင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားမည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ စက္ခုဒသကာဒိသမသတ္တတိကဋ္ဌတ္တာ ရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ကမ္မပစ္စယံ နာမ၊ ကံဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော တရားမည်၏[1]။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသောတရားအား။ (ဇနကမေဝ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်သာလျှင်။ နု။ မဟုတ်သေး။) ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယောပိ၊ ထောက်ပံ့

၁-ထိုစကားသင့်၏ ကံသည် ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇတရား၏ ဇနကသာဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဇနကလည်းဖြစ် ပရိပါလကလည်းဖြစ်တိသော်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဇဝိတိန္ဒြေ၏ ရင်း ဥဒရဂ္ဂိဟု ဆိုအပ်သော ကမ္မဇတေဇော၏ရင်း အစွမ်းအားဖြင့် အနုရက္ခန၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်ရင်း, အာဟာရစသည်တို့ကိုရခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဥပတ္ထမ္ဘကအာဟာရ စသည်တို့၏ အကြောင်းနိမိတ် ဖြစ်သောကြောင့်ရင်းတည်း။ ထို ကြောင့်မဟုတ်လော-ကမ္မံ ဟိ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ဥပတ္ထမ္ဘကပစ္စယောပိ ဟောတိ- မိန့်သော်။ ဤဝါကျ၌ ကမ္မံ ဟိ-ဟူသောပုဒ်သည် ရှိသင့်သည်၊ မရှိခဲ့မူတည့်၍ သမ္ပန်။

တတ်သော ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ်၊ ဝိပါက်စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်သည်။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ကံလျှင်အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ စိတ်လျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိသော ရုပ်မည်၏။ [၂၅၀] ကမ္မ-သမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရုပ်တို့၌။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌိခဏသို့ရောက်သော။ သြဇာ၊ သြဇာသည်။ အည်ံ၊ တပါးသော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ သြဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ရုပ်ကို။ (အာဟာရုနုဂတေ၊ အာဟာရသည် နှံ့အပ်သော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။) သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တတြပိ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော သြဇဋ္ဌမက ရုပ်၌လည်း။ သြဇာ၊ သြဇာသည်။ ဌာနံ၊ ဌိသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ အည်ံ၊ သော။ (သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။) သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ (သဒိသသန္တတိဝသေန၊ တူသောသန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) စတသော ဝါ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဝါ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ စပ်၏။ (တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။) ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ သော။ ကမ္မဇတေဇောဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဥတု သမုဋ္ဌာန် သြဇဋ္ဌမကဟု၌လည်း။ (ဌာနပ္ပတ္တာ၊ သော။) ဥတု၊ သည်။ အည်ံ၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ (သဒိသသန္တတိဝသေန၊ ဖြင့်။) စတသော ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ တို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ စပ်၏။ (တံ ရူပံ၊ သည်) ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ကမ္မဇ-ရူပဿ၊ ၏။ နိမ္မတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။

၇၀၂။ စိတ္တဇေသုပိ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၌လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်ဌင်း။ စိတ္တသမု-ဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ဌင်း။ စိတ္တပစ္စယံ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသောရုပ်ဌင်း။ စိတ္တပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ ရှိသော အာဟာရလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ဌင်း။ စိတ္တပစ္စယဥတုသမု-ဋ္ဌာနံ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သေ-သော ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို

စိတ္တ, စိတ္တသမုဋ္ဌာနစသည်တို့တွင်။ ကျေနပုံတိစိတ္တာနိ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ် သောစိတ်တို့သည်။ စိတ္တံ နာမ၊ စိတ်မည်၏။

တေသု၊ ထိုတခုယုတ်ကိုးဆယ်သောစိတ်တို့တွင်။ ဒ္ဒတ္တိ ံသ စိတ္တာနိ၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော စိတ်တို့ရင်း။ ဆဗ္ဗီသ၊ နှစ်ဆယ်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ရင်း။ ကျေနဝီသတိ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သောစိတ်တို့ရင်း။ (ဣမေ၊ ဤသုံးပါးသော ကောဋ္ဌာသဖြင့် ရေတွက်အပ်သောစိတ်တို့ကို။ ယထာ-ရဟံ၊ စွာ။) ရူပိရိယာပထဝိညတ္တိ၊ ရုပ်ဣရိယာပုထ်ဝိညတ်တို့ကို၊ ဇနကာ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ မတာ-ဉာတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ သောဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ကို။ အဇနကာ၊ ရုပ်ဣရိယာပုထ်ဝိညတ်တို့ကိုမဖြစ်စေတတ်သော စိတ်တို့ဟူ၍။ မတာ၊ ကုန်၏[၁]။

ဟိ၊ ခဲ့ပြီး။ ကာမာဝစရတော၊ ကာမာဝစရစိတ်မှ၊ ဝါ၊ ကာမာဝစရ-တော-ကာမာဝစရေသု၊ ကာမာဝစရစိတ်တို့တွင်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနိ၊ တို့ရင်း။ ဒ္ဒါဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနိ၊ တို့ရင်း။ မနောဓာတုဝဇ္ဇာ၊ မနောဓာတ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဒသကိရိ-ယာ၊ ဆယ်ပါးသောကြိယာစိတ်တို့ရင်း။ ကုသလကိရိယတော၊ ရူပကုသိုလ် ရူပကြိယာမှ။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ အဘိညာစိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒတ္တိ ံသ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ရူပိရိယာပထံ၊ ကိုရင်း။ ဝိညတ္တိ ံ စ၊ ကိုရင်း။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏[၂]။

၁-ဇနကာ ဇနကာ မတာ-ဟူလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ ပဒမတော-ကဲ့သို့ ဝုတ္တသန္ဓိ မှတ်ရာ သည်၊ ဤကိုရည်၍ ဇနကာ ဇနကာ မတာတိ ပုရိမကာတိ ကောဋ္ဌာသသံဂဟိတဇနကာ။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသိကာ သောဌသာတိ ဝုတ္တာ အဇနကာတိ မတာ ဉာတာ- ဋ္ဌိကာမိန့်သော်။

၂-ဣရိယာယ ကာရိကကြိယာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ပထဘာဝတော ဣရိယာပထာ။ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း လျောင်းခြင်း လေးပါးရသတည်း၊ အတ္ထအားဖြင့် ထိုသွား ခြင်းစသောအခိုက်အတံ့၌ ဖြစ်သော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ရုပ်မှလွတ်သော ဣရိယာပ-ထဝိညတ္တိသည်မရှိသည်မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့်ရုပ်မှအသီးခွဲ၍ ဣရိယာပထဝိညတ္တိကို ထုတ်အပ်သနည်း? ကာမဇ္ဇောတ္ထ ရူပဝိနိမုတ္တော ဣရိယာပတော ဝိညတ္တိ စ နတ္ထိ၊ တထာပိ နသဒ္ဒံ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ ဣရိယာပထုပတ္ထမ္ဘကံ ဝိညတ္တိဝိကာရပ္ပါဒကဉ္စ ဟောတိ။ ယံ ပန စိတ္တံ ဝိညတ္တိဇနကံ၊ တံ ကေသဥ္စိ ဣဟ ဣရိယာပထုပတ္ထမ္ဘကံ အဝိနာဘာဝတော။ တထာ ဣရိယာပထုပတ္ထမ္ဘကံ ရူပသ၊ တေသ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ ရူပိရိယာပထံ ဝိညတ္တိ စာတိ သမ္ဘဝ-ယော ဣတော။ ဋ္ဌိကာ။

ဝိပါကဝစ္ဆာနိ၊ ဝိပါက်သည်ကြောင့်အပ်ကုန်သော။ သေသဒသရူပါဝစ-ရာနိ၊ အတိညာဉ်ဒွေးမှကြင်းကုန်သော ဆယ်ပါးသောရူပကုသိုလ် ရူပ-ကြိယာစိတ်တို့ဝင်း။ အဋ္ဌ အရူပါဝစရာနိ၊ ရှစ်ပါးသော အရူပကုသိုလ် အရူပကြိယာစိတ်တို့ဝင်း။ အဋ္ဌ လောကုတ္တရစိတ္တာနိ၊ ရှစ်ပါးသော လော-ကုတ္တရာစိတ်တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဗ္ဗီသတိ စိတ္တာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး သောစိတ်တို့သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကိုဝင်း။ ဣရိယာပထဠု၊ ကိုဝင်း။ ဇနယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာမာဝစရေ၊ ကာမာဝစရစိတ်တွင်။ ဒသ ဘာဝဂ်စိတ္တာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ဘာဝင်စိတ်တို့ဝင်း။ ရူပါဝစရေ၊ ရူပါဝရစိတ်တွင်။ ပဠု (ဘာဝဂ်-စိတ္တာနိ) တို့ဝင်း။ တိသော၊ ကုန်သော။ မနောခေါတုယော၊ တို့ဝင်း၊ ဧကော၊ တခုသော။ ဝိပါကာ။ပ။ ဂတာ၊ ဝိပါက်အဟိတ် မနောဝိညာဏ ဓာတ် သောမနဿသဟဂုတ်သန္တိရဏစိတ်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကူနဝီသတိ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ရူပမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဇနယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣရိယာ-ပထံ၊ ကို။ နဇနယန္တိ၊ ကုန်။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ နဇနယန္တိ၊ ကုန်။ ဒ္ဝေ-ပဋ္ဌဝိညာဏာနိ၊ တို့ဝင်း။ သမ္ဘသတ္တာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ဝင်း။ ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ စုတိစိတ္တံ၊ ဝင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပဝိပါကာနိ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောဠသ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နေဝ ဇနယန္တိ၊ ကုန်။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ နဇနယန္တိ၊ ကုန်။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ နဇနယန္တိ၊ ကုန်[1]။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ၊ ဤစိတ်

၁-မဟာဂျုတ်ကုသိုလ်စသည်တို့၏ ဦးမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဝိပ္ပါရိကဘာဝ ပြန့်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိညတ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ရကား နဝိညတ္တိ-မိန့်သော်။ ဝိပ္ပါ-ရိကမေဝ ဟိ ကာမာဝစရကုသလာဒိဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဣကာ။ ဣရိယာပထကိုကား အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်စေနိုင်သနည်း? ဣရိယာပထူပဋ္ဌမ္ဘကာနိ ပန ဟောန္တိ သတိပိ သန္ဌာ-ဝေ ဗျာနဝေဂေန သဉ္ဇာယာဟတ္တာ။ ဣတိ။ ရူပမေဝ ဇနယန္တိ နဣရိယာပထံ-ဌ် နိရုဿာဟ-သန္ဌာဘာဝေန ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝတော-ဟိတ်ခတ်။ ထိုအနက်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ ကိရိယာမယ-စိတ္တေဟိ အဝိမိဿဘာဝ်ပွဝတ္တိကာလေ ခန္ဓာဖိသရိရုဝယဝါနံ နိစ္စလဘာဝေနာဝဋ္ဌာနံ။တထာ ဟိ အဗ္ဘောဂိဏ္ဏော ဘဝဂ်ေ ပဝတ္တမာနေ အဂ်ါနိ ဩသီဒန္တိ ပဝိဋ္ဌာနိ ဝိယ ဟောန္တိ။ ဒ္ဒတ္တိ ်သာတိ ပန အာဒိနာ ဝုတ္တေသု ဇာဝရဏစိတ္တေသု ဝတ္တမာနေသု အဂ်ါနိ ဥပတ္ထဒ္ဓါနိ ယထာပဝတ္တေ ဣရိယထဘာဝေနေဝ ပဝတ္တန္တိတိ။ ဣကာ။ ဒ္ဒေပဋ္ဌဝိညာဉ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သနည်း? သမ္ဘသတ္တာတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကား အဘယ်ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သနည်း? ဒ္ဒေပဋ္ဌဝိညာဏာနိ သမ္ဘဒုဗ္ဗလတာယ ရူပံ နဇနေန္တိ၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ။ ဣတိ။ ခိဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တံ-လာရကား ခိဏာသဝမ္ဘ တပါးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုတိစိတ်ကား ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်၏ဟု သိအပ်မည်လော? ခိဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တန္တိ ဣတ္ထေ

တို့တွင်။ ယာနိ၊ အကြောင်စိတ်တို့သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုရူပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော စိတ်တို့သည်။ ဌိတိကွဏော၊ ဌီခဏ၌။ နဇနေန္တိ၊ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။ ဘင်္ဂကွဏော ဝါ၊ ဘင်ခဏ၌လည်း။ နဇနေန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဌီခဏဘင်ခဏ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဒုပ္ပလံ၊ အားမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အလျှော်ကို ဆိုအံ့။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ၌။ ဗလဝံ၊ သန်မြဲသော အားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ တဒါ၊ ထိုဥပ္ပါဒက္ခဏ၌။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းတပ်သော။ ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။

တယော ၁ ၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်ရင်း။ သဒ္ဒနဝကံ၊ သဒ္ဒဖြင့်မှတ်အပ်သော ရူပ်ကိုးခုအပေါင်းရင်း။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ရင်း။ဝစီဝိညတ္တိ၊ ရင်း။ အာကာသဓာတု၊ ရင်း။ လဟုတာ၊ ရင်း။ မုဒုတာ၊ ရင်း။ ကမ္မညတာ၊ ရင်း။ ဥပစယော၊ ရင်း။ သန္တတိ၊ ရင်း။ ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ သတ္တရသဝိဓံ၊ သော။ ရူပဠု၊ ရူပ်သည်ရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော

ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေ စ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိ-တ္မာ ပရိနိပ္ဗာယိဿန္တိ၊ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ ဝစီသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ နော စ တေသံ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ ပန ဝစနတော အညေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတီတိ ဝိညာ-ယတိ။ ဣဒံ ကာ။ ထိုအနက်ကိုပြီးစေခြင်းငှါ နဟိ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တဿ ဂဗ္ဘဂတတာဒိဝိဗန္ဓာ-ဘာဝေ ကာယသင်္ခါရာသမုဋ္ဌာပနေ ကာရဏံ အတ္ထိ၊ နစ ယုတ္တံ စုတောစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဠုဿ ပဝတ္တတီတိ၊ နာပိ "စုတိစိတ္တံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတီ"တိ ပါဠိ အတ္ထိ။ ၎င်း။ ယင်းသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် ခီဏာသဝါနံ-ဟု ဝိသေသနကိုပြုရသနည်း ? ခီဏာသဝါနန္တိ ပန ဝိသေသနံ အပ္ပဋိ-သန္ဓိကနိရောဓေန နိရုဇ္ဈန္တိဿ တေသံ စုတိစိတ္တဿ ရူပသမုဋ္ဌာပနံ ပါကဋတ္ထံ ကတ္တာ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ၎င်း။ သောဋ္ဌသစိတ်မှတပါးသောစိတ်ကား ရူပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်ချည်း၊ မဖြစ်စေ-နိုင်သည်ကား မရှိဟုသိစေခြင်းငှါ သောဋ္ဌသ စိတ္တာနိ-ဟု သင်္ချာအားဖြင့် ပိုင်းခြားရ၍ ယူ-သလော ? သောဋ္ဌသ စိတ္တာနိတိ ပရိစ္ဆိဒ္ဒ ဂဟဏံ တေသံ ရူပဇနနေ ကေသဝေါ နိယမေ-တဗ္ဗတ္တာ၊ အညာနိ ပန ဗဟူနိ အရူပေ ဥပ္ပဇ္ဇနာနိ အနောကာသဂတတ္တာ ရူပံ နဇနေန္တိယေဝ။ ၎င်းဣဒံ ကာ။

၁-ပထဝီအစရှိသော ရူပမမှတ်သည် စိတ်ဟူသောအကြောင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမည်ကုန်သကဲ့သို့ ဝေဒနာစသည်တို့သည်လည်း ထိုအတူပင်တည်း။ ထိုကြောင့် စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ တယော အရူပိနော ခန္ဓာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။

တရားမည်၏။ ပစ္စာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတသ ဣမသ္မာ ကာယသ္မာတိ၊ ကာယသ္မိ-ဟူ၍ ။ဝေါ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောရူပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယံ နာမ၊ စိတ်ဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော တရားမည်၏[1]။ [၂]စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရူပ်တို့၌။ [၂၅၁] ဌာနပ္ပတ္တာ၊ သော။ သြဇာ၊ သည်။ အသုံ၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒ္ဝေတိယော၊ နှစ်ပါး သုံးပါးကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ ရူပ်ကလာပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ ဆက်၏။ ဝါ၊ စပ်စေ၏။ ဧတံ၊ ဤသြဇာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သြဇဋ္ဌမကရူပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်မည်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဌာနပ္ပတ္တော၊ ဌိတိဇာသို့ရောက်သော။ ဥတု၊ ဥတုသည်။ အသုံ၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒ္ဝေတိယော၊ ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ တို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ ဆက်၏။ ဝါ၊ စပ်စေ၏။ ဧတံ၊ ဤဥတုသည် ဖြစ်စေအပ်သော သြဇဋ္ဌမကရူပ်သည်။ စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ စိတ်အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တဇရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏[2]။

၁-ကမ္မပစ္စယကိုပြရာဝယ် ကမ္မပစ္စယံ နာမ တဒေဝ-ဟူသကဲ့သို့ စိတ္တပစ္စယံ နာမ တဒေဝ သာမဟု ရှေးနှင့်တွေ့ခဲ့သည်၊ ဤဖြင့် အဘယ်ကိုပြရသနည်း? အဘယ်အထူးကိုပြခြင်းငှါ ဤသို့ဟူရသနည်း? ကြောင့် ဝေါ ဝုတ္တံ စတုသမုဋ္ဌာနရူပန္တိ ဤမိန်း အတံသမုဋ္ဌာနသော စိတ္တဇရူပဿ စိတ္တပစ္စယတာ ဒဿိတာ-မိန်သော်။ အဓိပ္ပါယ်ကား ဝေါ ဝုတ္တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ထိုပစ္စယဖြစ်သောစိတ်ကြောင့် မဖြစ်သောစိတ္တဇရူပ်၏သာ စိတ္တဇပစ္စယ အဖြစ်ကိုပြ၏၊ သို့သော်လည်း ကမ္မပစ္စယကိုပြသကဲ့သို့ စိတ္တပစ္စယကိုယူသည်ရှိသော် တံ-သမုဋ္ဌာနရူပ်၏ရင်း ဝေဒနာစသည်တို့၏ရင်း စိတ္တပစ္စယအဖြစ်သည် ဖြစ်ကောင်း၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ကောင်းသော်လည်း စိတ္တသမုဋ္ဌာနတရား စိတ္တပစ္စယတရားတို့ကို မရောယှက်သော အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ ပစ္စာဇာတပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် စိတ္တပစ္စယတရားကို ထုတ်အပ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။

၂-စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥတုအာဟာရတို့သက် ကမ္မပစ္စယဥတုအာဟာရတို့သည် အားရှိသည် ဖြစ်ကုန်ရကား ထိုကမ္မပစ္စယဥတုအာဟာရတို့၏အစွမ်းဖြင့် လေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ပဝတ္တိဃဋ္ဋနကိုဆိုအပ်၏၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဥတုအာဟာရတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ကား နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော ပဝတ္တိဃဋ္ဋနကိုဆိုအပ်၏၊ ထိုနှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော ပဝတ္တိဃဋ္ဋနကို ကား ပကတိဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်၏၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ

၇၀၃။ အာဟာရဇေသုပိ၊ အာဟာရဇရူပ်တို့ဥ္စ်လည်း။ အာဟာရော၊ ၎င်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရူပ်၎င်း။ အာဟာရပစ္စယံ၊ အာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော ရူပ်၎င်း။ အာဟာရပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရူပ်၎င်း။ အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သောရူပ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သေ-သော ဝိဘာဂေါ၊ ဤသို့သောဝေဖန်ခြင်းကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘာဂ၌၊ ဝါ၊ ထိုအာဟာရစသည်တို့တွင်။ ကဗ-ဠိကာရာဟာရော၊ အလုပ်အလေ့ကို မပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သကဲ့သို့သော အာဟာရသည်။ အာဟာရော နာမ၊ အာဟာရမည်၏။ ဥပါဒိန္နံ၊ ဥပါဒိန္နဖြစ်သော။ ကမ္မဇရူပံ၊ ကမ္မဇရူပ်ကို။ ပစ္စယံ၊ အထောက်အပံ့ကို။ လဘိတ္တာ၊ ရ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဇရူပ်ဖြစ်သော မဟာဘူတ်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ဌာနပ္ပတ္တာယ၊ ဌိသို့ရောက်သော။ သြဇာယ၊ သြဇာသည်။ သမုဋ္ဌာပိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ သြဇဋ္ဌမကရူပ်၎င်း။ အာကာသ-ဓာတု၊ ၎င်း။ လဟုတာ၊ ၎င်း။ မုဒုတာ၊ ၎င်း။ ကမ္မညတာ၊ ၎င်း။ ဥပစယော၊ ၎င်း။ သန္တတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသဝိဓံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်မည်၏[1]။

စိတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်မူကား မျှားစွာသောရူပ်ကလာပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကိုလိုအပ်ကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ထိုမဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော စိတ္တဇရူပ်တို့၏ ဥဋ္ဌာရပဏီတ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၁-အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရူပ်ကို ပြုလိုသောဆရာသည် ဌာနပ္ပတ္တာယ သြဇာယ သမုဋ္ဌာပိတံ သြဇဋ္ဌမကံ-စသည်ကိုသာမိန့်သော်၊ အဘယ့်ကြောင့် ဥပါဒိန္နံ-စသည်ကို မိန့်ကုန်သနည်း? ဟူမူ ဥပါဒိန္နံ ကမ္မဇရူပံ ပစ္စယံ လဘိတ္တာတိ ဧတေန ဗဟိဒ္ဓါ အနုပါဒိန္နသြဇာ ရူပါဟာရဏာကိစ္စံ နကရောတိတိ ဒဿေတိ၊ ပစ္စယလာဘော စသေ ကမ္မဇဘူတသန္ဓိသယတာဝသေနာတိ အာဟ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာယာတိ။ တတ္ထ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိရူပသာပိ ကမ္မမူလကတ္တာ သိယာ ကမ္မဇပရိယာယောတိ တံနိဝတ္တနတ္ထံ ဥပါဒိန္နန္တိ ဝိသေသေတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဥပါဒိန္နံ ကမ္မဇပစ္စယံ လဘိတ္တာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌။ အနုပါဒိန္နသြဇာ၊ ဥပါဒိန္နမဟုတ်သော သြဇာသည်။ ရူပါဟာရဏာကိစ္စံ၊ ရူပ်ကိုဆောင်ခြင်းကိစ္စကို။ နကရောတိ၊ မပြုနိုင်။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအုံ့။ အဃ၊ ထိုဗဟိဒ္ဓအနုပါဒိန္နသြဇာ၏။ ပစ္စယ-လာဘော၊ အထောက်အပံ့ကိုရခြင်းသည်။ ကမ္မဇဘူတသန္ဓိသယတာဝသေန၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သော ဘုတ်လျှင်မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဘဿော၊ ကြောင့်။ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပါဒိန္နံ ကမ္မဇရူပံ အစရှိသော

ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ပစ္စယောဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်။ အာဟာရပစ္စယံ နာမ၊ အာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော ရုပ်မည်၏။ (အာဟာရ အထောက်အပံ့ရှိသော ရုပ်အာဟာရသည် သက်သက်ထောက်ပံ့သည်သာမဟုတ်၊ ဇနကလည်းဖြစ်၏ဟု ပြခြင်းငှါ စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ-ဟူသည်) အာဟာရသမုဋ္ဌာန-ရူပေသု၊ အာဟာရဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်တို့၌။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ သော။ သြဇာ၊ သည်။ အညံ၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုအညသြဇဋ္ဌမကရုပ်၌လည်း။ သြဇာ၊ သည်။ အညံ၊ သော။ (သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။) သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒသ ဒ္ဝါဒသ ဝါရေ၊ ဆယ်ကြိမ် တဆယ့်နှစ်ကြိမ်တို့တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ ဆက်၏၊ ဝါ၊ စပ်စေ၏။ ဧတံ ရူပံ၊ ဤသြဇဋ္ဌမကရုပ်သည်။ အာဟာရ-ပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ အာဟာရ အထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်မည်၏။ (ဒသ ဒ္ဝါဒသ ဝါရေ-ဟူပြီး၍ အာယဉ့်ကြောင့် ဤရုပ်၏သာ ဒသ ဒ္ဝါဒသ ဝါရတို့တိုင်အောင် ပဝတ္တိ-ဃဋ္ဋနဖြစ်သနည်း?ဟု အနုယောဂ စိစစ်စောကြောခြင်းကိုရည်၍ ကေဒိဝသံ ပရိဘုတ္တာဟာရော-စသည်ကိုမိန့်သော်) ကေဒိဝသံ၊ တနေ့၌။ ပရိဘုတ္တာ-ဟာရော၊ စားအပ်သော အာဟာရသည်။ သတ္တာဟမ္ပိ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး လည်း။ ဥပထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ သြဇာ၊ သည်။ ဧကမာသံ ဒ္ဝိမာသမ္ပိ၊ တလနှစ်လပတ်လုံးလည်း။ ဥပထမ္ဘေတိ၊ ၏။ မာတရာ၊ အမိသည်။ ပရိဘုတ္တာဟာရောပိ၊ စားသော အာဟာရသည်လည်း။ ဒါရကဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဖရိတ္တာ၊ နှံ့၍။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ မက္ခိတာဟာရောပိ၊ လိမ်းကျံသော အာဟာရသည်လည်း။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ကမ္မဇာဟာရော၊ ကမ္မဇအာဟာရသည်။ ဥပါဒိန္နကာဟာရော နာမ၊ ဥပါဒိန္နကအာဟာရ

ပါဠိ၌ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိရူပဿပိ၊ ကံအတောက်အပံ့ရှိသော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည် အစရှိသောရုပ်၏လည်း။ ကမ္မမူလကတ္တာ၊ ကံအရင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဇပရိယာ-ယော၊ ကမ္မဇပရိယာယ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုပရိယာယ်ဖြစ်သော ကမ္မဇကိုနှစ်စေခြင်းငှါ။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၎င်းဋီကာနက်။

မည်၏။ သောပိ၊ ထိုဥပါဒိန္နက အာဟာရသည်လည်း။ ဌာနပ္ပတ္တော၊ ဌီခဏသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဥပါဒိန္နက အာဟာရသည် ဖြစ်စေအပ်သောရူပ်၌လည်း။ သြဇာ၊ သည်။ အညံ၊ သော။ (ရူပံ၊ ကို။) သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတသ္သော ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဝတ္တိယော၊ တို့ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ စပ်စေ၏။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာ၊ သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ (တေါ၊ ဤသြဇဋ္ဌမကရူပ်သည်။) အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ တတြ၊ ထိုအာဟာရပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရူပ်၌။ အယံ အာ-ဟာရော၊ ဤကမ္မဇ အာဟာရသည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ၊ အာဟာရ ကြောင့်ဖြစ်သောရူပ်တို့အား။ ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။သေသာနံ၊ ကြင်းကုန်သော ကမ္မစိတ္တဥတုသမု-ဋ္ဌာနတိသန္ဌတိရူပ်တို့အား။ နိဿယာဟာရအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ နိဿယ သတ္တိ အာဟာရသတ္တိ အတ္ထိသတ္တိ အဝိဂတသတ္တိအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟာရဇရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ၏[1]။

၇၀၄။ ဥတုဇေသုပိ၊ ဥတုဇတ္ထိ၌လည်း။ ဥတု၊ ဥတုရင်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ရင်း။ ဥတုပစ္စယံ၊ ရင်း။ ဥတုပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ရင်း။ ဥတုပစ္စယ-အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဃေ-ဃော ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘာဂ၌၊ ဝါ၊ ဥတုစသည်တို့တွင်။ စတု-သမုဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥတု နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဃေ-ဃော ဥတု၊ ဤ

၁-ကဗဒ္ဓိကာရာဟာရသည် အညအာဟာရသမုဋ္ဌိတရူပ်အားရင်း တိသန္ဌတိရူပ်တို့အား ရင်း ဥပထမ္ဘကဏ္ဍ[1]အစွမ်းဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်၊ မိမိသည်ဖြစ်စေအပ်သောရူပ်အား ဇနကဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဤသို့အာဟာရ ပစ္စည်းဖြစ်၍ သာလျှင် အတ္ထိအဝိဂတ အားဖြင့်လည်း ပစ္စည်းဖြစ်သတည်း။ယင်းသို့ဖြစ်တန်စေ၊ နိဿယပစ္စည်းကိုကား အဘယ်အားဖြင့်နည်း ?ဟူမူ နိဿယဘာဝေါ ပန ပဌာနနယေန နတ္ထိ။ အာဟာရပစ္စယာ ပဝတ္တမာနာနံ ရူပါနံ အာဟာရနိဿယာနံ နာမ ဟောန္တိတိ သုတ္တန္တနယေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပရတော ဥတုနော နိဿယဇောတနာယပိ ဧသေဝ နယော။ ဋီကာ။

ဥတုသည်။ ဥဏှဥတု၊ ၎င်း။ သီတဥတု၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဥတုဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရူပ်မည်သည်ကို။ (ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) စတုသမုဋ္ဌာနော၊ လေးပါးသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဥတု၊ ဥတုသည်။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ဥပါဒိန္နကရူပ်ကို။ ပစ္စယံ လဘိတ္ဝာ၊ အထောက်အပံ့ ရ၍ ။ ဌာနပ္ပတ္တော၊ ဌိသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ရူပံ၊ ဥတုဇရူပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဥတုသမုဋ္ဌာန်ရူပ်သည်။ သဒ္ဒနဝကံ။ သဒ္ဒဖြင့် မှတ်အပ်သောရူပ်ကိုးခုအပေါင်းဝင်း။ [၂၅၂] အာကာသဓာတု၊ ၎င်း။ လဟုတာ၊ ၎င်း။ မုဒုတာ၊ ၎င်း။ ကမ္မညတာ၊ ၎င်း။ ဥပစယော၊ ၎င်း။ သန္တတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပန္နရသဝိဓံ၊ တဆယ့်ငါးပါး အပြားရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုပစ္စယံ နာမ၊ ဥတုအထောက်အပံ့ရှိသောရူပ်မည် သည်။ (စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပံ၊ လေးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရူပ်ပင် တည်း။)[၂] ဥတု၊ သဘာဝဥတု ဝိသဘာဝဥတုသည်။ စတုသမုဋ္ဌာနိက-ရူပါနံ၊ လေးပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိသောရူပ်တို့၏။ ပဝတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ၎င်း။ ဝိနာသယော စ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ဝင်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဥတုအထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရူပ်မည်သည်ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုဟူသောဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ၍။ အည်း၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဥတုသမုဋ္ဌာန်တေဇော ဓာတ်ကြောင့်ဖြစ်သော သြဇဋ္ဌမကရူပ်၌လည်း။ ဥတု၊ တည်သော ဥတု

၁-ဥတုသည် ဥပါဒိန္နကနှင့် ကင်းရှိလည်း ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်မဟုတ်လော၊ သို့ဖြစ် ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဥပါဒိန္နကံ ပစ္စယံ လဘိတ္ဝာ-ဟူရသနည်း?ယဒိပိ ဥတု ဥပါဒိန္နကေန ဝိနာပိ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓေ ပန တေန ဝိနာ တဿ ရူပုပ္ပါဒနံ နတ္ထိတိ အာဟ ဥပါ-ဒိန္နကံ ပစ္စယံ လဘိတ္ဝာတိ။ တေနာဟ စတုသမုဋ္ဌာနော ဥတူတိ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနောယေဝ ဟိ ဥတု ဥပါဒိန္နကေန ဝိနာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဋီကာ။

၂-ယံ ဟိ ဥတု သမုဋ္ဌာနံ ပန္နရသဝိဓံ ရူပံ, ယဉ္စ တဒညတိဘာန္တိရူပံ၊ တဿ သဗ္ဗဿပိ သဘာဝေါ ဥတုဥပဏ္ဍမ္ဘကပစ္စယော ဟောတိတိ။ ဋီကာ။ ယင်းသို့လျက်အဘယ့်ကြောင့် ဥတု စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါနံ-စသောစကားကိုဆိုရသနည်း ?ယသ္မာ ဝိသဘာဂေါ ဥတု ဟိမာဒိ ဝိယ ပဒုမာဒိနံ ဝိယ သဒ်သရူပုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော ပုရိမရူပံ ဝိနာသေန္တော ဝိယ ဟောတိ။ တသ္မာ သဘာဂံ ဝိသဘာဂဉ္စ ကေဒ္ဒ ဂဟေတ္ဝာ ဝုတ္တံ၊ ဥတု စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါနံ ပဝတ္တိယာ ဝိနာသဿ စ ပစ္စယော ဟောတိတိ။ ၎င်း။

သည်။ အသုံ၊ တပါးသောသြဇဋ္ဌမကရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဒီဃမို့ အဒ္ဓါနံ၊ ဒသ ဒ္ဓါဒသ ဝါရေဟုဆိုအပ်သော တပါးတပါး သောရုပ်၏အပိုင်းအခြားထက်ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံးလည်း။ အနုပါဒိန္နကံပဋ္ဌေ၊ အနုပါဒိန္နကအဖို့၌။ ဌတ္ဘာပိ၊ တည်၍လည်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဥတုပစ္စယ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဥတုအထောက်အပံ့ရှိသော အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မည်သည်ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ဌာနပ္ပတ္တာ၊ သော။ သြဇာ၊ သည်။ အသုံ၊ သော။ သြဇဋ္ဌမကံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဥတုသမုဋ္ဌာန်သြဇာသည်ဖြစ်စေအပ်သော သြဇဋ္ဌမကရုပ်၌လည်း။ သြဇာ၊ တည်သောသြဇာသည်။ အသုံ၊ တပါးသော သြဇဋ္ဌမကရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒသ ဒ္ဓါဒသ ဝ၊ရေ၊ ဆယ်ကြိမ် တဆယ့်နှစ်ကြိမ်တို့တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိံ၊ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုရုပ်ကလာပ်အပေါင်း၌။ အယံ ဥတု၊ ဤဥတုသည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့အား။ ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟုတ္ဘာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းကုန်သော ကမ္မသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဟူသော တိသန္ဌတိရုပ်တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥတုဇရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ရှုအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာလေန၊ ၌။ ရူပံ၊ ကို။ သမ္မသတိ နာမ၊ သုံးသပ်သည်မည်၏။

အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ

၇၀၅။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ရူပံ၊ ကို။ သမ္မသန္တေန၊ သုံးသပ်သော ယောဂီသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကို။ ပဿိတဗ္ဗာ ယထာ၊ ရှုအပ်သကဲ့

၁-နိဗ္ဗတ္တိမျှကိုရှုခြင်းသည် သမ္မသနမမည်ကောင်းသေးသည် မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် နိဗ္ဗတ္တိ ပဿန္တော ကာလေန ရူပံ သမ္မသတိ နာမ-ဟူသနည်း? ရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ ဒီဃာယ တဿ ဘင်္ဂေါပိ ဒီဃောယေဝ ဟောတိ။ ပ။ သေ နယော ဣတော ပရေသု နိဗ္ဗတ္တိဂ္ဂဟဏေသု။ ဋီကာ။

သို့။ ဧဝံ၊ ဘူ။ အရူပံ၊ နာမ်ကို။ သမ္မသန္ဓေနပိ၊ သည်လည်း။ အရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကို။ ပဿိတမ္ဘာ၊ ရှုအပ်၏။ သာ စ ခေါ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ထိုနာမ်တရား၏ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ ကောသိတိလောကိယစိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ၊ ရှစ်ဆယ့်တပါးသော လောကီစိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဿိတမ္ဘာ၊ ရှုအပ်၏။

ဣဒံ အယံ ဝိပဿနာ၊ ဤလောကီစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့် ရှုသော ဝိပဿနာသည်။ သေယျထာ ကတမာ၊ ဟူမူကား။ ဟိ၊ ခဲ့ပြီး။ ဣဒံ အရူပံ နာမ၊ ဤနာမ်မည်သည်ကား။ ပုရိမဘဝေ၊ ၌။ အာယူဟိတကမ္မဝသေန၊ အားထုတ်အပ်သော ကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ကေနဝိသတိစိတ္တုပ္ပါဒပဘေဒံ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ် စိတ္တုပ္ပါဒ်အပြားရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ထိုထိုဘဝအားဖြင့်ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ၊ ထိုတခုယုတ်နှစ်ဆယ်စိတ္တုပ္ပါဒ်အပြားရှိသောနာမ်တရား၏။ နိဗ္ဗတ္တနာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ တဒေဝ-ကေနဝိသတိ-ပဘေဒံ စိတ္တံ၊ ထိုတခုယုတ်နှစ်ဆယ် အပြားရှိသော စိတ်သည်ပင်လျှင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရစိတ္တတော၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သောစိတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဝင်ဝသေန၊ ဖြင့်။ (နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။) အာယုပရိယောသာနေ၊ အသက်၏အဆုံး၌။ စုတိဝသေန၊ ဖြင့်။ (နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။) တတ္ထ တေသု ဧကူနဝီသတိစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုကာမာဝစရပဋိသန္ဓေစိတ်တဆယ်သည်။ ဆသု ဒ္ဋိဌေသု၊ တို့၌။ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ အားရှိသော အာရုံ၌။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ (နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။)

ပန၊ ထိုမှတပါး[1]။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ အသမ္ဘိန္နတ္တာ၊ မပျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါနံ၊ ရူပါရုံတို့၏။ စက္ခုဿ၊ အား။ အာပါထဂတတ္တာ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

၁-အနန္တရစိတ္တတော ပဋ္ဌာယ-စသည်ဖြင့်လည်း ပဝတ္တိအခါကိုသာ ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ဆိုအပ်သော်လည်း ထိုအခြင်းအရာသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့၏သာလျှင် ပဝတ္တိအခါ၌ဖြစ်သော အခြင်းအရာတည်း။ ထိုကြောင့် သက်သက်ပဝတ္တိစိတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို ပြလိုရကား ပဝတ္တေ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။

(စက္ခုဿကားနှင့်ကာကောလောကနနည်းတည်း) အာဇလောကသန္ဓိသိတံ၊ အလင်းကိုမှီသော။ မနသိကာရဟေတုကံ၊ မနသိကာရလျှင် အကြောင်းရှိသော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္မယုတ္တဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ စက္ခုပသာဒဿ၊ ၏။ ဌိတိကွဏေ၊ ၌။ ဌိတိပတ္တမေဝ၊ ဌိခဏသို့ရောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ စက္ခုံ၊ ကို။ ဃဋ္ဋေတိ၊ ထိ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုရူပါရုံသည်။ ဃဋ္ဋိတေ၊ စက္ခုပသာဒ၌ ထိခိုက်သည်ရှိသော်။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဘဝင်္ဂံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတော၊ မှ။ တသ္မိံ ယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ထိုရူပါရုံ၌ပင်လျှင်။ ကိရိယာမနောဓာတု၊ ကြိယာမနောဓာတ်သည်။ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပဋ္ဌာန်ရာဝင်္ဂနန်း၏အခြားမဲ့၌။ တဒေဝ ရူပံ၊ ထိုရူပါရုံကိုပင်လျှင်။ ပဿမာနံ၊ မြင်တတ်သော။ ကုသလဝိပါကံ ဝါ၊ ကုသလဝိပါက်မူလည်းဖြစ်သော။ အကုသလဝိပါကံ ဝါ၊ အကုသလဝိပါက်မူလည်းဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ တဒေဝ ရူပံ၊ ကိုပင်လျှင်။ သမ္ပဋိစ္ဆမာနာ၊ ခံလင့်သကဲ့သို့သော။ ဝိပါကမနောဓာတု၊ ဝိပါက်မနောဓာတ်သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ တဒေဝ ရူပံ၊ ကိုပင်လျှင်။ သန္တီရယမာနာ၊ စုံစမ်းလင့်သကဲ့သို့သော။ ဝိပါကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု၊ ဝိပါက်အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တတော။ ထိုမှ။ ပရံ၊ ၌။ တဒေဝ ရူပံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဝေါဋ္ဌာပယမာနာ၊ မှတ်လင့်သကဲ့သို့သော။ ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ ကြိယာ
[1] အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်သည်။[၂၅၃] (ဥပ္ပဇ္ဇ-
တိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုဝုဋ္ဌောစိတ်ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ကာမာဝစရကုသလာ-
ကုသလကိရိယစိတ္တေသု၊ တို့တွင်၊ ကေ၊ တခုသော။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ-
ဟေတုကစိတ္တံ ဝါ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဟိတ်စိတ်သည်မူလည်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။) ပဋ္ဌ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ ဝါ၊ လည်းဖြစ်ကုန်
သော။ ဇဝနာနိ၊ ဇောတို့သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏ ၁။) တတော၊

၁-ဝုဋ္ဌောကို ရည်၍ ကေ ဝါ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကစိတ္တံ-ဟူသတည်း။ ထိုဝုဋ္ဌောကို ကား ဒုတိယ မောဃဝါရအားဖြင့် သိအပ်၏၊ ငါးကြိမ်ဇောတို့ကိုသတ္တမဇ္ဈိတစသောကာလ၌ သိအပ်ကုန်၏၊ ခုနှစ်ကြိမ်ဇောတို့ကို ပကတိကာလ၌ သိအပ်ကုန်၏။

ထိုဇောခ္ယုပ်သည်မှ။ ပရုံ၊ ဌ။ ကာမာဝစရသတ္တာနုံ၊ ကာမာဝစရသတ္တဝါတို့အား။ ကောဒသသု၊ ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ဇဝနာ-ရမ္မဏာနုရူပံ၊ ဇောအားရင်း, အာရုံအားရင်းလျော်စွာ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိတခုခုသော။ တဒါရမ္မဏံ၊ တဒါရုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿိတပ္ပာ၊ ရှုအပ်၏။ သေသဒ္ဒါရေသုပိ၊ စက္ခုဒ္ဒါရမှကြွင်းသော သောတဒ္ဒါရစသော ပဉ္စဒ္ဒါရတို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတပ္ပော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မနောဒ္ဒါရေ၊ ဌ။ မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဝေါ၊ သို့။ ဆသု ဒ္ဒါရေသု၊ တို့၌။ အရူ-ပဿ၊ ၏။ နိုဗ္ဗတ္တိ၊ ကို။ ပဿိတပ္ပာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝေါ၊ ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ အရူပဿ၊ ၏။ နိုဗ္ဗတ္တိံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ကာလေန၊ ရုံခါ။ အရူပံ၊ ကို။ သမ္မသတိ နာမ၊ မည်၏။

ဝေါ၊ သို့။ ကာလေန၊ ရုံခါ။ ရူပံ၊ ကို။ ကာလေန၊ ရုံခါ။ အရူပံ၊ ကို။ သမ္မသိတ္ဝာပိ၊ သုံးသပ်၍လည်း။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။ အာရောပေတ္ဝာ၊ ရုပ်ဌာနာမ်ဌာတင်၍။ အနုက္ကမေန၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်[1]ကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇမာနော၊ ကျင့်သော။ ကော၊ အခြို့သော ယောဂီသည်။ ပညာဘာဝနံ၊ ကို။ သမ္မာဒေတိ၊ ပြည့်စုံစေနိုင်၏။ (အရဟတ္တမဂ်လ်ကိုရ၏ဟူလို)

ရူပသတ္တကသမ္မသနကထာ

၇၀၆။ အပရော၊ တဦးသောယောဂီသည်။ ရူပသတ္တကအရူပသတ္တ-ကဝသေန၊ ရုပ်တို့၌မနသိကာရသတ္တက, နာမ်တို့၌မနသိကာရ သတ္တကတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာကို၊ အာရောပေတ္ဝာ၊ ရုပ်ဌာ နာမ်ဌာတင်၍။ သခ်ါရေ၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်သော သခ်ါရတို့ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပသတ္တက အရူပသတ္တကနှစ်ပါးတွင်။ အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ဘဝသစ်ကို ယူခြင်း ဘဝဟောင်းကိုစွန့်ပစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ (ဇာတိအား

၁-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိဂမာနုက္ကမေန-ဟူသောဌီကာနှင့်အညီ ဖော်သောအနက်ဖြစ်သည်။ ထိုဌီကာ၌ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိက္ကမေန-ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိသောအဇဉ်ဖြင့်-ဟု ဖော်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဖြင့် မရဏအားဖြင့်ဟူလို) ဝယောဝုဋ္ဌာန်တည်ခြင်းမတော၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသော ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်ရင်း။ အာဟာရမယ-တော၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဥတုမယတော၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ကမ္မဇတော၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ စိတ္တသမุฏฐာနတော၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ (ဤလေးပုဒ်ကားဘာဝပွားဌာန)။ ဓမ္မတာရူပတော၊ (အယလောဟစသည်ဘူမိပါသာဏစသည်အပြားရှိသော အထူးထူးသောအဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသောကံကိုမဲ့)သဘောအားဖြင့်ပြီးသောမြေတာရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအာဒါနနိက္ခေပန မနသိကာရစသော အပြားတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောကောင္မာသတို့ဖြင့်။ (တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။) အာရောပေတွာ၊ ရုပ်ဌာတင်၍။ သမ္မသန္ဓေါ၊ သုံးသပ်သောယောဂီသည်။ ရူပသတ္တကဝသေန၊ ရုပ်တရားတို့ဌာ ခုနစ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အာရောပေတွာ၊ သုံးပါးလက္ခဏာကိုရုပ်ဌာတင်၍။ သမ္မသတိ နာမ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ သူဟောင်းတို့သည်။ အာဒါနနိက္ခေပန-တော။ ပ။ ဝိပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ဘဝသစ်ကိုယူခြင်း ဘဝဟောင်းကို စွန့်ပစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝယောဝုဋ္ဌာဂါမိတော၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသော ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ အာဟာရတော၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သော အာဟာရအားဖြင့်ရင်း။ ဥတုတော စ၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သော ဥတုအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မတော စာပိ၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သော ကံအားဖြင့်ရင်း။ စိတ္တတော၊ ရုပ်၏ပစ္စည်းဖြစ်သော စိတ်အားဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မတာရူပတော၊ ဓမ္မတာရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ-သတ္တဝ-သတ္တဟာကာရေဟိ၊ အာဒါန နိက္ခေပနစသော ခုနစ်ပါးသောမနသိကာရ အပြားတို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝိပဿတိ၊ ထိုထို ကောင္မာသသို့ တိလက္ခဏာကိုတင်၍ရှု၏။]

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ အာဒါနန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိသန္ဓိ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေတည်း။ နိက္ခေပနန္တိ၊ ကား။ စုတိ၊ စုတိတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဣမေဟိ အာဒါနနိက္ခေပေဟိ၊ ဤဘဝသစ်ကို ယူခြင်းဟူသော

ပဋ္ဌိသန္နေ, ဘဝဟောင်းကိုစွန့်ပစ်ခြင်းဟူသော စုတိတို့ဖြင့်။ ဧကံ ဝဿ-သတံ၊ တခုသောနှစ်အရာကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ၊ ပိုင်းခြားရ၏။ သခ်ါရေသု၊ သင်္ခါရဟူသောရုပ်တရားတို့၌။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ ကထံ အာရောပေတိ၊ အဘယ်သို့တင်သနည်း။ ဣဒ္ဓေန္ဒြေ၊ ဤအာဒါနနိကွေပ၏အတွင်း၌။ (ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။) သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့် ပြားသော သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ (ရူပဓမ္မေသု ဟိ ဣဒံ သမ္မသနဝိဓာနန္တိ) ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဥပ္ပါဒဝယ-ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ရှေးဘ၌မရှိမူ၍ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ပြီး၍ ပျက်ခြင်းသို့ ကပ်ခြင်းကြောင့်ဟူလို) ဝိပရိဏာမတော၊ ဇရာမရဏသည် ဖောက်ပြန်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဇရာမရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ တာဝကာလိကတော၊ တသက်လျှာ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ထိုရှေဥပါဒ် ဌိတိဘင်မျှခဏ ရှည်ကြာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ နိစ္စပဋိက္ခေပတော စ၊ နိစ္စအဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနိစ္စာ၊ ကုန်၏၂။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အပြားရှိသော သင်္ခါရတို့သည်။ ဌိတိ၊ ဌိသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဌိတိယံ၊ ဌိ၌။ ဇရာယ၊ ဇရာသဘောဖြင့်။ ကိလမန္တိ၊ ပင်ပန်းညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဇရံ၊ ဇရာသို့။ ပတ္ဝာ၊ ရောက်ကုန်သော

၁-ဘာရာဒါနံ ဒုက္ခံ လောကေ-ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ခန္ဓာဘာရဿ၊ ခန္ဓာဟူသောဝန်ကို။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ၌။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ အာဒါနံ၊ ခန္ဓာဟူသောဝန်ကို လက်ဦးအစယူခြင်း- ဤသို့သောအနက်ကို နှလုံးပိုက်၍ အာဒါနန္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓိဟူသည်၊ သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိဿန္တိဘုဘာ လောကေ သမုဿယံ-ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ကား ခန္ဓာဘာရဿ ခန္ဓာဟူသောဝန်ကို။ နိက္ခေပနံ၊ ချခြင်းသည်။ နိက္ခေပေါ၊ နိက္ခေပမည်၏။ ဤသို့သောအနက်ကို နှလုံးပိုက်၍ နိက္ခေပနန္တိ စုတိ ဟူသတည်း။ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ-ဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုအနှစ်တရာအောက်စိုးစဉ်းယုတ်သည်၏အဖြစ်လွန်သည်၏အဖြစ်သည် ပမာဏမဟုတ်ဟု နှလုံးပိုက်၍ ဧကံ ဝဿသတံ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ မိန့်သော်။

၂-နိစ္စသဘော၏မရှိခြင်းသည်ပင်လျှင် နိစ္စပဋိက္ခေပမည်၏။ အဘယ်သို့ နိစ္စအဖြစ်ကို ပယ်သနည်း? အနိစ္စဓမ္မာ ဟိ တေနေဝ အတ္တနော သဘာဝေန ဇာနန္တာနံ နိစ္စတံ ပဋိက္ခိပန္တိ နာမ။ ထိုကြောင့် န နိစ္စာ အနိစ္စာ-ဟု ပဋိသေဓဝိဂ္ဂဟကိုမူရသတည်း။

သခ်ၢိရတို့သည်။ အဝဿ၊ မခ္ခတ်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဥပ္ပန္နသခ်ၢိရတို့၏ ဌိသ္ဆိုရောက်ခြင်းစသောအကြောင်းကြောင့်။ (ဤအလို သော် ယသ္မာနှင့် ယုဇ်တွဲသော ရှေးဝါကျကိုစဲ့သတည်း) ဝါ၊ တသ္မာ အဘိဏှသံပဋိပီဠနတော၊ ထိုသို့ ဥပါဒ် ဇရာဘင်သည် မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဥပါဒ်ဇရာဘင်အားဖြင့် ရှုံ့ဖွယ်အနိဋ္ဌတရားဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ ဒုက္ခမတော စ၊ ထိုသို့နှိပ်စက်တတ်သည်ဖြစ်၍ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ၊ ထိုသို့သုံးပါးသော ဒုက္ခတာတို့၏ရင်း, သံသာရဒုက္ခ၏ရင်း တည်ရာဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တသ္မာ သုခပဋိက္ခေပတော စ၊ ထိုသို့ သုခ၏ပဋိပက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့် သုခကိုပယ်တတ် မြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း[1]။ (သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်။) ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ သုခမဟုတ် ဒုက္ခစင်စစ်တို့တည်း။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်။ ဌိတိ၊ ဌိသို့။ မာ ဟါပုဏန္တု၊ မရောက်ပါစေကုန်လင့်။ (ဥပ္ပဇ္ဇနအခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင် တည်ပါစေကုန်ဟူလို) ဌာနပ္ပတ္တာ၊ ဌိသ္ဆိုရောက်ကုန်သော[2]။ (သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်)မာ ဇီရန္တု၊ မရင့်ပါ မအိုပါစေကုန်လင့်။ ဇရပ္ပတ္တာ၊ ဇရာသ္ဆိုရောက်ကုန်သော။ (သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်။) မာ ဘိဇ္ဇန္တု၊

၁-တသ္မာတိ ယသ္မာ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသေန သခ်ၢိရာနံ နိရန္တရဗာဓတော၊ တတော စ နေသံ ဒုဿဟတာယ ဒုက္ခမတာ၊ တိဿန္နံ ဒုက္ခတာနံ သံသာရဒုက္ခဿ စ အဓိဋ္ဌာနတာယ ဒုက္ခဝတ္ထုတာ။ တသ္မာ အဘိဏှံ။ ပ။ ဒုက္ခာတိ ယောဇနာ-ဟူသောဌီကာနှင့်အညီ တသ္မာ နောင် ဟိတ်ကိုဆောင် တူအောင်အနက်ကြံ-ဟူသော နိယံသ္ဆိုလိုက်လျှောချ ယောဇနာ သော အနက်တည်း။ သုခသဘာဝါ ဘာဝေါ ဇေ သုခပဋိက္ခေပေါ။ ဒုက္ခဓမ္မာ ဟိ တေနေဝ အတ္တနော သဘာဝေန ဇာနန္တာနံ သုခတံ ပဋိက္ခိပန္တိ နာမ။ ဤကား သုခပဋိက္ခေပတောတိ ဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ-ဟူသောဌီကာနှင့်အညီ၊ သုခပဋိပက္ခဘာဝတော ဒုက္ခံ သုခံ ပဋိက္ခိပတိ နိဝါရေတိ၊ ဒုက္ခဝစနံ ဝါ အတ္တတော သုခံ ပဋိက္ခိပတီတိ အာဟ သုခပဋိက္ခေပတောတိ၊ ဤကား မူလဌီကာ အာယတနဝိဘင်းအဖွင့်။ ဒုက္ခဝစနံ ဝါ အတ္တတော သုခံ ပဋိက္ခိပတိ ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား ကိသော၊ ကြုံသောသူဆိုသဖြင့် ဆုံသောသူမဟုတ်ဟုပယ်၏သို့ ပဋိပက္ခနာမ်ဖြစ်၍ဒုက္ခံကိုဆိုသဖြင့် သုခမဟုတ်ဟုပယ်သည်ဟူလို။

၂-အတ္တအားဖြင့်ရှိသည်ပင် ဇရာမဟုတ်ပါလော အဘယ့်ကြောင့် ဌာနပ္ပတ္တာ မာ ဇီရန္တု-ဟူသနည်း? သစ္စမေတံ ဇရာဝသေန ပန ယော ကိလမထော သော ဣဓ ဇရာဂဟ-ဏေန ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဌီကာ။ အိုပင်အိုသော်လည်း ဇရာ၏အစွမ်းဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းလျ မကျုပါစေလင့်ဟု တောင့်တအာသာရှိသည်ဟူလို။

မပျက်ပါစေကုန်လင့်။ (ဤပါဠိဖြင့် မြဲသည်၏အဖြစ်ကို တောင့်တသည်) ဤတို၊ သို့။ ဤမေသု တီသု ဌာနေသု၊ ဤသုံးပါးသော အရာတို့၌။ [၂၅၄] ကသိစ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ ဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊ အလိုသို့လိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန ဝသဝတ္တနာကာရေန၊ ထိုသုံးပါးသော ဌာနတို့၌ အလိုသို့လိုက်သောအခြင်းအရာမှ။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဤတသ္မာကား ရှေးတသ္မာကဲ့သို့ ဟိတ်နှင့်ရှက်သည်မဟုတ် ဝုတ္တကာရဏပရာ-မသနတည်း) သုညတော၊ နိဝါသီကာရကဝေဒကအဓိဋ္ဌာယကမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အသာမိကတော၊ အစိုးပိုင်အရှင်သခင်ဖြစ်သူ တစုံတယောက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဤပါဠိဖြင့် မိမိဥစ္စာ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြသတည်း) အဝသဝတ္တိတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောအလိုသို့လိုက်တတ်သော အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏အလိုသို့လိုက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်စေနိုင်သော တစုံတယောက်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဤအရာတွင် အကာမကာရိယတော-ဟု သမ္မောဟဝိဇ္ဇကထာလာ၏။ အကာမကာရိယတော၊ တစုံတယောက်သောသူ အလိုအလျောက်မပြုနိုင်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တစုံတယောက်အလိုအလျောက်ပြုသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပေး။) အတ္တပဋိက္ခေပတော စ၊ သ၁သနာတော်မှတပါး တိတ္ထိတို့သည် ကြုံဆအပ်သော အတ္တကိုပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း[1]။ (သခ်ါရာ၊ တို့သည်။) အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ ဝါ၊ အစိုးပိုင်သောအရှင်ဟုဆိုအပ်သော အတ္တမရှိကုန်၊ ဝါ၊ ခန္ဓာအိမ်ထဲ၌ အမြဲတည်နေသူ နိဝါသီဟူသော အတ္တမရှိကုန်၊ ဝါ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်သော ကာရကဟူသော အတ္တမရှိကုန်၊ ဝါ၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒကဟူသော အတ္တမရှိကုန်၊ ဝါ၊ ဓိဋ္ဌာန်ဖန်ဆင်းတတ်သော အဓိဋ္ဌာယကဟူသော အတ္တမရှိကုန်၊ ဝါ၊ မိမိအလိုသို့လိုက်စေနိုင်သော ဝသဝတ္တိက အတ္တမရှိကုန်။ (ဤအနက်ကား သုညတော အသာမိကတော

၁-သုညတောအစရှိသည်ဖြင့် ဓမ္မတို့၏ ဗာဟိရကတို့သည်ကြုံအပ်သော အတ္တမှကင်းခြင်းဆိတ်ခြင်းကိုဆိုအပ်၏၊ ဤအတ္တပဋိက္ခေပတောဖြင့်ကား ထိုဗာဟိရကတို့သည်ကြုံအပ်သော အတ္တသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အတ္တာ၊ ဗာဟိရကတို့သည် ကြုံအပ်သောအတ္တသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်ဟု ပဋိက္ခေပကိုဆိုသည်ဖြစ်တိသော်။

အဝသဝတ္ထိတော ဟူသောဟိတ်တို့၏ သာမျှတ္ထရအပ်သော အနက်တည်း။ နတ္ထိ အတ္တာ ဘေသန္တိ အနတ္တာပြု) ဝါ၊ အနတ္တာ၊ တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော အတ္တမဟုတ်ကုန်။ (ဤအနက်ကား အတ္တပဋိက္ခေပတော ဟူသော ဟိတ်မှုရအပ်သောအနက်တည်း။ နှ အတ္တာ အနတ္တာပြု)

၇၀၇။ ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာဒါနနိက္ခေပနဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေစုတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နေ၊ အနုစ်တရာဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ သုံးပါးလက္ခဏာကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ တတော၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေအားဖြင့် အနုစ်တရာပိုင်းခြားအပ်သော ရုပ်၌သုံးပါးသော လက္ခဏာကိုတင်၍ သုံးသပ်သည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဝယော-ဝုဋ္ဌာနတ္ထာယ်မတော၊ အရှယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်။ (တိလက္ခဏံ၊ ကို။ ရူပေ၊ ၌။) အာရောပေတိ၊ တင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့တင်ရာ၌၊ ဝါ၊ ထိုဝယောဝုဋ္ဌာနတ်မတော- ဟူသော ပါဋ်၌။ ဝယောဝုဋ္ဌာနတ်မော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝယဝသေန၊ အရှယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာယ-ဝုဋ္ဌိတာယ၊ ကြီးရင့်ပြီးသော။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထာ်မော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ တဿ၊ ထိုအရှယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသောရုပ်ချုပ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကထံ အာရောပေတိ၊ အဘယ်သို့တင်သနည်းဟူမူကား။ သော ယော-ဂါဝစရော၊ သည်။ တမေဝ ဝဿသတံ၊ ထိုအနုစ်တရာကိုပင်လျှင်။ ပဌမ-ဝယေန၊ ပဌမအရှယ်အားဖြင့်ဧကား။ မဇ္ဈိမဝယေန၊ ဧကား။ ပစ္ဆိမဝယေန၊ ဧကား။ ဣတိ၊ သို့။ တီဟိ ဝယေဟိ၊ အရှယ်သုံးပါးတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရှယ်သုံးပါးတို့တွင်။ အာဒိတော၊ ၌။ တေတ္တိံ သ-ဝဿာနိ၊ သုံးဆယ့်သုံးနှစ်တို့သည်။ ပဌမဝယော နာမ၊ ပဌမအရှယ်မည်၏။ တတော၊ ထိုပဌမအရှယ်မှ။ စတုတ္ထိံ သ ဝဿာနိ၊ သုံးဆယ့်လေးနှစ်တို့သည်။ မဇ္ဈိမဝယော နာမ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုမဇ္ဈိမအရှယ်မှ။ တေတ္တိံ သဝဿာနိ၊ သုံးဆယ့်သုံးနှစ်တို့သည်။ ပစ္ဆိမဝယော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အရှယ်သုံးပါးကိုပိုင်းခြားရ၍ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ ဣမေဟိ တီဟိ ဝယေဟိ၊ ဤအရှယ်သုံးပါးတို့ဖြင့်။ (ဝဿသတံ၊ ကို။) ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ပိုင်းခြားရ၍။ ပဌမဝယော၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ မဇ္ဈိမဝယံ၊ မဇ္ဈိမအရှယ်သို့။ အပ္ပတ္တာ၊

မရောက်မူ၍။ တတ္ထေ၀၊ ထိုပဌမအရှယ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအနိစ္စဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခဖြစ်သောရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ မဇ္ဈိမ-၀ယော၊ ၌။ ပ၀တ္တရူပမ္ပိ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ ပစ္ဆိမ၀ယံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်မူ၍။ တတ္ထေ၀၊ ထိုမဇ္ဈိမအရှယ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ ပစ္ဆိမ၀ယော၊ ၌။ တေတ္တိံ သ၀ဿာနိ၊ သုံးဆယ်သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ပ၀တ္တရူပမ္ပိ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ မရဏ-တော၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဂမနသမတ္ထံ နာမ၊ သွားခြင်းဌာ-စွမ်းနိုင်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပရဂမနသမတ္ထံ နာမရှိမူ ဘ၀တပါးသို့ သွားခြင်းဌာစွမ်းနိုင်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ-ပေး။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုပစ္ဆိမအရှယ်သုံးဆယ်သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံးဖြစ်သော ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ ရူပေ၊ ၌။အာရောပေတိ၊ တင်၏။

၇၀၈။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဌမ၀ယာဒိ၀သေန၊ ပဌမအရှယ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ၀ယောဝုဒ္ဓတ္ထာ၏မတော၊ အရှယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသော ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သောအားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ (ရူပေ၊ ၌။) အာရောပေတ္မာ၊ တင်၍။ ပုန၊ တဖန်။ မန္ဒဒသကံ၊ သတိပညာနုံ့နှေးသည်၏ အဖြစ် မျှားသောအားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ခိဍ္ဍာဒသကံ၊ မြူးတူးရှင်ပျော်ခြင်း မျှားသောအားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ၀ဏ္ဏဒသကံ၊ အဆင်းပြည့်စုံသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ဗလဒသကံ၊ ခွန်အား သန်မြန်ဝှသော အားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ပညာဒသကံ၊ ပညာပွင့်လင်းသောအားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့ ၏ အပေါင်းရင်း။ ဟာနိဒသကံ၊ ခိဍ္ဍာရတိ ၀ဏ္ဏ ဗလ ပညာ ဆုတ်ယုတ် သောအားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း။ ပဗ္ဗာရဒ-သကံ၊ ရှေ့သို့ကိုင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်း ရင်း။ ၀င်္ကဒသကံ၊ ထယ်ကိုင်းကဲ့သို့ကုန်းသော အားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏

ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း။ မောမူဟဒသကံ၊ မောဟဖြင့် တွေ့ဝေသော အားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ သယနဒသကံ၊ အိပ်ရာညောင်စောင်း လျောင်းတစည်းစည်းမျှားသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒသန္နံ ဒသကာနံ၊ ဤဆယ်ပါးသော ဒသကတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထာ၏မတော၊ အားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ (ရှုပေ၊ ၌။) အာရောပေတိ၊ ၏။

တတ္ထ-တေသု ဒသကေသု၊ ထိုဆယ်ပါးသောဒသကတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဝဿသတ္တိ ဝိနော၊ အနှစ်တရာအသက်ရှင်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ပဌမာနိ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော။ ဒသဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့သည်။ မန္ဒဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုပဌမဝဿဒသကအခါ၌။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မန္ဒော၊ သတိပညာနုံ့နှေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စပဇလော၊ လျှပ်ပေါ်သည်။ ကုမာရကော၊ ငယ်မူငယ်ရွာ မပျောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုပဌမဝဿဒသကမှ။ ပရာနိ၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ခိဍ္ဍာဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဒုတိယဝဿဒသကဌာ။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ခိဍ္ဍာရတိဗဟုလော၊ မြူးတူးခုန်စားသောအားဖြင့် ရှင်ပျော်မျှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဒုတိယဝဿဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုတတိယဝဿဒသကဌာ။ အသ-ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာယတနံ၊ ဝဏ္ဏာယတနသည်။ ဝေပုလ္လံ၊ စိုစိုပြည်ပြည် အရည်အရောင်တက်တိုး၍ ပြည့်ဖြိုးပြန်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တတော၊ ထိုတတိယဝဿဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ဗလဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုစတုတ္ထဝဿဒသကဌာ။ (အင်္ဂါနံ၊ အရိုးတို့၏ရင်း။ နှာရူနဉ္စ၊ အကြောတို့၏ရင်း။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။) အသ-ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဗလဉ္စ၊ အားသည်ရင်း။ ထာမော စ၊ အစွမ်းသည်ရင်း။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။

၁-မတည်မရပ်သော အမှုအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောက်လက်ခတ်သည်ဟူလို။ ထိုပါဠိဖြင့် မောမူဟဘာဝမှ ထူးစေ၏။ နဝမဒသကဌာ၏ကဲ့သို့ မောမူဟအဖြစ်ဖြင့် မန္ဒဖြစ်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား လျှပ်ပေါ်လော်လည် မတည်မတ့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟု ထူးစေ၏။ ထိုကြောင့် ကုမာရကော မိန့်သကား။

ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ပညာဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုပဌမဒသကဌ်။ အသ-ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ပညာ၊ သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပကတိယာ၊ ပြကတော့အားဖြင့်။ [၂၅၅] ဒုဗ္ဗလပညာသာပိ၊ အားနည်းသောပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုပဌမဒသကကာလဌ်။ အပ္ပမတ္တကာ၊ အနည်းငယ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ ကိရ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်ထင်သတတ်။ တတော၊ ထိုပဌမဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ဟာနိ-ဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဆဋ္ဌဒသကဌ်။ အသ-ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ ခိဋ္ဌာရတိဝဏ္ဏာဗလပညာ၊ မြူးတူးခုန်စားသောအားဖြင့် ပျော်ရွှင်ခြင်း အဆင်းရောင်ဝါ အားပညာတို့သည်။ ပရိဟာယန္တိ၊ ရေသို့ကျလျက် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဆဋ္ဌဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗာရဒဿကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုသတ္တမဒသကဌ်။ အသ ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ ပုရတော၊ ရှေးသို့။ ပဗ္ဗာရော၊ ကိုင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသတ္တမဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ ဝက်ဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအဋ္ဌမဒသကဌ်။ အသ-ပုဂ္ဂလသ၊ ၏။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ နဂ်လ-ကောဋ္ဌိ ဝိယ၊ ထယ်ကိုင်းစွန်းကဲ့သို့။ ဝကော်၊ ကုန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအဋ္ဌမဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ မောမူဟဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုနဝမဒသကဌ်။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မောမူဟော၊ သတိပညာကင်းကွာ၍ လွန်စွာတွေဝေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတံ ကတံ၊ ပြုတိုင်း ပြုတိုင်းသောအမှုကို။ ပမုဿတိ၊ မေ့လျော့၏။ တတော၊ ထိုနဝမဒသကမှ။ ပရာနိ၊ ကုန်သော။ ဒသ ဝဿာနိ၊ တို့သည်။ သယနဒသကံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝဿသတိကော၊ အနှစ်တရာရှယ်သူသည်။ သယနဗဟုလော၁၀၊ ရပ်ခြင်း သွားခြင်း စသောအားဖြင့် ခန္ဓာဘန်ကိုဆောင်ခြင်းငှါ မတတ်အားမျှ လျောင်းတစင်းစင်းမျှားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။

၁-လက္ခဏာအပြား၊ ထိုတရားကို၊ သုံးပါးအရှယ်၊ ယူရာဝယ်၌၊ သုံးဆယ်သုံးနှစ်၊ မွေးနေ့စစ်၍၊ ပွါးလစ်တုံထ၊ ပဌမဟု၊ ဝယမည်ပင်၊ ရှေးဦးတင်လျက်၊ ထိုတွင်လေးနှစ်၊ သုံးဆယ်

တတြ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဒသကၦ၏အစွမ်းဖြင့် တိလက္ခဏာသို့တင်ရာ၌။ အယံ ယောဂီ၊ သည်။ ဧတေသံ ဒသကာနံ၊ ထိုဆယ်ပါးသောဒသကတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝယောဝုဒ္ဓုတ္ထင်္ဂမတော၊ အားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတုံ၊ တင်ခြင်းငှါ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ပဌမဒသကေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သောရူပ်သည်။ ဒုတိယဒသကံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ မရောက်မူ၍။ တတ္ထေव၊ ထိုပဌမဒသက၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအတိသာတည်း။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဒုတိယ-ဒသကေ၊ ၌။ပ။ နဝမဒသကေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဒသမဒသကံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေव၊ ထိုနဝမဒသက၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဒသမ-

---

ဖြစ်၍၊ ခုနှစ်စွန်းမြင်၊ ခြောက်ဆယ်တွင်ကား၊ မှန်စင်သူလတ်၊ နေကျမှတ်၏၊ အမြတ်သုံးသွယ်၊ နှစ်သုံးဆယ်ကား၊ အကယ်ရာစစ်၊ သူကြီးဖြစ်၏၊ သုံးဆစ်ပိုင်းခြား၊ သုံးပါးလက္ခဏာ၊ တင်ပြီးစွာမှ၊ သူ့မှာကိုယ်တွင်၊ ပြင်နှင့်အတွင်း၊ မယွင်းအညီ၊ ကိုးခုစီဖြင့်၊ ထပ်ပြီပေါင်းဆ၊ ဆယ့်ရှစ်ရ၏၊ မန္ဒခီဠာ၊ ဝဏ္ဏဗလာ၊ ပညာဟာနီ၊ ထိပြီးပဗ္ဗာ၊ ဝက်ဝမောဟာ၊ သယနဟု၊ ဒသကနှင့်၊ ဆယ်ဆဆယ်ချက်၊ တရာသက်ကို၊ ပွါးတက်စေထ၊ ဆယ်နှစ်မျှကား၊ မန္ဒဒသကံ၊ အကြုံနည်းစွာ၊ မလိမ္မာတည်း၊ ခီဠာအရွယ်၊ သက်နှစ်ဆယ်မှာ၊ မြူးရယ်ပျော်ရွှင်၊ လေပျံလွင်၏၊ ထိုပြင်ဝဏ္ဏ၊ ဒသကမှာ၊ ရောက်ထသက်ဆစ်၊ သုံးဆယ်ဖြစ်၍၊ နုနှစ်မျက်နှာ၊ ကြောရှင်းစွာ၏၊ တခါဗလ၊ ဒသကမှာ၊ ကြီးလှအားခွန်၊ ကြိမ်းသံအန်မြောက်၊ လေးဆယ်ရောက်၏၊ ထိုနောက်ပညာ၊ ဒသမှာမူ၊ လိမ္မာတတ်ပွန်၊ ဉာဏန္တရ၊ ကြီးလှတွင်ကျယ်၊ သက်ငါးဆယ်တည့်၊ ထိုဝယ်ထပ်ပြီ၊ ဟာနီဒသက၊ ခြောက်ဆယ်မှကား၊ ရှင်ပြမဲ့လျင်း၊ အဆင်းအဝါ၊ အားပညာတို့၊ ယုတ်မာတလ္ပ၊ ရေသို့ကျ၏၊ ပဗ္ဗာရဒသက၊ ရောက်ထအရွယ်၊ ခုနှစ်ဆယ်မှာ၊ မျောက်နှယ်မျက်နှာ၊ ပိန်စွာချိုင့်မြောင်၊ မျက်တွင်းချောင်နှင့်၊ ပါးစောင်ပမျှုံ၊ ရှိုက်ပက်ရှုံ၏၊ တတ္ထံဝက်၊ ဒသခေါ်လျက်၊ ရှစ်ဆယ်သက်မှ၊ ထွန်ကိုင်းတူဘီ၊ ကျောက်ရိုင်ုတွား၊ ငိုက်ဆိုက်သွား၏၊ တခြားမောဟ၊ ဒသကမူ၊ အိုလှသက်ရွယ်၊ ကိုးဆယ်လရောက်၊ မိန်းရှောက်မိန်းမှိုင်၊ မခိုင်သတိ၊ ယွင်းချုတ်ဘိ၏၊ ထိုပြီ့ဆယ်ဆ၊ သယနဟု၊ ဒသကမှာ၊ သက်တရာကား၊ အိပ်ခါလည်းနေ၊ လက်ခြေတုံ့ခိုင်၊ မစုမ်းနိုင်ဘိ၊ ရှည်လိုခန့်တွက်၊ တရာသက်ကို၊ ဆယ်ချက်ဆယ်စု၊ ခွဲဝေပြုလျက်၊ ချင့်တွက်ပိုင်းခြား၊ သုံးပါးလက္ခဏာ၊ တင်ပြီးစွာမှ၊ သူ့မှာပုံပြင်၊ ငါ့ကိုယ်တွင်လည်း၊ သို့စဉ်သဘော၊ ဖြစ်လှည့်သောဟု၊ နှီးနှောကြုံဆ၊ ခြောက်ဆယ်ရ၏၊ လက္ခဏာတဖန်၊ တင်ပြန်ခန့်ခွာ၊ ဆယ့်ငါးဖြာနှင့်၊ သခ်ျာပေါင်းလစ်၊ ဆယ့်ခြောက်ပြစ်၏၊ စင်စစ်အာယတန၊ ဒုဒိဒသ၌၊ ဆတ္တိံသပေါင်း၊ ထပ်လောင်းရုံးသွယ်၊ သုံးဆယ်ခုနှစ်ပါး၊ သရုပ်ပြားဏ၊ တခြားမာတ်ဝယ်၊ ဆယ့်ရှစ်သွယ်၌၊ ငါးဆယ့်လေးခု၊ ပေါင်းစုစင်ကြယ်၊ ငါးဆယ့်ငါးဖြာ၊ မှန်လှစွာ၏၊ ခြင်းရာနက်လေး၊ ဆိုရေးပိုင်းခြား၊ ဤတရားကို၊ ယောဂျီးအထွတ်၊ ဗောဓိသတ်တို့၊ ဆတ်ဆတ်မယွင်း၊ သိကုန်လျှင်း၏၊ မပျင်းနွေတိုင်း၊ အားသွန်လှိုင်း၍၊ ကသိုဏ်းပုံတု၊ စီးဖြန်းရှု။

ဒသကော၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဖန်အသစ်ဘဝသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဣဒေဝ၊ ဤမျက်မြင်လောက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ သာတည်း။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။

၂၀၉။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဒသဒသကဝသေန၊ ဆယ်ပါးသော ဒသက၏အစုမ်းဖြင့်။ ဝယောဝုဋ္ဌာနတ္ထာယ်မတော၊ အားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တဒေဝ ဝယသတံ၊ ထိုအနှစ်တရာကို ပင်လျှင်။ ပဠုပဠုဝယဝသေန၊ ငါးနှစ် ငါးနှစ်၏အစုမ်းအားဖြင့်။ ဝိသတိ-ကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ဆယ်သောအဖို့အစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝယောဝုဋ္ဌာနတ္ထာ-မတော၊ အားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။ ကထံ အာရော-ပေတိ၊ နည်း။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အုံ့။ သော ယောဂီ၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤဆိုလတံ့ သော နည်းဖြင့်။ ပဋိသဒ္ဓိက္ခတ်၊ ၏။ ပဌမေ၊ သော။ ဝယပဠုကေ၊ ငါးနှစ်အတွင်း၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဝယပဠုကံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပဌမဝယပဠုက၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ သာတည်း။အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဒ္ဓိက္ခတိ၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ သော။ ဝယ-ပဠုကေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ တတိယံ၊ သော။ပ။ ကေ့နဝိသတိမေ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော။ ဝယပဠုကေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆယ်မြောက်သော။ ဝယပဠုကံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထို ဝယပဠုက၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဝိသတိမေ၊ သော။ ဝယပဠုကေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ မရဏတော၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ တပါးသို့။ ဂမန-သမတ္ထံ နာမ၊ သွားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ သာတည်း။ အနတ္တာ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဒ္ဓိက္ခတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိသတိကောဋ္ဌာသဝသေန၊ နှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသ၏ အစုမ်းဖြင့်။ ဝယောဝုဋ္ဌာနတ္ထာယ်မတော၊ အားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာ-ရောပေတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဠုဝိသတိကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အဖို့အစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ စတုန္နံ စတုန္နံ ဝယာနံ၊ လေးနှစ်လေးနှစ်

တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရောပေတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ တေတ္တိံ-
သ ကောဌာသေ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ၊ သုံးနှစ်သုံးနှစ်
တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရောပေတိ၊ ၏[1]။ ပညာသ ကောဌာသေ၊
ငါးဆယ်သောအစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ ဝဿာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ အာရောပေတိ၊ ၏။ သတံကောဌာသေ၊ တရာသောအစုတို့ကို။
ကတ္တာ၊ ၍။ ဧကေကဝဿဝသေန၊ တနှစ်တနှစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရော-
ပေတိ၊ ၏။ (အနှစ်တရာကို ခြောက်လစီစု၍ အစုနှစ်ရာဖြစ်ရကား
ဒကွိဏယာဉ် ခြောက်လ, ဥတ္တရာယာဉ်ခြောက်လ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း
တိလက္ခဏာသို့တင်သင့်သည်ဟု သိအပ်၏။ ဤကိုရည်၍ ဒ္ဝိသတံ ကော-
ဌာသေ ကတ္တာ ဧကေကဒ္ဓယနဝသေနာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဋီကာ။)
(၅)တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ဧကံဝဿံ၊ တနှစ်ကို။ [၂၅၆] တယော ကော-
ဌာသေ၊ သုံးစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝဿာနဟေမန္တဂိမှေသု၊ မိုးယိမ်းဥတု
ဆောင်းဥတု နွေဥတုဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီသု ဥတူသု၊ သုံးပါးသော
ဥတုတို့တွင်။ ဧကေကဥတုဝသေန၊ တပါးတပါးသော ဥတု၏အစွမ်းဖြင့်။
တသ္မိံ၊ ထိုတခုတခုသောဥတုဌ်။ ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထာ်မရှုပေ။ ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထာ်မ
ရှပ်ဌ်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

ကထံ အာရောပေတိ၊ နည်း။ ဝဿာနေ၊ မိုးယိမ်းဥတုဌ်။ စတုမာသံ၊
လေးလတို့ပတ်လုံး။ ပဝတ္တရှုပံ၊ သည်။ ဟေမန္တံ၊ ဆောင်းဥတုသို့။ အပ္ပတ္တာ၊
၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမိုးယိမ်းဥတုဌ်သာလျှင်၊ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်၏။ ဟေမန္တေ၊ ဆောင်း
ဥတုဌ်။ ပဝတ္တရှုပံ။ သည်။ ဂိမှံ၊ နွေဥတုသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထို
ဆောင်းဥတုဌ်သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ၏။ ဂိမှေ၊ နွေဥတုဌ်။ ပဝတ္တရှုပံ၊ သည်။
ပုန၊ ဖန်။ ဝဿာနံ၊ မိုးယိမ်းဥတုသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနွေဥတု
ဌ်သာလျှင်၊ နိရုဒ္ဓံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။
ဒုက္ခံ၊ သာတည်း။ အနတ္တာ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ ၏။ ဧवံ၊
သို့။ အာရောပေတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဒုကံ ဝဿံ၊ တနှစ်ကို။ ဆ ကောဌာသေ၊
ဝဿာနရတုစသော ခြောက်ပါးအစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝဿာနေ၊ ဝဿာန

၁—အနှစ်တရာကို သုံးနှစ်သုံးနှင်စီစုသော် သုံးဆယ့်သုံးစုက တနှစ်အကြွင်းရ၍ လေး
နှစ်တစုဖြစ်ကောင်းလျက် တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ ဟူသည်ကား ယောဇုယျအားဖြင့် မိန့်
သတည်း။

ရတုဉ္ဓ။ (ပဝတ္တရူပံ-ဉ္ဓစပ်။ ထိုဝဏ္ဏာနုရတုသည်ကား ရှေးဉ္ဓကဲ့သို့ စတု-မာသ မဟုတ် ဒွိမာသမျှတည်းဟုပြခြင်းငှါ ဒွေ မာသံ- မိန့်သော်) ဒွေမာသံ၊ နံကာလ, သစ်ဆင်းလ နှစ်လပတ်လုံး၊ ဝါ၊ ဝါခေါင် တော်သလင်းကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သရဒံ၊ သရဒရတုသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဝဏ္ဏာနုရတုဉ္ဓသာလျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်၏။ သရဒေ၊ သရဒရတုဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဟေမန္တံ၊ ဟေမန္တရတုသို့။ (အပ္ပတ္တာ တတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓံ-ယောဇနာ၊ နောက်ကိုလည်းနည်းတူ။) ဟေမန္တေ၊ ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သိသိရံ၊ သိသိရရတုသို့။ သိသိရေ၊ ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဝသန္တံ၊ ဝသန္တရတုသို့။ ဝသန္တေ၊ ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဂိမှံ၊ ဂိမှရတုသို့။ ဂိမှေ၊ ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပုနှ၊ ဖန်။ ဝဿာနံ၊ ဝဿာနရတုသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဂိမှရတုဉ္ဓသာလျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်၏ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။တသ္မိံ၊ ထိုခြောက်ပါးသောရတုဉ္ဓ။ ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထင်မရှုပေ၊ ဉ္ဓ။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ အာရောပေတ္တာ၊ ၍။ တဒတာ၊ ထိုရတုခြောက်ပါးအားဖြင့် သုံးပါးလက္ခဏာကို တင်သည်မှနောက်ဉ္ဓ။ ကာဠဇဏ္ဍောဝသေန။ ကာဠ ပက္ခ ဇဏ္ဍပက္ခ၏အစွမ်းဖြင့်။ (အာရောပေတိ-ဉ္ဓစပ်) ကာဠေ၊ လဆုတ်ပက္ခ ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဇဏ္ဍံ၊ လဆန်းပက္ခသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုလဆုတ်ပက္ခဉ္ဓသာလျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ၏။ ဇဏ္ဍေ၊ လဆန်းပက္ခဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ကာဠံ၊ လဆုတ်ပက္ခသို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုလဆန်းပက္ခဉ္ဓ သာလျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုပက္ခအားဖြင့် သုံးပါးလက္ခဏာသို့ တင်သည်မှနောက်ဉ္ဓ။ ရတ္တိန္ဒိဝ ဝသေန၊ ညဉ့်နေ့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။(အာရောပေတိ-ဉ္ဓစပ်) ရတ္တိံ၊ ညဉ့်ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဒိဝသံ၊ နေ့သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုညဉ့်ဉ္ဓပင်လျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ၏။ ဒိဝသံ၊ နေ့ဉ္ဓ။ ပဝတ္တရူပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ရတ္တိံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေ့ဉ္ဓပင်လျှင်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ၏။ တသ္မာ၊

၁-ဝါခေါင်တော်သလင်း နှစ်လကား ဝဿာနရတု၊ သီတင်းကျွတ် တန်ဆောင်မုန်း နှစ်လကားသရဒ၊ နှတ်တော်ပြာသို နှစ်လကား ဟေမန္တ၊ တပို့တဲ့တပေါင်း နှစ်လကား သိသိရ၊ တန်ခူးကဆုန်နှစ်လကား ဝသန္တ၊ နယုန်ဝါဆိုနှစ်လကား ဂိမှ။

ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုညဉ့်နေ့အားဖြင့် သုံးပါးသောလက္ခဏာကို တင်သည်မှနောက်၌။ တဒေဝ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ ထိုညဉ့်နေ့ကိုပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗဏှာဒိဝသေန၊ ပုဗ္ဗဏှစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်ပါးသောအဖို့ အစုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍ ။ ပုဗ္ဗဏှေ၊ ပုဗ္ဗဏှအခါ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ မဇ္ဈန္ဟံ၊ မဇ္ဈန္ဟအခါသို့။ အပဂတ္တာ၊ ၍။ မဇ္ဈန္ဟေ၊ မဇ္ဈန္ဟအခါ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သာယန္ဟံ၊ သာယန္ဟအခါသို့။ သာယန္ဟေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပဌမယာမံ၊ သို့။ ပဌမယာမေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမယာမံ၊ မဇ္ဈိမယာမ်သို့။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပစ္ဆိမယာမံ၊ ပစ္ဆိမယာမ်သို့။ အပဂတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမဇ္ဈိမယာမ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမယာမေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပုန၊ ဖန်။ ပုဗ္ဗဏှံ၊ သို့။ အပဂတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပစ္ဆိမယာမ်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

၇၁၀။ ဝေါ၊ သို့။ အာရောပေတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တသ္မိံ ယေဝ ရူပေ၊ ထိုရူပ၌သာလျှင်။ အဘိက္ကမပဋိက္ကမ အာလောကန ဝိလောကန သမိဉ္ဇန-ပသာရဏဝသေန၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်းကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိက္ကမေ၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်း၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပဋိက္ကမံ၊ နောက်သို့ဆုတ်ခြင်းသို့။ အပဂတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရှေ့သို့တက်ခြင်း၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ပဋိက္ကမေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ အာလောကနံ၊ တူရူကြည့်ခြင်းသို့။ အာလောကနေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဝိလောကနံ၊ တစောင်းကြည့်ခြင်းသို့။ ဝိလောကနေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သမိဉ္ဇနံ၊ ကွေးခြင်းသို့။ သမိဉ္ဇနေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ပသာရဏံ၊ ဆန့်ခြင်းသို့။ အပဂတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုကွေးခြင်း၌ သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

၁-အဟသေ ပုဗ္ဗံ ပုဗ္ဗန္နံ၊ န-အာဂုံ။ သက္ကတ၌ ရေဖရှိသော ပူဝီ-နှင့်မီတူ၊ ဖြစ်သောကြောင့် နဲ ငယ်ကို ဏ ကြီးပြန်၊ ပုဗ္ဗဏှ-ဟုပြီးသည်။ မဇ္ဈန္နသာယန္နတို့၌ကား ဏ ကြီးမပြန်ရ၊ တနေ့တည်း၌သည် နာရီခြောက်ဆယ်ဖြစ်ရကား ဆယ်နာရီစီအားဖြင့် ခြောက်စုပြုသည်။

တတော၊ ထိုအာဘိဂ္ဂမ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် သုံးပါးသောလက္ခဏာကို တင်သည်မှနောက်၌။ ကေပဒဝါရံ၊ တခုသောခြေလှမ်းအကြိမ်ကို။ ဥဒ္ဓ-ရဏာတိဟရဏဝိတိဟရဏဝေါဿဇ္ဇနသန္ဓိကွေပနသန္ဓိရုမ္ဘနဝသေန၊ ခြေကို ချီကြွခြင်း ခြေကိုရွှေ့သွားဆောင်ခြင်း ခြေကိုထိုမှ ဤမှဆောင်ခြင်း ခြေကို အောက်သို့လွှတ်ခြင်းချခြင်း ခြေကိုမြေ၌ချထားခြင်း တဖန် ဒုတိယခြေကို ကြွသောအခါ၌ ခြေကိုမြေနှင့်တကွ ကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်း ရပ်ခြင်းတို့၏အစွမ်း ဖြင့်။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

[၂၁၇] တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓရဏ အစရှိသောခြောက်ပါးတို့တွင်။ ပါဒဿ၊ ခြေကို။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ ဥက္ခိပနံ၊ ချီကြွခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓရဏံ နာမ၊ မည်၏။ (ပါဒဿ၊ ခြေကို။) ပုရတော၊ ရှေ့သို့။ ဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ အတိဟရဏံ နာမ၊ မည်၏။ ခါဏုကဏ္ဍကဒီဃဇာတိအာဒီသု၊ သစ်ငုတ် ခလုပ် ဆူးငြောင့် မြွေ ကင်း သန်း စသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခု သာလျှင်ဖြစ်သော ဘေးရန်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဣတော စ၊ ဤမှလည်း။ ဣတော စ၊ ဤမှလည်း။ ဝါ၊ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှအရပ်သို့။ ပါဒဿဠာရဏံ၊ ခြေကိုလှုပ်ရှားလွှဲဖယ်ခြင်းသည်။ ဝိတိဟရဏံ နာမ၊ မည်၏။ ပါဒဿ၊ ချီသောခြေကို။ ဟေဋ္ဌာဩရောပနံ၊ အောက်သို့လွှတ်ခြင်း ချခြင်း သည်။ ဝေါဿဇ္ဇနံ နာမ၊ မည်၏။ ပထဝိတလေ၊ မြေအပြင်၌။ (ပါဒဿ၊ ကို။) ဌပနံ၊ ချထားခြင်းသည်။ သန္ဓိက္ခေပနံ နာမ၊ မည်၏။ ပုန၊ ဖန်။ ပါဒုဒ္ဓ-ရဏကာလေ၊ ဒုတိယခြေကို ချီသောကာလ၌။ ပါဒဿ၊ ချသောခြေကို။ ပထဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အာဘိနိပ္ပီဠနံ၊ ရှေးရှုနှိပ်ခြင်းသည်။ သန္ဓိရုမ္ဘနံ နာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓရဏ စသောခြောက်ပါးတို့တွင်။ ဥဒ္ဓရဏေ၊ ခြေကိုချီသောအခါ၌။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ဌင်း။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတ်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ ဓာတုယော၊ နှစ်ပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ဩမတ္တာ-သတ္တိတော ဟီနပမာဏာ၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့် ယုတ်ညံ့သော ပမာဏရှိကုန်သည်။ မန္ဒာ၊ နုံ့ညံ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရာ၊ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ-သတ္တိတော အဓိက-ပမာဏာ၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့် လွန်ကဲသော ပမာဏရှိကုန်သည်။

ဗလဝတိယော၊ သန်သော အားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[1]။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အတိဟာရဏဝိတိဟာရဏေသု၊ ခြေကိုရွှေ့သို့ဆောင်ခြင်း။ ထိုမှဤမှ လွှဲဖယ်ရှောင်ကွင်း ဆောင်ယူခြင်းတို့၌။ (ဣတရာ၊ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်တော တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ၊ သတ္တိအားဖြင့် လွန်ကဲသော ပမာဏ ရှိကုန်သည်။ ဗလဝတိယော၊ သန်သောအားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝေါဿဇ္ဇနေ၊ ခြေကိုလွှတ်ခြင်း အောက်သို့ချခြင်း၌။ တေဇော-ဓာတု၊ ၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဓာတု-ယော၊ တို့သည်။ ဩမတ္တာ၊ သတ္တိအားဖြင့်ယုတ်ညံ့သော ပမာဏ ရှိကုန်သည်။ မန္ဒာ၊ နုံ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရာ၊ တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ၊ သတ္တိအားဖြင့်လွန်ကဲသော ပမာဏရှိ ကုန်သည်။ ဗလဝတိယော၊ သန်သော အားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သန္ဓိကျွေပနသန္ဓိရုမ္ဘနေသု၊ မြေအပြင်၌ ခြေကိုထားခြင်း ချီအပ်သော ခြေကို မြေနှင့်တကွကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်းတို့၌။ တထာ၊ တူ။ (ဣတရာ၊ တေ ဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်မှတပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပထဝီ ဓာတ် အာပေါဓာတ်တို့သည်။ အဓိမတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဗလဝတိယော၊

၁-အကြင်အခြင်းဖြင့် ခြေကိုချီခြင်းသည်ပြီး၏၊ ထိုအခြင်းဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့တွင် စင်စစ်အားဖြင့် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏ လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုအလိုရှိအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ? ထိုတေဇောဓာတ်ဝါယောဓာတ်တို့၏ ပေါ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုသို့တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏ လွန်ကဲသော ပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ဤမှတပါးသော ပထဝီဓာတ် အာ-ပေါဓာတ်တို့၏ ယုတ်ညံ့သော ပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်ကို လိုအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဟူမူ ထိုပထဝီဓာတ်အာပေါဓာတ်တို့၏ လေးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုစိတ္တဇရုပ်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်မှကြွင်းသော တိသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်လည်း ထိုစိတ္တဇရုပ်၏ အလားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ကာယဝိညတ်၏ဖြစ်ခြင်း၌ ဝါယောဓာတ်၏ လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်, ဝစီဝိညတ်၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ပထဝီဓာတ်၏ လွန်ကဲသော ပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအနက်ကိုညွှန်ပြကြောင်းဥဒါဟရဏ်တည်း။ ဤသို့သောအဆုံးအဖြတ်ကို မှတ်အပ်၏။ ခြေကိုချီခြင်း၌ကဲ့သို့ ခြေကိုရွှေ့သို့ဆောင်ခြင်း ထိုမှဤမှ ဆောင်ခြင်း၌လည်း သလ္လဟုကသဘောရှိသော ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ဖြစ်ရကား ဤနှစ်ပါးသော တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏ လွန်ကဲသောပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လိုအပ်၏။ ထိုကြောင့် တထာ အတိဟာရဏဝိတိဟာရဏေသု- မိန့်သတည်း။

ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဧဝံ၊ သို့။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုခြောက်ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ ဝယောဝုစ္စတ္ထော်မရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

ကထံ- အာရောပေတိ၊ နည်း။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌိသဏ္ဌိကွတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓရဏေ၊ ခြေကိုချီသောအခါ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယာ ဓာတုယော၊ အကြင်ဓာတ်တို့သည်ရင်း။ ယာနိ စ တဒုပါဒါယရူပါနိ၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော အကြင်ဥပါဒါန်ရူပ်တို့သည်ရင်း။ (သန္တိ၊) ကုန်၏။ သမ္ဘေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုမဟာဘူတ် ဥပါဒါရူပ်တရားတို့သည်။ အတိဟရဏံ၊ သို့။ အပ္ပတ္ဝာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤဥဒ္ဓရဏခဏ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့တည်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတို့တည်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌိသဏ္ဌိကွတိ၊ ၏။) တထာ၊ တူ။ အတိဟရဏေ၊ ခြေကို ရွှေ့သို့ဆောင်သောအခါ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယာ ဓာတုယော၊ တို့သည်ရင်း။ ယာနိ စ တဒုပါဒါယရူပါနိ၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဥပါဒါရူပ်တို့သည်ရင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္ဘေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိတိဟရဏံ၊ ခြေကိုထိုမှဤမှလွှဲဖယ်ရှောင်ကွင်း ဆောင်ယူခြင်းသို့။ အပ္ပတ္ဝာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအတိဟရဏ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့နှင်နှင်နောက်ကိုပါဠိအဓိကာရပြု၍ပေး)ဝိတိဟရဏေ၊ ခြေကို ထိုမှဤမှ လွှဲဖယ်ကြဉ်ရှောင်ဆောင်ယူခြင်း၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ခြေကိုလွှတ်ခြင်းချခြင်းသို့။ ပ ။ ဝေါဿဇ္ဇနေ၊ ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပ ။သန္ဓိက္ကေ့ပနံ၊ မြေအပြင်၌ခြေကိုထားခြင်းသို့ ။ပ။သန္ဓိက္ကေ-ပနေ၊ ၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော ။ပ။ သန္ဓိရုမ္ဘနံ၊ ချိုအပ်သောချေကို မြေနှင့်တကွကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်းသို့။ အပ္ပတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသန္ဓိက္ကေ့ပနာ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ဥဒ္ဓရဏစသော ထိုထိုကောဋ္ဌာသာ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်အပေါင်းတို့သည်။ ဣတရံ ဣတရံ ကောဋ္ဌာသံ၊ ဤမှတပါး ဤမှတပါးသော ကောဋ္ဌာသသို့။ အပ္ပတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ဥဒ္ဓရဏစသော ထိုထိုကောဋ္ဌာသာ၌သာလျှင်။ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ၊ အဆစ်အဆစ်။ သန္ဓိ သန္ဓိ၊ အစပ်အစပ်။ ဩမိ ဩမိ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထကပါလေ၊ လောလောပူသော

အိုးကင်းဌ်။ ပက္ခိတ္တတိလာ၊ ထည့်အပ်သော နှမ်းတို့သည်။ တဌတဌာ-ယန္ဆာ၊ ဖျစ် ဖျစ်သောအသံကို ပြုကုန်လျက်။ (ဘိဇ္ဇန္တိ) ဝိယ၊ ပျက်ကုန်သကဲ့သို့။ သင်္ခါရာ၊ ဘူတရူပ် ဥပါဒါရုပ်ဟူသော သင်္ခါရတို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊ တို့တည်း။ အနတ္တာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသင်္ခိဏ္ဍတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပမ္မ ပမ္မဂတော၊ အဆစ် အဆစ်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ ဘူတရူပ် ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထို ယောဂီ၏။ ရူပသမ္မသနံ၊ ရုပ်ကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။ သုခုမံ၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၁၁။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အသ-သမ္မသနဿ၊ ထိုသုံးသပ်ခြင်း၏။ သုခုမတ္တေ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ဌ်။ (စ-ကားပဒါလက်ာရ) ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့ သည်ကား။ သြပမ္မံ၊ ဥပမာတည်း။ ဒါရုတိဏကြာဒီသု၊ ထင်းမီးရှူး မြက်မီးရှူး စသည်တို့ဌ်။ ကတပရိစယော၊ ပြုအပ်သော လေ့ကျက်ခြင်းရှိသော။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗပဒီပေါ၊ ရှေးဌ် ဆီမီးကို မမြင်စဘူးသော။ ဧကော၊ တဦးသော။ ပစ္စန္တဝါသိကော၊ ပစ္စန္တရစ်ဌ်နေသော သူသည်။ နဂရံ၊ မြို့ကြီးပြည်မသို့။ အာဂမ္မ၊ လာလတ်၍။ အန္တရာပဏေ၊ အိမ်စျေးအတွင်းဌ်။ ဇလမာနံ၊ အလျှံတောက်ပသော။ ပဒီပံ၊ ဆီမီးကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဧကံ ပုရိသံ၊ တဦးသော ယောကျ်ားကို။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊ မေးသတတ်။ အမ္ဘော၊ အမောင်။ ဧဝံ မနာပံ၊ ဤသို့တလျှံလျှံ တလက်လက် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသော။ ဧတံ၊ ဤတပြောင်ပြောင် တောက်ပသော ဝတ္ထုသည်ကား။ ကိန္နာမ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊ မေးသတတ်။ တမေနံ၊ တောတွင်း ပစ္စန္တရစ်သားဖြစ်သော ထိုသူကို။ သော၊ ထိုမြို့သားသည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဘော၊ ဤဆီမီးဌ်။ ကိံ မနာပံ၊ အဘယ် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ သေ-ဧသော၊ ဤအရောင်တလက်လက် ထွန်းလင်းသော ဝတ္ထုသည်။ ပဒီပေါ နာမ၊ ဆီမီးမည်၏။ တေလက္ခယေန စ၊ ဆီခန်းသဖြင့်ရင်း။ ဝဋ္ဋက္ခ-ယေန စ၊ ဆီမီးစာကုန်သဖြင့်ရင်း။ အသ-ပဒီပဿ၊ ထိုဆီမီး၏။ ဂတမဂ္ဂေါပိ၊ သွားရာခရီးသည်လည်း။ နု ပညာယိဿတိ၊ မထင်လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပဌမဖြေသောသူကို။ အညော၊ တယောက်သော သုခမိန်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဆီမီးကုန်ခြင်း ဆီမီးစာ၏ ကုန်ခြင်းဖြင့်

ဆီမီး၏မထင် ပျောက်ပျက်ခြင်းသည်လည်း[1]။ သြဠာရိကံ၊ ကျန်းသေး၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိဿာ ဝဋ္ဋိယာ၊ ဤဆီမီးစာကို။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဃယမာနာယ၊ လောင်အပ်သည်ရှိသော်။ တတိယဘာဂေ တတိယဘာဂေ၊ သုံးခုမြောက်သောအဖို့ သုံးခုမြောက်သောအဖို့၌။ ဇာလာ၊ မီးလျှံသည်။ ဣတရံ ဣတရံ၊ ဤမှတပါး ဤမှတပါးသော။ ပဒေသံ၊ အရပ်အစိတ်သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ မရောက်မူ၍သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဒုတိယ သုခုမိန်ကို။ အညော၊ တပါးသော သုခုမိန် သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆိုပြန်၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဣတရီတရပဒေသသို့ မရောက်မူ၍ မီးလျှံချုပ်ခြင်းသည်လည်း။ သြဠာရိကံ၊ ကျန်းသေး၏။ ဟိ- သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိဿာ-ဝဋ္ဋိယာ၊ ဤမီးစာ၏။ အဂ္ဂိလဂ္ဂိလန္ဓရေ၊ လက်တသစ် လက်ဝဲသစ်ပမာဏရှိသော အရပ်၌[2]။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရီ-တရံ၊ သော။ ပဒေသံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ္တံ့။ (လိုက်၍ ယောဇနာ၊ နောက်နှစ်ပုဒ်၌လည်း ဤနည်းတူ) [၂၅၇]

အစုဂ္ဂိလစုဂ္ဂိလန္ဓရေ၊ လက်သစ်ဝက်လက်သစ်ဝက်ပမာဏရှိသော အရပ်၌။ တန္တုမှိ တန္တုမှိ၊ ချည်ချောင်း ချည်ချောင်းတိုင်း၌။ အံသုမှိ အံသုမှိ၊ ချည်မျှင် ချည်မျှင်တိုင်း၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရီတရံ၊ သော။ အံသုံ၊ ချည်မျှင်သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အံသုံ၊ ချည်မျှင်ကို။ မုဋ္ဌိတ္ဘာ၊ လှတ်၍[3]။ ဇာလံ၊ မီးလျှံကို။ ပညာပေတုံ၊ ပညတ်ခြင်းငှါ။ နိ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တေလက္ခယေန စ၊ ဆီ၏ ကုန်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝဋ္ဋိက္ခ-ယေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဒီသ၊ ၏။ ဂတမဂ္ဂေါပိ၊ သွားရာခရီးသည်လည်း။ နိ ပညာယိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ အသိဉာဏ်ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေစုတိအားဖြင့်။

၁-ဣဒမ္ပိတိ ယဒိဒံ တေလဝဋ္ဋိက္ခယေန ပဒီပဿ အပညာယနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမ္ပိ-ဟဋ္ဌိကာ ဟူရကား ပိ-လိုလျက် စာကိုယ်၌ ကျတတ်သည်။

၂-အဂ္ဂိလဂ္ဂိလန္ဓရေတိ အဂ္ဂိလိယာ မိတံ အဂ္ဂိလန္တိ အဂ္ဂိလိပမာဏော ပဒေသောတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ အန္ဓရ-သဒ္ဒါ ဤ၌ သြကာသကိုဟောသည်။

၃-ချည်ချောင်း၏ အစိတ်လေသ အမြှင်မျှဖြစ်သော ပရမ သုခုမဖြစ်သော အမျှင်ကို ရည်၍ အံသု ပန မုဋ္ဌိတ္ဘာ-မိန်သော်။

ဝဿသတေန၊ အနှစ်တရာဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နရူပေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သောရူပ်၌။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာကို တင်ခြင်းကို။ ဒဠ္ဍမ္ဘံ၊ ၏။ ဝဠ္ဠိယာ၊ ဆီမီးစာ၏။ တတိယဘာဝေ တတိယဘာဝေ၊ ၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရိတရံ၊ သော။ ပဒေသံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိသတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဝဿသတဿ၊ အနှစ်တရာ၏။ တတိယတတိယ-ကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆိန္နေ၊ သုံးခုမြောက် သုံးခုမြောက်သော ကောဋ္ဌာသ-ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝယောဝုဋ္ဌာဏမရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏာရော-ပနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍမ္ဘံ၊ ၏။ အဂ္ဂိလဂ္ဂိလန္တရေ၊ ၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရိတရံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိသတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆိန္နေ၊ သုံးခုမြောက် သုံးခုမြောက်သော ကောဋ္ဌာသ-ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝယောဝုဋ္ဌာဏမရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏာရော-ပနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍမ္ဘံ၊ ၏။ အဂ္ဂိလဂ္ဂိလန္တရေ၊ ၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရိတရံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိသတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဒသဝဿပဋ္ဌဝဿစတုဝဿတိဝဿ-ဒ္ဝိဝဿကေဝဿပရိစ္ဆိန္နေ၊ ဆယ်နှစ် ငါးနှစ် လေးနှစ် သုံးနှစ် နှစ်နှစ် တနှစ်-ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍမ္ဘံ၊ ၏။ အစ္ဆဂ္ဂိလစ္ဆဂ္ဂိလန္တရေ၊ ၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရိတရံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိသတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဧကေကဥတုဝဿေန၊ တခုတခုသောဥတု၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကဝဿံ၊ တနှစ်ကို။ တိဓာ၊ သုံးဖို့အားဖြင့်ရင်း။ ဆဓာ စ၊ ခြောက်ဖို့-အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ စတုမာသဒ္ဒိမာသပရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍမ္ဘံ၊ ၏။ တန္တုမ္ပိ တန္တုမ္ပိ၊ ၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရိတရံ၊ ဤမှတပါး ဤမှတပါးသော ချည်ချောင်း-သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိသတိ၊ လဘံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ကာဋ္ဌဇုဏ္ဏာဝသေန၊ လဆုတ်ပက္ခ-လဆန်းပက္ခ၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ရတ္တိန္ဒိဝဝသေန၊ ညဉ့်နေ့၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ကေရတ္တိန္ဒိဝံ၊ တညဉ့်တနေ့ကို။ ဆ ကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်စုတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုပ္ဖဏ္ဏာဒိဝသေန စ၊ နံနက်အဖို့ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍမ္ဘံ၊ ၏။ အံသုမ္ပိ အံသုမ္ပိ၊ ၌။ ဇာလာ၊ သည်။ ဣတရိတရံ၊ ဤမှတပါး ဤမှတပါး-သော အမျှင်သို့။ အပ္ပတ္တာဝ၊ လျှင်။ နိရုဇ္ဈိသတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဉာဏံ ဝိယ၊ သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အဘိက္ကမာဒိဝသေန-စေဝ၊ ရှေ့သို့ဟက်ခြင်းစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဥဒ္ဓရဏာဒီသု၊ ခြေကို

ချီခြင်းစသည်တို့တွင်။ ဧကေကကောဋ္ဌာသဝဝသေန စ၊ တပါးတပါးသော ကောဋ္ဌာသ၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏာ-ရောပနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနုင့် ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။)

၇၁၂။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ နာနာကာရေဟိ၊ အထူးထူးသောကောဋ္ဌာသတို့ဖြင့်။ ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထာ-ရူပေ၊ ၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တဒေव ရူပံ၊ ထိုရူပ်ကိုပင်လျှင်။ ဝိသခ်ရိတွာ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်း၍။ (ဝိသခ်ရိတွာ ဝိဘဇိတွာ။ ဝိသဿ်ရိတွာတိ ဝါ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော၊ ဋီကာ) အာဟာရမယာဒီ-ဝသေန၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာ-ရော ကောဋ္ဌာသေ၊ လေးဖို့လေးစုတို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဧကေကကောဋ္ဌာ-သေ၊ ၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအာဟာရမယ စသောရူပ်တို့တွင်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ အာဟာရမယံ၊ အာဟာရ ကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဆာတသုဟိတာဝသေန၊ ငတ်မွတ်သော အခါ အစာဝသော ရောင့်ရဲသောအခါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဆာတကာလေ၊ ငတ်မွတ်သောအခါ၌။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ စျတ္တံ-မိလာတံ၊ ညှိုးနွမ်းသည်။ ကိလန္တံ-ခိန္နံ၊ ပင်ပန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စျာမခါဏုကော ဝိယ၊ မီးလောင်ငုတ်ကဲ့သို့ရင်း။ အင်္ဂါရပစ္ဆိယံ၊ မီးသွေးတောင်း၌။ နိလီနကာကော ဝိယ စ၊ နားသောကျီးကဲ့သို့ရင်း။ ဒုမ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသည်။ ဒုဿဏ္ဌိတံ၊ မကောင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုဟိတကာလေ၊ ဝသော ကာလ၌။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ (ရူပံ၊) သည်။ ဓာတံ-တိတ္တံ၊ ရောင့်ရဲသည်။ ပီဏိတံ၊ အသားဆီစိုစိုပြည်ပြည်ပွါးတက်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ပြိုပြိုဖြိုးဖြိုး ရှိသည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဖဿဝန္တံ၊ ကောင်းသော အတွေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ-ရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ [၂၅၉] ဆာတကာလေ၊ ငတ်မွတ်သောကာလ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သောရူပ်သည်။ သုဟိတကာလံ၊ ဝသောကာလသို့။ အပ္ပတွာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤငတ်မွတ်ဆာလောင်သောကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ သုဟိတကာလေ၊ ၌။ သမုဋ္ဌိတမ္ပိ၊ ဖြစ်သောရူပ်သည်လည်း။ ဆာတ-

ကာလံ၊ သို့။ အပ္ပတ္ဘာ၊ ၍။ ဧတ္ထေ၀၊ ဤ၀ေသောကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သောရူပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။

၇၁၃။ ဥတုမယံ၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရူပ်သည်။ သီတုဏ္ဍ၀သေန၊ အအေးအပူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့၏အံ့။ ဥဏှကာလေ၊ ပြင်းပြစွာပူသော ကာလ၌။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ စျတ္တံ-မိလာတံ၊ ညှိုးနွမ်းသည်။ ကိလန္တံ၊ ပင်ပန်းသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီတဥတုနာ၊ သပ္ပါယဖြစ်သော သီတဥတုဖြင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဓာတံ၊ ရောင့်ရဲသည်၊ ဝါ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ ပီဏိတံ၊ စိုစိုပြည်ပြည်ရှိသည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ သိမ်မွေ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ တံ၊ ထိုဥတုဇရူပ်ကို။ ပရိဂ္ဂ-ဟေတ္ဘာ၊ ၍။ ဥဏှကာလေ၊ ၌။ ပ၀တ္တရူပံ၊ သည်။ သီတကာလံ၊ သို့။ အပ္ပတ္ဘာ၊ ၍။ ဧတ္ထေ၀၊ ဤဥဏှကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ သီတ-ကာလေ၊ ၌။ ပ၀တ္တရူပံ၊ သည်။ ဥဏှကာလံ၊ သို့။ အပ္ပတ္ဘာ၊ ၍။ ဧတ္ထေ၀၊ ဤသီတကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုဥတုဇရူပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

၇၁၄။ ကမ္မဇံ၊ ကမ္မဇရူပ်သည်။ အာယတနဒ္ဒါရ၀သေန၊ အာယတန ဟု ဆိုအပ်သော ဒ္ဒါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကမ္မဒ္ဒါရနိ၀တ္တနတ္ထံ အာယတနဂဟဏံ) ဟိ၊ ခဲ့၏အံ့။ စက္ခုဒ္ဒါရသ္မိံ၊ ၌။ စက္ခုကာယဘာ၀ဒသက၀သေန၊ စက္ခုဒသက ကာယဒသက ဘာ၀ဒသက တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိ ံသ ကမ္မဇရူပါနိ၊ သုံးဆယ်သော ကမ္မဇရူပ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ပါး။ တေသံ၊ ထိုကမ္မဇရူပ်တို့ကို။ ဥပထမ္ဘကာနိ၊ ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရူပ်တို့သည်။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါး တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ စတုပဏ္ဏာသ၊ ငါးဆယ့်လေးပါးသော ရူပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတဃာန-

ဇိဝှါဒ္ဓါရေသု၊ သောတဒ္ဓါရ ဃာနဒ္ဓါရ ဇိဝှါဒ္ဓါရတို့၌။ တထာ၊ တူ။ စတုပဏ္ဏာသ၊ ငါးဆယ့်လေးပါး ငါးဆယ့်လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ပသာဒဟုဆိုအပ်သော ကာယဒ္ဓါရ၌။ (ကာယ ဝိညတ်ဟုဆိုအပ်သော ကာယဒ္ဓါရ မဟုတ်) ကာယဘာဝဒသကဝသေန စေဝ၊ ကာယဒသက ဘာဝဒသကတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ-ဒိဝသေန စ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ စတုစတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ့်လေးပါးသော ရူပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော မနောဒ္ဓါရ၌[1]။ ဟဒယဝတ္ထုကာယဘာဝ-ဒသကဝသေန စေဝ၊ ဝတ္ထုဒသက ကာယဒသက ဘာဝဒသကတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ စတုပဏ္ဏာသမေဝ၊ ငါးဆယ့်လေးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သော-ယောဂီ၊ သည်။ သဗ္ဗမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ တं ရူပံ၊ ထိုကမ္မဇရူပ်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သောတ-ဒ္ဓါရံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤစက္ခုဒ္ဓါရ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ သောတဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဃာနဒ္ဓါရံ၊ သို့။ ဃာနဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဇိဝှါဒ္ဓါရံ၊ သို့။ ဇိဝှါဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ကာယဒ္ဓါရံ၊ သို့။ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ မနောဒ္ဓါရံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤကာယဒ္ဓါရ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဇရူပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။

၇၁၅။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သောမနဿိတဒေါမနဿိတဝသေန၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သော ဒေါမနဿရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသောကာလ ဖြစ်သော ဒေါမနဿရှိသောကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်[2]။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သောမနဿံ ဣတိ ဇာတံ ဘေဿာတိ) ဟိ၊ ခဲ့၏အုံ့။ သောမနဿိ-တကာလေ၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသောကာလ၌။ ဥပ္ပန္နရူပံ၊ ဖြစ်သော

၁-အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွသောဘဝင်သည် မနောဒ္ဓါရမည်၏၊ ထိုဘဝင်၏ နိဿယဖြစ်သော ကြောင့် ဟဒယဝတ္ထုကိုရည်၍ နိဿိတဝေါဟာရဖြင့် မနောဒ္ဓါရေ·ဟူသတည်း။

၂-သောမနဿိတော, ဒေါမနဿိတော-၌နည်းတူ။ (ပြည်) မောဂ္ဂလ္လာန် ၄-၄၅-သုတ် အရ တာရကာဒီဂိုဏ်း ဣတပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်ဟူ၍လည်း ယူအပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ရှပ်သည်။ သိနိဒ္ဓံ၊ သည်။ မုဒု၊ သည်။ ပီဏိတံ၊ သည်။ ဖဿဝန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါမနဿိတကာလေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သောရှပ်သည်။ စျုတ္တံ-မိလာတံ၊ သည်။ ကိလန္တံ၊ သည်။ ဒုမ္မဏ္ဍံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ တံ၊ ထိုစိတ္တဇရှပ်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ သောမနဿိတကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ ဒေါမနဿိတကာလံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဘွေဝ၊ ဤသောမနဿိတကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဒေါမနဿိတကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ သောမနဿိတကာလံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဘွေဝ၊ ဤဒေါမနဿိတကာလ၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္မိ၊ ထိုစိတ္တဇရှပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတည်း။ ဣတိ ဧवं၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုတိဇရှပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ ၏။

[၂၆၀] ဧवं၊ သို့။ စိတ္တဇသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တဇရှပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပယတော၊ တင်သော။ တသ္မာ၊ ထိုယောဂီအား။ အယမတ္ထော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော (သခ်ါရတို့၏ အလွန်တိုသော ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော)အနက်သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

"ဧဝံတဘ္တေ၊ ဧဝံတိန္ဒြေသည်ရင်း။ အတ္ထာဘာဝေါ စ၊ ဧဝံတ ဝေဒနာ ဝိညာဉ်ကိုထား၍ အဝသိဋ္ဌမမ္မဟု ဆိုအပ်သော အတ္ထာဘာဝသည်ရင်း။ သုခဒုက္ခာ စ၊ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်ရင်း။ (ဥပေက္ခာပိ ဟိ သုခဒုက္ခာသု ဧဝ အန္တောဝဓာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဘာဝတော) ကေဝလာ၊ အတ္ထနှင့်ရင်း အနိစ္စအဖြစ်နှင့်ရင်း မရောမရှက် သက်သက်ဖြစ်ကုန်၍။ ကေစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ တခုတခုသောစိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ (ကေ-စိတ္တက္ခဏိကတာယ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) လဟုကော၊ အလွန်တိုသည်ဖြစ်၍ လျင်ခြင်းရှိသော။ ခဏော၊ အသက်ရှင်သောခဏသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။"

"ယေ မရု၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ ဝုလ္လာသိတိသဟဿာနိ ကပ္ပံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ပရိမာဏရှိသော ကမ္ဘာကြီးပတ်လုံး။ (ကပ္ပန္တိ စ သာမညဝေသေန ကေဝစနံ) တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသို့အသက်ရှည်စွာသော နေဝသညာနာသညာယတန နတ်ပြဟ္မာတို့သည်လည်း။ ဒ္ဒိဟိ

စိတ္တေဟိ၊ စိတ္တကွဏနှစ်ချက်တို့နှင့်။ သမောဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၍။ နှ တေ၀ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်သည်သာတည်း။”

“မရန္တသ၊ စုတေသောသတ္တ၀ါ၏။ နိရုဒ္ဓါ၊ စုတိနှင့်တကွချုပ်လေကုန်သော။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်ရင်း။ ဣဓ၊ ဤပ၀တ္တိအခါ၌၊ တိဋ္ဌမာနသ၊ တည်ဆဲဖြစ်သောသတ္တ၀ါ၏။ ယေ ၀ါ နိရုဒ္ဓခန္ဓာ၊ အကြင်ဘင်သို့ရောက်သဖြင့် ချုပ်သောခန္ဓာတို့သည်ရင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေပိ ခန္ဓာ၊ ထိုအလုံးစုံသောခန္ဓာတို့သည်လည်း။ သဒိသာ၊ တချက်တည်းတူ၏။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန်လာ၍စပ်ခြင်း မရှိကုန်မူ၍။ ဂတာ-ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်၏။”

“ယေ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အနန္တရာ စ-အနန္တရမေ၀၊ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဘဂ္ဂါ-နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ယေ စ သခ်ါရာ၊ တို့သည်လည်း။ အနာ-ဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ ဘဂ္ဂါ-ဘဗ္ဗနသီလာ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဘိဇ္ဇိသန္တိ၊ ချုပ်ကုန်လတံ့။) တေသံ၊ ထိုအတိတ်အနာဂတ်သခ်ါရတို့၏ရင်း။ တဒန္တရာနိရုဒ္ဓါနံ၊ ထိုအတိတ်အနာဂတ်သခ်ါရတို့၏အလယ်၌ ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်သို့ရောက်၍ ချုပ်ကုန်သောသခ်ါရတို့၏ရင်း။ (တေသံ တိ၀ိ၀ေနမ္ပိ၊ ထိုသုံးပါးအပြားရှိသော သခ်ါရတို့၏လည်း။) လက္ခဏော၊ ဘင်ဟူသောလက္ခဏာကြောင့်။ ဝေသမံ၊ မတူသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။”

“အနိဗ္ဗတ္တေန-အနုပ္ပန္နေန၊ ခဏတ္တယသို့ရောက်ဆဲမဟုတ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်မည်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေန စိတ္တေန၊ ပစ္စုပ္ပန်စိတ်ဖြင့်။ ဇီ၀တိ၊ အသက်ရှင်သည်မည်၏။ (အာချာတ်ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း နာမ်ကဲ့သို့ပေး) စိတ္တဘင်္ဂါ၊ စိတ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ လောကော၊ ဤသတ္တလောကသည်။ မတော၊ သေသည်မည်၏[1]။”

၁-စုတိစိတ်ကဲ့သို့ ပ၀တ္တိအခါအလုံးစုံသော ထိုထိုစိတ်၏လည်း ဘင်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့် ဤလောကသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် သေသည်မည်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? နိရုဒ္ဓသ အပ္ပဋိ-သန္ဓိကတ္တာ၊ ချုပ်ပြီးသောစိတ်၏ တဖန်လာ၍ စပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့လျက် အဘယ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေမှ စုတိတိုင်အောင် အသက်ရှင်၏ဟူသနည်း? ပညတ္တိပရမတ္ထယာ-မိန့်သော်။

(ဧ၀ं သနေ္တ၀ိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။) ပညတ္တိ၊ သန္တာနပညတ်သည်။ ပရမတ္ထိယာ-ပရမတ္ထဘူတာ၊ ပရမတ္ထနှင့်စပ်ခြင်းရှိရကား ပရမတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်၏[1]။

"ယေ၊ အကြင်သင်္ခါရတို့သည်။ ဘဂ္ဂါ၊ ချုပ်ကုန်ပျက်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ အနိဓာနဂတာ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌ သိုထားအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်[2]။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ အပုံအစုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ[3]။ ယေ၊ အကြင်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ်သော အတ္တဘောရှိကုန်၍ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အာရဂ္ဂေ၊ ပွတ်ဆောက်ဖျားစူးဖျားဌာ။ သာသပူပမာ၊ မုန်ညင်းစေ့လျှင်တူသော ဥပမာရှိကုန်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။"

"နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ နေသဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏လည်း။ ဘင်္ဂေါ၊ ဘင်မည်သည်။ ပုရက္ခတော၊ ရှေ့မှုပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (စင်စစ်ပျက်လဘ်ဖြစ်၍ မလွဲမရှောင်နိုင်ဟူလို) ပုရာဏေဟိ၊ ရှေး

၁-ယာယံ တံ တံ သန္တံ သနိဿယံ စိတ္တံ ဥပါဒါယ တိဿော ဇီဝတိ ဖုဿော ဇီဝတိ ဝစနပ္ပဝတ္တိယာ ဝိယ ဝိသယဘူတာ သန္တာနပညတ္တိ၊ သာ ဣဒေ ပရမတ္ထိယာ ပရမတ္ထဘူတာ။ တထာ ဟိ ဝဒန္တိ နာမဂေါတ္တံ နု ဇီရတိတိ။ ဒ္ဝိကာ။ တံ တံ သန္တံ၊ ထိုထိုသင်ရှားရှိသော။ သနိဿယံ၊ မှီရာဝတ္ထုရူပ်နှင့်တကွသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တိဿော၊ တိဿသည်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဖုဿော၊ သည်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနပ္ပဝတ္တိယာ၊ အခေါ်အဝေါ်စကားဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသယဘူတာ၊ အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာ အယံ သန္တာနပညတ္တိ၊ အကြင်သန္တာနပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုလောကဝေါဟာရစကားဖြစ်ခြင်း၏အရာဖြစ်သော သန္တာနပညတ်သည်။ ဣဒေ၊ ဤတိဿသည်ရှင်၏, ဖုဿသည်ရှင်၏-ဟု လောကဝေါဟာရစကားဖြစ်ခြင်းဌ။ ပရမတ္ထိယာ-ပရမတ္ထ-ဘူတာ၊ ကိုးကွယ်ရာ ပရမတ္ထဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နာမ-ဂေါတ္တံ၊ အမည်အနွယ်သည်။ နု ဇီရတိ၊ မအို။ ဣတိ၊ သို့။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ၎င်းနက်။

၂-စင်စစ်အဘာဝသို့သာလျှင် ရောက်ကုန်၏ဟူလို။ ပျက်ကုန်ပြီးသော အတိတ်တရားကို့သည် ယင်းသို့ဖြစ်ဘန်စေ၊ အနာဂတ်ဌကား အသို့နည်း?ဟူမူကား ပုဗ္ဗော နတ္ထိ အနာ-ဂတေ-မိန္ဒသော်။

၃-အကြင်အပုံအစုမှ ဝတ္တမာန်ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်သို့လာကုန်ရာ၏၊ အနာဂတ်ဌ ထိုထိုသော အပုံအစုမရှိဟူလို။ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့ကား အသို့နည်း?ဟူမူကား နိဗ္ဗတ္တာ ယေပိ-စသည်ကို မိန့်သော်။

အတိတ်အဟောင်း ခန္ဓာတို့နှင့်။ အမိယိတာ၊ မရောမရက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပလောကမ္မာ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။”

“အဒဿနတော၊ မမြင်အပ်သည်မှ။ အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်ဖြစ်ကုန်၏။ (ဤပါဠိလည်း တစုံတခုသောအပုံအစုမှ လာခြင်းမရှိသည်ကို ပင်ဆိုသည်) ဘဂ္ဂါ-ဘဂ္ဂါပိ၊ ပျက်ကုန်ပြီးသော သခ်ါရတို့သည်လည်း။ အဒဿနံ၊ မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ (တစုံတခုသော အစုအပုံသို့ ကပ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အချင်းခပ်သိမ်း အဘာဝသို့သာလျှင် ရောက်ကုန်၏ဟူလို) အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါ-ဒေါ၊ လျှပ်ပြက်သကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ ဝယန္တိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်ကုန်၏။ ဣတိ-အယံ အတ္ထော၊ သည်။ (ပါဂဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)”

၇၁၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အာဟာရမယာဒီသု၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်စသည်တို့၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတ္မာ၊ တင်၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဓမ္မတာရူပေ၊ မိမိ အလိုလိုသာ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောရုပ်၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ ဣန္ဒြေနှင့်မစပ်သော။ အယ။ပ။ လတာဒိဘေဒံ၊ သံကြေးသလွဲဖြူ သလွဲမည်း ရှေ ငွေ ပုလဲ ပတ္တမြား ကျောက်မျက်ရွဲ ခရုသင်း သန္ဓာပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် မြေ ကျောက်တောင် မြက် သစ်ပင် နွယ် အစရှိသည် အပြားရှိသော။ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပတော၊ ဝိဝဋ္ဋကပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဓမ္မတာရူပံ နာမ၊ မိမိ မိမိအလိုလိုသာ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်မည်၏။ တံ-ဓမ္မတာရူပံ၊ သည်။ အဿ-ယောဂိ-နော၊ အား။ အသောကကုံရာဒိဝသေန၊ ပန်းသုံးညွှန့် (သော်ကပန်း) စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ အသောကကုံရံ၊ ပန်းသုံးညွှန့်သည်။ အာဒိတောဝ၊ အစ၌လျှင်။ တနုရတ္တံ၊ ပါးပါးနီသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ဒ္ဒိဟတိဟစ္စယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက် လွန်သောကာလ၌။ ဃနရတ္တံ၊ တခဲနက်နီသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုန၊ ဖန်။ ဒ္ဒိဟတိဟစ္စယေန၊ ၌။ မန္ဒရတ္တံ၊ နီသောအဆင်း ညှံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊ သရက်စသည်တို့၏ နုသောရွက်ညွှန့်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊

၏။ [၂၆၁] တတော၊ မှ။ ပရိဏာတပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊ သရက်စသည်တို့၏ ရင့်သော ရွက်ညွှန့်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ဟရိတပဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ စိမ်းရွှေသော အရွက်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညိုသောအရွက် အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ နီလ-ပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလတော၊ ညိုသောအရွက်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ကာလမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ သဘာဝရူပသန္တတိ၊ အဆင်းစသောအားဖြင့် တူသောအဖို့ရှိသော ရုပ်အစဉ်ကို။ အနုပ္ပဗန္ဓာပယမာနံ၊ အကြောင်း အကျိုးအဆင့်ဆင့် အစဉ်စပ်သောအားဖြင့် ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ သံဝစ္ဆရ-မတ္တေန၊ တနှစ်မျှဖြင့်။ ပဏ္ဍုပလာသံ၊ ဖက်ရွက်ရော်သည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဝဏ္ဏတော၊ အညှာမှ။ ဆိဇ္ဇိတ္မာ၊ ကြွေ၍။ ပတတိ၊ ကျ၏။

သော-ယောဂီ၊ သည်။ တံ အသောကရုက္ခပဏ္ဏံ၊ ထိုပန်းသုံးညွှန့်ရွက်ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္မာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်း၍။ တနုရတ္တကာလေ၊ ပါးပါးနီသော ကာလ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဃနရတ္တကာလံ၊ တခဲနက်နီသော ကာလသို့။ အပ္ပတ္မာ၊ ၍။ နီရဇ္ဇတိ၊ ချုပ်၏။ ဃနရတ္တကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ မန္ဒရတ္တကာလံ၊ သို့။ မန္ဒရတ္တကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တရူပံ၊ သည်။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ပရိဏာတပလ္လဝဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ ပရိဏာတ-ပလ္လဝဝဏ္ဏကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ဟရိတပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ ဟရိတပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလံ၊ သို့။ နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပဏ္ဍုပလာသကာလံ၊ သို့။ ပဏ္ဍုပလာသကာလေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ မှ။ ဆိဇ္ဇိတ္မာ၊ ၍။ ပတနကာလံ၊ ကျရာကာလသို့။ အပ္ပတ္မာဝ၊ သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသောကရုက္ခပဏ္ဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတိ၊ ၏။ ဧवံ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုပန်းသုံးညွှန့်ရွက်၌။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတ္မာ၊ ၍။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤပန်းသုံးညွှန့်ရွက်၌ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မတာရူပံ၊ အယလောဟ-တိပုစသော ဓမ္မတာရုပ်ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စ္ဓာ။ ရူပသတ္တကဝသေန၊ ဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတ္ဝာ၊ ၍။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။

အရူပသတ္တကသမ္မသနကထာ

၇၁၇။ ပန၊ ပါး။ အရူပသတ္တကဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ မာတိကာ၊ မာတိကာတည်း။ ကလာပတော၊ နာမ်တရားတို့၏ အစုအားဖြင့်ရင်း။ ယမကတော၊ အစုံအစုံအားဖြင့်ရင်း။ ခဏိကတော၊ နာမ်တရားတို့၏ ခဏိကအဖြစ်ကို ထင်ရှားပြသောအားဖြင့်ရင်း။ ပဋ္ဌိပါဋိဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓိနတော၊ မိစ္ဆာအယူကိုခွါသောအားဖြင့်ရင်း။ မာန-သမုဿုဒ္ဓိနတော၊ မာနကိုသတ်သောအားဖြင့်ရင်း။ နိကန္တိပရိယာဒါန-တော၊ တဏှာဟူသော နိကန္တိကို ကုန်စေသောအားဖြင့်ရင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ မာတိကာ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုမာတိကာ၌။ ကလာပတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဖဿပဉ္စ-မကာ၊ ဖဿလျှင်ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကလာပတော၊ ဖဿပဉ္စ-မကဓမ္မဟူသော နာမ်တရားအစုအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်)။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သံသရာ ဘေးကိုရှုသောယောဂီသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်၏။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ တို့တည်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသနေ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဖဿပဉ္စမကာ၊ ဖဿလျှင်ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ အကြင်နာမ်တရားတို့သည်ရင်း။ လောမာ၊ တို့သည်။ပ။ မတ္ထလုင်္ဂံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ တည်း။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ အနတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသနေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော၊ ဖဿပဉ္စမကာ၊ ကုန်သော။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင်နာမ်တရားတို့သည်ရင်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဖဿပဉ္စမကဓမ္မာ၊ ထိုဖဿလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိသော နာမ်တရားတို့သည်။ (ဝိနဋ္ဌာ-၌စပ်) ဣတရီတရံ၊ ဤမှတပါး ဤမှတပါးသော ကောဋ္ဌာသသို့။ အပ္ပတ္ဝာ၊ ၍။ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ၊ အဆစ်အဆစ်၊ ဩမိ ဩမိ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထကပါလေ၊ လောလော

ပူသော အိုးကင်းခ်ီ။ ပက္ခိတ္တတိလာ၊ ထည့်အပ်သော နှမ်းတို့သည်။ တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္ဓာ၊ ဖျစ်ဖျစ်အသံပြုကုန်လျက်။ (ဝိနဋ္ဌာ) ဝိယ၊ ပျက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝိနဋ္ဌာ၊ ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စတို့တည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခအတိတို့တည်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (သမ္မသတိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓိကထာခ်ီ။ နယော၊ နည်းတည်း။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အရိယဝံသကထာယံ၊ အရိယဝံသကထာခ်ီ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ခ်ီ။ ရူပသတ္တကေ၊ ရူပသတ္တကခ်ီ။ သတ္တသု ဌာနေသု၊ ခုနစ်ပါးသောအရာတို့ခ်ီ။ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (သမ္မ-သနဝသေန၊ ဖြင့်) ပဝတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ ။(စိတ္တသီသ အားဖြင့် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ဆိုသတည်း)အပရေန၊ တပါးသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မ-သန္တော၊ တပေါင်းတည်းယူ၍ သုံးသပ်သော ယောဂီသည်။ [၂၆၂]

ကလာပတော၊ ဖဿပဉ္စမကခမ္မဟူသော နာမ်တရားအစုအားဖြင့်။ သမ္မ-သတိ၊ သုံးသပ်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ယံ ဝစနံ၊ ကို)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ-ဝစနံ၊ ထိုအရိယဝံသကထာခ်ီ ဆိုအပ်သောစကားသည်။ ယုတ္တတရံ၊ သင့်မြတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သင့်မြတ်သောကြောင့်။ သေသာနိပိ၊ ကလာပ-သမ္မသနမှကြွင်းသော ယမကအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ တေနေဝ နယေန၊ ထိုအရိယဝံသကထာခ်ီ လာသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ (မယံ၊ တို့သည်။) ဝိဘဇိဿာမ၊ ဝေဖန်ကုန်အံ့။

၇၁၈။ ယမကတောတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်ခ်ီ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ၊ ပဋိသန္ဓေစုတိနှစ်ပါးအကြားခ်ီ ဖြစ်သောရူပ်ကို။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မ-သိတ္ဝာ၊ ၍။ တမ္မိ စိတ္တံ၊ ထိုအာဒါနနိက္ခေပအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်း။ (စိတ္တသီသေန ဟိ နိဒ္ဒေသော။ သေ-နယော သဗ္ဗတ္ထ) အပရေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဝယော-ဝုဒ္ဓတ္ထာ်မရူပံ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီး၍ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သောရူပ်ကို။ အာဟာရမယံ၊ အာဟာရဇရူပ်ကို။ ဥတုမယံ၊ ဥတုဇရူပ်ကို။ ကမ္မဇံ၊

ကမ္မဇရုပ်ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ ဓမ္မတာရူပံ၊ ဓမ္မတာရုပ်ကို။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသိတ္မာ၊ ၍။ တမ္မိ စိတ္တံ၊ ထိုရုပ်ကို သုံးသပ်သောစိတ်ကိုလည်း။ အပရေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သုံးသပ်သည်ရှိသော်။ ယမကတော၊ အစုံအစုံအားဖြင့်။ သမ္မသတိ နာမ၊ မည်၏။

၇၁၉။ ခဏိကတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ။ ပဋ္ဌိသန္ဓေစုတိနှစ်ပါးအကြား၌ ဖြစ်သောရုပ်ကို။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသိတ္မာ၊ သုံးသပ်၍။ တံ ပဌမစိတ္တံ၊ ထိုအာဒါနနိက္ခေပအားဖြင့် ရုပ်ကိုသုံးသပ်သော ရှေးဦးစိတ်ကို။ ဒုတိယစိတ္တေန၊ နှစ်ခုမြောက်သောစိတ်ဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သမ္မသနစိတ်ကို။ တတိယေန၊ တတိယစိတ်ဖြင့်။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော သမ္မသနစိတ်ကို။ စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထစိတ်ဖြင့်။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော သမ္မသနစိတ်ကို။ ပဉ္စမေန၊ ပဉ္စမစိတ်ဖြင့်။ တေမ္မိ၊ ထိုသမ္မသနစိတ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဝေယျာဝုစ္စတ္ထာ၏မရှုပ်၊ ရုပ်ကို။ အာဟာရမယံ၊ ကို။ ဥတုမယံ၊ ကို။ ကမ္မဇံ၊ ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဓမ္မတာရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသိတ္မာ၊ ၍။ တံ ပဌမစိတ္တံ၊ ထိုရုပ်ကို သုံးသပ်သောစိတ်ကို။ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ (ပဌမစိတ်ကား ရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ်တည်း။ ဒုတိယစသည်ကား နာမပရိဂ္ဂါဟကစိတ်တည်း) ဒုတိယံ၊ ကို။ တတိယေန၊ ဖြင့်။ တတိယံ၊ ကို။ စတုတ္ထေန၊ ဖြင့်။ စတုတ္ထံ၊ကို။ ပဉ္စမေန၊ ဖြင့်။ တေမ္မိ၊ ထိုစတုတ္ထသမ္မသန စိတ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပပရိ-ဂ္ဂါဟကစိတ္တတော၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းသော ပဌမစိတ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ စတ္တာရိ စတ္တာရိ၊ လေးပါးလေးပါးသောစိတ်တို့ကို။ သမ္မသန္တော၊ ယောဂီသည်။ ခဏိကတော၊ သမ္မသနစိတ်တို့၏ ခဏိက၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြုသော အားဖြင့်။ သမ္မသတိ နာမ၊ မည်၏။ (ဤခဏိကသမ္မသနကိုပင် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ပြု၍ အနေကသမ္မသနအစဉ်၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ပဋ္ဌိပါဠိတော သမ္ဘ-သနံ-ဟူသတည်း)

၇၂၀။ ပဋ္ဌိပါဋိဒေါတိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသိတ္ဝာ၊ ၍။ တံ ပဌမစိတ္တံ၊ ထိုအာဒါနနိက္ခေပအားဖြင့် ရူပ်ကိုသုံးသပ်သော ရှေးဦးစိတ်ကို။ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ ကို။ တတိယေန၊ ဖြင့်။ တတိယံ၊ ကို။ စတုတ္ထေန၊ ဖြင့် ။ပ။ ဒဿမံ၊ ဒသမသမ္မသနစိတ်ကို။ ကောဒသမေန၊ ကောဒသမစိတ်ဖြင့်။ တေမ္မိ၊ ဒသမသမ္မသနစိတ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဝယောဝုဒ္ဓုတ္ထင်္ဂမရူပံ၊ ကို။ အာပေါဓာတုမယံ၊ ကို။ ဥတုမယံ၊ ကို။ ကမ္မဇံ၊ ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဓမ္မတာရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသိတ္ဝာ၊ ၍။ တံ ပဌမစိတ္တံ၊ ထိုဝုဒ္ဓုဏ်မစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ရူပ်ကိုသုံးသပ်သော ပဌမစိတ်ကို။ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ ကို။ တတိယေန၊ ဖြင့်။ ပ။ ဒသမံ၊ ကို။ ကောဒသမေန၊ ဖြင့်။ တေမ္မိ၊ ဤဒသမသမ္မသနစိတ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ပ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ၊ ဝိပဿနာအစဉ်ဖြင့်။ သကလမ္ပိ ဒိဝသဘာဂံ၊ အလုံးစုံသော နေ့အဖို့ပတ်လုံးလည်း။ သမ္မသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျ၊ ဖြစ်သင့်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သင့်သော်လည်း။ ယာဝ ဒဿမစိတ္တသမ္မသနာ၊ ဒသမစိတ်ကိုသုံးသပ်သည်တိုင်အောင်။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ ပဂုဏံ၊ အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဒသမေယေဝ၊ ဒသမစိတ်၌သာလျှင်။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ တန်ရပ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ အရိယဝံသကထာ၌ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်သောယောဂီသည်။ ပဋိပါဋိတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသတိ နာမ၊ မည်၏။

၇၂၁။ ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌါနေန တော၊ မာနသမုဋ္ဌါနေန တော၊ နိကန္တိပရိယာ-ဒါနတောတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေသု တီသု၊ ဤသုံးပါးသော မာတိကာပုဒ်တို့၌။ ဝိသုံ၊ အသီး။ သမ္မသနနယော နာမ၊ သမ္မသနနည်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ၁။

၁-အနိစ္စစသော နှလုံးသွင်းခြင်းမှ လွတ်သော တပါးသော ဒိဋ္ဌိဥဿုံခြင်းနှစသော ဝိပဿနာမနသိကာရမရှိဟူလို။ ဝိပဿနာဖြင့် ဒိဋ္ဌိအာဒီဝိကွမ္ဘနတို့ကို ဤ၌ ဒိဋ္ဌိဥဿုံခြင်းနှစသည်ဟူ၍ လိုအပ်ကုန်၏၊ ထိုဒိဋ္ဌိဥဿုံခြင်းနှစသည်တို့သည်လည်း ဝိပဿနာ၏သာလျှင် ပဝတ္တိဝိသေသဖြင့် ပြီးပြည့်စုံကုန်၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ယံ ပနေတ်-စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ ဟေဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ရူပသတ္တကဋ္ဌ။ ယံ ဧတံ ရူပံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြင်ရူပ်ကိုဌင်း။ [၂၆၃] ဣဒ၊ ဤရူပသတ္တကဋ္ဌ။ ယံ ဧတံ အရူပဋ္ဌ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြင်နာမ်ကို ဌင်း။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီ။ တံ ရူပါရူပံ၊ ထိုရူပ်နာမ်ကို။ ပဿဒန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ရူပါရူပတော၊ ရူပ်နာမ်ထက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်။ အညံ၊ တပါးသော။ သတ္တံ နာမ၊ သတ္တဝါမည်သည်ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ သတ္တာသ၊ သတ္တဝါကို။ အဒဿနတော၊ မမြင်သောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သတ္တာသညာ-သတ္တော အတ္ထီတိ ဥပဋ္ဌနကသညာ၊ သတ္တဝါသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှိသည်ဟုဖြစ်သော သညာသည်။ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝါ၊ ကွာသည်၊ ဝါ၊ ခွါအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာသညံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝါ-စိတ္တေန၊ ခွါခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ သိမ်းဆည်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နုပဋ္ဌတိ၊ မဖြစ်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ အနုပဋ္ဌမာနာယ၊ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဥဋ္ဌဟိတ္ဝါ နာမ၊ ကွာသည်မည်သည်၊ ဝါ၊ ခွါအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ၁။ ဒိဋ္ဌိဥဋ္ဌဟိတ္ဝါစိတ္တေန၊ ဒိဋ္ဌိကိုခွါခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ အား။ မာနော၊ သည်။ နုပဋ္ဌတိ၊ မဖြစ်။ မာနေ၊ သည်။ အနုပဋ္ဌန္တေ၊ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ မာနော၊ သည်။ သမုဋ္ဌဟိတ္ဝါ နာမ၊ ခွါအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ၂။ မာနသမုဋ္ဌဟိတ္ဝါစိတ္တေန၊ မာနကိုခွါသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ အား။ တဏှာ၊ သည်။ နုပဋ္ဌတိ၊ မဖြစ်။ (ဤ၌ သိမ်မွေ့သော နိကန္တိကို တဏှာဟူ၍ လိုအပ်၏။ ထိုကြောင့်။ တဏှာယ-စသည်ကို မိန့်သော်) တဏှာယ၊ သိမ်မွေ့သောတဏှာသည်။

၁-သညာဝိပလ္လာသအကြောင်းရှိသော် ဖြစ်ကောင်းသော စိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့သည် ထိုသညာဝိပလ္လာသဟူသော အကြောင်းမရှိသော် မဖြစ်ကုန်။ ထိုကြောင့် ဒိဋ္ဌိနုပဋ္ဌတိ ဟူသတည်း။ မာနမည်သည် ဤ၌ ဒိဋ္ဌိလျှင် ဥပနိဿယရှိသော အပါယဂမနိယဖြစ်သော မာနတည်း၊ ထိုအပါယဂမနိယမာနသည်လည်း ဒိဋ္ဌိကိုခွါအပ်သည်ရှိသော် ခွါအပ်သည် သာလျှင်ဖြစ်၏၊ ဒိဋ္ဌိကိုကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော် အကြင်းမဲ့ ပြတ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ ဤသို့သော အနက်ကိုပြခြင်းငှါ ဒိဋ္ဌိဥဋ္ဌဟိတ္ဝါစိတ္တေန-စသည်ကို မိန့်သော်။

၂-မာနကို ခွါအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ခွါအပ်သော မာနသည် တဏှာ၏ဖြစ်ခြင်းကို မြစ်တတ်၏၊ မာနဖြင့် အလွန်လိုအပ်သော အထင်ကြီးဖွယ် အာရုံ၌သာလျှင် တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် မာနသမုဋ္ဌဟိတ္ဝါ။ပ။ တဏှာ နုပဋ္ဌတိ-မိန့်သော်။

အနုပ္ပဇ္ဇန္တိယာ၊ သော်။ နိကန္တိ၊ သိမ်မွေ့သော တဏှာဟူသော နိကန္တိသည်။ ပရိယာဒိန္နာ နာမ၊ ကုန်သည်မည်သည်၊ ဝါ၊ ခန်းခြောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ၊ ဌိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အရိယဝံသကထာယံ၊ ဌိ။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓိနတော မာနဥဿုဒ္ဓိနတော နိကန္တိပရိယာဒါနတောတိ၊ ဟူသော။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အယံ နယော၊ ဤဆိုလတံ့သော သမ္မသနအစိအရင်နည်း ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

ဟိ၊ ခဲ့ဿံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဝိပဿာမိ၊ ဝိပဿနာရှု၏။ မမ၊ ၎င်း၏။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသောယောဂီ အား။ ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိ၏ပျောက်ခြင်း ကွာခြင်းမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ပန၊ အလျောက်ကိုဆိုအံ့။ သခ်ါရာဝ၊ သခ်ါရတို့သည် သာလျှင်။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝိပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ သမ္မသန္တိ၊ သုံးသပ်ကုန်၏။ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊ မှတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ နှလုံးဌာထားကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ၊ သိမ်းဆည်းကုန်၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ ပိုင်းခြားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသောယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓိနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကိုခွါခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိပဿာမိ၊ ရှု၏။ မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွါးစေသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပွါးစေသောအခြင်းအရာဖြင့်။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား ကြိယာ ဝိသေသနတည်း) ဝိပဿာမိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသော ယောဂီအား။ မာနသမုဋ္ဌာနော နာမ၊ မာနကို ခွါအပ်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ပန၊ အလျောက်ကိုဆိုအံ့။ သခ်ါရာဝ၊ တို့သည်သာ လျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ဝိပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ သမ္မသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ အား။ မာနသမုဋ္ဌာနော နာမ၊ မာနကိုခွါအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(အဟံ၊ သည်။) ဝိပဿိတုံ၊ ဝိပဿနာရှုခြင်းငှါ။ သင္ကော်မိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အသာဒေန္တော်ယ၊ သာယာသောယောဂီ

အား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊ နိကန္တိ၏ရေကဲ့သို့ ခန်းလျက်ကုန်ပျက်သောမည်သည်။ နာဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သခ်ါရာဝ၊ သာလျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ဝိပဿနာ၊ ကုန်၏။ သမ္မသနာ၊ ကုန်၏။ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတောဝ၊ အား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊ နိကန္တိ၏ရေကဲ့သို့ ခန်းလျက်ကုန်ပျက်သောမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သစေ အတ္တာ ဘဝေယျုံ၊ အကယ်၍ အတ္တဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ ပညာဖြင့်ယူခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊ သင့်ကုန်ရာ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ အနတ္တာ စ၊ အနတ္တဖြစ်ကုန်လျက်လျှင်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ (တိတ္ထိယေဟိ၊ တိတ္ထိတို့သည်။) ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့အနတ္တဖြစ်ကုန်လျက်အတ္တဟူ၍ တိတ္ထိတို့ယူအပ်သည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။ တေ သခ်ါရာ၊ ထိုသခ်ါရတို့သည်။ အဝသ-ဝတ္တနဋ္ဌေန၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်တတ်သော အတ္တမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘာဝ်အနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အာဏာကို မိမိ၌ဖြစ်စေနိုင်သော အစိုးပိုင်သာမိ အတ္တ မရှိသည်၏အဖြစ်-တည်းဟူသော သဘာဝ်အနက်ကြောင့်[1]။ (တနည်း) အဝသာတ္တနဋ္ဌေန၊ မိမိအလို မိမိအာဏာကို သူတပါး၌ ဖြစ်စေနိုင် အစိုးပိုင်အာဏာရသာမိဖြစ်သော အတ္တမဟုတ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော သဘာဝ်အနက်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မိမိအလို မိမိအာဏာကို သူတပါး၌ ဖြစ်စေနိုင် အစိုးပိုင် အာဏာရသာမိဖြစ်သော

၁-နတ္ထိ ဧတေသံ ဝသဝတ္တနောတိ အဝသဝတ္တနာ-ဟုပြု။ ဧတေသံ သခ်ါရာနံ၊ တို့အား။ ဝသဝတ္တနော၊ မိမိအလိုသို့လိုက်တတ်သော အတ္တသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဝသဝတ္တနော၊ ကိုယ်ဖို့အာဏာကို မိမိ၌ဖြစ်စေနိုင် အစိုးပိုင်သာမိဖြစ်သော အတ္တသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပေး။ ဝသသဒ္ဒါ အလိုဟူသောအနက်၊ အာဏာဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။ ပဘုတ္တာ ယတ္တတာ ယတ္တာဘိလာသေသု ဝသော ဘဝေ။ အဘိဓာန် (၇၉၇-၇၁ထာ)။ ပဘုနော ဘာဝေါ ပဘုတ္တံ-အစိုးရသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အာဏာကိုရသည်။ ဤသို့ ယောဇနာသည်ကား-နတ္ထိ ဧတေသု ဝသဝတ္တနကော-ဟူသော မူလဋီကာ (၂-၃၇), ဧတေသာတိ စက္ခာဒီကသ၊ တဋ္ဌ ဝသသမ္ဘဝနံ၊ နတ္ထိ သမ္ဘဝါနဝစနဋ္ဌ။ ဝသဝတ္တိနောတိ ဝသသ အတ္တနိ ဝတ္တိနော-ဟူသော မဇ္ဈကိုရှု၍ ယောဇနာခြင်းတည်း။ ဤအလိုသော် အနတ္တာ၊ မိမိအလိုသို့လိုက်တတ်သော အတ္တမရှိကုန်၊ ဝါ၊ ကိုယ်ဖို့အာဏာကို မိမိ၌ဖြစ်စေနိုင် အစိုးပိုင်သာမိ အတ္တမရှိကုန်။ပေး။ နတ္ထိ ဧတေသု ဝသဝတ္တနကောတိ ဣမိနာ နတ္ထိ ဧတေသု အတ္တာတိ အနတ္တာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ-ဟူသော အနု(၂-၄၂)ကိုရှု။

အတ္တမဟုတ်ကုန်၁။ ဟုတ္တာ၊ ရှေးအဖိုဠ် ထင်းရှားမရှိ ယခုမှဖြစ်၍။ အဘာဝဌေန၊ အရှည်မတည် ချက်တဖြုတ်ပျက်တတ်သည်ဖြစ်၍ မရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘာတ်အနုက်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စမည်၏၂။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘာတ်အနုက်ကြောင့်၊ ၀ါ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြင့် တံသမဏိပုဂ္ဂလကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘာတ်အနုက်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ ရှုသောယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓါ ဌနံ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိကို ခွါခြင်းမည်သည် (ဒိဋ္ဌိ၏ ကွာခြင်းမည်သည်)။ ဟောတိ၊ ၏။

သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သစေ နိစ္စာ ဘဝေယျုံ၊ အကယ်၍ နိစ္စဖြစ်ကုန်ငြားအုံ့။ နိစ္စာတိ၊ နိစ္စဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ ၎။ ၀ဋ္ဋေယျုံ၊ သင့်ကုန်ရာ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအုံ့။ အနိစ္စာ စ၊ အနိစ္စဖြစ်ကုန်လျက်လျှင်။ နိုဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (တိတ္ထိယေဟိ၊ တို့သည်။) ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှေးအဖိုဠ် ထင်ရှားမရှိ ယခုမှဖြစ်၍။ အဘာ၀ဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပီဠနဌေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်၏။ အ၀သ၀တ္တနဌေန၊ ကြောင့်။ အနုတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ ရှုသော ယောဂီအား။ မာနုသမုဋ္ဌါဌော နာမ၊ မာနကိုခွါခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၂၆၄] သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သစေ သုခါ ဘဝေယျုံ၊ ငြားအုံ့။ သုခါတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတုံ၊ ၎။ ၀ဋ္ဋေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ ပန၊ အုံ့။ ဒုက္ခာ စ၊ လျက်လျှင်။ သုခါတိ၊ ဟူ၍။ (တိတ္ထိယေဟိ၊ တို့သည်) ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ဥပ္ပါဒ၀ယပဋိပီဠနဌေန၊

၁-(ဤသို့ ယောဇနာသည်ကား နာပိ ဣဒံ ၀သ၀တ္တနကန္တိ အ၀သ၀တ္တနက်-ဟူသော မူလဋီကာ, နာပိ ဣဒံ ၀သ၀တ္တနကန္တိ ဣမိနာ ပန နဲ အတ္တာတိ အနုတ္တာ-ဟူသော အနုကို ရှုမြင်တည်း။)

၂-ထိုနှာ်ပုဒ်တို့တွင် ဟုတ္တာ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ဥပါဒ်မှ ရှေ့အဖိုဠ် ထင်ရှားမရှိ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြာ် ရှေးရှိ၍ အလယ်၌ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြာ်ကို ပြသည်။ ထိုဟုတ္တာ-ကို ဆိုပြီး၍ အဘာ၀ကိုဆိုသဖြင့် အလယ်၌ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြာ် ရှေးရှိ၍ ဘင်ပေါ်အသက်ဖြစ်သော နောက်အဖိုဠ် ထင်ရှားမရှိ၊ ပျောက်ပျက်သည်၏ အဖြာ်ကိုပြသည်။ ဟုတ္တာ အဘာ၀-ဟူသော နှာ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း အခါခပ်သိမ်း မရှိခြင်းသည် အနိစ္စလက္ခဏာ-ဟု ပြသတည်း။

ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်၏။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဘာဝဌေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မည်၏။ အဝသဝတ္တနဌေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ အား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊ နိကန္တိ၏ ရေကဲ့သို့ ခန်းလျက်ကုန်ပျက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တဿ၊ အား။ ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌါဠနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ပဿ-န္တဿ၊ အား။ မာနသမုဋ္ဌါဠနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တဿ၊ အား။ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဝိပဿနာ၊ ဤဝိပဿနာသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဌာနေယေဝ၊ အရာ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ အယံ နယော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ အပ်၏။

ဝေါ၊ သို့။ အရူပသတ္တကဝသေနာပိ၊ အရူပသတ္တက၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတ္တာ၊ ၍။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ တတ္ထ ဝတ္ထာ၊ ဤရှေ့သောအစီအရင်ဖြင့်။ အယ၊ ထိုယောဂီသည်၊ ဝါ၊ အား။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ အရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ပဂုဏံ၊ အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂၂၂။ ဝေါ၊ သို့။ ပဂုဏရူပါရူပကမ္မဋ္ဌာနော၊ လက်လည်စွာလေ့ အဝါး ဝအောင် လေ့လာအပ်ပြီးသော ရူပကမ္မဋ္ဌာန်း အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဘင်္ဂါနုပဿနတော၊ ဘင်္ဂါ-နုပဿနာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပဟာနပရိညာဝသေန၊ ပဟာနပရိညာ၏၊ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ဘာကာရတော၊ (ဤ၌ကဲ့သို့ တစိတ်တဒေသဖြင့်သာမဆို မူ၍ သရုပ်အားဖြင့်၎င်း, ကိစ္စအားဖြင့်၎င်း) အလုံးစုံသော အခြင်း အရာအားဖြင့်။ ဝတ္ထုမှာ၊ ဆိုအပ်လတ္တံကုန်သော။ ယာ အဌာရသ မဟာ ဝိပဿနာ၊ အကြင်တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံကုန်သော တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာ ဝိပဿနာတို့၏။ ဣဓေဝ၊ ဤတီရဏပရိညာ၌လျှင်။ တာဝ၊ စ္စာ။ ဧက-ဒေသံ၊ တစိတ်ကို။ ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇန္တော၊ ထိုးထွင်း၍သိသည်ဖြစ်၍။ တပ္ပဋိပက္ခေ၊ ဤ၌ဖြစ်သင့်ကုန်သော ထိုအနုပဿနာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ နိစ္စသညာစသောဓမ္မတို့ကို။ ပဇဟတိ-ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခွါ၏။

အနိစ္စာနုပဿနာဒိကာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာအစရှိကုန်သော။ ပညာ၊ ပညာတို့သည်။ အဌာရသ မဟာဝိပဿနာ နာမ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့မည်ကုန်၏။ ယာသု၊ အကြင်တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့တွင်။ အနိစ္စာနုပဿနံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသော ယောဂီသည်။ နိစ္စသည်၊ နိစ္စဟု မှတ်မှားသောသည်ကို။ ပဇဟတိ၊ ခွါ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသောယောဂီသည်။ သုခသည်၊ သုခဟုမှတ်မှားသောသည်ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အနတ္တာနုပဿနံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ အတ္တသည်၊ အတ္တဟုမှတ်မှားသော သည်ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာတို့ကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်၍ ငြီးငွေ့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲရှိသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွါးစေသောယောဂီသည်။ နန္ဒိံ၊ သပိတိက တဏှာကို။ ပဇဟတိ၊ ခွါ၏။ ဝိရာဂါနုပဿနံ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်၍ အနိဋ္ဌအသုဘအခြင်းအရာကို မြင်သောဉာဏ်ရှေသွားမှ စက်ဆုပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲရှိသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ ရာဂံ၊ တပ်မက်သောရာဂကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ နိရောဓာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ကြောင်း တဖန်မဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် အဘယ်နံခါ ချုပ်ပါအုံ့နည်း ချုပ်ပါအုံ့နည်းဟု အဖန်တလဲလဲ ရှိသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ သမုဒယံ၊ သင်္ခါရတို့၏ တဖန် ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်ခွါနိုင်သည်မည်၏။ ပဋိ-နိဿဂ္ဂါနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့ကို တဖန်မယူ မစဲ့လမ်းမူ၍ စွန့်လွှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ အာဒါနံ၊ တဖန်ဘဝသစ် အားဖြင့် သင်္ခါရတို့ကိုယူခြင်းကို၊ ဝါ၊ နိစ္စအစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာဖြင့် စဲ့လမ်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ခယာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ ခဏဘင်ကို အဖန်တလဲလဲရှိသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ ဃနသည်၊ သန္တတိသမူဟကိစ္စအာရုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မပြိုမကွဲတလုံးတခဲတည်းဟု မှတ်သောသည်ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏ [1]။ ဝယာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှိသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ အာယူဟနံ၊ သင်္ခါရတို့ကို ဆည်းပူးပေါင်းစုရုံးစည်းခြင်းကိုပြုသော

၁-အကြင်ပညာဖြင့် သန္တတိဃန, သမူဟဃန, ကိစ္စဃန, အာရမ္မဏဃနကို ဖေါက်ခွဲခြားခြင်းကို ပြု၍ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန-ဟု ရှု၏၊ ထိုပညာသည် ခယာနုပဿနာမည်

တဏှာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနံ၊ ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါးသောအဖို့တို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာကို၊ ဝါ၊ ရူပသတ္တကစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော ရုပ်နာမ်တရား၏ ထိုထိုအပိုင်းအခြားမှ နောက်၌ တပါး၏အဖြစ်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ ခုဝသည်၊ ခိုင်ခဲ့မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကို မှတ်တတ်သောသည်ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အနိမိတ္တာနုပဿနံ၊ နိမိတ်ကင်းကြောင်းဖြစ်သော အနိစ္စာနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ နိမိတ္တံ၊ အစဉ်၌ရင်း, အပေါင်း၌ရင်း တခုတည်း တလုံးတခဲတည်း၏ အဖြစ်ကိုမှတ်သော သည်ကဖြင့်ယူအပ်သော လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း အထည်ကိုယ်ရှိသကဲ့သို့ ကပ်၍ထင်ခြင်းဟူသော နိမိတ်ကို ။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနံ၊ တောင့်တ တပ်မက်နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒုက္ခာနုပဿနာကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ ပဏိဓိံ၊ တဏှာအားဖြင့် သုခကိုတောင့်တခြင်းကို၊ ဝါ၊ သုခကိုတောင့်တသော တဏှာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ သုညတာနုပဿနံ၊ သခ်ါရတို့၏ အတ္တမှ

သတည်း။ ဘင်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသည်မှစ၍ ထိုခယာနုပဿနာ၏ ပါရိပူရိ-ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်ရကား ဃနသညာ၏ ကွာခြင်းသည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာမှ ရှေးအဖို့၌ကား မပြည့်စုံသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဃနသညာ၏ ကွာခြင်းမဖြစ်သေးသတည်း။ ပစ္စက္ခအားဖြင့်ရင်း, အနုမာန-ဆရှိသိသော အနုယအားဖြင့်ရင်း သခ်ါရတို့၏ ဘင်ကိုရှု၍ ထိုဘင်ဟုဆိုအပ်သော ချုပ်ခြင်း၌သာလျှင် နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ် နှလုံးညွှတ်သည်၏အဖြစ်သည် ဝယာနုပဿနာမည်၏။ ထိုပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကိုရှုသော ဝယာ-နုပဿနာဖြင့် သခ်ါရတို့ကို ဆည်းပူးရုံးစု ပေါင်းစည်းခြင်းကိုပြုသော တဏှာကို စွန့်ခွါနိုင်သတည်း။ အကြင်မပြတ် ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်သော ဝဋ်တရားအကျိုးငှါ အကြင်တဏှာဖြင့် သခ်ါရတို့ကို ဆည်းပူးရုံးစု ပေါင်းစည်းခြင်းကိုပြု၏၊ ထိုဝဋ်တရား၌ တဏှာဖြင့် ထိုယောဂီ၏စိတ်သည်ကား မညွှတ်ပြီ၊ ထိုကြောင့် ဝယာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော အာယူဟနံ ပဇဟတိ-မိန့်သော်။

၁-နိမိတ္တန္တိ သန္တတိယံ သမူဟေ စ ကေတ္တသညာယ ဂယှမာနံ ကာလန္တရာဝဋ္ဋာယတ္ထာဝေန နိစ္စဘာဝေန စ သခ်ါရာနံ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ သဝိဂ္ဂဟံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ။ ဋ္ဌိကာ။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သန္တတိယံ၊ အစဉ်၌ရင်း။ သမူဟေ စ၊ အပေါင်း၌ရင်း။ ကေတ္တသညာယ၊ တလုံးတခဲတခုတည်း၏အဖြစ်ကို မှတ်သောသည်ဖြင့်။ ဂယှမာနံ၊ ယူအပ်သော။ ကာ-လန္တရာဝဋ္ဋာယတ္ထာဝေန၊ ကာလတပါးတိုင်အောင် တည်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ နိစ္စဘာဝေန စ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ၊ မိမိကိစ္စအပိုင်းအခြား ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဝိဂ္ဂဟံ ဝိယ၊ လုံးလုံးလျောင်းလျောင်းအထည်ကိုယ်ရှိသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာနမတ္တံ၊ ထင်ခြင်းမျှသည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ၎င်းအနက်။

ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို အဖန်တလဲလဲရှိသော အနတ္တာနုပဿနာကို။ ဘာ-ဝေနွှော၊ သည်။ အဘိနိဝေသံ၊ အတ္တဟု မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏[1]။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ နိစ္စ သုခ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုယူ၍ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ဝိပဿနာပညာဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ အဓိပညာ သိက္ခာမည်ထိုက်သောဓမ္မတို့၌ အဖန်တလဲလဲ ရှိသော ဝိပဿနာကို။ ဘာဝေနွှော၊ သည်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ၊ နိစ္စသာရစသည်တို့ကိုယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မှားသောနှလုံးသွင်း-ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တဏှာနှင့်တကွသော ဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ယထာ-ဘူတညာဏဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သောသဘောကို သိတတ်-မြင်တတ်သောအကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ် ရုပ်ကို ရှုသောအနုပဿနာ-ကို။ ဘာဝေနွှော၊ သည်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၊ (အဟောသိ နု ခေါ အဟမတီတမဒ္ဓါနံ ဤအစရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော, အစိုးရသောပရမိသ္ဓာ-ဗြဟ္မာစသည်ကြောင့် လောကသည်ဖြစ်၏ ဤအစရှိသည်မူလည်းဖြစ်-သော) ပြင်းစွာတွေဝေသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော-ကန်ခြိုနှင့်တကွသောဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အာဒီနဝါနုပဿနံ၊ အပြစ်ဒေါသ-အာဒီနဝကို အဖန်တလဲလဲရှိသော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေနွှော၊ သည်။ အာလယာဘိနိဝေသံ၊ (တစုံတခုမျှ၏လည်း ပုန်းအောင်းရာ မှီခိုရာ မရှိ-သည်၏အဖြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်) ပုန်းအောင်းရာ မှီခိုရာဟု မှားသော-အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသောတဏှာကို၊ ဝါ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာ မှီခိုရာမရှိသည်၏-အဖြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့် မှီခိုရာဟု ကပ်ငြိ တပ်သောအားဖြင့် မှားသော-နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သောတဏှာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနိစ္စ စသည်တို့၌-အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်သောဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော အနုပဿနာကို။ ဘာဝေနွှော၊ သည်။ အပ္ပဋိသင်္ခံ၊ အနိစ္စစသည်တို့၌ အဖန်တလဲလဲ

၁-အနိစ္စာနုပဿနာ - စသည်တို့သည်ပင် အနိမိတ္တာနုပဿနာ - စသည်မည်လေသော-ကြောင့် နိစ္စသညာ-စသည်တို့သည်သာ ပဋိပက္ခဖြစ်ကောင်းပါလျက် နိမိတ္တံ ပဇဟတိ-စသည်ဖြင့် နိမိတ္တဂါဟ-စသည်တို့၏ ပဋိပက္ခအဖြစ်ကို အဘယ့်ကြောင့်ဆိုရသနည်း ? ကြောင့်-တေသံ ဟိ နိမိတ္တာဒီနံ ပဋိပက္ခဘာဝေန အနိစ္စာနုပဿနာဒယော အနိမိတ္တာဒီ နာမေဟိ ဝုတ္တာတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ ပဟာတဗ္ဗာ နိစ္စသညာဒယော ဝိယ နိမိတ္တဂါဟာဒယော စ ပဋိပက္ခာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာမိန့်သော်။ ဋီကာ။

ဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနံ၊ ဝဋ္ဋကင်းခြင်းအကျိုးငှါ အဖန်တလဲလဲရှုသော သင်္ခါရ-ပေကွာဉာဏ်, အနုလောမဉာဏ်ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ သံယောဂါဘိ-နိဝေသံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်ခြင်းအစရှိသော ကိလေသာ၏ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။

[၂၆၅] တာသု၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ၊ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စာဒိ-လက္ခဏတ္တယဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်၏။ တသ္မာ-သင်္ခါရာနံ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ထိုသို့ အနိစ္စစသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာဒုက္ခာနတ္တာနုပ-ဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာတို့သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓါ-ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[1]။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာ စ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အကြင် အနိစ္စာနုပဿနာသည်ရင်း။ ယာ စ အနိမိတ္တာနုပဿနာ၊ အကြင်အနိမိတ္တာ နုပဿနာသည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအနိစ္စာနုပဿနာ အနိမိတ္တာနုပဿနာ-တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ တူသောအနက်ရှိ ကုန်၏၊ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ (ရှေကွော ပါဒပေါ် တရှ ဟူသကဲ့သို့တည်း) တထာ၊ ထိုမျှတပါး။ ယာ စ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်ရင်း။ ယာ စ အပ္ပဏိဟိတာ-နုပဿနာ၊ သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဒုက္ခာနုပဿနာ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာ တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ တူသောအနက် ရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ယာ စ အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်ရင်း။ ယာ စ သုညတာ-နုပဿနာ၊ သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအနတ္တာနုပဿနာ

၁-ယဒဂ္ဂေန ဟိ ဉာဏေန သင်္ခါသယော ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ တဒဂ္ဂေန တံ ပဋိလဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ ဋီကာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါသယော၊ မိမိအာရုံကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့ဖြင့်။ တံ ဒဿနံ၊ ထိုအနိစ္စဟူရှိသောဉာဏ် ဒုက္ခဟူရှိသောဉာဏ် အနတ္တဟူရှိသောဉာဏ်သည်။ ပဋိလဒ္ဓံ နာမ၊ ရအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌင်းနက်။

သုညတာနုပဿနာတရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကုန်၏။ ဗျည္ဇနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာပိ၊ ထိုအနိမိတ္တာနုပဿနာ အပ္ပဏိဟိတာ-နုပဿနာ သုညတာနုပဿနာတို့သည်လည်း။ ပဋိဝိဒ္ဓါ-ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ၊ အဓိပညာဝိပဿနာ ဟူသည်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာတို့ ပင်တည်း။ (ထိုကြောင့် တစိတ်အားဖြင့် ရအပ်သည်မည်ကုန်သည်-ဟူလို သော်) ယထာဘူတညာဏဒဿနံ၊ ယထာဘူတညာဏဒဿနကို။ ကခ်ါဝိတ-ရဏဝိသုဒ္ဓိယာ ဝေ၊ ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခိတံ၊ သင်္ဂြိဟ် အပ်ပြီ။ (ထိုကြောင့် ထိုယထာဘူတညာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည် မဆုကပင်ပြီးပြီ-ဟူလို။ တေနာဟ ဣဒမ္ပိ ဒ္ဒယံ ပဋိဝိဒ္ဓံ ဟောတိတိ) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမ္ပိ ဒ္ဒယံ၊ ဤအဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ ယထာဘူတညာဏဒဿန နှစ်ပါး အပေါင်းသည်လည်း။ ပဋိဝိဒ္ဓမေဝ၊ ရအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟော-တိ၊ ၏။ သေသေသု၊ အနိစ္စာနုပဿနာစသည်မှ ကြင်းကုန်သော။ ဝိပဿနာညာဏေသု၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာစသော ဝိပဿနာညာဏ်ဆယ်ပါးတို့၌။ ကိဉ္စိ၊ အခ္ခါကို။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ ကိဉ္စိ၊ အခ္ခါကို။ အပဋိဝိဒ္ဓံ၊ မရအပ်သေး။ တေသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အနုပဿနာညာဏ်တို့၏။ ဝိဘာဂံ၊ အထူးအပြား ကို။ ပရတော၊ နောက်ဖြစ်သော ပဋိပဒါညာဏဒဿနကထာ၌။ အာဝိ-ကရိဿာမ၊ ထင်ရှားပြုကုန်အံ့။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဒေဝ၊ အကြင် တစိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာ ညာဏ်ကိုသာလျှင်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုရအပ်သော တစိတ်ကို၊ ဝါ၊ ရအပ်သော ဝိပဿနာညာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧဝံ။ပ။ ပဇဟ-တီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဥဒယဗ္ဗယညာဏကထာ

၂၂၃။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိပဋိပက္ခာနံ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကုန်သော။ နိစ္စသညာဒီနံ၊ နိစ္စသညာ စသည်တို့ကို။ ပဟာနေန၊

ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏော၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍[1]။ သမ္မသနဉာဏဿ၊ နယဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော ကလာပသမ္မနဉာဏ်၏[2]။ ဝါ၊ ကလာပသမ္မသနစသော သမ္မသနဉာဏ်၏[3]။ ပါရံ၊ ကမ်းတဘက်သို့၊ ဝါ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရောက်၍။ သမ္မသန-ဉာဏာနန္တရံ၊ သမ္မသနဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ယန္တံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ၊ အကြင်ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနဿ၊ ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ယောဂံ၊ လုံ့လကို။ အာရဘတိ၊ အားထုတ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အာရဘမာနော၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။ သခ်ေပတော၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စ္စာ။ အာရဘတိ၊ ရာ၏။ တတြ-တသ္မိံ သခ်ေပေန အာရမ္ဘေ၊ ထိုအကျဉ်းအားဖြင့် အားထုတ်ရာ၌။ အယံ၊ လတ္ထံသည်ကား။ ပါဠိ၊ ပါဠိတည်း။

ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ။ပ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူသော။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ ကထံ-ကေန ပကာရေန၊ အာဟယ်သို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ စေ၊ မေးငြားအံ့။ [ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ခဏပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တေ-ဘူမကဓမ္မတို့၏။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း၌။ ပညာ၊ ဖြစ်သောပညာသည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ၊

၁- တိမ်တိုက်စသည်တို့၏ ကင်းခြင်းကြောင့် ကောင်းကင်၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း, ညွှန်အညစ် အကြေး ကင်းခြင်းကြောင့် ရေ၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း, မည်းညစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော သံစသော အညစ်အကြေး ကင်းခြင်းကြောင့် ရွှေ၏ စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ရင်း, သံကိလေသ၏ ကင်းခြင်းကြောင့် ဉာဏ်၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း ဖြစ်ရကား နိုစ္စသညာဒီနံ ပဟာနေန ဝိသုဒ္ဓိဉာဏော မိန့်ပေသတည်း။ တပါးမက မျှားစ္စာသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြုမ်းသောသခ်ါရတို့၌ လက္ခဏတ္တယကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သမ္မသနဉာဏ်၏ ကိစ္စပြေကုန်စွာ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သမ္မသနဉာဏဿ ပါရံ ဂန္ဓာ-ဟု မိန့်လတ်သော်။

၂- သမ္မသနဉာဏဿာတိ နယဝိပဿနာ သခ်ါတဿ ကလာပသမ္မသနဉာဏဿ။ တသ္မေ ဟိ ထိရဘာဝါယ ဣတရေ သမ္မသနဝိသေသာတိ ဝဒန္တိ-ဟုဋ္ဌိကာ အာစရိယဝါဒ ပြသည်နှင့်အညီ။

၃-သမ္မသနဉာဏဿာတိ ဝါ ကလာပသမ္မသနာဒိ သမ္မသနဉာဏဿ။ အနုပဒဓမ္ম-ဝိပဿနာယ သဒ္ဓိသာ ဟိ သာ၊ တာယ ဟိ ဒိဋ္ဌိဝိသုद္ဓိဒိနာဒိ သမ္ဘဝတိတိ။ ဋီကာသကဝါဒ ပြ ဒုတိယဝိကပ်နှင့်အညီ။

ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်း၌။ ဉာဏ်၊ ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။] ဇာတံ-နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ (ပဋ္ဌိလဒ္ဓတ္တဘာဝံ၊ ရအပ်သော အတ္တဘာဝရှိသော၊ ဝါ၊ အတ္တဘောကို ရဆဲဖြစ်သော) ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ မည်၏[1]။ (ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပံ နာမ၊ ရူပ်မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နံ၊ ခဏသုံးပါး၌အတွင်းဝင်သော ရူပ်ပင်တည်း။ ဤကား အဓိပ္ပါယတ္ထတည်း) တဿ ရူပဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရူပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ-လက္ခဏံ၊ စ၍ဖြစ်ခြင်းဟူ၍ မှတ်အပ်သော သင်္ခတ၏လက္ခဏာသည်။ ဥဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းမည်၏[2]။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍ မှတ်အပ်သော သင်္ခတ၏လက္ခဏာသည်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းမည်၏။ ယာ အနုပဿနာ၊ အကြင်ဥဒယဝယကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုသောပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုဥဒယဝယကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသော ပညာသည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏[3]။ ဇာတော၊ ဖြစ်ဆဲသော။ ဘဝေါ၊

၁- ဥပါဒ်ဌိ ဘင်အားဖြင့် သရုပ်အထည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်သည်ကိုပင် အတ္တဘောကို ရသည်ဆိုသည်။ ဤဇာတသဒ္ဒါကို ယေ ဓမ္မာ ဇာတာ ဘူတာ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီ၏အဖြစ်ကိုရည်၍ ဆိုအပ်သည်။ ယေ တေ ဇာတာ နု တေသန္တိ။ ယေ နု ဇာတာ တထေဝ တေ။ လဒ္ဓတ္တဘာဝါ နော ဘဂ္ဂါ၊ တေဝ သန္တိသဘာဝတော-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ အတိတ်ကိုရည်၍ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်၊ ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မျှဟူသော ဇာတတာမတ္တကို ရည်၍ ဆိုအပ်သည်လည်းမဟုတ်၊ ထိုကြောင့် ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ-မိန့်သော်။

၂-ပစ္စယလက္ခဏ ဥဒယလေးပါးသည် ကျယ်ဝန်းများပြားသည် ဖြစ်၍ ထိုပစ္စယ လက္ခဏ ဥဒယကို မသုံးသပ်မူ၍ တခုတည်းသာဖြစ်သော နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏ ဥဒယကိုဆိုလို ရကား နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော-ဟူသတည်း။

၃-ဇာတာ ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တဿာ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော။ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ သညာကို ဇာတာသညာ စသည်ဖြင့် ဝေဒနာနှင့်အတူထုတ်။ ဇာတာ သင်္ခါရာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တေသံ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ စသည်ဖြင့်ထုတ်။ ဇာတံ ဝိညာဏံ ပစ္စုပ္ပန္နံ စသည်ဖြင့် ရုပ်နှင့်အတူထုတ်။ အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး၌ ဇာတံ စက္ခုံ-ဟု အစတွင်သာ ပြသည်။ ဇာတံ စက္ခုံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော-စသည်ဖြင့် အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်အောင်ထုတ်။ ဇာတော မနော ပစ္စုပ္ပန္နော-ဟူ၍ လိင်အားလျော်စွာထုတ်။ ဇာတာ ရူပါ-ဟူ၍ ဗာဟိရုယတနာ၌ လိင်ဝုစ်အားလျော်စွာတုတ်။ ဇာတာ စက္ခုဝေါတု-စသည်ဖြင့် ဝေါတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကိုထုတ်။ ဇာတံ စက္ခုဣန္ဒြိယံ-စသည်ဖြင့် ဣန္ဒြေနှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကိုထုတ်။ ဤသို့နှင့်ဒုဏ်အဘိညေယျနိဒ္ဒေသ၌ လာသည်ကိုရှု၍ ဝိပဿနာပြုရသည်။ ကသာပသမ္ပသန စသည်တို့၌ အဝိဇ္ဇာမှသည် ဇရာမရဏကျအောင် ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသလာပြားသော်လည်း ဤ၌ ဘဝတွင်အဆုံးသတ်လို၍ ဇာတော ဘဝေါ ပစ္စုပ္ပန္နော တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ-ဥဒယော။

ဘဝသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ မည်၏။ တနည်း—ပစ္စုန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍ ခဏသုံးပါးဌိ အကျုံး ဝင်သောတရားတည်း။ တဿ၊ ထိုဘဝ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ သည်။ ဥဒယော၊ မည်၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ သည်။ ဝယော၊ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ သည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။

[၂၆၆] သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဣမိနာ ပါဠိနယေန၊ ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ စသည်ဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော ဤပါဠိဂတိဖြင့်။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်သော။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ စ၍ဖြစ်ခြင်း ဟု မှတ်အပ်သော သဘောတ၏လက္ခဏာဖြစ်သော။ ဇာတိ ဉပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အဘိနဝါကာရံ၊ အသစ်ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဥဒယောတိ၊ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍ မှတ်အပ်သော သဘောတ၏လက္ခဏာဖြစ်သော။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ ဝယောတိ၊ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ သော ယောဂီ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣမဿ နာမရူပဿ၊ ဤနာမ်ရုပ်၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်မီ။ တနည်း— အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဣမဿ နာမရူပဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ (ယတော၊ အကြင်ရာသို့, အကြင်နိစ္စယမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်ရာသို့၊ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲတရားသို့။ အာဂဇ္ဆေယ္ယ၊ လာရာ၏။) (သော) ရာသိ ဝါ၊ ထိုစုံ့စုံ့တက်သော အစုအပုံသည်ရင်း။ (သော) နိစ္စယော ဝါ၊ ထိုအပေါင်းအစုသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။ အလဒ္ဓတ္တာဘာဝဿ၊ မရအပ်သော အတ္တဘောရှိသောတရား၏။ သဗ္ဗေန သမ္ပဒံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿာပိ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောနာမ်ရုပ်၏လည်း။ ရာသိတော ဝါ၊ စုံ့စုံ့တက်သော အစုအပုံမှရင်း။ နိစ္စယတော ဝါ၊ အပေါင်းအစုမှရင်း။ အာဂမနံ နာမ၊ လာခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိရုဇ္ဈမာနဿာပိ၊

ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော။ အနုပဿနာ ဉာဏံ-မိန့်သော်။ ဤသို့လျှင် ကလာပသမူဟနစသည်တို့၌ အဝိဇ္ဇာမှသည် ဇရာမရဏအဆုံးကျအောင်ယူပါလျက် ထိုနှင့်မတူ ဤ၌ဘဝတွင်သာ အဆုံးယူခြင်းသည်ကား ဇာတိဇရာမရဏတို့၌ ဥဒယဝယရှိသည်ဟု မဆိုသင့်သော ကြောင့်ပေတည်း။ (ပြည်)

ချုပ်ဆဲသောနာမ်ရုပ်၏လည်း[1]။ ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ နာမ၊ တူရူလေးရပ် အထောင့်လေးရပ်သို့ ကပ်ခြင်း သွားခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိရုဒ္ဓဿာပိ၊ ချုပ်ပြီးသောနာမ်ရုပ်၏လည်း။ ကေသို့ ဌာနေ၊ တခုသော အရာ၌။ ရာသိတော၊ စုံ့စုံ့တက်သော အစုအပုံအားဖြင့်ရင်း။ နိစယ-တော၊ အပေါင်းအစုအားဖြင့်ရင်း။ နိဓာနတော၊ မြေ၌သိုမြှုပ်ထားအပ်သောအားဖြင့်ရင်း။ အဝဋ္ဌာနံ နာမ၊ တည်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားပြုအံ့။ ဝိဏာယ၊ စောင်းကို။ ဝါဒိယမာနာယ၊ တီးအပ်သည်ရှိသော်။ တနည်း—ဝါဒိယမာနာယ၊ တီးအပ်သော။ ဝိဏာယ၊ စောင်း၏၊ ဝါ၊ စောင်းမှ။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒဿ၊ ဖြစ်သောအသံ၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သန္နိစယော၊ အစိုင်အခဲအပေါင်းအစုသည်။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်ဆဲသောအသံသည်လည်း။ သန္နိစယတော၊ အစိုင်အခဲအပေါင်းအစုမှ။ နှ အာဂတော၊ လာသည်မဟုတ်။ နိရုဇ္ဈမာနဿာပိ၊ ချုပ်ဆဲသောအသံ၏လည်း။ (ပိကျေ) ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ၊ တူရူဖြစ်သောလေးရပ် အထောင့်ဖြစ်သောလေးရပ်သို့ သွားခြင်းကပ်ခြင်းမည်သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်ပြီးသော အသံသည်လည်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ သန္နိစိတော၊ ပေါင်းစုစည်းဝေး၍။ နှ တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိဏာ၌၊ စောင်းကိုရင်း။ ဥပဝိဏာ၌၊ စောင်းကြက်သားရေကိုရင်း[2]။ ပုရိသဿ၊

၁-အနာဂတ်ဖြစ်သောအဓွန်ခ်ဋ္ဌ ဤနာမ်ရုပ်တရားတို့သည် အချင်းခပ်သိမ်း မရှိကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အတိတ်ဖြစ်သောအဓွန်ခ်ဋ္ဌလည်း အချင်းခပ်သိမ်း မရှိကုန်ဟုပြလို၍ နိရုဇ္ဈ-မာနဿာပိ-စသည်ကိုဆိုပြီး၍ ရှေးကထင်ရှားမရှိကုန်သည်သာဖြစ်သော ရူပ်နာမ်တရား တို့၏ ဟေတုအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်း ညီညွတ်သည်ရှိသော် ဥပါဒ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီး၍လည်း အရှည်မတည် အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် မရှိ ပျောက်ကင်းချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ဤသို့သော အပေါင်းဖြစ်သောအနက်ကို တဒေကဒေသဖြစ်သော ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြခြင်းငှါ ယထာ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။

၂-ဥပဝီဏော တု ဝေဠုကော-ဟု စောင်းကြက်သားရေ ပရိယာယ်နှစ်ပါး အဘိဓာန်ဋ္ဌ လာရကား ဥပဝီဏကို စောင်းကြက်သားရေဟု ယောဇနာသည်၊ ဒုယံ ပေါက္ခရဝေဠုကေ စမ္မနိ၊ ဝိဏာဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ ယေနာတိ ဥပဝီဏော၊ ဝေဠုတိ ပေါက္ခရဏ္ဍိ ဝေဠုကော၊ ဏ္ဍေ။ ၎င်းအဘိဓာန်ဋီကာ။ ဤမဟာဋီကာဋ္ဌကား ဥပဝီဏေတိ ဧကေနာတိ ဥပဝီဏံ၊ ဝိဏာဝါဒနံ-ဟု ရှိ၏။ ဝိန ဇနနေ၊ နော ဏတ္တံ၊ ဝိဏဝေဠုနေတိ ဝါ ဓာတု။ အ။ ဝိဏာ-ဟူသော အဘိဓာန်ဋီကာကိုရှု၍ ဧကေန-စမ္မေန၊ ဤသားရေဖြင့်။ ဝိဏံ၊ စောင်းကို။ ဥပဝီဏေတိ၊ ကပ်၍မြှေးတတ်၏။ ဤတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့စောင်းကိုကပ်၍မြှေးကြောင်း၏

စောင်းသမား၏။ တဇ္ဇံ၊ ထိုအသံဖြစ်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။ ဝါယာမဇ္ဇ၊ စောင်းတီးခြင်းလုံ့လကိုဥ။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ အဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက မရှိမူ၍။ သမ္ဘောတိ၊ ယခုမှဖြစ်၏။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋ္ဌိဝေတိ ယထာ၊ အရှည်မတည် ချက်တဖြုတ် ချုပ်ပျောက်ပျက်စီးသကဲ့သို့။ ဧवं တထာ၊ တူ။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ရူပါရူပိနော၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက မရှိမူ၍။ သမ္ဘောန္တိ၊ ယခုမှဖြစ်ကုန်၏။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋ္ဌိဝေန္တိ၊ အရှည်မတည် ချက်တဖြုတ်ချုပ်ပျောက်ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပဋ္ဌိဇာနာတိ၊ သိ၏။)

၂၂၄။ ဧवं၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သခ်ၭပတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယမနသိကာရံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို နှလုံးထားခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ယာနိ၊ တို့ကို။ တေသေဝ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏသ၊ ဤ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏သာလျှင်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့် ။ ရူပ-သမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယ-

---

အဖြစ်ကြောင့်။ တံ စမ္မံ၊ ထိုအရေသည်။ ဥပဓိဏံ၊ မည်၏။ ဝိဏာဝါနံ၊ စောင်းကို မြှေးကြောင်းဖြစ်သော သားရေရေ၏။ ဤသို့ယောဇနာမှ ကျမ်းတပါးနှင့်ညီ၍ ဝိဏာဝါနံသာ ရှိသင့်သည်ဖြစ်၍ ဒ-ပိုသည်။ ကောဏော ဝိဏာဒိဝါဒနံ။ အဘိဓာန်။ တီးကြောင်း လက်သည်းလက်ခတ်စသော ပရိယာယ်နှစ်ပုဒ်သာ လာသည်။

၁-သမုဒယသည် ဥပ္ပါဒတည်း ဥပ္ပါဒဟူသော်လည်း ဥပါဒ်ဌီဘင်အားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ခဏတွင်ယသို့ရောက်၍ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သည်ကိုမလို မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည်ဖြစ်၍ ခန္ဓာသန္တာန်ဝယ် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဟူလိုသည်။ ထိုကြောင့် ဌီကာ၌ အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာတိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒါ အတ္ထိဘာဝါတိ အတ္ထော နိရောဓဝိရောဓီ ဟိ ဥပ္ပါဒေါ အတ္ထိဘာဝဝါစကောပိ ဟောတိတိ ဝုတ္တော ဝါယာမတ္ထော။ တသ္မာ ပုရိမဘာဝသိဒ္ဓါယ အဝိဇ္ဇာယ သတိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိတိ အတ္ထော-မိန်သော် အဝိဇ္ဇာ-သမုဒယာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ အတ္ထိ-ဘာဝါ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား လိုအပ်သောအနက်။ ဟိ-သစ္ဓံ၊ ၏။ နိရောဓဝိရောဓိ၊ နိရောဓ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒသဒ္ဒါသည်။ အတ္ထိဘာဝဝါစကောပိ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဟောတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမဘာဝသိဒ္ဓါယ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣမသ္မိံ ဘဝေ၊ ဤမျက်မြင်လောက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ရူပဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊

သမုဒယဟူ၍၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ပစ္စယဿ ဥပ္ပန္နဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ဋီကာ) ရူပကွန္ဓဿ၊ ရူပကွန္ဓာ၏။ ဥဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ကံ၏ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်[1]။ အာဟာရသမုဒယာ၊ ကဗဠီကာရအာဟာရ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရူပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယသမုဒယဟူ၍၊ အကြောင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ စ၍ဖြစ်ခြင်းဟု မှတ်အပ်သော သဓ်တ လက္ခဏာကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ရူပကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ ဥပ္ပါဒလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သောအဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏[2]။ ရူပကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂိသည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာကံ အာဟာရဤအကြောင်းတို့၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောလက္ခဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရူပ်၏ ဥပါဒ်ခြင်း

ဆိုလိုသောအနက်တည်း။ ၎င်းအနက်။ အတ္ထော အသမ္ဘဝေယေဝ၊ သဒ္ဒေ ဝုတ္တဝိဓိဘာဝေ ဟူရကား ဥပ္ပါဒေါ အတ္ထိဘာဝဝါစကော-ဌ ဥပ္ပါဒေါ-ကား သဒ္ဒပဒတ္ထက။ သဒ္ဒေ အသမ္ဘဝေ-ယေဝ၊ အတ္ထေ ဝုတ္တဝိဓိဘာဝေ-ဟူရကား ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ-ဌ ဥပ္ပါဒေါ-ကား အတ္ထပဒတ္ထက။

၁-ရူပသမုဒယော ဟိ ပစ္စယသမုဒယဟူ၍ ရူပကွန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိဟူ၍ချည်း ယောနော။ ဤသုံးပါးဖြင့် အတိတ်အကြောင်းကိုပြသည်။ အတီတေ ပေတဝေါ ပဉ္စ ဟူသည်နှင့်မညီ အကြောင်းငါးပါးမစေ့ ဖြစ်ခဲ့၏ဝတကား ဟူမူ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ စ တီဟိ အတီတကာလိကာနိ တေသံ သဟကာရီကာရဏဘူတာနိ ဥပါဒါဒိနိပိ ဂဟိတာနေဝါတိ ဒဋ္ဌမ္ပိ။ ဋီကာ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ တီဟိ၊ သုံးပါး ကုန်သော အတိတ်အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အတီတကာလိကာနိ၊ အတိတ်ကာလ၌ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော အဝိဇ္ဇာတဏှာကံတို့၏။ သဟကာရီကာရဏဘူတာနိ၊ တကွပြုလေ့ ရှိသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါဒိနိပိ၊ ဥပါဒါန်ဘဝတို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ-နေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌမ္ပိ၊ ၏။ ၎င်းနက်။

၂-ထိုရူပကွန္ဓာ၏ ဥဒယကိုရှုရာ၌ အဒ္ဓါနပစ္စုပ္ပန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရှေးဦးကလျှင် ဥဒယကိုမြင်၍ တည်သောယောဂိသည် ဤဌိတိသန္တတိပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်မြင်၍ အစဉ်အတိုင်း ခဏအားဖြင့် ရှုသတည်း။ အကျဉ်းဖြစ်သော အဒ္ဓါနပစ္စုပ္ပန်ကိုရှု၍ တဖွေးတဖွေ အလတ် ဖြစ်သော သန္တတိပစ္စုပ္ပန် အနုဖြစ်သော ခဏပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် သွားကြသော ခြေပရက် အပေါင်းကို ရိုးရိုးရှုရှုမြင်သကဲ့သို့ ခဏပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်ဖြစ်သော ရူပ်အစုကို ခုဖြစ်ခုချုပ် လက်ယက် ဥဿုစ်သို့ ထစ်ထစ်ထင်ထင် ဉာဏ်ဖြင့်မြင်သည်-ဟူလို။

ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာဟူသော ဤငါးပါးသောလက္ခဏာတို့ကို ၁။ ပဿတိ၊ ၏၊ ၀ါ၊ မြင်၏။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏တဖန် မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောရုပ်၏ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊) ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယနိရောဓေဒ္ဓေန၊ အဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်သော အနာဂတ်ဌာဖြစ်လတ္တံသော ရုပ်၏ အကြောင်းချုပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ၏။ ဝယံ၊ အပျက်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တဏှာ၏တဖန် မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မနိရောဓာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကံ၏တဖန် မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အာဟာရနိရောဓာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းဖြစ်သော ကဗဠီကာရာဟာရ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓာ၊ ထိုအာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောရုပ်၏ မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယနိရောဓေဒ္ဓေန၊ အနာဂတ်ဌာ ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏ ချုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ၀ါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဝိပရိဏာမ-လက္ခဏံ၊ ရုပ်၏ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာကို။ ပဿန္တော၀ိ၊ သည်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ အနုပ္ပါဒနိရောဓ, ရုပ်၏ခဏနိရောဓဟုဆိုအပ်သော ဤငါးပါးသောလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယသမုဒယဒ္ဓေန၊ အကြောင်း၏ဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ၀ါ၊ အကြောင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ကံ၏ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီး

၁-နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာဟူသည် ရုပ်၏ဇာတိပင်ဖြစ်၍ ဇာတိသည်လည်း လက္ခဏရုပ်ဖြစ်၍ လက္ခဏာဟု သင့်ပေ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာကံတို့၏ ရှိသည်၏အဖြစ်သည် လက္ခဏာမဟုတ် ကောင်းခဲ့တကား-ဟူမူ။ တေသံ အတ္ထိတာ ဟိ ရူပဿ ဥဒယော လက္ခီယတိ ဟေဟိတိ လက္ခဏာနိတိ ဝုစ္စန္တိ၊ နိဗ္ဗတ္တိ ပန သဒ္ဓိတလက္ခဏမေ၀ါတိ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

ခြင်းကြောင့်။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿ၏ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယသမုဒယဉ္စေန၊ အကြောင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ စ၍ ဖြစ်ခြင်းဟု မှတ်အပ်သောသဘောလက္ခဏာကို။ ပဿန္တော‌ပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍ လည်း။ [၂၆၇] ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ဣမာနိ ပဒ္ဒ လက္ခဏာနိ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာကံဖဿ ဤအကြောင်းတို့၏ ရှိသည် ၏ အဖြစ်ဟူဆိုအပ်သော လက္ခဏာ, ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာ၏ ဥပါဒ်ခြင်းဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာဟူသော ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ-နိရောဓော၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ တဖန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တဏှာ၏ တဖန်မဖြစ်ပြန်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မနိရောဓော၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကံ၏ တဖန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ-နိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယနိရောဓဉ္စေန၊ အနာဂတ်၌ ဝေဒနာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ ချုပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဖဿနိရောဓော၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စယနိရောဓဉ္စေန၊ ဝေဒနာဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း မရှိသည် ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။) ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာ၏ဘင်-ဟု ဆိုအပ်သော ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာကို။ ပဿန္တော‌ပိ၊ ရှုသောယောဂီသည်လည်း။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဝယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဣမာနိ ပဒ္ဒ လက္ခဏာနိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ အနုပ္ပါဒနိရောဓ, ဝေဒနာ၏ ခဏနိရောဓဟု ဆိုအပ်သော ဤငါးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ပဒ္ဒ လက္ခဏာနိ၊ ငါးပါးသော

လက္ခဏာတို့ကို။ ပဿတိ ဝိယ၊ သကဲ့သို့။ သညာသင်္ခါရဝိညာဏကွန္ဒာနံ၊ သညာကွန္ဒာ သင်္ခါရကွန္ဒာ ဝိညာဏကွန္ဒာတို့၏။ (ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿန္တောပိ၊ ရူသောယောဂိသည်လည်း။ ပဋ္ဌ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဝိညာဏကွန္ဒသ၊ ဝိညာဏကွန္ဒာ၏။ (ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ရူသောယောဂိသည်။) ဖဿဒ္ဒာနေ၊ ဖဿအရာ၌။ နာမရူပ-သမုဒယာ နာမရူပနိရောဓာတိ၊ ဟူ၍။ (ပဿတိ၊ ၏။)

ဝေံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော။ ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုရှုသဖြင့်။ ဒသ ဒသ၊ ဆယ်ပါးဆယ်ပါးတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ယာနိ ပညာသ လက္ခဏာနိ၊ အကြင် ငါးဆယ်သောလက္ခဏာတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏ ။

၁-ဤဥဒယဗ္ဗယဒဿနအရာ၌ ကေစိဝါဒ အပရေဝါဒကိုပြု၍ အပရေဝါဒသာ ယုတ္တ-ဟု ဆုံးဖြတ်၍ တံ့သမနုတ္တနကိုပြလိုရကား ဣဒ္ဓေ စ ကေစိ တာဝ အာဟု အရူပက္ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ အဒ္ဓါသန္တတိဝသေနေဝ၊ နာ ခဏဝသေနာတိ။ တေသံ မတေန ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမေဝ နာ သိယာ။ အပရေ ပနာဟု "ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ အတီတာဒိဝိဘာဂံ အနာမသိတ္တာ သဗ္ဗသာမာရဏတော အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယာ ဝေဒနာသမ္ဘဝံ လဗ္ဘမာနတံ ပဿတိ၊ နာ ဥပ္ပါဒံ။ အဝိဇ္ဇာဒိအဘာဝေ စ တဿ အသမ္ဘဝံ အလဗ္ဘမာနတံ ပဿတိ၊ နာ ဘင်္ဂံ"။ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒံ ဘင်္ဂဉ္စ ပဿတိ"တိ။ တံ ယုတ္တံ။ သန္တတိဝသေန ဟိ ရူပါရူပဓမ္မေ ဥဒယတော ဝယတော စ မနသိ ကရောန္တဿ အနုက္ကမေန ဘာဝနာယ ဗလပတ္တကာလေ ဉာဏဿ တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယာ ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ။ အယံ ဟိ ပဌမံ ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယံ မနသိ ကရောန္တော အဝိဇ္ဇာဒိကေ ပစ္စယဓမ္မေ ဝိယောဇေတ္တာ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တေ ခန္ဓေ ဂဟေတ္တာ တေသံ ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမုခေန ခဏတောပိ ဥဒယဗ္ဗယံ မနသိ ကရောတိ။ တဿ ယဒါ ဉာဏံ တိက္ခံ ဝိသဒံ ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိ။ တဒါ ရူပါရူပဓမ္မာ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ ဘိဇ္ဇန္တာ စ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ ဝေမ္မ ရူပယ ဥဒယောတိအာဒိ။ ဋီကာ။ ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဒဿနအရာ၌။ ကေစိ၊ ကေစိတို့သည်။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ အာဟု၊ ကုန်၏။ အရူပက္ခန္ဓာနံ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်။ အဒ္ဓါသန္တတိဝသေနေဝ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခဏဝသေန၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းဖြင့်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကေစိတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ခဏတော၊ ခဏ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုခြင်းသည်သာလျှင်။ နာ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ၏။ အပရေ ပန၊ အပရေဆရာတို့သည်ကား။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုရှုခြင်း၌။ အတီတာဒိ ဝိဘာဂံ၊ အတိတ်အစရှိသည်ကို ဝေဖန်ခြင်းကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ သဗ္ဗသာ-

တေသံ၊ ထိုင်းဆယ်သော လက္ခဏာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေံ-ဝုတ္တ-နယေန၊ ဖြင့်။ (အဝိဇ္ဇာသမုဒယာပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်း ကြောင့်လည်း ။ တဏှာသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာဟာရသမုဒယာပိ၊ ကဗဠီကာရာဟာရ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်လည်း။) ရူပဿ၊ ၏။ ဥဒယော-သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။

ဓာရဏတော၊ အလုံးစုံတို့နှင့်ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမ္ဘဝံ၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ လဗ္ဘမာနတံ၊ ရရကောင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ဆဲဆဲကို။ နိ ပဿတိ၊ မရှု။ စ၊ တိုမှတပါး။ အဝိဇ္ဇာဒိအာဘာဝေ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့သည် မရှိလတ်သော်။ တဿ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ အသမ္ဘဝံ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ အလဗ္ဘမာနတံ၊ မရကောင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ပျက်ဆဲဆဲကို။ နိ ပဿတိ၊ မရှု။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ ဖြစ်ဆဲဆဲကိုလည်း။ ဘင်္ဂဉ္စ၊ ပျက်ဆဲဆဲကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုအပရေဆရာတို့၏စကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္ဇာတိဝသေန၊ သန္ဇာတိပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရူပ်နာမ်တရားတို့ကို။ ဥဒယတော စ၊ အဖြစ်အားဖြင့်လည်း။ ဝယတော စ၊ အပျက်အားဖြင့်လည်း။ မနသိ ကရောန္တဿ၊ ယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဗလပတ္တကာလေ၊ သန်မြဲသော အားသို့ရောက်သောကာလ၌။ ဉာဏဿ၊ ၏။ တိက္ခဝိသဒ-ဘာဝပတ္တိယာ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်, သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ ယောဂီ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စ္စာ။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ မနသိ ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတ္မာ၊ စွန့်၍။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနမုခေန၊ ရှုခြင်းကို ပဋ္ဌာနပြုသဖြင့်။ ခဏတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယဒါ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ တိက္ခံ၊ ထက်သည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ရူပါ-ရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ဘိဇ္ဇန္တာ စ၊ ပျက်ကုန်သည်ရင်း။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇေန၊ ကြောင့်။ ဧဝမ္မိ ရူပဿ ဥဒယောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ ဧဝမ္မိ ရူပဿ ဥဒယော ဧဝမ္မိ ရူပဿ ဝယော-ဟူသောပါဠိဖြင့် ပစ္စယအားဖြင့် ဥဒယဝယကို ပြသည်။ ဧဝမ္မိ ရူပံ ဥဒေတိ ဧဝမ္မိ ရူပံ ဧတိ-ပါဠိဖြင့်ကား ခဏအားဖြင့် ဥဒယဗ္ဗယကို ပြသတည်း။ (ပြည်)

၁။ ဧဝမ္မိ-မှ ဝေံ-ကို ဝုတ္တနယေန-ဟု ဖွင့်၍ အနက်သမ္မန်ထားသည်၊ ပိ-ကို အဝိဇ္ဇာ-သမုဒယာ-စသည်နှင့် ယှဉ်၍ သမ္မန်ထားသည်၊ ပြည်မှရင်းပေတည်း။ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝါ၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာသမုဒယ စသော အကြောင်းကြောင့်လည်း-ဟု ဤသို့လည်း အနက်ကျဉ်း သမ္မန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာပိ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ တဖန်မဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ တဏှာနိရောဓာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကမ္မနိရောဓာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာဟာရနိရောဓာပိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းဖြစ်သော ကဗဠီကာရာဟာရ၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်း။ ရူပဿ၊ ၏။ ဝယော အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယတော စေဝ၊ အကြောင်းအားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။) ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ကို။ ပဿန္တော်ပိ၊ ရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ရူပ်သည်။ ဥဒေတိ-ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိပရိဏာမ-လက္ခဏံ၊ ကို။ ပဿန္တော်ပိ၊ ၍လည်း။ ရူပံ၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ရူပ်သည်။ ဝေတိ-နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ခဏတော စ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (ဤသို့ ပါဠိသေသနှင့် တကွ ခြားနားသိသာအောင် ယောဇနာ)

၂၂၅။ ဧဝံ၊သို့။ မနသိ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤရူပ်တရားတို့သည်။ အဟုတ္ဝာ၊ ရှေးကမရှိမူ၍။ သမ္ဘောန္တိ ကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပဋိဝေန္တိ ကိရ၊ ချုပ်ပျက်ပျောက်ကင်းကုန်သတတ်။ ဣတိ။ သို့။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဝိသဒတရံ၊ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယတော စေဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ ခဏတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒေဓာ၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယ-လက္ခဏဘေဒါ၊ သစ္စာအပြား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြား ကေတ္တစသော နည်းအပြား အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာအပြားတို့သည်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည် ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-ဤသို့နှလုံးသွင်းသော ထိုယောဂိအား အကြင်ရှေ့လောက် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မဖြစ်သေး၊ ထိုရှေ့လောက် ဥဒယဗ္ဗယတို့သည် လွန်စွာထင်သည် မဖြစ်ကုန်ရကားဝိုဝါးသာမျှ အနုမာနဆ၍ အလျော်ရမ်းလိုက်ရသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဣတိ ကိရိမေဓမ္မာ။ပ။ ပဋိဝေန္တိ-ဟု ပစ္စက္ခမဟုတ် အနုမာနပြု ကိရ-သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်၍ဆိုသတည်း။ ။တနည်း နယဒဿနအားဖြင့် ဤသို့ဆိုသတည်း။ ရှေးဦးစွာ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မတို့၏ ဥဒယဗ္ဗယကို ပစ္စက္ခဖြင့် ပြီး၍ ထိုနောင်မှ အတိတ်အနာဂတ်တို့၌ ၎င်းနည်းဟု နည်းကိုဆောင်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ (ပြည်)

၇၂၆။ ဟိ၊ ခဲ့၍ဆိုအုံ့။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓာနုံ၊ တို့၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကိုရင်း၊ အဝိဇ္ဇာဒိနိရောဓာ၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ အနုပ္ပါဒနိရောဓကြောင့်။ ခန္ဓာနုံ၊ တို့၏။ နိရောဓဉ္စ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓကိုရင်း။ ယံ ပဿတိ၊ အကြင်ရှု၏။ တနည်း— ပဿတိ၊ ၏။ (ဧတ္ထ၊ ဣပဿတိ-ဟူသောပုဒ်၌။) ယံ ဧတံ ဒဿနုံ၊ အကြင်ရှုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ ဒဿနုံ၊ ဣရှုခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနုံ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဝိပရိဏာမလက္ခဏာနုံ၊ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ဝိပရိဏာမလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ခန္ဓာနုံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ယံ ပဿတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဒဿနုံ၊ သည်။ အဿ-ယောဂိနော၊ ၏။ ခဏတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနုံ၊ မည်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂက္ခဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏဉ္စ၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုနိဗ္ဗတ္တိဝိပရိဏာမလက္ခဏာတို့ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုသောယောဂီသည်။ ခဏတော၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာနုံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ နာမ၊ မည်၏။)

၇၂၇။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို (သို့အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာ ဣသို့စသည်ကား ပစ္စယအားဖြင့် ခန္ဓာတို့၏ဥဒယဗ္ဗယကိုရှုခြင်း နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာစသည်ကား ခဏအားဖြင့် ခန္ဓာတို့၏ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုခြင်းမည်သည်၏အဖြစ်) ကြောင့်။ ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဣသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယတော စေဝ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ခဏတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဒွေဝ၊ နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ကို။ ပဿတော။ သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီ အား။ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ အဖြစ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ဇနကာ-ဝပေါဓတော၊ ခန္ဓာတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော အဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စည်းကို ထိုးထွင်းရှာသိခြင်းကြောင့်။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာသည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ အဖြစ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ဇာတိဒုက္ခာဝပေါဓတော၊ ဇာတိဟုဆိုအပ်သော ဝဋ္ဋဒုက္ခကိုသိခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ကိမိ၀၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကေဒေသဒဿနေန၊ တစိတ်ကို မြင်သဖြင့်။ ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒိဒဿနကာနုံ၊ တောင်သမုဒ္ဒြာ စသည်တို့ကို မြင်သောသူတို့အား။ ပါကဋုံ ဝိယ၊ အပေါင်းဖြစ်သော တောင်သမုဒ္ဒြာ၏ ထင်ရှားခြင်းကဲ့သို့တည်း။) ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဝယဒဿနေန၊ အပျက်ကို မြင်သဖြင့်။ နိရောဓသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပစ္စယာနုပ္ပါဒေန၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပစ္စယ၀တံ၊ ပစ္စည်းရှိကုန်သော အကျိုးတရားတို့၏(သဒ္ဒါအနက်)။ ၀ါ၊ ပစ္စည်း ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သောအကျိုးတရားတို့၏။ အနုပ္ပါဒါ၀ဟောဓတော၊ တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ခဏတော၊ ဖြင့်။ ဝယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ မရဏဒုက္ခာ၀ဟောဓတော၊ မရဏဟူဆိုအပ်သော ဝဋ္ဋဒုက္ခကို သိခြင်း ကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၆၇] အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ (ပစ္စယတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ခဏတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။) ယံ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ အကြင်ဥဒယဗ္ဗယတို့ကို မြင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤမြင်ခြင်းသည်၊ ၀ါ၊ ဤမြင်သောအသမ္မောဟပြဋ္ဌာန်း သော ဝိတက်စသောတရားအစုသည်။ လောကိကော၊ လောကီဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၀၊ မဂ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတြ၊ ထို ဥဒယဗ္ဗယဉ်။ သမ္မောဟ၀ိသ၀ါတတော၊ တဒင်အားဖြင့် သမ္မောဟကို သတ်တတ် ပယ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၂၂၇။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပစ္စယတော၊ အားဖြင့်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အနုလောမော၊ ဝဋ္ဋတရားဖြစ်ခြင်းအားလျော် သော၊ ၀ါ၊ အနုလုံဖြစ်သော။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ စသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ၊ ဤအ၀ိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤသင်္ခါရစသောအကျိုးတရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အ၀ဟောဓတော၊ သိခြင်းကြောင့်။ (ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဝယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိလောမော၊ ဝဋ္ဋဖြစ်ခြင်း အားမလျော်ဆန့်ကျင်သော၊ ၀ါ၊ ပဋ္ဌိလုံဖြစ်သော။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ အ၀ိဇ္ဇာယ တ္ဝေ၀ အသေသ၀ိရာဂနိရောဓော သင်္ခါရနိရောဓော အစရှိသော

ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣမဿ၊ ဤအဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရား၏။ နိရောဓာ၊ (အနုပ္ပါဒ-နိရောဓ ဟူသော)ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသင်္ခါရစသော အကျိုးတရားသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဖန်မဖြစ်သောအားဖြင့် ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဗောဓတော၊ ထိုးထွင်းရှာသိခြင်းကြောင့်။ (ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ခဏတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ဇာတိစသော အကြောင်းတရားကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဇရာမရဏစသော အကျိုးတရားတို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သင်္ခတလက္ခဏာဝဗောဓတော၊ သင်္ခတ၏လက္ခဏာကို ထိုးထွင်းရှာ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိသော တရားတို့သည်။ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ စ-သင်္ခတာ၊ ထိုသင်္ခတတရားတို့သည်လည်း။ (ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိအာဒိဝစနတော-ဤသို့စသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။) ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္န တရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

၂၂၉။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အယ၊ ထိုယောဂီအား။ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ကေတ္တနယော၊ ကေတ္တနည်းသည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေန၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးစပ်သဖြင့်။ သန္တာနသ၊ သန္တာန်၏။ အနုပစ္ဆေဒါ-ဝဗောဓတော၊ အစဉ်အဆက်မပြတ်သည်ကို ထိုထွင်းရှာသိခြင်းကြောင့်။ (ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အထ၊ ထိုသို့သန္တာန်၏ အစဉ်အဆက်မပြတ်သည်ကို သိလတ်သော်။ သုဒ္ဓုတရံ၊ လွန်မင်းစွာလျှင်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ခဏတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊

၁-ထိုသို့ ကေတ္တနည်းကိုသိခြင်းကြောင့် အညော ကရောတိ အညော ပဋိသံဝေဒေတိ အစရှိသော ဝေါဟာရဖြင့်ပြီးသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏အဖြစ်သည် ဖြစ်လတ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေန-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဖြင့်။ နာနတ္တနယော၊ သည်။ ပါဂဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ်သော သင်္ခါရတို့၏။ ဥပ္ပါဒါဝေါဝေတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို ထိုထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ အထ၊ အသစ် အသစ်သော သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကိုသိလတ်သော်။ သုဒ္ဓုတရံ၊ လွန်မင်းစွာလျှင်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ နိုင်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဿ၊ ထိုယောဂီ အား။ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အဗျာပါရနယော၊ သည်။ ပါဂဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ အဝသဝတ္တိဘာဝါဝေါဝေတော၊ အလိုသို့ မလိုက်တတ် သည်၏အဖြစ်ကို သိတတ်သောကြောင့်တည်း။ အထ၊ သော်။ သုဒ္ဓုတရံ၊ စွာ။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် အတ္တရှိ၏ဟု စွဲလမ်းသောဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ နိုင်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ဝေဝမ္မတာနယော၊ သည်။ ပါဂဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၃]။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပစ္စယာနုရူပေန၊ ပစ္စည်းအားလျော်သဖြင့်။ ဖလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါဝေါဝေတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို ထိုထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ အထ၊ ထိုပစ္စယာနုရူပအားဖြင့် ဖလုပ္ပါဒကို ထိုးထွင်း၍သိလတ်သော်။ သုဒ္ဓုတရံ၊ လုံမစောက်မြဲမြံစွာလျှင်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ နိုင်၏။

၁-သင်္ခါရတရားတို့သည် ခဏခဏ၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသို့သောအနက်သည် ခဏအားဖြင့် ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့် ပြီးသည်ဖြစ်၍ နာနတ္တနည်းကို သိခြင်းငါ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ နာနတ္တနည်းကို သိသဖြင့် ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားတို့၏ သဘာဝဘေဒကိုထိုးထွင်း၍ သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတိ-စသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော သဿတဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည်၏အဖြစ် သည် တင်ရှားသတည်း။ ထိုကြောင့် ခဏတော ဥဒယဒဿနေန-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ပစ္စည်းအားဖြင့် ဥဒယဝယကိုရှုခြင်းဖြင့် ပစ္စယ သတိ ဖလဿ ဘာဝေါ အသတိ အဘာဝေါ-ဟူသောအနက်၏ ပြီးခြင်းကြောင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်သာလျှင် ထိုတရားတို့သည် အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏ဟု အဗျာပါရနည်း ထင်ရှားဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ ထင်ရှားသောကြောင့် အလိုသို့လိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို မရသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အတ္တ-ဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခွင့်မရသည်၏အဖြစ်သည် မချွတ်တည်း။ ထိုကြောင့် ပစ္စယတော။ပ။ ဟောတိ ဟုမိန့်ပြီး၍ ဓမ္မာနံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-သူတပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်သည်ကား အဝသဝတ္တိဘာဝမည်၏၊ ထိုသူတပါးနှင့် စပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း ပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သိအပ်သတည်း။ ပစ္စည်းအားဖြင့် ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့် ထိုထို ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဤသင်္ခါရတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း ဖြစ်လိုသရွေ့ ယံ ဝါ တံ ဝါ မဖြစ်၊ အကြောင်းအားလျော်စွာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဟေတုဖလ၏ ဟေတုအနုရူပအားဖြင့်ပြီးခြင်းကြောင့် အကိရိယဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခွင့်မရသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်သတည်း။ ထိုကြောင့် ပစ္စယတော ပန-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၇၃၀။ စ၊ ပါး။ အသ၊ ထိုယောဂိအား။ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အနုတ္တလက္ခဏာ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ နိရိဟကတ္တ-ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာဝေါဓေတော၊ အားထုတ်ခြင်း ဗျာပါရကင်းသည်၏အဖြစ်, ပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဓဏတော၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုခြင်းဖြင့်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟုတ္တာ၊ ရှေးကမရှိ ယခုဖြစ်၍။ အဘာဝါဝေါဓေတော၊ အရှည်မတည် ချက်တဖြုတ် ပျက်စီး ချုပ်ပျောက်ခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝေါဓေတော စ၊ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့၌ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ (ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြင့်။) ဒုက္ခလက္ခဏမ္ပိ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာသည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥဒယဗ္ဗယေဟိ၊ တို့သည်။ ပဋိပီဠနာဝေါဓေတော၊ အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြင့်။) သဘာဝ-လက္ခဏမ္ပိ၊ ပထဝီဖဿစသည်တို့၏ ကက္ခဋဖုသနစသော သဘာဝဟုဆိုအပ်သော လက္ခဏာသည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာဝေါဓေတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်တည်း။ သဘာဝလက္ခဏေ၊ ထိုပထဝီဖဿစသောတရားတို့၏ မိမိတို့၏ သဘာဝဟုမှတ်အပ်သော လက္ခဏာ၌၊ ဝါ၊ သည်။ (ပါကဋေ၊ သော်။) သခ်ၢတလက္ခဏာယ၊ ဥပါဒ်အစရှိသော သခ်ၢတလက္ခဏာ၏။ တာဝကာလိကတ္တမ္ပိ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏစသော တိုသောကာလရှိသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-ပစ္စည်းအားဖြင့် ဥဒယကိုရှုသောယောဂိအား ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖလဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့ ပစ္စည်း၏ ရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည် ဖြစ်ခဲ့ရကား သခ်ၢတတရားတို့၏ အားထုတ်ခြင်းဗျာပါရမရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း, ပစ္စယေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဖလဿ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့ ပစ္စည်းနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်သည်ရင်း ထင်ရှားသိအပ်သည်ဖြစ်၍ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်းရှားပြတတ်ရကား ပစ္စ-ယတော စဿ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

(ကသ္မာ၊ ကား။) ဥဒယက္ခဏေ၊ ဖြစ်သောခဏဟု။ ဝယဿ၊ ပျက်ခြင်း၏။ ဝယက္ခဏေ စ၊ ပျက်ဆဲခဏဟုလည်း။ ဥဒယဿ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝါ-ဝဗောဓတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤနှေတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၇၃၁။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပါကဋီဘူတသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-နယလက္ခဏဘေဒဿ၊ ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော သစ္စာအပြား, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြား, ဧကတ္တစသောနည်းအပြား, အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာအပြားရှိသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ရှေးဘ၌မဖြစ်ဘူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကိရ နာမ၊ ယခုမှအသစ်ဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော သင်္ခါရတရားတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ ကိရ၊ အရှည်မတည် ချက်တဖြုတ်ချုပ်ပျက်ကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲအသစ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ [၂၆၉] သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကေဝလဠ္ဟ၊ သက်သက်လည်း။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲအသစ်တို့သည်သာလျှင်။ နာ၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ (အထ ခေါ၊ အဟုတ်သေသ်ကား။) (ပရိတ္တဌာယိနောတိ စ ဥပ-ဋ္ဌဟန္တိ-ဟု သမ္ဗန္ဓပြု) သူရိယုဂ္ဂမနေ၊ နေထွက်သောကာလဟု။ ဥဿဝ-ဗိန္ဒု ဝိယ စ၊ ဆီးနှင်းပေါက်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥဒကပုပ္ဖုဠေ ဝိယ စ၊ ရေပြွက်ကဲ့သို့ရင်း။ ဥဒကေ ဒဏ္ဍရာဇိ ဝိယ စ၊ ရေ၌ တောင်ဝှေးဖြင့် သားသော အရေးကဲ့သို့ရင်း။ အာရဂ္ဂေ၊ ပွတ်ဆောက်ဖျားဟု။ သာသပေါ ဝိယ စ၊ မုန်ညင်းစေ့ကဲ့သို့ရင်း။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ ဝိယ စ၊ လျှပ်စစ်ပြက်သကဲ့သို့ရင်း။ ပရိတ္တဌာယိနောတိ စ၊ တိုစ္စာသောကာလမျှသာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏ဟူ၍ လည်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နိစ္စနဝါ၊ အမြဲအသစ်တို့သည်သာလျှင်။ နာ၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ပရိတ္တဌာယိနောဝ၊ တိုစ္စာသော ကာလမျှ တည်ခြင်းရှိကုန်သည်သာလျှင်။ နာ၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ အထ ခေါ၊ သေသ်ကား။) မာယာ မရီစိ သုပိနန္တ အလာတစက္ကာ ဂန္ဓဗ္ဗနဂရ-ဖေဏကဒလီအာဒယော ဝိယ၊ မျက်လှည့် တံလှပ် အိပ်မက် ပတ်ပတ်လှည့် အပ်သောမီးစက် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ မြို့တူးကစားလိုသောအလိုဖြင့် မြို့ကဲ့သို့ ကောင်းကင်၌ ထင်စေအပ်သောနတ်မြို့ ရေမြှုပ်စိုင် ငှက်ပျောတုံးအစ ရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အသာရာ၊ အနှစ်ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿာရာ၊ အနှစ်မဲ့ကုန်၏။ ဣတိ စာပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။

တ္တောဝတာ၊ (ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဤသို့အစရှိသောပါဠိနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့်ရင်း၊ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့်ရင်း၊) ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဥဒယဝယ ပဋိဝေဓတိုင်အောင်သော ဘာဝနာအစီအရင်ဖြင့်။ အနေန-ယောဂိနာ၊ သည် (အဓိဂတံ-ဌိတပ်)။ ဝယဓမ္မမေဝ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နဥ္စ၊ ဖြစ်ပြီး၍လည်း။ ဝယံ၊ မိမိ၏ သဘော ဓမ္မတာအားဖြင့် ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဥဒယကိုလည်း, ဝယကို လည်း ပစ္စက္ခပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမပညာသလက္ခဏာနိ၊ အမျှငါးဆယ်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတ္ဝာ၊ ထိုးထွင်း၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ နာမ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာမည်သော။ (ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာသော။) တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ၊ နုသောဝိပဿနာဉာဏ် သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ယသ္သာ၊ အကြင် ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ ဉာဏ်ကို။ အဓိဂမာ၊ ရခြင်းကြောင့်။ အာရဒ္ဓ-ဝိပဿကောတိ သင်္ခ်ံ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ယောဂီဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏[2]။

ဝိပဿနုပက္ကိလေသကထာ

၇၃၂။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ထိုနောက်မှ။ ဣမာယ တရုဏဝိပဿနာယ၊ ဥဒ-ယဗ္ဗယာနုပဿနာဟုဆိုအပ်သော ဤတရုဏဝိပဿနာ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။) အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ယောဂီအား သာလျှင်။(ဝေကာရော လုတ္တနိဒ္ဒေ၁) ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ ဝိပဿနာကို ညစ်ညူးစေတတ်သောတရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ပဋိဝေဓပ္ပတ္တဿ၊ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ရောက်သော။ အရိယာသာဝကဿ

၁-ယခုသာဖြစ်သည်ဖြစ်၍ အားရှိသောအပြစ်သို့ရောက်သည်မဟုတ်သေးရကား တရုဏ-ဝိပဿနာဉာဏ်ဟူသတည်း။ (ပြည်)

၂-ကလာပသမ္မသနစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သမ္မသနသည် မုခ်အားဖြင့် ဝိပဿနာအမည်ကိုမရ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ စသောအားဖြင့်ဖြစ်သော သမ္မသနသည်သာ ရ၏။ ထိုကြောင့် ယဿာဓိဂမာ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

စေ၀၊ အရိယာသာ၀ကအားရင်း[1]။ ဝိပွဿီပန္နကဿ စ၊ သီလ ဝိပွတ္တိစသော တစုံတခုဖြင့် ပျက်သော အကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။ (စ-သဒ္ဒေါ ဥပရိ ဒ္ဒယေပိ ယောဇေတဗ္ဗော) နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ စ၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်လျက် အကြားဌ် တွန်၍ ပစ်စွန့်ချထားအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။ ကုသိတပုဂ္ဂလဿ စ၊ သီလသမ္ပန္နဖြစ်လျက် ပျင်းရိသောအားဖြင့် ဘာ၀နာကို အားမထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တနည်း—ဝိပွဿီပန္နကဿ၊ ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော သမ္မာပဋိပတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အကျင့်ရှိသော။ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ဝန်ကို ပစ်စွန့်ချထားသော။ ကုသိတပုဂ္ဂလဿ စ၊ ပျင်းရိ ပေါ့တန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုအံ့။ သမ္မာပဋိပန္နကဿ၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော။ ယုတ္တ-ပယုတ္တဿ၊ ရှေလုံ့လ နောက်လုံ့လစပ်၍ မပြတ်အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသောလုံ့လဖြင့် ဉာဏဘာ၀နာကို မပြတ်အားထုတ်သော။ အာ-ရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော[2]။ ကုလပုတ္တဿ၊ အာစာရကုလပုတ္တအား။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေ၀၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ န နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား မဟုတ်ကုန်။ (အညထာ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသော၀ အသမ္ဘ၀တော)

တေ ဒသ ဥပက္ကိလေသာ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဥပက္ကိလေသာတို့သည်။ ကတမေ ပန၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ မေးခြားအံ့။ သြဘာသော၊ သြဘာသရင်း။ ဉာဏံ၊ ရင်း။ ပီတိ၊ ရင်း။ ပဿဒ္ဓိ၊ ရင်း။ သုခံ၊ ရင်း။ အဓိမောက္ခော၊ ရင်း။ ပဂ္ဂဟော၊ ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ရင်း။ ဥပေက္ခာ၊ ရင်း။ နိကန္တိ၊ ရင်း။ ဣတိ ဣမေ ဒသ၊ တို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကထံ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စ၀ိဂ္ဂဟိတမ၁နသံ ဟောတိ။ပ။ န ပဇာနာတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-၀စနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁-အရိယာသာ၀ကဿာတိ စ ဣဒံ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဌတ္တံ ဗလ၀ဝိပဿနာပတ္တဿာပိ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ (ပြည်)

၂-အာရဒ္ဓဝိတိ အာရဒ္ဓေါ၊ ဝိပဿတီတိ ဝိပဿကော၊ အာရဒ္ဓေါ စ သော ဝိပဿကော စာတိ အာရဒ္ဓဝိပဿကော-ဟု ၀စနတ္ထပြု။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်တိုင်အောင် အားထုတ်စပြုခဲ့ပြီးသော ဝိပဿနာရှိသူဟု ဆိုလို၏။ (ဆ-သံ-သော)

[ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတ-မာနသံ၊ သြဘာသစသည်တို့၌ အရိယဓမ္မဟု ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသည် ဝိပဿနာခရီးမှ ဖဲသဖြင့် ဖောက်ပြန်စွာယူအပ် ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အနိစ္စဟူ၍။ မနသိ ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ သြဘာသော၊ ဝိပဿနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော အရောင်အလင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သြဘာသော၊ ဤသို့သော အရောင်အလင်းကို လွှတ်သောတရားသည်။ ဓမ္မော၊ ငါလိုချင် တောင့်တအပ်သော အရိယ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သြဘာသံ၊ အရောင်အလင်းကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တတော၊ ထိုဝိပဿနာ အရောင်အလင်း-ကြောင့်။ ယော ဝိကွေ့ပေါ၊ အကြင် ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ထိုဝိပဿနာ အရောင်အလင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဝိပဿနာခရီးမှ ဖဲသဖြင့် ဖောက်ပြန်စွာယူအပ် ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်ရှိသော ယောဂီသည်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သော အာရုံကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘော အလျောက်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်သောအာရုံကို။ ယထာဘူတံ၊ အလျောက်၊ ဝါ၊ မှန်စွာ။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။]

တထာ၊ ပါး။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ ယောဂီ အား။ ဉာဏံ၊ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ဉာဏ်သည်။ ဓမ္မော၊ ငါလိုချင် တောင့်တအပ်သော အရိယမဂ်ဖိုလ်တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာဏံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တတော-ဉာဏဟေတု၊ ထိုဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယော ဝိကွေ့ပေါ၊ အကြင်ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပျံ့လွင့်ခြင်းသည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ထိုဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဝိပဿနာခရီးမှ ဖဲသဖြင့် ဖောက်ပြန်စွာယူအပ် ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်ရှိ သော ယောဂီသည်။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊

အလျောက်၊ ဝါ၊ စ္ဆာ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ လျောက်၊ ဝါ၊ စ္ဆာ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။ (ပိတိပဿဒ္ဓိ စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းနှင့်နှင့် ယောဇနာ) ပိတိ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော ပိတိသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓိ၊ ကာယပဿဒ္ဓိ-စိတ္တပဿဒ္ဓိသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုခံ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော သုခသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဓိမောက္ခော၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကို အလွန်ကြည်စေတတ်သော အားရှိသောသဒ္ဓါသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟော၊ သမ္မယုတ်တရားကို ကောင်းစွာချီးမြှင့်တတ်သော ဝီရိယသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ မြဲစွာတည်သောသတိသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိကန္တိ၊ သြဘာသစသည်တို့၌ ငဲ့ကွက်တပ်မက်သော သိမ်မွေ့သောသဘောရှိသော တဏှာသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိကန္တိ၊ နိကန္တိ သည်။ ဓမ္မော၊ ငါလိုချင်တောင့်တအပ်သော အရိယာမဂ်ဖိုလ်တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိကန္တိ ံ၊ နိကန္တိကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နှလုံးသွင်း၏ ံ။ တတော နိကန္တိဟေတု၊ ထိုနိကန္တိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယော ဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တံ၊ သည်။) ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန၊ ထိုနိကန္တိဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသည်။ ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော၊ ဝိပဿနာခရီးမှဖဲသဖြင့် ဖောက်ပြန်စွာယူအပ် ဖြစ်စေအပ်သောစိတ်ရှိသော ယောဂီသည်။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ လျောက်၊ ဝါ၊ စ္ဆာ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ လျောက်၊ ဝါ၊ စ္ဆာ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။

[၂၇၀] ၇၃၃။ တတ္ထ၊ ထိုသြဘာသစသော ဆယ်ပါးတို့တွင်။ သြဘာ-သောတိ၊ ကား။ ဝိပဿနောဘာသော၊ ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော မိမိသန္တာန်၌ ကျရောက်သော ပြိုးပြိုးပြက် ထွက်သောအရောင်, ဥတု-သမุट္ဌာန်ဖြစ်သော ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်သော အရောင်သည်။ သြဘာသော၊

၁-ဝိပဿနာ၌ အလွန်မွေ့လျော်သော အခြင်းအရာအား ဖြင့်ထင်သော ထိုနိကန္တိကို အဓိမာနိက ရန်းသော ယောဂီသည် ဓမ္မဟူ၍ ယူအပ်ရကား နိကန္တိဓမ္မောတိ နိကန္တိ ံ အာဝဇ္ဇတိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

မည်၏။ တသို့။ ထိုဝိပဿနာသြဘာသသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပဋ္ဌာ၊ ရှေးဦး။ ဧဝ ရှုပေါ့။ ဤသို့ သဘောရှိသော။ သြဘာသော၊ အရောင် အလင်းသည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော ဝတ၊ မဖြစ်ဘူးလေစွတကား။ အဒ္ဓါ၊ မခ္ခတ်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်သည်။ အသို့၊ ငါဖြစ်လတ်ပြီ။ ဖလပ္ပတ္တော၊ ဖိုလ်သို့ရောက်သည်။ အသို့၊ ငါဖြစ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အမဂ္ဂမေဝ၊ မဂ်မဟုတ်သော သြဘာသကိုပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အဖလမေဝ၊ ဖိုလ်မဟုတ်သော သြဘာသကိုပင်လျှင်။ ဖလန္တိ၊ ဖိုလ်ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ အမဂ္ဂံ၊ မဂ်မဟုတ်သည်ကို။ မဂ္ဂေါတိ၊ ၍၊ အဖလံ၊ ကို။ ဖလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှတော၊ ယူသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရ၏။ ဝိပဿနာဝိထိ၊ ဝိပဿနာအစဉ်သည်၊ ဝါ၊ အစဉ်အားဖြင့်ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်။ ဥဂ္ဂန္တွာ နာမ၊ ဖယ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ယောဂိနာ၊ သည်။ မဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိမာနေန၊ ရနိုးသဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇတ္တာ၊ လွှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) တနည်း——ဂဏှတော၊ ယူသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (တတော ဧဝ၊ ထိုသို့မဂ်မဟုတ်သည်ကို မဂ်ဟူ၍, ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကို ဖိုလ်ဟူ၍ ယူခြင်းကြောင့်လျှင်။) ဝိထိ-ဥဂ္ဂန္တွာ နာမ၊ ခရီးလမ်းရှိုးမှ ဖယ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဝိပဿနာဟူသော မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတ္တာ၊ လွှတ်၍။ သြဘာသမေဝ၊ အရောင် အလင်းကိုသာလျှင်။ အဿာဒေန္တော၊ သာယာလျက်။ နိသီဒတိ၊ နေ၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သော အယံ သြဘာသော၊ ထို အရောင်သည်။ ကဿစိ ဘိက္ခုနော၊ အချို့သောရဟန်းအား။ ပလ္လင်္ကဋ္ဌာန-

---

၁-ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဥတုသမုဋ္ဌာန် နှစ်ပါးတို့တွင် ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော အရောင်သည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်ခွံသာလျှင် တည်သည်ဖြစ်၍ ပြိုးပြိုးပြက်ဖြစ်၍တည်း၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောအရောင်သည် ကိုယ်ကိုလွှတ်၍ ဥာဏ်၏အာနုဘော်အား လျော်စွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပျံ့နှံ့၍တည်း၊ ထိုအရောင်သည် ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ထင်၏၊ ထိုအရောင်နှင့် တွေ့ထိသောအရပ်ခွဲ ရူပါရုံကိုလည်းမြင်၏၊ မြင်သော်ကား စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်သလော၊ ထိုသို့မဟုတ် မနောဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်သလောဟု စိစစ်သင့်သည်ဟူ၍ ဆရာတို့ ဆို၏၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလောဘီအားကဲ့သို့ ထိုအဆင်းကို မနောဝိညာဉ်ဖြင့်သာလျှင် သိအပ်၏ဟု ယူသော် သင့်သကဲ့သို့ထင်သည်ဟု ဋီကာဆရာဆုံးဖြတ်သတည်း။ (ပြည်)

မတ္တမေဝ၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခဲ့ နေရာအရပ်မျှကိုသာလျှင်။ ဩဘာသေန္တော၊ ထွန်းလင်းလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အဋ္ဌိသောရဟန်းအား။ အန္တောဂဗ္ဘံ၊ တိုက်ခန်းတွင်းကို။ (ဩဘာသေန္တော၊ လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ကဿစိ၊ အား။ ဗဟိဂဗ္ဘမ္ပိ၊ တိုက်ခန်းပကိုလည်း။ (ဩဘာသေန္တော၊ လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ကဿစိ၊ အား။ သကလဝိဟာရံ၊ ကျောင်းတိုက်အလုံးကို။ ဂါဝုတံ၊ တဂါဝုတ်ကို။ အဋ္ဌယောဇနံ၊ ယူဇနာခွဲကို။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာကို။ ဒ္ဝိယောဇနံ၊ နှစ်ယူဇနာကို။ တိယောဇနံ၊ သုံးယူဇနာကို။ပ။ ကဿစိ၊ အား။ ပထဝိတလတော၊ မြေအပြင်မှ။ ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မ-လောကာ၊ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်။ ကောလောကံ၊ တခဲနက်အလင်းကို။ ကုရုမာနော၊ ပြုလျက်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဩဘာသော၊ သည်။) ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို။ ဩဘာသေန္တော၊ ထွန်းလင်းစေလျက်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ အယ၊ ထိုဩဘာသ၏။ ဝေမတ္တတာယ၊ နည်းသည်၏အဖြစ် ကြီးပြန့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် မတူထူးသည်၏အဖြစ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝတ္ထု၊ သိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ စိတ္တလတောင်၌။ ဒ္ဝိကူဋဂေဟသ၊ နှစ်ခုသော အထွဋ်ရှိသော ကျောင်း၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဒ္ဝေ ထေရာ၊ နှစ်ဦးသော မထေရ်တို့သည်။ နိသိဒိံသု၊ သီတင်းသုံးကုန်၏။ တံ ဒိဝသဉ္စ၊ ထိုနေ့၌လည်း။ ကာဠပက္ခုပေါသထော၊ လကွယ်ပက္ခဥပုသ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မေဃပဋ္ဌလစ္ဆန္နာ၊ မိုးယံ်းတိမ်လွှာဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော။ ဒိသာ၊ ရှစ်ရပ်မျက်နှာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အဖို့၌။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ တမံ၊ အမိုက်မှောင်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧကော၊ တဦးသော။ ထေရော၊ သီတင်းငယ်ထေရ်သည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မယှံ၊ ငါ့အား။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ စေတိယင်္ဂဏမ္ပိ၊ စေတီပြင်၌။ သီဟာသနေ၊ မြတ်သော နေရာ၌။ ပဇ္ဇဝဏ္ဏာနိ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ကုသုမာနိ၊ ပန်းတို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ တံ၊ ထိုမထေရ်ငယ်ကို။ ဣတရော၊ မဟာထေရ်သည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။

အနစ္စရိယံ၊ မအံ့လောက်သည်ကို။ ကထေသိ၊ ဆိုတိ၏။ မယှံ ပန၊ ငါ့အားမူကား။ တေရဟိ၊ ဤအခါ၌။ မဟာသမုဒ္ဒမှိ၊ မဟာသမုဒ္ဒြာ၌။ ယောဇနဋ္ဌာနေ၊ ယူဇနာအရပ်၌။ မစ္ဆကစ္ဆပါ၊ ငါးလိပ်တို့သည်။ ပညာ-ယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အယံ ဝိပဿနုပက္ကိလေသော၊ ဤဆိုလတံ့သော ဝိပဿနာ ညစ်ညူး ကြောင်းသည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ သမထဝိပဿနာလာဘိနော၊ သမထနှင့်တကွ ဝိပဿနာရသော ယောဂိအား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော သမထဝိပဿနာလာဘီ အဓိမာနိကော၊ သမထနှင့်တကွ ဝိပဿနာကိုရ၍ ရနိုးခြင်းရှိသော ယောဂိသည်။ သမာပတ္တိဝိကွမ္ဘိတာနံ၊ သမာပတ်ဖြင့် ခွါအပ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အသမုဒါစာရတော၊ မဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။ အရဟာ အဟန္တိ၊ ငါရဟန္တာဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဥစ္စဝါလိကဝါသီ မဟာနာဂတ္ထေရော ဝိယ၊ ဥစ္စဝါလိကအရပ်၌ သီတင်းသုံးသော မဟာနာဂမထေရ်ကဲ့သို့ဌင်း။ ဟံကနကဝါသီ မဟာဒတ္ထ-တ္ထေရောဝိယ၊ ဟံကနကအရပ်၌ သီတင်းသုံးသော မဟာဒတ္ထမထေရ်ကဲ့သို့ ဌင်း။ စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ စိတ္တလတောင်၌။ နိက်ပေဏ္ဏကပဓာနဃရဝါသီ-စူဠဿုမနတ္ထေရောဝိယ စ၊ နိက်ပေဏ္ဏကမည်သော ပဓာနဃရကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော စူဠဿုမနထေရ်ကဲ့သို့ဌင်းတည်း။

တတြ၊ ထိုဝတ္ထုတို့တွင်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ကေဝတ္ထုပရိ-ဒီပနံ၊ တခုသောဝတ္ထုကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ တလင်ရဝါသီဓမ္မဒိန္နတ္ထေရော နာမ၊ တလင်ရဝါသီ ဓမ္မဒိန္နထေရ်မည်သော။ ကေဝ၊ တဦးသော။ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေါ၊ အပြား အားဖြင့် ဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါရှိသော။ မဟာခီဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာကြီး သည်။ မဟာတေဝ၊ မျှားစ္ဆာသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသင်္ဃာအား။ [၂၇၁] သြဝါဒဒါယကော၊ သြဝါဒပေးသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဓမ္မဒိန္နမထေရ်သည်။ ကေဒိဝသံ၊ တနေ့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဒိဝါသနေ၊ နေ့ခင်း၌ နေအပ်သော နေရာ၌။ နိသီဒိသ္မာ၊ နေ၍။ ကိ ဒုခေါ၊ အသို့နည်း။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ အာစရိယဿ၊ ဆရာကြီးဖြစ်သော။

၁-ဤသို့ သြဘာသ၏ ဝေမတ္တအဖြစ်၌ ဝတ္ထုကိုပြပြီး၍ ရှည်မြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး ချတ်ယွင်း၍ ပြောဆိုသည်၌ ဝတ္ထုကိုပြခြင်းငှါ အယံ ပန စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ဥစ္စဝါလိကဝါသီမဟာနာဂတ္ထေရဿ၊ ဥစ္စဝါလိကဋ္ဌ သီတင်းသုံးသော မဟာ-နာဂထေရ်၏။ သမဏဘာဝကိစ္စံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုသောကိစ္စသည်။ မတ္ထကံ ပတ္တံ၊ အပြီးသို့ရောက်ပြီလော။ နော ပတ္တံ၊ အပြီးသို့မရောက်သေး သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။ အဿ၊ ထိုမဟာနာဂထေရ်၏။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝမေव၊ ပုထုဇဉ်အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ မယိ၊ ငါသည်။ အဂစ္ဆန္တေ၊ မသွားသည်ရှိသော်။ ပုထုဇ္ဇန-ကာလကိရိယမေव၊ ပုထုဇဉ်၏အဖြစ်ဖြင့် သေခြင်းကိုသာလျှင်။ ကရိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်းခိုးဖြင့်။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ဥပ္ပတိတ္တာ၊ ပျံ၍။ ဒိဝါသနေ၊ နေ့ခင်း၌ နေအပ်သော နေရာ၌။ နိသိန္နဿ၊ နေသော။ ထေရဿ၊ မဟာနာဂထေရ်၏။ သမီပေ၊ အနီး၌။ သြရောဟိတ္တာ၊ သက်၍။ ဝန္ဒိတ္တာ၊ ရှိခိုး၍။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ဒယော်တ္တာ၊ ပြ၍။ ကေမန္တံ၊ တင့်အပ်သောအရပ်၌။ နိသီဒိ၊ ၏။ အာဝုသော ဓမ္မဒိန္န၊ ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္နာ။ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။ ကိံ၊ အာဘယ်ကြောင့်။ အာဂတောဝ၊ လာသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝုတ္တေ၊ မေးလတ်သော်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ပဠုံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊ ငါ။ အာဂတောဝ၊ သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္နာ။ ပုစ္ဆ၊ မေးလော့။ ဇာနမာနော၊ သိကုန်သည်ရှိသော်။ ကထယိဿာမ၊ ဖြေဆို ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုပေလတ်သော်။ ပဠာသဟာသံ၊ ပြဿနာတထောင်ကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။

ထေရော၊ မဟာနာဂမထေရ်သည်။ ပုစ္ဆိတ ပုစ္ဆိတံ၊ မေးတိုင်း မေးတိုင်း ကို။ အသဇ္ဇမာနော၀၊ မငြိမရှက်မူ၍သာလျှင်။ ကထေသိ၊ လျင်စွာ ဖြေဆို၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေါ၊ အရှင် ဘုရားတို့၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အတိတိက္ခံ၊ အလွန်ထက်ပေစ့။ ကဒါ၊ အာဘယ်အခါ၌။ တုမှေဟိ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤအရိယ မဂ်ဖြင့်လာသော ပဋိသမ္ဘိဒါတရားကို။ အဓိဂတော၊ ရပေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်လတ်သော်။ (မဟာနာဂမထေရ်၏ အလို အားဖြင့် ဆိုသတည်း။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဣတော၊ ဤမှ။ သဋ္ဌိဝဿကာလေ၊ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ကာလ၌။ အဓိဂတော၊ ရအပ်၏။

ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သမာဓိ ၊ အဘိညာဉ်သမာဓိကို။ ဝဋ္ဌဠေ့ထ၊ သုံးဆောင်နိုင်ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ လျှောက်သည် ရှိသော်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္နာ။ ဣဒံ၊ ဤအဘိညာဉ်သမာဓိကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ နု ဘာရိယံ၊ ဝန်လေးသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ ဝန်မလေးပြီတကား။ ကေ ဟတ္ထိ ၊ တခုသောဆင်ကို။ မာပေထ၊ ဖန်ဆင်းတော်မူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ သည်။ သဗ္ဗသေတံ၊ ဌေတောင်အတူ ကိုယ်လုံးဖြူသော။ ဟတ္ထိ ၊ ကို။ မာပေသိ၊ ဖန်ဆင်း၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ (ကရိယ-မာနေ၊ ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။) အယံ ဟတ္ထိ၊ ဤဆင်သည်။ အဠိတ-ကဏ္ဏော၊ မတုန်မလှုပ်ထားအပ်သော နားရွက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ (နိစ္စလဋ္ဌ-ပိတကဏ္ဏပုဋ္ဌော၊ ဋ္ဌိကာဖွင့်သည်။) ပသာရိတနုဂ္ဂီဝေါ၊ တောင်အပ်သော အမြီးရှိသည်ဖြစ်၍။ သောဏ္ဍံ၊ နှာမောင်းကို။ မုခေ၊ ဌ။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်၍။ ဘေရဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သော။ ကောဉ္စနာဒံ၊ ကြိုးကြာသံကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ တုမ္ဘာကံ၊ ဘုရားတို့၏။ အဘိမုခေါ၊ ရှေ့ရှု၊ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ နံ ဟတ္ထိ ၊ ထိုဆင်ကို။ ကရောထ၊ ပြုတော်မူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ မဟာနာဂထေရ်သည်။ တထာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နမထေရ်ဆိုတိုင်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝေဂေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ အာဂစ္ဆတော၊ လာသော။ ဟတ္ထိဿ၊ ဆင်၏။ ဘေရဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ အာကာရံ၊ အမူအရာကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။(ဘယေန၊ ကြောက်သဖြင့်)ဥဒ္ဓဝါယ ပလာယိတုံ၊ ထ၍ပြေးခြင်းငှါ။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်၏။ တမေနံ၊ ထိုမဟာနာဂထေရ်ကို။ ခီဏာသဝတ္ထေရော၊ ရဟန္တာဖြစ်သော ဓမ္မဒိန္နထေရ်သည်။ ဟတ္ထိ၊ လက်ကို။ ပသာရေတ္ဝာ၊ ဆန့်၍။ စီဝရကဏ္ဏေ၊ သင်္ကန်းစွန်းဌ။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ကိုင်၍။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ခီဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာအား။ သာရဇ္ဇံ နာမ၊ ရှုံ့ရှာထိတ်လန့်ခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

သော၊ ထိုမဟာနာဂမထေရ်သည်။ တမ္မိ ကာလေ၊ ထိုကာလ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ၊ ပုထုဇဉ်၏အဖြစ်ကို။ ဥ ဘတ္ဝာ၊ ၍။ အာဝုသော ဓမ္မဒိန္န၊ ငါ့ရှင်ဓမ္မဒိန္န။ (တုံ၊ ငါ့ရှင်သည်။) မေ၊ ငါ၏။

အဝဿယော၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလေ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဘာ၊ ၍။ ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်းခံ၌။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသီဒိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တုမှာကံ အဝဿယော၊ အရှင်ဘုရားတို့ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဘဝိဿာမိစ္ဆေ၀၊ ဖြစ်အံ့ဟူ၍သာလျှင်။ အဟံ၊ သည်။ အာဂတောမှိ၏။ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ စိုးရိမ်တော်မမူလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္ဘာ၊ ၍။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်။ ထေရော၊ မဟာနာဂထေရ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဘာ၊ ၍။ စက်မံ၊ သို့။ အာရုယှ၊ တက်၍။ တတိယေ ပဒ၀ါရေ၊ သုံးကြိမ်မြောက်ခြေလှမ်းခံ၌။ အဂ္ဂဖလံ၊ မြတ်သော ဖိုလ်ဟူဆိုအပ်သော။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိ၊ ရောက်၏။ ထေရော၊ သည်။ ဒေါသစရိတော၊ ဒေါသစရိုက်ပြောသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။ သြဘာသေ၊ ဝိပဿနာ အရောင်အလင်းခံ၌။ ကမ္မဋ္ဌံ၊ တုန်လှုပ်ကုန်၏။

၃၃၄။ ဥဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဥဏ်၊ ဝိပဿနာဥဏ်တည်း။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရူပ်နာမ်တရားတို့ကို။ တုလယန္တသ၊ ချိန်သော။ တီရေန္တသ၊ စုံစမ်းသော။ တသ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို အပြီးအဆုံးသို့ရောက်စေသော ယောဂီအား။ ဝိသဒ္ဒဏ္ဍန္ဒ၀ဇိရံ၀၊ လွတ်အပ်သောသိကြားမင်း၏ ၀ဇိရစိန်ကဲ့သို့။ အ၀ိဟတ၀ေဂံ၊ မပျက်သောအဟုန်ရှိသော။ တိခိဏံ၊ ထက်သော။ သူရံ၊ တန်ခိုးရှိသော။ အတိ၀ိသဒံ၊ သွေးအပ်သည်ဖြစ်၍ အလွန်ထက်သော။ ဥဏ္ဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိရ၊ တတ်။

[၂၇၂] ပီတိတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပီတိ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော ပီတိတည်း။ တသ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ခုဒ္ဒကာပီတိ၊ ခုဒ္ဒိကာပီတိ၀င်း။ ခဏိကာပီတိ၊ ၀င်း။ ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊ ၀င်း။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ၀င်း။ ဖရဏာပီတိ၊ ၀င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌ၀ိ၀ေ၊ သော။ အယံ ပီတိ၊ ဤပီတိသည်။ သကလသရီရံ၊ ကိုယ်အလုံးကို။ ပူရယမာနာ ပြည့်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။

ပဿဒ္ဓိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပဿနာပဿဒ္ဓိ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော ပဿဒ္ဓိတည်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ ရတ္တိဋ္ဌာနေ ၀ါ၊ ညဉ့်နေရာ၌၀င်း။

ဒိ၀ါဒ္ဌာနေ ၀ါ၊ နေ့နေရာ၌ရှင်း။ နိသိန္နဿ၊ နေသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ အား။ ကာယစိတ္တာနံ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏။ ဒရထော၊ ပူပန်ခြင်းသည်။ နေ၀ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဂါရ၀ံ၊ လေးသည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကက္ခဋတာ၊ ကြမ်းတမ်းခက်မာသည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အကမ္မညတာ၊ အမှု၌မခန့်သည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဂေလညံ၊ နာကျင်သည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝက်တာ၊ ကောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအုံ့။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ကာယစိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့သည်။ ပဿဒ္ဓါနိ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ လဟုနိ၊ ပေါ့ကုန်သည်။ မုဒုနိ၊ နူးညံ့ကုန်သည်။ ကမ္မညာနိ၊ အမှု၌ခန့်ကုန်သည်။ သုဝိသဒါနိ၊ အလွန်စင်ကြယ်သန့်ရှင်းကုန်သည်။ ဥဇုကာနိယေ၀၊ ဖြောင့်မတ်ကုန်သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဣမေဟိ ပဿဒ္ဓါ-ဒီဟိ၊ ဤပဿဒ္ဓိအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟိတကာယစိတ္တော၊ ချီးမြှောက်အပ်သော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်သောကာလ၌။ အမာနုသီ နာမ၊ လူတို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သော၊ ၀ါ၊ လူတို့ခံစားခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော ကာမသုခရတိကို လွန်သည်ဖြစ်၍ အမာနုသီမည်သော။ ရတိ၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုဘ၀တိ၊ ခံစားရ၏။ တံ ရတိံ၊ ထိုအမာနုသီရတိကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုညာဂါရံ ပ၀ိဋ္ဌဿ။ပ။ အမတံ တံ ဝိဇာနတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[သုညာဂါရံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်းသို့၊ ၀ါ၊ ဝိပဿနာသို့။ ပ၀ိဋ္ဌဿ၊ ဝင်ပြီး၍။ သန္ဓစိတ္တဿ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသော။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ နာမ်ရူပ်တရားကို။ ဝိပဿတော၊ ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿနာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရှုသော။ ဘိက္ခုနော၊ ယော်ဂီရဟန်းအား။ အမာနုသီ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာမရှိသောလူတို့၏ အရာမဟုတ်

၁-မနုဿာနံ အယန္တိ မာနုသီ၊ မနုဿယောဂ္ဂါ ကာမသုခရတိ။ လူတို့သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော ကာမသုခရတိရသတည်း။ ထိုသို့သော် မန္ဒာတ်စကြာမင်းစသော မနုဿဝိသေသတို့သည် ခံစားအပ်သည်၏အဖြစ်ကို မလွန်သောကြောင့် ဒီဗွရတိကိုလည်း သင်္ဂြိဟ်အပ်၏။ တနည်း-ကာမသုခအဖြစ်ဖြင့် မာနုသီရတိနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒီဗွရတိကိုလည်း သင်္ဂြိဟ်အပ်၏။ ထိုကာမသုခရတိကို လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် နဟ မာနုသီတိ အမာနုသီ-ပြု။ (ပြည်)

သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အမာနုသီမည်သော။ ရတိ၊ ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သော ပိတိသုခဟု မှတ်အပ်သော မွေ့လျော်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင် ရူပ်အဖို့ နာမ်အဖို့မှ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ (တတော တတော၊ ထိုထိုသုံးသပ်တိုင်းသော ရူပ်နာမ်အဖို့မှ။) ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ တံ၊ ထိုပီတိပါမောဇ္ဇသည်။ ဝိဇာနတံ-ဝိဇာနန္တာနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိမြင်ကုန်သော ပညာရှိတို့၏။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသောကြောင့် အမြိုက်တရားပါပေတည်း။]

ဝေ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဣမံ အမာနုသိံ ရတိံ၊ ဤလူတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ လူတို့ခံစားခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သော ကာမသုခရတိကို လွန်သည်ဖြစ်၍ အမာနုသီမည်သော ရတိကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ လဟုတာဒိသမ္ပယုတ္တာ၊ လဟုတာ စသည်နှင့်ယှဉ်သော။ ပဿဒ္ဓိ၊ ပဿဒ္ဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

သုခန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာသုခံ၊ ဝိပဿနာစိတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတသိကသုခသည်။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအခါ၌။ သကလံ၊ ကိုယ်အလုံးကို။ အာဘိသန္ဒယမာနံ၊ စွတ်စိုစေလျက်။ အတိပဏီတံ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော။ သုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိရ၊ သတတ်။

အဓိမောက္ခောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယေဝ၊ ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကို။ အတိ-သယပသာဒဘူတာ၊ အလွန်အကဲ ကြည်လင်စေတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗလဝတီ၊ သန်မြန်သော အားရှိသော။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပဂ္ဂဟောတိ၊ ကား။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာ-သမ္ပယုတ္တမေဝ၊ ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဿ၊

၁- ဝိပဿနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သုခကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အတိပဏီတရုပ်တို့ဖြင့် အလုံးစုံသော ကာယသည် တွေ့နှံ့သည်လည်းဖြစ်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပွါးစေအပ်သည်လည်းဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် သကလသရီရံ အဘိသန္ဒယမာနံ- မိန့်သော်။ (ပြည်)

ထိုယောဂီ၏။ အသိထိလံ၊ မလျော့သော။ အနုစ္စာရဒ္ဓံ၊ အားမထုတ်လွန်းသော။ သုပဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာချီးပင့်တတ်သော။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သတိ၊ သတိတည်း။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ဝိပဿနာ-သမ္မယုတ္တာယေဝ၊ ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သူပဋ္ဌိတာ-သုဋ္ဌု ဥပဋ္ဌိတာ၊ သဘာဝကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့် အာရုံ၌ မြဲစွာကပ်၍တည်သော။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ (ဆန့်ကျင်ဖက် ကင်းခြင်းကြောင့် ထိုဆန့်ကျင်ဖက်တရားသည် မလှုပ်မရှားအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) မြဲစွာတည်သော။ (တတော ဧဝ၊ ထိုသို့မြဲစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။) နိခါတာ-နိခါတာ ဝိယ၊ စိုက်ထားအပ်သော ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့။ အစလာ၊ မတုန်မလှုပ်သော။ (အစလဘာဝေ-နေ၀၊ မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။) ပမ္ဘတရာဇသဒိသာ၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းနှင့်တူသော[1]။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သော-ယောဂါ၀စရော၊ သည်။ ယံ ယံ ဌာနံ၊ အကြင် အကြင်မိမိအား ရှေးရှုထင်သော ရူပ်နာမ်ဟူသော အရာကို။ အာ၀ဇ္ဇတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သမန္နာဟရတိ၊ နှလုံးသို့ ကောင်းစွာဆောင်၏။ မနသိကရောတိ၊ နှလုံး၌ ထား၏။ ပစ္စ၀েက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုထိုရူပ်နာမ်ဟူသော အရာသည်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သတိယာ၊ သတိအား။ ဩကာ္ခန္ဒိတ္ဝာ၊ သက်ဝင်၍။ ပက္ခန္ဒိတ္ဝာ၊ သက်ဝင်၍ (ဝေ၀ုစ်)။ ဒိပ္ပစက္ခုနော၊ ဒိပ္ပစက္ခု-အဘိညာဉ်အား၊ ဝါ၊ ဒိပ္ပစက္ခု၏ ပရိဘဏ္ဍဖြစ်သော ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်အား။ ပရလောကော၊ တပါးသောလောကသည်။ ဥပဋ္ဌာတိ ဝိယ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ-ခါယတိ၊ ထင်၏။

[၂၇၃] ဥပေက္ခာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနုပေက္ခာ စေ၀၊ သင်္ခါရတို့ကို စိစစ်ခြင်း၌ လျစ်လျူ၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သော ဝိပဿနုပေက္ခာသည်ရင်း။ အာ၀ဇ္ဇနုပေက္ခာ စ၊ မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်းနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော စေတနာဟူသော အာ၀ဇ္ဇနုပေက္ခာသည်ရင်း။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊

၁- နိခါတာ အစလာ ပမ္ဘတရာဇသဒိသာ ဟူသော- သုံးပုဒ်တို့ဖြင့် သုပ္ပတိဋ္ဌိတဟေ၊ မြဲစွာတည်သည်ကိုသာလျှင်ပြ၏။ (ပြည်)

ထိုအခါ၌။ အာသ၊ ထိုယောဂီ၏။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တာဘူတာ၊ လျစ်လျူ။ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနုပေက္ခာပါ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာသည်လည်း ၁။ ဗလဝတီ၊ သန်မြန်သော အားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မနောဒ္ဒါရေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာပါ၊ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာသည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏၊ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုထိုရုပ်နာမ်ဌာနကို။ အာဝဇ္ဇန္တသ၊ ဆင်ခြင်သော။ အာသ၊ ထိုယောဂါဝစရ၏။ သာ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာ၊ သည်။ ဝိသဒ္ဒကုန္ဒဝဏ္ဏံ ကုဝ၊ သိကြားမင်းသည် လွှတ်အပ်သော ဝဏ္ဏရစိန်လက်နက်ကဲ့သို့ရင်း။ ပတ္တပုဋ္ဌေ၊ ဖက်ထုပ်၌။ ပက္ခန္ဒတတ္တနာရာစော ဝိယ၊ ပြေးဝင်သော မီးရဲရဲတောက်သောစဉ်းသွားကဲ့သို့ရင်း။ သူရာ၊ ရဲသည်။ တိခိဏာ၊ ထက်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝဟတိ-ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

နိကန္တိတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာနိကန္တိ၊ ဝိပဿနာ၌ အလိုရှိသော ငဲ့ကွက်တပ်မက်သော နိကန္တိတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သြဘာသာဒိမဏ္ဍိ-တာယ၊ သြဘာသစသည်တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၌။ အာလယံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ ကုရုမာနာ၊ ပြုလျက်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ သန္တာကာရာ၊ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နိကန္တိ၊ နိကန္တိသည်။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာ နိကန္တိ၊ အကြင်နိကန္တိသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ကိလေသောတိ၊ ကိလေ-သာဟူ၍။ ပရိဂ္ဂဟေတုံ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ။ နိ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သြဘာသေ၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဥပ္ပန္နေ ယထာ၊ ဖြစ်ရာ၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဧတေသုပိ။ ဤပြအပ်ကုန်ပြီးသောဥာဏ်စသည်တို့တွင်လည်း။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။

၁-ဥဒယဗ္ဗယတို့၏ အလွန်ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုခြင်း၌ လျစ်လျူ။ ဖြစ်သော တဏှာမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာသည် ဤ၌ ဝိပဿနုပေက္ခာမည်သတည်း။ ထိုဥဒယဗ္ဗယတို့သည်ကား သဗ္ဗသင်္ခါရတို့၏ ဥဒယဗ္ဗယတို့ပင်တည်းဟု နှလုံးပိုက်၍ ဥဒယဗ္ဗယေသု-ဟု မဆို မူ၍ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မဇ္ဈတ္တာဘူတာ-ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

၂-ထိုနိကန္တိ၏ထိုသို့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် ငြိမ်သက်သောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ဘာဝနာ၏ သာတိသယအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်၍ နိကန္တိ၏ ကိလေသာ၏အဖြစ်ကိုလည်းသိနိုင်ခဲသည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ယာ နိကန္တိ ကိလေသော-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပဋ္ဌေ၊ ၌။ ဝေရုပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ဘူးစွတကား။ ဝေရုပါ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ မဖြစ်စဘူး။ ဝေရုပါ၊ သော။ ပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ဘူး။ ဝေရုပါ၊ သော။ သုခံ၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဘူး။ ဝေရုပေါ၊ သော။ အဓိမောက္ခော၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော၊ ' ဘူး။ ဝေရုပေါ၊ သော။ ပဂ္ဂဟော၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ဝေရုပါ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာနံ။ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဘူး။ ဝေရုပါ၊ သော။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ဘူး။ ဝေရုပါ၊ သော။ နိကန္တိ၊ သည်။ နု ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ မဖြစ်စဘူး[1]။ အဒ္ဓါ၊ မခ္ခတ်။ မဂ္ဂပတ္တော၊ မဂ်သို့ရောက်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဖလပတ္တော၊ ဖိုလ်သို့ရောက်သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမဂ္ဂမေဝ၊ မဂ်မဟုတ်သည်ကိုပင်လျှင်။ မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အဖလမေဝ၊ ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကိုပင်လျှင်။ ဖလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ အမဂ္ဂံ၊ မဂ်မဟုတ်သည်ကို။ မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အဖလံ၊ ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကို။ ဖလန္တိ၊ ၍။ ဂဏှတော၊ ယူသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝိပဿနာဝီထိ၊ ဝိပဿနာအစဉ်သည်၊ ဝါ၊ အစဉ်အားဖြင့်ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်။ ဥဂ္ဂန္တွာ နာမ၊ ဖဲသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) ဂဏှတော၊ ယူသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ (တတော ဝေ ထိုမဂ်မဟုတ်သည်ကို မဂ်ဟူ၍, ဖိုလ်မဟုတ်သည်ကို ဖိုလ်ဟူ၍ ယူခြင်းကြောင့်သာလျှင်) ဝီထိ-ဥဂ္ဂန္တွာ နာမ၊ ခရီးလမ်းရိုးမှ ဖဲသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဝိပဿနာဟူသော မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ နိကန္တိမေဝ၊ နိကန္တိကိုသာလျှင်။ အဿာဒေန္တော၊ သာယာသည်ဖြစ်၍။ နိသီဒတိ၊ နေ၏။ ဣတိ၊ ဤကား

၁-နု ဝတ မေ ဣတော ပဋ္ဌေ ဝေရုပါ နိကန္တိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ-ဟူသော ဤစကားကို ဓမ္မသောကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ထိုအခါ၌ ယောဂီအားထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့် စိတ်ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်မဆိုအပ်။ ထိုစကားသင့်၏၊ ထိုယောဂီသည် ထိုအခါ၌ ထိုဖြစ်သော တရားကို နိကန္တိဟူ၍ပင်မသိ၊ ထိုသို့နိကန္တိဟူ၍ မသိသည်ရှိသော် ထိုနိကန္တိလျှင်အာရုံရှိသော မဂ္ဂပတ္တောမှ် ဤသို့အစရှိသော စွဲလမ်းခြင်းသည် မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် ထိုယောဂီအား ဤသို့သောနှလုံးသွင်းခြင်းသည်ဖြစ်ရာ၏။ နု ဝတ မေ ဝေရုပါ ဘာဝနာဘိရတိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ အဒ္ဓါ မဂ္ဂပတ္တောမှ-ဟူ၍ နှလုံးသွင်းခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏-ဋီကာ ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

တရပ် အပြီးသတ်တည်း။ (နောက်ဆုံးကိုသာပြသည်၊ ကိုးပါးလုံးမှာပင် အသီးအသီး အဿာဒေန္တော နိသီဒတိ-တိုင်အောင်ဆောင်လေ)

၇၃၅။ စ၊ အထူးကိုဆိုအုံ့။ ဣတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးတို့တွင်။ သြဘာသာ-ဒယော၊ သြဘာသအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုတာယ၊ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် ဥပက္ကိလေသဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာတို့၏ဖြစ်ရာဌာနအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အကုသလတ္တာ၊ အကုသိုလ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသာတိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအုံ့။ နိကန္တိ၊ နိကန္တိသည်။ ဥပက္ကိလေသော စေဝ၊ ဥပက္ကိလေသမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထု စ၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟစသော ဥပက္ကိလေသ၏ ဝတ္ထုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ဝတ္ထုဝသေနေဝ၊ ဂါဟတို့ကို မသုံးသပ်မူ၍ ဂါဟတို့၏ ဝတ္ထုအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ၊ ထိုဥပက္ကိလေသတို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ပါး။ ဂါဟဝသေန၊ စွဲလမ်းတတ်သော ဒိဋ္ဌိတဏှာမာနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမတိ ံသ၊ အမျှသုံးဆယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံ ဟောန္တိ၊ ကား။ ဟိ၊ ခဲ့၏အုံ့။ မမ၊ ငါ၏။ သြဘာသော၊ အရောင်အလင်းသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသော ယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌိ-ဂါဟော၊ ဒိဋ္ဌိဟုစွဲလမ်းတတ်သော တရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ၊ စစ်။ မနာပေါ၊ နှစ်သက်ဖွယ်သော၊ ဝါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ သြဘာသော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသော ယောဂီအား။ မာနဂါဟော၊ မာနဟူသော စွဲလမ်းတတ်သောတရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သြဘာသံ၊ ကို။ အဿာဒယတော၊ ချစ်မြတ်နိုးသော ယောဂီအား။ တဏှာဂါဟော၊ တဏှာဟူသော စွဲလမ်းတတ်သော တရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သြဘာသော၊ ၌။ ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာ-ဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဂါဟာ၊ ဖမ်းတတ်သောတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသေသုပိ၊ သြဘာသမှကြွင်းသော ဉာဏ်ပီတိစသော ကိုးပါးတို့၌လည်း။ တထာ၊ တူ။ တယော တယော ဂါဟာ၊ သုံးပါးသုံးပါးသော ဂါဟတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဂါဟဝသေန၊ ဖမ်းတတ်သော တရား၏အစွမ်း

ဖြင့်။ သမတိံသ၊ အမျှသုံးဆယ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိုလေသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂါဟစသည်ဟု မှတ်အပ်ကုန်သော ဥပက္ကိုလေသတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အကုသလော၊ မလိမ္မာသော။ အဗျတ္တော၊ ထင်သောဉာဏ်မရှိသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သြဘာ-သာဒီသု၊ သြဘာသစသည်တို့ကြောင့်။ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဝိက္ခိပတိ၊ ပျံ့လွင့်၏။ သြဘာသာဒီသု၊ သြဘာသစသည်တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါး တပါးကို။ ဧတံ၊ ဤတရားသည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော။ ဤသည်ကား။ အဟံ အသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤသည်ကား။ မေ အတ္တာ၊ ငါ၏ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှု၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ သြဘာသေ စေဝ။ပ။ နိကန္တိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ယေဟိ၊ အကြင်ဥပက္ကိုလေသတို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝေဓတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သြဘာသေ စေဝ၊ သြဘာသကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ သြဘာသ ဌာ်ရင်း။ ဉာဏေ စ၊ ဉာဏ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ ပီတိယာ စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ ပဿဒ္ဓိယာ စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ သုခေ စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ တေဟိ ဥပက္ကိုလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္မတိ၊ လှုပ်၏။

[၂၇၄] အဓိမောက္ခေ စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ ပဂ္ဂါဟေ စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ ဥပဋ္ဌာနေ စ၊ သတိကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာယ စ၊ ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ ဥပေက္ခာယ စ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာကြောင့်ရင်း။ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ နိကန္တိယာ စ၊ ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဌာ်ရင်း။ တေဟိ ဥပက္ကိုလေသေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။]

မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနကထာ

၇၃၆။ ပန၊ အလျှောက်ကိုဆိုအံ့။ ကုသလော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းဌာ် လိမ္မာသော။ ပဏ္ဍိတော၊ မှည့်ရင့်သော ပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ အာဂုံ ပါဋ္ဌိ နှံ့သိလိမ္မာသော။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ဥပက္ကိုလေသတို့ဌာ်အပြစ် ထိုဥပက္ကို-လေသတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းဌာ် အကျိုးကိုသိသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော။

ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သြဘာသာဒီသု၊ သြဘာသစသည်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ (အာစရိယေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသော ဆရာသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါနကာလေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသောကာလ၌။ ဥဒ-ယဗ္ဗယဉာဏုပ္ပတ္တိသမယေ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်သောအခါ၌။ ယော သြဘာ-သော၊ အကြင်သြဘာသစသည်ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ မှာတော်မူအပ်၏။) မေ၊ ငါအား။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သော၊ ထို ငါ့ဆရာမှာလိုက်သော သဘောရှိသော။ အယံ သြဘာသော၊ ဤဝိုးဝိုး ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်းသောအရောင်သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ သော ခေါ ပနာယံ သြဘာသော၊ ထိုဆရာမှာလိုက်သော သဘောရှိသော ဤ သြဘာသသည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ သခ်ၨတော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုပြင်အပ်၏။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းတရားကိုစဲ့၍ ဖြစ်တတ်၏။ ခယဓမ္မော၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မော၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မော၊ ကင်းခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မော၊ ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်မူလည်း။ တံ၊ ထိုသြဘာသကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ ဥပပရိက္ခတိ၊ အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်၏[1]။ အထ ဝါ ပန၊ ထိုမှတပါး လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ စိတ္တံ၊ ဤဆိုလတံ့သောစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သြဘာသော၊ သြဘာသသည်။ သစေ အတ္တာ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ အတ္တဖြစ်ငြားအုံ့။ အတ္တာတိ ဂဟေတုံ၊ အတ္တဟူ၍မှတ်ယူခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ကားမဟုတ်။ အနတ္တာ စ၊ အတ္တမဟုတ် ပါပဲလျက်။ အယံ၊ ဤသြဘာသကို။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သော သြဘာသော၊ ထိုသြဘာသသည်။ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အလိုသို့လိုက်တတ်သော သဘောမရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးကမရှိ ယခုမှဖြစ်၍။ အဘာဝ-ဋ္ဌေန၊ အရှည်မတည် ပျက်စီးတတ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောသဘော

၁-ဤပဌမနည်းဌ အနိစ္စလက္ခဏာဝိဘာဝနကိုသာလျှင် ပြအပ်၏။ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာ သည် ပြီးလတ်သော် ဤမှတပါးသော လက္ခဏာနှစ်ပါးသည် ပြီးသည်သာတည်း၊ ယခု အခါ သြဘာသစသည်တို့ကိုမှီ၍ ဖြစ်လတံ့သော ဒိဋ္ဌဂါဟစသည်တို့ကို ဥဋ္ဌဲဌနသမုဋ္ဌဲဌန-ပရိယာဒါန၏အစွမ်းဖြင့် မနသိကာရဝိထိကိုပြုခြင်းငှါ သစေ သြဘာသော အတ္တာ ဘဝေယျ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ကြောင့်။ အနိစ္စော၊ အနိစ္စမည်၏။ ဥပါဒေယပဋိပီဠနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ စိတ္တံ၊ ဤသို့သော စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္ဘံ၊ အလုံးစုံကို။ အရူပသတ္တကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတမ္ဘံ၊ ခွဲအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သြဘာသေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရေတမ္ဘံ ယထာ၊ ခွဲအပ်၏ သို့၊ ဧဝံ၊ တူ။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ကိုးပါးသောဥပဏ္ဏိလေသတို့၌လည်း။ ဝိတ္ထာရေတမ္ဘံ၊ ခွဲအပ်၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပဓရိတ္ဝါတွာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ သြဘာသံ၊ ကို။ တေ၊ ဤသြဘာသသည်။ မမ၊ ငါ၏။ နု သန္တကံ၊ ဥစ္စာ မဟုတ်။ သေသ၊ ဤသြဘာသသည်။ အဟံ နု အသ္မိ၊ ငါမဖြစ်။ သေသ၊ ဤသြဘာသသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အနုတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿတိ၊ ၏[1]။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ပ။ နိကန္တိ၊ ကို။ တေ၊ ဤနိကန္တိသည်။ မမ၊ ၏။ နု သန္တကံ၊ မဟုတ်။ သေသ၊ ဤနိကန္တိသည်။ အဟံ နု အသ္မိ၊ ငါမဖြစ်။ သေသ၊ ဤနိကန္တိသည်။ မေ၊ ၏။ နု အတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သမနုပဿန္တော၊ အဖန်တလဲလဲရှုသော ယောဂီသည်။ သြဘာသာဒီသု၊ သြဘာသစသည်တို့ကြောင့်။ နကမ္မံ၊ မတုန်မလှုပ်။ နု ဝေဓတိ၊ မတုန်မလှုပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ဒသဋ္ဌာနာနိ။ ပ။ ဂစ္ဆတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ဣမာနိ ဒသဋ္ဌာနာနိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော သြဘာသစသော ဆယ်ပါးသော ဥပဏ္ဏိလေသကာရဏတို့ကို။ ယထာ၊ အကြင် ယောဂီ၏။ ပညာ၊ သည်။ ပရိစိတာ၊ သြဘာသစသည်တို့၌ အနိစ္စတာ စသည်တို့ကို မှတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် လေ့ကျက်ခြင်းရှိလတ်ပြီ၊ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၍ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆင်ခြင်၍တည်လတ်ပြီ။ သော ယောဂီ၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိကုသလော၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၏မက်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို သိသဖြင့်

၁-သြဘာသံ နေတံ မမ-ဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော ယောဂီသည် တဏှာဂါဟမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေသည်မည်၏။ နေသောဟမသ္မိ-ဟု ရှုသောယောဂီသည် မာနဂါဟမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေသည်မည်၏။ နမေသော အတ္တာ-ဟု ရှုသောယောဂီသည် ဒိဋ္ဌိဂါဟမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေသည်မည်၏။ ထိုကြောင့် သြဘာသံ နေတံ မမ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဓမ္မဒ္ဒစ္ဆဋ္ဌလိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိကွေပဠ္ဠ၊ ပ္ပံ့လွင့်ခြင်းသို့လည်း။ နှ ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။]

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိကွေပံ၊ ပ္ပံ့လွင့်ခြင်းသို့။ အဂစ္ဆန္တော၊ မရောက်သည်ဖြစ်၍။ သမတိံ သဝိဓံ၊ အမျှသုံးဆယ် အပြားရှိသော။ တံဥပက္ကိလေသဇဋ်ံ၊ ထိုဥပက္ကိလေသတည်းဟူသော အမြှေးအရှက်ကို။ ဝိဇဋေတ္မာ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်း၍။ ဩဘာသသာဒယော၊ ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နှ မဂ္ဂါ၊ မဂ်မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ဥပက္ကိလေသ-ဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ဝိထိပဋ္ဌိပန္နံ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဝိပဿနာ ခရီးမှန်သွားသော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂေါ၊ ဖြောင့်မှန်သောခရီးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂဠ၊ ခရီးဟုတ်သည်ကိုဂုဏ်း။ အမဂ္ဂဠ၊ ခရီးမဟုတ်သည်ကိုဂုဏ်း။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အယံ၊ ဤဝိထိ-ပဋ္ဌိပန္နဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးတည်း။ အယံ၊ ဤဥပက္ကိလေသသည်။ နှ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂဠ၊ ကိုဂုဏ်း၊ အမဂ္ဂဠ၊ ကိုဂုဏ်း။ ဥ တ္မာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိတတ်သောမြင်တတ်သော ဉာဏ်စင်ကြယ်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ (စ-ကား၊ ပဒပူရဏ။) တေန၊ ထို ယောဂီသည်။ တိဏ္ဏံ သစ္စာနံ၊ သစ္စာသုံးပါးတို့ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်း မှတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထံ ဟောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို။ အဓိဂတာယ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ (တနည်း) ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏ်ဖြင့် မိစ္ဆာအယူကို သုတ်သင်ခြင်းဌ၌။ တာဝ၊ စ္စာ။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရူပ်ကို။ ဝဝတ္ထာပနေန၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားသဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ ကတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စာပရိယာပန္နဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌ အတွင်း ဝင်သော။ နာမရူပဿ၊ ကို။ ဝဝတ္ထာပနတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း

ကြောင့်တည်း။) ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ကို။ (အဓိဂတာယ၊ သော်။) ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန၊ ပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်းသဖြင့်။ သမုဒယသစ္စာ၊ ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမိသံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ-ဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ကို။ (အဓိဂတာယ၊ သော်။) သမ္မာ၊ မဟောက်မပြန်။ မဂ္ဂသ၊ အရိယမဂ်၏အကြောင်းဖြစ်သော လောကီမဂ်ကို။ အဝဝေါရဏေန၊ ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ မဂ္ဂသစ္စာ၊ ကို။ [၂၇၅] ဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ လောကိယေနေဝ၊ လောကီ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ ဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၁-ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တဥဒယဘယဉာဏကထာ (၂၇၆-၇)

[၂၇၆] ၇၃၇။ ပန၊ တသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။ အဌန္ဓံ၊ ရှစ်ပါးအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယစသောဉာဏ်တို့၏။ ပသေန၊ ဖြင့်။ သိခါပွတ္တာ၊ အပြီးသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ အထွတ်အဖျားသို့ ရောက်သော။ ဝိပဿနာ စ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်ရင်း။ နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သော။ သစ္စာနုလောမိကံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းအားလျော်သော။ ဉာဏဠ္ဌ၊ အနုလောမဉာဏ်သည်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ၊ ဤကိုးပါးသော ဉာဏ်သည်။ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်၏[1]။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဌန္ဓန္တိ ဇော်တော်၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဥပက္ကိလေသ-ဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ဝိထိပဋ္ဌိပန္နံ၊ ဝိပဿနာ ခရီးလမ်းမှန် သွားသော။ ဝိပဿနာသင်္ခါတံ၊ ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ ၎င်း။ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ မုဉ္စိတုကမ္မတာဉာဏံ၊ ၎င်း။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ သင်္ခါရုပေက္ခာ-

---

၁-အဘယ်ကြောင့် ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်သနည်း? ဥဒယဗ္ဗယာဒီနံ ပန ဇာနနဋ္ဌေန, ပစ္စက္ခတော ဒဿနဋ္ဌေန စ ဉာဏဒဿနာနိ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနိ။ တာနိ-ယေဝ ပဋ္ဌိပက္ခတော ဝိသုဒ္ဓတ္တာ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဧဝ အရိယမဂ္ဂေါ ပဋ္ဌိပဇ္ဇတိ တောယာတိ ပဋ္ဌိပဒါ စာတိ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဥဒယဗ္ဗယာဒီနံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းစသည်တို့ကို။ ဇာနနဋ္ဌေန၊ သိခြင်းအနက်ကြောင့်ရင်း။ ပစ္စက္ခတော၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့်။ ဒဿနဋ္ဌေန စ၊ မြင်ခြင်းအနက်ကြောင့်ရင်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒီနိ၊ ဥဒ-ယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့သည်။ ဉာဏဒဿနာနိ၊ သိတတ်မြင်တတ်သည်ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ-ယေဝ၊ ထိုဉာဏဒဿနတို့သည်သာလျှင်။ ပဋ္ဌိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ သည်ပင်လျှင်။ တောယ၊ ထိုဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သို့။ ပဋ္ဌိပဇ္ဇတိ၊ ရောက်အပ်၏၊ ဝါ၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ပဋ္ဌိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိပဒါ စ၊ ပဋ္ဌိပဒါမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိပဒါ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဋီကာနက်။ (ပြည်)

ဝိသုဒ္ဓိ နိဿယ ၅-၁၃—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဉာဏ်၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ၊ ဤရှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ နဝမံ သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ တေား၊ ဉာဏ်ဟူသော ဤအမည်သည်။ အနုလောမဿ၊ အနုလောမဉာဏ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည် တည်း။ တဿ၊ ထို (သို့ ဥပဏ္ဍိလေသမှလွတ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစ ရှိသော ကိုးပါးသောဉာဏ်၏ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်သည်၏အဖြစ်) ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိကို။ သမ္မာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောယောဂိသည်။ ဥပဏ္ဍိလေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပဏ္ဍိ-လေသမှလွတ်သော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ အာဒိ ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ ဧတေသု ဉာဏေသု၊ ထိုကိုးပါးသောဉာဏ်တို့၌။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုအပ်၏။

၇၃၀။ ပုန၊ တဖန်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေ၊ ၌။ ယောဂေါ၊ အားထုတ် ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧစ ဝေဒေ-ယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအုံ့ ။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏတ္ထော၊ အနိစ္စစသော လက္ခဏာတို့ကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမှအောက်၌။ ဒဿဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဥပဏ္ဍိလေသေဟိ၊ ဥပဏ္ဍိလေသတို့ဖြင့်။ ဥပဏ္ဍိလိတ္တံ၊ ညစ်နွမ်းသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ယာထာဝသရသတော၊ မဖောက် မပြန် မိမိ၏သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ အနိစ္စစသော သုံးပါးသောလက္ခဏာကို။ သလ္လက္ခေတုံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်ခဲ့။ ပန၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအုံ့၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ ဥပဏ္ဍိလေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပဏ္ဍိလေသမှလွတ်သော။ (ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။) တိလက္ခဏံ၊ ကို။ သလ္လက္ခေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏသလ္လက္ခဏတ္ထံ၊ အနိစ္စစသောလက္ခဏာတို့ကို ကောင်းစွာမှတ်နိုင်ခြင်း

၁-ဥပဏ္ဍိလေသဝိမုတ္တံ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် ထင်စွာပြအပ်သောအနက်ကို နှုတ်မလည်သည်ဖြစ်၍ စောဒကသည် ပုန ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေ ယောဂေါ ကိမတ္ထိယော-ဟု ပုစ္ဆာ ပြုသတည်း။ ရှေးဦးကပင် ပြီးပြီဖြစ်ရကား ကျက်ပြီးသည်ကို တဖန်ချက်ပြန်သကဲ့သို့ အကျိုး မရှိ နိရတ္ထကဟူလို။ တနည်း။ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းစသော အကြောင်းအစဉ် ကို ယူခြင်းအားဖြင့် ထိုအနက်ကိုသိစေလို၍ ဆရာသည်ပင် ကထေတုကမ္မတာ ပုစ္ဆာအား ဖြင့် ကိမတ္ထိယော-ဟု မေးသတည်း။ (ပြည်)

အကျိုးငှါ။ ဣတ္ထေ၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၌။ ပုန၊ ဖန်။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယော၊ ပြုအပ်၏။

၇၃၉။ ပန၊ ပါး။ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်တရားကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ကေန၊ အဘယ်တရားသည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ မထင်ကုန်သနည်း။ တာဝ၊ စွာ။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ဥဒယဗ္ဗယာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ သန္တတိယာ၊ အစဉ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင် [1]။ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ သည်။ အာဘိဏှသမ္ဘဋ္ဌိပ်ဋ္ဌနဿ၊ မပြတ်အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဣရိယာပထေဟိ၊ ဣရိယာပုထ်တို့သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင် [2]။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ သည်။ နာနာ-ဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂဿ၊ ပထဝီအာပေါစသော အထူးထူးသောဓာတ် ဖဿ ဝေဒနာစသော အထူးထူးသော သဘာဝဓမ္မကို အသီးသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ ဃနေန၊ တခဲနက်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင် [3]။ ပန၊ အလျှောက်ကိုဆိုအံ့။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ သန္တတိယာ၊ အစဉ်ကို။ ဝိကောပိတာယ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်ရှိသော်။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ သည်။ ယာထာဝသရသတော။

၁-ထိုသန္တတိသည် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ဖုံးလွှမ်းတတ်သည် ဖြစ်ရကား ဥဒယဗ္ဗယာနံ အမနသိကာရာ-ဟူသတည်း။

၂-ထိုဣရိယာပုထ်တို့သည်လည်း မပြတ်အဖန်ဖန် နှိပ်စက်ခြင်းကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ဖုံးလွှမ်းတတ်သည် ဖြစ်ကုန်ရကား အာဘိဏှသမ္ဘဋ္ဌိပ်ဋ္ဌနဿ အမနသိကာရာ-ဟူသတည်း။ (ပြည်)

၃-ထိုဃနတို့သည်လည်း နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂအမနသိကာရကြောင့် ဖုံးလွှမ်းတတ်သည် ဖြစ်ကုန်ရကား နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂဿ အမနသိကာရာ-ဟူသတည်း။ ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုသော ယောဂီအား ဥဒယအဝတ္ထာသည် ဝယအဝတ္ထာသို့မရောက်၊ ဝယအဝတ္ထာသည်လည်း ဥဒယအဝတ္ထာသို့မရောက်၊ ဥဒယကွဏလည်းတပါး ဝယကွဏလည်းတပါးဖြစ်၍ တခုတည်းသော ဓမ္မသည်လည်း ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဘေဒအားဖြင့် ထင်တုံသေး၏၊ အတိတ်စသည် ကွဲပြားသောဓမ္မသည်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအုံ့နည်းဟု ပြလိုရကား ဥဒယဗ္ဗယံပန။ပ။ ဥပဋ္ဌာတိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အာဘိဏှသမ္ပဒိပ်ဌနံ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော ဥဒယဗ္ဗယ၏အစွမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ မပြတ် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်အပ် ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မနသိ ကရိတ္ဝာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဣရိယာ-ပထေ၊ ဣရိယာပုထ်ကို၊ ဝါ၊ ၌။(လဗ္ဘမာနဒုက္ခပဋ္ဌိစ္ဆာဒကဘာဝေ၊ ရသင့်သောဒုက္ခကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။) ဥဋ္ဌဟိတ္ဝါ၊တေ၊ ခွါအပ်သည် ရှိသော်။ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ သည်။ ယာထာဝသရသတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ နာနာဓာတုယော၊ ပထဝီအာပေါစသော အထူးထူးသောဓာတ်တို့ကို၊ ဝါ၊ ဖဿဝေဒနာစသော အထူးထူးသော သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္ဝာ၊ (အညာ ပထဝီဓာတု အညာ အာပေါဓာတု-စသည်ဖြင့်ရင်း အညော ဖဿော အညာ ဝေဒနာ-စသည်ဖြင့်ရင်း) အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို ပြု၍။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေ၊ သမူဟဃန ကိစ္စဃန အာရမ္မဏဃနကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို၂။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ သည်။ ယာထာဝသရသတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

၁-ပုဗ္ဗာပရိယရှေနောက်အစဉ်အားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သောဓမ္မတို့၏ တပါးတပါး၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမှတ်သဖြင့် အစဉ်ကို ခွါအပ်သည်ဟူလို။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ ကောင်းစွာလျှင် ဥဒယဗ္ဗယကိုမှတ်သော ယောဂီအား ဓမ္မတို့သည် တစပ်တည်းအားဖြင့် မထင်ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား သံချောင်းတို့ကဲ့သို့ အချင်းချင်း မစပ်သောအားဖြင့်သာလျှင် ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းမွန်စွာလျှင် အနိစ္စလက္ခဏာသည် ထင်ရှားဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

၂-ဃနသုံးပါးတို့၏ အထူးအတိုနည်း ? ယာ ဟောဘာ အညမညှပဋ္ဌဒ္ဓေသု သမုဒိတေသု ရူပါရူပဓမ္မေသု ကေတ္တာဘိနိဝေသဝသေန အပရိမဒ္ဒိတသင်္ခါရေဟိ ဂယှမာနာ သမူဟ-ဃနတာ၊ တထာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ကိစ္စဘေဒဿ သတိပိ ပဋိနိယတဘာဝေ ကေတော ဂယှမာနာ ကိစ္စဃနတာ။တထာ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ သတိပိ အာရမ္မဏကရဏဘေဒေ ကေတော ဂယှမာနာ အာရမ္မဏဃနတာ စ၊ တာ ဓာတူသု ဥဏ္ဏေန ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္ဝာ ဒီဃမာနာ ဟတ္ထေန ပရိမဇ္ဇိယမာနော ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ ဝိလယံ ဂစ္ဆန္တိ။ ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တမာနာ သုညာ တေ ဓမ္မာ ဓမ္မမတ္တာတိ အနတ္တလက္ခဏံ ပါကဋတရံ ဟောတိ၊ တေန ဝုတ္တံ နာနာ-ဓာတုယော။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဋီကာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အညမညှပဋ္ဌဒ္ဓေသု၊ အချင်းချင်းထောက်ပံ့အပ်ကုန်သော။ သမုဒိတေသု၊ အပေါင်းအစုဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၌။ ကေတ္တာဘိနိဝေသဝသေန၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပရိမဒ္ဒိတသင်္ခါရေဟိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် မနယ်ချေအပ်သော သင်္ခါရရှိသောသူတို့သည်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သော။ ယာ သာ သမူဟဃနတာ စ၊ အကြင် အပေါင်းအားဖြင့် တလုံးတခဲတည်း၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထို ပထဝီဖယစသော သဘာဝဓမ္မတို့၏။ ကိစ္စဘေဒဿ၊ ကိစ္စအထူးအပြားမှ။ ပဋိနိယတဘာဝေ၊ အသီးအသီးမှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်းအားဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်သော။ ယာ ဃော

၇၄၀။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘွေ၊ ဤနာမ်ရူပ်တရားအပေါင်းတို့၌။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စရင်း။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စဟူ၍ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခရင်း။ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခဟူ၍ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရင်း။ အနတ္တာ၊ ရင်း။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ အနတ္တဟူ၍ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ဤခြောက်ပါးသော ဝေဖန်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးသော ဝိဘာဂတို့တွင်။ အနိစ္စန္တိ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းတည်း။ (ဓုဝဘာဝပဋိက္ခေပတော နိစ္စန္တိ အနိစ္စံ ပြု၍ ခန္ဓာပဉ္စကရသတည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အနိစ္စံ၊ အနိစ္စမည်သနည်း။) [၂၇၇] ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တာဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း, ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမှတပါးသော ဌိတိဟူသော ဇရာသဘော ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏၊ ဝေါ၊ ကား။ ဟုတ္မာ၊ ဖြစ်၍။ အဘာ-ဝတော၊ အရှည်မတည်ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏ ။ ဥပ္ပါဒဝ-ယညထတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘော ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမှတပါး

ကိစ္စဃနတာ စ၊ အကြင်ကိစ္စအားဖြင့် တလုံးတခဲတည်း၏အဖြစ်သည်ရင်း။ တထာ၊ ပါး။ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ၊ အာရုံရှိကုန်သောတရားတို့၏၊ ဝေါ၊ အာရုံကိုယူတတ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အာရမ္မဏကရဏဘောဒေ၊ အာရုံပြုခြင်း၏ ထူးပြားသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ လည်း။ ကေတော၊ ဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ သော။ ယာ သော အာရမ္မဏဃနတာ စ၊ အကြင်အာရုံ အားဖြင့် တလုံးတတည်း၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တာ၊ ထိုသမူဟဃန ကိစ္စ-ဃန အာရမ္မဏဃနတို့သည်။ ဓာတူသု၊ ဓာတ်တို့၌။ ဥဏှေန၊ ဥဏှာဓာတ်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္ဝာ၊ ဝေဖန်၍။ ဒိဿမာနာ၊ ရှုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ပရိမဇ္ဇိယမာနော၊ ဆုပ်နယ်အပ်သော။ ဒဖဏဝိဏ္ဏော ဝိယ၊ ရေမြွှုပ်ဆိုင်ကဲ့သို့။ ဝိလယံ၊ ကျေပျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏။ ဓမ္မမတ္တာ၊ သဘာဝဓမ္မမျှ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ သည်။ ပါကဋတရံ၊ အာဘုံးသဖြင့်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နာနာဓာတုယာ။ပ။ ဥပဋ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရင်းနှက်။ (ပြည်)

၁-ဤနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း ရှေးဟိတ်ဖြင့် ဇာတိသဘော ဇရာသဘော မရဏာသဘော ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အနိစ္စမည်၏-ဟု ပြသတည်း။ ဒုတိယဟိတ်ဖြင့် ပါဂဘာဝ-ဝိဒ္ဓံသာဘာဝတော-ရင့်သည်၏အဖြစ် ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အနိစ္စမည်၏-ဟု ပြ သတည်း။ (ပြည်) ပါဂဘာဝဝိဒ္ဓံသာဘာဝတော-ဟူသော သမ္မူဟရှုအားဖြင့် "မဖြစ်မီ ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်း, ဘင်ခဏဖြင့် ပျက်ပြီး၍ ပရိတောခြင်းကြောင့် အနိစ္စမည်၏ဟု ပြသည်ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဤအရာ၌ ပါဂဘာဝ-သာ ယုတ္တိတရဖြစ်ကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိနိဿယ ၂-၂၇၇-၂၇၈ အောက်ခြေပုတ်ချက်၌ ပြဲ့ပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

သော ဌိဟူသော ဇရာသဘောဏ်အဖြစ်သည်။ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ အနိစ္စဟု မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာမည်၏ ၁။ ဝါ၊ ကား။ ဟုတ္တာ အဘာဝသင်္ခါတော၊ ဖြစ်၍ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အာကာရဝိကာရော၊ အခြင်းအရာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာသည်။ အနိစ္စ-လက္ခဏာ၊ မည်၏ ၂။ (တနည်း) အာကာရဝိကာရော၊ အခြင်းအရာထူးသည်။ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ မည်၏ ၃။

ပန၊ တပါး။ ယံ၊ အကြင်သဘောသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော သဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်ပင်လျှင်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဘိဏှပဋ္ဌိပီဠနာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့် မပြတ် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ အဘိဏှပဋ္ဌိပီဠနာကာရော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြင့်မပြတ် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲသော အခြင်းအရာသည်။ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခဟု မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာမည်၏။

ပန၊ တပါး။ ယံ၊ အကြင်ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခမည်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်ပင်လျှင်။ အနတ္တာ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝသဝတ္တနတော၊ တစုံတယောက်သောသူ၏အလိုသို့ မလိုက်ခြင်းကြောင့်

၁-အကြင်သို့သော လက္ခဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာပဉ္စကကို အနိစ္စဟုဆိုအပ်၏၊ ထိုသို့သော မှတ်ကြောင်းသည် အနိစ္စန္တိ လက္ခဏတိ တောနာတိ အနိစ္စလက္ခဏ-ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာမည်၏ဟု ပြလိုရကား ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ ပျက်သောအခြင်းအရာကို ဖောက်ပြန်သောသဘောအားဖြင့် သိအပ်၏။ ဝိရူပတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘော ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ဖြစ်သောအခြင်း အရာကိုကား ဖောက်ပြန်သောသဘောအားဖြင့် မသိအပ်သောကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

၃-ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ ဖြစ်၍ပျက်ခြင်းသဘောသည် ပါကဘာဝ-ရင့်ခြင်းသဘောမှ ထူး၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဝိဒ္ဓံသဘာဘာဝတ္တာ-ပျက်စီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ပြည်) ပါကဘာဝတော ဘိန္နော-ဟူသော သီမူအလိုအားဖြင့် ဟုတ္တာအဘာဝသည် ရှေးမဆွက မရှိသေးခြင်းမှ ထူး၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ပျက်စီးခြင်းဟူသော မရှိခြင်းဖြစ်သောကြောင့်-ဟု မှတ်အပ်၏။ (ဆ-သံ-သော) ထိုပျက်စီးခြင်းဌာနည်း အနိစ္စလက္ခဏာသည် ဖြစ်၏။

တည်း။ အဝသဝတ္တနာကာရော၊ အလိုသို့မလိုက်သော အခြင်းအရာသည်။ အနတ္တလက္ခဏံ၊ အနတ္တဟုမှတ်ကြောင်း လက္ခဏာမည်၏ ။

တယိဒံ-တံ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော (လက္ခဏာတွေယလက္ခိတဗ္ဗ ဖြစ်သော) ခန္ဓာပဉ္စကကိုလည်း။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဥပက္ခိ-လေသဝိမုတ္တော၊ ဥပက္ခိလေသမှလွတ်သော။ ဝိထိပဋ္ဌိပန္နဝိပဿနာသင်္ခါ-တေန၊ ခရီးလမ်းမှန်သွားသော ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿနာဉာဏေန၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ ယာထာဝသရသ-တော၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော မိမိ၏သဘော လက္ခဏာအားဖြင့်။ သလ္လက္ခေတိ၊ ကောင်းစွာမှတ်၏ ။

၁-နိစ္စအဖြစ်ကို ပယ်သောအားဖြင့် နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ ဟု အနိစ္စအခြင်းအရာကို ပယ်သောအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ပျက်သော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော အနိစ္စအခြင်းအရာသည် အနိစ္စလက္ခဏာ မည်သကဲ့သို့ ထိုအတူ သုခအဖြစ်ကိုပယ်သောအားဖြင့် ဒုက္ခမည်ရကား သုခအခြင်းအရာကို ပယ်သောအားဖြင့် မပြတ် အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခအခြင်းအရာသည် ဒုက္ခလက္ခဏာမည်၏။ ထိုအတူ အတ္တအဖြစ်ကို ပယ်သောအားဖြင့် အနတ္တမည်ရကား အတ္တအခြင်းအရာကို ပယ်သောအားဖြင့် အလိုသို့မလိုက်သော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော အနတ္တအခြင်းအရာသည် အနတ္တလက္ခဏာမည်၏။ ထိုသုံးပါးသော လက္ခဏာတို့သည် သဘာဝမမူ မဟုတ်သောကြောင့် ခန္ဓာ၌အတွင်းဝင်ကုန်သည် မဖြစ်ကုန်၊ ခန္ဓာနှင့်လည်း ကင်း၍ မရအပ်သောကြောင့် ခန္ဓာမှလွတ်ကုန်သည်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ ခန္ဓာတို့ကိုကားစွဲ၍ ဝေါဟာရအားဖြင့်ရအပ်သော ခန္ဓာတို့၏ အာဒီနဝကို ထင်စွာပြခြင်း၏ ဝိသေသ အကြောင်းဖြစ်သော တဇ္ဇာပညတ်အတူး-ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၂-ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏေန-ဟူသော စကားကို ဖလုပစာရအားဖြင့် ဆိုအပ်သတည်း။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အကျိုးငှါ ဖြစ်စေအပ်သော လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာကို ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟု ဆိုသောကြောင့်တည်း။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏေန သလ္လက္ခေ-တိတိ ဣဒံ ။ပ။ လက္ခဏတ္တယတိရဏမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ပရိကမ္မသဒ္ဒိသံ ဟောတံ တဿ။ ဧသ နယော သေသဉာဏေသုပိ တိ။ ။ဒ္ဒိကာ။ ဥဒယဗ္ဗယ။ပ။ သလ္လက္ခေတိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ တဒတ္ထော၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်အကျိုးရှိသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ၌။ တဗ္ဗောဟာရဝသေန၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ ဉာဏ်ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏတ္ထံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အကျိုးငှါ။ ပဝတ္တာ၊ သော။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ၊ လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာကို။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ကထိတာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခလက္ခဏာဒိဝိသယံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ အစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။ တဗ္ဗိသယတ္တော၊ ထိုဒုက္ခလက္ခဏာစသည်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမေဝ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်မည်သည်သာလျှင်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ကို။ တိက္ခဒ္ဓု၊ ထက်သည်ကိုဂင်း။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏကထာ

၇၄၁။ ဧဝံ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ် တရား တို့ကို။ တုလယတော၊ ချိန်သော။ တီရယတော၊ စုံစမ်းသော။ တသာ၊ ထိုယောဂါ၀စရ၏။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ တိက္ခံ၊ ထက်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝဟတိ-ပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ (တနည်း)အတ္တနော၊ ၏။ (တိက္ခဘာ၀ံ၊ ကို။) ဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ သခ်ါရာ၊ သင်္ခါရတရား တို့သည်။ လဟုံ၊ လျင်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏[1]။ ဉာဏော၊ ဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်သည်ဖြစ်၍။ ဝဟန္တေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ကား။ တိက္ခေ-တိက္ခဘာ၀ံ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဟန္တေ၊ ဆောင်သည်ရှိသော်။ သခ်ါရေသု၊ သင်္ခါရတို့သည်။ လဟုံ၊ လျင်စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပါဒံ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဝိကာရသို့ဝင်း။ ဌိတိ ဝါ၊ ဌီဟု ဆိုအပ်သော ဇရာသို့ဝင်း။ ပ၀တ္တံ ဝါ၊ ဥပါဒိန္နကဟု ဆိုအပ်သော ပ၀တ္တတရားသို့ဝင်း။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏ အထည်အကိုယ် လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း ထင်ခြင်းမျှသို့ဝင်း။ (ဌီကာနှင့်အညီပင်တည်း။ တနည်း) ပ၀တ္တံ ဝ၊ ရူပါရူပဘ၀ဟု ဆိုအပ်သော ပ၀တ္တကိုဝင်း။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ သင်္ခါရဟူသော နိမိတ်ကိုဝင်း။ (ဤကား နိမိတ္တန္တိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ အတိတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နာနံ သင်္ခါရာနမေ၀ေတံ အဓိ၀စနံ။ ပ၀တ္တန္တိ ရူပါရူပဘ၀ပ၀တ္တံ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိ ၂၂ဂ၄-ကိုမြှော်၍ ယောဇနာသည်) နု သမ္မာပုဏာတိ၊ မရောက်။ (ကောင်းစွာ မယူခြင်းကြောင့်တည်း။ အဘယ်သို့ကား ရောက်သနည်းဟု။ ကား။ ခယ၀ယ။ပ။ သန္တိဋ္ဌန္တိ- မိန့်သော်)

ဝိသဒ္ဓ၊ သန့်ရှင်းသည်ကိုဝင်း။ ကာတုကာမေန၊ ပြုခြင်းငါလိုသော ယောဂီသည်။ လက္ခဏတ္တယတိရဏမေ၀၊ လက္ခဏာသုံးပါး အပေါင်းကို စုံစမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ဤလက္ခဏာသုံးပါးကို စုံစမ်းသောဉာဏ်သည်။ တသာ၊ ထိုဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်၏။ ပရိကမ္မသဒိသံ၊ ပရိကံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသဉာဏေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတ၊ ဗေ့ဒါ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ် ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

၁-ဉာဏ်၏တိက္ခဘာ၀သည် ဘာ၀နာ၏လေ့လာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏၊ ပဂုဏသည်လည်း ဘာ၀နာပျံ့လွင့်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် အာရုံ၌ ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဉာဏ်၏ ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ လျင်စွာထင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြအပ်သတည်း။ (ပြည်)

ခယဝယဘေဒနိရောဓေယော၊ ခယဝယဘေဒဟု ဆိုအပ်သော ခဏိက-နိရောဓ၌သာလျှင်။ သတိ၊ သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏[1]။ သခ်ါရဂတံ၊ သင်္ခါရ၌ အတွင်းဝင်သောတရား အပေါင်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပဂ္ဂဏှာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ နိရုဇ္ဈတိ နာမ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်လို ချုပ်ဘိ၏ တကား။ (နာမ-ကား ဂရဟတ္ထ) ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ ရှုသော။ ဟသ၊ ထိုယောဂါ၀စရအား။ ကေသဿိ ဌာနေ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းလွှတ်၍ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင် နှလုံးပြုရာ တခုသောဌာန၌[2]။ ဘဂ်ါနုပဿနံ နာမ၊ ဘင်ကိုသာလျှင် အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်မည်သော။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြောင်း ဘဂ်ါနုပဿနာဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကထံ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ။ပ။ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ။ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ၊ ရူပ်ဝေဒနာစသော အာရုံကို ခယအားဖြင့်သာလျှင် ဆင်ခြင်၍။ (သယံ အတိညာ-ကဲ့သို့ ယကာရလောပ။ တနည်း) ဘဂ်ါနုပဿနေ၊ ရူပ်ဝေဒနာစသော အာရုံရှိသောစိတ်၏ ဘင်ကို အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း၌၊ ဝါ၊ ရှုသော။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤပညာကို။ ဝိပဿနေ၊ အထူးသဖြင့် ရှုခြင်း၌၊ ဝါ၊ ရှုသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ (ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။) ရူပါရမ္မဏတာ၊ ရူပ်လျှင်အာရုံရှိသော။ (ဒေ၀တာ-ကဲ့သို့ တာ-ကား အနက်မရှိ) ဝါ၊ ရူပါရမ္မဏတာ- ရူပါရမ္မဏတာယ၊ ရူပ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ ရူပ်လျှင်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတ္တာ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုရူပ်ဟူသော အာရုံကို။ ပဋိသင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါယ၊ သိ၍၊ ဝါ၊ ခယ ဝယအားဖြင့် မြင်၍။ တယ စိတ္တယ၊ ထိုခယဝယအားဖြင့် သိသောစိတ်၏။ ဘဂ်ံ၊ ဘင်ကို။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ အနုပဿတိတိ၊ ကား။ ကထံ၊ အသို့

၁- နိရောဓ-သဒ္ဒါသည် အနုပ္ပါဒနိရောဓ္ဓေလည်း ထင်ရှားကား ဘေဒ-သဒ္ဒါဖြင့် အထူးပြုသည်၊ ဘေဒ-သဒ္ဒါသည်လည်း ဝိသေသ၀ါစကလည်း ရှိရှားကား ဝယ-သဒ္ဒါဖြင့် အထူးပြုသည်၊ ထိုဝယသည်လည်း အာနိရောဓ၀ါစကာသည်း ရှိရှားကား ခယ-ဖြင့် အထူးပြုသတည်း။ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ-ဟု သတိသံဃာဖြင့် ဉာဏ်ကို ဘိုးတင်၏။ (ဋီကာ)

၂- တေသွိံ ဌာနေ-ဟူသော သိသျှာနှင့် ဟာဒုဗ္ဗဏ္ဏရအားဖြင့် "ဤသို့ ပြုမြင်သော အရာ၌" ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-ဧသာ)

သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသနည်း။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ၏။ နိစ္စတော၊ ဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ၏။ သုခတော၊ အားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ပဋိ-နိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။

အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ နိစ္စသညံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ ၍။ သုခသညံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုပဿန္တော၊ ၍။ (၂)အတ္တသညံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ [၂၇၈] နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ နန္ဒိံ၊ သပိတိကတဏှာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ နိရောဓေန္တော၊ ချုပ်စေသည်ဖြစ်၍။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော၊ စွန့်လွှတ်သည် ဖြစ်၍။ အာဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။

ဝေဒနာရမ္မဏတာ၊ ဝေဒနာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ ဝေဒနာရမ္မဏတာ-ဝေဒနာရမ္မဏတာယ၊ ဝေဒနာလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ သညာရမ္မဏတာ၊ သညာလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ သညာ-ရမ္မဏတာ-သညာရမ္မဏတာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရာရမ္မဏတာ၊ သင်္ခါ-ရလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ သင်္ခါရာရမ္မဏတာ-သင်္ခါရာရမ္မဏတာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏာရမ္မဏတာ၊ ဝိညာဉ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ ဝိညာဏာ-ရမ္မဏတာ-ဝိညာဏာရမ္မဏတာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ စက္ခာရမ္မဏတာ၊ စက္ခုလျှင် အာရုံရှိသော။ ဝါ၊ စက္ခာရမ္မဏတာ-စက္ခာရမ္မဏတာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ (ဤပေယျာလ၌ အာယတနတဆယ့်တပါး၊ ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါး၊ စက္ခုနှြစသော ရသင့်သောဣန္ဒြေ၊ အဝိဇ္ဇာမှသည် ဇာတိတိုင်အောင် ပေယျာလဝုပ်သည်) ဇရာမရဏာရမ္မဏတာ၊ ဇရာမရဏလျှင် အာရုံရှိသော၊ ဝါ၊ ဇရာမရဏတာ-ဇရာမရဏတာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ဖြင့်။

စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ပဋ္ဌိနိဿဇ္ဇနေ္ဓာ၊ စွန့်သည် ဖြစ်၍။ အာဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။

ဝတ္ထုသက်မနာ စေဝ၊ ပုရိမဝတ္ထုမှ တပါးဝတ္ထုသို့ ပြောင်းခြင်းငင်း။ ပညာယ၊ ဥဒယဝယဒဿနု၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဝိပဿနာပညာ ၏။ ဝိဝဋ္ဋနာ စ၊ ဝယကိုသာယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဥဒယမှုနစ်ခြင်းငင်း။ အာဝဇ္ဇနာဗလဥော၊ အခြားမဲ့၌ ဆင်ခြင်ခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ သော၊ ဤသည်ကား။ ပဋ္ဌိသခ်ၢိဝိပဿနာ၊ ရူပ်စသော အာရုံကိုသိ၍ ဘင်ကိုရှုသော အနုပဿနာမည်၏။

အာရမ္မဏအနွယေန၊ ဒိဋ္ဌဖြစ်သောအာရုံကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဥဘော၊ ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌအာရုံနှစ်ပါးတို့ကို။ ဧကဝဝတ္ထနာ၊ ခဏဘင်ဟူသော တူသော သဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းငင်း။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်း၌။ အဓိမုတ္တတာ၊ ညွှတ်ရှိုင်းသော အဖြစ်ငင်း။ (သော၊ ဤသည်ကား။) ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ၊ ပျက်ခြင်းလက္ခဏာကို ရှုသောဝိပဿနာမည်၏။

အာရမ္မဏဉ္စ၊ ရူပ်စသော အာရုံကိုလည်း။ ပဋ္ဌိသခ်ၢိ၊ သိ၍။ ဘဂ်ဉ္စ၊ ထိုရူပ်စသည်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်၏ ဘင်ကိုလည်း။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ သုညတော စ၊ သုညအားဖြင့်လည်း။ ဥပဌာနံ၊ ထင်ခြင်း။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဓိပညာဝိပဿနာ၊ အဓိပညာဝိပဿနာမည်၏။

တီသု၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာသု၊ တို့၌။ ကုသလော၊ လိမ္မာသော။ (ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။) စတသော စ ဝိပဿနာသု၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ စသော လေးပါးသော အနုပဿနာတို့၌ဌာင်း။ တယော ဥပဌာနေ စ၊ သုံးပါးသော ထင်ခြင်းတို့၌ဌာင်း။ ကုသလတာ-ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌီသု၊ အထူးထူးသော ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။ နိ ကမ္မတိ၊ မတုန်မလှုပ်။

တံ-ဓမ္မဇာတံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဥတဌေန၊ သိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဥဏာံ၊ မည်၏။ ပဇာနနဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ပညာ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ အာရမ္မဏ-ပဋ္ဌိသခ်ၢိဘဂ်ါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။]

၇၄၂။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသင်္ခါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ၊ (ရူပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ကသည် ဇရာ-မရဏတိုင်အောင်) ဝိပဿနာ၏ ဘုံအလုံးစုံသော အာရုံကို။ ပဋ္ဌိသင်္ခါယ ဇာနိတ္မာ၊ သိ၍ ၁။ ခယတော၊ ကုန်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝယတော၊ ပျက်ခြင်း အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘင်္ဂါ-နုပဿနေ ပညာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ရူပ်ဝေဒနာစသော ဝိပဿနာဘုံ အာရုံကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိသင်္ခါယ၊ သိ၍။ ဥပပဿနာ၊ ဖြစ်သော။ တာသ ဉာဏသ၊ ထိုဉာဏ်၏။ ဘင်္ဂံ၊ ဘင်ကို။ အနုပဿနေ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်း၌။ ယာ ပညာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣဒံ၊ ဤဉာဏ်၏ဘင်ကို ရှုသောပညာကို။ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အသို့ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ စ္ဌာ။ ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာယ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်း အရာဖြင့်။ တံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ အာကာရံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ရူပါရမ္မဏတာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္မာ ဘိဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္မာ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ (တာ-ပစ္စည်းအနက် မရှိသည်ကိုပြသည်) အထ ဝါ၊ ကား။ ရူပါရမ္မဏာဘာဝေ၊ ရူပ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္မာ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံ အာရမ္မဏံ ပဋ္ဌိသင်္ခါတိ၊ ကား။ တံ ရူပါရမ္မဏံ၊ ထိုရူပ်ဟူသော အာရုံကို။ ပဋ္ဌိသင်္ခါယ ဇာနိတ္မာ၊ သိ၍။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တသ စိတ္တသ ဘင်ံ အနုပဿတီတိ၊ ကား။ ယေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ တံ ရူပါရမ္မဏံ၊ ထိုရူပ်ဟူသော အာရုံကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌံ၊ ရှုအပ်၏။ တသ စိတ္တသ၊ ထိုရူပ်ဟူသော အာရုံကို ခယဝယအားဖြင့် ရှုသော စိတ်၏။ ဘင်ံ၊ ဘင်ကို။ အပရေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဝိပဿနာစိတ်ဖြင့်။

၁- ပဋ္ဌိသင်္ခါနံ နာမ ဇာနနံ၊ တဋ္ဌ ဘင်္ဂါနုပဿနာယ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဘင်္ဂတော ဒဿနမေဝါတိ အာဟ ဇာနိတ္မာ ခယတော ဝယတော ဒိသ္မာတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ (ပြည်)

အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း[1]။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ ပေါရာဏတို့သည်။ ဉာတဉ္စ ဉာဏဉ္စ ဉဘော-ပိ ဝိပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။ [ဉာတဉ္စ၊ အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရုပ်ဝေဒနာစသော အာရုံကိုရင်း။ ဉာဏဉ္စ၊ ရုပ်ဝေဒနာ စသော အာရုံကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာဉာဏ်ကိုရင်း။ ဉဘောပိ၊ ဉာတနှင့် ဉာဏနှစ်ပါးလုံးကိုလည်း။ ဝိပဿတိ၊ ခယဝယအားဖြင့် ရှု၏[2]။]

[၂၇၉] စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တ္ထေ၊ ဤ တယ စိတ္တသ။ပ။ အနုပဿတိ ဟူသောပါဠိ၌။ အနုပဿတီတိ၊ ကား။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဿတိ၊

၁- အပရေန စိတ္တေန ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ဝိပဿနာလျှင် အာရုံရှိသော ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ကိုဆိုသတည်း။ ဝေ.ဟိ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ပဂုဏာ ဟောတိ။ အာရမ္မဏ-ဥဿ ဝိဘူတတရံ ဟုတ္တာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဋီကာ။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ ထိုရုပ်ဟူသော အာရုံကို ခယဝယအားဖြင့် ရှုသောစိတ်၏ ဘင်ကိုရှုသာည်ရှိသော်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ ဘင်္ဂါ-နုပဿနာသည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုယောဂိအား။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ရင်းနှက်။ (ပြည်)

၂-အယံ ဟေတ္ထ သခ်ေပတ္ထော။ ရူပဿ ယာဝ ဇရာမရဏဿ ခယတော ဝယတော ဒဿနံ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသခ်ါ တံဒဿနကဉာဏဿ ခယတော ဝယတော ဒဿနံ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသခ်ါယ ဘင်္ဂဿ အနုပဿနန္တိ။ ဉဘယတ္ထ ပညာ ပုရိမံ ဝါ တဒဘာဝေ အဘာဝတော ပစ္ဆိမာယံ ပကွိ-ပိတ္တာ ပစ္ဆိမာ ဇေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ။ ဋီကာ။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့ သည်ကား။ တ္ထေ၊ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသခ်ါ-အစရှိသောပါဠိ၌။ သခ်ေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ ရူပဿ၊ ရူပ်ကို။ ယာဝ ဇရာမရဏဿ၊ ဇရာမရဏတိုင်အောင်သော တရားကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုသောဉာဏ်သည်။ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသခ်ါ၊ ရူပ်ဝေဒနာကသည် ဇရာမရဏတိုင်အောင်သော အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ ရှုဆင်ခြင်သော ပညာမည်၏။ တံဒဿနကဉာဏဿ၊ ထိုရူပ်ဝေဒနာကသည် ဇရာမရဏ တိုင်အောင်သော အာရုံကိုရှုသောဉာဏ်ကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ရှုသောဉာဏ်သည်။ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသခ်ါယ၊ ရူပ်ဝေဒနာကသည်ဇရာမရဏတိုင်အောင်သော အာရုံကို ရှုဆင်ခြင်သော ဉာဏ်၏။ ဘင်္ဂဿ၊ ဘင်ကို။ အနုပဿနံ၊ အဖန်တလဲလဲရှုသော ဉာဏ်မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉဘယတ္ထ၊ အာရုံကိုရှုရာ ဉာဏ်ကိုရှုရာနှစ်ပါးဌ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝိပဿနေဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပုရိမံ၊ ရှေး ဖြစ်သော အာရုံကိုရှုသောဉာဏ်ကို။ တဒဘာဝေ၊ ထိုနောက်ဉာဏ်မရှိလတ်သော်။ အဘာဝ-တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပစ္ဆိမာယံ၊ နောက်ဖြစ်သောဉာဏ်ကို ရှုသောဉာဏ်ဌ။ ပကွိပိတ္တာ၊ ထည့်၍။ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ပညာ ဇေ၊ ဉာဏ်ကိုရှုသော ပညာသည်သာလျှင်။ ဝိပဿနေ ဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် မည်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။ ရင်းနှက်။ (ပြည်)

ရှု၏။ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ၊ အနိစ္စတော အနုပဿတိစသောတပါး မက မျှားစ္ဆာသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ အယံ၊ ကားဟု။ အတ္ထော၊ တည်း။ (အနု-သဒ္ဒါသည် ဘိယျော၊ အဖန်ဖန်အလီလီဟူသော ဤအနက်ဖြစ်ရကား ပုနပ္ပုနံ ပဿတိ ဟူသတည်း) တေန၊ ထိုကြောင့်။ အနုပဿတီတိ ကထံ အနုပဿတိ အနိစ္စတော အနုပဿတီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စတော အနုပဿတိ-အစရှိသော ပါဠိဌ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂေါ် နာမ၊ ဘင်မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ အနိစ္စတာ၏။ ပရမာ ကောဋ္ဌိ၊ အမြတ်ဖြစ်သော ကောဋ္ဌိတည်း၊ ဝါ၊ အဆုံးဖြစ်သော ကောဋ္ဌိတည်း[1]။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂ်ါနုပဿကော၊ ဘင်ကိုရှုသော။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သမ္ဘံ၊ ရုပ်ဝေဒနာကသည် ဇရာမရဏတိုင် ကုန်အောင်စုံသော။ သခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရ၌အတွင်းဝင်သော တရား အပေါင်းကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်သာလျှင်။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ နိစ္စတော၊ နိစ္စအားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ အနိစ္စယ၊ အနိစ္စဖြစ်သောသခ်ါရ၏။ ဒုက္ခတ္တာ၊

၁-ဤသခ်ါတရားများမည်သည် ဇာတိဇရာမရဏပကတိရှိ၏၊ ထိုဇာတိဇရာ မရဏ ပကတိရှိသော သခ်ါတရား၏ ဇာတိသည် အာဒိကောဋ္ဌိတည်း၊ ဇရာသည် မဇ္ဈိမကောဋ္ဌိတည်း၊ မရဏသည် ဩသာနကောဋ္ဌိတည်း၊ ဇာတိဇရာမရဏတို့တွင် ဥပါဒ်စသော သုံးပါးအပြား ရှိသော လက္ခဏာသည်လည်း သခ်ါတလက္ခဏာ၏အဖြစ်ကြောင့် အကယ်၍ကား အနိစ္စ လက္ခဏာမည်၏။ သို့သော် ဇာတိဇရာတို့ကို မြင်အပ်ကုန်သော်လည်း ဝယခဏ၌ အနိစ္စ-လက္ခဏာသည် ပါကဋဖြစ်၍ထင်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အနိစ္စလက္ခဏာသည် ပါကဋဖြစ်၍ မထင်ခဲ့၊ ထိုကြောင့် ဘဂ်ါ နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ ကောဋ္ဌိ-ဟူသတည်း။ ယထာ ဟိ ဇရာဓမ္မံ မရဏဓမ္မမေဝ ဇာယတီတိ ဇာတိ အနိစ္စတာယ အာဒိ ကောဋ္ဌိ၊ တထာ ဇာတိဓမ္မံ မရဏဓမ္မမေဝ စ ဇီရတီတိ ဇရာ မဇ္ဈိမာ ကောဋ္ဌိ၊ ဇာတိဓမ္မံ ဇရာဓမ္မမေဝ စ ဘိဇ္ဇတီတိ ဘဂ်ါ ပရမာ ကောဋ္ဌိတိ။ ဣကာ။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ဇရာဓမ္မံ၊ ဇရာသဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ မရဏဓမ္မမေဝ စ၊ မရဏသဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သောတရားသည်လည်း။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ အနိစ္စတာယ၊ ၏။ အာဒိကောဋ္ဌိ၊ အစကောဋ္ဌိသည်၊ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဇာတိဓမ္မံ၊ ဇာတိသဘော ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ မရဏဓမ္မမေဝ စ၊ မရဏသဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သောတရား သည်လည်း။ ဇီရတိ၊ ရင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇရာ၊ သည်။ မဇ္ဈိမာ ကောဋ္ဌိ၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိဓမ္မံ၊ ဖြစ်သော။ မရဏဓမ္မမေဝ စ၊ မရဏသဘော ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော တရားသည်လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဂ်ါ၊ သည်။ ပရမာ ကောဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသာ၊ ဒုက္ခဖြစ်သောသင်္ခါရ၏။ အနတ္တတ္တာ၊ အနတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စအားဖြင့် ယူအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသောသင်္ခါရတရား အပေါင်းကိုပင်လျှင်။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ၏။ သုခတော၊ အားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ နော အနုပဿတိ၊ မရှု။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်သင်္ခါရတရား အပေါင်းသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခအတိတည်း။ အနတ္တာ၊ အလိုသို့ လိုက်တတ်သော အတ္တမဟုတ်။ တံ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ နိ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ (ဧတံ မမ, ဧသော မေ အတ္တာဟု) လွန်စွာမနှစ်သက်အပ်။ တတ္ထ သင်္ခါရ-ဂတေ၊ ၌။ နိ ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မတပ်မက်အပ်။ (ကာမရာဂ ဘဝရာဂကို မဖြစ်စေ အပ်ဟူလိုသည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာနုသာရေန၊ ဘင်္ဂါ-နုပဿနာကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ တေသု သင်္ခါရဂတေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ စက်ဆုပ်၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ သော-ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧवं၊ သို့။ အရဇ္ဇန္တော။ မတပ်သည်ဖြစ်၍။ တာဝ၊ စွာ။ လောကိယေနေဝ၊ လောကီသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ရာဂံ၊ ရာဂကို။ နိရောဓေတိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓသို့ ရောက်စေ၏။ (ခွါ၏ဟူလိုသတည်း) နော သမုဒေတိ၊ သမုဒယကိုမပြု။ သမုဒယံ၊ သမုဒယကို။ နိ ကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဧवं၊ ဤသို့ဘင်္ဂါနုပဿနာကို လျှောက်သဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသော။ သော-ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော၊ ဝါ၊ ရှေးရှုထင်လာသော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ-နိရောဓံ မနသိ ကရောတိ ယထာ၊ ချုပ်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌမ္ပိ၊ မမြင်အပ်သော အတိတ်အနာဂတ်သင်္ခါရ တရား ကိုလည်း။ အန္ဓယဉာဏဝသေန၊ အလျှော်ဆသော ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဘေရဟိ၊ ယခုမျက်မှောက်၌။ ဣဒံ ယထာ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဒိဋ္ဌသင်္ခါရကဲ့သို့။ ဧवं-တထာ၊ တူ။ တမ္ပိ၊ ထိုအဒိဋ္ဌဖြစ်သော အတိတ် အနာဂတ် သင်္ခါရ

တရားသည်လည်း။ ဝေံသဘာဝမေဝ၊ ဤသို့ ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည် သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုမိနန္တော၊ နှိုင်းရှည့်လျက်။) နိရောဓေတိ-နိရောဓံ မနသိ ကရောတိ၊ နိရောဓကို နှလုံးသွင်း၏။ နော သမုဒေတိ-နော သမုဒယံ မနသိ ကရောတိ၊ သမုဒယကိုနှလုံးမသွင်း။ နိရောဓတောဝ၊ ချုပ်သောအားဖြင့်သာလျှင်။ မနသိ ကရောတိ၊ ၏။ အယ-သခ်ါရဂတသ၊ ၏။ နိရောဓမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ နော ပဿတိ၊ မရှု။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဝေံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော အနိစ္စာနုပဿနာစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိပန္နော၊ ကျင့်သော။ သော-ယောဂါ-ဝစရော၊ သည်။ ပဋ္ဌိနိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ ကိं-ကော အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အယမ္ပိ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ ဤအနိစ္စာဒိအနုပဿနာသည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ တဒင်္ဂဝသေန၊ တဒင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ ခန္ဓာဘိသခ်ါရေဟိ၊ ခန္ဓာတို့နှင့် အဘိသခ်ါရတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စ-ဇနတော စ၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်ရင်း ၁။ သခ်ၖာဒေါသဒဿနေန စ၊ သခ်ၖ-ဓမ္မတို့ဌ် အနိစ္စတာစသော အပြစ်ကိုမြင်သဖြင့်လည်း။ တပ္ပိပရိတော၊ ထို အနိစ္စစသည်မှပြန်သော နိစ္စသုခစသော သဘောရှိသော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်ဌ်။ တန္နိန္နတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော နှလုံးရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဒနတော စ၊ ပြေးဝင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပရိစ္စာဂပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂေါ စေဝ၊ ပရိစ္စာဂပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပက္ခန္ဒနပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ ပက္ခန္ဒနပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ၊ ထိုအနိစ္စာဒိအနုပဿနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီး သော တဒင်္ဂပဟာန်အပြား တန္နိန္နအပြားရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပရိစ္စဇတိ၊ စွန့်၏။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ ဌ်လည်း။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏၊ ဝါ၊ နှလုံးညွတ်၏။ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏

၁-ခန္ဓာအဘိသခ်ါရတို့သည် အပ္ပဟာတဗ္ဗ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်သည်ရှိသော် ထိုကိလေသာအကြောင်းရှိသော ကံကိုရင်း တံနိဗ္ဗတ္တခန္ဓာတို့ကိုရင်း ပယ်စွန့်သည်မည်ရကား သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသခ်ါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စဇနတော-မိန့်သော်။ (ပြည့်)

အစ္စမ်းအားဖြင့်။ ကိုယ်လသော၊ တို့ကို။ နာပိ အာဒီယတိ၊ ယူလည်းမယူ။ အဒေါသဒဿိတာဝေသေန၊ အပြစ်ကို မမြင်သည်၏အဖြစ်၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ သခ်ၢတာရမ္မဏံ၊ သခ်ၢတဖြစ်သောအာရုံကို။ နာ အာဒီယတိ၊ မယူ။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပဋ္ဌိနိဿဇ္ဇဘိ နော အာဒီယတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၃၄၃။ ဣဒါနိ၊ ဌ္ဌ။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ တေဟိ ဉာဏေဟိ၊ ထို အနိစ္စာနုပဿနာစသော ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြင်တရား တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ ပဟာနံ၊ ထိုတရား. တို့ကို ထိုသို့ပယ်ခြင်းကို။ ဒယ်ယတို့၊ ဌ္ဌ။ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော အနိစ္စသည် ပဇဟတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်ဌ္ဌ။ နန္ဒိန္တိ၊ ကား။ သမ္ပိတိကံ၊ ပေါ်လွင်သောပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ သေသံ၊ ဖွင့်ပြသည်မှ အကျန်ဖြစ်သောစကားသည်။ ဝုတ္တ-နယမေဝ၊ ဖွင့်ပြီးနည်း ရှိသည်သာတည်း။

[၂၇၀] ၃၄၄။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဂါထာသု၊ ဂါထာတို့ဌ္ဌ။ ဝတ္ထု-သက်မနာတိ ဝတ္ထေ၊ ဟူသောဤပါဠိဌ္ဌ။ ရူပဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ဘင်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ယေန စိတ္တေန၊ အကြင်စိတ်ဖြင့်။ ဘင်္ဂေါ၊ ရူပ်၏ဘင်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ ရှုအပ်၏။ တဿာပိ၊ ထိုရှုသော ဝိပဿနာစိတ်၏လည်း။ ဘင်-ဒဿနဝသေန၊ ဘင်ကိုရှုသည်၏အစ္စမ်းဖြင့်။ ပုရိမဝတ္ထုတော၊ ရူပ်၏ဘင် ဟူသော ရှေးဖြစ်သောအာရုံမှ။ အညဝတ္ထုသက်မနာ၊ ဝိပဿနာစိတ်၏ ဘင်ဟူသောတပါးသောအာရုံသို့ ပြောင်းခြင်းတည်း။ ပညာယ စ ဝိဝဋ္ဋ-နာတိ၊ ကား။ ဥဒယံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဝယော၊ ဝယဌ္ဌ။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်းတည်း။ အာဝဇ္ဇနာဝဇလဇ္ဇောဝါတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှု၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဘင်္ဂါရမ္မဏဿ၊ ရူပ်၏ဘင်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂဒဿနတ္ထံ၊ ဘင်ကိုရှုခြင်းငှါ။ အနန္တ-ရမေဝ၊ အခြားမဲ့ဌ္ဌသာလျှင်။ အာဝဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်-သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပဋိသခ်ၢိဝိပဿနာတိ၊ ကား။ သော၊ ဤဆိုအပ်ပြီး သည်ကား။ အာရမ္မဏပဋိသခ်ၢိဘင်္ဂါနုပဿနာ နာမ၊ ရူပ်စသော အာရုံကိုသိ၍ ထိုဝိပဿနာစိတ်၏ ဘင်ကိုရှုခြင်းမည်၏။

၃၄၅။ အာရမ္မဏအန္တယေန ဥဘော ကေဝဝတ္ထနာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆ-ကွတော၊ ပစ္ဆကွအားပြင့်။ ဒိဋ္ဌဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ အာရမ္မဏဿ၊

အာရုံကို။ အန္ဓယေန အနုဂမနေန၊ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားသည်။ ဘိဇ္ဇတိ ယထာ၊ ပျက်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အတီတေပိ၊ ၌လည်း။ သခ်ါရဂတံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ ပျက်ခဲ့ပြီ။ အနာ-ဂတေပိ၊ ၌လည်း။ ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧवံ၊ သို့။ ဥဘိန္နံ၊ ဒိဋ္ဌ အဒိဋ္ဌအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော အာရုံတို့ကို။ ဣမိနာ ကေသဘာဝေ-နေဝ၊ ဤခဏဘင်အားဖြင့် ပျက်ခြင်းဟူသော တူသောသဘောအားဖြင့် သာလျှင်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်သားခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်တည်း။ စ-သစ္ဒေ၊ ၏။ ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇ-မာနမ္ပိ။ပ။ ဥဂ္ဂတေတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမ္ပိ-ဝုတ္တံ ဧव၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။

[သံဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတရား အပေါင်း၌။ ဝိသုဒ္ဓဒဿနော၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောဘင်ကို ရှုသော ဉာဏ်အမြင်ရှိသော ယောဂီသည်။ တဒန္တယံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရ၏ ဘင်ကို ရှုသောဉာဏ်၏ အတုလိုက်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဉာဏ်သို့အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ အတီတေ၊ အတိတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရ၌ရင်း။ အနာ-ဂတေ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရ၌ရင်း။ နေတိ၊ ဆောင်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရဂတာ၊ အတိတ်သင်္ခါရ အနာဂတ်သင်္ခါရ တရားအပေါင်းတို့သည်။ ပလောကိနော၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သ္ဘုရိယော၊ နေသည်။ ဥဂ္ဂတော၊ တက်လတ်သည်ရှိသော်။ ဥဿာဝပိန္ဒု၊ ဆီးနှင်းပေါက်သည်။ (ပလော-ကတိ) ဣဝ၊ ပျောက်ပျက်သကဲ့သို့တည်း။]

နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာတိ၊ ကား။ ဧवံ၊ သို့။ ဥဘိန္နံ၊ ဒိဋ္ဌ အဒိဋ္ဌအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော အာရုံတို့၏။ ဘင်္ဂဝသေန၊ ခဏဘင်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကဝဝတ္ထာနံ၊ တူမျှကုန်၏ဟု ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘင်္ဂသင်္ခါတော၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ယေव နိရောဓေ၊ ထိုချုပ်ခြင်း၌ သာလျှင်။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ တဂ္ဂရုတာ၊ ထိုသို့ ခဏနိရောဓ၌ အလေးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ တန္နိန္နတာ၊ ထိုခဏ နိရောဓ၌ ညွှတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တပ္ပေါဏတာ၊ ထိုခဏနိရောဓသို့ ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ တပ္ပဗ္ဘာရတာ၊ ထိုခဏနိရောဓသို့ ရှိုင်းသည်၏

အဖြစ်သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝယလက္ခဏာ ဝိပဿနာတိ၊ ကား။ သော၊ ဤပစ္စက္ခဖြင့် မြင်အပ်သည့် အာရုံကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော ဒိဋ္ဌ အဒိဋ္ဌအာရုံတို့ကို ခဏသာင်အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။ ဝယလက္ခဏာ-နုပဿနာ နာမ၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝယလက္ခဏာကို ရှုသော ဝိပဿနာမည်၏၊ ဝါ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၃၄၆။ အာရမ္မဏဋ္ဌ ပဋိသင်္ခါတိ၊ ကား။ ပုရိမံ၊ သော။ ရူပါဒိ-အာရမ္မဏဋ္ဌ၊ ရုပ်စသော အာရုံကိုလည်း။ ဇာနိတ္မာ၊ ၍။ ဘင်္ဂဋ္ဌ အနုပဿ-တီတိ၊ ကား။ တဿ-အာရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်စသော အာရုံ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တဒါရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်စသည်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ အနုပဿတိ၊ ၏။ သုညတော စ ဥပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘင်္ဂံ၊ ရုပ်စသော အာရုံ၏ ဘင်ကိုပင်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်၏ ဘင်ကို။ အနုပဿတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။ (သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ-ဌီစပ်) သင်္ခါရာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မရဏမည်၏။ အညော၊ သင်္ခါရမှ တပါးသော။ (အတ္တာ နာမ၊ အတ္တမည်စကောင်း သော။) ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သုညတော၊ အတ္တမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ပြည့်စုံ၏။

[၂၈၁] တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ခန္ဓာ။ပ။ ယောနိ-သောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ (ဣမသ္မိံ လောကေ၊ ဤလောကဌ်။) အညော၊ ခန္ဓာမှတပါးသော ချုပ်တတ်သော သေတတ်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းကို။ မရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ တေသံ- ခန္ဓာနံ၊ ထိုခန္ဓာဖြစ်သောတရားတို့၏။ ဝယံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ထင်လှာသော ဘင်ကို။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သော ယောဂိသည်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ (ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း

ဟူမှုကား။ ကုသလော၊ လိမ္မာသော။ ပုရိသော၊ သည်။) ယောနိသော ဥပါယေန၊ သင့်သောအကြောင်းဖြင့်။ မဏိ ၊ ရွှဲကို။ ဝဇိရေန၊ စိန်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈ-ဝိဇ္ဈန္တော၊ ထွင်းသည်ရှိသော်။ (မဏိယ၊ ရွှဲ၏။ ဆိဒ္ဒမေဝ၊ အပေါက်ကိုသာလျှင်။ မနသိ ကရောတိ) ကား၊ နှလုံးမူသကဲ့သို့။ (မဏိယ၊ ရွှဲ၏။ ဝဏ္ဏာဒိ ၊ အဆင်းစသည်ကို။ နမနသိ ကရောတိ ကား၊ နှလုံးမမူသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်သော။ ဘင်္ဂမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ယောနိသော။ အသင့်အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးမူ၏။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ နမနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးမမူ ။) (ဤသို့ အဓိပ္ပါယ် ကွက်ကွက်ထင်အောင် ပါဠိသေသစွက်၍ ယောဇနာ။ တနည်း) ဝဇိရေန၊ စိန်ဖြင့်။ မဏိ ၊ ရွှဲကို။ ဝိဇ္ဈ-ဝိဇ္ဈန္တသာ၊ ထွင်းသော ရွှဲသမား၏။ (ဝိဒ္ဓဋ္ဌာနံ၊ ထွင်းရာအရပ်သည်။ ပုန၊ ဖန်။ နရူဟတိ) ကား၊ မရောက်သကဲ့သို့။ (ဧवं-တထာ၊ တူ။ ဝဇိရသဒိသေန၊ စိန်ကောင်းနှင့်တူသော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏေန၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ ဘင်္ဂေ၊ ဘင်ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ ဖန်။ နိစ္စဂါဟော၊ နိစ္စဟုစွဲလမ်းခြင်းသည်။ နရူဟတိ၊ မရောက်။ ဧवं၊ သို့။ ဘင်္ဂမေဝ၊ ဘင်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။) (ဤသို့ဂုဏ်ကာနတ်ဆေး ဆူလယ်ပေးသို့ ဉာဏ်မှေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိသာအောင် ယောဇနာ)

အဓိပညာဝိပဿနာတိ၊ ကား။ (ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဘိဇ္ဇတိ ၊တံ အာရမ္မဏံ ပဋ္ဌိသခ်ါတိ၊ ဟူ၍။ ဧवं၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသော။) ယာ စ အာရမ္မဏပဋ္ဌိသခ်ါ၊ အကြင်အာရုံကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်ရင်း။ (တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဧवं၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ သော။) ယာ စ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ အကြင်ဘင်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်ရင်း။ (သခ်ါရာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ ဘေဒေါ မရဏံ နအညော ကောစိ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဧवं၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။) ယဉ္စ သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ၊ အကြင် အတ္တမှ ဆိတ်သော အားဖြင့် ထင်ခြင်းသည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသုံးပါး အပြားအားဖြင့်ဆိုအပ်သော ပညာသည်လည်း။ အဓိပညာဝိ-

---

၁-ဤအနက်ယောဇနာပုံ၌ ပါဠိသေသများလွန်း၏၊ အတိုချုပ်ပေးလိုလျှင် "ယောနိသော၊ အသင့်နည်းမှန်ဖြင့်။ မဏိ ၊ ပတ္တမြားကို။ ဝိဇ္ဈ-ဝိဇ္ဈန္တော၊ ထွင်းသောသူသည်။ ဝဇိရေန၊ စိန်ဖြင့်။ (ဝိဇ္ဈတိ) ကား၊ ဖောက်ထွင်းသကဲ့သို့တည်း" ဟု ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ပဿနာ နာမ၊ အဓိပညာဝိပဿနာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၃၄၃။ ကုသလော တိသု အနုပဿနာသူတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာ-ဒီသု၊ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တိသု၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့ဟု။ ဆေကော၊ လိမ္မာသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စတသော စ ဝိပဿနာသူတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဒါဒီသု၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-နုပဿနာ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စတူသု ဝိပဿနာသု စ၊ လေးပါးသော ဝိပဿနာ တို့ဟုဋ္ဌိရင်း။ တယော ဥပဒ္ဒါနေ ကုသလတာတိ၊ ကား။ ခယတော၊ ခယအားဖြင့်။ ဝယတော၊ အားဖြင့်။ (ဥပဒ္ဒါနံ၊ ထင်ခြင်းရင်း။) ဘယတော၊ ဘယအားဖြင့် [1]။ (ဥပဒ္ဒါနံ၊ ရင်း။) သုညတော၊ အတ္တမှုဆိတ်သော အားဖြင့်။ (ဥပဒ္ဒါနံ၊ ရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ (အနိစ္စာ-ဒိဝသေန၊ အနိစ္စဒုက္ခ အနတ္တတို့၏ အစုမ်းဖြင့်။) တိဝိဓေ၊ သုံးပါးအပြား ရှိသော။ ဣမသ္မိံ ဥပဒ္ဒါနေ စ၊ ဤထင်ခြင်းဌိုင်ရင်း။ ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု နကမ္ပတိတိ၊ ကား။ သဿတ-ဒိဋ္ဌိအာဒီသု၊ သဿတဒိဋ္ဌိ အစရှိကုန်သော။ နာနာပကာရာသု၊ အထူးထူး အပြားပြားကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိသု၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။ နဝေဓတိ၊ မတုန်လှုပ်။

၃၄၄။ ဝေါ၊ သို့။ အဝေဓမာနော၊ မတုန်လှုပ်သော။ သော၊ ထို ယောဂီသည်။ (ပဿတိ-ဌိစပ်) အနိစ္စဒုဒ္ဓမေဝ၊ မချုပ်သေးသောသင်္ခါရ သည်သာလျှင်။ နိစ္စဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ အဘိန္နမေဝ၊ မပျက်သေးသောသင်္ခါရ သည်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တမနသိကာရော၊ ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘိဇ္ဇမာနဿ၊ ဝဲ့သော။ ဒုဗ္ဗလဘာဝနဿ၊ အားနည်းသော စိုသောမြေခွက်စိမ်း၏။ ဘေဒမေဝ၊ ကွဲခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ဝိယ၊ ရှုသကဲ့သို့ရင်း။ ဝိပ္ပကိရမာနဿ၊ ဖရိုဖရဲလွှင့်အပ်သော။ သုခုမရဇဿ၊ သိမ်မွေ့သောမှုန်၏။ ဘေဒမေဝ၊ ပျောက်ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ဝိယ၊ ရင်း။ ဘဇ္ဇိယမာနာနံ၊ လှော်

၁-ဘယတော-ကား ကျတတ်သည်။ တယော ဥပဒ္ဒါနေတိ အနိစ္စာဒိဝသေန တိဝိဓေ ဥပဒ္ဒါနေ။ခယဒတာ ဝယတော ဥပဒ္ဒါနံ ဟိ အနိစ္စတော ဥပဒ္ဒါနံ၊ ဘယတော ဥပဒ္ဒါနံ ဒုက္ခတော၊ သုညတော ဥပဒ္ဒါနံ အနတ္တတောတိ။ ဋီကာကိုရှု။ (ပြည်)

အပ်ကုန်သော။ တိလာနုံ၊ နှမ်းတို့၏။ ဘေဒမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ဝိယ၊ ၎င်း[1]။ သဗ္ဗသခ်ါရာနုံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိပဝတ္တနိမိတ္တံ၊ ဥပါဒ်ဌိပဝတ္တနိမိတ်ကို။ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာ၊ လွှတ်၍။ ဘေဒမေဝ၊ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ پုရိသော၊ သည်။ ပေါက္ခရဏီတီရေ ဝါ၊ ရေကန်၏ကမ်းခွင်း။ နဒီတီရေ ဝါ၊ မြစ်ကမ်းခွင်း။ ဌိတော၊ တည်သျှက်။ ထူလဖုသိတကေ၊ ကြီးစွာသော မိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။ ဥဒကပိဋ္ဌေ၊ ရေအပြင်၌။ မဟန္တမဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ ဥဒကဗုဗ္ဗုဠကာနိ၊ ရေပြွက်တို့ကို။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍ ဖြစ်၍။ သီဃံ သီဃံ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ။ ဘိဇ္ဇမာနာနိ၊ ပျက်သည်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဿေယျ ယထာ၊ မြင်ရာသကဲ့သို့။ ဧवမेव၊ တူသာလျှင်။ (သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။) သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံသော ရူပ်နာမ်သင်္ခါရတို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိတိ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ ပျက်ကုန် ပျက်ကုန်သည်တကား၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဟိ-သစ္ဒံ၊ ၏။ ဧवရူပံ၊ ဤသို့ ရေပြွက်တန်ဆူ ပျက်လွယ်သည်ကိုရှုသော သဘောရှိသော။ ယောဂါဝစရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယထာ။ပ။ နု ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

[ဗုဗ္ဗုဠကံ၊ ရေပြွက်ကို။ ပဿေ-ပဿေယျ ယထာ၊ ရှုသကဲ့သို့ဝင်း။ မရီစိကံ၊ တံလျှပ်ကို။ ပဿေ-ပဿေယျ ယထာ၊ သို့ဝင်း။ ဧवं-တထာ၊ တူ။ လောကံ၊ ရူပ်နာမ်ခန္ဓာဟူသော လောကကို။ အဝေက္ခန္တံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်၍ အပျက်အပျက်ကိုသာရှုသော ယောဂါဝစရကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သေမင်းသည်။ နု ပဿတိ၊ မမြင်ရပြီ။]

၃၄၉။ ဧवं၊ သို့။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိတိ၊ လျင်စွာ လျင်စွာ ပျက်ကုန် ပျက်ကုန်ကာသာဟူ၍။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အဒ္ဓာနိသံသပရိဝါရံ၊ ရှစ်ပါးသော

၁-ဒုဗ္ဗလဘာဝနှုပမာသည် မိမိသဘောအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုရခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဝိပ္ပကိရမာနသုခုမရူပမာသည် အချင်းချင်းမစပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုရခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဘဇ္ဇိယမာနတိလူပမာသည် ခဏတိုင်းခဏတိုင်း ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ (ပြည်)

အာနိသင်ဖြင့် ခြုံရုံအပ်သော။ ဘဂ်ါနုပဿနာဉာဏ်၊ ဘဂ်ါနုပဿနာဉာဏ်သည်။ ဗလပွတ္တံ၊ သန်မြန်သောအားသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဘဂ်ါနုပဿနာဉာဏ်၌။ ဣမေ၊ ဤဆိုလတံ့သည်တို့ကား။ အဋ္ဌာနိသံသာ၊ ရှစ်ပါးသော အာနိသင်တို့တည်း။ ဘဝဒိဋ္ဌိပွဟာနံ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်ခြင်းငင်း။ ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာဂေါ၊ ဇီဝိတ၌ တပ်ခြင်းကို စွန့်နိုင်ခြင်းငင်း။ သဒါ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်။ ယုတ္တပယုတ္တတာ၊ ဘာဝနာ၌ လွန်စွာ လွန်စွာအားထုတ်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ (ယုတ်မာသော အလိုရမ္မက်ဝေးသည်ဖြစ်၍) စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ဥဿုက္ကပွဟာနံ၊ ထက်သောသံဝေဂကြောင့် ကိစ္စကြီးငယ်တို့၌ ကြောင့်ကြဗျာပါရကို ပယ်နိုင်ခြင်းငင်း။ ဝိဂတာ-ယတာ၊ (အတ္တသိနေဟကင်းသည်ဖြစ်၍ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း) ဘေးကင်းသည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ခန္ဓိသောရစ္စပဋိလာဘော၊ (အနိစ္စတာကို ကောင်းစွာ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) သည်းခံခြင်း ကောင်းသော အမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းကိုရခြင်းငင်း။ (သောဘဏေ ရတောသုရတော၊ သုရတဿ ဘာဝေါ သောရစ္စံ) အရတ်ရတိသဟနတာ၊ ဆိတ်ညိမ်သော တောကျောင်း သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာဟူသော လွန်ကဲသောကုသိုလ်တို့၌ မမွေ့လျော်ခြင်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ဣတိ-ဣမေ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။

[၂၇၂] တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ။ပ။ ပတ္တိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[တဟိ၊ ထိုဘဂ်ါနုပဿနာ၌။ ဣမာနိ အဋ္ဌဂုဏမုတ္တမာနိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်းအစရှိသော ဤရှစ်ပါးသော မြတ်သောအာနိသင်တို့ကို။ ဒီသ္မာ၊ မြင်၍။ အာဒီတ္တစေလသိရသူပမော၊ ဦးခေါင်း၌ ပြောင်ပြောင်လောင်သော ဦးရစ်ရှိသောသူလျှင် ဥပမာရှိသော။ ဘဂ်ါနုပဿီ၊ ဘင်ကိုရှုလေ့ရှိသော။ မုနိ၊ ရဟန်းသည်။ အမတဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်၏။]

(ဤဂါထာ၌ ဣမာနိ အဋ္ဌဂုဏမုတ္တမာနိ-ကား လိင်ဝိပွလ္လာသတည်း၊ အဋ္ဌဂုဏ-ဟုဂသံယုတ်နှင့်ရှတ်။ ဂုဏ-ကား အာနိသံသဟောတည်း။ မ-ကား အာဂုံ။ ။ဘဂ်ါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏကထာ

၇၅၀။ ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သမ္ဘသခ်ါရာနုံ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကသခ်ါရတို့၏။ (အဓိကာရဝသေန ဟိ ပဒေသသမ္ဘ-ဝိသယော ဣဓ သမ္ဘသဒ္ဒေါ) ခယဝယဘေဒနိရောဓာရမ္မဏံ၊ ခယဝယဘေဒ ဟုဆိုအပ်သော ခဏိကနိရောဓလျှင် အာရုံရှိသော။ ဘင်္ဂါနုပဿနုံ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ကို။ အာသေဝန္တိ၊ အရိုအသေအားဖြင့် မှီဝဲသော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေသော။ ဘာဝေန္တိ၊ ပွါးစေသော။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ အဖန်ဖန် အလီလီ အားထုတ်သော။ တယာ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ သမ္ဘာဝယောနိ ဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု၊ အလုံးစုံသော သုံးပါးသောဘဝ, လေးပါးသောယောနိ, ငါးပါးသောဂတိ, ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့၌။ ပဘေဒကာ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (ဥပဋ္ဌဟန္တိ- ၌စပ်) သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ဇီဝိတုကာမဿ၊ အသက်ရှင်လိုသော။ ဘီရုကပုရိသဿ၊ ကြောက်လန့်တတ်သောသူအား။ သီဟ၊ ခြင်္သေ့။ ဗျဂ္ဃ၊ ကျား။ ဒီပိ၊ သစ်။ အစ္ဆ၊ ဝံ။ တရစ္ဆ၊ သြောင်း။ ယက္ခ၊ ဘီလူး။ ရက္ခသ၊ ရက္ခိုဿ်။ စဏ္ဍဂေါဏ၊ ကျန်းသောနွားမ။ စဏ္ဍကုက္ကုရ၊ ကျန်းသောခွေး။ ပဘိန္နမဒ-စဏ္ဍဟတ္ထိ၊ ပါးစောင်နှစ်ဖက်မှ ယိုထွက်သော မုန်ရှိသော ကျန်းသောဆင်။ ဃောရအာသီဝိသ၊ လျင်သော အဆိပ်ရှိသောမြွေ။ အသနိဝိစက္ကဝါ၊ မိုးချုံးကြိုးစက်ဝန်း။ သုသာန၊ သုသာန်။ ရဏဘူမိ၊ စစ်မြေအရပ်။ ဇလိတ-အင်္ဂါရကာသုအာဒယော၊ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးကျီးတွင်း စသည်တို့သည်။ (မဟာဘယံ၊ ကြီးစွာသော ကြောက်မက်ဖွယ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ) ဝိယ၊ ထင်ကုန်သကဲ့သို့။ မဟာဘယံ၊ ကြီးစွာသော ကြောက်မက်ဖွယ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ အတိတာ၊ လွန်ကုန်ပြီးသော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော။ (သခ်ါရာ၊ တို့သည်။) နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်ဆဲ။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ နိမ္မတ္တနကသခ်ါရာပိ၊ ဖြစ်လတ္တံသော သခ်ါရတို့သည်လည်း။ ဝေမေ၀၊ ဤပစ္စုပ္ပန် သခ်ါရအတူလျှင်။ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတော၊ သော။ တယာ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧတသ္မိံ ဌာနေ၊ ဘင်္ဂဒဿနမုခဖြင့် သခ်ါရတို့၏

ကြောက်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်သော ဤအရာ၌။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် နာမ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အားဖြင့် ထင်လာသော သင်္ခါရတို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်သည်၊ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့သည် ကြောက်မက်ဖွယ်အားဖြင့် ထင်ကုန်လတ်သော် ကြောက်အပ်သော အခြင်းအရာကို ယူတတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ ဥပပဋ္ဌတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ကိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း။ ကေသာ၊ တယောက်သော။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမ၏။ တယော ပုတ္တာ၊ သုံးယောက်သော သားတို့သည်။ ရာဇပရာဓိကာ၊ မင်းပြစ်မင်းဒဏ် သင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုသုံးယောက်သော သားတို့၏။ သီသစ္ဆေဒံ၊ ဦးခေါင်းဖြတ်ခြင်းကို။ အာဏာပေသိ၊ စေ၏။ သာ-ဣတ္ထိ၊ သည်။ ပုတ္တေဟိ၊ ကိုနှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ အာဃာတနံ၊ သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့။ အဂမာသိ ကိရ၊ လိုက်သတတ်။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဃာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊ သားကြီး၏။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒိတ္မာ၊ ဖြတ်ပြီး၍။ မဇ္ဈိမဿ၊ အလတ်ဖြစ်သော သား၏။ (သီသံ၊ ကို။) ဆိန္ဒိတုံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှါ။ အာရဘိ သု၊ အားထုတ်ကုန်၏။ သာ၊ ထိုသားမျှားအမိသည်။ ဇေဋ္ဌဿ၊ သားကြီး၏။ ဆိန္နံ၊ ပြတ်ပြီးသော။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကိုဌင်း။ မဇ္ဈိမဿ၊ သားလတ်၏။ ဆိဇ္ဇမာနံ၊ ပြတ်ဆဲသော။ သီသဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကနိဋ္ဌမ္မိ၊ သားငယ်၌။ အာလယံ၊ မြော်လင့်ခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇိ၊ စွန့်၏။ အယမ္ပိ၊ ဤသူငယ်သည်လည်း။ ဧတေသညေव၊ ထိုသားကြီး သားလတ်တို့၏သာလျှင်။ သဒိသော၊ တူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာလယံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊ ၏။ ဆိန္နသီသဒဿနံ ဝိယ၊ ပြတ်ပြီးသော ဦးခေါင်းကို ရှုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အတီတသင်္ခါ-ရာနံ၊ အတိတ်သင်္ခါရတို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ ခဏိကနိရောဓကို ရှုခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဘင်ကိုရှုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ သားလတ်၏။ ဆိဇ္ဇမာန-သီသဒဿနံ ဝိယ၊ ပြတ်ဆဲသော ဦးခေါင်းကို ရှုခြင်းကဲ့သို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယမ္ပိ၊ ဤသားငယ်သည်လည်း။ ဧတေသညေव၊ ထိုသားကြီး သားလတ် တို့၏သာလျှင်။ သဒိသော၊ အတူ ဦးခေါင်းပြတ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။

ကန့်ဋ္ဌပုတ္တမ္မိ၊ သားငယ်၌။ အာလယဝိသေဋ္ဌနံ ဝိယ၊ မြှော်လင့်ခြင်းကို စွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ အနာဂတေပိ၊ ၌လည်း။ နိမ္မတ္တနကသင်္ခါရာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော သင်္ခါရတို့သည်။ ဘိဇ္ဇိဿန္တိ၊ ပျက်ကုန်လတ္တံ့၊ ဝါ၊ ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတာနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ ချုပ်လတ္တံ့သောဘင်ကို ရှုခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧတေသု ဌာနေ၊ ထိုရှုသောအရာ၌။ ဘယတုပဋ္ဌာနညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

အပရာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပမာ၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏[1]။ ပုတိပဇာ၊ သားသေသားပုပ်ကိုသာ ဖွားတတ်သော။ ကောဿ ဣတ္ထိ၊ တယောက်သော မိန်းမသည်။ ဒသ ဒါရကေ၊ တကျိပ်သောသားယောကျ်ားတို့ကို။ ဝိဇာယိ ကိရ၊ ဖွားသတတ်။ တေသု၊ ထိုသားတကျိပ်တို့တွင်။ နဝ၊ ကိုးယောက်သောသားတို့သည်။ မတာ၊ သေကုန်၏။ ဟတ္ထဂတော၊ လက်၌ရှိသော။ ဧကော၊ သားတယောက်သည်။ မရတိ၊ သေ၏။ အပရော၊ သားတယောက်သည်။ ကုစ္ဆိယံ၊ ဝမ်း၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ သာ-ဣတ္ထိ၊ ထိုသားမျိုးဒုမိသည်။ နဝ ဒါရကေ၊ ကိုးယောက်သောသား

[1] တို့ကို။ [၂၇၃] မတေ၊ သေပြီးသည်တို့ကို။ ဒဿမဋ္ဌေ၊ ဆယ်ယောက်မြောက်သော သားကိုလည်း။ မိယမာနံ၊ သေ၏ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အယမ္မိ၊ ဤဝမ်းဝယ်လွယ်သော သားသည်လည်း။ ဧတေသညေव၊ ထိုသားတကျိပ်တို့၏သာလျှင်။ သဒိသော၊ သေခြင်းတူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကုစ္ဆိဂတော၊ ဝမ်းရှိသား၌။ အာလယံ၊ မြှော်လင့်ခြင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇိ၊ စွန့်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ နဝန္နံ ဒါရကာနံ၊ ကိုးယောက်သော သားတို့၏။ မရဏာနုဿရဏံ ဝိယ၊ သေခြင်းကို အောက်မေ့ခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အတီတသင်္ခါရာနံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟတ္ထဂတဿ၊

၁-ယခုအခါ၌ ပုပ်သိုးပြီးသော ထမင်းစသောဝတ္ထုသည် သဘောအတိုင်းမတည် ပျက်သည်သာဖြစ်၏၊ ထိုအတူအကြင်မိန်းမ၏ ဖွားတိုင်းဖွားတိုင်းသော သားတို့သည် အသက်မရှည်ကုန်၊ သေကုန်သည်သာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုမိန်းမကို ပုတိပဇာ- သားပုပ်ဖွားတတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ထိုသားပုပ်ဖွားသော မိန်းမဥပမာဖြင့် ပြပြန်လိုရကား အပရာပိ ဥပမာ ကောဿ ကိရ- စသည်ကို မိန့်သော်။

လက်ခ္ခတည်သောသားငယ်၏။ မိယမာနဘာဝဒဿနံ ဝိယ၊ သေဆဲအဖြစ်ကို ရှုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကုစ္ဆိဂတေ၊ ဝမ်းရှိသားငယ်၌။ အာလယဝိသဇ္ဇနံ ဝိယ၊ မြေ၌ လင့်ခြင်းကိုစွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ အနာဂတာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဒဿနံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝေ၊ သို့။ ပဿတော၊ သော။ တဿ။ ထိုယောဂိအား။ တေသိံ ခဏေ၊ ဘင်ကိုရှုခြင်းကိုအကြောင်းပြုသဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ ဘယာ-နကအဖြစ်ဖြင့် ထင်သော ထိုခဏ၌။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၇၅။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ သည်။ ဘာယတိ၊ ကြောက်သလော။ နဘာယတိ၊ မကြောက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နဘာယတိ၊ မကြောက်။ (ဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ဘာယနာ-ကာရေန။ ကြောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။) ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုဘယတုပဋ္ဌာနညာဏ်သည်။ အတီတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်ဆဲ။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ချုပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တီရဏမတ္တမေဝ၊ စူးစမ်းခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ နဂရဒ္ဒါရေ၊ မြို့တံခါး၌။ ဌိတော၊ သုံးခုကုန်သော။ အဂ်ါရကာသုယော၊ မီးကျီးပြည့်သောတွင်းတို့ကို။ သြလောကယမာနော၊ ကြည့်လတ် မြင်လတ်သော်။ သယံ၊ မိမိသည်။ နဘာယတိ၊ မကြောက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အာသ၊ ထိုယောကျ်ားအား။ ဧတ္ထ၊ ဤမီးကျီးတွင်း၌။ ယေ ယေ၊ အကြင်အကြင်သူတို့သည်။ နိပတိဿန္တိ၊ ကျကုန်လတ်တံ့။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ တေ၊ ကျသသူထိုထိုတို့သည်။ အနပ္ပကံ၊ များစွာသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အနုဘဝိဿန္တိ၊ ခံစားရကုန်လတ်တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တီရဏမတ္တမေဝ၊ စူးစမ်းခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့ရင်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ စက္ခုမာ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ခဒိရသူလံ၊ ရှားတံကျင်ရင်း။ အယောသူလံ၊ သံတံကျင်ရင်း။ သုဝဏ္ဏသူလံ၊ ရွှေတံကျင်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ သူလတ္တယံ၊ တံကျင်သုံးခုကို။

သြလောကယမာနော၊ ကြည့်လတ်မြင်လတ်သော်။ သယံ၊ မိမိသည်။ နဲ ဘာယတိ၊ မကြောက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်။ အာသ၊ ထို ယောကျားအား။ ယေ ယေ၊ အကြင်အကြင်သူတို့သည်။ ဣမေသု သူလေသု၊ ဤတံကျင်တို့၌။ နိပတိသန္တိ၊ ကျကုန်လတံ့။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ တေ၊ ကျသသူ ထိုထိုတို့သည်။ အနုပ္ပက်၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အနု-ဘဝိသန္တိ၊ ကုန်လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တိရဏမတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ ဝါ၊ သို့ရင်း။ ဝေဓမေဝ၊ တူသာလျှင်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ သည်။ နဲ ဘာယတိ၊ မကြောက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ သက်။ အာသ၊ ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အား။ အင်္ဂါရကာသုတ္တယသဒိသေသု၊ မီးကျီးတွင်း သုံးခုနှင့် တူကုန်သော။ သူလတ္တယသဒိသေသု စ၊ တံကျင်သုံးခုနှင့် တူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိသု ဘဝေသု၊ ဘုံသုံးပါး၌။ အတီတာ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်ဆဲ။ အနာဂတာ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ကုန်လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တိရဏမတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ အာသ၊ ထိုဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်အား။ ကေဝလံ၊ သက်။ သမ္ဘာဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတာ၊ အလုံးစုံသော သုံးပါးသော ဘဝ, လေးပါးသောယောနိ, ငါးပါးသောဂတိ, ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသဌာနကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဗျသနာ-ပန္နာ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော ကြီးကျယ်သော အကျိုးမဲ့သို့ ရောက်ကုန်သည်။ သပ္ပဋိဘယာ၊ ဘေးဘျမ်းရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဘယတော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဘယတုပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ အသ၊ ထိုဉာဏ်အား။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနေ၊ ထင်ခြင်း၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတံ့သည်ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။

[အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ အား။ ကိံ၊ အဘယ်တရားသည်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ ကိံ၊ သည်။ ဘယတော၊ ဖြင့်။

ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။ (ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်သည်။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တသည်။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တဥ္စ၊ နိမိတ်သည်ရင်း။ ပဝတ္တဥ္စ၊ ပဝတ္တသည်ရင်း။ ဘယတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။]

[၂၇၄] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ သခ်ါရနိမိတ်တည်း။ တေ၊ ဤသခ်ါရနိမိတ္တံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အတ်တာ-နောဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာန-မေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ ယောဂီသည်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ မရဏ-မေဝ၊ ဘင်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တေန၊ ထိုသို့ဘင်ကိုမြင်ခြင်း ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ ရူပါရူပ-ဘဝပဝတ္တိ၊ ရူပါရူပ ဘဝဟူသော မပြတ်မစဲဖြစ်သော ဝဋ္ဋတရားတည်း ၂။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ ယောဂီသည်။

၁-အဋ္ဌကထာပါဠိကို ယထာရုတအားဖြင့် ယူသော် သခ်ါရာ ဧဝ နိမိတ္တံ သခ်ါရနိမိတ္တံ ဟု ယူဖွယ်ရှိ၏။ ဋီကာ၌ကား သခ်ါရနိမိတ္တန္တိ သခ်ါရာနံ သမူဟာဒိဃနဝေသန သကိစ္စ-ပရိစ္ဆေဒဘာယ စ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ သခ်ါရာနံ ပန တထာဥပဋ္ဌာနံ သခ်ါရဝိနိမုတ္တံ နတ္ထိ ဟောတိတိ အာဟ "အတ်တာ။ပ။ အဓိဝစန"န္တိ ဟူ၏။ သခ်ါရနိမိတ္တံ-ဟူသောပုဒ်၏ သခ်ါရာနံ သမူဟာဒိဃနဝေသန သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာနံ-ဟူသော ဤအနက်ကိုဆိုအပ်ခဲ့ပေပြီ။ သို့သော်လည်း သခ်ါရ တို့၏ ထိုအခြင်းဖြင့် ထင်ခြင်းသည် သခ်ါရတို့မှလွဲတ်သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အတ်တာ။ပ။ အဓိဝစနံ-မိန့်သည်ဟူ၏။ ဋီကာအလိုသော် သခ်ါရာနံ နိမိတ္တံ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ ပြု။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ၊ သမူဟစသော ဃန၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း မိမိကိစ္စအပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ် ဖြင့်ရင်း အတည်အကိုယ် လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း ရှိကုန်သကဲ့သို့ထင်ခြင်း။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ ခြင်း။ ဤအနက်ကို ဋီကာဆရာဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-ပဝတ္တမည်သည် အကယ်၍ကား သမ္ဘဝဝပဝတ္တဖြစ်ပေ၏၊ သို့သော်လည်း အတ္ထဋ္ဌ အထိပ်သို့ရောက်သော ဘင်္ဂါနုပဿနာဖြင့် အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌ မပြတ်မစဲ အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ခြင်းအလွန်လျှင် ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ငြိမ်သက်သော သုခဟူသမျှတ်အပ် ကုန်သော ရူပါရူပဘဝတို့သည်လည်း ဒုက္ခသဘောအားဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အားဖြင့် ထင်ကုန်၏-ဟုပြခြင်းငှါ၊ ပဝတ္တန္တိ ရူပါရူပဘဝပဝတ္တိ- စသည်ကိုမိန့်သော်။

သုခသမ္မတာယပိ၊ သုခဟုသမုတ်အပ်သော်လည်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ရူပါရူပ ဘဝဟူသော ပဝတ္တိ၏။ အဘိဏှပဋ္ဌိပိဋ္ဌနဘာဝမေဝ၊ မပြတ်အဖန်ဖန် နှိပ်စက် အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တေန၊ ထိုသို့မပြတ် အဖန်ဖန် နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထို ယောဂါဝစရအား။ ပဝတ္တံ၊ ရူပါရူပဘဝဟူသော ပဝတ္တသည်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ဧတံ၊ ထိုနိမိတ္တ, ပဝတ္တကို။ သုညဂါမံ ဝိယ၊ လူဆိတ်သော ရွာကဲ့သို့ဝင်း။ မရိစိဂန္ဓဗ္ဗနဂရာဒိနိ ဝိယ စ၊ တံလျှပ် ကောင်းကင်ဦးမြူးတူးခြင်းငှါ ဂန္ဓဗ္ဗ နတ် တို့သည် ဖန်ဆင်းအပ်သော နတ်မြို့တို့ကဲ့သို့ဝင်း။ ရိတ္တံ၊ ကင်း၏ဟူ၍။ တုစ္ဆံ၊ အချည်းနှီးဟူ၍။ သုညံ၊ အတ္တမှဆိတ်၏ဟူ၍။ အဿာမိကံ၊ အရှင်မရှိဟူ၍။ အပရိဏာယကံ၊ အကြီးအကဲမရှိဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ (တနည်း) ရိတ္တံ၊ ကင်းသည်။ တုစ္ဆံ၊ အချည်းနှီးသည်။ သုညံ။ အတ္တမှဆိတ်သည်။ အဿာ-မိကံ၊ သည်။ အပရိဏာယကံ၊ အကြီးအကဲမရှိသည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်လတ် သည်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တေန၊ ထိုသို့မြင်ခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထို ယောဂါဝစရအား။ နိမိတ္တဥ္စ၊ သည်ရင်း။ ပဝတ္တဥ္စ၊ သည်ရင်း။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးသည်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤနှေအပြီးတည်း။ ။ဘယတုပဋ္ဌာနညာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏကထာ

၇၅၂။ တံ ဘယတုပဋ္ဌာနညာဏံ၊ ကို။ အာသေဝန္တဿ၊ ရှိသောသော အားဖြင့်မှီဝဲသော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေသော။ ဘာဝေန္တဿ။ သော။ ဗဟုလီ-ကရောန္တဿ၊ သော။ တဿ။ ထိုယောဂီအား။ သမ္ပဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိ-သတ္တာဝါသေသု၊ အလုံးစုံ သုံးပါးသောဘဝ, လေးပါးသောယောနိ, ငါးပါးသောဂတိ, ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသောသတ္တာဝါသ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ တာဏံ၊ သခ်ါရလျှင်အကြောင်းရှိသော အနတ္တမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော ဟရားသည်။ နေဝ ပညာယတိ၊ မထင်။

၁-သမ္ဘဝါဒီနံ သာဒီနဝတာယ ကေသဒီသတ္တာ၊ သမ္ဘဝဝစသည်တို့၏ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟူလို။

လေဏံ၊ သခ်ၢိရလျှင် အကြောင်းရှိသော အနတ္တကို ရှောင်လွှဲသဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ပုန်းအောင်းရာသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ဂတိ၊ သခ်ၢိရလျှင် အကြောင်းရှိသော အနတ္တကို ရှောင်လွှဲခြင်းငှါ ပြေးသွားရာသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ပဋိသရဏံ၊ သခ်ၢိရလျှင်အကြောင်းရှိသော အနတ္တမှ ကိုးကွယ်ရာသည်။ နပညာယတိ၊ ထင်။ သမ္ဘာဝ-ယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေသု၊ အလုံးစုံသုံးပါးသောဘဝ။ပ။ သတ္တာဝါသ တို့ဌ် ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ၢိရေသု တို့တွင်။ ဧကသခ်ၢိရေပိ၊ တခုသော သခ်ၢိရဌ်လည်း။ ပတ္ထနာ ဝါ၊ တောင့်တခြင်းသည်ရင်း။ ပရာမာသော ဝါ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တယော ဘဝါ၊ သုံးပါးသောဘဝတို့သည်။ ဝိတစ္ဆိကာ်ၢိရပုဏ္ဏအာ်ၢိရကာသုယော ဝိယ၊အလျှံကင်းသောမီးကျီးတို့ဖြင့် ပြည့်သောမီးကျီးတွင်းတို့ကဲ့သို့။ (ဥပဌ-ဟန္တိ-ဌ်စပ်) စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့သည်။ ဃောရဝိသာ အာသီဝိသာ ဝိယ၊ ကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသောမြွေ, လျှင်သော အဆိပ်ရှိသော မြွေတို့ကဲ့သို့။ ပဉ္စကဿနွာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ ဥက္ခိတ္တာသိကဝဓကာ ဝိယ၊ ချီအပ်မိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိသောသူသတ် ယောကျ်ားတို့ကဲ့သို့။ ဆ အဓျတ္တိကာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသော အဓျတ္တိ ကာယတနတို့သည်။ သုညဂါမော ဝိယ။ လူမှုဆိတ်သော ရွာဆိုးကဲ့သို့။ ဆ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ ခြောက်ပါးသော ဗာဟိရာယတနတို့သည်။ ဂါမဃာ-တကစောရာ ဝိယ၊ ရွာကိုဖျက်သော ခိုးသားတို့ကဲ့သို့။ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ-ယော၊ ခုနစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့သည်ရင်း။ နဝ စ သတ္တာဝါသာ။ ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့သည် ရင်း။ ကောဒသဟိ အာဃာတဝတ္ထုဟိ၊ ရာဂဂ္ဂိစသော တဆယ့်တသီးသော မီးတို့ဖြင့်။ အာဒိတ္တာ ဝိယ စ၊ တောက်လောင်အပ်ကုန် သကဲ့သို့ရင်း။ သမ္ပဇ္ဇလိတာ ဝိယ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ သဇောတိဘူတာ ဝိယ စ၊ တပြိုင်နက်သော အလျှံအပေါင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ သဗ္ဗေ သခ်ၢိရာ၊ အလုံးစုံ သော သခ်ၢိရတို့သည်။ ဂဏ္ဍာဘူတာ၊ အိုင်းအမာကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ရင်း။ ရောဂဘူတာ၊ မျှားစ့ဉာသောအနာကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ရင်း။ သလ္လဘူတာ၊ မြားပြောင့်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ရင်း။ အဃဘူတာ၊ အစီးအပ္ပါးမဲ့ကို ဆောင် သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ရင်း။ အာဗာဓဘူတာ ဝိယ စ၊ ယာပျဗျာဓိဟူသော မူလရောဂါမှ တပါးသော ပြင်းပြသည်းစ့ဉာသော အနာကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍

ရင်း။ နိရဿာဒါ၊ (ဒုက္ခသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) သာယာ အပ်သောသဘောမှ ကင်းကုန်သည်။ နိရသာ၊ (ဝိပတ္တိ အဆုံးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပြည့်စုံခြင်းမှ ကင်းကုန်သည်။ (ရသ-သဒ္ဒါသမ္ဗန္ဓတို့ဝါစက တည်း) မဟာအာဒီနဝရာသိဘူတာ၊ ကြီးမားသော အပြစ်အစုဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ ဥပဌဟန္တိ၊ အဘယ်သို့ ထင်ကုန်သနည်း။ သုခေန၊ ချမ်းသာ သဖြင့်။ ဇီဝိတုကာမဿ၊ အသက်ရှည်လိုသော။ ဘီရုကပုရိသဿ၊ ကြောက်တတ်သော ယောကျ်ားအား။ ရမဏီယာကာရသဏ္ဌိတမ္ပိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော်လည်း။ သဝါဠကံ၊ သားရဲရှိသော။ ဝနဂဟနံ ဝိယ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါခဲယဉ်းသော တောအုပ် ကဲ့သို့ဧကင်း။ သသဒ္ဒုလာ၊ ကျားရဲရှိသော။ ဂုဟာ ဝိယ၊ ဂူကဲ့သို့ဧကင်း။ သဂါဟရက္ခသံ၊ ဖမ်းယူကိုက်စားတတ်သော မီကျောင်း စသည်ရှိသော ရေစောင့်ရက္ခိုသ်ရှိသော။ ဥဒကံ ဝိယ၊ ရေကဲ့သို့ဧကင်း။ သမုဿိတခဂ္ဂါ၊ ချီအပ် မိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကာ ဝိယ၊ ရန်သူတို့ ကဲ့သို့ဧကင်း။ သဝိသံ၊ အဆိပ်ရှိသော။ ဘောဇနံ ဝိယ၊ ဘောဇဉ်ကဲ့သို့ဧကင်း။ သစောရော၊ ခိုးသူရှိသော။ မဂ္ဂေါ ဝိယ၊ ခရီးကဲ့သို့ဧကင်း။ အာဒီတ္တံ၊ အလျှံ ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော။ အဂါရံ ဝိယ၊ အိမ်ကဲ့သို့ဧကင်း။ ဥယျုတ္တေသေနာ၊ မြို့မှထွက်သော စစ်သည်ရှိသော။ ရဏဘူမိ ဝိယ၊ စစ်မြေ ကဲ့သို့ဧကင်း။ နိရဿာဒါ၊ သာယာအပ်သောသဘောမှ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိရသာ၊ ပြည့်စုံခြင်း ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာအာဒီနဝရာသိဘူတာ၊ ကြီးစွာသော အပြစ်အစုဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပြန်၍စပ်) ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အုံ့။ သော ပုရိသော၊ ထိုကြောက်တတ် သော ယောကျ်ားသည်။ တောနိ သဝါဠကဝနဂဟနာဒီနိ၊ ထိုသားရဲရှိသော သက်ဝင်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသောတောအုပ် စသည်တို့သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက် လတ်၍။ ဘီတော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ သံဝိဂ္ဂေါ၊ ထိတ်လန့်သည် ဖြစ်၍။ လောမဟဋ္ဌာတော၊ ဖြစ်သော ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အာဒီနဝမေဝ၊ အပြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဧवमेव၊ တူ။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ [၂၇၅] ဘင်္ဂါနုပဿနာဝသေန၊ သင်္ခါရတို့၏ပျက်ခြင်းကို ရှုသည်၏အစွမ်း

ဖြင့်။ သမ္ဘသခ်ၢိရေသု၊ အလုံးစုံသောသခ်ၢိရတို့သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်လတ်သော်။ သမန္တတော၊ မှ။ နိရသံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကင်းသော။ နိရဿာဒံ၊ သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကင်းသော ။ အာဒီနဝမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အာဒီနဝဉာဏံ နာမ၊ အပြစ်ကိုရှုတတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ ဥပဋ္ဌာ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤပြလတ္တံသော ပဒဘာဇနီကို။ ဝုတ္တံ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၏။

ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် သခ်ၢိရတို့၏ထင်ခြင်း၌။ ပညာ၊ ဖြစ်သောပညာသည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သခ်ၢိရတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးအဖြစ်ဖြင့် သခ်ၢိရတို့၏ထင်ခြင်း၌။ ပညာ၊ ဖြစ်သောပညာသည်။ အာဒီနဝေ၊ အပြစ်ဒေါသ အာဒီနဝဟူသော အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တိအခါသခ်ၢိရတို့၏ စပ်ကာ စပ်ကာဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘယတုပဋ္ဌာနေ အာဒီနဝေ ဉာဏံ-ဟု စပ်၍ချည်း ယောဇနာလေ) နိမိတ္တံ၊ သခ်ၢိရနိမိတ်သည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာယူဟနာ၊ နောင်အခါ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကံသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသန္ဓိ၊ အာယတိ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ ဖြစ်ရာဝါးဖြာသော ဂတိသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊

၁-နိရသံ နိရဿာဒံ-ပါဠိဖြင့် အာဒီနဝ၏ တပါးနှင့်မပြွမ်း တကြွမ်းတည်း၏အဖြစ်ကိုပြ၏။ ထိုကြောင့်သာလျှင် ထိုယောဂီအား အလုံးစုံသော ဘဝစသည်တို့၌ သမ္ဘသခ်ၢိရတို့သည်လည်း အမြဲနိုင်ငန့်ရသပ္ပဋိဘယဖြစ်၍ ထင်ကုန်၏။ အကြင်တရားသဘောသည်လည်း သပ္ပဋိ-ဘယဖြစ်၏၊ ထိုတရားသဘောသည် သာဒီနဝအဖြစ် ရှိသည်သာတည်း။ ထိုကြောင့် တဿေဝံ- စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဆယ်ပါးသောဝတ္ထုရှိသော တဆယ့်နှစ်ပါးသောဝါရတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော အနှယဗျတိရေကမ်း အစွမ်းဖြင့် ထိုအာဒီနဝဉာဏ်၏ ပဒဘာဇနီကို ပဋိသမ္ဘိဒါ၌ ဟောသည်ဟူလို။ (ပြည်)

ဝိသုဒ္ဓိ နိဿယ ၅-၁၅—ပ-မ-ဗ-သ-စ

သို့။ နိဗ္ဗာန်တို့၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပပတ္တိ၊ ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇရာ၊ သည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာဓိ၊ ဗျာဓိသည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏံ၊ သည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောကော၊ သည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဒေဝေါ၊ သည်။ ဘယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပါယာသော၊ သည်။ပ။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ မည်၏။ (ဤတွင်၍ကား ပဌမဝါရတည်း) အနုပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်သည်၊ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းကင်းကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနနာ၊ သိသောဉာဏ်သည်။) သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်သော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဌ။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တမရှိသောနိဗ္ဗာန်သည်၊ ဝါ၊ ပဝတ္တကင်းကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ပ။ အနုပါယာသော၊ ဥပါယာသမရှိသော နိဗ္ဗာန်သည်၊ ဝါ၊ ကင်းကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနနာ၊ သိသောဉာဏ်သည်။) သန္တိပဒေ၊ ဌ။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်မည်၏။ (ဤရှေကား ဒုတိယဝါရ) ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ အနုပ္ပါဒေါ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနနာ၊ သည်။) သန္တိပဒေ၊ ဌ။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ ဘယံ၊ တည်း။ အနုပါယာသော၊ သည်။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနနာ၊ သည်။) သန္တိပဒေ၊ ဌ။ ဉာဏံ၊ မည်၏[1]။ (ဤရှေကား တတိယဝါရ)

ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ကြောက်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ထင်ခြင်းဌ။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီ-

---

၁-ပဝတ္တိဌ် အာဒိနဝကိုမြင်၍ တဒနန္တရဌ်ပင် နိဝတ္တိဌ် အာနိသံသကိုမြင်သဖြင့် လျင်စွာ ဝိပဿနာကို ဥဿုက္ကပြုကုန်သောသူတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ အနုပ္ပါဒေါ ခေမံ-ဟု တတိယဝါရကို အားထုတ်သတည်း။ သေ နယော ဆဋ္ဌဝါရာဒီသုပိ။ ဥပ္ပါဒသည် ဝိသေသတည်း၊ ဘယသည် သာမညဖြစ်ရကား ဝိသေသိတမ္ဘတည်း၊ နှစ်ပုဒ်တို့၏ သမာနာဓိကရဏအဖြစ် ရှိသော်လည်း ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စာ-စသည်ကဲ့သို့ လိင်ဘေဒကို ယူအပ်သတည်း။ သေ နယော ဂတိဘယန္တိအာဒီသုပိ။ (ပြည်)

နဝေ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တိအခါသင်္ခါရတို့၏ စပ်ကာ စပ်ကာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤရှေ့စတုဏ္ဍဝါရ) အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သုခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဌ။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ အပဝတ္တံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ပ။ အနုပါယာသော၊ ဥပါယာသ မရှိသောနိဗ္ဗာန်သည်။ သုခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤရှေ့ပဉ္စမဝါရ) ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သုခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ပ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ အနုပါယာသော၊ သည်။ သုခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်။ (ဤရှေ့ဆဋ္ဌဝါရ)

ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သာမိသံ၊ သုံးပါးသောအာမိသနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ သာမိသံ၊ သုံးပါး သော အာမိသနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤရှေ့ သတ္တမဝါရ) အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နိရာမိသံ၊ သုံးပါးသောအာမိသမှ ကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ အနုပါယာသော၊ သည်။ နိရာမိသံ၊ သုံးပါးသောအာမိသမှ ကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤရှေ့ အဋ္ဌမဝါရ) ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သာမိသံ၊ ၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နိရာမိသံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ သာမိသံ၊ ၏။ အနုပါယာသော၊ သည်။ နိရာမိသံ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ဌ်။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤရှေ့ နဝမဝါရ)

[၂၈၆] ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။

ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပညာ၊ သည်။ အာဒီနဝေ ဉာဏ်၊ မည်၏[1]။ (ဤ၌ဖြေ ဒသမဝါရ) အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ၌။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ အနုပါယာသော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ၌။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤ၌ဖြေ ကောဒသမဝါရ) ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ၌။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ ဥပါယာသော၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ အနုပါယာသော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိပဒေ၊ ၌။ ဉာဏ်၊ မည်၏။ (ဤ၌ဖြေ ဒွါဒသမဝါရ)

ဥပ္ပါဒဉ္စ၊ ဥပ္ပါဒကိုရှင်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ ကိုရှင်း။ နိမိတ္တံ၊ ကိုရှင်း။ အာယူဟနံ၊ ကိုရှင်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကိုရှင်း။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤငါးပါးသောဝတ္ထုရှိသောဉာဏ်ကို။ အာဒီနဝေ။ အပြစ်ဒေါသအာဒီနဝ ဟူသောအာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်ဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။) (တနည်း) အာဒီနဝေ၊ ၌။ ဣဒံ ပဋ္ဌဝတ္ထုကံ၊ ဤငါးပါးသောဝတ္ထုရှိသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။)

အနုပ္ပါဒံ၊ ဥပ္ပါဒမရှိသောနိဗ္ဗာန်ကိုရှင်း။ အပ္ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကိုရှင်း။ အနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကိုရှင်း။ အနာယူဟနံ၊ အာယူဟနကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကိုရှင်း။ အပ္ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကိုရှင်း။ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ (ပဿတိ၊ ၏။) သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာအမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌။ (နိန္နာဒိဘာဝေန၊ ညွတ်သည်စသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။) ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤငါးပါးသော ဝတ္ထုရှိသောဉာဏ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤနှစ်ဂါထာဖြင့် ဆယ်ပါးသောဝတ္ထုကို ပြသည်)

အာဒီနဝေ၊ အပြစ်ဒေါသအာဒီနဝဟူသောအာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ ပဋ္ဌဌာနေသု၊ ငါးပါးသောဝတ္ထုတို့၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။

၁-ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာ-၌ကား အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ဥပ္ပါဒကို သာမညအားဖြင့်ယူ၍ အလုံးစုံ၌ပင် ထိုသင်္ခါရတို့၏ ဝိဘာဂအားဖြင့် ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သင်္ခါရတို့ကို ဘေဒအားဖြင့် ယူအပ်ကုန်၏၊ ထိုကြောင့် ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာ-ဟု ဝုစ်အပြားကို ပြုအပ်သတည်း။ (ပြည်)

သန္တိပဒေ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာအမြိုက် နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ ဟု။ ဉာဏ်၊ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ပဋ္ဌာနေ-ပဋ္ဌာနေသု၊ ဝတ္ထုတို့၌။ (ဘာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။) ဒသ ဉာဏေ၊ ဆယ်ပါးသောဉာဏ်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဒ္ဝိန္နံ ဉာဏာနံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်, သန္တိပဒဉာဏ်နှစ်ပါးတို့၌။ ကုသလတာ-ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသောဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။ န ကမ္ပတိ၊ မတုန်လှုပ်။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ အပြိုးတည်း။

တံ ဇာနန်၊ ထိုသို့သိသောဉာဏ်သည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ပညာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒီနဝေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ဣတိ-တခုကား လုတ္တ)

၇၅၃။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ကား။ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သောကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ဥပ္ပတ္တိ၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သောကံဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသောသင်္ခါရ၏။ ပဝတ္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝပဝတ္တိအခါ၌ မပြတ်ဆက်၍ဖြစ်ခြင်းတည်း[1]။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သုံးပါးသောအဓိပ္ပာယ်ရှိတည်သော ရုပ်နာမ်အစ္စတ္တဗဟိဒ္ဓစသည် ဝေဖန်ခြင်းရှိသော အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ သင်္ခါရနိမိတ်တည်း။ အာယူဟနာတိ၊ ကား။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောကံတည်း။ ပဋိသန္ဓိတိ၊ ကား။ အာယတိ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဂတိတိ၊ ကား။ ယာယ ဂတိယာ၊ အကြင်ဂတိ၌။ သာ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နိရယာ-ဒိဘေဒါ၊ နိရယဂတိစသည် ငါးပါးအပြားရှိသော။ သာ ဂတိ၊ ထိုဂတိ

၁-ကမ္မပစ္စည်းကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့၏ ဥပ္ပါဒသည် ပါဂဋ္ဌတရဖြစ်၍ ထင်ရကား ပုရိမကမ္မပစ္စယာ ဣဓ ဥပ္ပတ္တိ-ဟူသတည်း။ ပဝတ္တမည်သည် ဤပစ္စုပ္ပန်ပဝတ္တိအခါ၌ ဓမ္မပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေခဏ၌ဖြစ်ခဲ့ပြီးသော ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ မပြတ်ဆက်၍ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရကား တထာ ဥပ္ပန္နဿ ပဝတ္တိ-ဟူသတည်း။ (ပြည်)

သည်။ သုစရိတဒုစရိတဝသေန၊ သုစရိုက်ဒုစရိုက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာဗ္ဗတ္တာ၊ လားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိ၊ ဂတိမည်၏[1]။) နိဗ္ဗတ္တိတိ၊ ကား။ ခန္ဓာနံ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့၏[2]။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဥပပတ္တိတိ၊ ကား။ သမာပန္နဿ ဝါ၊ သမာပတ်ဝင်စားသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဥပပန္န-ဿ ဝါ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေစ့ဲနေသည် မူလည်းဖြစ်သော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိပါကပွဝတ္တိ၊ ဝိပါက်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဇာတိ-တိ၊ ကား။ ဇရာဒီနံ၊ ဇရာမရဏစသည်တို့၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘဝါ၊ ဖြစ်သော။) ဇာတိ၊ ဇာတိတည်း။ ဇရာမရဏာဒယော၊ တို့သည်။ ပါကဋာ ဝေ၊ ထင်ရှားကုန်သည်သာတည်း။ ဧတ္ထ စ၊ ဤပါဠိတော်၌လည်း။ ဥပ္ပါဒါဒယော၊ ဥပ္ပါဒအစရှိကုန်သော။ ပဠေဝ၊ ငါးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ အာဒိနဝဉာဏာယ၊ အာဒီနဝဉာဏ်၏။ ဝတ္ထုဝသေန၊ အာရုံဟုဆိုအပ်သော ဖြစ်ရာဌာန၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို။ တေသံ၊ ထိုဥပ္ပါဒစသော ငါးပုဒ်တို့၏။ ဝေဝစန-ဝသေန၊ ဝေဝုစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ နိဗ္ဗတ္တိ-ဇာတိတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥပ္ပါဒဿ စေဝ၊ ဥပ္ပါဒ၏ရင်း။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ စ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ၏ရင်း။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဂတိ ဥပပတ္တိတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ သည်။ ပဝတ္တဿ၊ ပဝတ္တ၏။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဇရာဒယော၊ ဇရာအစရှိသည်တို့သည်။ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဝေဝစနာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဥပ္ပါဒဠ္ဆ။ပ။

၁-ဤသို့ နိယတ်ဖော်၍ယောဇနာ။ ထိုဂတိသည်ကား အတ္တအားဖြင့် ထိုထိုက်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်သော ဘဝဟူသောအမည်ကို ချခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရှစ်ပင်ဟူ၍ သိအပ်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း ဥပ္ပါဒ,ပဝတ္တ,အာယူဟန-သဒ္ဒါဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်အဓွန့်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော သခ်ါရတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိ-သဒ္ဒါဖြင့် အနာဂတ်အဓွန့်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော ဥပါဒိန္နခန္ဓာတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒ-သဒ္ဒါဖြင့်လည်း အတိတ်အဓွန့်၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော ကမ္မသခ်ါရတို့ကို ထုတ်ပြအပ်ကုန်၏။ နိမိတ္တ-သဒ္ဒါဖြင့်ကား သုံးပါးသော အဓွန့်၌တည်သော ရုပ်နာမ်အဋ္ဌတ္တ ဗဟိဒ္ဓစသည် ဝေဖန်ခြင်းရှိသော ကုန်အောင်စုံသော သခ်ါရတို့ကိုလည်း ယူအပ်၏။ (ပြည်) ဤအရာ၌ ပါဠိသေသ မျှားစွာ မထည့်ပဲ အတိုချုပ် အနက်ပေးလိုလျှင် "ယာယ ဂတိယာ၊ ၌။ ပဋ္ဌိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သာ၊ ထိုဂတိပင်တည်း)"ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ကေဒေသဿ ဂဟဏေ အသတိ ဂဟေတဗ္ဗဿ နိပ္ပဒေသတာဝ ဝိညာယတိ-ဟူသည် နှင့်အညီတည်း။ (ပြည်)

ဣဒန္တိ စ၊ ဟူသော စကားကိုရင်း။ အာဒီနဝေ ဉာဏံ ပဋ္ဌာနေသု ဇာယတိတိ စ၊ ဟူသော စကားကိုရင်း။ အာဟ၊ ဟောပြီ။

[၂၇၇] ပန၊ ပါး။ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏန္တိ အာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဒီနဝဉာဏဿ၊ အနှယအားဖြင့် ပြအပ်သော အာဒီနဝဉာဏ်၏။ ပဋိပက္ခဉာဏဒဿနတ္ထံ၊ ပဋိပက္ခဉာဏ်ကို ဗျတိရိုက်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနေန၊ သင်္ခါရတို့၏ ကြောက်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ခြင်းဖြင့်။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိဿွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇိဂ္ဂဟဒယာနံ၊ ထိတ်လန့်သော နှလုံးရှိသော ယောဂီတို့အား။ အဘယမ္ပိ၊ ဘေးမရှိရာသည်လည်း။ ခေမံ၊ ဘေးဥပဒ်ကုန်ရာသည်လည်း။ နိရာဒီနဝံ၊ အပြစ်မရှိသော တရားသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိပါသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဿာသဇနနတ္ထမ္ပိ၊ သက်သာခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ တေ၊ ဤအနုပ္ပါဒေါ ခေမံ-အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ တနည်း ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဃောဂီအား။ ဥပ္ပါဒါဒယော၊ ဥပ္ပါဒအစရှိသည်တို့သည်။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့်။ သုပတိ-ဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီ အား။ တပ္ပဋိပက္ခနိန္တိ၊ ထိုဘယ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော အဘယသို့ညွတ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ကြောက်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သိဒ္ဓဿ၊ ပြီးသော။ အာဒီနဝဉာဏဿ၊ ၏။ အာနိသံသဒဿနတ္ထမ္ပိ၊ အာနိသင်္သကို ပြခြင်းငှါ လည်း။ တေ၊ ဤအနုပ္ပါဒေါ ခေမံ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒ္ဓ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ယံ၊ အကြင်ဥပ္ပါဒအစရှိ သည်သည်။ ဘယံ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးတည်း။ တံ၊ ထိုဥပ္ပါဒအစရှိ သည်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ တည်း[1]။ တံ၊ ထိုနိယမအားဖြင့် ဒုက္ခဖြစ်သော ကြောက်ဖွယ်သဘော ရှိသော ဥပ္ပါဒစသည်သည်။ ဝဋ္ဋာမိသလောကာမိသကိလေသာမိသေဟိ၊ ဝဋ္ဋာမိသ လောကာမိသ ကိလေသာမိသတို့မှ။ အဝိပ္ပမုတ္တတ္တာ၊ မလွတ်သည်

၁-ဤပါဠိဖြင့် ထိုဥပ္ပါဒစသည်၏ဒုက္ခ၏အဖြစ်ဖြင့် ကြောက်ဖွယ်ဘေးဖြစ်ရကား ကြောက်ဖွယ်ဘေးသည် ဒုက္ခအဖြစ်ကို လွန်၍မဖြစ်ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာမိသမေ၀၊ အာမိသနှင့်တကွဖြစ်သည်သာတည်း။ ယဉ္စ၊ အကြင်ဥပါဒစသောတရားသည်လည်း။ သာမိသံ၊ သာမိသတည်း။ တံ၊ ထိုသာမိသ ဖြစ်သော ဥပါဒစသောတရားသည်။ သခ်ါရမတ္တမေ၀၊ (လောကီ) သခ်ါရမျှသာတည်း [၁]။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဘယဟုဆိုအပ်သော ဥပါဒစသည်သည် ဒုက္ခစသည်ပင်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပါဒေါ။ပ။ ဉာဏန္တိ-အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧ၀ံ သန္တေပိ၊ ဤသို့တပုဒ်ပုဒ်ဖြင့် ဒုက္ခသဘော ဟူသော အနက်သည် ပြီးကောင်းသော်လည်း။ ဘယာကာရေန၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခာကာရေန၊ ဒုက္ခ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သာမိသာကာရေန၊ သာမိသဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ အာကာရနာနတ္တတော၊ အခြင်း အရာထူးသောအားဖြင့်။ ပ၀တ္တိ၀သေန၊ ဖြစ်ခြင်းအထူး၏အစွမ်းဖြင့်။ တ္ထေ၊ ဤပုဒ်တို့၌။ နာနတ္တံ၊ ဉာဏ်ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏ [၂]။

ဒသ ဉာဏေ ပဇာနာတီတိ၊ ကား။ အာဒီနဝဉာဏံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်ကို။ ပဇာနန္တော၊ သိသောယောဂီသည်။ ဥပါဒါဒိ၀တ္ထုကာနိ၊ ဥပါဒအစရှိသည် ဖြစ်ရာရှိကုန်သော။ ပဌ၊ ငါးပါးသောဉာဏ်တို့ဌင်း။ အနုပါဒါဒိ၀တ္ထုကာနိ၊ အနုပါဒအစရှိသည်ဖြစ်ရာ ရှိကုန်သော။ ပဌ၊ ငါးပါးသောဉာဏ်တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ ဉာဏာနိ၊ ဆယ်ပါးသောဉာဏ်တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပဋိ၀ိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်းရှိသိ၏။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏ [၃]။ ဒ္ဝိန္နံ

၁-သခ်ါရမတ္တမေ၀-၌ဧ၀-သဒ္ဒါဖြင့် ဝိသခ်ါရဟု ဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်ကို နစ်စေ၏၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ထိုဝိသခ်ါရဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်၌ သာမိသအဖြစ်အမြွက်မျှလည်း မရှိသော ကြောင့်တည်း။ မတ္တ-သဒ္ဒါဖြင့်ကား မပြည့်မစုံသောသခ်ါရအဖြစ်ကို ထင်ရှားပြ၏၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? သဗ္ဗသခ်ါရသည် သာမိသချည်းမဟုတ် လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်လည်း ပါ၀င်၏၊ ထိုတွင် ဤ၌ လောကီသခ်ါရမျှသာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (ပြည့်)

၂-ထိုသခ်ါရတို့၌ပင်လျှင် အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော-ဟု ဖြစ်ခြင်းအထူး၏ အစွမ်းဖြင့် အခြင်းအရာထူးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အနုပဿနာဉာဏ်ထူးသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့ ထိုအာဘူဘယာကာရစသော အာကာရနာနတ္တအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းအထူး၏အစွမ်းဖြင့် ဤပုဒ်တို့၌ ဉာဏ်၏ထူးသည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်သတည်း။ ထိုအာကာရတို့တွင် ဘယာကာရအားဖြင့်ဖြစ်သောဉာဏ်သည် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်မည်၏၊ ဒုက္ခာကာရ သာမိသာကာရအားဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်သည် အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏။ (ပြည့်)

၃-အာဒီနဝဉာဏ်၏ ဝိသယအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော ပဋိဂသအတွေ့တို့သည် ဥပါဒအာ ရှိကုန်သော ပဌကတို့၌ အနှောဂတဖြစ်၏၊ ထို၌လည်း ဉာဏ်သည် အနုယဘတိရေက အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒသ၀ိဓဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဒသ ဉာဏာနိ ပဇာနာတိ

ဉာဏာနံ ကုသလတာတိ၊ ကား။ အာဒီနဝဉာဏဿ စေဝ၊ အာဒီနဝ ဉာဏ်ဌာဝင်း။ သန္တိပဒဉာဏဿ၊ သန္တိပဒဉာဏ်ဌာဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ၊ ဤနှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့ဌာ။ ကုသလတာယ၊ လိမ္မာသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ နာနာဒိဋ္ဌိသု နကမ္မတိတိ၊ ကား။ ပရမဒိဋ္ဌမမ္မနိဗ္ဗာနာဒိဝသေန၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ လွန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ရှိ၏ ဤသို့စသော မိစ္ဆာအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိသု၊ ဒိဋ္ဌိတို့ ကြောင့်။ နဝေဓတိ၊ မတုန်မလှုပ်။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ တ္တေ၊ ဤအာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ်၌။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာလျှင် တည်း၂။ ဣတိ၊ ဤနှစ်ပြီးတည်း။ ။အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာ

၂၅၄။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။

ဟူသည်၊ ယင်းသို့သော်လည်း ဉာဏ်သည် မိမိကိုယ် မိမိမသိသည်မဟုတ်လော အဘယ့် ကြောင့် ဤသို့ဆိုသနည်း?ဟု၊ ကား ပဇာနနဋ္ဌ သာတိသယံ ဝိသယဂတသမ္မောဟဝိဂမေန အသမ္မုဇ္ဇံ အတ္တနိပိ အသမ္မုဇ္ဇမေဝါတိ အတ္တာနမ္ပိ ပဇာနန္တံ ဝိယ ဟောတိတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ ပဋ္ဌဝိဇ္ဇတိ သစ္ဆိကရောတိတိ။ ဋ္ဌကာ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပဇာနန်း၊ သိခြင်း သည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ဝိသယဂတသမ္မောဟဝိဂမေန၊ အာရုံဖြစ်သော သမ္မောဟကင်းသဖြင့်။ အသမ္မုဇ္ဇံ၊ တွေဝေခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနိပိ၊ မိမိ၌လည်း။ အသမ္မုဇ္ဇမေဝ၊ တွေဝေခြင်းကင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနမ္ပိ၊ မိမိကိုလည်း။ ပဇာနန္တံ ဝိယ၊ သိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ-ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဒသ ဉာဏာနိ ပဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌ။ပ။ ရောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

၁-ဒ္ဝိန္နံ ဉာဏာနံ-သည် ကုသလ-သဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဘူမ္မတ္ထသာမိဝစနတည်း၊ ကုသလာ နစ္စဂိတသ-ဌ်ကဲ့သို့တည်း။ ကုသလတာ-ဌ် ကာရဏာ၌ ပစ္စတ္တဝစနတည်း။ ထိုကြောင့် ဒ္ဝိန္နံ ကုသလတာယ-ဟု မိန့်သော်။ တနည်းလည်း ဒ္ဝိန္နံ ဉာဏာနံ ဝသေန-ဟု ယောဇနာ။ (ပြည့်)

၂-မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အစဉ်ဟူသော ပဝတ္တိ၌ မဖောက်မပြန်သောအားဖြင့် မြင်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တပ္ပဋိပက္ခအားဖြင့် သန္တိပဒသည် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ် သည် ဖြစ်၍သာလျှင် ထင်၏။ ထိုကြောင့် ထိုယောဂီ၏ စိတ်သည် မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ အလွန်မွန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ရှိ၏၊ ဤသို့စသော မိစ္ဆာဂါဟ၏ အစွမ်းဖြင့် မတုန်လှုပ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ထိုပဝတ္တိ၌ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် မြင်အပ်သော အာဒီနဝ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် နာနာဒိဋ္ဌိသု နကမ္မတိ-စသည်တို့မိန့်သော်။ (ပြည့်)

၄ ၂၈၈

၂၃၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၈၇-၂၁) [၂၁-ပဋ္ဌိပဒါညာဏဒဿနဝိသေသ

ပယဿန္ဆော၊ ရှုသည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘာဝယောနိဂတိ ဝိညာဏဌိတိ သတ္တာဝါသ-ဂဒေ၊ အလုံးစုံသော ဘဝယောနိဂတိ ဝိညာဏဌိတိသတ္တာဝါသတို့၌ ဖြစ်သော။ သဘောဒကေ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သခ်ါရ-ဂတေ၊ တေဘူမကသခ်ါရ တရားအပေါင်း၌။ နိမ္မိန္ဒတိ၊ ငြိုးငွေ့၏။ ဥက္ကဏ္ဌတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ နာဘိရမတိ၊ မမ္မေလျှင်။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ စိတ္တကူဋ္ဌပဗ္ဗတပါဒါဘိရတော၊ အနောတတ်အိုင်၏ အနောက်မျက်နှာ စိတ္တကူဋ္ဌ တောင်ရင်း၌ မွေ့လျော်သော။ သုဝဏ္ဏရုဝေါသော၊ ရွှေဟာသံမင်းသည်။ အာသုစိမှိ၊ မစင်ကြယ်သော။ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဒါရ-အာဝါဠေ၊ ဒုန်းစဏ္ဍား ရွာတံခါးအနီး အိုင်ငယ်၌။ နာဘိရမတိ ယထာ၊ မမ္မေလျှင်သကဲ့သို့။ သတ္တာသု မဟာသရေသုယေဝ၊ အိုင်ကြီး ခုနစ်အိုင်တို့၌ သာလျှင်။ အာသိရမတိ ယထာ၊ မွေ့လျော်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအာတ္မ သာလျှင်။ အယမ္ပိ ယောဂီရုဝေါသော၊ ဤယောဂီဟူသော ဟသံမင်းသည်လည်း။ သုပရိဒ္ဓေ ဒီနဝေ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော။ သဘောဒကေ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောနှင့် တကွဖြစ်သော။ သခ်ါရဂတေ၊ တေဘူမကသခ်ါရ တရားအပေါင်း၌။ နာဘိရမတိ၊ မမ္မေလျှင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘာဝနာရုမတာယ၊ ဘာဝနာဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝနာရတိယာ၊ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သော ပီတိနှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာသု အနုပဿနာသုယေဝ၊ ခုနစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့၌သာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။

[၂၈၈] စ၊ ထိုမှတပါး။ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတေ၊ ရွှေရှိုင်း၌။ ပက္ခိတ္တော၊ လှောင်အပ်သော။ သီဟော မိဂရာဇာ၊ သားတို့မင်းဖြစ်သော ခြင်္သေ့သည်။ နာဘိရမတိ ယထာ၊ မမ္မေလျှင်သကဲ့သို့။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ တိယောဇနသဟဿိကေ ဝိတ္ထတေ၊ ယူဇနာသုံးထောင် အပြောကျယ်သော။ ဟိမဝန္တေ ယေဝ၊ ဟိမဝန္တာ၌သာလျှင်။ ရမတိ ယထာ၊ မွေ့လျော်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အယံ ယောဂီသီဟော၊ ဤယောဂီသီဟသော ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း။ တိဝိဓေ၊ ကာမသုဂတိစသော သုံးပါးအပြားရှိသော။ သုဂတိဘဝေပိ၊ သုဂတိဘုံ၌လည်း။ နာဘိရမတိ၊ မမ္မေလျှင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ တီသု၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာသုယေဝ၊ ကို၌သာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။

စ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗသေတော၊ ဌေတောင်အတူ ကိုယ်လုံးဖြူသော။ သတ္တာပတိဌော၊ ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် မြေ၌တည်သော၊ ဝါ၊ မြေ၌တည်သော ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ (လက်ခြေလေးဖက် အမြီးနှာမောင်း ဝတ္ထိကောသဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါဇောစ်အားဖြင့် ခုနစ်ပါးယူ) ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးကြီးသော။ ဝေဟာသင်္ဂမော၊ ကောင်းကင်ပျံသွားနိုင်သော။ ဆဒ္ဒန္တော နာဂရာဇာ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည်။ နဂရမဇ္ဈေ၊ မြို့လယ်၌။ နာဘိရမတိ၊ မမ္ဗေလျော်။ ဟိမဝတိ၊ ဟိမဝန္တာ၌။ ဆဒ္ဒန္တဒဟဂဟဏေယော၊ ဆဒ္ဒန်အိုင်တော၌သာလျှင်။ အဘိရမတိ ယထာ၊ မွေ့လျော်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ ယောဂိဝရဝါရဏော၊ ဤယောဂိဟူသော ဆင်မြတ်သည်လည်း။ သဗ္ဗသိမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သခ်ါရဂတေ၊ တေဘူမကသခ်ါရ၌။ နာဘိရမတိ၊ လျော်။ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေ၊ (နှလုံးသွင်းခြင်း ရှေးရှိသော အလျော်သဘော ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်အပ်သော။ သန္တိပဒေယော၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌သာလျှင်။ အဘိရမတိ၊ မွေ့လျော်၏။ တန်ခိုးနှင့်ပေါ်ကတပ္ပဗ္ဗာရမာနသော။ ထိုသန္တိပဒညွတ်သော, ထိုသန္တိပဒကိုင်းသော, ထိုသန္တိပဒရှိုင်းသော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ။နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

၂၅၅။ ပန၊ ပါး။ တံ ဧကံ၊ ထိုနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော။ ဉာဏဒ္ဒယေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်, အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်သဘောအနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ဘယတုပဋ္ဌာနံ။ပ။ ဇာတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဧကမေဝ၊ ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏ်တပါးသည်ပင်လျှင်။ တိဏိ နာမာနိ၊ သုံးပါးသောအမည်တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ သဗ္ဗသခ်ါရေ၊ အလုံးစုံသောသခ်ါရတို့ကို။ ဘယတော၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေး၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဒ္ဒသ၊ မြင်ပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘယတုပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တေသုယေဝ သခ်ါရေသု၊ ထိုတေဘူမကသခ်ါရတို့၌သာလျှင်။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဥပ္ပါဒေသိ-ပါတုဘာဝေသိ၊ ထင်ရှားပြု၏။ (တနည်း) ဥပ္ပါဒေသိ-ဝိဘာဝေသိ၊ ထင်ရှားပြု၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။

အာဒီဝါနုပဿနာ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တေသုယေဝ သခ်ါ-ရေသု။ တို့ဘ်သာလျှင်။ နိဗ္ဗိန္ဒမာနံ၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။]

ပါဋိယမ္ပိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဋိတော်ဘ်လည်း။ ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးအားဖြင့် ထင်ခြင်းဘ်။ ယာ စ ပညာ၊ အကြင်ပညာသည်ရင်း။ ယဉ္စ အာဒီနဝေ ဉာဏံ၊ အကြင်အာဒီနဝ ဉာဏ်သည်ရင်း။ ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ၊ အကြင်နိဗ္ဗိဒါ ဉာဏ်သည်ရင်း။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဧကတ္ထာ၊ အနက်အားဖြင့်တူကုန်၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။]

မုဠိတုကမျတာဉာဏကထာ

၂၅၆။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမိနာ နိဗ္ဗိဒါဉာဏေန၊ ဤနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ၊ ငြီးငွေ့သော။ ဥက္ကဏ္ဌန္တဿ၊ ဆန့်ကျင်သော၊ အနဘိရမန္တဿ၊ သခ်ါရတရားဘ်မမွေ့လျော်သော။ ဣမဿ ကုလပုတ္တဿ၊ ဤအာစာရကုလ-ပုတ္တအား၊ ဝါ၊ ၏။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသဂတေသု၊ သတ္တာဝါသဘ်ဖြစ်ကုန်သော။ သဘေဒကေသု၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သော။ သခ်ါရေသု၊ တို့တွင်။ ကေသခ်ါရေပိ၊ တခုသော သခ်ါရဘ်လည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နဿတိ၊ မပြီ။ နဿတိ၊ မကပ်။ နဿတိ။ မမိ၊ ဝါ၊ မဖွဲ့အပ်။ သဗ္ဗသ္မာ၊ အလုံးစုံသော။ သခ်ါရဂတာ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်းမှ။ မုစ္စိတုကာမံ၊ လွတ်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ နိဿရိတုကာမံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ-ကိံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ ကား။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဇာလဗ္ဘန္တရဂတော၊ ကွန်ရက်၏ အတွင်းသို့ရောက်သော။ မစ္ဆော၊ ငါးရင်း။ သပ္ပမုခဂတော၊ မြွေခံတွင်းသို့ ရောက်သော။ မဏ္ဍူကော၊ တားရင်း။ ပဉ္ဇရပက္ခိတ္တော၊ ချုံ့ခ်ဘ် လှောင်အပ်သော။ ဝနကုက္ကုဋော၊ တောကြက်ရင်း။ ဒဋ္ဌပါသဝသ-ဂတော၊ မြဲစွာဖွဲ့သောကြိုးကွင်း၏ နှိုင်ငံသို့ လိုက်ရသော။ မိဂေါ၊ သမင်ရင်း။ အဟိတုဏ္ဍိကဟတ္ထဂတော၊ အလမ္ပာယ်၏ လက်သို့ရောက်သော။ သပ္ပေါ၊ မြွေရင်း။ မဟာပက်ပက္ခန္ဒော၊ ကြီးစွာသောညွှန်တွင်းသို့ သက်ဆင်း ၍ မိသော။ ကုဠရော၊ ဆင်ရင်း။ [၂၈၉] သုပဏ္ဏမုခဂတော၊ ဂဠုန်မင်းခံ

တွင်းသို့ရောက်သော။ နာဂရာဇာ၊ နဂါးမင်းရင်း။ ရာဟုမုခပ္ပဝိဋ္ဌော။ ရာဟု အသူရိန်ခံတွင်းသို့ရောက်သော။ စန္ဒော၊ လရင်း။ သပတ္တာပရိ-ဝါရိတော၊ ရန်သူတို့သည် ခြံရံအပ်သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့အစရှိသော သူတို့သည်။ တတော တတော၊ ထိုထိုကွန်ရက်အစရှိသော အနှောင်အဖွဲ့မှ။ မုစ္စိတုကာမာ၊ လွတ်လိုကုန်သည်။ နိဿရိတုကာမာဝ၊ ထွက်မြောက်လိုကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဿ ယောဂိနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗသ္မာ၊ သော။ သင်္ခါရဂတာ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတရားအပေါင်းမှ။ မုစ္စိတုကာမံ၊ သည်။ နိဿရိတုကာမံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထို အခါ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိဂတာလယယော၊ ကင်းသောအာလယရှိသော။ သဗ္ဗသ္မာ၊ သော။ သင်္ခါရ-ဂတာ၊ မှ။ မုစ္စိတုကာမယော၊ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ အယော၊ ထို ယောဂီအား။ မဂ္ဂေတုကမ္မတာဉာဏံ၊ မဂ္ဂေတုကမ္မတာဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤအနေ့အပြီးတည်း။ ။မဂ္ဂေတုကမ္မတာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏကထာ

၂၅၂။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလဘုံသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေဟိ၊ သတ္တာဝါသကိုးပါးတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သဘေဒကေဟိ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သင်္ခါရေဟိ၊ တို့မှ။ မုစ္စိတုကာမော၊ လိုသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗသ္မာ၊ သော။ သင်္ခါရဂတာ၊ မှ။ မုစ္စိတုံ၊ လွတ်ခြင်းငှါ။ ပုန၊ ဖန်။ တေ သင်္ခါရေ၊ ထိုတေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဤဆိုလတံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန၊ ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ တိလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အနစ္စန္တိကတော၊ နောက်အစွန်းကိုလွန်နိုင်သော သဿတမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ နောက်အစွန်းကို မလွန်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာဝကာလိကတော၊ အခိုက်အတန့်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒဝယပရိစ္ဆိန္နတော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပလောကတော၊

ဗျာဓိဇရာမရဏဘို့ဖြင့် ပေါက်ကဲ့ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စလတော၊ ဗျာဓိဇရာမရဏနှင့် လာဘအလာဘစသော လောကဓံတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဘာဂ်တော၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အဒ္ဓုဝတော၊ မြဲသောသဘောမရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိခြင်းကြောင့်။ အဿာရကတော၊ အနှစ်မဟုတ် အကာနှင့်တူခြင်းကြောင့်။ ဝိဘဝတော၊ အစီးအပွါးကင်းခြင်းကြောင့်။ သခ်ၖတတော၊ အကြောင်းတို့သည် ပေါင်းစုရှိပြုပြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မရဏမ္မတော၊ သေခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအာဒီဟိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။

အဘိဏှပဋ္ဌိပီဠနတော၊ မပြတ်အဖန်ဖန် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခမတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဝတ္ထု-တော၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရောဂတော၊ ယာဗျနာဟူသော မူလရောဂါနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သလ္လတော၊ မြားငြောင့်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဃတော၊ အစီးအပွါးမဲ့ကို ဆောင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဗာဓတော၊ (ယာဗျဗျာဓိဟူသော မူလရောဂါမှ တပါးသော) ပြင်းပြသည်းစွာသော အနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိတော၊ (များစွာသောဗျသနကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍ အသစ်အာဂန္တုက အကုသလ-ပက္ခိယဗျသနဟေတုနှင့်တူ၍) ပျက်စီးကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပဒ္ဒ-ဝတော၊ (အထူးထူးအပြားပြားများစွာသော အကျိုးမဲ့တို့ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) မင်းဘေးမင်းဒဏ်စသော ဥပဒ္ဒဝေါ၏ တည်ရာဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘယတော၊ ခပ်သိမ်းသောဘေးတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂတော၊ အကျိုးမဲ့တို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ငြိတွယ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရာဂစသောဒေါသတို့နှင့် ကပ်ငြိခြင်းမကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတာဏတော၊ ဘေးကို မစောင့်မရှောက်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလေဏတော၊ ခိုမှီးပုန်းအောင်းရာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာ

မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်ဒေါသ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အထီးကျန်သော ကပဏမနုဿနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဃမူလတော၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်းမူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဓကတော၊ အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ ချိုသာသောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ အကျွမ်းဝင်သောသူကို သက်တတ်သောသူသတ်ရန်သူနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါ၏အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အာသဝေါ၏ ပဒဋ္ဌာန်အဖြစ်ကြောင့်။ မာရာမိသတော၊ မစ္စုမာရ်ကိလေသာမာရ်တို့၏ အစာအာမိသ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇရာဓမ္မတော၊ ရင့်ခြင်းဟောင်းခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောကဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဒေဝဓမ္မတော၊ ငိုကြွေးခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါယာသဓမ္မတော၊ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံကိလေသိကဓမ္မတော၊ တဏှာသံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိ-လေသ ဒုစ္စရိတသံကိလေသ တို့၏ အာရုံ၏အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊ ၏။

အဇညတော၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မတင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်[1]။ ဒုဂ္ဂန္ဓတော၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေဂုစ္ဆတော၊ ဓိဓိဟုထိုဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ကူလတော၊ နှစ်သက်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ် ရှံရှာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အမဏ္ဍနဟတတော၊ ဝတ်စားတန်းဆာ မဆင်သဖြင့် ထိုသခ်ါရတို့၏ သုဘအဖြစ်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်[2]၊ ဝါ၊ တန်းဆာမဆင်သဖြင့် သုဘအဖြစ်ပျောက်၍

၁-ဉ ကောသနေ၊ ဓောတ်နက်ဖော်၊ ဉ ဉ-ဟုဒ္ဒေးဘော်ပြု၊ အဇညတောတိ အမနုညတော၊ အသောဘဏတော ဝါ၊ ဋီကာ။ (ပြည်)

၂-နုမဏ္ဍနေန ဟတာ အမဏ္ဍနဟတာ၊ အမဏ္ဍနေန သဏ္ဌာ ဘောသံ သုဘဘာဝံ ဟန္တုန္တိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ (ပြည်)

အသုဘအဖြစ် ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်[1]၊ ဝါ၊ တန်းဆာဆင်သဖြင့် မပယ်ပျောက်သော သဘောရှိသော အသုဘ၏အဖြစ်ကြောင့်[2]။ ဝိရူပ-တော အသုန္ဒရတော၊ မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗီဘစ္ဆတော၊ ပဋ္ဌိယသံယောဇဉ်၏ ဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့် ရှုကုန်သောသူတို့ကို မိမိ၌ ဖွဲ့တာဘ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်[3]၊ ဝါ၊ အဇညဇဂုစ္ဆနိယ၏အဖြစ်ဖြင့် မစင်ကွဲသို့စွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဇညဇဂုစ္ဆနိယတာ ဟိ ဂူထံ ဝိယ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗံ ဝါ ဗီဘစ္ဆံ။ ဋီကာ) ဣတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏောဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခလက္ခဏာယ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ၏။ ပရိဝါရ-ဘူတတော၊ အခြံအရံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အသုဘတော၊ အသုဘအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။

ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းနှင့်တူသော အဖြစ်ကြောင့်။ ရိတ္တတော၊ ဓဝသုဘသုခအတ္တစသည်အဖြစ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုညတော၊ သာမိ နိဝါသီ ကာရက ဝေဒက အဓိဋ္ဌာယကဟု တိတ္ထိတ္ထိသည် ကြံဆအပ်သောအတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာမိကတော၊ အရှင်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိဿရတော၊ အစိုးမရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသဝတ္တိတော၊ အလိုသို့ မလိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏောဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနတ္တတော၊ အနတ္တအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။

[၂၉၀] ၇၅။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ ရှုသော။ အနေန၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတာ နာမ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧတေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့

၁-အမဏ္ဍနေန ဝါ တေသံ အသုဘတာ ပါကဋာ ဟောတိတိ အမဏ္ဍနဟတာ။ ၎င်း။ (ပြည်)

၂-မဏ္ဍနေန ဝါ နဟာနဗ္ဗသဘာဝါ အသူရိယံ ပဿတိတိ ဝိယ အမဏ္ဍနဟတာ၊ တတော အမဏ္ဍနဟတဘာဝတော။ ၎င်း။ ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ရုပ်ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

၃-ပဋ္ဌိယသံယောဇနဝတ္ထုတာယ. ပဿန္တေ အတ္တနိ ဗန္ဓတိတိ ဝိဂစ္ဆံ။ အတိဝိယ ဝိရူပံ၊ အကြင်အာရုံသည် ဒိဋ္ဌမတ္တဖြစ်၍လျှင် ဒေါမနဿဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့သော် အလွန်လျှင် ဝိရူပအသုန္ဒရဖြစ်သော အာရုံကိုရသတည်း။ (ပြည်)

ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်းသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ မုဏ္ဍနဿ၊ တဖန် မလိုက်ခြင်းအကျိုးငှါ ကောင်းစွာလွတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောမုစ္စန၏၊ ဝါ၊ အလွတ်ကြီး လွတ်ခြင်း၏။ ဥပါယသမ္ပာဒနတ္ထံ၊ အကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အကြောင်းကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုမုဏ္ဍနဥပါယ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ သခ်ါရတရားတို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းဌာ။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဧကော ပုရိသော၊ တယောက်သော တံငါသားသည်။ မစ္ဆေ ဂဟေဿာမီတိ၊ ငါးတို့ကိုဖမ်းအံ့ဟု။ မစ္ဆခိပ္ပံ၊ ငါးအုပ်သောဆောင်းကို၊ ဝါ၊ ငါးထောင်မြှားကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဩသာပေတိ ကိရ၊ နှစ်သဘောတ်၊ ဝါ၊ ပစ်ချသတတ်။ သော၊ ထိုတံငါသားသည်။ ခိပ္ပမုခေန၊ မြှားဝဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ဩတာရေတ္မာ၊ သွင်း၍။ အန္တောဥဒကေ၊ ရေထဲ၌။ သပ္ပံ၊ ရေမြွေဟောက်ကို။ ဂီဝါယ ဂဟေတ္မာ၊ လည်စိဆုပ်၍။ မေ၊ ငါသည်။ မစ္ဆော၊ ငါးကို။ ဂဟိတော၊ ဖမ်းအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာမနော၊ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတံငါသားသည်။ မယာ၊ ငါသည်။ မဟာမစ္ဆော၊ ငါးကြီးရောကို။ လဒ္ဓေါ ဝတ၊ ရအပ်ပေပြီတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ဥက္ခိပိတ္မာ၊ မ၍။ ပဿန္တော၊ ရှုလတ်သော်။ သောဝတ္ထိကတ္တယ-ဒဿနေန၊ လည်ကျားသုံးရစ်ကိုမြင်သဖြင့်။ သပ္ပေါတိ သဇ္ဇာနိတ္မာ၊ ရေမြွေဟောက်ဟုသိလတ်၍။ ဘီတော၊ ကြောက်၍။ အာဒီနဝံ၊ ရောက်လတ္တံ့သောအပြစ်ဘေးကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဂဟဏော၊ ဖမ်းအပ်ပြီးသောမြွေကို မစွန့်မူ၍ ယူခြင်းဌာ။ နိဗ္ဗိန္ဒော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ မုဏ္ဍိတုကာမော၊ လွတ်လိုသည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ မုဏ္ဍနဿ၊ လွတ်ခြင်း၏။ ဥပါယံ၊ အကြောင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ အဂ္ဂနုဂ္ဂုတော၊ အမြီးဖျားမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဟတ္ထံ နိဗ္ဗေဌေတ္မာ၊ မြွေသည် မိမိ၏ကိုယ်ဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သောလက်အရပ်ကို ဖြေ၍။ ဗာဟုံ ဥက္ခိပိတ္မာ၊ လက်မောင်းကိုမြှောက်၍။ ဥပရိသီသေ၊ ဦးခေါင်းအထက်၌။ ဒွေ တယော ဝါရေ၊ နှစ်ပတ်သုံးပတ်။ အာဝိဇ္ဈိတ္မာ၊ ပတ်ပတ်လှည့်လျက်။ သပ္ပံ၊ မြွေကို။ ဒုဗ္ဗလံ ကတ္မာ၊ အားနည်းအောင်ပြု၍။ ဒုဋ္ဌသပ္ပ၊ ဟယ်မြွေဆိုး။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ နိဿဇ္ဇိတ္မာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ တဋ္ဌာကပါဋိံ၊ ကန်ပေါင်သို့။ အာရုယ္ဟ၊

တက်၍။ ဘော၊ အချင်းတို့။ မဟာန္တသ၊ ကြီးစွာသော။ သပ္ပယ၊ မြေ၏။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သည်။ အမှိ ကိရ၊ ဖြစ်ပေပြီတကား။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတမဂ္ဂံ၊ လာခဲ့သောခရီးကို။ သြလောကယမာနော၊ ကြည့်လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏ ။

တတ္တ၊ ထိုဥပမာ၌။ တယ ပုရိသယ၊ ထိုတံငါသား၏။ မစ္ဆောတိ၊ ငါးဟူ၍။ သပ္ပံ၊ ရေမြွေဟောက်ကို။ ဂိဝါယ ဂဟေတွာ၊ လည်၌ဆုပ်၍။ တဋ္ဌကာလော ဝိယ၊ နှစ်သက်သောအခါကဲ့သို့။ ဣမယာပိ ယောဂိနော၊ ဤယောဂီအားလည်း။ အာဒိတောဝ၊ အစ၌လျှင်။ အတ္ထဘာဝံ၊ အတ္ထ-ဘောကို။ ပဋ္ဌိလဘိတွာ၊ ရ၍။ တဋ္ဌကာလော၊ နှစ်သက်သောကာလကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) တယ၊ ထိုတံငါသား၏။ ခိပ္ပမုခတော၊ ဆောင်းဝမှ။ သီသံ၊ မြွေဦးခေါင်းကို။ နီဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ သောဝတ္ထိကတ္ထယဒဿနံ ဝိယ၊ လည်ရေးသုံးခုကို မြင်ခြင်းကဲ့သို့။ ဣမယာ၊ ဤယောဂီ၏။ ဃန-ဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ သမူဟဃန ကိစ္စဃန အာရမ္မဏဃနကိုခွဲခြမ်းခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ တိလက္ခဏဒဿနံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို မြင်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) တယ၊ ထိုတံငါသား၏။ ဘိတကာလော ဝိယ၊ လည်ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်၍ ကြောက်သောကာလကဲ့သို့။ ဣမယာ၊ ဤယောဂီ ၏။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) တတော၊ ထိုမြွေဟောက်ဟု သိသောအခါမှ။ အာဒီနဝဒဿနံ ဝိယ၊ မြွေကြောင့် ဖြစ်လတ္တံသော အပြစ်ကို ရှုခြင်းကဲ့သို့။ အာဒီနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဂဟဏော၊ ကိုင်မိသောမြွေကို မလွတ်မူ၍ယူခြင်း၌။ နိဗ္ဗိန္ဒနံ ဝိယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကဲ့သို့။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣဒါနိ ပုဗ္ဗဘာ-

---

၁-ဤဥပမာကိုရည်၍ မဟာသီလဝံသသည်-ဆယ်လံအခေါက်၊ ရေထဲအောက်သို့၊ ထုတ်ချောက်စုပ်စုပ်၊ ဝုံးဝုံးဝုပ်၍၊ စမ်းခုပ်သရော်၊ သူဖော်စိမ်းစား၊ တံငါသားလျင်၊ လည်ကျားသုံးရစ်၊ မည်းချစ်ရင်ပျောက်၊ ရေမြွေဟောက်ကို၊ လန့်ကြောက်မရှိ၊ ငါးဟုမိ၍၊ လည်ခိုလဆုပ်၊ ဝမ်းသာရွှင်ပြုံ့၊ သူနုပ်ကျန်လျော်၊ ကြည့်လျက်ပေါ်သော်၊ ရေမြှောက်တုံးတုံး၊ ဟလူဆုံးဟု၊ နှလုံးမဆုံ၊ ရင်တီးအုံသို့၊ သိန္ဓပညာ၊ ထိုရှောင်ငါလည်း၊ ပမာဏျိတူ၊ စည်းစိမ်ထူ၍၊ ရိပ်ပူမသိ၊ ချမ်းသာဖိုလျက်၊ သတိမြင်ကျယ်၊ သူတော်နှယ်သို့၊ ယိုးမယ်မဲ့လျင်း၊ အာချင်းစစ်ဘေ့၊ ကြံတုံ့ခချက်၊ မေ့ရေခမင်း၊ နှလုံးတွင်း၌၊ သားညှင်းအသွင်၊ မီးဝယ်ကင်သော်၊ ပိတ်ပင်ပယ်ပြန်၊ ရုံ့ဂုံ့တွန်လျက်၊ ကြောက်လန့်ထိတ်စွာ၊ ဘော်သုံးရှားတွင်၊ ဝါ၀ါ လဆုတ်၊ လူသို့ဘာင်ကား၊ ၊ပြောင်ပြောင်ငါ့အားငြိုးသတည်း။ ဝပ်တော်မူသည်။ (ပြည့်)

ကာမတာ ဝိယ၊ လွတ်လိုသောအဖြစ်ကဲ့သို့။ မုဠ္ဠိတုကမျတာဉာဏ်၊ ကို။ (ဒဠ္ဍမ္ဘ၊ ၏။) မုဠ္ဠနဿ၊ လွတ်ခြင်း၏။ ဥပါယကရဏံ ဝိယ၊ လွတ်ရအံ့သော အကြောင်းကို ပြုခြင်းကဲ့သို့။ ပဋ္ဌိသခ်ိနုပဿနာဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သခ်ိရေသု၊ တို့၌။ တိလက္ခဏာရောပနံ၊ လက္ခဏာသုံးပါးကို တင်ခြင်းကို။ (ဒဠ္ဍမ္ဘ၊ ၏။) ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ သော ပုရိသော၊ ထိုတံငါသားသည်။ သပ္ပံ၊ ကို။ အာဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ဦးခေါင်းပေါ်၌ ပတ်ပတ်လှည့်၍။ ဒုဗ္ဗလံ ကတ္ဝာ၊ အားနည်းသည်ကိုပြု၍။ နိဝတ္တေတ္ဝာ ဘုံသိတုံ၊ ပြန်၍ကိုက်ခြင်းငှါ။ အသ-မတ္ထဘावံ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပေတ္ဝာ၊ ရောက်စေ၍။ သုမုတ္တံ၊ လွတ်ခြင်းကောင်းစွာ။ (ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ-ကဲ့သို့ ဘာဝနပုံ-သကတည်း) မုဠ္ဠတိ ယထာ၊ လွတ်သကဲ့သို့။ ဧवံ- တထာ၊ တူ။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တိလက္ခဏာရောပနေန၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို တင်သဖြင့်[1]။ သခ်ိရေ၊ တို့ကို။ အာဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ပတ်ပတ်မှေ့၍။ ဒုဗ္ဗလေ၊ အားနည်းသည်တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ နိစ္စသုခသုဘအတ္တာ-ကာရေန၊ နိစ္စအခြင်းအရာ, သုခသုဘအတ္တအခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပဌာတုံ၊ ထင်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတံ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပါပေတ္ဝာ၊ ၍။ သုမုတ္တံ၊ လွတ်ခြင်းကောင်းစွာ။ မုဠ္ဠတိ၊ လွတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မုဠ္ဠနဿ။ ပ ။ ဏ္ဍာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၇၅၉။ ဣဒါဝဝတာ၊ ဤသို့ အနိစ္စန္တိကတော-အစရှိသော လေးဆယ်ကျော်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် သခ်ိရတို့၏ အနိစ္စစသည်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ပဋ္ဌိသခ်ိဉာဏံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇန်း၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ပဋ္ဌိသခ်ိဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အနိစ္စတော။ ပ ။ ဥပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၂၉၁] အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ကိं၊ အဘယ်ကို။ ပဋ္ဌိသခ်ိ၊ သိ၍။ ဉာဏံ၊

၁-သခ်ိရတို့၏ နိစ္စစသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ထင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည် အနိစ္စသညာစသည်အပြားရှိသော ဝိပဿနာ၏ သာတိသယဗလဝဘာဝပွတ္တိဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုသာတိသယဗလဝဘာဝပွတ္တိသည်လည်း သခ်ိရတို့၏ အနိစ္စစသောအခြင်းအရာကို ကောင်းမွန်စွာမှတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ရကား တိလက္ခဏာရောပနေန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ ကိုံ၊ အာဘယ်ကို။ ပဋ္ဌိသခ်ီ၊ ၍။ ဉာဏ်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ သည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ပဋ္ဌိသခ်ီ၊ ၍။ ဉာဏ်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိသခ်ီ၊ ၍။ ဉာဏ်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပဝတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပဋ္ဌိသခ်ီ၊ ၍။ ဉာဏ်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

စ၊ အဖွင့်ကိုဆိုအံ့။ ထို၊ ဤပါဠိ၌။ နိမိတ္တံ ပဋ္ဌိသခ်ီတိ၊ ကား။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ ကို။ အဓိပ္ပာယ်၊ မမြဲမြဲ မခိုင်ခံ့။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတံ့ တသက်လျှာမျှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနိစ္စလက္ခဏာဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနိတ္ဝာ၊ သိ၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဇာနေတ္ဝာ၊ သိပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဉာဏ်၊ သည်။ ကာမဥ္စ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ပါပေ ၁။ ပန-တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝေါဟာရဝသေန၊ သဒ္ဒဝေါဟာရ-သဒ္ဒဗျူဟာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနဉ္စ ပဋ္ဌိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏန္တိ-အာဒီနိ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသောပြယုဂ်တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋ္ဌိသခ်ီ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏ ၂။ ဝါ၊ ကား။

၁-ပဋ္ဌိသခ်ီ-ဟူသောပုဒ်၏ ဇာနိတ္ဝာ-ဟူသောအနက်ကို ဆိုပြီး၍ ပဋ္ဌိသခ်ီနုကြိယာ ဥပ္ပဇ္ဇနုကြိယာတို့၏ တူသောခဏရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပုဗ္ဗကာလ အပရကာလအဖြစ်သည် မရှိသော်လည်း သဒ္ဒဝေါဟာရ သဒ္ဒဗျူဟာမှုဖြင့် ပဋ္ဌိသခ်ီ ဉာဏ်-ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့သောအနက်ကို ပြခြင်းငှါ ကာမံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ထိုပါဠိဖြင့် "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ"ဟူ၍ ၎င်း၊ "နိဟန္တွာ တိမိရံ သဗ္ဗံ၊ ဥဂ္ဂတောယံ ဒိဝါကရော"ဟူ၍၎င်း ဤသို့အစရှိသော ပြယုဂ်တို့ဌာ်ကဲ့သို့ သမာနကာလ၏အစွမ်းဖြင့် ဤသဒ္ဒပယောဂဖြစ်သည်ဟု ပြသတည်း။ ထိုမှတပါး လည်း မနဉ္စ၊ မနောဒ္ဓါရကိုဌင်း။ ဓမ္မေ စ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုဌင်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ မနောဝိညာဏဿ၊ မနောဝိညာဉ်၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု ဟောတိ ဝိယ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤပဋ္ဌိသခ်ီ ဉာဏ် ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသော ပါဌ်ဌ်လည်း။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဇာနိတ္ဝာ၊ သိပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဤသို့သောအနက်ကိုပြခြင်းငှါ မနဉ္စ ပဋ္ဌိစ္စ-စသော ဥဒါဟရဏ်ကို ဆိုပေသတည်း။ တနည်းသော်ကား ဤသို့သော သဒ္ဒပယောဂသည် ယေဘုယ္ယအား ဖြင့် လောကဌ် ပုဗ္ဗကာလအစွမ်းအားဖြင့်သာ ထင်ရကား ဤဌ်လည်း ပုဗ္ဗကာလ အစွမ်း အားဖြင့်သာလျှင် ထိုပုဒ်ကိုပြခြင်းငှါ ဧကတ္တနယေန ဝါ-စသော ဝိကပ်ကိုမိန့်ဆိုသော်။ (ပြည်)

ကေတ္တာနယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုရိမဠ္ဠ၊ ရှေးဖြစ်သော သိခြင်းကြိယာကိုရင်း။ ပစ္ဆိမဠ္ဠ၊ နောက်ဖြစ်သော ဖြစ်ခြင်းကြိယာကိုရင်း။ ကေ ကတ္ဝာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝေ၊ ဤသို့ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏ် ဥပဇ္ဇတိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏[1]။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဣတရသို့ပိ ပဒဒ္ဒယေ၊ ဤမှတပါးသော ပဝတ္တံ ပဋိသင်္ခါ နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ပဋိသင်္ခါ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းခ္ခ်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေအပြီးတည်း။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် နိဒ္ဒိတ်။

သစ်ါရုပေက္ခာဉာဏကထာ

၇၆၀။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သုညာ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဣဒံ-ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှဌင်း။ အတ္တနိ-ယေန ဝါ၊ အတ္တနှင့်စပ်သောဥစ္စာမှဌင်း။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဋိကောဋ္ဌိကံ၊ နှစ်ပါးသော အဖိုရှိသော။ သုညတ္တံ၊ သုညအဖြစ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာဘိ၊ ပညာဖြင့်သိမ်းဆည်း၏။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ ဝေ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ (ဉာဏစက္ခုနာ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော စ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်ရင်း။ အနုမာနတော စ၊ ဆသောအားဖြင့်ရင်း။) နေဝ ဒိသ္ဝာ၊ မမြင်မူ၍။ ပရံ အညံ၊ မိမိမှတပါးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော သတ္တဝါသင်္ခါရကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပရိက္ခာရဘာဝေ၊ ပရိက္ခရာ၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ သုခဒုက္ခပြီးစေတတ်သော ပရိက္ခရာ၏အဖြစ်၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ နဒိသ္ဝာ၊ မမြင်မူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ (ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ သမ္ဗန္ဓော) အဟံ၊ သည်။ ကမ္မနိ-ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောဌာနခ္ခ်၊ ဝါ၊ ကာလခ္ခ်၊ ဝါ၊ ဓမ္မခ္ခ်၊

၁-အဆင့်ဆင့်ပြစ်သောဉာဏ်ဘို့တွင် ရှေးပြစ်သောဉာဏ်၏အကူအပ်းပြုခဲ့ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာကို ထို တပါးသော ဇနာဂတ်ပြင်သောဉာဏ်၏အင်္ဂဏီးပြင့် ဥပဒ္ဒဝုကြိယာကို ရည်အပ်၏။ ယင်ဉာဏ်နှစ်ပါးတို့ကိုကား ဘေဒအားပြင့်မရှိတပ်ကုန်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? တစုံသော သန္တာန်ခ္ခ် ကျသည်၏အပြစ်ကြောင့် ကေတ္တနည်းအားပြင့် ယူအပ်သည်၏ အပြစ်ကြောင့် တည်း။ (ပြည်)

ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဋ္ဌ။ (အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။) နု ပဿာမိ၊ မမြင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ (အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။) ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူတပါး၏။ ကိဉ္စနတသ္မိံ - ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာ၏ အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နု ပဿာမိ၊ မမြင်။ ကွစနိ၊တစုံတခုသော ဌာနဌ၊ ဝါ၊ ကာလဌ၊ ဝါ၊ ဓမ္မဌ။ ပရဿ စ၊ သူတပါး၏လည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ နု ပဿတိ၊ မမြင်။ (မမ-ကား အဌာနပယုဂ်တည်း) ပရဿ၊ ၏။ (အတ္တာ၊ အတ္တသည်။) မမ၊ ငါ၏။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓဋ္ဌ။ ကိဉ္စနတာ-ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သော ပရိဂ္ဂဟ၏ အဖြစ်၌။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ နု ပဿာမိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့ ။ ဧတ္ထ၊ ဤသုညတာနုပဿနာအရာ၌။ စတုကောဋ္ဌိကာ၊ လေးပါးအဖိုရှိသော။ ယာ သုညတာ၊ အကြင်သုညတာအဖြစ်ကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ-သုညတံ၊ ထိုသုညအဖြစ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။

ကထံ-ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အဘယ်သို့သိမ်းဆည်းသနည်းဟူမူကား။ ဟိ၊ ခဲ့၏။ အယံ၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ နာဟံ ကွစနိတိ၊ ကား။ ကွစိ၊ တစုံတခုသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။ အတ္တာနံ၊ ကို။ နု ပဿတိ၊ မမြင်။ (သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မမြင်လေဟန်ကို သူတပါးအားပြသည်ဖြစ်၍ နာမယောဂဖြင့်

၁-ဤအနက်သည် ဖွင့်ပြလတ္တံ့သော အဓိပ္ပါယ်ထွန့်အညီ ပြန်ဆိုအပ်သော အနက်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဥပရိပဏ္ဏာသ နှာ ၅၀-အာနေဉ္ဇသပ္ပါယ သုတ်ရင်း၌ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "နာဟံ ကွစနိ ကဿစိ ကိဉ္စနတသ္မိံ၊ နု စ မမ ကွစနိ ကိသ္မိဉ္စိ ကိဉ္စန-တတ္ထိတိ-"ဟူသော ပါဠိ၌ ပဋိသဉ္ဇိက္ခနာကာရစကားဖြစ်၍ မချောမောလှသေးပေ၊ ချောမောစေရန် အောက်ပါအတိုင်း သဒ္ဒါအနက်အတိအကျ ပြန်ရှု၏။

အဟံ၊ ငါသည်။ ကွစနိ၊ တစုံတရာ၌၊ ဝါ၊ တစုံတခုသောဌာန တစုံတခုသောကာလ တစုံတခုသောတရားထဲ၌၊ ဝါ၊ တစုံတခုသောအတွင်းအပြင်၌။ နု အသ္မိ၊ မရှိ။ (အဟံ၊ သည်၊)ကဿစိ၊ တစုံတယောက်၏။ ကိဉ္စနတာ-ကိဉ္စနတာယ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်၏အဖြစ်၌။ နု အသ္မိ၊ မဖြစ်။ (ကိဉ္စနံ ဝုစ္စတိ ပလိဗောဓော၊ ပလိဗောဓော နု ဟောမိတိ အတ္ထော-ဟူသော တိကဂ်တ္တရအဋ္ဌကထာ ဥပေါသထသုတ်၏ အဖွင့်နှင့်အညီ တနည်းကား) ကိဉ္စနတာ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်သည်။ နု အသ္မိ၊ မဖြစ်။ (ပရဿ၊ သူတပါး၏။ အတ္တာ) စ၊ အတ္တသည်လည်း။ ကွစနိ၊ တစုံတရာ၌၊ ဝါ၊ တစုံတခုသောဌာန ကာလတရားထဲ၌။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ (သော၊ ထိုသူတပါး၏ အတ္တသည်။) ကိသ္မိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောအရာဌာန၌၊ ဝါ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်မျှ။ မမ၊ ငါ၏။ ကိဉ္စနတာ-ကိဉ္စနတာယ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်၏ အဖြစ်၌။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း)ကိဉ္စနတာ၊ ကြောင့်ကြဖွယ်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့-ဟု ပြန်ရှု၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဆိုသည်။) ကဿစိ ကိဉ္စနတသ္မိံ တိ၊ ကား။ အတ္တာနော၊ ၏။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သောပရိကွရာ၏အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပ္ပဿတိ၊ မမြင်။ (ကိဉ္စနဘာဝေ-အရကို ဖွင့်ပြခြင်းငှါ ဘာတိဋ္ဌာနေ ဝါ-စသည်မိန့်သော်) ဘာတိဋ္ဌာနေ ဝါ၊ အစ်ကိုညီအရာ၌မူလည်း။ ဘာတရံ၊ အစ်ကိုညီဟူ၍။ သဟာယဋ္ဌာနေ ဝါ၊ သဟဲခင်ပွန်းအရာ၌ မူလည်း။ သဟာယံ၊ သဟဲခင်ပွန်းဟူ၍။ ပရိကွာရဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ပရိကွရာ၌မူလည်း။ ပရိကွာရံ၊ ပရိကွရာဟူ၍။ မညိတ္တာ၊ အောက်မေ့၍။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပ္ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နစ မမ ကွစနိတိ ဇ္ဈော၊ ၌။ မမသန္ဒံ၊ မမ-သန္ဒါကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဌပေတ္တာ၊ ထားဦး၍[1]။ ကွစနိ ကွစိ၊ တစုံတခုသောဌာန၌၊ ဝါ၊ ကာလ၌၊ ဝါ၊ ဓမ္မ၌၊ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။ ပရဿ စ၊ မိမိမှ

(၅) တပါး၏လည်း။ အတ္ထာနံ၊ အတ္တကို။ [၂၉၂] နပ္ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ မမသန္ဒံ၊ ကို။ အာဟရိတ္တာ၊ ဆောင်၍။ မမ ကိသ္မိဉ္စိ ကိဉ္စနတတ္ထိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သော၊ ထိုယောဂါ ဝစရသည်။ ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ အတ္ထာ၊ အတ္တသည်။ မမ၊ ၏။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။ ကိဉ္စနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သော ပရိကွရာ၏အဖြစ်၌။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ နပ္ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဘာတိဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဘာတရံ၊ ဟူ၍။ သဟာယဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သဟာယံ၊ ဟူ၍။ ပရိကွာရဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ပရိကွာရံ၊ ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ကိသ္မိဉ္စိ ဌာနေ၊ တစုံတခုသော ဌာန၌။ ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ အတ္ထာနံ၊ ကို။ ဣမိနာ ကိဉ္စနဘာဝေန၊ ဤကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပ္ပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အယံ၊ ဤယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌။ အတ္ထာနံ၊ အတ္တကို။ နေဝ ပဿတိ၊ မမြင်။ တံ၊ ထိုအတ္တကို။ ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။

၁- ပဒဋ္ဌိလာဒိနာ ဌာနေ။ ပယုတ္တေပိ ပယောဇယေ။ ဌာနေ ဌာနေ ပယုတ္တေပိ၊ ယထာဌာနေ ပယောဇယေ-ဟူသောပရိဘာသာဖြင့် အဌာနပယုဂ်ဖြစ်ရကား မမ-သန္ဒါကို ထားဦးဟူလို။

ကိုဠနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သော ဥစ္စာ၏အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သည်ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ပရသ၊ မိမိမှတပါးသောသူ၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ပရသ၊ ထိုမိမိမှတပါးသော သူ၏ သာလျှင်။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ကိုဠနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သောဥစ္စာ၏အဖြစ်၌။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေန၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ စတုကောဋ္ဌိကာ၊ လေးပါးသော အဖို့ရှိသော။ သုညတာ၊ သုညဟူ၏အဖြစ်သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း[1]။

၇[2]။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ စတုကောဋ္ဌိကံ၊ လေးပါးသော အဖို့ရှိသော။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္မာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသောယူခြင်းဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ယူအပ်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်[3]။ သုညတံ၊ သုညဟူ၏အဖြစ်ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ ကထံ-ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အဘယ်သို့ သိမ်းဆည်းသနည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုဒ္ဒါရသည်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှင်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တနိယမှင်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ နိစ္စဟူ၍ ကြံဆအပ်သော တစုံတယောက်သော မိမိမှင်း, သူတပါးမှင်း၊ ဝါ၊ နိစ္စ၏အဖြစ်မှင်း။ သုညံ၊ ဆိတ်၏[4]။ ဓုဝေန ဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်မှင်း။ သဿတေန ဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မှင်း။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း

၁-ဤ၌လည်း နာဟံ ကွစနိ-ဟု မိမိအတ္တ၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုရှုသည်၊ နစ ကဿစိ ကိုဠ-နတ္ထိ-ဟု မိမိအတ္တ၏ပင် မိမိမှတပါးသော တစုံတယောက်သောသူ၏ အတ္တနိယ၏အဖြစ်ကို ရှုသည်။ နစ မမ-ဟူသောနှစ်ပုဒ်ကို ယထာက္ကမစပ်အပ်၏။ အတ္ထိ-ဟူသောပုဒ်ကို အသီးအသီး စပ်၍ နစ ဘ ကွစနိ ပရသ္မိံ အတ္ထိ-ဟု မိမိမှတပါးသောသူ၏ အတ္တမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ရှုသည်။ တသ္မာ ပရသ အတ္တနော မမ ကိုဠနတာ နစ စတ္ထိ-ဟု ပရအတ္တ၏ အနတ္တနိယအဖြစ်ကို ရှုသည်။ ဤကား ဋီကာနည်း။ ဤသို့လျှင် အဗျတ္တဗ္ဗဝင်း ဗဟိဒ္ဓဗ္ဗဝင်း အတ္တဓာတ္တနိယမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော သက်သက်သော သခ်ါရတရားအစု၏ အဖြစ်ကို စတုကောဋ္ဌိကသုညတာကိုသိမ်းဆည်းသဖြင့် ရှုအပ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဧဝံ မယံ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဆဟာကာရေဟိ - အစရှိသည်ဖြင့်-နိဒ္ဒေသစသည်တို့၌ ထိုထိုအရာ၌လာကုန်သော ပကာရတို့ကို သုညတာနုပဿနာအကျိုးငှါ ပွါးခြင်းကိုပေါင်းစု၍ပြသတည်း။ (ပြည်)

၃-ဓုဝစသည်တို့သည် အနိစ္စဟူ၍ယူအပ်သော အနက်၏သာလျှင် ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့တည်း။ ထိုစကားသင့်၏။ ထိုအနိစ္စကို ဝေဖန်သဖြင့်သာလျှင် ဤဂဟဏာကာရ၏ ဆက္ကအဖြစ်သည် ဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

ကင်းသည်၏အဖြစ်မှုဝင်း။ သုညံ၊ ၏။ (သောတဝါနဇိဝှါကာယတို့သည် ပေယျာလဝုပ်သည်) မနော၊ မနောဒ္ဓါရသည်။ အတ္ထေန ဝါ၊ မှုဝင်း။ ပ ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ မှုဝင်း။ သုညော၊ ၏။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ အတ္ထေန ဝါ၊ မှုဝင်း။ ပ ။ သုညာ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာရုံတို့သည်။ သုညာ၊ ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထေန ဝါ၊ မှုဝင်း။ ပ ။ သုညံ၊ ၏။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ ။ သုညံ၊ ၏။ စက္ခု-သမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿသည်။ ပ ။ သုညော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယာဝဇရာမရဏာ၊ ဇရာမရဏတိုင်အောင်။ နယော၊ နည်းကို။ နေတပ္ပေါ၊ ဆောင်အပ်၏။ (ပေယျာလမထားမူ၍ ဇရာမရဏတိုင်အောင်ဟု အဆုံးပုဒ်ကို အဝမိပြု၍ ပြတော်မူသည်)

၇၆၂။ ဧဝံ၊ သို့။ ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ ရှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣဒံ-ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးသော အာကာရတို့သည်။ သေယျထာ-ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ၊ နိစ္စသာရဟူသောအနှစ်ဖြင့်၎င်း။ ဓုဝသာရသာရေန ဝါ၊ ဓုဝသာရဟူသောအနှစ်ဖြင့်၎င်း။ သုခသာရ-သာရေန ဝါ၊ သုခသာရဟူသောအနှစ်ဖြင့်၎င်း။ အတ္တသာရသာရေန ဝါ၊ အတ္တသာရဟူသောအနှစ်ဖြင့်၎င်း။ နိစ္စေန ဝါ၊ နိစ္စအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဓုဝေန ဝါ၊ ဓုဝအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဿတေန ဝါ၊ သဿတအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အဝိပရိ-ဏာမဓမ္မေန ဝါ၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အသာရံ၊ အနှစ်မဟုတ်။ နိသာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ သာရာပဂတံ၊ အနှစ်မှကင်း၏၊ ဝါ၊ အနှစ်သည် ထိုရုပ်မှကင်း၏။ (သာရတော အပဂတံ သာရံ ဝါ တတော အပ-ဂတန္တိ သာရာပဂတံ ပြု၊ ဝေဒနာစသည်တို့၌ ၎င်းနည်းယှဉ်၍ ယောဇ-နာ) နဇ္ဇော၊ ကျ။ သည်။ အသာရော၊ အနှစ်မဟုတ်သည်။ နိသာရော၊ အနှစ်မဲ့သည်။ သာရာပဂတော၊ အနှစ်မှကင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့ဝင်း။ ရေဏ္ဍော၊ ကြက်ဆူသည်။ ပ ။ ဟောတိ ယထာ၊ ၎င်း။ ဥဒုမ္ဗရော၊ ရေသဖန်းသည်။ ပ ။ ဟောတိ ယထာ၊ ၎င်း။ သေတဝဏ္ဏော၊ ရေခတက်ဖြူ ပင်သည်၊ ဝါ၊ ကြောင်မီးတူပင်သည်။ ပ ။ ဟောတိ ယထာ၊ ၎င်း။ (သေတဝဏ္ဏောတိ သေတဝရုက္ခကော၊ မိနရူကွောတိပိ ဝဒန္တိ-ဋီကာ)

ပါဋ္ဌိဘာဒ္ဒကော၊ ပေါက်ပင်သည်။ ပ ။ ဖေဏပိဏ္ဍော၊ ရေမြှုပ်စိုင်သည်။ ပ ။ ဥဒကဗုဗ္ဗုဠံ၊ ရေပြွက်သည်။ ပ ။ မရီစိ၊ တံလျှပ်သည်။ ပ ။ ကဒလိက္ခန္ဓော၊ ငှက်ပျောတုန်းသည်။ ပ ။ မာယာ၊ မျက်လှည့်သမားပြအပ်သောဝတ္ထု သည်။ အဿာရာ၊ အနှစ်မဟုတ်သည်။ နိဿာရာ၊ အနှစ်မဲ့သည်။ သာရာပဂတာ၊ အနှစ်မှကင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့ဝင်း။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ရူပံ၊ ရှုပ်သည်။ ပ ။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ပ ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန၊ ဖြင့်ဝင်း။ အဿာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ နိဿာရံ၊ အနှစ်မဟုတ်။ သာရာပဂတံ၊ အနှစ်မှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။

[၂၉၃] ၇၆၃။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ ဧဝံ၊ သို့သောနည်း ဖြင့်။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ရူပံ၊ ကို။ ရိတ္တတော၊ (နိစ္စသာရစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်) အနှစ်ကင်းသော အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တုစ္ဆတော၊ အချည်းနှီးအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အယုတ် အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ သုညတော၊ အတ္တသာရမှဆိတ်သောအားဖြင့်။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်သောအားဖြင့်။ အနိဿရိယတော၊ အစိုးရသူ မရှိသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကို ပြုစေခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသောအားဖြင့်။ အကာမကာရိယတော၊ အလိုအားလျော်စွာ မပြုအပ်သောအားဖြင့်။ အလဗ္ဘနိယတော၊ ရှုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်စေသတည်း, ဤသို့ မဖြစ်စေသတည်းဟုအလိုကို မရကောင်း သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝသဝတ္တနတော၊ မိမိသည်တပါးသောသူ၏ အလိုသို့ မလိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်, သူတပါးကို မိမိအလိုဌ် မလိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရတော၊ သူစိမ်း ပြင်ပအားဖြင့်။ ဝိဝိတ္တတော၊ အကြောင်းမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကျိုးမှဆိတ်သောအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ပ ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ ရိတ္တတော၊ ဖြင့်။ ပ ။ ဝိဝိတ္တတော၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။

၇၆၄။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒ္ဝါဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣဒံ-ဣမေ၊ ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသော အာကာရတို့သည်။

သေယျထာ-ကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ သတ္တော၊ တိတ္ထိတို့ ကြုံအပ်သော အတ္တဟုဆိုအပ်သော သတ္တဝါသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပံ၊ သည်။ ဧ၀ေါ၊ တိတ္ထိတို့သည် ကြုံအပ်သောဧ၀သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဤနည်း ရူပံ-ဟူသောပုဒ်ကို လိုက်၍ချည်းပေး) နရော၊ ဆောင်တတ်သောသူသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မာနဝေါ၊ မာန၏ ဖြစ်ရာသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတ္ထီ၊ တိတ္ထိတို့ကြုံအပ်သော ဣတ္ထိ သည်။ ပုရိသော၊ တိတ္ထိတို့ကြုံအပ်သော ပုရိသသည်။ အတ္တာ၊ ငါဟူသော မာနကိုထားရာ အတ္တသည်။ အတ္တနိယံ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အညဿ၊ တပါးသော သူ၏။ (သန္ဓကံ၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူ၏။ (သန္ဓိကံ၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (နု သတ္တော နု ဧ၀ေါ-စသော ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ပေး)။ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ (သန္ဓကံ၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-ဧ၀ံ၊ သို့။ (ဒ္ဒါဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။)

၇၅၅။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဒ္ဒါဒသာဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှိတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တီရဏပရိညာ၀သေန၊ ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒ္ဒါစတ္တာလီသာယ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သုညတံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ (ရူပံ အနိစ္စတော-အစရှိသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို အောက်ဦးရေးခဲ့ပြီ၊ မရေးရသေးသည်ကိုသာ ဆိုပေအုံ့) အသရဏတော၊ (ဘေးကို မဖျောက်ပယ်ခြင်းကြောင့်) ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်သောအားဖြင့်။ အသရဏီဘူတတော၊ ကိုးကွယ်ရာဟု ယူခြင်းဌါ မသင့်သည်ဖြစ်၍ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (အနုဿာဒတောတိ ဣဒံ ပါဠိယံ နတ္ထိ၊ သတိ စ တေစတ္တာလီသ အာကာရာ သိယုံ။ ဌီကာ။ သာယာအပ်သည် မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ပေး) အာဒီနဝတော၊ (ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ရှိလတ်သော် အလုံးစုံသော အပြစ်တပုံကြီးကို ရခြင်းကြောင့်) အပြစ်အစု အပြစ်အပုံအားဖြင့်။ သမုဒယတော၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ အတ္ထင်္ဂမတော၊ ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်။ အဿာဒတော၊ သုခသောမနဿဟူသော သာယာဖွယ်ကို ဖြစ်စေသော

အားဖြင့်။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ နိဿရဏတော၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ပ။ နိဿရဏတော၊ အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ၏။

(အာဒီနဝတော-ပုဒ်ကို ထပ်၍ဆိုခြင်းသည် အဿာဒကို ပယ်သောအားဖြင့် ပြခြင်းဟူ၏၊ အဂဟိတဂဟဏအားဖြင့် ၎င်းအာဒီနဝကို တဖန်မယူမှု ဒွါစတ္တာလီသ, တဖန် ယူမှု တေစတ္တာလီသမှတ်)

စ-သစ္ခံ၊ ၏။ ရူပံ အနိစ္စတော။ပ။ နု ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤသုညတာပရိဂ္ဂဟဏ ကထာသန္ဓဿနကို။ နိဒ္ဒေသေ၊ နိဒ္ဒေသဠ်။ ဝုတ္တံပိ-ဝုတ္တံ ဧဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာတည်း။ ရူပံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ပ။ နိဿရဏတော၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ယောဂီသည်။ သုညတော၊ အားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခတိ၊ ရှုသည်မည်၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ပ။ နိဿရဏတော၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ သုညတော၊ အားဖြင့်။ လောကံ၊ ကို။ အဝေက္ခတိ၊ မည်၏။

[မောဃရာဇ၊ မောဃရာဇရသော့။ သဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ သတော၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး မပြတ်ပွါးလျက် ထင်သောသတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဟူ၍ အစဉ်ပြေးသွားသော နှစ်ဆယ်သော ဝတ္ထုရှိသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ဥဟစ္စ၊ နုတ်ပစ်ပယ်ခွါ၍။ သုညတော၊ နိစ္စသုခအတ္တစသော အနှစ်သာရမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ လောကံ၊ သင်္ခါရ-လောကကို။ အဝေက္ခဿု၊ ပညာစက္ခုဖြင့် ရှုမြော်ဆင်ခြင်လော့။ ဧဝံ၊ သော်။ မစ္စုတရော၊ သေမင်းကို လွန်နိုင်သည်။ သိယာ၊ ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (ဟောအပ်ပြီးသော နိစ္စ သုခ အတ္တ ခုဝသဿတ အဝိပရိဏာမဓမ္မစသော) အနှစ်မရဆိတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝေက္ခန္တံ၊ ပညာစက္ခုဖြင့် ရှုမြော်ဆင်ခြင်သော။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သေမင်းသည်။ နု ပဿတိ၊ မမြင်နိုင်ပြီ။]

[၂၉၄] ၇၆၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုပြီးသော လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သုညတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ပြီး၍။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တော-သမ္မသန္တော၊

သုံးသပ်သော ယောဂီသည်။ ဘယဟူ၊ လျစ်လျူမရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သခ်ၢိရတို့၏ ပျက်စီးခြင်းကိုမှီ၍ ဖြစ်လတ္တံ့သောဘေးကိုရင်း။ နန္ဒိဟူ၊ ထိုသခ်ၢိရတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မှီ၍ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်ခြင်းကိုရင်း။ ဝိပွဟာယ၊ စွန့်၍။ (တနည်း) ဘယဟူ၊ ဘယတုပဋ္ဌာန၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့သော ဉာဏဘယကိုရင်း။ နန္ဒိဟူ၊ သမ္မသန၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ခြင်းကိုရင်း။ ဝိပွဟာယ၊ ပယ်၍။ သခ်ၢိရေသု၊ တို့၌။ ဥဒါသီနော၊ လေးတူချိန်သို့ ဥဒါသိန်မူသည်။ မဇ္ဈတ္တော၊ လျစ်လျူသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍ရင်း။ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍ရင်း။ နဲ ဂဏှာတိ၊ မစွဲလမ်း။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဝိသဒ္ဒ-ဘရိယော၊ စွန့်အပ်သောမယားရှိသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။

ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ားအား။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမှီးအပ်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သော။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တာယ၊ ထိုမယားနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ်မျှလည်း။ အဓိဝါသေတုံ၊ သည်းခံခြင်းငှါ။ နဲ သက္ကုဏေယျ၊ မတတ်နိုင်ရာ။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နံ၊ ထိုမယားကို။ မမာယေယျ၊ (ထိုမိန်းမ၏ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်ခြင်းစသည်ကို မသိခြင်းကြောင့်) မြတ်နိုးရာ၏။ သော-ပုရိသော၊ သည်။ တံ ဣတ္ထိ၊ ကို။ အညေန ပုရိသေန၊ တပါးသောယောကျ်ားနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကွ။ ဒ္ဝိတံ ဝါ၊ ရပ်နေသည်ကိုရင်း။ နိသိန္နံ ဝါ၊ ထိုင်နေသည်ကိုရင်း။ ကထေန္တိ ဝါ၊ စကားပြောဆိုနေသည်ကိုရင်း။ ဟသန္တိ ဝါ၊ ရယ်သည်ကိုရင်း။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အနုတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ အဓိမတ္တံ၊ ပြင်းစွာသော။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာကို။ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ ခံစားရာ၏။ သော-ပုရိသော၊ သည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ အခါ၌။ တဿာ ဣတ္ထိယာ၊ ထိုမိန်းမ၏။ ဒေါသံ၊ မစောင့်မစည်းသောအပြစ်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ မုစ္ဆိတုကာမော၊ ထိုမျက်နှာများသောမိန်းမမှ လွတ်လိုသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုမျက်နှာများသောမိန်းမကို။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ စွန့်ရာ၏။ နံ-ဣတ္ထိ၊ ကို။ မမာတိ၊ ငါ၏မယားဟူ၍။ နဲ ဂဏှေယျ၊

မမှတ်ရာ။ တတော၊ ထိုသို့မယားမမှတ် ကွာလတ်သည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ တံ-ဣဘို့ ကို။ ယေနကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသောယောကျားနှင့်။ သဒ္ဓိ ကွ။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသောအမှုအရာကို။ ကုရုမာနံ၊ ပြုနေသည်ကို။ ဒိသ္မာပိ၊ သော်လည်း။ နေဝ ကုပ္ပေယျ၊ အမျက်မထွက်ရာသလျှင်ကတည်း။ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာခြင်းသို့။ နာ အာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်ရာ။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥဒါသိနော၊ ဥဒါသိန်မူသည်၊ ဝါ၊ ဥပေက္ခာနေသည်။ မဇ္ဈတ္တော၊ လျစ်လျူသည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ သမ္ဘသခ်ါရေဟိ၊ အလုံးစုံသောသခ်ါရတို့မှ။ မုစ္စိတု-ကာမော၊ လွတ်လိုသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပဋ္ဌိသခ်ါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်[1]။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော-သမ္မသန္တော၊ သည်။ အဟံ၊ ငါ။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သည်ကို။ အဒိသ္မာ၊ မမြင်မူ၍။ ဘယဉ္စ၊ ကိုလည်း။ နန္ဒိ စ၊ ကိုလည်း။ ဝိပ္ပဟာယ၊ ၍။ သမ္ဘသခ်ါရေသု၊ တို့၌။ ဥဒါသိနော၊ ဥပေက္ခာနေသည်။ မဇ္ဈတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရ၏။ တိသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ စတူသု ယောနိသု၊ တို့၌။ ပဉ္စသု ဂတိသု၊ တို့၌။ သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ တို့၌။ နဝသု သတ္တာဝါသေသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏။ ပတိကုဋ္ဌတိ၊ ရှုံ၏။ ပတိဝတ္တတိ၊ နစ်၏။ နာ သမ္ပသာရိယတိ၊ မပျံ့ ဝါ၊ မွေ့လျော်သောအားဖြင့် မပြေးဝင်။ ဥပေက္ခာ ဝါ၊ ဥပေက္ခာ သည်ရင်း။ ပဋ္ဌိကုလျတာ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ရှုံ့ရှာသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။

သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဤသကပေါ်ကော၊ စဉ်းငယ်ကိုင်းသော။ ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမာကြာရွက်၌။ ဥဒကဖုသိတာနိ၊ ရေပေါက်တို့သည်။ ပတိလီယန္တိ ယထာ၊ တွန့်ကုန်သကဲ့သို့။ ပတိကုဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ ရှုံ့ကုန်သကဲ့သို့။ ပတိဝတ္တန္တိ ယထာ၊ နစ်ကုန်သကဲ့သို့။ နာ သမ္ပ-

---

[1]-မုစ္စိတုကာမတာ၏ အထက်၌ အကြင်ရှေလောက် သခ်ါရပေကွာဘုဏ်သည် ရှိ၏၊ ထိုရှေလောက်ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည် ပဋ္ဌိသခ်ါနုပဿနာမည်သည်သာတည်းဟု ပြခြင်းငှါ ပဋ္ဌိသခ်ါနုပဿနာယ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သာရိယန္တိ ယထာ၊ မ့ပုံ့ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာတပါးလည်း။ အဂ္ဂိမ္ဟိ ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်အပ်သော။ ကုက္ကုဠပတ္တံ ဝါ၊ ကြက်တောင်သည်ရင်း။ နဟာရုဒဒ္ဒုလံ ဝါ၊ အကြောတုံးသည်ရင်း။ ပတိလီယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပတိကုဋ္ဌတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပတိဝဋ္ဋတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ နဲ သမ္ဘသာရိယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ တိသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပ ။ ဥပေက္ခာ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပါဠိကုလ္လတာ ဝါ၊ သည်ရင်း။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ အသ-ယောဂိနော၊ ၏။ သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏံ နာမ၊ သခ်ၢိရုပေက္ခာမည်သောဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၆၇။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ ဧတံ-သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏံ၊ ထိုသခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။ သန္တိပဒံ၊ ပူပန်ခပ်သိမ်းငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော အမတ ဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ သစေ ပဿတိ၊ အကယ်၍မြင်ငြားအံ့။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သခ်ၢိရပ္ပဝတ္ထု၊ သခ်ၢိရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိသေဇ္ဇတ္ထာ၊ စွန့်၍။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ☰ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏[1]။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ [၂၉၅] သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သော အားဖြင့်။ နော စေ ပဿတိ၊ အကယ်၍ မမြင်သေးငြားအံ့။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ သခ်ၢိရာရမ္မဏမေဝ၊ သခ်ၢိရတရားလျှင် အာရုံရှိသည် သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏[2]။ ကိမိဝ၊ ကား။ သာမုဒ္ဒိကာနံ၊ သမုဒ္ဒြာကိုကူးကုန်သော သင်္ဘောသားတို့၏။ ဒိသာကာကော ဝိယ၊ အရုပ်မျက်နှာကိုသိသော ကျီးကဲ့သို့တည်း။ သာမုဒ္ဒိကာ၊ သမုဒ္ဒြာကို ကူးကုန်သော။ ဝါဏိဇကာ၊ ကုန်သည်တို့သည်။ နာဝံ၊ လှေ သင်္ဘောသို့။ အာရောဟန္တာ၊ တက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒိသာကာကံ နာမ၊ အရုပ်

၁-ထက်မျက်သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ် ရဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သခ်ၢိရတို့၌ လျှစ်လျူရှုခြင်းပြီးလတ်သော် ထိုသခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ်သည် အကြိမ်များစွာဖြစ်၍ ရင့်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့် အနုလောမဉာဏ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သို့ရောက်၍ နိဗ္ဗာန်ကို ငြိမ်သက်သောအားဖြင့် မြင်သည်မည်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သောဉာဏ်သည်လည်း အလုံးစုံသောသခ်ၢိရဝဋ္ဋကိုစွန့်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်သည်မည်၏။ တံ ပနေတံ-စသော ထိုစကားကို အနုလောမဂေါတြဘူတို့နှင့်တကွ ဤဉာဏ်ကို တခုတည်းအဖြစ်သို့ဆောင်၍ ဧကတ္တနည်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သတည်း။ (ပြည်)

၂-ထိုရှေ့လောက်နိဗ္ဗာန်ကို သန္တအားဖြင့် မမြင်သေးသမျှကာလပတ်လုံး သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ်၏ မရင့်သည်၏အဖြစ်ကိုရည်၍ ပုနပ္ပုနံ။ပ။ ပဝတ္တတိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

မျက်နှာကိုသိသော ကျီးမည်သည်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏။ တေ၊ ထို သဘော်သားတို့သည်။ (ဝိသေဋ္ဌန္တိ-ဌ်စပ်)။ ယဒါ၊ ဌ်။ နာဝါ၊ သဘော်သည်။ ဝါတက္ခိတ္တာ၊ လေအဟုန်ဖြင့် လွှင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဒေသံ၊ အရပ်မဟုတ်သည်သို့၊ ဝါ၊ သမုဒ္ဒြာဝယ် မလေ့ကျက်ဘူးသောအရပ်သို့။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေး၏။ တိရံ၊ ကမ်းသည်။ နဿ ပညာယတိ၊ မထင်။ တဒါ၊ ဌ်။ ဒိသာကာကံ၊ ကို။ ဝိသေဋ္ဌန္တိ၊ လွှတ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုကျီးသည်။ ကူပကယဋ္ဌိတော၊ လင်းယဉ်တိုင်ဖျားမှ။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ လဃိတ္ဝာ၊ ပျံ၍။ သမ္ဘာ၊ ကုန်သော။ ဒိသာ စ၊ တူရုဖြစ်သောအရပ်သို့ဌင်း။ ဝိဒိသာ စ၊ အထောင့်ဖြစ်သော အရပ်သို့ဌင်း။ အနုဂန္ဓာ၊ အစဉ်သဖြင့် ပျံလေ၍။ တိရံ၊ ကမ်းကို။ သစေ ပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်ငြားအံ့။ တဒဘိမုခေါ၀၊ ထိုမြင်ရာကမ်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ပျံသွား၏။ နော စေ ပဿတိ၊ အကယ်၍ကမ်းကို မမြင်ငြားအံ့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ကူပကယဋ္ဌိသော၀၊ လင်းယဉ်တိုင်ဌ်သာလျှင်။ အလ္လီယတိ ယထာ၊ နားလာပြန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀၊ တူ။ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။ သန္ဓိပဒံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သန္ဓတော၊ ဖြင့်။ သစေ ပဿတိ၊ အံ့။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သခ်ါရပ္ပ၀တ္တံ၊ ကို။ ဝိသေဋ္ဌတ္ဝာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနမေ၀၊ သို့သာလျှင်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ၏။ နော စေ ပဿတိ၊ အံ့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သခ်ါရာရမ္မဏမေ၀၊ သည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။

တဒိဒံ-ဉာဏံ၊ ထိုသခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်သည်။ သုပ္ပဂ္ဂေ၊ မန်းဖျားဌ်။ ဝဋ္ဋယမာနံ၊ လှိမ့်အပ် ဆင့်အပ်သော။ ပိဋ္ဌံ ဝိယ၊ မုံညက်ကဲ့သို့ဌင်း။ ဝိဟဋ္ဋ-မာနံ၊ ၀ါဖန်လေးငယ်ဖြင့် ခတ်အပ်သော။ နိဗ္ဗဋ္ဋိတကပ္ပါသံ ဝိယ၊ ထုတ်အပ်သော အစေ့ရှိသော ၀ါဂွမ်းကဲ့သို့ဌင်း။ နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဘယဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ နန္ဒိ စ၊ ကိုဌင်း။ ပဟာယ၊ ၍။ (ပ၀ိစယဿ၊ စိစစ်ခြင်း၏။ သိခါပတ္တတာယ၊ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ါရေသု၊ တို့ဌ်။ မဗ္ဗတ္တံ ဝိယ၊ လျစ်လျူ-ရှုသကဲ့သို့။) သခ်ါရ၀ိစိနနေ၊ သခ်ါရတို့ကို စိစစ်ခြင်းဌ်လည်း။ မဗ္ဗတ္တံ၊ လျစ်လျူသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တိ၀ိ၀ေနုပဿနာ၀သေန၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ၀ေါ၊ သို့။ တိဋ္ဌမာနံ၊ တည်သော သခ်ါရုပေက္ခာဉာဏ်သည်။ တိ၀ိ၀ိ၀ိမောက္ခမုခဘာ၀ံ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော ဝိမောက္ခမုခ၏အဖြစ်သို့။ အာ၀ဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ရောက်၍။ သတ္တ-

အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ၊ ခုနစ်ပါးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုခွဲခြမ်းခြင်းငှါ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ၁။

၇၆၈။ တတြ၊ ထိုဝိမောက္ခမုခဘာဝါပဇ္ဇန အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂပစ္စယ ဖြစ်ရာ၌။ ဣဒံ ဝိပဿနာဘြဏံ၊ သည်။ တိဝိဓာနုပဿနာဝသေန၊ သုံးပါး အပြားရှိသော အနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေ တို့၏။ အဓိပတေယျဝသေန၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို အစိုးရသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိမောက္ခမုခ၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ နာမ၊ ရောက်သည်မည်၏။ ဟိ၊ ခဲ့ပြီး။ တိသော အနုပဿနာ၊ သုံးပါးသော အနုပဿနာတို့ကို။ တိဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ တိ၊ သုံးပါးသော ဝိမောက္ခမုခတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တိဏိ ခေါ ပနိမာနိ။ပ။ သံဝတ္တန္တိ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ ဣမာနိ တိဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ ဤသုံးပါးသော ဝိမောက္ခမုခတို့သည်။ လောကနိယျာနာယ၊ အလုံးစုံသော လောကမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗသခ်ၢိရေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋုမတော၊ ဥဒယဝယ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းအားဖြင့်ရင်း, သွားရာခရီး အားဖြင့်ရင်း။ သမနုပဿနတာယ၊ ကောင်းစွာအဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အနိမိတ္တာယ ဓာတုယာ၊ သဗ္ဗသခ်ၢိရနိမိတ်မှ ကင်းခြင်း ကြောင့် အနိမိတ္တဟု ရအပ်သော အမည်ရှိသော အသင်္ခတဓာတ်၌။ စိတ္တ-သမ္ပယုတ္တနုတာယ စ၊ (ပိုင်းခြား၍ အနုလောမဉာဏ် စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်) ကောင်းစွာ အဓိစိတ္တ၏ ပြေးဝင်ခြင်းငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-သုံးပါးအပြားရှိသော အနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်၏ဟူသည် ခုနစ်ပါး သော အနုပဿနာ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အနုပဿနာစသည်ဖြင့် ဝေဖန်အပ်ပြီးသော အနုပဿနာပကာရတို့သည် အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော သုံးပါးတို့၌သာလျှင် အတွင်းဝင်သောကြောင့်တည်း။ ထိုဝိပဿနာ ဝိမောက္ခမုခ အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂပစ္စယ အဖြစ်သို့ရောက်သော် အဘယ်အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့် ရောက်သနည်း ?ဟူသော အမေးကို ဖြေခြင်းငှါ တတြိဒံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ တို့ဘ၊ မနောသမုတ္တေဇနတာယ၊ စိတ်ကိုထိတ်လန့်စေ သည်၏ အဖြစ်ငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပဏိဟိတာယ ဓာတုယာ၊ ရာဂပဏိဓိစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် အပ္ပဏိဟိတဟု ရအပ်သော အမည် ရှိသော အသခ်ၢတဓာတ်ဘ။ စိတ္တသမ္ဘက္ခန္ဓနတာယ စ၊ ငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ အလုံးစုံသောတေဘူမကဓမ္မတို့ကို။ ပရတော၊ သူစိမ်း ပြင်ပအားဖြင့်။ သမနုပဿနတာယ၊ ကောင်းစွာအဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းငှါ လည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုညတာယ ဓာတုယာ၊ အတ္တမှုဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သုညတဟု ရအပ်သော အမည်ရှိသော သခ်ၢတဓာတ်ဘ။ စိတ္တသမ္ဘက္ခန္ဓနတာယ စ၊ ငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာနိ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တို့သည်။ လောကနိယျာနာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။]

ဝတ္ထု၊ ထိုပါဠိတော်ဘ။ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋမတောတိ၊ ကား။ ဥဒယဗ္ဗယ-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒတော စေဝ၊ ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်ရင်း။ ပရိဝဋ္ဋ-မတော စ၊ သွားရာခရီးအားဖြင့်ရင်း။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနံ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်။ ဥဒယတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ဘ။ သခ်ၢရာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိတိ၊ ကုန်ဟူ၍။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဘ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုသခ်ၢရ တို့၏။ ဂတိ ံ၊ သွားရာကို။ ဝါ၊ ဂတိ ံ-နိဗ္ဗတ္တိ ံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သမန္နေသမာနံ၊ ကောင်းစွာလိုက်၍ရှာလျက်၊ ဝါ၊ ရှာသည်ဖြစ်၍။ ဝယတော၊ ပျက်သည် မှ။ ပရံ၊ နောက်သို့။ နု ဂစ္ဆန္တိ၊ မသွားကုန်။ ဇဏ္ဏော၊ ဤပျက်ရာဘ၌လျင်။ အန္တရဓာယန္တိ၊ ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝဋ္ဋမတော၊ သွားရာ ခရီးအားဖြင့်။ သမနုပဿတိ၊ ကောင်းစွာသုံးသပ်၏။ မနောသမုတ္တေဇန-

(ရှေ့) တာယာတိ၊ ကား။ [၂၉၆] စိတ္တသံဝေဇနတာယ၊ စိတ်ကိုထိတ်လန့်စေ ခြင်းငှါ။ ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနေန၊ ဖြင့်။ သခ်ၢရေသု၊ တို့ဘ။ စိတ္တံ၊ သည်။ သံဝေဇတိ၊ ထိတ်လန့်၏။ ပရတော သမနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ နာဟံ၊ ငါမဟုတ်။ နု မမ၊ ဝါဉစ္စာလည်းမဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနတ္တ-တော၊ ဖြင့်။ သမနုပဿနတာယ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏အဖြစ်ငှါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ တီဏိ ပဒါနိ၊ ဤပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋမ, မနောသမုတ္တေဇန, သမနုပဿနတာဟူသော သုံးပုဒ်တို့ကို၊ ဝါ၊ သဗ္ဗသခ်ၢရေ-အစရှိသော ဤ သုံးဝါကျတို့ကို။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊

ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထို(သုံးဝါကျတို့၏ အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်)ကြောင့်သာလျှင်။ တာဒနန္တရေ၊ ထိုပုဒ်တို့၏ အခြားမဲ့၌။ ပဋ္ဌာဝိယာဇနေ၊ (အနိစ္စတော မနသိ ကရောတော ကထံ သခ်ၢိရာ ဥပဒ္ဒ-ဟန္တိ-ဟူသော ပြဿနာ၏)အဖြေ၌။ အနိစ္စတော။ပ။ ဥပဒ္ဒဟန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

[အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီအား။ ခယတော၊ ခယအားဖြင့်။ သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ကုန်၏။အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ သုညတော၊ အတ္တမှဆိတ်သောအားဖြင့်။ သခ်ၢိရာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဒဟန္တိ၊ ကုန်၏။]

၇၆၉။ ယေသံ၊ အကြင်ဝိမောက္ခတို့၏။ ဣမာနိ အနုပဿနာနိ၊ ဤအနုပဿနာတို့သည်။ မုခါနိ၊ မုခတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဝိမောက္ခာ၊ တို့သည်။ ကတမေ ပန၊ တို့နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခဝင်း။ အပ္ပဏိဟိတော၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခဝင်း။ သုညတော၊ သုညတဝိမောက္ခဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ တယော၊ ထိုသုံးပါးတို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စတော။ပ။ ပဋိလဘတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ ယောဂီသည်။ (အနိစ္စာနုပဿနာကို အားထုတ်သော ယောဂီဟူလို) အဓိမောက္ခဗဟုလော၊ သဒ္ဓိန္ဒြေအဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ အနိမိတ္တံ၊ သော။ ဝိမောက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ ပဿဒ္ဓိအဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ သော။ ဝိမောက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ သည်။ ဝေဒဗဟုလော၊ ပညိန္ဒြေအဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ သုညတံ၊ မည်သော။ ဝိမောက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလ-ဘတိ၊ ၏။]

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒေ၊ ဤပါဠိတော်၌။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခောတိ၊ ကား။ အနိမိတ္တာကာရေန၊ အနိမိတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။

အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော-အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ အနိမိတ္တာယ ဓာတုယာ၊ အနိမိတ္တဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရဓာတ်၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တမည်၏ဟူ၍။ ကိလေ-သေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ စ၊ လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏ ၁။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အပ္ပဏိဟိတာကာရေန၊ အပ္ပဏိဟိတ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တော၊ သော။ (အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။) အပ္ပဏိဟိတောတိ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သုညတာကာရေန၊ သုညတအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တော၊ သော။ (အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။) သုညတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၂၀။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အတိဓမ္မေ၊ ၌။ ယသ္မိံ သမယေ။ပ။ သုညတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ သို့။ ယံ ဝိမောက္ခဒ္ဒယမေဝ၊ အကြင်ဝိမောက္ခ

၁-အကြင်ယောဂီသည် အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့် နိမိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်း၍ ဝိပဿနာကိုအားထုတ်လတ်သော် အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ ဤသင်္ခါရနိမိတ်သည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် အနိမိတ္တမည်၏ဟု အနိမိတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို အရိယမဂ်နှင့်စပ်စေ၏၊ ထိုယောဂီ၏မဂ်သည် အနိမိတ္တအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြု၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု အနိမိတ္တာကာရေန။ပ။ အရိယမဂ္ဂေါ-ဟူသောပါဋ္ဌကို မိန့်သော်၊ နိဗ္ဗာန်၏ ထိုသို့သော အနိမိတ္တာကာရကို အရိယမဂ်သည်လည်းမပြုအပ်၊ ဝိပဿနာသည်လည်းမပြုအပ်၊ စင်စစ်သော်ကား သဘောအားဖြင့်သာ ပြီး၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အရိယမဂ်ကို အနိမိတ္တဆိုအပ်၏ဟု ပြလိုရကား အနိမိတ္တာယ ဓာတုယာ ဥပ္ပန္နတ္တာ အနိမိတ္တော-ဟူသောပါဋ္ဌကို မိန့်သော်။ အကြင်ယောဂီသည် ဒုက္ခာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပဏိဓိသုံးပါးမှ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကိုပြုသဖြင့် အပ္ပဏိဟိတမည်သောနိဗ္ဗာန်ကို နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို မဂ်နှင့်စပ်စေ၏၊ ထိုယောဂီ၏မဂ်သည် အပ္ပဏိဟိတအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ အကြင်ယောဂီသည် အနတ္တာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် အတ္တရှိ၏ဟု အယူဖြစ်သည်မှ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကိုပြုသဖြင့် သုညတမည်သောနိဗ္ဗာန်ကို နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို မဂ်နှင့်စပ်စေ၏၊ ထိုယောဂီ၏မဂ်သည် သုညတအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြု၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကို ယှဉ်စေလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဧတေနေဝ နယေန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

နှစ်ပါးကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၌ ဝိမောက္ခဒ္ဒယကို ဟောကြောင်းစကားကို။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အဖြောင့်အားဖြင့်။ ဝိပဿနာဂမနံ၊ ဝိပဿနာမှမင်၏ အမည်လာခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ပဌမာယ၊ သော။ ဘူမိယာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သို့။ ပတ္တိယာ၊ ၎။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ နိယျာနိကံ၊ ဝဋ္ဋမှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ အပစယဂါမိံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော။ စျာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ လျှင်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ သော။ သုညတံ၊ သုညတဖြစ်သော။ ပဌမစျာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။] ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပဿနံ ဉာဏံ၊ ကို ။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ-မဂ္ဂေ၊ ၌။

အနိစ္စာနုပဿနံ ဉာဏံ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ နိစ္စတော အဘိနိဝေသံ၊ နိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ မုဉ္စတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်းဖြင့် လွတ်၏။ (တဒန္တယမဂ်ဉာဏ်မှကား သမုစ္ဆေဒ၏အစွမ်းဖြင့်လွတ်သတည်း) ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိစ္စာဘိနိဝေသမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်, လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုညတော၊ သုညတဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခမည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ၊ ဒုက္ခသာဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ သုခတော အဘိနိဝေသံ၊ သုခအခြင်းအရာ အားဖြင့်ဖြစ်သော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (မုဉ္စတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လွတ်၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသုခါဘိနိဝေသမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သုညတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။) အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ၊ အနတ္တဟု အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်

၁-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ အဘိနိဝေသမုဉ္စနနိမိတ္တမုဉ္စန ပဏိဓိမုဉ္စနကိုစွဲ၍ သုံးပါးသော အနုပ-ဿနာတို့၏ရင်း ထိုသုံးပါးသော အနုပဿနာမှ လည်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ထိုသုံးပါး သော အနုပဿနာအားလျော်သော မဂ်၏ရင်း သုညတဝိမောက္ခစသည်၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။ ထိုအဘိနိဝေသမုဉ္စနစသည်၏ ပရိယာယ်၏အဖြစ်၌ ဆိုဖွယ်ပင်မရှိဟုပြခြင်းငှါ ဝိပဿနံ ဉာဏံ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည့်)

ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ အတ္တတော အာဘိနိဝေသံ၊ အတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ [၂၉၇] မဉ္ဇတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လွှတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုအတ္တာဘိနိဝေသမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုညတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဘိနိဝေသံ၊ နိစ္စဟူ၍ သုခဟူ၍ အတ္တဟူ၍ မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ မဉ္ဇနဝသေန၊ လွှတ်သည်အစွမ်းအားဖြင့်။ သုညတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ဋဌင်း။

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော နိမိတ္တံ၊ နိစ္စအားဖြင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ မဉ္ဇတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လွှတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့နိစ္စနိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိ-မိတ္တော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနံ ဉာဏံ၊ သည်။ သုညတော နိမိတ္တံ၊ သုခအားဖြင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ မဉ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့သုခနိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနံ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္တတော နိမိတ္တံ၊ အတ္တအားဖြင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်ကို။ မဉ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့အတ္တနိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ မဉ္ဇနဝသေန၊ လွှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနိမိတ္တော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ဋဌင်း။

အနိစ္စာနုပဿနံ ဉာဏံ၊ သည်။ နိစ္စတော ပဏိဓိံ၊ နိစ္စအားဖြင့်ဖြစ်သော ပဏိဓိကို။ မဉ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိစ္စနိမိတ်မှဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနံ ဉာဏံ၊ သည်။ သုခတော ပဏိဓိံ၊ သုခအားဖြင့် ဖြစ်သောပဏိဓိကို။ (မဉ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့သုခနိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနံ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္တတော ပဏိဓိံ၊ အတ္တအားဖြင့်ဖြစ်သော ပဏိဓိကို။ မဉ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ အတ္တ နိမိတ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် လွှတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဏိဓိံ၊ ပဏိဓိကို။ မဉ္ဇန-

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ သော။ ဝိမောက္ခော၊ မည်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ဝုင်း။

ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သော် လည်း။ တံ-တိဝိဓံ ဝိပဿနံ ဉာဏံ၊ သည်။ သခ်ၢိရနိမိတ္တဿ၊ သခ်ၢိရနိမိတ်ကို။ အဝိဇဟနတော၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုခ္ဃအားဖြင့်။ အနိမိတ္တံ၊ အနိမိတ္တမည်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (စင်စစ်မူကား မဖြစ်၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်သာ ဖြစ်၏ဟူလိုသည်) ပန၊ ထိုမှတပါး။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ သုညတဿ္ဌေ၀၊ သုညတမည်သည်ရင်း။ အပ္ပဏိဟိတဿ၊ အပ္ပဏိဟိတမည်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တဿ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်၏။ အာဂမ၀သေန၊ အာဂုံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ၀၊ အရိယမဂ်သို့ ရောက်ကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂကွဏေ၊ အရိယမဂ်ခဏ၌။ ဝိမောက္ခော၊ ကို။ ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ ထုတ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခရင်း။ သုညတံ၊ သုညတဝိမောက္ခရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမောက္ခဒ္ဒယမေ၀၊ ဝိမောက္ခနှစ်ပါးကို သာလျှင်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားသည်။ တာ၀၊ စာ။ ဇော-တေသိံ ဝိပဿနာဓိကာရေ၊ ဤဝိပဿနာအရာ၌၊ ၀၊ ဇော-တိဝိဓ-ဝိမောက္ခဘာ၀ံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာတိ ဇေသိံ ဥဒ္ဒေသ၀စနေ၊ ဝိမောက္ခဘာ၀ံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ-ဟူသော ဥဒ္ဒေသစကား၌။ ဝိမောက္ခကထာ၊ ဝိမောက္ခကို ဆိုကြောင်းစကားတည်း။

၇၇၁။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သတ္တာအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ-၀စနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ-၀စနေ၊ ထိုစကား ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ သဒ္ဓါနုသာရီပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ကာယသက္ခိ၊ ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဥဘတောဘာဂ-ဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ ဓမ္မာနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာ၀၊ စာ။ သတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အရိယ-ပုဂ္ဂလာ၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုခုနှစ်ဦး သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိဘာဂါယ၊ သဒ္ဓါနုသာရီအစရှိသည်၏အဖြစ်

ဖြင့် ဝေဖန်အပ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ဣဒံ သခါရုပေက္ခာဘာဝံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၃၃၂။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ အဓိမောက္ခဗဟု-လော၊ သဒ္ဓါများသည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ (သဒ္ဓါနုသာရီဖြစ်အံ့သည်၏ အဖြစ်၏အကြောင်းဖြစ်သော) လွန်ကဲသော သဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ရ၏။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိ-မဂ်ခဏ၌။ သဒ္ဓါနုသာရီ (အာဂုံအရာ၌တည်သော) သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တသု ဌာနေသု၊ ပဌမဖိုလ်မှစ၍ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် ခုနစ်ဌာနတို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။)

၃၃၃။ ပန၊ ပါး။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ပဿဒ္ဓိဗဟုလော၊ ပဿဒ္ဓိအဖြစ်များသည်ဖြစ်၍။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ လွန်ကဲသောသမာဓိန္ဒြေကို။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုဒုက္ခာနုပဿနာအားဖြင့် ထသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောရှစ်ဌာနတို့၌လည်း။ ကာယသက္ခိ နာမ၊ ကာယသက္ခိမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အရူပစျာနံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော အရူပစျာန်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၍။ အဂ္ဂဖလပတ္တော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၂၉၀] ၃၃၄။ ပန၊ ပါး။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနတ္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိ ကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝေဒဗဟုလော၊ ပညာဖြစ်များ ရကား။ ပညိန္ဒြိယံ၊ လွန်ကဲသော ပညိန္ဒြေကို။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ ထိုအနတ္တအားဖြင့် ထသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။

၁-အနိစ္စာကာရကို ကောင်းစွာမှတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓါပွါးခြင်း၏ ဥပနိဿယ ဖြစ်ရကား ထိုသဒ္ဓါအားလျော်သော အရိယမဂ်၌ သဒ္ဓါသည် အလွန်ထက်သောကြောင့် အဌမကဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ဟူ၏ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါနုသာရီမည်၏ ဟူလိုသတည်း။ (ပြည့်)

ဓမ္မာနုသာရီ၊ ဓမ္မာနုသာရီမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆသု ဌာနေသု၊ အလယ်ခြောက်ချက်သော အရာတို့၌။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ အဂ္ဂဖလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပညာဝိမုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။

၇၇၅။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနိစ္စတော။ပ။ တေန ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ-အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိလဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့ သဒ္ဓါလွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါ-နုသာရီတိ၊ ရီဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ အား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

၇၇၆။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော သာဓကသုတ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏[1]။ သဒ္ဓဟန္တော၊ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ၊ မည်၏[2]။ ဖုဋ္ဌန္တံ၊ ရောက်အပ် ရအပ်သော အရူပ-ဈာန်တို့၏ အနုန္တရကာလပတ်လုံး[3]၊ ဝါ၊ ရောက်အပ် ရအပ်သော အရူပ-

---

၁-သဒ္ဓိန္ဒြေ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ ဤသို့စသော အတ္ထ၏ သာဓကတပါးကို ပြခြင်းငှါ အပရမ္ပိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-သဒ္ဓဟန္တော ဝိမုတ္တော-ဟူသော ပါဠိဖြင့် အခြင်းခပ်သိမ်း မလွန်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သဒ္ဓါမတ္တဖြင့် ဝိမုတ္တမည်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏ သေက္ခအဖြစ်ကို သာလျှင် ထင်စွာပြသတည်း။ တနည်းလည်း-သဒ္ဓါဝိမုတ္တော-ဟူသောပုဒ်၏ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါ တရားဖြင့်။ အဓိမုတ္တော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ညွှတ်သောပုဂ္ဂိုလ် သည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ ဤအနက်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဖုဋ္ဌန္တံ သစ္ဆိကတောတိ ဖုဋ္ဌာနံ အန္တော ဖုဋ္ဌန္တော၊ ဖုဋ္ဌာနံ အရူပဈာနာနံ အနန္တရော ကာလောတိ အဓိပ္ပါယော။ အစ္ဆိန္နသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဖုဋ္ဌာနန္တရကာလမေဝ သစ္ဆိကရဏူပါယေန သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆာကာသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဟူသော ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ (ပြည်)

စျာန်တို့၏ အနန္တရကာလပင်လျှင်[1]။ သစ္ဆိုကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်ကို မျက်မှောက်ပြုလေပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ (မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်ကို နာမကာယဖြင့် မျက်မှောက်ပြုပြီးသည်၏ အဖြစ်) ကြောင့်။ ကာယ-သက္ခီ၊ ကာယသက္ခီမည်၏၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်ကို နာမကာယဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဒိဋ္ဌန္တံ၊ ဒဿနဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် ကိစ္စ၏အဆုံး အနန္တရလျှင်။ ပတ္တော၊ နိရောဓသို့ ရောက်သတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တမည်၏[2]။

၁-ဤသို့ ပေးမူဘာဝနပုံတည်း။ ဘာဝနပုံသက် ဝါ ဧတံ ယထာ ကေမန္တန္တိ။ ယော ဟိ အရူပစျာနေန ရူပကာယတော နာမကာယေကဒေသတော စ ဝိကွမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တော၊ တေန နိရောဓသစ္စံတော ဝိမောက္ခော အာလောစိတော ပကာသိတော ဝိယ ဟောတိ၊ နှ ပန ကာယေန သစ္ဆိကတော။ နိရောဓံ ပန အာရမ္မဏံ ကတ္တာ ကေစ္စေသု အာသဝေသု ခေပိ-တေသု တေန သော သစ္ဆိကတောဝ ဟောတိ။ တသ္မာ သော သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ ယထာ အာလောစိတံ နာမကာယေန သစ္ဆာကာသိတိ ကာယသက္ခီတိ ဝုစ္စတိ၊ နှ တု ဝိမုတ္တော ကေစ္စာနံ အာသဝါနံ အပရိက္ခီဏတ္တာ။ ဣကာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရူပစျာနေန၊ အရူပစျာန်ဖြင့်။ ရူပကာယတော၊ ရူပကာယမှဌင်း။ နာမကာယေကဒေသ-တော စ၊ နာမကာယ တစိတ်မှဌင်း။ ဝိကွမ္ဘနဝိမောက္ခေန၊ ဝိကွမ္ဘနဝိမောက္ခဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရောဓသစ္စံတော၊ နိရောဓဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိမောက္ခော၊ ဝိမောက္ခသည်။ အာလောစိတော ဝိယ၊ ငဲ့အပ် ကြည့်အပ်သကဲ့သို့။ ပကာသိတော ဝိယ၊ ထင်စွာပြအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်မည်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျှော်ကား။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကေစ္စေသု၊ ကုန်သော။ အာသဝေသု၊ အာသဝေါတရားဟူကို။ ခေပိတေသု၊ ကုန်စေ အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သစ္ဆိကတောဝ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓကို။ ယထာအာလောစိတံ၊ ငဲ့သည်ကြည့်သည်အတိုင်း။ နာမကာယေန၊ ဖြင့်။ သစ္ဆာကာသိ။ မျက်မှောက်ပြုပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယ-သက္ခီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တု၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ကေစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ အပရိက္ခီဏတ္တာ၊ မကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်ပြီဟူ၍။ နှ ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ၎င်းအနက်။ (ပြည့်)

၂-အန္တ-ကျေသည်။ ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ ဒဿနသခ်ါတဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏ-ကိစ္စဿ အနန္တရံ ပတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဌမဖလတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ။ ဒိဋ္ဌိယာ ပတ္တောတိ ဝါ ပါဌော။ စတုသစ္စဒဿနသခ်ါတာယ ဒိဋ္ဌိယာ နိရောဓံ ပတ္တောတိ အတ္ထော။ ဤအလိုသော် ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော-လိုသည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တစသော ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပရမတ္ထအားဖြင့်မပြီးသေးသော ဉာဏကိစ္စ ရှိကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုနည်းကိုပြခြင်းငှါ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုစ္စတိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည့်)

သဒ္ဒဟန္တော၊ ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်ဆဲဖြစ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောဟု၊ မည်၏။ စျာနဖဿံ၊ သာတိသယဖြစ်သော စျာန်အတွေ့ကို။ ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ဖုသတိ၊ တွေ့တတ်ရောက်တတ်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ နိရောဓံ၊ နိရောဓဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုဆဲ ဖြစ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယ-သက္ခိ၊ မည်၏။ (စျာနဖဿံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် အရူပစျာနဖဿကို သင်္ဂြိဟ်သတည်း) သခ်ၢိရာ။ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့သာတည်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ဉာတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) (ဤပါဠိဖြင့် ဒုက္ခသစ္စပဋိဝေဓကိုဆိုသတည်း) နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါ၊ သုခအစစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) (ဤပါဠိဖြင့် နိရောဓသစ္စပဋိဝေဓကိုဆိုသတည်း၊ ထိုနှစ်ပုဒ်ဖြင့်ပင် နာနန္တရိကာ၏ အဖြစ်ကြောင့် သမုဒယမဂ္ဂသစ္စပဋိဝေဓကို ဆိုသတည်း) ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဉာတံ၊ သိအပ်ပြီးသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားပြုအပ်သည်။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဖုသိတံ၊ တွေ့အပ်ရောက်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိပတ္တောဟု၊ မည်၏[1]။

၇၇။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ စတူသု၊ သဒ္ဓါနုသာရီအစရှိသော လေးပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေါ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) သဒ္ဒံ၊ အာရုံအရာ၌တည်သော သဒ္ဓါတရားသို့။ အနုသရတိ၊ အစဉ်လိုက်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သဒ္ဓါယ၊ အကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါဖြင့်။ အနု-အနု-ရူပံ၊ သစ္စာပဋိဝေဓအားလျော်စွာ။ သရတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပညာသခ်ၢိတံ၊ ပညာဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ သဘောတရားကို။ အနုသရတိ၊ အစဉ်လိုက်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား၊ ဓမ္မေန၊ ပညာဖြင့်။ အနု-အနုရူပံ၊ သစ္စပဋိဝေဓအားလျော်စွာ။

၁-ဉာတံ ဟောတိ-ဖြင့် ဒုတိယမဂ္ဂကိစ္စကို, ဒိဋ္ဌံ ဟောတိ-ဖြင့် တတိယမဂ္ဂကိစ္စကို, ဝိဒိတံ ဟောတိ-ဖြင့် စတုတ္ထမဂ္ဂကိစ္စကို, သစ္ဆိကတံ ဟောတိ-ဖြင့် ပဌမဖိုလ်ကိစ္စကို, ဖုသိတံ ဟောတိ-ဖြင့် ကြွင်းသော ဖလဒွယကိစ္စကိုပြ၏။ ဤသို့လျှင် ဉာတံ ဒိဋ္ဌံ-စသော ဤပုဒ်တို့သည် ဒိဋ္ဌိပတ္တော ပုဂ္ဂိုလ်၏မဂ္ဂဖလဉာဏ ဗျာပါရကိုပြသော ပုဒ်တို့တည်းဟု ကျမ်းမြင် ဆရာတို့ဆိုကုန်သတည်း။ (ပြည့်)

သရတိ၊ သွားတတ်ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ မည်၏[1]။ အရူပစျာနေန စေဝ၊ အရူပစျာန်ဖြင့်ရင်း။ အရိယမဂ္ဂေန စ၊ အရိယမဂ်ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘတောဘာဂေန၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့ဖြင့်။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘတော-ဘာဂဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ပဇာနန္တော၊ (ရှေးဦးစွာ စျာန်ဖဿနှင့် ကင်းရှိ ပိုင်းခြားရှိ သိခြင်းစသော လေးပါးလေးပါးသော အပြားတို့ဖြင့်) လေးပါး သော သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်းရှိ သိသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တော (ထိုကိစ္စတို့၏ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်ခြင်းဖြင့် ပြီးပြီးသော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) အထူးသဖြင့် လွတ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာဝိမုတ္တော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏[2]။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ၅

၇၇၀။ (ဝိမောက္ခမုခဘာဝံ အာပဇ္ဇိတ္တာ သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ စ ပစ္စယော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ယံ တံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊

၁-သင်္ခါနုသာရီ နှစ်ဝိဂပ်တို့ဖြင့် သင်္ခါ၏လွန်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင် ပြသတည်း။ ဓမ္မာနုသာရီခို့လည်း ဤနည်းတူပညာ၏ လွန်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင် ပြသတည်း။ (ပြည်)

၂-ဤတွင် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်-ရှိသည်ကား အဆုံးနိဂုံးအပြီးမသတ်သေးသောကြောင့် မသင့်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ထသည်ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဓိ-မောက္ခအဖြစ်များ၍ သဒ္ဓိန္ဒြေထက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပဌမမဂ်ခဏာ၌ သဒ္ဓါနုသာရီမည်၏၊ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏာ၌ ပညာဝိမုတ္တမည်၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခအခြင်းအရာအားဖြင့် ဝုဋ္ဌာနသည် ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပဿဒ္ဓိ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သမာဓိန္ဒြေလွန်ကဲသည် ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ဒုက္ခမ္ဘ ဥပနိဿယကိုရ၍ဖြစ်သော သဒ္ဓါ၏လည်း အလွန်ထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ဝန်ကို ဆောင်ခြင်းခို့ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ပဌမမဂ်ခဏာ၌ သဒ္ဓါနုသာရီမည်သည်သာတည်း၊ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်၏၊ အဆုံး၌ ပညာဝိမုတ္တမည်၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား အနတ္တအခြင်းအရာဖြင့် ထသည်ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ပညာဖြင့်များ၍ ပညိန္ဒြေထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပဌမမဂ်ခဏာ၌ ဓမ္မာနုသာရီမည်၏၊ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌ ဒိဋ္ဌိပတ္တမည်၏၊ အဆုံး၌ ပညာဝိမုတ္တမည်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား အဌဝိမောက္ခကိုမရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ အဌဝိမောက္ခကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မူကား ပဌမမဂ်ခဏာ၌ သဒ္ဓါနုသာရီသော်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ဓမ္မာနုသာရီသော်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊ အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌ ကာယသက္ခီ မည်သတည်း။ အဆုံး၌ ဥဘယတော-ဘာဂဝိမုတ္တမည်ရာ၏၊ ဤသည်ကား ဤအရာ၌ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် သခေါ်ပကထာတည်း။ (ပြည်)

ပြီ။) တံ ပနေတံ-သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်ကား။ ပုရိမေန၊ ရှေးဦး ဖြစ်သော။ ဉာဏဒ္ဒယေန၊ မုဥ္စိတုကမ္ယတာဉာဏ်, ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် နှစ်ပါးနှင့်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။ ဣဒံ သခ်ၢိရုပေက္ခာ-ဉာဏံ၊ သည်။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းဖြစ်လျက်လျှင်။ တီဏိ နာမာနိ၊ သုံးပါးသောအမည်တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ [၂၉၉] ဟေဌာ၊ ဦး။ မုဥ္စိတု-ကမ္ယတာဉာဏံ နာမ၊ ဉာဏ်မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ မဇ္ဈေ၊ ဦး။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ အန္တေ စ၊ အဆုံး ဦးကား။ သိခါပတ္တံ၊ အထွတ်အမြတ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သခ်ၢိရုပေက္ခာ-ဉာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။ (ဣတိ-လိုသည်)

၇၇၉။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ဦးလည်း။ ကထံ မုဥ္စိတု။ ပ ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[မုဥ္စိတုကမ္ယတာပဋိသင်္ခါသန္တိဌနာပညာ၊ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်သဖြင့် လွတ်လိုသည်၏အဖြစ်မူလည်းဖြစ်သော အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သည် မူလည်းဖြစ်သော လျစ်လျူ၊အားဖြင့် အညီအညွတ်တည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော ပညာသည်။ သခ်ၢိရုပေက္ခာသု၊ သခ်ၢိရကို လျစ်လျူ၊ရှုခြင်းတို့ဦး။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဥပ္ပါဒကို။ မုဥ္စိတုကမ္ယတာပဋိသင်္ခါသန္တိဌနာပညာ၊ လွတ်လိုသည်၏ အဖြစ်မူလည်းဖြစ်သော အဖန်တလဲလဲစုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော လျစ်လျူ၊အားဖြင့် အညီအညွတ်တည်သည်မူလည်းဖြစ်သော ပညာသည်။ သခ်ၢိရုပေက္ခာသု၊ သခ်ၢိရကိုလျစ်လျူ၊ရှုခြင်းတို့ဦး။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပ ။ ဥပါယာသံ၊ ကို။ မုဥ္စိတုကမ္ယတာပဋိသင်္ခါ-သန္တိဌနာပညာ၊ သည်။ သခ်ၢိရုပေက္ခာသု၊ တို့ဦး။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပ ။ ဘယံ၊ ဘေးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ပ။ သာမိသံ၊ သာမိသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ပ။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။

၁-မုဥ္စိတုကမ္ယတာဉာဏ် မုဥ္စနုပါယကရဏဉာဏ်တို့သည်လည်း သခ်ၢိရတို့ဦး ဥပေက္ခာ နေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သခ်ၢိရုပေက္ခာဟူသော အမည်ရှိကုန်သည် သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု နှလုံးပိုက်၍ ဣဒံ သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏံ ဧကမေဝ တီဏိ နာမာနိ လဘတိ-ဟူသတည်း။ ဤပါဠိဖြင့် သခ်ၢိရုပေက္ခာဟူသော ဝေါဟာရသည် မုဥ္စိတုကမ္ယတာစသော ဉာဏ်အပေါင်းလျှင် အရာရှိ၏ဟု ပြသည်။ (ပြည်)

သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပ ။ ဥပါယာသော၊ သသည်။ သခ်ါရာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မုဠ္ဠိတုကမျှတာပဋ္ဌိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာပညာ၊ သည်။ သခ်ါရပေကွာသု၊ တို့၌။ ဉာဏ်၊ မည်၏။]

၇၇၀။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ မုဠ္ဠိတုကမျှတာ စ၊ လွှတ်လိုသည်၏ အဖြစ်လည်း ဟုတ်၏။ သာ၊ ထိုလွှတ်လိုသည်၏အဖြစ်ဟူသည်။ ပဋ္ဌိသခ်ါ စ၊ အဖန်တလဲလဲစုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း ဟုတ်၏။ သန္တိဋ္ဌနာ စ၊ လျှစ်လျူ၊အားဖြင့် အညီအညွတ်တည်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသုံးပါးသောသတ္တိကြောင့်။ မုဠ္ဠိတုကမျှတာပဋ္ဌိသခ်ါသန္တိဋ္ဌနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌဘာဝေ၊ မဂ်၏ရှေးအဖို့၌။ နိုဗ္ဗိဒါဉာဏေန၊ နိုဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြင့်။ နိုဗ္ဗိန္ဒဿ၊ ငြိုးငွေ့သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပ္ပါဒါဒိနိ၊ ဥပ္ပါဒပဝတ္တစသည်ကို ညွှန်းသဖြင့် ဆိုအပ်သောသခ်ါရတို့ကို။ ပရိစ္စဇိတုကာမတာ၊ ထိုသခ်ါရတို့၌ တပ်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်သဖြင့် စွန့်လိုသည်၏အဖြစ်သည်။ မုဠ္ဠိတုကမျှ-တာ၊ လွှတ်လိုသည်၏အဖြစ်မည်၏။ မုဠ္ဠနဿ၊ လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယ-ကရဏတ္ထံ၊ အကြောင်းကိုပြုခြင်းငှါ။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ပဋ္ဌိသခ်ါနံ၊ အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပဋ္ဌိသခ်ါ၊ မည်၏။ မုဠ္ဠိတ္တာ၊ အာလယကင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့် ငဲ့ကွက်ခြင်းကို စွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့် လွှတ်၍။ အဝသာနေ၊ ထိုသို့စွန့်လွှတ်ခြင်းကို ပြုခြင်း၏အဆုံးနောက်ကာလ၌။ အဗ္ဗု-ပေက္ခနံ၊ လျှစ်လျူ၊ရှုခြင်းသည်။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ အညီအညွတ်တည်သည် မည်၏ ၁။ ယံ သခ်ါရပေကွာဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဥပ္ပါဒေါ။ပ။ သခ်ါရပေကွာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ဥပ္ပါဒေါ၊ ဒသည်။ သခ်ါရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အဗ္ဗုပေက္ခတိ၊ လျှစ်လျူ၊ရှု၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သခ်ါရပေကွာ၊ မည်၏။] ဧဝံ၊ (အဗ္ဗုပေက္ခနအခြင်းအရာတူသောအားဖြင့် မုဠ္ဠိတုကမျှတာလည်းမည်၏၊ သန္တိဋ္ဌနာ လည်း မည်၏ဟု ဆိုအပ်သော) ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤဉာဏ်သည်။ ဧကမေဝ၊ တပါးသာတည်း။

၇၇၁။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤဉာဏ်ကို။ ဧကမေဝါတိ၊ တပါးဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊

၁-အကြင်ရှေ့ဆလောက် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ပြေးဝင်းခြင်းသည် မပြည့်စုံသေး၊ ထိုရှေ့လောက် စုံစမ်းစိစစ်ခြင်းဌာလည်း လျှစ်လျူ၊နေသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အစဉ်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုရည်၍ အဗ္ဗုပေက္ခနံ သန္တိဋ္ဌနာ-ဟူသတည်း။ (ပြည်)

၏။ ယာ စ။ပ။ နာနန္တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ယာ စ မုဠ္ဠိတုကမျတာ၊ အ[ကြင်]မုဠ္ဠိတုကမျတာဉာဏ်သည်ရင်း။ ယာ စ ပဋ္ဌိသခ်ၢိ-နုပဿနာ၊ အ[ကြင်]ပဋ္ဌိသခ်ၢိနုပဿနာဉာဏ်သည်ရင်း။ ယာ စ သခ်ၢိရုပေက္ခာ၊ အ[ကြင်]သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ်သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားတို့သည်၊ ဝါ။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသော ဉာဏ်တို့သည်။ (ဤနောက်ဝိကပ်၌ ဓမ္မ-သဒ္ဒါ ဉာဏပရိယာယ်တည်း) ကေတ္ထာ-ကေသဘာဝေ။ တူသောသဘောရှိကုန်၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါ မျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။]

၇၇၂။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိဂတသခ်ၢိရုပေက္ခာ၊ ရအပ်သော သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ်ရှိသော။ ဣမဿ ကုလပုတ္တဿ၊ ဤအမျိုးသား၏။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ သိခါပ္ပတ္တာ၊ အထွတ်အမြတ်သို့ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဟူဆိုအပ်သော မဂ်သို့ဆိုက်သောကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိခါပ္ပတ္တဝိပဿနာတိ ဝါ၊ သိခါပ္ပတ္ထ-ဝိပဿနာဟူသည်ရင်း။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီတိ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဟူသည်ရင်း။ ဧတံ နာမံ၊ ဤအမည်သည်။ သခ်ၢိရုပေက္ခာဒိဉာဏတ္တယသော၊ သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ် အနုလောမဉာဏ် ဂေါတြဘူဟူမှတ်အပ်သော ဉာဏ်သုံးပါးအပေါင်း၏သာလျှင်။ နာမံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထို ဝိပဿနာသည်။ သိခံ ဥတ္တမဘာဝံ၊ အထွတ်အမြတ်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တတ္တာ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သိခါပ္ပတ္တာ၊ သိခါပ္ပတ္တမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ အရိယမဂ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဋ္ဌာ။ နိမိတ္တဘူတတော၊ ဝိပဿနာ၏အာရုံ နိမိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဘိနိဝိဒ္ဓ-ဝတ္ထုတော စေဝ၊ ဝိပဿနာဖြင့် (အာရုံပြုခြင်းဟူဆိုအပ်သော သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်) နှလုံးသွင်းသုံးသပ်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဝတ္ထုမှုရင်း [1]။ အဇ္ဈတ္တပဝတ္တတော စ၊ မိမိသန္တာန်၌မပြတ်ဖြစ်သော ကိလေသာအယဉ် ဥပါဒိန္နခန္ဓာအယဉ်ဟူသော ပဝတ္တမှုရင်း။ ဝုဋ္ဌာနတော၊ ထသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌာနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝုဋ္ဌာန

၁-ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာပဌမကကို မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော်ရင်း မဝင်သော်ရင်း သူစိမ်းပြင်ပအားဖြင့် ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဗဟိဒ္ဓဟူဆိုအပ်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

မည်သောမဂ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနီ၊ မည်၏။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဃဋ္ဋိယတိ၊ စပ်အပ်၏၊ ဝါ၊ စပ်မိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း ၁။

၇၀၃။ တတြ၊ ထိုအဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတော ဝုဋ္ဌာနတော -ဟူသောသခ်ေပ စကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အဘိနိဝေသဝုဋ္ဌာနာနံ၊ အဘိနိဝေသနှင့် ဝုဋ္ဌာနတို့ကို။ အာဝိဘာဝတ္ထာယ၊ ထင်စွာပြခြင်း အကျိုး၄၂။ မာတိကာ၊ (အဗ္ဗတ္တာ ဗဟိဒ္ဓ ရူပါ ရူပ ပဋ္ဌာနဒ္ဒ လက္ခဏတ္ထယ၏ အစုမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သော) ဥဒ္ဒေသတည်း။ အဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော တရားတို့၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၍။ အဗ္ဗတ္တာ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သော တရားမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏၂။ အဗ္ဗတ္တံ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သော တရားမှ။ [၃၀၀] ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သော တရားတို့၌။ အဘိနိဝိ-သိတ္ဘာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ အဗ္ဗတ္တာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ ရူပါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ အရူပါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ ရူပါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကေဝ-ဟာရေန၊ တပ်ပြိုင်နက် အားဖြင့်၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း။ ပဗ္ဗဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ၍။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိ-သိတ္ဘာ၊ ၍။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနိစ္စ-

---

၁-အဘယ်သို့ ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာပဋ္ဌာနနိမိတ်မှထသနည်း၊ အဘယ်သို့ကား အဗ္ဗတ္တပဝတ္တမှ ထသနည်း?ဟူမူ-ဝုဋ္ဌာနဒ္ဒ နောသံ အာရမ္မဏာကရဏံ အာယတိံ အနုပ္ပတ္တိမမ္မတာပါဒနဒ္ဒ။ ဣဂ်ာ။ ခန္ဓာပဋ္ဌာနနိမိတ်တို့ကို အာရုံမပြုခြင်းသည် ထိုနိမိတ်မှ ထသည်မည်၏၊ နောင်အခါ၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည် အဗ္ဗတ္တပဝတ္တမှ ထသည်မည်၏ ဟူလို။ (ပြည်)

၂-နှ ပဋ္ဌမျာယမံဘာဝေါ။ ကုစိတိအဒိကာရတော-ဟူရကား ပဋ္ဌမိဝိကတ်ဖြစ်၍ အံမပြုရသတည်း။ အကယ်၍ အဗ္ဗတ္တံ-ရှိအံ့၊ ကစ္စည်းစာတော်ကို လွန်သတည်း။ အဗ္ဗတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိ ဟူသော ဤစကားကို ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၏ အဗ္ဗတ္တာရမ္မဏ၏ အဖြစ်ကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုသတည်း။ နိပ္ပရိယာယ်အားဖြင့်ကား မဂ်သည် အလုံးစုံမှ ထသလျှင်ကတည်း။ (ပြည်)

တော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။

၇၇၄။ ကထံ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အဘယ်သို့ထသနည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ယောဂါဝစရသည်။ အာဒိတောဝ၊ အစ၌လျှင်။ အဇ္ဈတ္တသခ်ၢိရေသု၊ အဇ္ဈတ္တသခ်ၢိရတို့၌။ အဘိနိဝိသတိ၊ ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ တေ သခ်ၢိရေ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တ-သခ်ၢိရတို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ သုဒ္ဓ-အဇ္ဈတ္တဒဿနမတ္တေနေဝ၊ သက်သက်သော အဇ္ဈတ္တသခ်ၢိရကို ရှုကာမျှဖြင့် သာလျှင်။ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဟူသော ဝုဋ္ဌာနသည်၊ ဝါ၊ မဂ်ဖြင့် ထခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗမေဝ၊ ရှုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရသ၊ သူတပါး၏။ ခန္ဓေပိ၊ ခန္ဓာတို့ကိုရင်း။ အနုပါဒိန္နသခ်ၢိရေပိ၊ တို့ကိုရင်း။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ ကာလေန၊ ရံခါ၊ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သော သခ်ၢိရအပေါင်းကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓ-ဖြစ်သောသခ်ၢိရတို့ကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သောသခ်ၢိရကို။ သမ္မသနကာလေ၊ သုံးသပ်သော ကာလတွင်။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဃဋ္ဋိယတိ၊ စပ်၏။ အယံ၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ အဇ္ဈတ္တာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ ထသည်မည်၏။

ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဝါ၊ အဖို့တပါး။ အဃ၊ ထိုယောဂါဝစရ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ သမ္မသနကာလေ၊ သုံးသပ်သောအခါ၌။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သစေ ဃဋ္ဋိယတိ၊ အကယ်၍ စပ်သည်ဖြစ်အုံ။ အယံ၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ မည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဘာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ မှရင်း။ အဇ္ဈတ္တာ စ၊ မှရင်း။ ဝုဋ္ဌာနေပိ၊ ထခြင်း၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၇၈၅။ အပရော၊ တဉီးသော ယောဂီသည်။ အာဒိတောဝ၊ လက်ဦး အစ၌လျှင်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အဘိနိဝိသိသတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဝါ၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ၏။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘူတရူပဠု၊ ဘူတရုပ်ကိုရင်း။ ဥပါဒါရူပဠု၊ ဥပါဒါရုပ်ကိုရင်း။ ရာသိ ကတ္ဝာ၊ တပေါင်း တစုတည်းပြု၍။ ပဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဒ္ဓရူပဒဿန-မတ္တေန၊ သက်သက် ရုပ်ကို ရှုခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ အရူပံပိ၊ နာမ်ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌမ္ဘမေဝ၊ ရှုအပ်သည် သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကိုရင်း။ သညံ၊ ကိုရင်း။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကိုရင်း။ ဝိညာဏဠု၊ ကိုရင်း။ ဣဒံ၊ ဤဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တရားလေးပါးသည်။ အရူပံ၊ နာမ်တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ကာလေန၊ ခါ။ အရူပံ၊ ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဝေါ၊ သို့။ သမ္မသတောဝ၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ရူပသမ္မသနကာလေ၊ ၌။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ဃဋ္ဋိယတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ ရူပါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝါ၊ တပါး။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ အရူပသမ္ম-သနကာလေ၊ ၌။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ဃဋ္ဋိယတိ၊ အံ့။ ရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ အရူပါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ ၏။ အရူပေ၊ ၌။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ အရူပါ စ၊ မှရင်း။ ရူပါ စ၊ မှရင်း။ ဝုဋ္ဌာနေပိ၊ ၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏[1]။

၁-ရုပ်၌ ဝိပဿနာကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဝိပဿနာယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နာမ်၌ ဝိပဿနာကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည် ယေဘုယျ အားဖြင့် သမထယာနိကပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်၏၊ နှလုံးသွင်း၏ဟူသည်ကိုလည်း ဝိပဿနာ၏ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သောနာမ်ကို လက္ခဏရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်စသောအားဖြင့် ပိုင်းခြား ခြင်းဟူ၍ သိအပ်၏။ ထိုကြောင့် လက်ဦးစွာ ရုပ်ကို လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာန်ပဒဋ္ဌာန် အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းသည် ရုပ်၌နှလုံးသွင်းခြင်း မည်၏၊ နာမ်၌ နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုသိအပ်၏။ (ပြည်)

[၇၇၆] ပန၊ တပါး။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော တေဘူမက နာမ် ရုပ်တရားအပေါင်းသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တေဘူမကနာမ်ရုပ်တရား အလုံးစုံသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်ချည်းနှင်နှင်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဧဝမေव၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနကာလေ၊ ထသောကာလ၌။ ကေပေါ်ဟာရေန၊ တပြိုင်နက် တချက်တည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တပေါင်းတစုတည်းဖြစ်၍။ ပဋ္ဌဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ ၏[1]။

၁-ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ဥဒယဗ္ဗယ ပရိဂ္ဂဏှန အဖြစ်အပျက်ကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ်ဟူသော ဝိပဿနာဘိနိဝေသကို အဌကထာဆရာပြအပ်သောကြောင့် နာမ်ရုပ်တရားကို မသိမ်းဆည်း ထိုနာမ်ရုပ်တရား၏ အကြောင်းကိုလည်း မသိမ်းဆည်း ကခ်ၢိဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိကိုမဖြစ်စေပဲ ဘင်ဉာဏ် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် စသော ကိုးပါးသော ဉာဏ်ကို အစဉ်အတိုင်း မဖြစ်စေပဲ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဘခု ပုံပုံတုတ်တုတ်ဖြင့် သာလျှင် နိဗ္ဗာန်ကိုရ၍ ဝုဋ္ဌာနဖြစ်လေယောင်တကားဟု ယုံမှားသံသယရှိရာသောကြောင့် ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ ကာမံ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှနံ အဘိနိဝေသောတိ ဒဿိတံ။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ ပန ရူပါရူပဓမ္မေ တေသဉ္စ ပစ္စယေ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သခ်ၢေပနေဝ ဝိပဿနာဉာဏံ စာရေန္တော ဉာဏုတ္တရော ယထာနိသိန္နောဝ ဉာဏပဋ္ဌိပါဋိယာ ခိပ္ပမေဝ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ကေပေါ်ဟာရေန ပဋ္ဌဟိ ခန္ဓေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ ဟု ဒ္ဋိကာ၌မိန့်သည်။

ယံကိဉ္စိ ။ပ။ ဓမ္မန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂဏှနံ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိမ်းဆည်းသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို။ အဘိနိဝေသောတိ၊ ဝိပဿနာ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူ၍။ ကာမံ ဒဿိတံ၊ အကယ်၍ပြအပ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပြုအပ်သည်ဖြစ်သော်လည်း။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ အကြင် အကြင်ဉာဏ်အား ထင်ကျန်သော။ ရူ ါရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို။ သခ်ၢေပ-နေဝ၊ ရုပ္ပနဋ္ဌေန ရူပံ, နမနဋ္ဌေန နာမံ-ဟုအကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ သိမ်းဆည်းပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တရားနာမ်တရားတို့၏။ ပစ္စယေ စ၊ အဝိဇ္ဇာသခ်ၢိရတဏှာ ကံ ဥပါဒါန်စသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ သခ်ၢေပနေဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ စာရေန္တော၊ လျင်စွာ စိုင်းနှင်သော။ ဉာဏုတ္တရော၊ လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယထာနိသိန္နောဝ၊ ထိုင်နေမြဲတိုင်းသော ဣရိယာပုထ်ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဉာဏပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ ဥဒယဗ္ဗယ-ဉာဏ် ဘင်ဉာဏ် ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် အာဒီနဝဉာဏ် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် မုဉ္စိတုကမျတာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သခ်ၢိရုပေက္ခာဉာဏ် အနုလောမဉာဏ် အစဉ်အားဖြင့်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာလျှင်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍သိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေပေါ်ဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓစသော ဝေဖန်ခြင်းကိုမပြု တစုတည်းသာလျှင်။ ပဋ္ဌဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ ထသည်မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟူသော တခုတည်းသော အဘိနိဝေသကို ပြအပ်သော်လည်း မိမိပါရမီရှေလေ့လာဘူးသော ဝုသီဘော်ပြ၍ လက်ထက်ဥသျှစ်သို့ ထစ်ဟစ်

[၃၀၁] ၃၇၃။ ကောဝ၊ တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဒိတောဝ၊ ဌ္ဌလျှင်။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ သုံးသပ်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသနမတ္တောနေဝ၊ သုံးသပ်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ မဂ်ဟူသော ထခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုက္ခတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနတ္တတောပိ၊

ထင်ထင် ရှေးရှုထင်လာသော ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိသောရုပ်ကို အတွင်းဝင်သော အပြားအားဖြင့် တပါးမက မျိုးသောအပြားရှိသည် ဖြစ်သော်လည်း ရုပ္ပနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန်တတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏- ဟု အကျဉ်းအားဖြင့်သာ လက္ခဏာကို သိမ်းဆည်း၍ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ်နာမ်တရား လေးပါးကို တပါးမက မျိုးသောအပြားရှိသော်လည်း နမဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ညွှတ်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏-ဟု အကျဉ်းအားဖြင့်သိမ်းဆည်း၍ ထိုနာမ်ရုပ်တရားတို့၏ အကြောင်းကိုလည်း အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာ တဏှာ ဥပါဒါနံ ဘဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝသည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းမည်၏-ဟူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့်သာ သိမ်းဆည်း၍ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ကို တိတိမြေပြင် သိန္ဓောနှင်သို့ လျင်မြန်စွာပြေးသွားစေ၍ သူမျှားထက် လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိရကား ဣရိယာပုထ် မပြောင်းမရွှေ့ တဆွေမလှမ်း ဘုရားရှေမှောက်တော်စသည်၌ ဒေသနာကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဧးလွှတ်လျက် ထိုင်နေမြဲသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်သာလျှင် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဘင်ဉာဏ်စသော ဉာဏ်ကိုးပါးအစဉ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ သစ္စာလေးပါးကိုထိုးထွင်း၍ သိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် တပြိုင်နက်အားဖြင့် အဋ္ဌင်္ဂဟိတ္ထစသော ဝေဖန်ခြင်းကိုမပြု တစုတည်းဖြင့်သာလျှင် ငါးပါးသောခန္ဓာတို့မှ ထသည်မည်၏ဟူလို။

ဤသို့ဆိုအပ်သည်မှတပါးသော အမျှားအားဖြင့် အနက်ကို ယူချေသည်ရှိသော် အဘယ် အပြစ် ရောက်ရာသနည်း?ဟု ဆစ်ဖွယ်ရှိပြန်သောကြောင့်အညထာ ဧကေနေဝ လောကိယ-စိတ္တေန ပဋ္ဌန် ခန္ဓာနံ ပရိဂ္ဂဟပရိဇာနနာဒီနံ အသမ္ဘဝတော-မိန့်သော်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အညထာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှဟပါးသော အပြားအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ အနက်ကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကေနေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ လောကိယစိတ္တေန၊ လောကီစိတ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌန် ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟပရိဇာနနာဒီနံ၊ လက္ခဏာစသော အားဖြင့်ရင်း, အကြောင်းအားဖြင့်ရင်း, သိမ်းဆည်းခြင်း ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းစသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။

မဖြစ်သင့်သည်ကို ထင်ရှားပြလို၍ နဟိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ တနည်း မဖြစ်သင့်သည်ကို ယုတ္တိအားဖြင့် မြဲစေလို၍ နဟိ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဒီ ဧကဋ္ဌ အာရမ္မဏံ ကာတုံ သက္ကာ-ကို မိန့်သော်။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြဒုံ။ ဝါ၊ ဟိ၊ သင့်စ္ဆ။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာဒီ၊ သနိဒဿန-သပ္ပဋိဃ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃတရားကို။ ဧကဋ္ဌ၊ တပေါင်းတည်း။ အာရမ္မဏံ ကာတုံ၊ အာရုံပြုခြင်းငှါ။ နဟ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

အသင့်အလျောက်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရအံ့နည်း?ဟု စုဒ်ရှိရကား ယသ္မာ ပန ကောဝါရ ဉာဏေန ဖဿိတံ၊ ပုန တံ ဖဿိတမေဝ၊ (ပုန နဟ တံ ဖဿိတဗ္ဗမေဝ-သီမူ) တာဒိသဿ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ-မိန့်သော်။ (ဋီကာ စကားချည်း) ပန၊ အသင့်အလျောက်ကိုဆိုအံ့။

ဖြင့်ရင်း။ သမ္မသိတဗ္ဗမေ၀၊ သုံးသပ်အပ်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ အနတ္တတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ သမ္မသတိ၊ ၏။ ဧ၀ံ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂိအား။

ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကဝါရံ၊ တကြိမ်။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်တရားကို။ ဖဿိတံ၊ တွေ့ထိအပ်၏။ ပုန၊ ဖန်။ တံ၊ ထိုတကြိမ်တွေ့ထိအပ်သော နာမ်ရုပ်တရားသည်။ ဖဿိတမေ၀၊ တွေ့ထိပြီးသည်သာတည်း။ (သမ်မှကဲ့အလိုအားဖြင့်-တံ၊ ထိုတကြိမ်တွေ့ပြီးသောနာမ်ရုပ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ နဖဿိတဗ္ဗမေ၀၊ မတွေ့အပ်တော့သည်သာတည်း။ ၀၊ တွေ့ရန်မလိုတော့သည်သာတည်း-ဟု အနက်ပေး။ (ဆ-သံ-သော) တာဒိသဿ၊ ထိုသို့လျင်မြန်အားသန်သော ဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ ကျမ်းဂန်သိမြင် ရှေးဆရာသခင်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆုံးဖြတ်တော်မူကုန်၏။ အခိပ္ပါယ်ကား အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်နာမ်ရုပ်တရားကို တကြိမ်ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်၏။ ဉာဏ်သန်သည်ဖြစ်၍ မိုးယံးကြိုးကျသို့ တွေ့ချက်နာရကား ထိုနာမ်ရုပ်တရားကို တဖန်တွေ့ဖွယ်မရှိ တွေ့ပြီးမည်သည်သာတည်း။ ဉာဏ်လေး ဉာဏ်ထိုင်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း နမော တဿ-ကို ရွတ်လတ်သော် နမော တဿ နမော တဿ-ဟု မတတ်နိုင်ပဲ အဖန်တလဲလဲ ရွတ်၏။ သို့မဟုတ် ဝဇိရစိန်လက်နက်သည် ပစ်ချက်နာ၍ တဖန် ထပ်ဖွယ်မရှိ သိသိညက်ညက်ကျေသကဲ့သို့ မျက်စိတမှိတ်၌ ကုဋေသိန်းသန်းမျှမကဖြစ်သော ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်အစုသည် အမှုသမ်းရလျက် အချည်းစည်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ကိစ္စပြေကုန်လွယ်သည်။ ဉာဏ်ထိုင်းဉာဏ်လေး နုံ့နှေးသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဘဝင်အကျမျှားရှင်ရင်း အကြားအကြား၌ အခြားသောအာရုံ၌ ပြေးရှင်ရင်း ကိစ္စမပြီးနိုင် နှေးဖျည်းသကဲ့သို့မဟုတ်၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော ထက်မျက်လျင်မြန်အားသန်သော ဉာဏ်ရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိပဿနာပညာအစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သည်ဟူလို။ ဝဒန္တိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် ဤအဆုံးအဖြတ်သည် လက်ဖြစ် အတ္တနော-မတိ မဟုတ်ပေဘူး၊ ကျမ်းဂန်သိမြင် ရှေးဆရာအရှင်တို့မှ ပရံပရလဒ္ဓေါပဒေသ ရသော စကားဖြစ်ပေသည်ဟူသော အနက်ကိုပြသည်။ ဤဒီကာကျမ်းပြုဆရာသည် လဒ္ဓေါပဒေသကိုသာ ထုတ်ဖော်ပြရသဖြင့် အဖု အဆစ် အနှစ် သက်သက် ကျမ်းအမျက်သည် အလွယ်တွင် သိနိုင်ခက်သည်မဟုတ်၊ လျှိုနှက်သုံးချောင်း ကဲ့ကြောင်းဝှက်ဖုံး ဝါးလုံးခြောက်ဆယ်ဖြတ်သော ဓားကဲ့သို့ အားသန်စွာလှ ရှုနစ္စုးဝင် လျင်မြန်သော ဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အရာသာဖြစ်သည်ဟူသော အနက်ကို သာမျတ္တအားဖြင့် ပြသတည်း။ ဇာတိရှစ်မည်၊ ပုလဲရည်တွင်၊ စံတည်လွန်ကဲ၊ တိမ်တိုက်ထဲက၊ ပုလဲမှုးပြည့်၊ အာနီမှည့်နှင့်၊ နှိုင်းရှည့်စာနာ၊ မြင်ခဲစွာသား၊ မဟာဒုဒ္ဒသတ်၊ ဓိပ္ပါယတ်သ၊ ဆတ်ဆတ်မှန်စွာ၊ သိစိမ့်ဗျါဟု၊ ဥဒ္ဒေသရှာသယ၊ နိသမ္ဘကာရီ၊ ပီပီကျင့်သုံး၊ နှလုံးဆေးငြိမ်၊ ကျမ်းဆီစိမ်၍၊ မ္ဘေသိမ်ပျော့အိ၊ မနောရှိသည်၊ မေဓိယ=ဇ၊ ထေရ်ကုံငလျှင်၊ ဉာဏသတိ၊ လက်စွဲရှိလျက်၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာအနု၊ ရှုမြော်သေသပ်၊ ပြုတ်တုဟပ်သို့၊ ကြပ်ကြပ်စီစီ၊ ထီထီခိုက်ခိုက်၊ သိုက်မြိုက်သေချာ၊ ဖေရှာ ပွတ်နှည်း၊ ကျမ်းဆီရည်ကို၊ ရှေ့ပြည်အမြိုက်၊ စိုက်စိုက်တင်နာ၊ လိုက်စရာဟု၊ သဒ္ဓါဖွားဖွား၊ လွန်တိုးပွါးလျက်၊ ငါးခန်းတိုက်၌၊ သိုက်မြိုက်သိုမှီး၊ ပညာကြီး၍၊ ဟန်ဆီးရန်မက်၊ ဟူးဟူးထွက်သည်၊ အမျက်ဒေါသ၊ မာနတံခွန်၊ မလွန်လှည့်ခွါ၊ ဘာ၀နာလမ်းမှန်၊ မဖောက်ပြန်၍၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသည်၊ ဘေးမဲ့ပြည်သို့၊ သာကြည်ရောက်ပစေသတည်း။ (ပြည့်)

အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ သမ္မသနကာလေ၊ ၌။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အုံ့။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်ရင်း။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်ရင်း။ သမ္မသနကာလေ၊ ၌။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤယောဂီသည်။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ၊ မည်၏။ ဒုက္ခတော။ ဖြင့်။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ၍။ သေသဝုဋ္ဌာနေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဝုဋ္ဌာနတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၇၀၀။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယောပိ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း[1]။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ဝိပဿနာကို ဖြစ်စေ၏။ ယောပိ၊ သည်လည်း။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ၏။ ယောပိ၊ သည်လည်း။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာန-ကာလေ စ၊ ထသောအခါ၌ကား။ အနိစ္စတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ အုံ့။ တယောပိ ဇနာ၊ ဤသုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ အဓိမောက္ခဗဟုလာ၊ အဓိမောက္ခ အဖြစ်များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိလဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ လွတ်ကုန်၏။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ပဌမမဂ်ခဏ၌။ သဒ္ဓါ-နုသာရိနော၊ သဒ္ဓါနုသာရိမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တသု ဌာနေသု၊ ခုနစ်ပါးသောအရာတို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒုက္ခတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အုံ့။ တယောပိ ဇနာ၊ တို့သည်လည်း။ ပဿဒ္ဓိ-ဗဟုလာ၊ ပဿဒ္ဓိအဖြစ်များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ရှစ်ဌာနတို့၌။ ကာယသက္ခိနော၊ ကာယသက္ခိ

၁-အဘိနိဝေသဝုဋ္ဌာနတို့တွင် အဘိနိဝေသသည် အကာရဏတည်း၊ ဝုဋ္ဌာနသည် သာလျှင် ပမာဏတည်း၊ ထိုကြောင့် အောက်၌ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိမောက္ခအရိယ ဝိဘာဂတို့သည်လည်း ဝုဋ္ဌာနအားဖြင့်သာ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ပြခြင်းငှါ ဧတ္ထ စ ယောပိ- စသည်ကို အားထုတ်သော်။ (ပြည်)

မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရူပစျာနံ၊ သည်။ ပါဒကံ၊ အခြေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအရူပစျာန်ကို အခြေပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဂ္ဂဖလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဥဘတောဘာဂ-ဝိမုတ္တော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ နေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနုတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တယောပိ ဇနာ၊ တို့သည်လည်း။ ဝေဒဗဟုလာ၊ ပညာအဖြစ်များ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ သုညတာဝိမောက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ဓမ္မာနုသာရိနော၊ ဓမ္မာနုသာရိမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒိဋ္ဌိပတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိပတ္တမည်ကုန်သည်။ အဂ္ဂဖလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပညာဝိမုတ္တာ၊ ပညာဝိမုတ္တမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၇၇၉။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပုရိမပစ္ဆိမညာဏေဟိ၊ ဘယတုပဋ္ဌာန အစရှိသော ပုရိမညာဏ် ဂေါတြဘူအစရှိသော ပစ္ဆိမညာဏ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကား။ ဣမိဿာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ အာဝိဘာ-ဝတ္ထုံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ၊ ဒ္ဒါဒသ ဥပမာ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဥပမာတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုဥပမာတို့၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥဒ္ဒါနံ-ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းတည်း။

ဝဂ္ဂုလိ၊ လင်းနို့ငင်း။ ကဏ္ဍသပ္ပေါ စ၊ မြွေဟောက်ငင်း။ ဃရံ၊ အိမ်။ ဂေါ၊ နွားမ။ ယက္ခီ၊ ဘီလူးမ။ ဒါရကော၊ သူငယ်။ ခုဒ္ဒံ၊ အစာတော်မွတ်ခြင်း။ ပိပါသံ၊ ရေသိတ်ခြင်း။ သီတံ၊ အအေး။ ဥဏှံ၊ အပူ။ ဝိသေန၊ အဆိပ်နှင့်။ သဟ၊ ကား။ အန္ဓကာရဏ္ဍ၊ အမိုက်တိုက်ငင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။ (ဤဥပမာတို့ကို ဤအရာ၌သာ ဆောင်သင့်သလော)

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမာ ဥပမာ၊ ဤဥပမာတို့ကို။ ဘယတုပဋ္ဌာန-တော၊ ဘယတုပဋ္ဌာနညာဏ်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ အာဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋေယျုံ၊ သင့်ကုန်ရာ၏။ (တံတံညာဏဋ္ဌာနိယ၊ ထိုထို ညာဏ်အရာ၌ တည်သော။ ဥပမာဝတ္ထုနော၊ ၏။ လဗ္ဘမာနတော၊ ရသင့်သော

ကြောင့်တည်း။) ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမသို့ ဌာနေ၊ ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာအရာ၌။ အာဟာရိယမာနာသု။ ဆောင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဘယတုပဋ္ဌာနတော၊ မှ။ ယာဝဖလဉာဏာ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တိုင်အောင်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောဉာဏ်သည်၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ဉာဏ်ကိစ္စသည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝေမဇ္ဈေ ဌတ္တာ ဝိဘာဝိယမာနတ္တာ။ ဟိတ်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓေဝ၊ ဤဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာအရာ၌သာလျှင်။ အာဟာရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌ဆိုအပ်ကုန်၏။

[၃၀၂] ၃၉၀။ ဝဂ္ဂုလီတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသစ်ပင်၌။ ပုဗ္ဗံ ဝါ၊ အပ္ပင့်ကိုရင်း။ ဖလံ ဝါ၊ အသီးကိုရင်း။ လဘိဿာမိ၊ ရလတ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ပဠုသာခေ၊ ငါးခက်ရှိသော။ မဓုကရုက္ခေ၊ သစ်မည်စည်ပင်၌။ နိလီယိတ္တာ၊ ဝင်နား၍။ ကေ သာခံ၊ တခက်ကို။ ပရာမသိတ္တာ-ဝိမံသိတ္တာ၊ စုံစမ်း၍။ တတ္ထ၊ ထိုအခက်၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ပုဗ္ဗံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဖလံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဂယှ၊ ပဂံ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကို။ နှ အဒ္ဒသ၊ မမြင်။ ကေ သာခံ၊ တခက်ကို။ ဝိမံသတိ ယထာ၊ စုံစမ်းသကဲ့သို့။ ဧवं-တထာ၊ တူ။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအခက်ကိုရင်း။ တတိယံ၊ ကိုရင်း။ စတုတ္ထံ၊ ကိုရင်း။ ပဠုမံပိ သာခံ၊ ပဠုမအခက်ကိုရင်း။ ပရာမသိတ္တာ၊ စုံစမ်း၍။ (ဂယှ၊ ပဂံ၊ ကို။) နှ အဒ္ဒသ၊ မမြင်။ သာ၊ ထိုလင်းနို့သည်။ အယံ ရုက္ခော၊ သည်။ အဖလော ဝတ၊ အသီးမဲ့စွ တကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသစ်ပင်၌။ ဂယှ၊ ပဂံ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အပ္ပင့်အသီးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ တသ္မိံ ရုက္ခေ၊ ၌။ အာလယံ၊ တပ်ခြင်းကို။ ဝိဃာတေတ္တာ၊ စွန့်၍။ ဥဇုကာယ သာခါယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်တက်သောအခက်သို့။ အာရုယှ၊ တက်၍။ ဝိဌပန္တရေန၊ သစ်ခွကြားမှ။ သီသံ နီဟရိတ္တာ၊ ဦးခေါင်းဖော်၍။ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေတ္တာ၊ အထက်သို့မြော်၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဥပ္ပတိတ္တာ၊ ပျံတက်၍။ အညသ္မိံ ဖလရုက္ခေ၊ တပါးသော အသီးရှိသောသစ်ပင်၌။ နိလီယတိ၊ ဝင်နား၏။

တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဝဂ္ဂုလီ ဝိယ၊ လင်းနို့ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဠုသာခေါ မဓုကရုက္ခော ဝိယ၊ ငါးခက်ရှိသော သစ်မည်စည်ပင်ကဲ့သို့။ ပဠုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊

ထိုသစ်ပင်၌။ ဝဂ္ဂုလိယာ၊ ၏။ နိလီယနံ ဝိယ၊ ဝင်နားခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိ-နော၊ ၏။ ခန္ဓပဉ္စကေ၊ ၌။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုလင်းနို့၏။ ကေကံ ဘာခံ၊ တခုတခုသောအခက်ကို။ ပရာမသိတ္ဝာ၊ စုံစမ်း၍။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဂယှုပဂံ၊ ကို။ အဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အဝသေသသာခါပရာမသနံ ဝိယ၊ ကြွင်းသောအခက်တို့ကို စုံစမ်းခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ကို။ သမ္မသိတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၌။ ဂယှုပဂံ၊ ယူခြင်းငှါလျောက်ပတ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု သော နိစ္စသာရသုခသာရစသော အနှစ်ကို။ အဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အဝသေ-သက္ခန္ဓသမ္မသနံ၊ ကြွင်းသောခန္ဓာကို သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ အယံ ရုက္ခော၊ သည်။ အဖလော ဝတ၊ အသီးမဲ့စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ရုက္ခေ၊ ၌။ အာလယဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ၊ အာလယကိုစွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂိ-နော၊ ၏။ ပဉ္စသုပိ ခန္ဓေသု၊ တို့၌လည်း။ အနိစ္စလက္ခဏာဒိဒဿနဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာစသည်ကို မြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗိန္ဒဿ၊ လည်ဝယ်ဆဲ့ သောခွေးပုပ်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ငြီးငွေ့ရကား။ မုဉ္စိတုကမ္မတာဒိဉာဏတ္တယံ၊ မုဉ္စိတုကမ္မတာဉာဏ် ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ် သခ်ာရုပေကၠာဉာဏ် သုံးပါး အပေါင်းကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ဥဒုကာယ သာခါယ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် တက်သော အခက်၏။ ဥပရိ၊ အထက်သို့။ အာရောဟနံ ဝိယ၊ တက်ခြင်း ကဲ့သို့။ ယောဂိနော၊ ၏။ အနုလောမံ၊ အနုလောမဉာဏ်ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ သီသံ နီဟရိတ္ဝာ၊ ဦးခေါင်းဖော်၍။ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကနံ ဝိယ၊ အထက် မြော်ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ အာကာသေ၊ ၌။ ဥပ္ပတနံ ဝိယ၊ ပျံခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ အညသ္မိံ ဖလရုက္ခေ၊ ၌။ နိလီယနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဖလဉာဏံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏[1]။

၇၉၁။ ကဏ္ဍသပ္ပုပမာ၊ မြွေဟောက်ဥပမာကို။ ပဋိသင်္ခါဉာဏော၊ ၌။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ၊ ဤကဏ္ဍသပ္ပုပမာ၌။ ဥပမာသံသန္ဒနေ၊ ဥပမာနှင့်ဥပမေယျကို နှိုးနှောရာ၌။ သပ္ပဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ၊ မြွေကိုလွှတ်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။

၁-စိတ်၏ဝက်ဘာဝကို ပြုတတ်ကုန်သော မာယာစသည်တို့ကို ခွါသဖြင့် အနုလောမဉာဏ်၏ ဥဇုသာခသဒိသအဖြစ်ကို နိဗ္ဗာန်ကိုကြည့်သောအားဖြင့် ဂေါတြဘူဉာဏ်၏ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကနသဒိသအဖြစ်ကို တည်ရာမရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ တည်ခြင်းကြောင့် မဂ်ဉာဏ်၏ အာကာသေ ဥပ္ပတနသဒိသအဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏။ (သမ္ဘသခ်ါရဂတံ၊ ကို။ ဝိသေဓိတ္ဝာ၊ လွတ်၍။ နိမ္ဗာနသ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့်တည်း။) မုဏ္ဍိတ္ဝာ၊ မြှေကိုလွတ်ပြီး၍။ အာဂတမဂ္ဂံ၊ လာရာခရီးကို။ သြလောကေန္တသ၊ ကြည့်လျက်။ ဌာနံ ဝိယ၊ ရပ်ခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏။ (အသမ္မောဟပဋိဝေဓဝသေန၊ အသမ္မောဟပဋိဝေဓ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တ-နောပိ၊ မိမိဟူသောမဂ်ကိုလည်း။ ဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်တည်း။) ဂန္ဓာ၊ သွားမ်။ အဘယဒ္ဌာနေ၊ ဘေးကင်းရာအရပ်၌။ ဌာနံ ဝိယ၊ တည်ခြင်းကဲ့သို့။ ဖလဉာဏံ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏[1]။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

၃၉၂။ ဃရန္တိ၊ ကား။ ဃရသာမိကော၊ အိမ်ရှင်သည်။ သာယံ၊ ညအခါ၌။ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ စားသောက်၍။ သယနံ၊ အိမ်ရာသို့။ အာရုယ္ဟ၊ တက်၍။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ်မွေ့ခြင်းသို့။ သြက္ကန္တေ၊ သက်သည်ရှိသော်။ ဃရံ၊ အိမ်ကို။ အာဒိတ္တံ ကိရ၊ မီးလောင်သတတ်။ သော၊ ထိုအိမ်ရှင်သည်။ ပဗုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ နိုးလတ်၍။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဘီတော၊ ကြောက်သည် ဖြစ်၍။ အဋ္ဌယမာနော၊ ကိုယ်ကိုမီးမလောင်မီ။ သစေ နိက္ခမေယျ၊ အကယ်၍ ထွက်ပြေးရမူကား။ သာဓု ဝတ၊ အကောင်းကြီးစစ်စစ်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သြလောကယမာနော၊ ထွက်ရာအရပ်ကို ကြည့်သည် ရှိသော်။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ထွက်လတ်၍။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ခေမဋ္ဌာနံ၊ ဘေးကင်းရာ အရပ်သို့။ ဂန္တ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဃရသာမိကသ၊ အိမ်ရှင်၏။ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ သယနံ၊ သို့။ အာရုယ္ဟ၊ ၍။ နိဒ္ဒေ ဣက္ကမနံ ဝိယ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ ဗာလပုထုဇ္ဇနသ၊ ၏။ ခန္ဓပဉ္စကေ၊ တို့ကို။ အဟံ မမာတိ ဂဟဏံ၊ ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏။ ပဗုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ၍။ အဂ္ဂိ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဘီတကာလော ဝိယ၊ ကြောက်သောကာလကဲ့သို့။ သမ္မာပဋိပဒံ၊ ကောင်းသောအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ကျင့်၍။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ၏။ နိက္ခမနမဂ္ဂံ၊ ထွက်ရာလမ်းကို။ သြလောကနံ ဝိယ၊ ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့။ [၃၀၃] မုဏ္ဍိတုက-

---

[1] အဘယဒ္ဌာနေ ဌာနံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် အဘယဒ္ဌာနသို့ ရောက်ပြီးသည်ကိုဆိုသည်၊ ထိုအဘယဒ္ဌာနသို့ ရောက်အံ့သောဌာ၊ ကျင့်ခြင်းကိုမဆို။ (ပြည်)

မျှတာဉာဏံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏[1]။ မဂ္ဂဒဿနံ ဝိယ၊ လမ်းကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့။ အနုလောမံ၊ အနုလောမဉာဏ်ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ နိက္ခမနံ ဝိယ၊ မီးလောင်သော အိမ်မှထွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ (သင်္ခါရ-နိမိတ္တတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှ။ နိက္ခန္တတ္တာ၊ ထွက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။) ဝေဂေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ဂမနံ ဝိယ၊ ပြေးခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗပဒေသေသု၊ စွန့်အပ်သောအရပ် ယူအပ်သောအရပ်တို့၌။ သာဓုကံစ္စဝိသေသယောဂတော၊ ပြီးစေခြင်း ကိစ္စအထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။) ခေမဋ္ဌာနေ၊ ဘေးကင်းရာအရပ်၌။ ဌာနံ ဝိယ၊ သို့။ ဖလဉာဏံ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၉၃။ ဂေါတိ၊ ကား။ ဧကဿ၊ တယောက်သော။ ကဿကဿ၊ လယ်လုပ်သော ယောကျ်း၏။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အဖို့၌။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။ သြက္ကန္တဿ၊ ရောက်စဉ်။ ဝဇံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ ခြုံကိုဖောက်၍။ ဂေါဏာ၊ နွားတို့သည်။ ပလာတာ ကိရ၊ ပြေးကုန်သတတ်။ သော၊ ထိုလယ်လုပ်ယောကျ်းသည်။ ပစ္ဆုဿသမယေ၊ မိုးသောက်ထအခါ၌။ တတ္ထ၊ ထိုနွားခြုံသို့။ ဂန္ဓွာ၊ ၍။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုနွားတို့၏။ ပလာတဘာဝံ၊ ပြေးသောအဖြစ်ကို။ ဉတ္ဝာ၊ ၍။ အနုပဒံ၊ နွားခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ ဂန္ဓွာ၊ လိုက်၍။ ရညော၊ မင်း၏။ ဂေါဏေ၊ နွားတို့ကို။ အဒ္ဒသ၊ မြင်လေ၏။ တေ ဂေါဏေ၊ ထိုမင်း၏ နွားတို့ကို။ မယှံ ဂေါဏာတိ၊ ငါ့နွားတို့ဟု၍။ သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ ၍။ အာဟရန္တော၊ ဆောင်လေသည်ရှိသော်။ ပဘာတကာလေ၊ မိုးသောက်သောကာလ၌။ ဣမေ၊ ဤနွားတို့သည်။ နု မယှံ ဂေါဏာ၊ ငါ့နွားမဟုတ်ကုန်။ ရာဇ-ဂေါဏာ၊ မင်း၏နွားတော်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဇ္ဇာနိတ္ဝာ၊ သိ၍။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ မံ၊ ငါ့ကို။ အယံ၊ ဤနွားလိုက်သသူကား။ စောရော၊ ခိုးသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ဖမ်း၍။ ရာဇပုရိသာ၊ မင်းချင်းတို့သည်။ အနယဗျသနံ၊ စီးပွါးမရှိ ပျက်စီးခြင်းသို့။ နု ပါပေန္တိ၊ မရောက်စေကုန်သေး။ တာဝဒေဝ၊ ထိုသို့ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်မီလျှင်။

၁-မဂ္ဂိတုကမျှတာ-သဒ္ဒါဖြင့် ပဋိသင်္ခါသန္တိဌနာတို့ကိုလည်း ယူအပ်ကုန်၏။ သုံးပါးသော ဉာဏ်တို့၏လည်း သံသရာမှထွက်မြောက်ခြင်းကို နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထွက်ရာ ခရီးကိုကြည့်သည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၆ ၃ ၃ ၃

ထိုရှေ့မစားမီ။ ပလာယိသောမီတိ၊ ပြေးအံ့ဟု။ ဘိတောဝ၊ ၍။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ပလာယိတ္ဝာ၊ ၍။ ခေမဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ယက္ခိနိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒီ၊ ကု၊ သံဝါသော ဝိယ၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းကဲ့သို့။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ အဟံ မမာတိ ဂဟဏံ၊ ငါ,ငါ၏ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သုသာနေ၊ ၌။ မနုဿမံသံ၊ ကို။ ခါဒမာနံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤမိန်းမကား။ ယက္ခိနီ၊ ဘီလူးမတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ တိလက္ခဏံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အနိစ္စာဒိ-ဘာဝဇာနနံ၊ အနိစ္စစသည်၏အဖြစ်ကို သိခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘီတ-ကာလော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပလာယိတုကာမတာ ဝိယ၊ ပြေးလိုသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ မုဉ္စိတုကမ္မတာ၊ ကို။ သုသာနဝိဇဟနံ ဝိယ၊ သုသာန်ကိုစွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါ[1]ဟာ၊ ကို။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ပလာယနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ အာဘယဒေသော၊ ၌။ ဌာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဖလံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏ ။

၃၉၅။ ဒါရကောတိ၊ ကား။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဣတ္ထီ၊ မိန်းမသည်။ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနီ၊ သားဌ ချစ်ခြင်းပြင်းပြစွာရှိသည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ သာ ဣတ္ထီ၊ ထိုနမူးနထူးသားဌ ချစ်ခြင်းကျူးသော မိန်းမသည်။ ဥပရိပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်ထက်ဌ။ နိသိန္နာဝ၊ နေလျက်လျှင်။ အန္တရဝီထိယံ၊ အိမ်၏အကြားသွားသောလမ်းဌ။ ဒါရကသဒ္ဒံ၊ သူငယ်ငိုသံ ကို။ သုတ္ဝာ၊ ၍။ မေ၊ ၏။ ပုတ္တောဝ၊ ကို။ ဧကနဝိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ဝိဟေဋ္ဌယတိ နု ဧဝါ၊ ပုတ်ခတ်ညှဉ်းဆဲအပ်လေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဂသာ၊ လျင်စွာ။ ဂန္ဓွာ၊ သွားရ၍။ အတ္တနော ပုတ္တောတိ သညာယ၊ မိမိသားဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ပရပုတ္တံ၊ သူတပါးသားကို။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပိုက်ယူ၏။ သာ ဣတ္ထီ၊ သည်။ အယံ၊ ဤသူငယ်သည်။ ပရပုတ္တောတိ၊ သူတပါးသားဟူ၍။ သဉ္ဇာနိတ္ဝာ၊ ၍။ သြတ္တပ္ပမာနာ၊ ရွံ့ရှာနိုးသည်ဖြစ်၍။ ဣတောစိတောစ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ [၃၀၄] သြလောကေတ္ဝာ၊ ကြည့်၍။ မံ၊ ကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ အယံ၊ ဤမိန်းမသည်။

၁-ဘေးရှိရာ၌ ဘေးမရှိဟု ရှုခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာတို့ကို အဟံ မမ-ဟု စွဲလမ်းခြင်း၏ ဘီလူးမနှင့် ပေါင်းဖော် အိမ်ထောင်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ သုသာန်ကိုစွန့်ခြင်းကဲ့သို့ သခ်ၢိရဟူသော သုသာန်ကိုစွန့်၍ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဂေါတြဘူကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဒါရကစောရီ၊ သားငယ်ခိုးမိန်းမတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မာ ဟေဝ ဝဒေယျ၊ မဆိုပါစေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါရကံ၊ သူငယ်ကို။ တတ္ထေဝ၊ ထိုလမ်းဌ်ပင်လျှင်။ သြရောပေတ္ဝာ၊ ချ၍။ ပုန၊ တဖန်၊ ဝေဂသာ၊ အဆောတလျင်။ ပါသာဒံ၊ သို့။ အာရုယ္ဟ၊ ၍။ နိသီဒိ၊ နေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ အတ္တနော ပုတ္တသညာယ၊ မိမိသားဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ပရပုတ္တသ္မိ၊ သူတပါးသားကို။ ဂဟဏံ ဝိယ၊ ပိုက်ယူခြင်းကဲ့သို့။ အဟံ မမာတိ၊ ၍။ ပဥ္စက္ခန္ဓဂဟဏံ၊ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို စွဲလမ်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသူငယ်ကား။ ပရပုတ္တောတိ၊ သူဟပါးသားဟူ၍။ သဠာ-နနံ ဝိယ၊ သိခြင်းကဲ့သို့။ တိလက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ နာဟံ၊ ငါမဟုတ်။ နမမ၊ ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဠာနနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သြတ္တပ္ပနံ ဝိယ၊ သားငယ်ခိုးသူမဟု ဆိုအပ်သည်မှ ကြောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဘယဘုပဋ္ဌာနံ၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှအရပ်သို့လျှင်။ သြလောကနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မုဠ္ဍတုကမျတာဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုယူရာလမ်းဌ်သာလျှင်။ ဒါရကဿ၊ ကို။ သြရောပနံ ဝိယ၊ ချခြင်းကဲ့သို့။ အနုလောမံ၊ ဉာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏[1]။ သြရောပေတ္ဝာ၊ ချ၍။ အန္တရဝီထိယံ၊ ဌ်။ ဌိတကာလော ဝိယ၊ တည်သောကာလကဲ့သို့။ ဂေါတြဘု၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဂေါတြဘူကား နဗုလ္လိင်ဖြစ်၍ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဆိုသည်) ပါသာဒါရူဟနံ ဝိယ၊ ပြာသာဒ်သို့ တက်သကဲ့။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အာရုယ္ဟနိသီဒနံ ဝိယ၊ ပြာသာဒ်သို့တက်၍နေခြင်းကဲ့သို့။ ဖလံ၊ ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၇၉၆။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ခုဒ္ဒံ၊ ငတ်မွတ်ခြင်း။ ပိပါသံ၊ ရေသိတ်ခြင်း။ သီတံ၊ အချမ်း။ ဥဏှံ၊ အပူ။ ဝိသေန၊ အဆိပ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်တိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ ဆ ဥပမာ၊ ဤခြောက်ပါးသော ဥပမာတို့ကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ၊ အရိယာမဂ်သို့ဆိုက်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောယောဂီ၏။ လောကုတ္တရ-ဓမ္မာဘိမုခနိန္နပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ လောကုတ္တရာတရားသို့ ရှေးရှုညွှတ်သည်၏အဖြစ်, ရှိုင်းသည်၏အဖြစ်, ကိုင်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။

---

၁ ရှန့်ရင်းဂုန့်ရင်းသော လောဘကွန့ စသည်ကိုခွါသဖြင့် သခါရကို စွန်ခြင်းကြောင့် အနုလောမဉာဏ်၏ ထိုလမ်းဌ်ပင်လျှင် သူငယ်ကို ချထားသည်၏အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ (ပြည်)

ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ (ရှေးဥပမာတို့ကဲ့သို့ ဘယတုပဌာနအစရှိသည်တို့၌ တည်သော ယောဂီ၏ ဘာယနအစရှိသော အာကာရကို ပြုခြင်းငှါ မဆိုအပ်ကုန်ဟူလို) ဟိ၊ ထင်ရှားပြီဟု။ ခုဒ္ဒါယ၊ တော်မူတော်ခြင်းသည်။ အဘိ-ဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ သုဇီဃစ္ဆိတော၊ အလွန်တော်မူတော်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သာဒုရသဘောဇနံ၊ ကောင်းသောအရသာရှိသော ဘောဇဉ်ကို။ ပတ္တေကိ ယထာ၊ တောင့်တသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ သံသာရ-ဝဋ္ဋဇီဃစ္ဆာယ၊ သံသရာဝဋ်ဌိုးဖြစ်သော တော်မူတော်ခြင်းသည်။ ဖုဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ အမတရသံ၊ အမြိုက်အရသာရှိသော။ ကာယဂတာသတိဘောဇနံ၊ ကာယဂတာသတိဟူသော ဘောဇဉ်ကို။ ပတ္တေတိ၊ တောင့်တ၏ [1]။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ပိပါသိတော၊ ရေသိတ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပရိသုဿမာနကဏ္ဌမုခေါ၊ ခြောက်ထပ်သော လည်ချောင်းခံတွင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ အနေကဂ်သမ္ဘာရံ၊ အသီးရည်,သျစ်သျှား,ချင်း အစရှိသော မျှားစွာသောအကြောင်း အဆောက်အဦရှိသော။ ပါနကံ၊ အဖျော်ကို။ ပတ္တေတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ သံသာရဝဋ္ဋပိပါသာယ၊ သံသရာဝဋ်ဌိုးတည်းဟူသော ရေသိတ်ခြင်းသည်။ ဖုဋ္ဌော၊ သော။ အယံ ယောဂါ-ဝစရော၊ သည်။ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂပါနကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်အဖျော်ကို။ ပတ္တေတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ သီတသမ္ဖုဋ္ဌော၊ အအေးဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဥဏှံ၊ အပူကို။ ပတ္တေတိ ယထာ၊ တောင့်တသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ သံသာရဝဋ္ဋေ၊ ၌။ တဏှာသိနေဟသီတေန၊ အလွန်တပ်နှစ်သက်ခြင်းတည်းဟူသော အချမ်းဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ သော။ အယံ ယောဂါဝစရော၊

၁-အဆင့်ဆင့်ဖြစ်သော အားဖြင့်ရင်း ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း သည်းခံနိုင်ခဲသည် အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ဝဋ္ဌဒုက္ခသည် တော်မူတော်သော ဒုက္ခနှင့်တူ၏ဟု နှလုံးပိုက်၍ သံသာရဝဋ္ဋဇီဃစ္ဆာယ-မိန့်သော်။ ကာယဂတာသတိ ဧဝ ဘောဇနံ ကာယဂတာသတိဘောဇနံ။ ထိုကာယဂတာသတိကား ဤ၌ အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမ္မာသတိတည်း၊ ထိုသတိကို ကာယာနုပဿနာစသော ကိစ္စကို ပြီးစေသော အားဖြင့်ရင်း အမတရသကို သုံးဆောင်သောအားဖြင့်ရင်း အမတရသံ ကာယဂတာသတိ-ဘောဇနံဟူ၍-ဆိုအပ်သတည်း။ တေနာဟ ဘဂဝါ အမတန္တေ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ယေ ကာယဂတာသတိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိအာဒိ။ (ပြည်)

သည်။ ကိုလေသသန္တာနပကံ၊ ကိုလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော။ မဂ္ဂတေဇံ၊ အရိယမဂ်တည်းဟူသော မီးကို။ ပတ္ထေတိ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ ဥဏှသမ္ဘုဇ္ဇော၊ အပူနှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သီတံ၊ အအေးကို။ ပတ္ထေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သံသာရဝဋ္ဋေ၊ ၌။ ကောဒသဂ္ဂိသန္တာပသန္တတ္ထော၊ တဆယ့်တပါးသောမီးပူဖြင့် ပြင်းစွာ ပူပန်သော။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ကောဒသဂ္ဂိဝူပသမံ၊ ရာဂဂ္ဂိ စသော တဆယ့်တပါးသောမီးပူတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပတ္ထေတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အန္ဓကာရပရေတော၊ လေးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော အမှောင်အမိုက်သည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ အာလောကံ၊ ကို။ ပတ္ထေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇန္ဓ-ကာရေန၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အမိုက်သည်။ ဩနဒ္ဓပရိယောနဒ္ဓေ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ် အဖန်တလဲလဲ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဉာဏာလောကံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးသော အလင်းရှိသော။ မဂ္ဂဘावံ၊ ကို။ ပတ္ထေတိ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ ဝိသသမ္ဘုဇ္ဇော၊ အဆိပ်ဖြင့်နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝိသဃာတံ၊ အဆိပ်ကိုဖျောက်တတ်သော။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ကို။ ပတ္ထေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ကိုလေသဝိသသမ္ဘုဇ္ဇော၊ ကိုလေသာ ဟူသောအဆိပ်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ကိုလေသဝိသနိမ္မဒနံ၊ ကိုလေသာဟူသောအဆိပ်ကို နှိပ်နင်းနိုင်သော။ အမတောသဓံ၊ အမြိုက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ဆေးဟူဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ မသေ သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သောဆေးဟု ဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပတ္ထေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တသော်ဝံ။ပ။ ဤသကပေါ်ကေတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [၃၀၅] သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၉၃။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တတ္ထ ဝတာ စ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော ဝိပဿနာအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ သေ-သော ယောဂီ၊ ဤယောဂီ သည်။ ပဋ္ဌိလိနစရော နာမ၊ ဘဝစသည်တို့မှ တွန့်လိပ်သောစိတ် ရှိသည်၏

အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ယံ ပဋိလိန-စရံ၊ အကြင်ဘဝစသည်တို့မှ တွန့်လိပ်သောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိလိနစရဿ။ပ။ နှ ဒဿ-ယေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဝေ၊ ဘုံသုံးပါး၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိအတ္တဘောကို။ နှ ဒဿယေ၊ မပြုရာ၊ ဝါ၊ မမြင်ရာ။ ဝိဝိတ္တမာနသံ၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေကခ်ဉ်ယှဉ်သောစိတ်သို့။ ဘဇမာနဿ၊ ဆည်းကပ်သော။ ပဋိလိနစရဿ၊ ဘဝသုံးပါးတို့မှ တွန့်လိပ်သောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်နိုင်ပေသော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုယောဂိ ရဟန်း၏။ တံ-အဒဿနံ၊ ထိုဘုံသုံးပါး၌ မိမိအတ္တဘောကို မမြင်ရခြင်းကို။ သာမဂ္ဂိယံ-ပဋိရူပံ၊ သင့်တင့်လှ၏ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည်။ အာဟု-ကထေန္တိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူကုန်၏။]

ဝေံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ သစ်ါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ သည်။ (နိယ-မေတိ-ခ္ခစပ်) ယောဂိနော၊ ၏။ ပဋိလိနစရဘာဝံ၊ တွန့်လိပ်သောစိတ်ရှိ သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ကျင့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ နိယမေတ္တာ၊ မှတ်၍၊ ဝါ၊ အမြဲကေံသိကအဖြစ်ကိုပြု၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ဝါ၊ အထက်၌။ အရိယ-မဂ္ဂဿာပိ၊ အရိယမဂ်၏လည်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂ။ပ။ ဝိသေသံ၊ (အရိယမဂ်ခဏ၌ ရစကောင်းသော) ဗောဇ္ဈင်၏ ခြောက်ပါး ခုနစ်ပါးဟူသောအထူး, မဂ္ဂင် ၏ ခုနစ်ပါးရှစ်ပါးဟူသောအထူး, စျာနင်၏ ငါးပါးလေးပါးစသောအထူး, ပဋိပါဒါအထူး, ဝိမောက္ခအထူးကို။ နိယမေတိ၊ မှတ်၏၊ ဝါ၊ မြဲစေ၏။ ဟိ၊ ခ္ခဲဉီးအုံ့။ ကေစိ ထေရာ၊ အချို့သော တိပိဋကစူဠနာဂ မထေရ်တို့သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်စျာနဂါနံ၊ အရိယမဂ်ခဏ၌ ရစကောင်းသော ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင် စျာနင်တို့၏။ ဝိသေသံ၊ ခုနစ်ပါးခြောက်ပါး, ခုနစ်ပါးရှစ်ပါး, ငါးပါး လေးပါး စသည်အထူးကို။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ မဂ်၏အာသန္နဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿ နာ၏ အခြေဖြစ်သောစျာန်သည်။ နိယမေတိ၊ မြဲစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ထေရာ၊ အချို့သော မောရဝါပိဝါသီမဟာဒတ္တမထေရ်တို့

၁-အာလယကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဘဝစသည်တို့၌ မပြန့်သော အဇ္ဈာသယရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုဘဝစသည်တို့မှ တွန့်လိပ်သောစိတ်ရှိရကား တွန့်လိပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

သည်။ ဝိပဿနာယ၊ မဂ္ဂါသန္နဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ ရှုအပ်သောအာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နိယမေန္တိ၊ မြဲစေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ထေရာ၊ အချို့သော တိပိဋကစူဠာဘယမထေရ်တို့သည်။ (ဥဘိန္နံ၊ ပါဒကစျာန်သမ္မသိတစျာန်နှစ်ပါးတို့၏။ ဘိန္နေ၊ ကဲ့ပြားခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်၎) ပုဂ္ဂလဗျာသယော၊ ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုသည်။ နိယမေတိ၊ မြဲစေ၏၊ ဝါ၊ မှတ်၏။ တေသံပိ၊ ထိုသုံးဦးသော သခင်တို့၏လည်း။ ဝါဒေသု၊ အယူတို့၌။ အယံ ပုဗ္ဗဘာဂ-ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ နိယမေတိယေဝ၊ မှတ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၉၇။ တတြ-တသ္မိံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမေ၊ ထိုဗောဇ္ဈင်အစရှိသည်တို့၏အထူးကို မှတ်ခြင်း၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အနုပုဗ္ဗ-ကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သောစကားတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ဝိပဿနာနိယမေန၊ ဝိပဿနာဟူသော မှတ်ကြောင်းဖြင့်။ သုက္ခဝိပဿကဿ၊ စျာန်ဟူသော အစေးကင်းရှင်ခြောက်သော ဝိပဿနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ၊ ဖြစ်သောမဂ်သည်ရင်း။ သမာပတ္တိလာဘီနော၊ သမာပတ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စျာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ အကတ္တာ၊ အခြေမပြုမူ၍။ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ၊ ဖြစ်သောမဂ်သည်ရင်း။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဂ်ိဏ္ဏက-သခ်ါရေ၊ ပါဒကစျာန်မှ တပါးသောသခ်ါရတို့ကို။ သမသိတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပါ-ဒိတမဂ္ဂေါပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်သည်ရင်း။ ပဌမစျာနိကာဝ၊ ပဌမစျာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော မဂ်တို့၌။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ ခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ရှစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တို့သည်။ ပဋ္ဌ စျာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[1]။

၁-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုက္ခဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်မည်သနည်း? ဤသို့ စသည်စုဒ်ရှိသော ကြောင့် အစျာနလာဘီ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော သုက္ခဝိပဿကော။ပ။ တသ္မာ သာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမနေ ကေန္တိကဟောတူတိ-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ အစျာနလာဘီ၊ စျာန်ကိုရခြင်းမရှိသော။ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော၊ ပါဒကစျာန်နှင့်မဖက် သက်သက်သော ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုက္ခဝိပဿကော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စျာနသိနေဟေန၊ စျာန်တည်းဟူသော အစေးဖြင့်။ အသိနိဒ္ဓဘာဝတော၊ မစွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုက္ခာ လူခါ၊ ကျန်းခြောက်သော။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုက္ခဝိပဿကောတိ၊

ဟိ၊ ထင်ရှားပြုအုံ့။ တေသံ၊ ထိုအရိယမဂ်တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်။ သောမနဿသဟဂတာပိ၊ သော-မနဿသဟဂုတ်သည်ရင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ၊ သည်ရင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာနကာလေ၊ ထသောကာလ၌။ သခ်ၢိရုပေက္ခာဘာဝံ၊ သခ်ၢိရုပေက္ခာ၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ သောမနဿသဟဂတာ၊ သောမနဿ-သဟဂုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌာနယေ၊ ပဋ္ဌာနည်း၌။ ဒုတိယ-တတိယစတုတ္ထဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ပါဒကာနိ၊ အခြေတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေသု၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်တို့၌။ ယထာက္ကမေနေဝ၊ အစဉ် အတိုင်းသာလျှင်။ စျာနံ၊ သည်။ စတုရင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသည်ရင်း။ တိဝင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်ရင်း။ ဒုဝင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအုံ့။ သမ္ဘေသု၊ အလုံးစုံသောမဂ်တို့၌။ သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ခုနစ်ပါးသောမဂ္ဂင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထစျာန်ကို အခြေပြု၍ဖြစ်သောမဂ်၌။ ဆ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ ခြောက်ပါး သော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုယံ ဝိသေသော၊ ဤဒုတိယ

ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပကိဏ္ဏကသခ်ၢိရေတိ၊ ကား။ ပါဒကစျာနတော၊ မှ။ အညေ၊ တပါး ကုန်သော။ သခ်ၢိရေ၊ တို့ကို။ တေန၊ ထိုပကိဏ္ဏကသခ်ၢိရ-ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပါဒကစျာန-သခ်ၢိရေသု၊ ပါဒကစျာန်သခ်ၢိရတို့ကို။ သမသီတေသု၊ သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝတ္ကေ-မေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမံ စျာနံ ပါဒကံ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ အုံ့။ တတ္ထ၊ ဤပါဠိရပ်၌။ သုက္ခ-ဝိပဿကာဒီဂဟဏံ၊ သုက္ခဝိပဿကအစရှိသည်ကို ယူခြင်းသည်။ ဝိပဿနာနိယမဿ၊ ဝိပဿနာဟူသောမှတ်ခြင်း၏။ ကေန္ဓိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တခုတည်းသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ-ဝိပဿနာကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ သက်။ နိယမဟေတု၊ မှတ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါဒကစျာနာဒယော၊ ပါဒကစျာန်အစရှိသည်တို့ကို။ နာ ဒိဋ္ဌာ၊ မမြင်အပ်ဘူးကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအုံ့။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်။ ပါဒကစျာနာဒီနံ၊ ပါဒက စျာန်အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သုက္ခဝိပဿကာဒီနံ၊ သုက္ခဝိပဿက အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပဌမစျာနိကဘာဝဟေတု၊ ပဌမ စျာန်နှင့်ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ တိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသနိယမနေ၊ ဗောဇ္ဈင်စသည်တို့၏အထူးကို မှတ်ခြင်း၌။ ကေန္ဓိကဟေတု၊ တခုသောအဖို့ရှိသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ။ဌင်းနှက်။ ။ဤဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ပါဟဋ္ဌတရံ ကာတုံ တေသံ ဟိတ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ (ပြည်)

စျာန်စသည်တို့၏ စတုရင်္ဂိကအစရှိသောအထူးသည်။ ပါဒကစျာနနိယ-မေန စေ၀၊ ပါဒကစျာန်ဟူသော မှတ်ကြောင်းဖြင့်သာလျှင်ရင်း။ ဝိပဿနာ-နိယမေန စ၊ ဝိပဿနာဟူသော မှတ်ကြောင်းဖြင့်သာလျှင်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ရှေးဌာန်ကဲ့သို့ ဝိပဿနာနိယမဖြင့်သာလျှင် မဟုတ်ဟူလို)၊ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေသံပိ၊ ထိုပဉ္စကနည်းဌာ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထစျာန်တို့ကို အခြေပြု၍ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်တို့၏လည်း။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ၊ သည်။ သောမနဿသဟဂတာပိ၊ သည်ရင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည်။ သောမနဿ-သဟဂတာ၀၊ သောမနဿသဟဂုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၃၀၆]

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ပဉ္စမဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တိတ-မဂ္ဂေ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်၌။ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာ၀သေန၊ ဥပေက္ခာ-စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေ စျာနင်္ဂါနိ၊ နှစ်ပါးသောစျာနင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါး-တို့သည်ရင်း။ သတ္တ စေ၀၊ တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံပိ ဝိသေ-သော၊ ဤနှစ်ပါးသောစျာနင်, ခြောက်ပါးသောဗောဇ္ဈင်, ခုနစ်ပါးသော-မဂ္ဂင်ဟူသောအထူးသည်လည်း။ ဥဘယနိယမ၀သေန၊ ပါဒကစျာနနိယမ, ဝိပဿနာနိယမ နှစ်ပါး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ နယေ၊ ဤနည်းဌာ။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ၊ မဂ်၏ရှေးအဖို့ဌာဖြစ်သော-ဝိပဿနာသည်။ သောမနဿသဟဂတာ ၀ါ၊ သောမနဿသဟဂုတ်သည်-ရင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ၀ါ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ၀၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သည်သာတည်း။ အရူပစျာနာနိ၊ တို့ကို။ ပါဒကံ ကတ္တာ၊ အခြေပြု၍။ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေပိ၊ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဧ၀ံ၊ သို့။ ပါဒကစျာနတော၊ ပါဒက-စျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေကေစိ သခ်ါရေ၊ အမှတ်မရှိ တေဘူမကသခ်ါရ-တို့ကို။ သမ္မသိတ္ဝာ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော-မဂ်၏။ အာသန္နပဒေသေ၊ နီးသောအရပ်၌။ ဝုဋ္ဌိတသမာပတ္တိ၊ ထအပ်သော-သမာပတ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ၀ါ၊ နှင့်။ သဒိသဘာ၀ံ၊ တူသည်၏-အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ကိမိ၀ ကား။ ဘူမိ၀ဏ္ဏော၊ မြေအဆင်း

သည်။ ဂေါမာဝဏ္ဏသ၊ ဖွတ်အဆင်း၏။ အတ္တနော၊ နှင့်။ သဒိသဘာဝံ၊ ကို။ ကရောတိ ဝိယ၊ ပြုသကဲ့သို့တည်း[1]။

၃၉၉။ ပန၊ ပါး။ ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေ၊ ၌။ ယတော ယတော သမာ-ပတ္တိတော၊ အကြင် အကြင်သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယေ ယေ သမာ-ပတ္တိဓမ္မေ၊ အကြင် အကြင်သမာပတ်တရားတို့ကို။ သမသိတ္ဌာ၊ ၍။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိုဗ္ဗတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တံတံသမာ-ပတ္တိသဒိသောဝ၊ ထိုထို သုံးသပ်အပ်သော သမာပတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တတြာပိ၊ ထိုဒုတိယထေရဝါဒ၌လည်း။ ဝိပဿနာနိယမေ၊ ဝိပဿနာနိယမကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။

၄၀၀။ တတိယတ္ထေရဝါဒေ၊ ၌။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ အဗ္ဗာ-သယာနုရူပေန၊ အလိုအားလျော်သဖြင့်။ (တံတံစျာနသဒိသောဝ-၌စပ်) ယံ ယံ စျာနံ၊ အကြင် အကြင်စျာန်ကို။ ပါဒကံ ကတ္ဌာ၊ ၍။ ယေ ယေ စျာနဓမ္မေ၊ အကြင် အကြင်စျာန်တရားတို့ကို။ သမသိတ္ဌာ၊ ၍။ နိုဗ္ဗတ္တိတော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ တံတံစျာနသဒိသောဝ၊ ထိုထိုစျာန်နှင့် တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပါဒကစျာနံ ဝါ၊ ပါဒက-စျာန်ကိုဝင်း။ သမသိတစျာနံ ဝါ၊ စျာန်ကိုဝင်း။ ဂိနာ၊ ကြဉ်၍။ အဗ္ဗာသယ-မတ္တေနေဝ၊ အလိုမျှဖြင့်သာလျှင်။ တံ- တံတံစျာနသဒိသဘာဝနံ၊ ထိုထိုထို စျာန်နှင့် တူစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ နဂ္ဂတိ၊ မပြည့်စုံ။ သဗ္ဗာယမတ္ထော၊ ထို (ပါဒကစျာန် သမသိတစျာန် ဟူသော ဥပနိဿယတို့နှင့် ကင်း၍ အဗ္ဗာ-သယမျှဖြင့် မပြည့်စုံခြင်းဟူသော) အနက်ကို။ နန္ဒကောဝါဒသုတ္တေန၊ (ဥပနိဿယနှင့် ကင်း၍ သက်ပွမျှဖြင့် သကဒါဂါမိဖိုလ် စသည်တို့၏ မပြီး-ခြင်းကို ပြတတ်သော) နန္ဒကောဝါဒသုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘတ္တာပိ၊ ဤတတိယထေရဝါဒ၌လည်း။ ဝိပဿနာ-နိယမေ၊ ဝိပဿနာနိယမကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ (ယတော ယတော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ-ဤသို့စသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာ-လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ သခ်ၢိရုပေက္ခာ၊ သခ်ၢိရ

---

[1]-အာသန္နပဒေသေ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြား အကြား၌ မိမိဝင်စားသော သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဤသို့သော အထူးသည် မရှိဟု ပြသတည်း။ (ပြည်)

ပေကွာဝိပဿနာသည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂစျာနင်္ဂါနိ၊ ဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်စျာနင် တို့ကို။ နိယမေတိ၊ မှတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၈၀၁။ ပန၊ ပါ။ အယံ၊ ဤသခ်ါရပေကွာဉာဏ်သည် ၁။ အာဒိတော၊ လက်ဦး၌။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာ၊ ခွါသည်ရှိသော်။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲခြိုးငြင်သဖြင့်။ သပ္ပယောဂေန၊ စိတ္တပယောဂဟုဆိုအပ်သော အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ။ သသခ်ါရေန၊ တိုက်တွန်းခြင်းနှင့်တကွ။ ဝိက္ခ-မ္ဘတုံ၊ ခွါခြင်းငှါ။ သစေ အသက္မိ၊ အကယ်၍မတတ်နိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်အုံ့။ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါ နာမ၊ ဆင်းရဲခြိုးငြင်သောအကျင့်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပဿိယာယေန၊ ထိုမှပြန်သော အဒုက္ခအပွယောဂအသခ်ါရအားဖြင့်။

၁-အယံ-ဟူသောပုဒ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပစ္စဲ့ သခ်ါရပေကွာကိုစဲ့သည်ဟု မြုစေလိုသော ဋ္ဌီကာ ဆရာသည် သာပိ ဟိ ကာမံ ဣမံ ဝါရံ ရောစေသုန္တိ ဣတ္ထေ ကလာပသမ္မသနာဝသာနေ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ ပဝတ္တမာနာယ။ ပ။ တေန သဒ္ဒိံ ဣဒံ ဉာဏံ ကေတ္တနယဝသေန ဧကံ ကတ္တာ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ-ဋ္ဌိကာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမံ ဝါရံ ရောစေသုန္တိ ဣတ္ထေ၊ ၌။ ကလာပသမ္မသနာဝသာနေ၊ ကလာပသမသနအဆုံး၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာသည်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ သော်။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသဿ၊ ဝိပဿနာ၏ညစ်ညူးကြောင်းကို။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ခွါသဖြင့်။ ကိစ္စတာဝါရံ၊ ပြီးပြင်သည်၏အဖြစ်ဟူသောဝါရကို။ ဒုက္ခာပဋ္ဌိ-ပဒါတိ၊ ဟူ၍။ ရောစေသုံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ နှစ်သက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ မူလဋ္ဌိကာဆရာတို့သည်။ ကာမံ ဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ကားဆိုကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဋ္ဌ-ကထာယံ၊ ၌။ ဝိပဿနာဉာဏေ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်သည်။ သူရေ၊ ရဲသည်။ ပသန္နေ၊ ကြည်သည်။ ဝဟန္တေ၊ ဝန်ကိုရွက်ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာနိကန္တိံ၊ ဝိပဿနာနိကန္တိကို။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ကသိရေန၊ ခြိုးငြင်သဖြင့်။ ကိလမန္တေ၊ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ မဂ္ဂိတုကမျတာဒီဘာဝေန၊ မဂ္ဂိတုကမျတာ ဉာဏ်စသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ သာပိ သခ်ါရပေကွာ၊ ထိုသခ်ါရပေကွာ သည်သည်း။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပဋ္ဌိပက္ခေ၊ တို့ကို။ ကိဏ္ဏေန၊ သဖြင့်။ ကသိရေန၊ ပင်ပန်းသဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တီ၊ ခွါသည်ရှိသော်။ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါပက္ခေယေဝ၊ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါအဖို့၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိအာဒိ ၁ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ ကေစိတို့သည်ကား။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ ဝိပဿနာ၏ညစ်ညူးကြောင်းတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ခွါအပ်ကုန်၏။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဥပက္ကိလေသကိုခွါကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ တကွ။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ဤသခ်ါရပေကွာဉာဏ်ကို။ ကေတ္တနယဝသေန၊ ကေတ္တနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကံ ကတ္တာ၊ တခုတည်းပြု၍။ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

ဝိက္ခမ္ဘေတုံ၊ ခွါခြင်းငှါ။ အသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်အုံ့။ သုခါပဋိပဒါ၊ သုခပဋိပဒါမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတ္မာ၊ ခွါ၍။ ဝိပဿနာပရိဝါသံ၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော တောင့်တအပ်သောအရာသို့ မကပ်ရောက်သေးပဲ မဂ်နှင့်ကင်းကွာ လျက်နေရာ ဝိပဿနာရှိသော။ မဂ္ဂပါတုဘာဝံ၊ မဂ်၏ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကို။ သဏိကံ၊ နှေးနှေးလေးလေး။ ကုရုမာနာ၊ ပြုသော။ အယံ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ သည်။ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ၊ နှေးသော လေးသော အဘိညာဉ်ရှိသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ဝိပရိယာယေန၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ သီဃံ၊ လျင်စွာ။ ကုရုမာနာ၊ သော။ အယံ သခ်ါရုပေက္ခာ၊ သည်။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ လျင်သော အဘိညာဉ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ သခ်ါ-ရုပေက္ခာ၊ သည်။ အာဂမနီယဌာနေ၊ မဂ်၏လာကြောင်းဖြစ်သောအရာ၌။ ဌတ္မာ၊ တည်၍။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်အား။ နာမံ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါစသော အမည်ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တေန၊ ထိုအာဂုံကြောင့် ရသော အမည်ဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ စတ္တာရိ နာမာနိ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါ စသော လေးပါးသော အမည်တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ (နှ ဟိ မဂ္ဂဿ သရသတော ဧဒိသံ နာမံ အတ္ထိ။)

[၃၀၇] ပန၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ သာယံ ပဋိပဒါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ထိုပဋိပဒါသည်။ ကဿစိ၊ အချို့သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ နာနာ၊ အသီးအသီး။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စတ္တာသုပိ မဂ္ဂေသု၊ လေးပါးသောမဂ်တို့၌လည်း။ ကောဝ၊ တခုတည်း သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအုံ့။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သမ္မာသမ्ဗုဒ္ဓရှင်တို့အား။ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ၊ လေးပါးသောမဂ်တို့သည်လည်း။ သုခါပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာသောအကျင့်ရှိကုန်သည်။ ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ လျင်မြန်သောအဘိညာဉ် ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တထာ၊ တူ။ ဓမ္မသေနာ-ပတိဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သခင်သာရိပုတ္တရာ၏။ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ၊ တို့သည်လည်း။ သုခါပဋိပဒါ၊ ကုန်သည်။ ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ ကုန်သည်သာ

၁-မဂ္ဂသည်တံ ဣစ္ဆိတဌာနံ အနုပဂန္တွာ ပရိဝသတိ ဝိပ္ပဝသတိ ဣတိ ပရိဝါသော၊ ဝိပဿနာ ပရိဝါသော တေဿ အတ္ထိတိ ဝိပဿနာပရိဝါသော၊ မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ၊ တံ ပန သီဃံ ကုရုမာနာ ခိပ္ပါဘိညာ နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ၊ သဏိကံ ကုရုမာနာ အယံ သခ်ါရု-ပေက္ခာတိ ယောဇနာ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၆ ၃ ၃ ၃

အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန၊ အနိမိတ္တဟူ၍ မှတ်အပ်သော လွတ်ခြင်းဖြင့်။ (မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။) ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ (တနည်း) (တံသမဋ္ဌိ-ပုဂ္ဂလော၊ ထိုမဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်။ သမသီတ္ဌာ၊ သုံးသပ်သောကြောင့်၊ သစေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ထအံ့။ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန၊ အပ္ပဏိဟိတဟူ၍ မှတ်အပ်သော လွတ်ခြင်းဖြင့်။ (မဂ္ဂေါ၊ သည်။) ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ အနတ္တတော၊ ဖြင့်။ သမသီတ္ဌာ၊ ကြောင့်။ သစေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ထသည်ဖြစ်အံ့။ သုညတ-ဝိမောက္ခေန၊ သုညတဟူ၍ မှတ်အပ်သော လွတ်ခြင်းဖြင့်။ (မဂ္ဂေါ၊ သည်။) ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ(နိမိတ်စသည်မှကင်းသဖြင့် ရှုအပ်သော အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတ သုညတဟု သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော) အမည်သည်။ (မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။) သရသတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။ နာမံ နာမ၊ ပြီးသောအမည် မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်။ (ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်နှင့်တကွ ကေတ္တနည်းအားဖြင့် တခုတည်းပြု၍ ဆိုအပ်သော မဂ်ကိုယူ) အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ အပေါင်းကိစ္စ အာရုံအားဖြင့် တခဲနက်ကို ခွဲခြမ်းခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ နိစ္စနိမိတ္တဓုဝနိမိတ္တသဿတနိမိတ္တာနိ၊ နိစ္စနိမိတ်ဓုဝနိမိတ် သဿတနိမိတ်တို့ကို။ ပဇဟန္တော၊ စွန့်လျက်။ အာဂတော၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တမည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသညံ၊ သုခသညာကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ပဏိဓိं ပတ္ထနံ၊ ပဏိဓိဟုဆိုအပ်သော တောင့်တခြင်းကို။ သုက္ခာပေတ္ဝာ၊ ခြောက်စေ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသတ္တပုဂ္ဂလသညံ၊ အတ္တ သတ္တ ပုဂ္ဂလဟူသော အမှတ်သညာကို။ ပဟာယ၊ ၍။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ သုညတော၊ အတ္တ သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုညတော၊ သုညတမည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ(နိစ္စနိမိတ်စသည်တို့ကိုဝင်း, ရာဂစသောပဏိဓိကိုဝင်း, အတ္တသညာကိုဝင်း ပယ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ရှုအပ်သောမဂ်၏ အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတ သုညတဟုဆိုအပ်သော) အမည်သုံးပါး အပေါင်း

သည်။ ပစ္စနိုကတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ နာမံ နာမ၊ ပြီးသော အမည် မည်၏။

ပန၊ ပါး။ သေ-ဒေသော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂါဒီဟိ၊ ရာဂစသည်တို့မှ။ သုညတ္တာ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (မဂ်၌ ရာဂစသည် မရှိသော ကြောင့်ဟူလို) သုညတော၊ သုညတမည်၏။ ရူပနိမိတ္တာဒီနံ၊ စဲ့လမ်းအပ် ကုန်သော ရူပနိမိတ် ဝေဒနာနိမိတ် စသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ရာဂနိမိတ္တာဒီနံယေဝ၊ ရာဂနိမိတ် ဒေါသနိမိတ် မောဟနိမိတ်တို့၏ သာလျှင်။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တမည်၏။ (သဝိဂ္ဂဟာနံ ဝိယ ဥပဒ္ဒဝါနံ ဟေတ္တု ခ္ခိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပေတံ) ရာဂပဏိဓိအာဒီနံ၊ ရာဂပဏိဓိ ဒေါသပဏိဓိ စသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတော၊ မည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဣ(ရာဂစသည်တို့၏ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း, ရူပနိမိတ် စသည်တို့၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း, ရာဂပဏိဓိစသည်တို့၏ မရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ရအပ်သော သုညတ အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတ ဟူသော) အမည် သုံးပါးအပေါင်းသည်။ အဿ-မဂ္ဂဿ၊ ၏။ သဂုဏ-တော၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်။ နာမံ၊ ပြီးသောအမည် မည်၏။

သ္ဓာယံ-သော အယံ မဂ္ဂေါ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ သုညံ၊ (အလုံးစုံသော သင်္ခါရမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း, အတ္တမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း) ဆိတ်သည်မည်သော။ အနိမိတ္တံ၊ (အလုံးစုံသော သင်္ခါရ နိမိတ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အနိမိတ္တလည်းမည်သော။ အပ္ပဏိဟိ-တဉ္စ၊ (တဏှာပဏိဓိ စသည်တို့၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) အပ္ပဏိဟိတ လည်းမည်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြု၏။ ဣတိပိ၊ ဣသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုညတော အနိမိတ္တော အပ္ပဏိဟိ-တောတိ၊ သုညတ အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဣ(သုညတ အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတမည်သောနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရအပ်သော) အမည် သုံးပါးအပေါင်းသည်။ အဿ-မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်။ နာမံ၊ ရအပ်သော အမည်တည်း။

၇၀၃။ ပန၊ ပါး။ အာဂမနံ၊ လာကြောင်းဖြစ်သော အာဂုံသည်။ ဝိပဿနာဂမနံ၊ ဝိပဿနာဟူသော အာဂုံရင်း။ မဂ္ဂါဂမနဉ္စ၊ မဂ်ဟူသော

အာဂုံဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အာဂုံတို့တွင်။ မဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝိပဿနာဂမနံ၊ ဝိပဿနာ ဟူသော အာဂုံကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ မဂ္ဂါဂမနံ၊ မဂ်ဟူသော အာဂုံကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနတ္တာနုပဿနာ၊ သည်။ (အတ္တသုညတာယ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရသတော၊ မိမိ သဘောအားဖြင့်။) သုညတာ နာမ၊ သုညတမည်၏။ သုညတာဝိပဿနာယ၊ ထိုသုညတာ ဝိပဿနာ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ (ဝိပဿနာဂမနေန၊ ဝိပဿနာဟူသော အာဂုံဖြင့်။) သုညတော၊ မည်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ အနိမိတ္တာ နာမ၊ (နိစ္စနိမိတ်စသည်ကို ခွါခြင်းကြောင့်) အနိမိတ္တ ၁နိမိတ်မည်၏။ [၃၁၀] အနိမိတ္တဝိပဿနာယ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အနိမိတ္တော၊ ဝိပဿနာအာဂုံအားဖြင့် အနိမိတ္တမည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဣဒံ နာမံ၊ ဤမဂ်၏ အနိမိတ္တဟူသောအမည်ကို။ အဘိဓမ္မပရိယာ-ယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်။ နု လဗ္ဘတိ၊ အပ်။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာအားဖြင့်။ (ဌီကာဌ်ကား နု-မရှိ၊ သုတ္တန်ဒေသနာဌ်ပေး) ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တတြ၊ ထိုသုတ္တန်၌။ ဂေါတြ-ဘုဉ္ဇဏံ၊ သည်။ အနိမိတ္တနိဗ္ဗာနံ၊ အနိမိတ္တမည်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အနိမိတ္တနာမကံ၊ အနိမိတ္တအမည်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ သယံ၊ မိမိသည်။ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ကြောင်း လာကြောင်း ပဋိပဒါ အရာ၌။ ဌတ္ဝာ၊ ၍။ မဂ္ဂယ၊ မိမိမဂ်အား။ နာမံ၊ အနိမိတ္တဟူသော အမည်ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုအကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာသည် ပေးအပ်သော အမည်ဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ အနိမိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဂ္ဂါဂမနေန၊ မဂ်ဟူသော အာဂုံဖြင့်။ ဖလံ၊ သည်။ အနိမိတ္တံ၊ အနိမိတ္တမည်၏။ ဣတိ ဝစန်၊ ဤသို့သောစကားသည်။ ယုဇ္ဇတိ-ယေဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ သခ်ၢိရေသု၊ တေဘူမကသခ်ၢိရတို့၌။ ပဏိဓိ၊ တဏှာဟူသော တောင့်တခြင်းကို။ သုက္ခာပေတ္ဝာ၊ ခြောက်စေ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ၊ မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတဝိပဿနာယ၊ နာဖြင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အပ္ပဏိဟိတောတိ၊ မည်၏။ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂယ၊ ၏။ ဖလံ၊ သည်။

၄ ၃ ၃ ၃

အနိစ္စစသည်တို့တွင် တခုခုသော အခြင်းအရာဖြင့် သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍။ (သတ္တကွဲတို့၊ ကြိမ်။ ပဝတ္တိတို့၊ ၍။ ဘိဒ္ဓန်း၊ ချုပ်ပျက်သည်ဖြစ်၍။) ဘဝင်း ဘဝင်သို့။ သြတရတိ၊ သက်၏။ ဘဝင်ကိုနှုတ်ရုံ၊ ဘဝင်၏ အခြားမဲ့၌။ သခ်ါရပေကွာယ၊ သခ်ါရပေကွာပညာသည်။ ကတနယေနေဝ၊ ပြုအပ်သော အနိစ္စစသောအားဖြင့် အာရုံပြုသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ (သုံးသပ်နည်းဖြင့်ကားမဟုတ်) သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ ဒုက္ခာတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ အနတ္တာတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ အာရုမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကုရုမာနံ၊ ပြုလျက်။ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း ချုပ်သည်မှ။ (ပရုံ၊ နောက်၌။) ဘဝင်ံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေတ္မာ၊ လည်စေ၍၊ ဝါ၊ နစ်စေ၍။ (စိတ်အားဘဝင်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းငှါ မပေးသည်ကို နစ်စေသည်ဆိုသည်) ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော။ တဿ ကိရိယာစိတ္တဿ၊ ထိုကိရိယာစိတ်၏။ အန္တရံ၊ ၌။ အဝိစိကံ၊ (မတူသော စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော) အခြားအဆီးမရှိသော။ စိတ္တသန္တတိံ၊ စိတ်အစဉ်ကို။ အနုပ္ပဗန္ဓမာနံ၊ အစဉ်မပြတ်ဆက်စပ်လျက်။ ပဌမဇဝနစိတ္တံ၊ ပဌမဇောစိတ်သည်။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူလျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္မာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏[1]။ ယံ·စိတ္တံ၊ အကြင်ပဌမဇောစိတ်ကို။ ပရိကမ္မန္တိ၊ (အရိယမဂ်ကိုပြုပြင်တတ်

၁-ကိရိယာမနောဓာတုယာ ဟိ ဘဝင်ေ အာဝဇ္ဇိတေ ကိရိယမယစိတ္တုပ္ပဝတ္တိ ဝိပါက-စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ သဝိစိကာ သန္တာ၊ နဇဝံ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနေနာတိ ဝုတ္တံ "အဝိစိကံ သန္တတိံ အနုပ္ပဗန္ဓမာန"န္တိ။ တထေဝါတိ ယထာ အတီတာသု ဒ္ဝတ္တိဇဝနဝီထီသု သခ်ါရပေကွာ အနိစ္စာတိ ဝါ ဒုက္ခာတိ ဝါ အနတ္တာတိ ဝါ သခ်ါရေ အာရမ္မဏမကာသိ၊ တထေဝ။ ဌိကာ။ ကိရိယာ မနောဓာတ်သည် ဘာဝင်ကိုလည်စေအပ်သည်ရှိသော် ကိရိယာမယစိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အခြားအဆီးရှိသည်ဖြစ်၏၊ ထိုသို့အတူ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဘဝင်ကိုလည်စေသည်ရှိသော် ကိရိယာမယစိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဝိပါက်စိတ် ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အခြားအဆီးမရှိ။ ထိုကြောင့် "အဝိစိ စိတ္တသန္တတိ အနုပ္ပဗန္ဓမာနံ" ဟူသည်။ တထေဝ ဟူသည်ကား လွန်လေပြီးသော နှစ်ခုသုံးခုသော ဇောဝီထိတို့၌ သခ်ါရပေကွာသည် အနိစ္စဟူ၍၎င်း ဒုက္ခဟူ၍၎င်း အနတ္တဟူ၍၎င်း သခ်ါရတို့ကို အာရုံပြုသကဲ့သို့ ထိုအတူ သခ်ါရတို့ကို အာရုံပြု၍ ပဌမဇောစိတ်ဖြစ်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

မြန်မာမှု ဌီကာပါဠိတို့၌ ဒ္ဝတ္တိဇဝနဝီထီသု-အရာတွင် ဒ္ဝတ္တိ သဇဝနဝီထီသု-ဟု ရှိ၏၊ သီဟိဠဋီကာ၌ကား ဒ္ဝတ္တိဇဝနဝီထီသု-ဟူ၍ပင်ရှိ၏။ ၎င်းပါဠိသည်သာလျှင် မဟာဋီကာ (၁-၁၉၁)၌ရှိသော "မဂ္ဂဝီထိတော ပုဗ္ဗေ ဒ္ဝေ တယော ဇဝနဝါရာ သဒ္ဒသာနုပဿနာဝ ပဝတ္တန္တီ" ဟူသောပါဠိနှင့်ညီညွတ်၍ သင့်မြတ်ပေသည်၊ ထိုကြောင့် ပြည်ဆရာတော်၏

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပရိကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ-ပဌမဇဝန-စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပရိကံဇော၏အခြားမဲ့၌။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအတူလျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ယံ-စိတ္တံ၊ အကြင်ဇောစိတ်ကို။ ဥပစာရန္တိ၊ မဂ်၏ အနီးဌ၌ ကျင်လည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥပစာရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ တံ-ဇဝနစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဒနန္တရမ္ပိ၊ ထိုဥပစာရ၏ အခြားအမဲ့၌လည်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ယံ-စိတ္တံ၊ ကို။ အနုလောမန္တိ၊ ရှေနောက်ဖြစ်သော ဓမ္မတို့အား လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အနုလုံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ တံ-ဇဝနစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤပရိကံ ဥပစာ အနုလုံဟူသော အမည်သည်။ နေသံ-ဇဝနာနံ၊ ထိုသုံးပါးသော ဇောတို့၏။ ပါဋိ-ယေက္ကံ၊ အသီးသော။ နာမံ၊ အမည်တည်း။

ပန၊ သော်လည်း။ အဝိသေသေန၊ ခပ်သိမ်းသော ဇောတို့အား ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ တိဝိဓမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဇော-ဇဝနစိတ္တံ၊ ကို။ အာသေဝနန္တိပိ၊ ရှိသေစွာမှီဝဲတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာသေဝနဟူ၍ဝင်း။ ပရိကမ္မန္တိပိ၊ ပရိကံဟူ၍ဝင်း။ ဥပစာရန္တိပိ၊ ဥပစာရဟူ၍ဝင်း။ အနုလောမန္တိပိ၊ အနုလုံဟူ၍ဝင်း။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သောဓမ္မအား။ အနုလောမံ၊ လျော်သနည်း။ ပုရိမဘာဂပစ္ဆိမဘာဂါနံ၊ ရှေးအဖို့နောက်အဖို့တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မအဖို့အစုတို့အား။ အနုလောမံ၊ လျော်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ-ဇဝနံ၊ ထို တတိယအနုလုံဇောသည်။ ပုရိမာနံ၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အဌန္နံ ဝိပဿနာဉာဏာနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိကုန်သော ရှစ်ပါးသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်တို့၏။ တထကိစ္စတာယ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော မဂ်ခဏ၌။ သတ္တတိ သာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၏။ တထကိစ္စတာယ စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။

အမှာစကားထဲမှ ဒုတ္တိ သဇဝနဝိလီသု-ဟူသောပုဒ်ကို ဒုတ္တိဇဝနဝိထီသု-ဟူ၍ဝင်း သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော ဗောဓိထိတို့၌-ဟူသည်ကို နှစ်ခုသုံးခုသော ဗောဓိထိတို့၌-ဟူ၍ဝင်း ပြင်လိုက်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

တံ-အနုလောမညာဏံ၊ သည်။ တယာ၊ ထိုအနုလောမညာဏ်၏။ (ဟိတ်၏ သဒ္ဒန်ထည့်) အနိစ္စလက္ခဏာဒိဝသေန၊ အနိစ္စလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တေဘူမကသခ်ါရတို့ကို။ [၃၀၉] အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တာနညေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သခ်ါရတရားတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယညာဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို သိသောညာဏ်သည်။ ဥပ္ပါဒ-ဝယော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဒ္ဒသ၊ မြင်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဘင်ဝန္တာနညေဝ၊ ဘင်ကွဲဟရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ ဘင်ကိုရှုသောညာဏ်သည်။ ဘင်ံ၊ ဘင်ကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဒ္ဒသ၊ မြင်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဌင်း။ သဘယညေဝ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောရှိသော သခ်ါရသည်သာလျှင်။ ဘယတုပဋ္ဌာနဿ၊ ဘယတုပဋ္ဌာနညာဏ်အား။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဘယတော၊ ကြောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိ စ၊ ဌင်း။ သာဒီန-ဝေယော၊ အပြစ်ရှိသောသခ်ါရဌာသာလျှင်။ အာဒီနဝါနုပဿနံ၊ အာဒီနဝ-အနုပဿနာညာဏ်သည်။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဒ္ဒသ၊ မြင်၏။ ဣတိ စ၊ ဌင်း။ နိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗယော၊ ငြီးငွေ့အပ်သော သခ်ါရတရားဌာ သာလျှင်။ နိဗ္ဗိဒါညာဏံ၊ နိဗ္ဗိဒါညာဏ်သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ မုဉ္စိတုကမ္မတာယော၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော သခ်ါရတရားဌာ သာလျှင်။ မုဉ္စိတုကမ္မတာညာဏံ၊ ညာဏ်သည်။ မုဉ္စိတုကာမံ၊ လွှတ်လိုသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဌင်း။ ပဋိသခ်ါတဗ္ဗညေဝ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်သော တရားကိုသာလျှင်။ ပဋိသခ်ါညာဏေန၊ ညာဏ်ဖြင့်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ပဋိသခ်ါတံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဥပေက္ခိ-တဗ္ဗညေဝ၊ လျစ်လျူရှုအပ်သော သခ်ါရတရားကိုသာလျှင်။ သခ်ါ-ရုပေက္ခာယ၊ သခ်ါရုပေက္ခာညာဏ်သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဥပေက္ခိတံ၊ လျစ်လျူရှုအပ်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဌင်း။ အတ္ထတော ဝဒမာနံ ဝိယ၊ မဆိုသော်လည်း အတ္ထာပတ္တိအားဖြင့်ဆိုသကဲ့သို့။ ဣမေသဉ္စ အဒ္ဓန် ညာဏာနံ၊ ဤ ဥဒယဗ္ဗယညာဏ်အစရှိသော ရှစ်ပါးသောညာဏ်တို့၏။ တထကိစ္စတာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ (တဉ္စိ-ဌိတံ-သဒ္ဒါကို ဤအနုလောမေတိ-ဌိစပ်) ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သောမဂ်ခဏဌ။ သတ္တတိ သာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တထကိစ္စ-

တာယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တာယ ပဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ ထိုအနုလောမဉာဏ်၏ ရှန့်ရင်းရှန့်ရင်းသော သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော သံကိလေသကို ခွါခြင်းအကျင့်ဖြင့်။ ပတ္တမ္ပတ္တာ၊ ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ၊ ထင်ရှားပြုအံ့။ ဓမ္မိကော၊ တရားစောင့်သော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်ဌာ။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ဝေါဟာ-ရိကမဟာမတ္တာနံ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော မဟာအမတ်ကြီးတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ အဂတိဂမနံ၊ အဂတိသို့လိုက်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ မဇ္ဈတ္တော၊ လျစ်လျူ[ရှုသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝေါ ဟာ-တူတိ၊ ဤအတိုင်းသာ အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်စေဟု။ အနုမောဒမာနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။ တေသံ၊ ထိုအမတ်ကြီးတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယဿ စ၊ အဆုံးအဖြတ်အားလည်း။ အနုလောမေတိ ယထာ၊ လျော်သကဲ့သို့။ ပေါရာဏဿ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ ရာဇဓမ္မဿ စ၊ မင်းတို့သည်ပညတ်အပ်သော အကျင့်အားလည်း။ အနုလောမေတိ ယထာ၊ လျော်သကဲ့သို့။ ဣဒံ၊ ဤအနုလုံ၏လျော်ခြင်းကို။ ဝေါသမ္ဘဒံ၊ ဤဥပမာနှင့်အတူ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဟု။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ကထံ သဒ္ဒိသံ၊ အဘယ်သို့တူသနည်း။ ရာဇာ ဝိယ၊ မင်းကဲ့သို့။ အနုလောမဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဋ္ဌ ဝေါဟာ-ရိကမဟာမတ္တာ ဝိယ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော ရှစ်ယောက်သော အမတ်ကြီး တို့ကဲ့သို့။ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ၊ ရှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပေါရာဏော၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ ရာဇဓမ္မော ဝိယ၊ မင်းကျင့်တရားကဲ့သို့။ သတ္တတိ သ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဝေါ ဟာတူတိ၊ ဤသို့ဖြစ်စေဟု။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝေါဟာရိကာနံ၊ တရား ဆုံးဖြတ်သော အမတ်ကြီးတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယဿ စ၊ အဆုံးအဖြတ်အားရင်း။ ရာဇဓမ္မဿ စ၊ ရှေးမင်းတို့သည်ပညတ်အပ်သော မင်းကျင့်တရားအားရင်း။ အနုလောမေတိ ယထာ၊ လျော်သကဲ့သို့။ ဝေါ-တထာ၊ တူ။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒံ-ဉာဏံ၊ သည်။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ တထကိစ္စတာယ စ၊ မဖောက်မပြန်သော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အားရင်း။

ဥပရိမဂ္ဂကွဲကော၊ အထက်မဂ်ခေါ်၏။ သတ္တာတိ သဗ္ဗောမိပကွဲယမ္ပိနံ၊ တို့၏။ တထာဟိ စ၊ အားရင်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ ဟေနေ၀၊ ထိုသို့အောက်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့အား လျော်သောအမြှောက်ဖြင့် အထက်ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့အား လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ (ဣဒံ ဉာဏံ၊ ကို။) သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ၊ မဂ္ဂသစ္စာအားလျော်သော ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်အပြီးတည်း[1]။

အနုလောမဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကထာ

၇၀၅။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒဉ္စ အနုလောမဉာဏံ၊ ဤအနုလောမဉာဏ်သည်သာလျှင်။ သခ်ါရာရမ္မဏာယ၊ သခ်ါရအာရုံရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ မဂ်သို့ချဉ်းကပ်သော ဝိပဿနာ၏[2]။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်မူကား။ သဗ္ဗေန သမ္ပုံ၊ သိမ်း။ ဂေါ်တြဘုဉာဏံ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပရိယောသာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တဿာယေ၀ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ၊ ၌သာလျှင်။ အသမ္မောဟတ္ထံ၊ (ထိုထိုသုတ်၌ ပရိယာယ်တပါးတို့ဖြင့် လာရာ၌) မယ္ထေးစိမ့်သောငှါ။ အယံ၊ လဟုံသော။ သုတ္တသံသန္ဒနာ၊ တိုထို သုတ်ပုဒ်တို့အား လျော်စွာစေ့စပ် နှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

[2] [၃၁၀] သေယျထိဒံ၊ ထိုသုတ္တသံသန္ဒနာဟူသည် အဘယ်နည်းဟူ မူကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ ကို။ သင်္ခါရတန-ဝိဘင်သုတ္တေ၊ ၌။ အတမ္မယတံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ တံ သမ္မတိက္ကမ္မထာတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ အတမ္မယတာတိ၊ အတမ္မယတာဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတမ္မယတံ၊ တဏှာ၏

၁-ဤဥပမာ၌ ရှစ်ယောက်သော တရားဆုံးပြတ်သော အမတ်ကြီးတို့၏ အဂတိသို့ လိုက်ခြင်းကိုပယ်၍ ထိုထိုအဆုံးဘုံပြတ်ကို ပြုခြင်းကဲ့သို့ ရှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့၏ မိမိတို့အ စွမ်းအလျောက် ဆန့်ကျင်ဖက်ကိုသာပယ်၍ သခ်ါရတို့၌ ဥဒယဗ္ဗယကိုပြုခြင်းအစရှိသော အကျင့်ကို မှတ်အပ်၏။ မင်း၏လျစ်လျူရှုသော အပြစ်ကဲ့သို့ အနုလောမဉာဏ်၏ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့၌ဖြစ်သော မမ္မကောဌာသအား လျော်သည်၏အပြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၂-ဝုဋ္ဌာနံ အရိယမဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ ဥပေတိတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ။ သခ်ါရာရမ္မဏာယ-ဖြင့် နိမ္မာနာရမ္မဏဂေါ်တြဘု-ကို စင်စေသည်။ (ပြည်)

ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍၊ ဝါ၊ အခြေပြု၍၊ ဝါ၊ ပွါးစေ၍။ အတမ္မယတံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ယာယံ ဥပေက္ခာ၊ အကြင် အရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အတွင်းဝင်သော ဝေဒနုပေက္ခာသည်၊ ဝါ၊ ထိုအရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ ကေတ္တာ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိ၏။ ကေတ္တ-သိတာ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသော အာရုံကိုမှီ၏၊ ဝါ၊ အာရုံပြု၏။ တံ၊ ထိုကေတ္တ,ကေတ္တသိတဥပေက္ခာကို။ တုမ္မေ၊ တို့သည်။ ပဇာထ၊ (တဒါရမ္မဏကိလေသာကို ပယ်သောအားဖြင့်) စွန့်ကြကုန်။ တံ၊ ထို ဥပေက္ခာကို။ သမတိက္ကမထ၊ လွန်မြောက်နိုင်အောင် ကြိုးစား၍ ကျင့်ကြကုန်။]

၁-ယေ လောကိယေ သခ်ါရေ အာရဗ္ဘ အနုလောမပရိယောသာနာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ-ဝိပဿနာ ပဝတ္တတိ၊ တံသန္ဓိဿိတာ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ တဏှာ တေဟိ ဝိနာ အပ္ပဝတ္တနတော တမ္မယာ နာမ။ပ။ တံ ပဇဟထာတိ တဒါရမ္မဏကိလေသပဟာနေန ပဇဟထ။ တေနာဟ တံ သမတိက္ကမထာတိ။ ဒ္ဝိကာ။ ယေ လောကိယေ သခ်ါရေ၊ အကြင် လောကီသခ်ါရတို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အနုလောမပရိယောသာနာ၊ အနုလုံအဆုံးရှိသော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တံသန္ဓိဿိတာ၊ ထိုဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့ကို မှီသော။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့နှင့်စပ်သော၊ ဝါ၊ သခ်ါရတို့ကိုတပ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တမ္မယာ နာမ၊ ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့ဖြင့်ဖြစ်သည်မည်၏။(တေဟိ နိဗ္ဗတ္တာ တမ္မယာ။ တေဟိ၊ ထိုဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ တမ္မယာ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံ ဖြစ်သော သခ်ါရတို့ဖြင့်ဖြစ်သည်။ တမ္မယာဝ၊ တမ္မယသည်ပင်လျှင်။ တမ္မယတာ၊ တမ္မယတာမည်၏။ တာ-အနက်မရှိဟူလို) ဝါ၊ ကား။ တဏှာသမ္မယုတ္တာခန္ဓာ၊ တဏှာ-သမ္မယုတ်ဖြစ်ကုန်သော လောဘမူနာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ တမ္မယာ၊ တမ္မယမည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့ဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော တဏှာသမ္မယုတ်-နာမက္ခန္ဓာတို့၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ တမ္မယတာ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော သခ်ါရတို့ဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော သမ္မယုတ်နာမက္ခန္ဓာတို့၏အဖြစ်။ သာ ဧဝ တဏှာ၊ ထိုတဏှာ ကိုပင်ရ၏။ တပ္ပဋိပက္ခာ၊ တမ္မယတာမည်သော တဏှာ၏ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဝုဋ္ဌာန-ဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ အတမ္မယတာ၊ အတမ္မယတာမည်၏။ ဧတေန၊ ထိုကြောင့်။ အဌကထာယံ၊ သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုတ် အဌကထာ၌။ အတမ္မယတာ နာမ။ပ။ အတမ္ဘ-ယတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တဏှာ၊ သည်။ တမ္မယတာ နာမ၊ တမ္မယတာမည်၏။ တဿာ၊ ထိုတမ္မယတာမည်သောတဏှာကို။ ပရိယာဒိယနတော၊ ကုန်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ သည်။ အတမ္မယတာ၊ အတမ္မယတာမည်၏။ နိဿာ-ယာတိ၊ ကား။ တံ အတမ္မယတံ၊ ထိုအတမ္မယတာမည်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာကို။ နိဿယံ ကတ္တာ၊ အခြေအမှီပြု၍။ ဘာဝေတ္တာ၊ ပွါးစေ၍။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။

အလဂဒ္ဒသုတ္တန္တေ၊ ဥ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ (အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ကို။) နိဗ္ဗိဒါတိ၊ နိဗ္ဗိဒါဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ [နိဗ္ဗိန္ဒံ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တေ၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာမှ လွတ်၏။]

အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကေတ္တာတိ တ္ထေ၊ ကေတ္တာ-ဟူသောပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်၊ ကား။ ပါဠိ၊ ပါဠိတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့၌။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ယာ-ထည့်သည်) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤအာရုံငါးပါး၌ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။ နာနတ္တာ၊ အထူးထူးသဘောရှိ၏။ နာနတ္တသိတာ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံကိုမှီ၏။ ဝါ၊ အာရုံပြု၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပါဠိ၊ ပါဠိတည်း။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤငါးပါးသော အာရုံ၌ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ နာနာသဘာဝါ စ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်ရင်း။ နာနာရမ္မဏနိဿိတာ စ၊ အထူးထူးသော အာရုံကိုပြုသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ (နာနတ္တာ ကို နာနာသဘာဝါ-ဖွင့်သည်၊ နာနတ္တသိတာ-ကို နာနာရမ္မဏနိဿိတာ-ဖွင့်သည်) ပန၊ အဘိဓာနတ္ထမှတပါး အဘိဓေယျတ္ထကိုဆိုအံ့။ သာ၊ ထိုနာနတ္တ, နာနတ္တသိတဖြစ်သော ဥပေက္ခာကို။ သမာဓိသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပဿနာသမာဓိနှင့် ယှဉ်သော။ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုမှီသော။ (သမ္ပယုတ် အားဖြင့် မှီသည်ကိုယူ) ။ပ။နေဝသညာနာသညာယတနနိဿိတာ၊ နေဝသညာနာသညာ-ယတနစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုမှီသော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ (ယာ-ကားထည့်သည်) အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤအရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်ကို သမ္ပယုတ်အားဖြင့်မှီသော ဥပေက္ခာသည်။ ဧကတ္တာ၊ တူသော သဘောရှိသည်ရင်း။ ဧကတ္တသိတာ၊ တူသော သဘောရှိသော အာရုံကို မှီသည်ရင်း။ ဝါ၊ အာရုံပြုသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ ပါဠိ၊ ဤလည်း ပါဠိတရပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံတံအရူပစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာ၊ ထိုထို အရူပစိတ္တုပ္ပါဒ်လေးပါး၌ အတွင်းဝင်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာကို။ ဧကသဘာဝတ္တာ စ၊ တူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧကာရမ္မဏတ္တာ စ၊ တူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧကတ္တာတိ၊ တူသော သဘောရှိ၏ဟူ၍ရင်း။ ဧကတ္တသိတာတိ၊ တူသော သဘောရှိသော အာရုံကိုမှီ၏ဟူရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ အာစရိယဝါဒကိုဆိုအံ့။ သာ၊ ထိုဧကတ္တ, ဧကတ္တသိတဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။ တံတံစျာနသဟဂတဝေဒနုပေက္ခာ စ၊ ထိုထိုသို့သော အရူပစျာန်နှင့် တကွဖြစ်သော ဝေဒနုပေက္ခာသည်ရင်း။ တဒါရမ္မဏဝိပဿနုပေက္ခာ စ၊ ထိုသို့သော အရူပစျာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနုပေက္ခာသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ပဇဟထာတိ၊ ကား။ တဒါ-ရမ္မဏာကိလေသပ္ပဟာနေန၊ ထိုဥပေက္ခာလျှင် အာရုံရှိသော ကိလေသာကိုပယ်သဖြင့်။ တံ၊ ထိုဧကတ္တ, ဧကတ္တသိတဥပေက္ခာကို။ ပဇဟထ၊ စွန့်ကြကုန်လော။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တံ သမတိက္ကမထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

သုသိမသုတ္တန္တေ၊ ၌။ သုသိမ၊ သုသိမ။ ပုဗ္ဗေ ခေါ၊ မဆွကလျှင်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်သည်။ (ဥပပဒတိ၊ ဖြစ်၏။) ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ (ဥပပဒတိ၊ ၏။) ဣတိ ဝေါ၊ ဤသို့။ (အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ ကို။) ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ ၌။ အသမ္မုယ္ဟနဝသေန၊ မတွေ့ဝေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။)

ပေါ်ဌပါဒသုတ္တန္တေ၊ ၌။ ပေါ်ဌပါဒ၊ ပေါ်ဌပါဒ။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သညာ။ သညာသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပပဒတိ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ (ဥပပဒတိ၊ ၏။) ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ (အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ ကို။) သညဂ္ဂန္တိ၊ သညဂ္ဂံဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏[1]။

ဒသုတ္တရသုတ္တန္တေ၊ ၌။ ယာ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ (ယာ, သာ-ကား ထည့်သည်) ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၏ ပြဓာန်းသော အကြောင်းအင်္ဂါမည်၏။ ဣတိ ဝေါ၊ ဤသို့။ (အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ ကို။) ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၌။ ယာ စ မုဏ္ဍိတုကမျတာ၊ အကြင်မုဏ္ဍိတုကမျတာ သည်ရင်း။ ယာ စ ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပဿနာ၊ သည်ရင်း။ ယာ စ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ သည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေတ္ထာ၊ ဤသော သဘောရှိကုန်၏။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ ဝေါ၊ သို့။ တိဟိ နာမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၁-သုတ်၌ သညာ ခေါ်-သာ ဟောသည်တကား၊ သညဂ္ဂံ-မဟောတကားဟူမူ?သညာခေါ ပေါ်ဌပါဒါတိ ဣဒေ ကာမံ သညာဣဒေဝ ဝုစ္စတိ။ ပုဗ္ဗေ ပန အနုပုဗ္ဗေန သညဂ္ဂံ ဖုသတိတိ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ သညဂ္ဂန္တိ ဝုတ္တာတိ၊ ဒ္ဋ္ဌဗ္ဗာ။ သညာ ခေါ ပေါ်ဌပါဒါတိ ဣဒေ၊ ၌။ သညာဣဒေဝ၊ သညာဟူ၍သာလျှင်။ ကာမံ ဝုစ္စတိ၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဟောအပ်သော်လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ သညဂ္ဂံ၊ အတွေ့တ်အမြတ် ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သောသညာသို့။ ဖုသတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သညဂ္ဂန္တိ ဝုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

ပဌာနေ၊ ပဌာန်းကျမ်းခဲ့။ အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ အနုလောမံ ဝေါဒါနဿာတိ၊ နဿဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ တီဟိ နာမေဟိ၊ အနုလုံဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် သုံးပါးသောအမည်တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ရထဝိနီတသုတ္တန္တေ၊ ခဲ့။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ကိံ ပန၊ အသ္မိနည်း။ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတ္ထံ၊ ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိအကျိုးငှါ။ ဘဂ-ဝတိ၊ ရှင်တော်ဘုရားအထံ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿတိ၊ သုံးသလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ (အယံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၊ ကို။) ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

[၃၁၁] ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနေကေဟိ နာမေဟိ၊ တပါးမက များစွာသော အမည်တို့ဖြင့်။ မဟောသိနာ၊ သီလကွန္ဓစသည်ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားသည်။ (အရိယမဂ္ဂမိဌာနတာယ၊ အရိယမဂ်တရား၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ကိတ္တိတာ-ထောမိတာ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ သန္ဓာ၊ ကိလေသာဟူ မီးပူခပ်သိမ်းငြိမ်းအေးစေတတ်သော။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီမည်သော။ ယာ ဝိပဿနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ သာသနာတော်ဝယ်ထင်ရှားရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ၌။ မဟဗ္ဘယာ၊ ခံ၍ အစမဆုံးနိုင်ကြီးစွာသောဘေးဟုဆိုအပ်သော။ သံသာရဒုက္ခပက်ဘ၊ သံသာရဒုက္ခတည်းဟူသော ညွှန်မှု။ ဝုဋ္ဌာတုကာမော၊ ထမြောက်ခြင်း တက်ခြင်းကို အလိုရှိသော။ ပဏ္ဍိတဇာတိကော၊ တိဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေပညာဖြင့် ပညာရှိသော ယောဂီသည်။ ယောဂံ၊ ဘာဝနာကို၊ ဝါ၊ ဘာဝနာကိုအားထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာဝါယာမ သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လကို။ သတတံ၊ မီးပွတ်သော ယောကျ်ားပမာ အခါခပ်သိမ်း။ ကရေယ္ယ၊ ပြုရာ၏၊ ဝါ၊ ပြုကြပါလေ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့တခန်းတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ပဋ္ဌိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ ဧကဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ (၃၁၂-၁)

ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာ

[၃၁၂] ဂ၀ဝိ။ ဣတော၊ ဤအနုလောမဉာဏ်မှ။ ပရံ-ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ-ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာ၀ဇ္ဇနဋ္ဌာနိယတ္တာ၊ အာ၀ဇ္ဇန်းအရာ၌ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ သို့။ နေ၀ ဘဇတိ၊ မ၀င်။ (အနိစ္စာဒိ၀သေန သခ်ါရာနံ အဂဟဏတော၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အစုမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို မယူခြင်းကြောင့်တည်း။) ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့။ နဘဇတိ၊ မ၀င်။ (နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အခေ၀နတော၊ မကုန်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း[1]။) အန္တရာ၊ ဆဋ္ဌသတ္တမ၀ိသုဒ္ဓိတို့၏ အလယ်၌။ အဗ္ဘောဟာရိကမေ၀၊ ဝေါဟာရမလောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဥဘယ၀ိသုဒ္ဓိလက္ခဏာဘာ၀တော၊ ဆဋ္ဌသတ္တမ နှစ်ပါး၀ိသုဒ္ဓိ၏ လက္ခဏာမရှိသောကြောင့်တည်း[2]။) ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ၀ိပဿနာသောတေ၊ ၀ိပဿနာအလျှင်း၌။ ပတိတတ္တာ၊ ကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ၀ိပဿနာတိ သခ်ံ၊ ၀ိပဿနာဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏[3]။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ အရဟတ္တ-

---

၁-တတော ဧ၀ေတံ ၀ိညာဏမာတ္တနံ ၀ိသယံ ဥဒ္ဒေသန္တံ ဒဿနကိစ္စံ ကရောန္တံ ကိရိယာ-မဇနာမာတု ၀ိယ မဂ္ဂဿ အာ၀ဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ ၀ုစ္စတိ။ တတော ဧ၀၊ ထိုသို့ကိလေသာကိုကို မကုန်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်ကို။ ၀ိညာဏမာတုနံ၊ တို့၏၊ ၀ါ၊ တို့အား။ ၀ိသယံ၊ အာရုံကို။ ဥဒ္ဒေသန္တံ၊ ညွှန်တတ်သည်ဖြစ်၍။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ညွှန်ခြင်းကိစ္စကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုတတ်သော။ ကိရိယာမဇနာမာတု ၀ိယ၊ ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာ၀ဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ၊ အာ၀ဇ္ဇန်းအရာ၌တည်၏ဟူ၍၊ ၀ုစ္စတိ၊ ၏။ ဋီကာစကား။ (ပြည်)

၂-ထိုသို့သော်လည်း ၀ုဋ္ဌာနဂါမိနီ၏ ပရိယောသာနအဖြစ်ဖြင့် ၀ိပဿနာမဂ္ဂိက ဖြစ်သတည်း၊ ထိုကြောင့်လျှင် ထိုဂေါတြဘူ၏ ထို၀ိပဿနာသောတသို့ ကျသည်၏ အဖြစ်သင့်သတည်း၊ ထိုကြောင့်မဟုတ်လော ၀ိပဿနာသောတေ။ပ။ ဂစ္ဆတိ-ဟုမိန့်သကား။ (ပြည်)

၃-ဤပါဠိဖြင့် ဂေါတြဘူဉာဏ်၏ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့ ၀င်ခြင်းကို ပြသတည်း။ (ပြည်)

မဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု စတူသု မဂ္ဂေသု၊ တိုင်၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ မည်၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောမဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်တို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ၊ ပဌမမဂ်၌ဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ သမ္မာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံစေလိုသောယောဂီသည်။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကာတဗ္ဗံ နာမ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ယံ၊ အကြင်ကိစ္စကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ-ကိစ္စံ၊ ကို။ အနုလောမာဝသာနံ၊ အနုလောမအဆုံးရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တေန၊ ဖြစ်စေသော။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နအနုလောမဉာဏာသု၊ ဖြစ်ပြီးသောအနုလောမဉာဏ်ရှိသော။ အသု၊ ထိုယောဂီ၏။ (စိတ္တံ-ဌစပ်) တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (တနည်း) တိဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ဒ္ဒိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။) တေဟိ အနုလောမဉာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထာနော မိမိမိမိ၏။ (ဝိစ္ဆာလောပ) ဗလာနုရူပေန-ဗလာနုရူပံ၊ အာနုဘော်အားလျော်စွာ။ (တနည်း) ဗလာနုရူပေန၊ အောက်၌သင်္ခါရူပေက္ခာဉာဏ်သည် ထုံအပ်ထားအပ်သော အားအစွမ်းအားလျော်သဖြင့်[1]။ ထူလထူလေ၊ ရှန့်ရင်းရှန့်ရင်းကုန်သော။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကေ၊ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်း

၁-အတ္တာနော ဗလာနုရူပေနာတိ အတ္တာနော အတ္တာနော အာနုဘာဝါနုဂုဏံ။ပ။ အတ္ထော ဝုဒ္ဓိတိကဒ္ဓတာဝိသေသော၊ ဌီကာ။ အတ္တာနော ဗလာနုရူပေနာတိ၊ ကား။ အတ္တာနော အတ္တ-နော၊ မိမိမိမိ၏။ အာနုဘာဝါနုဂုဏံ၊ အာနုဘော်အားလျော်စွာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမံ၊ သော။ အနုလောမဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗောဌာရိကံ၊ အလုံးစုံသောအောက် ရှန့်ရင်းသော။ တမံ၊ မောဟကို။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ ထိုထက်။ နာတိဝြဋ္ဌာရိကံ၊ မရှန့်ရင်းလွန်းသော။ တမံ၊ ကို။ တတိယံ၊ တတိယအနုလုံသည်။ တတော၊ ထိုထက်။ နာတိဝြဋ္ဌာရိကံ၊ မရှန့်ရင်းလွန်းသော။ တမံ၊ ကို။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်စေ၏။ အသ ဝါ၊ ကား။ ဗလာနုရူပေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ သင်္ခါရုပေက္ခာယ၊ သည်။ အာဟိတ-ဗလာနုရူပေန၊ ထုံအပ်ထားအပ်သော အစွမ်းအားလျော်သဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗာဘိ-သင်္ခါရဝသေန၊ ရှေးဦးပြုပြင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏသု၊ ၏။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပတ္တာနံ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်, ဒိဋ္ဌိပတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓေါ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာဖြင့် ပြီးသော။ ဝိသေသော၊ အလူးသည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ အနုလောမဉာဏသုပိ၊ ဉာဏ်၏လည်း။ ပဝတ္တိအာကာရသိဒ္ဓေါ၊ သော။ မုဒုတိက္ခတာဝိသေသော၊ မုဒုအဖြစ်, တိက္ခအဖြစ်ဟူသောအထူးသည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

တတ်သော။ တမမ္မိ၊ အမိုက်မောဟကို။ အန္ဓရဝေပိတေ၊ ကွယ်စေအပ်သည် ရှိသော်။ သဗ္ဗသခ်ါရဂတေသု၊ အလုံးစုံသောသခ်ါရတို့၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ နပဂ္ဂန္ဒတိ၊ မပြေးဝင်။ နသန္တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ နာဓိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ နသဇ္ဇတိ၊ မကပ်။ နလဂ္ဂတိ၊ မငြိ။ နဗဗ္ဘတိ၊ မစပ်။ ပဒုမပလာ-သဟော၊ စည်းယယ်ရှိုင်းသော ပဒုမာရှက်မှ။ ဥဒကံ ဝိယ၊ ရေကဲ့သို့။ ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏။ ပတိကုဋ္ဌတိ၊ ရှုံ့၏။ ပတိဝဋ္ဋတိ၊ လည်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ နိမိတ္တာရမ္မဏမ္ပိ၊ သခ်ါရနိမိတ်ဟူသောအာရုံသည်လည်း ကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပဝတ္တာရမ္မဏမ္ပိ၊ မပြတ်မစဲဖြစ်သော ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာဟူသော အာရုံသည်လည်းကောင်း။ ပလိဗောဓတော၊ ပလိဗောဓ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ (ပလိဗောဓဘာဝပဋ္ဌိစ္ဆာဒကဿ တမဿ အန္ဓရဝေပိတတ္တာ၊ ပလိဗောဓအဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမိုက်မှောင်ကို ကွယ်စေအပ် ဖျောက်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) အထ-ပစ္ဆာ၊ ထိုနောက်၌။ အဿ၊ ထိုယောဂိအား။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ နိမိတ္တပဝတ္တာရမ္မဏေ၊ နိမိတ္တ,ပဝတ္တဟူသောအာရုံသည်။ ပလိဗောဓတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ ထင်ပြီးလတ်သော်။ အနုလောမညာဏဿ၊ ဒုတိယ အနုလောမညာဏ်၏၊ ဝါ၊ တတိယအနုလောမညာဏ်၏။ အာသေဝနဋ္ဌေ၊ ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသောညာဏ်၏ အဆုံးဌာ။ အနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကင်းသော၊ ဝါ၊ နိမိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ အပ္ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တကင်းသော၊ ဝါ၊ ပဝတ္တ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဝိသခ်ါရံ၊

၁-လဒ္ဓါသေဝန-ဆိုလိုလျက် လဒ္ဓ ကျေသည်၊ သုဂတဿ သုဂတစီဝရံ-ကဲ့သို့ အနုလောမ-ညာဏဿ-နှင့်လဒ္ဓါသေဝန-အနက် မပြားမှတ်ရာသည်၊ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ အာသေဝနဋ္ဌေတိ ဣမိနာ ဒုတိယဿ ဝါ တတိယဿ ဝါ အနုလောမညာဏဿ အနန္တရဂေါတြဘုဉာဏ်ပဋ္ဌိ၊ နပဋမဿာတိ ဒဿေတိ တဿ အနာသေဝနတ္တာ၊ နဟိ အလဒ္ဓါသေဝနံ ဂေါတြဘုဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ-မိန့်လော်။ အာသေဝနဋ္ဌေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒုတိယဿ ဝါ၊ ဒုတိယလည်းဖြစ်သော။ တတိယဿ ဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ အနုလောမညာဏဿ၊ ၏။ အနန္တရဂေါတြဘုဉာဏ်ပဋ္ဌိ၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋမဿ၊ ပဋမအနုလုံဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဂေါတြဘုဉာဏပဋ္ဌိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုပဋမအနုလုံဉာဏ်၏။ အနာသေဝနတ္တာ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အလဒ္ဓါသေဝနံ၊ မရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသော ပဋမအနုလုံဉာဏ်သည်။ ဂေါတြ-ဘုဉာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

သခ်ၢိရမဟုတ်သေ။ နိရောဓံ၊ သခ်ၢိရ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သေ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနံ၊ အာရုံပြုလျက်။ ပုထုဇနေါတ္တံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အနွယ်ဇာတ်ကို၊ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်ဟူသော အမည်ကို။ ပုထုဇနသခ်ံ၊ ပုထုဇဉ်ဟူသော ဝေါဟာရကို။ ပုထုဇနဘူမိံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အရာကို၊ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အခိုက်အတန့်ကို။ အတိက္ကမမာနံ၊ လွန်မြောက်၍။ အရိယဝေါတ္တံ၊ အရိယာတို့၏ အနွယ်ဇာတ်သို့။ အရိယသခ်ံ၊ အရိယာဟူသော ဝေါဟာရသို့။ အရိယဘူမိံ၊ အရိယာတို့၏ အဝတ္ထာဘူသို့။ ဩက္ကမမာနံ၊ သက်ဝင်လျက်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ဣတိ။ ပဌမာဝဇ္ဇန ပဌမာဘောဂ ပဌမသမန္နာဟာရဘူတံ၊ ရှေးဦးစွာလည်ခြင်း ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းခြင်း ရှေးဦးစွာဆင်ခြင်ခြင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ပဌမမဂ်အား။ အနုန္တရ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓယမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ သိဓါပွတ္တံ၊ အပြီးသို့ရောက်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ မုဒ္ဓဘူတံ၊ ဦးထိပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အပုနရာဝဇ္ဇကံ၊ ဧကန္တိက အဖြစ်ကြောင့်ရင်း, တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း တဖန် မလည်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ ဥပဓေတိ၊ ၏။ ယံ-ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကထံ။ ပ ။ ဂေါတြဘူတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဗဟိဒ္ဓါဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ၊ အသခ်ံတဓာတ်မှအပဟု မှတ်အပ်သော သခ်ၢိရမှထခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ဆုတ်နစ်ခြင်း လည်ခြင်းသည်။ (နိဗ္ဗဒ္ဓ-မာနေ၊ ပြီးလတ်သော်။) ပညာ၊ ဖြစ်သောပညာသည်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ဥပါဒံ၊ သခ်ၢိရတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အဘိဘုယျတိ၊ နှိပ်စက် လွှမ်းမိုးတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘုမည်၏။ ပဝတ္တံ၊ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ပ။ ဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အသခ်ံတဓာတ်မှ အပဋ္ဌာ။ သခ်ၢိရနိမိတ္တံ၊ ကို။ အဘိဘုယျတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ အနုပ္ပါဒံ၊ ဥပ္ပါဒမှ ကင်းသော၊ ဝါ၊ ဥပ္ပါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ ပဝတ္တေတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ အပ္ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တကင်းသော၊ ဝါ၊ ပဝတ္တ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ပ။

အနုပါယာသံ၊ ဥပါယာသကင်းသော၊ ဝါ၊ ဥပါယာသ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော။ နိရောဓံ၊ သခ်ါရတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ [၃၁၃] ပဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကို။ အဘိဘုယျိတ္မာ၊ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးမှု။ အနုပ္ပါဒံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ မည်၏။ သမ္ပဒံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေတမ္ပံ၊ ခွဲအပ်၏[1]။]

၈၀၇။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ထိုစကားဌ။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ကောဝဇ္ဇနေန၊ တချက်သောအာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ ဧကဝီထိယံ၊ တခုသော ဝီထိဌ[2]။ ပဝတ္တမာနာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ အနုလောမဂေါတြဘူနံ၊ အနုလုံဂေါတြဘူတို့၏။ နာနာရမ္မဏေ၊ ဌ။ ပဝတ္တနာကာရဒီပိကာ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြတတ်သော။ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း။ ဟိ၊ ခွဲအံ့။ မဟာမာတိကံ၊ ရေမြောင်းကြီးကို။ လဏ်ယိတ္မာ၊ ခုန်၍။ ပရတီရေ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းဌ။ ပတိဋ္ဌာတုကာမော၊ တည်လိုသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ဓာဝိတ္မာ၊ ပြေးလတ်၍။ မာတိကာယ၊ မြောင်းကြီး၏။ သြရိမတီရေ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းဌ။ ရက္ခသာခါယ၊ သစ်ကိုင်းဌ။ ဗန္ဓိတ္မာ၊ ချည်နှောင်၍။ သြလမ္မိတံ၊ ဆွဲအပ်သော။ ရဇ္ဇုံ ဝါ၊ ကြိုးကိုဌင်း။ ယဋ္ဌိံ ဝါ၊ လုံကန်ကိုဌင်း။ ဂဟေတ္မာ၊ ကိုင်၍။ ဥလ္လဏ်ယိတ္မာ၊ မြောင်း၏အထက် အဖို့ဖြင့် ခုန်၍။ ပရတီရနိန္နပေါဏပဗ္ဗာရကာယော၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ ညွှတ်သော ကိုင်းရှိုင်းသောကိုယ်ရှိသည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ ပရတီရသာ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်း၏။ ဥပရိဘာဂံ၊ အထက်အဖို့သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည် ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုကိုင်သောကြိုး လုံကန်ကို။ မုဉ္စိတ္မာ၊ လွှတ်၍။ ဝေဓ-မာနော၊ တုန်လှုပ်လျက်။ ပရတီရေ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းဌ။ ပတိတ္မာ၊ ဆင်း၍။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ပတိဋ္ဌာတိ ယထာ၊ တည်သကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ အယံ ယောဂါဝစရောပိ၊ သည်လည်း။ ဘဝယောနိဂတိ-

---

၁-ဤစကားဌကား ဥပ္ပါဒံ အဘိဘုယျတိ-အစရှိသည်ဖြင့် ပုထုဇဉ်ဂေါတ္တကိုနှိပ်နင်းခြင်း ပုထုဇဉ်ဂေါတ္တကို လွန်ခြင်းကိုဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၂-ကောဝိထိယံ-ဟူသော သဒ္ဒါကို တခုသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသောတရားတို့၏ အယူးထူးသော ဝီထိရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြစ်ခြင်းငှါ ဆိုအပ်သလောဟူမူ? ကောဝဇ္ဇနာနံ နာနာဝီထိ-တာ နတ္ထိတိ နု တံနိသေနောယ ဧကဝီထိဂဟဏံ၊ အထ ခေါ နာနာရမ္မဏာနမ္ပိ၊ ကော-ဝဇ္ဇနာနံ နာနာဝီထိတာ နတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထံ ဒဋ္ဌမ်ံ၊ ဋီကာ။ (ပြည်)

ဌိတိနိ၀ါသာနံ၊ တို့၏။ ပရတီရဘူတေ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်း သဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာတုကာမေ၊ တည်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိနာ၊ ဥဒယဗ္ဗယ၀ိပဿနာဉာဏ် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ၀ေ၀ေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ဓာ၀ိတ္မာ၊ ပြေးလတ်၍။ အတ္တာဘာ၀ရက္ခသာခါယ၊ အတ္တဘောတည်းဟူသော သစ်ကိုင်း၌။ ဗန္ဓိတ္မာ၊ ဖွဲ့၍။ ဩလမ္ဗိတံ၊ ဆွဲကိုင်အပ်သော။ ရူပရဂ္ဂေ ၀ါ၊ ရူပ်ဟူသော ကြိုးကိုဌင်း။ ၀ေဒနာဒီသု၊ ၀ေဒနာအစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရဒဏ္ဍံ ၀ါ၊ တပါးပါးသော လံ့ကန်ကိုဌင်း။ အနိစ္စန္တိ ၀ါ၊ အနိစ္စဟူ၍ဌင်း။ ဒုက္ခန္တိ ၀ါ၊ ဟူ၍ဌင်း။ အနတ္တာတိ ၀ါ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုလောမာ၀ဇ္ဇနေန၊ အနုလောမ၏ အာ၀ဇ္ဇန်းဖြင့်။ ဂဟေတ္မာ၊ ကိုင်၍။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုလက္ခဏာရေးသုံးပါးဟူသော အာရုံကို၊ ၀ါ၊ ရူပ်၀েဒနာသညာသင်္ခါရ ဝိညာဉ်ဟူသော အာရုံကို။ အမုဠ္ဠမာနော၀၊ မလွတ်မူ၍သာလျှင်။ ပဌမေန အနုလောမစိတ္တေန၊ ရှေးဦးအနုလုံစိတ်ဖြင့်။ ဥလ္လဝိယိတ္မာ၊ ခုန်၍။ ဒုတိယေန (အနုလောမစိတ္တေန၊) ဒုတိယအနုလောမစိတ်ဖြင့်။ ပရတီရ-နိန္ဒပေါ၀ါဟပဋ္ဌာရကာယော ဝိယ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသော ကိုယ်ရှိသကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနနိန္ဒပေါ၀ါဟပဋ္ဌာရမာနသော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုမှာ ဖက်ကမ်းသို့ ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ တတိယေန (အနုလောမစိတ္တေန)၊ ဖြင့်။ ပရတီရဿ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်း၏။ ဥပရိဘာဂံ၊ အထက်အဖို့သို့။ ပတ္တော ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဣဒါနိ၊ ယခုပင်လျှင်။ ပတ္တဗ္ဗဿ နိဗ္ဗာနဿ၊ ရောက်အပ်သော နိဗ္ဗာန်မှ၊ ၀ါ၊ နှင့်။ အာသန္နော၊ အနီးသည်။ ဟုတ္မာ၊ ၍။ တဿ စိတ္တဿ၊ ထိုတတိယအနုလုံစိတ်၏။ နိရောဓေန၊ ချုပ်သဖြင့်။ တံ သင်္ခါရာရမ္မဏံ၊ ထိုသင်္ခါရဟူသော အာရုံကို။ မုဠ္ဠတ္မာ၊ လွတ်၍။ ဂေါ၀ြတ္တဘူစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိသင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရကင်းသော။ ပရတီရဘူတေ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ (ယောဂါ၀စရော၊ သည်။) ပတတိ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကျ၏။ ပန၊ ထိုသို့နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော်လည်း။ ဂေါ၀ရမ္မဏော၊ တကြိမ်သာလျှင် အာရုံပြုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌[1]။ အလဒ္ဓါသေ၀နု-

---

၁-ဂေါ၀ရမ္မဏောတိ ဂေါ၀ါရံယေ၀ အာလမ္ဗိတေ အာရမ္မဏော။ တေနာဟ အလဒ္ဓါသေ၀-နုတာယာတိ။ တေန ဂေါ၀ရမ္မဏေ အာသေ၀နာ ဥပကာရ၀တိ၊ နု တတ္ထ နာနာရမ္မ-ဏေတိ ဒသ္သေတိ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

တာယ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒမာနော၊ တုန်လှုပ်သော။ သော ပုရိသော ဝိယ၊ ထိုယောကျ်ားကဲ့သို့။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ မြဲမြံစွာတည်သည်။ နှ တာဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ တတော၊ ထိုဂေါတြဘူ ဖြစ်သည်မှနောက်၌။ မဂ္ဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ မြဲစွာတည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား ဥပမာတည်း။

၇၀၇။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောဉာဏ်တို့တွင်။ အနုလောမံ၊ အနုလုံ သည်။ သစ္စပဋိစ္စာဒကံ၊ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ ကိလေသတမံ၊ ကိလေသာဟူသော အမိုက်မှောင်ကို။ ဝိနောဒေတုံ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါသာ လျှင်။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကာတုံ၊ အာရုံ ပြုခြင်းငှါမူကား။ နှ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘူသည်ကား။ နိဗ္ဗာနမေव၊ ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ သစ္စပဋိစ္စာဒကံ၊ သော။ တမံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတုံ၊ ငှါ။ နှ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တတြ၊ ထိုအနုလုံဂေါတြဘူတို့၏ အသီးအခြားတပါးသော ကိစ္စကိုပြု ခြင်း၌။ အယံ၊ ကား။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဧကော၊ သော။ စက္ခုမာ ပုရိသော၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည်။ နက္ခတ္တယောဂံ၊ နက္ခတ်နှင့်လ၏ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဇာနိဿာမီတိ၊ သိအံ့ဟူ၍။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အဖို့၌။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ အိမ်မှထွက်၍။ စန္ဒံ၊ လကို။ ပဿိတုံ၊ ရှုကြည့်ခြင်းငှါ။ ဥဋ္ဌံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့။ ဥလ္လောကေသိ၊ မော်ကြည့်၏။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ားအား။ ဝလာဟကေဟိ၊ တိမ်ကိုက်တို့သည်။ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စန္ဒော၊ လသည်။ နှ ပညာယိတ္ထ၊ မထင်။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဧကော၊ တခုသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ ထလတ်၍။ ထူလထူလေ၊ အလွန်ရှုန့်ရင်းကုန်သော။ ဝလာ-ဟကေ၊ တိမ်တိုက်တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ အပရော၊ တပါးသော လေသည်။ မဇ္ဈိမေ၊ အလတ်ဖြစ်သော တိမ်တိုက်တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ၏။ အပရော၊ တပါးသောလေသည်။ သုခုမေပိ၊ သိမ်မွေ့သော တိမ်တိုက်တို့ကို လည်း။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့တိမ်တိုက်ကင်းပြီးသည်မှ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ ကင်းသောတိမ်တိုက်ရှိသော။ နဘေ၊ ကောင်းကင်၌။ စန္ဒံ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ နက္ခတ္တယောဂံ၊ ကို။ အညာသိ၊ သိ၏။

[၃၁၄] တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တယော ဝလာဟကာ ဝိယ၊ သုံးပါးသော တိမ်တိုက်တို့ကဲ့သို့။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကထူလမဇ္ဈိမသုခုမံ၊ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်း တတ်သော ထူလမဇ္ဈိမသုခုမဖြစ်သော။ ကိုလေသန္ဓကာရံ၊ ကိုလေသာ ဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တယော ဝါတာ ဝိယ၊ သုံးပါးသော လေတို့ကဲ့သို့။ တိဏိ အနုလောမစိတ္တာနိ၊ သုံးပါးသောအနုလုံစိတ်တို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသောယောကျ်ား ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉ္ဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧကေကဿ ဝါတဿ၊ တပါး တပါးသောလေ၏။ ယထာက္ကမေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အစဉ် ဖြင့်။ ဝလာဟကဝိဒ္ဓံသနံ ဝိယ၊ တိမ်တိုက်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းကဲ့သို့။ ဧကေ-ကဿ အနုလောမစိတ္တဿ၊ တခုတခုသော အနုလုံစိတ်၏။ သစ္စပဋိစ္ဆာ-ဒကတမဝိနောဒနံ၊ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော ကိုလေသာဟူသော အမှိုက် ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ သော။ နဘေ၊ ၌။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓစန္ဒဒဿနံ ဝိယ၊ စင်ကြယ်သောလကို မြင်ခြင်း ကဲ့သို့။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကေ၊ သော။ တမေ၊ ကိုလေသာဟူသောမှောင်သည်။ ဝိဂတေ၊ ကင်းပြီးလတ်သော်။ ဂေါတြဘုဉ္ဉာဏဿ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓနိဗ္ဗာန-ဒဿနံ၊ စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ-ကထံ သဒ္ဒိသံ၊ အာဘယ်သို့တူသနည်း။ တယော ဝါတာ၊ သုံးပါး သော လေတို့သည်။ စန္ဒပဋိစ္ဆာဒကေ၊ လကိုဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်သော။ ဝလာဟကေယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝိဒ္ဓံသေတုံ၊ ဖျောက်လွင့်ခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။ စန္ဒံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ နှ သက္ကောန္တိ ယတော၊ ကုန်သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အနုလောမာနိ၊ သုံးကြိမ်သော အနုလုံတို့သည်။ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကံ၊ သော။ တမညေဝ၊ ထိုကိုလေသာဟူသော မှောင်ကိုသာလျှင်။ ဝိနောဒေတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ။ နှ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ သော ပုရိသော၊ သည်။ စန္ဒမေဝ၊ ကိုသာ လျှင်။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝလာဟကေ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံ-သေတုံ၊ ငှါ။ နှ သက္ကောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဂေါတြဘု-ဉ္ဉာဏံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ၊ သက္ကောတိ၊ ၏။ ကိုလေသတမံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတုံ၊ ငှါ။ နှ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တေနေဝ စ၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ထိုဂေါတြဘုဉ္ဉာဏ်ကို။ မဂ္ဂဿ၊

မဂ်၏။ အာဝဇ္ဇနန္တိ၊ အာဝဇ္ဇန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်သည်။ အနာဝဇ္ဇနမ္ပိ သမာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းမဟုတ်သည် ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ အာဝဇ္ဇနဌာနေ၊ အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌။ ဌတ္မာ၊ တည်၍။ ဧဝံ နိဗ္ဗတ္တာဟိတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လေလော့ဟု၊ ဝါ။ အနုလောမဉာဏ်တို့သည် သင်္ခါရကိုအာရုံပြုသကဲ့သို့ ထိုအတူ သင်္ခါရကိုအာရုံမပြုမူ၍ ငါကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်လေလော့ဟု။ မဂ္ဂဿ၊ အား။ သည်၊ ကို။ ဒတ္တာ ဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ မဂ္ဂေါပိ၊ မဂ်သည်လည်း။ တေန၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်သည်။ ဒိန္နသည်၊ ပေးအပ်သောသည်ကို။ အမုဠ္ဠိတ္ဌာဝ၊ မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ အဝိစိသန္ဓိတိဝသေန၊ အကြားမရှိသောအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုဂေါတြဘူဉာဏ်သို့။ အနုဗန္ဓမာနော၊ အစဉ် လိုက်လျက် [1]။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ မဖောက်မထွင်းဘူးသေးသော။ အပဒါလိတ-ပုဗ္ဗံ၊ မခွဲမစိတ်ဘူးသေးသော။ လောဘက္ခန္ဓံ၊ လောဘတုံးကို။ ဒေါသက္ခန္ဓံ၊ ဒေါသတုံးကို။ မောဟက္ခန္ဓံ၊ မောဟတုံးကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈမာနော၊ ဖောက်ထွင်း လျက်သာလျှင်။ ပဒါလယမာနော၊ ခွဲစိတ်လျက်သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

၇၀၉။ တတြ၊ ထို(ဂေါတြဘူသည် ပေးအပ်သောသည်ကို မလွှတ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍ ထိုဂေါတြဘူသည် ယူအပ်သော နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌သာလျှင် ဖြစ်၍) မဂ်သည် လောဘ ဒေါသ မောဟတုံးကို ဖောက်ခွဲခြင်း၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း။ ဧကော၊ သော။ ဣဿာ-သော၊ လေးသမားသည်။ အဌဥသတမတ္တေ၊ ရှစ်ဥသဘအတိုင်းအရှည် ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဖလကသတံ၊ (ပိတောက်နှစ်ဖြင့်ပြီးသော) ပျဉ်ချပ်တရာကို။ ဌပါပေတ္ဝာ၊ ထားစေ၍။ ဝတ္ထေန၊ ပုဆိုးဖြင့်။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဝေဌေတ္ဝာ၊ ရစ်၍။ သရံ၊ မြားကို။ သန္ဓာယတ္ဝာ၊ ကောင်းစွာ ဖွဲ့၍။ စက္ကယန္တေ၊ စက်ယန္တရားတွင်။ အဌာသိ၊ ရပ်၏။ အညော၊ တပါး သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ စက္ကယန္တံ၊ ကို။ အာဝိဇ္ဈိတ္ဝာ၊ လှိုမ့်၍ ဝါ၊ လည်စေ၍။ ယဒါ၊ ဘ၌။ ဣဿာသဿ၊ လေးသမားအား။ ဖလကံ၊ ပျဉ်ချပ်သည်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဘ၌။ တတ္ထ၊ ထိုပျဉ်ချပ်

၁-ဂေါတြဘူဉာဏ်သည် ပေးအပ်သောသည်ကိုမလွှတ်၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်လျက်ဟူသောစကားကို နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသည်ကိုသာလျှင်ရည်၍ မိန့်အပ်၏။ (ပြည်)

ဌ်။ ဒဏ္ဍကေန၊ လုံကန်ဖြင့်။ အညံ၊ ခေါက်သောအမှတ်သညာကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဣဿာသော၊ သည်။ ဒဏ္ဍကသည်၊ လုံကန်ခတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော အသံဟူသော အမှတ်ကို။ အမဋ္ဌိတ္ဌာဝ၊ မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ သရုံ၊ မြားကို။ ခိပိတ္ဌာ၊ ပစ်၍။ ဖလကသတံ၊ ကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ၊ ဖောက်ထွင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဒဏ္ဍကသည် ဝိယ၊ (ပျဉ်ချပ်တရာကို ဖောက်ထွင်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော) လုံကန်ခတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော အသံဟူသောအမှတ်ကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉ္ဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (လောဘကွန္ဒာဒီနိဗ္ဗိဇ္ဈနသဏ္ဌာန် မဂ္ဂဉ္ဉာဏသည် ပစ္စယဘာဝတော၊ လောဘတုံး စသည်ကို ဖောက်ထွင်းတတ်သော မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဣဿာသော ဝိယ၊ လေးသမားကဲ့သို့၊ မဂ္ဂဉ္ဉာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (နိဗ္ဗိဇ္ဈိတဗ္ဗနိဗ္ဗိဇ္ဈနတော၊ ဖောက်ထွင်းအပ်သော လောဘတုံး စသည်ကို ဖောက်ထွင်းခြင်းကြောင့်တည်း။) ဣဿာသသဿ၊ ၏။ ဒဏ္ဍကသည်၊ ကို။ အမဋ္ဌိတ္ဌာဝ၊ လျှင်။ ဖလကသတနိဗ္ဗိဇ္ဈနံ ဝိယ၊ ပျဉ်ချပ်တရာကို ဖောက်ထွင်းခြင်းကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉ္ဉာဏသ၊ ၏။ ဂေါတြဘုဉ္ဉာဏေန၊ သည်။ ဒိန္နသည်၊ ကို။ အမဋ္ဌိတ္ဌာဝ၊ လျှင်။ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဌာ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗာနံ၊ မဖောက်မထွင်းဘူးကုန်သေးသော။ အပဒါလိတပုဗ္ဗာနံ၊ မခွဲမစိတ်ဘူးကုန်သေးသော။ လောဘဒေါသမောဟကွန္ဒာနံ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟ တုံးတို့ကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈနပဒါလနံ၊ ဖောက်ထွင်းခွဲစိတ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂၢဝ။ ကေဝလဿ၊ သက်သက်ကား။ သေ-သော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ လောဘကွန္ဒာဒီနံ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗိဇ္ဈနမေဝ၊ ဖောက်ထွင်းခြင်းကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြုသည်ကား။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဋဒုက္ခသမုဒ္ဒံ၊ ပဌမဘဝမှစ၍ ဖြစ်လတ္တံ့သော မသိအပ်သော အစရှိသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဟူသောသမုद्राကြီးရေကို။ သောသေတိ၊ ခြောက်စေ၏။ သဗ္ဗအပါယဒ္ဒါရာနိ၊ အလုံးစုံသော အပါယ်တံခါးတို့ကို။ ပိဒဟတိ၊ ပိတ်၏။ သတ္တန္နံ အရိယဓနာနံ၊ သဒ္ဓါသီလစသော သူတော်ကောင်း ဥစ္စာ ခုနစ်ပါးတို့၏။ သမ္မုခီဘာဝံ၊ မျက်မှောက်ပြုံးသည်၏အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မိစ္ဆာမဂ္ဂံ၊ မိစ္ဆာမဂ်ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ သဗ္ဗဝေရဘယာနိ၊ ပါဏာတိပါတစသော

ဝါးပါးသော ရန် . နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ဘေးကြီးတို့ကို။ ဝူပသမေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ သြရသပုတ္တ-ဘာဝံ၊ ရှေရှင်တော်နှစ်သားတော်စစ်၏အဖြစ်သို့။ [၃၁၅] ဥပနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ အညေသံ၊ ထိုမှတပါးကုန်သော။ အနေကသတာနံ၊ အရာမကများကုန်သော။ အာနိသံသာနဉ္စ၊ ရတနာသုံးပါးဌာ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းစသော အာနိသင်တို့ကိုလည်း။ ပဋိလာဘာယ၊ ရခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေတတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကာနိသံသဒါယကေန၊ များစွာသော အာနိသင်ကို ပေးတတ်သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ဉာဏံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဌာဖြစ်သော ဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤအရှေ့အပြီးတည်း။

ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာ

ဂဘာ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမဿ ဉာဏဿ၊ ဤသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၏။ အနန္တရံ၊ ဌာ။ တသ္မေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ္တဿ၊ ၏သောလျှင်။ ဝိပါကဘူတာနိ၊ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ၊ နှစ်ကြိမ်သော ဖိုလ်စိတ်တို့သည်ရင်း။ တီဏိ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ၊ သုံးကြိမ်သောဖိုလ်စိတ်တို့သည်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကုတ္တရကုသလာနံ၊ တို့၏။ အနန္တရဝိပါကတ္တာယေဝ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့ဌာ အကျိုးပေးခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့ဌာ အကျိုးရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သမာဓိမာနန္တရိကညမာဟူတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဒန္ဓံ အာနန္တရိကံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဣတိ-အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏[1]။ [ယံ သမာဓိ၊ အကြင်မဂ်သမာဓိကို။ အာနန္တရိကံ၊ (မိမိဖြစ်သည်၏အခြားမဲ့ဌာအမြဲအားဖြင့်သာလျှင် အကျိုးပေးခြင်းကြောင့်) မိမိအခြားမဲ့သာလျှင်ဖြစ်သော ဖိုလ်ဟူသော အကျိုးဌာ ယှဉ်၏ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဖိုလ်ဟူသောအကျိုးရှိ၏ဟူ၍၊ အာဟု၊ ဟောတော်မူကုန်ပြီ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခြင်းငှါ။ ဒန္ဓံ၊

၁-ဤကဲ့သို့သောအရာဌာ ဣတိ-ကျေမြဲဟုမှတ်။ ကညမာဟု-ကို ကံ+ယံ+အာဟု-ဖြတ်။ သယေ စ-သုတ်ဖြင့် ပြီးစေ။ (ပြည်)

ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး။ အာနန္ဒရိုက်၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်ဖြစ်သော ဖိုလ်ဟူသော အကျိုးရှိသောအရိယာမဂ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။] ကေစိ ပန၊ ကေစိတ္တိသည်ကား။ ကေ ဒ္ဒေ တိဏိ စတ္တာရိ ဝါ ဖလစိတ္တာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ-ဝစနံ၊ ထိုကေစိတ္တိ၏စကားကို။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။

ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ အနုလောမဿ အာသေဝနန္တေ၊ အာသေဝနကိုရသောအနုလုံဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဂေါတြ-ဘုဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံတို့အောက်ယုတ်သောအဖို့၌ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဒ္ဒိဟိ အနုလောမစိတ္တေဟိ၊ နှစ်ကြိမ်သော အနုလုံစိတ်တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏[1]။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကံ၊ တကြိမ်သောအနုလုံသည်။ အာသေဝန-ပစ္စယံ၊ ကို။ နလဘတိ၊ မရ။ စ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ကောဝဇ္ဇနဝိထိ၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ဝိထိသည်။ သတ္တစိတ္တပရမာ၊ ခုနစ်ချက်သော စိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏[2]။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒ္ဒေ အနုလောမာနိ၊ နှစ်ကြိမ်သောအနုလုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဿ၊ အား။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ ဂေါတြဘု၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယဿ၊ အား။ တိဏိ အနုလောမာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တဿ၊ အား။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ဂေါတြဘု၊ သည်။ ပဌမံ၊ သော။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သည်။ ဒ္ဒေ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊

၁-ဒ္ဒေ တိဏိ-ကားသင့်၏၊ ဧကံ စတ္တာရိ-ကား မသင့်ဖြစ်၍ အဆိတ်ရောသော ဘောဇဉ်ကဲ့သို့ စွန့်အပ်သည်သာဟု နဂဟေတဗ္ဗ-ဟူသည်။ (ပြည်)

၂-ဘဝိတဗ္ဗ-အယုဉ် တတိယာဂတ္တား နေမြဲမလဲ ဓမ္မတာ၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-လည်း နပုံသာ။ (ပြည်)

၃-အလွန်အားဖြင့် ဇောတို့သည် ခြောက်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်သာဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် စတ္တာရိ ဖလစိတ္တာနိ ဟောန္တိ-ဟူသောစကားကို မဆိုသင့်ဟုပြခြင်းငှါ သတ္တစိတ္တပရမာ စ ကောဝဇ္ဇနဝိထိ-မိန့်သော်။ ဘနည်း တကြိမ်မသင့်ကြောင်းကို ပြပြီး၍ လေးကြိမ်မသင့်ကြောင်းကို ပြခြင်းငှါ သတ္တစိတ္တပရမာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ အာသေဝနကိုရသော အနုလုံသည်သာလျှင် ဖြစ်စေလော့၊ အထက်၌ကား ခြောက်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်သော ဇောတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုကြောင့် လေးကြိမ်သော ဖိုလ်စိတ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဆိုရကား ထိုအဆိုကို ပိတ်ခြင်းငှါ သတ္တစိတ္တပရမာ စ ကောဝဇ္ဇနဝိထိ-မိန့်သော်၊ ဤသို့လည်း တက်ရာ၏။ (ပြည်)

ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒေ့ တီဏိ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ ငါသည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ကေစိ ပန၊ ကေစိတ္တိသည်ကား။ ယဿ၊ အား။ စတ္တာရိ အနုလောမာ-နိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ အား။ ပဠမံ၊ သော။ ဂေါတြဘု၊ သည်။ ဆဋ္ဌံ၊ သော။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သည်။ ဧကံ၊ တကြိမ်သော။ ဖလစိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ပန- ဝစနံ၊ ထို ကေစိတ္တိ၏စကားကိုကား။ (နု သာရတော ပစ္စေတဗ္ဗံ-ဌ္ဌစပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်ရင်း။ ပဠမံ၊ ငါးကြိမ်မြောက်ရင်း။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုငါးကြိမ်လက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နု အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာသန္နဘဝင်္ဂတ္တာ၊ ဘဝင်နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌိကိုတ်ံ၊ အဌကထာ၌ ပယ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပယ်ပစ်ပြီးဖြစ် သောကြောင့်။ သာရတော၊ အနုစ်အားဖြင့်။ နု ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။

၈၁၂။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ တ္ထောဝတာ စ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ပဌမမဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ သေ-သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပန္နော နာမ၊ သောတာပန် မည်သော။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘုသမ္ဘမတ္ထော၊ (သိကြားမင်းအဖြစ် စကြာမင်း အဖြစ် အစရှိသော မေ့လျော့ခြင်း၏ အရာသို့ ရောက်၍) ပြင်းစွာ မေ့လျော့သည်။ ဟုတ္ဘာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ခုနစ်ကြိမ်။ ဒေဝေသု စ၊ နတ်ပြည်တို့၌ရင်း။ မနုဿေသု စ၊ လူ့ပြည်တို့၌ရင်း။ သန္ဓာဝိတ္ဝာ၊ အဖန်တလဲလဲပြေးသွား၍။ သံသရိတ္ဝာ၊ အဖန်တလဲလဲကျင်လည်၍။ ဒုက္ခဿန္တသ၊ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို။ ကရဏသမတ္ထော၊ ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဖလပရိယောသာနေ၊ ဖိုလ်၏အဆုံး၌။ အယ၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘဝင်ံ၊ ဘဝင်သို့။ ဩတရတိ၊ သက်၏။ တတော၊ ထိုဘဝင် သို့သက်သည်မှ။ (ပရံ၊ နောက်၌။) ဘဝင်ံ-ဘဝင်ယ၊ ဘဝင်၏။ ဥပစ္ဆိ-န္ဒိတ္ဝာ-ဥပစ္ဆိန္ဒနတော၊ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ၊ မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုမနော ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ပြီးသော်။ ပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။

သတ္တမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏဇဝနာနိ၊ မဂ်ကို ဆင်ခြင်သောခုနစ်ကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ (ဥပဇ္ဈန်တို၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် မဂ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာတည်း။ ပုန၊ ဖန်။ ဘဝင်္ဂံ၊ သို့။ ဩတရိတ္ဝာ၊ သက်၍။ တေ-
(1) နေဝ နယေန၊ ထိုနည်းဖြင့်သာလျှင်။ [၃၁၆] ဖလာဒီနံ၊ ဖိုလ်စသည်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ။ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ၊ အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဥပဇ္ဈန်တို၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေသံ-ယထာဝုတ္တ အာဝဇ္ဇန ဇဝနစိတ္တာနံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အာဝဇ္ဇန်း ဇောစိတ်တို့၏။ ဥပဇ္ဈတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သေ-ဧသော သောတာပန္နော၊ ဤသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်သည် မည်၏။ ဖလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မည်၏။ ပဟီနကိလေသေ၊ ပယ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မည်၏။ အဝသိဋ္ဌကိလေသေ၊ ပယ်ပြီးမှ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မည်၏။

ဟိ၊ ခွဲဉီးအုံ့။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ မဂ္ဂေန၊ ဤမဂ်ဖြင့်။ အာဂတောဝတ၊ လာခဲ့၏ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ မေ-မယာ၊ သည်။ အယံ အာနိသံသော၊ ဤအကျိုးကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဖလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ မေ-မယာ၊ သည်။ ဣမေ နာမ ကိလေသာ၊ ဤမည်သောကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဟီနကိလေသေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣမေ နာမ ကိလေသာ၊ ဤမည်သော ကိလေသာတို့သည်။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းကုန်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပရိ-မဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဇေ၊ အထက်မဂ်သုံးပါး အပေါင်းသည် သတ်အပ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ အဝသာနေ စ၊ အဆုံး၌လည်း။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤတရားကို။ မေ-မယာ၊ သည်။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ၊ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ဖြစ်သော။ အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ ပဌ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ ငါးကြိမ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတာပန္နဿ၊

အား။ ပဠု ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ ဝေံ-တထာ၊ တူ။ သကဒါဂါမိအနာဂါမိနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ (ပဠု ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသခင်အား။ အဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ နာမ၊ ကြွင်းသောကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝေံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ဧကူနဝီသတိ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ နာမ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ တို့မည်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

စ၊ ဆက်အံ့။ (ပဠုနဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏာနဉ္စ၊ ငါးပါးသော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကိုရင်း။ စတုန္နံ ပစ္စဝေက္ခဏာနဉ္စ၊ လေးပါးသော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကိုရင်း။ ယဒိဒံ ဒဿနံ၊ အကြင်ပြခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ဤငါးပါးသောပစ္စဝေက္ခဏာ, လေးပါးသော ပစ္စဝေက္ခဏာတို့ကိုပြခြင်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါယေဝ၊ အလွန်ကို ပိုင်းခြားခြင်းသာတည်း၊ ဝါ၊ အလွန်အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဟီနာဝသိဋ္ဌ-ကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ, ကြွင်းသောကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သေက္ခာနမ္ပိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဟောတိ ဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ နဝါ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဿ ပစ္စဝေက္ခဏဿ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာ, ကြွင်းသောကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အဘာဝေနေဝ၊ မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်[1]။ မဟာနာမေ၊ မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ (ကိံ ပုစ္ဆိ၊ အဘယ်သို့လျှောက်သနည်း။) ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရား။ ယေန၊ အကြင်မပယ်အပ်သေးသောကိလေသာဝမ္မဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ကေဒါ၊ ရံခါ။ လောဘဝမ္မာပိ၊ လောဘဖြစ်သော တရားတို့သည်လည်း။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်

၁-ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ, ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည် အချို့သော သေက္ခအား ဖြစ်၏၊ အချို့သောသေက္ခအား မဖြစ်၊ ဤသို့သောအနက်ကို အဘာဝေနေဝ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ပြသည်။ (ပြည်)

သေးသော။ သော ဓမ္မော၊ ထိုကိလေသာဟူသောဓမ္မသည်။ ကော သု နာမ၊ အဘယ်မည်သောကိလေသဓမ္မနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောသုတ်ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။

ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏကထာ

ဂ၁၃။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝေါ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝာ၊ ၍။ သောတာ-ပန္နော၊ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော။ သော အရိယသာဝကော၊ ထိုအရိယ သာဝကသည်။ တသ္မိညေव ဝါ အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင်မူလည်း။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ (ယောဂံ ကရောတိ-၌စပ်) အပရေန ဝါ သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌မူလည်း။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ အားသန်သော ကာမ-ရာဂဗျာပါဒတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ တနုဘာဝါယ၊ ခေါင်းပါးသည်၏အဖြစ်ငှါ ၎င်း၊ ဝါ၊ ခေါင်းပါးစေခြင်းငှါ၎င်း[1]။ ဒုတိယာယ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။

၁-ကာမရာဂဗျာပါဒတို့၏ တနုဘာဝကို အဘယ်သို့သောအကြောင်းဖြင့် သိအပ်သနည်း ဟူမူ? တတ္ထ ဒ္ဒိဟိ ကာရဏေဟိ တနုဘာဝေါ။ ပ ။ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒ္ဒိဟိ ကာရဏေဟိ တေသံ တနုဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော-မိန့်သော်၊ ဌီကာ။ တတ္ထ၊ ထိုတနုဘာဝါယ-ဟူသောပါဠိ၌။ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ၊ ရံခါကြိုးကြားဖြစ်သဖြင့်ရင်း။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတာယ စ၊ ထိုးကျင့်ခြင်း နုံ့ညံ့ သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝေါ၊ ခေါင်း ပါးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ကျဲပါးသည်၏ အဖြစ် သေးသိမ်နုံ့ညံ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့အုံ့။ ဝဋ္ဋာနုသာရီ-မဟာဇနဿ၊ ဝဋ်သို့အစဉ်လျှောက်သောလူအများအား။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ သကဒါဂါမိဿ၊ သကဒါဂါမ်အား။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ ကြိုးကြားကြိုးကြား ၌သာ။ ဝိရဋ္ဌာကာရာ၊ ကျဲသောအခြင်းအရာ ရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ထိုသို့ ရံခါ ကြိုးကြား ကျဲပါးသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ မဒ္ဒန္တာ၊ နှိပ်နင်းကုန်လျက်။ ဆာဒေန္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်လျက်။ အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်မှောင်ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လျက်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအုံ့။ ဒ္ဒိဟိ မဂ္ဂေဟိ၊ နှစ်ပါးသောမဂ်တို့ဖြင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မန္ဒမန္ဒာ၊ အလွန် နုံ့ကုန်သည်။ တနုကာကာရာ၊ ကျဲပါးသော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သကဒါဂါမိဿာပိ၊ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် အားလည်း။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ စိရေန၊ ကြာမြင့်သောကာလမှ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဗဟလာဝ၊ ထူထပ်အားသန်ကုန်သည် သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သင့်၊ မှန်၏။ အယ၊ ထို သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုတ္တမိတရော၊ သားသမီးတို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဘူမိယာ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့။ ပတ္တိယာ စ၊ ရောက်ခြင်းငှါရင်း၊ ဝါ၊ ရခြင်းငှါရင်း။ ယောဂံ၊ ဘာဝနာကို၊ ဝါ၊ ဘာဝနာ၌အားထုတ်ခြင်း ပယောဂကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣန္ဒြိယဗလ-ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ ဣန္ဒြေဗိုလ်ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏဘေဒံ၊ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ် အပြားရှိသော။ တဒေဝ သင်္ခါရဂတံ၊ ထိုသင်္ခါရအပေါင်းကိုလျှင်။ အနိစ္စ-ဒုက္ခမနတ္တာတိ၊ အနတ္တာဟူ၍။ ဉာဏေန၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒတိ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကိုစုံစမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်၏။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ဆင့်ကာ ဆင့်ကာအဖန်တလဲလဲ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဝိပဿနာ-ဝိထိ။ ဝိပဿနာအစဉ်သို့။ သြဂါဟတိ၊သက်၏။ ဝေါ၊ ဤဆိုပြီးသောနည်း ဖြင့်။ ပဋ္ဌိပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ တဿ၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တ-နယေနေဝ၊ (ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်း၌) ဆိုပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရုပေက္ခာဝသာနေ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၏ အဆုံး၌။ ကောဝဇ္ဇနေန၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ အနုလောမဂေါတြဘု-ဉာဏေသု၊ အနုလုံဂေါတြဘူဉာဏ်တို့သည်၊ ဝါ၊ အနုလောမဉာဏ် ဝေါဒါန်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ ဂေါတြဘု

ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေစိတ္တိစကားသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝတ္ထုပဋ္ဌိသေဝနေန၊ ဝတ္ထုကိုမှီဝဲခြင်းနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ ဂဗ္ဘဂဟဏသမ္ဘဝတော၊ ကိုယ်ဝန်ယူခြင်း၏ တင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တ-နယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဒ္ဋိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့၏။ တနုဘာဝေါ၊ ကျဲပါးသည်၏အဖြစ်, သေးသိမ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဌာနဿ။ ဘဝန္တိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဌေါတိ ဘူမိ၊ သမ္ပယုတ်တရားကို ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတပ်သော ဒုတိယသာမညဖိုလ်ရ၏။ သယံ ဝါ ဘဝတီတိ ဘူမိ၊ လောကုတ္တရာ အဖြစ်သည် တူကြားသော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ ထင်ရှားမဖြစ်သည်မဟုတ်၊ မိမိလည်း ထင်ရှားဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းဒုတိယသာမညဖိုလ်ရ၏။

၁-ဂေါတြဘု ဝိယ ဂေါတြဘု၊ ဝေါဒါန်ရ၏၊ ထိုစကားသင့်စွ၊ ပဌမမဂ်၏ ရှေးဦးဖြစ်သော ဉာဏ်ကို ပုထုဇဉ်နဂေါတ္တကိုနှိပ်နင်းခြင်းကြောင့်၎င်း အရိယဂေါတ္တကို ပွါးစေခြင်းကြောင့် ၎င်း မုချအားဖြင့် ဂေါတြဘုဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ဤဒုတိယမဂ်၏ ရှေးဖြစ်သောဉာဏ်ကိုကား ထိုဂေါတြဘုအစစ်နှင့်တူသောကြောင့် ပရိယာယ်သဒိသူပစာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥပမာတဒ္ဓိတ် အားဖြင့် ဂေါတြဘုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဝေါဒါန်ဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း? ဟူမူ အချို့သော သံကိလေသမှစင်သောကြောင့်၎င်း စင်စစ် စင်ကြယ်စွာသောနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်၎င်း ဝေါဒါန်ဟူ၍ဆိုအပ်၏။ တေနာဟ ပဋ္ဌာနေ အနုလောမံ ဝေါဒါနဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ယင်းသို့ဝေါဒါန်သာ မုချအမည်ဖြစ်ခဲ့သော် ဝေါဒါနာနန္တရံ

နှင့်တူသော ဝေါဒါန်၏အခြားမဲ့၌။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသကဒါဂါမိမဂ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဉာဏံ၊ သကဒါဂါမိမဂ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤ၌အပြီးတည်း။

ဒုတိယဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

တတိယမဂ္ဂညာဏကထာ

[၃၁၇] ဂ၁၄။ ဣမသ္မာပိ ဉာဏသ္မိံ၊ ဤဒုတိယ ဉာဏ်၏လည်း။ အနုန္တရံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တ္တောဝတာ စ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဒုတိယမဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိယဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့် သာလျှင်။ သေ-သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သကဒါဂါမီ နာမ၊ မည်၏။ စတုတ္ထော၊ လေးယောက်မြောက် သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကိ ဒေဝ၊ တကြိမ် သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူ့ဘုံသို့။ အာဂန္တွာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် လာ၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တကရဏသမတ္ထော၊ အဆုံးကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့ ဒုတိယဖိုလ်သို့ရောက်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသလျှင်ကတည်း။

စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ပြီး၍။ သကဒါဂါမီ၊ သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးသော။ သော အရိယသာဝကော၊ သည်။ တသ္မိံ ယေဝ ဝါ အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌မူလည်း။ နိသိန္နော၊ လျက်။ အပရေန ဝါ သမယေန၊ တပါးသော အခါ၌မူလည်း။ နိသိန္နော၊ လျက်။ ကာမရာဂဗ္ယာပါဒါနံ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် ခေါင်းပါးစေအပ်ပြီးသော ကာမရာဂသံယောဇဉ်, ဗျာပါဒသံယောဇဉ် တို့ကို။ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းငှါ။ တတိယာယ၊

မဆိုမူ၍ အာဘယ်ကြောင့် ဆိုရာရှိုးရှား ပရိယာယ်အမည်ကိုယူ၍ ဂေါတြဘုအနုန္တရံ-ဟု ဤ၌ ဆိုသနည်း?ကြောင့် ယသ္မာ ပန ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ဥပ္ပါဒါဒီအာဘိဘဝနတ္ထံ ဥပါဒါယ "အဋ္ဌ ဂေါတြဘုဝမ္မာ သမာမိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒသ ဂေါတြဘုဝမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ-အာဒိသု ဂေါတြဘုနာမေနေဝ တံ အာဂတံ၊ တသ္မာ ဣဓာပိ ဂေါတြဘုအနုန္တရန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဋီကာမိန့်သော်။ (ပြည်)

သုံးခုမြောက်သော။ ဘူမိယာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်သို့။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်း ငှါ။ ယောဂံ၊ ဝိပဿနာဘ၌ အားထုတ်ခြင်းလုံ့လကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော-သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလော၊ သည်။ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ၍။ တဒေဝ သခ်ါရဂတံ၊ ထိုရုပ်နာမ်ဖြစ်သော တေဘူ မကသခ်ါရ တရားအပေါင်းကိုပင်လျှင်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒတိ၊ သုံးသပ်နယ်ချေ၏။ ပရိဝတ္တေတိ၊ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ကို အဖန်ဖန်ဖြစ်စေ၏။ ဝိပဿနာဝီထိ ၊ သို့။ သြဂါဟတိ၊ သက်၏။ ဧဝံ၊ သို့သောနည်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိပန္နဿ၊ သော။ တဿ၊ ထိုသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ သခ်ါရပေက္ခာဝသာနေ၊ ၌။ ကောဝဇ္ဇနေန၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ အနုလောမဂေါတြဘုဉာဏေသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေ-သု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဂေါတြဘုဒုတိယဇဝနဿ ၌၊ ၌။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအနာဂါမိမဂ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤနှစ်အပြီးတည်း။

တတိယဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာ

၈၁။ ဣမဿာပိ ဉာဏဿ၊ ၏လည်း။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တြောဝတာ စ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော တတိယမဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ သေ-သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သြပပါတိကော၊ ဥပပါတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေသာရှိသော။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မာဘုံ၌၊ ဝါ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာ-ယီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ့ရှိသော။ အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအစွမ်းအားဖြင့် တဖန်မပြန်သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမဓာတ်သို့။ န ပုနရာဂန္တာ[1]၊ တဖန်မလာမူ၍၊ ဝါ၊ မလာခြင်းကြောင့်။ အနာဂါမီ နာမ၊ အနာဂါမ်မည်သော။ ဆဋ္ဌော၊ သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့ အနာဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်သည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

၁-ယခုမူသစ်၌ ပုန အနာဂန္တာ-ဟု ရှိ၏။ တဖန်မပြန်လာသော၊ ဝါ၊ တဖန်မပြန်လာသည် ဖြစ်၍-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

စ၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဝါ၀၊ လျှင်။ သော-အနာဂါမိအရိယ-သာ၀ကော၊ သည်။ပ။ ရူပရာဂအရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာနံ၊ ရူပဘုံ၌တပ်သောရာဂ, အရူပဘုံ၌တပ်သောရာဂ, မာန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဝိဇ္ဇာဟူဆိုအပ်ကုန်သော ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ် ငါးပါးတို့ကို။ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ကြွင်းသောအနက်နည်းတူ)။

စတုတ္ထဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

အရဟန္တပုဂ္ဂလကထာ

[၃၁၈] ဂ၁၆။ ဣမသ္မာပိ ဉာဏသ္မိ၊ ၏လည်း။ အနန္တရံ၊ ၌။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တွေ့ဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စတုတ္ထမဂ်၏ အခြားမဲ့၌ စတုတ္ထဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဧသ-ဧသော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အရဟာ နာမ၊ ရဟန္တာမည်သော။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ယောက်မြောက်သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာခီဏာသဝေါ၊ ပူဇော်အပ်ကြီးမြတ်သော အာနုဘော်ရှိသော အာသဝေါကုန်ပြီးသော။ အန္တိမဒေဟာ၀ရီ၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်တတ်သော။ သြဟိတာဘာရော၊ ချအပ်ပြီးသော ခန္ဓာ၀န်, ကိလေသာ၀န်, အဘိသင်္ခါရ၀န်ရှိသော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ အစဉ်အတိုင်းရောက်အပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိအကျိုးရှိသော။ ပရိက္ခီဏ-ဘ၀သံယောဇနော၊ ကုန်ပြီးသော ဆယ်ပါးသော ဘ၀သံယောဇဉ်ရှိသော။ သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော၊ ခန္ဓာစသည်တို့၏သဘောကို အသင့်အားဖြင့်သိ၍ အထူးသဖြင့်လွတ်ပြီးသော။ (သမ္မ-ကား သမ္မာ-လိုလျက် ရဿပြုသည်) သဒေ၀ကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ မြတ်သော အလှူ၀တ္ထုကိုခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤ၌ရှေအပြီးတည်း။

ဣတိ-ဣမိနာ ၀စနဂ္ဂမေန၊ ဤ၌ရှေသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ပ။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမာတိ၊ ဟူသော။ ယံ တံ-၀စနံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ-၀စနံ၊ ကို။ ဣမိနာ အနုဂ္ဂမေန၊ ဤဆိုပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ရောက်အပ်

ကုန်၏။ ဤမာနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဗောဓိပက္ခိယကထာ

၈၁၇။ ဤဒါနိ၊ ဌ်။ စတုဉာဏာယ၊ စတုမဂ္ဂဉာဏ်အားဖြင့် လေးပါးသော ဉာဏ်အစိတ်ရှိသော[1]။ ဤမိဿာယေဝ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဤဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏သာလျှင်။ အာနုဘာဝဝိဇာနနတ္ထံ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းအစရှိသောအာနုဘော်ကို သိခြင်းအကျိုးငှါ။

ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော ဗောဓိ-ပက္ခိယရှိသည်၏အဖြစ်ကိုဟု။ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့၏ နိမိတ္တ,ပဝတ္တမှထခြင်း, သမထဗလဝိပဿနာဗလတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကိုဟု။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်သံယောဇဉ်အစရှိသောဓမ္မတို့ကို။ ယေန ပဌမမဂ္ဂါဒိနာ၊ အကြင်ပဌမမဂ်အစရှိသည်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသံယောဇဉ်အစရှိသောဓမ္မတို့ကို။ (တေန၊ ထိုပဌမမဂ်အစရှိသည်သည်။) ပဟာနဠ္ဟ၊ ပယ်ခြင်းကိုဟု။

အဘိသမယကာလေ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ရှေးရှုမျက်မှောက်သိသော ကာလ၌။ ပရိညာဒီနိ၊ ပရိညာဉ်ကိစ္စ ပဟာနကိစ္စအစရှိကုန်သော။ ယာနိ ကိစ္စာနိ၊ အကြင်ကိစ္စတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တာနိ စ၊ ထိုပရိညာ-ပဟာနသစ္ဆိကိရိယဘာဝနာ လေးဖြာသော ကိစ္စတို့ကိုဟု။ ယထာ-သဘာဝေန၊ အကြင်အကြင်ဟုတ်မှန်သောသဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်မှန်

၁-စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ တေသောတိ စတုဉာဏာ။ တေသော၊ ဤအပေါင်းဖြစ်သော ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိအား။ စတူသု မဂ္ဂေသု၊ လေးပါးသောမဂ်တို့၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော အစိတ် ဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဤတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအပေါင်းဖြစ်သော ဉာဏဒဿန-ဝိသုဒ္ဓိသည်။ စတုဉာဏာ၊ စတုဉာဏာမည်၏။ ဘိန္နာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗီဟိဖြစ်၍ အညပုဒ်သို့ လိုင်လိုက်ရကား စတုဉာဏာ-ဟု ဤတို့လိုင်ပြီးသည်၊ကမ္မဓာရယော စ ဒ္ဒန္ဒေါ စ၊တပ္ပုရိသော စ လာဘိနော။ တယော ပရပဒေ လိင်္ဂံ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိ ပဒန္တရေ-ဟူသော သဒ္ဒလက္ခဏာကို နှလုံးမူရာသည်။ တနည်း စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ စတုဉာဏံ၊ စတုသစ္စံ-ကဲ့သို့ ကမ္မဓာရည်း မဟုတ်၊ တံ ဇေတိသော အတ္ထိတိ စတုဉာဏာ၊ ဤသို့ပြုမူ အသဏ္ဌိတဒ္ဒိတ်ဟူ၍ အထ ဝါ စတုမဂ္ဂေသု ပဝတ္တတ္တာ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ တေသေ-တိ စတုဉာဏာ၊ ဤသို့ပြုမူ တုလျာဓိကရဏဗဟုဗ္ဗီဟိ၊ အထ ဝါ စတုမဂ္ဂေသု ပဝတ္တတ္တာ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ စတုဉာဏံ ယထာ စတုသစ္စံ၊ တံ ဇေတိသော အတ္ထိတိ စတုဉာဏာ၊ ပြု။ (ပြည့်)

သော သဘောအလျောက်။ ဇာနိတမ္ဘာနိ၊ သိအာပ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ မာတိကာ၊ မာတိကာတည်း။

ဂ၁ဂ။ တတ္ထ၊ ထိုမာတိကာ၌၊ ဝါ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ပရိပုဏ္ဏ-ဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါတိ၊ ကား။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရား တို့၏။ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေါ၊ တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့ပြီ။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ရင်း။ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ၊ တို့ရင်း။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ရင်း။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ရင်း။ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ တို့ရင်း။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ တို့ရင်း။ အရိယော၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ရင်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ သတ္တတိံ သ၊ သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဗောဓေတိ၊ ဗောဓဟူ၍။ လဒ္ဓနာမဿ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယာမဂ်၏။ ပက္ခေ၊ (အကူအမြောင်လက်ဆောင်) အပင်းအသင်း၌။ ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) ပက္ခေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အပင်းအသင်း၏အဖြစ်၌။ ဘဝတ္တာ-ဒ္ဋိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗောဓိပက္ခိယာ နာမ၊ ကုန်၏။ ပက္ခေ ဘဝတ္တာတိ၊ ကား။ ဥပကာရဘာဝေ၊ ကူမြောင်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဋ္ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

[၃၁၉] ဂ၁၉။ တေသု-ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့တွင်။ အာရမ္မဏေသု၊ ကာယဝေဒနာအစရှိသောအာရုံတို့၌။ (တေသု အာရမ္မဏေသု-ဟု မရော လင့်) သြဂ္ဂန္ဓိတ္တာ ပဂ္ဂန္ဓိတ္တာ၊ ၍။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုစ်တည်း) ဥပဋ္ဌာနတော၊ (အသုဘအခြင်းအရာစသည်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်) ကပ်၍တည်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ကာယဝေဒနာစသော အာရုံသို့ ကပ်၍တည်တတ်သည်မည်၏။ သတိယေဝ၊ သတိသည်ပင်လျှင်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ကာယဝေဒနာစသောအာရုံသို့ ကပ်၍တည်တတ်သည်တည်း။ (ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။) သတိပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ (သတိတခုကိုပင် အာဘယ် ကြောင့် စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ-ဟူသနည်း) ပန၊ ထိုသို့သတိသည်ပင်လျှင် သတိပဋ္ဌာန်မည်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုသတိ၏။ ကာယဝေဒနာ-စိတ္တဓမ္မေသု၊ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မဟူသော လေးပါးသောအာရုံတို့၌။

အသုဘဒုက္ခအနိစ္စအနတ္တာကာယဂဟဏဝသေန၊ အသုဘ အခြင်းအရာ ဒုက္ခအခြင်းအရာ အနတ္တအခြင်းအရာကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ သုဘ-သုခနိစ္စအတ္တသညာပဟာနကိစ္စသာဓနဝသေန စ၊ သုဘသညာ သုခ-သညာ နိစ္စသညာ အတ္တသညာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စတုဓာ၊ လေးပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ ပြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၂၀။ ဧတေန၊ ဤဝိဓိယဖြင့်။ ပဒဟန္တိ ဝါယမန္တိ၊ အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ (တနည်း) ကာယစိတ္တာနိ၊ ကိုယ်စိတ်တို့ကို။ ပဒဟန္တိ ပဂ္ဂဏှန္တိ၊ ချီးမြှောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဓာနံ၊ မည်၏။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်သော ။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်ကြောင်းတည်း၊ ဝါ၊ ကိုယ်စိတ်ကို ချီးမြှောက်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤဝိဓိယဖြင့်။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပဒဟန္တိ၊ အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ ဝိဓိယံ၊ သည်။ ကိလေသဝိရူပတ္တာဝိဟရတော၊ ကိလေသာဟူသော ဖောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ရူပအသာရုပ္ပသဘောမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောဘ-နဉ္စ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိတသုခနိပ္ဖါဒကဒ္ဌေန၊ အခိုင်အဖြိုး စီးပွါးချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေဌဘာဝါဝဟနတော စ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဓာနဘာဝ-ကာရဏတော စ၊ မြတ်သည့်အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ ပဓာနဉ္စ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ သမ္မပ္ပဓာန်မည်၏။ တေ၊ ဤသမ္မပ္ပဓာန်ဟူသော

၁-မတင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော သံကိလေသခမ္မတို့ကို ပယ်ခြင်းဖြင့်ရင်း တင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဝေါဒါနခမ္မတို့ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့်ရင်း သော-ဘနသုန္ဒရဖြစ်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

အမည်သည်။ ဝိရိယသ၊ အသည်းအသန်ခြိုးခြံစွာလှ ဝိရိယ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ (ယသ္မာ ပန၊ အကြင့်ကြောင့်ကား။) တယိဒံ-တံ ဣဒံ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ထိုသမ္မပ္ပဓာန်သည်။ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော အကုသိုလ် မဖြစ်ကုန်သေးသော အကုသိုလ်တို့ကို။ ပဟာနာနုပ္ပတ္တိကိစ္စံ၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စ, မဖြစ်စေခြင်း ကိစ္စကိုဋ္ဌင်း။ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသောကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ကုသိုလ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌိတိကိစ္စဋ္ဌ၊ ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ, ပွါးစီးမြင့်ရှည်တည်ခြင်း ကိစ္စကိုဋ္ဌင်း။ သာဓယတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ လေးပါး သော ကိစ္စတို့ကို ပြီးစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လေးပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေသောအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၂၁။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏနိဒ္ဒေသ၌။ ဝုဋ္ဌေန၊ ပြီးသော။ ဣဒ္ဓိနဒ္ဒေန၊ ပြီးခြင်းအနက် ပြည့်စုံခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ (တနည်း) ဣဒ္ဓိနဒ္ဒေန၊ ပြီးကြောင်း ပြည့်စုံပွါးစီးခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏[1]။ သမ္မယုတ္တာယ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်သော။ တယာ ဣဒ္ဓိယာ၊ ထိုဣဒ္ဓိ၏။ ပုဗ္ဗဂ်မဒ္ဒေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသော အနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အဓိပတိပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ အခြေပါဒမည်သတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ မည်၏[2]။ စ၊ တနည်းကား။ ဖလဘူတာယ၊ ဖိုလ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တယာ ဣဒ္ဓိယာ၊ ထိုဣဒ္ဓိ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂကာရဏဒ္ဒေန၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော အကြောင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊

၁-သမာဓိပဓာနသင်္ခါရပမုခါ ဂဠဓမ္မာ ဣဓ ဣဒ္ဓိတိ အဓိပ္ပေတာ-ဌိကာဟူရုကား သမာဓိ-ပဓာန-ဟု ဆိုအပ်သော ပြုပြင်တတ်သော ဝိရိယအပူးအကြီးရှိသော မဂ်တရားတို့ကို ဤ၌ ဣဒ္ဓိဟူ၍ လိုအပ်သည်။ (ပြည်)

၂-ပုဗ္ဗဂ်မဒ္ဒေါ အဓိပတိပစ္စယတာဝေါ၊ တသ္မာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ဣဒ္ဓတိတိ ဣဒ္ဓိ။ တယာ သမ္မယုတ္တာ ဆန္ဒာဒယော ။ပ။ ဥတ္တာရုဠ္ဟဘာဝနိယေ အာဂတာနုယောနေ လောကုတ္တရုဝေဒိတမ္ပိ- ဌိကာဟူရုကား ဣဒ္ဓိအရုကို သောတာပတ္တိမဂ်ဝယော လေးပါးသောမဂ် ကောက်၍ ပါဒအရုကို သမ္ပယုတ္တ ဆန္ဒဝသည်ကို ကောက်ရသည်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-ဟူသည်လည်း ဥပလက္ခဏနည်းသာမှတ်။ (ပြည်)

မည်၏[1]။ သော ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ သည်။ ဆန္ဒာဒိဝသေန၊ ဆန္ဒစိတ္တဝီရိယဝီမံသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗိဓောဝ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုတရားကိုယ် အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏[2]။ ယထာဟ၊ ကား။ စတ္တာရောပ။ ဝီမံသိဒ္ဓိ-ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆန္ဒစိတ္တ ဝီရိယဝီမံသတို့သည်။ လောကုတ္တရာ၀၊ ဥတ္တရဘာဗနီယဠ် လာသောနည်း အားဖြင့် လောကုတ္တရာတရားတို့သာတည်း။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ အဓိပတိံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ၍။ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ ဧစ လဘတိ၊ အကယ်၍ရသည်ဖြစ်အံ့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဧစ လဘတိ၊ အကယ်၍ရသည်ဖြစ်အံ့။ အယံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာ-ဓိတိ၊ ဆန္ဒလျှင် အကြီးအကဲရှိသော သမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ-အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို ဘုရားဟောတော်မူသော ကြောင့်။ ဆန္ဒာဒိအဓိပတိဝသေန၊ ဆန္ဒအစရှိသော လေးပါးသော အဓိပတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓဓမ္မာ၊ ရအပ်သောတရားဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယာ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ (ဖယာဒယောပိ၊ ဖယာအစရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်မည်ကုန်သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[3]။

၇၂၂။ အသ္သဒ္ဓိယကောသဇ္ဇပမာဒဝိက္ခေပသမ္မောဟာနံ၊ (သဒ္ဓါ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်, ဝတ္ထုတ္တယမှတပါးတို့၌ ကြည်ညိုသော ပသာဒ၏ အတုအယောင်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဓိမောက္ခဟူသော) အသ္သဒ္ဓိယ

၁-ဤနည်းအလိုသော် ဣဒ္ဓိအရကို အကျိုးယူ၍ ပါဒအရကို အကြောင်းဖြစ်သော ဆန္ဒစသည်ကိုကောက်။ (ပြည်)

၂-သတိပဋ္ဌာန်ကဲ့သို့ အာရုံအားဖြင့် လေးပါးပြားသည်မဟုတ်-သမ္မပ္ပဓာန်ကဲ့သို့ ကိစ္စအား ဖြင့် လေးပါးပြားသည်လည်းမဟုတ် တရားကိုယ်အားဖြင့် လေးပါးပြားသည် ဟူလို။ (ပြည်)

၃-ဖယာဒယော ဣဒ္ဓိပါဒါ-ကား ထည့်သည်။ ဤအရာ၌ ဣဒ္ဓိပါဒ်ကားမည်၏ အဓိပတိ မမည်သောတရား, အဓိပတိမည်၏ ဣဒ္ဓိပါဒ်မမည်သောတရား အကယ်၍ကားမရှိ၊ ထိုသို့ မရှိသော်လည်း တခုသောပြည့်၌ မင်း၏အဖြစ်ကိုထိုက်ကုန်သော လေးယောက်ကုန်သော မင်းလျှာ မင်းသားတို့တွင် တရံတခါ တဦးသောမင်းသားသည်သာလျှင် မင်းပြု၏၊ အလုံးစုံ သော မင်းသားတို့သည် တပြိုင်နက်အားဖြင့်စု၍ မင်းမပြုကုန်။ ထိုကဲ့သို့ တခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌တခုသောအဓိပတိ တခုသော ဣဒ္ဓိပါဒ်သည်သာလျှင် အဓိပတိလည်းမည်၏၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လည်းမည်၏ ဟူ၍မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

တရား, (ထိနမိဒ္ဓပြဓာန်းသော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်-ဟု ဆိုအပ်သော) ကောသဇ္ဇတရား, (သတိ၏မေ့လျော့ကင်းလွတ်ချုတ်ခြင်း ပျောက်ခြင်း ထိုသတိကင်းသော အခြင်းအရာကြောင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ် ခန္ဓာဟူသော) ပမာဒတရား, စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသော ဝိက္ခေပ, တွေဝေခြင်း သဘောရှိသော သမ္မောဟတို့ကို။ အဘိဘာဝနတော၊ နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုး တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိဘာဝနသင်္ခါတေန၊ နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုး အစိုးရခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အဓိပတိယဋ္ဌေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုံကြည်သဖြင့် ဆုံးဖြတ်တတ်သော သဒ္ဓါ, သမ္မယုတ် တရားတို့ကို ချီးမြှင့်တတ်သောဝိရိယ အာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ်သောသတိ, မပျံ့လွင့်သောသမာဓိ, အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောပညာ၏ တူသောလက္ခဏာအားဖြင့် သမ္မယုတ်တရားတို့၌ အစိုးရ သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောဖြင့်။ ဣန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ အဿဒ္ဓိယာ-ဒီဟိ၊ အဿဒ္ဓိယ ကောသဇ္ဇ စသောတရားတို့သည်။ အနဘိဘာဝနီယတော၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အကမ္မိယဋ္ဌေန စ၊ မတုန်မလှုပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောကြောင့်ရင်း။ (ထိရဘာဝေန စ၊ သမ္မယုတ် တရားတို့၌ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။) ဗလံ၊ ဗိုလ်မည်၏[1]။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ သဒ္ဓါဒိဝသေန၊ သဒ္ဓါဝိရိယစသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓံ၊ ငါးပါးငါးပါးစီ အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ ပဋ္ဌ ဗလာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၂၃။ ပန၊ ပါး။ ဗုဇ္ဈနကသတ္တာယ၊ လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို သိသောသတ္တဝါ၏။ အင်္ဂဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတိ-အာဒယော၊ သတိအစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ပါး။ နိယျာနိကဋ္ဌေန၊ ဝဋ္ဋမှထွက်မြောက် ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိကုန် သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ မဂ္ဂင်္ဂါ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိ-ကော မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၁-စ-သဒ္ဓါသည် အဋ္ဌာနယယုဂ်ဖြစ်ရကား အကမ္မိယဋ္ဌေန-ဌ္ဌယ်ဉ်သည်၊ သမ္ဒစ္ဓယတ္ထလည်း ဖြစ်ရကား ထိရဘာဝေန-ကိုလည်းဆည်းသည်။ (ပြည်)

[၃၂၀] ဂ၂၄။ ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဣမေ သတ္တာတိ သ ဗောဓိ-ပက္ခိယဓမ္မာ၊ ဤသုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ ပုဗ္ဗဘာ-ဂေ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့၌။ (နာနာစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော) လောကိယဝိပဿနာယ၊ လောကိုဝိပဿနာသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ စုဒ္ဓသဝိဓေန၊ တဆယ့်လေးပါးသော အပြားဖြင့်။ ကာယံ၊ ရူပ ကာယကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ သိမ်းဆည်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကာယာနု-ပဿနာသတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) နဝဝိဓေန၊ ကိုးပါးအပြားဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှတော၊ အား။ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ ကိုလည်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏[1]။) သောဠသဝိ-ဓေန၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော အပြားအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှ-တော၊ အား။ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ ကိုလည်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏[2]။) ပဉ္စဝိဓေန၊ နိဝရဏပဗ္ဗ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဗ္ဗ အာယတနပဗ္ဗ ဗောဇ္ဈင်ပဗ္ဗ သစ္စပဗ္ဗ ဟူသော ငါးပါးသောအပြားဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ ပရိဂ္ဂ-ဏှတော၊ အား။ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဥ္စ၊ ကိုလည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ဤမျက်မြင် ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ်။ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ မိမိအား မဖြစ်စဘူးသော။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ အကုသလံ၊ ကိုဂင်း။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုအကုသိုလ်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဝဓဗန္ဓာရဟာဒီနိ စ၊ သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းငှါ ထိုက်သောအပြစ် စသည် တို့ကိုဂင်း။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ (အဝုတ္တ-စသဒ္ဒါ ဂမျှမာန်ပြု၍ယူ) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိပန္နဿ၊ ကျင့်သသူအား။ ဧတံ၊ ဤအကုသိုလ် အကြောင်းရှိသော အပြစ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ နိ ပဋ္ဌိပဇ္ဇိဿာမိ၊ ငါမကျင့်ပေအုံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကောင်းစွာကျင့်သည်ရှိသော်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဧတံ၊ ဤအကုသိုလ် အကြောင်းရှိသော အပြစ်သည်။

၁-အာနာပါနပဗ္ဗ ဣရိယာပထပဗ္ဗ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗ ကိုးပါးသော သိဝထိကပဗ္ဗ၊ ဤကား စုဒ္ဓသဝိဓသရုပ်တည်း။ (ပြည်)

၂-သုခံ ဝေဒနံအစရှိသော သုံးပါး သာမိသအစရှိသော သုံးပါး နိရာမိသအစရှိသော သုံးပါး၊ ဤသို့ ကိုးပါးအပြားဖြစ်သည်။ (ပြည်)

၃-သရာဂ ဝီတရာဂ သဒေါသ ဝီတဒေါသ သမောဟ ဝီတမောဟ သံခိတ္တ ဝိက္ခိတ္တ မဟဂ္ဂတ အမဟဂ္ဂတ သမာဟိတ အသမာဟိတ သဥ္ဇာတ္တရ အနုတ္တရ ဝိမုတ္တ အဝိမုတ္တ-ဟူ၍ တဆယ့်ခြောက်ပါး ပြားသည်မှတ်။ (ပြည်)

နုပ္ပဇ္ဇိယတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ။ ဣတိ မနသိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ အကုသိုလ် အကြောင်းရှိသော အပြစ်ကို။ အနုပ္ပါ-ဒါယ၊ ဌာ။ ဝါယမနကာလေ၊ အားထုတ်လုံ့လပြုသော ကာလ၌။ ပဌမံ၊ သော။ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ အား။ သမုဒါစာရ-ပ္ပတ္တံ၊ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ လေ့ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်သော။ အကုသလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ဌာ။ ဝါယမနကာလေ၊ ၌။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ (သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ကို။) လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ဘူးသေးသော။ စျာနံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဝိပဿနံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဌာ။ ဝါယမန္တဿ၊ လုံ့လပြုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတိယံ၊ သော။ (သမ္မပ္ပ-ဓာနံ၊ ကို။) လဗ္ဘတိ၊ ၏။ (ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။) ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ဘူးသော။ (စျာနံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ဝိပဿနံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (ဥပ္ပါဒိယမာနေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။) နုပရိဟာယတိ၊ မယုတ်။ ဧवं-တထာ၊ ဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတုတ္ထံ၊ သော။ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဓုရံ ကတ္တာ၊ အကြီးအမှူးပြု၍။ ကုသလုပ္ပါဒနကာလေ၊ ကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေရာ ကာလ၌။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာဝါစာယ၊ မှ။ ဝိရမက-ကာလေ၊ ကြဉ်ရှောင်သောကာလ၌။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏[1]။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ နာနာစိတ္တေသု၊ အထူးထူးသော စိတ်တို့၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ၊ ဤလေးပါးသော အရိယမဂ်ဉာဏ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်ရာကာလ၌။ (ဣမေ သတ္တတိံ သ ဗောဓိ-ပက္ခိယဓမ္မာ၊ တို့ကို။) ကေစိတ္တေ၊ တခုသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏာ၌။ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေ၊ လေးပါးသော သမ္မပ္ပဓာန်တို့ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ၍[2]။ အဝသေသာ၊ သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးမှ ကြွင်းကုန်

၁-ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့တွင် ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်ကိုသာဆိုခဲ့၊ ဝိရတိသုံးပါးတွင် သမ္မာဝါစာကိုသာ ဆိုခဲ့၊ ကြွင်းသော ဣဒ္ဓိပါဒ် ကြွင်းသော ဝိရတိတို့သည် မလပ်ခဲ့ပြီလော? ကား ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ-သမ္မာဝါစာနှံယော ဂဟဏံ၊ တေသု ဝုတ္တေသု သေသိဒ္ဓိပါဒသေသဝိရတိယော အတ္ထတော ဝုတ္တာဝ ဟောန္တိ တိ လက္ခဏာဟာရဝသေန အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော-ဋီကာမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည် အကယ်၍ကား မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏၊ ထိုသို့သော်လည်း မဂ်ခဏ၌ သမ္မပ္ပဓာန်၏ ကိစ္စသည် အလွန်အကဲနှင့် တက္ခ ဖြစ်ရကား ဖလက္ခဏ ဌပေတ္တာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနေ- မိန့်သော်။ (ပြည်)

သော။ တေတ္တိ ံသ၊ ·သုံးဆယ့်သုံးပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏ ။

၇၂၅။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ကေစိတ္ထေ၊ တခုသောစိတ်၌။ လဗ္ဘမာနေသု၊ ရအပ်ကုန်သော။ ဧတေသု၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန် သမ္မပ္ပဓာန် စသည်တို့တွင်။ ကောဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိ၊ သတိကို။ ကာယာဒီသု၊ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မတို့၌။ သုဘသညာဒိပ္ပဟာနကိစ္စသာဓနဝသေန၊ သုဘသညာ သုခသညာ နိစ္စ-သညာ အတ္တသညာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ကေမေဝ ဝိရိယံ၊ တခုသော ဝီရိယကိုပင်လျှင်။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို။ အနုပ္ပါဒါဒိကိစ္စသာဓနဝသေန၊ မဖြစ်စေခြင်းစသော လေးပါး သော ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ သေသေသု၊ သတိပဋ္ဌာန် သမ္မပ္ပဓာန်မှ ကြွင်းကုန်သော ဣဒ္ဓိပါဒ်စသော ငါးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ဟာပန-ဝစုနံ၊ ယုတ်ခြင်း ပွါးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ ။

၇၂၆။ အပိစ၊ ဆိုဖွယ်အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတေသု၊ ထိုသုံးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့တွင်။

နဝ၊ ကိုးပါးသောဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ ကေဝိဓာ၊ တပါးသော အဖို့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေဝ၊ တခုသောတရားသည်။ ဒေဝ၊ နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့်ရင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။စတုပဋ္ဌာ၊ လေးပါး သောအဖို့, ငါးပါးသော အဖို့တို့ဖြင့်ရင်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောအဖို့တို့ ဖြင့်ရင်း။ နဝ၊ ၊ စေ၊ ကိုးပါးသောအဖို့ဖြင့်ရင်း။ ဌိတော၊ တည်၏။

၁-မုခ္ဂ ဆတ်ဆတ်အားဖြင့်ပင် ရသလော? ကြောင့် တေ စ ခေါ် ပရိယာယတော၊ နနိပ္ပရိယာယတောတိ အဓိပ္ပါယော-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၂-သတိဝီရိယတို့၌ သတိပဋ္ဌာနံ သမ္မပ္ပဓာနံ-ဟု ချုံးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ယုတ်လျော့ ခြင်း ကာယာနုပဿနာ အစရှိသည်ကို ခွဲခြမ်းခြင်းကိုပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ပွါးခြင်းရှိ၏၊ ဤကဲ့သို့ ဣဒ္ဓိပါဒ်စသော ငါးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ ဟာပနဝစုနမရှိ ဟူလိုသည်။ ယခုအခါ၌ အလုံးစုံသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌သာလျှင် ယထာရဟ ရသင့်သော ဝိဘာဂကိုပြခြင်းငှါ အပိစ-စသည်ကိုအားထုတ်သော်။ (ပြည်)

ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ ဆဓာ၊ ခြောက်ပါး သော အဖို့တို့ဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

နဝ ကေဝိဓာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒရင်း။ စိတ္တံ၊ ရင်း။ ပီတိ၊ ရင်း။ ပဿဒ္ဓိ၊ ရင်း။ ဥပေက္ခာ၊ ရင်း။ သက်ပ္ပေါ၊ ရင်း။ ဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာရင်း။ ကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တရင်း။ အာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝရင်း။ ဣတိ ဣမေ နဝ၊ တရားတို့သည်။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေန၊ ပါဒ်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေဝိဓာဝ၊ တပါးသောအဖို့ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တပါးသောအဖို့ ဖြင့်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အည်ံ၊ သော။ ကောဌာသံ၊ အဖို့သို့။ နဘဇန္တိ၊ မဝင်ကုန်၏[1]။ ကော ဒ္ဒေဓာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယဗလဝသေန၊ သဒ္ဓါနှင့် သဒ္ဓါဗိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒ္ဒေဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်၏။ အထ စတုဟဒ္ဓေဓာတိ၊ ကား။ အထ-အညော၊ ထိုမှတပါး သော။ ကော၊ တခုသောတရားသည်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ (ဌိတော၊ တည်၏။) အညော ကော၊ တပါးသောတခုသောတရားသည်။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ တတ္ထ၊ ထိုသမာဓိပညာတို့တွင်။ သမာဓိ ကော၊ သမာဓိဟူသော တခု သော တရားသည်။ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်ဝသေန၊ သမာဓိဣန္ဒြိယ သမာဓိ-ဗိုလ် သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် အစွမ်းဖြင့်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ဌိတော၊ ၏။ ပညာ ကော၊ ပညာဟူသော တခုသောတရား သည်။ (ကော-လိုက်)တေသဉ္စ စတုန္နံ၊ ထိုလေးပါးသော ဣန္ဒြေ ဗိုလ် ဗောဇ္ဈင် မဂ္ဂင်တို့၏ရင်း။ ဣဒ္ဓိပါဒကောဌာသဿ၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ် ဟူသော ကောဌာသ၏ရင်း။ [၃၂၁]ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ တို့ဖြင့်။ (ဌိတော၊ ၏။) အဌဓာ နဝဓာ စေဝါတိ၊ ကား။ အပရော၊ သော။ ကော၊ တရားသည်။ အဌဓာ၊ ရှစ်ပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ (ဌိတော၊ ၏။) အပရော ကော၊ တပါး သော တခုသော တရားသည်။ (အပရော-လိုက်) နဝဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သတိ၊ သတိဟူသောတခုသော တရားသည်။ စတုသတိပဋ္ဌာနဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်မဂ္ဂင်ဝသေန၊ လေးပါး

၁-ဆန္ဒသည် ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တသည် စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ပီတိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာသည် ဗောဇ္ဈင်၊ သက်ပ္ပဝါစာကမ္မန္တအာဇီဝတို့သည် မဂ္ဂင်၊ ဤသို့ကိုးပါးသောတရားတို့သည် တပါးသော အဖို့ဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ (ပြည်)

သော သတိပဋ္ဌာန် သတိနှင့် သတိဗိုလ် သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌမာ၊ တို့ဖြင့်။ ဌိတောဝ၊ ၏။ ဝိရိယံ၊ ဝိရိယဟူသော တခုသော တရားသည်။ စတုသမ္မပ္ပဓာနဂ္ဂဒ္ဓိပါဒဂ္ဂန္ဒြိယဗလဗောဇ္झင်္ဂမဂ္ဂင်-ဝသေန၊ လေးပါးသောသမ္မပ္ပဓာန် ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ် ဝိရိယိန္ဒြေ ဝိရိယဗိုလ် ဝိရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နဝမာ၊ တို့ဖြင့်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။

ဧတေ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ အသမ္ဘိန္နာ၊ ပုဒ်တပါးနှင့် မရောရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဂဟိတဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကိုသာ ယူသဖြင့်။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စုဒ္ဒ-သေ၀၊ တဆယ့်လေးပါးသော သဘာ၀ဓမ္မတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ ။ ကောဌာသတော၊ အဖို့အစုအားဖြင့်။ သတ္တဝိဓာ၊ သတိပဋ္ဌာန် သမ္မပ္ပဓာန်ဣဒ္ဓိပါဒ်ဣန္ဒြေဗိုလ်ဗောဇ္झင်မဂ္ဂင်အားဖြင့် ခုနှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဘေဒတော၊ အသီးသီးခွဲခြမ်းဝေဖန်သော အားဖြင့်။ သတ္တတိ ံ သ၊ သုံးဆယ့်ခုနှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (သတ္တတိ ံ သ ပဘေဒတော ကတန္တိအာဒိမဟာ သကိစ္စနိပ္ဖါဒန-တောတိ)

သကိစ္စနိပ္ဖါဒနတော၊ သတိဝိရိယစသော အချို့သောတရား၏သဘာ၀အားဖြင့် တပါးတည်းဖြစ်မူလည်း မိမိ မိမိ၏ အာနုဘော်အားလျော်စွာ ကာယာနုပဿနာစသော ထိုထိုမိမိကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ သရူပေန ဝုတ္တိတော စ၊ မကွဲပြားသော စိတ္တုပ္ပါဒ်စသည်၏ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ (သတ္တတိ ံ သ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေ၀၊ အလုံးစုံသာ လျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဗောဓိ-ပက္ခိယ တရားတို့သည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏။ သမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သမ္ဘ၀န္တိ၊ ကုန်၏။

၁-အဓိပ္ပါယ်ကား သတိပဋ္ဌာနဆိုလျှင် ပဋ္ဌာန-ဟူသော တပါးသောပုဒ်နှင့် ရောသည်၊ သတိဟူ၍သာဆိုသော် မရော။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ် ဆန္ဒာဓိပတိဆိုသော် ပုဒ်တပါးနှင့် ရောသည်၊ ဆန္ဒသာဆိုသော်မရော၊ ဤသို့ပုဒ်တပါးနှင့်မရော။ သတိဝိရိယဆန္ဒစိတ္တပညာသဒ္ဓါသမာဓိ-ပီတိပဿဒ္ဓိဥပေက္ခာသက်ပွားသမ္မာ၀ါစာသမ္မာကမ္မန္တသမ္မာအာဇီ၀ ဤသို့ တရားကိုယ် သက်သက်စုဒ္ဒသ သာဟူလို။ (ပြည်)

ဝေ၊ သို့။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ ဘ္ဍေ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ဌ္ဌ။ ပရိပုဏ္ဏ-ဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါ၊ ကို့။ ဇာနိတမ္ပေါ၊ ၏[1]။

ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာ

၈၂၇။ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါတိ၊ ကား။ ဝုဋ္ဌာနဥေဝ၊ သခ်ါရနိမိတ်မှထခြင်းနှင့် ဥပါဒိန္နကခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော ပဝတ္တမှကင်းခြင်းကိုဋေ။ ဗလသမာယောဂေါ စ၊ သမထဝိပဿနာတို့၏အစွမ်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းကိုဋေ။ (ဇာနိတမ္ပေါ၊ ၏။) ဟိ၊ ခ္ဝေ့အံ့။ လောကိယဝိပဿနာ၊ သည်။ နိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ စေဝ၊ သခ်ါရနိမိတ်ဟူသောအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဋေ။ ပဝတ္တိကာရဏာယ၊ ပဝတ္တိ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ သမုဒယသ၊ သမုဒယသစ္စာကို့။ အာသမုစ္ဆိန္နနတော စ၊ မဖြတ်ခြင်းကြောင့်ဋေ။

၁-အဘယ်ကြောင့်ကား ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌ စျာနကောဋ္ဌာသကို မယူအပ်သနည်း၊ စျာန်မှကင်းသော အရိယမဂ်သည်ကား မရှိသည်မဟုတ်လော? ဤသို့ စောဒနာဖယ်ကို သစ္စံ နတ္ထိ၊ တတော ဇေ နု ခေါ ပနေတံ ဇေ့ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဗောဓိပက္ခိယေသု စျာနံ နု ဂဟိတန္တိ၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာယ စျာနသ မဂ္ဂဂ္ဂဟဏေနေ ဂဟိတတ္တာ၊ တဋ္ဌိ သန္ဓာယ ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ စျာနံ ဘာဝေတိတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာယ ပနေတ္ထ သမ္ဘဝေါ ဇေ နတ္ထိ-ဟု ဌီကာဖြေသတည်း။ စျာနရုဟိတော၊ သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သစ္စံ နတ္ထိ၊ မရှိသည်မှန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မှန်သော်လည်း။ တတော ဇေ၊ ထိုသို့ စျာန်မှကင်းသော အရိယမဂ် မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဇေ၊ ဤစောဒကဆရာစကားကို။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ စျာနံ၊ စျာန်ကို။ နု ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဣတိ ဇေ၊ ဤသို့ သင်စောဒကဆိုသောအခြင်းအရာဖြင့်။ နု ခေါ ပန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဒ္ဌိသု စျာနေသု၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနစျာန် အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနစျာန် နှစ်ပါးတို့တွင်။ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာယ၊ သန္ဓာလက္ခဏာကို ကပ်၍ ရှုခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ စျာနသ၊ ၏။ မဂ္ဂဂ္ဂဟဏေနေ၊ မဂ်ကိုယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာရှိသောစျာန်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယသ္မိံ သမယေ။ ပ။ ဝေတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ပါး။ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာယ၊ ကသိုဏ်းစသောအာရုံကိုကပ်၍ ရှုခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ စျာနသ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤအရိယမဂ်၌။ သမ္ဘဝေါ ဇေ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာရှိသော စျာန်၏အရိယမဂ်ကိုယူသဖြင့် ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ် အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာရှိသောစျာန်၏ ဤအရိယမဂ်၌ မဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗောဓိပက္ခိယေသု၊ တို့၌။ စျာနကောဋ္ဌာသော၊ ကို။ နု ဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဇဋ်။ တသ္မာ-စသည်ကား ပါဠိသော၊ အပရေန နယော-စ်သောအားဖြင့် ဌီကာကျယ်ပွါး၍စောဒနာသောခနာပြသေးသည်။ စကားမျှားအံ့စိုး၍ မရေးလိုက်သည်။ (ပြည်)

နိမိတ္တာ၊ သခ်ါရနိမိတ်မှ။ နေ၀ ၀ုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ပ၀တ္တာ၊ ပ၀တ္တမှ။ နု ၀ုဋ္ဌာတိ၊ မထ ။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ သမုဒယသ၊ ကို။ အသမုစ္ဆိန္နနတော၊ ကြောင့်။ ပ၀တ္တာ၊ မှ။ နု ၀ုဋ္ဌာတိ၊ မထ။ ပန၊ သမ္ဘာ၀နာကိုဆိုအံ့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တာ၊ မှ။ ၀ုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေ၀ေ၀ ၀ေ၀ ၀ ၊ တ္ဘုသောဒ္ဓာ ဖိမ္ဘ သာလျှင်။ ၀ုဋ္ဌာနံ၊ ထမြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေန၊ ကြောင့်။ ဗဟိဒ္ဓါ။ ပ ။ ဂေါတြဘုဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝ ၊ ပါး။ ဥပ္ပါဒါ။ ပ ။ ဝိ ၀ ဒ္ဓိ ဘ ဝ ၊ ဟူ၍ဝင်း။ အာ ၊ ၏။ သ ၊ စ ၊ ကို။ ဝ ၊ ၊ ၏။ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ ဉာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့သည်လည်း။ အနိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ အနိမိတ္တဟူသော နိဗ္ဗာန်အာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ၀ါ၊ နိမိတ်ဟူသောအာရုံ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိမိတ္တတော၊ မှ။ ၀ုဋ္ဌဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ သမုဒယသ၊ ကို။ သမုစ္ဆိန္နနတော၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ ပ၀တ္တာ၊ မှ။ ၀ုဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဘတော၊ နိမိတ်, ပ၀တ္တ နှစ်ပါးမှ။ ၀ုဋ္ဌာနာနိ၊ ထမြောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေန၊ ကြောင့်။ ကထံ။ ပ ။ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဒုဘတော၊ နိမိတ္တ, ပ၀တ္တ နှစ်ပါးမှ။ ၀ုဋ္ဌာနဝိ၀ဋ္ဋနေ၊ ထမြောက်ခြင်းလည်ခြင်းဌာ။ ပညာ၊ သည်။ မဂ္ဂေ ဉာဏံ၊ မဂ်ဌာဖြစ်သောဉာဏ်မည်သည်။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂကၠဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ် ခဏဌာ။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ (ပရိညာဘိသမယ, ပဟာနာဘိသမယ, သစ္ဆိကိရိ-ယာဘိသမယ, ဘာ၀နာဘိသမယလက္ခဏာရှိသော သစ္စာအနက် လွန်ခဲ့ခက်ကို ပြက်ပြက်)မြင်တတ်သော အနက်သတောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊

၁-ယထာက္ကမယူ၊ ပရိညာဘိသမယ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ဒုက္ခစသည်တို့ဌာ အထူးအားဖြင့် ရှုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဂ်ပညာကိုလည်း ဝိပဿနာဟုဆိုအပ်ရကား လော-ကိယ၀ိပဿနာ-ဟု အထူးပြု၍ ဆိုအပ်၏၊ တေနေ၀ါ၀ ၀ုဋ္ဌာနဌေန သမထ၀ိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာ၀ေတီတိ၊ သခ်ါရနိမိတ်ကိုစွန့်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုခြင်းသည် နိမိတ္တတော ၀ုဋ္ဌာနမည်၏၊ အကြောင်း၏ချုပ်ခြင်းဖြင့် နောင်အခါ၌ ဝိပါက်ဟူသော ပ၀တ္တ၏ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည် ပ၀တ္တတော ၀ုဋ္ဌာနမည်၏၊ တေနာဟ သမုဒယသ အသမုစ္ဆိန္နနတော ပ၀တ္တာ နု ၀ုဋ္ဌာတီတိ။ (ပြည်)

သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ၊ အပါယဂမနီယ၏အဖြစ်ဖြင့် ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်သော ဝိစိကိစ္ဆာ စသော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ·တဒနုဝတ္တကခန္ဓေဟိ စ၊ ထို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ်လိုက်သောခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အသခ်ံတမဂ်မှအပ၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ လည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာဘိနိရောပနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှု တင်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာသက်ပွါ၊ သည်။ မိစ္ဆာသက်ပွါ၊ မိစ္ဆာသက်ပွမှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ယောဇနာ) ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ နှုတ်အမှု မရိုင်းပြရအောင် သိမ်း ဆည်းတတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ မိစ္ဆာဝါစာယ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သမုဋ္ဌာပနဋ္ဌေန၊ ကိုယ်အမှု မရိုင်းပြရအောင် ကောင်းစွာ ဖြစ်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာကမ္မန္တာ၊ သည်။ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (မရှိသော်ကားထည့်၊ ရှိသော်လည်း ကောင်း၏) ဝေါဒါနဋ္ဌေန၊ အသက်မွေးဖြူစင်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာ-အာဇီဝေါ၊ သည်။ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်

[ဗုဒ္ဓ]

တတ်သောအနက်ကြောင့်။ [ဗုဒ္ဓ] သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။ မိစ္ဆာ-ဝါယာမာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ် သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာသတိ၊ သည်။ မိစ္ဆာသတိယာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အဝိက္ခေပနဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ မိစ္ဆာသမာဓိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာသမာဓိသို့အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာတို့မှ၎င်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ မိစ္ဆာသမာဓိသို့အစဉ်လိုက်သော ခန္ဓာတို့မှ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဋ္ဋနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သက-ဒါဂါမိမဂ္ဂကျွေး၊ ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပ ။ အဝိက္ခေပနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ သြဠာရိကာ၊ ရှုန့်ရင်း သော။ ကာမရာဂသံယောဇနာ၊ မှ၎င်း။ ပဋိဃသံယောဇနာ၊ မှ၎င်း။ သြဠာရိကာ၊ သော။ ကာမရာဂနုသယာ၊ မှ၎င်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊

မှုရင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏ ။ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပ ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ အနုသဟဂတာ၊ ကျေပါးသိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ (ဤသို့ပေးမူ အနု-ကား ဘာဝပွားဌာန၊ သဟ-ကား အနတ္တ၊ ဂတ-ကား ပတ္တတ္တ၊ တနည်း) အနုသဟဂတာ၊ ကျေပါးသိမ်မွေ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (ဤသို့ပေးမူ သဟဂတ-တဗ္ဗော၊ အနုသဟဂတာတိ အနုဘာဝံ ဂတာ ပတ္တာ၊ တနုဘူတာတိ အတ္ထော၊ ဋီကာ) ကာမရာဂသံယောဇနာ၊ မှုရင်း။ ပဋိဃ-သံယောဇနာ၊ မှုရင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အနုသဟဂတာ၊ သော။ ကာမ-ရာဂါနုသယာ၊ မှုရင်း။ ပဋိဃာနုသယာ၊ မှုရင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပ ။ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပ ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်။ ရူပရာဂါ၊ ရူပဘဝကို တပ်သော ရာဂမှု။ အရူပရာဂါ၊ မှု။ မာနာ၊ မှု။ ဥဒ္ဓစ္စာ၊ မှု။ အဝိဇ္ဇာယ၊ မှု။ မာနာနုသယာ၊ မှု။ ဘဝရာဂါနုသယာ၊ မှု။ အဝိဇ္ဇာနုသယာ၊ မှု။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ စ၊ ထိုရူပရာဂစသည်သို့ အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာတို့မှုရင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ထိုကိလေသာသို့ အစဉ်လိုက်သော ခန္ဓာတို့မှုရင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုဘတောပ။ မဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

၈၂၇။ စ၊ ပါး။ လောကိယာနံ၊ လောကီဖြစ်ကုန်သော။ အဌန္နံ သမာပတ္တီနံ၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့ကို။ ဘာဝနာကာလေ၊ ပွါးစေသော

၁-ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာ မာနတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ သော ဟိ အဟမသ္မိတိ ပဝတ္တိယာ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိယော မိစ္ဆာမဂ္ဂတော ပနေတ္တ ဝုဋ္ဌာနံ အနုဒ္ဓရိတ္ဝာ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈ-သံယောဇနာနုသယေဟေဝ ဝုဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဓရံ။ ဋီကာ။ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယေ၊ အထက်မဂ်သုံးခု အပေါင်း၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈာ၊ ထိုထိုသို့သောမဂ်သည် သတ်အပ်သော။ မာနတော၊ မာနမှု။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမာနသည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနိ-ယော၊ ဒိဋ္ဌိအရာ၌တည်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ဤအထက်မဂ်သုံးပါးအပေါင်း၌။ မိစ္ဆာမဂ္ဂတော၊ မိစ္ဆာမဂ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌာတိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနုဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ မထုတ်မူ၍။ တံတံ မဂ္ဂဝဇ္ဈသံယောဇနာနုသယေဟေဝ၊ ထိုသို့သော မဂ်သည်သတ်အပ်သော သံယောဇဉ်အနုသယတို့မှသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရံ၊ ထုတ်အပ်၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

ကာလဋ္ဌ။ သမထဗလံ၊ သမာဓိ၏အားသည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သမာဓိဘာဝနာဘာဝတော၊ သမာဓိဘာဝနာ၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။) အနိစ္စာနုပဿနာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဘာဝနာကာလေ၊ ဌ။ ဝိပဿနာ-ဗလံ၊ ဝိပဿနာ၏အားသည်၊ ဝါ၊ ပညာ၏အားသည်။ အဓိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ ၏။ ဉာဏ်တွေ့ရတွာ၊ ဉာဏ်အလွန် အကဲရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ပန၊ ပါး။ အရိယမဂ္ဂကွဏေ၊ ဌ။ အညမညံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်း မလွန်သောသဘောကြောင့်၊ ဝါ၊ ကိစ္စအားဖြင့် အချင်းချင်းမယုတ်မလွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသမထဝိပဿနာတရားတို့သည်။ ယုဂနဒ္ဓါ၊ ထမ်းပိုးဌ ယှဉ်းစုံ ဖွဲ့အပ်သော အားတူနွှားကဲ့သို့ အားတူအချင်းချင်း မယုတ်မလွန်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ (သမာနဘာဝေန ယုဂေ နဒ္ဓါ ဗဒ္ဓါ ဝိယ ဟောန္တိတိ ယုဂနဒ္ဓါ-ပြု) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေသု စတူသုပိ ဉာဏေသု၊ ဤလေးပါးသောဉာဏ်တို့ဌ်လည်း။ ဥဘယဗလသမာယောဂေါ၊ နှစ်ပါးစုံသော သမထဝိပဿနာအားတို့နှင့်တူမျှသော ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ယှဉ်ခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ။ ပ ။ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာ တို့မှဌင်း၊ ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စပြဓာန်းသောကိလေသာတို့မှဌင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စသို့ အစဉ်လိုက်သော ခန္ဓာတို့မှဌင်း။ ဝုဋ္ဌဟတော၊ ထသော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကေဝ္ဌတာ၊ တခုသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ အဝိက္ခေပေါ၊ ဝိက္ခေပ၏ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ နိရောဓ-ဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ-သဟဂတကိလေသေဟိ စ၊ အဝိဇ္ဇာပြဓာန်းသော ကိလေသာတို့မှဌင်း။ ခန္ဓေဟိ စ၊ တဒနုဝတ္တကခန္ဓာတို့မှဌင်း။ ဝုဋ္ဌဟတော၊ သော။ (စိတ္တဿ၊ ၏။) အနုပဿနဋ္ဌေန၊ အဖန်တလဲလဲရှုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿ-နာ၊ ဝိပဿနာသည်။ နိရောဓဂေါစရော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ နိမိတ်မှဌင်း, ပဝတ္တမှဌင်း ထတတ် သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ သမထနှင့်ဝိပဿနာတို့သည်။ [၃၂၃]

ကေရသာ၊ တူသောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယုဂနဒ္ဓါ၊

ထမ်းပိုးဌ ယှဉ်းစုံဖွဲ့အပ်သောအားတူနှားကဲ့သို့ အားတူအချင်းချင်းမယုတ်မလွန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနဌေန၊ နိမိတ်မှုရင်း, ပဝတ္တမှုရင်းထတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမထဝိပဿနံ၊ သမထနှင့်ဝိပဿနာကို။ ယုဂနဒ္ဓံ၊ ထမ်းပိုးဌယှဉ်းစုံဖွဲ့အပ်သောနှားကဲ့သို့ အားတူပြု၍။ ဘာဝေတိ၊ ပွါးစေသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဣတ္ထ၊ ဤဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌။ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့၏နိမိတ်မှထခြင်း, ပဝတ္တမှထခြင်း, သမထဗလ ဝိပဿနာဗလနှင့်ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာ

၇၂၉။ ပန၊ ပါး။ ယေ ယေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ တေသံ ပဟာနဥ္စာတိ၊ ကား။ ဣမေသု စတူသု ဉာဏေသု၊ ဤလေးပါးသောဉာဏ်တို့တွင်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်သံယောဇဉ်စသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်ဉာဏ်သည်၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသံယောဇဉ်စသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဟာနဥ္စ၊ ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ခဲ့၏။ တောနိ၊ ထိုလေးပါးသော ဉာဏ်တို့သည်။ ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ သံယောဇနကိလေသမိစ္ဆတ္တာ။ ပ ။ သခ်ါတာနံ၊ သံယောဇဉ် ဆယ်ပါး, ကိလေသာဆယ်ပါး, ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသော အကုသိုလ်တရား, လောကဌ်အကျုံးဝင်သော အကုသိုလ်တရား, မစ္ဆရိယ ဝိပလ္လာသ ဂန္ထ အဂတိ အာသဝ ဩဃ ယောဂ နီဝရဏ ပရာမာသ ဥပါဒါန် အနုသယ မလ အကုသလကမ္မပထ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဟာနကရာနိ၊ ပယ်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသံယောဇဉ်စသော အကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ သံယော-ဇနာနိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ခန္ဓေဟိ၊ မျက်မြင်ပစ္စုပ္ပန်လောကဌ်ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့နှင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တမလွန်လောကဌ်ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကို။ သံယောဇ-ကတ္တာ၊ ယှဉ်စေတတ်-စပ်တတ်-နှောင်ဖွဲ့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဖလေန၊ အကျိုးနှင့်။ ကမ္မဿ၊ အကြောင်းကံကို။ သံယောဇကတ္တာ၊

ရင်း။ ဒုက္ခေန၊ ဒုက္ခအပေါင်းနှင့်။ သတ္တာနံ၊ ဝဋ္ဋတွင်းသားသတ္တဝါတို့ကို။ သံယောဇကတ္တာ ဝါ၊ ရင်း။ ရူပရာဂါဒယော၊ ရူပရာဂအရူပရာဂ အစရှိကုန်သော။ ဒသ ဓမ္မာ၊ ဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်တရားတို့ကို။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ရူပရာဂါဒယော၊ ထိုရူပရာဂအစရှိသော သံယောဇဉ်တို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နှ သမုစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မဖြတ်အပ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ လုံး။ ဧတေသံ ခန္ဓဗလဒုက္ခာနံ၊ ထိုခန္ဓာအကျိုးတရား ဒုက္ခအပေါင်းတို့၏။ အနုပရမော-အဝိစ္ဆေဒေါ၊ မစဲမပြိမ်း မတိမ်းမပြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။) တတြာပိ၊ ထိုဆယ်ပါးသော သံယောဇဉ်တို့တွင်လည်း။ ရူပရာဂေါ၊ ရူပရာဂသံယောဇဉ်ရင်း။ အရူပရာဂေါ၊ ရင်း။ မာနော၊ ရင်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ရင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ ရင်း။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသောသံယောဇဉ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော ရူပဘဝတို့၌၊ ဝါ၊ တတိယမဂ်ဖြစ်သည်မှ အထက်၌။ နိဗ္ဗတ္တနက-ခန္ဓာဒိသံယောဇကတ္တာ၊ ဖြစ်လတ္တံသော ခန္ဓာစသည်တို့နှင့် ခန္ဓာစသည်တို့ကို ယှဉ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇနာနိ နာမ၊ ဥဒ္ဓံဘာဂိယသံယောဇဉ် မည်ကုန်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-သံယောဇဉ်ရင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ရင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ရင်း။ ကာမ-ရာဂေါ၊ ရင်း။ ပဋိဃော၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်ရင်း။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ အဓောနိဗ္ဗတ္တနကခန္ဓာဒိသံယောဇကတ္တာ၊ ကာမဘုံဟူသော အောက်အဖို့၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ခန္ဓာ စသည်ကို ယှဉ်တတ် စပ်တတ်ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓောဘာဂိယသံယောဇနာနိ နာမ၊ မည်၏[1]။

ကိလေသာတိ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိသည်။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ညစ်နွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ၊ မိမိနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့ကို။ သံကိလေသိကတ္တာ၊ ညစ်နွမ်းစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရင်း။ လောဘော၊ ရင်း။ ဒေါသော၊ ရင်း။ မောဟော၊ ရင်း။ မာနော၊

၁-အဓော ဘဇတိတိ အဓောဘာဂေါ၊ ကာမဘဝေါ။ တသ္မာ အဝိစ္ဆေဒဟေတုတာယ ဟိတာနိ အဓောဘာဂိယာနိ။ ကိလိဿန္တိ၊ မိမိလည်းညစ်နွမ်းတတ်ကုန်၏။ ကိလေသေန္တိ စ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့ကိုလည်း ညစ်နွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဤသို့နှစ်ပါးသောအနက်ကိုပြခြင်းငှါ သယံ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ဂင်း။ ..ဒိဋ္ဌိ၊ ဂင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဂင်း။ ထိန်၊ ဂင်း။ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ဂင်း။ အဟိရိကံ၊ ဂင်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ ဂင်း။ ဣတိ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ၊ ဤဆယ်ပါးသော တရားတို့သည်။ ကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။

မိစ္ဆတ္တာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာပဝတ္တနတော၊ (မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်) ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာဝါယာမော၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာသတိ၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာသမာဓိ၊ ဂင်း။ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော တရားမည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိမိစ္ဆာညာဏေဟိ၊ (လောကထုပိကဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ်ဘုံ, နေဝသညာနာသညာဘုံ စသည်တို့၌ သင်္ခါရမှလွတ်၏ဟု ဖြစ်သော) ဖောက်ပြန်သော နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော မိစ္ဆာဝိမောက္ခ (မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်တတ်သောအသင့်အားဖြင့် မဖြစ်တတ်သော) မောဟဟူသော မိစ္ဆာညာဏ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသော တရားမည်ကုန်၏။

လောကဓမ္မာတိ၊ ကား။ လောကပဝတ္တိယာ၊ ခန္ဓာဟူသော လောက၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အနုပရမဓမ္မကတ္တာ၊ (ကောင်းမှု မကောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့် အဆက်ဆက်အဆင့်ဆင့်) မပြတ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လာဘော၊ လာဘ်ရခြင်းဂင်း။ အလာဘော၊ လာဘ်မရခြင်းဂင်း။ ယသော၊ အခြံအရံပြည့်စုံခြင်းဂင်း။ အယသော၊ အခြံအရံမဲ့ခြင်း ပျက်စီးခြင်းဂင်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းဂင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းဂင်း။ နိန္ဒာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဂင်း။ ပသံသာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဂင်း။ ဣတိ ဣမေ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည်။ လောကဓမ္မာ၊ လောကဓမ္မမည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော အရာ၌။ ကာရဏောပစာရေန၊ ကာရဏူပစာရအားဖြင့်။ လာဘာဒီ-ဝတ္ထုကာ၊ လာဘ ယသ သုခ ပသံသလျှင်အကြောင်းရှိသော။ အနုနယာ၊ တဏှာလောဘကိုဂင်း။ အလာဘာဒီဝတ္ထုကာ၊ အလာဘအယသ

ဒုက္ခနိဿလျှင် အခြောင်းရှိသော။ ပဋ္ဌိယသ္မာ၊ ဒေါသပဋ္ဌိယကိုဟု။ တေ-ဧတေန လောကဓမ္မဂဟဏေန၊ ထိုလောကဓမ္မ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၃၂၄] မစ္ဆရိယာနိတိ၊ ကား။ အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ အရိပ်အာဝါသ၌ ဝန်တိုခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ အရိပ်အာဝါသလျှင်အကြောင်းရှိသောဝန်တိုခြင်းငင်း။ ကုလမစ္ဆရိယံ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာ၌ ဝန်တိုခြင်းငင်း။ လာဘမစ္ဆရိယံ၊ လာဘ်၌ဝန်တိုခြင်းငင်း။ ဓမ္မမစ္ဆရိယံ၊ ဓမ္မ၌ဝန်တိုခြင်းငင်း။ ဝဏ္ဏမစ္ဆ-ရိယံ၊ အဆင်း၌ဝန်တိုခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်၌ ဝန်တိုခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝါသာဒီသု၊ အရိပ်အာဝါသ ကျောင်းကန်စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ အာဝါသ ကုလ လာဘ ဓမ္မ ဝဏ္ဏ တို့၌။ အညေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ သာဓာရဏဘာဝံ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ အသဟနာကာရေန၊ ဆတ်ဆတ်တုန်သည်းမခံနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ မစ္ဆရိယာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ဝိပလ္လာသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အနိစ္စ ဒုက္ခအနတ္တာသုဘေသုယေဝ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသုဘသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထူသု၊ တို့၌။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ သုဘံ၊ တင့်တယ်၏။ ဣတိ ဧवं၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ သညာဝိပလ္လာ-သော၊ သညာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောသညာငင်း။ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ စိတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ငင်း။ ဒိट्ठိဝိပလ္လာသော၊ အယူ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းငင်း၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော အယူငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးပါးတို့သည်[1]။ ဝိပလ္လာသာ၊ မည်ကုန်၏။

ဂန္ဓာတိ၊ ကား။ နာမကာယသ္မာ စေဝ၊ နာမကာယကိုငင်း။ ရူပကာယ-သ္မာ စ၊ ရူပကာယကိုငင်း။ ဂန္ဓနတော၊ စပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိဓျာဒယော၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဂန္ဓာ၊ မည်ကုန်၏။

၁-ဝတ္ထုကို မခွဲခြမ်းမူ၍ တယော-ဟူသတည်း။ သညာဝိပလ္လာသလေးပါး စိတ္တဝိပလ္လာ-သ လေးပါး ဒိट्ठိဝိပလ္လာသ လေးပါး ဤသုံးဝတ္ထုကို ခွဲခြမ်း၍ဆိုမူကား ဒွါဒသဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုလေးပါးသောဂန္ဓတို့ကို။ အာဘိဗျာကာယဂန္ဓော၊ အာဘိဗျာကာယဂန္ဓဂင်း။ ဗျာပါဒေါ ကာယ-ဂန္ဓော၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ဓဂင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ကာယဂန္ဓော၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ဓဂင်း။ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ကာယဂန္ဓော၊ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ဓဂင်း။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤသို့သာလျှင်၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏ ။

အဂတိတိ ဧတေ၊ အဂတိ၊ ဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္ဒဒေါသမောဟ-ဘယေဟိ၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း တွေဝေခြင်း ကြောက်ခြင်းတို့ကြောင့်။ အကတ္တာဗ္ဗကရဏသ၊ မပြုသင့်သည်ကိုပြုခြင်း၏ဂင်း။ ကတ္တာဗ္ဗာကရဏသ၊ ပြုအပ်သည်ကို မပြုခြင်း၏ဂင်း။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမပြုအပ်သည်ကို ပြုခြင်း ပြုအပ်သည်ကို မပြုခြင်းကို။ အရိယေဟိ၊ အရိယာသခင်တို့သည်။ အဂန္ဓဗ္ဗတ္တာ၊ မလားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အာသဝေါတိ ဧဝံ၊ အာသဝေါ-ဟူသော ဤအမည်သည်။ အာရမ္မဏ-ဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဂေါ်တြဘုတောစ၊ ဓမ္မအား ဖြင့် ဂေါ်တြဘူတိုင်အောင်ဂင်း။ အာဘာဝဂ္ဂတောစ၊ သြကာသအား ဖြင့် ဘဝဂ်တိုင်အောင်ဂင်း။ သဝနာ-ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဃဋ္ဌဆိဒ္ဒေဟိ၊ အိုးပေါက်တို့မှ။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ပဗ္ဗရတိ ဝိယ၊ ယိုစီးသကဲ့သို့။ အသံဝုတေဟိ၊ သတိတည်းဟူသော တံခါး

၁-လောဘဒိဋ္ဌိဒေါသ-ဟူသော ဂန္ဓတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် လောဘသည် တပ်တတ်ကပ်ငြိတတ်သောကြောင့် ဂန္ဓနသဘောသင့်တန်စေ၊ ဒိဋ္ဌိလည်း လောဘနှင့် သမ္မယုတ် ဖြစ်သောကြောင့် ဂန္ဓနသဘောသင့်တန်စေ၊ ဒေါသကား တပ်တတ်ကပ်ငြိတတ်သောသဘော မရှိသောကြောင့် ဂန္ဓန သဘောသင့်ပါအံ့လော? ကြောင့် တတ္ထ ဗျာပါဒဿပိ အဘိသင်္ခ-နုပနယ္ဟဝသေန ပဝတ္တနတော ဂန္ဓနဋ္ဌော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယတော တဿ ပဋိဃသံယောဇန-ဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ မိန့်သော်။ ဋီကာ။ တတ္ထ၊ ထိုအာဘိဗျာဗျာပါဒဒိဋ္ဌိတွင်။ ဗျာပါဒဿပိ။ ဗျာပါဒ၏လည်း။ အဘိသင်္ခနုပနယ္ဟဝသေန၊ အမျက်အားဖြင့် ငြိခြင်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဂန္ဓနဋ္ဌော၊ စပ်ခြင်းဟူသောသဘော ကို၊ ဝါ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဟူသောသဘောကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယတော၊ အကြင်စပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဗျာပါဒ၏။ ပဋိဃသံယောဇန-ဘာဝေါ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

ရွက်ဖြင့် မပိတ်အပ်ကုန်သော။ ဒွါရေဟိ၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့မှ။ သဝနတော၊ ကိလေသာဟူသော မစင်မကြယ်စက်ဆုတ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယိုစီးထွက်သွားတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စပဋ္ဌရဏဌေန၊ အမြဲယိုစီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ သံသာရဒုက္ခဿ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ သဝ-နတော-ပသဝနတော။ ပွါးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမရာဂ-ဘဝရာဂမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာနံ၊ ကာမရာဂ ဘဝရာဂ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာတို့၏။ အမိုဝစနံ၊ တည်း။

ဘဝသာဂရေ၊ ဘဝကိုးပါးတည်းဟူသော ပင်လယ်ရေအယဉ်၌။ အာဂစ္ဆနဌေန၊ ငင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဒုရတ္တရဏဌေန စ၊ ကူးခပ်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ သြဃာတိပိ၊ သြဃဟူသော အမည်သည်ဝင်း။ အာရမ္မဏဝိယောဂဿ စေဝ၊ အာရုံနှင့် ကင်းကွာခြင်းကိုဝင်း။ ဒုက္ခဝိယောဂဿ စ၊ ဒုက္ခနှင့်ကင်းခြင်းကိုဝင်း။ အပ္ပဒါနတော၊ မပေးခြင်းကြောင့်။ ယောဂါတိပိ၊ ဟူသောအမည်သည်ဝင်း။ တေသညေဝ၊ ထိုကာမရာဂဘဝရာဂမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာတို့၏သာလျှင်။ အမိုဝစနံ၊ တည်း ။

နိဝရဏာနိတိ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ဝါ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ အာဝရဏနိဝရဏပဋိစ္ဆာဒနဌေန၊ အစစ္ဓာကာလ၌ပိတ်ပင်ခြင်း ကိလေသ ဝါသနာကိုဆောင်၍ ပိတ်ဆို့ခြင်း နံရံ တံခါးရွက် စသည်တို့ဖြင့် ပိတ်ဆို့ ကွယ်ကာသကဲ့သို့ ပိတ်ဆို့ကွယ်ကာခြင်း အနက်ကြောင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာ-

---

၁-အာရမ္မဏဝိယောဂဿ-စသောပါဠိဖြင့် အာဘယ်အနက်ကိုပြသနည်း?ဟူမူ အာရမ္မဏော-နု ဒုက္ခေန စ ဝိယောဂဿ အပ္ပဒါနသခ်ါတေန ယောဇနဌေန ယောဂါတိ ဒဿေတိ။ ဌီကာ။ ယောဇနဌေန-ဟူသော ပုဒ်၏အတ္ထကို ပြခြင်းငှါ သံသိလေသကရဏဌေနာတိ အတ္ထော-ဟု ဌီကာမိန့်ပြန်သော်။ သံကိလေသရှိသည်ကားမတော်၊ စေးကပ်စပ်ယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အနက်ကြောင့်ပေး။ ရေအယဉ်သည်မိမိ၌ ကျသော သတ္တဝါတို့ကို သမုဒ္ဒြာသို့ရောက်စေ သကဲ့သို့ ထိုအတူတထေ့ထေ့အယဉ်မစဲသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော ထိုကာမရာဂ ဘဝရာဂ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာတို့သည် အပါယ်သမုဒ္ဒြာသို့သာ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ သံသရာ ဟူသော သမုဒ္ဒြာမှလည်း ဦးခေါင်းချိုစိမ့်သောငှါ မပေးကုန်၊ ယူမြဲတိုင်းသောအာရုံကို လွှတ်စိမ့်သောငှါလည်း မပေးကုန်၊ အကြင်သို့သော မကောင်းမှုကိုပြု၍ ဆင်းရဲရောက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို တဖန်လည်း ထိုသို့သော အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းမှုနှင့် ယှဉ်စေတတ်သောကြောင့် ယောဂမည်ကုန်၏ဟူလို။ (ပြည်)

ဒယော၊ ကာမစ္ဆန္ဒ အစရှိကုန်သော။ ပဌ၊ ငါးပါးသောတရားတို့သည်။ နီဝရဏာနိ၊ မည်ကုန်၏[1]။

ပရာမာသောတိ ဧတံ၊ အမည်သည်။ တဿ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုထို သို့သော ကာယ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မဟူသော အာရုံတရား၏။ သဘာဝံ၊ အသုဘ အစရှိသောသဘောကို၊ ဝါ၊ အသုဘ ဒုက္ခ အနိစ္စ အနတ္တသဘောကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ ပရတော၊ မှားသောအားဖြင့်။ အဘူတသဘာဝံ၊ မဟုတ်မမှန် ထင်ရှားမရှိသော သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တသဘောကို။ အာမသနာကာရေန၊ သုံးသပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ အဓိဝစနံ၊ အဓိဝစနတည်း။

ဥပါဒါနာနိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ကာမုပါဒါနာဒီနိ၊ ကာမုပါဒါန် အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော တရားတို့ပင်တည်း။

အနုသယာတိ၊ ကား။ ထာမဂတဋ္ဌေန၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂအနုသယရင်း။ ပဋ္ဌိဃမာနဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဘဝရာဂအဝိဇ္ဇာနုသယော၊ ပဋ္ဌိဃာနုသယ, မာနာနုသယ, ဒိဋ္ဌာနုသယ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယ, အဝိဇ္ဇာနုသယရင်း။ ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ကာမရာဂါဒယော၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော တရားတို့ပင်တည်း။ [၃၂၅] ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုကာမရာဂစသော ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ ထာမဂတတ္တာ၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ကာမရာဂါဒီနံ၊ ကာမရာဂ အစရှိသည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အနုသေန္တိယေဝ၊ အဖန်တလဲလဲ ကိန်းကုန်

၁-အာဒီတော ဝရဏံ အာဝရဏံ၊ ကိလေသဝါသနံ နေတ္ဘာ ဝရဏံ နီဝရဏံ၊ ကုဋ္ဌကဝါဋာ-ဒီဟိ ဝိယ ပိဒဟနံ ပဋ္ဌိစ္ဆာဒနံ၊ ထိုသို့ ပိတ်ဆို့ကွယ်ကာခြင်းကိုလည်း ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစိမ့်သောဌာနင်း ပိုင်းခြားမှ သိစိမ့်သောဌာနင်း ထိုးထွင်းမှ သိစိမ့်သောဌာနင်း မပေးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

သည် သာတည်း၊ ဝါ၊ လျောက်ပတ်သောအကြောင်းကိုရ၍ ဖြစ်ကုန်သည် သာတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသယာ၊ မည်ကုန်၏[1]။

မလာတိ၊ ကား။ တေလဒ္ဓနကလလံ ဝိယ၊ ဆီစဉ်းသောညွှန်ကဲ့သို့[2]။ သယဒ္ဓ၊ မိမိသည်လည်း။ အသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညေသဒ္ဓ၊ မိမိမှတပါးသော ဓမ္မတို့၏လည်း။ အသုဒ္ဓဘာဝကရဏတော၊ မစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ လောဘဒေါသမောဟာ၊

၁-ထာမဂတန္တိ စ အနုညသာဓာရဏော ကာမရာဂါဒီနံ သဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယေန တေ ဧဝ ဘဂဝတာ အနုသယာတိ ဝုတ္တာ။ အနုသယဒ္ဓ မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနဘာဝေန ပစ္စယသမဝါယေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာ၊ တေနာဟ ပုနပ္ပုနံ ကာမရာဂါဒီနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန အနုသေန္တိယေဝါတိ။ ဋီကာ။ အဓိပ္ပါယ်ကား အစေးရစကောင်းသော သစ်ပင်သည် မထိပါး၍ အစေးမထွက်သော်လည်း အကြင်ရောခါ ပဲခွပ်ခေါ်းမစသည်တို့ဖြင့် ခုတ်ထစ်သော် အစေးထွက်သကဲ့သို့ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသော ကာမ ရာဂစသည်တို့သည်စွဲလမ်းရာအာရုံကို မရ၍မဖြစ်သေး၊ ကိန်းအောင်းသော်လည်း အကြင်ရောခါ မိမိအား လျောက်ပတ်သော ဣဋ္ဌာရုံကိုရက ကာမရာဂသည် နှင်တံဖြင့်ခတ်မိသော မြွေဟောက်ကဲ့သို့ ငေါက်ငေါက်ထ၍ ဖြစ်လေသည်၊ အနိဋ္ဌာရုံကိုရက ပဋိဃာနုသယသည် ဟူးဟူးထလေသည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် မိမိ မိမိအား လျောက်ပတ်သောအာရုံကိုရက ဖြစ်ထိုက်သော ကာမရာဂ ပဋိဃ စသည်ကို အနုသယဟူ၍ ဆိုအပ်သတည်း။ ထိုစကားကို ထင်ရှားပြအံ့၊ ကိလေသာသည် အဝတ္ထာန် အားဖြင့် အနုသယကိလေသာ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ ဝီတိက္ကမကိလေသာဟူ၍ သုံးပါးပြား သတည်း။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အာရုံကိုမရ၍ မဖြစ်သေးသော်လည်း မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည်ဖြစ်၍ အခွံဖုံးသောအစေးကဲ့သို့ ကိန်းအောင်း၍နေသော ကိလေသာသည် အနုသယမည်သတည်း။ အာရုံကိုရ၍ မနောဒ္ဒါရ၌သာ ဥပါဒ်သော ကိလေသာသည် နှလုံးကို ထိုးကျင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ကုသိုလ်ဖြစ်ခွင့်ကိုမပေး လုယက်၍ တည်တတ်သောကြောင့်ရင်း ပရိယုဋ္ဌာန မည်သတည်း။ ကာယဒ္ဒါရ ဝစီဒ္ဒါရသို့ရောက်၍ သိက္ခာပုဒ်ကိုလွန်ကျူးသော ကိလေသာသည် ဝီတိက္ကမ မည်သတည်း။ ထိုသို့ အဝတ္ထာန် အားဖြင့် ကွဲပြားသောကြောင့် ကာမရာဂါဒီနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝ-ဟူသတည်း။ ကာမရာဂါဒီနံ ဥပ္ပတ္တိ-ကား ပရိယုဋ္ဌာနဝီတိက္ကမ ကိလေသာတည်း၊ ဟေတုကား အနုသယကိလေသာတည်း။ ဤသို့ အဝတ္ထာန်အားဖြင့် ကွဲပြားသော ကြောင့် သမ္မန္ဓိဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

၂-သုတ်လိမ်းသည်ကို စဉ်းဆိုသည်၊ မျက်စိကို သုတ်လိမ်းသောဆေးကို မျက်စဉ်းဆို၏ သို့တည်း။ (ပြည်)

လောဘ ဒေါသ မောဟဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသော တရားတို့သည်။ မလာ၊ အညစ်အကြေး မည်ကုန်၏[1]။

အကုသလကမ္မပထာတိ၊ ကား။ အကုသလကမ္မဘာဝေန စေ၀၊ အကုသိုလ်ကံ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုဂ္ဂတိနံ၊ ဒုဂ္ဂတိတို့၏။ ပထဘာဝေန စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပါဏာတိပါတော၊ ရင်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ ရင်း။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော၊ ရင်း။ မုသာ၀ါဒေါ၊ ရင်း။ ပိသုဏ၀ါစာ၊ ရင်း။ ဖရုသ၀ါစာ၊ ရင်း။ သမ္ဖပ္ပလာပေါ၊ ရင်း။ အဘိဇ္ဈာ၊ ရင်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ရင်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ဣမေ ဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ အကုသလကမ္မပထာ၊ အကုသလကမ္မပထမည်ကုန်၏။

အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါတိ၊ ကား။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ လောဘမူလာ၊ လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ရင်း။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ဒေါသမူလာ၊ တို့ရင်း။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ မောဟမူလာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဒ္ဝါဒသ၊ ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့တည်း။

ဂ၃၀။ ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သံယောဇနာဒီနံ၊ သံယောဇဉ် အစရှိကုန်သော။ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဧတာနိ ဉာဏာနိ၊ ထိုလေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်တို့သည်။ ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်သည် အားလျော်စွာ။ ပဟာနကရာနိ၊ ပယ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ ယထာယောဂပယ်သနည်းဟူမူကား။ သံယောဇနေသု၊ တို့တွင်။ တာ၀၊ စွာ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ရင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ရင်း။ သီလဗ္ဗတပရာ-မာသော။ သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇဉ်ရင်း။ အပါယဂမနိယာ၊ အပါယ် သို့လားစေတတ်ကုန်သော။ ကာမရာဂပဋိဃာ စ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ် ပဋိဃသံယောဇဉ်တို့ရင်း။ ဣတိ-ဧတေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဤငါးပါးသော သံ ယောဇဉ်တရားတို့သည်။ ပဌမဉာဏ၀ဇ္ဈာ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ သေသာ၊ အပါယဂမနိယမ္ပိ ကြင်းကုန်သော (အန-ပါယဂမနိယာ၊ အပါယဂမနိယ မဟုတ်ကုန်သော။) ဩဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်း

၁-အချို့စာဌ် လောဘဒေါသမောဟာဒယော-ဟူ၏။ လောဘ ဒေါသ မောဟ စသည်တို့သည်။ မလာ၊ ကုန်၏။ပေး။ ရှေးယောဇနာသောပါဌ်သာ သင့်အံ့သည်သို့ ထင်သည်။ လွတ်နိုင်ခဲစွန့်နိုင်ခဲသောအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ် တေလဒ္ဓနကလလံ ဝိယ-ဟုမိန့်သော်။ ထို ဆိန်ယ်သောညွှန်ကို စင်စစ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့ ရာဂဒေါသမောဟ ဟူသောအညစ်အကြေး လိမ်းကျံလတ်သော် စင်နိုင်စွန့်နိုင်ခဲ၏ဟူလိုသတည်း။ (ပြည်)

ကုန်သော။ ကာမရာဂပဠိဃာ၊ ကာမရာဂသံယောဇဉ် ပဠိဃသံယောဇဉ် တို့သည်။ ဒုတိယဉာဏဝတ္ထု၊ ဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သော တရား မည်ကုန်၏။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။ (ကာမရာဂပဠိဃာ၊ တို့သည်။) တတိယဉာဏဝတ္ထု၊ မည်ကုန်၏။ ရူပရာဂါဒယော၊ ရူပရာဂအစရှိကုန်သော။ ပဠုပိ၊ ငါးပါးသော သံယောဇဉ်တို့သည်လည်း။ စတုတ္ထဉာဏဝတ္ထု ဝေ၊ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် သတ်အပ်သောတရားမည်ကုန်၏[1]။ ပရတောပိ စ၊ နောက်နောက်သော ကိလေသာစသောအရာတို့၌လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင် ပုဒ်၌။ ဝေသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နိယမံ၊ မှတ်ခြင်းကို။ နုကရိဿာမ၊ မပြုကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်၌။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်ကိလေသာစသည်ကို။ ဥပရိဉာဏ-ဝတ္ထုတိ၊ အထက်မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် သတ်အပ်၏ဟူ၍။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။ သော သော၊ ထိုထိုလောဘမောဟစသော ကိလေသာသည်။ပုရိမဉာဏေဟိ၊ ရှေးရှေးမဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ဟဘာဝပါယဂမနီယာဒိဘာဝေါ၀၊ သတ်အပ်သော အပါယ်သို့လားစေတတ်သည်စသော သတ္တိရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတ္စာ၊ ၍။ ဥပရိဉာဏဝတ္ထု၊ အထက်မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် သတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကိလေသေသု၊ တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ၊ တို့သည်။ ပဌမဉာဏဝတ္ထု၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏။ ဒေါသော၊ သည်။ တတိယဉာဏ-ဝတ္ထု၊ ၏။ လောဘ။ပ။ နောတ္တပ္ပါနိ၊ တို့သည်။ စတုတ္ထဉာဏဝတ္ထုနိ၊ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏[2]။

မိစ္ဆတ္တေသု၊ တို့တွင်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂင်း။ မုသာဝါဒေါ၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊ ဂင်း။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ဂင်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ဤလေးပါးသော

၁-အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဝေ-သဒ္ဒါဖြင့် ပဌမမဂ်ဉာဏ်အစရှိသည်ဖြင့် သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုနှစ်စေ၏။ တယိဒံ နိယမဒဿနံ အညတ္တာပိ နေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော ပရတောတိ-အာဒိမာဟ။ (ပြည်)

၂-ဤ၌ ဝေ-သဒ္ဒါဖြင့် နိယမကိုမပြုခြင်းကြောင့် အောက်အောက်သော မဂ်တို့ဖြင့် သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း ခွဲပြုအပ်သည်ဖြစ်ရကား ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အပါယဂမ-နီယ ဖြစ်သော လောဘ-စသည်တို့ကို သတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အပါယဂမနီယ မဟုတ်သော သြဋ္ဌာရိကဖြစ်သော လောဘ-စသည်ကို ဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ သုခုမ ဖြစ်သော လောဘ-စသည်ကို တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ သုခုမတရဖြစ်သော လောဘစသည်ကိုသာ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိအပ်သတည်း။ (ပြည်)

မိစ္ဆတ္တတို့ကို။ ပဌမဉာဏဝဠာ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သတ်အပ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာ-သက်ပေါ်၊ ၎င်း။ ပိသုဏဝါစာ၊ ၎င်း။ ဖရုသဝါစာ၊ ၎င်း။ ဤတို ဤမေ၊ ဤသုံးပါးသော မိစ္ဆတ္တတို့သည်။ တတိယဉာဏဝဠာ၊ တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဘော်ဘော်၊ ဤပိသုဏဝါစာဖရုသ-ဝါစာတို့ဟု။ စေတနာယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သမ္မပ္ပလာပ။။ဝ။ ဉာဏာနိ၊ သမ္မပ္ပလာပ မိစ္ဆာဝါယာမ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ မိစ္ဆာဉာဏ်တို့သည်။ စတုတ္ထဉာဏဝဠာနိ၊ တရား တို့တည်း။

လောကမမ္မေသု၊ တို့တွင်။ ပဋိဃော၊ သည်။ တတိယဉာဏဝဠော၊ တရားတည်း။ အနုနယော၊ လောဘသည်။ စတုတ္ထဉာဏဝဠော၊ တရား တည်း။ ယသေ စ၊ အခြံအရံ၌ရင်း။ ပသံသာယ စ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၌ရင်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ အနုနယော၊ ဖြစ်သောလောဘကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဠော၊ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်၏။ ဤတို၊ သို့။ ဂေါ၊ ဂေါဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) မစ္ဆရိယာနိ၊ ငါးပါးသော မစ္ဆရိယတို့သည်။ ပဌမ-ဉာဏဝဠာနေဝ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သော တရားတို့သာတည်း။

[၃၂၆] ဝိပလ္လာသေသု၊ တို့တွင်။ အနိစ္စေ၊ အနိစ္စ၌။ နိစ္စန္တိ စ၊ နိစ္စ-ဟူ၍ရင်း။ အနတ္တနိ၊ အတ္တမဟုတ်သည်၌။ အတ္တာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ သညာစိတ္တဒိट्ठိဝိပလ္လာသာ၊ ဖြစ်သော သညာဝိပလ္လာသ စိတ္တဝိပလ္လာသ ဒိट्ठိဝိပလ္လာသတို့ရင်း။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ သုခန္တိ၊ သုခဟူ၍ရင်း။ အသုဘေ၊ ၌။ သုဘန္တိ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဒိट्ठိဝိပလ္လာသော စ၊ ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသရင်း။ ဤတို-ဤမေ၊ ဤဝိပလ္လာသတို့ကို။ ပဌမဉာဏဝဠာ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏။ အသုဘေ သုဘန္တိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ အသုဘ၌ သုဘဟူ၍ ဖြစ်သော သညာစိတ္တဝိပလ္လာသတို့ကို။ တတိယဉာဏဝဠာ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခေ သုခန္တိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသာ၊ ဒုက္ခ၌ သုခဟူ၍ဖြစ်သော သညာစိတ္တဝိပလ္လာသတို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဠာ၊ ကုန်၏။

ဂန္ထေသု။ တို့တွင်။ သီလမ္ဘ။။ဝ။ ဂန္ထာ၊ သီလမ္ဘတပရာမာသကာယဂန္ထ ဤဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထတို့ကို။ ပဌမဉာဏဝဠာ၊ ကုန်၏။ ဗျာပါ-ဒေါ ကာယဂန္ထော၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ထကို။ တတိယဉာဏဝဠော၊ ၏။

ဣတရော၊ ဤမှတပါးသော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကို။ စတုတ္ထဉာဏဝေဒေါ၊ စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်၏။

အဂတိ၊ လေးပါးသောအဂတိကို။ ပဌမဉာဏဝေဒေါ၀၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း[1]။

အာသဝေသု၊ တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ကို။ ပဌမဉာဏဝေဒေါ၊ ၏။ ကာမာသဝေါ၊ ကို။ တတိယဉာဏဝေဒေါ၊ ၏။ ဣတရေ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ ကာမာသဝမှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာ-သဝတို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝေဒေါ၊ ကုန်၏။

[ဩ]ဃယောဂေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေव နယော၊ ကို။ (ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။)

နိဝရဏေသု၊ တို့တွင်။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ၊ ကို။ ပဌမဉာဏဝေဒေါ၊ ၏။ ကာမစ္ဆန္ဒေ၊ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏဝင်း။ ဗျာပါဒေ၊ ဝင်း။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ၊ သုံးပါးသော နိဝရဏတို့ကို။ တတိယဉာဏဝေဒေါ၊ ကုန်၏။ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စာနိ၊ တို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝေဒေါ၊ ကုန်၏[2]။

၁-အဂတိလေးပါးတို့၌ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည် အထက်မဂ်ဖြင့် သတ်အပ်သောတရား ဖြစ်ကုန်ငြားသော်လည်း ဆန္ဒအစရှိသည် မူလရှိသော မပြုအပ်သည်ကိုပြုခြင်း ပြုအပ်သည်ကို မပြုခြင်း၏ အပါယဂမနီယ၏အဖြစ်ကြောင့် အဂတိ ပဌမဉာဏဝေဒေါ၀-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ပြုအပ်ပြီးသော ဒုစရိုက် မပြုမိသော သုစရိုက်လျှင် အာရုံရှိသော နှလုံးမသာယာ ခြင်းဖြစ်သော ကုက္ကုစ္စကို ဤ၌ တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ အကြင် ကုက္ကုစ္စကိုကား ကုက္ကုစ္စပဂတတာယ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ-ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုကုက္ကုစ္စကိုရည်၍ ကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ-ဟူ၍ အဋ္ဌသာလိနီ၌ ဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့် နှစ်ပါးကုန်သော အဋ္ဌသာလိနီစကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကားတို့၏ အခိပ္ပါယ်ကို သိအပ်၏။ ဤမှတပါး ဤကဲ့သို့သောအရာတို့၌လည်း မဆန့်ကျင်သောအပ္ပေါဟ်ကို ရှာလေ အပ်၏။ တနည်းသော်တို့ ဩဠာရိကကုက္ကုစ္စကို ပယ်ခြင်းကိုရည်၍ အဋ္ဌသာလိနီ၌ သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ-ဟူသတည်း။ အနုဝေသကုက္ကုစ္စကို ပယ်ခြင်းကိုရည်၍ ဤအဋ္ဌကထာ၌ တတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆိုသတည်း။ ဤသို့မဆန့်ကျင်အောင် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို သိအပ်၏။ အနုဝသိတ္ဌာ အနုဝသိတ္ဌာ အာဝသထပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇိတုံ-ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူသောအရာဖြစ်၍ ကုက္ကုစ္စရှိရကား အရှင်သာရိပုတြာမခံပဲ နေတော်မူ၏ဟု လာသောကုက္ကုစ္စကား ရဟန္တာသခင်အား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နိဝရဏအစစ်မဟုတ် နိဝရဏနှင့် တူသော ကပ္ပတိလော, နကပ္ပတိလော-ဟု စုံစမ်းကာမျှသာဖြစ်သော ဝိနည်းကုက္ကုစ္စမည်၏။ ထိုဝိနယကုက္ကုစ္စကား တရားကိုယ်အားဖြင့် အပ်လိမ့်လော, မအပ်လိပ်လော-ဟု တူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်သာဟု မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ပရာမာသော။ ကို။ ပဌမညာဏဝေ္ဓာ၊ ၏။

ဥပါဒါနေသု၊ တို့တွင်။ သမ္ဘေသမို့၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောကိယဓမ္မာနံ၊ လောကီတရားတို့၏။ ဝတ္ထုကာမဝသေန၊ ဝတ္ထုကာမ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါရူပရာဂေါပိ၊ ရူပရာဂ အရူပရာဂသည်လည်း။ ကာမုပါဒါ-နေ၊ ကာမုပါဒါန်ဟု။ ပတတိ၊ ကျ၏၊ ဝါ၊ ဝင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကာမုပါဒါန်ကို။ စတုတ္ထညာဏဝေ္ဓံ၊ ၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောဥပါဒါန်တို့ကို။ ပဌမညာဏဝေ္ဓာနိ၊ ကုန်၏။ အနုသယေသု၊ တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ-နုသယာ၊ တို့သည်။ ပဌမညာဏဝေ္ဓာဝ၊ ပဌမမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်သော တရားတို့သာတည်း။ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ၊ သိမ်မွေ့ခေါင်းပါးသော ကာမရာဂါနုသယပဋိဃာနုသယတို့ကို။ တတိယညာဏဝေ္ဓာ၊ ကုန်၏[1]။ မာနဘဝရာဂါဝိဇ္ဇာနုသယာ၊ မာနာနုသယဘဝရာဂါနုသယအဝိဇ္ဇာနုသယ တို့ကို။ စတုတ္ထညာဏဝေ္ဓာ၊ ကုန်၏။ မလေသု၊ တို့တွင်။ ဒေါသမလံ၊ မိမိလည်း ညစ်နွမ်း သူတပါးကိုလည်း ညစ်နွမ်းစေတတ်သော ဒေါသအညစ်အကြေးကို။ တတိယညာဏဝေ္ဓံ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော လောဘမလ မောဟမလတို့ကို။ စတုတ္ထညာဏဝေ္ဓာနိ၊ ကုန်၏။

အကုသလကမ္မပထေသု၊ တို့တွင်။ ပါဏာတိပါတော၊ ၎င်း။ အဒိန္နာ-ဒါနံ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာစာရော၊ ၎င်း။ မုသာဝါဒေါ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ဤငါးပါးသော အကုသလကမ္မပထတို့ကို။ ပဌမညာဏဝေ္ဓာ၊ ကုန်၏။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ၎င်း။ ဖရုသဝါစာ၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော အကုသလကမ္မပထတို့ကို။ တတိယညာဏ-ဝေ္ဓာ၊ ကုန်၏။ သမ္ဖပ္ပလာပါဘိဇ္ဈာ၊ သမ္ဖပ္ပလာပအဘိဇ္ဈာ အကုသလ-ကမ္မပထတို့ကို။ စတုတ္ထညာဏဝေ္ဓာ၊ ကုန်၏။

အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိ-သမ္ပယုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ်စိတ်တို့၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တော စ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ ပဌမညာဏဝေ္ဓာဝ၊

၁-ဩဠာရိကဖြစ်သော ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယကိုကား ဒုတိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်၏။ (ပြည်)

ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဒေ့၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌိယသမ္မယုတ္တာ၊ ပဋ္ဌိယ-သမ္မယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ တတိယဉာဏဝဠာ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ စတုတ္ထဉာဏဝဠာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယဒု၊ အကြင်အကုသိုလ်တရားကိုကား။ ယေန၊ အကြင်မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝဠ္ဠ၊ သတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားကို။ တေန၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗံ နာမ၊ ပယ်အပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ ဧတေသံ။ပ။ ကရာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဖြီ။

[၃၂၇] ဂဒ္ဒ။ ပန၊ စောဒနာ သောဓနာကိုထုတ်ဆိုအံ့။ ဧတာနိ ဉာဏာနိ၊ ဤလေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့သည်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ထိုကိလေသာဓမ္မတို့ကို။ ပဇဟန္တိ ကိံ၊ စွန့်ကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူကား။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တိ ကိံ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို စောဒနာရာ၌။ (တဝ၊ သင်၏။ စောဒနာ၊ သည်။ အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသေး။) ကိံ ပန ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းသော။ (ယံ စောဒနာဝသိဋ္ဌံ၊ အကြင်စောဒနာကြွင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ စောဒနာဝသိဋ္ဌံ၊ ကို။ တံ သည်။ တာဝ ဗြူဟိ၊ ဆိုတိလယေး။) တာဝ၊ စ္ဆာ။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော သံကိလေသဓမ္မတို့ကို။ ယဒိ ပဇဟန္တိ၊ အကယ်၍ စွန့်ကုန်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့အတိတ်အနာဂတ် သံကိလေသကို စွန့်သည်ရှိသော်။ ဝါယာမော၊ လုံ့လသည်။ အဖလော၊ အကျိုးမရှိသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်သော သံ-ကိလေသဓမ္မတို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း ၂။ အထ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒ-သဒ္ဒါဖြင့် မဂ္ဂပဋ္ဌာသမာယာသာဒ္ဒေယျပမာဒဏမ္ဘသာရမ္ဘ-စသည်တို့ကို သင်္ဂြိဟ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏ဟုမှတ်။ (ပြည်)

၂-အဖလော ဝါယာမော-ဟူသော စောဒကစကား၌ အတိတ်သံယောဇဉ်တို့၏ ချုပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုအတိတ်သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်း၌ 'အဖလော ဝါယာမော-ဟူ တန်စေ၊ အနာဂတ်သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်း၌ကား အဘယ်သို့ အဖလဖြစ်သနည်း ?ဟူမူ ထိုအနာဂတ် သံယောဇဉ်တို့၏လည်း ဆိုလတံ့သော မဖောက်မပြန်သော အနုက်ကို စောဒကမသိမှု၍ မရှိသည်အဖြစ်မျှကို ယူ၍ စောဒနာသည်ဟူလို။ (ပြည်)

ယဒိ၊ အကယ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော သံကိုလေသမမ္မတို့ကို။ (ပဇဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်ပယ်ကုန်အုံ့။) တထာပိ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သံကိုလေသတို့ကို စွန့်ကုန်ပယ်ကုန်သော်လည်း။ (ဝါယာမော၊ သည်။) အဖလော၊ သည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝါယာမေန၊ လုံ့လနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သောသံကိုလေသမမ္မတို့၏။ အတ္ထိ-တာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း[1]။ (ကထဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ အထာပိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအုံ့။ ဧဝံပိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။) မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ သံကိုလေသိကာ စ၊ သံကိုလေသနှင့် ယှဉ်သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗပဟာယကာနံ၊ ပဟာတဗ္ဗတရားပဟာ-ယကတရားတို့၏။ သဟာဝဋ္ဌာနတော၊ တကွတည်ခြင်းကြောင့်တည်း။) ဝါ၊ ကား။ ကိုလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏[2]။ ပစ္စုပ္ပန္နကိုလေသော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကိုလေ-သာသည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော နာမ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ်မည်သည်။ နစ အတ္ထိ၊ ရှိလည်း မရှိခဲ့[3]။ (ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ ကေဝတ္ထုကာဒိဘာဝေန၊ ကေဝတ္ထုကစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္ထုမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ခဏတ္တယပရိယာပန္နာ၊ ခဏသုံးပါးဥ္စ အကျုံးဝင်

၁-ရှေးအတိတ်အနာဂတ်၌ ပဟာတဗ္ဗမမ္မတို့၏ မရှိသော အဖြစ်ဖြင့် စောဒနာခြင်းကို ပြုသတည်း၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မတို့ကို စောဒနာရာ၌ကား ပဟာန၏ မရှိသောအဖြစ်ဖြင့် စောဒနာခြင်းကို ပြုသတည်း။ ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ အကယ်၍ ပဟာနရှိအုံ့၊ ပဟာတဗ္ဗတို့သည် အဘယ်သို့ရှိကုန်အုံ့နည်း၊ အကယ်၍ ပဟာတဗ္ဗတို့သည်ရှိကုန်အုံ့၊ ပဟာနသည် အဘယ်သို့ဖြစ်အုံ့နည်း၊ ပဟာတဗ္ဗတို့သည်လည်းရှိကုန်၏၊ ပဟာနသည်လည်း ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို အထူးသဖြင့် (အချင်းချင်းအပြန်အလှန်) မြစ်အပ်သည်သာတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ပဟာတဗ္ဗတို့ရှိကုန်သော် ပဟာန၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ထို ပဟာနအားလျော်သော ဝါယာမသည် အကျိုးမရှိသည်စင်စစ်တည်း၊ အလင်းအမိုက်တို့၏ တကွတည်ခြင်း ဖြစ်လတ်သော် အလင်း၏အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။ တစုံတခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပဟာန ဖြစ်ခဲ့သော် အသို့နည်း? စောဒနာကြောင့် သံကိုလေသိကာ စ မဂ္ဂဘာဝနာ အာပဇ္ဇတိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရဝါဒီတို့၏ အယူ၌ သင်္ခါရတို့၏ ဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်ကဲ့သို့ ကိုလေသာတို့၏ လည်းဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်သည်ဖြစ်ရာ၏ဟုပြုပြန်လို၍ ဝိပ္ပယုတ္တတာ ကိုလေသာနံ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-ထိုစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရဝါဒီတို့၏ ထိုအယူသည် မတိမတ္တဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဤ၌လည်း မတိမ္ပျသာဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ နစ ပစ္စုပ္ပန္နကိုလေသော-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့သည်။ ဟောဘွဲ့၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော နာမ်တရားတို့သည်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ နာမ၊ ဝိပ္ပယုတ်မည်ကုန်သည်။ ကထံ သိယုံ၊ အသို့ဖြစ်ကုန်ရာအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊ ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထေ၀၊ မရှိသည်သာတည်း။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောစောဒကသည်။ အာဝေနိကာ၊ သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံ အထူးအခြားဖြစ်သော။ စောဒနာ၊ တည်း။ (မိမိသာလျှင် ကြုံဆ၍ဖြစ်စေအပ်သော ပါဠိသို့ မတင်အပ်သောစောဒနာဟူလို၊ ပါဠိယံ-ယေ၀ ဟိ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ သမ္ဘဝေါ) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သ္ဓာယံ-သော အယံ ပဋ္ဌလော။ ထိုပဋ္ဌိုလ်သည်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သလော။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ဘ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဟဋ္ဌေ ယဒိ၊ အကယ်၍။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်အံ့။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ တေန-တသ္မိံ ပဟာနေ၊ ထိုအတိတ်ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (သ္ဓာယံ-သော အယံ ပဋ္ဌလော၊ သည်။) ခီဏံ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေသည်မည်၏။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော ကိလေသာကို။ နိရောဓေတိ၊ ချုပ်စေသည်မည်၏။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာကို။ ဝိဂမေတိ၊ ကင်းစေသည်မည်၏။ အတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သော ကိလေသာကို။ အတ္ထင်္ဂမေတိ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်စေသည်မည်၏။ အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ကိလေသာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုလွန်ပြီးသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မည်၏။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ဘ၊ ပြီး၍။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နု ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (ပါဠိယံ-ယေ၀၊ ပါဠိတော်၌သာလျှင်။) ပဋိက္ခိတ္တံ၊ မြစ်အပ်ပယ်အပ်၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဟဋ္ဌေ ယဒိ၊ ၍။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ တေန-တသ္မိံ ပဟာနေ၊ ထိုအနာဂတ်ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊

သော်။) အဇာတံ၊ မဖြစ်သေးသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မည်၏။ အနိမ္မတ္တံ၊ မရောက်သေးသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မည်၏။ အနုပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့မရောက်သေးသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ မည်၏။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားစွာမဖြစ်သေးသောကိလေသာကို။ ပဇ-ဟတိ၊ မည်၏။ အနာဂတံ၊ သော။ ယံ၊ အကြောင်းကိလေသာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုမရှိသောကိလေသာကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ဘာ၊ ၍။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နှ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့၊ ပဋိကိတ္တံ၊ ၏။

တထာ၊ တူ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဟဋ္ဌိ ယဒိ၊ အကယ်၍ပယ်သည်ဖြစ်အုံ့။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအုံ့။ တေန-တသ္မိं ပဟာနေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ရတ္တော၊ တပ်လျက်။ ရာဂံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မည်၏။ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်ထွက်လျက်။ ဒေါသံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ မူဠှော၊ တွေ့ဝေလျက်။ မောဟံ၊ ကို။ ဝိနိဗဇ္ဈော-မာနေန ပတ္ထဒ္ဓစိတ္တော၊ မာနဖြင့်ခက်ထန်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်လျက်။ မာနံ၊ ကို။ ပရာမဋ္ဌော-မိစ္ဆာဘိနိဝိဋ္ဌော၊ မှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်လျက်။ ဒိဋ္ဌိं၊ ဖောက်ပြန်သောဒယူကို။ ဝိကွေပ-ဂတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ရောက်လျက်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကို။ အနိဋ္ဌင်္ဂတော၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသို့ရောက်လျက်။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ထာမဂတော-ထာမဂတ-ကိလေသော၊ မြဲမြံစွာတည်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော ကိလေသာရှိလျက်။ ထိရဘာဝဂတာနုသယော၊ မြဲမြံစွာတည်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော အနုသယရှိသည်ဖြစ်လျက်။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား ထာမဂတော-အဖွင့်) အနုသယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မည်၏။ ကဏ္ဍသုက္ကာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရား ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ယုဂနဒ္ဓါ၀၊ ထမ်းပိုးခ္ဍီ ယှဉ်းစုံကအပ်သော နွားတို့ကဲ့သို့ ယှဉ်းစုံအပ်ကုံ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်သည်မည်ကုန်၏။ သံကိလေသိ-ကာ၊ သံကိလေသနှင့်ယှဉ်သော။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မည်၏။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ဘာ၊ ဆို၍။ အတီတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နှ ပဇဟတိ၊ မဟုတ်။ အနာဂတေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နှ ပဇဟတိ၊ မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နှ ပဇဟတိ၊ ပယ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊

သို့။ သမ္ဘ၊ အလုံးစုံကို။ ပဋိက္ခိပိတ္ဘာ၊ ပယ်၍။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တီသုပိ ကာလေသု၊ တို့၌လည်း။ ကိလေသာနုံ၊ တို့ကို။ ပဟာနုံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကိလေသာ စ၊ ကိလေသာ တို့သည်လည်း။ တိကာလိကာ၊ သုံးပါးသောကာလ၌ဖြစ်ကုန်ခဲ့။) တေန-တသ္မာ၊ ထိုသို့သုံးပါးသော ကာလတို့၌ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။ (ထို မဂ်ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့် ပြီးစေအပ်သော ကိစ္စမရှိဟူလို) ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကိလေသပဟာနုံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးကို ရှေးရှုမျက်မှောက် ထိုးထွင်းရှာသိခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌာ-ပရိယောသာနေ၊ ပြဿနာ၏အဆုံး၌။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းသည်။ နု ဟိ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကားမဟုတ် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ပ။ ဓမ္မာ-ဘိသမယော၊ သည်။ နု ဟိ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကားမဟုတ် ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌိဇာနိတ္ဘာ၊ ဝန်ခံ၍[1]။ ယထာ ကထံ ဝိယ၊ ဥပမာ အဘာယ်

၁-နု ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာတိအာဒိနာ စတုက္ခတ္တုံ ဝုတ္တသ္မိ ပဋိက္ခေပသ္မိ ပဋိက္ခေပေါ-ဠ္ဠီကာရှိရကား ပရိယောသာနေန ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ-ရှိရမည်၊ အခ္ခိုသော ပါဋ္ဌ ပရိ-ယောသာနေ ဟိ သာ-ရှိသည်ကားမသင့်။ (ပြည်)

ဤအရာ၌ "တေန ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ နတ္ထိ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ နတ္ထိ ကိလေ-သပ္ပဟာနုံ၊ နတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယောတိ။ နု ဟိ၊ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ အတ္ထိ ဖလသစ္ဆि-ကိရိယာ၊ အတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနုံ၊ အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော" ဟု ရှိသော ယိုးဒယားမှ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်နှင့်အညီ "နု ဟိ၊ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ။ပ။ အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမ-ယောတိ ပဋိဇာနိတ္ဘာ" ဟု ပါဋ္ဌမှန်ရှိစေရမည်။ ထိုသို့ ရှိပါမှ နု ဟိတိ စတုဓာ ဝုတ္တသ္မိ ဝစနသ္မိ ပဋိက္ခေပေါ။ အတ္ထိတိ ပဋိဇာနနံ- ဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာနှင့် ညီမည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌လည်း ဤအရာတွင် နု ဟိတိ "နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ" တိ-အာဒိနာ စတုက္ခတ္တုံ ဝုတ္တသ္မိ ပဋိက္ခေပသ္မိ ပဋိက္ခေပေါ-ဟု ပါဋ္ဌမှန်ရှိစေရမည်၊ သို့မှ ပဋိသံဝဏ္ဏနှင့် ညီသည်ဖြင့် ပဋိဇာနိတ္ဘာ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်လည်း ညီပေမည်၊ သို့ဖြစ်၍ တေန ဟိ-စသည်၌ ဤသို့အနက်ပေးသင့်၏။

တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူကား။ ဝါ၊ ထိုသို့အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာတို့ကို မပယ်သည်ရှိသော်။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိရာ။ (ဝေဒနာအနက်ပေါ် ဝေသည်) ဝါ၊ မရှိရာပြီလော။ (ပဋ္ဌာပရိယောသာနေ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အရ ပဋ္ဌာအနက်ပေါ် စေ-သည်)။ပ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိရာ၊ ဝါ၊ မရှိရာပြီလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌာပရိယောသာနေ၊ ၌။ နု ဟိ၊ မရှိသည်မဟုတ်။ (ဤဝကားဖြင့်ဆိုခဲ့ပြီးသော နတ္ထိ

ကဲ့သို့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ (ပါဠိယံယေဝ၊ ပါဠိတော်၌ပင် လျှင်။) ဣဒံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သော ဥပမာကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

သေယျထာပိ၊ ဥပမာ အာဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အဇာတဖလော၊ မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော၊ ဝါ၊ အသီးမသီးသေးသော။ ယော တ-ရုဏာ ရုက္ခော၊ အကြင်နုသောသစ်ပင်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ယော-ကား ထည့်သည်) တမေနံ၊ ထိုအသီးမသီးသေး နုသောသစ်ပင်ကို။ ပုရိသော၊ သည်။ မူလံ၊ အမြစ်ကို။ ဆိန္နေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ တဿ ရုက္ခဿ၊ ထိုသစ်ပင် ၏။ ယေ-အဇာတဖလာ၊ အကြင်မသီးသေးသောအသီးတို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။) တေ-ဖလာ၊ ထိုမသီးသေးသော အသီးတို့သည်။ အဇာ-တာယေဝ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နဿေယ္ယုံ၊ မဖြစ် ကုန်။ အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ မရောက်ကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နဿေယ္ယုံ၊ မရောက်ကုန်။ အနုပ္ပန္နာယေဝ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နဿေယ္ယုံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သေးသည် ဖြစ်၍ သာလျှင်။ နဿေယ္ယုံ၊ ပါတုဘာဝန္တိ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်။ [၃၂၇] ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒဝန္တဖြစ်သောခန္ဓာသည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊

လေးချက်ကို ပယ်သည်) မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ပ။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌာနိတ္ဌာ၊ ဝန်ခံ၍။ (ဤသို့ ပါဠိအနက် ရှိပါမှ ပဋ္ဌာနနှ-ဝန်ခံခြင်းအနက်လည်း ထင်ရှားပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ဧဝမေဝံ-ဟူသောပါဠိ၌ ဥပမာသံသန္ဒနကို အသို့သိရအံ့နည်း?ဟူမူ ဧဝမေဝန္တိ ယထာ အဇာတဖလေ တရုဏရုက္ခေ မူလေ ဆိန္နေ, အသတိ ဆေဒနေ အာယတိံ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ ဆေဒနပစ္စယာ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ဝိနဋ္ဌာနိ နာမ ဟောန္တိ၊ ဧဝမေဝ မဂ္ဂဘာဝနာယ အသတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ ကိလေသာ မဂ္ဂဘာဝနာယ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ ပဟီနာတိ ဝုစ္စန္တိ ဥပမာသံသန္ဒနံ။ ဣဒါ။ ဧဝမေဝန္တိ ဣတ္ထေ၊ ဣ။ အဇာတဖလေ၊ မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော။ တရုဏ-ရုက္ခေ၊ နုသောသစ်ပင်ကို။ မူလေ၊ အမြစ်၌။ ဆိန္နေ၊ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဆေဒနေ၊ ဖြတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနိ၊ ဖြစ်ခြင်းငါထိုက်ကုန်သော။ ဆေဒနပစ္စယာ၊ ဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့ကုန်သောအသီးတို့သည်။ ဝိနဋ္ဌာနိ နာမ၊ ပျက်စီးသည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငါ ထိုက်ကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ မဂ္ဂဘာဝနာယ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းဖြင့်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ မဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော်။ ပဟီနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာဥပမေယျနှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

ဖြစ်ခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ (ဥပ္ပါဒေါတိ ဥပ္ပါဒဝန္တော၊ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ) ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့တည်း။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဥပ္ပါဒဝန္တဖြစ်သော ဥပါဒိန္နကခန္ဓာငါးပါး၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ၍။ အနုပ္ပါဒေ၊ ဥပ္ပါဒကင်းသောနိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ အနုပ္ပါဒေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပက္ခန္ဒတ္တာ၊ ပြေးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒပစ္စယာ၊ ဥပ္ပါဒဝန္တဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။ တေ-ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ မဖြစ်ကုန်မူ၍ သာလျှင်။ နု ဇာယန္တိ၊ မဖြစ်သည်မည်ကုန်၏။ပ။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်မူ၍သာလျှင်။ နု ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သည်မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟီနာ နာမ၊ ပယ်အပ်သည် မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ထိုသို့ပယ်အပ်သည် မည်သောကြောင့်။ နတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းကို။ နု ဟိတိ၊ နု ဟိ-စသောပါဠိဖြင့်။ ပဋိ-ကွိတ္တော၊ ပယ်အပ်၏[1]။) ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတုနိရောဓာ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ နောင်အခါ ဖြစ်လတ္တံသော ဒုက္ခအပေါင်း၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဝတ္တံ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ၏။) ဟေတု၊ တည်း။ (နောက်ကိုလည်းဤနည်း) နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဟေတု၊ တည်း။ အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်းစေတနာသည်။ ဟေတု၊ တည်း။ပ။ အနာယူဟနေ၊ အာယူဟနကင်းသောနိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ-စိတ္တဿ၊ ၏။ ပက္ခန္ဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာယူဟနပစ္စယာ၊ အာယူဟနဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျုံ၊ ကုန်၏။ တေ-ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အဇာတာယေဝ၊ မဖြစ်ကုန်မူ၍ သာလျှင်။ နု ဇာယန္တိ၊ ကုန်။ အပါတုဘူတာယေဝ၊ မူ၍သာလျှင်။ နု ပါတုဘဝန္တိ၊ မည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတုနိရောဓာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကိလေသာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဖလနိရောဓော၊ နောင်အခါ

၁-တသ္မာ-စသည်ကားသော။ ထိုပါဠိလျှင်ထိုပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့သည်ကား ဖြစ်ပြီး၍ကင်းသည်လည်းမဟုတ်ကုန်၊ ဖြစ်လတ္တံလည်းမဟုတ်ကုန်၊ ဖြစ်ဆဲလည်းမဟုတ်ကုန်၊ ထိုကြောင့် အတိတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ-အစရှိသောစကားကို မဆိုသင့်ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဖလသစ္စိကိရိယာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၃၂။ ဧတေန၊ အဇာတာယေဝ နု ဇာယန္တိ-ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အနက်သဘောကို။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘူမိလဒ္ဓါနံ၊ ဝိပဿနာ၏အာရုံဖြစ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ရာဌာနဘုံကိုရကုန်သော၊ ၀၊ ရအပ်ကုန်သောဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဉ္စကဟုဆိုအပ်သော ဖြစ်ရာဌာနဘုံရှိကုန်သော[1]။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘူမိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သောဖြစ်ရာဌာနဘုံရှိကုန်သော ကိလေသာတို့သည်။ အတီတာ ကိံ၊ အတိတ်ကိလေသာတို့လော။ အနာဂတာ ကိံ၊ အနာဂတ်ကိလေသာတို့လော။ ဥဘိဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ ကိံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာတို့လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ တေ ကိလေသာ၊ ထိုဘူမိလဒ္ဓကိလေသာတို့သည်။ ဘူမိလဒ္ဓါပ္ပန္နာ ဧ၀ နာမ၊ ဘူမိလဒ္ဓါပ္ပန္နသာလျှင်မည်ကုန်၏[2]။ (နု၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နစသည် မမည်ကောင်း။)

၈၃၃။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဥပ္ပန္နသည်။ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသကတဘူမိလဒ္ဓဝသေန၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္န ဘူတာပဂတုပ္ပန္န ဩကာသကတုပ္ပန္န ဘူမိလဒ္ဓါပ္ပန္နတို့၏အစုမ်ားအားဖြင့်။ အနေကပ္ပဘေဒံ၊ များသော အပြားရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသမင်္ဂီသခ်ိတံ၊ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်နှင့်ပြည့်စုံသည်ဟုဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသောသခ်ိရတရားသည်လည်း။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ နာမ၊ ဖြစ်ဆဲ (ခဏတ္တယသို့ရောက်ဆဲသော) ဥပ္ပန္နမည်၏။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တသဘောဖြစ်သောအရသာကို။ အနုဘဝိတ္တာ၊ ခံစားမှု။ နိရုဒ္ဓံ၊

၁-လဒ္ဓါ ဘူမိ ဧတေဟိတိ လဒ္ဓါဘူမိ-ဟူလိုလျက် ဝိသေသနပရနိပါတအားဖြင့် အဂ္ဂေ-ဟိတော-ကဲ့သို့ ဘူမိလဒ္ဓါ-ဟူသည်။ (ပြည်)

၂-ဝတ္တမာနုပ္ပန္နစသည်တို့မှ ဆန့်ကျင်သောကြောင့် အတိတ်ဟူ၍ရင်း အနာဂတ်ဟူ၍ရင်း ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ရင်း စင်စစ်မဆိုအပ်ရကား ဘူမိလဒ္ဓါပ္ပန္နာ ဧ၀ နာမ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

ချုပ်ပြီးသော။ အနုဘူတာပဂတသခ်ါတံ၊ ခံစားပြီး၍ ကင်းသည်ချုပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်သည်။ ဘူတာ-ပဂတုပ္ပန္နံ နာမ၊ အာရုံ၏အရသာကိုခံစားပြီး၍ ချုပ်ပြီးကင်းပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏။ (အနုဘဝိတ္ဝာ အပဂတံ ဘူတာပဂတံ-ပြု) ဥပ္ပါဒါဒိတ္တယံ၊ ဥပါဒ်စသော ခဏသုံးပါးအပေါင်းသို့။ အနုပ္ပတ္ဝာ၊ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော။ ဘူတာပဂတသခ်ါတံ၊ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ပြီးကင်းပြီးဟူ၍ ဆိုအပ်သော။ သေသသခ်ံတဋ္ဌ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်မှကြွင်းသော သခ်ံတတရားသည်ရင်း။ ကုသလာကုသလဋ္ဌ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်သည်ရင်း။ (စ-သဒ္ဒါဖြင့် ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုဆည်းသည်) ဘူတာပဂ-တုပ္ပန္နံ နာမ၊ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ပြီးကင်းပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏[1]။ အသ၊

၁-ဘဝိတ္ဝာ အပဂတံ ဘူတာပဂတံ-ပြု။ ခေါင်းတလုံးကို အိုးနှစ်လုံးမဆန့်သို့ အနုဘူတ ဘူတ နှစ်နက်ကို တခုတည်းသော ဘူတ-သဒ္ဒါအဘယ်မှာ ရှက်နိုင်အံ့နည်း? ကြောင့် အနု-ဘူတဘူတာ ဟိ ဘူတတာသာမညေန ဘူတသဒ္ဒေန ဝုတ္တာ-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ဘူတချည်းသက်သက် အနုဘဝနအနက်ကို ဟောနိုင်ပါအုံ့လော၊ အနု-နှင့်ယှဉ်မှသာလျှင် အနုဘဝနအနက်ကို ဟောနိုင်သည်မဟုတ်လော? ကြောင့် သာမညမေဝ ဟိ ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေသိ-ယတိတိ-မိန့်သော်။ အဓိပ္ပါယ်ကား ဘူတ-သဒ္ဒါသည်ပင်လျှင် ဥပဇဋ္ဌနအနက် အနုဘဝနအနက် ပတ္တိစသော သာမညအနက်ကို ဟောသည်၊ အနု-ဟူသော ဥပသာရဖြင့်ကား အနုဘဝန အနက်ကိုသာလျှင်အထူးပြုရုံသာတည်း၊ ဂစ္ဆတိ-သည် အောက်အထက် ဘီလာ ဆယ်မျက်နှာ သို့ သွားခြင်းအနက်ကို ဟောသည်ကို ဥဂ္ဂစ္ဆတိ-ဟု အထက်သို့သွားခြင်းကို ဥ-သဒ္ဒါ, အောက်သို့သက်သည်ကို ဩဂစ္ဆတိ-ဟု အဝ-သဒ္ဒါအထူးပြုသကဲ့သို့ဟူလို။ အနုဘူတ-သဒ္ဒါသည် အနု-ဘူတာ ကာမာ-ဟူသောပုဒ်၌ ကမ္မဝါစ္စကို ဟောသည်မဟုတ်သောကြောင့် အနုဘူတသဒ္ဒါ စ ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ အဘာဝတော အနုဘာဝကဝါစကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မိန့်သော်၊ ဋီကာ။ အလုံးစုံသောနာမ်တရားသည် အာရုံကိုယူတတ်သော သာရမ္မဏိကတရားချည်းဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါက်ကြိယာသည်လည်း အာရုံ၏အရသာကို ခံစားကောင်းသည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ကုသလာကုသလံ-ဟူသနည်း? ကြောင့် ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန ရာဂါဒိဟိ တပ္ပဋိပက္ခေဟိ စ အကုသလံ ကုသလဉ္စ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝတိ၊ နဝိပါကော ကမ္မဝေဂကိုတ္တတ္တာ၊ နာပိ ကိရိယာအဟေတုကာနံ အတိဒုဗ္ဗလတာယ သဟေတုကာနဉ္စ ခီဏာကိလေသာ ဆဋ္ဌဝုတ္ထိ-ပက္ခဝဝတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အတိသန္တဝုတ္တိတ္တာ-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ထိုနည်းနှစ်ပါးတို့၏ အထူးကား အသို့နည်း? ဧတ္ထ စ ပုရိမနယေ ကုသလာကုသလမေဝ ဝတ္တုံ အဓိပ္ပါယ-ဝသေန ဘူတာပဂတန္တိ ဝုတ္တံ၊ ယံ ဥပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဋ္ဌိတိယာတိ ဧတ္ထ ဥပ္ပန္နန္တိ ဂဟေတ္ဝာ တံသဒိသာနံ ပဟာနံ ဗုဒ္ဓိ စ ဝုတ္တာ။ ပစ္ဆိမနယေ စသဒ္ဒေန ကုသလာကုသလဉ္စ အာဂစ္ဆိတ္ဝာ သဗ္ဗံ သခ်ံတံ ဝုတ္တံ ဘူတ္ဝာပဂတဘာဝါ-ဘိဓာနာဓိပ္ပါယေန-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ စ၊ ဆက်။ အနုဘူတသဒ္ဒါ၊ ကို။ ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ၊

ထိုသတ္တဝါအား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘ၌။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ယာနိ တာနိ ကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ-ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံသည်။ အတီတမ္မိ သမာနံ၊ အတိတ်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ အည်း၊ တပါးသော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတ္တာ၊ မြစ်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိပါကဿ၊ အကျိုး၏။ သြကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သြကာသကတုပ္ပန္နံ နာမ၊ သြကာသော ကတော ဇောနေ-ဟူသော ဝစနတ်ကြောင့် သြကာသကတုပ္ပန္န မည်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ကတောကာသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသော။ ဝိပါကဉ္စ၊ ဝိပါက်သည်လည်း။ အနုပ္ပန္နမ္မိ သမာနံ၊ မဖြစ်သေးသည် ဖြစ်လျှင်း မူလည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သြကာသေ၊ ကို။ ကတော၊

ကံကိုဆိုလိုခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုဘာဝကဝါစကော၊ ခံစားတတ်သောကတ္တားကို ဟော၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ၏။ ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန၊ အတူးကြံ၍ ယူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရာဂါဒီဟိ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ တပ္ပဋိပက္ခေဟိ စ၊ ထိုရာဂအစရှိသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အလောဘစသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ အကုသလဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ ကုသလဋ္ဌ၊ သည်ရင်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏အရသာကို။ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကမ္မဝေဂကွီတ္တတ္တာ၊ ကံ၏အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နှ အနုဘဝတိ၊ မခံစား။ အဟေတုကာနံ။ အဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိဒုဗ္ဗလတာယ၊ အလွန် အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဋ္ဌဂုံပေကွာဝဝတော၊ ဆဋ္ဌဂုံပေကွာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ခီဏကိလေသဿ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဟေတုကာနဉ္စ၊ သဟိတ်ကြိယာတို့၏လည်း။ အတိသန္ဓဝုတ္တိတ္တာ၊ အလွန် ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကြိယာပိ၊ ကြိယာသည်လည်း။ နှ အနုဘဝတိ၊ မခံစား။ စ၊ ဆက်။ တ္တေ၊ ဤနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမနယေ၊ ရှေးနည်း၌။ ကုသလာကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္တုံ၊ ဌာ။ အဓိပ္ပါယဝသေန၊ အလိုရှိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘုတ္တာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ဌာ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်းဌာ။ ဤတီ ဇော၊ ဤပါဠိ၌။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ တံသဒိသာနံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးသောကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့်တူကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝုဒ္ဓိ စ၊ ပွါးစီးခြင်းကိုရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပစ္ဆိမနယေ၊ ၌။ စသဒ္ဒေန၊ စ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ကုသလာကုသလဋ္ဌ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုလည်း။ အာကဏ္ဌိတ္တာ၊ ငင်၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သခ်တံ၊ သခ်တတရားကို။ ဘူတာပဂတဘာဝါဘိဓာနာဓိပ္ပါယဝသေန၊ ဖြစ်၍ချုပ်ပြီး ကင်းပြီးသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းဌာ အလိုအားဖြင့်။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည့်)

ပြုပြီးလတ်သော်။ ကေန္ဓေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သြကာသကတုပ္ပန္နံ နာမ၊ သြကာသော ကတော ဧတသ-ဟူသော ဝစနတ်ကြောင့် သြကာသကတုပ္ပန္န မည်၏[1]။ တာသု တာသု ဘူမိသု၊ မနုဿဒေဝစသည်တို့၏ အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ထိုတို့တို့၌။ အသမ္ဘဟတံ၊ ထိုထို သန္တာန်၌ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်စေအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ် မနုတ်အပ်သေးသော။ (အသမ္ဘဟတတ္တာယေव ဟိသ နတ္ထိတိ နဝတ္တဗ္ဗတာယ ဥပ္ပန္နဝေါဟာရော) အကုသလံ၊ သည်။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ နာမ၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နမည်၏။

ဂ၃၄။ စ၊ ဆက်။ ဏ္ဍေ၊ ဤဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န-ဟူသောပုဒ်၌။ ဘူမိယာ စ၊ ဘူမိ၏ရင်း။ ဘူမိလဒ္ဓယ စ၊ ဘူမိလဒ္ဓ၏ရင်း။ နာနတ္တံ၊ အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ကထံ ဝိသေသော၊ အဘာယ်သို့ထူးသနည်း။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဘူမိတိ-ဘူမိ နာမ၊ ဘူမိမည်၏။ တေသု ခန္ဓေသု၊ လိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိရဟံ၊ ဖြစ်ခြင်းဌာထိုက်သော။ ကိလေသဇာတံ၊ ကိလေသာအပေါင်းသည်။ ဘူမိလဒ္ဓံ နာမ၊ ဘူမိလဒ္ဓမည်၏[2]။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ-ဘူမိ၊ ထိုမပိုင်းခြားအပ်သေးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာတို့၏ဖြစ်ရာ ထိုတုံကို။ တေန-ကိလေသဇာတေန၊ သည်။ လဒ္ဓါ နာမ၊ ရအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တံ ကိလေသဇာတံ၊ ကို။) ဘူမိလဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သာ-ဘူမိ၊ ကိုလည်း။ တေန-ကိလေသဇာတေန၊ သည်။ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏

၁-အကျိုးဖြစ်စေခြင်းဌာ အခွင့်ကိုပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့် သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ ကျရောက်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကိုဝင်း ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်ခြင်းဌာ အားထုတ်သော အနာဂတ်ဝိပါက်ကိုဝင်း သြကာသကတုပ္ပန္နဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ သြကာသော ကတော ဧတေနာတိ သြကာသကတုပ္ပန္နံ၊ ကံရ၏။ သြကာသော ကတော ဧတဿာတိ သြကာသကတုပ္ပန္နံ၊ ဝိပါက်ရ၏။ (ပြည်)

၂-တေဘူမကာ-ဆိုလျှင်ပင် ထိုခန္ဓာတို့၏ ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၏အဖြစ် ပြီးကောင်းပြီးလျက် ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ-ဟု မိန့်သည်ကား ဤပါဠိဖြင့် ထိုခန္ဓာတို့၏ မပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အပရိညာတအဖြစ်ကိုပြု၏၊ ထိုကြောင့် အပရိညာတဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကိုသာလျှင် ကိလေသာတို့၏ဖြစ်ရာ ပဝတ္တိဌာနဘူမိဟူ၍ လိုအပ်ကုန်၏။ (ပြည်)

ဝိသုဒ္ဓိ နိဿယ ၅-၂၄—ပ-ပ-ဗ-သ-စ

အစ္စမ်းအားဖြင့်။ နု လဒ္ဓါ။ မရအပ်။ [၃၂၉] ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော်။ အတီတာနာဂတေ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေ စ၊ ခန္ဓာတို့ကိုဂုဏ်း။ (ပဂေဝ ပစ္စုပ္ပန္နေတိ အဓိပ္ပါယော) ပရိညာတေပိ၊ အရှင်တို့ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်လျက်လည်း။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ခန္ဓေ စ၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ မဟာကစ္စာနဥပ္ပလဝဏ္ဏာဒီနံ၊ မဟာကစ္စည်းထေရ်, ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ် အစရှိကုန်သော ရဟန္တာသခင်တို့၏။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ သောရေယ္ယသေဋ္ဌိနန္ဒမာဏဝကာဒီနံ၊ သောရေယျသေဋ္ဌေးနန္ဒလုလင်စသည်တို့အား။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိယ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ-အညသန္တာနဂတကိလေသဇာတံ၊ ထိုသူတပါးသန္တာန်၌တည်သော ကိလေသာအပေါင်းသည်။ (တတော၊ ထိုမိမိသန္တာန်မှ။ အညဿံ သန္တာနေ၊ တပါးသောသူ၏သန္တာန်၌။ အာရမ္မဏ-ကရဏမတ္တေန၊ ဖြင့်။) ဘူမိလဒ္ဓံ နာမ၊ မည်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ ငြားအံ့ ၂။ ဧဝံ-သတိ၊ သော်။ တဿ-အညသန္တာနဂတကိလေသ-ဇာတဿ၊ ၏။ (ပရသန္တတိပတိတတ္တာ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ ကျရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အပ္ပဟေယျတော၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်မျှ။ ဘဝမူလံ၊ ဘဝ၏အမြစ်ကို။ နု ပဇဟေယျ၊ မပယ်မနုတ်နိုင်ရာ။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ဝတ္ထုဝသေန၊ ကိလေသာ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနအားဖြင့်။ ဘူမိလဒ္ဓံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ-ဘဝေ၊ အကြင် အကြင်ဘဝ၌။ ဝါ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ-သန္တာနေ၊ အကြင်အကြင်သန္တာန်၌။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အပရိညာတာ၊ မပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်?။

၁-အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရအပ်၏ဟူသော် အဘယ် အပြစ်ရှိသနည်း?ဟု ကြောင့် အာရမ္မဏာသေန ဟိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ပရိညာတေပိ စ ခီဏာသဝါနံ ခန္ဓေ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟူ၏၊ ထိုခီဏာသဝတို့၏ ခန္ဓာတို့သည် အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ကိလေသဇာတသည် ဘူမိလဒ္ဓမည်သော် အဘယ်အပြစ်ရှိသနည်း?ဟု ကား ယဒိ စ တံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-နုတ်အပ်ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာရှိသောခန္ဓာသည် ပရိညာတမည်၏၊ ထိုပရိညာတခန္ဓာသည် ကိလေသာ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနမဖြစ်သောကြောင့် အပရိညာတာ ခန္ဓာ-ဟူသတည်း။ (ပြည်)

ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထ-ဘဝေ၊ ဌ္ဌ။ ဝါ၊ တတ္ထ တတ္ထ-သန္တာနေ၊ ဌ္ဌ။ ဥပ္ပါဒတော၊ ထိုခန္ဓာတို့၏သန္တာန်ဌ္ဌ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ (ကိလေသာနှံ အပ္ပဟီနဘာဝံ ဌပေတ္တွာ၊ ကိလေသာတို့၏ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုထား၍။ အညဿ ကာရဏဿ အဘာဝတော၊ တပါး သောအကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။) တေသု- ခန္ဓေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့ဌ္ဌ။ ဝဋ္ဋမူလံ၊ ဝဋ်၏အမြစ်ဖြစ်သော။ ကိလေသဇာတံ၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ (တဿ၊ ကြောင့်။) တံ-အနုသယိတံ ကိလေသဇာတံ၊ ထိုခန္ဓာတို့ဌ္ဌ ကိန်းသောကိလေသာကို။ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိလဒ္ဓန္တိ၊ ရအပ်သော ဖြစ်ရာဌာနဘူမိ၏ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂ၃၅။ တတ္ထ စ၊ ထိုကိလေသတို့၏ဖြစ်ရာ ဥပ္ပတ္တိဌာနဘူမိဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ဝယ်လည်း။ ယဿ-ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏[1]။ (အစ္ဆတ္တာဘာဝသာမညော၊ အစ္ဆတ္တ၏ အဖြစ်ဖြင့်တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။) ယေသု ခန္ဓေသု၊ အကြင် အတိတ်စသည် ကာမာဝစရ စသည်အပြားဖြင့် ပြားကုန်သော ခန္ဓာတို့ဌ္ဌ။ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ အနုသယိတာ၊ ကိန်းကုန်၏။ တဿ-ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ တေ ဧဝ-ခန္ဓာ၊ ထိုကိလေသာတို့၏ ကိန်းရာဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ တေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရာဌာန ဝတ္ထု ယာခင်း မည်ကုန်၏။ အညေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သန္တကာ၊ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ တေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရာဌာန ဝတ္ထုယာခင်း မမည်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ အတီ-တက္ခန္ဓေသု၊ အတိတ်ဖြစ်သောခန္ဓာတို့ဌ္ဌ[2]။ အပ္ပဟီနာနုသယိတာနံ၊ မပယ်

၁-ထိုအပရိညာတခန္ဓာတို့သည် ထိုသို့ ကိလေသာတို့၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဖြစ်ကုန်သော်လည်း အလုံးစုံသောခန္ဓာတို့သည် အလုံးစုံသောကိလေသာတို့၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနမဖြစ်ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား အချို့ရှိသေး၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ တတ္ထ စ ယဿ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ယင်းသို့သော်လည်း ဤကိလေသာတို့သည် အာရုံကိုပြုကုန်သကဲ့သို့ ဝတ္ထုကိုပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍ ကိန်းဝပ်ကုန်သလော?အကြင်ကြောင့် တေ ဧဝ ခန္ဓာ တေသံ ကိလေသာနံ ဝတ္ထု-ဟု ဝတ္ထုကိုပိုင်းခြားမှတ်သား၍ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်ဘိသော်၊ ဤသို့သောစောဒနာ ဖြစ်လသော် အာရုံပြုသကဲ့သို့ အနုသယတို့၏ စင်စစ်ဝတ္ထုကို ပိုင်းခြား၍ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ အလျော်ကိုဆိုမူ အတိတ်စသော ကာမာဝစရစသောအားဖြင့် အကြင်အကြင် ပိုင်းခြား

အပ်သေးသော ကိန်းဝပ်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ၀၊ ကိန်းဝပ်သောအနုသယကို မပယ်အပ်သေးကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အတိတကွန္ဓာ၀၊ အတိတ်ခန္ဓာတို့သည်သာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရာဌာန ယာခင်းဝတ္ထုမည်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ အတိတ်ခန္ဓာမှတပါးကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာ အနာဂတ်ခန္ဓာတို့သည်။ နဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမမည်ကုန်။ အနာဂတာဒီသု၊ အနာဂတ်ခန္ဓာစသည်တို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ (ဇ၀ဒီတဗ္ဗော၊ ၏။) တထာ၊ ပါး။ ကာမာ၀စရကွန္ဓေသု၊ တို့၌။ အပ္ပဟီနာနုသယီတာနံ၊ ကုန်သော။ ကိလေ-သာနံ၊ တို့၏။ ကာမာ၀စရကွန္ဓာ၀၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသောရူပါ၀စရခန္ဓာ အရူပါ၀စရခန္ဓာတို့သည်။ နဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမမည်ကုန် ၁။ ရူပါရူပါ၀စရခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဇ၀ဒီ-တဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သောတာပန္နာဒီသု၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့တွင် ၂။ ယဿ ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဝဋ္ဋမူလံ၊ ဝဋ်၏အမြစ်ဖြစ်သော။ တံ တံ ကိလေသဇာတံ၊ ထိုထိုကိလေသာ

အပ်သော ဝတ္ထုဟု ကိလေသာတို့၏ အကြောင်မပယ်အပ်သော သဘောသည် ရှိ၏၊ ထိုအပ္ပဟီနဋ္ဌသည် ပိုင်းခြားရှိဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် အတိတကွန္ဓေသု-စသည်ကို မိန့်သော်။ ထိုပါဠိဖြင့် ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့် ဘူမိလဒ္ဓသည်ဖြစ်၏၊ အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်၊ ထိုကြောင့် ဝတ္ထု၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် ထိုအနုသယ၏ပျက်စီးခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟုပြု၏။ (ပြည်)

၁-ထိုသို့ မပယ်အပ်သေးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် အညတရော လောလဇာတိကော တံ ရသပထိုံ အဂ္ဂိယာ သာယိ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည် ကာမာ၀စရခန္ဓာတို့၌ ကိန်းဝပ်ကုန်သော ရသတဏှာစသည်တို့၏ ရူပါ၀စရ အရူပါ၀စရခန္ဓာကိုလွန်၍ တဖန် ကာမာ၀စရခန္ဓာဟူသော ဝတ္ထုရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြု၏။ ထိုကြောင့် တထာ ကာမာ၀စရကွန္ဓေသု-စသည်ကို မိန့်သတည်း။ ဤကာမာ၀စရခန္ဓာ၌ ကိန်းဝပ်သော အနုသယ၏ ရူပါ၀စရ အရူပါ၀စရခန္ဓာတို့ကိုလွန်၍ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ ထိုအတူ ကာမာ၀စရခန္ဓာတို့ကို လွန်၍ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သဘည်းဟုပြုခြင်းငှါ ဧသ နယော ရူပါ-ရူပါ၀စရကွန္ဓေသု-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ကိလေသာတို့၏ ထိုးကျင့်သောအားဖြင့်ရင်း လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးသောအားဖြင့်ရင်း ကိလေသာတို့သန္တာန်၌ ကိန်းဝေသသောကို ဆရှိသိအပ်၏၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? အနုသယမရှိသော် ပရိယုဋ္ဌာန်အဘိဘဝန မဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်အနုသယတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအနုသယတို့၏ ဝတ္ထုကို ပရိညာတပြုအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ သမတိက္ကန္တ လွန်အပ်ပြီးသည်မည်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုဝတ္ထုသည် ထိုအနုသယတို့၏ ဘူမိဟူသောအမည် သမညာသည် အဘယ်သို့ ရှိသည်ဖြစ်အံ့နည်းဟု ပြခြင်းငှါ သောတာပန္နာဒီသု ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

· အပေါင်းကို ။ တေန တေန မဂ္ဂေန၊ မဂ်တိုထိုဖြင့်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တဿ တဿ-အရိယပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ တေ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပဟီနာနံ၊ ကုန်ပြီးသော။ တေသံ တေသံ ဝဋ္ဋမူလကိလေသာနံ၊ ထိုထိုဝဋ္ဋမူလကိလေ-သာတို့၏။ အဝတ္ထုတော၊ တည်ရာဌာနဝတ္ထုယာခင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိတိ သင်္ခံ၊ ဘူမိဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ နုလဘန္တိ၊ မရကုန်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ (တစုံတခုသောအနုသယကိုမျှ မပယ်ရသေး မျှားစွာကိလေသာကို ဖြစ်စေတတ်သော) ပုထုဇဉ်အား။ သဗ္ဗသော၀၊ အချင်းခပ်သိမ်းလျှင်။ ဝဋ္ဋမူလကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အပဟီနတ္တာ၊ မပယ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ စေတနာစေတသိက အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော ကာယိကဝါစသိကစသည် အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကိရိယမာနံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကုသလံ ဝါ၊ ကုသိုလ်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလံ ဝါ၊ အကုသိုလ်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဧဝံ အပဟီနာနုသယတ္တာ၊ ဤသို့မပယ်အပ်သေးသော အနုသယရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသ-ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ ကမ္မကိလေသပစ္စယာ၊ ကံကိလေသာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ လည်၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်အား။ တေ ဝဋ္ဋမူလံ၊ သည် ၂။ ရူပက္ခန္ဓေယေ၀၊ ဥ္ဍသာလျှင်။ (အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။) ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု၊ တို့ဥ္ဍ။ နု (အနုသေတိ)၊ မကိန်း။ ပ။ ဝါ၊ ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေယေ၀၊ ဥ္ဍသာလျှင်။ (အနုသေတိ၊ ၏။) ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ တို့ဥ္ဍ။ နု (အနုသေတိ)၊ မကိန်း။ ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ပဠဿုပိ ခန္ဓေသု၊ တို့ဥ္ဍလည်း။ အနုသယိတတ္တာ၊ ကိန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဂ၃၆။ ကထံ၊ အာဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်ဥ္ဍ။ ပထဝီရသာဒီ ဝိယ၊ သသမ္ဘာရပထဝီ၏ ရသစသည်ကဲ့သို့တည်း။ ဟိ-တံ

၁-ဤဥ္ဍ အနုသယတို့ကို ဝဋ္ဋမူလကိလေသာ-ဟု လိုအပ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာဘ၀တဏှာကိုသာ လိုအပ်သည်မဟုတ်မှတ်။ (ပြည်)

၂-ထိုအနုသယတို့သည် အတိတ်စသည် ကာမာ၀စရ-စသည်အစွမ်းအားဖြင့် အကြင် အကြင် ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုထိုထိုဥ္ဍ ကိန်းကုန်လတ်သော်လည်း ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ထိုထိုတို့ကို အသီးအသီး မခွဲခြမ်းသောအားဖြင့် ဖြစ်ရာဌာနယာခင်းဟူ၍ ကိန်းကုန်သည်ဟု ပြလိုရကား တဿေတံ ဝဋ္ဋမူလံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အုံ့။ ယထာ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ မဟာရုက္ခေ၊ သစ်ပင်ကြီးသည်။ (ဌိတေ-ခ္ခစပ်) ပထဝီတလံ၊ မြေအပြင်ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ တည်ရာပြု၍။ (တနည်း) ပထဝီတလံ၊ မြေအပြင်၌။ အဓိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ပထဝီရသဋ္ဌ၊ သသမ္ဘာရပထဝီ၏ ရသကိုဝင်း။ အာပေါရသဋ္ဌ၊ သသမ္ဘာရ အာပေါ၏ ရသကိုဝင်း။ နိဿာယ၊ ၍။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုပထဝီရသအာပေါ-ရသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မူလခန္ဓသာခပသာခပလ္လဝပလာသ-ပုပ္ဖဖလေဟိ၊ အမြစ် ပင်စည် အခက်ငယ် အခွဲခက်မ အညွှန့် အရွက် အပွင့် အသီးတို့ဖြင့်။ ဝစိုတ္ထာ၊ ကြီးပွါး၍။ နဘံ၊ ကောင်းကင်ပြင်ကို။ ပူရေတ္ထာ၊ ၍။ ယာဝကပ္ပါဝသာနာ၊ ကမ္ဘာကြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်။ ဗီဇပရမ္ပရာယ၊ မျိုးစေ့အဆက်ဆက်ဖြင့်။ ရက္ခမာနေ[1]၊ သစ်ပင်အဆက်ဆက်ကို။ သန္ဓာယ-မာနေ၊ အဆင့်ဆင့်စပ်ဖွဲ့လျက်[2]။ ဌိတော၊ တည်သည်ရှိသော်။ တံ ပထဝီ-ရသာဒီ၊ ထိုပထဝီရသ အာပေါရသသည်။ မူလေယေဝ၊ အမြစ်၌သာလျှင်။ အနုဂတံ၊ အစဉ်လျှောက်၍ နှံ့၏။ ခန္ဓာဒီသု၊ ပင်စည်ခက်ငယ်ခက်မစသည်တို့၌။ နဿ အနုဂတံ၊ အစဉ်လျှောက်၍ နှံ့သည်မဟုတ်။ ပ။ ဖလေယေဝ၊ အသီး၌သာလျှင်။ အနုဂတံ၊ ၏။ မူလာဒီသု၊ တို့၌။ နဿ အနုဂတံ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နဿ ဝတ္ထုဿ၊ မဆိုသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသု မူလာဒီသု၊ အလုံးစုံသော အမြစ်အစရှိသည်တို့၌။ အနုဂတတ္တာ၊ အစဉ်လျှောက်၍ နှံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နဿ ဝတ္ထုဿ ယထာ၊ မဆိုအပ်သကဲ့သို့ရင်းတည်း။)

ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအုံ့။ တသ္မေ ရုက္ခသ၊ ထိုသစ်ပင်၏သာလျှင်။ ပုပ္ဖဖလာဒီသု၊ အပွင့်အသီးစသည်တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တေ၊ ဖြိုးဝေစေက်ဆုပ်နိုးသော။ ကောစိ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ စတ္ထသု ဒီသာသု၊ သစ်ပင်လေးမျက်နှာ တို့၌။ မဏ္ဍူကကဏ္ဍကံ နာမ၊ မဏ္ဍူကကဏ္ဍကမည်သော။ ဝိသကဏ္ဍကံ၊ အဆိပ်ရှိသောဆူးကို။ (မဏ္ဍူကကဏ္ဍကောတိ ဧကော မစ္ဆကဏ္ဍကောတိ

၁-မူသစ်၌ သန္ဓာနယမာနေ-ဟု ရှိ၏၊ သန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ သန္ဓာနယမာနော-ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ သန္ဓာနယမာနေ၊ သားမြေးမြစ်စသည်ဖြင့် သစ်ပင်အစဉ်အဆက်ကို ဖြစ်စေလျက်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဗျတိရိတ်ဥပမာ၌ သန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နဿ သက္ကုဏေယျ-ကို ထောက်လျှင် ဤသန္ဓာနယမာနေ-သာ ယုတ္တတရဖြစ်ပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝဒန္တိ-ဌီကာ။ ဆရာတို့ကား လိပ်ကျောက်ဆူးဟူ၍ရင်း ငါးမန်းစွယ်ဟူ၍ ရင်း ဆိုကုန်၏) အာကောင်ရှေယျ၊ နှက်ရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့နှက်သော အခါ၌။ [၃၃၀] သော ရှုကွေ့၊ သည်။ တေန ဝိသသမ္ဘယေန၊ ထိုအဆိပ်၏ အတွေ့ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပထဝီရသအာပေါရသာနံ၊ တို့၏။ ပရိယာဒိဏ္ဏတ္တာ၊ ကုန်ခန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသဝနဓမ္မတံ၊ မပ္ပါးသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်လတ်၍။ ပုန၊ ဖန်။ သန္ဓာနံ၊ အဆက်ဆက်ကို၊ ဝါ၊ အစဉ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ၎။ နေ သက္ကုဏောယျ ယထာ၊ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ခန္ဓပဝတ္တိယံ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်ခြင်း၌။ နိဗ္ဗိန္နော၊ ငြိုးငွေ့စက်ဆုပ်နိုးသော။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ (အာရတတိ-၌စပ်) တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ စတူသုဒီသာသု၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌။ ရုက္ခေ၊ ၌။ ဝိသယောဇနံ ဝိယ၊ အဆိပ်ကိုယှဉ်စေသကဲ့သို့။ အတ္တနော သန္ဓာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။ စတုမဂ္ဂ-ဘာဝနံ၊ လေးပါးသောအရိယမဂ်တို့ကို ပွါးစေခြင်းကို။ အာရတတိ၊ အားထုတ်၏။ အထ၊ ထိုသို့အားထုတ်လတ်သော်။ အဿ-ကုလပုတ္တဿ၊ ၏။ သော ခန္ဓသန္တာနော၊ ထိုခန္ဓာအစဉ်သည်။ တေန စတုမဂ္ဂဝိသ-သမ္ဘယေန၊ ထိုလေးပါးသော အရိယမဂ်တည်းဟူသောအဆိပ်၏ အတွေ့ကြောင့်။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဝဋ္ဋမူလကကိလေသာနံ၊ ဝဋ်၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို။ ပရိယာဒိဏ္ဏတ္တာ၊ ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကြိယာဘာဝမတ္တဉ္ဉပဂတကာယကမ္မာဒီသဗ္ဗ-ကမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ ကြိယာ၏အဖြစ်မျှသို့ကပ်သော ကာယကံအစရှိသော အလုံးစုံသော ကံအပြားရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝါနဘိနိဗ္ဗတ္တနဓမ္မတံ၊ ဘဝသစ်၌ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်လတ်၍။ ဘဝန္တရသန္တာနံ၊ ဘဝတပါးတည်းဟူသော အစဉ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ၎။ နေ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ကေဝလံ၊ စစ်။ စရိမဝိညာဏနိရောဓေန၊ အဆုံးစွန် စုတိဟူသောဝိညာဉ်၏ ချုပ်သဖြင့်။ နိရိန္ဓနော၊ လောင်စရာမီးစာမရှိသော။ ဇာတဝေဒေါ ဝိယ၊ တောမီးကဲ့သို့။ အနုပါဒါနော၊ (မီးလောင်စာသဖွယ်) ဥပါဒါန်မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့တွင် တစုံတခုကိုမျှ မစွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာ-ယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ၏၊ ဝါ၊ ငြိမ်းစဲ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘူမိယာ စ၊ ဘူမိ

၏ဝင်း။ ဘူမိလဒ္ဓဿ စ၊ ဘူမိလဒ္ဓ၏ဝင်း။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၃၇။ အပိ စ-အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ သမုဒါစာရောရမ္မဏာဓိဋ္ဌာဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတအသမ္မုဟတဝသေန၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နအာရမ္မဏာဓိဋ္ဌာဟိတုပ္ပန္န အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္န အသမ္မုဟတုပ္ပန္နတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသောဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္နမေဝ၊ ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္န သည်ပင်လျှင်။ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နမည်၏[1]။ ပန၊ ပါး။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့အား။ အာရမ္မဏေ၊ ရူပါရုံ စသောအာရုံသည်။ အာပါထဂတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ ပဋိဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌၊ ဝါ၊ အစစ္စာဖြစ်သော ဇောဝါရ၌။ အနုပ္ပဇ္ဇ-မာနံပိ၊ မဖြစ်သေးလျှင်းမူလည်း။ ကိလေသဇာတံ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်) အာရမ္မဏယ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာဟိတတ္တာ ဇေ၊ အယောနိသော မနသိကာရဖြင့် တက်စီး၍ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ မြဲမြံစွာယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အပရဘာဂေ၊ တပါးသောကာလ အဖို့၌၊ ဝါ၊ ကာလတပါး၌။ ကေနေန ဥပ္ပတ္တိတော၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းဖြစ်လတ်သော် ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် အယော-နိသော မနသိကာရ၏ ထိုအာရုံ၌ဖြစ်ပြီးဖြစ်၍ အမြဲစင်စစ် ဖြစ်လတ္တံ့ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏာဓိဋ္ဌာဟိတုပ္ပန္နန္တိ၊ အာရုံကိုတက်စီး၍ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဖြစ်သော်လည်း အမြဲစင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဥပ္ပန္နဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကလျာဏိဂါမေ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ။ စရတော၊ လှည့်လည်သော။ မဟာတိဿတ္ထေရဿ၊ အား။ ဝိသဘာဂရူပဒဿနေန၊ ရဟန်းတို့နှင့် ဝိသဘာဂဖြစ်သော မိန်းမလှအဆင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နကိလေသဇာတံ ဝိယ၊ ဖြစ်သော ကိလေသာအပေါင်းကဲ့သို့တည်း။ သမထဝိပဿနာနံ၊ သမထနှင့်ဝိပဿနာတို့တွင်။ အညတရဝသေန၊ တပါး ပါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတံ၊ မခွါအပ်သေးသော။ ကိလေသ-

---

၁-ရအပ်သော အတ္တလာဘရှိသည်၏အဖြစ်သည် (ဝါ) ရအပ်သောသဘောကိုယ်အထည်ကို ရခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည် ဤ၌ သမုဒါစာရဥပါဒ်သော တရားမည်၏၊ ထိုကြောင့် ဧဏတ္ထယနှင့်ပြည့်စုံသော ပစ္စုပ္ပန်တရားသည် သမုဒါစာရုပ္ပန္နမည်၏ဟူလို။ (ပြည့်)

ဇာတံ၊ သည်။ စိတ္တသန္ဓတိ ၊ စိတ်အစဉ်သို့။ အနာရုဠ္ဠမ္ပိ၊ မတက်သေး သော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုမြစ်တတ်သော။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ နာမ၊ မည်၏ ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သမထဝိပဿနာဝသေန၊ သမထ ဝိပဿနာ တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတံပိ၊ ခွါပြီးသော်လည်း။ (ကိလေသဇာတံ၊ ကို။) အရိယမဂ္ဂေန၊ အရိယမဂ်ဖြင့်။ အသမုဟတတ္တာ၊ မနုတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အနတီတတာယ၊ မလွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသမုဟတုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ အာဘယ်မထေရ်အား ဖြစ်သကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။) အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ စျာန်ယာဉ်စီးလျက် ကြွသွားတော်မူသော။ အဌသမာပတ္တိလာဘိနော၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ် ကိုရသော။ ထေရဿ၊ မထေရ်အား။ ကုသုမိတရုက္ခေ၊ ပွင့်သောပန်းနှင့် ပြည့်စုံသော ပန်းပင်ရှိသော။ ဥပဝနေ၊ ပန်းဥယျာဉ်၌။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းပွင့် တို့ကို။ ဥစ္စိနန္တဿ၊ ဆွတ်လျက်။ မဓုရေန သရေန၊ သာယာသောအသံဖြင့်။ ဂါယတော၊ သီချင်းသီသော။ မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမ၏။ ဂီတသဝနေန၊ သီချင်းသံကို ကြားလေခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နကိလေသဇာတံ ဝိယ၊ ဖြစ်သော ကိလေသာကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တိဝိဓမ္မိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ ဝေါ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတအသမုဟတုပ္ပန္နံ၊ ဤ

၁-စိတ္တသန္ဓတိမနာရုဠ္ဠန္တိ ပစ္စုပ္ပန္နတံ ပဋိသေဓေတိ။ပ။ သစ္စမေတံ။ ပဟာနဝိသေသ-ဘာဝကတော နေသံ ဘေဒေါ။ ဋီကာ။ စိတ္တသန္ဓတိမနာရုဠ္ဠန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ ဟေတုနော အဘာဝါတိ-ဘေနေ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စယသမဝါယော၊ အကြောင်း၏ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတဿ၊ မခွါအပ်သေးသော ကိလေသာ၏။ ဥပ္ပန္နတာပရိယာယော၊ ဥပ္ပန္နမ်ားအဖြစ်ဟူသော ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နနု စ-စောဒေမိ၊ အံ့။ အသမုဟတုပ္ပန္နံပိ၊ အသမုဟတုပ္ပန္နဖြစ်သော ကိလေသာ သည်လည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ တေါ၊ ဤသင်စောဒကဆရာ ဆိုသောစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုအဝိက္ခမ္ဘိ-တုပ္ပန္န အသမုဟတုပ္ပန္န ကိလေသာနှစ်ပါးတို့၏။ ဘေဒေါ၊ အထူးကို။ ပဟာနဝိသေသ-ဘာဝကတော၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် သမုစ္ဆေဒပဟာန် ထူးသည်၏အဖြစ်သည် ပြုအပ်၏။ ၎င်း အနက်။ (ပြည့်)

ဆိုအပ်ပြီးသော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ္ပဗ္ဗန္ဓ အဝိက္ခမ္ဘိတ္ပဗ္ဗန္ဓ အသမ္ပဟိတ္ပဗ္ဗန္ဓ သည်။ ဘူမိလဒ္ဓေနေ၀၊ ဘူမိလဒ္ဓပ္ပဗ္ဗန္ဓဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်းရှိ ယူခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏ ၁။

ဂ၃ဂ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ တေသို့ ဥပ္ပန္နေ၊ ထိုဥပ္ပန္နတို့၌။ ဝတ္ထုမာနဘူတာပဂတောကာသကတသမုဒါစာရသင်္ခါတံ၊ ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္န ဘူတာပဂတုပ္ပန္န သြကာသကတုပ္ပန္န သမုဒါစာရုပ္ပန္နဟုဆိုအပ်သော။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ယဒေတံ-ယံ တေ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ-စတုဗ္ဗိဓံ ဥပ္ပန္နံ၊ ထိုလေးပါးအပြား ရှိသော ဥပ္ပန္နသည်။ အမဂ္ဂ၀ဇ္ဇတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် မသတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေနစိပိ ဉာဏေန၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့တွင် တစုံတခု သော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်လည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၂ ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဘူမိလဒ္ဓါ။ပ။ သင်္ခါတံ၊ ဘူမိလဒ္ဓပ္ပဗ္ဗန္ဓ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိ-တ္ပဗ္ဗန္ဓ အဝိက္ခမ္ဘိတ္ပဗ္ဗန္ဓ အသမ္ပဟိတ္ပဗ္ဗန္ဓဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ ဇေတံ ဥပ္ပန္နံ၊ အကြင်ဥပ္ပန္နသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ-ယထာဝုတ္တဿ စတုဗ္ဗိဓဿပိ ဥပ္ပန္နဿ၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော လေးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော ထိုဥပ္ပန္န၏။ တံ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ၊ ထိုထိုဥပ္ပန္နအဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏

၁-အဝိက္ခမ္ဘိတ္ပဗ္ဗန္ဓ အသမ္ပဟိတ္ပဗ္ဗန္ဓ ဘူမိလဒ္ဓပ္ပဗ္ဗန္ဓသည် ပစ္စယသမဝါယရှိလတ်သော် ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ္ပဗ္ဗန္ဓသည်လည်းပစ္စယသမဝါယရှိလတ်သော် ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သတည်း။ ထိုကြောင့် သုံးပါးအပြားရှိသော ဥပ္ပန္န၏လည်း ဘူမိလဒ္ဓပ္ပဗ္ဗန္ဓ ဖြင့်တချက်တည်း ပေါင်းရှိ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၂-အကုသလံပိ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ အတီတတ္တာ နဟောတဗ္ဗံ၊ တထာ ကေစိ သြကာသ-ကတုပ္ပန္နံ၊ ဣတရံ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော၊ သေသဒ္ဒယံ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဘာ၀တော တိ အာဟ-အမဂ္ဂ၀ဇ္ဇတ္တာတိ။ ဒ္ဝိကာ။ အကုသလံပိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော်လည်း။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ၊ ကို။ အတီတတ္တာ၊ အတိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နဟောတဗ္ဗံ၊ မပယ်အပ်။ ကေစိ၊ အခ္ခါ့သော။ သြကာသကတုပ္ပန္နံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော သြကာသကတုပ္ပန္နကို။ တထာ၊ တူ။ အတီတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နဟောတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတရံ၊ အကုသိုလ်မှ တပါးသော ကုသိုလ်ဝိပါက်ဖြစ်သော သြကာသကတုပ္ပန္နကို။ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော၊ ပဟာတဗ္ဗတရားမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဟောတဗ္ဗံ၊ အပ်။ သေသဒ္ဒယံ၊ ကြင်းသော ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္န သမုဒါစာရုပ္ပန္န နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဘာ၀တော၊ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဟာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ-တဿ၊ ကြောင့်။ အမဂ္ဂ၀ဇ္ဇတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာ ဝဏ္ဏယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

အဖြစ်သို့ မရောက်စေရသေးသောအားဖြင့် ထိုထိုဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိနာသယမာန်၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသောအားဖြင့် အကြင်းမဲ့ဖျက်ဆီးလျက်။ တံ တံ လောကိယ-လောကုတ္တရဉာဏံ။ ထိုထိုလောကီ လောကုတ္တရာဉာဏ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ သဗ္ဗံပိ၊ ထိုဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္န-စသား လေးပါးသောဥပ္ပန္န ကုန်အောင်စုံသည်လည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒေ၊ ဤဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်သံကိလေသဓမ္မတို့ကို။ ယေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဟာ-တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေသံ-ဓမ္မာနံ၊ ထိုသံကိလေသဓမ္မတို့ကို။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပရိညာဒီကိစ္စကထာ

[၃၃၁] ဂဒ္ဒ။ ကိစ္စာနိ ပရိညာဒီနိ။ပ။ ဇာနိတဗ္ဗာနိ သဗ္ဗာနိတိ ဣဒေ၊ သဗ္ဗာနိ-ဟူသော ဤမာတိကာပုဒ်၌။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သစ္စာဘိ-သမယကာလသို့၊ လေးပါးသော အရိယာသစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိသော ခဏ၌။ ဧတေသု စတူသု ဉာဏေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကဿ၊ တပါးပါးသော မဂ်ဉာဏ်၏။ ဧကက္ခဏေ၊ တခုသော ခဏ၌။ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယာ-ဘာဝနာတိ၊ ပရိညာဉ်ကိစ္စ ပဟာနကိစ္စ သစ္ဆိကိရိယာကိစ္စ ဘာဝနာကိစ္စဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပရိညာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ တောနိ ကိစ္စာနိ၊ ဤကိစ္စတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဒုက္ခံ ပရိညေယ်-စသည်ဖြင့်ရင်း, ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဟာတဗ္ဗော-စသည်ဖြင့်ရင်း ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ (သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။) တာနိ-ကိစ္စာနိ၊ ထိုလေးပါးသော ကိစ္စတို့ကို။ ယထာသဘာဝေန-အဝိပရီတသဘာဝေန၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးအဋ္ဌ-ကထာ ဆရာတို့သည်။ ယထာ ပဒီပေါ။ပ။ ပဒ္ဓိဝိဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

[ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေး။ အစရိမံ၊ မနှောင်း။ (တနည်း) အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ ဧကက္ခဏေန၊ တခုသောခဏ၌။ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဝဋ္ဋိ၊ ဆီမီးစာကို။ စျာပေတိ၊ လောင်

စေ၏။ အန္ဓကာရံ၊ မှောင်အမိုက်ကို။ ဝိဓမတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ အာလောကံ၊ အရောင်အလင်းကို။ ပရိဝိဒံသေတိ၊ ပြ၏။ သိနေဟံ၊ ဆီဟူသော အစေးကို။ ပရိယာဒိယတိ ယထာ၊ ကုန်စေသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ နှောင်း။ ကေဝလဏ္ဍေန၊ ဌ်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာဘိ-သမယေန၊ အကြွင်းမဲ့ပိုင်းခြား၍သိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ သမ္မောဟကို ပယ်သောအားဖြင့်ထိုးထွင်း၍သိ၏။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဟာနာဘိသမယေန၊ သမုဒ္ဓေဒပဟာနဟုဆိုအပ်သော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ သမ္မောဟကိုပယ်သောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏။ မဂ္ဂံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော ကြွင်းသော သတ္တင်္မဂ်ကို။ ဘာဝနာဘိသမယေန၊ သဟဇာတစသောပစ္စည်း၏ အစွမ်းဟုဆိုအပ်သော ပွါးစေခြင်း အဘိသမယဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂိယဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်သော အရိယမဂ္ဂဘာဝနာဟုဆိုအပ်သော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်သိ၏။ မဂ္ဂံ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်ကို။ (အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်သာ၊ ဝါ၊ မောဟကိုဖျက်ဆီးသောအားဖြင့်သာ။) အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏ ၁။ နိရောဓံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယေန၊ မျက်မြှောက်ပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော ထိုထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ ကိံ၊ အာဘယ်သို့သောအနက်သဘောသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ နိရောဓံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကရိတ္ဝာ၊ ၍။ စတ္တာရိပိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို လည်း။ ပါပုဏာတိ-အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏၊ ဝါ၊ သိ၏။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ၂။]

(ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ-ကား ထင်ပြီ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ၊

၁-မဂ်ဉာဏ်သည် သမ္မယုတ္တဓမ္မတို့၌ သမ္မောဟကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည် သင့်တန်စေ၊ မိမိ၌ သမ္မောဟကိုဖျက်ဆီးခြင်းသည် မယုတ္တိတကားဟူမူ ?မဂ္ဂဉာဏ် ဟိ သမ္မယုတ္တဓမ္မေသု သမ္မောဟံ ဝိဒ္ဓံသေန္တံ အတ္တနိပိ သမ္မောဟံ ဝိဒ္ဓံသေတိယေဝ၊ ဌိကာ။ (ပြည့်)

၂-ထိုအဓိဂမဟူသည် ဒဿနပဋိဝေဓပင်တည်းဟု သိစေလိုသောကြောင့် ပဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ-ဆင့်ပြန်သည်၊ နိရောဓံ။ ပ။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် နိရောဓသစ္စာတခုကို အာရမ္မဏပဋိဝေဓဖြင့် စတ္တာရိပိ သစ္စာနိ-တို့ကို အသမ္မောဟပဋိဝေဓဖြင့် မဂ်ဉာဏ်သည် ထိုးတွင်း၍သိသည်ဟု ယုတ္တိအားဖြင့် တင်စားပြအပ်ပြီ၊ ထိုသို့ ပြအပ်ပြီးသော ကေဝဋ္ဋဝေဓကို အာရုံအားဖြင့်လည်း ပြီးစေခြင်းငှါ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ၏အာဒီ-ကို ဆိုပြန်သတည်း။ (ပြည့်)

ဒုက္ခ၏အကြောင်း သမุဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓမို့၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒမို့၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာနိဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂ-သစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ (ဤတို့ ဧတံ ဝုတ္တံ-စပ်) သမ္ဘံ၊ ထိုမျှ ကျန်သော အလုံးစုံသောသုတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏ ။

မဂ္ဂသမင်္ဂီဿ။ ပ ။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏံ-ဟူသော။ အပရမို့၊ တပါးသော သုတ်ပုဒ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ [မဂ္ဂသမင်္ဂီဿ၊ အရိယ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခေပိ၊ ဌိလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခသမุ-ဒယေပိ၊ ဌိလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓေပိ၊ ဌိလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိ၊ ဌိလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။]

တတ္ထ-တိသဒ် ဥပမာယံ၊ ဌိ။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ ဝဋ္ဋိ၊ မီးစာကို။ စျာပေတိ ယထာ၊ လောင်စေသကဲ့သို့။ ဧवံ-တထာ၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားမြင်သိ၏[1]။ အန္ဓကာရံ၊ မှောင်အမိုက်ကို။ ဝိဓမတိ ယထာ၊ လွင့်ပယ်သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ သမุဒယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။[2] အာလောကံ၊ အလင်းအရောင်ကို။ ပရိဝိဒံသေတိ ယထာ၊ ပြသကဲ့သို့။ ဧवံ၊ တူ။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ၊ သဟဇာတစသော ပစ္စည်းတပ်သည်၏အပြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသက်ပ္ပါဒိဓမ္မသခ်ိတံ၊ သမ္မာ-သက်ပ္ပစသော တရားဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂံ၊ သတ္တဝိဓမဂ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏[3]။ သိနေဟံ၊ ဆီအစေးကို။ ပရိယာဒိယတိ ယထာ၊ ကုန်စေသကဲ့သို့။

၁-သမ္ဘံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဤမိန္နာ ယော ဒုက္ခသမุဒယံ ပဿတိ၊ သော ဒုက္ခံပိ ပဿတိတိ-အာဒိနာ အာဂတံ သမุဒယသစ္စာဒိမ္ဟလကံ ယောဇနံ သင်္ဂဟတိ၊ ဌိကာ။ ဤစကားကို ကာလတပါးခွဲမြင်ခြင်းကိုရည်၍ ဟောအပ်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ကေဝဋ္ဋိဝေဓကို သာလျှင် ရည်၍ ဟောအပ်သည်ဟုပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် မဂ္ဂသမင်္ဂီဿ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခေပိတိ ဉာဏ်-ဤသို့စသဖြင့် တပါးသော သုတ်ပုဒ်ကို ဆောင်အပ်သတည်း။ (ပြည်)

၂-မှီရာ နိဿယ မရှိခြင်း၏ အကြောင်း၏ အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားမြင်သိခြင်း၏ မီးစာကို လောင်သည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဝန်ကျင်ဖက် ကိုယ်ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သမุဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၏ မှောင်အမိုက်ကို လွင့်ဖျောက်သည်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၄-ဉာဏ်ဟူသောအလင်းကို ထက်ဝန်းကျင်ပွါးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဂ္ဂသစ္စာ ကို ပွါးစေခြင်း၏ အရောင်အလင်းကိုပြသည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဝေ၊ တူ။ ကိလေသပရိယာဒါနံ၊ ကိလေသာဟူသောအစေး၏ ကုန်ရာ ဖြစ်သော။ နိရောဓံ၊ ကို။ သစ္စိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏ ။ ဣတိ-ဝေ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့်ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂ၄၀။ အပရော နယော၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ သူရိယော၊ နေမင်း သည်။ ဥဒယန္တော၊ တက်လတ်သော်။ သဟပါတုဘာဝါ၊ ထင်ရှား ဖြစ်သည်နှင့်တကွ။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ရူပဂတာနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ သြဘာသေတိ-ပကာ-
[1] သေတိ၊ ထင်ရှားပြ၏။ [၃၃၂] အန္ဓကာရံ၊ ကို။ ဝိဓမတိ၊ ၏။ အာလောကံ၊ အလင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သိတံ၊ အအေးကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ ယထာ၊ ငြိမ်းစေသကဲ့သို့။ ဝေမေ၀၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ပ။ နိရောဓံ၊ ကို။ သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန၊ ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ထိုးထွင်းရှာသိ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤနေမင်း ဥပမာဌာ်လည်း။ သူရိယော၊ သည်။ ရူပဂတာနိ၊ တို့ကို။ သြဘာသေတိ ယထာ၊ ပြသကဲ့သို့။ ဝေ၀၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ၏။ အန္ဓကာရံ၊ ကို။ ဝိဓမတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၀၊ တူ။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အာလောကံ၊ ကို။ ဒဿေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၀၊ တူ။ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ၊ သဟဇာတစသော ပစ္စည်းတပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ သိတံ၊ ကို။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၀၊ တူ။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ အာလောကံ၊ ကို။ ဒဿေတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ၀၊ တူ။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏ ငြိမ်းခြင်းကို။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ သစ္စိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၀၊ သို့။ ဥပမာ-သံသန္ဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂ၄၁။ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ နာ၀၊ လျှောသည်။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ နှောင်း။ ကေဏ္ဍကော၊ ဌ။ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ၊

---

[1] -ထိုထိုမဂ်ဖြင့် အကြင်အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကိလေသာဟူသော အစေးကို ခန်းစေခြင်းသည်ဖြစ်ရကား နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏ ဆီအစေးကို ခန်းစေခြင်းနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို ကာရဏူပစာအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သြရိမတီရံ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ သောတံ၊ ရေအယဉ်ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ ဘဏ္ဍံ၊ ဝန်ကို။ ဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ ပါရိမတီရံ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့။ အပ္ပေတိ-ပပ္ပေါတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ပ။ နိရောဓံ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယေန၊ ဖြင့်။ အဘိသမေတိ၊ ၏။ ထွောပိ၊ ဤလေ့ဥပမာ၌လည်း။ နာဝါ၊ သည်။ သြရိမတီရံ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းကို။ ပဇဟတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ၏[1]။ သောတံ၊ ကို။ ဆိန္ဒတိ ယထာ၊ သို့၊ ဧवံ၊ တူ။ သမုဒယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဘဏ္ဍံ၊ ဝန်ကို။ ဝဟတိ ယထာ၊ သို့။ ဧवံ၊ တူ။ သဟ-ဇာတာဒိပစ္စယတာယ၊ သဟဇာတစသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏[2]။ ပါရိမတီရံ၊ ကို။ အပ္ပေတိ-ပပ္ပေါတိ ယထာ၊ သို့။ ဧवံ၊ တူ။ ပါရိမတီရဘူတံ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိရောဓံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧवံ၊ သို့။ ဥပမာ-သံသန္ဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၇၄၂။ ပန၊ ဆက်။ ဧवံ၊ ဤသို့ ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ သစ္စာ-ဘိသမယကားလသို့မဟုတ်၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်းရှာသိသော ကာလ၌။ ကေဏ္ဌဏော၊ ၌။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တဉာဏာသု၊ ဖြစ်သောဉာဏ်ရှိသော။ အသု-မဂ္ဂသု၊ ထိုအရိယမဂ်၏[3]။ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော သစ္စာသဘောအဖို့တို့ဖြင့်။ တထ-ဌေန- တထသဘာဝေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောအားဖြင့်။ (ပိဋ္ဌနစသော အဝိပရီတသဘောအားဖြင့်ဟူလို) စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ၊

၁-ဒုက္ခကိုပိုင်းခြားရှာ သိခြင်း၏ သက္ကာယဟူသောကမ်းကို လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဤမှာဖက်ကမ်းကို စွန့်သည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၂-မဂ္ဂဘာဝနာ၏ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရား ဟူသောဝန်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ခန္ဓာဝန်ကိုဆောင်သည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုမှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၃-ပဝတ္တံ ဉာဏံ အသောတိ ပဝတ္တဉာဏော မဂ္ဂေါ၊ အသု ဟဂ္ဂသု-ဟု ဋီကာရှိရကား ပဝတ္တဉာဏသု ပနသု-ဟူ၍ရင်း ပဝတ္တဉာဏသု စသု-ဟူ၍ရင်း နှစ်သွယ်ပါဝင်ရှိသင့်သည်။ (ပြည်)

လေးပါးသော ကိစ္စတို့သည်။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ အပြိုင်နက် တချက်တည်း ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။

တထဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ကေပဋ္ဌိဝေဓာနိ၊ တပြိုင်နက် တချက်တည်း ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ကထံ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ သောဌသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာ-ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ကေပဋ္ဌိ-ဝေဓာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခသ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပီဠနဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်ခြင်းသဘောသည်။ သခ်ံတဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် အညီအညွတ်ကပ်၍ ပြူပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ သန္တာ-ပဋ္ဌော၊ ပူပန်စေခြင်းသဘောသည်။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဇရာမရဏတို့သည် ဖောက်ပြန်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောမည်၏။ သမုဒယသ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယူဟနဋ္ဌော၊ အားထုတ်တတ် ပေါင်းစည်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ နိဒါနဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော သည်၊ ဝါ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲကိုပေးတတ် နှင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ သံယောဂဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌ၌ ယှဉ်စေခြင်းသဘောသည်။ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကို တားမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ မည်၏။ နိရောဓသ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ထွက်မြောက်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ ဝိဝေ-ကဋ္ဌော၊ ကိလေသာသခ်ါရတို့မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော သည်။ အသခ်ံတဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် မပြူပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ အမတဋ္ဌော၊ သေခြင်းပျက်ခြင်း ကင်းသည် ၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ တထဋ္ဌော၊ မည်၏။ မဂ္ဂသ၊ သစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဝဋ္ဌမှ ထွက်မြောက်တတ် ထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်။ ဟေတုဋ္ဌော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်။ ဒဿနဋ္ဌော၊ သစ္စာတရားလေးပါးကို မြင်တတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ သစ္စာ လေးပါးကိုမြင်ခြင်းကိစ္စ၌ သမ္ဘယုတ်တရားတို့၏ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်

ဟူသောသဘောသည်။ တတဒ္ဓော၊ မည်၏။ ဤမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တထဒ္ဓေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ဂေသင်္ဂဟိတာနိ၊ တခုတည်းသောသဘောအားဖြင့်သာလျှင် ပေါင်း၍ယူအပ်ကုန်၏[1]။ ယံ၊ အကြောင်ပိဋ္ဌနသခ်ာတစသော တဆယ့်ခြောက်ပါးသော သဘောကို။ ဂေသင်္ဂဟိတံ၊ တခုသော မဖောက်မပြန်မှန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောအားဖြင့် ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ တံ၊ ထိုပေါင်း၍ယူအပ်သော ပိဋ္ဌနသခ်ာတစသော တဆယ့်ခြောက်ပါးသောသဘောသည်။ ဂေတ္တံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောမည်၏။ (ဂေတ္ထံ-ဟူ၍ ဒုတိယကွဲရာနှင့်ရှိမူ တူသောသဘောမည်၏ ပေး) ယံ ဂေတ္တံ၊ အကြောင်တူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော တဆဲ့ခြောက်ပါးသော သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုတူသည်၏အဖြစ်ဟူသောတဆယ့်ခြောက်ပါးသောသဘောကို။ (တနည်း) ယံ၊ အကြောင်ဒုက္ခစသည်ကို။ ဂေသင်္ဂဟိတံ၊ မဖောက်မပြန်သောသဘောဟုဆိုအပ်သော တခုတည်းသောသဘောဖြင့် ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာစသည်သည်။ ဂေတ္တံ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောဟုဆိုအပ်သော တခုသောသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြောင်ဒုက္ခစသည်သည်။ ဂေတ္တံ၊ မဖောက်မပြန်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သော တခုသောသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုတခုသော သဘောရှိသော ဒုက္ခသစ္စာစသည်ကို။ ဂေနေန ဉာဏေန၊ တခုသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဤတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ဂေပဋိဝေဓာနိ-ဂေဇ္ဈ၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာကာရာနိ၊ တပေါင်းတည်းထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏[2]။

၁-ဂေသင်္ဂဟိတာနိတိ ဂေဟေနေ၀ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ကေန? တထဒ္ဓေန၊ သစ္စဒ္ဓေနာတိ အတ္ထော-ဒ္ဋိကာမိန်ခုကား တထဒ္ဓေန-ကား ဂေသင်္ဂဟိတာနိ-ဘ္ဒ ဘိန္နဝိသေသနတည်း၊ သုဝဏ္ဏေန ဓနဝါ-ဘ္ဒ သုဝဏ္ဏေန-ဒ္ဒ၏ တထဒ္ဓေန, ဂေ-ဒ္ဒ၏ နေ-တူသည်။ (ပြည်)

၂-ဤယံ ဂေသင်္ဂဟိတံ-အာဒိသည်ကား မဂ်ဉာဏ်၏ ကေပဋိဝေဓကို ပြကြောင်းပြဝဏ်သော ဝကားတည်း။ အဘယ်သို့ပြသနည်း?ဟု။ ကား မဂ္ဂဉာဏ် ဟိ နိရောဓေ၀ေ အာရမ္မဏံ ကရောန္တမ္ပိ ယော သော ဒုက္ခာဒိသု။ပ။ ယာထာ၀ တော ဥပဋ္ဌာန-မိန်သော်၊ ဤကား။ ယံ၊ ဂေပဋိဝေဓဒဿနကို ဂင်ဂျားရိုးပေတဲ့။ မဂ္ဂဉာဏ်၊ သည်။ နိရောဓေ၀ေ၀ နိရောဓသစ္စာ ကုလိုသာလျှင်။ အာ၊ ရှေ့ဆုံး ကရောန္တမ္ပိ အာဒိပြုသော်လည်း။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခာဒိသစ္စာ အာဒိကာသည်ကုန်၏။ ဝေဒ္ဒါ၀ိပဿနာသဟဘူတာ ကာ၀ိ ကေ၀ိ ပုန်သည်မ-အပြင် ပဝေသက်ပြုမှ

[၃၃၃] ဂဒ္ဒ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ရာ၏။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ ဒုက္ခသမุဒယစသည်တို့၏။ အညေပိ၊ ပိဋကသမ္ပဒါစသည်မှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရောဂဂဏ္ဍာဒယော၊ ရောဂါနှင့် တူသည်၏အဖြစ် အိုင်းအမာနှင့်တူသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ အတ္ထာ၊ သဘောအခြင်းအရာတို့သည်။ အတ္ထိ ယဒါ-အတ္ထိ နနု၊ ရှိကုန်သေးသည် မဟုတ်လော။ (ယဒါ-ကား နနုတ္ထ) အထ၊ ထိုသို့ရှိကုန်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရောယေဝ၊ လေးပါးသောအတ္ထတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတ္ထ၊ ဤစောဒနာ၌။ သောဓနံ၊ အဖြေကို။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။ အညသစ္စဒဿန-ဝသေန၊ သမุဒယစသော သစ္စာတပါးကိုမြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဝိ-ဘာဝတော၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရောယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏ ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ ကတမံ။ ပ ။ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေကသစ္စာရမ္မဏဝသေနာပိ၊ တပါး

သည်၏အဖြစ် ဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယော သော သစ္စဒ္ဒေါ၊ အကြင်မှန်သော သဘောသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တပုဋ္ဌိစ္ဆာဒကသမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနေန၊ ထိုသစ္စာသဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကိုဖျက်ဆီးသဖြင့်။ တံ၊ ထိုဟုတ်မှန်သောသဘောကို။ ယာထာ-ဝတော၊ မဖောက်မပြန်သောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ၊ ထိုးထွင်းရှာသိသည်ဖြစ်၍။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ကို။ ကရောန္တမေဝ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍သားလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ယတော၊ အကြင် မျက်မှောက်ပြုရှိဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရဘာဂေပိ၊ နောက်အဖို့၌လည်း။ ပိဋကာ-ဒယော၊ ပိဋကအစရှိကုန်သော။ သောဠသပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စဒ္ဒာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောတို့သည်။ အရိယဿ၊ ပဋိပ္ပဒါလ်အား။ ဟတ္ထာမလကံ ဝိယ၊ လက်ဦးတင်ထားအပ်သော အညစ်အကြေးကင်းသော ပတ္တမြားကဲ့သို့။ ယာထာဝတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ၎င်းနက်။ နတ္ထိ မလံ ဧတေသောတိ အမလံ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော ပတ္တမြားရှိသတည်း။ အမလမေဝ အာမလကံ၊ က-ကား သဒ္ဒတ္ထ။ လက်ထက်ဥသျှစ် ဆုပ်ပစ်ရှစ်ရှားသို့ဆိုသော ဆရာတို့အလိုကား အာမလက-သဒ္ဒါ ရှစ်ရှားသီးဟူ၏။ (ပြည်)

၁-အတ္ထာတိ ဉာဏေန အရဏိယတော အတ္ထာတိ လဒ္ဓသမညာ အာကာရ-ဋ္ဌိကာဟူရှ ကား အတ္ထသည် အဘိဓေယျအနက်ကို မဟော၊ သဘာဝအာကာရအနက်ကို ဟောသတည်း။ သစ္စာအနုက် ဆယ့်ခြောက်ချက်ဟူ၍ဆိုသည်ကား အတွင်သာဖြစ်သည်၊ အကြင်အာကာရ တို့သည် ဒုက္ခစသည်တို့၌ သဘာဝအားဖြင့်ရင်း သစ္စန္တရဒဿနအားဖြင့်ရင်း ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအာကာရတို့သည် ပိဋကစသော လေးပါးလေးပါးတို့သာတည်း။ ထိုကြောင့် တဆယ့်ခြောက်ပါးသော အာကာရတို့ကိုသာလျှင် ဆိုအပ်ကုန်၏။ တဆယ့်ခြောက်ပါးမှ တပါး ရကစု ရောဂဂဏ္ဍ-စသည်တို့ကို မဆိုအပ်ဟူသော်။ ဤအနက်ကို ဤ၌လိုအပ်၏ဟု ဤသို့ သော အလိုကို အဘယ်သို့သိအပ်သနည်း ? စုဝ်ရှိရုကား ဟတ္ထ ကတမံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

တပါးသော သစ္စာကို အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ သစ္စာဏာ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယော ဘိက္ခဝေ။ ပ ။ ပဿတိတိအာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ကေ၊ တခုသော။ သစ္စံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောသစ္စာတို့၌လည်း။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေနာပိ၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ (သစ္စာဏံ၊ ကို။) ဝုတ္တံ၊ ၏[1]။

တတ္ထ-တေသု ဒ္ဒိသု ဒဿနေသု၊ တိုတ္ဌင်။ ယဒါ၊ ၌။ ဧကေကံ၊ တခု တခုသော။ သစ္စံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြု၏။ တဒါ၊ ၌။ သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယသစ္စာကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ တာဝ၊ စ္ဆာ။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ပိဋ္ဌနလက္ခဏဿာပိ၊ ပိဋ္ဌနလက္ခဏာ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ (သခ်ၢတဌော အာဝိ-ဘာဝတိ-၌စပ်။ အဘယ့်ကြောင့်ထင်သနည်း?ဟု။ ကား ယသ္မာ တံ-စသည် မိန့်သော်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-ဒုက္ခံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို။ အာယူဟန-လက္ခဏေန၊ အားထုတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သမုဒယေန၊ သမုဒယ-သစ္စာသည်။ အာယူဟိတံ-ပိဏ္ဍံဝသေန နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ပေါင်းစုသောအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်၏။ (ယံကိဉ္စိ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နာမ၊ သပ္ပံ တံ သမုဒိတမေဝ နိဗ္ဗတ္တ-တိတိ) သခ်ၢတ်၊ ပစ္စည်းတပါးတို့နှင့်တကွ အညီအညွတ်ရောက်၍ ပြုပြင်အပ်၏။ ရာသိကတံ၊ အစုပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သမုဒယသည် အပေါင်းအစုအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ဒုက္ခသစ္စဿ၊ ၏။ သော သခ်ၢတဌော၊ ထိုသခ်ၢတသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂသစ္စာသည်။ ကိလေသ-သန္တာပဟာရော၊ ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်ရှားတတ်သည် ဖြစ်၍။ သုသီတလော၊ (မိမိသည်လည်း ကိလေသာဟူသော ပူလောင်ခြင်း ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) အလွန်အေးချမ်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁-ပါဠိတော်၌ အသီးအသီးအာရုံပြုသောအားဖြင့်လည်း သစ္စာဏ်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိအားဖြင့်လည်း သစ္စာဏ်ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုကြောင့် သဘာဝအားဖြင့်ရင်း သမုဒယစသော သစ္စာတပါးကိုမြင်သောအားဖြင့်ရင်း သစ္စာလေးပါးတို့၏ တဆယ့်ခြောက်ပါး သော အာကာရတို့သည် ထင်စွာဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကို သိအပ်၏ဟု တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေ ဉာဏ-စသောပါဠိဖြင့် ပြသတည်း။ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိအားဖြင့်ပြခြင်းသည် အာဝိ-ဘာဝအားဖြင့် ပြခြင်းနှင့်တူသည်သာတည်းဟု ထိုကိစ္စနိပ္ဖတ္တိအားဖြင့် ပြခြင်းကိုမသုံးသပ်မူ၍ သစ္စန္တရဒဿနကိုသာပြလိုသည်ဖြစ်၍ တတ္ထ ယဒါ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ အသ-ဒုက္ခသစ္စာ၊ ၏။ သန္တာ-ပဋ္ဌော၊ သန္တာပသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ (ကိမိ၀၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။) အာယသ္မတော နန္ဒသ၊ ညီတော်အရှင်နန္ဒာ[1]။ အစ္ဆရာဒဿနေန၊ နတ်သွေးကိုမြင်သဖြင့်။ သုန္ဒရိယာ၊ သုန္ဒရီမည်သော မင်းသွေး၏။ (ဇနပဒကလ္ယာဏီ,သုန္ဒရီဟူသောအမည်ကိုရသော နှမတော်တည်း) အနဘိရူပဘာဝေါ၊ အဆင်းမလှမြောက်မအို့သို့ အရုပ်ဆိုးသည်၏အဖြစ်သည်။ အာဝိဘာဝတိ ဝိယ၊ ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဝိပရိဏာမဓမ္မသ၊ မဖောက်မပြန် မပျက်မစီးမြဲသော သဘောရှိသော။ နိရောဓသ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်။ အသ-ဒုက္ခသစ္စာ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဖောက်ပြန်စေအပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဧवं၊ သို့ နိရောဓကိုမြင်သဖြင့် ဝိပရိဏာမဋ္ဌ၏ထင်ခြင်းသည်။ ဘေ့ဆ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာ၌။ ဝတ္ထုမ-ဓမ၀၊ ဆိုစရာပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပဋ္ဌိပက္ခတော အာဝိဘာဝနာကာရသ သုခသိဒ္ဓိတော-ဟိတ်)

တထာ၊ ပါး။ သဘာ၀တော၊ အားဖြင့်။ အာယူဟနလက္ခဏသ၊ အာယူဟနလက္ခဏာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သမုဒယသ၊ ၏။ ဒုက္ခ-ဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ နိဒါနဋ္ဌော၊ နိဒါနသဘောသည်။ (ဣဒံ၊ ဤသမုဒယသစ္စာသည်။ အသ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို။ နိဒဒါတိ၊ နှင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။) အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ ကိမိ၀၊ ကား။ အသပ္ပါယ-ဘောဇနတော၊ မလျော်ကပ်သောဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဗျာဓိဒဿနေန၊ ဖြစ်သောအနာကိုမြင်သဖြင့်။ ဘောဇနသ၊ ဘောဇဉ်၏။ ဗျာဓိနိဒါနဘာ၀ေါ၊ အနာ၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ အာဝိဘာ၀တိ ဝိယ၊ သို့တည်း။ ဝိသံယောဂဘူတသ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲ၌ယှဉ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိရောဓသ၊ ကို။ ဒဿနေန၊ မြင်ခြင်းဖြင့်။ (သမုဒယသ၊ ၏။) သံယောဂဋ္ဌော၊ ကိလေသာဒုက္ခတို့နှင့် ယှဉ်တွဲခြင်းသဘောသည်။ (အာဝိဘာ၀တိ၊ ၏။) နိယျာနဘူတသ၊ ထွက်မြောက်တတ် ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂသ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဒဿနေန စ၊ မြင်သဖြင့်ကား။

၁-ဥဒ္ဒေသဒဿနဖြင့် ဥဒ္ဒေသမှတပါးသော အနုဒ္ဒေသဒ၏အဖြာ၀်သည် ထင်ရှားသကဲ့သို့ဟု ပြလို၍ အာယသ္မတော-စသည်ကိုမိန့်သော်။

(သမုဒယသစ္စာ၊ ၏။) ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ သံသရာနှောင်အိမ်၌ သွတ်သွင်း၍ နှိပ်စက် တားမြစ်ခြင်း သဘောသည်။ (အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တထာ၊ ပါး။ နိဿရဏလက္ခဏာယပိ၊ နိဿရဏလက္ခဏာ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ နိရောဓသာ၊ သစ္စာ၏။ (ဝိဝေကဋ္ဌော - စသည်၌စပ်) အဝိဝေကဘူတာသာ၊ (ကိလေသာဟူသော အပေါင်းအဖော်နှင့် ပေါင်းဖော်ယှဉ်တွဲခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်)မဆိတ်မည့်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမုဒယာသာ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ဥပမိ လေးပါးမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ အသင်္ခတဋ္ဌော၊ အသင်္ခတ သဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ (အဘယ်သို့နည်း? ဟု။ ကား ဣမိနာ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤယောဂီသည်။ အနမ-တဂ္ဂသံသာရေ၊ အစမထင် သံသရာ၌။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ နှ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ မမြင်စဘူး။ စ။ ဆက်၊ သောပိ၊ ထိုသံသရာ၌ မမြင်စဘူးသော အရိယမဂ်ကိုလည်း။ သပ္ပစ္စယတ္တာ၊ သပ္ပစ္စယဓမ္မ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ံတောယေဝ၊ သခ်ံတသာလျှင်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပစ္စယဓမ္မာသာ၊ အပ္ပစ္စယ ဓမ္မဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာ၏။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊ အသင်္ခတအဖြစ်သည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ပါဂဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ပန၊ ပါး။ ဒုက္ခ-ဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်သဖြင့်။ အသာ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ၏။ အမတော၊ အမတသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒုက္ခံ၊ သစ္စာသည်။ (မရဏဓမ္မတော၊ ပျက်စီးခြင်း သေခြင်းသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိသံ၊ အဆိပ်နှင့်တူ၏။ (တသ၊ ထိုအဆိပ်

၁-သဗ္ဗသခ်ါရဝိဝိတ္တတာ။ပ။ ပါဂဋော ဟောတိ။ ဋီကာ။ သဗ္ဗသခ်ါရဝိဝိတ္တတာ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊ အသင်္ခတအဖြစ်မည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ (သုပါဂဋော ဟောတိ-ဌ်စပ်) ဧဝံ အစ္ဆရိယဘူတတသဘာဝေါပိ၊ ဤသို့ အစမထင် သံသရာ၌ မမြင်စဘူးစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အံ့ဖွယ်သဲ့ မဖြစ်ဘူးမြဲသဘော ဖြစ်သော်လည်း။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သခ်ံတော ဧဝ၊ သခ်ံတမည်သည်သာတည်း။ စ၊ အထူး။ အယမေဝ ဧကော၊ ဤနိရောဓသစ္စာ တခုသည်သာလျှင်။ အသခ်ံတော၊ အသခ်ံတတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိရောဓသ၊ ၏။ အသင်္ခတဘာဝေါ၊ အသင်္ခတအဖြစ်သည်။ သုပါ-ဂဋော၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၎င်းနှက်။ (ပြည်)

သဖွယ်ဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ၏။ အဂဒဘူတံ၊ ဆေးသဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော) နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အမတံ၊ သေခြင်း ပျက်စီးခြင်းကင်း၏၊ ဝါ၊ သေခြင်း ပျက်စီးခြင်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကြောင်း ကောင်းသော အမြိုက်ဆေးသဖွယ် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။)

တထာ၊ ပါး။ နိယျာနလက္ခဏသာပိ၊ နိယျာနလက္ခဏာ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ (ဟေတုဋ္ဌော အာဝိဘာဝတိ-စသည် ၌စပ်) သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်သဖြင့်။ (မဂ္ဂေါတိ၊ မဂ်ဟူ၍။ သမ္ဘာဝေတဗ္ဗတံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္ထော၊ ရောက်သော။ သုခုမသန္တာနဝေန၊ သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ ထင်သော။ နိကန္တိဘူတောပိ၊ နိကန္တိပင် ဖြစ်သော်လည်း။) အယံ သမုဒယော၊ ဤသမုဒယသစ္စာသည်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္ထိယာ၊ ရောက်ခြင်း၏။ နိ ဟေတု၊ အကြောင်းမဟုတ်။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤအရိယမဂ်သည်သာလျှင်။ (နိဗ္ဗာနဿ၊ သို့။ ပတ္ထိယာ၊ ၏။) ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။) ဟေတုဋ္ဌော၊ ဟေတုသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ နိရောဓ-ဒဿနေန၊ အလွန်လျှင် သိမ်မွေ့နက်နဲစွာသော နိရောဓသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ ဒဿနဋ္ဌော၊ ဒဿနသဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) ပရမသုခုမာနိ၊ အလွန် သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ပဿတော၊ မြင်သောသူအား။ မေ၊ ၏။ စက္ခုံ၊ သည်။ ဝိပ္ပသန္နံ ဝတ၊ အလွန် ကြည်စ-
(၅) တကား။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၃၄] စက္ခုဿ၊ ၏။ ဝိပ္ပသန္နဘာဝေါ၊ အလွန် ကြည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာဝိဘာဝတိ ဝိယ၊ သို့တည်း။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ (အလွန်လျှင် ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် ပြန့်ပြောပေါများ ထူထပ်သော အဖြစ်ရှိသော) ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်။ (တပ္ပဋိပက္ခတော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။) အာဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အကြီး အမှူး၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ အာဝိဘာဝတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) အနေကရောဂါတုရကပဏ္ဍနဒဿနေန၊ မျိုးစုံသော ရောဂါ တို့ဖြင့် ကျင်နာသော အထီးကျန်သော လူဆင်းရဲကိုမြင်သဖြင့်။ ဣဿရ-ဇနဿ၊ စည်းစိမ်ခြေရုံ စံစံပယ်ပယ် လူဝယ်အစိုးရသောမင်း၏။ ဥဋ္ဌာရ-ဘာဝေါ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အာဝိဘာဝတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။

ဣတိ-ဝေါ၊ သို့။ ဣတ္ထ၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ သလက္ခဏဝသေန၊ မိမိ လက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကေကဿ၊ လက်ဦး တခုတခုသော သဘော၏ ၎င်း။ (ပိဋဋန အာယူဟန နိဿရဏ နိယျာနဋ္ဌတို့ကိုရည်၍ ဆိုသည်) အညသစ္စဒဿနဝသေန၊ သမုဒယအစရှိသော သစ္စာတပါးကို မြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတရေသံ၊ လက်ဦးတခုမှတပါးကုန်သော။ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ စ၊ သခ်ိတဋ္ဌ စသော သုံးပါးသုံးပါးသော သဘောတို့၏ဌာန်း။ အာဝိဘာဝ-တော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော သစ္စာ၏။ စတ္တာရော စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ သဘောလက္ခဏာ အာကာရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ မူအပ်ကုန်၏။ (အတ္ထ လက္ခဏာ အာကာရကား ဤ၌ပရိယာယ်) ပန၊ ဆက်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ သဗ္ဗေ စ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ အတ္ထာ၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ချက် သော သဘောလက္ခဏာ အာကာရတို့သည်။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခစသည်တို့၌။ စတုကိစ္စေန၊ လေးကိစ္စထင်သော။ ဧကေနေဝ ဉာဏေန၊ တခုသောမဂ်ဉာဏ် ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိဝေဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ ယေ-ဝါဒိနော၊ အကြင်ဝိတဏ္ဍဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နာနာဘိသမယံ၊ လေးပါးကုန်သော သစ္စာတို့ကို အထူး ထူးသောဓဏ၌ အထူးထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝိတဏ္ဍဝါဒီဆရာတို့၏။ ဥတ္တရံ၊ အဖြေကို။ အာဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ကထာဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း ၁။

၁-ပဌမံ သကလက္ခဏမေကပဒံ၊ ဒုတိယာဒိပဒဿ နိဒဿနတော။ သမန္တိ ဒုက္ခံမာ သမဒ္ဒ သန္တိ၊ ဝိဘာဝေ ကမတော ပဌမေန ဝိနာ။ (သခ်ေပဝဏ္ဏနာဋ္ဌိကာ သမ္ဘုဏ်းပိုင်း သမ္ဘသင်္ဂဟအဖွင့်) ဒုတိယာဒိပဒဿာတိ ဒုတိယာဒိပဒံ အဿာတိ ဆေဒေါ။ ။အဿ-စတုသစ္စဿ၊ ဤဒုက္ခသမုဒယနိရောဓမဂ္ဂမည်သော လေးသစ္စာ၏။ ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာသော။ ဧကပဒံ၊ ပိဋဋနဋ္ဌအာယူဟနဋ္ဌနိဿရဏဋ္ဌ နိယျာနဋ္ဌဟူသော တခုတခုသော သဘောအစုသည်။ သကလက္ခဏံ၊ မိမိမိမိဥစ္စာရင်းဖြစ်သော သဘောလက္ခဏာ အာကာရတည်း။ ပဌမေန၊ လက်ဦး စွာသော အစနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သမန္တိ၊ သမုဒယ မဂ္ဂ နိရောဓသစ္စာတို့ကို။ နိဒဿနတော၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊ ဒုတိယအစရှိသော သခ်ိတဋ္ဌ သန္တာပဋ္ဌ ဝိပရိဏာမဋ္ဌဟူသော အစုကို။ ကမတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဝိဘာဝေ၊ ပေါ်ရှင်းရာ၏။ ဒုက္ခံမာ၊ ဒုက္ခ နိရောဓ မဂ္ဂ-သစ္စာတို့ကို။ နိဒဿနတော၊ ကြောင့်။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊ ဒုတိယအစရှိသော နိဒါနဋ္ဌ သံယောဇဋ္ဌ ပလိဗောဓဋ္ဌဟူသောအစုကို။ ကမတော၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝေ၊ ၏။ သမဒ္ဒ၊ သမုဒယ မဂ္ဂ ဒုက္ခ-

ပရိညာဒိပ္ပဘေဒကထာ

၈၄၄။ ဣဒါနိ၊ ဒ္ဒ။ ပရိညာဒီနိ၊ ပရိညာဉ်ကိစ္စ အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ကိစ္စာနိ၊ အကြင်သို့သဘော ရှိကုန်သော ထိုကိစ္စတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထိုလေးပါးသော ကိစ္စတို့တွင်။

ပရိညာ၊ ပရိညာသည်။ တိဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပဟာနမ္ပိ၊ ပဟာန်သည်လည်း။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သစ္ဆိကိရိယာပိ၊ သစ္ဆိကိရိယာသည်လည်း။ တိဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာကိုကား။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့ဟူ၍။ အာဘိမတာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှုသိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပရိညာဉ် စသည်တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဉာတမ္ဘော၊ ၏။ (အရိယာဂါထာ)

၈၄၅။ တိဝိဓာ ဟောတိ ပရိညာတိ၊ ကား။ ဉာတပရိညာ၊ ၎င်း။ တီရဏပရိညာ၊ ၎င်း။ ပဟာနပရိညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိညာ၊ သည်။ တိဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အာဘိညာပညာ၊ အာဘိညာဉ်ပညာသည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ၊ အကျဉ်းပြပြီး၍။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့သည်။ အာဘိညာ-တာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုတရားတို့သည်။ ဉာတာ၊ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သခ်ေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အဘိညေယ္ယံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ သဗ္ဗံ၊ အဘယ်အလုံးစုံကို။ အဘိညေယ္ယံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုံ၊ ကို။ အဘိညေယ္ယံ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့် ၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပရိညာဉ်သည်။ ဉာတပရိညာ နာမ၊

သစ္စာတို့ကို။ နိဒဿနတော၊ ကြောင့်။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊ ဒုတိယအစရှိသော ဝိဝေကဌ အသင်္ခတဌ အမတဌဟူသောအစုကို။ ကမတော၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇေ၊ ရာ၏။ သနိဒ္ဒ၊ သမုဒယ နိရောဓ ဒုက္ခ သစ္စာတို့ကို။ နိဒဿနတော၊ ကြောင့်။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊ ဒုတိယအစရှိသော ဟေတုဌ ဒဿနဌ အာဓိပတေယျဌဟူသောအစုကို။ ကမတော၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇေ၊ ရာ၏။ (ပြည်)

မည်၏။ (သုတမယာယ စိန္တာမယာယ ဧကစ္စဘာဝနာမယာယ ၀ အာဘိဝိသိဋ္ဌာယ ပညာယ ဉာတာ အာဘိညာတာ။ ပြု) တဿာ၊ ထိုဉာတပရိညာဉ်၏။ သပ္ပစ္စယနာမရူပါဘိဇာနနာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ သော နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ရှေးရှုမျက်မှောက်သိခြင်းသည်။ အာဝေဏိကာ၊ (တပါးသော ပရိညာဉ်တို့၏ အရာမဟုတ်သောကြောင့်) အသီးဖြစ်သော။ ဘူမိ၊ အရာတည်း။

၇၄၆။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပရိညာပညာ တီရဏဋ္ဌေန ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိသိတ္ဘာ၊ အကျဉ်းပြပြီး၍။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြားမှ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တီရိတာ၊ စုံစမ်းအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သခန်ပတောဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပရိညာဉ်သည်။ တီရဏပရိညာ နာမ၊ မည်၏။ ကလာပသမ္မသနတော၊ ကလာပ်အားဖြင့် သုံးသပ်သည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စဟူ၍ရင်း။ ဒုက္ခံ၊ ၍ရင်း။ အနတ္တာတိ၊ ၍ရင်း။ တီရဏဝသေန၊ စုံစမ်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ တဿာ၊ ထိုတီရဏပရိညာဉ်၏။ ယာဝ အနုလောမာ၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်သည် တိုင်အောင်။ အာဝေဏိကာ၊ အသီးသော။ ဘူမိ၊ အရာမည်၏[1]။

၇၄၇။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဟာနပရိညာ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိသိတ္ဘာ၊ ၍။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့သည်။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုပယ်အပ်သောတရားတို့သည်။ ပရိစ္စတ္တာ၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့် ။[ခ၄၅] ဝုတ္တာ၊ သော။ အနိစ္စာ-

---

၁-အနုလောမဉာဏ်သည်လည်း အနိစ္စစသောအားဖြင့်သာ သခ်ါရတို့ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သေး၏။ ပဋိသခ်ါနုပဿနာဉာဏ်စသည်တို့ကား ပဂေဝတည်း။ ထိုကြောင့် ယာဝ-အနုလောမာ အာဝေဏိကာ ဘူမိ-မိန့်သတည်း။ ဤတီရဏပရိညာဉ်ဘုံ၌ ဉာတပဟာနပရိညာဉ်တို့သည်လည်း ရအပ်သောအရာရှိကုန်သည်မဟုတ်လောဟူမူ? သို့သော်လည်း ထိုဘုံ၌ တီရဏပရိညာဉ်သည် သာတိသယ ကိစ္စကိုပြုသကဲ့သို့ ထို့အတူ တပါးသောပရိညာဉ်တို့သည် မပြုကုန်ရကား အာဝေဏိက-သဒ္ဒါကို ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

နုပဿနာယ နိစ္စသညံ ပဇဟတိဘိအာဒီနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သောပရိညာဉ်သည်။ ပဟာနပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာဉ် မည်၏။ တသာ၊ ထိုပဟာနပရိညာဉ်၏။ ဘင်္ဂါနုပဿနတော၊ ဘင်္ဂါနု-ပဿနာဉာဏ်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝမဂ္ဂဉာဏာ၊ မဂ်ဉာဏ်တိုင်အောင်။ ဘူမိ၊ အရာမည်၏[1]။ ဣဒ၊ ဤအတိသမယကာလ၌ ကိစ္စကို စိစစ်ရာ၌။ အယံ၊ ဤပဟာနပရိညာဉ်ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်၏။ (သေသပရိညာနှံ၊ ပဟာနမှကြွင်းသော ပရိညာဉ်တို့၏။ တဒတ္ထတ္တာ၊ ထိုပဟာနပရိညာဉ် ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။)

၀၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာတတီရဏပရိညာယောပိ၊ ဉာတ-ပရိညာဉ် တီရဏပရိညာဉ်တို့သည်လည်း။ တဒတ္ထာယေဝ၊ ထိုပဟာန ပရိညာဉ်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာတည်း၊ ၀၊ ထိုကိလေသာကို ပယ်ခြင်းဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာတည်း၊ ၀၊ မဂ်ဟူသောအကျိုး ရှိကုန်သည်သာတည်း။ (ဉာတတီရဏပရိညာ ဟိ ယာဝဒေ၀ မဂ္ဂါဓိဂမတ္ထာ-ယ ပ၀တ္တာ။ ဋီကာ) စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ ဓမ္မေ၊ အကြင် တရားတို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိယမတော၊ မြဲသော အားဖြင့်ရင်း။ ဉာတာ စေ၀၊ သိအပ်ကုန်သည်ရင်း။ တီရိတာ စ၊ စုံစမ်းအပ် ကုန်သည်ရင်း၊ ၀၊ ကူးခပ်အပ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိညတ္တယမ္ပိ၊ ပရိညာဉ်သုံးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤပရိယာယ်အားဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏[2]။

ဂ၄ဂ။ တထာ ပဟာနမ္ပိတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ခဲ့ဒဲ့။ ပဟာနမ္ပိ၊ ပဟာန် သည်လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံ၊ ၎င်း။ တဒင်္ဂပဟာနံ၊ ၎င်း။ သမုစ္ဆေဒ-

---

၁-မုချအားဖြင့် မဂ်ဉာဏ်သည် ပဟာနပရိညာဉ်မည်ရကား ယာ၀မဂ္ဂဉာဏာ ဘူမိ-ဟုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဉာတတီရိတဘာ၀တို့နှင့်ကင်း၍ ပဟာန်၏မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ပဟာန်ပြီးကလည်း ဉာတတီရဏပြီးခြင်းကြောင့်၎င်း နိယမတော ဉာတာ စေ၀ တီရိတာ စ ဟောန္တိ-မိန့်သော်။ ထိုစကားသင့်၏။ မဂ်ဉာဏ်သည် ဒုက္ခဒ္ဓိပရိညာဘိသမယအစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဒုက္ခ၏သဘာ၀လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍သိသကဲ့သို့ သာမညလက္ခဏာကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိ၏ဟုဆိုသင့်၏။ ထိုသဘာ၀လက္ခဏာသာမညလက္ခဏာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ပရိညတ္တယမ္ပိ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

ပဟာနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိညာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တိဝိဓမေဝ၊ သည်သာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ သသေဝါလေ၊ မှော် ရှိသော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပက္ခိတ္တေန၊ ပစ်ချအပ်သော။ ဃဋေန၊ အိုးဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သေဝါလဿ၊ မှော်၏။ ဝိက္ခမ္ဘနံ ဝိယ၊ ကွာခြင်း ရှဲခြင်း ကဲ့သို့။ တေန တေန လောကိယသမာဓိနာ၊ ထိုထိုလောကီ သမာဓိဖြင့်။ နိဝရဏာဒီနံ၊ နိဝရဏအစရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ နိဝရဏ ဝိတက် ဝိစာရ အစရှိ ကုန်သော။ ပစ္စနီကဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောတရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ယံ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ အကြင်ကွာခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ခွါခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံ နာမ၊ မည်၏[2]။ ပါဠိယံ ပန၊ ဌာ်ကား။ ပဌမံ စျာနံ။ ပဌမစျာန်ကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနံ၊ နိဝရဏတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနဋ္ဌေ၊ ခွါခြင်းဟူသော ပဟာန် သည်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဝရဏာနညေဝ၊ နိဝရဏတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ-ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ (အယံ၊ ဤသူသည်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဒေါသမနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိ၏။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းပြီးသော ထိနမိဒ္ဓရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရေသမ္ပိ၊ သူတပါးတို့ အားလည်း။) ပါကဋဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သဒ္ဒေါ၊ ၏။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ စျာနဿ၊ စျာန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ၊ ရှေးအဖို့၌ဌင်း။ ပစ္ဆာဘာဂေပိ၊ နောက်အဖို့ ၌ဌင်း။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိ အဗ္ဗောတ္ထရန္တိ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။ ဝိတက္ကာဒယော၊ ဝိတက် ဝိစာရ ပီတိ သုခ ရှုပသညာ စသည်တို့သည်။ အပ္ပိတက္ခဏေယေဝ၊ ဒုတိယစျာန် တတိယ စျာန် စတုတ္ထစျာန် စသည်ကို ဝင်စားသောခဏ၌သာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ခွါခြင်း သည်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှား၏။

၁-ပရိညာ ဝိယ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြသတည်း။ ပိုင်းခြားသိအပ်သည်၏အဖြစ် ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသည်ကားမဟုတ်၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၏ပရိညာကိစ္စမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

၂-ကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့သည် အကြင်အခြင်းဖြင့်စိတ်ကို ထိုးကျင့်နှိပ်စက်၍မတည်ကုန်၊ ထိုအခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်နှိပ်စက်ခြင်းကိုမြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းကိုပြုခြင်းသည် ဝိက္ခမ္ဘနမည် ရကား ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ ပဟာနံ ဝိက္ခံဘနပဟာနံ-ပြု။ (ပြည်)

၈၄၉။ ပန၊ ပါး။ ရတ္တိဘာဝေ၊ ညဉ့်အဖို့၌။ သမုဒ္ဒလိတေန၊ ထွန်းညှိ အပ်သော။ ပဒီပေန၊ ဆီမီးဖြင့်။ အန္ဓကာရဿ၊ အမိုက်မှောင်၏။ ပဟာနံ ဝိယ၊ ပျောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၏။ အဝယဝဘူတေန၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တေန တေန ဉာဏေန်၊ ထိုထို ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းဖြင့်။ ပဋိပက္ခဝသေနေဝ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ တဿ တဿ ပဟာတဗ္ဗမမ္မဿ၊ ထိုထို ပဟာတဗ္ဗဖြစ်သော တရား၏၊ ဝါ၊ ကို။ ယံ ပဟာနံ၊ အကြင် ပျောက်ကင်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ-ပဟာနံ၊ သည်။ တဒင်္ဂပဟာနံ နာမ၊ မည်၏[1]။ သေယျထိဒံ၊ ထိုဉာဏ်၏ ပယ်ခြင်းကိစ္စဟူသည် အဘယ်နည်း။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန၊ နာမ်ရူပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို[2]။ ယံ ပဟာနံ၊ အကြင်ပယ်ခြင်းသည် ၎င်း။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန၊ နာမ်ရူပ်တို့၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်။ အဟေတုဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိယာ စေဝ၊ အကြောင်းမရှိဟူသော အဟေတုက-ဒိဋ္ဌိ, ဗြဟ္မာဗိဿနိုးအကြောင်းရှိ၏ဟု ယူသော ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိကိုရင်း။ ကခ်ါမလဿ စ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသောဝတ္ထုရှိသော ရှစ်ပါးသောဝတ္ထု ရှိသော ယုံမှားကခ်ါဟူသော အညစ်အကြေးကိုရင်း။ ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။ ကာလာပသမ္မသနေန၊ (တဆယ့်တပါးသော အရာတို့၌တည်၍

၁-ပဒီပေန အန္ဓကာရဿ-ဟူသော ဤစကားကို ပဋိပက္ခအားဖြင့် ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်သတည်း။ ပဋိပက္ခော ဟိ ပဒီပေါ အန္ဓကာရဿ၊ ဃဋ္ဋပ္ပဟာရော ပန သေဝါလဿ နု ပဋိပက္ခော။ ကေဝလံ ပဝတ္တိနိဝါရဏမတ္တမေဝ ကရောတိတိ၊ တေန အာသတိပိ ဥဇုဝိပစ္စနီကတာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ ဝိတက္ကာဒီနံ ဝိက္ခမ္ဘနဿ တန္ဒီဒဿနံ သုဋ္ဌုတရံ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန-ဆိုသောကြောင့် ဝိပဿနာဖြင့်သာလျှင် တဒင်္ဂ-ပဟာန် ဖြစ်သလော?ကြောင့် ဤဝိပဿနာအရာသို့ရောက်သော တဒင်္ဂပဟာန်ကို ပြခြင်းငှါ ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေနာတိ ဣဒံ ဣဓာဓိကတာတဒင်္ဂပ္ပဟာနဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သီလဝိသောဓနာဒီနာပိတိ တဒင်္ဂပဟာနံ ဟောတိယေဝါတိ-မိန့်သော်။ ဌီကာ။ ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန-ဟူသော စကားကို ဤဝိပဿနာအရာသို့ရောက်သော တဒင်္ဂပဟာန်ကို ပြခြင်းငှါသာ ဆိုအပ်၏၊ သီလဝိသောဓန-စသည်ဖြင့်လည်း တဒင်္ဂပဟာန် ဖြစ်သည်သာတည်း ဟူလို။ တဿာ ဝိပဿနာယ အင်္ဂါ တဒင်္ဂါ၊ တဒင်္ဂေန တဒင်္ဂဿ ပဟာနံ တဒင်္ဂပဟာနံ။ (ပြည်)

၂-သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနော ကာယော သက္ကာယော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာပဉ္စကရသတည်း။ သက္ကာယေ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကာယေ ဝါ ခန္ဓပဉ္စကေ ဒိဋ္ဌိ ကာယဒိဋ္ဌိ သတိ သံဝိဇ္ဇမာနာ ကာယဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-ပြီ။ ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတိ-အစရှိသော နည်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ရသတည်း။ (ပြည်)

ခန္ဓာတို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသောအားဖြင့် သုံးသပ်သော)ကလာပသမ္မသန ဉာဏ်ဖြင့်။ အဟံ၊ ငါ။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မဟ-ဂါဟဿ၊ အပေါင်းကို စွဲလမ်းခြင်းကို။ ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဝဝတ္ထာနေန၊ မဂ်ဟုတ်သည် မဂ်မဟုတ်သည်ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းဖြင့်။ အမဂ္ဂေ၊ မဂ်မဟုတ်သည်၌။ မဂ္ဂသညာယ၊ မဂ်ဟုဖြစ်သော သညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဥဒယဒဿနေန၊ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို မြော်သဖြင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဘယတု-ပဋ္ဌာနေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ဖြင့်။ သဘယေ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောရှိသော တေဘူမကတရားအပေါင်း၌။ အဘယသညာယ၊ ကြောက်အပ်သော သဘောမရှိဟု ဖြစ်သောသညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) အာဒီနဝဒဿနေန၊ အပြစ်ကို မြင်တတ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ အဿာဒ-သညာယ၊ ရူပကွန္ဓာ၌ သာယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေန၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိရတိသညာယ၊ ဝဋ္ဋ၌ အလွန်မွေ့လျော်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) မုဉ္စိတုကမ္မတာယ၊ မုဉ္စိတုကမ္မတာ ဉာဏ်ဖြင့်။ အမုဉ္စိတုကာမတာဝဿ၊ မလွတ်လိုသည်၏အဖြစ်ကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ပဋိသင်္ခါနေန၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ဖြင့်။ အပဋိ-သင်္ခါနဿ၊ ပဋိသင်္ခါ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောမောဟကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဥပေက္ခာယ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့်။ အနုပေက္ခနဿ၊ လျစ်လျူမရှု မငဲ့ကွက်ခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ·သည်ရင်း။) အနုလောမေန၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စပဋိလောမဂါဟဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုသိခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၌ နိစ္စစသောအားဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းကို။ ယံ ပဟာနံ၊ ဘည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ဝါ၊ ပန၊ တနည်းကား။ အဌာရသသု၊ ကုန်သော။ မဟာဝိပဿနာသု၊ တို့တွင်။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စဟုဖြစ်သော သညာကို။ ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသညာယ၊ သုခဟုဖြစ်သောသညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသညာယ၊ အတ္တသည် ပရမတ္တအားဖြင့် ရှိ၏ဟု ဖြစ်သော သညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နန္ဒိယာ၊ သပိတိကတဏှာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊

ရာဂ၏ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ ရာဂဿ၊ ကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) [၃၃၆] နိရောဓနုပဿနာယ၊ ရာဂချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ သမုဒယဿ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ ရာဂ၏စွန့်လွှတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ အာဒါနဿ၊ စွဲလမ်းခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ခယာနုပဿနာယ၊ ခယဟုအဖန်တလဲလဲရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ ဃနသညာယ၊ သန္တတိသမူဟကိစ္စ အာရုံတို့၏အစုမ်းအားဖြင့် တပေါင်းတခဲတည်းဟု ဖြစ်သောဃနသညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဝယာနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၏ ဘင်ခဏကို ရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ အာယူဟနဿ၊ ပြူပြင်ကြောင်း ဖြစ်သော စေတနာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ၊ ဇရာ-မရဏဟူသော နှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ ဓုဝသညာယ၊ မြဲမြံ ခိုင်ခံ့၏ဟု မှတ်သောသညာကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) အနိမိတ္တာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ နိစ္စစသော နိမိတ်ကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) အပ္ပဏိဟိတာ-နုပဿနာယ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဖြင့်။ ပဏိဓိယာ၊ သုခကိုတောင့်တခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) သုညတာနုပဿနာယ၊ အနတ္တာနုပဿနာဖြင့်။ အဘိနိဝေသဿ၊ အတ္တသည်ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏ဟု မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) အဓိပညာဝိမုတ္တိယာယ၊ လွန်ကဲသောပညာဟု ဆိုအပ်သော သဘာဝဝိမုတ္တိကိုရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်မရှိဒသာ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အနှစ်ရှိ၏ဟု ယူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘောအလျောက်၊ (၀၊) အကြင်အကြင်မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော သဘောဖြင့် သိတတ်မြင်တတ်သော သပ္ပစ္စယနာမရူပ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြင့်။ သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ၊ သံသယမိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏အစုမ်းဖြင့် တွေဝေခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) အာဒီနဝါနုပဿနာယ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ အပြစ်ကိုရှုသော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ အာလယာဘိနိဝေသဿ၊ သင်္ခတဓာတုတို့၌ ပုန်းအောင်းရာဟု ယူခြင်းတည်းဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ၀၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ ကပ်ငြိခြင်း

တည်းဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ပဋိသင်္ခါ-နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိသင်္ခါယ၊ ပဋိသင်္ခါ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မောဟကို။ (ယံ ပဟာနံ၊ သည်ရင်း။) ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ၊ ဝဋ္ဋကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် အနုလောမဉာဏ်ဟူသော ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဖြင့်။ သံဃယာဂါဘိနိဝေသယ၊ သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော သံယောဇဉ် အစရှိသော ကိလေသာလျှင်ဖြစ်သော အဘိ-နိဝေသကို။ ယံ ပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည် လည်း။ တဒင်္ဂပဟာနမေव၊ တဒင်္ဂပဟာန်မည်သည်သာတည်း။

၇၅၀။ တတ္ထ၊ ထိုတဆယ်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့တွင်။ အနိစ္စာ-နုပဿနာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့ဖြင့်။ နိစ္စသညာဒီနံ၊ တို့ကို။ ယထာ-ယံ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ ပဟာနံ၊ ကို[1]။ ဘင်္ဂါနုပဿနေ၊ ဌ။ ဝုတ္တမေव၊ (သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ·ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်) ဖွင့်အပ်ပြီးသည်သာတည်း။

ပန၊ မဖွင့်သေးသည်ကိုဆိုအံ့။ ခယာနုပဿနာတိ၊ ကား။ ဃန-ဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ သန္တတိသမူဟကိစ္စအာရုံတို့၏ အစုမ်းဖြင့်ဖြစ်သော တခဲနက်ကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်ခြင်းသဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဣတိ ဧवံ၊ သို့။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောကို။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန-ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဃနသညာယ၊ တခဲနက်ဟူ၍ မှတ်သောသညာကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝယာနုပဿနာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏာနုယေန၊ ဒိဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဥတောဝ၊ ဒိဋ္ဌ, အဒိဋ္ဌ အာရုံနှစ်ပါးတို့ကို။ ဧက-ဝဝတ္ထာနာ၊ ခဏဘင်ဟူသော တူသောသဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား ခြင်းရင်း။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်းဌ။ အဓိမုတ္တတာ၊ ညွှတ်ရှိုင်းသောအဖြစ် ရင်း။ (သော၊ ဤသည်ကား။) ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ၊ ပျက်ခြင်း လက္ခဏာကိုရှုသော ဝိပဿနာမည်၏။ ဣတိ ဧवံ၊ သို့။

ဝုတ္တာ၊ အောက်ဌဆိုအပ်ပြီးသော။ ပစ္စက္ခတော ဧव၊ မျက်မှောက် အားဖြင့်ရင်း။ အနုယတော စ၊ အလျော်ဆသောအားဖြင့်ရင်း။ သင်္ခါရာနံ၊

၁-ယထာ၊ ဖြင့်။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပယ်ပုံအခြင်းအရာကို-ဟု ဤသို့လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

တို့၏။ ဘင်္ဂ၊ ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ ရှု၍။ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော။ တသို့ညေ၀ နိရောဓေ၊ ထိုသုံးပါးသော အဓိပ္ပာယ်၌ တည်ကုန်သောသင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်း၌သာလျှင်။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ (ယာ ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။) တာယ-အဓိမုတ္တတာယ၊ ထို နိရောဓ၌ နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝယာနုပဿနာဖြင့်။ အာယူဟနဿ၊ ပြုပြင်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြောင်သင်္ခါရတရား၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အာယူဟေယျ၊ အားထုတ်ရာ၏။ တေ-ဓမ္မာ၊ ထိုသင်္ခါရတရား တို့သည်။ ဝေါ၊ သို့။ ဝယဓမ္မာတိ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏ဟု။ ပဿတော၊ ရှုသော။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာယူဟနေ၊ အားထုတ်ခြင်း၌။ နိ နမတိ၊ မညွတ်။

ဝိပရိဏာမာနုပဿနာတိ၊ ကား။ ရူပသတ္တကာဒိ၀သေန၊ ရူပသတ္တက စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တံ တံ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ထိုထိုပဋိသန္ဓေစုတိစသော အပိုင်းအခြားကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ အညထာ ပ၀တ္တိဒဿနံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကို ရှုခြင်းတည်း၊ ၀ါ၊ တပါးသောအ၀တ္ထာ အထူးအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုရှုခြင်းတည်း။ ၀ါ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော သင်္ခါရတရား၏။ ဇရာယ စေ၀၊ ဇရာဖြင့်ရင်း။ မရဏေန စ၊ မရဏဖြင့်ရင်း။ ဒ္ဒိဟိ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိပရိဏာမဒဿနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မြင်ခြင်းတည်း။ တာယ-ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဓ၀ဿညာယ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ဟုမှတ်မှားသောသညာကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနိမိတ္တာနုပဿနာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာ၀၊ အနိစ္စာနုပဿနာ ပင်တည်း။ တာယ-အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိစ္စနိမိတ္တဿ၊ နိစ္စနိမိတ်ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၀၊ နာပင်တည်း။ တာယ-ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခပဏိဓိသုခပတ္ထနာပဟာနံ၊ သုခဟူ၍ တောင့်တခြင်းကို ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-ဝယာနုပဿနာတိ၊ နာ-ဟူသည်ကား။ပ။ အဓိမုတ္တတာ၊ နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ တာယ-ဝယာနုပဿနာယ၊ နာဖြင့်-ဟုဤသို့လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

သုညတာနုပဿနာတိ၊ ကား။ အနတ္တာနုပဿနာ၀၊ နာပင်တည်း။ တာယ၊ ဖြင့်။ အတ္ထိ အတ္တာတိအာဘိနိ၀েသယ၊ အတ္တသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏ဟု မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၃၃၇] အဓိပညာ၀မ္မ၀ိပဿနာတိ၊ ကား။

အာရမ္မဏဋ္ဌ၊ ရူပ်စသောအာရုံကိုလည်း။ ပဋိသင်္ခါ၊ သိ၍။ ဘင်္ဂဋ္ဌ၊ ထိုရူပ်စသည်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်၏ ဘင်ကိုလည်း။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ သုညတော စ၊ သုညအားဖြင့်လည်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်း။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဓိပညာ၀မ္မ၀ိပဿနာ၊ အဓိပညာ၀မ္မ-၀ိပဿနာမည်၏။

ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ အောက်၌ဆိုအပ်ပြီးသော။ (ပ၀တ္တာ ၀ိပဿနာ-၌စပ်) ရူပါဒိအာရမ္မဏာ၊ ရူပ်အစရှိသော အာရုံကို။ ဇာနိတ္မာ၊ ၍။ တသ အာရမ္မဏသ စ၊ ထိုရူပ်စသောအာရုံ၏ရင်း။ တဒါရမ္မဏသ၊ ထိုရူပ်စသည်လျှင် အာရုံရှိသော၊ စိတ္တသ စ၊ ၏ရင်း။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သင်္ခါရာ၀၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကွဲ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ မရဏံ၊ ပျက်ခြင်းသေခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ အညော၊ သင်္ခါရမှ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တ၀ါသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ။ သို့။ ဘင်္ဂ၀သေန၊ ဘင်၏အစွမ်းဖြင့်။ သုညတံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တ၀ါမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ ပ၀တ္တာ၊ သော။ ယာ ၀ိပဿနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏ ။ သာ-၀ိပဿနာ၊ ကို။ အဓိပညာ စ၊ လွန်ကဲသော ပညာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမကဓမ္မတို့၌။ ၀ိပဿနာ စ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကဘ္ဘာ-ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အဓိပညာ-၀မ္မ၀ိပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တာယ-အဓိပညာ၀မ္မ၀ိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိစ္စသာရာဘာ၀သ စ၊ နိစ္စဟူသောအနှစ်သာရမရှိသည်၏ အဖြစ်၏ ၎င်း။ အတ္တသာရာဘာ၀သ စ၊ အတ္တဟူသောအနှစ်သာရမရှိသည်၏အဖြစ် ၏ဆုံး။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာရာဒါနာဘိနိ၀েသသ၊ အနှစ်မရှိသော ခန္ဓာ၀ါးပါးတို့၌ အနှစ်ရှိ၏ဟု

၁-ပ၀တ္တာ၊ သော။ ၀ိပဿနာ၊ နာတည်း- ဟု ဤသို့လည်းပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ယူခြင်းတည်းဟူသော မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ၊ ကား။ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းတည်း။ တေန-ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန၊ ဖြင့်။ အပံ၊ သည်။ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အခွန်၌။ အဟောသိ ံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီးလော။ ဣတိအာဒိ-ဝသေန စေဝ၊ ဤသို့အစရှိသော ယုံမှား၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဣဿရတော၊ ဗြဟ္မာဗိဿနိုးစသော အကြောင်းကြောင့်။ လောကော၊ လောကသည်။ သမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအာဒိဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသော မိစ္ဆာဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တာသု၊ သော။ သမ္ဘောဟာဘိနိဝေသသု၊ ယုံမှားမိစ္ဆာ-ဉာဏ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော တွေဝေခြင်းဟုဆိုအပ်သော အမှားနှလုံး-သွင်းခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာဒီနဝါနုပဿနာတိ၊ ကား။ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ဘယတုပဋ္ဌာန-ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌန်၊ သော။ သပ္ပဘဝါဒီသု၊ အလုံးစုံသော ဘဝ-ယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသတို့၌။ အာဒီနဝဒဿနဉာဏံ၊ အပြစ်ကိုရှုသော-ဉာဏ်တည်း။ တေန-အာဒီနဝဒဿနဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အလ္လီယိတပ္ပံ၊ ပုန်းအောင်းရာ စောင့်ရှောက်ရာဟု ကပ်ငြိတွယ်တာအပ်-သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဘဝယောနိစသည်သည်။ နဒိဿတိ၊ မထင်။ ဣတိ-တဿ၊ ကြောင့်။ အာလယာဘိနိဝေသသု၊ သင်္ခါရတို့၌ လေဟ-တာဏအဖြစ်ကိုယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော အာလယာဘိနိဝေသ ဘဝနိကန္တိ-ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာတိ၊ ကား။ မုဉ္စိတုကမ္ယတာ၊ ဘဝသုံးပါးမှလွတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၏။ ဥပါယကရဏံ၊ အကြောင်းကို ပြုတတ်-သော ပညာသည်။ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်မည်၏။ တေန-ပဋိသင်္ခါ-ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အပဋိသင်္ခါယ၊ ပဋိသင်္ခါ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မောဟကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာတိ၊ ကား။ သင်္ခါရူပေက္ခာ စေဝ၊ သင်္ခါရူပေက္ခာဉာဏ် သည်ရင်း။ အနုလောမဉ္စ၊ အနုလောမဉာဏ်သည်ရင်း။ (ယထာ၊ အကြင် သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ မုဉ္စိတုံ၊

လွတ်၍။ ဝိဝဋ်၊ ဝဋ်ကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ ပကွန္ဒတိ၊ ပြေးဝင်၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တေနတော၊ ကြောင့်။) ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုသခါရ-ပေကွာညာဏ်, အနုလောမညာဏ်ဖြစ်သောအခါ၌။ အသ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဤသကပေါ်ကေ၊ စဉ်းငယ်သွတ်သော။ ပဒုမပလာသေ၊ ပဒုမာကြာရွက်၌။ ဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ၊ ရေပေါက်ကဲ့သို့။ သဗ္ဗသ္မာ၊ အလုံးစုံသော။ သခါရဂတာ၊ သခါရတရားအပေါင်းမှ။ ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏။ ပတိကုဋ္ဌတိ၊ ရှုံ့၏။ ပတိဝဋ္ဋတိ၊ နစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ-ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သံယောဂါဘိနိဝေသဿ၊ သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော သံယောဇဉ်စသော ကိလေသာဟူသော အဘိနိဝေသကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမသံယောဂါဒိကဿ၊ ကာမသံယောဂအစရှိသော။ ကိလေသာဘိနိဝေသဿ၊ ကိလေသာဟူသော အဘိနိဝေသကို။ ကိလေသပ္ပဝတ္တိယာ၊ ကိလေသာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝေါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါဠိယမ္ပန၊ ဌာကား။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊ နိဗ္ဗေဓအဖို့ရှိသော။ သမာဓိံ၊ ဝိပဿနာသမာဓိကို။ ဘာဝယတော၊ ပွါးစေသော ယောဂီအား။ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဋ္ဌေ၊ ထိုဝိပဿနာ၏အစိတ်ဖြစ်သောညာဏ်ဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သခေါ်ပေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဂ၅၁။ ပန၊ ပါး။ အသနိဝိစက္ကာဘိဟတဿ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ရုက္ခဿ၊ ၏။ ပုန၊ ဖန်။ နု ပဝတ္တိ ယထာ၊ မဖြစ်ပြန်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မပေါ်မရောက်လာပြန်သကဲ့သို့။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂညာဏေန၊ အရိယမဂ်ညာဏ်ဖြင့်။ သံယောဇနာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပုန၊ ဖန်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပြန်ခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧवं-တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ယံ-ပဟာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ-ပဟာနံ၊ ဤတဖန်မဖြစ်သောအားဖြင့် ပယ်ခြင်းသည်။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်သမုစ္ဆေဒပဟာန်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ သမုစ္ဆေဒ။ ပ ။ တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ [လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ခယဂါမိမဂ္ဂံ၊ ကံကိလေသာတို့၏

(၀၁) အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သောအရိယမဂ်ကို။ [၃၃၈] ဘာဝယတော၊ အား။ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနဥ္စ၊ သမုဒ္ဓေဒပဟာန် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု တီသု ပဟာနေသု၊ ဤသုံးပါးသောပဟာန်တို့တွင်။ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအဘိသမယကိုဆိုရာကထာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ (နိပ္ပရိယာယအဖြစ်ကို စဲ့၍ ဧဝ-သဒ္ဒါကို ဆိုသတည်း) ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ တဿ ယောဂိ-နော၊ အား။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာန်၏ ရှေးအဖို့၌။ ဝိက္ခမ္ဘန-တဒင်္ဂပ္ပဟာနာနိပိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် တဒင်္ဂပဟာန်တို့သည်လည်း။ တဒတ္ထာ-နေဝ၊ ထိုသမုဒ္ဓေဒပဟာန်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေန ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာနာနံ မဂ္ဂသမ္ဘာရတံ အာဟ တေဟိ ဝိနာ အသိဒ္ဓေနတော၊ တနည်း) တဒတ္ထာနေဝ-မဂ္ဂတ္ထာနေဝ၊ မဂ်ဟူသော အကျိုးရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (အထ ဝါ တဒတ္ထာနေဝါတိ မဂ္ဂတ္ထာနေဝ၊ တေန တဒတ္ထတာယ တေသံ တံကိစ္စတံ ဒဿေတိ၊ တေနာဟ တသ္မာတိအာဒိ၊ ဋီကာ) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဟာနတ္ထယမ္ပိ၊ ပဟာန် သုံးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ပဋ္ဌိရာဇာနံ၊ ရန်သူမင်းကို။ ဝမိတ္ဝာ၊ သတ်၍။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်သို့။ ပတ္တေန၊ ရောက်သောမင်းသည်။ တတော၊ ထိုမင်းဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ဥ၌။ ယမ္ပိ၊ အကြင်အမှုကိုလည်း။ ကတံ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ (တံ၊ ထိုအမှုကို။) ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ ဤမည်သောအမှု, ဤမည်သောအမှုကိုလည်း။ ရညာ၊ သည်။ ကတန္တိယေဝ၊ ပြုအပ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဧဝမေဝ၊ ဤအတူ။ လောကိယဉာဏေန၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့်။ သာဓိတာနိပိ၊ ပြီးစေအပ်ကုန် သော်လည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂပ္ပဟာနာနိ၊ တို့ကို။ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တယာ၊ သော။ မဂ္ဂယာ၊ ၏။ ကိစ္စဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုတဒင်္ဂပဟာန် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် တို့၏။ တဒတ္ထတာယ စ၊ ထိုမဂ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ မဂ္ဂယာ၊ ၏။ တံသန္တတိပတိတတာယ စ၊ ထိုတဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနစိတ်အ စဉ်ဥကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။) (ဧဝမေဝ-စသည်ကား သေသ)

၇၅၂။ သစ္ဆိကိရိယာပိတိ၊ ကား။ လောကိယသစ္ဆိကိရိယာ၊ လောကီ၏ သစ္ဆိကိရိယာ-လောကီဖြစ်သော သစ္ဆိကိရိယာရင်း။ လောကုတ္တရသစ္ဆိ-

ကိရိယာ၊ လောကုတ္တရာ၏ သစ္စာကိရိယာ-လောကုတ္တရာဖြစ်သော သစ္စာ-ကိရိယာရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္နာပိ၊ ပြားသော်လည်း။ လောကုတ္တရာယ၊ ဖြစ်သော။ (သစ္စာကိရိယာယ၊ ၏။)ဒဿနဘာဝနာ-ဝသေန၊ ဒဿနဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘေဒတော၊ ပြားခြင်း ကြောင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဒုဝိဓာ-ရှိသည် ကား ပါဠိပျက်) တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော သစ္စာကိရိယာတို့တွင်။ ပဌမဿ စျာနဿ၊ ကို။ လာဘီ၊ သည်။ အမှိ၊ ပြီ။ ဝသီ၊ လေ့လာခြင်းရှိသည်။ အမှိ၊ ပြီ။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ မယာ၊ ဝါသည်။ သစ္စာကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာသော။ ပဌမစ္ဆာနာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဖဿနာ၊ တွေ့ခြင်းသည်။ လောကိယသစ္စာကိရိယာ နာမ၊ မည်၏။ ဖဿနာတိ၊ ကား။ အဓိဂန္ဓာ၊ ရပြီး၍။ ဣဒံ၊ ဤပဌမစျာန် စသည်ကို။ မယာ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ (အာရမ္မဏကရဏသင်္ခါတေန၊ အာရုံပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။) ဉာဏဖဿေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ခြင်းဖြင့်။ ဖုသနာ၊ တွေ့ခြင်းတည်း။ ဟိ-သစ္ဒေါ၊ ၏။ ဣမမေဝ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကိုလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဖဿနဒ္ဒေန၊ တွေ့ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်။ သစ္စာကိရိယာ၊ မျက်မှောက်ပြုတတ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ၊ ၍။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် အကြင်တရားတို့ကို။ သစ္စာကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဖဿိတာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သစ္စာကိရိယာ-နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

အပိ စ၊ နည်းတပါးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ အတ္ထာနော သန္ဓာနေ၊ မိမိသန္ဓာန်၌။ အနုပ္ပါဒေတ္ဝာပိ၊ စျာန် မဂ်ဖိုလ်တို့ကဲ့သို့ မဖြစ်စေ မူ၍လည်း။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အပရပ္ပစ္စယေန၊ သူတပါးကို ယုံကြည်ရခြင်းကင်းသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဉာတာ၊ သိအပ်ကုန်၏[1]။ တေ-ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သစ္စာကတာ၊ မျက်မှောက်

၁-ထိုသစ္စာကာတဗ္ဗဓမ္မတို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော သမ္မောဟကို ပယ်သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် ထိုသို့ဖုံးလွှမ်းတတ်သောမောဟကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရပြီး အဆုံးဌိတဖြစ်သော ဉာဏ်သည် သူတပါးကိုသာ ယုံကြည်ရခြင်း ကင်းရကား အပရပ္ပစ္စယ ဉာဏ်မည်သတည်း၊ သူတပါးကို ယုံကြည်၍သာ မမှတ်ရ၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်တတ်သောဉာဏ် ဟူလို။ (ပြည်)

ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့် သာလျှင်။ သမ္ဘံ ဘိက္ခဝေ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ သစ္ဆိကာတဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော တရားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သေး၏။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ ပဿန္တော၊ ပစ္စက္ခအားဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ၍။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ စက္ခုံ၊ ကို။ပ။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ အမတောဂဓံ၊ အမတဝဋ် အကျုံးဝင်သော၊ ဝါ၊ အမတဟူ၍ ဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ၍။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ (ဣတိ-ပိသည်) ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သစ္ဆိကတာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဖဿိတာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။)

ပန၊ လောကိသစ္ဆိကိရိယာမှတပါး လောကုတ္တရာသစ္ဆိကိရိယာကိုဆိုအံ့။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းသည်။ ဒဿနသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဒဿနမည်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းမည်၏။ သေသမဂ္ဂက္ခဏေသု၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှ ကြွင်းသော အထက်မဂ်ခဏတို့၌။ ဘာဝနာသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဘာဝနာမည်သော အထက်မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဒုဝိဓာပိ၊ ဒဿနဘာဝနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ သာ သစ္ဆိကိရိယာ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအဘိသမယကို ဆိုရာကထာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနဘာဝနာဝသေန၊ ဒဿနမဂ် ဘာဝနာမဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ ဣဓ သ ဉာဏဿ၊ ဤယထာဘူတကတဖြစ်သော လောကုတ္တရာဉာဏ်၏။ ကိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏[1]။

[၃၃၉] ဂ၅၃။ ပန၊ ပါး။ ဒ္ဝေ ဘာဝနာ အဘိမတာတိ၊ ကား။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာတို့ကို။ လောကိယဘာဝနာ၊ ၎င်း။ လောကုတ္တရ-

---

၁-ဒဿနဘာဝနာဝသေန-ဟူသောပါဠိဖြင့် မဂ်မဟုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းကိုနှစ်စေ၏။ နိဗ္ဗာနဿ-ဟူသော ဤပါဠိ ဖြင့်ကား မဂ်ဖိုလ်တို့၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို နှစ်စေ၏။ (ပြည်)

ဘာဝနာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ့ယျေ၀၊ နှစ်ပါးတို့ကိုသာလျှင်။ အဘိ-မတာ-အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ ထတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ လောကိ-ယာနံ၊ ကုန်သော။ သီလသမာဓိပညာနံ။ တို့ကို[1]။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေ-ခြင်းသည်၎င်း။ တာဟိ၊ ထို သီလသမာဓိပညာတို့ဖြင့်။ သန္တာနဝါသနဉ္စ၊ မိမိသန္တာန်ကို ထုံခြင်းသည်၎င်း။ လောကိယဘာဝနာ၊ မည်၏။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ သီလသမာဓိပညာနံ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ သည်၎င်း။ တာဟိ၊ ထိုလောကုတ္တရာ သီလသမာဓိပညာတို့ဖြင့်။ သန္တာန-ဝါသနဉ္စ၊ သန္တာန်ကိုထုံခြင်းသည်၎င်း။ လောကုတ္တရဘာဝနာ၊ မည်၏။ တာသု၊ ထိုလောကီလောကုတ္တရာ ဘာဝနာတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရဘာဝနာကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ (ဣတရာ၊ ကို။ နု အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်။ တဿာ၊ ထိုလောကုတ္တရာ-ဘာဝနာ၏။ သမ္ဘာရဘာဝတော၊ အဆောက်အဦသာ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။) ဟိ-သစ္ဆံ၊ ၏။ စတုဗိဓံပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဇေတံ ဉာဏံ၊ ဤအရိယမဂ်ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရာနံ၊ ကုန်သော။ သီလာဒီနံ၊ သမ္ဘာ-ဝါစာစသည် အပြားရှိကုန်သော သီလသမာဓိတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏[2]။ (ကထံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုသီလစသည်တို့အား။ သဟဇာတ-ပစ္စယာဒိတာယ၊ သဟဇာတပစ္စည်း စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။)တေဟိ (သမုစ္ဆိန္နနုပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိသမ္ဘန၀သေန ပ၀တ္တေဟိ လောကုတ္တရေဟိ သီလာဒီဟိ)၊ တို့ဖြင့်။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သန္တာနံ၊ မိမိသန္တာန်ကို။ ဝါသေတိ၊ ထုံစေ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရဘာဝနာ၀၊ သည်သာလျှင်။ အသ၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်၏။ ကိစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။

ပရိညာဒီနံ၊ ပရိညာဉ်အစရှိကုန်သော။ ယာနိ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အာဘိသမယကာလေ၊ အာဘိသမယကာလ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗာနိ၊

၁-ဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း သန္တာန်၌ ထုံခြင်းသည်၎င်း ဘာ၀နာမည်ရကား ထိုနှစ်ပါးစုံ ကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍ တတ္ထ လောကိယာနံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂- သီလာဒီနိ-၌ အာဒိ-ဖြင့်သမာဓိကိုယူ၊ ပညာကိုကားမယူလင့်။ နု ဟိ တံ တဒေ၀ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပါဒေါ ပန ဥပ္ပါဒေတိ။ တဒန္တေ၊ဂ၊ဘာ၀ါ သမ္ဘာသက်ပေါ့။ သော ဟိ ပညာဂ္ဂဟဏသင်္ခါတော တိ ဝဒန္တိ။ ဋီကာ။ အာစရိယ၀ါဒကိုပြသတည်း၊ မိမိ၀ါဒကို ပြပြန်လို၍ သီလာဒီနိတိ ၀ါ ဖလသီလာဒီနံပိ ဂဟဏန္တိ ပညာယပိ ဂဟဏံ ယုဇ္ဇတိယေ၀။ သဟဇာတ-ပစ္စယာဒိတာယာတိ ဧတ္ထ အာဒိသဒ္ဒေန အနန္တရပစ္စယာဒိတာယပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မိန့်သော်။ ဋီကာ။

ကုန်သော။ တာနိ စ၊ ထိုကိစ္စတို့ကိုလည်း။ ယထာသဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဇာနိ-တမ္ဘာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့စကားတရပ်အပြီးတည်း။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တ္တောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကား အစဉ်ဖြင့်။ သီလေ။ပ။ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတာယ၊ သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ပညာ ကိုပွါးစေခြင်း၏။ ဝိဓာနဒဿနတ္ထံ၊ အစီအရင်ကိုပြခြင်းငှါ။ (ဝိတ္ထာရဒဿနံ ရှိမူ အကျယ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ပေး) မူလဘူတာ ဒွေ ဝိသုဒ္ဓိယော။ပ။ ဘာဝေတမ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ။ တံ-ဝစနံ၊ သည်။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ခွဲအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဌီကာဌ် ကား ဝိဿဇ္ဇိတံ-ရှိ၏၊ ဖြေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေး) ကထံ ဘာဝေတမ္ဗာတိ၊ တမ္ဘာ-ဟူသော။ အယဉ္စ ပဠော၊ ဤ ပြဿနာသည် လည်း။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ဖြေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ အပြီးတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ
ဗာဝီသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၃-ပညာဘာဝနာနိသံသနိဗေဒသ (၃၄၀-၁၀)

အာနိသံသပကာသနာ

[၃၄၀] ဂ၅၄။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပညာဘာဝနာယ ကော အာနိသံ-သောတိ၊ ဟူ၍။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။ (မယံ၊ တို့သည်။) ဝဒါမ၊ အဖြေကိုဆိုကုန်အံ့။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အယံ ပညာဘာဝနာ နာမ၊ ဤပညာဘာဝနာ မည်သည်။ (သာဝကဗောဓိအာဒိဝိပုလော-ဒါတဂုဏာဝိသေသာဝဟတ္တာ၊ သာဝကဗောဓိ အစရှိသော ပြန့်ပြော ဖြူစင်သော အာနိသင်အထူးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အနေက-သတာနိသံသာ၊ အရာမကမျှားသော အာနိသင်ရှိ၏။ တသာ၊ ထိုပညာ-ဘာဝနာ၏။ အာနိသံသံ၊ ကို။ ဒီဃေနာပိ အဒ္ဓုနာ၊ ရှည်ကြာစွာသော ကာလဖြင့်လည်း။ ဝိတ္ထာရတော၊ (နယဒဿနကိုမပြုမူ၍ အယံပိ ပညာ-ဘာဝနာယ အာနိသံသော အယံပိ အာနိသံသော-ဟု အနုပဒဒဿနကိုပြု၍) ချဲ့ဖွင့်သောအားဖြင့်။ ပကာသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ (အတိဗဟုဘာဝတော၊ အလွန်များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) နိ သုကရံ၊ မလွယ်။ ပန၊ ထိုသို့ အကျယ်အားဖြင့် ပြခြင်းငှါမတတ်အားသော်လည်း။ အဃာ-ပညာ-ဘာဝနာယ၊ ထိုပညာဘာဝနာ၏။ သခေါ်ပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာစသောအားဖြင့် မျှားစွာ သော ကိလေသာတို့ကို တဒင်ပဟာန်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ပယ်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်းငင်း။ အရိယဖလရသာနုဘာဝနံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အစရှိသော အရိယဖိုလ် ချမ်းသာ၏ အရသာကို ခံစားရခြင်းငင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ-သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိ၊ အာဟုနေယျအဖြစ်စသည်၏ ပြီးခြင်းငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အာနိသံသော၊ ဤရေတွက်အပ်သော အာနိသင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာ

ဂ၅၅။ တတ္ထ၊ ထိုအာနိသင်တွင်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒတော၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ ဝသေန၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ

အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယံ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊ အကြင် အထူးထူးသော ကိလေသာတို့ကို ဖျယ်ဆီးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အယံ၊ ဤ သက္ကာယဒိဋ္ဌိစသောအားဖြင့် အထူးထူးသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီး ခြင်းသည်။ လောကိကာယ၊ လောကီဖြစ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ပညာဘာဝနာ၏။ အာနိသံသော။ အာနိသင်တည်း။ အရိယမဂ္ဂကွဏေ၊ အရိယမဂ်ခဏ၌ ။ သံယောဇနာဒီနံ၊ သံယောဇဉ်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယံ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊ အကြင်အထူးထူးသော ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အယံ၊ ဤသံယောဇဉ် အစရှိ သည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် အထူးထူးသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီး ခြင်းသည်။ လောကုတ္တရာယ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဘိမဝေဂါနုပတိတာ၊ (အလုံးစုံသော လူအပေါင်း၏ဦးခေါင်းကို ခွဲအံ့ သကဲ့သို့ ကြောက်ထိတ်လန့်ဖွယ်သော အဟုန်ဖြင့် လျင်စွာကျသော။ အသနီ၊ မိုးကြိုးစက်သည်။ သိလုစ္စယေ၊ ကြိုးစွာသော ကျောက်တောင် တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသယတိ ဝိယ· ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ရင်း။ ဝါယုဝေဂသမုဋ္ဌိတော၊ ပြင်းစွာသောလေအဟုန်ဖြင့် ဖြစ်သော။ ပါဝကော၊ တောမီးသည်။ အရညံ၊ တောကို။ ဝိဒ္ဓံသယတိ ဣဝ၊ ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ရင်း။

သတေဇုဇ္ဇလမဏ္ဍလော၊ သရဒကာလ၌ဖြစ်သော မိမိ၏တန်ခိုးဖြင့် တောက်ပလျက် မကြည့်နိုင်သော အရောင်အဝန်းရှိသော။ ရဝိ၊ နေမင်း သည်။ အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝိဒ္ဓံသယတိ ဝိယ၊ ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ ရင်း။ (ဧဝံ၊ ထိုအတူ။) ဒီဃရတ္တာနုပတိတံ၊ ရှည်ကြာစွာသော ကာလ ပတ်လုံး ခန္ဓာသန္တာန်၌ ကျရောက်သော။ သဗ္ဗာနတ္ထဝိဓာယကံ၊ (သတ် ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းစသော ဒုက္ခတို၌ဖြစ်သောထက်ဝန်းကျင် ပူပန်စေတတ်

၁-အရိယမဂ္ဂကွဏေ-ဟူသော ဝိသေသနကိုဆိုက သမုစ္ဆေဒပဟာန်ကိုသာ ပြရ၏။ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်ကိုမပြရ၊ ကျန်ခဲ့သည်မဟုတ်လော ? ကြောင့် အရိယဖလရသာနုဘာဝနန္တိ ဧတေနေဝ ကိလေသာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနံ ဒီပိယတိတိ အရိယမဂ္ဂကွဏေတိ ဝိသေသဝစနံ-မိန့်သော်။ ဣဒါ။ တနည်းလည်း သမုစ္ဆေဒပဟာန်ကိုဆိုက ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်သည် အလိုလိုမဆိုရ၊ အဝုတ္တသိဒ္ဓိအားဖြင့် ပြီးသတည်းဟု ပြလိုရကား တဗ္ဘာဝဘာဝတော ဝါ သိဒ္ဓေဟိ သမုစ္ဆေဒပဟာနေ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ။ မိန့်သော်။ ၎င်း။

သည်စသော, ဇာတိဇရာစသော) အလုံးစုံသောအကျိုးစီးပွါးမဲ့ကို စီရင်တတ်သော။

ကိလေသဇာလံ၊ ကိလေသာဟူသော ကွန်ရက်ကို။ ဘာဝိတာ၊ ပွါးစေအပ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဒ္ဓံသယတိ၊ ဖျက်ဆီးပေ၏။ အတော-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သန္ဒိဋ္ဌိကံ-ပစ္စက္ခဘူတံ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် မြင်သိစကောင်းသော။ ဣမံ အာနိသံသံ၊ ဤအာနိသင်းကို။ ဣဓ၊ ဤပညာဘာဝနာအရာ၌။ (ကုလပုတ္တောဟု၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။) ဇညာ-ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။

ဖလသမာပတ္တိကထာ

၇၅၆။ အရိယဖလရသာနုဘာဝနန္တိ၊ ကား။ ကေဝလဠု၊ သက်သက်ကား။ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနညေဝ၊ ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးခြင်းသည်သာလျှင်။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်အကျိုးစက်သည်။ နု၊ မဟုတ်သေးဘူး။ အရိယ-ဖလရသာနုဘာဝနမ္ပိ၊ အရိယမဂ်၏ဖိုလ်အရသာကို ခံစားရခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်သောဖိုလ်၏ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ ချမ်းသာအရသာကို ခံစားရခြင်းသည်လည်း။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်အကျိုးဆက်ပေတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သောတာပတ္တိဖလာဒိသာမညဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အစရှိသော အရိယမဂ်၏ဖိုလ်ကို။ အရိယဖလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ-အရိယဖလသ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသောအရိယဖိုလ်၏။ မဂ္ဂဝိထိယဠု၊ ၌ဌင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန၊ ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိ-ယဠု၊ ဖြစ်ခြင်း၌ဌင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဒိဟိ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ရသာနုဘာဝနံ၊ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိသုခဟူသောအရသာကိုခံစားရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတြ-တေသု ဒ္ဒိသု အာကာရေသု၊ တို့တွင်။ တသ္မာ-အရိယဖလသ၊ ၏။ မဂ္ဂဝိထိယံ၊ ၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿိတာယေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း။

[၃၄၁] ၇၅၇။ အပိစ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ သံယောဇနပ္ပဟာနမတ္တမေဝ၊ သံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဖလံ နာမ၊ အရိယမဂ်၏ အကျိုးမည်၏။ အညော၊ သံယောဇဉ်ကိုပယ်ခြင်းမှ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသောဝိပါက်

ဖြစ်သော အကျိုးတရားသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့အား။ အနုနယတ္ထံ၊ လျော်သည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်စေခြင်းအကျိုးငှါ[1]။ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ၊ ဤပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါပါဠိကိုလည်း။ ဒယေတမ္ပိ၊ ပြအပ်၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ပယောဂပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ၊ အရိယမဂ်ဟူသော ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဌာနဖြစ်သောပညာသည်။ ဖလေ ဉာဏံ၊ ဖိုလ်ဌာနဖြစ်သောဉာဏ်မည်သနည်း[2]။ သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂကွဏေ၊ ဌာ။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တတ်သောသဘောကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏[3]။ တဒနုဝတ္တကကိလေ-သေဟိ စ၊ သမ္မယုတ်အားဖြင့်ရင်း, ဥပနိဿယအားဖြင့်ရင်း ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်သော ကိလေသာတို့မှရင်း။ (ထိုပါဌ်ဖြင့် တဒေကဋ္ဌပဟာနကို မိန့်သတည်း) (တဒနုဝတ္တကေဟိ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သော။) ခန္ဓေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သောခန္ဓာ, ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့် နောင်အခါ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ခန္ဓာတို့မှရင်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ယထာဝုတ္တကိလေသခန္ဓာတို့မှ အပဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (ဧဝံ မဂ္ဂကိစ္စံ ဒယေတ္မာ ဣဒါနိ တယ ဝသေန ဖလံ ဒယေတုံ

၁-အရိယဖိုလ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သုတ်ဆောင်၍ ပြသဖြင့် နှစ်သက်စေသည်ဟူလို။

၂-ပဘဒ္ဒေါ ဥက္ကဋ္ဌော ယောဂေါ၊ ပယောဂေါ၊ အရိယမဂ်တည်း။ ပယောဂတော ဇာတာ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိ ပယောဂပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ယင်းပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိသည် အရိယမဂ်၏ ပွါးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရအပ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ ဝိပါကပညာကို ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိ ယူကောင်းအံ့နည်းဟူမူ? သာ ပန အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ လဗ္ဘမာနာပိ ယဿာ ဝိပါကပညာယ နိပ္ပဇ္ဇမာနာယ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိယံ နိပ္ဖါဒေတမ္ဘာယံ ပညာတိ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိပညာတိ ဝုတ္တာ၊ဌိကာ။ ပန၊ ဆက်၊ သာ၊ ထိုပယောဂပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိသည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဗ္ဘမာနာပိ၊ ရအပ်သော်လည်း။ ယဿာ ဝိပါက-ပညာယ၊ အကြင်ဝိပါက်ပညာသည်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ သာပိ ဝိပါကပညာ၊ သည်။ နိပ္ဖါဒေတမ္ဘာယံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိယံ၊ ကိလေသာတို့၏ငြိမ်းခြင်းဌာန။ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိယံ၊ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိကို။ နိပ္ဖါဒေတမ္ဘာယံ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ပညာ၊ ဖြစ်သောပညာမည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိပညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ရင်းနှက်။

၃-သမ္မာဒဋ္ဌိ၏ ဥဇုဝိပစ္စနီကကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုပြီး၍ ထိုဥဇုဝိပစ္စနီက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ တပါးသော တရားမှလည်း ထခြင်းကိုပြခြင်းငှါ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။

တမ္မယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိအာဒိ ဝုတ္တံ) တမ္မယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓတို့မှထခြင်းစသော မဂ်ပယောဂ၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ၁။ (မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌။) သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖိုလ်ဖြစ်သောသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ နှစ်ကြိမ်ရင်း, သုံးကြိမ်ရင်း, အကြိမ်များစွာရင်း ဖြစ်၏။ တေ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးမည်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ခွဲအပ်၏။

စတ္တာရော။ ပ ။ ပစ္စယောတိ ဧဝမာဒိနိပိ၊ ပစ္စယော-ဤသို့အစရှိသော သုတ်တို့သည်လည်း။ ဣဒေ၊ ဤအရိယဖိုလ်၏ သဘာဝမမူအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်၌။ သာဓကာနိ၊ သက်သေတို့တည်း။ [စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂါ၊ အရိယမဂ်တို့ရင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ စ၊ သာမညဖိုလ်တို့ရင်း။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤမဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါးတရားတို့သည်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ၊ အပ္ပမာဏဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိကုန်၏။ မဟဂ္ဂတော၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်ကိရိယာတရားသည်။ (နိရောဓတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနဝေလာယံ၊ ထသောအခါ၌။) အပ္ပမာဏသ ဓမ္မဿ၊ အပ္ပမာဏဖြစ်သော အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား။ အနန္တရ-ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၇၅၀။ ပန၊ ပါး။ ဖလသမာပတ္တိယံ၊ ဖိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သမာပတ်၌။ အဿ၊ ထိုအရိယဖိုလ်၏။ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပြခြင်း ငှါ။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်ဟူသည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ကေ၊ အဘယ်သူတို့သည်။ တံ၊ ထိုသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်သနည်း။ ကေ၊ အဘယ်သူတို့သည်။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်သနည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်သနည်း။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ အဿ၊ ထိုသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သမာပတ်မှထခြင်းသည်။

၁-မဂ္ဂေါ ဟိ နိမိတ္တတော ပဝတ္တတော စ ဝုဋ္ဌဟန္တော ကိလေသေ ပဇဟတိတိ အတ္တနော ခဏေ တံ ပယောဂံ ကရောတိ နာမ၊ ဖလက္ခဏေ ပန သော ပယောဂေါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ ဟုပသန္တော နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ တမ္မယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာတိ ဋီကာ။

ဟောတိ၊ နည်း။ ဖလဿ၊ ၏။အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၍။ ကိံ၊ အဘယ်တရား သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဖလံ စ၊ ဖိုလ်သည်လည်း။ ကဿ၊ အဘယ်တရား ၏။ အနန္တရံ၊ ၍။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (သရူပကတ္တုကာရဏာ-ကာရဋ္ဌိတိဝုဋ္ဌာနာနန္တရဝသေန၊ သရုပ် ကတ္တား ကာရဏ အာကာရ ဌိတိ ဝုဋ္ဌာန အနန္တရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) ဣဒံ ပဋ္ဌာကမ္မံ၊ ဤပြဿနာအမှုကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

၇၅၉။ တတ္ထ-တသ္မိံ ပဋ္ဌာကမ္မေ၊ ၍။ ကာ ဖလသမာပတ္တိတိ၊ ကား။ အရိယဖလဿ၊ အရိယဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော စျာန်၏။ နိရောဓေ၊အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၍။ ယာ အပ္ပနာ၊ အကြင်အပ္ပနာ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (သာ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ မည်၏။)

၇၆၀။ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ, ကေ နု သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ စျာန်ရမရ အလုံးစုံသော ပုထုဇဉ်တို့သည်လည်း။ နု သမာ-ပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ကဿ၊ ကား။ အနဓိဂတတ္တာ၊ ထိုထို ဖလသမာပတ်ကို မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံး စုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အရိယာ ပန၊ အရိယာတို့သည်ကား။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားနိုင်ကုန်၏။ ကဿ၊ ကား။ အဓိဂတတ္တာ၊ ဖလသမာပတ်ကို ရအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဥပရိမာ၊ အထက် ဖြစ်သော သကဒါဂါမ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်[1]။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်ကို။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားကုန်။ (ကဿ၊ ကား။) ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ အောက် အောက်သော ဖလသမာပတ် တို့၏ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟေဋ္ဌိမာ စ၊ အောက်ဖြစ်သော သောတာပန်စသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဥပရိမံ၊ အထက် ဖြစ်သော သကဒါဂါမိ ဖိုလ်စသည်ကို။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ (ကဿ၊ ကား။) အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ အတ္ထနော အတ္ထနောယေဝ၊ မိမိ မိမိ၏ သာလျှင်။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဣဒံ၊ အဆုံးအဖြတ် စကား

၁-အာဓိဂတတ္တာ-ဟူ ဟိတ်ကိုကြားခြင်းသည် ဥပရိမ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း လော၊ ဒီသမာပတ်ကဲ့သို့ အောက်ဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းကို ပြီးစေသကဲ့သို့ တည်ရကား ထိုကိုနှစ်စေခြင်းငှါ ဥပရိမာ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။

သည်ကား။ ဤ၊ ဤမိမိ မိမိတို့ရသော ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းခို့။ သန္ဓိဌာနံ၊ အဆုံးအဖြတ်တည်း[1]။

ပန၊ အယူဝါဒကဲ့ကို ဆိုဦးအုံ့။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ၊ ပုထုဇဉ်သာမဟုတ် သောတာပန် သက-ဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ (တံ၊ ထိုဖလသမာပတ်ကို) နှ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ဥပရိမာ၊ အထက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒ္ဒေယေ၀၊ နှစ်ဦးသော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ထိုအထက်ဖြစ်

၁-ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပဂမနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် လောကီသမာပတ်ကဲ့သို့ အထက်ဖြစ်သော အရိယာသည် အောက်ခံဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ကို မိမိရပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ဝင်စား၏ဟု ဖြစ်သောအကြောင်းကို စင်စေသတည်း၊ ကိုစကားကိုဆိုသင့်၏။ လောကီဈာန်တို့၌ ဂိသေသမရှိသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်အဘူးဒုဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းမည်သည် မရှိ၊ ဤ၌ကား ရှေးခံမပယ်သတ်အပ်သေးသော ကံ ကိလေသာတို့၏ ခွန်အားခြင်းဖြင့် ပုထုဇဉ်တို့မှ သောတာပန်၏ ပုဂ္ဂိုလ်အထူး၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့ သောတာပန် အစရှိသည်တို့မှ သကဒါဂါမ် အစရှိသည်တို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်အထူး၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်ရှိ၏၊ ထိုကြောင့် အောက် အောက်ဖြစ်သော ဖလခမ္မတို့သည် အထက် အထက်ဖြစ်သော မဂ်တို့ဖြင့်နှစ်စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပဋိပက္ခခမ္မတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သကဲ့သို့ တဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်ကုန်၏။ ထိုသို့ အောက် အောက်ဖြစ်သော ဖလခမ္မတို့၏ တဖန် မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ-ဟု မိန့်သတည်း။ တနည်းလည်း ကုသိုလ်ကြိယာ၏ ဖြစ်ခြင်းမည်သည် တပါးသောသဘောရှိ၏၊ ဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း တပါးသောသဘောရှိ၏။ လောကုတ္တရာကုသိုလ်တို့၏လည်း မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အောက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှ အထက်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘဝတပါးသို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်သတည်း။ ထိုစကားဆိုသင့်၏၊ ထိုထိုသို့သော သောတာပတ္တိဖိုလ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် အရိယာတို့၏ သောတာပန်စသော အမည်ကိုရခြင်းသည် ဖြစ်သတည်း။ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိဖိုလ်မှ တပါးသော ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်လည်း အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအုံ့၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သောတာပန်စသော အမည်သည်လည်း မပိုင်းခြား မမှတ်သားအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုထိုဈာန်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့တည်း။ ထိုကြောင့် ထိုထိုအရိယာ၏ ထိုထိုဖိုလ်သည် ဘဝင်နှင့် တူသည် ဖြစ်ရကား အထက်ဖြစ်သော အရိယာ၏ အောက်ဖြစ်သောဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်၏ အမြဲက်မျှလည်းမဖြစ်သင့်၊ ထိုအောက်ဖြစ်သောဖိုလ်ကို ပြန်၍ဝင်စားခြင်းသည် အာဘယ်မှာ ဖြစ်တုံအုံ့နည်း။ ဤသို့သော အဆုံးအဖြတ်ကို မှတ်အပ်၏။ အတ္တနော အတ္တနော ပသံ သမာပဇ္ဇန္တိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော အရိယာတို့သည် မိမိ မိမိ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားကုန်သည်ချည်း။ ဤသို့သောအနက်သည် ရောက်လတ်သော် ထိုရောက်သောအနက်၌ ကေသဉ္စိတို့၏ မတိသောဒကို ပြခြင်းငှါ ကေစိ ပန-စသည်ကို နှုတ်သော်။

သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့သည်။ သမာဓိသို့ ၊ သမာဓိ၌။ ပရိပူရကာရီနော၊ ပြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိကုန်၏။ (ဣတရေ ပန၊ အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော သောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်ကား။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရီနော၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွေယေ၀၊ နှစ်ဦးသော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်။ ဖလ-သမာပတ္တိ ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ဦး သော အနာဂါမ်ရဟန္တာတို့၏။ ဣဒဉ္စ ကာရဏံ၊ ဤ၀င်စားနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကေစိတို့ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိသို့ ပရိပူရကာရီနော-ဟု ကေစိတို့ ဆိုသော အကြောင်းသည်။ အကာရဏမေ၀-အယုတ္တိယေ၀၊ အယုတ္တိသည်သာတည်း။ (ကသ္မာတိ စေ၊ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟု ဟိတ် တောင်းကုန်ငြားအုံ့။) ပုထုဇ္ဇနဿာပိ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပယ်မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသော ပုထုဇဉ်၏လည်း။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ပဋိလဒ္ဓလောကိယသမာဓိသမာပဇ္ဇနတော၊ ရအပ်သော လောကီသမာဓိကို ၀င်စားနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း [1]။

ဣတ္ထေ - တေသို့ အဓိဋ္ဌာ၊ ဤအနုက်၌။ ကာရဏာကာရဏစိန္တာယ၊ အကြောင်းရှိမရှိကို စိစစ်ကြံစည်ခြင်းဖြင့်။ ကိဉ္စာ၊ အဘယ်မူ စအုံ့နည်း။ [2]

၁-ဣဒဉ္စ၊ ဤသည်ကား။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းယုတ္တိ ပေတည်း။ ဟိ၊ အကြောင်းကား၊ ဧတေ၊ တို့ယည်။ သမာဓိသို့ ၊ ၌။ ပရိပူရကာရီနော၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အကြောင်းတည်း။ တံ ထိုဇကစိတို့ ဆိုသောအကြောင်းသည်။ ပုထုဇ္ဇနဿာပိ၏လည်း။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပဋိလဒ္ဓ။ပ။ ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ အကာရဏမေ၀၊ သင့်လျော်သောအကြောင်းမဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း-ဟု ဤသို့လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ထိုဟိတ်ပါ၌၏ လိုရင်းဖြစ်သော အဓိပ္ပါယတ္ထကား ဤသို့တည်း။ အချင်းခပ်သိမ်း မပယ်မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသော ပုထုဇဉ်၏လည်း မိမိသည် ရအပ်သော လောကီသမာပတ်ကို ၀င်စားခြင်းကို ရအပ်ကုန်သေး၏။ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီးသော အချို့ သော ကိလေသာရှိကုန်သော အောက်ဖြစ်သော သောတာပန်သကဒါဂါမ် အရိယာတို့၏ မိမိဖလသမာပတ်ကို မ၀င်စားနိုင်ခြင်း၌ အာဘယ်အကြောင်းတစိ ရှိအုံ့နည်း၊ ၀ါ၊ မိမိဖလ သမာပတ် ၀င်စားခြင်း၌ အပြစ်ဆိုဖွယ် အာဘယ်အကြောင်း ရှိအုံ့နည်း။ ထိုကြောင့် ထိုအရိယာတို့၏သမာဓိ၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပြုလေ့မရှိသည်၏ အဖြစ်သည် မိမိ ဖလသမာပတ်ကို မ၀င်စားနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းယုတ္တိ မဟုတ်ဟူလိုသော်။ (ပြည့်)

၂-အကြောင်းယုတ္တိကို ကြံခြင်းမည်သည် ပါဠိသို့တိုက်ရိုက် မတင်အပ်သောအနုက်၌သာ သင့်၏။ ဤအနုက်ကိုကား ပါဠိသို့တိုက်ရိုက်တင်အပ်ပြီဟု အကြောင်းကိုညွှန်ခြင်း၌ အရှိ အသေမပြုခြင်းကို မုခပြုသဖြင့် ပါဠိကိုပြုလိုရကား ကိဉ္စေတ္ထ-စသည်ကိုမိန့်သော်။

ပါဠိယံယေဝ၊ ပါဠိတော်၌ပင်လျှင်။ ကတမေ ဒသ။ပ။ ဂေါတြဘူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု၊ တိုက်ရိုက်ကြီး ဟောအပ်သည်မဟုတ်လော။ [ဒသ၊ ကုန်သော။ ကတမေ ဂေါတြဘူ ဓမ္မာ၊ အဘယ်ဂေါတြဘူတရားတို့သည်။ ဝိပဿနာဝေယန၊ ဝိပဿနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ၊ ကို။ ပဝတ္တံ၊ ကို။ပ။ ဥပါယာသံ၊ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ သခ်ါရနိမိတ်ကို။ အဘိဘုယျတိ၊ နှိပ်စက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘူ၊ မည်၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ [၃၄၂] သကဒါဂါမိမဂ္ဂပဋိလာ-ဘတ္ထာယ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှါ။ပ။ အရဟတ္တဖလသမာ-ပတ္တတ္ထာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ သုညတ-ဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ၊ သုညတဝိဟာရသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်း အကျိုး ငှါ။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ၊ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ်ကို ဝင် စားခြင်းအကျိုးငှါ။ ဥပ္ပါဒံ။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ သခ်ါရနိမိတ္တံ၊ ကို။ အဘိ-ဘုယျတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါတြဘူ၊ မည်၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပိ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တ-နော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဏ္ဍ၊ ဤသမာ ပတ်ကို ဝင်စားရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တွဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဂန္တွဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏[1]။

၁-ဤ၌လည်း သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် သရုပ်အားဖြင့် သုညတအနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ်တို့၏ ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုမှရှေးဌ လာကုန်သော မဂ္ဂဝါရ ဖလဝါရတို့ကို အပ္ပဏိဟိတ၏ အစွမ်း အားဖြင့်ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုတွင်အနတ္တာနုပဿနာကို မုခပြုသဖြင့်ရင်း အနိစ္စာနုပဿနာကို မုခပြုသဖြင့်ရင်း ဖြစ်ကုန်သော ဖလသမာပတ်တို့၏ ရှေးဌကျင်လည်ကုန်သော ဂေါတြဘူ တရားတို့ကို နဝမ,ဒသမ၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု သိအပ်၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာ-ပတ္တတ္ထာယ-ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်ကား လေးပါးသော ဖိုလ်တို့ဌလည်း တချက်တည်းတူစွာ ဒေသနာ၏ လာခြင်းကြောင့် သောတာပန်သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မိမိဖိုလ်ကို ဝင်စားကုန်၏ဟု သိအပ်၏။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိုဖလသမာပတ်ကို ဆိုအပ် ကုန်၏ဟု ဆိုခြင်းငှါလည်း မတတ်ကောင်း၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆယ်ပါးကုန်သော ဂေါတြဘူဓမ္မတို့ကို ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဒေသနာ၏လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း မဂ္ဂဝါရဖြင့်သာလျှင် ထိုမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်ဟူသောအနုက်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်ရင်းတည်း။ မဂ္ဂါနန္တရ

၈၆၁။ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်ဌာနချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးငှါ။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏[1]။ ဟိ၊ ပမာပမည်းထုံးနည်းတသွယ်ထင်စွာဆိုအံ့။ ရာဇာ၊ စကြာဝဠာတေးမင်းသည်။ ရဇ္ဇသုခံ၊ မင်း၏ချမ်းသာကို။ အနုဘာဝတိ ယထာ၊ ခံစားသကဲ့သို့ရင်း။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗသုခံ၊ နတ်ချမ်းသာကို။ အနုဘာဝန္တိ ယထာ၊ ခံစားကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ အရိယာ၊ အရိယာသခင်တို့သည်။ အရိယံ၊ မြတ်သော (၀၊)ရာဂစသောအညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးဖြူစင်သော။ လောကုတ္တရသုခံ၊ လောကုတ္တရာ ဖိုလ်ချမ်းသာကို။ အနုဘဝိဿာမာတိ၊ ခံစားကုန်အံ့ဟု။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလအဓွန့်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသောခဏ၌။ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်၏[2]။

၈၆၂။ ကထဉ္စ။ပ။ ဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဖလသမာပတ်ကို။ သမာ-

---

ဖိုလ်ကို ဖလသမာပတ္တိဟု မဆိုသင့်၊ အသီးပရိကံ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့် ဖလသမာပတ္တိ-ဟူသော စကားဖြင့်ပင်လျှင် သောတာပန်စသည်တို့၏ ဖလလမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းသည် ပြီး၏။ ထိုကြောင့် ကသ္မာ- စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ပယောဇဉ်သည်လည်း ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကျင့်ခြင်းကြောင့် ထိုအကျိုးငှါကျင့်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ကသ္မာ သမာ-ပဇ္ဇန္တိ-ဟု မေးပြီး၍ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ-ဟု ပယောဇဉ်ကို ဖြေဆိုသတည်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-သုခဝိဟာရသည်ပင်လျှင် ရရှိခံစားရသောကာလ အကျိုးဖြစ်သည်။ ထိုအကျိုးမရမီရခြင်းငှါ ကျင့်သောကာလ ကျင့်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သည်ဟူလိုသော်။ တနည်းလည်း ကသ္မာ-ကား သမ္ဘဒါန်အနက်၌ ပဉ္စမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း၊ ကိဿ-ဟူ၍ ဆိုလိုသတည်း။ ဤအလိုသော် ကသ္မာ-ကိဿ၊ အာဘယ်အကျိုးငှါ။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်သနည်း။ ဤတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ။ မျက်မြင်ဖြစ်သော အတ္တဘောဘ၌သာလျှင် ကိလေသာဟူသော ပူပန်စေတတ် ထက်ဝန်းကျင်မှ လောင်တတ်သော မီးငြိမ်းသဖြင့် ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့သောဝိဟာရဖြင့် နေခြင်းအကျိုးငှါ။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေး။ (ပြည်)

၂-ဝိပါက်၏အဖြစ်ရှိသော်လည်း ပရိကံနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖလသမာပတ်တရားတို့၏ ထိုတိုအရိယာ၏အလို၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ထိုဖလသမာပတ်တရားတို့၏ သာဓိပတိဇော၏အဖြစ်သည် ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် အဒ္ဓါန။ပ။ သမာပဇ္ဇန္တိ- ဟု မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

ပဋ္ဌာန်း၊ ဝင်စားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိုဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အညဿ၊ သော။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ နိုဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ မနသိကာရာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမာပဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ယထာဟ၊ ကား။ ဒ္ဒေ ခေါ။ပ။ မနသိကာရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အနိမိတ္တာယ၊ နိမိတ်ကင်းသောနိုဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စေတောဝိမုတ္တိဟုဆိုအပ်သော ဖလ-သမာပတ်ကို။ (တနည်း) အနိမိတ္တာယ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို အဦးပြုသဖြင့် ဝင်စားအပ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စေတောဝိမုတ္တိဟု ဆိုအပ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ သမ္ဘနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိကာရော စ၊ (အပြစ်ကိုမြင်ပြီး၍ စွန့်လွှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) မဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ အနိမိတ္တာယ ဓာတုယာ၊ (အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အနိမိတ္တမည်သော အသင်္ခတဓာတ်ကို။ မနသိကာရော စ၊ (ဖလသမာပတ်၏ သဟဇာတဖြစ်သော မနသိကာရစေတသိက်ဖြင့်) နှလုံးဌ် ထားခြင်းရင်း၊ ဝါ၊ ဖလ-သမာပတ်ဖြစ်သော စိတ်ဌ်ထားခြင်းရင်း။ ဣတိ-ဣမေ ဒ္ဒေ၊ ဤနှစ်ပါး တို့တည်း။

၁-နိုဗ္ဗာနဿ စ မနသိကာရာ-ဟုတကြောင်းကိုဆိုလျှင်ပင် ပြီးကောင်းပြီးလျက် အညဿ အာရမ္မဏဿ အမနသိကာရာ-ဟူသောအကြောင်းဘပါးကို ကျယ်ပွါးရ၍ ဆိုပြန်သနည်း? ဟု စုဒ်ရှိရကား ပမည်းပမာဖြင့် ထင်စ္ဘာဖြေလိုရ၍ ယထာ ဟိ-စသည်ကို ဌီကာဆိုသတည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား လောကီစျာန်တို့ကို ရခြင်းကို သမ္ဘယောဂအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပြီးလျက် ပဟာနင်္သမတိက္ကမဖြင့် ရဟန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပဟာနင်္ကို လွန်ခြင်းကို မုခပြုသဖြင့် ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဖလသမာပတ္တိကိုလည်း နိုဗ္ဗာန မနသိကာရဖြင့် ပြီးသည်ဖြစ်လျက် တဒညအာရမ္မဏအမနသိကာရမုခဖြင့် ဆိုအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ?သဗ္ဗသင်္ခါရမှ ဆုတ်နှစ်သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပြီးခြင်းကြောင့် တည်း။ ထိုကြောင့် နိုဗ္ဗာနတော-စသည်ကို မိန့်ပေသတည်း။ ထိုစကားဆိုသင့်၏ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသော ဉာဏ်အဆက်ဆက်၏ အစွမ်းဖြင့် အလုံးစုံသောသင်္ခါရမှ အချင်းခပ်သိမ်းငြီးငွေ့၍ တပ်ခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိသော အရိယာသခင်အား ထိုသဗ္ဗသင်္ခါရမှ ထွက်မြောက်ခြင်း နိုဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်ဖြစ်သော ထိုဖိုလ်စိတ်ကိုလည်း နိုဗ္ဗာနတော အညဿ အာရမ္မဏဿ အမနသိ-ကာရာ နိုဗ္ဗာနဿ စ မနသိကာရာ ပဝတ္တတိ-ဟု ဆိုသင့်လှပေသတည်းဟူလို။ (ပြည့်)

ဂ၆၃။ ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တ္ထေ၊ ဤသမာပတ်ကို ဝင်စားရာ၌။ သမာပဇ္ဇနက္ကမော၊ ဝင်စားခြင်းအစီအရင်တည်း။ ဟိ၊ ခဲ့ပြီအံ့။ ဖလသမာပတ္တိတ္ထိကေန၊ ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းဖြင့် အလိုရှိသော။ အရိယသာဝကေန၊ သည်။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ကပ်လျက်။ ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ အထူးထူးသောအာရုံမှ ဖဲခွါ၍ တယောက်တည်းသာကိန်းအောင်းလျက်။ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန၊ ဥဒယဗ္ဗ-ယညာဏ် ဘင်္ဂညာဏ် ဘယတုပဋ္ဌာနညာဏ်အစရှိသော ကိုးပါးသောညာဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့ကို။ ပယိတမ္ပာ၊ ရှုအပ်ကုန်၏။ ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗ-ဝိပဿနာ၊ ဖြစ်သောဥဒယဗ္ဗယဘင်္ဂစသော အစဉ်အတိုင်းသော ဝိပဿနာ-ရှိသော။ တဿ အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ သခ်ါရာရမ္မဏဂေါတြဘုဉာဏာ-နန္တရံ၊ သခ်ါရလျှင်အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ဟုရအပ်သောအမည်ရှိသော ဂေါတြဘူဉာဏ်၏အခြားမဲ့၌။ ဖလသမာပတ္တိံဝသေန၊ ဖလသမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓေ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ အပ္ပနာစျာန်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏ [1]။ စ၊ ဆက်။ တ္ထေ၊ ဤအနုပုဗ္ဗဝိပဿနာ၏

၁-သခ်ါရာရမ္မဏဂေါတြဘုဉာဏာနန္တရံ-ဟု ဆို၏၊ မဂ္ဂဉာဏပုရေစာရိကဂေါတြဘူကဲ့သို့ အဘယ့်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်မဖြစ်သနည်း?ဟု စုဒ်ရှိရကား ထိုစောဒနာ သောဓနာကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဂေါတြဘုဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏပုရေစာရိကံ ဝိယ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ နု ဟောတိတိ-စသည်ကို ဋ္ဌိကာမိန့်သော်။ ပန၊ စောဒနာသောဓနာကို ထုတ်ဆိုအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တ္ထေ၊ ဤဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားရာ၌။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂဉာဏပုရေစာရိကံ ဝိယ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ရှေ့သွားဖြစ်သော ဂေါတြဘူဉာဏ်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်။ နု ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဖလဓမ္မာနံ၊ ဖိုလ်တရားတို့၏။ အနိယျာနိကဘာဝတော၊ မဂ်ကဲ့သို့နိယျာနိက မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟ-သစ္စံ၊ ၏။ ကတမေ။ ပ။ ပန္ဒာတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မဂ်ကဲ့သို့ နိယျာနိကမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေန္ဒေန၊ အားဖြင့်။ နိယျာနိကသဘာဝဿ၊ နိယျာနသဘောရှိသော။ ဥဘတောဝုဋ္ဌာနဘာဝေန၊ နှစ်ပါးသောအဖို့မှ ထသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ အနန္တရပစ္စယဘူတေန၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ သည်။ နိမိတ္တတော၊ သခ်ါရနိမိတ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတေနေဝ၊ ထသည်သာလျှင်။ ဘာဝိတမ္ပံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမဂ်၏ ပုရေစာရိကဖြစ်သော ဂေါတြဘူ၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအရိယ မဂ်၏။ ဝိပါကဘာဝေန၊ ဝိပါက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ (ဖလဉာဏာနံ-ဌ စပ်) ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အသမုစ္ဆိန္နနတော၊ အကြွင်းမဲ့မဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ အနိယျာနိ-

အစွမ်းဖြင့် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားရာ၌။ ဖလသမာပတ္တိနိန္နတာယ၊ ဖလသမာပတ်သို့ ညွှတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေက္ခဿာပိ၊ အားလည်း။ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။

ပန၊ အယူမညီကေစိဝါဒကိုဆိုအံ့။ ယေ၊ အကြင်အဘယဂိရိဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတာပန္နော၊ သည်။ ဖလသမာပတ္တိံ၊

ကတ္တာ၊ နိယျာနိကမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝုဋ္ဌာနသညာဝါနံ၊ ဝုဋ္ဌာနသညော မရှိကုန်သော။ ဖလညာဏာနံ၊ တို့၏။ ပုရေစာရိကညာဏဿ၊ ရှေသွားဖြစ်သောညာဏ်၏။ ကဒါစိပိ၊ တရံတဆစ်မျှလည်း။ နိုဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ နိုဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသောမဂ္ဂဝိထိ ဖလသမာပတ္တိဝိထိ၌။ အနုလောမညာဏာနံ၊ အနုလောမညာဏ်တို့၏။ အတုလျာကာရတော၊ မတူသောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ အရိယမဂ္ဂဝိထိယံ၊ ဌိတာ။ အနုလောမ-ညာဏာနိ၊ တို့သည်။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗာနံ၊ ရှေးဌာမဖောက်မခဲ့ဘူးကုန်သော။ ထူလထူလ-လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ၊ ရုန်ကြမ်းရုန်ကြမ်းသော လောဘကွန်ရှစ်ရှိသည်တို့ကို။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပဒါလနေန၊ ဖောက်ခဲခြင်းကြောင့်။ လောကိယညာဏေသု၊ လောကီညာဏ်တို့တွင်။ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာနိ၊ အလွန်အကဲ အထွတ်အဆုံးသို့ ရောက်ကုန်သည်။ မဂ္ဂညာဏာနုဂုဏာနိ၊ မဂ်ညာဏ်အားလျော်ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တိုသို့မဟုတ်။ ဖလသမာပတ္တိဝိထိယံ၊ ဌိတာ။ တာနိ၊ ထိုအနုလောမညာဏ်တို့သည်။ တေန တေန မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ တေသံ တေသံ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဖလသမာပတ္တိဝိထိ၌။ ကိလေသဝိဂွမ္ဘနေ၊ ကိလေသာကို ခွါခြင်း၌။ နိရဿုက္ကာနိ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ဖလသမာပတ္တိသုခသမင်္ဂိတာဝဿ၊ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်၏။ ပရိကမ္မမတ္တာနိ၊ ပရိကမ္မမျှတို့သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအနုလောမညာဏ်တို့၏။ ယတော၊ အကြင်ဝုဋ္ဌာန၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုအနုလောမညာဏ်တို့တွင်။ ပရိယောသာနညာဏံ၊ သည်။ သခါရနိမိတ္တဝုဋ္ဌာနတော၊ သင်္ခါရနိမိတ်မှထခြင်းကြောင့်။ နိုဗ္ဗာနာရမ္မဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော တာဒိသော၊ ထိုသို့သောဝေါရှိသော။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုမျှ။ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝေါ၊ ဝုဋ္ဌာန၏ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေဠု ကတ္ဝာ-ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သေက္ခဿ အတ္တနော ဖလသမာပတ္တိဝလဉ္ဇနတ္ထာယ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန သခါရေ သမ္မသန္တဿ ဝိပဿနာညာဏာနုပုဗ္ဗိယာ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နု မဂ္ဂေါ တိ၊ နု မဂ္ဂေါ ဟုသော။ ဣဒဉ္စ အဌကထာဝစနံ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားသည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နု မဂ္ဂေါ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝင်းဒ္ဓိကာနက်။ အနုပုဗ္ဗဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းသည် အကယ်၍ဖြစ်ပြားအံ့၊ ထိုသို့ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာနည်းဖြင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား အထက်မဂ်သည်လည်း ဖြစ်သင့်ရာ၏ဟူသော အနုယောဂကိုရည်၍ ဖလသမာပတ္တိနိန္နတာယ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည့်)

သောတာပတ္တိဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ၊ ဝင်စားအုံ့ဟု။ ဝိ-ပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတ္မာ၊ ဖြစ်စေ၍။ သကဒါဂါမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကဒါဂါမိ စ၊ သည်လည်း။ (ဖလသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ၊ ဟု။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတ္မာ၊ ၍။) အနာဂါမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့ကို။ ဝတ္ထုမ္ဘာ၊ ကုန်၏[1]။ ဧဝံ၊ သို့ ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားအုံ့ဟု ဝိပဿနာကိုဖြစ်စေလျက် သောတာပန်သည် သကဒါဂါမ်, သကဒါဂါမ်သည် အနာဂါမ်ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမ်သည်။ အရဟာ၊ အရဟန္တာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အရဟာ၊ သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်[2]။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စိ၊ ဖိုလ်မှတပါးသော တစုံတခုသောအကျိုးသည်။ နဿတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ ဧတေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့၏ စကားကို။ ပါဠိဝသေနေဝ၊ (ဒသဂေါ[3]ဘုဓမ္မဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု မဂ်အကျိုးရှိသော ဝိပဿနာ, ဖိုလ်အကျိုးရှိသော ဝိပဿနာကို အသီးပြု၍ ဟောတော်မူအပ်သော) ပါဠိ၏အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နဿ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်[4]။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအုံ့။ (သ္ဝေဂ္ဂဿပိ၊ သေကွဲအားလည်း။ ဖလ-မေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ မဖြစ်ဟူ၍။ ဣဒမေဝ၊ ဤဆိုပြီးသောအနက်သဘောကိုသာလျှင်။ ဂဟေ-တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအုံ့။ အသ၊ ထိုအရိယာသာဝကအား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်သည်[5]။ အနေန၊ ဤအရိယာသာဝကသည်။ ပဋမစျာနိကော၊ ပဋမစျာန်နှင့် ယှဉ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ အဓိဂတော၊ ရသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အုံ့။ ပဋမစျာနိကမေဝ၊ ပဋမစျာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်။

၁-ထိုအဘယဂိရိဝါသီ အယူမည်သော ဆရာတို့သည် မဂ်ဖိုလ်ဝိပဿနာကို နှောက်ရှက်ချောက်ချား၍ ဆိုကုန်ရကား မိစ္ဆာဆက်ဆံဉာဏ်မသန်သောစကား ဘုရားသာသနာတော်ဝယ်မတင် လွင့်စင်အောင်ဆတ်ဆတ်ဆိုလိုက်ဘိဟု ပြလို၍ တေ ဝတ္ထုမ္ဘာ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-အညထာ ဒသဂေါ[3]ဘုဓမ္မာတိ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိ- ဟူလိုသည်။ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင် နိဂုံးချုပ်ခြင်းငှါ ဣဒမေဝ ပန ဂဟေတဗ္ဗံ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-ဖလဋ္ဌသ-စသောစကားသည် မဟာဂျုတ်ဝိပါက်တို့ကဲ့သို့ လောကုတ္တရာဝိပါက်တို့၏ လည်း ကုသိုလ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြသောစကားတည်း။ (ပြည်)

ဥပဇ္ဈာတိ၊ ၏။ ဒုတိယာဒီသု၊ ဒုတိယစျာန်စသည်တို့တွင်။ အညတရစျာ-နိုကော၊ တပါးပါးသော စျာန်နှင့်ယှဉ်သော။ (မဂ္ဂေါ၊ ကို။ အဓိဂတော၊ သည်။) သစေ ဟောတိ၊ အုံ့။ ဒုတိယာဒီသု၊ တို့တွင်။ အညတရစျာနိက-မေဝ၊ တပါးပါးသော စျာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်။ (ဥပဇ္ဈာတိ၊ ၏။) ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စ္စာ။ အဿ၊ ထိုဖလသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၃၄၃] ဂဓ-ဝ။ ပန၊ ပါး။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အနိမိတ္တာယ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ ၏။ ဌိတိယာ၊ ပဗန္ဓအားဖြင့် တည်ခြင်းငှါ။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ တယော၊ တို့တည်း။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ ရူပနိမိတ်စသော အလုံးစုံသောနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိကာရော စ၊ နှလုံးမမူခြင်းဎင်း။ အနိ-မိတ္တာယ၊ မည်သော။ ဓာတုယာ၊ အသင်္ခတဓာတ်ကို။ မနသိကာရော စ၊ နှလုံးဌမူခြင်းဎင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ သမာပတ်ဝင်စားသည်မှ ရှေးအဖို့၌။ အဘိသင်္ခါ-ရော စ၊ (စန္ဒေ ဝါ သူရိယေ ဝါ တွေ့ကံ့ ဌာနံ ဂတေ ဝုဋ္ဌဟိသာမိ-ဟုကာလ အပိုင်းအခြားကို ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) စိတ်ကိုပြုပြင်ခြင်းဎင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဖလသမာပတ်၏။ တီဟိ အာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဌာနံ၊ ပဗန္ဓအားဖြင့် တည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရောတိ၊ ကား။ သမာပတ္တိတော၊ ဝင်စားသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ၊ (စန္ဒေ ဝါ သူရိယေ ဝါ တွေ့ကံ့ ဌာနံ ဂတေ ဝုဋ္ဌဟိသာမိ-ဟု) ကာလကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ အဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အသုကသ္မိံ၊ ဤမည်သော။ ကာလေ၊ ၌။ ဝုဋ္ဌဟိသာမိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြား အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဖလသမာပတ်၏။ ယာဝ၊ လောက်။ သော ကာလော၊ ထိုပိုင်းခြားအပ်သောကာလသည်။ နာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုဖလသမာပတ်၏။ ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဂဓ-ဝ။ ပန၊ ပါး။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အနိမိတ္တာယ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနာယ၊ ထခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊

တို့သည်။ ဒေ ခေါ၊ နှစ်ပါးတို့သာတည်း။ သမ္ဘနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော ရူပ်အစရှိသော နိမိတ်တို့ကို။ မနသိကာရော စ၊ ၎င်း။ အနိမိတ္တာယ၊ သော။ ဓာတုယာ၊ ကို။ အမနသိကာရော စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အသာ၊ ထိုဖလသမာပတ်မှ။ ဒ္ဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ သမ္ဘနိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ရူပနိမိတ္တဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏနိမိတ္တာနံ၊ ရူပ်နိမိတ်, ဝေဒနာနိမိတ်, သညာနိမိတ်, သင်္ခါရနိမိတ်, ဝိညာဉ်နိမိတ်တို့ကို။ စ၊ ဆက်။ သမ္ဘာနေ ဝေါနိ၊ ရူပနိမိတ်စသော အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော ထိုနိမိတ်တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကာမံ နု မနသိ ကရောတိ၊ အကယ်၍ကား နှလုံး၌ မထားနိုင်ပေ။ ကသ္မာ၊ ကား။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သမ္ဘသင်္ခါဟိက-ဝသေန၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံကို သိမ်းကျုံးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤသမ္ဘနိမိတ္တာနံ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့ကို တပေါင်းတည်းနှလုံးသွင်းခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဘဝင်္ဃ၊ ၏။ ယံ အာရမ္မဏံ၊ အကြင်ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟူသောအာရုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ အာရမ္မဏံ၊ ထိုကံ ကမ္မ-နိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟူသော ဘဝင်၏အာရုံကို။ မနသိ ကရောတော၊ ဘဝင်နှင့် တကွသော မနသိကာရဖြင့် နှလုံး၌ထားသော အရိယာသာဝကအား။ (တနည်း) မနသိ၊ ဘဝင်ဟူသောစိတ်၌။ ကရောတော၊ ထားသော အရိယာသာဝကအား။ ဖလသမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ၊ ဖလသမာပတ်မှ ထခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အသာ၊ ထိုဖလသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၆၆။ ကိံ ဖလသ အနန္တရံ၊ ကသ စ ဖလံ အနန္တရန္တိ၊ ကား။ တာဝ၊ စ္စာ။ ဖလသ၊ ရှေးရှေးသောဖိုလ်၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဖလမေဝ ဝါ၊ နောက်နောက်သောဖိုလ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖလသ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောဖိုလ်၏။ (အနန္တရံ၊ ၌။) ဘဝင်္ဃံ ဝါ၊ ဘဝင်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဖလံ၊ သည်။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဖလာနန္တရံ၊ ဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ အနုလုံ

မည်သော ဂေါတြဘူ၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နေဝ-သညာနာသညာယတနာနန္တရံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကိရိယာ၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဖိုလ်တို့တွင်။ မဂ္ဂဝိထိယံ၊ ၌။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော လက်ဦးဖိုလ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောဖိုလ်၏။ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်နောက်သောဖိုလ်သည်။ ဖလာနန္တရံ၊ ဖိုလ်၏အခြားမဲ့၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖလသမာပတ္တိသု၊ ဖလသမာပတ္တိဝိထိတို့၌။ ပုရိမံ ပုရိမံ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောဖိုလ်သည်။ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ အနုလုံ၏အခြားမဲ့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇော၊ ဤဖလသမာပတ္တိဝိထိ၌။ အနုလောမံ၊ အနုလုံကို။ ဂေါတြဘုတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဌာနေ၊ ပဌာန်း ကျမ်းကြီး၌။ အရဟတော အနုလောမံ။ ပ ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဇတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုလောမံ၊ သည်။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဖလသမာပတ်အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေက္ခာနံ၊ တို့၏။ အနုလောမံ၊ သည်။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေန ဖလေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို(နိရောဓမှ ဝုဋ္ဌာနအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်သော) အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ နေဝသညာနာသညာ-ယတနာနန္တရံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်ကိရိယာဇော၏ အခြားမဲ့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ (သတ္တာဟာတိက္ကမေ၊ ခုနစ်ရက်လွန်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဝိဇာတိယေန၊ ဇာတ်မတူသောရူပ်တရားဖြင့်။ အနန္တရိ-ကတ္တာ၊ အခြားအဆီးရှိသည်မမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဖိုလ်တို့တွင်။ မဂ္ဂဝိထိယံ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နဖလံ၊ ဖြစ်သော ဖိုလ်ကို။ ဌပေတ္မာ၊ ၍။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဖိုလ်သည်။ ဖလသမာပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တံ နာမ၊ ဖြစ်သောဖိုလ်မည်၏။ ဇဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဝိထိယံ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိယံ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဒရထံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးပြီးသော ကိလေသာ ဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်း အချင်း

ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးပြီးသော။ အမတာရမ္မဏံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံ ရှိသော။ သုဘံ၊ (မတင့်တယ်ဈာန် ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေး မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)တင့်တယ်စွာသော်။ ဝန္ဓလောကာမိသံ၊ တဏှာ ဟူသော လောကာမိသကို ထွေးအန်ပြီးထသော၊ ဝါ၊ အန်အပ်ပြီးသော တဏှာဟူသော လောကာမိသ ရှိထသော။ သန္တိ၊ ကိလေသာဟူသောအပူ ငြိမ်းအေးပြီးထသော။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာထသော၊ ဝါ၊ မောဟကို နုတ်ပစ် တတ်ထသော။ ဧတံ သာမညဖလံ၊ ဤအရိယမဂ် အကျိုးဖြစ်သောဖိုလ် သည်၂။ (အဘိသန္ဒိတံ-ဌ်စပ်)

အမတေန၊ အမြိုက်ဆေး(ရလိုကာ)ဖြင့်။ (သမ္မောဒိတံ၊ ရောနှော အပ်သော။) မခုံ ဝိယ၊ ပျားကဲ့သို့။ သြဇဝန္ဓေန၊ သြဇာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝါ၊ မှန်သောသဘောနှင့် ပြည့်စုံသော။ သုစိနာ၊ (မစင်ကြယ်စရာ ကိလေသာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) စင်ကြယ်စွာထသော။ သာတာတိ-သာတေန၊ မဟာဂ္ဂတသာတ လောကုတ္တရကုသလသာတတို့ထက် အလွန်လျှင် သာယာအပ် ချိုမြိန်မြတ်သော အရသာရှိသော။ (မဂ္ဂသုခတောပိ ဟိ ဖလသုခံ သန္တတရတာယ ပဏီတတရံ) ယေန သုခေန၊ အကြင် အနုတ္တရ သုခဖြင့်။ အဘိသန္ဒိတံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ခြောက်သွေ့သည်၏အဖြစ်မှ ကင်းသဖြင့် စွတ်စိုး၏၊ ဝါ၊ စိုစွတ်စေအပ်၏။

[၃၄၄] အရိယသ၊ အရိယာတို့၏သာ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အရိယာ တို့သည်သာ သုံးဆောင်ခံစားထိုက်သော။ တဿ ဖလဿ၊ ထိုသာမည ဖိုလ်၏။ ရသဘူတံ၊ အရသာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အနှစ် အဆီခဲဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် အလွန်အကဲမရှိ ရသာဆုံးဖြစ်သော။ တံ သုခံ၊ ထိုသို့သောချမ်းသာကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာ ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပညံ၊ ဝိပဿနာပညာကို။ ဘာဝေတ္မာ၊ ပွါးစေ၍။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။

၁-မြန်မာမှ ဋ္ဌိကာပါဠိနှင့်အညီ ပြန်ချက်ဖြစ်သည်။ အသောဘနတာယ လေသဿာပိ အဘာဝတော-ဟူသော သိမ္မူအရအားဖြင့်မူကား မတင့်တယ်စရာ အရိပ်အမြွက်မျှ မရှိခြင်း ကြောင့် တင့်တယ်စွာသော-ဟု ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ယေန ဓမ္မေန ယောဂတော သမဏော နာမ ဟောတိ၊ တဿ အရိယမဂ္ဂသခါတဿ သာမညဿ ဖလန္တိ သာမညဖလံ။ ပြီ။ (ပြည်)

တသ္မာ၊ ထိုသို့အနုတ္တရသုခကို ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယဖလသာ၊ အရိယဖိုလ်၏။ ဧတံ ရသာနုဘာဝနံ၊ ဤအတုမရှိ အကောင်းဆုံးဖြစ်သော အရသာ အဆီခဲကို ခံစားရခြင်းသည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ ဝိပဿနာကို ပွါးစေခြင်း၏။ အာနိသံသောတိ၊ အာနိသင်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာ

၇၆၇။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာတိ၊ ကား။ ကေဝလဋ္ဌ၊ သက်သက်ကား။ အရိယဖလရသာနုဘာဝနံယေव၊ အရိယာဖိုလ်၏ အရသာကို ခံစားရခြင်းသည်သာလျှင်။ (အာနိသံသော၊ သည်။)နှ၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ အယံ နိရောဓသမာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထ-တာပိ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းဌာနမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဣမိဿာ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတြ-တသ္မိं သံခိတ္တဝစနေ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ-ဟူသော အကျဉ်းစကား၌။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ ဝိဘာဝနတ္ထံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ။ ဣဒံ ပဋ္ဌာကမ္မံ၊ ဤသရုပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ပြုယနာမေးခြင်းအမှုကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တံ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်သနည်း။ ကေ၊ တို့သည်။ နှ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဘုံ၌။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ နည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ နည်း။ ကထဋ္ဌ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အသာ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကထံ၊ အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့်။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကထံ၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဝုဋ္ဌိတသ၊ ထပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကိံ နိန္နံ၊ အဘယ်သို့ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မတသ စ၊ သေသောသူ၏ရင်း။ သမာ-ပန္နဿ စ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောသူ၏ရင်း။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ကော၊ နည်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ သခ်ၢတာ ကိံ၊ သခ်ၢတလော။ အသခ်ၢတာ ကိံ၊ အသခ်ၢတလော။ လောကိယာ ကိံ၊

လောကီလော။ လောကုတ္တရာ ကိုံ၊ လောကုတ္တရာလော။ နိပ္ဖန္နာ ကိုံ၊ နိပ္ဖန္နလော။ အနိပ္ဖန္နာ ကိုံ၊ အနိပ္ဖန္နလော။ ဣတိ-ဣဒံ ပညာကမ္မံ၊ ကို။ (ဝေဒီတမ္ပံ၊ ၏။)

၇၆၇။ တတ္ထ-တသ္မိံ ပညာကမ္မေ၊ ဌ္ဌ။ ကာ နိရောဓသမာပတ္တိတိ၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေန၊ (ဝိပဿနာသို့ အစဉ်လျှောက်သော ရှစ်ပါးသော သမာပတ်သို့တက်သဖြင့် ထိုထိုသို့သော ပဋ္ဌိပက္ခ၏ချုပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်) သုံးပါးကုန်သော သင်္ခါရတို့၏ အစဉ်အတိုင်းချုပ်ခြင်း၏ အစုမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရား တို့၏။ ယာ အပ္ပဝတ္တိ၊ အကြင် (ပိုင်းခြားတိုင်းသော ကာလပတ်လုံး) မဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (အယံ အပ္ပဝတ္တိ၊ ဤစိတ်စေတသိက်တို့၏ ပိုင်းခြားတိုင်းသော ကာလပတ်လုံး မဖြစ်ခြင်းသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ မည်၏။)

ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ နု သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထုဇဉ်တို့သည်ရင်း။ သောတာပန္နာ၊ တို့သည်ရင်း။ သကဒါဂါမိနော၊ တို့သည်ရင်း။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ သုက္ခဝိပဿကာ၊ သုက္ခဝိပဿကဖြစ်ကုန်သော။ အနာဂါမိနော စ၊ တို့သည်ရင်း။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်ရင်း။ နု သမာပဇ္ဇန္တိ၊ မဝင်စားနိုင်ကုန်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာภိနော၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်ကို ရကုန်သော။ အနာဂါမိနော စ၊ တို့သည်ရင်း။ ခီဏာသဝါ စ၊ တို့သည်ရင်း။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားနိုင်ကုန်၏။ ဟိ-သဒ္ဒံ၊ ၏။ ဒ္ဒိဟိ ဗလေဟိ။ ပ ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒ္ဒိဟိ ဗလေဟိ၊ နှစ်ပါးသောအစုမ်းတို့နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ စ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တယော-တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ (သာမျုတ္ထ-ဌ် ပစ္စတ္တဝစနတည်း) သင်္ခါရာနံ၊ ဝစီသင်္ခါရ ကာယသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရတို့၏။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ သောဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်ရင်း။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်ရင်း။ ဝသီဘာဝတာ ပညာ၊ လေ့လာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောပညာသည်၊ ဝါ၊ စုမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောပညာသည်။ နိရောဓသမာ-ပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်း၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ စ၊ ဆက်။ အယဉ္စ သမ္ပဒါ၊ (ဗလဒ္ဓယသမန္နာဂတအစရှိသော ယထာဝုတ္တ-

နိရောဓသမာပတ္တိကို ဆောင်တတ်သောအကြောင်း၏) ဤပြည့်စုံခြင်းသည်။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီနော၊ ကုန်သော။ အနာဂါမိဓိဏာသဝေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အညေသံ၊ (အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ) တပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေယေဝ၊ ထိုအဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ အနာဂါမိဓိဏာသဝတို့သည် သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ထိုမှတပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နှ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။

ဂ၆၉။ ပန၊ ပါး။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ဒွေ ဗလာနိ၊ နှစ်ပါးသော အစွမ်းတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ပ။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤပုစ္ဆာ၌။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းသောစကားသည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသော ဒ္ဋိဗလစသည်သည်။ ဧတေ ဥဒ္ဒေသာ၊ ဤဒ္ဋိဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ-အစရှိသော ဥဒ္ဒေသ၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝုတ္တမေव၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသလျှင်ကတည်း။ ယထာဟ၊ အသို့ ဟောတော်မူသနည်း။

[၃၄၅] ဒ္ဋိဟိ ဗလေဟိတိ၊ ကား။ ဗလာနိ၊ အစွမ်းတို့သည်။ သမထ-ဗလံ၊ (ကာမစ္ဆန္ဒစသော ပစ္စနီကဓမ္မတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော) သမထ (သာလျှင်ဖြစ်သော ဆန်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောတရားတို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်ခိုင်ခဲ့သော) အစွမ်းရင်း။ ဝိပဿနာဗလံ၊ (အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုတတ်သော) ပညာ (သာလျှင် ဖြစ်သော ဆန်ကျင်ဖက်တရားတို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်ခိုင်ခဲ့သော) အစွမ်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ (တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။) သမထဗလံ၊ သမထဗလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ နေက္ခမ္မဝသေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို ခွါတတ်သော နေက္ခမ္မသက်ပွား၏၊ ဝါ၊ အလောဘပြဓာန်းသော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ တဈသောအာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယော အဝိက္ခေပေါ၊ အကြင်မပျံ့လွင့်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဝိက္ခေပ၏ဆန်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိသည်။) သမထဗလံ၊ မည်၏။ အဗျာပါဒဝသေန၊ ဗျာပါဒကို

ခ္ဓါတတ်သော အဗျာပါဒဝိတက်၏ (၀၊) အဒေါသပြုမာန်းသော ကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာလောကသညာ၀သေန၊ (ထိနမိဒ္ဓကို ခ္ဓါတတ်သော ထင်ရှားသည်ကိုပြု၍ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်ကပ်၍ ထင်သော) အာလောကသညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝိက္ခေပ၀သေန၊ (ဥဒ္ဓစ္စကို ခ္ဓါတတ်သော ဝိက္ခေပ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အညီအညွတ် ကောင်းစွာတည်သော) သမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ပ။ ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအာသာသ၀သေန၊ (အလုံးစုံသော မိစ္ဆာဝိတက်ကို ခ္ဓါတတ်သော အတ္ထတ်အဖျားသို့ရောက်သော) ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂကို၍လျက် ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿီပဿာသ၀သေန၊ ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂကို၍လျက် ၀င်သက်ကိုဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တာ၁ သ၊ ၏။ ကေဂ္ဂတာ၁ သော။ ယော အဝိက္ခေပေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ! သည်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မူ၏။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလမည်သနည်း။ ပဌမစျာနေန၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်။ နိ၀ရဏေ၊ နိ၀ရဏဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (စျာနသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော၊ သည်၊ ၀ါ၊ စျာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိ၊ သည်။) နိ ကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဒုတိယစျာနေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက်ဝိစာရဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ပ။ နေ၀သညာနာသညာယတန-သမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ၊ ကြောင့်။ (စျာနသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော၊ သည်၊ ၀ါ၊ စျာနသမ္ပယုတ္တသမာဓိ၊ သည်။) နိ ကမ္မတိ၊ တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စေ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စကြောင့်ရင်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော မောဟ-အဟိရိကစသော ကိလေသာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ ခန္ဓေ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် သမ္ပယုတ်စတုက္ခန္ဓကြောင့်ရင်း။ (နိ ကမ္မတိတိအာဒိနိ အညမည-ဝေ၀စနာနိ) နိ ကမ္မတိ၊ တည်ရာမှ ရွှေ့သောအားဖြင့် မတုန်မလှုပ်တတ်။ နိ စလတိ၊ ပတ်ပတ်လည်၍ မတုန်လှုပ်တတ်။ နိ ဝေဓတိ၊ ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ မည်၏[1]။ ဣဒံ၊ ဤနေကျွမ်မှ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ရဟန်းသော စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏ နိ၀ရဏ

၁-တနည်း ဥဒ္ဓစ္စေ နိ ကမ္မတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေ နိ စလတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတခန္ဓေ နိ ဝေဓတိ·ဟုယှဉ်။ ဥဒ္ဓစ္စဟုဏံ စေတ္ထ သမထဿ ဥဇုပဋိပက္ခတာယ တဒတ္ထိဘာ၀ေန ဗလပ္ပတ္တိ-ဒဿနတ္ထံ။ တေနေတံ အဋ္ဌန္နမ္ပိ သမာပတ္တိနံ သာ၀ေ၀ရဏတော ကိစ္စာတိသယ၀ဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အစရှိသည်တို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်, ထိုနိဝရဏ စသည်တို့ကို လွှမ်းမိုးမှု ပြုစွာတည်ခြင်းသည်။ သမထဗလံ၊ မည်၏။

ဝိပဿနာဗလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ပ။ ရူပေ၊ ၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ သညာယ၊ ၌။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ပ။ စက္ခုသ္မိံ၊ ၌။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ပ။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကေနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်သနည်း၂။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိစ္စသညာယ၊ နိစ္စသညာ ကြောင့်။ နိ ကမ္မတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ-ဗလံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသညာယ၊ ကြောင့်။ နိ ကမ္မတိ၊ တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသညာယ၊ ကြောင့်။ နိ ကမ္မတိ၊ တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နန္ဒိယာ၊ သပိတိကတဏှာကြောင့်။ နိ ကမ္မတိ၊ တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ရာဂေ၊ ရာဂကြောင့်။ နိ ကမ္မတိ၊ တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သမုဒယေ၊ သမုဒယကြောင့်။ နိ

ဋ္ဌိကာ။ တဒတိဘဝေန၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စကိုလွှမ်းမိုးသဖြင့်ပေး။ ဧတံ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စေ နိ ကမ္မတိ-အစရှိသော စကားကိုစွဲ။ (ပြည်)

၁-ယခုအခါ၌ ဝိပဿနာဗလကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အကြင်ကြောင့် ဝိပဿနာကိုအကျဉ်း အားဖြင့် ခုနှစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့ဖြင့် ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ထိုကြောင့် ထိုထိုသမာပတ်မှ ထ၍ ထိုခုနှစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့် အနုပဿနာကိုပြုအပ်၏။ ထိုမျှတည်း သော ခုနှစ်ပါးသော အနုပဿနာဖြင့်ပင်လျှင် ဤအရာ၌ အနုပဿနာကိစ္စ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် အနိစ္စာနုပဿနာဗလံ။ပ။ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဗလံ-ဟု သရုပ် အားဖြင့် ပြပြီး၍ တဖန် ထိုခုနှစ်ပါးသော အနုပဿနာတို့ကို အောက်၌ ဆိုပြီးသော နည်းဖြင့် ဝိသယကို ဝေဖန်သောအားဖြင့် ပြခြင်းငှါ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ-စသည်ကို မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

၂-ဤ၌လည်း ပဋိပက္ခတို့သည် မနှိပ်စက် မလွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင် ဗလဋ္ဌတည်းဟု ပြခြင်းငှါ ကေနဋ္ဌေန ဝိပဿနာဗလံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ကမ္မတိ၊ တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌိ-နိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အာဒါနေ၊ စွဲလမ်းခြင်းကြောင့်။ နု ကမ္မတိ၊ တတ်၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာယ စ၊ တဆယ်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော လောဘ ဒေါသ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ ခန္ဓေ စ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာကြောင့်ရင်း။ နု ကမ္မတိ၊ တည်ရာမှ ရွှေ့သောအားဖြင့် မတုန်လှုပ်တတ်။ နု စလတိ၊ ပတ်ပတ်လည်၍ မတုန်လှုပ်တတ်။ နု ဝေဓတိ၊ ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤအနိစ္စာနုပဿနာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရှုအပ်သောဝိပဿနာ၏ နိစ္စသညာ အစရှိသည်တို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်သည်၏ အဖြစ်, ထိုအနိစ္စသညာ စသည်တို့ကို နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုး၍ မြဲစွာတည်ခြင်းသည်။ ဝိပဿနာဗလံ၊ မည်၏။

တယော စ သခ်ါရာနံ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိယာတိ၊ ကား။ ကတမေသံ၊ အာဘယ် မည်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ သခ်ါရာနံ၊ သုံးပါးသောသခ်ါရတို့၏။ ပဋ္ဌိပ္ပဿ-ဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက္ကဝိစာရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝစီသခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။ စတုတ္ထံ စျာနံ၊ စတုတ္ထစျာန်ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဿာသပဿာသာ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာယ-သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်[၂]။ သညာ-

---

၁-ဝါစံ သခ်ရောန္တိ ပဝတ္တေန္တီတိ ဝစီသခ်ါရာ။ ဝါစာကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိတက်ဝိစာရ-ရ၏။ ထိုကြောင့် ပုဗ္ဗေ ခေါ် အာဝုသော ဝိသာခ ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒ-တိ။ တသ္မာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသခ်ါရာ-ဟု ဟောပြီ။ ထိုဝိတက်ဝိစာရသည်ကား ဒုတိယစျာန်၌ ငြိမ်းသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဒုတိယစျာနံ။ပ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ကာယေန သခ်ရိယန္တိတိ ကာယသခ်ါရာ။ အဿာသပဿာသ ရသတည်း။ ထိုကြောင့် မဟုတ်လော အဿာသပဿာသာ ခေါ် အာဝုသော ဝိသာခ ကာယိကာ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယ-ပဋ္ဌိဗဒ္ဓါ။ တဿာ အဿာသပဿာသာ ကာယသခ်ါရော-ဟုဓမ္မဒိန္နထေရ်သခင်မဟောတကား။ ထိုအဿာသပဿာသတို့သည်ကား အကြင်ကြောင့်စတုတ္ထစျာန်၌ ငြိမ်းကုန်၏။ ထိုကြောင့် စတုတ္ထစျာနံ။ပ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ-ဟူသတည်း။ (ပြည်)

ဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်ကို။ သမာပန္နဿ၊ အား။ သညာ စ၊ သညာလည်း ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ စ၊ ဝေဒနာလည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[1]။ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။

[၃၄၆] သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ၊ ကား။ ကတမာဟိ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ (သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) အနိစ္စာနုပဿနာ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ သည်။ အနတ္တာ-နုပဿနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိရာဂါနုပဿနာ၊ သည်။ နိရောဓာနုပဿနာ၊ သည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ၊ သည်။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ (ဤသို့ အနုပဿနာကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်) သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ မည်၏။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ မည်၏။ သကဒါဂါ-မိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ပ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ၊ သည်။ ဉာဏစရိယာ၊ မည်၏[2]။ ဣမာဟိ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)

နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိတိ၊ ကား။ ကတမာဟိ၊ ကုန်သော၊ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။)

၁-စိတ္တေန သင်္ခရိယန္တိတိ စိတ္တသင်္ခါရာ။ သညာဝေဒနာ ရသတည်း။ ထိုကြောင့်သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋ္ဌိတ္ခါ။ တသ္မာ သညာဝေဒနာစိတ္တသင်္ခါရာ- ဟု ဟောတကား။ ထိုသညာဝေဒနာတို့သည်ကား အကြင်ကြောင့် နိရောဓကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငြိမ်းကုန်၏။ ထိုကြောင့် သညာဝေဒယိတ။ပ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဉာဏ်ပဓာနဖြစ်သောကြောင့် မဂ်ဖိုလ်သမာပတ်တို့ကို ဉာဏစရိယာ ဟူသတည်း။ တနည်း ဉာဏေန စရိတာ ပဘာ့ဘိတာတိ ဉာဏစရိယာ။ ဤနှိုင်ယအဓိပတိဟောတုမဂ္ဂသတ္တိ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် လွန်စွာကျေးဇူးပြုတတ်သောဉာဏ်သည် မိမိမှကြင်းသော မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို ဆိုပြီးသောသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရကား ဉာဏ်သည်ဖြစ်စေအပ်သော မဂ္ဂဖလဓမ္မသည် ဉာဏစရိယာမည်၏ ဟူလိုသတည်း။ ဤအလို ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော တရားမည်၏ ပေး။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာကို ယူသဖြင့်လျှင် ထိုဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ၏ အာဒိ-ဘူတဖြစ်သော သေသအနုပဿနာကိုလည်း ယူအပ်ကုန်၏။ (ပြည်)

ပဌမံ စျာနံ၊ သည်။ သမာဓိစရိယာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ သမာဓိသည် ဖြစ်စေအပ်သော တရားမည်၏။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ သည်။ပ။ နေဝသညာနာ-ညာယတနသမာပတ္တိ၊ သည်။ သမာဓိစရိယာ၊ မည်၏။ ပဌမစျာန-ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ပဌမစျာန်ကို ရခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိတက္ကော စ၊ ၎င်း။ ဝိစာရော စ၊ ၎င်း။ ပီတိ စ၊ ၎င်း။ သုခဉ္စ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ ၎င်း။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလာဘတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဝိတက္ကော စ၊ ၎င်း။ ဝိစာရော စ၊ ၎င်း။ ပီတိ စ၊ ၎င်း။ သုခဉ္စ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ ၎င်း။ ဣမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ၊ ဤကိုးပါးသော သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ သမာဓိသည် ဖြစ်စေအပ်သောတရားတို့ဖြင့် ၁။ (သမာပဇ္ဇန်တိ၊ ကုန်၏။)

ဝသီတိ၊ ကား။ ဝသိယော၊ ဝသီတို့သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ အာဝဇ္ဇန-ဝသီရင်း။ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ ၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ၎င်း။ ဝုट္ဌာနဝသီ၊ ၎င်း။

၁-ရှစ်ပါးသော သမာပတ် ထိုရှစ်ပါးသောသမာပတ်၏ ဥပစာရသမာဓိလည်း ရှစ်ပါးဖြစ်၍ တဆယ့်ခြောက်ပါးရှိရမည်ကို အသို့ယူ၍ ကိုးပါးဖြစ်သနည်း?ဟု။ ကား နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟီတိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော အဋ္ဌ သမာဓိစရိယာ, တာသံ ဥပစာရသမာဓိ ဥပစာရသမာဓိတာဝနာသာမညေန ဧကာ သမာဓိစရိယာတိ ဧဝံ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ။ ဟေနာဟ ပဌမစျာနံ သမာဓိစရိယာတိအာဒိ ဣဒ္ဓိကာ။ ပဌမစျာနပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော-အစရှိသောစကားကို နာနာဝဇ္ဇနအားဖြင့် ဆိုအပ်သလော၊ ဧကာဝဇ္ဇနအားဖြင့် ဆိုအပ်သလော? ကြောင့် ပဌမစျာနပဋိလာဘတ္ထာယ ဝိတက္ကော စာတိအာဒိ နာနာဝဇ္ဇနုပစာရ-ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဥပရိသမာပတ္တိနုမ္ပိ ဥပစာရသ္မာ တထေဝ ဝုတ္တတ္တာ။ နု ဟိ ကောဝဇ္ဇနေ စတုတ္ထစျာနာဒိဥပစာရေ ပီတိအာဒယော သမ္ဘဝန္တိ။ တ္ထေ စ ပဌမစျာနပဋိလာဘတ္ထာ-ယာတိအာဒိဝစနေန ဥပစာရသမာဓိသာပိ ပါရိပူရိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ၊ ဣဒ္ဓိကာ။ ဝသီဘာဝတာ ပညာ-ဟူသောပါဠိ၌ အဋ္ဌကထာမ်ားပြအပ်သောအနက်ကို ဣဒ္ဓိကာဆရာ ဖော်ပြလို၍ ဝသီဘာဝတာ ပညာတိ တ္ထေ ဝသော တေသု အတ္ထိတိ ဝသီ၊ တသ္မာ ဘာဝေါ ဝသီ-ဘာဝေါ၊ သာ ဧဝ ဝသီဘာဝတာ-ဣဒ္ဓိကာမိန်သော်။ ဝသီဘာဝတာ ပညာတိ တ္ထေ၊ ဍ်။ တေသု၊ အား။ ဝသော၊ လေ့လာခြင်းသည်၊ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်သောသတ္တိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝသီ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုလေ့လာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဝသီဘာဝေါ၊ လေ့လာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၊ ဝါ၊ စွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်။ သာ ဧဝ၊ ထိုဝသီ-ဘာဝသည်ပင်လျှင်။ ဝသီဘာဝတာ၊ မည်၏။ ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ-ကဲ့သို့ဟူလို၊ ၎င်းနက်။ ယင်းသို့သော် ဝသီဘာဝတာတိ-ဟု ပဒုဒ္ဓါရ မပြုမူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဝသီတိ ပဌ ဝသိယော-ဟု ဖွင့်အပ်သနည်း?ဟု။ ကား "ဝသိယော"တိ ပန ပါဠိယံ ဣတ္ထိလိင်ဝသေန ဝုတ္တတ္တာ တာယော ဒဿေတုံ "ဝသီတိ ပဌ ဝသိယော"တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဣဒ္ဓိကာ။

ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဠု၊ တို့တည်း။ (ဝသနံ ဝသီ၊ အလို အလျောက်ဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိ ရသတည်း) တတ္ထ၊ ထိုဝါးပါးသော ဝသီတို့တွင်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုထိုအလိုရှိရာအရပ်၌။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဆင်ခြင်နိုင်၏။ ယဒါ၊ အကြင်အကြင်အခါ၌။ ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိ၏။ တဒါ၊ ထိုထိုအလို ရှိသောအခါ၌။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဆင်ခြင်နိုင်၏။ (တနည်း) ယံ-ယသ္မိं ယသ္မိं ဈာနဂေါ်၊ အကြင်အကြင်ဈာန၌။ ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိ၏။ တံ တံ၊ ထိုထို အလိုရှိသောဈာန်ကို။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဆင်ခြင်နိုင်၏။ ယာဝ၊ အကြင်အကြင် ဌာနလောက်။ ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုထိုအလိုရှိသည်ဌာနလောက်။ အာဝဇ္ဇတိ၊ နိုင်၏[1]။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌာနေ၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌။ တဒါ တဒါ၊ အမှတ်မရှိသောအခါ၌။ ယံကိဉ္စိ ဈာနဂ်ံ၊ အမှတ်မရှိသော ဈာန်ကို။ အာဝဇ္ဇန္တသ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထိစ္ဆိတကာလံ၊ အကြင် အလိုရှိအပ်သောကာလပတ်လုံး။ (ဤကား အာဝဇ္ဇတိ-ဟူသောပုဒ်သည် ပုဂ္ဂလဝါစကဖြစ်၍ အာဝဇ္ဇန္တသ အာဝဇ္ဇနာ ဟူသောအတ္ထကို ရသင့်သော ကြောင့် ပါဌသေသမူသတည်း) အာဝဇ္ဇနာယ-အာဝဇ္ဇနပဝတ္တိယာ၊ အာဝဇ္ဇန်းကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း ၏၊ ဝါ၊ ၌။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ လေးထိုင်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ နှေးဖြေး သည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသေက်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သည်[2]။ (သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[3]။) ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌ ဝင်စားခြင်းငှါ အလို

၁-ဤသို့သောအရာ၌ ဝတ္ထုမာန်ဝိဘတ်သည်လည်း သတ္တိအနက်ကိုဟောရကား ဆင်ခြင် နိုင် ဟုယောဇနာသည်။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပဒေသေ ဣစ္ဆာ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ ယဒါ ယဒါ ယသ္မိं ယသ္မိं ဝါ ကာလေ ဣစ္ဆာ ယဒိစ္ဆကံ၊ ယာဝ ယာဝ ဣစ္ဆာ ယဒိစ္ဆကံ၊ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ အောက်၌ ဌိကာဟူရကား ယတ္ထိစ္ဆကံ-စသည်ကို သမာသ်လည်းဟူစရ၏၊ ဣစ္ဆာ ဧဝ ဣစ္ဆကံ-မူ၍ ဝါကျလည်းဟူစရ၏၊ ယထာရုစိမှတ်။ (ပြည်)

၂-အာဝဇ္ဇနာယ ဝသီ အာဝဇ္ဇနဝသေန ဝါ ဝသီ အာဝဇ္ဇနဝသီ-ပြု၊ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အာဝဇ္ဇန်းကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ။ ဝသီ၊ စွမ်းနိုင်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အလို အလျောက် စိတ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနဝသေန၊ ဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝသီ၊ အလိုအလျောက်စိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ (ပြည်)

၃-ဤ၌ အနက်ပေးပုံအလွန်ကျယ်၏၊ ပါဌသေသမျှားလွန်း၏၊ အကျဉ်းအနက်ကို အလို ရှိလျှင် ဤနိဿယ ပဌမတွဲ နှာ ၄၀၅-၌ ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

ရှိ၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ဌ်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားနိုင်၏။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင် အကြင်အခါ၌ ဝင်စားခြင်းငှါအလိုရှိ၏။ တဒါ တဒါ၊ ဌ်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်ရွှေလောက်ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ တာဝဝိစ္ဆိတံ ကာလံ၊ ထိုရွှေလောက်အလိုရှိအပ်သောကာလပတ်လုံး။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထိစ္ဆိတံ ကာလံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်းသောကာလပတ်လုံး။ သမာပဇ္ဇနာယ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ။ ဒန္ဓာယိ-တတ္တံ၊ လေးထိုင်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ နှေးဖြေးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ အပြီးတိုင်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်ရွှေလောက်ထားခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ တာဝဝိစ္ဆိတံ ကာလံ၊ ထိုသို့ထားခြင်းငှါအလိုရှိသရွှေ့ ကာလပတ်လုံး။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ထားနိုင်၏။ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ ထားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ စျာန်ကို အလိုရှိတိုင်း ထားခြင်း[1]ဌ်။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သော်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ သည်။ (သိဒ္ဓါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) (အဓိဋ္ဌာနေ ဝသီ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ပြု) ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် ရွှေလောက်သော ကာလဖြင့် စျာန်မှထခြင်းငှ၊ အလိုရှိ၏။ တတ္တကေန၊ ထိုမျှလောက် ပိုင်းခြားတိုင်းသောကာလဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ စျာန်မှထနိုင်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝုဋ္ဌာနေ၊ ပိုင်းခြားတိုင်းသောကာလဖြင့် ထခြင်းဌ်။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သော်။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ သည်။ (သိဒ္ဓါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အကြင် အကြင် ရွှေလောက်သော ကာလပတ်လုံး စျာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ တတ္တကေန၊ ထိုထို အလိုရှိသရွှေ့လောက်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်နိုင်၏။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌာနေ၊ ဌ်။ တဒါ တဒါ၊ အမှတ်မရှိသောအခါ၌။ ယံကိဉ္စိ စျာနင်ံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယထိစ္ဆိတ-ကာလံ၊ လုံး။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ၏။ ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သော်။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့ ပြည့်စုံအောင် သမ္ပန်)ဒုတိယံ၊ ကို။ပ။

၁-ဤအဓိဋ္ဌာနေ-ဟူသော သတ္တမျှန္တပုဒ်ကိုထောက်လျှင် ရှေးဌ် အာဝဇ္ဇနာယ-စသည် တို့ဌ်လည်း သတ္တမျှန္တချည်းသာ ဖြစ်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ။ ကိုး။ပ။ ဣမာ ပဋ္ဌ ဝသိယော၊ ဤ၀ါးပါးသော ဝသီတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ။

ဂ၇၀။ စ၊ ဆက်။ ဣဒ္ဓေ၊ ဤပါဠိတော်၌။ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာ-ဟိတိ၊ ဟိ ဟူသော။ သေ-သော နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော၊ အလွန်ကို ညွှန်ပြသော သဒ္ဒါတည်း၊ ဝါ၊ အကြွင်းမဲ့ သိမ်းကျုံး၍ပြသော သဒ္ဒါတည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အနာဂါမိနော၊ အား။ စုဒ္ဓသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ၊ တဆယ့်လေးပါးသော ဉာဏစရိယာတို့ဖြင့်။ နိရောဓ-သမာပဇ္ဇနံ၊ ပတ်ကိုဝင်စားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလာနံ၊ တို့၏။ အနဓိဂတတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။) (ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ၊ ဟူ၍။) ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်အုံ့။ (တတော၊ ထိုတဆယ့်ခြောက်ပါးမှ။ အဝကံသဝသေနပိ၊ အယုတ်အားဖြင့်လည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ လိုအပ်သင့်၏။) ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ သော်။ သကဒါဂါမိနော၊ အား။ ဒ္ဝါဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သောတာပန္နဿ စ၊ သောတာပန်အားလည်း။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (နိရောဓသမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။) ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သမာဓိပါရိဟန္ဒိကဿ၊ သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌကာမဂုဏိကရာဂဿ၊ ဝတ္ထုဖြစ်သော ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ရှိသော ကာမရာဂ၏။ အပ္ပဟီနတ္တာ-အသမုစ္ဆိန္နတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် မဖြတ်အပ်သေးသည်၏

၁-တတ္ထ စျာနံ အာဝဇ္ဇန္တဿ နိရန္တရံ စျာနဂေါသု စိတ္တပဝတ္တနသမတ္ထတာ အာဝဇ္ဇနဝသိ။ သမာပဇ္ဇိကုကာမဿ သိယံ စျာနံ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ သမာပဇ္ဇနဝသိ။ အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ကတိပယာစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ စျာနံ ဌပေတုံ သမတ္ထတာ အဓိट္ဌာနဝသိ။ တဏေ၀ လဟုံ ဝုट္ဌာတုံ သမတ္ထတာ ဝုट္ဌာနဝသိ။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသိ ပန အာဝဇ္ဇနဝသိယာ ဧ၀ သိဒ္ဓတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏ-ဧ၀နာဒေန ဟိ တတ္ထ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ။ ဒ္ဝိကာ။ တဏေ၀ အစ္ဆရာ-မတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်တတ္ကဲ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကတိပယာစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ၊ လက်ဖျစ်နှစ်ခု သုံးခု အတိုင်းအရှည်ရှိလည်းဖြစ်သော။ ခဏံ၊ ခဏပတ်လုံး။ (တဏေ၀၊ ကား အနုကစုနဖြစ်၍ အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ကတိပယာစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ-ကိုင်ထည်။ တနည်း။) တဏေ၀-ဇော်ကမေ၀ ခဏံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အစ္ဆရာမတ္တစသော ခဏပတ်လုံးသာလျှင်။ စျာနသမင်္ဂီ၊ စျာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ လဟုံ၊ လျင်စွာ။ စျာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်းငှါ။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝုဋ္ဌာနဝသိ၊ မည်၏။ သမ္မန်။ (ပြည့်)

အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုသောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သော-ကာမရာဂေါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ်သေး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမထဗလံ၊ သမထဗလသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ၊ ထိုသမထဗလသည်။ အပရိပူရေ၊ မပြည့်စုံသည်ရှိသော်။ ဒ္ဒိဟိ ဗလေဟိ၊ နှစ်ပါးသော ဗလတို့ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်သော။ နိရောဓ-သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဗလဝေကလ္လေန၊ အစုမ်းချို့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ဌာ။ (တေ၊ ထိုသောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) နု သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ပန၊ အလူးကိုဆိုအံ့။ အနာဂါမိသ၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထိုသမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော ကာမရာဂကို။ ပဟီနော၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပယ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို(သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော ကာမရာဂ၏ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ သေ-သော အနာဂါမိ၊ သည်။

[၃၄၂] ပရိပုဏ္ဏဗလော၊ ပြည့်စုံသောအားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိပုဏ္ဏဗလတ္တာ၊ ပြည့်စုံသောအားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ဌာ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တိသု။ ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤနိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တိသု-အစရှိသော စကားကို။ ပဋ္ဌာနေ-မဟာပကရဏေ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌။ အနာဂါမိနောဝ၊ ၏သာလျှင်။ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနံ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်သနည်းဟူမူ။ နေဝသညာနာ-သညာယတနကုသလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဉာယတိ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတန-ကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စေယ္ယ၊ ဟောတော်မူရာ၏။) ဣတိ၊ ဤရှေစကား တရပ်အပြီးတည်း။

ဂ၇၁။ ကတ္ထ သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ၌ [1]။ သမာ-ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိသဗ္ဗာဝတော၊ (ပဋ္ဌ-

---

၁-ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ-ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌လည်း အရူပ စျာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ယထာရဟ အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ကို ရအပ်သည်မဟုတ်လော ဟူမူ? အကယ်၍ရသင့်၏၊ ထိုသို့ရသင့်သော်လည်း အရူပစျာန်အားဖြင့် ရသင့်သော

ဝေါကာရဘုံ၌သာလျှင်) အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ စတုဝေါကာရ-ဘဝေ၊ ၌။ ပဌမစျာနာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်· နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပဌမစျာန်စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစတုဝေါကာရဘုံ၌။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းငှါ။ နိ သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဣတိ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဝတ္ထုဿ၊ ဟဒယဝတ္ထု၏။ အဘावေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (တနည်း) ဝတ္ထုဿ၊ ကရဇကာယ ဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထု၏။ အဘावေါ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ၌။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ နိ သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏ ။

၇၂၂။ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ၢတရားတို့၏။ ပဝတ္တိဘောဒေ၊ ခဏခဏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း၌။ (တနည်း) သခ်ါရာနံ၊ သခ်ၢတရားတို့၏။ ပဝတ္တိဘောဒေ၊ ကုသိုလ်စသော အပြားတို့ဖြင့် ပြား၍

သမာပတ်ကိုကား တစိတ်မျှ၏အဖြစ်ကြောင့် အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ဟူ၍ မဆိုလောက်။ ထိုစကားသင့်၏၊ ရှစ်ပါးသော သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် အနုပုဗ္ဗသမာပတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်သတည်း။ ဤသို့သောအနက်ကိုပြခြင်းငှါ စတုဝေါကာရဘဝေ ပန ပဌမစျာနာ-ဒီနံ ဥပ္ပတ္တိ-မိန့်သော်။ (ပြည့်)

၁-ဌီကာဆရာ မိမိဆိုသော နောက်အနက်ကို မြဲစေလိုရှိ ယဒိ ဟိ အာရုပ္ပေ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇေယျ၊ စိတ္တစေတသိကာနံ အညဿ စ ကဿစိ အဘावတော အပညတ္တိကောဝ ဘဝေယျ။ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတသဒိသော။ ကိဉ္စာယံ ဥပါဒါယ နိရောဓံ သမာပန္နောတိ ပုစ္ဆေယျ-မိန့်သော်။ ဝတ္ထုဿ အဘावါ-ဟူသော ကေစိစကားကို မနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ ပယ်လိုရကား ကိံ ဝါ တောယ ဝတ္ထုစိန္တာယ အဂ်ေဝကလ္လတောဝ နတ္ထိ အာရုပ္ပေ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ- မိန့်သော်၊ ဣကာ။ ယာ-သစ္ဆံ၊ ၏။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ နိရောဓံ၊ ကို။ ယဒိ သမာပဇ္ဇေယျ။ အကယ်၍ဝင်စားခြားအံ့။ စိတ္တစေသိကာနံ၊ တရားတို့၏ရင်း။ အညဿ၊ စိတ်စေတသိက်မှတပါးသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရား၏ ရင်း။ အဘावတော၊ ကြောင့်။ အပညတ္တိကောဝ၊ အသူသည် သမာပတ်ကို ဝင်စားပါ ဟု ပညတ်စရာမရှိသည်သာလျှင်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်ကမ္ဘာရုပ်အကြင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဝတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတသဒိသော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိဉ္စာ၊ အာယယ်ကိုလျှင်။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ အယံ၊ ဤသူသည်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပန္နော၊ ဝင်စား.၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတေ-ယျ၊ ဆိုရအံ့နည်း။ ဝါ၊ ကား။ စတောယ ဝတ္ထုစိန္တာယ၊ ထိုဝတ္ထုကို ကြံသဖြင့်။ ကိံ၊ အာယယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဂ်ေဝကလ္လတောဝ၊ အကြောင်းခွဲတဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧဝံ အာနက်။ (ပြည့်)

ယတာရဟ သုံးပါးသော ဒုက္ခတာတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော ဖြစ်ခြင်းအကဲ့အပြား၌။ ဥက္ကဏ္ဌိတ္ထာ၊ ငြီးငွေ့၍[1] ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မြင်လောက ပစ္စက္ခအတ္တဘောဝ၌သာလျှင်။ အစိတ္တကာ၊ စိတ်စေတသိက်မရှိကုန်သည်။ ဟုတ္ထာ၊ ၍။ နိရောဓံ၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ အနုပါဒိ-သေသနိဗ္ဗာနဓာတ်သို့။ ပတ္ထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ သုခံ၊ ဆင်းရဲကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရိဿာမ၊ နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းသောကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

၇၃၃။ ကထဉ္စိဿ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ၊ ကား။ သမထဝိပဿနာ-ဝသေန၊ (ထမ်းပိုးဌ် ယှဉ်းစုံဖွဲ့အပ်သော နွားတို့ကဲ့သို့ အစုံဖွဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့် တကဲ့ ဖြစ်ကုန်သော) သမထ ဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဿက္ကိတ္ထာ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်၍ နေဝသညာနာသညယတနစျာန်တိုင်အောင်ရင်း အနုလောမ ဉာဏ်တိုင်အောင်ရင်း မဆုတ်မနစ်အားထုတ်၍။ ကတပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသောပုဗ္ဗကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာ-နာသညာယတနသမာပတ်ကို။ (သမာပဇ္ဇိတ္ထာ၊ ဝင်စားပြီး၍။) နိရောဓ-ယတော၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို ချုပ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒ-ဣမိနာ အနုပ္ပဇ္ဇနေန၊ ဤသို့တစုံတခုမျှလည်းဖြစ်သော တပါးပါးသော စိတ်စေတသိက်တို့ကိုမဖြစ်စေသဖြင့်။ အဿာ၊ ထိုနိရောဓ သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့၏အံ့။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမထဝသေနေဝ၊ သမထ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥဿက္ကတိ၊ အားထုတ်အံ့။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာ-ယတနသမာပတ္တိံ၊ သို့။ ပတ္ထာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏, တန့်၏။ (တဒုဒ္ဓံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနအထက်၌။ သုဒ္ဓသမထဝိပဿနာယ၊ သက်သက်သော သမထဝိပဿနာ၏[2]။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။) ပန၊

၁-ရူပ်တရားတို့၌လည်း သခ်ါရဒုက္ခတာကို ရကောင်းသည်မဟုတ်သောကြောင့် စိတ္တ-စေတသိကဝိဂမေဟိ ရူပဓမ္မေသု လဗ္ဘမာနာပိ သခ်ါရဒုက္ခတာ အဗ္ဗောဟာရိကတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၂-သီမ္ဗဋီကာ၌ သုဒ္ဓသမထဘာဝနာယ-ဟု ရှိ၏။ သက်သက်သော သမထဘာဝနာ၏-ဟု အနုက်ပေး၊ ထိုပါဌ်သာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

ထိုမှတပါး။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပဿနာဝေသနေ၀၊ ဖြင့်သာ လျှင်။ ဥဿက္ကတိ၊ လုံ့လပြုအံ့။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဖလသမာပတ္တိ ံ၊ သို့။ ပတ္ဌာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တန်၏။ ပန၊ ပါး။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဥဘယ၀သေနေ၀၊ သမထ၀ိပဿနာနှစ်ပါး၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥဿက္ကိတ္ဌာ၊ လုံ့လပြု၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ မဂ်စားမီရှေးအမှိုဠ် ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ ကတ္ဌာ၊ ၍။ နေ၀သညာနာသညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ နိရော-ဓေတိ၊ ချုပ်စေအံ့။ သော၊ ထိုဥဘယအားဖြင့်ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ နိုင်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ဇ္ဇော၊ ဤ ကထဠဿာ သမာပဇ္ဇနံ-ဟူသောပုဒ်၌။ သခ်ေပေါ၊ တည်း။

၇၃၄။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိတ္ထာရော၊ တည်း။ ဣဒ၊ ဤသာသနာတော်၌။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတုကာမော၊ ဝင်စားလို သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကတဘာတ္တကိစ္စော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းစားခြင်း ကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဓောတဟတ္ထပါဒေါ၊ ကောင်းစွာဆေးကြောသုတ်သင် အပ်ပြီးသော လက်ခြေရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဝိတ္တော၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ သြကာသေ၊ အရပ်၌။ သုပညတ္တမှိ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာภุဇိတ္ဌာ၊ ခွေ၍။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ ကာယံ၊ အထက်ဖြစ်သောကိုယ်ကို။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ၊ နိရောဓ သမာပတ်သို့ရှေးရှု။ သတိ ံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတ္ဌာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ ၏။ ဣတော ဘိက္ခု၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလိုသော ရဟန်းသည်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဌာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ပဌမဈာန်မှထလတ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန်၌၊ ဝါ၊ ပဌမဈာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခတော၊ အားဖြင့်ရင်း။ အနတ္တ-တော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိပဿတိ၊ ရှု၏ [1]။

ပန၊ ဆက်။ ဣဒေ ဝိပဿနာ၊ ဤဝိပဿနာသည်။ သခ်ါရပရိဂ္ဂဟုနက-ဝိပဿနာ၊ သခ်ါရတို့ကို သိမ်းဆည်းသောဝိပဿနာရင်း။ ဖလသမာပတ္တိ-ဝိပဿနာ၊ ဖလသမာပတ်ကိုဆောင်တတ်သောဝိပဿနာရင်း။ နိရောဓ-

---

၁-ဝိပဿတိ-ဟူ၍ဆို၏။ ဤ၌အဘယ်သို့သော ဝိပဿနာကို အလိုရှိအပ်သနည်း?ဟု စုဒ်ရှိ ရကား ထိုလိုအပ်သော ဝိပဿနာကိုထုတ်ပြခြင်းငှါ ဝိပဿနာ ပနေသာ-စသည်ဖြင့် အလုံးစုံ သာလျှင်ဖြစ်သော ဝိပဿနာကို ခွဲဝေ၍ပြ၏။ (ပြည်)

သမာပတ္တိဝိပဿနာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဆောင်တတ်သောဝိပဿနာဂုဏ်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ သခ်ါရပရိဂ္ဂဟနကဝိပဿနာ၊ သည်။ မန္ဒာ ဝါ၊ နုံ့သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ တိက္ခာ ဝါ၊ ထက်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးစွာသောအကြောင်းသည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ [၃၄၈] ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာ၊ သည်။ တိက္ခာဝ၊ ထက်သည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ (သခ်ါရာရမ္မဏေ၊ သခ်ါရလျှင်အာရုံရှိသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သဗ္ဗသခ်ါရေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိနိဝတ္တနာကာရေနေဝ၊ ဆုတ်နစ်ပြန်လည်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဂ္ဂေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိသခ်ါရဂတသာ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌ ဖြစ်သော။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။) မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာ၊ မဂ်ကိုပွါးစေခြင်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ နိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာ၊ သည်။ နာတိမန္ဒနာတိ-တိက္ခာ၊ မနုံ့လွန်းမထက်လွန်းမူကား။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-ဧသော နိရောဓသမာပဇ္ဇနကော၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းသည်။ နာတိမန္ဒာယ၊ မနုံ့လွန်းသော။ နာတိတိက္ခာယ၊ မထက်လွန်းသော။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာဖြင့်။ တေ သခ်ါရေ၊ ထိုပဌမစျာန် သခ်ါရတို့ကို။ ဝိပဿတိ၊ ၏။

တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ဒုတိယစျာန်မှထ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယစျာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ တထေဝ-နာတိမန္ဒာယ နာတိတိက္ခာယ ဝိပဿနာယ၊ ထိုအတူ နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခဝိပဿနာဖြင့်သာလျှင်။ ဝိပဿတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ တတိယံ စျာနံ၊ ကို။ပ။ တတော၊ မှ။ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ဝိညာဏဋ္ဌာယတနစျာန်မှထ၍။ တတ္ထ၊ ထို ဝိညာဏဋ္ဌာယတန စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ တထေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိပဿတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုဝိညာဏဋ္ဌာယတနသခ်ါရကို ရှုသည်၏ အခြားမဲ့၌။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်မှထ၍။ နာနာဗဟုဒေဝ ဝိကောပနံ၊ အသီးအသီးဖြစ်၍ မိမိကိုယ်နှင့်မစပ်သော ပရိက္ခရာ၏မပျက်စီးခြင်းကို ဓိဋ္ဌာန်

ခြင်းရင်း။ သံဃပတိမာနနံ၊ သင်္ဃတော်၏ ငံ့လင့် မြှော်လင့်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ သတ္ထုပဏ္ဏောသနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားမြတ်စွာ၏ ခေါ်တော်မူခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ ဇီဝိတ်ခြေ၏ အဓွန့် အပိုင်းအခြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။

ဂ၇၅။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနဋ္ဌိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်ပရိကမ္မရှာသည်။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကမ္ဘ။ ကောဗဒ္ဓံ၊ တစပ်တည်းစပ်သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ နာနာဗဒ္ဓံ၊ အထူးထူးသော တည်ရာနှင့်စပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ပတ္တစီဝရံ ဝါ၊ သပိတ်သင်္ကန်းမူလည်း ဖြစ်သော။ မဉ္ဇူပီဋ္ဌံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်မူလည်း ဖြစ်သော။ နိဝါသဂေဟံ ဝါ၊ နေရာကျောင်းမူလည်း ဖြစ်သော။ အညံ ဝါ ပန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ ပရိကမ္မာရဇာတံ၊ တစုံတခုသော ပရိကမ္မရှာမျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောပရိကမ္မရှာသည်၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌေတေ၊ ဓိဋ္ဌာန်သည်ရှိသော်။ နာ ဝိကုပ္ပတိ၊ မပျက်စီး။ အဂ္ဂိဥဒကဝါတစောရဥန္ဒုရာဒီနံ ဝသေန၊ မီး, ရေ, လေ, ခိုးသူ, ကြွက်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာ ဝိနဿတိ၊ မပျက်စီး။ ဧवं-တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်၏။ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာ-တဗ္ဗံ-စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေအပ်၏။ (တထာ စိတ္တုပ္ပါဒမေဝ ဟေတ္ထ အဓိဋ္ဌာနံ)

တတြ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနံ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေရာသော အစီအရင်တည်း။ ဣဒဉ္စ ဣဒဉ္စ၊ ဤမည်သော ဤမည်သော ပရိကမ္မရှာကို။ ဣမသ္မိံ သတ္ထာဟဗ္ဘန္တရေ၊ ဤခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးသည်။ မာ ဈာယတု၊ မလောင်အပ်စေသတည်း။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ မာ ဝုယှတု၊ မမျောအပ်သည် ဖြစ်စေသတည်း။ ဝါတေန၊ လေသည်။ မာ ဝိဓူသတု၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ မာ ဟရိယတု၊ မဆောင်အပ်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဥန္ဒုရာဒီဟိ၊ ကြွက် ပိုးဟပ် စသည်တို့သည်။ မာ ခဇ္ဇတု၊ မခဲအပ်သည် ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ-ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနံ၊

တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌိတေ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ တံ သတ္တာဟံ၊ ထိုခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ တဿ၊ ထိုပရိကွာရအပေါင်း၏၊ ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ပရိဿယော၊ ဘေးရန်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။

အနဓိဋ္ဌဟတော ပန၊ စိတ်ကို မဖြစ်စေသော ရဟန်း၏ကား။ (ပရိကွာရံ၊ သည်။)အဂ္ဂိအာဒီဟိ၊ မီးစသည်တို့ဖြင့်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ မဟာနာဂတ္ထေရဿ၊ မဟာနာဂထေရ်၏။ ပရိကွာရံ ဝိယ၊ ပရိကွာရကဲ့သို့တည်း။ ထေရော၊ မဟာနာဂထေရ်သည်။ မာတုဥပါသိ-ကာယ၊ မယ်တော် ဥပါသိကာမ၏။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ ကိရ၊ ဝင်တော်မူသတတ်။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ ယာဂုံ၊ ကို။ ဒတ္တွာ၊ လှူ၍။ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစားစရပ်၌။ နိသီဒါပေသိ၊ ဆွမ်းကို ငုံ့လင့်လျက် သီတင်းသုံးစေ၏။ ထေရော၊ သည်။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ နိသီဒိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုမဟာနာဂမထေရ်သည်။ နိသိန္နေ၊ သော်။ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစားစရပ်ကို။ အဂ္ဂိနာ၊ သည်။ ဂဟိတာယ၊ စွဲအပ်လတ်သော်။ သေသဘိက္ခူ၊ ကြွင်းသောရဟန်းတို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ နိသိန္နာသနံ၊ နေသောနေရာကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပလာယိံသု၊ ပြေးကုန်၏။ ဂါမဝါသိကာ၊ ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့သည်။ သန္နိပတိတ္တာ၊ ဖြဖြတက်မျှစည်းဝေးကြကုန်၍။ ထေရံ၊ ထေရ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အလသသမဏောတိ၊ ရဟန်းပျင်းရဟန်းပျင်းဟူ၍။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ တိဏဝေဏုကဋ္ဌာနိ၊ သက်ငယ်ဝါးသစ်သားတို့ကို။ စျာပေတ္တာ၊ ကျွမ်းစေ၍။ ထေရံ၊ မဟာထေရ်ကို။ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ခြံပွတ်ကဲ့သို့ရံ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဃရေဟိ၊ အိုးတို့ဖြင့်။ ဥဒကံ၊ ကို။ အာဟရိတ္တာ၊ ဆောင်၍။ နိမ္မာပေတ္တာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဆာရိကံ၊ ပြာမီးသွေးအပေါင်းကို။ အပနေတ္တာ၊ ဖယ်၍။ ပရိဘဏ္ဍံ၊ နွားချေးစိုလိမ်းကျံသည်ကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပုပ္ပါနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ဝိကိရိတ္တာ၊ ကြဲ၍။ နမဿမာနာ၊ ရှိခိုးကုန်လျက်။ အဋ္ဌံသု၊ တည်ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန၊ ပိုင်းခြားအပ်သောကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ တေ မနုဿေ၊ ထိုရှိခိုးပူဇော်ကြသောလူတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ပါဂတေ၊ ထင်ရှားသည်။ ဇာတော အမှိ၊ ဖြစ်ပြီ

တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ ဥပ္ပတိတ္တာ၊ ပျံတက်၍။ ပိယဂုံဒီပံ၊ ပိယဂုံကျွန်းသို့။ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူလေ၏။ ဣဒံ၊ ဤမိဋ္ဌာန်ခြင်းသည်။ နာနာဘဒ္ဒအဝိကောဝနံ နာမ၊ အသီးအသီးသောအရပ်ဌာဖြစ်၍ ကိုယ်နှင့်မစပ်သော ပရိက္ခရာ၏ မပျက်စီးခြင်းကို မိဋ္ဌာန်ခြင်းမည်၏။

ယံ နိဝါသနပါဝုရဏံ ဝါ၊ အကြင်သင်းပိုင် ကိုယ်ဝတ်သည်ရင်း။ ယံ နိသိန္နာသနံ ဝ။ အကြင်ထိုင်သောနေရာသည်ရင်း။ ဧကောဘဋ္ဌံ၊ မိမိကိုယ်နှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမိမိကိုယ်နှင့်စပ်သောပရိက္ခရာ၌။ ဝိသုံ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ စိတ်ကိုအသီးဖြစ်စေခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမာပတ္တိဝသေနေဝ၊ နိုရောဓသမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ နံ၊ ထိုမီးအစရှိသောအန္တရာယ်ကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ အာယသ္မတော သက်တော်ရှည်သော။ သဠိဝဿ၊ သဠိဝမထေရ်အား။ ရက္ခတိ ဝိယ၊ စောင့်သကဲ့သို့တည်း။ [၃၄၉] စ-သစ္ဆံ၊ မှန်၏။ အာယသ္မတော သဠိဝဿ သမာဓိဝိပ္ဖါရာ ဣဒ္ဓိ၊ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမာဓိဝိပ္ဖါရာ ဣဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

၇၂၆။ သံဃပဠိမာနနန္တိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်၏။ ပဠိမာနနံ-ဥဒိက္ခနံ၊ မြှော်လင့်ခြင်းတည်း။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ သော ဘိက္ခု၊ ဤသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်းသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ သံဃကမ္မဿ၊ သံဃကံကို။ အကရဏံ၊ မပြုလင့်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒေ၊ ဤပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးတွင်။ ပဠိမာနနံ၊ သံဃာတော်၏မြှော်လင့်ခြင်းသည်။ တေဿ၊ ထိုနိုရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသောရဟန်း၏၊ ဝါ၊ ဝင်စားခြင်း၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ပန၊ အလျောက်ကား။ ပဠိမာနနာ-ဝဇ္ဇနံ၊ သံဃာတော်မြှော်လင့်အံ့သည်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ မယာ၊ ငါသည်။ သတ္ထာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ နိုရောဓံ၊ နိုရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ နိသိန္နေ၊ နေသည်ရှိသော်။ သံဃေ၊ သံဃာတော်သည်။ ဥတ္တိကမ္မာဒီသု၊ ဥတ္တိကံစသည်တို့တွင်။

ကိုဥိဒေဝ ကမ္မံ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သောကံကို။ ကတ္တုကာမော၊ ပြုလို သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်တုံအံ့။ ယာဝ၊ လောက်။ မံ၊ ကို။ ကောစိ ဘိက္ခု၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းသည်။ အာဂန္တွာ၊ လာ၍။ နပက္ကောသတိ၊ မခေါ်သေး။ တာဝဒေဝ၊ ထိုသို့မခေါ်မီသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ထအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်ခြင်းကိုပြု၍။ သမာပန္နော၊ သမာပတ်ဝင်စား သော ရဟန်းသည်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုခေါ်အံ့ဟု လာသောရဟန်း၏ မိမိအနီးသို့ ကပ်သောအခါ၌။ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ သမာပတ်မှထသည်သာလျှင် တည်း။ (ကာလပရိစ္ဆေဒသဒီသံ ဟောတံ)

ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်း ကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ သံဃော စ၊ သံဃာတော်သည်လည်း။ သန္နိပတိတ္ဝာ၊ စည်းဝေး၍။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်း ကို။ အပသဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ အသုကော ဘိက္ခု၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည်။ ကုဟိं၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ နိရောဓ-သမာပန္နောတိ၊ နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စား၍ နေပါသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ တစုံတယောက်သောရဟန်း လျှောက်လတ်သော်။ သံဃော၊ သံဃာတော် သည်။ ကိဥ္စိ ဘိက္ခုံ၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းကို။ ပေသေတိ၊ စေ၏။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ နံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းကို။ သံဃသ၊ သံဃာတော်၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ ပက္ကောသာဟိ၊ ခေါ်ချေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပေသေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့စေလတ်သော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုတမန် ရဟန်းသည်။ အသ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသော ရဟန်း၏။ သဝန္တိပစာရေ၊ ကြားလောက်သောအရပ်၌။ ဌတ္ဝာ၊ ရပ်၍။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ တံ၊ ငါ့ရှင်ကို။ ပဋ္ဌိမာနေတိ၊ မြော်လင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တမတ္တေဝ၊ ဆိုကာမျှ၌သာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သမာပတ်မှထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အဂ္ဂိအာဒီဟိပိ၊ မီးအစရှိသော ဘေးရန်တို့သည်လည်း။ အနဘိဘဝနိယံ၊ မနှိပ်နှင်း မလွှမ်းမိုးနိုင်သော နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်းကို။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာပန-တော၊ ထစေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) သံဃဿ အာဏာ နာမ၊ သံဃာ တော်၏အာဏာသည်။ ဧဝံဂုဏာ ဟိ၊ ဤရှေ့လောက်ပင် ဝန်လေးသည်

သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုသမ်ားတော် မြော်လင့်အံ့သည်ကို။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ သယမေव၊ သမ်ားတော်မခေါ်ရပဲ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဧवံ-တထာ၊ ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတပ္ပံ၊ ၏။

၇၂၂။ သတ္တုပဏ္ဏောသနန္တိ၊ ကား။ ဤဓာပိ၊ ဤဘုရား ခေါ်တော်မူရာ၌လည်း။ သတ္တုပဏ္ဏောသနာဝဇ္ဇနမေव၊ ဘုရားမြတ်စွာ ခေါ်တော်မူအံ့သည်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဤမယာ၊ ဤသမာပတ် ဝင်စားသော ရဟန်း၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စမည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုဘုရား ခေါ်တော်မူအံ့သည်ကိုလည်း။ ဧवံ၊ ဤဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိ-တပ္ပံ၊ ၏။ မယိ၊ သည်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ နိသိန္နေ၊ သော်။ သတ္ထာ၊ လူနတ်ပြဟ္မာ ဆုံးမနာ၍ သတ္ထာမည်ရှိစောမုနိသည်။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဝတ္ထုသည်။ သြတိဏ္ဏေ၊ သံဃာဘောင်သို့ သက်သည်ရှိသော်။ (သြတိဏ္ဏဝတ္ထုသ္မိ-ရှိမူ သံဃာဘောင်သို့သက်သော ဝတ္ထုကြောင့်ပေး) သိက္ခာပဒံ ဝါ၊ သိက္ခာပုဒ်ကိုမူလည်း။ သစေ ပညပေတိ၊ အကယ်၍ပညတ်အံ့။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ၊ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကြောင့်။ ဓမ္မံ ဝါ၊ တရားကိုမူလည်း။ သစေ ဒေသေတိ၊ အကယ်၍ဟောအံ့။ ယာဝ၊ လောက်။ မံ၊ ကို။ ကောစိ၊ သည်။ အာဂန္ဒွာ၊ ၍။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ၊ ကို။ သတ္ထာ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အာမန္တေတိ၊ ခေါ်၏။ ဤတိ၊ သို့။ နု ပဏ္ဏောသတိ၊ မခေါ်သေး။ တာဝဒေဝ၊ ထိုသို့ မခေါ်မီသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ထအံ့။ ဤတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိတပ္ပံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧवं ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ ဆင်ခြင်ခြင်းကိုပြု၍။ နိသိန္နော၊ နေသောရဟန်းသည်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုခေါ်အံ့ဟု လာသောရဟန်း၏ မိမိအနီးသို့ ကပ်သောအခါ၌။ ဝုဋ္ဌာတိယေव၊ သမာပတ်မှ ထသည်သာလျှင်တည်း။

ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဧवं၊ ဤသို့စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ နု ကရောတိ၊ မပြု။ သတ္ထာ စ၊ သည်လည်း။ သံဃေ၊ သမ်ား သည်။ သန္နိပတိတေ၊ စည်းဝေးသည်ရှိသော်။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုသမာပတ် ဝင်စားသောရဟန်းကို။ အပသဒ္ဒေန၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ အသုကော၊ သော၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဤတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိ၊ ၏။)

နိရောဓသမာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကဠိ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပေသေတိ၊ ၏။ ဂစ္ဆ၊ သွားခေ့။ မမ၊ ၏။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဍောသ၊ ခေါ်ခေ့လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပေသေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ စေလတ်သော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုသမာပတ်ဝင်စားသော ရဟန်း၏။ သဝနူပစာရေ၊ ဌိတ္ဝာ၊ ၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ ငါ့ရှင်ကို။ အာမန္တေတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တမတ္တေဝ၊ ဌိတ္ဝါ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဏ္ဍောသနံ၊ ခေါ်တော်မူခြင်း သည်။ ဧဝံဂရုကံ ဟိ၊ ဤရွှေလောက်ပင် ဝန်လေးသည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဘုရားမြတ်စွာ ခေါ်တော်မူအံ့သည်ကို။ အာဝဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ယထာ၊ ဖြင့်။ သယမေဝ၊ ဘုရားမြတ်စွာ မခေါ်ရပဲ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဧဝံ-တထာ၊ ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၇၇၀။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါတိ၊ ကား။ ဇီဝိတဒ္ဓါနဿ၊ မိမိ အသက်ရှင် အံ့သော ကာလ၏၊ ဝါ၊ မိမိဇီဝိတိန္ဒြေဖြစ်ရာ ကာလ၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားတည်း။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤသမာပတ် ဝင်စားအံ့သော ရဟန်းသည်။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေသု၊ အသက်ရှင်ရာ ကာလအပိုင်းအခြား တို့၌။ သုကုသလေန၊ လိမ္မာသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ [1]အာယုသင်္ခါရာ၊ အာယုသင်္ခါရတို့သည်[2]။ [၃၅၀] သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက် တိုင်အောင်။ ပဝတ္တိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့လော။ နု ပဝတ္တိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇိဘ္ဘာဝ၊ ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။ သမာပဇ္ဇိ-တဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ၊ ခုနစ်ရက် အတွင်း၌။ အာယုသင်္ခါရေ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈနကေ၊ ချုပ်လတ္တံ့သည်ရှိသော်[3]။ အနာဝဇ္ဇိတ္ဝာဝ၊ မဆင်ခြင်မူ၍သာလျှင်။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ဝင်စားအံ့။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ထိုသမာပတ်ကို ဝင်စားသောရဟန်း၏။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ ပဋိဗာဟတိတုံ၊ တားမြစ် ခြင်းငှါ။ နု သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ (စရိမဘာဝင်ေန၊ အဆုံးဖြစ်သော

၁-အာယု ၎ အာယုသင်္ခါရာ။ အာယု ဥသ္မာ ဝိညာဏာနိတိ စ ဝဒန္တိ၊ တေ စဿ ပကတိပိတ္တဿေဝ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိ။

၂-နိရုဇ္ဈနကေ၊ ချုပ်လတ္တံ့ကုန်သော။ အာယုသင်္ခါရေ၊ တို့ကို-ဤသို့အနက်ပေးလျှင် ရှေးနောက် ဝုစ်ညီသောကြောင့် သာ၍ကောင်းသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဘဝင်ဖြင့်။ မိယနတော၊ သေခြင်းကြောင့်။) အနေ္တာနိရောဓေ၊ နိရောဓ သမာပတ်၏ အတွင်းဌာ။ မရဏာယ၊ ၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အနန္တရာဝ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်းဌာသာလျှင်၊ ဝါ၊ မသေမီအကြားဌာ သာလျှင်။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထရ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအာယုသင်္ခါရ၏ တည်လတ္တံသောအပိုင်းအခြားကို။ "(သဟသာဝ၊ အဆောတလျှင်သာလျှင်။ မရဏံ၊ သည်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်ပါ စေလင့်။" ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။) အာဝဇ္ဇိတ္ဝာဝ၊ လျှင်။ သမာပဇ္ဇိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။ (အာဝဇ္ဇိတ္ဝာဝ-ဟု အဝဓာရဏ၏ အကျိုးကိုဖော်ခြင်းငှါ အဝသေသဥိ-စသည်ကိုမိန့်သော်)ဟု၊ အဝဓာရဏ၏ အကျိုးကိုဖော်အံ့။ အဝသေသံ၊ ဤမှကြွင်းသော (နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနစသော သုံးပါး အပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော)ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ အနာဝဇ္ဇိတ္ဝမ္ပိ၊ မဆင်ခြင်ခြင်း ငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်သေး၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤအဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒကိုကား။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊ မချက် ဆင်ခြင်သင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏။

၇၃၉။ သော-ဘိက္ခု၊ ထို သမာပတ်ဝင်စားသောရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်မှထ၍။ ဣမံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ထိုနောင်မှ။ ဧကံ ဝါ၊ တကြိမ်သော စိတ္တဝါရကိုဌင်း။ ဒွေ ဝါ စိတ္တဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ်သောစိတ္တဝါရတို့ကိုဌင်း။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ အစိတ္တ-ကော၊ စိတ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိရောဓံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဖုသတိ၊ ရောက်၏[1]။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ တသ္မာ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဒ္ဋ္ဌဗ္ဗံ စိတ္တာနံ၊ နှစ်ချက်သော စိတ်တို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နုပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (စောဒနာ၊ တည်း။) နိရောဓသ၊ အနုပုဗ္ဗနိရောဓ၏၊ ဝါ၊ နိရောဓအကျိုးငှါ။ ပယောဂ-ဂတ္တာ၊ ယှဉ်စေအပ်သော ပယောဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ နုပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဟိ၊ ခဲ့အံ့။ ဣမသ္မာ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ သမတ္တဝိပဿနာ-

---

၁-ကိုဆိုပါ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါတိ အနိယမေတ္ဝာ ဝိယ ဝုတ္တံ၊ ဒွေ ဝါရေ ဧဝ ပန နိယမတော ဝဒန္တိ။စိတ္တဝါရေတိ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ္တဝါရေ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

ဓမ္မေ၊ သမထဝိဿနာဓမ္မတို့ကို။ ယုဂနဒ္ဓေ၊ ထမ်းပိုးဌ် ယှဉ်းစုံဖွဲ့အပ်သော နွားတို့ကဲ့သို့ အချင်းချင်းမလွန်စေပဲ အစုံဖွဲ့အပ်သည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣဒံ အဌသမာပတ္တိအာရောဟာနံ၊ ဤရှစ်ပါးသော သမာပတ်သို့ တက်ခြင်းသည်။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓယ၊ (ပဌမစျာန် စသည်တို့၏ရင်း ထိုပဌမစျာန် စသည်တို့ဌ် ဖြစ်သောသဓါရတို့ကို ရှုသောအနုပဿနာတို့၏ရင်း) အစဉ်အားဖြင့် ချုပ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပယောဂေါ၊ ယှဉ်စေအပ်သော ပယောဂပေတည်း။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ (သမာပဇ္ဇနသာ၊ ဝင်စားခြင်း၏။) နပယောဂေါ၊ ပယောဂမဟုတ်။ ဣတိ-တသ္မာ နိရောဓယ ပယောဂတ္တာ၊ ထိုသို့အနုပုဗ္ဗနိရောဓ၏ ပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒ္ဝိန္နံ စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ဌ်။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။

ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ အာကိဉ္စညာယတနတော၊ စျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဣဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ဤလေးပါးသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားအုံ့။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စကို မပြုသောရဟန်းသည်။ ပရတော၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်မှ နောက်ဌ်။ (သကလံ ယထာပရိစ္ဆိန္နံ ကာလံ၊ အလုံးစုံပိုင်းခြားတိုင်းသော ကာလပတ်လုံး။) အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင် ၁။ ပဋ္ဌိနိဝတ္တိတ္တာ၊ ပြန်လည်၍။ ပုန၊

၁-တဋ္ဌ ခေါ သံဃပဋ္ဌိမာနနသတ္ထုပက္ကောသနအဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒါဝဇ္ဇနာနံ အကရဏေန။ နာနာဘဒ္ဒအဝိကောပနသာ။ တသ္မ ဟိ အကရဏေန ကဒါစိ ကေဝလံ တာဒိသသ ပရိကၠာရသ အဝိနာသော နသိယာ၊ နနိရောဓသမာပတ္တိဝိပန္နော။ အယဉ္စ အတ္ထော မဟာ-နာဂတ္ထေရဝတ္ထုနာ ဝိဘာဝိတော ဧဝ။ ဧဝံ သန္တေ တိဟိ အာကာရေဟိ နိရောဓသမာပတ္တိ-ယာ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိတိ အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ တံ နသာရတော ပစ္စေတဗ္ဗံ။ ဌ်ကာ။ စ၊ ဆက်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တံ၊ ထိုသို့အစိတ္တကဖြစ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်။ သံဃပဋ္ဌိမာနနသတ္ထု-ပက္ကောသနအဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒါဝဇ္ဇနာနံ၊ သင်္ဃာ၏ ငံ့လင့်ခြင်း, ဘုရားမြတ်စွာ၏ ခေါ်တော်မူခြင်း, ဇီဝိတိန္ဒြေကာလအပိုင်းအခြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတို့ကို။ အကရဏေန၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာနာဘဒ္ဒအဝိကောပနသာ၊ နာနာဘဒ္ဒအဝိကောပနကို မိုင်ခွာန်ခြင်းကို။ အကရဏေန၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သဒ္ဒံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုနာနာဘဒ္ဒ-အဝိကောပနကို မိုင်ခွာန်ခြင်းကို။ အကရဏေန၊ ကြောင့်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တာဒိသသ၊ ထိုသို့သတောရှိသော။ ပရိကၠာရသ၊ ပရိကၠာရ၏။ အဝိနာသော၊ မပျက်စီးခြင်းသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (ပျက်စီးရာ၏ဟူလိုသည်) နိရောဓသမာပတ္တိ-ဝိပန္နော၊ နိရောဓသမာပတ်၏ ဘေးရန်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အယဉ္စ အတ္ထော၊

ဖန်။ အာကိဉ္စညာယတနေယေ၀၊ စျာန်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘွေ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုမပြုပဲ သမာပတ်ကိုဝင်စားရာ၌။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ အဂတပုဗ္ဗပုရိသူပမာ၊ မသွားရောက်ဘူးသော ယောကျ်ားဥပမာကို။ ဝတ္တမ္ဘာ၊ ဆိုအပ်၏။

ဤအနက်ကိုလည်း။ မဟာနာဂတ္ထေရ၀တ္ထုနှာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာ၀ိတော ဧ၀၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဧ၀ံ ဤမသို့ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တိဟိ အာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ သာရတော၊ အနှစ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အမြှောက်အားဖြင့်၊ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

၁-ပဋ္ဌိန်ဝတ္ထိတ္ဘာ ပုန အာကိဉ္စညာယတနေယေ၀ ပတိဋ္ဌာတိတိ ဤမိနာ သမာပတ္တိယာ ဝိပန္နေ ဇာတေ ဧ၀ं ဟောတိတိ ဒဿေတိ၊ အ၀ိပန္နေနေ၀ ပန ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလ၀ိတိက္ကမနေ ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဧ၀ဉ္စ ကတ္ဝာ ဂမ္ဘီရကန္ဒရောရုဇ္ဇတတ္တပါသာဏက္ကန္ဒပုရိသနိဒဿနမ္မိ သမတ္ထိတံ ဟောတိတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ အပရေ ပန ပုဗ္ဗကိစ္စဿ အကတတ္တာ နေ၀သညာနာသညာယတနံ သမာပန္နမတ္တော၀ ပဋ္ဌိန်ဝတ္ထိတ္ဘာ အာကိဉ္စညာယတနေ ပတိဋ္ဌာတိတိ ဝုတ္တတ္တာ သံဃပဋ္ဌိမာနနာဒီကေစ္စပုဗ္ဗကိစ္စာကရဏော အင်္ဂေကလ္လတော နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ နှ ဤဗျတေ၀ါတိ ဝဒန္တိ။ ဝတ္တာသဒိသံ ဟောတံ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ယဒိဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စကရဏံ။ တသ္မာ တတ္ထ ယံ ဂရုတရံ၊ တဿ အကရဏံ သမာပဇ္ဇနံ ဝိပန္နတိတိ အပရေ။ ဝိမံသိတ္ဘာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အာကိဉ္စညာယတနေ ပတိဋ္ဌာတိတိ စ ဤဒံ ပုန အာကိဉ္စညာ-ယတနဿ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ။ သမာပဇ္ဇိတ္ဘာ ဟိ ဝုဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ ကာတဗ္ဗတ္တာ။ ဋ္ဌိကာ။ ပဋ္ဌိန်ဝတ္ထိတ္ဘာ။ပ။ ဋ္ဌာတိတိ ဤမိနာ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝိပန္နေ၊ တားဆီးတတ်သော ဘေးရန်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ပြန်လည်၍ တဖန် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌တည်ပြန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ ဤမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အ၀ိပန္နေနေ၀၊ တားဆီးတတ်သောဘေးရန်မရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ယထာ-ပရိစ္ဆိန္နကာလ၀ိတိက္ကမနေ၊ အကြင် အကြင်ပိုင်းခြားအပ်သောကာလကို လွန်သည်ရှိသော်။ ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်အရဟာတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧ၀ဉ္စ ကတ္ဝာ-ဤမိနာ ကားရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဂမ္ဘီရကန္ဒရော-ရုဇ္ဇတတ္တပါသာဏက္ကန္ဒပုရိသနိဒဿနမ္မိ၊ နက်သောချောက်သို့သက်သော ပူသောကျောက်ဖျာကိုနင်းသော ယောကျ်ားဥပမာသည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ၏။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နေ၀သညာနာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပန္နမတ္တော၀၊ ဝင်စားကာမျှ ဖြစ်၍လျှင်။ ပဋ္ဌိန်ဝတ္ထိတ္ဘာ၊ တဖန်ပြန်၍။ အာကိဉ္စညာ-ယတနေ၊ စျာန်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သံဃ-ပဋ္ဌိမာနနာဒီကေစ္စပုဗ္ဗကိစ္စာကရဏော၊ သင်္ဃာတော် ငံ့မြော်လင့်ခြင်းအစရှိသော အချို့သော ပုဗ္ဗကိစ္စကိုမပြုသည်ရှိသော်။ အင်္ဂေကလ္လတော၊ အင်္ဂါချို့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓ-သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းသည်။ နှ ဤဗျတေ၀၊ မပြည့်စုံသည်

ကေံ မဂ္ဂံ၊ ခရီးတကြောင်းသို့။ အဂတပုဗ္ဗော၊ မသွားစဖူးသော။ ကောေ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားတဦးသည်။ အန္တရာ၊ ခရီးအကြား၌။ ဥဒက-ကန္တရံ ဝါ၊ ရေရှိသောချောက်ကိုဝင်း။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်သော။ ဥဒကစိက္ခလ္လံ ဝါ၊ ရေနှင့်ရောသောညွန်ကိုဝင်း။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်၍။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော။ စက္ကာတပသန္ဓတ္တပါသာဏံ ဝါ၊ ကြမ်းသောနေပူဖြင့် လောလော ပူသော ကျောက်ဖျာပူသို့လည်း။ အာဂမ္မ၊ ရောက်လတ်၍။ တံ နိဝါသန-ပါဝုရဏံ၊ ထိုဝတ်မြဲတိုင်း ရုံမြဲတိုင်းသော အဝတ်အရုံကို၊ အသဏ္ဌာပေတ္ဝာ၀၊ မပြိုမပြင်မူ၍သာလျှင်။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်သို့။ သြရုဇ္ဇေ၊ သက်လတ်သော်။ ပရိကွာရတောမနဘာယေန၊ ပရိကွရာကို ရေစွတ်အံ့သည်မှ ကြောက်သော ကြောင့်။ ပုနဒေ၀၊ တဖန်သာလျှင်။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ လည်၍ တည်ပြန်၏။ ပါသာဏံ၊ ကျောက်ဖျာကို။ အက္ကမိတ္ဝာပိ၊ နင်းမိ၍လည်း။ သန္ဓတ္တပါဒေါ၊ လွန်စွာပူသော ခြေရှိသည်ဖြစ်၍။ ပုနဒေ၀၊ လျှင်။ သြရဘာဂေ၊ ဤမှာဖက်အဖို့၌။ ပတိဋ္ဌာတိ ကိရ၊ တည်ပြန်သတတ်။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ သော ပုရိသော၊ ခရီးသွားမကျမ်းသော ထိုယောကျ်ားသည်။ အသဏ္ဌပိတနိဝါသနပါဝုရဏတ္တာ၊ မပြိုမပြင်အပ်သော အဝတ်အရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်သို့။ သြတိဏ္ဏမတ္တောဝ၀၊ သက်ကာမျှ ဖြစ်၍သာလျှင်။ တတ္တပါသာဏာ၊ အလွန်ပူသော ကျောက်ဖျာကိုလည်း။ အက္ကန္တမတ္တော ဧ၀၊ နင်းကာမျှဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဋ္ဌိနိဝတ္တိတ္ဝာ၊ ပြန်၍။ သြရတောဝ၀၊ ဤမှာဖက်၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာတိ ယထာ၊ တည်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ယောဂါ၀စရောပိ၊ သည်လည်း။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ၏။ အဂတတ္တာ၊

သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ ပုဗ္ဗ-ကိစ္စကရဏံ၊ အကြင်ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုခြင်းသည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝတ္တသဒိသံ၊ ဝတ်နှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗ-ကိစ္စတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်ပုဗ္ဗကိစ္စသည်။ ဂရုတရံ၊ လေးမြတ်၏။ တဿ၊ ထိုလေးမြတ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ အကာရဏံ၊ သည်။ သမာပဇ္ဇနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းကို။ ဝိဗန္ဓတိ၊ နှောင့်ရှက်တားမြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောစကားရပ်ကို။ ဝိမံသိတ္ဝာ၊ ယုတ္တာယုတ္တိနှိုင်းညှိဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အာကိဉ္စညာယတနေ ပတိဋ္ဌာတိတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပုန၊ ဖန်။ အာကိဉ္စညာ-ယတနဿ၊ ဈာန်၏။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ဝင်စားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားပြီး၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ အာကိဉ္စညာ-ယတနဈာန်မှထ၍။ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ၏။ ကာတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပန္နမတ္တောဝ၊ ဝင်စားကာမျှဖြစ်၍လျှင်။ ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာ၊ ၍။ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၏။

ပန၊ ဥပမာသံသန္ဒနတဏ္ဍုပြအံ့။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေးဘ၌လည်း။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထို ခရီးသို့။ ဂတပုဗ္ဗပုရိသော၊ သွားဘူးသော ယောကျ်ားသည်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရောက်လတ်၍။ ကေ သာဌကံ၊ တထည်ပုဆိုးကို။ ဒဋ္ဌုं နိဝါသေတ္ဝာ၊ မြဲမြဲကြပ်ကြပ်ဝတ်၍။ အပရံ၊ တထည်ကို။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ကန္ဒရံ၊ ချောက်ကို။ ဥတ္တရိတ္ဝာ၊ ခုန်၍။

[၃၅၁] တတ္ထပါသာဏံ ဂါ၊ လောလောပူသော ကျောက်ကိုမူလည်း။ အက္ကန္တမတ္တကမေဝ၊ နင်းမိကာမျှကိုသာလျှင်။ ကရိတ္ဝာ၊ ၍။ ပရတောဝ၊ ထိုမှာဖက်သို့။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သွားသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ကတပုဗ္ဗ-ကိစ္စော၊ ပြုအပ်ပြီးသောပုဗ္ဗကိစ္စရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နေဝသညာ-နာသညာယတနံ၊ စျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ဝာဝ၊ ၍သာလျှင်။ ပရတောဝ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်မှနောက်၌။ အစိတ္တကော၊ စိတ်မရှိ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နိရောဓံ၊ စိတ်စေတသိက်စိတ္တဇရူပ်၏ချုပ်ခြင်းသို့။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဂဂဝ။ ပန၊ ပါး။ ကထံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုပြီးသော နည်းဖြင့်။ သမာပန္နာယ၊ ဝင်စားပြီးသော။ အဿ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန စေဝ၊ ကာလအပိုင်းအခြားဏ်အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ အန္တရာ၊ ကာလအပိုင်းအခြားဏ်အကြား၌။ အာယုက္ခယသံဃပဋိမာနန-သတ္ထုပက္ကောသနာဘာဝေန စ၊ အသက်ဏ်ကုန်ခြင်း သံဃာတော်ဏ်ငံ့မြော်လင့်ခြင်း မြတ်စွာဘုရားဏ်ခေါ်တော်မူခြင်းမရှိသည်ဏ်အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂဂဃ။ ကထံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အနာဂါမိယာ၊ အနာဂါမ်အား။ အနာဂါမိဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ဏ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာအား။ အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဏ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒ္ဝေဓာ၊ ဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂဂင။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ နိရောဓသမာပတ်မှထပြီးသောရဟန်းဏ်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကိံ နိန္နံ၊ အဘယ်သို့ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊

ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) နိဗ္ဗာနနိန္နံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာ ဝိသာခ။ သညာဝေဒယိတ-နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သော နိရောဓ-သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ သခ်ါရဝိမုခတာယ စ၊ သခ်ါရမှ မျက်နှာလွှဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဖလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖိုလ်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။) ဝိဝေကနိန္နံ၊ နိဿရဏဝိဝေကသို့ ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဝေကပေါဏံ၊ ဝိဝေကသို့ကိုင်းသည်။ ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ၊ ဝိဝေကသို့ရှိုင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-စေတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၇၃။ မတဿ စ၊ သေသသူ၏ရင်း။ သမာပန္နဿ စ၊ နိရောဓ-သမာပတ်ဝင်စားသသူ၏ရင်း။ ဝိသေသော၊ သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေး။) အယမ္မိ အတ္တော၊ ဤပုဗ္ဗာအနက်ကို လည်း။ သုတ္တေ၊ ပါဠိ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဟောအပ်သည်သာတည်း။ ယထာ-ဟ၊ မူကား။ အာဝုသော၊ ဒါယကာ ဝိသာခ။ ယွာယံ-ယော အယံ သတ္တော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ မတော-ကာလကတော၊ သေ၏။ တဿ၊ ထိုသေသော သတ္တဝါအား။ ကာယသခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈာ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ဝစီသခ်ါရာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈာ၊ ကုန်၏။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ အာယု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ပရိက္ခီ-ဏော၊ ကုန်ပြီ။ ဥသ္မာ၊ ကမ္မဇတေဇောသည်။ ဥပသန္တာ၊ ငြိမ်းအေး လတ်ပြီ။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသောဣန္ဒြေတို့သည်။ ပရိဘိန္နာနိ၊ ပျက်ကုန်ပြီ။ ယွာယံ-ယော အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာ ဝေဒနာ၏ ချုပ်ရာနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပန္နော၊ ဝင်စား၏။ ဟသေပိ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသော ရဟန်း၏လည်း။ ကာယ-သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈာ၊ ကုန်၏။ ပ ။ ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ အာယု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမူကား။ အပရိက္ခီဏော၊ မကုန်သေး။ ဥသ္မာ၊ ကမ္မဇတေဇော သည်လည်း။ အဥပသန္တာ၊ မငြိမ်းသေး။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အပရိ-ဘိန္နာနိ၊ မပျက်စီးကုန်သေး။ အယံ၊ သည်လျှင်။ ဝိသေသော၊ အထူး တည်း။ (ဣတိ-ကို အာဟ-သို့ဆိုက်)

၈၈၄။ ပန၊ ပါး။ နိရောဓသမာပတ္တိသင်္ခါတာ အသင်္ခါတာတိအာဒိ-ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့အစရှိသောပုစ္ဆာ၌။ သင်္ခါတာတိပိ၊ သင်္ခါတဟူ၍ဝင်း။ အသင်္ခါတာတိပိ၊ အသင်္ခါတဟူ၍ဝင်း။ လောကိယာတိပိ၊ ဟူ၍ဝင်း။ လောကုတ္တရာတိပိ၊ ဟူ၍ဝင်း။ နု ဝတ္တမ္ဘာ၊ မဆိုသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောတရားအားဖြင့်။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ပရမတ္ထတော ဟိ ဝိဇ္ဇမာနာနံ သင်္ခါတာဒီဘာဝေန ဝတ္တမ္ဘတံ လဘတိ၊ နု အဝိဇ္ဇမာနံ) ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တသ၊ ဝင်စားသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။ သမာပန္နာ နာမ၊ ဝင်စားအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ဖန္နာတိ၊ နိပ္ဖန္နဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ အနိပ္ဖန္နာ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ နော ဝဋ္ဋတိ၊ မသင့်။

ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ သန္တံ၊ (သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ငြိမ်သက်သောတရားသို့ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း)ငြိမ်သက်စွာသော။ အရိယနိသေဝိတံ၊ ပုထုဇဉ်နှင့် မရောအရိယာတို့သည်သာလျှင် မှီဝဲအပ်ထသော။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်အဖြစ်၌သာလျှင်။ နိမ္ဗာနမိတိ သင်္ခံ ဥပါဂတံ၊ (သုံးပါးသောဒုက္ခတာတို့၏ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)နေရဗာန်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ရောက်သော[၂]။ ဣမံ သမာပတ္တိံ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကို။ ပဿိတာ၊ ပညာရောက်ခဲသော အရှင်မြတ်တို့သည်။ အရိယံ ပညံ၊ စင်ကြယ်စွာသော မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာကို။ ဘာဝေတ္မာ၊ ပွါးစေ၍။ ယသ္မာ၊

၁-အကြင်ကြောင့် သမ္ဘဝဝိပဿနာဓမ္မတို့ကို ယုဂနद္ဓပြု၍ အဋ္ဌသမ: ပတ္တိတို့သို့ တက်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား အစဉ်သဖြင့် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်းပယောဂ၏ ပြီးသဖြင့် နိရောဓသမာပတ်သည် ပြီးသည်မည်၏၊ ထို့ကြောင့် နိရောဓသမာပတ်ကို ပယောဂပြီးခြင်းကို စွဲ၍ နိပ္ဖန္နဆိုခြင်းဂါသင့်၏-ဟူသောအနက်ကို သမာပဇ္ဇန္တသ ဝေသေန-စသောပါဠိဖြင့် ပြသတည်း။ (ပြည်)

၂-ပါဠိ နိဗ္ဗာန်-ပုဒ်သည် သက္ကတနိရ်ဝါဏ-နှင့်တူညီ၏၊ ထိုကြောင့် ပါသာဒ-ကို ပြာသာဒ-ဟူသော သက္ကတသို့လိုက်၍ ပြာသာဒ်-ဟု ပြန်သကဲ့သို့ရင်း, စက္ခ-ကို စက္ခြ-ဟူသော သက္ကတသို့လိုက်၍ စက္ခြာ-ဟု ပြန်သကဲ့သို့ရင်း နိရ်ဝါဏ-ဟူသော သက္ကတသို့လိုက်၍ နေရဗာန်-ဟု ပြန်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ကြောင့်။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိဿာပိ၊ ဤနိရောဓ သမာပတ်ကိုလည်း။ သမာပတ္တိသမတ္ထတာ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အရိယမဂ္ဂေသု၊ အာရိယမဂ်တို့၌။ ပညာယ၊ ပွါးစေအပ်သော ပညာ၏။ အာနိသံသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌ တရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိကထာ

[၇၇]။ [၃၅၂] အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ကေဝလဉ္စ၊ သော်ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာဝ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပညာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ အယံ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိပိ၊ ဤအာဟုနေယျအဖြစ် စသည်တို့၏ ပြီးခြင်း ကိုလည်း။ ဣမိဿာ လောကုတ္တရပညာဘာဝနာယ၊ ဤလောကုတ္တရာ ပညာကို ပွါးစေခြင်း၏၊ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်သော လောကုတ္တရာပညာ၏။ အာနိသံသော၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ခဲ့ဖူး။ အဝိသေသေန၊ ဒဿနမဂ္ဂပညာ ဘာဝနာမဂ္ဂပညာစသော ဝိသေသကိုမပြု သာမည အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာယပိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ တေသာ-လောကုတ္တရပညာယ၊ ၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝိတပညော၊ ပွါးစေအပ်သော လောကုတ္တရာပညာ ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့် တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ အာဟုနေယ္ယော၊ အဝေးမှ သော်လည်း ဆောင်ယူ၍လာအပ်သော အလှူဝတ္ထုကိုခံခြင်းငှါထိုက်သည်။ ပါဟုနေယ္ယော၊ အာဂန္တုကအား ရည်မှတ်သောအလှူဝတ္ထုကို ခံထိုက် သည်။ ဒက္ခိဏေယ္ယော၊ တမလွန်လောကကိုယုံကြည်၍ လှူအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို ခံထိုက်သည်။ အဉ္ဇလိကရณီယော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံထိုက်သည်။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိ မြတ်လှစွာ သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်အခင်း သန့်ရှင်းပေါင်းမြက် ခွန်ထွက်သန်သန် လယ်ကောင်းမှန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂဂ၆။ ဝိသေသတော ပန၊ အတ္ထုးအားဖြင့်ကား။ တ္ထော၊ ဤအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ဝါ၊ အရိယမဂ်ပညာတို့တွင်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ပဌမ-မဂ္ဂပညံ၊ ပဌမမဂ်ပညာကို။ မန္ဒာယ၊ နုံ့သော၊ ဝါ၊ မထက်လွန်းသော။ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။)ဘာဝေတွာ၊ ပွါးစေ၍။ အာဂတော၊ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်လာသော အရိယာသည်။ မုဒိန္ဒြိယော၊ နုသောသဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိသည်။ သမာနော ပိ၊ ဖြစ်မူလည်း။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ၊ ခုနစ်ကြိမ် အတိုင်းအရှည်ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်း (ဝါ) အတ္တဘောကိုယူခြင်းရှိသော သောတာပန်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ထိုထက်အလွန် ရှစ်ခုမြောက်သောဘဝကို မယူပြီဟူလို)သတ္တ၊ ခုနစ်ကြိမ် တိုင်အောင်။ သုဂတိဘဝေ၊ သုဂတိဘဝ၌။ သံသရိတ္ဝာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကျင်လည်၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တံ-ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။ မဇ္ဈိမာယ၊ အလတ်ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ-ယ၊ ၏။ (ဝသေန၊ ဖြင့်။)ပဌမပညံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ အာဂတော၊ သောတာပန်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယော၊ အလတ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေရှိသော သောတာပန်သည်။ ကောလံကောလော နာမ၊ မြတ်သောအမျိုးတခုမှသည် မြတ်သောအမျိုးတခုသို့ လာသည်ဖြစ်၍ ကောလံကောလမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယ-တော ပဌာယ ဟိ နိစ္စကုလေ ဥပပတ္တိ နာမ နတ္ထိ၊ မဟာဘောဂကုလေသု-ယေဝ နိဗ္ဗတ္တိတိ အတ္ထော)ဒ္ဝေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနိ၊ ဒေဝမနုဿ၏ အစွမ်းဖြင့် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော ဘဝတို့တိုင်အောင်။ သန္ဓာဝိတ္ဝာ-သံသရိတ္ဝာ၊ ကျင်လည်၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တံ-ပရိယောသာနံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (ဒေဝနာမတ္တမေဝ စေတ်၊ ဒ္ဝေ ဝါ တီဏိ ဝါတိ ယာဝဆဋ္ဌ-ဘဝါ သံသရန္တောပိ ကောလံကောလောဝ ဟောတိ)တိက္ခာယ၊ထက်သော။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂပညံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ အာဂ-တော၊ သောတာပန်အဖြစ်သို့ရောက်သော အရိယာသည်။ တိက္ခိန္ဒြိယော၊ ထက်သောဣန္ဒြေ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကေဝိဇီ နာမ၊ အတ္တဘောကိုယူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တခုသာလျှင်ဖြစ်သော ခန္ဓာဟူသောမျိုးစေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အတ္တဘာဝဂဟဏသင်္ခါတံ ဧကံယေဝ ခန္ဓဗီဇံ ဧတဿ အတ္ထိတိ

ကေဝိဇီ) ကေညော၀၊ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ မာနုသကံ ဘဝံ၊ လူဘာ၀ကို။ နိပ္ဖတ္တေတ္ဝာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏[1]။

၈၀၇။ ဒုတိယမဂ္ဂပညံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတ္ဝာ၊ ၍။ သကဒါဂါမိ နာမ၊ သကဒါဂါမ်မည်သော အရိယာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကိဒေ၀၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ၊ ဣလူ့ဘုံသို့။ အာဂန္ဓွာ၊ ၍။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။

၈၀၈။ တတိယမဂ္ဂပညံ၊ ကို။ ဘာ၀ေတ္ဝာ၊ ၍။ အနာဂါမိ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဣကာမဘုံသို့ မလာခြင်းကြောင့် အနာဂါမ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အနာဂါမိ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယ၀ေမတ္တတာ၀သေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယှဉ်စေတတ်သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ထူးသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အန္တရာပရိနိ၀ဿယီ၊ အန္တရာပရိနိ၀ဿယီ အနာဂါမ်ရင်း။ ဥပဟစ္စပရိနိ၀ဿယီ၊ ရင်း။ အသင်္ခါရပရိနိ၀ဿယီ၊ ရင်း။ သသင်္ခါရပရိနိ၀ဿယီ၊ ရင်း။ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ၊ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ အနာဂါမ်ရင်း။ ဣတိ-ဣမိနာ အန္တရာပရိနိ၀ဿယီအာဒီဘာ၀ေန၊ ဤအန္တရာပရိနိ၀ဿယီ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဉ္စမာ-ပဉ္စ၊ပကာရေန၊ ငါးပါးသောအပြားဖြင့်။ ဣဓ-ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမဘုံကို။ (ဓ-ပစ္စည်းသည် ဥပယောဂအနက်၌ ဖြစ်သတည်း၊ ဣမံ-ဟူ၍သော်လည်း ပါဠိရှိရာ၏) ဝိဟာယ-ပဇဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ နိဋ္ဌော-ပရိနိ၀ဿယကော၊ ပရိနိ၀ဿန်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးဦးသော အနာဂါမ်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ သုဒ္ဓါ၀ါသဘ၀ေ၊ သုဒ္ဓါ၀ါသဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ အာယုဝေမဇ္ဈံ၊ အသက်အပိုင်းအခြား အလယ်သို့။ အပ္ပတ္ဝာ၀၊ မရောက်မူ၍သာလျှင်။ ပရိနိ၀ဿယတိ၊ ကိလေသပရိနိ၀ဿန်အားဖြင့် ပရိနိ၀ဿန်ပြီးသော အနာဂါမ်သည်။ (တနည်း) ယော၊ အကြင်အနာဂါမ်သည်။ ပရိနိ၀ဿယတိ၊

၁-မာနုသကံ ဘာ၀န္တိ ဣဒမ္ပိ ဒေသနာမတ္တံ၊ ဒေ၀ဘ၀ နိ၀ုတ္ထတိတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ-ယေ၀။ ထိုသုံးပါးသော သောတာပန်တို့၏ အဖူးကို အဘယ်တရားသည် မှတ်သနည်း? ဟူမူ သုံးပါးသောမဂ်တို့၏ ဝိပဿနာသည်မှတ်၏။ ထိုစကားသင့်၏။ အထက်သုံးပါးသော မဂ်တို့၏ ဝိပဿနာသည် အကယ်၍ ၃လ၀တိကွဖြစ်အုံ၊ ကေဝိဇီဖြစ်သတည်း။ ထိုအောက်နှုံ့၍ မဇ္ဈိုဖြစ်အုံ၊ ကောလံကောလ ဖြစ်သတည်း။ ထိုအောက်မန္ဒတရ၀ိပဿနာဖြစ်အုံ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမဖြစ်သတည်း။ (ပြည့်)

ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ သော၊ သည်။ အန္တရာ-ပရိနိဗ္ဗာယီတိ-အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ၊ အန္တရာပရိဗ္ဗာယီ မည်၏[1]- "အာယု-ဝေမဇ္ဈ၏အကြားဌာသာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ် မည်၏"။ အာယုဝေမဇ္ဈံ၊ အသက်အပိုင်းအခြားအလယ်ကို။ အတိက္ကမိတ္မာ၊ လွန်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသော အနာဂါမ်သည်။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊ မည်၏[1]။ အသင်္ခါရေန-အပ္ပယောဂေန၊ လွန်ကဲသော ပယောဂနှင့်ကင်းသော။ (ဝိပဿနာစာရေန။ပ။ ဝိပဿနာအကျင့်ဖြင့်။) ဥပရိမဂ္ဂံ၊ အထက်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေသော အနာဂါမ်သည်။ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ မည်၏[2]။ သသင်္ခါရေန-သပ္ပ-ယောဂေန၊ အဓိမတ္တပယောဂနှင့်တကွသော။ (ဝိပဿနာစာရေန၊ ဖြင့်။) ဥပရိမဂ္ဂံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေသောအနာဂါမ်သည်။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာ-ယီတိ၊ မည်၏။ (ကသိရေနေဝ မုဒိန္ဒြိယတာယ ဒုက္ခေနေဝ နိဗ္ဗတ္တေတိ ဟူလိုသည်) ယတ္ထ၊ အဝိဟာစသည်တို့တွင် အကြင်အကြင်သို့သောဘုံ၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ လက်ဦးဖြစ်ရာ ထိုထိုဘုံမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ယာဝ-အကနိဋ္ဌဘဝါ၊ တိုင်အောင်။ အာရုယှ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအားဖြင့်တက်၍။ တတ္ထ၊ ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော အနာဂါမ်သည်။ ဥဒ္ဓံသောတော-အကနိဋ္ဌဂါမိတိ၊ ဂါမိအနာဂါမ် မည်၏[3]။

၁-အာယုဝေမဇ္ဈဿ အန္တရာယေဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယနတော အန္တရာ-ပရိနိဗ္ဗာယီ။ ပြု။ အန္တရာ-သဒ္ဒါသည် သာပေက္ခဖြစ်ငြားသော် နိစ္စသာပေက္ခဖြစ်၍ ဂမ္ဘက ဖြစ်သောကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာယီနှင့် သမာသ်ဖြစ်သတည်း၊ သတိပိ သာပေက္ခတ္တေ ဂမ္ဘကတ္တာ သမာသော-ဟူလိုသည်။ (ပြည်)

၂-အာယုဝေမဇ္ဈံ ဥပဟစ္စ အတိက္ကမိတ္မာ ပရိနိဗ္ဗာယီ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ။ ပြု။ ဋီကာ၌ ဥပဟစ္စာတိ ဝါ ဥပဂန္တ္မာ ကာလကိရိယံ-ဖုဋ်သည်ကား ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ကို ရည်သည်။ (ပြည်)

၃-အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ဝိပဿနာစာ-ရုန ပရိနိဗ္ဗာယီ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ။ ပြု။ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မဂြိုမငြင်ချမ်းသာသော ဝိပဿနာအကျင့်ဖြင့်သာလျှင် ကိလေသာကုန်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

၄- ဥဒ္ဓံဝါဟိဘာဝေန ဥဒ္ဓမဿ တဏှာသောတံ ဝဋ္ဋသောတံ ဝါတိ ဥဒ္ဓံသောတော။ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဂန္တ္မာ ပဋ္ဌိလဘိတဗ္ဗတော ဥဒ္ဓမဿ မဂ္ဂသောတန္တိ ဥဒ္ဓံသောတော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝသေန အကနိဋ္ဌဘဝံ ဂစ္ဆတီတိ အကနိဋ္ဌဂါမိ။ ဥဒ္ဓံသောတော စ သော အကနိဋ္ဌဂါမီ စာတိ ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမိ။ အလုတ္တသမာသ်။ အဿ၊ ထိုအနာဂါမ်အား။ ဥဒ္ဓံဝါဟိ-ဘာဝေန၊ အထက်ဘုံသို့ ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဘုံသို့ ဆောင်တတ်သော။ တဏှာသောတံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဝဋ္ဋသောတံ၊ ဝဋ္ဋသောတသည်။ အတ္ထိ၊

၈၈၉။ စတုတ္ထမဂ္ဂပညံ၊ ကိုး။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ကောစိ၊ အ၌ျိုသော ရဟန္တာသည်။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သည်။ ပညာဝိမုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သည်။ တေဝိဇ္ဇော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသော။ ကောစိ၊ သည်။ ဆဠဘိညော၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်ရှိသော။ ကောစိ၊ သည်။ ပဋိသမ္ภိဒါပတ္တော ဘဝေယ္ယုတ္တော၊ ပဋိသမ္ภိဒါ အထူးအပြားသို့ ရောက်သော။

၏။ အယ၊ ထိုအနာဂါမ်အား။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဘုံ၌ ရထိုက်သော။ မဂ္ဂသောတံ၊ မဂ္ဂသောတ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပေး။ အကြင်အနာဂါမ်သည် အဝိဟာဘုံမှစ၍ လေးထပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌ဖြစ်၍ အကနိဋ္ဌသို့ရောက်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဤအနာဂါမ်သည် ဥဒ္ဓံသောတော-အကနိဋ္ဌဂါမိအနာဂါမ်မည်၏။ အကြင်အနာဂါမ်သည် အောက်သုံးထပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌ဖြစ်၍ သုဒဿီဘုံ၌တည်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ဤအနာဂါမ်သည် ဥဒ္ဓံသောတောနအကနိဋ္ဌ-ဂါမိအနာဂါမ်မည်၏။ အကြင်အနာဂါမ်သည် ဤကာမဘုံမှ အကနိဋ္ဌဘုံ၌သာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ဤအနာဂါမ်သည် နဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမိအနာဂါမ် မည်၏။ အကြင်အနာဂါမ်သည် အောက်လေးထပ်သော သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့တွင် ထိုထိုဖြစ်ရာဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ဤအနာဂါမ်သည် နဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမိအနာဂါမ်မည်၏၊ ဤသို့ ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌ-ဂါမိစတုက္ကကို သိအပ်၏။ ထိုအနာဂါမ်တို့သည် အဝိဟာဘုံ၌ဖြစ်၍ အခြားမဲ့၌ငင်း အာယု-ဝေမဇ္ဈသို့ မရောက်မူ၍ငင်း ရောက်၍ငင်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ သုံးယောက်, ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ တယောက်,ဥဒ္ဓံသောတ တယောက်, ဤသို့ အဝိဟာဘုံ၌ ငါးယောက်ရှိကုန်၏။ ထိုငါးယောက်တို့သည် အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ ငါးယောက်, သသခ်ါရ-ပရိနိဗ္ဗာယီ ငါးယောက်, ဝေဖန်သောအားဖြင့် တကျိပ်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအတူ အတပ္ပါ၌ တကျိပ်, သုဒဿာ၌ တကျိပ်, သုဒဿီ၌ တကျိပ်, ဤသို့ လေးကျိပ်ဖြစ်သတည်း။ အကနိဋ္ဌ ဘုံ၌ကား ဥဒ္ဓံသောတအနာဂါမ်မရှိရကား အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ သုံးယောက်, ဥပဟစ္စ-ပရိနိဗ္ဗာယီ တယောက် ဤသို့ လေးယောက်ဖြစ်သတည်း။ ထိုလေးယောက်တို့သည် အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ လေးယောက်, သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ လေးယောက် ဝေဖန်သောအား ဖြင့် ရှစ်ယောက်ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အနာဂါမ်ပေါင်း လေးကျိပ်ရှစ်ယောက် ဖြစ်ကုန် သတည်း။ သောတာပန်သုံးယောက်တို့သည် ပဋိပဒါလေးပါးအပြားအားဖြင့် သတ္တက္ခတ္တု-ပရမ လေးယောက်, ကောလံကောလ လေးယောက်, ဧကဗီဇီ လေးယောက်အားဖြင့် တကျိပ်နှစ်ဖြစ်ကုန်၏။ သဒ္ဓါခုဏအားဖြင့် တကျိပ်နှစ်, ပညာခုဏအားဖြင့် တကျိပ်နှစ်ယောက် ဝေဖန်သော် သောတာပန် နှစ်ကျိပ်လေးယောက်ဖြစ်သတည်း။ သုညတဝိမောက္ခအား ဖြင့် လွတ်သောသကဒါဂါမ်တို့သည် ပဋိပဒါလေးပါးအားဖြင့် လေးယောက်, အနိမိတ္တ-ဝိမောက္ခအားဖြင့်လွတ်သော သကဒါဂါမ်လည်း ပဋိပဒါလေးပါးအားဖြင့် လေးယောက်, အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခအားဖြင့်လွတ်သော သကဒါဂါမ်လည်း ပဋိပဒါလေးပါးအားဖြင့် လေးယောက် ဤသို့ သကဒါဂါမ် တကျိပ်နှစ်ယောက်ဖြစ်ကုန်၏။ (ပြည့်)

မဟာခီဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာမြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ ယံ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာဘာဝနံ၊ အကြင်လေးခုမြောက်သော မဂ္ဂပညာဘာဝနာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဟေဋ္ဌာ သခ်ေပတော ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ၊ အောက်အကျဉ်းအားဖြင့် ဂါထာအဖွင့်၌။) မဂ္ဂကွဏော ပနေသ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ [သေ-သော ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂကွဏော၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌။ တံ ဇဋံ၊ ထိုတဏှာဟူသောအမြှေး

ဒီ အရှက်ကို။ ဝိဇဋေတိ နာမ၊ ဖျက်ဆီးဆဲဖြေဆဲမည်၏။ [၃၅၃] ဖလကွဏော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိဇဋိတဇဋော၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြေအပ်ပြီးသော တဏှာ အမြှေးအရှက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အရိယပညာယ၊ အရိယမဂ်ပညာကို။ ဘာဝနာ၊ ပွါးစေခြင်းသည်။ အနေကာနိသံသာ၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိစက္ခဏော၊ အကျိုးအကြောင်းကို ရှုမြော်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသားသည်။ တတ္ထ-အရိယပညာဘာဝနာယ၊ ထိုအရိယမဂ်ပညာကို ပွါးစေခြင်း၌။ ရတိ၊ အလွန် မွေ့လျော်ခြင်းကို။ ကရေယျာထ၊ ပြုရာ၏။

ဂ၉၀။ စ၊ ဆက်။ တော်ဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဒါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။

သီလေ။ပ။ ဇဋ္ဌန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာ၌။ (မိမိ၏အနက်ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ တည်ရာဖြစ်ရကား ဂါထာကို အာဓာရအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်သည်။ တနည်း)ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာ၏။ (သာမိဝစနံ ဝါ ဧတံ အတ္ထဿ တံသမ္ဗန္ဓိဘာဝတော။ ဋီကာ)

၁-ထိုရဟန္တာအရှင်တို့သည် သကဒါဂါမ်ကဲ့သို့ပင်လျှင် တကျိပ်နှစ်ပါးဖြစ်ကုန်၏။ အလူးမှကား ထိုရဟန္တာသခင်တို့သည် ပညာဝိမုတ္တ တကျိပ်နှစ်ပါး, ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ တကျိပ်နှစ်ပါး, တေဝိဇ္ဇ တကျိပ်နှစ်ပါး, ဆဠဘိညာ တကျိပ်နှစ်ပါး, ပဋိသမ္ภိဒါပတ္တ တကျိပ်နှစ်ပါးအားဖြင့် အမျှခြောက်ဆယ်ပြားကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့နှင့် တကွ အရိယာပေါင်း တရာ့လေးကျိပ်ခြောက်ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ (ပြည်)

သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ သီလသမာဓိပညာကို အမှီးပြုသဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ သာနိသံသာ၊ အာနိသင်္သနှင့် တကွသော။ ပညာဘာဝနာ၊ ပညာဘာဝနာကို။ ပရိဒီပိတာ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ ပြအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ၌အပြီးတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ပညာဘာဝနာနိသံသော နာမ

တေရိသမိေ ပရိစ္ဆေေ။

နိဂမနကထာ (၃၅၄-၂၂)

[၃၅၄] ၇၉၁။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သီလေ။ပ။ ဇဋ္ဌန္တိ၊ ဇဋ်-ဟူသော။ ဤမံ ဂါထံ၊ ဤဂါထာကို။ နိက္ခိပိတ္စာ၊ ထား၍။ ဤမိဿာ ဒါနိ ဂါထာယ။ပ။ သာဓေါတိ၊ သာဓေါ-ဟူ၍။ ယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ အကြင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။ ဘာသိဿံ၊ ဟောပေအံ့။ ဤတိ-ဧဝံ၊ သို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဝေါစုမှာ၊ ဝန်ခံကုန်ပြီ။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌိညာတော၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော။)သ္စာယံ-သော အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်။ တ္တောဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဒါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ဘာသိတော၊ ဝန်ခံသောအလျောက် မဖောက်မပြန် ဟောအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၉၂။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းဌ်။

တေသံ၊ ထိုသီလေ ပတိဋ္ဌာယ-ဟူသောဂါထာဌ် ဟောအပ်ကုန်သော။ သီလာဒိဘေဒါနံ၊ သီလစသည် အပြားရှိကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ အနက်တို့၏။ ပဋ္ဌန္ဒံပိ နိကာယာနံ၊ ငါးပါးသော နိကာယ်တို့၏လည်း။ အဌကထာ-နယေ-အဌကထာတန္တိယံ၊ အဌကထာအစဉ်ဌ်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော အရာဌ်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ ယော ဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင်အဆုံးအဖြတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အဆုံးအဖြတ်ကို။ သမာဟရိတ္စာ၊ (အုံ့မပျားပျစ် လဘ္ဘိညစ်သို့ ဖျစ်ဖျစ်ကုန်အောင်) ကောင်းစွာဆောင်၍။ သဗ္ဗသက်ရဒေါသေဟိ၊ နိကာယ်တပါးဌ်ဌင်း မိမိ၏ နိကာယ်ဌ်ဌင်း တည်သော ဝါဒအထူးတည်းဟူသော အလုံးစုံသော ဒေါသအပြစ် ရောရှက်ခြင်းတို့မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ နိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ (စာကိုယ်ဌ် သနိစ္ဆယော-ရှိ၏၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသော အနက်ကို။ပေး) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်ပြီ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံသောအပြစ်တို့မှလွတ်သော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တကွသောအနက်ကို ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိကာမေဟိ၊

နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်သော။ သုဒ္ဓပညောဟိ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ပညာ ရှိကုန်သော။ ယောဂိဘိ၊ ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧတေသို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းဌ။ သာဓရော၊ ရှိသေစွာလှ အရဒအမိအားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယောဝ၊ ပြုသင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤလျှင် ဥယျောဇဉ် အပြီးတည်း။

[၃၅၅] ဂဒ္ဒုရ။ ဝိဘင်္ဂဝါဒီသေဋ္ဌာနံ၊ ဝိဘင်္ဂဝါဒီဖြစ်သော ဘုရား မြတ်စွာ၏ သာဝကအပေါင်းတို့၌ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်ထသော။ ထေရိယာနံ၊ မြဲမြံခိုင်ခဲ့သော သီလ သမာဓိ ပညာ သန္တောသစသော ဂုဏ်ရှိကုန်ထသော။ ယသသိနံ၊ မြတ်သော ကျော်စောသံရှိကုန်ထသော ဝါ၊ မျှားမြတ်သော အခြံအရံရှိကုန်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ ဒကို့ဏ သာခါ မဟာဗောဓိဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော မဟာဝိဟာရအမည် ရှိသော ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးလေ့ရှိကုန်ထသော။ ထေရာနံ၊ မဟာမဟိန္ဒစသော မထေရ်တို့၏။ ဝံသဇသ၊ အနွယ်၌ဖြစ်ထသော။ ဝိဘာဝိနော၊ ထင်စွာပြတတ်သော ပညာရှိထသော။

သုစိသလ္လေခဝုတ္တိနော၊ စင်ကြယ်စွာသောကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါး စေနိုင်သော အကျင့်တော်လည်းရှိထသော။ ဝိနယာစာရယုတ္တသ၊ ဝါရိတ္တ-သီလ စာရိတ္တသီလ၌ မပြောက်မကျားရအောင် အားထုတ်တော်မူထသော။ ပဋ္ဌိပတ္တိယံ၊ ဓုတင်အကျင့် သမထဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာအကျင့်၌။ ယုတ္တသ၊ ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ အမြဲအားထုတ်ထသော။ ခန္ဓိ-သောရစ္စမေတ္တာဒိဂုဏာဘူသိတစေတသော၊ အပူအချမ်း ရှုန့်ကြမ်းစကား စသည်ကို သည်းခံခြင်း ခန္ဓာ, တင့်တယ်သော ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးအမှု၌ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်တည်းယူသော သောရစ္စ, သတ္တဝါအမျှားကို သား၏အသွင် ချစ်ခင်သော မေတ္တာစသောဂုဏ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော စိတ်ရှိထသော။ ဘဒန္တသံဃပါလဿ၊ သံဃပါလအမည်ရှိသောမဟာထေရ် အရှင်မြတ်၏။ အဇ္ဈေသနံ၊ တိုက်တွန်းတောင်းပန်ခြင်းကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ဝန်ခံ၍သာလျှင်။ ဣမံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။ သမ္မဒ္ဒိတိကာမေန၊ သာသနာတော် မြင့်မြတ်စွာတည်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ကရောန္တေန၊ စီရင်သော။ မယာ၊ သည်။ ;ယော ပုညသဉ္ဇယော၊ အကြင်ကောင်းမှုအစု ကို။ ပတ္တော၊ ရအပ်ရောက်အပ်ပြီ။ တဿ-ပုညသဉ္ဇယဿ၊ ထိုကောင်းမှု

အစုတ်။ တေဇေန၊ အစွမ်းအာနုဘော်ဖြင့်။ သမ္ဘေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာသုံးတန်သို့။ ဧေန္တု၊ ရောက်စေကုန်သတည်း။ (တနည်း) သုခံ၊ သုံးတန်သော ချမ်းသာကို။ ဧေန္တု၊ ပွါးများစေနိုင်သည် ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ (ဧ-ဝုဒ္ဓိယံ၊ သုခေဓိတော။ သဒ္ဒနီတိ)

၇၉၄။ ဣဓ သာသနေ၊ ဘိက္ခု။ ဧသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည်။ အန္တရာယံ၊ နှောင့်ယှက်ငြိတွယ်တတ်သောအန္တရာယ်ကို။ ဝိနာဝ၊ ကြဉ်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ အန္တရာယံ ဝိနာဝ၊ အန္တရာယ်ကင်းသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ အဌပညာသဘာဏဝါရာယ၊ ငါးဆယ်ရှစ် ဘာဏဝါရရှိသော။ ပါဋိယာ၊ ပါဠိဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော ယထာ၊ အပြီးကမ္မတ်ရောက်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ လောကသ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏။ သမ္ဘေ၊ ကုန်သော။ ကလျာဏနိသိတာ၊ ကောင်းသောကျေးဇူးကို မှီကုန်သော။ မနောရထာ၊ နှလုံးအလိုတို့သည်။ သိဒ္ဓံ သိဒ္ဓံ၊ လျင်စွာလျင်စွာ။ အနန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဟုတ္ဝါန္တု၊ ပြည့်စုံပါစေကုန်သတည်း။ ဟုတိ၊ ဤသည်လျှင် အဋ္ဌသကပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ အာသီသ ပြုသော စကားအပြီးတည်း။

၇၉၅။ ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝီရိယပဋိမဏ္ဍိတ ° သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဒဝါဒိ-ဂုဏသမုဒယသမုဒိတေန၊ ပညာရှိတို့မွေ့လျော်အပ် မြတ်သော ညစ်ကြေးမလူး အတူးသဖြင့်စင်ကြယ်သော သဒ္ဓါပညာဝီရိယတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ဝါရိတ္တသီလ, စာရိတ္တသီလ, ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်, နူးညံ့သည်၏အဖြစ်အစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့၏ စုဝေးပေါင်းဆုံရာ ဖြစ်ထသော။

၁-ဤ၌ ပဋိမဏ္ဍိတေန-ဟုရှိသည်ကားမတော် တသမာသ်တည်းသာ လျော်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ? ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် သဒ္ဓါသာဓနဖြစ်၍ သဒ္ဓါဖြင့် တန်းဆာဆင်ရသည်၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလသည် ပညာသာဓနဖြစ်၍ ပညာဖြင့် တန်းဆာဆင်ရသည်၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလသည် ဝီရိယသာဓနဖြစ်၍ ဝီရိယဖြင့် တန်းဆာဆင်ရသည်၊ ပညာဝီရိယဖြင့် သတိကိုလည်းယူ၍ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို သတိဖြင့် တန်းဆာဆင်ရသည်ဖြစ်၍ သီလာစာရစသည်တို့၏ ဝိသေသနဖြစ်ရကား တသမာသ်တည်း သင့်သည်။ ထိုကြောင့် အထက်၌ ဝိပုလဝိသုဒ္ဓိဗုဒ္ဓိနာ-ဖြင့် ပညာကို အသီးဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သည်။ အဌသာလိနီ ပါရာဇိကဏ်းသော ထိုကိုအဌကထာတို့၌လည်း တသမာသ်တည်းသာ ရှိသည်။

သကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟဏသမတ္ထေန၊ မဟာဝိဟာရဝါသီ ဂိုဏ်းသားဖြစ်သော ထေရ်တို့၏အယူဟူသော သကသမယ, အဘယဂိရိ-ဝါသီ ဇေတဝနဝါသီဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူဟူသော သမယန္တရတည်းဟူသော တောအုပ်သို့ သက်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်ရည်ရှိထသော။ ပညာဝေယျတ္ထိယ-သမန္နာဂတေန၊ ပညာ၏အထူးအဆန်းအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင်စွမ်း၍ ထက်မျက်သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ တိပိဋကပရိယတ္ထိပ္ပ-ဘေဒေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ပရိယတ်အပြားရှိသော။ သာဋ္ဌကထေ၊ အဋ္ဌကထာနှင့် တကွဖြစ်သော။ သတ္ထုသာသနေ၊ ဘုရားမြတ်စွာသာသနာ တော်၌။ အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန၊ အပိတ်အပင်ကင်း၍ ချင်းနင်းနိုင်သော ဉာဏ်အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံထသော။ မဟာဝေယျာဝစ္စရဏေန၊ အကြီး အမြတ်ဖြစ်၍ ဗျာဝစ္စရိုက်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်မြောက်ထသော။ ဝစ္စဏသမ္ပတ္တိ-ဇနိတသုခဝိနိဂ္ဂဟမဓုရောဒါရဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန၊ ဝစ္စရိုက်း၏ပြည့်စုံခြင်း သည် ဖြစ်စေအပ်သော ချမ်းချမ်းသာသာ သန့်ရှင်းစွာထွက်၍ မဓုရဂုဏ်, ဥဒါရဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော စကား၏ ဆားကဲ့သို့လေးလေးနက်နက်မျက်သည်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်သဘောသာ[1]။ ယုတ္တမုတ္တာဝါဒိနာ၊ သိကြားလွှတ်သော လက်နက်သို့ ချက်တိုင်းမှန်သဖြင့် အသင့်ဆိုနိုင် တွေးမိုင်နှိုင်းဆ မကြံရလျှက် ချက်တဖြုတ် လွှတ်လွှတ်ဆိုနိုင်ထသော။ ဝါဒီဝရေန၊ ကျမ်းဆိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလယ်၌ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ထသော။ မဟာကဝိနာ၊ အကြီးအမြတ် ပါမောက္ခဖြစ်၍ ကဝေမြောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ဖြစ်ထသော။ ဆဠဘိညာ-ပဋိသမ္ဘိဒါဒိဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ၊ ခြောက်ပါးသောအဘိညာ၌ လေးပါး သော ပဋိသမ္ภิဒါစသည်အပြားရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်ထသော[2]။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ လူတို့ ကုသိုလ်ဆယ်ပါးတရားထက် လွန်မြတ်သောဈာန် မဂ်ဖိုလ်တရား၌၊ ဝါ၊ ပကတိလူတို့ထက် လွန်မြတ်သော

၁-မဓုရောဒါတ- ဟု ရှိသည်ကားမသင့်၊ ဤမဓုရဂုဏ် ဥဒါရဂုဏ်တို့သည် အလင်္ကာကျမ်း ၁၁၇-ဂါထာစသည်၌ လာကုန်၏။ လဝဏံ ဝိယာတိ လဝဏံ၊ လဝဏသ ဘာဝေါ လာဝဏ္ဏံ-ပြီ။ (ပြည်)

[2]-အဋ္ဌသာလိနီ သံယုတ်အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ ပဘိန္နပဋိသမ္ภิဒါပရိဝါရေ ဆဠဘိညာဒိပ္ပ-ဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ-ရှိ၏။ ပဘိန္နပဋိသမ္ภိဒါဝါရေ၊ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်သော ပဋိသမ္ภိဒါ ဟူသော အခြံအရံရှိထသော။ ဆဠဘိညာဒိပ္ပဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာ၌ ရှစ်စည်းသောသမာပတ် ဝိဇ္ဇာအဋ္ဌစသည်အထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်သော။ ပေး။

ဗျာနလာဘီ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဗျာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၌။ အပ္ပဋိဟတဗုဒ္ဓိနံ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိသော ပညာရှိကုန်ထသော ၁။ ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော မထေရ်တို့၏အနွယ်ကို ပညာရောင်ဖြင့် ပြတတ်သည်ဖြစ်၍ မထေရ်တို့၏အနွယ်၌ ဆီမီးသဖွယ် ဖြစ်ကုန်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ ထေရာနံ၊ မဟာ-ဝိဟာရဝါသီမထေရ်တို့၏။ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန၊ အနွယ်အဆက်၏ တန်းဆာဖြစ်၍ ဖြစ်ထသော။ ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ၊ ပြန့်ပြောစင်ကြယ်သော ပညာရှိထသော၊ ဝါ၊ ပြန့်ပြောစင်ကြယ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓဃောသောတိ၊ ဗုဒ္ဓဃောသဟူ၍၊ ဝါ၊ တောင်လက်ယာကျွန်းဋ္ဌတွင် ဘုရားငယ်တဆူသို့ ကျော်စောသော ဗုဒ္ဓဃောသဟူ၍။ ဂရူဟိ၊ ကျေးဇူးကိုးကဲသို့ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဆရာမြတ်တို့သည်။ ဂဟိတ-နာမဓေယ္ယေန၊ မှည့်ခေါ်အပ်သော အမည်ရှိသော။ မုဒုန္ဒခေဒက-ဝတ္ထမ္ဘေန၊ မုဒိတာဖြင့် ဝမ်းမြောက်တတ် ကရုဏာဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်တတ်သောကြောင့် မုဒုန္ဒခေဒကဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ထသော ၂။ ထေရေန၊ မထေရ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ နာမ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အမည်ရှိသော ကျမ်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကျမ်းသည်။

[၃၅၆] ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သုဒ္ဓစိတ္တသ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိတော်မူထသော။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘအစရှိသော လောကမ်ခြုစ်ပါး, ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအာရုံကိုလည်း ပကတိသဘောကို မစွန့်သဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ လောကဇေဋ္ဌသ၊ လောကသုံးပါး၌ သီလသမာဓိပညာစသော ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမားသောပုဂ္ဂိုလ်

၁-သံယုတ်အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ-ဟုရှိ၏၊ လုံ့မစောက် ခကာင်းစွာ တည်သော ပညာရှိကုန်ထသော။ခပေး။ (ပြည့်)

၂-ဤပုဒ်သည် အစောင်စောင်မည့် ပျက်စီးသည်၊ ဆင်ခြင်။ (ပြည့်) ဆဋ္ဌသံဂါယနာမှ အောက်ခြေ၌ပြထားသော မူကဲ့ပါ၌သုံးမျိုးတွင် အင်္ဂလိပ်အာဘုရာနှင့်ပုံဖော်ထားသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာအုပ်မှ မောရဏ္ဍာခေဋ္ဌကဝတ္ထုဗေဒနာ-ဟူသော မှတည်သာလျှင် အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ၎င်းကိုသာ ပါဠိမှန်ဟုယူ၍ ဤနိဿယပဋိမဂ္ဂနိဒါန်း၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ဤအရာ၌လည်း "မောရဏ္ဍာခေဋ္ဌကဝတ္ထုဗေဒနာ၊ ဗေမောရဏ္ဍ(ဗေဒါသ)ရှာသားဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်ထသော။" ဟု အနက်ပြန်ရန်။ အကျယ်ကို နိဒါန်း စာမျက်နှာ(၈၁၊ကား)တို့၌ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

ဖြစ်တော်မူထသော၊ ၀ါ၊ အဝိဇ္ဇာဥခွံကိုပယ်ခွါ၍ လက်ဦးစွာထွက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောကသုံးပါး၏ အကြီးအစ်ကို ဖြစ်တော်မူထသော။ မဟေသိနော၊ မြတ်သော သီလကျေးဇူးအပေါင်း စသည်ကို ရှာတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ်ပိ၊ ဘုရား ဘုရားဟူသော အမည်တော်သည်မူလည်း။ လောကမ်ပိ၊ လောကသုံးပါး၌။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်မစဲတည်သေး၏။ ၇၉၆။ တာဝ၊ ထိုရှေ့ ဘုရားဟူသည် အမည်တော် မပြတ်မစဲသမျှ ကာလပတ်လုံး။ လောကနိဿရဏောသိနံ၊ လောကသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ရှာလေ့ရှိကုန်သော၊ ၀ါ၊ လောကသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ရှာလေ့ရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့အား။ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သီလစင်ကြယ်ခြင်း၏။ "သီလစင်ကြယ်ခြင်းငှါ"။ နယံ၊ နည်းဥပဒေသကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလျက်။ လောကသ္မိံ၊ လောကသုံးပါး၌။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့လျှင်ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ နိဂုံးစကား အပြီးတည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးကမ္မတ်ရောက်လတ်ပြီ။

သာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊ သည်။ ပါဋိဂဏနာယ ပန၊ ပါဋိတော်အရေအတွက်အားဖြင့်ကား။ အဋ္ဌပညာသဘာဏဝါရာ၊ ငါးဆယ့်ရှစ် ဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် နိဂုံးနှင့် တကွသော စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း[1]။

၁-ဤပါဋိကား ရှေးပါဠိဟောင်းမဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း?ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ သောဝ၊ အန္တရာယံ ဝိနာ ဣဒ။ နိဋ္ဌိတော အဋ္ဌပညာသ၊ ဘာဏဝါရာယ ပါဋိယာ-ဟု အောက်၌ဆိုပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

နိဿယနိဂုံး

ယေ'နန္တတန္တမန္တာယ၊ မန္တနေရသုဗုဒ္ဓိယာ။
လဒ္ဓါ ဣတိ မတာ သာရာ၊ သုခိတာ သုခယန္တိ စ။
တေ မေ ဇယန္တိ ဂရဝေါ၊ ဂရဝေါ ဂုဏရာသိဘိ။
တပေါခနာ သတာ ခီရာ၊ သာသနောဒယကာရကာ။
သုဇာတာ တေဟိ ထေရေဟိ၊ လဒ္ဓေါပဒေသဘိက္ခဝေါ။
ဂန္ထကာရာ ဗဟူ ဇာတာ၊ ပယောပဒေသပါယကာ။

ဣစ္စာဘိ မဟာတေဇဝန္တ သံဂုတ္တမဟာနဂ္ဂြသုပရိဂဗ္ဘ သံနိဝိဋ္ဌဗောဓေ-ဒဓျာဘိဓာနဂ္ဂမုဂ္ဂတဿ ဤသုတ္တရောနတပစ္ဆိမဒီသာဘာဂေ မဟာဝိဟာ-ရေ ဝသနသီလာနံ ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒေါဘာသာဒီပုဇ္ဇာစရိယသီဟာနံ သုပရိသုဒ္ဓ-ပဘာဝလဒ္ဓိပေသလသိက္ခာကာမာနံ အဏုမတ္တောသုပိ ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာ-ဝိနံ ဥဋ္ဌာရဏ္ဍာသယာနံ နိသမ္မကာရိနံ မဟာဝေယျာဝစ္စကရဏာနံ ဒုက္ခော-ဂါဟပိဠိတတ္တယမဟာဝနာသင်္ဂ္ဂြဟစာရိနံ ကဝိကုဋုရကေသရိနံ ပထ-ဗျာ ပါကဋာနံ အယဉ္စ မေဓာဝီ အယဉ္စ မေဓာဝီ, ဣမေ ပနိမေသံ ဝိသေ-သေန မေဓာဝိနောတိ မေဓိယာနံ ဓဇုပမေန သုစိသလ္လေခဝုတ္တိနာ ခန္ဓ-ဓာတုဝမဒ္ဒဝသောရစ္ဆဂရုဂါရဝယုတ္တေန ဥပါသကာနံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန သဗ္ဗြဟ္မ-စာရိနန္တု ဒ္ဝိဟိပိ အနုဂ္ဂါဟကေန ရဋ္ဌသခ်ုဗ္ဗေပိ အဟာပေတ္မာ သဒါ သာသနောဒယကာရိနာ ဘာသိတတ္ထံ ခိပ္ပံ ဂဟဏဓာရဏသမတ္ထေန မေဓိယဓေရေတိ ဂရုဟိ ဂဟိတနာမဓေယ္ယေန သီလဝတိယာ သုဓမ္မဒေဝိ-ယုတ္တရုပရိယာ အာစရိယေန မဟာထေရေန ပရမ္မရာဘတဝိနိစ္ဆယညူဘိ လဒ္ဓေါပဒေသမဝလမ္မ ကတာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာယတ္ထယောဇနာ နာတိ-သခ်ေပနာတိဝိတ္ထာရမဓုရသာရဝိနိစ္ဆယာ။

ဇယဝသတော တတိယေ၊ အယံ ဂန္ထော သုနိစ္ဆိတော။
နိဋ္ဌံ ပတ္တော အနာယာသာ၊ ဂမ္ဘီရတ္ထသုဗောဓနော။
ယော ဟိ ရာဇာ မဟာပုညော၊ သန္ဓော ဒန္ဓော ဝိစက္ခဏော။
သာသနသောဓနေ ဒဠှံ၊ သဒါ ဥဿာဟမာနသော။
အတ္တနော ဝိယ သဗ္ဗေသံ၊ ဒန္ဓကာမော ဒယာလုကော။
ကတ္တာ ဒါယကော ဒါနံ၊ ဒါနသာလံ စတုဒ္ဒိသာ။
ယံ နိဿာယ မမေသောပိ၊ သတ္ထုသာသနဇောတနေ။

အပ္ပေဝ နာမုပတ္ထမ္ဘော၊ ဘဝေယ္မာတိ အယံ ကတော။
နိဋ္ဌိတာယံ ယထာ ဂန္ဓော၊ အန္တရာယံ ဝိနာ သုခံ။
တထေဝ ဟိတသက်ပ္ပါ၊ သမိဒ္ဓါ ဟောန္တု ပါဏိနံ။
နာ ရူစ္ဆတာယသ္မန္တာနံ၊ အပရဒ္ဓံ မမ ကြိယံ။
တံ မေ ခမန္တု ဘဒ္ဒန္တာ၊ ပုဗ္ဗော ဟောတု ဒ္ဝယံ မမ။
ဣမဉ္စ သခ်ရောန္ဒေန၊ ယံ ပုညံ ပသုတံ မယာ။
အညမ္ပိ တေန ပုညေန၊ ပသုတေနိဓ သာသနေ။
အသ္မာကဉ္စ သုဘူပါနံ၊ ဇယော ဘဝတု သမ္ဘဒါ။
တေ စ ရက္ခန္တု ဓမ္မေန၊ အတ္တနော ဝ ပဇံ ပဇံ။
နိရတာ ပုညကမ္မေသု၊ ဇောတေန္တု ဇိနသာသနံ။
ဣမေ စ ပါဏိနော သဗ္ဗေ၊ ပပ္ပေါန္တု အမတံ ပဒံ။
သောတာ ဒေရာ စ ပေဋကိကာ၊ အရောဂါ နိရုပဒ္ဒဝါ။
ပါရဂ်တာ ဂန္ထကာရာ၊ တာရကာ ရိုဝ သာသနေ။
အာရက္ခကာ မရူ သဗ္ဗေ၊ ပါပုဏန္တု သုခံ နဝံ။
ပမာဒရဟိတာ ရက္ခန္တု၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ပဝဿတု။
သပရတ္ထကောဝိဒေါ ဟိ၊ စရန္တော ဗောဓိပါစကံ။
သမ္ဘည္ဟတံ ဝရံ ပတ္ဘ၊ တာရေမိ ဇနတာ ဗဟုံ။
ပရိတော ဘု ကုလေ ဥစ္ဆေ၊ သတ္ထသဒ္ဓမ္မသံယုတော။
သမ္ဘသာမယိကော ဓီရော၊ သောရေယ္ယ သောဂတံ သုဘံ။
သာသနန္တရဓာနေပိ၊ သုမေဓော ဝ ဘပေါဓနော။
ကာယေ ဇီဝေနပေက္ခန္တော၊ စရေယ္ယ ဗောဓိပါစကံ။
ဘာဝါယ ဘိဒ္ဒတံ ဇလောကေ၊ လောကဇေ္ဌယ္ယ ဘာဒိနော။
ယာဝ ဗုဒ္ဓေါ ဟိ နာမမ္ပိ၊ ပဝတ္တတိ သိရိမတောတိ။

ယေ ဂရုဝေါ၊ အကြင် တို့ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်မြတ်တို့ကို။ အနန္တ-တန္တမန္ထာယ၊ ရတနာတို့၏တည်ရာ မဟာသမုဒ္ဒြာ မြစ်မင်းသည် ဆင်းသက်ကူးခပ်နိုင်ခဲစွာဘိ အဆုံးမရှိသကဲ့သို့ အနုပစိတသမ္ဘာရမန္ဒဗုဒ္ဓိတို့သည် သိနိုင်ခဲသည်ဖြစ်၍ အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာဂန္ထန္တရ ဗျာကရိုဏ်းစသော ကျမ်းဂန်ရသာရည်ကို နှောက်နှည် ပွတ်မွှေကြောင်း ဖြစ်သော။ မန္ထနေရှုသုဗုဒ္ဓိယာ၊ နှိုရည်သမုဒ္ဒြာကိုမွှေနှည်နှောက်နက်ကြောင်း

ဖြစ်သော မြင့်မိုရ်တောင်မင်းသဖွယ် တင့်တယ်လျင်လျားသွားသော ဥာဏ်ဖြင့်။ လဒ္ဓါ၊ မ္ဗေနည်နှောက်နက် အပ်သော အဆုံးမရှိ ကျက်စွာ ဘီသား ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာဂန္ထန္တရ ဗျာကရိုဏ်းစသော ကျမ်းဂန်တည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒြာမှ ရအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဤမေ၊ ဤတို့ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုန်းကား။ သာရု-သာရဘူတာ၊ အလုံးစုံသော ကျမ်းဂန်တည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒြာ၏ အနှစ်အရသာစု ဆီဥဆီခဲသဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤတီ၊ သို့။ မတာ-ဥာတာ သမ္မတာ၊ ပညာရှိတို့ သိအပ် မှတ်အပ် သမုတ်အပ်ကုန်၏။ တပေါ်နှာ၊ ငါးခန်းတိုက်၌ သိုက်မြိုက် သိမ်းစု လုလည်းမဖြစ် အနှစ်အနှုတ် သီလဥစ္စာ ကြွယ်ဝတော်မူကုန်ထသော။ သတာ၊ စိရုကတ စိရဘာသိတစသည့် အာရုံခပင်းကို မရှင်းမပျောက် အောက်မေ့ခန့်ချိ သတိမြဲတော်မူကုန်ထသော။ ဓီရာ၊ သဘောအားလျော်စွာ မှတ်နိုင် ဆောင်နိုင်သော ပညာရှိတော်မူကုန်ထသော၊ ဝါ၊ ခိုင်ခဲ့သော သမာဓိရှိတော်မူကုန်ထသော။ သာသနောဒယကာရကာ၊ သာသနာတော်၏ စီးပွါးကြောင်းအမှုကိုသာ ပြုကုန်ထသော။ ဂုဏ-ရာသိဘိ၊ စင်စစ်သူတပါးတို့သည် ချီပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲလှစွာ သီလသမာဓိ သန္တောသ အစရှိကုန်သော သခင်တို့အပေါ်၌ တင်ရွက်အပ်ကုန်သော ကျေးဇူးဂုဏ် အစုအပုံကြီးတို့ဖြင့်။ ဂရဝေ။ လူသာမန်တို့ ချီပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားကြီး ကျောက်ထီးသို့ အင်မတန် လေးလန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်ထသော။ မေ၊ ၏။ တေ ဂရဝေါ၊ ထိုကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်မြတ်တို့သည်။ သုခိတာ၊ ကောင်းစွာပြီးစေအပ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မသမ္ပရာယိက အကျိုးစီးပွါး မျှားမြတ်ပေါ်ဖြင့်၍ သခင်တို့လည်း ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်တော်မူပေကုန်၏။ အညေ စ၊ သခင်တို့ကို နှစ်လိုလေးမြတ် မပြတ်နှည် ဩဝါဒခံကုန်သော တပါးသော သူတို့ကိုလည်း။ သုခယန္တိ၊ သိုက်မှန်ဖောက်သို့ တတ်မြောက်စလွယ် ဆန်းကြယ်ဥပဒေ မူသေနိဿရည်း နည်းပေးကောင်းသဖြင့် မညောင်းကာလ ကျမ်းဂန်ကျ၍ ဥာဏ်ဝပြည့်လျှမ်း ချမ်းသာစေကုန်၏။ ဇယန္တိ စ၊ ကျမ်းဂန် အထူးအဆန်း၌ မသန်းဟယ်လောက် ကူးခပ်မြောက်၍ ပြိုင်ထောက်မထင် အောင်မြင်တော်မူပေကုန်၏။

တေဟိ ထေရေဟိ၊ ထိုကျေးဇူးရှင်သခင်တို့မှ။ သုဇာတာ၊ သခင်တို့ခြေ၌ ကပ်သောမြွေဖြင့်ပြမ်းသော ဦးခေါင်းရှိလျက် ချက်ချက်ကြည်ယုံ ဝတ်ပြည့်

စုံ၍ ခိုလှုံသောအားဖြင့် ကောင်းစွာပေါက်ဖွားကုန်သော။ ပယောပဒေသပါယကာ၊ ချိုမြိန်သောနှီရည်အတူ သောက်ယူအပ်သော ဥပဒေသ ရှိကုန်သော။ လဒ္ဓေါပဒေသဘိက္ခဝေါ၊ သခင်တို့လက်ဆုပ်ဥပဒေ မူသေ နိဿရည်း နည်းကောင်းရကုန်သော ရဟန်းတို့သည်ကား။ ဂန္ဓကာရာ ဇာတာ၊ စာဆိုနိုင်စွမ်း ကျမ်းပြုဆရာဖြစ်ကြကုန်သည်။ ဗဟု၊ များလှ လေကုန်ပြီ။ (ဤ သုံးဂါထာဖြင့် အာစရိယပူဇာကို ပြုသတည်း)

အဘိမဟာတေဇဝန္တသံဃတ္တမဟာနဂြဿုပရိဂဗ္ဘသံနိဝိဋ္ဌပေါဓေါဒချာ-ဘိခာနဂုဏမုဂ္ဂတသ၊ သာသနာ မြို့ရှာ သတ္တဝါစောင့်တတ် နတ်အဓိကရု အုပ်စိုး၍ အလွန်တန်ခိုးကြီးသော ပုဗ္ဗဝေါဟာရခေါ်ကြဟောင်းပခုံကို အလုံတွင်စေဟု ရှေနန်းရှင် ဗျာဒိတ်ညွှန်း၍ တကျွန်းလုံးကြည်ညာသော မြို့ကြီး၏ ခရိုင်ကျေးလက် အထက်တိုက်အဝင် မဂ်လာရှိသောမြေအဖို့၌ တည်ထောင်အပ်သော "ညောင်ကန်"အမည်ရှိသော ရွာကျော်၏။ ဤ-သုတ္တရောနတပစ္ဆိမဒီသာဘာဂေ၊ စဉ်းငယ်မြောက်သို့ယွန်းသော အနောက် အရပ်အဖို့၌။ မဟာဝိဟာရေ၊ မဟာမေဃဝန်၌တည်အပ်သော ဒက္ခိဏ သာခါ မဟာဗောဓိမြင့် တင့်တယ်သော တမ္ပပဏ္ဏိဒီပ မဟာဝိဟာရကဲ့သို့ ဖြစ်၍ မဟာဝိဟာရဟု သမိုက်အပ်သောကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ ဝသန-သီလာနုံ၊ သီတင်းသုံးနေလေ့ရှိကုန်ထသော။ သုပရိသုဒ္ဓပဘာဝလင်္ဂီပေသလ-သိက္ခာကာမာနုံ၊ အလွန်လျှင် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော အမှန်အဆက် ရှိကုန်သော လင်္ဂီပေသလသိက္ခာကာမ ဖြစ်ကုန်ထသော။ အဏုမတ္တေသုပိ ဝဇ္ဇေသု၊ အဏုမြူမျှသေးငယ်သော အပြစ်တို့ကိုသော်လည်း။ ဘယဒဿာ-ဝိနုံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကြီး ဖိစီးသကဲ့သို့ အလို့အလို့ကြောက်ရွံ့သဖြင့် အသင့် ရှုလေ့ရှိကုန်ထသော။ ဥဒ္ဓာရဏ္ဌာသယာနုံ၊ ပြန့်ပြောထူးမြတ်သော အဋ္ဌာ-သယသမ္ပာဒနဋ္ဌ ရှိတော်မူကုန်ထသော။ နိသမ္မကာရိနုံ၊ ပြုအပ်သောအမှု ကိစ္စဟူသမျှကို စစမူပဲ ပညာဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ထောက်လှန်းစူးစမ်း၍ ပြုမူလေ့ ရှိကုန်ထသော။ မဟာဝေယျာဝစ္စကာရုဏာနုံ၊ အကြီးအမြတ် ပါမောက္ခဖြစ်၍ ဗျာဝစ္စရှိ၏ကိုတတ် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ဒုက္ခေါဂါဟာပိဠိတတ္တယမဟာဝေနာ-သင်္ဂဟကာရီနုံ၊ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရဒုပ္ပညုပဂ္ဂုလ်တို့သည် သက်ဝင် ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသော ပိဋကတ်သုံးပုံတည်းဟူသော တောအုပ်ကြီး၌ မငြိမရှောက် ကျက်စားသွားလာနိုင်သော ဉာဏ်ရည်ရှိကုန်ထသော။

ကဝိကုဋ္ဌရကေသရိန်၊ ကဝိကုဋ္ဌရတို့၏အတွင်း၌ ကေသရာခြေသေ့မင်းသဖွယ် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပထဗျာ၊ မြေအပြင်၌။ ပါကဋ္ဌာန်၊ နဘောစန္ဒာ်လသို့ပေါ်၍ ကျော်စောထင်ရှားကုန်ထသော။ အယဉ္စ၊ ဤအရှင်သည် လည်း။ မေဓာဝီ၊ ပညာရှိပေတည်း။ အယဉ္စ၊ လည်း။ မေဓာဝီ၊ တည်း။ ဣမေ ပန၊ ဤသခင်တို့မူကား။ ဣမေသံ၊ ဤမေဓာဝီကျော်သခင်တို့ထက်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ မေဓာဝိနော၊ ပညာရှိကြီးတို့ပေတည်း။ ဣတိ·ဣမိနာ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ မေဓိယာနံ၊ ပညာရှိထက် ပညာရှိကြီးဖြစ်ကုန်ထသော။ ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒေါဘာသာဒိပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ ကြယ်ပျံသယောင် တပြောင်ပြောင်လျှင် အရောင်မင်းဝှန် ဝင်းသဝဏ်သို့ ရောင်ထန် တောက်ညီ မဏိရတနာ ကျရာမြေသေဉ် ရေလျှဉ်ရစ်ထူး ချောင်းနဖူးဝယ် ရှေးဦးစေ့ပျိုး ထောင့်ကိုးဆယ့်လေးနှစ် သက္ကရာဇ်၌ မည်းခြစ်တိမ်တွန်း ဣန္ဒုထွန်းသို့ အစွန်းသာသနာ စေ့ခါတိုင်အောင် ထွန်းထောင်ရစ်ဖို့ အောင်မျှိမင်္ဂလာ ယူစကားလျှင် ခါကောင်းကြိုက်၍ တိုက်တည် အာဒိ-ကမ္မိက သခင်ဣန္ဒေါဘာသ အစရှိကုန်သော သီဟာရုဇာ ကေသရာနှင့် ပမာနှိုင်းလျော် ရှေးဆရာကျော်တို့၏။ ဓဇုပမေန၊ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော။ သုစိသလ္လေခဝုတ္ထိနာ၊ စင်ကြယ်သော မာန ဣဿာ ပိစ္ဆာ ဝိဟက်စသော အကုသိုလ်တရားကို ခေါင်းပါးစေနိုင်သော အကျင့်ရှိထသော။ ခန္ဓုဇ္ဇဝ-မဒ္ဒဝသောရစ္စဂရုဂါရဝယုတ္တေန၊ သည်းညည်းခံစောက် မကောက်မဆန်း ဖြောင့်တန်းမဆူး နှုးညံ့သောအဖြစ် အပြစ်မသင့် တင့်တယ်သောဘန ကာယက် ဝစီက် မနောက်၌သာ မြေလျော်သည်၏အဖြစ် အလေးပြုထိုက် သော ထေရ်ကြီးဝါကြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ရိုသေကိုင်းညွှတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်ယှဉ်ထ သော။ ဥပါသကာနံ၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကုန်သော ဂိဟိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန၊ တရားချီးမြှင့်ခြင်းဖြင့်။ သဒ္ဓြဟ္မစာရီ-နန္တု၊ သာသနာတော်အတွင်း သီတင်းသုံးဖော် သံဃာတော်တို့အား မူကား။ ဒ္ဒီဟိပိ အနုဂ္ဂဟေဟိ၊ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟနှစ်ပါးတို့ဖြင့်လည်း။ အနုဂ္ဂါဟကေန၊ ချီးမြှင့်ခြင်းအလေ့ကောင်းစွဲထသော။ ရဋ္ဌသခုံဗ္ဗေပိ၊ တိုင်းပြည်တိမ်းပါး ချောက်ချားသော ကာလ၌သော်လည်း။ အဟာ-ပေတွာ၊ ပရိယတ်ပဋ္ဌိပတ် သာသနာတော်ရေး မလစ်ဟင်းစေမူ၍။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သာသနောဒယကာရိနာ၊ သာသနာတော်၏ ပွါးစီးကြောင်း အမှုကို အမြတ်တနိုးပြုလေ့ရှိထသော။ ဘာသိတတ္ထံ၊ ဘာသိတ, ဘာသိတ၏

အနက်ကို။ ခိပ္ပံ၊ မဟစသော လျင်မြန်စွာလျင်။ ဂဟဏဓာရဏာသမတ္ထေန၊ မှတ်ခြင်းဆောင်ခြင်းဌါ စွမ်းရည်ရှိထသော။ မေဓိယဓေါတိ၊ မေဓိယဓေ ဟူ၍။ ဂရှဟိ၊ လူသာမန်တို့သည် ချိပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲသော သီလသမာဓိ-သဒ္ဓေါသ အစရှိသော သခင်မြတ်တို့ ထမ်းရွက်သည်ပိုးအပ်ကုန်သော ကျေးဇူးဂုဏ်ကြီးဖြင့် ကျောက်ထီးကဲ့သို့ လေးကုန်သောဆရာကျော်တို့ သည်။ ဂဟိတနာမဓေယ္ယေန၊ ယူအပ်သောအမည်ရှိထသော။ သီလဝတိ-ယာ၊ စန္ဒကိန္နရီ မဒ္ဒီ သမ္ဘူလ ရှင်မယသော်သို့ တော်မှန်ဖြောင့်မတ် မြတ်သောသီလကျင့်ဝတ် ပြည့်စုံစွာထသော။ သုဓမ္မာဒေဝိယာ၊ ထေရ် ပေါက်ကြီးတို့ ပွဲသီးခံရာ သုဓမ္မာစာပွဲသဘင်ကို ဆောက်လုပ်ပူဇော်ခြင်း ကြောင့် သုဓမ္မာဒေဝီမည်ပေထိုက်သော။ ဥတ္တရုပရိယာ၊ မြောက်နန်း မိဘုရား၏[1]။ အာစရိယေန၊ ဆရာတော်ဖြစ်သော။ မဟာထေရေန၊ မဟာ ထေရ်သည်။ ပရမ္မရာဘာတဝိနိစ္ဆယညူဘိ၊ အဆက်ဆက်သောဆရာတို့၏ အနွယ်သည် ဆောင်အပ်ဆုံးဖြတ်အပ်သောအနက်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းဥပဒေ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဥပဒေကို ကျွမ်းကျင်ကုန်သော ဆရာတော်တို့မှ။ လဒ္ဓါ-ပဒေသံ၊ မဟာသယောစသည်တို့ဌာ်သော်လည်း အသက်ကိုပမာဏမထား ကျားမင်းပုဏ္ဏားရိုက်သို့ စိတ်သွားတိုင်းကိုယ်ပါလျက် ထိုရှာ၌ရှာ ဆရာ ကောင်းထံ ကျိုးနွံကပ်ဆည်း နည်းခံသဖြင့်ရအပ်သော လက်ဆုပ်ဥပဒေ နည်းနာကောင်းကို။ အဝလမ္ဘ၊ တမျှဉ်းမှီငြမ်းပြု၍။ ကတာ၊ စီရင်အပ် သော။ နာတိသခ်ေပနာတိဝိတ္ထာရမဓုရသာရဝိနိစ္ဆယာ၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်း ကောင်းမြတ်သောအရသာ လေးပင်စွာလျက် ချက်ချက် မာသော အနှစ်အတိ အဆုံးအဖြတ်ရှိသော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၏။ အယံ အတ္ထယောဇနာ၊ ဤအနက်ယောဇနာသည်။ ဣတိ၊ ဤရှေ့သော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ သမတ္တာ၊ သာသနာစောင့်တတ်

၁-ဥတ္တရုပရိယာ-ဟူသော အထက်ပါပါဠိသည် ရှေးဟံသာဝတီရိုက် မူဖြစ်သည်။ ဇမ္ဗု မိတ်ဆွေရိုက်မူ၌ကား ဥတ္တရဘရိယာ-ဟုရှိ၏၊ ထိုတွင် ဥဘရိ ကား ပါဠိ၌မထင်၊ ဗောဓိ ၂-ဘဝ၂-၌ အယ်ကမင်း၏ မိဖုယားအမည်သည် မြန်မာမူတို့၌ ဥပရိ-ဟု ရှိ၏။ နိုင်ငံခြားမူတို့၌ ကား ဥဗ္ဗရီ-ဟု ရှိ၏၊ ထိုပြင် ပေတဝတ္ထုပါဠိအဋ္ဌကထာတို့တွင် ဥဗ္ဗရီပေတဝတ္ထု၌ ပြဟွဒတ် မင်း၏ မိဖုယားအမည်သည် မြန်မာရှေးမူတို့၌ ဥပ္ပရီ-ဟု ရှိ၍ ယခုမူသစ်၌ ဥဗ္ဗရီ-ဟု ရှိ၏၊ အဘိဓာန်တို့၌လည်း ဥဗ္ဗရီ (ထီ) မိန်းမ၊ မယား-ဟု ပြထားသည်ကိုတွေ့ရ၏၊ ထိုကြောင့် ထိုအမည်တို့မှ မြန်မာရှေးမူတို့၌ရှိသော ဥပရိ-ကို ယူ၍ ရေးခဲ့သည် ဖြစ်တန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ရှင်နတ်မြတ်နှင့် သူရဿတီ ဝန်းအုံညီ၍ ချီပင့်လေလော သောတုဘုန်းလျှင် ချိန်ဆုန်းခါသင့် နာခွင့်ရရာ မ,လေသလော ချောမောပေ၍ စေ့မြွှေလုံခြုံ ပြည့်စုံလတ်ပြီ။

ဇယဝဿတော၊ အမရပုရ သာလှထူးလည် မြို့ကြီးတည်သည် ဇာနည် ဓိပတိ လောကိမျက်ပွင့် နတ်ရှင့်မြစ်လျှင် ကွန့်ရစ်တေ၀ ဘုန်းတောက် ပသော တရာ့တစင်း မင်းတို့သရဖူ ဖြစ်လိမ့်ဟူ၍ လှိုက်ဆူကြေညာ သမ္ဘာ ရင့်ငြောင်း စောနန်းလောင်းလျှင် သောင်းတွင်းဇမ္ဗူ။ သိမ်းယူမြေပြင် အောင်မြင်ခါတန် ဘုန်းမိုးလုံ၍ ရင့်သန်ပါရမီ နတ်ကူညီသို့ မထိမဲ့လောက် ထွက်လတ်မြောက်က နောက်ထပ်မီလဉ်း ညီတော်ရဲဖျား ရန်ညွှန်တား လျှင် ပယ်ရှားလွှင့်ပျောက် ကြုံတိုင်းပေါက်လျက် ပယ်ဖျောက်ရန်လှေး ဘေးတော်ရိုက်ရာ အောင်ချာပြည်မ အောင်တပ်ချ၍ ကွဲကျမြင့်မိုရ် နတ်စက်ဖြို့သို့ ထိုထိုပြည်ထောင် ကုန်အောင်သိမ်းယူ အောင်တော်မူသစ် ဇေယျနှစ်မှ။ တတိယ ဝဿ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ် သက္ကရာဇ်ဂေါ၀ ရှသာ မေရှ စက္ခုရှုပ ရောက်ထတုံလစ် ခါကောင်းနှစ်ခ်ီ။ သုနိစ္ဆီတော၊ ကောင်း စွာဆုံးဖြတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာဆုံးဖြတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂမ္ဘီရတ္ထ-သုဗေဒ၀နော၊ နှက်နဲ့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို လွယ်လင့်တကူသိကြောင်း ဖြစ်သော။ အယံ ဂန္ဓော၊ ဤကျမ်းသည်။ အနာယာသော၊ မပြိုမပြင်သဖြင့်။ နိဋ္ဌံ ပတ္တော၊ လမြတ်နှယ်တာ ဝိသာခါနုက်သတ် စင်နတ်ယှဉ်မှီ ရာသီမကွာ ကလာပြည့်ညီ ပုဏ္ဏမီသည် တိထိပြည့်၍ ဂဠုန်နေ့ခ် စေ့စေ့ကမ္ဘတ် ပြီးရောက် လတ်သတည်း။

ဟိ၊ အဖြေကိုဆိုအုံ့။ ယော-ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ရာဇာ၊ ဒသရာဇ၀မ္မ သင်ဟလေးပါးဖြင့် လူအများကိုနှစ်သက်စေလျက် ရေမြေစိုးရ ခတ္တိယသည်။ မဟာပုညော၊ အပန်းကြီးစွာ ကိုယ်တိုင်မရိုး တန်ခိုးစေလွှတ်ကာ ခွက်ကုန်ပြီး၍ ပုတီးစိပ်လျက် အောင်တော်မူက ပြည်သူတကာ သာယာစိတ်သန် နှုတ်မြန်မင်္ဂလာ ကောင်းချီးညှာ၍ အပါ ပင့်ဆောင်မှ ရွှေတောင်ရွှေနန်း သိမ်းမြန်းသဖြင့် ဘုန်းတန်းလည်း ကြီးတော်မူ၏။ သန္ဓော၊ မင်းတို့ဖွယ်ရာ ရုံခါပျော်ရှင် ဆင်တိုက်မြင်းတိုက် လက်ဝှေ့လက်ပမ်း ရှုန့်ကျန်းသဘင် ပျော်ရှင်မစံ နှာမ်ရွပ်တရား ပိုင်းခြား ဖြစ်ပျက် ခွက်ခွက်လေ့လာ ဘာ၀နာစိမ်၍ ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့သော

နှလုံးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဒန္တော၊ ကမ္မဿကတာ ဘာဝနာဉာဏ်ဆုံးမ၍ အပါယဂမနီယ အမနာပအမူမယှဉ် ယဉ်ကျေးတော်မူ၏။ ဝိစက္ခဏော၊ တိုင်းပြည်သာသနာ အရေးနှစ်ပါးကို သူစကားဖြင့်သာ မကောက် မျက်မှောက်ကင်္ဘာ ပညာဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ခွဲခြမ်းမိမိ ကိုယ်ကြပ်သိအောင် စိစစ်ထောက်လှမ်း စုံစမ်းမြော်တင်းလေ့ရှိတော်မူ၏။ သာသနာသောမနေ၊ ချဉ်ရေပေါ်ရောက် ကြေးညှိပျောက်သို့ ထွန်းတောက်သာသနာ ရောင်ဝါလင်းအောင် သန့်ရှင်းသုတ်သင်ခြင်းဌ။ ဒဠ်ဒ်၊ စ္ဓာ။ သဒ္ဓါ ဥဿာဟမာနသော၊ အခါမယုတ် အားထုတ်သောနှလုံးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။

အတ္ထနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဒန္ဓကာမော ဝိယ၊ ယဉ်ကျေးခြင်းငှါ သမာဓိနှင့်ရှိတော်မူသကဲ့သို့။ သဗ္ဗေသံ၊ မင်းဆွေစိုးမျိုး ရဟန်းပုဏ္ဏားဆင်းရဲသားမဟူ ကုန်အောင်စုံသသူတို့၏လည်း။ ဒန္ဓကာမော၊ အသွင်အားလျော်စွာ သရဏသီလဘာဝနာ စာရိတ္တဝါရိတ္တသီလစသည်ဌ ယဉ်ကျေးစေခြင်းငှါ သမာဓိနှင့်ပြင်းပြတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ အဝတ်အစားပေး၍ ဆေးကုသောသမားကဲ့သို့ မျှားစွာဆုလာဘ်ပြား၍ တရားနှင့်အညီ တည်စေတော်မူ၏။ (ဤပါဠိသောသကို ဒန္ဓကာမော ဒယာ-လုကော-ဟူသောပုဒ်ဖြင့် သိသာသည်။) ဒယာလုကော၊ သခင်သာရိ-ပုတ္တရာအလောင်းသို့ အသည်လူပေါင်းကို လျစ်လျူသာမရှု ကရုဏာသနားမျှားစွာဖြစ်တော်မူ၏။ ဒါနဇ္ဈာသယော၊ လှူဒါန်းပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းဌ လွန်သောသမာဓိအဇ္ဈာသယရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ စတုဒ္ဒိသာ-စတ္တသုဒိသာသု၊ မြို့တော်အရပ်လေးမျက်နှာတို့ဌ။ ဒါနသာလံ၊ အလှူတင်းကုပ်ကို။ ကတ္တာ၊ ဆောက်လုပ်၍။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒါယကော၊ ဝန်တိုပိတ်သည်း ထုပ်သိမ်းဆည်းလျက် ပစ္စည်းဝန်ပုပ် မသိုမြှုပ်ပဲ လက်ဆုပ်ဖြေဆန့် ပေးဝေဖြန့်၍ နိမ္မာန်မျိုးကို စေ့ပျိုးစိုက်မြှုပ်တော်မူတတ်၏။ (ဒါနဇ္ဈာသယော-ကား ဤဌ်ဌလိုလျက် အာဘယ်ကြောင့်တူရှု မဆိုသနည်းဟူမူ? ဂမျှမာနတ္ထတ္ထာ ဒါနဇ္ဈာသယောတိ ဣဒံ နှ ဝုတ္တံ၊ ဖြေ။ ဂမျှ-မာနတ္ထတ္ထာ၊ သိအပ်သောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါနဇ္ဈာ-သယောတိ ဣဒံ၊ ဒါနဇ္ဈာသယော-ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ နှ ဝုတ္တံ၊ တူရှု တိုက်ရိုက် မဆိုအပ်သတည်း။ ဂမျှမာနတ္ထဖြစ်တုံတပြီးကား ဂမျှမာနတ္ထ

ဖြစ်သော ဒါနဗျာသယော-ဟူသော ဤပုဒ်ကို တင်းလင်းယှဉ်လျှင်း အပ်သည်တုံတကား၊ ဂမျှမာနတ္ထဖြစ်လျက် တင်းလင်းမယှဉ်တုံသလော၊ ဂမျှမာနတ္ထမဖြစ်မှ တင်းလင်းမယှဉ်အပ်တုံအုံ့သည်တကား ဟူမူ? ဂမျှ-မာနတ္ထာသ ဟိ သဒ္ဒသ ပယောဂမှိ ကာမစာရ၊ ဖြေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမျှမာနတ္ထာသ၊ ဆ၍သိအပ်သောအနက်ရှိသော။ သဒ္ဒသ၊ ကို။ ပယောဂမှိ၊ ယှဉ်ခြင်းဌ်။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ကာမစာရ၊ မိမိ မိမိ အလိုဖြင့် ကျင့်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမျှမာနတ္ထတ္တာ၊ ဆ၍ သိအပ်သော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါနဗျာသယောတိ ဣဒံ၊ ဒါနဗျာ-သယော-ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ နှ ဝုတ္တံ၊ တူရှတိုက်ရိုက် မဆိုအပ်သတည်း။ ဂမျှမာနတ္ထဖြစ်သောသဒ္ဒါကို ကျမ်းပြုဆရာတို့သည် ဝတ္တိစ္ဆာအားဖြင့် ယှဉ်လိုသော်လည်း ယှဉ်ကုန်ကာ မယှဉ်လိုသော်လည်း မယှဉ်ကုန်ကာ အမြဲယှဉ်ထုံးမဟုတ်ဟု ဖြေဆိုသည်။ ဤနည်းကို ဂမျှမာနတ္ထဖြစ်၍ မယှဉ်သော အရာခပ်သိမ်းဌ်သုံး)

ယံ ရာဇာနံ၊ အကြင်မင်းမြတ်ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ မမ၊ ငါ၏။ သောပိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿရည်း ကျမ်းသည်လည်း။ သတ္ထုသာသန-ဇောတနေ၊ ရှင်တော်ဘုရားသာသနာကို ထွန်းလင်းစေခြင်းဌ်။ ဥပတ္ထမ္ဘော၊ အထောက်အပံ့သည်။ အပ္ပေဝ နာမ-အပိ ဧဝ နာမ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ပါတုံ အုံ့လော၊ ဝ။ ဖြစ်စေချင်စွာ၏။ ဣတိ စိန္တိယ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အယံ ဂန္ထော၊ ဤနိဿရည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ကတော၊ စီရင်အပ်၏။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သော ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောသောမင်း၏။ ဇယဝသော၊ ဇေယျနှစ်ဟု။ ဝိဿဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။

အယံ ဂန္ထော၊ ဤကျမ်းသည်။ အန္ဓရာယံ၊ နှောင့်ရှက်ခြင်းတွယ် အန္ဓရာယ်ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ နိဋ္ဌိတော ယထာ၊ အပြီးကမ္မတ်ရောက်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူ။ ပါဏိနံ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတသက်ပွါ၊ အစီးအပွါးနှင့်စပ်သော ကောင်းမြတ်သောအကြံတို့သည်။ သမိဒ္ဓါ၊ အလိုအလျောက် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။

အပရဏ္ဍံ၊ မှားယွင်းသဖြင့် မသင့်မတော် ချွတ်ချော်စနိုးထင်သော။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ယံ ကိရိယံ၊ · အကြင်ကိုယ်နှုတ်နှလုံးအမှုအရာသုံးပါး

သည်။ အာယသ္မန္တာနံ၊ သက်တော်ရှည်သော အရှင်ကောင်းတို့အား။ နှ ရှစ္စတိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်။ မေ၊ ၏။ တံ ကိရိယံ၊ ထိုကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါး မှားမိသမျှအပေါင်း နှာခေါင်းရှုံ့ဖွယ်ကို။ ဘဒ္ဒန္တာ၊ အရှင်ကောင်းတို့သည်။ ခမန္တု၊ သည်းခံတော်မူစေကုန်သော်။ မမ၊ ၏။ အယံ မဟုဿာဟေန ကတာ အတ္ထယောဇနာ၊ ဤလွန်စွာ ဥဿာဟဖြင့်ပြုအပ်သော အတ္ထယောဇနာသည်။ ပူဇာ ဟောတု၊ စိတ်ကျန်းမာန်လျော့ နှလုံးပြေ့သဖြင့် ကန်တော့ပွဲဖြစ်စေသော်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံ အတ္ထယောဇနံ၊ ဤအတ္ထယောဇနာကို။ သခ်ံရောန္ဓေန၊ စီရင်သော။ မယာ၊ ငါသည်။ ယံ ပုညံ၊ အကြင်တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ မြတ်သောကောင်းမှုကို။ ပသုတံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ အညမ္ပိ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ ယံ ပုညံ၊ အကြင်ကောင်းမှုကို။ ပသုတံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ ဣဓ သာသနေ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်၌။ ပသုတေန၊ ပွါးစေအပ်သော။ တေန ပုညေန၊ ထိုအစုစုကောင်းမှုကြောင့်။

အသ္မာကံ၊ တို့၏။ သုဘူပါနံ၊ ရှင်ပင်သာသနာ စောင့်တာကျသည့် သိကြားအဆွေ ရေမြေထိန်းကျောင်း မင်းကောင်းမင်းမှန်တို့၏။ ဇယော၊ တွင်းပဘေးဒဏ် ရန်မာရ်အောင်မြင်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသော်။ တေ-သုဘူပါ၊ ထိုမင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့သည်။ အတ္ထနော ပဇ်ဝ၊ ရင်သွေးတော်စစ်ကဲ့သို့။ ပဇ်၊ သတ္တဝါအသည် လူအပေါင်းကို။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ရက္ခန္တု၊ သိမ်းမြန်းပိုက်ထုပ် ကြက်သားအုပ်သို့ စိုးချုပ်စောင့်တော်မူစေကုန်သော်။

ပုညကမ္မေသု၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌။ နိရတာ၊ အမြဲမွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇိနသာသနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သာသနာတော်ကို။ ဇောတေန္တု၊ ထွန်းလင်းအောင် ချီးမြှင့်တော်မူစေကုန်သော်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဣမေ စ ပါဏိနော၊ ဤအသည်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ပုညကမ္မေသု၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌။ နိရတာ၊ အမြဲမွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အမတံ ပဒံ၊ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ရွေးပြည်သို့။ ပပ္ပေါန္တု၊ ရောက်လွယ်စေကုန်သတည်း။

ပေဠကိကာ၊ ဘုရားသာသနာတော်ဝယ် စာပေပိဋကတ်သင်ကြားပို့ချကုန်သော။ သောတာရာ စ၊ စာသင်ယူ စာချပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။

(သုခ္ခဖြင့် စာသင်, ဟေတုဖြင့် စာချယူ) အရောဂါ၊ လေဆိုးမိုးဆိုး ချောင်းဆိုးလည်နာကစ ဆံမျှရောဂါ အနာကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗုဒ္ဓ-ဝါ၊ ကပ်ရှိန့်ပ်စက်တတ်သော ဥပဒ်ဘေးဒဏ် အနှောင့်အရှက်ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါရဂ်တာ၊ သမုဒ္ဒြာကြမ်း ကမ်းတဖက်သို့ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တာရကာရိ၀ေ၊ တိမ်မြူကင်းစင် ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် ထွက်သော ကြယ်ကဲ့သို့။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ဂန္ဓကာရာ၊ စာဆိုကျမ်းပြု ဆရာတို့သည်။ ဗဟူ ဟောန္တု၊ များပြားသည်ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

အာရက္ခကာ၊ သာသနာမြို့ရှာ သတ္တ၀ါကိုစောင့်ပေကုန်သော။ သဗ္ဗေ မရှု၊ အလုံးစုံသော ရှင်နတ်မြတ်တို့သည်။ နဝံ သုခံ၊ အသစ်အသစ်တိုးပွါး သော စည်းစိမ်ချမ်းသာသို့။ ပါပုဏန္တု၊ ရောက်ပါစေကုန်သတည်း။ ပမာဒရဟိတာ၊ နတ်စည်းစိမ်ယစ်၍မကြည့်ဖြစ် မေ့လျော့ခြင်း ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရက္ခန္တု၊ မပြတ်နိစ္စ စောင့်ရှောက်မစေကုန်သော်။ ဒေ၀ေါ၊ မိုးမင်းသည်။ ကာလေန၊ လုပ်ချိန်အခါ၌။ သမ္မာ ပ၀ဿတု၊ ရေစိုင်ပုလဲ ကြဲဖြန့်နှံ့စပ် ရွှစ်ရပ်မျက်နှာ ရွာစေသော်။

အဟံ၊ ငါမူကား။ သပရတ္ထကောဝိဒေါ၊ မဟာသေနက ဝိဓုရပညာရှိသို့ မိမိစီးပွါး သူစီးပွါး၌ ရေးခြားလိမ်မာသည်ဖြစ်၍။ ဗောဓိပါစက်၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို ရင့်သန်ဒေတတ်သော ပါရမီစာဂ စရိယကို။ စရန္တော၊ မဆုတ်မနစ်ကျင့်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗညုတं ဝရံ ပတ္တာ၊ မြတ်သောသဗ္ဗညုတညာဏ်သို့ရောက်လတ်၍။ ဇနတံ ဗဟုံ၊ သြဃလေးဖြာ ပလ၀ါမုခ် ရည်ထုတ်ဒီမှုန် ရေအဟုန်ဖြင့် ပျက်ကုန်ဖန်ဖန် အားမသန်သား မကျန်ပြောထူ ဖော်သုံးလူကို။ တာရေမိ၊ ဆယ်ယူကယ်တင်ရလို၏။

ဣတော၊ ဤကိုယ်၏အဖြစ်မှ။ ပရံ တု၊ နောက်နောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌သော်ကား။ ဥစ္ဆေ ကုလေ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိမ်မည့်မိ မြင့်မြတ်သော သူတော်ကောင်းအမျိုး၌။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ သတ္တသဒ္ဓမ္မသံယုတော၊ သဒ္ဓါ သတိ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ ဗာဟုသစ္စ ဝီရိယ ပညာဟူသည် သူတော်ရတနာ ခုနစ်ပြားနှင့် မကွာမကွေယှဉ်သော။ ဓီရော၊ သဘောအားလျော်စွာ မှတ်နိုင်ဆောင်နိုင်သောဉာဏ်ရည်ရှိသော၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ လှုပ်ရှားမနိုင် ခိုင်သောသမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ သဗ္ဗသာမယိကော၊ အကြွင်းမရှိ နိကာယ်ငါးစုံ နှုတ်ငံလေ့လာ လိမ်မာ

ကျမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍။ သောဂတံ၊ ဘုရားသာသနာတော်ကို။ သုတံ၊ နေဝန်းလဝန်းသို့ တောက်ထွန်းတင့်တယ်အောင်။ သောမေယ္ယ၊ မိစ္ဆာရန်နှောင့် ဆူးငြောင့်မရှိ တိတိရှင်းစင် သုတ်သင်နိုင်လို၏။

သာသနန္တရဓာနေပိ၊ သာသနာတော်ကွယ်လတ်သော်လည်း။ တပေါ-ဓနော၊ ငါးခန်းတိုက်၌ သိုက်မြိုက်သိမ်းစု လုလည်းမဖြစ် အနှစ်အနက္ခ သီလဥစ္စာကြွယ်ဝသော။ သုမေဓသော၀၊ လက်ဦးအစ ဗျာဒိတ်ရသော ဘုရားအလျာ သုမေဓာရှင်ရသော့ကဲ့သို့။ တပေါဓနော၊ ငါးခန်းတိုက်၌ သိုက်မြိုက်သိမ်းစု လုလည်းမဖြစ် အနှစ်အနက္ခ သီလဥစ္စာကြွယ်ဝသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ကာယေ ဧဝေနပေက္ခန္တော၊ ကိုယ်နှင့်အသက် ငဲ့ကွက်မချစ် အနပေက်ပြု၍။ ဗောဓိပါစကံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို ရင့်သန်စေတတ်သော ပါရမီစာဂ စရိယကို။ စရေယ္ယ၊ မဆုတ်မနစ် ဖြည့်ကျင့်နိုင်လို၏။

ယာ၀၊ အကြင်ရွှေလောက်သောကာလပတ်လုံး။ လောကဇေဋ္ဌသ၊ လောကသုံးပါး၌ သီလ သမာဓိ ပညာစသောဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးရင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူထသော၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာဥခ္ခံကိုပယ်ခွါ၍ လက်ဦးစွာ ထွက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လောကသုံးပါး၏အကြီးအစ်ကိုဖြစ်တော်မူထသော။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘအစရှိသော လောကမ်ရှစ်ပါး, ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအစရှိသောအာရုံကိုလည်း ပကတိသဘောကို မစွန့်သဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ သိရိမတော၊ အလွန်သော ဘုန်းပညာကြွက်သရေ ရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊ ဘုရားဘုရားဟူသော အမည်တော်မျှသည်လည်း။ လောကေ၊ ၌။ ပ၀တ္တတိ၊ မပြတ်မစဲတည်သေး၏။ တာ၀၊ ထိုရွှေလောက် ဘုရားဘုရားဟူသော အမည်တော် မပြတ်မစဲသမျှကာလပတ်လုံး။ အယံ အတ္ထယောဇနာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ အတ္ထယောဇနာသည်။ တိဋ္ဌတု-တိဋ္ဌတု၊ သောဘုဇနတ္ထိအာ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပြလျက်တည်စေသော်။

ဤရွှေလျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနိဿယနိုး အပြီးတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ပြီးပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ပဠာမတွဲ

မြတ်သားဗွယ် အကြောင်းတို

အကြောင်းစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အံ့သကျင့်၊ ပခုံးထက်သို့	၃၆
+အံ့သုံ၊ ချည်မျှင်ကို	၁၃၁
+အကမ္မိယဒ္ဓေန စ၊ မတုန်မလှုပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောဖြင့်ရင်း	၃၃၅
အကာမကာရိယတော၊ အလို အားလျော်စွာ မပြုအပ် သော အားဖြင့်	၂၅၀
အကွစက္ကပဠုရဏ္ဍာသာဒီသု၊ ဝင်ရိုး လှည်းဘီး ရထား ချိုင့် လှည်းသံ အစ ရှိကုန်သော	၂၃
အကျိုကူပကေ၊ မျက်ကွင်းခွ	၁၀
အခေတ္တည္ဟု၊ ကျက်စားရာ ခေတ်ကို မသိသော	၂၃
+အဂတိ၊ လေးပါးသော အဂတိကို	၃၅၃
အဂဒဘူတံ၊ ဆေးသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော	၃၉၀
အဂန္ဓမ္ဘတ္ဘာ၊ မလားအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၅၀
[အ]	
အဂါရံတွေ့ဝ၊ အိမ်ဟူ၍ သာလျှင်	၂၆
အဂ္ဂဒကျီကောယျော၊ မြတ်သည် ဖြစ်၍ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် သည်	၃၂၉
အဃတော၊ ဘုရားအရိယာတို့ ကဲ့ရဲ့မျှားရ၍ စီးပွါးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သော မကောင်းမှုအကုသိုလ် တို့၏ တည်ရာဝတ္ထု အားဖြင့်	၈၉၊ ၂၃၈
အဃဘူတာ၊ အစီးအပွါး မဲ့ကို ဆောင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ရင်း	၂၂၃
အဃမူလတော၊ ကြမ်းကြုတ် ရှုန့်ရင်းသော မကောင်းမှု အကုသိုလ်၏အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့်	၉၃၊ ၂၃၉
အဃဝတ္ထုတာယ စ၊ အဃဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ် ထိုထို၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၈၉

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[အ]	
အင်္ဂသမ္ဘာရား ဝင်ရိုး		
	လှည်းဘီးစသော	
	အစိတ်သမ္ဘာရအကြောင်း	
	ရှိသောကြောင့်	၂၅
အင်္ဂသမ္ဘာရေသု၊ အစိတ်		
	ဖြစ်သော အဆောက်အဦ	
	တို့သည်	၂၃
အင်္ဂါရုပစ္ဆိယံ၊ မီးသွေး		
	တောင်းခ်	၁၃၃
အင်္ဂုလိအင်္ဂုဒ္ဒါဒိသု၊		
	လက်ချောင်း လက်မ	
	စသည်တို့၌	၂၃
+အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရေ၊ လက်တ		
	သစ် လက်တသစ်ပမာဏ	
	ရှိသောအရပ်၌	၁၃၁
အစ္ဆံ၊ ကြည်သည်		၁၃
+အဇညတော၊ မနှစ်		
	သက်ဖွယ်ရှိသည်	
	အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၉
+အဇနကာ၊ ရှပ်ကျရိယာပုဏ်		
	ဝိညတ်တို့ကို မဖြစ်စေ	
	တတ်သော စိတ်တို့ဟူ၍	၁၀၂
အဇာတံ၊ မဖြစ်သေးသော		
	ကိလေသာကို	၃၆၂
အဇာတဖလော၊ မဖြစ်		
	သေးသော အသီးရှိသော	၃၆၄
အဇ္ဇတ္တာ၊ မိမိသန္တာန်၌		

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[အ]	
	အတွင်းဝင်သော	
	တရားမှ	၂၃၂
အဇ္ဇုပေက္ခနံ၊ လျစ်လျူ		
	ရှုခြင်းသည်	၂၃၀
အဇ္ဈတ္တကဏ္ဍော၊ မတုန်		
	မလှုပ်ထားအပ်သော	
	နားရွက်ရှိသည်ဖြစ်၍	၁၈၀
အညမညဝိရောဓိတာ၊		
	အချင်းချင်း အယူတို့ကို	
	ဆန့်ကျင်စေကုန်သော	၅၅
အညမညသမာယောဂဝေသေန၊		
	အချင်းချင်းမည်မည်တ်	
	ယှဉ်တွဲကြသည်၏	
	အစွမ်းဖြင့်	၃၁
အညေ၊ အတိတ်ဘဝခန္ဓာမှ		
	တပါးကုန်သော	
	ခန္ဓာတို့သည်	၅၃
အဋ္ဌိယမာနာ- ဒုက္ခာပီယ-		
	မာနာ၊ ဆင်းရဲစေအပ်	
	ကုန်သည်ဖြစ်၍	၃၀
အဌသင်္ခိမနောဝိညာဏ-		
	ဓာတုစိတ္တာနိ၊ ခြောက်	
	ဆယ်ရှစ်ပါးသော မနော	
	ဝိညာဏဓာတ်ဖြစ်သော	
	စိတ်တို့ကို	၁၂
အဌသု၊ တေဇောကောဋ္ဌာသ		
	သုံးပါး, ဝါယော	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
ကောင်ဘာသ ငါးပါးအား ဖြင့် ရှစ်ပါးကုန်သော	ဂ
အစုဂုံလစုဂုံလန္တရေ၊ လက်သစ်ဝက် လက်သစ် ဝက် ပမာဏရှိသော အရပ်၌	၁၃၁
+အစုဌမာ၊ အခွဲဖြစ်သော ရက်လျှင် ရှစ်ခုမြောက် ရှိကုန်သော	၁၂
အဆုကာဒသဓာတုယော၊ အခွဲဖြစ်သော ဓာတ်နှင့် တကွ တဆယ့်တပါးသော ဓာတ်တို့သည်	၁၂
အဏ္ဏဝေ၊ သမုဒ္ဒြာ၌	၃၇
အတာဏတော၊ ဘေးကို မစောင့်ရှောက်နိုင်သော အားဖြင့်	ဂ၆၊၉၁
အတာယနုတာယ စေဝ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၉၁
အတိဝိသဒံ၊ သွေးအပ်သည် ဖြစ်၍ အလွန်ထက်သော	၁ဂ၁
အတိတကမ္မပစ္စယာ၊ အတိတ် က၊ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်	၅၇
+အတိတက္ခန္ဓေသု၊ အတိတ် ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၌	၃၇၁
[အ]	
အတီတေပိ အဒ္ဓါနေ၊ အတိတ် ဖြစ်သော အဝန်း၌လည်း	၄၂
အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် အတ္တရှိ၏ဟု စွဲလမ်းသော ဒိဋ္ဌိကို	၁၆၉
+အတ္တပဋိကွေပတော စ၊ သာသနာတော်မှတပါး တိတ္ထိတို့သည် ကြုံဆအပ် သော အတ္တကိုပယ်ခြင်း ကြောင့်ရင်း	၁၁၇
အတ္တဘာဝေါ စ၊ ဇီဝိတဝေဒ နာ ဝိညာဉ်ကို ထား၍ အဝသိဋ္ဌမမှဟု ဆိုအပ် သော အတ္တဘာဝသည် ရင်း	၁၃၆
အတ္တသည်၊ အတ္တဟု မှတ်မှား သော သညာကို	၆၉၊၁၅၀
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဟူ၍ အစဉ် ပြေးသွားသော နှစ်ဆယ် သော ဝတ္ထုရှိသော သက္ကာ ယဒိဋ္ဌိကို	၂၅၂
အတ္တဒုဗ္ဗလာ၊ မိမိတို့၏ အား နည်းကုန်ရကား	၃၇
အတ္ထဂ်တ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက် သော ကိလေသာကို	၃၆၁
အတ္ထသာမိကာ၊ ဒါနစသော ပါဏာတိပါတစသော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော	၄၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

+အတ္ထာ၊သဘောအခြင်းအရာ
တို့သည် ၃၀၆
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗပဒီပေါ၊ ရှေးဦး ဆီမီး
ကို မမြင်စဘူးသော ၁၃၀
အဒိဋ္ဌမ္ပိ၊မမြင်အပ်သောအတိတ်
အနာဂတ် သခါရ တရား
ကိုလည်း ၂၀၇
အဒေါသဒဿီတာဝသေန၊
အပြစ်ကို မမြင်သည်၏
အပြစ်၏ အစွမ်းဖြင့် ၂၀၉
အဒ္ဓါနံ၊ ကြာမြင့်စွာသော
ကာလပတ်လုံး ၅၁
အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ ဧဝံတိန္ဒြေ၏
အခွန် အပိုင်းအခြားကို
ဆင်ခြင်ခြင်းငင်း ၄၄၃
အဓိဂတာ၊ ရအပ်ပြီးသည်
မည်သည် ၇၀
အဓိဂန္တ္ဗာ၊ ရအပ်လတ္တံသည်
မည်ကုန်သည် ၇၀
အဓိဂုဟိတတ္တာ ဧဝ၊ အယောနိသော
မနသိကာရဖြင့်
တက်စီးရှိ ယူအပ်သည်၏
အပြစ်ကြောင့်သာလျှင် ၃၂၆
+အဓိဋ္ဌာနေ၊ စျာန်ကို အလို
ရှိတိုင်း ထားခြင်းဌာ ၄၂၆
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊
လွန်ကဲသော ပညာဟု
ဆိုအပ်သော သဘာဝဓမ္မ

[အ]

ကိုရှုသော အနုပဿနာ
ဖြင့် ၃၉၇
အဓိပတိယဋ္ဌေန၊ အစိုးရသည်
၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
သဘောဖြင့် ၃၃၅
အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ သစ္စာလေး
ပါးကို မြင်ခြင်းကိစ္စ၌
သမ္မယုတ်တရားတို့၏
အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်
ဟူသော သဘောသည် ၄၈၄
အဓိမတ္တာ-သတ္တိတော အဓိက-
ပမာဏာ၊ အစွမ်းသတ္တိ
အားဖြင့် လွန်ကဲသော
ပမာဏ ရှိကုန်သည် ၁၂၇
အဓိမုတ္တတာ၊ ညွှတ်ရှိုင်းသော
အဖြစ်ငင်း ၂၀၃
အဓိမောက္ခဗဟုလော၊သဒ္ဓါဇြဲ
အဖြစ်များသည် ဖြစ်၍ ၂၅၉
အဓိမောက္ခော၊ စိတ်စေတ
သိုက်တို့ကို အလွန်ကြည်
စေတတ်သော အားရှိ
သော သဒ္ဓါသည် ၁၂၅
+အဓေါနိဗ္ဗတ္တနကခန္ဓာဒီ-
သံယောဇဂတ္တာ၊ ကာမ
ဘုံဟူသော အောက်အဖို့၌
ဖြစ်လာတံ့သော ခန္ဓာ
စသည်ကို ယှဉ်တတ် စပ်

အကျဉ်းစုံ	စာမျက်နှာ
[အ]	
တတ် ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၄၇
အနစ္စန္တိကတော၊ နောက်အ စွန်းကို လွန်နိုင်သော သဿတ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၇
အနစ္စာရဒ္ဓ၊ အားမထုတ် လွန်းသော	၁၈၄
အနတ္တတော၊ (တိတ္ထိတို့ ကြုံဆ အပ်သော) အတ္တ၏ ဆန့် ကျင်ဖက်အားဖြင့်	၈၆
အနတ္တလက္ခဏ၊ အနတ္တဟု မှတ်ခြင်း လက္ခဏာ မည်၏	၁၉၉
အနတ္ထာနံ၊ မင်းဘေးမင်းဒဏ် စသော အကျိုးမဲ့တို့ကို	၉၀
အနတ္ထဟိ၊ ဗဟိဒ္ဓ ဉာတိ ဗျသနစသည် အဋ္ဌတ္ထဒ္ဓ ရောဂါစသည် အပြားရှိ ကုန်သော အနတ္ထတို့သည်	၉၀
အနန္တရစိတ္တတော၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော စိတ်မှ	၁၁၁
အနန္တရိကတ္တာ၊ အခြားအဆီး ရှိသည် မမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း	၄၂၅
အနန္တရိတာ၊ ခြားဆီးခြင်းကို ပြုတတ်သော တစုံတခု သော တရားသည်	၅၉

အကျဉ်းစုံ	စာမျက်နှာ
[အ]	
အနဘိဘဝနီယံ၊ မနှိပ်နင်း မလွှမ်းမိုးနိုင်သော နိရောဓ ဓသမမဟာပတ် ဝင်စားသော ရဟန်းကို	၄၄၆
အနဘိရူပဘာဝေါ၊ အဆင်း မလှ မြောက်မအိုသို့ အရွယ် ဆိုးသည်၏ အဖြစ်သည်	၃၈၈
အနာဝတ္ထိဓမ္မော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အစွမ်းအားဖြင့် တဖန် မပြန်သော သဘောရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍	၃၂၈
+အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စဟု မှတ်ခြင်း လက္ခဏာ မည်၏	၁၉၈
+အနိစ္စာ၊ အနိစ္စမည်၏	၁၄၈
အနိဓာနဂတာ၊ တစုံတခု သော အရုပ်ဌ သိုထား အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်	၁၃၈
အနိဗ္ဗတ္တံ၊ မရောက်သေး သော ကိလေသာကို	၃၆၂
အနိဗ္ဗတ္တေန-အနုပ္ပန္နေန၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲ မဟုတ်သော	၁၃၇
အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ မဖောက်မထွင်း ဘူးသေးသော	၃၁၈
အနိမိတ္တဝေါဟာရ၊ သဗ္ဗ-သခါရနိမိတ်မှ ကင်းခြင်း	

အကွာဆုစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
ဖြင့် အနိမိတ္တဟု ရအပ် သော အစဉ်ရှိသော အသခ်ံတခေါတ်၌	၂၅၃
+အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တ မည်၏ဟူ၍	၂၆၁
အနိဿရိယတော၊ အစိုးရသူ မရှိသောအားဖြင့်	၂၅၁
အနုက္ကမေန၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့်	၁၁၃
အနုဂတတ္တာ၊ အစဉ်လျှောက် ၍ နှံ့သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း	၃၂၄
+အနုနယတ္ထံ၊ လျော်သည် ဖြစ်၍ နှစ်သက်စေခြင်း အကျိုးငှါ	၄၁၂
အနုနယော၊ လောဘသည်	၃၅၆
အနုပရမမ္မကတ္တာ၊ (ကောင်းမှု မကောင်း မှု၏အစွမ်းဖြင့် အဆက် ဆက် အဆင့်ဆင့်) မပြတ်သော သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၄၈
အနုပါဒိန္နကပက္ခေ၊ အနုပါ-ဒိန္နကအဖို့၌	၁၁၀
အနုပါဒိန္နရူပါနိ၊ ကမ္မဇမဟုတ်သော ရုပ်တို့ငင်း	၁၁
အနုပါယာသော၊ ဥပါယာသ မရှိသော နိဗ္ဗာန်သည်	၂၂၆
[အ]	
အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေန၊ (ဝိပဿနာသို့ အစဉ် လျှောက်သော ရှစ်ပါး သော သမာပတ်သို့ တက် သဖြင့် ထိုထိုသို့သော ပဋိပက္ခ၏ ချုပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်) သုံးပါးကုန်သော သခ်ါရ တို့၏ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်	၄၂၀
အနုပေက္ခနသာ၊ လျစ်လျူမမှု မငဲ့ကွက်ခြင်းကို	၃၉၂
အနုပဿတ္ထာသဒ္ဓေါ၊ အစဉ် အတိုင်း ရောက်အပ် ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော မိမိအကျိုး ရှိသော	၃၂၉
အနုပဿုံ၊ ခဏတ္တယသို့ မရောက်သေးသော ကိလေသာကို	၃၆၂
အနုပဿဒ္ဓိသမယမာနံ၊ အကြောင်းအကျိုး အဆင့်ဆင့် အစဉ်စပ် သောအားဖြင့် ဖြစ်သည် ဖြစ်၍	၁၄၀
အနုပ္ပါဒေ၊ ဥပ္ပါဒကင်းသော နိဗ္ဗာန်၌	၃၆၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အနုဗန္ဓမာနော၊ အစဉ်တစိုက် လိုက်လတ်သည်ရှိသော်	၄
အနုဘူတာပဂတသခ်ါတံ၊ ခံစားပြီး၍ ကင်းသည် ချုပ်သည်ဟူဆိုအပ်သော	၃၆၂
အနုလောမဉာဏ်၊ (အရိယာ မဂ်ကို ရခြင်းအားလျော် သောကြောင့်) အနု-လောမမည်သောဉာဏ်ကို	၈၅
အနုလောမန္တိ၊ ရှေနောက် ဖြစ်သော ဓမ္မတို့အား လျော်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် အနုလုံဟူ၍	၃၀၂
အနုသဟဂတာ၊ ကျေပါး သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော	၃၄၄
အနေကဂ်သမ္ဘာရံ၊ အသီးရည်, သျစ်သျှား, ချင်း အစ ရှိသော မျှားစွာသော အကြောင်း အဆောက် အဦရှိသော	၂၈၃
အနေကဗျသနာဝဟနတာယ၊ အထွေထွေအပြားပြား မျှားစွာသောပျက်စီးခြင်း ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၉၀
အနေကရောဂါတုရကပဏ ဇနဒဿနေန၊ မျှား	

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
စွာသော ရောဂါတို့ဖြင့် ကျင်နာသော အထီး ကျန်သော လူဆင်းရဲကို မြင်သဖြင့်	၃၉၀
အန္တအန္တဂုဏပရိဝါရိတော၊ အုမအူသိမ်တို့ဖြင့် ခြံရံ အပ်သည်ဖြစ်၍	၄၁
အန္တကရဏသမတ္ထော၊ အဆုံး ကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်	၃၂၂
အန္တရာ စ၊ အလယ်အကြား ၌လည်း	၃၄
အန္တရာပဏော၊ ဈေးအတွင်း၌	၁၃၀
အန္တိမဒေဟဓာရီ၊ အဆုံးစွန် သော ကိုယ်ကိုဆောင် တတ်သော	၃၂၉
အန္ဓေဝါသိကဿ၊ တပည့်၏	၅၈
အန္ဓောဃဋ္ဌေ၊ အိုးတွင်း၌	၁၇
အန္ဓောတုဒနတာယ၊ ကိုယ် တွင်း၌ ထိုးကျင့် စူးဝင် တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း	၈၉
အပစယဂါမိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်းဖြစ်သော	၂၆၁
အပဒါလိတပုဗ္ဗံ၊ မခွဲမစိတ် ဘူးသေးသော	၃၁၈
အပရန္တံ၊ အနာဂတ်ဖြစ် သော ခန္ဓာ ပဗန္ဓ ကောင်ဘဝသကို	၄၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
+အပရပ္ပစ္စယေန၊ သူတပါးကို ယုံကြည်ရခြင်း ကင်းသော	၄၀၅
+အပရာပရိယဝေဒနီယံ၊ ဤအတ္တဘာဝနှင့် အနန္တရ အနာဂတ အတ္တဘာဝမှ တပါးသော အတ္တဘာဝ အဆက်ဆက် အပြန်ပြန်၌ ခံစားအပ် သော အကျိုးရှိသော ကံ၎င်း	၄၈
+အပရိညာတာ၊ မပိုင်းခြား အပ်ကုန်သော	၃၇၀
အပရိဏာယက၊ အကြီး အကဲမရှိဟူ၍	၂၂၂
အပါတုဘူတ၊ ထင်ရှားစွာ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို	၃၆၂
အပါယဂမနီယာ၊ အပါယ်သို့ လားစေတတ်ကုန်သော	၃၅၄
အပုနရာဝဇ္ဇက၊ ကေန္ဒ်က အဖြစ်ကြောင့်၎င်း, တကြိမ် သာလျှင် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း တဖန်မလည်သော	၃၁၃
အပဂ္ဂိသခ်ံ၊ အနိစ္စသည်တို့၌ အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်	
[အ]	
သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင် ဖက်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကို	၁၅၂
အပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန် လာ၍ စပ်ခြင်းမရှိကုန်မူ၍	၁၃၇
အပဋိဟိတာနုပဿနံ၊ တောင့်တတပ်မက် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု အသိ ဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်းဖြစ် သော ဒုက္ခာနုပဿနာကို	၁၅၁
အပဋိဟိတာယ ဓာတုယာ၊ ရာဂပဏိဓိစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် အပဋိ-ဟိတဟုရအပ်သော အမည်ရှိသော အသင်္ခတ-ဓာတ်၌	၂၅၈
အပဋသဝနဓမ္မတံ၊ မပျိုးသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့	၃၂၅
အပဋိနဒ္ဓေန၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၃၇၁
အပေတိ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်၏	၃၂၂
+အဖလော၊ အကျိုးမရှိသည်	၁၅၉
အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဒေါသ မနှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိ၏	၃၉၅

အကွေ့ရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဗျောသာနေန၊ မတွန့်ဆုတ်
မရုပ်တန့်သဖြင့် ၉၇

အဘာဝဌေန၊ အရှည်မတည်
ချက်တဖြုတ်ပျက်တတ်
သည် ဖြစ်၍ မရှိသည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော
သဘော်အနက်ကြောင့် ၁၄၈

အဘိဏ္ဍမပဋ္ဌိဏ္ဍမအာလော-
ကန ဝိလောကန သမိဉ္ဇန-
ပသာရဏာဝသေန၊ ရှေ့သို့
တက်ခြင်း, နောက်သို့
ဆုတ်ခြင်း, တူရှုကြည့်
ခြင်း, တစောင်းကြည့်
ခြင်း,ကွေးခြင်း,ဆန့်ခြင်း
တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၂၆

အဘိဏ္ဍမာဒီဝသေန စေဝ၊
ရှေ့သို့တက်ခြင်းစသည်
တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း ၁၃၂

အဘိဏ္ဍမေယ်ျ ဝါ၊ ရှေ့သို့
မူလည်း တက်နိုင်ရာ၏ ၃၆

အဘိညာပညာ၊ သဘာဝဓမ္မ
တို့၏ လက္ခဏာကို
ကောင်းစွာမှတ်သော
အားဖြင့် ဥေယျတရားကို
ရှေးဦးသိသောပညာသည် ၆၃

အဘိညေယ်ျ၊ ထူးသော ဉာဏ်
ဖြင့် သိအပ်၏ ၃၆

[အ]

အဘိဏှသမ္ဘိပီဠနံ၊သိမ်းဆည်း
အပ်ပြီးသော ဥဒယဗ္ဗယ၏
အစွမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့၏
မပြတ် အဖန်တလဲလဲ
နှိပ်စက်အပ် ညှဉ်းဆဲအပ်
သည်၏အဖြစ်ကို ၁၉၆

အဘိဓာဝတိ နာမ၊ လွန်စွာ
ပြေးသည်မည်၏ ၂၆

အဘိနဝါကာရံ၊ အသစ်ဖြစ်
သော အခြင်းအရာကို ၁၅၃

အဘိနိပ္ပီဠနံ၊ ရှေးရှု
နှိပ်ခြင်းသည် ၁၂၃

အဘိနိဝေသံ၊ နိစ္စဟူ၍ သုခ
ဟူ၍ အတ္တဟူ၍ မှားသော
နှလုံးသွင်းခြင်းကို ၁၅၂,၂၆၂

အဘိနိဝေသဿ၊ အတ္တသည်
ပရမတ္ထဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏
ဟု မှားသောနှလုံးသွင်း
ခြင်းကို ၃၉၈

အဘိဘဝနတော၊ နှိပ်နင်း
လွှမ်းမိုးတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၃၁၁

အဘိရတိသညာယ၊ ဝဋ္ဋ
အလွန်မွေ့လျော်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော
သညာကို ၃၉၃

အဘိရတိသဟနတာ၊ ဆိတ်
ညိမ်သော တောကျောင်း

အကွဲထုစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

သမထဝိပဿနာ ဘာဝ-
နာဟူသော လွန်ကဲသော
ကုသိုလ်တို့၌ မမ္မေလျှော်
ခြင်း ကာမဂုဏ်တို့၌
မ္မေလျှော်ပျော်ပိုက်ခြင်း
ကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်၏
အဖြစ်ရင်း ၂၁၅

အဘိနိဝေသံ၊ အတ္တဟု မှား
သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို ၁၅၂

အဘိသခါရော စ၊ (စနေ့ ဝါ
သူရိယ ဝါ တွေ့ကံ ဌာနံ
ဂတေ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိဟု
ကာလအပိုင်းအခြားကို
ယူသည်၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်) စိတ်ကိုပြုပြင်ခြင်း
ရင်း ၄၂၃

အဘိသန္ဓိတံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း
ခြောက်သွေ့သည်၏အဖြစ်
မှ ကင်းသဖြင့် စွတ်စိုခြင်း ၄၂၆

အဘိသမေတိ၊ သမ္မောဟကို
ပယ်သောအားဖြင့် ထိုး
ထွင်းရှာသိ၏ ၃၁၀

အဘိဟရဏဝိတိဟရဏေသု၊
ခြေကို ရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း
ထိုမှတျှမ် လှဲဖယ်ရှောင်
ကွင်း ဆောင်ယူခြင်းတို့၌ ၁၂၇

အကွဲထုစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဘူတသဘာဝံ၊ မဟုတ်မမှန်
ထင်ရှားမရှိသော သုဘ
သုခ နိစ္စအတ္တသဘောကို ၃၅၂

အမဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းမှန်လမ်းရိုး
မဟုတ်သည်ကိုရင်း ၆၅

+အမဂ္ဂဝဏ္ဏတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့်
မသတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ၃၂၇

+အမဏ္ဍနဟတတောဝ၊ ဝတ်
စားတန်ဆာ မဆင်သဖြင့်
ထိုသခါရတို့၏ သုဘ
အဖြစ်ကို ပယ်ဖျောက်
ခြင်းငှါ တတ်ကောင်း
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၂၃၉

အမတဒ္ဒော၊ သေခြင်းပျက်
ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်
ဟူသော သဘောသည် ၃၈၄

အမနသိကာရော စ၊ (အပြစ်
ကို မြင်ပြီး၍ စွန့်လွှတ်အပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)
မဆင်ခြင်ခြင်းရင်း ၄၁၉

+အမာနုသီ နာမ၊ လူတို့၏
ဥစ္စာမဟုတ်သော ၁၈၂

+အယံ၊ ဤသခါရပေကွာ
ဘုတ်သည် ၂၉၄

အယ။ ပ ။ လတာဒီဘေဒံ၊
သံ ကြေး သလွန်ပြား သလွန်
မည်း ရွှေ ငွေ ပုလဲ ပတ္တမြား

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
ကျောက်မျက်ရွှဲ။ ပ။ နှုယ် အစရှိသည် အပြား ရှိသော	၁၃၉
အယောသူလ်၊ သံတံကျင်ရင်း	၂၁၉
+အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ၊ ခုနှစ်ပါးသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခွဲခြမ်း ခြင်းငှါ	၂၅၃
အရိယဖလရသာနုဘဝနံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် အစ ရှိသော အရိယာဖိုလ် ချမ်းသာ၏အရသာကို ခံစားရခြင်းငင်း	၄၀၉
အရူပပရိဂ္ဂဟာယ၊ နာမ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ	၂၂
အလဒ္ဓတ္တာဘာဝဿ၊ မရအပ် သော အတ္တဘောရှိသော တရား၏	၁၅၃
အလဘ္ဘနီယတော၊ ရှုပ်သည် ဤသို့ဖြစ်စေသတည်း ဤသို့မဖြစ်စေသတည်း ဟု အလိုကို မရကောင်း သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်	၂၅၀
အလဘ္ဘနေယျခေမတာယ စ၊ (စောင့်ရှောက်စေလို သော အာသာဖြင့် ဆည်း ကပ်ပါသော်လည်း) မရ အပ်သော ဘေးကင်းခြင်း	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ငင်း	၉၁
အလေဏတော၊ မှီခိုပုန်း အောင်းရာ မဟုတ်သော အားဖြင့်	၈၆၊ ၉၁
အလ္လီနာနမ္ပိ၊ (မှီခိုကပ်ရပ် လိုသော အာသာဖြင့်) ကပ်ရပ်ခိုမှီလာသော သူတို့အားလည်း	၉၁
အလ္လီယိတဗ္ဗံ၊ ပုန်းအောင်းရာ စောင့်ရှောက်ရာဟု ကပ်ငြိတွယ်တာအပ် သော	၄၀၂
အလ္လီယိတုံ၊ (ဆင်းရဲဒုက္ခမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍) ခိုမှီကပ်ရပ်လိုသော အာသာဖြင့် ကပ်ရပ် ခိုမှီခြင်းငှါ	၉၁
အဝစုအာဝဟနတာယ၊ သတ္တဝါအများတို့၏ စီးပွါးမဲ့ကို လွန်စွာဆောင် တတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ငင်း	၈၉
အဝသတာယ၊ အလိုသို့ မလိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း	၈၉
+အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန၊ မိမိ အလိုသို့ လိုက်တတ်သော	

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[အ]	
	အတ္တမရှိသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော သဘော် အနက်ကြောင့်	၁၄၇
	အဝသဝတ္ထိတော၊ ဆိုအပ် ပြီးသော အပြားရှိသော အလိုသို့ လိုက်တတ်သော အဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့် ၎င်း	၁၁၇
	အဝသဝတ္ထိဘာဝါဝေဒေ-ဝတော၊ အလိုသို့မလိုက် တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိတတ်သောကြောင့် တည်း	၁၆၉
	အဝသိဋ္ဌကိလေသေ၊ ယယ်ပြီးမှ ကြွင်းသော ကိလေသာ တို့ကို	၃၂၃
	အဝိကွေပနဋ္ဌေန၊ မပျံ့လွင့် တတ်သော အနက် ကြောင့်	၃၄၃
	အဝိကွေပဝသေန၊ (ဥဒ္ဓစ္စကို ခွါတတ်သော ဝိကွေပ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အညီအညွတ်ကောင်းစွာ တည်သော) သမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်	၄၃၀
	အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ တဖန်မဖြစ်ပြန်ခြင်း	
	[အ]	
	ဟူသော ချုပ်ခြင်း ကြောင့်	၁၆၁
	အဝိဇ္ဇာယ စ၊ တဆယ့် နှစ်ပါးသော အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း	၄၃၂
	+အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်	၁၅၉
	အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်သမ္မယုတ် ဖြစ်သော လောဘ ဒေါသ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း	၄၃၂
	အဝိဒိတာနံယေဝ၊ (ဥဆဲ ကြက်ဝယ် ပေါက်ဝယ် ကျေးသို့) တွေးဆ၍ သိခြင်းဌာ မတတ်အား သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော	၉၀
	အဝိပ္ပယိဒန္တေ၊ မကြည်သည် ရှိသော်	၁၇
	အဝိဝေကဘူတဿ၊ (ကိလေ သာဟူသော အပေါင်း အဖော်နှင့်ပေါင်းဖော် ယှဉ်တွဲခြင်းစသည်တို့၏	

အကွေ့ရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အစွမ်းဖြင့်) မဆိတ်မညံ ဖြစ်၍ဖြစ်သော	၃၈၉
+အဝိစိကံ၊ (မတူသော စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော) အခြားအဆီး မရှိသော	၃၀၁
အသံဝုတေဟိ၊ သတိ တည်းဟူသော တံခါး ရွက်ဖြင့် မပိတ်အပ် ကုန်သော	၃၅၀
အသင္ဘမာနေဘ၀၊ မင်ြမရှက် မူ၍သာလျှင်	၁၇၉
အသနိဝိစက္ကံ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်း	၂၁၆
အသနိဝိစက္ကာဘိဟတာသ၊ မိုးကြိုးစက်ဝန်းသည် နှိပ်စက်အပ်သော	၄၀၃
အသပ္ပါယဘောဇနတော၊ မလျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို သုံးဆောင် ခြင်းကြောင့်	၃၈၈
အသမ္ဘဟတံ၊ ထိုထိုသန္တာန်၌ တဖန်မဖြစ်ခြင်း။ပ။ မနုတ်အပ်သေးသော	၃၆၉
အသမ္ဘိန္နတ္တာ၊ မပျက် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်	၁၁၁
အသမ္မိဿာ၊ အချင်းချင်း မရောနှောကြကုန်	၃၃

အကွေ့ရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အသမ္မောဟတ္ထံ၊ (ထိုထို သုတ်၌ ပရိယာယ်တပါး တို့ဖြင့် လာရှု၌) မထွေး စိမ့်သောငှါ	၃၀၅
+အသမ္မောဟဘူမိယံ၊ (သတ္တ၀ါဟု လွန်စွာ တွေ့ဝေသော သမ္မောဟ ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ထိုသမ္မောဟကို ပယ်ခွါ တတ်သော) အသမ္မောဟ ဘုံ၌	၂၅
အသယံ၀သီ၊ မဖောက်မပြန် ဉာဏ်အမြင်ဟူသော မိမိအလိုသို့မလိုက်ကုန်	၅၅
အသဟနာကာရေန၊ ဆတ် ဆတ်တုန်သည်းမခံနိုင် သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်	၃၄၉
အသာမိကတော၊ အစိုးပိုင် အရှင်သခင်ဖြစ်သူ တစုံ တယောက်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၁၁၃
အသာရကဌေန၊ အတ္တဟူသော အနှစ်သာရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၄၊၈၃
အသာရကတော၊ အနှစ် မဟုတ်အကာနှင့်တူသော အားဖြင့်	၈၆၊၉၁-၃၊၂၅၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ

+အသိတာဒိပရိပါစကေ၊ စားအပ်သော အာဟာရ စသည်ကို ကျက်စေ တတ်သော ၂

အသုဒ္ဓတ္တာ၊မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၃၅၃

+အသေရိဘာဝဇနကတာယ၊ (ဣရိယာပုထ် လေးပါး၌ ကိုယ်စွမ်းအားဖြင့် မတတ်နိုင်) မိမိနှင့် စပ်ခြင်းမရှိ သူတပါးနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ၈၉

အသောကကုံရုဒိဝသေန၊ ပန်းသုံးညွှန့် (သော်ကပန်း) စသည်တို့၏ အစွမ်းအား ဖြင့် ၁၃၉

အသ္မိညေဝ ဝါ အာသနေ၊ ထို နေရာ၌ပင်လျှင် မူလည်း ၃၂၅

အသ္မိတိ ဝါ၊ ငါဖြစ်၏ ဟူ၍ ရင်း ၂၀

အဿဒ္ဓိယာဒီဟိ၊ အဿဒ္ဓိယ, ကောသဇ္ဇ-စသော တရား တို့သည် ၃၃၅

အဿာဒသညာယ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၌ သာယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာကို ၃၉၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဿာရကတော၊ အနှစ်မဟုတ် အကာနှင့်တူခြင်းကြောင့် ၂၃၀

အဿာသဇနနတ္ထမ္မိ၊ သက်သာ ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုး ငှါလည်း ၂၃၁

အဟန္တိ ဝါ၊ ငါပင်ဟူ၍ရင်း ၂၀

အဟိတုကိုကဟတ္ထဂတော၊ အလမ္ဘာယ်၏လက်သို့ ရောက်သော ၂၃၆

အဟုတ္ဘာ၊ ရှေးကမရှိမူ၍ ၁၅၉

အဟေတုကဘာဝါပတ္တိတော၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကြောင့် ၄၀

အဟေတုဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိယာ စေဝ၊ အကြောင်းမရှိ ဟူသော အဟေတုကဒိဋ္ဌိ, ဗြဟ္မာပိသိုး အကြောင်း ရှိ၏ဟူသော ဝိသမဟေတု ဒိဋ္ဌိကိုရင်း ၃၉၆

အဟောသိကမ္မ၊ (ဖြစ်ပြီး သော။ပ။ ကံမည်သော) အဟောသိကံရင်း ၄၉

[အာ]

အာကရတာယ၊ တည်ရာ(ဘေး တွင်းသဖွယ်)၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း ၉၀

အကွာရာစင်	စာမျက်နှာ
[အာ]	
+အာကာရဝိကာရအန္တရ-ပရိစ္ဆေဒမတ္တကာနိ၊ အခြင်းအရာမျ,ဝိကာရမျ,အကြားဖြစ်သော ပိုင်းခြားခြင်းမျ ဖြစ်ကုန်၏	၁၄
အာဂမနီယဌာနေ၊ ရောက်ခြင်းလာခြင်း ပဋ္ဌိပဒါအရာ၌	၂၃၉
အာဂေါ(ဗြ)ဘုတော စ၊ ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါ(ဗြ)ဘု တိုင်အောင်ရင်း	၃၅၀
အာဃာတန်၊ သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့	၂၁၇
အာစရိယမုခတော၊ ဆရာ၏ခံတွင်းမှ	၅၈
+အာဒါန်၊ သခါရတို့ကိုစွဲလမ်းခြင်းကို	၇၀၊၁၅၀
အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ဘဝသစ်ကိုယူခြင်း, ဘဝဟောင်းကို စွန့်ပစ်ခြင်းအားဖြင့်ရင်း	၁၁၃
အာဒါနနိက္ခေပနဝသေန၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေစုတိတို့၏အစွမ်းဖြင့်	၁၁၈
အာဒါသတလာဒီသု၊ ကြေးမုံပြင်စသည်တို့၌	၅၈
အာဒီအန္တဝန္တတာယ စ၊ ဖြစ်ခြင်း, ယုတ်ခြင်းဟု	

အကွာရာစင်	စာမျက်နှာ
[အာ]	
ဆိုအပ်သော ရှေအစွန်း, နောက်အစွန်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၈၈
+အာဝိတော၊ လက်မွန်အစဉ်	၆၅
အာဒိတ္တစေလသိုရသူပမော၊ ဦးခေါင်းဌ ပြောင်ပြောင်လောင်သော ဦးရစ်ရှိသော သူလျှင် ဥပမာရှိသော	၂၁၅
အာဒိနဝတော၊ အပြစ်ဒေါသအားဖြင့်	၈၆၊၉၃
အာဒီနဝါနုပဿနာယ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ အပြစ်ကိုရှုသော အနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်	၃၉၈
အာမိပစ္စံ၊ အကြီးအကဲ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်	၆၉
အာနန္တရိက်၊ (မိမိ ဖြစ်သည်၏။ပ။) မိမိအခြားမဲ့သာ လျှင်ဖြစ်သော ဖိုလ်ဟူသော အကျိုး၌ ယှဉ်၏ဟူလို	၃၂၀
အာနုဘာဝဝိဇာနနဋ္ဌံ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသော အာနုဘော်ကို သိခြင်းအကျိုးငါ	၃၃၀
အာပေါရသဋ္ဌ၊ သသမ္ဘာရ အာပေါ၏ ရသကိုရင်း	၃၂၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အာ]

အာဗာဓပဒဋ္ဌာနတာယ စ၊ အသည်းအသန် လွန်စွာ နှိပ်စက်သော အနာ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း ၈၉

အာဗာဓတော၊ (ယာပျဗျာဓိ ဟူသော မူလရောဂါမှ တပါးသော) ပြင်းပြ သည်းစွာသော အနာ အားဖြင့် ၈၆၊၉

အာဗာဓဘူတာ ဝိယ စ၊ (ယာပျဗျာဓိဟူသော မူလ ရောဂါမှ တပါးသော) ပြင်း ပြ သည်းစွာသော အနာ ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ရင်း ၂၂၃

+အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာခြင်း ၄၂ ၈၃

အာဘဝဂ္ဂတော စ၊ သြကာသ အားဖြင့် ဘဝဂ်တိုင်အောင် ရင်း ၃၅၀

အာမကသုသာန်၊ သူကောင် ပစ်ရာ သုသာန်သို့ ၂၈၄

အာမဘသယပဏ္ဏာသယာနံ၊ အစာသစ်အိမ်,အစာကျက် အိမ်တို့၏ ၄၁

အာမိသဘူတာယ၊ စားအပ် သောအစာ အာမိသဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၉၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အာ]

အာယတဝိတ္ထတ်၊ အလျား ရှည်သွယ် အနံ ကျယ်ပြန့် သော ၁၀

အာယူဟနံ၊ သခါရတို့ကို ဆည်းပူး ပေါင်းစု ရုံးစည်း ခြင်းကိုပြုသောတဏှာကို ၁၅၀

အာယူဟနဋ္ဌေ၊ အားထုတ် တတ် ပေါင်းစည်းတတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည် ၃၀၄

အာယူဟနဿ၊ ပြုပြင်ကြောင်း ဖြစ်သော စေတနာကို ၃၉၈

အာယူဟနာ၊ အားထုတ်ခြင်း ပေါင်းစည်းရုံးစုခြင်း သဘောသည် ၄၈၊၂၂၅

အာယူဟိတကမ္မဝေသန၊ အားထုတ်အပ်သော ကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၁၁

အာရဂ္ဂေ၊ ပုတ်ဆောက်ဖျား စူးဖျားခွ် ၁၃၈

အာရမ္မဏပစ္စယေဟိ စ၊ အာရမ္မဏအကြောင်း ပစ္စယအကြောင်းတို့သည် သာလျှင် ၃၇

အာရမ္မဏပဋိဝေဓနံ၊ ခက်ထ ရော်သော အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖောင်ဘွာ၏ ကို သိတတ်သော ၂၁

အကွာဆုစဉ်	စာမျက်နှာ
[အာ]	
အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ ဂုဏ်ဒုအနိုင်ဌမဏ္ဍတ္တာ ဖြစ်သော အရသာကို	၃၆၆
+အာရမ္မဏဝိယောဂသ စေဝ၊ အာရုံနှင့် ကင်း ကွာခြင်းကိုရင်း	၃၅၁
အာရမ္မဏဝိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နန္တိ၊ အာရုံကိုတက်စီး၍ ယူအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဖြစ်သော်လည်း အမြဲ စင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့သော ဥပ္ပန္နဟူ၍	၃၃၆
အာရမ္မဏာဘိမုခနမနတော၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွှတ် တတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်	၃
အာလယဝိသေဋ္ဌနံ ဝိယ၊ မြေ့ လင့်ခြင်းကိုစွန့်ခြင်းကဲ့သို့	၂၁၈
အာလယာဘိနိဝေသံ၊ (တစုံ တခု။ ပ ။ ပုန်းအောင်းရာ မှီခိုရာဟု မှားသောအား ဖြင့် နှလုံးသွင်းသော တဏှာကို	၁၅၂
အာလယာဘိနိဝေသသ၊ သခ်ၢတဏှာတို့၌ ပုန်း အောင်းရာဟု ယူခြင်း တည်းဟူသော နှလုံး သွင်းခြင်းကို	၃၉၈၊၄၀၂
[အာ]	
အာလောကသညာဝသေန၊ (ထိနမိဒ္ဓ။ ပ ။) အာလောကသညာ၏ အစွမ်းဖြင့်	၄၃၀
အာဝါသမစ္ဆရိယံ၊ အရိပ် အာဝါသ၌ ဝန်တိုခြင်း ၎င်း	၃၄၉
အာဝိဘာဝတ္ထာယ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းအကျိုးငှါ	၂၇၂
အာဝေနိကာ၊ သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံ အထူးအခြား ဖြစ်သော	၃၆၁၊၃၉၃
အာသန္နဘဝဂ်တ္တာ၊ ဘဝင် နီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း	၃၂၂
အာသန္နမရဏသ၊ နီးသော သေခြင်းရှိသော သတ္တဝါအား	၉၉
အာသယံ၊ အောင်းရာကို	၄
+အာသေဝနန္တေ၊ ရအပ် သော အာသေဝနပစ္စည်း ရှိသော ဉာဏ်၏အဆုံးဌ	၃၁၂
အာသေဝန္တသ၊ အရှိအသေ မှီဝဲသော	၃၀၀
အာဟာရဇေသုပိ၊ အာဟာ ရဇရူပ်တို့ဌ၌လည်း	၁၀၆

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[အာ]	
	အာဟာရတော၊ ရုပ်၏ပစ္စည်း ဖြစ်သော အာဟာရ အားဖြင့်ရင်း	၁၁၄
	အာဟာရပစ္စယိ၊ အာဟာရ ဟူသော အထောက်အပံ့ ရှိသော ရုပ်ရင်း	၁၀၆
	အာဟာရပစ္စယအာဟာရ-သမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရ ဟူသော အထောက်အပံ့ ရှိသော အာဟာရ ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ရင်း	၁၀၆
	အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရဟူသော အထောက်အပံ့ရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ရင်း	၁၀၆
	အာဟာရမယတော၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း	၁၁၄
	အာဟာရမယာဒိဝသေန်၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၃၃
	အာဟာရသမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော ရုပ်ရင်း	၁၁၆
	+အာဟာရသမုဋ္ဌာန် နှာမ၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်မည်၏	၁၀၆
	+အာဟာရသမုဋ္ဌာနှာန်၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်တို့အား	၁၀ဂ
	အာဟာရသမုဒယာ၊ ကဗဠိ-ကာရ အာဟာရ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၁၆၀
	အာဟာရာနုဂတော၊ အာဟာရ သည် နှံ့အပ်သော	၁၀၁
	[ဣ]	
	ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ အလို ရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော ခဏ၌	၄၁ဂ
	+ဣဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ပြီးခြင်းအနက် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်	၃၃၃
	ဣဒ္ဓိပါဒကောဋ္ဌာသသ၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏ရင်း	၃၃၉
	ဣန္ဒြိယဗလဝသေန်၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ သဒ္ဓါဗိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်	၃၃၉
	ဣန္ဒြိယဝေမတ္တတာဝသေန်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယှဉ်စေ တတ်သော သဒ္ဓါစသော	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဌ]	
ဌန္ဒြေတို့၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်	၄၅၈
ဌန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေတို့၏	၂၅၇
+ဌန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓါစသော ဌန္ဒြေတို့ကို	၉၇
ဌမိနာ ဉာဏေန၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ယထာဘူတ ဉာဏ်ဖြင့်	၆၄
ဌရိယာပထံ ကပ္ပေတု- ကာမတာ၊ ဌရိယာပုထ်ကို ပြုလိုသည်၏အဖြစ် သည်လည်း	၃၅
ဌာသရဇနာသ၊ စည်းစိမ်ခြွေရံ စံစံပယ်ပယ် လူဝယ် အစိုးရသော မင်း၏	၃၉၀
ဌာသရုဒိဟေတုကံ၊ ဌာသရ စသည်အကြောင်းရှိသည်	၄၀
ဌာယာသသာ၊ လေးသမား အား	၃၁၈
[ဏ]	
ဏ္ဍိတိတော၊ (မျှားစွာ သော။ ပ ။ ၏) ပျက်စီး ကြောင်းအားဖြင့်	၈၆၊၉၀
ဏ္ဍိသကပေါဏော၊ စဉ်းငယ် ညှတ်သော	၄၃၀
[ဥ]	
ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေယျော၊ အလွန် ကို ပိုင်းခြားခြင်းသာ တည်း	၃၂၄
ဥက္ကန္တာ နာမ၊ ဖယ်သည်မည် သည်	၁၂၆
ဥက္ခိတ္တာသိကဝဓကာ ဝိယ၊ ချိအပ် ပိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိသော သူသတ် ယောကျ်းတို့ကဲ့သို့	၂၂၃
+ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းကို နှုတ် တက်သင်ယူခြင်း, အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်	၁
+ဥဋ္ဌါဠ္ဠိတာ နာမ၊ ကွာသည် မည်သည်	၁၄၅
ဥစ္ဆိဋ္ဌတိတိ၊ သတ္တဝါသည် ပျောက်၏ ပြတ်၏ဟူ၍	၂၉
ဥစ္ဆုစောရဂေါဏဒဓိမစ္ဆာ- ဒီဟိ၊ ကြံညှစ်သောသူ, ခိုးသူစစ်သောသူ, နွားငယ်ကို ဆုံးမသောသူ, နှီခမ်းကို မွှေနည်း၍ ဆီဥ ယူသောသူ, ငါးချက်သော သူ အစရှိကုန်သော	၁၈
ဥဇုကာယ သာခါယ၊ ဖြောင့် ဖြောင့်တက်သော အခက် ၏	၂၈၁

အကွာထုစဉ် စာမျက်နှာ

[ဉ]

ဥကျောဒကေန၊ ရေနွေးဖြင့် ၁၇
ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် အာဟာရ သမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော ၄၆
ဥတုမယံ၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ် သော ရုပ်သည် ၁၃၄
ဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဥတုဟူ သော ဖြစ်ကြောင်းရှိ သော ရုပ်မည်သည်ကို ၁၁၉
ဥတ္တာနသေယျကံ၊ ပက်လက် အိပ်တတ်ကာမျှ ဖြစ်သော ၃၉
ဥဒကကန္ဒရံ ဝါ၊ ရေရှိသော ချောက်ကိုရင်း ၄၅၂
ဥဒကစိက္ခလ္လံ ဝါ၊ ရေနှင့်ရွှံ့ သော ညွန်ကိုရင်း ၄၅၂
ဥဒကပုဏ္ဏဿ ဝိယ စ၊ ရေပြွက် ကဲ့သို့ရင်း ၁၇၁
ဥဒကေ ဒဏ္ဍရာဇိ ဝိယ စ၊ ရေ၌ တောင်ဝှေးဖြင့်သားသော အရေးကဲ့သို့ရင်း ၁၇၁
+ ဥဒယံ၊ ဥပ္ပါဒလက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော အဖြစ်ကို ၁၆၀
ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာဝဗောဓ-တော၊ ဖြစ်ခြင်းပျောက်ခြင်း ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း ၁၇၀

[ဉ]

+ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ-ဉာဏေန၊ ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ၁၉၉
ဥဒယဝယဝန္တော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျောက်ခြင်းရှိသော တရား တို့သည် ၁၆၈
ဥဒရပဒ္ဓလံ၊ ဝမ်းရေလွှာကို ၄၁
ဥဒါသိနော၊ လေးတူချိန်သို့ ဥဒါသိန်မူသည် ၂၅၃
ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော ရူပဘဝ တို့၌ ၃၄၂
ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေတွာ၊ အထက် သို့ မြှောက်၍ ၂၀၀
ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိလေသေဟိ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှရင်း ၃၄၅
ဥဒ္ဓရဏ။ပ။ ဝသေန၊ ခြေကို ချီကြွခြင်း, ခြေကို ရှေ့သို့ ဆောင်ခြင်း,။ပ။ ရပ်ခြင်း တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၂၇
ဥဒ္ဓုမာတကပရိပက္ကပဘိန္နတာ-ယ စ၊ ဖူးဖူးရောင်သည်၏ အဖြစ်။ပ။ ကဲ့အက်ပျက်စီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း ၈၈
ဥန္နဠဏာဒီဟိ၊ ကြွက်, ပိုးဟပ် စသည်တို့သည် ၄၄၃

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[၉]	
ဥပဏ္ဏမေနှ စေဝ၊ မိမိ၏ရင်း, သူတပါး၏ရင်း ပယောဂ လုံ့လဖြင့်ရင်း	၉၁
ဥပဏ္ဏိလေသဝတ္ထု စ၊ ဒိဋ္ဌဂါဟ စသော ဥပဏ္ဏိလေသဝတ္ထု သည်လည်း	၁၈၇
ဥပဂမနံ၊ ကပ်ခြင်း စွဲလမ်းခြင်း သဘောသည်	၄၈
ဥပစာရဏ္ဍီ၊ မင်္ဂ၏အနီးဌာ ကျင်လည်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ဥပစာရဟူ၍	၃၀၂
+ဥပဒ္ဒါတိ၊ ဥာဏ်အား ရှေးရှုကပ်၍ ထင်၏	၁၉
ဥပဒ္ဒါနံ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ မြဲစွာတည်သော သတိ သည်	၁၂၅
ဥပဒ္ဒါနဒ္ဒေန၊ အာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ်သော အနက် ကြောင့်	၃၄၃
ဥပဒ္ဒါနတော၊(အသုဘအခြင်း အရာ စသည်ကို ယူသည် ၏ အစွမ်းဖြင့်) ကပ်၍ တည်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၃၃၁
ဥပဒ္ဓိတာ၊ သဘာဝကို ကောင်းစွာ မှတ်သဖြင့် အာရုံ၌ မြဲစွာကပ်၍ တည်သော	၁၈၄

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[၉]	
ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တာ၊ ထောက်ပံ့ တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၄၁
ဥပဒ္ဒဝတော၊ မျှားစွာသော မင်းဘေးမင်းဒဏ် မကြုံ စည်အပ် ကပ်၍ နှိပ်စက် တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ အားဖြင့်	၈၆၊၉၀
ဥပဝဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ အခြားမဲ့ သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုး ရှိသောကံရင်း	၄၈
ဥပဟန္ဒသ ဝါ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ စွဲနေသည်မူလည်း ဖြစ်သော	၂၃၀
ဥပဟရိကွတိ၊ အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်၏	၁၈၉
ဥပဟရိကွန္ဒေ၊ ဥာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ထက်ဝန်းကျင် ရှုလတ် သည် ရှိသော်	၄
ဥပဓိဌကံ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲတတ်သောကံရင်း	၅၀
ဥပရိဥာဏဝတ္ထောတိ၊ အထက် မဂ်ဥာဏ်တို့ဖြင့် သတ်အပ် ၏ ဟူ၍	၃၅၅
ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယဝတ္ထေ၊ အထက် မဂ်သုံးပါးအပေါင်းသည် သတ်အပ်ကုန်သော	၃၂၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဉ]	
+ဥပရိမာ၊ အထက်ဖြစ်သော သကဒါဂါမ်စသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်	၄၁၄
ဥပဝနေ၊ ပန်းဥယျာဉ်၌	၃၂၂
+ဥပဝီဏာ၊ စောင်းကြက် သားရေကိုရှင်း	၁၅၈
ဥပသဂ္ဂတော၊အကျိုးမဲ့တို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ငြိတွယ်ခြင်းရှိသော အားဖြင့်	၈၆၊ ၂၃၈
ဥပသဂ္ဂေါ ဝိယ၊ ဘီလူး ဥပါ ယုတ်မာသော နတ်ဆိုး တို့သည် ဆောင်အပ်, ဖြစ် စေအပ်သော ရောဂါ ဗျာဓိအစရှိသော အနတ္တ ကဲ့သို့	၉၀
ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဥပါဒါ- နက္ခန္ဓာဟု မှတ်အပ်ကုန် သော ရူပ်နာမ်တရား တို့သည်	၂၈
+ဥပါဒိန္နကံ၊ ဥပါဒိန္နက ရူပ်ကို	၁၀၉
ဥပါယာသခမ္မတော၊ လွန်စွာ ပင်ပန်းခြင်း သဘော ရှိသောအားဖြင့်	၈၃၊ ၂၃၉
[ဉ]	
ဥပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ, အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာသည်	၁၂၅
ဥပဟတ္တိဋ္ဌိတိကိစ္စဉ္စ၊ ဖြစ်စေခြင်း ကိစ္စ, ပွါးစီးမြင့်ရှည် တည်ခြင်းကိစ္စကိုရင်း	၃၃၃
+ဥပဟတ္တိနိဝါရဏာယ၊ ဖြစ်ခြင်း ကို မြစ်တတ်သော	၃၂၂
ဥပဟန္ဒတ္တာ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၆၀
ဥပဟလဒုမပုဏ္ဏရိကသောဂန္ဓိ- ကာဒီနံ၊ ဥပဟလကြာ, ပဒုမ ကြာ, ပုဏ္ဏရိက်ကြာ, ကြာ နားဆောင်းစသည်တို့၏	၄၁
ဥပါဒံ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ် သော ဝိကာရသို့ရင်း	၂၀၀
ဥပါဒဋ္ဌိတိပဝတ္တနိမိတ္တံ၊ ဥပါဒ်, ဋ္ဌိ, ပဝတ္တနိမိတ်ကို	၂၁၄
ဥပါဒဘင်္ဂဏာယော၊ ဥပါဒဂုဏ ဘင်္ဂဏ တို့သည်သာလျှင်	၉၉
+ဥပါဒဝယညထတ္တဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမှ တပါး သော ငြိုကွဲသော ဇရ သဘော ထင်ရှားရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်	၁၉၂
ဥပါဒဝယပဋိပီဠနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည်	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဉ]	
အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော သကတ် အနက်ကြောင့်	၁၄၈
ဥပါဒဝယပဋိပီဠနတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း။ ပ ။ ကြောင့်ရင်း	၈၈
ဥပါဒဝယပဝတ္ထိတော၊ ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်ရင်း	၁၀၅
ဥပါဒဇရာဘင်္ဂသမင်္ဂီသခ်ါတဲ၊ ဥပါဒ်,ဌိ,ဘင်နှင့် ပြည့်စုံ သည်ဟုဆိုအပ်သော	၃၆၆
ဥပါဒါဒိနိ၊ ဥပါဒ, ပဝတ္ထ စသည်ကို ညွှန်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော သခ်ါရတို့ကို	၂၂၀
ဥပါဒေါ၊ ဥပါဒဝန္တဖြစ်သော ခန္ဓာသည်	၃၆၄
ဥပဋ္ဌန် နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်၏ ဟူ၍	၅၂
ဥပဋ္ဌပ္ပန္နာနံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ဖြစ်ကုန် ဖြစ်ကုန်သော	၉၆
ဥဗ္ဘိဂ္ဂဟာဒယာနံ၊ ထိတ်လန့် သော နှလုံးရှိသော ယောဂီတို့အား	၂၃၁
[ဉ]	
ဥဘတော၊ နိမိတ် ပဝတ္တ နှစ်ပါးမှ	၃၄၂
ဥဘော၊ လူနှင့်လှေသား ဤနှစ်ပါးတို့သည်	၃၈
ဥယျုတ္တသေနာ၊ မြို့မှ ထွက်သော စစ်သည် ရှိသော	၃၁၄
ဥလ္လဝိတ္ထာ၊ မြောင်း၏ အထက်အဖျားဖြင့် ခုန်၍	၃၁၄
ဥသ္မာ၊ ကမ္မဇတေဇောသည်	၄၅၄
ဥဿက္ကိတ္ထာ၊ အလွန်အကဲ သို့။ ပ ။ မဆုတ်မနှစ် အားထုတ်၍	၄၄၀
ဥဿဝဗိန္ဒု ဝိယ စ၊ ဆီးနှင်း ပေါက် ကဲ့သို့ရင်း	၁၇၁
ဥဿုက္ကပ္ပဟာနံ၊ ထက်သော သံဝေဂကြောင့် ကိစ္စ ကြီးငယ်တို့၌ ကြောင့်ကြ ဗျာပၸရကို ပယ်နိုင် ခြင်းရင်း	၂၁၅
[ဉီ-ဏ]	
ဉီဟစ္စ၊ နုတ်ပစ်ပယ်ခွါ၍	၂၅၂
+ဏေ ဝယသတံ၊ တခုသော နှစ်အရာကို	၁၁၅
+ဏေ ဝါ၊ တကြိမ်သော စိတ္တဝါရကိုရင်း	၄၄၉

အကွဲထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[၀]	
၀ကံ	သမ္မသနံ၊ (အနိစ္စ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍) တခုသော သမ္မသနမည်၏	၂၂
၀ကစိတ္တက္ခဏိကတာယ	တခုသော စိတ္တက္ခဏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်	၁၃၆
၀ကစိတ္တသမာယုတ္တာ	တခု တခုသော စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏	၁၃၆
၀ကတ္တံ	သစ္စာလေးပါးတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောမည်၏	၃၀၅
၀ကတ္ထာ	တူသောအနက် ရှိကုန်၏	၆၄၊၃၁၆
+၀ကပဋိ၀ေဓာနိ	ကပ္ပ၀ိဏ်ဆိတဗ္ဗာကာရာနိ၊ တပေါင်းတည်း ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်	၃၀၄-၅
၀ကပဒ၀ါရံ	ခြေလှမ်း တကြိမ်ကို	၁၂၃
၀ကဗီဇ	နာမ၊ အတ္တဘောကို ယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော တခုသာလျှင်ဖြစ်သော	
	[၀]	
	ခန္ဓာဟူသော မျိုးစေ့ ရှိသည်	၄၅၇
၀ကမာသံ	ဒွိမာသမို့ တလ နှစ်လ ပတ်လုံးလည်း	၁၀၇
၀ကဝတ္ထုပရိဒီပနံ	တခုသော ဝတ္ထုကို ပြခြင်းဖြစ်သော စကားတည်း	၁၇၀
၀ကဝ၀တ္ထာနံ	တူမျှကုန်၏ဟု ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို	၂၀၀
၀ကဝ၀တ္ထာနာ	ခဏဘင် ဟူသော တူသောသဘော အားဖြင့် ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းငင်း	၂၀၃၊၃၉၉
၀ကဝါရံ	ဒေ၀ါရံ၊ တကြိမ် နှစ်ကြိမ်	၁၇
+၀ကဝိထိယံ	တခုသော ဝိထိ၌	၃၁၄
+၀ကသင်္ဂဟိတာနိ	တည်းသော သဘော အားဖြင့်သာလျှင် ပေါင်း၍ ယူအပ်ကုန်၏	၃၀၅
+၀ကသို့ဌာနေ	ဖြစ်ခြင်း ကိုလည်းလွှတ်၍ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင် နှလုံးပြုရာ တခုသောဌာန၌	၂၀၁
၀ကာဒသဂ္ဂိသန္ဓာ၀သန္ဓေ	ဟောတိ	၁		

အကၽွဏုစဉ်	စာမျက်နှာ
[၀]	
ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ၊ ရာဂဂ္ဂိ	
စသော တဆယ့်တသီး	
သော မီးတို့ဖြင့်	၂၂၃
+ကောရမ္မဏေ၊ တကြိမ်သာ	
လျှင် အာရုံပြုအပ်သော	
နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံ၌	၃၁၅
ကောလောကံ၊ တခဲနှက်	
သော အလင်းကို	၁၂၂
ကောဝဇ္ဇနေန၊ တချက်သော	
အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်	၃၁၄
+ကောသီတိဘာဝါပတ္တိ-	
တော၊ တခုတည်းကဲ့သို့	
တူသည်၏အဖြစ်သို့	
ရောက်ခြင်းကြောင့်	၄၀
ကောသီတိလောကိယ-	
စိတ္တာနိ၊ ရှစ်ဆယ့်တပါး	
သော လောကီ	
စိတ်တို့သည်	၁၂
ကောသီတိလောကိယ-	
စိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ၊	
ရှစ်ဆယ့်တပါးသော	
လောကီစိတ္တုပ္ပါဒ်၏	
အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်	၁၁၁
ကေသာ ဝဠီယာ၊ တခုသော	
ဆံမီးစာမှ	၅၈
ကေကဥတုဝသေန၊ တပါး	
တပါးသော ဥတု၏	
အစွမ်းဖြင့်	၁၂၄

အကၽွဏုစဉ်	စာမျက်နှာ
[၀]	
ဂေမတ္ထံ၊ "ကမ္မဿ ကာရ-	
ကော နတ္ထိ" စသည်ဖြင့်	
ဆိုအပ်ပြီးသော	
ဤအနက်ကို	၅၅
ဂေရုဟိ ဝါ ပန၊ ယခု	
မျက်မှောက်ဌာန်မူလည်း	၄၃
ဂေသို့ အန္တရေ၊ ထိုနာမ်ရူပ်	
ကို ပိုင်းခြားခြင်း ပစ္စည်း	
ကို သိမ်းဆည်းခြင်း	
တို့၏ အတွင်း၌	၆၉
ဂေနေဝ ဥပါယေန၊ ဖဿ	
စသည်ကို မုခပြုသဖြင့်	
ပြအပ်ပြီးသော ဤအရူပ-	
ပရိဂ္ဂဟ၏အကြောင်း	
ဥပါယဖြင့်ပင်လျှင်	၂၁
ဂေသညေဝ၊ ထိုသားကြီး	
သားလတ်တို့၏သာလျှင်	၂၁၇
ဘွောဝတာ စ၊ ဤမျှအတိုင်း	
အရှည်ရှိသော ပဌမမဂ်၏	
အခြားမဲ့၌ ဖိုလ်၏	
ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်	၃၂၂
+ဘွေ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်	
ပါဠိ၌	၂၅
ရေဘွောဝ၊ ကြက်ဆူသည်	၂၄၉
ဝေဂရုကာ ဟိ၊ ဤရွှေ	
လောက်ပင် ဝန်လေး	
သည်သာတည်း	၄၄၆

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဇ]	
ဇေ်သဘာဝမေ၀၊ ဤသို့ ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘော ရှိသည်သာတည်း	၂၀၈
+သေနယော၊ ဤရှုပကွန္ဓာ၌ ဆိုအပ်သောနည်းကို	၈၄
[ဩ]	
+ဩကာသံ၊ ကို	၅၂
+ဩကာသကတုပ္ပန္နံ နာမ၊ ဩကာသော ကတော တေဿဟူသော ၀စနတ် ကြောင့် ဩကာသ-ကတုပ္ပန္နမည်၏	၃၆၈-၉
+ဩကာသေဟိ၊ အရာဌာန တို့ဖြင့်	၇၈
ဩက္ကန္တိ၊ အမိ၀မ်းဌ၌ သက်၀င် သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်	၄၈
ဩဇဋ္ဌမက်၊ ဩဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော ရူပ်ကို	၁၀၁
ဩဇ၀န္ဓေန၊ ဩဇာနှင့် ပြည့်စုံသော	၄၂၆
ဩတာရေတွာ၊ သွင်း၍	၂၄၁
ဩတိဏ္ဏမတ္တော၀၊ သက်ကာမျှ ဖြစ်၍သာလျှင်	၄၅၂
ဩတိဏ္ဏော၊ သံယောဇောင်သို့ သက်သည်ရှိသော်	၄၄၇
[ဩ]	
ဩတ္တပ္ပမာနာ၊ ရွံရှာနှီးသည် ဖြစ်၍	၂၈၅
ဩမိ ဩမိ၊ အပိုင်းအပိုင်း	၁၂၉
ဩနဒ္ဓပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ဖုံးလွှမ်း အပ် အဖန်တလဲလဲ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော	၂၀၈
ဩပပါတိကာနမ္ပိ၊ ဥပပါတ် သတ္တ၀ါတို့အားလည်း	၉၉
ဩပပါတိကော၊ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေသာရှိသော	၃၂၀
ဩဘာသော၊ ဝိပဿနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော အရောင် အလင်းသည်	၁၇၄
ဩမတ္တာ-သတ္တိတော ဟီနပမာဏာ၊ အစွမ်း သတ္တိအားဖြင့် ယုတ်ညံ့ သော ပမာဏရှိကုန် သည်	၁၂၇-၀
ဩရသပုတ္တဘာ၀ံ၊ ရွှေရင်တော် နှစ် သားတော်စစ်၏ အဖြစ်ကို	၃၂၀
ဩရိမတီရံ၊ ဤမှာဖက် ကမ်းကို	၃၀၃
ဩလမ္ပိတံ၊ ဆဲကိုင်အပ်သော	၃၁၅
ဩလိယတိ နာမ၊ ဘ၀နိရောဓ မှ တွန်သည်မည်၏	၂၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သြလောကယမာနော၊ ကြည့်လတ်မြင်လတ် သော်	၂၁၉
သြသာပေတိ ကိရ၊ နှစ်သတတ်	၂၄၁
သြဟိတဘာရော၊ ချအပ် ပြီးသော ခန္ဓာဝန် ကိလေသဝန်,အဘိသင်္ခါရ ဝန် ရှိသော	၃၂၉
[ဂ]	
ကက္ခဋတာ၊ ကြမ်းတမ်း ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်	၁၈၂
ကခ်ါဝိတရဏတ္ထိကော၊ ကခ်ါဝိတရဏဉာဏ်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍	၆၄
ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ပ။ ဉာဏ်မည်၏	၃၉
ကခ်ါဝိတရဏာနုဿရဏ်၊ ကခ်ါဝိတရဏဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌	၆၆
ကခ်ါမလဿ စ၊ တဆယ့် ခြောက်ပါးသော။ပ။ အညစ်အကြေးကိုရင်း	၃၉၆
ကဏ္ဌသပ္ပေါ စ၊ မြွေဟောက် ရင်း	၂၂၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဂ]	
ကတကင်္ခီ၊ ခပေါင်း ရေကြည်စေ့ကို	၁၇
ကတနယေနေ၀၊ ပြုအပ်သော အနီစွဲစသောအားဖြင့် အာရုံပြုသောနည်းဖြင့် သာလျှင်	၃၀၁
ကတပရိစယော၊ ပြုအပ်သော လေ့ကျင့်ခြင်းရှိသော	၁၃၀
ကတဘတ္တကိစ္စော၊ ပြုအပ်ပြီး သော ဆွမ်းစားခြင်း ကိစ္စရှိသည် ဖြစ်၍	၄၄၁
ကတောကာသော၊ ပြုအပ်ပြီး သော အခွင့်ရှိသော	၃၆၈
+ကယော၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်	၃၁
ကဒလိကွန္ဓော၊ ငှက်ပျော တုန်းသည်	၂၅၀
ကဒ္ဒမုပရိ၊ ညွန်၏အထက်၌	၁၈
ကပဏာယော၀၊ ဆင်းရဲရိုရှား ပင်ပန်းစွာ အထီးကျန် သော သူဆင်းရဲနှင့်တူကုန် သည်သာတည်း	၉၃
ကမ္မကိလေသပစ္စယာ၊ ကံ ကိလေသာဟူသော အကြောင်းကြောင့်	၃၇၃
+ကမ္မဇေ၊ ကံကြောင့်ဖြစ် သော	၃

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[က]	
ကမ္မနိရောဓ၊	အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကံ၏ တဖန် မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းကြောင့်	၁၆၂
ကမ္မန္တရဠော၊	ကံတို့၏ အားရှိသည်၏အဖြစ်, အားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အထူးအပြားသည်ရင်း	၅၂
ကမ္မပစ္စယံ၊	ကံလျှင် အထောက်အပံ့ အပ်ရှိသော တရားရင်း	၁၀၀
ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊	ကံလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ အာဟာရ လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားရင်း	၁၀၀
ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊	ကံလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဥတုလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားရင်း	၁၀၀
ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊	ကံလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော တရားရင်း	၁၀၀
	[က]	
ကမ္မပဝတ္တဉ္စ၊	ကံဟုဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့် ဖြစ်သော တရားသည်ရင်း	၅၃
ကမ္မဝန္ဓဉ္စ၊	ကံဟုဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့်လည်သော တရားသည်ရင်း	၅၃
+ကမ္မဝန္ဓေ၊	အပေါင်းဖြစ်သော ကမ္မဝန္ဓ၌	၅၃
ကမ္မဝိပါကဉ္စ ဟေဝ၊	ကံအထူး ဝိပါက်အထူးကို သိသော ဉာဏ်အားသာလျှင်	၅၂
ကမ္မသန္တတိ စ၊	ကံဟုဆိုအပ်သော ဟေတုဖလ အဖြစ်ဖြင့် စပ်သော အစဉ်သည်ရင်း	၅၃
ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊	ကံလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော	၄၆
ကမ္မသမုဋ္ဌာနေ ကေသေ၊	စတုသမုဋ္ဌာန ကေသတို့တွင် ကမ္မသမုဋ္ဌာန ကေသ၌	၂၁
+ကမ္မသမုဒယာ၊	ကံ၏ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီးခြင်းကြောင့်	၁၆၀
+ကမ္မဝိဘတ္တေ၊	ကံစသော အားဖြင့်	၄၅

အကွာရာစင်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကမ္မာဒီဝသေန၊ ကံစိတ်ဥတု အာဟာရတို့၏ အစွမ်းဖြင့်	၄၄၊၉၇
ကလလကဒ္ဒမံ၊ သွက်သွက်သော ညွှန်သည်	၁၇
ကလာပတော၊ နာမ်တရားတို့၏ အာရုံအားဖြင့်ရင်း	၁၄၁
ကလာပသမ္မသနသခ်ါတာယ၊ အပေါင်းအစည်းစု၍ သုံးသပ်သော ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော	၆၅
ကလာပသမ္မသနေန၊ (တဆယ့်တပါးသော အရာတို့၌ တည်၍ ခန္ဓာတို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသောအားဖြင့် သုံးသပ်သော)ကလာပ-သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့်	၃၉၆
ကဿကဿ၊လယ်လုပ်သော ယောကျ်ား၏	၂၈၃
ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ၊ သိမ်မွေ့ခေါင်းပါးသော ကာမရာဂါနုသယ,ပဋိဃာ-နုသယတို့ကို	၃၅၈
+ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ၊ အားသန်သော ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို	၃၂၅-၇
ကာယသက္ခီ၊ ကာယသက္ခီ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း	၂၆၃

အကွာရာစင်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကာရကံ၊ပြုတတ်သောဗြဟ္မာ ဗိဿနိုးစသော ကတ္တားကို	၅၄
ကာရကာဒိဘာဝေါ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်သူ အစရှိသော အဖြစ်သည်	၈၃
ကာရကော၊ အမှုကြိုယာကို ပြုတတ်စီရင်တတ်၏	၈၃
ကာရဏာကာရဏစိန္တာယ၊ အကြောင်းရှိ မရှိကို စိစစ်ကြံစည်ခြင်းဖြင့်	၄၁၆
ကာဌဇုဏ္ဏဝေန၊ကာဌပက္ခ ဇုဏ္ဏပက္ခ၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၂၅
ကာဌပက္ခပေါသဝေါ၊ လက္ခယ်ပက္ခ ဥပုသ်သည်	၁၂၂
+ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝေနာပိ၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း	၃၈၂
+ကိဉ္ဇနတသ္မိ-ကိဉ္ဇနဘာဝေ၊ ကြောင့်ကြအပ်သော ဥစ္စာ၏ အဖြစ်၌	၂၄၆
ကိဉ္ဇဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော ဘေးရန်ကို	၁၂၂
ကိတ္တိတာ-ထောမိတာ၊ချီးမွမ်းတော် မူအပ်သော	၃၀၉
+ကိမတ္ထိယော၊ အဘယ် အကျိုး ရှိသနည်း	၁၉၄
ကိလန္တ-ခိန္ဒ၊ ပင်ပန်းသည်	၁၃၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[က]

ကိလမန္ဓိ၊ ပင်ပန်းညှိုးနွမ်း
ကုန်၏ ၁၁၅
ကိလေသပဋိပက္ခဿဒ္ဓိ၊ အလုံး
စုံသော ကိလေသာ
ဟူသော ပူလောင်ခြင်း၏
ငြိမ်းခြင်းကို ၃၀၂
ကိလေသပရိယာဒါန်၊ ကိလေ
သာဟူသော အစေး၏
ကုန်ရာဖြစ်သော ၃၀၂
ကိလေသဝိရူပတ္တိဝိဟရတော၊
ကိလေသာဟူသော
ဖောက်ပြန်ခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော ရူပအသာရူပ
သဘောမှ ကင်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၃၃၂
ကိလေသဝိသသမ္ဘူဒ္ဓော၊
ကိလေသာဟူသော
အဆိပ်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်
သော ၂၀၀
ကိလေသသန္ဓာဝဟာရော၊
ကိလေသာဟူသော ပူပန်
ခြင်းကို ပယ်ရှားတတ်
သည်ဖြစ်၍ ၃၀၃
ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏတာယ၊
(ထိုက်သည်အားလျော်
စွာ။ပ။)အဖြစ်ကြောင့်ဝင်းဂဂ
+ကိသ္မိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော
အဋ္ဌတ္ထဗဟိဒ္ဓဉ္စ ၂၄၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ကုက္ကုစ္စပတ္တိ၊ ကြောက်တောင်
သည်ရင်း ၂၁၅
ကုစ္ဆိဂတေ၊ ဝမ်းရှိသားခ္ဆ ၂၀၀
ကုမာရကော၊ ငယ်မူငယ်ရာ
မပျောက်သည် ၁၂၀
ကုလမစ္ဆရိယံ၊ အလုပ်အကျွေး
ဒါယကာခ္ဆ ဝန်တိုခြင်း
ရင်း ၃၄၉
ကုသလာကုသလစေတနာ၊
နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း
တပ်သော ကုသိုလ်
အကုသိုလ် စေတနာ
သည် ၁၀၀
ကုသလော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်း
ခြင်းခ္ဆ လိမ္မာသော ၁၈၁
ကုသိတပုဂ္ဂလဿ၊ သီလသမ္ပန္န
ဖြစ်လျက် ပျင်းရိသော
အားဖြင့် ဘာဝနာကို
အားမထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
အားရင်း ၁၂၃
ကုသုမိတရုက္ခေ၊ ပွင့်သော
ပန်းနှင့် ပြည့်စုံသော
ပန်းပင်ရှိသော ၃၂၂
ကုဟိ ဂစ္ဆတိ၊ အဘယ်သို
သွားသနည်း ၂၀၄
ကူပကယဒ္ဓိတော၊ လင်းယဉ်
တိုင်ဖျားမှ ၂၅၆

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကေဝလာ၊ အတ္တနှင့်ဂုဏ်း အနိစ္စအဖြစ်နှင့်ဂုဏ်း မရောမရှက် သက်သက် ဖြစ်ကုန်၍	၁၃၆
ကောစိ ဝမ္မော၊ တစုံတခုသော ခန္ဓာဟူသော တရားသည်	၅၉
ကောဠီ၊ ရှေးဖြစ်သော အစွန်းအစကို	၅၅
ကောလ်ကောလော နာမ၊ မြတ်သောအမျိုး တခုမှသည် မြတ်သော အမျိုးတခုသို့ လာသည် ဖြစ်၍ ကောလ်ကောလ မည်သည်	၄၅၇
ကြိယာဘာဝ။ပ။ပ္ပဘေဒေါ၊ ကြိယာ၏အဖြစ်မျှသို့ ကပ်သော ကာယကံ အစရှိသော အလုံးစုံသော ကံအပြားရှိသည်	၃၂၅
[ခ]	
ခဂ္ဂေန-ခဂ္ဂေန၊ သန်လျက် ဖျားဖြင့်	၂၃
ခဏိကဘော၊ နာမ်တရားတို့၏ ခဏိကအဖြစ်ကို ထင်ရှား ပြသောအားဖြင့်ဂုဏ်း	၁၄၁
ခန္ဓီ၊ အာရုံ၏သဘောသို့ သက်ဝင်၍ ဆုံးဖြတ် ပိုင်း	
[ခ]	
ခြားခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်သော သဘောရှိ၍ ခံချိုသော ဉာဏ်ကို	၈၅
ခန္ဓိသောရစ္ဆပဋိလာဘော၊ (အနိစ္စတာ။ပ။မ္ဗေလျှော် ခြင်းကို ရခြင်းဂုဏ်း	၂၁၅
ခန္ဓိသောရစ္ဆမေတ္တာဒိဂုဏ-ဘူသိတစေတတော၊ အပူအချမ်း။ပ။ စိတ်ရှိ ထသော	၄၆၄
ခန္ဓပဝတ္တိယံ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ခြင်းဌာ	၃၂၅
ခန္ဓသာခါပလာသာဒီသု၊ ပင်စည် အခက် အရွက် စသည်တို့သည်	၂၀
ခန္ဓာအာယတနခာတုပစ္စယာ၊ ခန္ဓာအာယတနခေတ် ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်	၅၆
ခန္ဓာဒိသံယောဇကတ္တာ၊ ဖြစ် လတ္တံသော ခန္ဓာစသည် တို့နှင့် ခန္ဓာစသည်တို့ကို ယှဉ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၄၃
+ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ခန္ဓာ တို့နှင့် အဘိသင်္ခါရတို့နှင့်	၂၀၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ခန္ဓေဟိ စ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်
သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ,
ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့်
နောင်အခါ၌ ဖြစ်လတ္တံ့
သော ခန္ဓာတို့မှဌင်း ၄၁၂
+ခယဌေန၊ ကုန်တတ်သော
သဘောကြောင့် ၂၄
+ခယဝယဘေဒနိရောဓေယေ၀၊
ခယဝယဘေဒ-ဟု ဆိုအပ်
သော နိရောဓ၌
သာလျှင် ၂၀၁၊ ၂၁၆
ခယာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏
ခဏဘင်္ဂကို အဖန်တလဲလဲ
ရှုသော အနုပဿနာကို ၁၅၀
ခယာနုပဿနာယ၊ ခယ-ဟု
အဖန်တလဲလဲ ရှုသော
အနုပဿနာဖြင့် ၃၉၀
ခါဏုကဏ္ဍကဒီဃဇောတိ-
အာဒီသု၊ သစ်ငုတ်ခလုတ်
ဆူးပြောင့် မြွေ ကင်း
သန်း စသည်တို့တွင် ၁၂၃
ခါဒိတုကာမတာ၊ ခဲလိုသည်၏
အဖြစ်သည် ၃၅
ခိဠာဒသက်၊ မြူးတူးရှင်ပျော်
ခြင်း များသောအားဖြင့်
ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဘယ်
ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း ၁၁၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ခိဠာရတိဝဏ္ဏဗလပညာ၊
မြူးတူး ခုန်စားသော
အားဖြင့် ပျော်ရွှင်ခြင်း
အဆင်းရောင်ဝါ အားပညာ
တို့သည် ၁၂၁
ခိပ္ပနိရောဓ၊ လျင်သော
ချုပ်ခြင်း ရှိ၏ ၉၀
ခိပ္ပမုခေန၊ မြန်ဝဖြင့် ၂၄၁
ခိပ္ပါဘိညာဝ၊ လျင်မြန်သော
အာဘိညာဉ် ရှိကုန်သည်
သာလျှင် ၂၉၅
ခီဏံ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေ
သာကို ၃၆၁
ခီဏနုယသေ၊ နှိုးရည်အားလျော့
စွာဖြစ်သော ၂၉
ခုဒ္ဒံ၊ ငတ်မွတ်ခြင်း ၂၀၆
ခေမဋ္ဌာနံ၊ ဘေးကင်းရာ
အရပ်သို့ ၂၀၂

[ဂ]

ဂစ္ဆန္တသေ၊ စျာန်ယာဉ်စီးလျက်
ကြွသွားတော်မူသော ၃၂၂
ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာနှင့်
တူတော အားဖြင့် ၀၆
ဂဏ္ဍဘူတာ၊ အိုင်းအမာကဲ့သို့
ဖြစ်ကုန်၍ဌင်း ၂၂၃
ဂတိ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်း
ရှိသော အနတ္တကို ရှောင်

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဂ]	
လွဲခြင်းငှါ ပြေးသွား ရသည်	၂၂၃
ဂန္ဓမဒုတ္တာ၊ လားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၀
ဂန္ဓနတော၊ စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၀
ဂဗ္ဘသေယျကာနုံ၊ ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါ တို့အား	၉ဂ
ဂမနသမတ္ထံ နာမ၊ သွားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်မည်သည်	၁၂၃
ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသောဉာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် နက်နဲစွာထသော	၅၆
ဂယ္ဟပတိ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကို	၂ဂ၀
ဂဟဏော၊ ဖမ်းအပ်ပြီးသော မြွေကို မစွန့်မူ၍ယူခြင်းငှါ	၂၄၁
ဂါမဃာတကစောရာ ဝိယ၊ ရွာကိုဖျက်သော ခိုးသား တို့ကဲ့သို့	၂၂၃
ဂိဝါယ ဂဟေတွာ၊ လည်စီ ဆုပ်၍	၂၄၁
ဂေလညံ၊ နာကျင်သည်၏ အဖြစ်သည်	၁ဂ၂
ဂေဟသမ္ဘာရေသု၊ အိမ်၏ အဆောက်အဦတို့သည်	၂၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဂ]	
+ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ ဂေါတြဘု နှင့် တူသော ဝေါဟါန်၏ အခြားမဲ့၌	၃၂၆၊ ၄၂၄
ဂေါဓာဝဏ္ဏသ၊ ဖွတ်အဆင်း၏	၂၉၃
[ဃ]	
ဃံသနမတ္တေန၊ သွေးကာ ပွတ်ကာမျှဖြင့်	၁၇
ဃနရတ္တံ၊ တခဲနက်နီသည်	၁၃၉
ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ အပေါင်းကိစ္စ အားဖြင့် တခဲနက်ကို ခွဲခြမ်းခြင်းကို	၂၉၇၊ ၃၉၉
ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေ၊ သမူဟဃန ကိစ္စဃန အာရမ္မဏဃနကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို	၁၉၆
+ဃနသညံ၊ သန္တတိ ။ပ။ သညာကို	၁၅၀
ဃနသညာယ၊ သန္တတိသမူဟ ကိစ္စအာရုံတို့၏ အစွမ်း အားဖြင့် တပေါင်းတခဲ တည်းဟု ဖြစ်သော ဃနသညာကို	၃၉ဂ
ဃောရဒါသီဝိသ၊ လျင် သော အဆိပ်ရှိသော မြွေ	၂၁၆

အကွေ့ရှုစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

စက္ခုဒသကာဒိသမသတ္တတိ-
ရူပဠု၊ စက္ခုဒသက
အစရှိသော အမျှခုနှစ်ဆယ်
သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်
သည်ရင်း ၁၀၀
စက္ခုမှာ၊ မျက်စိအမြင်
ရှိသော ၂၁၄
စက္ခုကုက္ကုရ၊ ကြမ်းသောခွေး ၂၁၆
စက္ခုဂေါဏ၊ ကြမ်းသောနွားမ ၂၁၆
စဏ္ဍာတပသန္ဓတ္ထပါသာဏံ
ဝါ၊ ကြမ်းသောနေပူဖြင့်
လောလောပူသော
ကျောက်ဖျာပူသို့လည်း ၄၅၂
စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဒါရုအာဝါ၌
ဒုန်းစဏ္ဍား ရွာတံခါးအနီး
အိုင်ငယ်၌ ၂၃၄
+စတုစတ္ထာလီသရူပါနိ၊
လေးဆယ့်လေးပါးကုန်
သော ရုပ်တို့သည် ၆
+စတုဉာဏာယ၊စတုမဂ္ဂဉာဏ်
အားဖြင့် လေးပါးသော
ဉာဏ်အစိတ်ရှိသော ၃၃၀
စတုတိ သဝယာနိ၊ သုံးဆယ့်
လေးနှစ်တို့သည် ၁၁၈
+စတုတ္ထဉာဏဝတ္ထု ၀ေ၊
စတုတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်
သာလျှင် သတ်အပ်သော
တရား မည်ကုန်၏ ၃၅၅

အကွေ့ရှုစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို
အခြေပြု၍ ဖြစ်သော
မဂ်၌ ၂၉၁
စတုဓာတုဝဝတ္ထာနမုခေန၊
လေးပါးသော ဓာတု-
ဝဝတ္ထာန်ကို အကြောင်း
ပြုသဖြင့် ၁၀
စတုန္နံ စတုန္နံ ဝယာနံ၊
လေးနှစ် လေးနှစ်တို့၏ ၁၂၃
စတုရုဂ်ိကံ၊ အင်္ဂါလေးပါး
ရှိသည်ရင်း ၂၉၁
စတုဝိသတိကောဋ္ဌာသေသု၊
(ဆိုလက်သော အင်္ဂ-
ကောဋ္ဌာသတို့ကိုပယ်၍)
နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော
ကောဋ္ဌာသတို့၌ ၆
စတုသမုဋ္ဌာနေသု၊ ကံ စိတ်
ဥတု အာဟာရဟူသော
လေးပါးသောအကြောင်း
တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ၆
+စပလော၊ လျှပ်ပေါ်သည် ၁၂၀
စရိမဝိညာဏနိရောဓေန၊
အဆုံးစွန် စုတိဟူသော
ဝိညာဉ်၏ချုပ်သဖြင့် ၃၂၅
စလတော၊ ဗျာဓိနှင့်
ဇရာမရဏ လာဘ
အလာဘ စသော
လောကခံတရားတို့

အကွေ့ရုစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

ကြောင့် တုန်လှုပ်သော
အားဖြင့် ၈၆၊၉၁၊ ၂၃၈
စိတ္တကူဋ္ဌပမ္ဘတပါဒါဘိရတော၊
အနောတတ်အိုင်၏
အနောက်မျက်နှာ
စိတ္တကူဋ္ဌတောင်ရင်းခ
မွေ့လျော်သော ၂၃၄
+စိတ္တပစ္စယံ နာမ၊ စိတ်ဟူ
သော အထောက်အပံ့
ရှိသော တရားမည်၏ ၁၀၅
စိတ္တပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာန်
နာမ၊ စိတ်၏ အထောက်
အပံ့။ ပ။ ရုပ်မည်၏ ၁၀၅
+စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာန်
နာမ၊ စိတ်အထောက်အပံ့
ရှိသော ဥတုကြောင့် ဖြစ်
သော ရုပ်မည်၏ ၁၀၅
+စိတ္တသန္ဓတိ၊ စိတ်၏အစဉ်
သည် ၅၉
စိတ္တသမ္ဘဋ္ဌနုတာယ စ၊
(ပိုင်းခြား၍ အနုလောမ
ဉာဏ် စသည်တို့၏ အဖြစ်
ဖြင့်) ကောင်းစွာ အဓိ-
စိတ္တ၏ ပြေးဝင်ခြင်းငှါ
လည်း ၂၅၂
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ ကပ္ပံ၊
ရှစ်သောင်းလေးထောင်

အကွေ့ရုစဉ် စာမျက်နှာ

[ဓ]

ပရိမာဏရှိသော
ကမ္ဘာကြီးပတ်လုံး ၁၃၆
စုဒ္ဓသောတာပန္နော နာမ၊
စုဒ္ဓသောတာပန်မည်
သည်၊ ဝါ၊ သောတာပန်
ထွေး မည်သည် ၆၄
စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စေတော
ဝိမုတ္တိဟုဆိုအပ်သော
ဖလသမာပတ်ကို ၄၁၉

[ဆ]

ဆကောဋ္ဌာသေ၊ ဝဿာန
ဥတု စသော ခြောက်ပါး
သော အစုတို့ကို ၁၂၄
ဆန္ဒသမာဓိတိ၊ ဆန္ဒလျှင်
အကြီးအကဲရှိသော
သမာဓိဟူ၍ ၃၃၄
+ဆန္ဒာဓိဝသေန၊ ဆန္ဒ,စိတ္တ,
ဝီရိယ, ဝိမံသ၏
အစွမ်းဖြင့် ၃၃၄
+ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေန၊
ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်စသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့် ၃၃၉
+ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်
ပါးသော ယူခြင်းဟူသော
အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ၂၄၈
ဆာတသုဟိတဝသေန၊
တော်မှတ်သောအခါ အစာ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဆ]

ဝသော ရောင့်ရဲသော
အခါ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၁၃၃
ဆာရိကံ၊ ပြာမီးသွေး
အပေါင်းကို ၄၄၄
ဆိဋ္ဌမာနသီသဒဿနံ ဝိယ၊
ပြတ်ဆဲသော ဦးခေါင်းကို
ရှုခြင်းကဲ့သို့ ၂၁၇
ဆိဒ္ဓမေဝ၊ အပေါက်ကို
သာလျှင် ၂၁၂
ဆိန္နသီသဒဿနံ ဝိယ၊ ပြတ်ပြီး
သော ဦးခေါင်းကို
ရှုခြင်းကဲ့သို့ ၂၁၇

[ဇ]

ဇစ္စန္ဓော စ၊ သူကန်းသည်ရင်း ၃၅
ဇနကံ၊ ဝိပါက်ကဋ္ဌတ္ထာရမ္ပ်ကို
ဖြစ်စေတတ်သောကံရင်း ၅၁
ဇနကာဝဟောတော၊
ခန္ဓာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်
သော အဝိဇ္ဇာစသော
ပစ္စည်းကို ထိုးထွင်း၍
သိခြင်းကြောင့် ၁၆၆
ဇရာမရဏတော၊ ရင့်ခြင်း
ဟောင်းခြင်း သဘော
ရှိသောအားဖြင့် ၇၇၊ ၂၃၉
ဇရာပတ္တိ၊ ဇရာသို့ ရောက်
ခြင်းကိုရင်း ၄၆
ဇလိတအင်္ဂါရကာသု-
အာဒယော၊ အလို

[ဈ]

ပြောင်ပြောင် တောက်
လောင်သော မီးကျီးတွင်း
စသည်တို့သည် ၂၁၆
+ဈာနာနိ၊ ဈာတို့သည် ၁၁၂
ဈာနာရမ္မဏာနုရူပံ၊
ဈာအားရင်း, အာရုံ
အားရင်း လျော်စွာ ၁၁၃
ဈာတိဒုက္ခာဝဟောတော၊
ဈာတိဟု ဆိုအပ်သော
ဝဋ်ကို သိခြင်းကြောင့် ၁၆၆
ဈာတိမရဏတော၊ ဖြစ်ခြင်း
သဘောရှိသော
အားဖြင့် ၇၇၊ ၂၃၉
ဈာတော၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍
ခဏသုံးပါးဌိ အကျုံး
ဝင်သော တရားတည်း ၁၅၃
ဈာယတိ၊ အကြောင်းအား
လျော်စွာဖြစ်၏ ၆၀
ဈာလဗ္ဘန္တရုဂတော၊
ကွန်ရက်၏ အတွင်းသို့
ရောက်သော ၂၃၆
ဇိဂုစ္ဆမာနာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာ
နှိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ၃၀
ဇိဏ္ဏာနံ၊ ဇရာသို့ ရောက်
ကုန်ပြီးသော သစ်ရွက်တို့၏ ၄၆
ဇီဝိတဠ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်ရင်း ၁၃၆
ဇီဝိတဒ္ဓါနသီ၊ မိမိအသက်
ရှင်ဘဲ့သော ကာလ၏ ၄၄၈

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဇ]	
ဇီဝိတနိုကန္တိပရိစ္စာဂေါ၊ ဇီဝိတ၌ တပ်ခြင်းကို စွန့်နိုင်ခြင်းငင်း	၂၁၅
ဇီဝေါ၊ တိတ္ထိတ္ထိသည် ကြံဆ အပ်သော ဇီဝသည်	၂၅၁
ဇေဂုစ္ဆတော၊ ဓိဓိဟု ထို့ဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၉
[ဈ]	
ဈတ္တं-မိလာတံ၊ ညှိုးနွမ်းသည်	၁၃၃
ဈာမခါဏုကော ဝိယ၊ မီးလောင်ငုတ်ကဲ့သို့	၁၃၃
ဈာနဖယံ၊ သာတိသယ ဖြစ်သောဈာန်အတွေ့ကို	၂၆၂
[ဉ]	
ဉတ္ဘာ-ဝဝတ္ထပေတ္ဘာ၊ နားလည်ပိုင်းခြား ကောင်းစွာ မှတ်သား၍	၆၅
ဉာဏ်၊ ထိုအနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော ဉာဏ်ဟူ၍	၇၁
+ဉာဏစရိယာ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းမည်၏	၄၃၃
ဉာဏစရိယာဟိ၊ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်ငင်း	၄၂၀
ဉာဏဋ္ဌ၊ ရုပ်ဝေဒနာစသော အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ	
ရှသော အနုပဿနာ ဉာဏ်ကိုငင်း	၂၀၅
+ဉာဏဒ္ဒယေန၊ မုဏ္ဍိတ-ကမ္မတာဉာဏ်, ပဋိသင်္ခါ နုပဿနာဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်	၂၆၉
ဉာဏပရိစယံ၊ ဉာဏ်၏ ထက်ဝန်းကျင် လေ့လာခြင်းကို	၂
ဉာဏုတ္တရတ္တာ၊ ဉာဏ်အလွန် အကဲရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း	၃၄၅
ဉာတဋ္ဌ၊ အနုပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရုပ်ဝေဒနာစသော အာရုံ ကိုငင်း	၂၀၅
+ဉာတဋ္ဌေ၊ အဘိညေယ္ယ တရားတို့ကို သိခြင်း ဟူသောအကြောင်း ကြောင့်	၆၇၊ ၂၀၃၊ ၃၉၂
ဉာတပရိညာ၊ (ဣဒံ နာမံ။ပ။) ပိုင်းခြား၍သိသော ပရိညာသည်	၅၃
[ဌ]	
ဌိတိ ဝါ၊ ဌိဟုဆိုအပ်သော ဇရာသို့ငင်း	၂၀၀
ဌိတိကွဏော၊ မိမိ၏ဌိခဏ၌	၄၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[၌-ဒ]	
ဒုတိယာ၊ ပဗန္ဓအားဖြင့် တည်ခြင်းငှါ	၄၂၃
ဒုယှမာနာယ၊ လောင်အပ် သည်ရှိသော်	၁၃၁
[တ]	
တံ၊ ထို (အတီတတိတ်။ပ။ သော) သမ္မသနသည်	၃၂
တံ အသောကရက္ခပဏ္ဍံ၊ ထို ပန်းသုံးညွှန့်ရှက်ကို	၁၄၀
တံ ပဌမစိတ္တံ၊ ထိုအာဒါန နိကွေ့ပအားဖြင့် ရှပ်ကို သုံးသပ်သော ရှေးဦး စိတ်ကို	၁၄၄
တံ မံသပိဏ္ဍံ၊ ထို(လူအပေါင်း သည် မျက်စိဟု မှတ် သော) အသားစိုင်ကို	၁၀
တံသန္ဓာတိပတိတတာယ စ၊ ထို တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘန စိတ်အစဉ်၌ ကျသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း	၄၀၄
တံသမ္ပယုတ္တဖဿာဒယော၊ ထို လောကိယသတ္တ-ဝိညာဏခေါတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော ဖဿ စသောတရားတို့ကိုရင်း	၁၃
တဂ္ဂရုတာ၊ ထိုသို့ ခဏနိရောဓ	
[ထ]	
ထ၌ အလေးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်	၂၁၀
ထဇ်၊ ထိုအသံဖြစ်ခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော	၁၅၉
ထဒ္ဓတဒ္ဓာယန္တာ၊ ဖျစ်ဖျစ် သော အသံကို ပြုကုန်လျက်	၁၃၀
ထဏ္ဍာဝါဟော၊ ထဏ္ဍာ ဟူသော စွဲလမ်းတတ် သော တရားသည်	၁၀၇
ထဏ္ဍာနိရောဓော၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထဏ္ဍာ၏ တဖန်မဖြစ်ပြန်ခြင်း ဟူသော ချုပ်ခြင်း ကြောင့်	၁၆၂
ထဏ္ဍာယ၊ သိမ်မွေ့သော ထဏ္ဍာသည်	၁၄၅
ထဏ္ဍာသမုဒယာ၊ ထဏ္ဍာ၏ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ပြီး ခြင်းကြောင့်	၁၆၀
ထဏ္ဍာသိနေဟသိတေန၊ အလွန်တပ်နှစ်သက်ခြင်း တည်းဟူသော အချမ်း ဖြင့်	၂၀၇
ထဏ္ဍာသောတေန၊ ထဏ္ဍာ တည်းဟူသော ရေအယဉ်ဖြင့်	၅၅

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တတ္တကပါလေ၊ လောလော ပူသော အိုးကင်းခ်	၁၂၉
တတ္တပါသာဏဠ၊ အလွန် ပူသော ကျောက်ဖျာ ကိုလည်း	၄၅၂
တတြ၊ ထိုတီရဏပရိညာသည် ဉာတပရိညာ၏ အခြား မဲ့ခ် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ခ်	၆၆
တထကိစ္စတာယ စ၊ မဖောက် မပြန် မှန်သောကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ် အားလည်း	၃၀၂-၃
တထဋ္ဌေန-တထသဘာဝေန၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော သဘောအားဖြင့်	၃၀၃
တဒင်္ဂပဟာနဠ၊ ထိုဝိပဿနာ ၏ အစိတ်ဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်ခြင်း သည်လည်း	၄၀၃
တဒတ္ထတ္ထာ၊ ထိုပဟာန ပရိညာဉ်ဟူသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း	၃၉၄
တဒတ္ထာနေ၀၊ ထိုသမုစ္ဆေဒ ပဟာန်ဟူသော အကျိုး ရှိကုန်သည်သာလျှင်	၄၀၄
+တဒနုဝတ္ထကကိလေသေဟိ စ၊ သမ္မယုတ်အားဖြင့်	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ထ]	
၎င်း, ဥပနိဿယအားဖြင့် ၎င်း ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ် လိုက်သော ကိလေသာ တို့မှ၎င်း	၄၁၂
တဒန္တရာနိရုဒ္ဓါနံ၊ ထိုအတိတ် အနာဂတ် သန်ါရတို့၏ အလယ်ခ် ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၍ ချုပ် ကုန်သော သန်ါရ တို့၏၎င်း	၁၃၇
တဒန္ဓယံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်သန်ါရ၏ ဘင်ကိုရှုသော ဉာဏ်၏ အတုလိုက်ခ်ဖြစ်သော	၂၁၀
တဒန္ဓယဿ၊ ထိုအတ္တအား လျော်စွာဖြစ်သော	၂၆
တဒန္ဓယေန၊ ထိုသို့ဖြစ်အပ် ပြီးသည်ကို အစဉ် မှီးသဖြင့်	၆၂-၃
တဒဘိမုခေန၊ ထိုမြင်ရာ ကမ်းသို့သာလျှင်	၂၅၆
တဒါရမ္မဏဿ၊ ထိုရုပ်စသည် လျှင် အာရုံရှိသော	၂၀၁
တနုဘာဝါယ၊ ခေါင်းပါး သည်၏အဖြစ်ငှါ၎င်း	၃၂၅
တနုရတ္တံ၊ ပါးပါးနီသည်	၁၃၆
တန္တမိ တန္တမိ၊ ချည်ချောင်း ချည်ချောင်းတိုင်းခ်	၁၃၁

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[တ]	
	တန္ဒိန္ဒတာ၊ ထိုခဏနိုရောဓ၌ ညွှတ်သည်၏အဖြစ်သည်	၂၁၀
	တပ္ပစ္စနိကကိလေသာ၊ ထိုအရှုပ ဓမ္မ။ပ။ ကိလေသာတို့သည်	၁၈
	တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမူလဆီမီးစာ၌ တည်သော မီးလျှံဟူသော အကြောင်းကြောင့်	၅၈
	တပ္ပဋိပက္ခနိန္ဒ်း၊ ထိုဘယ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော အဘယသို့ ညွှတ်သော	၂၃၁
	တပ္ပဋိပက္ခေ၊ ဤ၌ ဖြစ်သင့် ကုန်သော ထိုအနုပယာနာ တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန် သော	၁၄၉
	တပ္ပဇ္ဇာရတာ၊ ထိုခဏနိုရောဓ သို့ ရှိုင်းသည်၏ အဖြစ် သည်	၂၁၀
	တပ္ပေါဏတာ၊ ထိုခဏနိုရောဓ သို့ ကိုင်းသည်၏ အဖြစ် သည်	၂၁၀
	တဗ္ဗိပရိတေ၊ ထို အနိစ္စစသည် မှုပြန်သော နိစ္စသုခစသော သဘောရှိသော	၂၀၈
	+တမ္ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ထို အဏ္ဏတ္တ ဗဟိဒ္ဓတို့မှ ထခြင်းစသော မဂ် ပယောဂ၏ ငြိမ်းခြင်း ကြောင့်	၄၁၃
	[ဓ]	
	ဓရဏာပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊ သရက် စသည်တို့၏ နုသော ရွက်ညွှန့်နှင့် တူသော အဆင်းရှိသည်	၁၃၉
	+ဓရဏဝိပဿနာဉာဏ်၊ နုသော ဝိပဿနာဉာဏ် သည်	၁၇၂
	+ဓသ္မာ သုခပဋိက္ခေပ-တော စ၊ ထိုသို့ သုခ၏ ပဋိပက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့် သုခကို ပယ်တတ် မြစ်တတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း	၁၁၆
	ဓဇ္ဇာဂပါဠိ၊ ကန်ပေါင်သို့	၂၄၁
	ဓာဏ၊ သခါရလျှင် အကြောင်းရှိသော အနတ္တမှ စောင့်ရှောက် တတ်သော တရားသည်	၂၂၂
	ဓာဝကာလိကတော၊ ဓသက်လျှာ၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း	၁၁၅၊ ၂၃၇
	ဓာဝကာလိကတ္တမ္မိ၊ ဥပါဒကွဏ-စသော တိုသောကာလ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း	၁၇၀
	ဓာဝိစ္ဆိတံ ကာလံ၊ ထို ရှေ့ လောက် အလိုရှိအပ်သော ကာလပတ်လုံး	၄၃၆

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တိ ံသ ရှုပါနိ၊ သုံးဆယ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့သည်	၉၈
တိကွတရာ၊ (အနုလောမ ဉာဏ်။ပ။ ထက်လွန်သော	၄၀၀
တိဏကဋ္ဌသာဒိသော၊ မြက်ထင်းတုံးနှင့် တူ၏	၃၂
တိဏဝေဏုကဋ္ဌာနိ၊ သက်ငယ် ဝါး သစ်သားတို့ကို	၄၄၄
+တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ ဝဿာနံ၊ သုံးနှစ် သုံးနှစ်တို့၏	၁၂၄
တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတော၊ ယူဇနာသုံးထောင် အပြောကျယ်သော	၂၃၄
တိလပိဋ္ဌ၊ နှမ်းမှုန့်ကို	၁၇
တိဝိဓဝိမောက္ခမုခဘာဝံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိမောက္ခမုခ၏ အဖြစ်သို့	၂၅၇
တိသန္ဓတိဝသေန၊ ကာယဒသက,ဝတ္ထုဒသက, ဘာဝဒသက-ဟူသော သုံးပါးသော သန္ဓတိ သီသ၏ အစွမ်းဖြင့်	၉၈
တိဏိ၊ စိတ္တောတ္တာဟာရ-အား ဖြင့် သုံးပါးကုန်သော	၈
တိရဏဋ္ဌေ၊ စုံစမ်းတတ်, သုံးသပ်တတ်သည်၏	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
အဖြစ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်	၆၇
+တိရဏပရိညာ နာမ၊ အနိစ္စတာ။ပ။ ပရိညာ မည်၏	၆၈
တိရဏမတ္တမေဝ၊ စူးစမ်းခြင်း မျှသည်သာလျှင်	၂၁၉
တိရယတော၊ စုံစမ်းသော	၂၀၀
တိရိတာ၊စုံစမ်းအပ်ကုန်သည်	၃၉၃
တုစ္ဆံ၊ အချည်းနှီးဟူ၍	၂၂၂
တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ (ငါးထန်းရွက်၏။ပ။) ရွှင်လန်းသည် ဖြစ်၍	၃၆
တုဋ္ဌာ၊ ရှာမှီးအပ်သော	၂၅၃
+တေတ္တိ ံသ တေတ္တိ ံသ ရှုပါနိ၊ သုံးဆယ့်သုံးပါး, သုံးဆယ့်သုံးပါးကုန်သော ရုပ်တို့သည်	၈
တေတ္တိ ံသ ဝဿာနိ၊ သုံးဆယ့် သုံးနှစ်တို့သည်	၁၁၈
တေန စတုမဂ္ဂဝိသသမ္ဘဝေန၊ ထိုလေးပါးသော အရိယ မဂ်တည်းဟူသော အဆိပ်၏ အတွေ့ကြောင့်	၃၂၅
+တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါးဌ် ဖြစ်ကုန်သော	၃၆၉
တေလက္ခဏေန စ၊ ဆီခန်း သဖြင့်ရင်း	၁၃၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

+တေလဠုနကလလံ ဝိယ၊
ဆီစဉ်းသော ညွှန်ကဲ့သို့ ၃၅၃
တေလတ္ထိကော၊ ဆီကို အလို
ရှိသော ၁၇
တေသံ တေသံ ဓာတုပရိဂ္ဂဟ-
မုခါနံ၊တဆယ်သုံးပါးသော
ထိုထို ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခ
တို့တွင် ၅

[ထ]

ထာမဂတံ၊ သန်မြဲသော
အားအစွမ်းသို့ ရောက်
သည် ၆၀
ထာမဂတဗ္ဗေန၊ အားအစွမ်းသို့
ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ၃၅၂
ထာမဂတော- ထာမဂတ-
ကိလေသော၊ မြဲမြံစွာ
တည်သည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သော ကိလေသော
ရှိလျက် ၃၆၂
ထိရဘာဝဂတာနုသယော၊
မြဲမြံစွာ။ပ။ ရှိသည်
ဖြစ်လျက် ၃၆၂
ထိရဘာဝတ္ထာယ၊ မြဲမြံသည်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော
အကျိုးငှါ ၈၅
ထိရဘာဝပတ္တိယာ၊ မြဲမြ
သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်
ခြင်းကြောင့် ၁၂၀

[ထ]

ထိရဘာဝဿ၊ မကြေကျ
သော်လည်း။ပ။ မြဲမြံ
ခိုင်ခံ့သော အဖြစ်၏ ၉၁
ထူလထူလေ၊ ရှုန့်ရင်း ရှုန့်ရင်း
ကုန်သော ၃၁၁
ထူလဖုသိတကေ၊ ကြီးစွာ
သော မိုးပေါက်ရှိသော ၂၁၄
ထေရိယာနံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သော
သီလသမာဓိပညာ-
သဇ္ဇောသ-စသော ဂုဏ်
ရှိကုန်သော ၄၆၄

[ဒ]

ဒဏ္ဍကသည်၊ လုံ့ကန် ခတ်
ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော
အသံဟူသော အမှတ်ကို ၃၁၉
+ဒဏ္ဍာဘိဟတံ၊လက်ခတ်ဖြင့်
ရိုက်ခတ်အပ်သော ၃၃
ဒန္ဒနိရောဓံ၊ နှေးသော ချုပ်
ခြင်းရှိ၏ ၉၈
ဒန္ဓာဘိညာ နာမ၊ နှေးသော
လေးသော အဘိညာဉ်
ရှိသည်မည်သည် ၂၉၅
ဒန္ဓာယိတတ္တံ၊ လေးထိုင်း
သည်၏ အဖြစ်သည် ၄၃၅
ဒသ (တေဇောကောဋ္ဌာသ
လေးပါး, ဝါယော
ကောဋ္ဌာသ ခြောက်ပါး၏

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ခ]	
အစွမ်းအားဖြင့်)ဆယ်ပါး ကုန်သော	၂
ဒသဒ္ဓါဒသဝါရေ၊ ဆယ်ကြိမ် တဆယ့်နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်အောင်	၁၀၇
ဒဿနဌေန၊ (ပရိညာဘိ-သမယ, ပဟာနာဘိ-သမယ, သစ္ဆိကိရိယာဘိ-သမယ,ဘာဝနာဘိသမယ လက္ခဏာရှိသော သစ္စာ အနက် လွန်ခဲခက်ကို) ပြက်ပြက်မြင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်	၃၇၂
ဒဿနဌော၊ သစ္စာတရား လေးပါးကို မြင်တတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်	၃၈၄
ဒဿနသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဒဿန မည်သော သောတာပတ္တိ မဂ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုခြင်း မည်၏	၄၀၆
+ဒဿနဘာဝနာဝသေန၊ ဒဿနမဂ်, ဘာဝနာမဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၄၀၆
ဒသမဋ္ဌ၊ ဆယ်ယောက်မြောက် သော သားကိုလည်း	၂၁၈
ဒသဝဿ ပဋ္ဌဝဿ စတုဝဿ-တိဝဿ ဒ္ဝိဝဿ ကေဝဿ-	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဒ]	
ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ဆယ်နှစ် ငါးနှစ် လေးနှစ် သုံးနှစ် နှစ်နှစ် တနှစ်ဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်သော	၁၃၂
ဒသသဟဿီလောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောက ဓာတ်ကို	၁၇၇
ဒဠ္ဍံ နိဝါသေတွာ၊ မြဲမြံကြပ်ကြပ်ဝတ်၍	၄၅၃
ဒဠ္ဍပါသဝသဂတော၊ မြစ်ဝှေ ဖွဲ့အပ်သော ကြော့ကွင်း၏ နှိုင်ငံသို့ လိုက်ရသော	၂၃၆
ဒါရုကစေရီ၊ သားငယ်ခိုး မိန်းမတည်း	၂၀၆
ဒါရုကသဒ္ဒံ၊ သူငယ်ငိုသံကို	၂၀၅
ဒါရုတိဏကုဋ္ဌာဒီသု၊ ထင်းမီး ရှူး မြက်မီးရှူးစသည် တို့၌	၁၃၀
ဒါရုယန္တံ၊ သစ်ယန္တရား ရုပ်သည်	၃၁
ဒါရုရဇ္ဇုကသမာယောဂ-ဝသေန၊ သစ်ရုပ်၌ ဖွဲ့အပ်သော ယန္တရား ကြိုးငယ်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၃၁
ဒီဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ မျက်မှောက် သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌	

အကြောထုတ် စာမျက်နှာ

[ဒ]

ခံစားအပ်သော အကျိုး
ရှိသောကံ၎င်း ၄၈
+ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတွင်း
မျက်မှောက်သောကိုယ်၏
အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ
နေခြင်းအကျိုးငှါ ၄၁၈
+ဒိဋ္ဌန္တံ၊ ဒဿနဟုဆိုအပ်
သော သောတာပတ္တိ
မဂ်ဉာဏ်ကိစ္စ၏ အဆုံး
အနန္တရလျှင် ၂၆၆
ဒိဋ္ဌိဥဿုဒ္ဓနတော၊ မိစ္ဆာ
အယူကို ခွါသော
အားဖြင့်၎င်း ၁၄၁
ဒိဋ္ဌိဂါဟော၊ ဒိဋ္ဌိဟု စွဲလမ်း
တတ်သောတရားသည် ၁၈၇
ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗဒ္ဓါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ဟူသော အနှောင်အဖွဲ
ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သော ၅၅
ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌော၊ ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌ
ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း ၂၆၃
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ၊ (သတ္တဇီဝပုဂ္ဂိုလ်
ဟုယူခြင်း မိစ္ဆာဂါဟမှ
စင်ကြယ်သောကြောင့်)
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ-ဟူ၍ ၂၈၊၃၈
ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ
ဉာဏ်ဖြင့် မိစ္ဆာအယူကို
သုတ်သင်ခြင်း၌ ၁၉၁

အကြောထုတ် စာမျက်နှာ

[ဒ]

ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌါဒိနံ နှာမ၊ ဒိဋ္ဌိ၏
ပျောက်ခြင်း ကွာခြင်း
မည်သည် ၁၄၆
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မြင်လောက
ပစ္စက္ခအတ္တဘောဘွဲ့
သာလျှင် ၄၄၀
ဒိယစုအာယတနာနိ၊ အခွဲနှင့်
တကွ နှစ်ခုသော
အာယတနတို့ကို ၁၃
ဒိဝါသနေ၊ နေ့ခင်းဘွဲ့
နေအပ်သောနေရာ၌ ၁၇၈
ဒိသာကာကော ဝိယ၊ အရပ်
မျက်နှာကို သိသော
ကျီးကဲ့သို့တည်း ၂၁၁
ဒိသာပက္ခမိတုကာမာ၊ အရပ်
တပါးသို့ သွားလို
ကုန်သည် ၃၆
ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ နှာမ၊
တူရွှလေးရပ် အထောင့်
လေးရပ်သို့ ကပ်ခြင်း
သွားခြင်း မည်သည် ၁၅၈
ဒီဃမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ ဒဿ ဒ္ဓါဒသ
ဝါရေ ဟု ဆိုအပ်သော
တပါးပါးသောရှည်၏
အပိုင်းအခြားထက်
ရှည်စွာသော ကာလ
ပတ်လုံးလည်း ၁၁၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဒ]	
ဒီဃရတ္တာနုပတိတံ၊ ရှည်ကြာ စွာသော ကာလပတ်လုံး ခန္ဓာသန္တာန်၌ ကျရောက်သော	၄၁၀
+ဒုက္ခံ၊ ကို	၉၆
ဒုက္ခံ ယထာ စ၊ ဒုက္ခချည်းသာ လျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့	၈၃
ဒုက္ခတာသူလယောဂိတာယ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုက္ခတာဟု ဆိုအပ်သော ထိုးကျင့်ကိုက်ခဲခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ရင်း	၈၈
ဒုက္ခမတော၊ သည်းခံနိုင်ခဲ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၈
ဒုက္ခမေဝ၊ (ဒုက္ခဒုက္ခတာ စသောအပြားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော) ဒုက္ခသည်သာလျှင်	၂၆
ဒုက္ခဝတ္ထုတာယ စ၊ သုံးပါး အပြားရှိသောဒုက္ခ၏ ဝါ-သံ်သရာဒုက္ခ၏ တည်ရာ ဝတ္ထု၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၈၈
ဒုက္ခဝူပသမသခ်ါတာယ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေး ချမ်းမြေ့ရာဟုဆိုအပ်သော	၉၀
[ဒ]	
ဒုက္ခာပဋိပဒါ နာမ၊ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်သော အကျင့် မည်သည်	၂၉၄
ဒုဂ္ဂန္ဓဧဂုစ္ဆပဋိကူ၊လော၊ မကောင်းသော အနံ့ တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ရှံရှာ ဖွယ်ဖြစ်လျက်	၄၁
ဒုန္နီဟရဏီယတာယ စ၊ အရိုယ မဂ်တည်းဟူသော မွေး ညှပ်နှင့်ကင်း၍ နုတ်ခြင်း ငှါ တတ်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၈၉
ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသည်	၁၃၃
ဒုဗ္ဗလတာယ၊ (အလိုလိုပင် ပျက်စီးတတ်၍)အား နည်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း	၉၃
ဒုဗ္ဗလပညာသာပိ၊ အားနည်း သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း	၁၂၁
ဒုဗ္ဗလဘာဝနာယ၊ အားနည်း သော စိုသော မြေခွက် စိမ်း၏	၂၁၃
ဒုရုတ္တရဏဿ စ၊ ကူးခပ် နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း	၃၅၁
ဒုသဏ္ဌိတံ၊ မကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသော	၁၃၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၁]

ဒူတေန၊ သူနာစေခိုင်းအပ်
သော တမန်သည် ၅၈

ဒေါ၀ိတန္တိအာဒီသု၊ စောင်း
ခွက် စောင်းညှိ,စသည်
တို့သည် ၂၇

ဒေါ၀ိယံ၊ ဆီပွတ်ဆုံ၌ ၁၇

ဒေါသမလံ၊ မိမိလည်း
ညစ်နွမ်း သူတပါးကို
လည်း ညစ်နွမ်းစေတတ်
သော ဒေါသ အညစ်
အကြေးကို ၃၅၈

ဒေါသုပသတ္ထတာယ၊ အာရုံ
အားဖြင့်ရှင်း သမ္မယုတ်
အားဖြင့်ရှင်း ရာဂအစ
ရှိသော ဒေါသတို့နှင့်
ကပ်ငြိရှက်တွယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း ၉၀

ဒ္ဒါသင်္ခဒ်ဒ်ဋ္ဌ၊ ခြောက်ဆယ့်
နှစ်ပါးသောမိစ္ဆာအယူကို ၅၅

ဒ္ဒါသင်္ခဒ်ဒ်ဋ္ဌဂတာနိ၊ ခြောက်
ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာ
အယူတို့သည်လည်း ၆၀

ဒ္ဒိကောဋ္ဌိက၊ နှစ်ပါးသော
အဖို့ရှိသော ၂၄၅

ဒ္ဒိမာသံ၊ နံကာလ,သစ်ဆင်းလ
နှစ်လပတ်လုံး ၁၂၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဓ]

ဓိန္ဓံ ဉာဏာနံ၊ အာဒီနဝဉာဏ်
သန္တိပဒဉာဏ် နှစ်ပါးတို့၌ ၂၂၉

ဓီဟတီဟစ္စယေန၊ နှစ်ရက်
သုံးရက်လွန်သော
ကာလ၌ ၁၃၉

ဓေ့ယေ၀၊ နှစ်ဦးသော
အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်သာလျှင် ၄၁၅

[၀]

ဝမ္မတာရူပံ နာမ၊ မိမိမိမိအလို
လိုသာ ဖြစ်ခြင်း သဘော
ရှိသော ရူပ်မည်၏ ၁၃၉

ဝမ္မတာရူပတော၊ (အယ
လောဟစသည် ဘူမိ
ပါသာဏစသည် အပြား
ရှိသော အထူးထူးသော
အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော
ကံကို မင့)သဘော အား
ဖြင့်ပြီးသော ဝမ္မတာ
ရူပ်အားဖြင့်ရှင်း ၁၁၄

ဝမ္မသေနာ၀ပတိ၀ါ၊ တရား
စစ်သူကြီးဖြစ်သော သခင်
သာရိပုတ္တရာ၏ ၂၉၅

ဝမ္မာနုသာရီ၊ ဝမ္မာနုသာရီ
ပုဂ္ဂိုလ်ရှင်း ၂၆၃

ဝမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာ
လေးပါးကို ရှေးရှုမျက်

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
မှောက် ထိုးထွင်းမ်ိ	
သိခြင်းသည်	၃၆၃
ဓမ္မဒ္ဓစ္စကုသလော၊ ဓမ္မဒ္ဓစ္ စ	
၏ မဂ်မဟုတ်သည်၏	
အဖြစ်ကို သိသဖြင့်	
ဓမ္မဒ္ဓစ္စ၌ လိမ်မာသည်	၁၉၀
ဓမ္မဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတမာနသ၊	
ဩဘာသစသည်တို့၌	
အရိယဓမ္မဟုဖြစ်သော	
ဥဒ္ဓစ္စသည် ဝိပဿနာခရီးမှ	
ဖဲသဖြင့် ဖောက်ပြန်စွာ	
ယူအပ်ဖြစ်စေအပ်သော	
စိတ်သည်	၁၂၄
ဓရန္ဓေယော၀၊ ထင်ရှားရှိ	
စဉ်လျှင်	၉၀
ဓုရနိက္ခေပံ၊ လျှောညှိုလုံ့လ	
ဝန်ချခြင်းကို	၁၆
ဓုဝသည်၊ ခိုင်ခံ့မြဲမြံ့သည်၏	
အဖြစ်ကို မှတ်တတ်သော	
သညာကို	၁၅၁
ဓုဝသညာယ၊ မြဲမြံ့ခိုင်ခံ့၏ဟု	
မှတ်သောသညာကို	၃၉၀
ဓုဝ သုဘ သုခ အတ္တဘာ၀ေဟိ၊	
ခိုင်ခံ့ မြဲမြံ။ပ။အဖြစ်	
တို့ဖြင့်	၉၂
ဓုဝေန ဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏	
အဖြစ်မှ၎င်း	၂၄၀
[နဝ]	
နက္ခတ္တယောဂ်၊ နက္ခတ်နှင့်	
လ၏ ယှဉ်ခြင်းကို	၃၁၆
နဂရန္တိ၀ေါဟာရမတ္တံ၊	
မြို့ဟူသော ၀ေါဟာရ	
မျှသည်	၂၇
နဂ်လကောဋ္ဌိ ဝိယ၊	
ထယ်ကိုင်းစွန်းကဲ့သို့	၁၂၁
နစ ဧ၀ အာ၀ဇ္ဇတိ၊ ကြိယာ	
မနောဓာတ်မှ လာ	
သည်လည်းမဟုတ်	၁၉
+နဇ ဇာယရေ၊ ဖြစ်ကြသည်	
မဟုတ်ကုန်	၃၄
နန္ဒကောဝါဒသုတ္တေန၊	
(ဥပနိဿယ။ပ။နန္ဒကော	
ဝါဒသုတ်ဖြင့်	၂၉၃
နန္ဒိ၊ သပိတိက	
တဏှာကို	၆၉၊၁၅၀၊၂၀၂
နန္ဒိယာ၊ သပိတိကတဏှာကို	၃၉၇
နပကွန္ဒတိ-နအနုပဝိသတိ၊	
(ဘ၀ခ္ခ။ပ။)မသက်ဝင်နိုင်	၃၀
နပ္ပသီဒတိ၊ မယုံကြည်နိုင်	၃၀
နပျာဟရတိ၊ စကားမဆိုနိုင်	၃၅
နမနဒ္ဓေန၊ အာရုံသို့ ရှေးရှု	
ညွှတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်	
တည်းဟူသော အနက်	
ကြောင့်	၃
နမနလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှု	
ညွှတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏	၄

အကွဲထုတ်စာ စာမျက်နှာ

[နာ]

နယတေဒံ၊ ဗာစတ္ထာလီသ။ပ။
    နည်း အထူးကို ၂၂
နယဝိပဿနာယ၊ယံကိဉ္စိ။ပ။
    ရှုတတ်သော ပညာ၌ ၆၅၊၉၅
နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ်သော
    သင်္ခါရတို့၏ ၁၆၃
နဝေဒတိ၊ မတုန်မလှုပ် ၁၉၀
နဠကလာပိအာဒီဟိ၊ ကျ||စည်း
    အစရှိကုန်သော ၃၂
နာတိမန္ဒနာတိတိက္ခာ၊ မနုံ.
    လွန်း မထက်လွန်းမူကား ၄၄၂
နာဝိမုစ္စတိ၊ နှလုံးမသွင်းနိုင် ၃၀
နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊
    သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ပ။ ဖျက်ဆီး
    ခြင်းကို ၄၀၉
နာနာဒိဋ္ဌိသု၊ အထူးထူးသော
    ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့် ၂၂၉
+နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဘောဂဿ၊
    ပထဝီ။ပ။ ခွဲခြမ်းဝေဖန်
    ခြင်းကို ၁၉၅
+နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူး
    သော (စတု။ပ။) နည်း
    တို့ဖြင့် ၃၀
နာနာပဒ္ဓအဝိကောပနံ၊ အသီး
    အသီးဖြစ်၍ မိမိကိုယ်နှင့်
    မစပ်သော ပရိက္ခရာ၏
    မပျက်စီးခြင်းကို မိုင်ဘာန်
    ခြင်းငင်း ၄၄၂

အကွဲထုတ်စာ စာမျက်နှာ

[နာ]

နာနာဘိသမယံ၊ လေးပါး
    ကုန်သော သစ္စာတို့ကို
    အထူးထူးသော ခဏ၌
    အထူးထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
    ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို ၃၉၁
နာမရူပဝဝတ္ထာနန္တိပိ၊ နာမရူပ
    ဝဝတ္ထာနဟူသော အမည်
    သည်ငင်း ၃၀
နိကန္တိ၊ သိမ်မွေ့သော တဏှာ
    ဟူသော နိကန္တိ
    သည် ၄၀၊၁၄၆၊၁၇၅
နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ၊
    နိကန္တိ၏ရေကဲ့သို့ခန်းလျက်
    ကုန်ပျက်သောမည်သည် ၁၄၇
နိကန္တိပရိယာဒါနတော၊
    တဏှာဟူသောနိကန္တိကို
    ကုန်စေသော အားဖြင့်
    ၎င်း ၁၄၁
+နိက္ကမေန၊ ပျင်းရိခြင်းမှ
    ထွက်မြောက်တတ်သော
    လုံ့လဖြင့် ၉၆
နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ စ၊ ဝိပဿနာ
    ကို အားထုတ်လျက်
    အကြားဌ် တွန့်၍ ပစ်စွန့်
    ချထားအပ်သော
    ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
    အားငင်း ၁၂၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နှ]	
+နိခါတာ-နိခါတာ ဝိယ၊ စိုက်ထားအပ်သော ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့	၁၈၄
နိဂ္ဂဆ္ဆနဝသေန၊ ထွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်	၃၄
နိစယတော ဝါ၊ အပေါင်းအစု မှဂုဏ်း	၁၅၇
နိစ္စတော နိမိတ္တံ၊ နိစ္စအားဖြင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်ကို	၂၆၂
နိစ္စနဝါစ၊ အမြဲအသစ်တို့သည် ဂုဏ်း	၁၇၁
+နိစ္စပဋိကွေ့ပတော စ၊ နိစ္စ အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့်ရင်း	၁၁၅
နိစ္စသည်၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကား နိစ္စ သဿတတို့ပင် ဟု ဖြစ်သော မိစ္ဆာသညာ ကို	၆၉၊၁၅၀
နိစ္စသညာဒိပဋဟာနဝသေန၊ မြင်၏ဟု မှတ်မှားသော သညာစသည်ကို ပယ်စွန့် သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၆၀
နိစ္စသညာဒိပဟာနသာဓိကာနံ၊ နိစ္စသညာစသည်ကို ပယ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ် ကုန်သော	၇၀
နိစ္စသာရာဘာဝတော၊ နိစ္စဟူ	
[နှ]	
သော အနှစ်သာရ မရှိ သည်၏ အဖြစ်၏ဂုဏ်း	၄၀၁
နိစ္စသုခသုဘအတ္တာကာရေန၊ နိစ္စအခြင်းအရာ, သုခ, သုဘ, အတ္တ အခြင်း အရာဖြင့်	၂၄၃
နိစ္စာတုရတာယ၊ အခါခပ်သိမ်း ကျင်နာသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၃၂
နိစ္ဆန ဝါ၊ နိစ္စဟူ၍ ကြံဆအပ် သော တစုံတယောက် သော မိမိမှဂုဏ်း, သူတပါး မှဂုဏ်း၊ ဝါ၊ နိစ္စ၏ အဖြစ်မှဂုဏ်း	၂၄၈
နိဇ္ဇဋ်၊ မရောရှက်သော အားဖြင့် ထင်ခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း ရှုပ်ထွေး ရောရှက်ခြင်းကင်းသည်	၁၆၈
နိဇ္ဇီဝံ၊ ဇီဝခ္ခါတဲ့ အသက်မြှုံ၏	၃၁
နိတ္တေဇံ၊ တန်ခိုးအာနုဘော် ကင်း၏	၃၅
နိဒါနဒ္ဒေါ၊ ဝဋ်၏အကြောင်း ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်	၃၈၄
နိဒ္ဒေါက္ကမနံ ဝိယ၊ အိပ်ပျော် ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့	၂၈၂
နိဓာနတော၊ မြေသို့မြုပ်	

အကွာရှာစဉ် စာမျက်နှာ

[နာ]

ထားအပ်သော
အားဖြင့်ရင်း ၁၅၈
နိန္နာဒိဘာဝေန၊ ညွှတ်သည်
စသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ၂၂၈
နိပုဏ်၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏
အာရုံဖြစ်သောကြောင့်
သိမ်မွေ့စွာထသော ၅၆
နိဗ္ဗဒ္ဓိတကပ္ပါသံ ဝိယ၊ ထုတ်
အပ်သော အစေ့ရှိသော
ဝါဂွမ်းကဲ့သို့ရင်း ၂၅၆
နိမ္မတ္တာတိ၊ ထိုထိုဘဝအားဖြင့်
ဖြစ်၏ ၁၁၁
+နိမ္မတ္တိတလက္ခဏံ၊ စ၍
ဖြစ်ခြင်းဟူ၍ မှတ်အပ်
သော သင်္ခတ၏
လက္ခဏာသည် ၁၅၆
နိမ္မတ္တိဿန္တိ၊ ကမ္မပစ္စယ
ကြောင့် ဖြစ်ကြကုန်လတံ့ ၅၈
နိမ္မာန်၊ ဝါန ဟုဆိုအပ်သော
တဏှာမှ ထွက်မြောက်၏ ၈၇
+နိမ္မာနမိတိသင်္ခံ ဥပါဂတံ၊
(သုံးပါးသော။ပ။)
ရောက်သော ၄၅၅
နိမ္မိဒါဒီသု၊ နိမ္မိဒါနုပဿနာ။ပ။
ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟု
ဆိုအပ်ကုန်သော ၂၁၃
နိမ္မိဒါနုပဿနံ၊ အနိစ္စာ-
နုပဿနာတို့ကြောင့်

အကွာရှာစဉ် စာမျက်နှာ

[နာ]

ကောင်းစွာဖြစ်၍
ငြိုးငွေ့သော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် အဖန်တလဲလဲ
ရှုသော အနုပဿနာကို ၁၅၀
နိဗ္ဗိန္ဒဿ၊ လည်ဝယ်ဆွဲသော
ခွေးပုပ်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်
ငြိုးငွေ့ရကား ၂၈၁
နိမိတ္တံ၊ မျက်နှာ
ရိပ်သည် ၁၇၊၆၃၊၁၅၁၊၂၀၀
+နိမိတ္တဂ္ဂါဟေန စ၊ နိမိတ်
အခြင်းအရာကို
ကောင်းစွာမှတ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်လည်း ၉၆
နိမိတ္တာရမ္မဏတ္တာ စေ၀၊
သင်္ခါရနိမိတ်ဟူသော
အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်ရင်း ၃၄၁
နိယတဂတိကော၊ မြဲသော
သုဂတိရှိသည်ဖြစ်၍ ၆၄
နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့် ၈၄
နိယျာနဋ္ဌေ၊ ဝဋ္ဋမှ
ထွက်မြောက်တတ်
ထွက်မြောက်ကြောင်း၏
အဖြစ်ဟူသော သဘော
သည် ၃၈၄
နိယျာနိကဋ္ဌေန၊ ဝဋ္ဋမှ
ထွက်မြောက်ကြောင်း၏
အဖြစ်ကြောင့် ၃၃၅

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[နံ]	
+နိုရသံ၊ ပြည့်စုံခြင်း ကင်းသော	၂၂၅
နိုရသာ၊ (ဝိပတ္တိအဆုံး ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပြည့်စုံခြင်းမှ ကင်းကုန်သည်	၂၂၄
+နိုရသာဒံ၊ သာယာ အပ်သည်၏ အဖြစ် ကင်းသော	၂၂၅
နိုရသာဒါ၊ (ဒုက္ခသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) သာယာအပ်သော သဘောမှကင်းကုန်သည်	၂၂၄
နိုရုမိသံ၊ သုံးပါးသော အာမိသမှ ကင်း၏	၂၂၇
နိုရိန္ဒနော၊ လောင်စရာ မီးစာမရှိသော	၃၂၅
နိုရိဟကံ၊ အားထုတ် လုံ့လမရှိ	၃၁
နိုရိဟကတ္တပစ္စယပဋိပဒ္ဒ-ဝုတ္တိတာဝဝေါဝေတော၊ အားထုတ်ခြင်း။ပ။ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ကြောင့်တည်း	၁၇၀
နိုရုဠ္ဍနတော၊ ချုပ်လတ် သည်ရှိသော်	၄၄၀
[နံ]	
နိုရုဠ္ဍိယန္တိ၊ အမြဲမတည် မရှည်မကြာ ချုပ်ကုန် လတံ့	၅၀
နိုရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော ကိုလေသာကို	၃၆၁
နိုရောဃတော၊ ထို နေ၀-သညာနာသညာယတန သမာပတ်ကို ချုပ်စေ သော ပုဂ္ဂိုလ်၏	၄၄၀
နိုရောဓာနုပယဿနံ၊ သခါရ တို့၏ ချုပ်ကြောင်း။ပ။ ရှိသောအနုပယဿနာကို	၁၅၀
နိုရောဓာနုပယဿနာယ၊ ရာဂ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အဖန် တလဲလဲရှိသော အနုပယဿနာဖြင့်	၃၉၀
နိုရောဓေန္တော-နိုရောဓယ အနုပယဿန္တော၊ နောင်ခါ အသစ်မဖြစ် ချုပ်စေ ခြင်းငှါ ရှိသည်ဖြစ်၍	၇၀
နိုရောဓော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်သည် သာလျှင်	၈၇
နိုလီနကာကော ဝိယ စ၊ နားသောကျီးကဲ့သို့ရှင်း	၁၄၃
နိုဝတ္ထတ္တာ ဥသိတုံ၊ ပြန်၍ ကိုက်ခြင်းငှါ	၂၄၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နိ]	
နိဝါသီ၊ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ အမြဲနေလေ့ရှိ၏	၈၃
နိသီဒါပေသီ၊ ဆွမ်းကို ငုံလင့်လျက် သီတင်း သုံးစေ၏	၄၄၄
နိဿဂ္ဂါနုပဿနံ၊ သစ်ါရ။ပ။ ပဿနာကို	၁၅၀
နိဿရဏဒ္ဌော၊ ထွက်မြောက် ရာ၏ဟူသော သဘော သည်	၃၈၄
နိဿရိတုကာမံ၊ ထွက် မြောက်ခြင်းငှါ အလို ရှိသည်	၂၃၆
နိဿိတာနံ၊ (ဇာတိ။ပ။) သူတို့၏	၉၁
နီလဝဏ္ဏံ၊ ညိုသော အရောင် အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသည်	၁၄၀
နေက္ခမ္မဝသေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒကို ခွါတတ်သော နေက္ခမ္မ-သက်ပွ၏၊ ဝါ၊ အလောဘ ပြခန်းသော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်	၆၂၉
နှာရုသုတ္တကေန၊ မျက်ကြော တည်းဟူသော ကြိုးငယ်ဖြင့်	၁၀
[ပ]	
ပကွန္ဒတတ္တနှာရုစော ဝိယ၊ ပြေးဝင်သော မီးရဲရဲ တောက်သော စဉ်းသွား ကဲ့သို့ရင်း	၁၈၅
ပကွန္ဒနတော စ၊ ပြေးဝင် ခြင်းကြောင့်ရင်း	၂၀၈
ပကိဏ္ဏတိလာ၊ ထည့်အပ်သော နှမ်းတို့သည်	၁၃၀
ပက္ခေ၊ (အကူ အမြောင် လက်ဆောင်)အပင်း အသင်းဌ	၃၃၁
ပဂုဏ်၊ အဝါးဝစ္စာ လေ့လာ အပ်သည်	၁၄၄-၉
ပဂုဏရူပါရူပကမ္မဋ္ဌာနေ၊ လက်လည်စွာလို အဝါး ဝအောင် လေ့လာအပ် ပြီးသော ရူပကမ္မဋ္ဌာန်း အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော	၁၄၉
ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ ချီးမြှောက်တတ် သော အနက်ကြောင့်	၃၄၃
ပဂ္ဂဟော၊ သမ္မယုတ်တရားကို ကောင်းစွာ ချီးမြှင့်တတ် သော ဝီရိယသည်	၁၂၅
ပစလိတာယ၊ မတည်မတ့်စား အပြားအားဖြင့် တုန်လှုပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၉၁
+ပစ္စတ္တ လက္ခဏ သလ္လက္ခဏ-ဝသေန၊ မိမိ မိမိတို့၏	

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်	၆၇
ပစ္စယနိုရောဓဌေန၊ အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်သော အနာဂတ်၌ ဖြစ်လတ္တံ့ သောရုပ်၏အကြောင်း ချုပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်	၁၆၁
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ၊ အကြောင်း ဖြစ်သော ငါးပါးသော တရားကို သိမ်းဆည်း ခြင်းကို	၄၂
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ အကြောင်းကို သိမ်း ဆည်းသောဉာဏ်သည်	၆၀
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟိတေ၊ အကြောင်း ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်	၆၁
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန၊ နာမ်ရုပ် တို့၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်	၃၉၆
ပစ္စယယာပနိယတာယ၊ ယထာရဟ ပစ္စည်းတို့ဖြင့် မျှစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၈၈
ပစ္စယဝတံ၊ ပစ္စည်းရှိကုန် သော အကျိုးတရားတို့၏	၁၆၇
[ပ]	
ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်	၆၁
ပစ္စယော၊ ဟေတု သဟဇာတ စသော သတ္တိဖြင့် သခါရ တို့အား ယထာရဟ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်	၆၁
ပစ္စုပ္ပန္နအဒ္ဓါနံ၊ ပဋိသန္ဓေအစ စုတိအဆုံးရှိသော အလုံး စုံသော ဝတ္တမာန်ကာလကို	၄၃
+ပစ္စုပ္ပန္နကိလေသော၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ကိလေသာ သည်	၃၆၀
ပစ္ဆိမဘဝ၊ နောက်ဖြစ်သော ဖြစ်ခြင်းကြီယာကိုရင်း	၂၄၅
ပစ္ဆိမဝေယော နာမ၊ ပစ္ဆိမ အရွယ်မည်၏	၁၁၁
ပဇာနနဋ္ဌေန၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်	၇၅၊ ၂၀၃၊ ၂၂၉
ပဇာနဏော၊ (ရှေးဦးစွာ ဈာန်ဖဿနှင့်ကင်း၍ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းစသော လေးပါးလေးပါးသော အပြားတို့ဖြင့်) လေးပါး သော သစ္စာတို့ကို ထိုး ထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍	၂၆၈

အကြောထုစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဋ္ဌကာမဂုဏ်ကိုကျော်ဝယ်၊
ဝတ္ထုဖြစ်သော ငါးပါး
သော ကာမဂုဏ်ရှိသော
ကာမရာဂ၏ ၄၃၇
ပဋ္ဌပဋ္ဌဝယ်ဝသေန၊ ငါးနှစ်
ငါးနှစ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ၁၂၃
ပဋ္ဌရပက္ခိတ္တောဟု၊ ချိုင့်ခွဲ
လျှောင်အပ်သော ၂၃၆
ပဋ္ဌာဝိဿဇ္ဇနေ၊ (အနိစ္စတော
မနသိကရောတော ကထံ
သခ်ါရာ ဥပဒ္ဒဟန္တီ-
ဟူသော ပြဿနာ၏)
အဖြေခွဲ ၂၁၉
+ပညတ္တိ၊ သန္ဓာနပညတ် ၁၃၈
ပညာ၊ အပြားအားဖြင့်
သိတတ်သောပညာသည် ၂၀၁
ပညာဒသက်၊ ပညာပွင့်
လင်းသောအားဖြင့်
ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခု
တို့၏ အပေါင်းရင်း ၁၁၉
ပညိန္ဒြိယံ၊ လွန်ကဲသော
ပညာခြေကို ၂၆၄
ပဋ္ဌိကုလျတာ ဝါ၊ စက်ဆုပ်
ရွံ့ရှာသည်၏ အဖြစ်
သည်ရင်း ၂၅၄
ပဋ္ဌိဂ္ဂမေယျံ ဝါ၊ နောက်သို့
မူလည်း ဆုတ်နိုင်ရာ၏ ၃၆

အကြောထုစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဋ္ဌိဂ္ဂါလတော၊ နှစ်သက်
ခြင်း၏ ဆန္ဒကျင်ဘက်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၂၃၉
ပဋ္ဌိစ္စ၊ လျော်သော ပစ္စည်း
တရားတို့ကိုစဲ့၍ ၂၅
ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ဇာတိစသော
အကြောင်းကိုစဲ့၍
ဖြစ်ကုန်သော ၁၆၈
ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊
ရာဂ၏စွန့်လွှတ်ရာ
နိဗ္ဗာန်ကို အဖန်တလဲလဲ
ရှုသော အနုပဿနာဖြင့် ၃၉၈
ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂါနုပဿီအဿာသ-
ဝသေန၊ (အလုံးစုံသော
မိစ္ဆာဝိတက်ကို ခွါတတ်
သော အထွတ်အဖျားသို့
ရောက်သော) ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂ
ကို ရှုလျက် ထွက်သက်ကို
ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့် ၄၃၀
ပဋ္ဌိနိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်၏ ၂၀၂
ပဋ္ဌိပက္ခဘာဝနာတွေ့၊
ပဋ္ဌိပက္ခဘာဝကို ဗျတိရိတ်
အားဖြင့် ပြခြင်းငှါ ၂၃၁
+ပဋ္ဌိပက္ခဝသေနေဝ၊
ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အစွမ်း
အားဖြင့်သာလျှင် ၃၉၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဋ္ဌိပတ္တိယံ၊ ဓုတင်အကျင့် သမထဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာ အကျင့်၌	၄၆၄
ပဋ္ဌိပိဋ္ဌနာဝဏ္ဏတော၊ အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက် အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ကြောင့်တည်း	၁၇၀
ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိဒရထံ၊ အချင်း ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးပြီး သော ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသော	၄၂၅
+ပဋ္ဌိဗာဟေတွာ၊ တားမြစ်၍	၅၂
ပဋ္ဌိမာနနာဝဇ္ဇနံ၊ သံဃာ တော် မြှောက်လင့်အုံ့သည် ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်	၄၄၅
+ပဋ္ဌိလဒ္ဓလောကိယသမာဓိ-သမာပဇ္ဇနတော၊ ရအပ် သော လောကီသမာဓိကို ဝင်စားနိုင်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း	၄၁၆
+ပဋ္ဌိလီနစရော နာမ၊ ဘဝ စသည်တို့မှ တွန့်လိပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ် မည်သည်	၂၀၀
[ပ]	
ပဋ္ဌိဝေတိ ယထာ၊ အရှည် မတည် ချက်တပြုတ် ချုပ် ပျောက်ပျက်စီးသကဲ့သို့	၁၅၉
ပဋ္ဌိဝေပေတ္တသ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ရောက်သော	၁၇၂
ပဋ္ဌိသခါနုပဿနံ၊ သခါရတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနိစ္စစသည်တို့၌ အဖန် တလဲလဲ ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော	၁၅၂
ပဋ္ဌိသဒ္ဓိကွတိ၊ ဆင်ခြင်၏	၃၉
ပဋ္ဌိသန္ဓိဟေတုဘူတံ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ၏ အကြောင်းဖြစ်သော	၂၂၉
ပဋ္ဌိသရဏံ၊ သခါရလျှင် (ပ) ကိုးကွယ်ရာသည်	၂၂၃
ပဋ္ဌိသလ္လီနေန၊ အထူးထူးသော အာရုံမှ ဖဲခွါ၍ တယောက် တည်းသာ ကိန်းအောင်း လျက်	၄၂၀
ပဌမဉာဏဝဏ္ဏော၊ ပဌမ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သတ်အပ် သော တရားမည်ကုန်၏	၃၅၄
ပဌမဝယော နာမ၊ ပဌမ အရွယ် မည်၏	၁၁ဂ
ပဌမာဘိနိပါတော၊ အာရုံ၌ ရှေးဦးစွာ ရှေးရှုကျခြင်း ကဲ့သို့ ဖြစ်သော	၁၉

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဌာန်း၊ ကာယ ဝေဒနာ စသော အာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ်သည်မည်၏	၃၃၁
ပဏိဓိ ပတ္ထနာ်၊ ပဏိဓိဟု ဆိုအပ်သော တောင့်တ ခြင်းကို	၂၉၇
ပဏ္ဍိတစောတိကော၊ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေပညာဖြင့် ပညာ ရှိသော ယောဂီသည်	၃၀၉
ပဏ္ဍုပလာသံ၊ ဖက်ရွက်ရော့ သည်	၁၄၀
ပတမာနေ၊ ချုပ်ပျက်စုတော့ ကျရွေ့သည်ရှိသော်	၃၂
ပတိကုဋ္ဌတိ၊ နှုန်း၏	၂၅၄
ပတိလီယတိ၊ တွန့်၏	၂၅၄
ပတိဝဋ္ဋတိ၊ နုစ်၏	၂၅၄
ပတ္ထနာ ဝါ၊ တောင့်တခြင်း သည်ရင်း	၂၂၃
ပထဝီဓာတုဝေဒနာ စ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၃၅၄
ပထဝီရသာဒိ ဝိယ၊ သသမ္ဘာရပထဝီ၏ ရသ စသည်ကဲ့သို့တည်း	၃၂၃
ပဒဟန္တိ-ပဂ္ဂဟန္တိ၊ ချီးမြှောက် တတ်ကုန်၏	၃၃၂
ပဒုမပလာသတော၊ စည်းငယ် ရှိုင်းသော ပဒုမာရွက်မှ	၃၁၂
ပဓာနဘာဝကာရဏတော စ၊ မြတ်သည့် အဖြစ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်ရင်း	၃၃၂
+ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့	၂၂
+ပန္နရသဝိဓံ၊ တဆယ့်ငါးပါး အပြားရှိသည်	၁၀၉
ပဗ္ဗတရာဇသဒိသာ၊ မြင့်မိုရ် တောင်မင်းနှင့်တူသော	၁၈၄
ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒီဒဿနကာနံ၊ တောင်, သမုဒ္ဒရာ စသည် တို့ကိုမြင်သောသူတို့အား	၁၆၇
ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်၌ ကျက်စားသော	၂၂
ပဗ္ဗပဗ္ဗဂတေ၊ အဆစ်အဆစ် ဖြစ်ကုန်သော	၁၃၀
ပဗ္ဘာရဒဿကံ၊ ရွှေသို့ ကိုင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခု တို့၏ အပေါင်းရင်း	၁၁၉
ပဘင်္ဂပဂမနာသီလတာယ၊ ဖရိုဖရဲပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းအလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၉၁
ပဘင်္ဂတော၊ ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်သောအားဖြင့် ဂ၆၊ ၉၁၊	၂၃၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဘိန္ဓမဒစက္ကာဟတ္ထိ၊ ပါးစောင် နှစ်ဖက်မှ ယိုထွက်သော မုန်ရှိသော ကျန်းသော ဆင်	၂၁၆
ပဘိန္ဓော ပဋိသမ္ဘိဒေါ၊ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါရှိသော	၁၃၈
ပဘေဒကာ၊ ခဏတိုင်း, ခဏတိုင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော	၂၁၆
ပဘေဒတော၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်သော အားဖြင့်	၈၅
ပယောဂတ္ထာ၊ ယှဉ်စေအပ် သော ပယောဂ၏ အဖြစ် ကြောင့်	၄၄၉
+ပယောဂပဋိပွဿဒ္ဓိပညာ၊ အရိယမဂ် ဟူသော ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏ငြိမ်းခြင်း ၌ ဖြစ်သောပညာသည်	၄၁၂
ပရတီရနိန္ဒေပါဏာပဇ္ဇာရ-ကာယော၊ ထိုမှာဖက်ကမ်း သို့ ညွှတ်သော ကိုင်းရှိုင်း သော ကိုယ်ရှိသည်	၃၁၄
ပရတော၊ ပြင်ပသူစိမ်းနှင့် တူသောအားဖြင့်	၈၆၊ ၂၄၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပရမမ္ဘဝသာနုဝတ္တိနော၊ မိမိမှတပါးသော ဟေတု အကြောင်း ပစ္စယ အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းတရားတို့၏ အလို အစွမ်းသတ္တိသို့ လိုက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍	၃၂
ပရမမ္ဘဝေ၊ တပါးသော ဓမ္မ ဖြစ်ကုန်သော	၃၂
ပရပစ္စယတော စ၊ တပါးသော ဓမ္မတို့၏ ပစ္စယသတ္တိ ကြောင့်သာလျှင်	၃၂
ပရမတ္ထိယာ-ပရမတ္ထဘူတာ၊ ပရမတ္ထနှင့် စပ်ခြင်းရှိရ ကား ပရမတ္ထဖြစ်၍ ဖြစ်၏	၁၃၈
ပရမဒိဋ္ဌမေမ္ဘနိဗ္ဗာနာဒိဝသေန၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ လွန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ရှိ၏ ဤသို့စသော မိစ္ဆာအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်	၂၃၃
ပရမသမ္ဘာဝေ၊ အလွန်ကျဉ်း မြောင်းစွာသော	၄၁
ပရမဿာသဿ၊ လွန်စွာသက် သာရာဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်၏	၉၀

အကွဲထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပရမဒ္ဓော-မိစ္ဆာဘိနိဝိဒ္ဓော၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်လျက်	၃၆၂
+ပရမာ ကောဋ္ဌိ၊ အမြတ်ဖြစ်သော ကောဋ္ဌိသည်	၂၀၆
ပရာမာသော ဝါ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်ရင်း	၂၂၃
ပရိကမ္မန္တိ၊ (အရိယမဂ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)ပရိကံ ဟူ၍	၃၀၁
ပရိကွာရတေမနဘယေန၊ ပရိကွာရကိုရေစွတ်အံ့သည် မှကြောက်သောကြောင့်	၄၅၂
ပရိကွိပိတ္ဘာ၊ ခြုံပွတ်ကဲ့သို့ ရုံ၍	၄၄၄
ပရိကွိဏာဘာဝသံယောဇနော၊ ကုန်ပြီးသော ဆယ်ပါးသော ဘဝသံယောဇဉ် ရှိသော	၃၂၉
ပရိဂ္ဂဏှယျ၊ ပညာဖြင့် သိမ်းဆည်း ဆင်ခြင်ထု၏	၆၄
ပရိဂ္ဂဟဒ္ဒေန၊ နှုတ်အမူ မရှိင်းပြရအောင် သိမ်းဆည်းတတ်သော အနက်ကြောင့်	၃၄၃
ပရိဂ္ဂဟိတာ နာမ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည် မည်ကုန်သည်	၂၄၀
[ပ]	
ပရိဂ္ဂဟိတရူပဿ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော ရူပ်ရှိသော	၉
ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားတတ်သော ပညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်၏	၁၇
+ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မှတ်သားအပ်ကုန်၏	၃
ပရိစိတာ၊ သြကာသစသည် တို့၌ အနိစ္စတာ စသည် တို့ကို မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လေ့ကျက်ခြင်း ရှိလတ်ပြီ	၁၉၀
ပရိစ္ဆေဒနတော စ၊ စွန်ခြင်းကြောင့်ရင်း	၂၀၈
ပရိစ္ဆာဒဏေန၊ ပဟာတဗ္ဗမမ္မ တို့ကို ပယ်ခြင်း စွန်ခြင်း ဟူသော အနက် သဘောကြောင့်	၆၃
ပရိစ္ဆာဒပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ ပရိစ္ဆာဒ,ပဋိနိဿဂ္ဂ မည် သည်လည်း	၂၀၈
ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋုမတော၊ ဥဒယ ဝယ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း အားဖြင့်ရင်း, သွားရာ ခရီးအားဖြင့်ရင်း	၂၅၃

အကြောင်းရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
+ပရိညတ္တယမ္မိ၊ ပရိညာဉ် သုံးပါးအပေါင်း သည်လည်း	၃၉၄
+ပရိညာဘေပိ၊ အရှင်တို့ ပိုင်းခြားမှု သိအပ်ကုန် လျက်လည်း	၃၂၀
ပရိညာ ပညာ၊ အနိစ္စ စသော လက္ခဏာတို့ကိုပိုင်းခြားမှု သိသောပညာကို	၆၇
ပရိညာဘိသမယေန၊ အကြင်းမဲ့ ပိုင်းခြားမှု သိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ထိုးထွင်းမှု သိခြင်းဖြင့်	၃၀၀
ပရိဏာတပလ္လဝဝဏ္ဏီ၊ သရက်စသည်တို့၏ ရင့်သော ရွက်ညွှန့် အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်	၁၄၀
ပရိတ္တဒ္ဒါယိနောတိ စ၊ တိုစ္စာသော ကာလမျှသာ တည်ခြင်း ရှိကုန်၏ ဟူ၍လည်း	၁၇၁
ပရိဒေဝမ္ဘတောဝ၊ ငိုကြွေးခြင်းသဘော ရှိသောအားဖြင့်	၈၇
+ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု၏	၄၅၉
[ပ]	
ပရိပက္ကတ္တာ၊ ရင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၄၈
ပရိပုဏ္ဏပလော၊ ပြည့်စုံသော အားရှိသည်	၄၃၈
ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယဘာဝေ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ သော ဗောဓိပက္ခိယ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို	၃၃၀
ပရိပူရကာရိနော၊ ပြည့်ခြင်း ကို ပြုလေ့ရှိကုန်၏	၄၁၆
ပရိပ္ပေါသေတွာ၊ ဖျန်း၍	၁၇
ပရိဘဏ္ဍံ၊ နှားချေးစို လိမ်းကျံသည်ကို	၄၄၄
ပရိဘုတ္တာဟာရောပိ၊ စားသော အာဟာရသည်လည်း	၁၀၇
ပရိမဒ္ဒတိ၊ လက္ခဏာရေး သုံးပါးကို စုံစမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်၏	၃၂၆
ပရိယာဒိဏ္ဏတ္တာ၊ ကုန်ခန်း သည်၏အဖြစ်ကြောင့်	၃၇၅
ပရိယာဒိန္နာ နာမ၊ ကုန်သည် မည်သည်၊ ဝါ၊ ခန်း ခြောက်သည် မည်သည်	၁၄၆
ပရိဟာယန္တီ၊ ရေသို့ကျလျက် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကုန်၏	၁၂၁
ပရိဝတ္တေတိ၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာ အဖန်တလဲလဲ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ၏	၃၂၆

အကြောရှာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
+ပရိဝါရိတော၊ အရှိုး အကြော စသည်တို့ဖြင့် ရံအပ်သော	၂၆
ပရိသုဿမာနကဏ္ဌမုခေါ၊ ခြောက်ကပ်သော လည်ချောင်းခံတွင်း ရှိသည်ဖြစ်၍	၂၀၇
ပလိဗောဓဌေား၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကို တားမြစ် တတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော သဘောသည် ၃၀၄-၉	
ပလုဇ္ဇနတာယ၊ ပြိုကွဲပေါက် ပြဲ ယွက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ လွန်စွာယွက်စီးခြင်း ဗျသနသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၈၉
ပလောကတော၊ ဗျာဓိဇရာ-မရဏတို့ဖြင့် ပေါက်ကွဲ ယွက်စီးသောအားဖြင့်	၈၆-၉
ပလောကမ္မာ၊ ယွက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်သည် ဖြစ်၍	၁၃၉
ပလောကိနော၊ ယွက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏	၂၁၀
ပဝတ္တံ၊ ကိလေသအဘိသင်္ခါရ တို့ကြောင့် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နခန္ဓာကို	၆၃၊ ၂၀၀၊ ၂၂၇
ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဝိပဿနာ၊ ဖြစ်သော ဥဒယဗ္ဗယဘက် စသော အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ရှိသော	၄၂၀
ပဝတ္တိ၊ အဆက်ဆက် အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို	၁၃
+ပဝတ္တိဒုက္ခတာယ၊ ပဝတ္တိ ဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့်	၉၂
ပဝတ္တိ နာမ၊ သံသရာဟူသော ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်တတ်သောတရား မည်သည်	၉၉
ပဝတ္တိဘေဒေ၊ ခဏခဏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းခဏ်	၄၃၉
ပဝတ္တိယော၊ ရှေ့ကလာပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို	၁၀၁
ပသာဒေတုကာမော၊ ကြည်စေလိုသော	၁၇
ပသာဒေါ၊ ဘုတ်တို့ကို ကြည်စေတတ်သော ပသာဒငါးပါးသည်	၄၈

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဿာရိတနဂုံဌော၊ ထောင် အပ်သော အမြီးရှိသည် ဖြစ်၍	၁၈၀
+ပဟာတမ္ဘာနံ၊ ပယ်အပ် ကုန်သော သံကိလေသ-ဓမ္မတို့၏	၃၆၀
ပဟာနကရာနိ၊ ပယ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏	၃၄၆၊၃၅၄
ပဟာနပညာ၊ ပဟာတမ္ဘဓမ္မ တို့ကို ပယ်တတ် စွန့်တတ် သော ပညာကို	၆၂
ပဟာနပရိညာ နာမ၊ ပဟာ-တမ္ဘဓမ္မကို စွန့်ပယ် တတ်သော ပရိညာ မည်၏	၆၈
ပဟာနာနုပ္ပတ္တိကိစ္စံ၊ ပယ်ခြင်း ကိစ္စ, မဖြစ်စေခြင်း ကိစ္စကိုရင်း	၃၃၃
ပါကာရဂေဟဂေါပုရာဒီသု၊ တံတိုင်း, အိမ်တံခါး, မုခ်, ပြအိုး, တန်ဆောင်း စသည်တို့သည်	၂၇
ပါဒကစျာနနိယမေန စေဝ၊ ပါဒကစျာန်ဟူသော မှတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် ရင်း	၂၉၂
[ပ]	
ပါဒကရဏီယံ၊ ခြေဖြင့် ပြုအပ်သော သွားခြင်း ကိစ္စကို	၃၆
ပါဒသဉ္ဇရဏံ၊ ခြေကို လှုပ်ရှား လှဲဖယ်ခြင်းသည်	၁၂၇
ပါဒုဒ္ဓရဏကာလေ၊ ဒုတိယ ခြေကို ချီသောကာလ၌	၁၂၇
ပါရိမတိရံ၊ ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့	၃၀၃
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ၏ ပြဓာန်းသော အကြောင်းအင်္ဂါ မည်၏	၃၀၀
ပါဠိဘဒ္ဒကော၊ ပေါက်ပင် သည်	၂၅၀
ပါဠိဝေသေနော၊ (ဒသ-ဂေါတြဘုမ္မဝိပဿနာ-ဝေသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ-ဟု မဂ်အကျိုးရှိသော ဝိပဿနာ, ဖိုလ်အကျိုး ရှိသော ဝိပဿနာကို အသီးပြု၍ ဟောတော် မူအပ်သော) ပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်	၄၂၂
ပိဋ္ဌံ ဝိယ၊ မုံညက်ကဲ့သို့ရင်း	၂၅၆
ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကံ၊ ကျောက်ဆူး ရိုးကို	၄၁
ပိပါသံ၊ ရေသိတ်ခြင်း	၂၀၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပိဝိတုကာမတာပိ၊ သောက် လိုသည်၏ အဖြစ် သည်လည်း	၃၅
+ပိဋ္ဌသပ္ပိ စ၊ ငဆုံ့သည်ရင်း	၃၅
ပိဏ်တံ၊ အသား၏ စိုစို ပြည်ပြည် ပွါးတက်ပြည့်စုံ ခြင်းဖြင့် ပြိုပြိုဖိုးဖိုး ရှိသည်	၁၃၃
ပိဋ္ဌနဒ္ဒေ၁၊ နှိပ်စက်ခြင်း သဘောသည်	၃၈၄
ပိဋ္ဌနမတ္တေန၊ ညှစ်ကာမျှဖြင့်	၁၇
ပိဋ္ဌဘဇနကတာယ၊ နှိပ်စက် ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်	၈၉
+ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာတည်း	၆၂
+ပုဗ္ဗော၊ အပုံအစုသည်	၃၂၊၁၃၈
ပုညကွေတ္တံ၊ ကုသိုလ်အခင်း သန့်ရှင်း ပေါင်းမြက် ခွန်ထွက်သန်သန် လယ်ကောင်းမှန်သည်	၄၅၆
ပုတ္တဂိဒ္ဓိနီ၊ သားဘ၀ချစ်ခြင်း ဖြင်းစွာရှိသည်	၂၈၅
ပုထုဇနကာလကိရိယမေဝ၊ ပုထုဇဉ်၏အဖြစ်ဖြင့် သေခြင်းကိုသာလျှင်	၁၇၉
ပုထုဇနဂေါတ္တံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ အနွယ်ဇာတ်ကို	၃၁၃
ပုထုဇနဿ၊ (တစုံတခုသော အနုသယကိုမျှ မပယ်	

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ရသေး မျှားစွာ ကိလေသာကို ဖြစ်စေ တတ်သော) ပုထုဇဉ် အား	၃၂၃
ပုထုဇနဿပိ၊ အချင်း ခပ်သိမ်း မပယ်မဖြတ် အပ်သေးသော ကိလေသာရှိသော ပုထုဇဉ်၏လည်း	၄၁၆
ပုနဗ္ဘ၀ါနဘိနိဗ္ဗတ္တနမ္မတ်၊ ဘ၀သစ်၌ တဖန် မဖြစ် ခြင်း, သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့	၃၂၁
ပုနဗ္ဘ၀ေ၊ တဖန်ဘ၀သစ်၌	၅၈
ပုနဗ္ဘ၀ေ၁၊ တဖန်အသစ် ဖြစ်သောဘ၀သည်	၅၄
ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ မဂင်စားမီ ရှေးအဖို့၌ ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စကို	၄၄၁
+ပုဗ္ဗဂ်မဒ္ဒေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသော အနက်ကြောင့်	၃၄၃
ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိ၀သေန၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏ စသည်ဘို့၏ အစွမ်း ဖြင့်	၁၂၆၊၁၃၂
ပုဗ္ဗန္တံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာပဗန္ဓကောင်္ဂါသကို	၄၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပုဗ္ဗန္တာဒယော၊ အတိတ် ဖြစ်သော ခန္ဓာ ကောဋ္ဌာ-သ စသည်တို့ကို	၅၄
ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝ-ဗောဓတော စ၊ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့၌ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့် ၎င်းတည်း	၁၇၀
ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ၊ မဂ်၏ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည်	၂၉၂
ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့၌	၃၃၆
+ပုရိမကမ္မပစ္စယာ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သော ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်	၂၂၉
ပုရိမဠု၊ ရှေးဖြစ်သော သိခြင်းကြိယာကိုရင်း	၂၄၅
ပုရိမဝတ္ထုတော၊ ရှေ့၏ဘင် ဟူသော ရှေးဖြစ်သော အာရုံမှ	၂၀၉
ပုရေကတဿ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သော	၄၈
+ပူတိပဇာ၊ သားသေ သားပုပ်ကိုသာ ဖွားတတ်သော	၂၁၈
[ပ]	
ပူတိမစ္ဆ ပူတိကုမ္မာသ-ဩဋ္ဌိဂလ္လစန္ဒနိကာဒီသု၊ ငါးပုပ် မုယောမှုံပုပ် ညွှန့် နှင့်တကွ လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန် အညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့၏ သွန်ရာ ယိုစီးရာ ကျင်းအိုင်အရပ် ညွှန့်စီးရှိပုပ်ရှိသော တံစီးအိုင်အရပ် အစရှိသည်တို့၌	၄၁
ပေါက္ခရဏီတိရေ ဝါ၊ ရေကန်၏ ကမ်းခွင်ရင်း	၂၁၄
[ဖ]	
ဖလကသတံ၊ (ပိတောက် နှစ်ဖြင့်ပြီးသော) ပျဉ်ချပ်တရာကို	၃၁၈
ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်	၃၆၃
ဖလာနုဿရံ၊ ဖိုလ်၏အခြား မဲ့၌ဖြစ်သောဖိုလ်သည်	၄၂၄
ဖဿနဌေန၊ တွေ့ခြင်းဟူသော သဘောအားဖြင့်	၄၀၅
ဖဿနိရောဓော၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ၏ မရှိခြင်းကြောင့်	၁၆၂

အကွာထုစဉ် စာမျက်နှာ

[ဖ]

ဖာလယမာနော ဝိယ၊ ခွဲဘိ
သက္ခဲသို့ရင်း ၂၃
+ဖုဋ္ဌဗ္ဗန္တံ၊ ရောက်အပ်ရအပ်
သော အရှုပစ္စာန်တို့၏
အနန္တရကာလပတ်လုံး ၁၆၅
ဖုဋ္ဌော၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်း
သတောသည် ၄၀
ဖုသိတံ၊ တွေ့အပ်ရောက်အပ်
ပြီးသည် ၂၆၇
ဖေဏပိဏ္ဍော၊ ရေမြှုပ်
စိုင်သည် ၁၇၀

[ဗ]

ဗလဒဿကံ၊ ခွန်အား
သန်မြန်သောအားဖြင့်
ဖြစ်သော နှစ်တို့၏
ဆယ်ခုတို့၏အပေါင်းရင်း ၁၁၉
ဗလပ္ပတ္တော၊ သန်မြန်သော
အားသို့ရောက်သည် ၂၁၅
ဗလဝံ၊ သန်မြန်သော
အားရှိသည် ၁၀၄
ဗလဝတရာ၊ (ဘာဝနာ-
ဝိသေသကိစ္စအားဖြင့်
လွန်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်) အလွန်
အားသန်သည်ဖြစ်၍ ၃၀၀
ဗလဝေကလ္လေန၊ အစွမ်း
ခွန်ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၄၃၀

အကွာထုစဉ် စာမျက်နှာ

[ဘ]

ဘလသမာယောဂေါ စ၊
သမထဝိပဿနာတို့၏
အစွမ်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို
ရင်း ၃၄၁
ဘဟုလာဘဟုလေသုပိ၊
အကြွိမ်များစွာပြုအပ်
အကြွိမ်များစွာ မှီဝဲအပ်
သော ဘဟုလက်, အကြွိမ်
များစွာမပြုအပ် အကြွိမ်
များစွာ မမှီဝဲအပ်သော
အဘဟုလက်တို့တွင်လည်း ၅၀
ဘဟုလီကရောန္တသေ၊ အဖန်ဖန်
အလီလီ အားထုတ်
သော ၂၁၆၊၃၀၀
ဘာစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်
နှစ်ပါးသော ၂၂
+ဘာလာနုရူပေန၊ အောက်၌
သင်ကိုရှုပေကွာဉာဏ်သည်
ထုံအပ်ထားအပ်သောအား
အစွမ်းအားလျော်သဖြင့် ၃၁၁
ဘာဟုံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ လက်
မောင်းကို မြှောက်၍ ၂၄၁
+ဗီဘစ္ဆတော၊ ပဠိယ-
သံယောဇဉ်၏ ဝတ္ထု၏
အဖြစ်ကြောင့် ရှုကုန်
သော သူတို့ကို မိမိ၌
ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ၂၄၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓနှုတ်သတ္တိသား၊ လေးပါး သော အရိယသစ္စာ တို့ကို သိသောသတ္တဝါ၏	၃၃၅
ဗုဒ္ဓနှင့်ဌေန၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတတ်သော အနုတ် ကြောင့်	၃၃၁
ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရား သာသနာ၌	၆၄
ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ဥပဂ္ဂိုလေသ တို့၌ အပြစ် ထိုဥပဂ္ဂို-လေသာတို့ကို သုတ်သင် ခြင်း အကျိုးကို သိသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော	၁၈၈
ဗုဗ္ဗဋ္ဌက်၊ ရေပြွက်ကို	၂၁၄
ဗောဇ္ဈင်္ဂ။ပ။ ဝိသေသံ၊ (အရိယမဂ်ခဏ၌ ရုစကောင်းသော) ဗောဇ္ဈင်၏ ခြောက်ပါး ခုနှစ်ပါးဟူသော အထူး, မဂ္ဂင်၏ ခုနှစ်ပါး ရှစ်ပါး ဟူသော အထူး, စျာနင် ၏ ငါးပါး လေးပါး စသောအထူး, ပဋိပဒါ အထူး, ဝိမောက္ခ အထူးကို	၂၈၉
ဗျတ္တော၊ အာဂုံပါဠိ၌ နှံ့သိလိမ္မာသော	၁၈၈

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဘ]	
ဗျသနပန္နော၊ အထူးထူး သော အပြားရှိသော ကြီးကျယ်သော အကျိုး မဲ့သို့ ရောက်ကုန်သည်	၂၂၀
ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်း သဘောရှိသော အားဖြင့်	၈၇
ဗျာဓိနိဒါနဘာဝေါ၊ အနာ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်	၃၀၈
ဗျာဟရိတုကာမတာ၊စကား ဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်သည် လည်း	၃၅
[ဘ]	
ဘဂ္ဂါ-နိဗ္ဗဒ္ဓါ၊ချုပ်ကုန်ပြီ	၁၃၇
ဘဂ်ဋ္ဌ၊ထိုရုပ်စသည်လျှင် အာရုံ ရှိသော စိတ်၏ ဘင်ကို လည်း	၄၆၊ ၂၀၃၊ ၄၀၁
ဘဂ်ဝန္တာနညော၊ဘဂ်ကွဏ ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန် သော	၃၀၃
ဘဂ်ါနုပဿနေ၊ရုပ်ဝေဒနာ စသော အာရုံရှိသော စိတ်၏ဘင်ကို အဖန် တလဲလဲ ရှုခြင်း၌	၂၀၁
ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်အပ်သော	

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဘ]	
သဘောရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၈၂
ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ် နာမ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အားဖြင့် ထင်လာသောသခ်ါရတို့၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်မည်သည်	၂၁၇
ဘယတုပဋ္ဌာနေ၊ကြောက်အပ် သည်၏အဖြစ်ဖြင့် သခ်ါရ တို့၏ ထင်ခြင်း၌	၂၂၅
ဘယတော၊ခြုမ်းသာစသည်နှင့် မရော ပြန့်ပြော မျှားပြား ကြီးမားသော ဘေးအား ဖြင့်	၉၀၊ ၂၃၈
ဘယသာရကတ္ထာဘာဝေန၊ ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏ စသော ဘေးကို ညှင်းဆဲ ဖျောက်ဖယ်တတ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်	၉၁
+ဘယာဝဟ၊ဘေးကို ဆောင် တတ်သည်	၈၂
ဘဝဒိဋ္ဌိပဟာန်၊သဿတဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်ခြင်းရင်း	၂၁၅
ဘဝန္တရသန္တာန်၊ဘဝတပါး တည်းဟူသော အစဉ်ကို	၃၂၅
ဘဝပစ္စယာ၊ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်	၂၃၀
ဘဝရတာ၊ကာမစသော ဘဝ၌ မွေလျော်ကုန်သော	၃၀
[ဘ]	
ဘဝသမ္ဘဒိတာ၊ကာမစသော ဘဝ၌ လွန်စွာ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော	၃၀
ဘဝသာဂရေ၊ဘဝကိုးပါး တည်းဟူသော ပင်လယ် ရေအယဉ်၌	၃၅၁
ဘဝါဌာမာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအား ဖြင့် လွန်စွာမွေလျော်အပ် သော ကာမဘဝ စသော ဘဝရှိကုန်သော	၃၀
ဘာတိဋ္ဌာနေ ဝါ၊ အစ်ကိုညီ အရာ၌ မူလည်း	၂၄၃
ဘာယနာကာရေန၊ ကြောက် သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်	၂၁၉
ဘာဝနာဘိသမယေန၊ သဟ-ဇာတ-စသော ပစ္စည်း၏ အစွမ်းဟု ဆိုအပ်သော ပွါးစေခြင်း အဘိသမယ ဖြင့်	၃၈၀
ဘာဝနာရတိယာ၊ဘာဝနာ၌ မွေလျော် ပျော်ပိုက်သော ဝိတိ၌	၂၃၄
ဘာဝနာရာမတာယ၊ဘာဝနာ ဟူသော မွေလျော်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၄

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဘ]	
ဘိက္ခု၊သံသရာဘေးကို ရှုသော ယောဂီသည်	၆၄
ဘိဇမာနှာနီ၊ပျက်သည်တို့ကို သာလျှင်	၂၁၄
ဘိသက္ကော၊ဆေးသွားသည်	၃၉
ဘိမဝေ၊ဂါနုပတိတာ၊အလုံး စုံသော လူအပေါင်း၏ ဦးခေါင်းကို ခွဲအုံ့သကဲ့သို့ ကြောက်ထိတ်လန့်ဖွယ် သော အဟုန်ဖြင့် လျှင်စွာ ကျသော	၄၁၀
ဘိဗုကပုရိသသာ၊ကြောက်လန့် တတ်သောသူအား	၂၁၆
+ဘူတာသဂတုပ္ပန္နံ နာမ၊အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားပြီး၍ ချုပ်ပြီး ကင်းပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏	၃၆၂
ဘူမိဘူတေသု၊ဝိပဿနာ၏ ဖြစ်ရာအာရုံဘုံ ဖြစ်ကုန်သော	၁
ဘူမိယာ၊သောတာပတ္တိမဂ်သို့	၂၆၁
+ဘူမိလဒ္ဓါနံ၊ဝိပဿနာ၏ အာရုံဖြစ်သော ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ရာဌာနဘုံကို ရကုန်သော	၃၆၆
[ဘ]	
ဘေဒတော၊ အတိတ်စသော သြကာသ အပြား အားဖြင့်	၇၂-၃
ဘေရီသဒ္ဒါ၊ စည်နှင့်အသံ တို့သည်	၃၃
[မ]	
မက္ခိတာဟာရောပိ၊ လိမ်းကျံ အပ်သော အာဟာရ သည်လည်း	၁၀၇
မဂ္ဂံ၊ သမ္မာသက်ပွ-စသော ကြွင်းသော သတ္တမ် မဂ်ကို	၃၀၀
မဂ္ဂဋ္ဌ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော လမ်းမှန်လမ်းရိုးကိုဇင်း	၆၅
မဂ္ဂဒဿနံ ဝိယ၊ လမ်းကို မြင်ခြင်းကဲ့သို့	၂၇၃
မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ၊ မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ	၃၂၂
မဂ္ဂဿ၊ အရိယမဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော လောကီမဂ်ကို	၁၉၂
မဂ္ဂါဂမနံ၊ မဂ်ဟူသော အာဂုံကို	၂၆၆
မဂ္ဂါနုဘာ[illegible]ရုံ၊ မဂ်၏ အခြား[illegible] [illegible]ပဲ့ဖြစ်သောဖိုလ်သည်	၄၂[illegible]

အကြောင်းစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
+မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏ်သည်	၆၆
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နှာမ၊ ဤကားလမ်းမှန် ဤကားလမ်းမှား-ဟု သိမြင်သည်ဖြစ်၍ ဝိပဿနာအညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်သောဉာဏ် မည်၏	၆၅
မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေနှ၊ မဂ် ဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကို ပိုင်းခြား မှတ်သား ခြင်းဖြင့်	၃၉၂
မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်၏ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်တည်း၊ ဝါ၊ အရိယမဂ်၏ ရှေးအဖို့ဖြစ်သော လမ်းမှန် လမ်းရိုးတည်း	၆၅
မစ္ဆခိပ္ပ၊ ငါးအုပ်သော ဆောင်းကို၊ ဝါ၊ ငါးထောင်မြှားကို	၂၄၁
မစ္ဆရိယာနိ၊ ငါးပါးသော မစ္ဆရိယတို့သည်	၁၅၆
မစ္ဆေ ဂဟေဿာမိ၊ ငါးတို့ကို ဖမ်းဆုံဟု	၂၄၁
မဏ္ဍိမဝယော နှာမ၊ မဏ္ဍိမ အရွယ်မည်၏	၁၁၈
[မ]	
မဏ္ဍပိဋ္ဌ ဝါ၊ ညောင်စောင်း အင်ဖျဉ်မူလည်း ဖြစ်သော	၄၄၃
မဏိမုတ္တာဟာရုဒိန်၊ ပတ္တမြားပုလဲသွယ် စသည်တို့၏	၄၁
မဏိမို၊ ဘုရိယကန် ကျောက်ခဲ	၅၆
မဏ္ဍနဝိဓာနံ၊ ဆင်ယင်ပြုပြင် အပ်သော တန်ဆာသည်	၅၈
မဏ္ဍူကကဏ္ဍက် နှာမ၊ မဏ္ဍူက-ကဏ္ဍကမည်သော	၃၂၄
မဒ္ဒိတ္ဝာ မဒ္ဒိတ္ဝာ၊ နယ်၍ နယ်၍	၁၂
မဒုကရုက္ခေ၊ သစ်မည် စည်ပင်ခဲ	၂၈၀
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ လက္ခဏာ စသောအားဖြင့် စိတ်ခံထားအပ်၏	၁၂
မနသိကာရပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝါ၊ အနိစ္စ အဖြစ်ကို ပွါးစေ ခြင်းငှါ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကိုပြခြင်းငှါရင်း	၈၄
မနသိကာရဟေတုကံ၊ မနသိကာရလျှင် အကြောင်းရှိသော	၁၁၂

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မနသိကာရာဒီကော၊ ယောနိသော မနသိကာရ အယောနိသော မနသိ-ကာရ·စသည် ကမ္မဘဝ စသည်သည်	၄၅
မနုဇော စ၊ လူမည်သည်ရင်း	၃၂
+မနောဒ္ဓါရေ၊ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော မနောဒ္ဓါရဒ္ဒ ၁၃၅	
မနောဓာတုအနုန္တရံ၊ ကြိယာ-မနောဓာတ်၏ အခြား မဲ့၌	၅၉
မနောသမုဋ္ဌေဇနတာယ၊ စိတ်ကို ထိတ်လန့်စေ သည်၏ အဖြစ်ငါလည်း	၂၅၈
မန္ဒောဒကံ၊ ဆေးသမား၏ မန္တရားရေကို၊ ဝါ၊ ရေမန်း ကို	၅၈
မန္ဒဒသကံ၊ သတိပညာ နှံ့ နှေးသည်၏အဖြစ်, မျှားသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်း ၎င်း	၁၁၉
မန္ဒရတ္တံ၊ နီသောအဆင်း ညို့သည်	၁၃၉
မရဏမေဃော၊ သေခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိသောအားဖြင့်	၈၇

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မရဏာနုဿရဏံ ဝိယ၊ သေခြင်းကို အောက် မေ့ခြင်းကဲ့သို့	၂၁၈
မရီစိကံ၊ တံလျှပ်ကို	၂၁၄
+မလာ၊ အညစ်အကြေး မည်ကုန်၏	၃၅၄
မဟာဇ္ဇယာ၊ ခံ၍ အစမဆုံးနိုင် ကြီးစွာသော ဘေးဟု ဆိုအပ်သော	၃၀၉
မဟာဘာဒီနဝရာသိဘူတာ၊ ကြီးမားသော အပြစ်အစု ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်	၂၂၄
မဟာခီဏာသဝေါ၊ ပူဇော် အပ်ကြီးမြတ်သော အာနုဘော်ရှိသော အာသဝေါကုန်ပြီးသော	၃၂၉
မဟာပက်ပက္ခနှော၊ ကြီးစွာ သော ညွှန်တွင်းသို့ သက်ဆင်းမိသော	၂၃၆
မဟာဘယံ၊ ကြီးစွာသော ကြောက်မက်ဖွယ်သည်	၂၁၆
မဟာမဇ္ဈော၊ ငါးကြီးရောကို	၂၄၁
မဟာမာတိကံ၊ ရေမြောင်း ကြီးကို	၃၁၄
မဟေသိနာ၊ သီလကွန်ရ စသော ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားသည်	၃၀၉

အကွာထုစဉ် စာမျက်နှာ

[မ]

မာ ဇိရန္တု၊ မရင့်ပါ မအိုပါစေ
ကုန်လင့် ၁၁၆
မာတိကာ၊ (အဗ္ဗတ္တ ဗဟိဒ္ဓ
ရူပါရူပဃဋ္ဋကမ္မန္ဓ လက္ခ-
ဏတ္တယ၏ အစွမ်းဖြင့်
ဆိုအပ်သော)ဥဒ္ဒေသ
တည်း ၂၃၂
မာနဂါဟော၊ မာနဟူသော
စွဲလမ်းတတ်သော
တရားသည် ၁၀၇
မာနဝေါ၊ မာန၏ဖြစ်ရာသည် ၂၅၁
မာယာ၊ မျက်လှည့်သမား
ပြအပ်သော ဝတ္ထုသည် ၂၅၀
မာယာ မရီစိ သုပိနန္တ-
အလာတစက္ကာ ဂန္ဓဗ္ဗနဂရ-
ဖေဏကဒလိအာဒယော
ဝိယ၊ မျက်လှည့်တံလှပ်
အိပ်မက် ပတ်ပတ်လှည့်
အပ်သော မီးစက် ဂန္ဓဗ္ဗ
နတ်တို့၏ မြို့တူးကစား
လိုသောအလိုဖြင့် မြို့ကဲ့သို့
ကောင်းကင်၌ ထင်စေ
အပ်သောနတ်မြို့ ရေမြှုပ်
စိုင် ငှက်ပျောတုံးအစ
ရှိသည်တို့ကဲ့သို့ ၁၇၁
မာဌုမိသတော၊ မစ္ဆုမာရ်
ကိလေသမာရ်တို့၏

အကွာထုစဉ် စာမျက်နှာ

[မ]

အစာအာမိသအားဖြင့် ၈၇၊
၉၄၊ ၂၃၉
မိန္ဓတ္ထာ၊ ဖောက်ပြန်သော
သဘောဖြစ်သော တရား
မည်ကုန်၏ ၃၄၈
မိန္ဓာဒိဋ္ဌိယာ၊ ခြောက်ဆယ့်
နှစ်ပါးအပြားရှိသည်
လည်း ဖြစ်သော
မိန္ဓာဒိဋ္ဌိမှ ၃၄၃
မိန္ဓာပဝတ္တနတော၊ (မှား
သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း
ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်) ဖောက်ပြန်သည်
ဖြစ်၍ ဖြစ်တတ်သော
ကြောင့် ၃၄၈
မိန္ဓာဝိမုတ္တိ မိန္ဓာဉာဏဟိ၊
(လောကထုပိက-ဟု
ဆိုအပ်သော အသည
သတ်တို့, နေ၀သညာ
နာသညာဘုံစသည်တို့၌
သခါရမှလွတ်၏ဟု ဖြစ်
သော) ဖောက်ပြန်သော
နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော
မိန္ဓာဝိမောက္ခ(မှားသော
အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း
စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍
ဖြစ်တတ်သော အသင့်

အကွေ့ထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
အားဖြင့် မဖြစ်တတ်သော)မောဟဟူသော မိစ္ဆာဉာဏ်တို့နှင့်	၃၄၈
မိတ္တသုခသပတ္တော၊ အဆွေခင်ပွန်းမျက်နှာကဲ့သို့ ပြုံးချိုသော မျက်နှာရှိသော ရန်သူသည်	၉၃
မိယမာနဘာဝဒဿနံ ဝိယ၊ သေဆဲအဖြစ်ကို ရှုခြင်းကဲ့သို့	၂၁၉
မုခနိမိတ္တံ၊ ထင်သော မျက်နှာရိပ်ကဲ့သို့	၁၆၊၅၇
မုစ္ဆိတုကာမံ၊ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်	၂၃၆
မုဠ္ဆတိ၊ ဖျက်ဆီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် လွတ်၏	၂၆၁
မုဠ္ဆနဿ၊ ဘဝသုံးပါးမှ လွတ်ခြင်း၏	၂၄၁၊၄၀၂
မုဠ္ဆိတုကမျတာ ပဋိသခါ-သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ၊ လွတ်လိုသည်၏အဖြစ်မူလည်း ဖြစ်သော, အဖန်တလဲလဲ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော, လျှစ်လျူအားဖြင့် အညီအညွတ် တည်သည် မူလည်းဖြစ်သော ပညာသည်	၂၆၉
[မ]	
မုဋ္ဌိတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ လက်ဆုပ်ဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်	၂၇
မုဒ္ဓဘူတံ၊ ဦးထိပ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော	၃၁၃
မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဝိပဿနာ-ဟူသော မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို	၁၈၆
မူလခန္ဓသာခပသာခပလ္လဝ-ပလာသပုပ္ဖဖလေဟိ၊ အမြစ်,ပင်စည်,အခက်ငယ်, အခွဲခက်မ,အညွှန့်, အရွက်, အပွင့်,အသီး တို့ဖြင့်	၃၂၄
မေဃပဋလစ္ဆန္နာ၊ မိုးယံ့တိမ်လွှာဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော	၁၂၂
မောမူဟဒဿကံ၊ မောဟဖြင့် တွေ့ဝေသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းဌင်း	၁၂၀
မောမူဟော၊ သတိပညာ ကင်းကွာ၍ လွန်စွာ တွေ့ဝေသည်	၁၂
[ယ]	
+ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော တေဘူမက နာမ်ရုပ် တရားအပေါင်းသည်	၂၇၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ယ]	
ယံ ဂရုကံ၊ အကြင် မဟာ-သာဝဇ္ဇဖြစ်သော အကုသိုလ်, မဟာနုဘာဝဖြစ်သော ကုသိုလ်ဟူသော လေးသောက်ဌင်း	၅၀
ယံ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်ကောင်းစွာမှီဝဲအပ် ပြီးသော ကံဌင်း	၅၀
ယဒိ ဝါ၊ လုံ့ကန်ကိုဌင်း	၃၁၄
ယဘ္ဌိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် အရပ်၌ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိ၏	၄၃၅
ယထာဂ္ဂေမနေဝ၊ အစဉ် အတိုင်းသာလျှင်	၂၉
ယထာပရိကပ္ပိတောဟိ၊ (ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ) အတိဗလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြံဆအပ်သော အပြားရှိ ကုန်သော	၉၂
ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘော အလျှောက်၊ ဝါ၊ အကြင် အကြင် မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘော အားဖြင့်	၆၁
ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်	
[ယ]	
သော သဘောကို သိ တတ်ဖြင့်တတ်သော အကြောင်းနှင့်တကွ သော နာမ်ရူပ်ကိုရှုသော အနုပဿနာကို	၁၅၂
ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန် သော သဘော အလျှောက်	၃၉၀
ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်သည် အား လျှော်စွာ	၃၄၆
ယထိစ္ဆိတကာလံ၊ အကြင် အလိုရှိအပ်သော ကာလပတ်လုံး	၄၃၅
ယဒါသန္နံ၊ အကြင် မရဏာ သန္နအခါ ပြုအပ် အောက် မေ့အပ်သော ကံဌင်း	၅၀
ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် အခါ၌ ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိ၏	၄၃၆
+ယမကတာလကန်ဒံ၊ အစုံ သော ထန်းဖုညှောက်ကို	၂၃
ယာ အဌာရသမဟာ-ဝိပဿနာ၊ အကြင် တဆယ့်ရှစ်ပါးသော မဟာဝိပဿနာတို့သည်	၁၄၉
ယာထာဝံ၊ မချွတ်မယွင်း ပေစ	၃၀

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ယ]	
ယာထာဝဒဿနံ၊ မဖောက် မပြန်ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဒ္ဓာကိုမြင်ခြင်းသည်	၁၃၈
ယာထာဝသရသတော၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန် သော မိမိကိစ္စအားဖြင့်	၂၄၊ ၅၂၊ ၁၉၄
+ယာထာဝသရသလက္ခဏာ-တော၊ မဖောက်မပြန် မိမိ၏ ကိစ္စလက္ခဏာ အားဖြင့်	၅
ယာနီ စ တဒုပါဒါယရူပါနိ၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍ စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော အကြင်ဥပါဒါရူပ်တို့ သည်ရင်း	၁၂၉
+ယာဝ အနုလောမာ၊ အနုလောမဉာဏ် ဖြစ်သည် တိုင်အောင်	၃၉၃
ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲရှုသည် တိုင်အောင်	၆၉
ယာဝ ကပ္ပါဝသာနာ၊ ကမ္ဘာ ကြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်	၃၂၄
ယာဝ ဇရေမရဏာ၊ ဇရာ မရဏတိုင်အောင်	၂၄၉
[ယ]	
ယာဝဒိဋ္ဌကံ၊ အကြင်ဌေ လောက် ဝင်စားခြင်းငှါ အလိုရှိ၏	၄၃၆
ယာဝ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာ၊ နာမ်ရူပ်၏ အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းသည်တိုင်အောင်	၆ဂ-၉
ယာဝ ဖလဉာဏာ၊ ဖိုလ်ဉာဏ် တိုင်အောင်	၂ဂ၀
ယုဂနဒ္ဓါ စ၊ ထမ်းပိုးနှင့် ယှဉ်စုံ ကအပ်သော နွားတို့ ကဲ့သို့ ယှဉ်စုံအပြိုင်	၃၄၅၊ ၃၆၂
ယုတ္တပယုတ္တာသု၊ ရှေးလုံ့လ နောက်လုံ့လ အပေါ်၌ မပြတ်အားထုတ်သော	၁၂၃
ယောဂံ၊ အပတ်တကုတ် အားထုတ်လုံ့လကို	၉၅၊ ၃၂ဂ
ယောနိသောမနသိကာရ-သဒ္ဓမ္မသဝနာဒိကော၊ အသင့်အတင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, သူတော်ကောင်း တရားကိုနာခြင်း စသည်သည်	၄၅
[ရ]	
ရဇ္ဇုံ ဝါ၊ ကြိုးကိုရင်း	၃၁၄
ရဏဘူမိ၊ စစ်မြေအရပ်	၂၁ဖ
ရတ္တိန္ဒိဝဝသေန၊ ညဉ့်နေ့၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၂၅

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရထိကာယ၊ ခရီးမဆ်	၃၉
ရထောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ရထားဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသည်	၂၃
ရမဏီယာကာရသဏ္ဌိတမှိ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်သော အခြင်းအထားအားဖြင့် တည်သော်လည်း	၂၂၄
ရသာနုဘဝနံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ဝိမုတ္တိသုခဟူသော အရသာကို ခံစားရခြင်းသည်	၄၁၁
+ရသာနုဘဝနကဝေဒနာ၊ ထဒ္ဓဘာဝဟုဆိုအပ်သော ဖောဌဗ္ဗသဘောကို ခံစားသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောဝေဒနာသည်	၂၀
+ရာဂ၊ သခ်ါရတို့၌ တပ်မက်သောတဏှာကို	၆၉၊၇၀
ရာဂနိမိတ္တာဒီနံယေဝ၊ ရာဂ-နိမိတ်, ဒေါသနိမိတ်, မောဟနိမိတ်တို့၏ သာလျှင်	၂၉၈
ရာဇဂေါဏာနံ၊ မင်း၏ နွားတော်တို့ကို	၂၀၄
ရာဇမမ္မဿ စ၊ မင်းတို့သည် ပညတ်အပ်သော အကျင့် အားလည်း	၃၀၄
[ရ]	
ရာဇပရာဓိကာ၊ မင်းပြစ် မင်းဒဏ်သင့်ကုန်သည်	၂၁၇
ရာသိ'ကတ္တာ၊ တပေါင်း တစုတည်းပြု၍	၂၃၄
ရာသိတော ဝါ၊ စုံ့စုံ့တက် သော အစုအပုံမှုဇင်း	၁၅၃
ရာဟုမုခပ္ပဝိဋ္ဌော၊ ရာဟု အသူရိန်ခံတွင်းသို့ ရောက်သော	၂၃၃
ရိတ္တံ၊ ကင်း၏ဟူ၍	၂၂၂
ရိတ္တတာယ၊ အတွင်းသား အနှစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၉၂
ရိတ္တတော၊ ဓုဝ, သုဘ, သုခ, အတ္တစသည်အဖြစ်မှ ဆိတ်သောအားဖြင့်	၈၆၊၉၂
ရုက္ခသာခါယ၊ သစ်ကိုင်းခွ	၃၁၄
ရုက္ခောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ သစ်ပင်ဟူသော ဝေါဟာရမျှသည်	၂၈
ရူပွနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာ၏	၆၂
ရူပနိမိတ္တ ဝေဒနာ သညာ-သခ်ါရ ဝိညာဏနိမိတ္တာနံ၊ ရူပ်နိမိတ်, ဝေဒနာနိမိတ်, သညာနိမိတ်, သခ်ါရ နိမိတ်, ဝိညာဉ်နိမိတ် တို့ကို	၄၂၄

အကွာဆုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရူပနိမိတ္တာဒီနံ၊ စဲ့လမ်းအပ် ကုန်သော ရူပနိမိတ်, ဝေဒနာနိမိတ်-စသည် တို့၏	၂၉၈
ရူပနိရောဓော၊ အနာဂတ် ဖြစ်သောရုပ်၏ မဖြစ် ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်း သည်	၁၆၁
ရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ္တတော၊ ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းသော ပဌမစိတ်မှ	၁၄၃
ရူပရဇ္ဇုံ ဝါ၊ ရုပ်ဟူသော ကြိုးကိုငင်း	၃၁၅
ရူပရာဂအရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စ-အဝိဇ္ဇာနံ၊ ရူပဘုံ၌ တပ်သောရာဂ, အရူပ ဘုံ၌ တပ်သောရာဂ,မာန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယ သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို	၃၂၉
ရူပသတ္တက အရူပသတ္တက-ဝသေန၊ ရုပ်တို့၌ မနသိ-ကာရသတ္တက, နာမ်တို့၌ မနသိကာရသတ္တက တို့၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၁၃
ရူပသတ္တကဝသေန၊ ရုပ်တရား တို့၌ ခုနစ်ပါးသော	
[ရ]	
အခြင်းအရာတို့ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၁၄
+ရူပါရူပဘာဝပဝတ္ထိ၊ ရူပါရူပ ဘာဝဟူသော မပြတ်မစဲ ဖြစ်သော ဝဋ္ဋတရား တည်း	၂၂၁
ရူပိရိယာပထဝိညတ္တိ၊ ရုပ် ဣရိယာပုထ် ဝ်ညတ် တို့ကို	၁၀၂
ရောဂဂဏ္ဍာဒယော၊ ရောဂါ နှင့် တူသည်၏အဖြစ်, အိုင်းအမာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ် အစရှိကုန်သော	၃၀၆
ရောဂတော၊ ယာပျနာ ဟူသော မူလရောဂါနှင့် တူသောအားဖြင့်	၈၆-ဂ
ရောဂဘူတာ၊ မျှားစွာသော အနာကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ ငင်း	၂၂၃
ရောဂမူလတာယ စ၊ အစဉ် လိုက်သော အနာတို့၏ အကြောင်းမူလဖြစ်သော အနာနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း၊ ဝါ၊ အစဉ်လိုက်သော အနာ တို့၏ အကြောင်းဖြစ် သော ယာပျအနာနှင့်	

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း	၈၈
ရောဂိနော၊ အနာရှိသော သူ၏	၅၈
ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်	၅၈
[လ]	
လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ၊ အနိစ္စတာ-စသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံ ရှိသော ဝိပဿနာ ပညာသည်	၆၈
လက္ခဏရသာဒီဝသေန၊ လက္ခဏာ, ရသ, ပစ္စု-ပဋ္ဌာန်, ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်	၃
လက္ခဏသလ္လက္ခဏတ္ထော၊ အနိစ္စ-စသော လက္ခဏာ တို့ကို ကောင်းစွာ မှတ်နိုင် ခြင်း အကျိုးရှိ၏	၁၉၄
လဒ္ဓဿာသော၊ ရအပ်သော သက်သာရာရှိသည်	၆၄
လဒ္ဓါသေဝနံ၊ ရအပ်သော အာသေဝနရှိသော ကံသည်	၅၁
လဟုကော၊ အလွန်တိုသည် ဖြစ်၍ လျင်ခြင်းရှိသော	၁၃၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လဟုပရိဝတ္တိ၊ ပေါ့သော အပြန်ရှိ၏	၉၈
လေဏ၊ သခါရလျှင် အကြောင်းရှိသော အနတ္တကိုရှောင်လွှဲသဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ပုန်းအောင်းရာသည်	၂၂၃
လေဏကိစ္စာကာရိတာယ၊ (ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပျောက် ကွယ်နှစ်စေခြင်းဟူသော) ပုန်းအောင်းရာကိစ္စကို မပြီးတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ဝင်း	၉၁
လောကံ၊ ရှုပ်နာမ်ခန္ဓာ ဟူသော လောကကို	၂၁၄
လောကနိယျာနာယ၊ အလုံးစုံသောလောကမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ	၂၅၂
လောကပဝတ္တိယာ၊ ခန္ဓာ ဟူသော လောက၏ ဖြစ်ခြင်းသည်	၃၄၈
+လောကိယပရိညာ၊ လောကီဖြစ်သော ပရိညာတို့သည်	၆၆-၇
+လောကော၊ ဤသတ္တ လောကသည်	၁၃၇

အကွာရုပ်ဝဏ္ဏ	စာမျက်နှာ
[လ]	
လောဘမမ္မာပိ၊ လောဘ ဖြစ်သော တရားတို့ သည်လည်း	၃၂၄
လောမဟဇ္ဇောတော၊ ဖြစ်သောကြောက်သီး မေ့ညှင်းထခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍	၂၂၄
[ဝ]	
ဝဂ္ဂုလိ၊ လင်းနို့ငှက်း	၂၃၉
ဝက်ဒသက်၊ ထယ်ကိုင်းကဲ့သို့ ကုန်းသောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခု တို့၏ အပေါင်းရင်း	၁၁၉
ဝင်ံ ဘိန္ဒိတ္ဘာ၊ ခြုံကိုဖောက်၍	၂၈၃
ဝင်ိရသဒ်ိသေန၊ စိန်ကောင်း နှင့်တူသော	၂၁၂
ဝန္ဒယမာနံ၊ လိုမ့်အပ်ဆင့်အပ် သော	၂၅၆
ဝန္ဒိ၊ ဆီမီးစာကို	၃၂၉
ဝန္ဒိကွယေန စ၊ ဆီမီးစာ ကုန်သဖြင့်ရင်း	၁၃၀
ဝဏ္ဏဒသက်၊ အဆင်းပြည့်စုံ သောအားဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း	၁၁၉
ဝဏ္ဏာဒိ၊ အဆင်းစသည်ကို	၂၁၂
[ဝ]	
ဝတ္ထု၊ ဖြစ်ရာဌာန ဝတ္ထု ယာခင်း မည်ကုန်၏	၃၂၁
ဝတ္ထုဝသေန၊ အာရုံဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ရာ ဌာန၏အစွမ်းဖြင့်	၁၀၇၊ ၂၃၁
ဝတ္ထုသက်မနာ စေဝ၊ ပုရိမ ဝတ္ထုမှ တပါးသော ဝတ္ထု သို့ ပြောင်းခြင်းရင်း	၂၀၃
+ဝတ္ထုဿ၊ ကရဇကာယဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထု၏	၄၃၉
ဝဓကတော၊ အကျွမ်းဝင် သောသူကို သတ်တတ် သော မိတ္တမုခ သပတ္တနှင့် တူသောအားဖြင့်	၈၂၊ ၉၃၊ ၂၃၉
ဝဓဗန္ဓာရဟာဒီနိ စ၊ သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းငါ ထိုက်သော အပြစ် စသည်တို့ကိုရင်း	၃၃၆
ဝနဂဟနံ ဝိယ၊ သက်ဝင်ခြင်း ငါ ခဲယဉ်းသော တော အုပ်ကဲ့သို့ရင်း	၂၂၄
ဝန္ဒလောကာမိသံ၊ ကဏ္ဍာ ဟူသော လောကာမိသကို ထွေးအန်ပြီးထသော	၄၂၆
ဝယံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ထင်လှာသောဘင်ကို	၂၁၁
ဝယာနုပဿနံ၊ သခါရတို့၏ ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို	

အကွာရှာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
အဖန်တလဲလဲ ရှိသော အနုပဿနာကို	၁၅၀
ဝယာနုပဿနာယ၊ သခါရတို့၏ ဘင်ခဏကိုရှုသော အနုပဿနာဖြင့်	၃၉၇
ဝယောဝုဒ္ဓတ္ထဂါမိတော၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ပြီးသောရှုပ်၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သောအားဖြင့် ရင်း	၁၁၄
ဝလာဟကေဟိ၊ တိမ်တိုက်တို့သည်	၃၁၆
ဝဝတ္ထာနေ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဆုံးဖြတ် မှတ်သားခြင်းခို	၇၁
ဝဝတ္ထာဝနတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကြောင့်တည်း	၁၉၁
ဝဝတ္ထပေတမ္ပိ၊ မရောရှက်သော အားဖြင့် နှလုံးခ္ခ်ထားအပ်၏	၃၊၁၇
ဝသဝတ္တိဘာဝေါ၊ အလိုသို့ လိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်	၁၁၇
ဝသီဘာဝတာ ပညာ၊ လွှဲလွှာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ပညာသည်	၄၂၀
ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နေ၊ အနှစ်တရာ ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော	၁၁၀
[ဝ]	
ဝဿသတိကော၊ အနှစ်တရာ ရှယ်သူသည်	၁၂၁
+ဝဿာနံ၊ ဝဿာနရတုသို့	၁၂၅
ဝဿာနဟေမန္တဂိမှေသု၊ မိုးယံ:ဥတု,ဆောင်းဥတု,နွေဥတု ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော	၁၂၄
ဝဋ္ဋဠေထ၊ သုံးဆောင်နိုင်ကုန်၏လော	၁၀၀
ဝါတက္ခိတ္တာ၊ လေအဟုန်ဖြင့် လွှင့်အပ်သည်ဖြစ်၍	၂၅၆
ဝါယမနကာလေ၊ အားထုတ်လုံ့လပြုသော ကာလ၌	၃၃၂
ဝါယုဝေဂသမုဋ္ဌိတော၊ ပြင်းစွာသော လေအဟုန်ဖြင့် ဖြစ်သော	၄၁၀
ဝိကောပိတာယ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်ရှိသော်	၁၉၅
ဝိကွမ္ဘနံ ဝိယ၊ ကွာခြင်းရှဲခြင်းကဲ့သို့	၃၉၅
ဝိကွေပဂတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်	၃၆၂
ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာကို	၃၆၁
ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေ၊ ကင်းပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ ရှိ၏	၃၉၅
ဝိဂတဘယတာ၊ (အတ္တသိန္နဟ ကင်းသည်ဖြစ်၍ တရ...	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
တခုသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း)ဘေးကင်း သည်၏ အဖြစ်ရင်း	၂၁၅
ဝိဂတဝလာဟကော၊ ကင်း သော တိမ်တိုက်ရှိသော	၃၁၆
ဝိဂတာလယဿ၊ ကင်းသော အာလယရှိသော	၂၃၇
ဝိဂရဟဏီယတာယ၊ အကု သိုလ်တရားတို့ကဲ့သို့ ဘုရားအရိယာတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း	၈၉
ဝိဇဋ္ဌေတ္ဌာ၊ သုတ်သင် ရှင်းလင်း၍	၁၉၁
ဝိဇာတိယေန၊ ဇာတ်မတူသော ရွယ်တူးဖြင့်	၄၂၅
ဝိဇူပ္ပါဒေါ၊ လျှပ်ပျက် သကဲ့သို့	၁၃၉
ဝိဇ္ဇုံ-ဝိဇ္ဇန္တော၊ ထွင်းသည် ရှိသော်	၂၁၂
+ဝိညာဏ်၊ကာယဒ္ဒါရဖြင့် ရှေး ရှုဆောင်အပ်သော မနောဒ္ဒါရိကဇောဝိညာဉ်သည်	၂၁
ဝိဋ္ဌပန္တရေန၊ သစ်ခွကြားမှ	၂၈၀
+ဝိတ္ထာရေတ္ဌာ၊ အဆုံးမှ စ၍ ပဋ္ဌိလောမနည်း အားဖြင့် အစ အဝိဇ္ဇာ တိုင်အောင် ခွဲ၍တော်မူ၍	၄၇
[ဝ]	
ဝိဒိတသဗ္ဗမ္မယ၊ သိအပ်ပြီး သော အလုံးစုံသော တောဘူမက တရားရှိသော ယောဂီ၏	၆၀
ဝိနာသံ ဝါ၊ ချုပ်လျှက် ပျောက်ပျက်ခြင်းကို မူလည်း	၂၉
ဝိနာသယမာနံ၊ တဖန်မဖြစ် ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသော အားဖြင့် အကြင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးလျက်	၃၂၉
ဝိနိစ္ဆယော၊ (သရူပအား ဖြင့်ရင်း, ကိစ္စအားဖြင့် ရင်း, ဘုံအားဖြင့်ရင်း) ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း	၆၆
ဝိနိဗဒ္ဓါ-မာနေန ပတ္ထဒ္ဓ-စိတ္တော၊ မာနဖြင့် ခက်ထန်သောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်လျက်	၃၆၂
ဝိနိဝတ္တနာကာရေနေဝ၊ ဆုတ်နှစ်ပြန်လည်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်	၄၄၂
ဝိပရိဏာမဌော၊ ဇရာမရဏ တို့သည် ဖောက်ပြန် စေအပ်သည်၏အဖြစ်	

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
တည်းဟူသော သဘော သည်	၃၀၄
ဝိပရိဏာမတော၊ ဇရာမရဏ သည် ဖောက်ပြန်စေအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း	၁၁၅
ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ ဇရာ-မရဏဟူသော နှစ်ပါး သော အဖို့တို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိသောအားဖြင့်	ဂ၆၊ ၂၃၀
ဝိပရိဏာမလက္ခဏ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူ၍ မှတ်အပ် သော သင်္ခတ၏ လက္ခဏာသည်	၁၅၆
ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ၊ ဇရာ-မရဏဟူသော နှစ်ပါး သောအဖို့တို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ရှုသော အနုပဿနာကို	၁၅၁
ဝိပရိဏာမာနုပဿနာယ၊ ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါး သော အကြောင်းတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ရှုသော အနုပဿနာဖြင့်	၃၉၇
ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်း၌	၁၅၁
[ဝ]	
ဝိပရီတော၊ တို့ယောနိသော-မနသိကာရ-စသည်မှ ပြန်သော အယောနိ-သောမနသိကာရ, အသဒ္ဓမ္မဿဝန, အသပ္ပုရိ-သူပနိဿယ-စသည်သည်	၄၅
ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ် သော ယောဂီသည်	၆၄
ဝိပဿနာ စ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှုတတ် သည်လည်း	၄၀၁
ဝိပဿနာဘာဝေသု၊ နိဗ္ဗိဒါ-နုပဿနာ-စသော ဝိပဿနာဘက် ဆယ်ပါး တို့၌	၁၅၄
ဝိပဿနာပရိဝါသံ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော တောင့်တ အပ်သောအရာသို့ မကပ်ရောက်သေးပဲ မဂ်နှင့်ကင်းကွာလျက် နေရာ ဝိပဿနာရှိသော	၂၉၅
ဝိပဿနာဗလံ၊ (အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် အထူးထူးသော အခြင်း အရာတို့ဖြင့် ရှုတတ် သော) ပညာ (သာလျှင် ဖြစ်သော ဆန္ဒကျင်ဘက်	

အကျဉ်းချုပ်စာ	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
တရားတို့ကြောင့် မတုန် မလှုပ် ခိုင်ခဲ့သော) အစွမ်းရင်း	၄၂၉
ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ၊ ဝိပဿနာကို ညစ်ညူး စေတတ်သော တရား တို့သည်	၁၇၂
ဝိပဿနောဘာသော၊ ဝိပဿနာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော မိမိသန္တာန်၌ ကျရောက်သော ပြိုးပြိုး ပြက်ထွက်သောအရောင်, ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်သော အရောင်သည်	၁၇၅
ဝိပါကကွန္ဓာ စ၊ ဝိပါက် နာမကွန္ဓာတို့သည်ရင်း	၁၀၀
ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ်၊ ဝိပါက်စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်သည်	၁၀၁
ဝိပါကန္ဓာမျှ၊ ဝိပါက်တို့၏ ယုတ်သည့်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏အဖြစ်မယောင် အထူးအပြားသည်ရင်း	၅၂
ဝိပါကမဇ္ဈိသံဝေဂ၊ ဝိပါက်ကိုခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကတ္တားကို	၅၄
[ဝ]	
ဝိပါကပဝတ္တာ၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့် ဖြစ်သောတရားသည်ရင်း	၅၃
ဝိပါကဝဋ္ဋာ၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော အဆင့်ဆင့် လည်သော တရားသည် ရင်း	၅၃
ဝိပါကသန္ဓတိ စ၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော ဟေတုဖလ အဖြစ်ဖြင့် စပ်သော အစဉ် သည်ရင်း	၅၃
+ဝိပါကာ(ပ)ဂတာ၊ ဝိပါက် အဟိတ် မနောဝိညာဏ် စိတ်,သောမနဿသဟဂုတ် သန္ဓိရဏစိတ်ရင်း	၁၀၃
ဝိပ္ပကိရမာနဿ၊ ဖရိုဖရဲ လွင့်အပ်သော	၂၁၃
ဝိပ္ပဋိပန္နကဿ စ၊ သီလဝိပ္ပတ္တိ စသော တစုံတခုဖြင့် ပျက်သောအကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားရင်း	၁၇၃
ဝိပ္ပဿဒ္ဓိတာ၊ စိတ္တဓိဖွယ်တို့ အဖြစ်သည်	၃၆၀
ဝိပ္ပလန်း၊ အထူးသဖြင့် ကြွတ်ခြင်း	၀၇
ဝိပ္ပသန္နာဘာဝေါ၊ အလွန် ကြည်သည်၏ အဖြစ် သည်	၃၉၀

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ဝိဘဝံ၊ ဘဝ၏ ကင်းခြင်း, ဘဝ၏ ပြတ်ခြင်းကို	၃၀
ဝိဘဝတော၊ ပွါးစီးခြင်း ကင်းသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမှ ဖြစ်သောအားဖြင့်	၉၃
ဝိဘဝသမ္ဘူတတာယ စ၊ ဝိဘဝတဏှာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမှ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း	၉၃
ဝိဘာဝေါ၊ ဤခြောက်ပါးသော ဝေဖန်ခြင်းကို	၁၉၇
+ဝိမုတ္တော၊ (ထိုကိစ္စတို့၏ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့် ပြီးသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အထူးသဖြင့် လွတ်သည်တည်း	၂၆၈
ဝိဝုဂါနုပဿနံ၊ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဖြစ်၍ အနိဋ္ဌ အသုဘ အခြင်းအရာကို မြင်သော ဉာဏ်ရှေသွားမှ စက်ဆုပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှုသော ဝိပဿနာကို	၁၅၀
ဝိရူပတော-အသုန္ဒရတော၊ မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၄၀
ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်သို့	၄၀၃
[ဝ]	
ဝိဝဋ္ဋနာ စ၊ ဝယကိုသာ ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဥဒယမှ နစ်ခြင်းငင်း	၂၀၃
ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနံ၊ ဝဋ်ကင်းခြင်း အကျိုးငှါ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော သင်္ခါရပေကွာ ဉာဏ် အနုလောမ ဉာဏ်ကို	၁၅၃
ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ၊ ဝဋ် ကင်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင် သော သင်္ခါရပေကွာဉာဏ် အနုလောမဉာဏ်ဟူသော ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာဖြင့်	၃၉၉
ဝိဝိတ္တတော၊ အကြောင်းမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်	၂၅၀
ဝိဝေကဋ္ဌော၊ ကိလေသာ သင်္ခါရတို့မှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော သည်	၃၀၄
ဝိသံယောဂဘူတဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်ခြင်းကင်းသည် ဖြစ်သော	၃၀၀
ဝိသကဏ္ဏံ၊ အဆိပ်ရှိသော ဆူးကို	၃၃၄
ဝိသခ်ရိတ္တာ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်း၍	၁၃၃
+ဝိသဒတရံ၊ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်	၁၆၅

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ဝိသဘာဂရူပဒဿနေန၊ ရဟန်းတို့နှင့် ဝိသဘာဂ ဖြစ်သော မိန်းမလှ အဆင်းကို မြင်ခြင်း ကြောင့်	၃၂၆
ဝိသုဒ္ဓစန္ဒဒဿနံ ဝိယ၊ စင်ကြယ်သောလကို မြင်ခြင်း ကဲ့သို့	၃၁၇
+ဝိသုဒ္ဓဉာဏော၊ အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသည်	၁၅၅
ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ (ယုတ်မာ သော အလိုရမက် ဝေး သည်ဖြစ်၍) စင်ကြယ် သော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ဌင်း	၂၁၅
ဝိသေဒ္ဓဂုန္ဓဝဇိရံဝ၊ လွတ်အပ် သော သီကြားမင်း၏ ဝဇိရစိန်ကဲ့သို့	၁၈၁
ဝိသေဒ္ဓဘရိယော၊ စွန့်အပ် သော မယားရှိသော	၂၅၃
ဝိဟဋ္ဌမာနံ၊ ဝါဖန်လေးငယ် ဖြင့် ခတ်အပ်သော	၂၅၆
ဝီဏာတီ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ဝီဏာဟူသော ဝေါဟာရ မျှသည်	၂၃
ဝီတစ္ဆိကင်္ဂါရပုဏ္ဏအင်္ဂါရ-ကာသုယော ဝိယ၊ အလျှံ	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ကင်းသော မီးကျီးတို့ဖြင့် ပြည့်သော မီးကျီးတွင်း တို့ကဲ့သို့	၂၂၃
ဝီတိဟရဏံ၊ ခြေကို ထိုမှ ဤမှ လွှဲဖယ်ရှောင်ကွင်း ဆောင်ယူခြင်းကဲ့သို့	၁၂၉
ဝိထိဉ္ဇကန္တာ နာမ၊ ခရီးလမ်း ရှိုးမှ ဖယ်သည်မည်သည်	၁၂၆
ဝိထိပဋိပန္နံ၊ ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿနာဉာဏ်၏အစွမ်း ဖြင့် ဝိပဿနာခရီးမှန် သွားသော	၁၉၁
ဝိရိယံ၊ (မတွန့်တိုသည်ဖြစ်၍ အလွန်ထက်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် ပဋိပက္ခကို လွှင့် ဖျောက်ခြင်းငှါ) စွမ်းနိုင် သော ဝီရိယသည်	၃၀၀
ဝိသတိကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်ဆယ်သော အဖို့အစု တို့ကို	၁၂၃
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ ဝုဋ္ဌာနဟုဆိုအပ် သော မဂ်သို့ဆိုက်သော ကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ မည်သည်	၂၇၁
ဝုဋ္ဌာနဥေဝ၊ သခါရနိမိတ်မှ ထခြင်းနှင့် ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း	

အကြောထုတ် စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဟူသော ပဝတ္တမှ ကင်း
ခြင်းကိုဂုဏ်း ၃၄၁
ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ၊
လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်
တို့၏ နိမိတ္တ,ပဝတ္တမှ
ထခြင်း, သမထဗလ,
ဝိပဿနာဗလတို့နှင့် ယှဉ်
ခြင်းကိုဂုဏ်း ၃၃ဝ၊၃၄၆
ဝုဋ္ဌာနေ၊ ပိုင်းခြားတိုင်း
သောကာလဖြင့်
ထခြင်း၌ ၄၃၆
ဝုဋ္ဌိတသမာပတ္တိ၊ ထအပ်
သော သမာပတ်သည် ၂၉၂
ဝုယှရော၊ မျှောစုန်ကုန်၏ ၅၅
ဝေတိ စ၊ (ခဏနိရောဓ-
အာယုက္ခယနိရောဓ
စသောအားဖြင့်) ခေါ်
ပျက်မှုလည်း ခေါ်
ပျက်၏ ၂၆
ဝေဒနာရမ္မဏတော၊ ဝေဒနာ
လျှင် အာရုံရှိသော ၂ဝ၂
ဝေဒဗဟုလော၊ ပညာနှေးအဖြစ်
များသည်ဖြစ်၍ ၂၅၉
ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ အာရုံ၏
အရသာကို ခံစားခြင်း
လက္ခဏာရှိ၏ ၆၃
ဝေမောနော၊ တုန်လှုပ်သော ၃ဝ၆

အကြောထုတ် စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝေပုလ္လံ၊ စုံစုံပြည့်ပြည့် အရည့်
အဆောင်တက်တိုး၍ ပြည့်
ဖြိုး ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ၁၂ဝ
ဝေမတ္တတာယ၊ နည်းသည်၏
အဖြစ်, ကြီးပြန့်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့် မတူထူးသည်
၏ အဖြစ်၌ ၁၇၇
+ဝေဝစန်၊ ဝေဝုစ်တည်း ၆ဝ
ဝေဟာသင်္ကမော၊ ကောင်း
ကင်ပျံ့သွားနိုင်သော ၂၃၅
ဝေါဒါနုဌေန၊ အသက်မွေး
ဖွားစင်စေတတ်သော
အနက်ကြောင့် ၃ဝ၃
ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ခြေကိုလှုတ်ချ
ခြင်းသို့ ၁၂၉
ဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာနံ၊
တရားဆုံးဖြတ်သော
မဟာအမတ်ကြီးတို့၏ ၃ဝ၄

[သ]

သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ညစ်နွမ်းသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း ၃၄၃
သံကိလေသိကမမ္မတော၊
တဏှာသံကိလေသ, ဒိဋ္ဌိ-
သံကိလေသ,ဒုစ္စရိတ
သံကိလေသတို့၏ အာရုံ
ဖြစ်သော တရား
အားဖြင့် ၈၃၊၆၄၊၂၃၉

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သံကိလေသိကာ စ၊ သံကိ- လေသနှင့် ယှဉ်သည် လည်း	၃၆၀
သံခိတ္တတရံ၊ ကျဉ်းလွန်းစွာ	၁၄
သံဃပတိမာနနံ၊ သင်္ဃ တော်၏ ငံ့လင့်မြော်လင့် ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းရင်းဌဌ	
သံယောဂဌော၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ ခြင်း သဘောသည်	၃၀၄-၀
သံယောဂါဘိနိဝေသံ၊ ကာမ ဂုဏ်နှင့် စပ်ယှဉ်ခြင်း အစ ရှိသော ကိလေသာ၏ ဖြစ်ခြင်းဟူဆိုအပ်သော မှားသော နှလုံးသွင်း ခြင်းကို	၁၅၃
သံယောဂါဘိနိဝေသဿ၊ သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော သံယောဇဉ် အစရှိသော ကိလေသာ လျှင်ဖြစ်သော အဘိ- နိဝေသကို	၃၉၉
သံယောဇကတ္တာ၊ ယှဉ်စေ တတ် နှောင်ဖွဲ့တတ်ဘည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း	၃၄၆
သံဝါသော ဝိယ၊ ပေါင်းဖော် ခြင်းကဲ့သို့	၂၀၅
သံသရိတ္တာ၊ အဖန်တလဲလဲ ကျင်လည်၍	၃၂၂

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သံသာရပဝတ္တိယာ၊ သံသရာ ဟူသော မပြတ်မစဲ ဖြစ်ခြင်းသည်	၅၀
+သံသာရဝဋ္ဋဇီဝစ္ဆာယ၊ သံသရာဝဋ်ဌာဖြစ်သော ငတ်မွတ်ခြင်းသည်	၂၀၇
သံသာရေ၊ "ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ" ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သံသရာသည်	၅၅
သဏ္ဌာဟကံ ဝိယ၊ အားထုတ် လုံ့လနှင့်တကွ ဖြစ်သကဲ့သို့	၃၁
သဉ္ဇပစာရာ၊ ဥပစာရရျာန်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော	၂
သကလမ္ပိ ဒိဝသဘာဂံ၊ အလုံးစုံသော နေ့အဖို့ ပတ်လုံးသည်	၁၄၄
သကိစ္စနိပ္ပါဒနတော၊ သတိ ဝီရိယ-စသော အချို့သော တရား၏ သဘာဝအားဖြင့် တပါးတည်း ဖြစ်မှုလည်း မိမိ မိမိ၏ အာနုဘော် အားလျော်စွာ ကာယာ နုပဿနာ-စသော ထိုထို မိမိကိစ္စကို ပြီးစေတတ် သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း	၃၄၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သကေန တေဇေန၊ မိမိဥစ္စာ
ဖြစ်သော တန်ခိုး အာနု
ဘော်ဖြင့် ၃၅
+သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊
သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ၃၉၆
သဂါဟရက္ခသံ၊ ဖမ်းယူ
ကိုက်စားတတ်သော
မိကျောင်းစသည်ရှိသော
ရေစောင့်ရက္ခိုသ်ရှိသော ၂၂၄
သဂုဏေန ဝါ၊မိမိဂုဏ်အားဖြင့်
သော်၎င်း ၂၉၆
သခ်တံ၊ ကံ စိတ် ဥတု
အာဟာရ တည်းဟူသော
အကြောင်းတရားတို့သည်
ပြုပြင်အပ်၏ ၃၄၊၃၀၇
သခ်တဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရား
တို့သည် အညီအညွတ်
ကပ်၍ ပြုပြင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ဟူသော သဘော
သည် ၃၀၄
သခ်တတော၊ ဇနက
အကြောင်း, ဥပထမ္ဘက
အကြောင်းတို့သည် အညီ
အညွတ်ကပ်၍ ပြုပြင်
အပ်သည်၏ အဖြစ်
အားဖြင့် ၈၇၊၉၄
သခ်တဒေါသဒဿနေန၊
သခ်တမမ္ဘိုဋ္ဌ် အနိစ္စတာ

[သ]

စသော အပြစ်ကို မြင်
သဖြင့်လည်း ၂၀၈
သခ်တာ၊ ထိုအကြောင်းတရား
တို့သည် အညီအညွတ်
ကပ်၍ ပြုပြင်အပ်ကုန်သော
ဖဿ·စသော တရား
တို့သည် ၃၄
သခ်တာဒီဘေဒံ၊ သခ်တအဖြစ်
စသော ဝိသေသရှိသည် ၈၄
သခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရ၌ အတွင်း
ဝင်သော တရားအပေါင်း
သည် ၂၀၁
သခ်ါရပရိစ္ဆေဒတော၊ နာမ်
ရူပ်ကို ပိုင်းခြားမှတ်သား
သော ပညာမှ ၃၈၊၆၈
+သခ်ါရမတ္တမေဝ၊(လောကီ)
သခ်ါရမျှသာတည်း ၂၃၂
သခ်ါရာ၊ ဘူတရူပ်, ဥပါဒါရူပ်
အားဖြင့် ပြားသော
သခ်ါရတို့သည် ၁၁၅
သခ်ါရာနံ၊ ဝစီသခ်ါရ, ကာယ-
သခ်ါရ,စိတ္တသခ်ါရတို့၏ ၄၂၈
+သခ်ါရာရမ္မဏကေါဋ္ဌာ-
ဘဏာနန္တရံ၊ သခ်ါရလျှင်
အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ဟု
ရုအပ်သော အမည်ရှိသော
ကေါဋ္ဌာဘုဘဏ်၏ အခြား
မဲ့၌ ၄၂၀

အကျဉ်းချုပ်စာ စာမျက်နှာ

[သ]

သခ်ါရပေကွာဒိဘေဒယ-
ဿေ၀၊ သခ်ါရပေကွာ
ဘာ၊ အနုလောမဘာ၊
ဂေါတြဘု-ဟု မှတ်အပ်
သော ဘာ သုံးပါး
အပေါင်း၏သာလျှင် ၄၂၁

သဒ္ဓိပိတ္ဓာ၊ တခုတည်း
အားဖြင့် ရုံးချဉ်း
ပေါင်းစု၍ ၂၁

သစ္ဘပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒနယလက္ခဏ-
ဘေဒါ၊ သစ္စာအပြား,
ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်အပြား,
ကေတ္တ-စသော နည်း
အပြား,အနိစ္စတာ-စသော
လက္ခဏာအပြားတို့သည် ၁၆၅

သစ္ဘပဋ္ဌိစ္ဆာဒက ထူလ မဇ္ဈိမ-
သုခုမ်၊ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း
တတ်သော ထူလ မဇ္ဈိမ-
သုခုမ ဖြစ်သော ၃၁၂

သစ္ဘပဋ္ဌိလောမဂါဟဿ၊
မဂ္ဂသစ္စာကို သိခြင်း၏
ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော
သခ်ါရတို့၌ နိစ္စစသော
အားဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းကို ၃၉၂

သစ္စာနုလောမိကံ၊ သစ္စာ
လေးပါးကို သိခြင်း
အားလျော်သော ၁၉၃

[သ]

သစ္စာဘိသမယကာလသို့၊
လေးပါးသော အရိယ
သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍
သိသောခဏ၌ ၃၂၉

သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်
ပြုအပ်သည်ကို မျက်
မှောက်ပြုလေပြီ ၂၆၆

သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယေန၊
မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော ထိုးထွင်း၍
သိခြင်းဖြင့် ၃၀၀

သဇောတိဘူတာ ဝိယ စ၊
တပြိုင်နက်သော အလှ
အပေါင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်
သကဲ့သို့ရှင်း ၂၂၃

သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ၊
ဖြစ်သောသညာဝိပလ္လာ
သ, စိတ္တဝိပလ္လာသ,ဒိဋ္ဌိ
ဝိပလ္လာသတို့ရှင်း ၃၅၆

+သညာဝိပလ္လာသော၊
သညာ၏ ဖောက်ပြန်
ခြင်းရှင်း ၃၄၉

သဏိကံ၊ ဖြေးဖြေးလေးလေး ၂၉၅

သတတံ၊ မီးပွတ်သော
ယောက်ျားပမာ အခါ
ခပ်သိမ်း ၃၀၉

သတေဇဇ္ဇလမဏ္ဍလော၊ သရဒ
ကာလ၌ဖြစ်သော မိမိ၏

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
တန်ခိုးဖြင့် တောက်ပ လျက် မကြည့်နိုင်သော အရောင်အဝန်းရှိသော	၄၁၀
သတော၊ သမ္မာသတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍	၆၄၊၂၅၂
+သတ္တစိတ္တပရမာ၊ ခုနစ်ချက် သော စိတ်အတိုင်းအရှည် ရှိသည်	၃၂၁
သတ္တပတိဋ္ဌော၊ ခုနစ်ပါး သော အင်္ဂါတို့ဖြင့် မြေ၌ တည်သော	၉၇
သတ္တရသစိတ္တက္ခဏာယုကတ္တာ၊ တဆယ့်ခုနစ်ချက်သော စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှည် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း	၉၇
သတ္တသည်း၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဝါဖြစ်၏ဟူသော အမှတ်သညာကို	၃၇၊၅၅
သတ္တသမ္ဘောဟဿ၊ သတ္တဝါဟု ဖြစ်သော လွန်စွာတွေ့ဝေ ခြင်းကို	၂၅
သတ္တာနံ၊ ဝဋ္ဌတွင်းသား သတ္တဝါတို့ကို	၃၄၃
သတ္တာဟမ္ပိ၊ ခုနစ်ရက် ပတ်လုံးလည်း	၁၀၇
[သ]	
သတ္တောတိ အတ္ထိတိ၊ သတ္တဝါ ဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှိ၏ဟူ၍	၂၉
သတ္တောတိ သမ္မုတိ၊ သတ္တဝါ ဟူသော ဝေါဟာရသည်	၂၅
သတ္တော ပုဂ္ဂလောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ သတ္တဝါ, ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ဝေါဟာရ မျှသည်	၂၀
သတ္ထာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ ဆုံးမနာ၍ သတ္ထာမည်ရှိ စေမှုနိသည်	၄၄၇
သတ္ထုပဏ္ဏောသနံ၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား၏ ခေါ်တော်မူခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းငင်း	၄၄၃
သဒ်သသန္ဓတိဝသေန၊ တူသော သန္ဓတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၁၀၁
သဒ်သော၊ အတူဦးခေါင်း ဖြတ်သည်	၂၁၇
သဒ္ဒနဝကံ၊ သဒ္ဒဖြင့် မှတ်အပ် သော ရုပ်ကိုးခုအပေါင်း ငင်း	၁၀၄
သဒ္ဓံ၊ အာရုံအရာ၌တည်သော သဒ္ဓါတရားသို့	၂၆၇
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမေန၊သာသနာ တော် မြင့်မြတ်စွာ တည်	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
ခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍	၄၆၄
သဒ္ဓါနုသာရီ၊ သဒ္ဓါနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်ရင်း	၂၆၃-၄
သဒ္ဓိန္ဒြေယံ၊ (သဒ္ဓါနုသာရီ ဖြစ်အံ့သည်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော) လွန်ကဲသော သဒ္ဓိန္ဒြေကို	၂၆၄
သန္ဓံ၊ ကိလေသာဟူသော အပူငြိမ်းလေပြီး ထသော	၄၂၆၊၄၅၅
သန္ဓတ္တပါဒေါ၊ လွန်စွာ ပူသော ခြေရှိသည်ဖြစ်၍	၄၅၂
သန္ဓာ၊ ကိလေသာဟူ မီးပူ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေး စေတတ်သော	၃၀၉
သန္ဓာကာရ၊ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာရှိသည် လည်းဖြစ်သော	၁၀၅
သန္ဓာနဝါသနဋ္ဌ၊ မိမိသန္ဓာန်ကို ထိုခြင်းသည်ရင်း	၄၀၇
သန္ဓာဟဠ္ဠာ၊ ပူပန်စေခြင်း သဘောသည်	၃၀၄
သန္ဓိပဒံ၊ ပူပန်ဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော အမတာဝတ်ဟု ဆိုအပ် သော	၂၅၅
သန္ဓိပဒေ၊ အလုံးစုံသော	

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သခါရတို့၏ ငြိမ်းရာ ဖြစ်သောအမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌	၂၂၆
သန္ဓိရယမာနာ၊ စုံစမ်းလင့် သကဲ့သို့သော	၁၁၂
+သန္ဓာယမာနေ၊ အဆင့်ဆင့် စပ်ဖွဲ့လျက်	၃၂၄
သန္ဓာဝိတ္ဝာ၊ အဖန်တလဲလဲ ပြေးသွား၍	၃၂၂
သန္ဓိ သန္ဓိ၊ အစပ် အစပ်	၁၂၉
သန္ဓိကျွေပန်၊ မြေအပြင်၌ ခြေကိုထားခြင်းသို့	၁၂၉
သန္ဓိကျွေပနသန္ဓိရမ္ဘနေသု၊ မြေ အပြင်၌ ခြေကိုထားခြင်း ချီအပ်သောခြေကို မြေနှင့် တကွ ကြပ်ကြပ်နှိပ်ခြင်း တို့၌	၁၂၈
သန္ဓိစယော၊ အစိုင်အခဲ အပေါင်းအစုသည်	၁၅၈
သန္ဓိပတိတ္ဝာ၊ ဖြတ်ဖြတ်တက်မှု စည်းဝေးကြကုန်၍	၄၄၄
သန္ဓိရမ္ဘန်၊ ချီအပ်သော ခြေကို မြေနှင့်တကွ ကြပ်ကြပ် နှိပ်ခြင်းသို့	၁၂၉
သန္ဓိသီဒတိ၊ နစ်၏	၁၇
သန္ဓိသီဒန္တိ၊ ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ နစ်ကုန်၏	၁၈
သပတ္တပရိဝါရိတောဝ၊ ရန်သူ တို့သည် ခြံရံအပ်သော	၂၃၇

အကွာထုစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သပ္ပစ္ဆယနှာမရူပါဘိဇာနနှာ၊
အကြောင်းနှင့်တကွသော
နှာမ်နှင့်ရူပ်ကို ရှေးရှု
မျက်မှောက်သိခြင်းသည် ၃၉၃
သပ္ပဋိဘယတာ၊ ကြောက်အပ်
သော သဘောရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၈၂
သပ္ပဋိဘယာ၊ ဘေးဘျမ်း
ရှိကုန်သည် ၂၂၀
သပ္ပယောဂေန၊ စိတ္တပယောဂ
ဟု ဆိုအပ်သော အားထုတ်
ခြင်းနှင့်တကွ ၂၉၄
သပ္ပါယကိရိယာယ၊ အာဝါသ
အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော
သပ္ပါယကို မှီဝဲခြင်းကို
ပြုသဖြင့် ၉၆
သပ္ပိတိကံ၊ ပေါ်လွင်သော
ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော ၂၀၉
သပ္ပေါတိ သဠာနိတ္ထာ၊ ရေမြွ
ဟောက်ဟု သိလတ်၍ ၂၄၁
သဗ္ဗအပါယဒုါရုနိ၊ အလုံးစုံ
သော အပါယ်တံခါးတို့ကို ၃၁၉
သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ စ၊ ဝိပဿနာ၏
အာရုံဖြစ်သော အလုံးစုံ
သော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ
လည်း ၄၁၂
သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံတို့

[သ]

အောက် ယုတ်သောအဖို့၌
ဖြစ်သော ၃၂၁
+သဗ္ဗပ္ပကာရဃနပိ၊ အကြင်း
အကျန်မရှိ အလုံးစုံသော
အပြားရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော ၄၅
သဗ္ဗဘယာနံ၊ မျက်မြင်
လောက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ
ရောက်သောဘေး, တမလွန်
လောကရောက်သောဘေး
ဟု ဆိုအပ်သော အလုံးစုံ
သော ဘေးတို့၏ ၉၀
သဗ္ဗဘဝ ယောနိ ဂတိဋ္ဌိတိ-
နိဝါသေသု၊ အလုံးစုံသော
ဘဝ, အလုံးစုံသော
ယောနိ,အလုံးစုံသော ဂတိ,
အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ,
အလုံးစုံသော သတ္တာဝါသ
တို့၌ ၅၄၊ ၂၁၆
သဗ္ဗဘဝါဒီသု၊ အလုံးစုံသော
ဘဝ, ယောနိ, ဂတိ, ဋ္ဌိတိ,
သတ္တာဝါသတို့၌ ၄၀၂
သဗ္ဗသက်ရဒေါသေဟိ၊
နိကာယ်တပါးခ်ုပ်ရင်း, မိမိ၏
နိကာယ်ခ်ုပ်ရင်း တည်သော
ဝါဒအထူး တည်းဟူသော
အလုံးစုံသော ဒေါသ

အကွဲရှုစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

အပြစ် ရောယှက်ခြင်း
တို့မှ ၄၆၃
သဗ္ဗသေတံ၊ ဌေတောင်
အတူ ကိုယ်လုံးဖြူသော ၁၈၀
သဗ္ဗသေတော၊ ဌေတောင်
အတူ ကိုယ်လုံးဖြူသော ၂၃၅
သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊
(ဖြစ်စေတတ်သော
အကြောင်းစသည်ကို သိမ်း
ဆည်းသောအားဖြင့်)
အလုံးစုံသော အပြားဖြင့် ၆၄

သဗ္ဗာကာရတော၊ (ဤခြင်္ဂကဲ့သို့
တစိတ်တဒေသဖြင့်သာ
မဆိုမူ၍ သရုပ်အားဖြင့်
ရင်း, ကိစ္စအားဖြင့်ရင်း)
အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့် ၁၄၉

သဗ္ဗာနတ္တဝိဓာယကံ၊
(သတ်ခြင်း, နှောင်ဖွဲ့ခြင်း
စသော ဒုဂ္ဂတိ၌ ဖြစ်သော
ထက်ဝန်းကျင် ပူပန်စေ
တတ်သည် စသော, ဇာတိ
ဇရာစသော) အလုံးစုံသော
အကျိုးစီးပွါးမဲ့ကို စီရင်
တတ်သော ၄၁၀

သဗ္ဗာဝတ္ထုနိပါတိကာယ၊
အလွန်နှုသော ကာလမှ

[သ]

စ၍ တခွေခွေ ကြွေ၍
ကျသော သစ်သီးကဲ့သို့
မနှခံ့ခ-စသော အလုံးစုံ
သော အဝတ္ထုတို့၌ ကြွ
ကျခြင်း သဘောရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ၉၁

သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဝတ္ထုတာယ စ၊
အလုံးစုံကပ်၍ နှိပ်စက်
တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ၏
တည်ရာဝတ္ထု ယာခင်း ဖြစ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၉၀

သဗ္ဗေ သခ်ါရာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော သခ်ါရတို့သည် ၆၂

သဗ္ဗာပါရံ ဝိယ၊ အမှုအရာ
ပယောဂဗျာပါရနှင့်တကွ
ဖြစ်သကဲ့သို့ ၃၁

သဘယညေဝ၊ ကြောက်အပ်
သော သဘောရှိသော
သခ်ါရသည်သာလျှင် ၃၀၃

သဘယေ၊ ကြောက်အပ်
သော သဘောရှိသော
တေဘူမက တရား
အပေါင်း၌ ၃၉၂

သဘာဝရူပသန္တတိ၊ အဆင်း
စသောအားဖြင့် တူသော
အဖို့ရှိသော ရုပ်အစဉ်ကို ၁၄၀

သဘာဝလက္ခဏေ၊ ထိုပထဝီ
ဖယော-စသော တရားတို့၏

အကွာထုတ်ခ် စာမျက်နှာ

[သ]

မိမိတို့၏ သဘာဝ-ဟု မှတ်
အပ်သော လက္ခဏာ၌ ၁၇၀
သဘောဒကေ၊ ပျက်စီးခြင်း
သဘောနှင့်တကွသော ၂၃၄
သမတိက္ကမတ္ထာယ၊ ကောင်းစွာ
လွန်ခြင်းအကျိုးငှါ ၂၅
+သမတိက္ကမထ၊ လွန်မြောက်
နိုင်အောင် ကြိုးစားမှု
ကျင့်ကြကုန် ၃၀၆
သမထဗလံ၊ (ကာမစ္ဆန္ဒ
စသော ပစ္စနီကဓမ္မတို့ကို
ငြိမ်းစေတတ်သော သမထ
သာလျှင်ဖြစ်သော ဆန္ဒ
ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရား
တို့ကြောင့် မတုန်မလှုပ်
ခိုင်ခံ့သော)အစွမ်းရင်း ၄၂၉
သမထယာနိကဿ၊ သမထ
ယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ၉
သမထယာနိကေန၊ သမထ
ဟူသော ယာဉ်ရှိသော
ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည် ၃
သမထဝိပဿနာလာဘိနော၊
သမထနှင့်တကွ ဝိပဿနာ
ရသော ယောဂီအား ၁၂၀
သမထဝိပဿနာဝသေန၊
(ထမ်းပိုးခြင်း ယှဉ်းစုံ ဖွဲ့အပ်
သော နွားတို့ကဲ့သို့ အစုံ

အကွာထုတ်ခ် စာမျက်နှာ

[သ]

ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍
အချင်းချင်း ကျေးဇူး
ပြုသောအားဖြင့် တကွ
ဖြစ်ကုန်သော) သမထ
ဝိပဿနာတို့၏ အစွမ်း
ဖြင့် ၄၄၀
သမန္တေသမာနံ၊ ကောင်းစွာ
လိုက်၍ရှာလျက် ၂၅၀
သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သော
အရာ မညီညွတ်သော
အရာကို ၃၆
သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိ၏
ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်ရင်း ၄၂၀
သမာဓိပါရိဟန္ဒိကဿ၊ သမာဓိ
၏ ဘေးရန်ဖြစ်သော ၄၃၂
သမာပဇ္ဇနသမတ္ထတာ၊
နိဏ္ဍောဝသမာပတ်ကို ဝင်
စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်
သည်၏အဖြစ်ရင်း ၄၀၉
သမာပတ္တိသမတ္ထတာ၊
ဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်
သည်၏အဖြစ်ကို ၄၅၆
သမုဂ္ဂံ၊ ပူတာတံတင်းနှင့်
တူသော ကြီးစွာသော
ပန်းကပ်ကို ၂၃
သမုဋ္ဌာနတော၊ မာနကို
သတ်သောအားဖြင့်ရင်း ၁၄၁

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
+သမုဏ္ဍါဠိတောဒ နှာမ၊ ခွါအပ်သည် မည်သည်	၁၄၅
သမုဒ္ဒလိတာ ဝိယ စ၊ ထက် ဝန်းကျင်မှ အလျှံ ပြောင် ပြောင် တောက်ကုန်သကဲ့ သို့ရင်း	၂၂၃
သမုဒ္ဒာပနဒ္ဒေန၊ ကိုယ်အမှု အရာ မရှိင်းပြရအောင် ကောင်းစွာ ဖြစ်စေတတ် သော အနက်ကြောင့်	၃၄၃
သမုဒါစာရပတ္တေ၊ အကြိမ် မျှားစွာ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်သော	၃၃၇
+သမုဒါစာရပ္ပန္နံ၊ သမုဒါ စာရပ္ပန္နမည်၏	၃၂၆
+သမုဒယံ၊ သခါရတို့၏ အသစ်ဖြစ်ခြင်းကို	၇၀၊၁၅၀
သမုဿိတခဂ္ဂါ၊ ချီအပ်မိုးအပ် သော သန်လျက်ရှိ ကုန်သော	၂၂၄
သမ္ဘဋ္ဌိစ္ဆမာနာ၊ ခံလင့်သကဲ့သို့	၁၁၂
သမ္ဘာဒေတဗ္ဗာတိ၊ ပြည့်စုံစေ အပ်ကုန်၏ဟူ၍	၂
+သမ္ဘာဒေတိ၊ ၏	၉၆
သမ္ဘာဒေတုကာမေန၊ ပြည့်စုံ စေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ယောဂီသည်	၁၉၄
[သ]	
သမ္ဘာရေဟိ စ၊ နေပူအာစ ရှိသောအကြောင်း အဆောက်အဦတို့ကြောင့် သာလျှင်	၅၆
သမ္ဘောတိ၊ အကြောင်းအား လျော်စွာဖြစ်၏	၂၆
သမ္ဘတ္တနိယာမံ၊ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ စသည်ဟု ဆိုအပ်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မဆုတ်နှစ်သော သဘော ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မြဲမြံသော အရိယမဂ်ကို	၈၅
သမ္ဘဒ္ဓသာဝိမုတ္တောဝ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့၏ သဘောကို အသင့်အားဖြင့် သိ၍ အထူးသဖြင့် လွတ်ပြီး သော	၃၂၆
သမ္ဘပ္ပညာယ၊ အသင့်မြင် တတ်သော ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်	၅၄
+သမ္ဘသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို	၇၀
+သမ္ဘသနဉာဏသ၊ နယ ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော ကလာပသမ္ဘသန ဉာဏ်၏	၁၅၅
သမ္ဘသနာရဟ္ဟဝိဓာနံ၊ သုံးသပ် ခြင်းဥ်စ၍ အားထုတ် သော အစီအရင်တည်း	၉၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သမ္မာသနုပဂါ၊ အနိစ္စစသော အားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ အနိစ္စစသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ကုန်၏	၂၈
သမ္မာသနုပဂါနိ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသော ရုပ်မည်ကုန်၏	၁၄
သမ္မာသနေ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် စုံစမ်းခြင်းဌာ၊ ဝါ၊ စုံစမ်းခြင်းကို	၂၁
သမ္မာသန္ဓော၊ တပေါင်းတည်း ယူ၍ သုံးသပ်သော ယောဂီသည်	၁၄၂
သမ္မာသိတဗ္ဗံ၊ လက္ခဏာစသော အားဖြင့် ကောင်းစွာ စုံစမ်းအပ်၏	၁၂
သမ္မာဒဿနံ၊ မဖောက်မပြန် အဟုတ်အမှန် မြင်တတ်သည် မည်သည်	၆၂
သမ္မုခီဘာဝံ၊ မျက်မှောက်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို	၃၁၉
သမ္မောဟဝိဃာတကော၊ တဒင်္ဂအားဖြင့် သမ္မောဟကို သတ်တတ် ပယ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း	၁၆၂
[သ]	
သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ၊ (အဟောသိ နုခေါ အဟမတီတမद္ဓါနံ-ဤသို့ အစရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော အစိုးရသော ပရမိသွာ ဗြဟ္မာစသည်ကြောင့် လောကသည် ဖြစ်၏ ဤ အစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော) ပြင်းစွာ တွေဝေသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကခ်ါနှင့်တကွသော ဒိဋ္ဌိကို	၁၅၂
သမ္မောဟာဘိနိဝေသေသု၊ သံသယမိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် တွေဝေခြင်း သာလျှင်ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းကို	၃၉၀၊၄၀၂
သယံဝသီ၊ မိမိအလိုနှင့်သာ စပ်ခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ မိမိအလို သို့ လိုက်စေနိုင်၏	၈၃
သယနဒဿကံ၊ အိပ်ရာ ညောင်စောင်း လျောင်း တစည်းစည်း မျှားသော အားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း	၁၂၀

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သယနဗဟူလောဝ၊ ရပ်ခြင်း, သွားခြင်းစသောအားဖြင့် ခန္ဓာဝန်ကို ဆောင်ခြင်းငှါ မတတ်အား၍ လျှောင်း တစင်းစင်း မျှားသည် သာလျှင်	၁၂၁
သယမေဝ၊ သံယာတော် မခေါ်ရပဲ မိမိအလိုလို သာလျှင်	၄၄၇
သရတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ် ကျင့်တတ်၏	၂၆၇
သရသေန ဝါ၊ မိမိသဘော အားဖြင့်သော်ငင်း	၂၉၆
သရီရံ၊ ပွါးစေအပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်ထည် မည်၏	၂
သရူပေန ဝုတ္တိတော စ၊ မကွဲ ပြားသော စိတ္တုပ္ပါဒ်စသည်၏ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ငင်း	၃၄၀
သလ္လတော၊ ကိုယ်တွင်းစူးဝင် သော မြားကြောင့်အားဖြင့်	၈၉
သလ္လဘူတာ၊ မြားကြောင့်ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍	၂၂၃
သဝနတော၊ ကိလေသာ ဟူသော မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ယိုစီး ထွက်သွားတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၅၀
[သ]	
သဝန္ဓပစာရေ၊ ကြားလောက် သော အရပ်၌	၄၄၆
သဝါဌကံ၊ သားရဲရှိသော	၂၂၄
သသဒ္ဒုလော၊ ကျားရဲရှိသော	၂၂၄
သဿတုစ္ဆေဒဒဿိနော၊ သဿတအယူ, ဥစ္ဆေဒ အယူရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သဿတဥစ္ဆေဒ အားဖြင့် ရှုကုန်သည် ဖြစ်၍	၁၁
သဿတော သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါမြတ်၏ ဟူ၍	၂၉
သဟဇာတရူပါနိ၊ စက္ခုပသာဒ ၏ သဟဇာတ်ဖြစ်သော ရူပ်တို့ငင်း	၁၁
သဟ ပါတုဘာဝါ၊ ထင်ရှား ဖြစ်သည်နှင့်တကွ	၃၀၂
သဟာယဒ္ဒုဗာနေ ဝါ၊ သဟဲ ခင်ပွန်းအရာ၌မူလည်း	၂၄၇
သဟာဝဒ္ဒုဗာနတော၊ တကွ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း	၃၆၀
သာတစ္စကိရိယာယ၊ မပြတ် မလပ် အပတ်တကုတ် ပြုခြင်းဖြင့်	၉၆
သာတာတိသာတေန၊ မဟဂ္ဂတ သာတ, လောကုတ္တရ- ကုသလသာတ တို့ထက် အလွန်လျှင် သာယာအပ်	

အကြောထုစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

ချိုမြိန်မြတ်သော အရသာ ရှိသော ၄၂၆
သာဒရော၊ ရှိသေစွာလျှ အရ အမိ အားထုတ်ခြင်းကို ၄၆၄
သာဓာရဏာသာဓာရဏ-ဝသေန၊ ဆက်ဆံသည် မဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ၄၄
သာဒီတတ္တာ-သမ္ဘာဒီတတ္တာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသည်၏ အပြစ်ကြောင့် ၃၀
သာဒီနဝေယ၀၊ အပြစ် ရှိသော သစ်ရဋ္ဌသာလျှင် ၃၀၃
သာဒုရသဘောဇနံ၊ ကောင်းသော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်ကို ၂၀၃
သာမဂ္ဂိယံ-ပဒ္ဓိရူပံ၊ သင့်တင့်လှ၏ ဟူ၍ ၂၀၉
သာမညလက္ခဏံ၊ အလုံးစုံတို့ အား ဆက်ဆံသော အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာကို ၆၈
သာမိနိ၀ါသိကာရုကဝေဒကာ ဓိဋ္ဌာယကဝိရဟိတတာယ၊ အရှင်သခင် အမြဲနေသူ, ပြုလုပ်တတ်သည်, ခံစား တတ်သည်, ဓိဋ္ဌာန်ဆောက် တည်တတ်သည်ဟု ဆိုအပ် သော အတ္တမှကင်းသည်

အကြောထုစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

ဆိတ်သည်၏ အပြစ် ကြောင့် ၉၂
သာမိသံ၊ သုံးပါးသော အာမိသနှင့် တကွသော ၂၂၇
သာမုဒ္ဒိကာနံ၊ သမုद्राကို ကူးကူန်သော သင်္ဘော သားတို့၏ ၂၁၅
သာရဇ္ဇံ နာမ၊ ရှုံ့ရှာထိတ်လန့် ခြင်း မည်သည် ၁၈၀
သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ၊ နိစ္စ-သာရ စသည်တို့ကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော တဏှာ နှင့်တကွသော ဒိဋ္ဌိကို ၁၅၂
သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်မရှိသော ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ အနှစ်ရှိ၏ဟု ယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို ၃၉၇၊ ၄၀၁
သာရာပဂတံ၊ အနှစ်မှကင်း၏ ၂၄၉
သာ၀ကဘောဓိအာဒိ ဝိပုဒ္ဓိလက္ခဏ ဒါဝေါ့ဂုဏ်ဓိသောသ၀ ဟောတု၊ သာ၀ကဘောဓိ အစရှိသော ပြန့်ပြော ဖြူစင်သော အာနိသင်

အကျမ်းချုပ်စာ	စာမျက်နှာ
[သ]	
အထူးကို ဆောင်တတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၄၀၉
သာသဝတော၊ အာသဝေါ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၃၉
သိခါပတ္တတာယ၊ အတ္တဋ္ဌ အထိပ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၅၆
သိခါပတ္တာ၊ အပြီးသို့ရောက်သော	၁၉၃
သိယ်ဝဏ်ကာ၊ သိယ်ဝဏ်က ကောင်ဘာသရင်း	၆
သိလုစ္ဆယော၊ ကြိုးစွာသော ကျေနပ်တောင်တို့ကို	၄၁၀
သိသိရ်၊ သိသိရ ရတုသို့	၁၂၅
သီတဥတုနာ၊ သပ္ပါယဖြစ်သော သီတဥတုရင်း	၁၃၄
သီတသမ္ဘုဇ္ဇော၊ အအေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော	၂၀၃
သီတုဏ္ဍဝသေန၊ အအေးအပူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၁၃၄
သီလဗ္ဗ(ပ)ဂန္ဓာ၊ သီလဗ္ဗတ-ပရာမာသကာယဂန္ထ, ဣဒံ-သစ္စာဘိနိဝေသကာယ-ဂန္ထတို့ကို	၃၅၆
+သီလာဒီနိ၊ သမ္မာဝါစာ စသည် အပြားရှိကုန်သော သီလ သမာဓိတို့ကို	၄၀၃
[သ]	
သီသံ နိဟရိတ္ဝာ၊ ဦးခေါင်း ဖော်၍	၂၀၁
သီသစ္ဆေဒ၊ ဦးခေါင်းဖြတ် ခြင်းကို	၂၁၂
သီဟော မိဂရာဇာ၊ သားတို့၏ မင်းဖြစ်သော ခြင်္သေ့ သည်	၂၄၄
+သုက္ခဝိပဿကာယ၊ စျာန် ဟူသော အစေးကင်း၍ ခြောက်သော ဝိပဿနာ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား	၂၉၀
သုခတော အဘိနိဝေသံ၊ သုခ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မှားသော နှလုံး သွင်းခြင်းကို	၂၆၁
သုခပဏ်ဓိသုခပတ္ထနာပဟာနံ၊ သုခဟူ၍ တောင့်တခြင်း ကို ပယ်ခြင်းသည်	၄၀၀
သုခသည်၊ သခ်ါရတို့ကား သုခပင်ဟု ဖြစ်သော မိန္ဓာသညာကို	၆၉၊၁၅၀
သုခါ ပဋိပဒါ၊ ချမ်းသာသော အကျင့်ရှိကုန်သည်	၂၉၅
+သုခုမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၁၆
သုခုမရဇာ၊ သိမ်မွေ့သော မှုန်၏	၂၁၃

အကွဲထုစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သုခုမသန္ဓာဘာဝေန၊ သိမ်မွေ
ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်
ဖြင့် ၃၉၀
သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ ဝါ၊
ချမ်းသာသဖြင့် ၂၇
သုစိနှာ၊ (မစင်ကြယ်စရာ
ကိလေသာမရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်) စင်ကြယ်
စွာထသော ၄၂၆
သုစိသလ္လေခဝုတ္တိနော၊
စင်ကြယ်စွာသော ကိလေ
သာတို့ကို ခေါင်းပါးစေ
နိုင်သော အကျင့်တော်
လည်း ရှိထသော ၄၆၄
သုဇီဃစ္ဆိတော၊ အလွန်ငတ်
မွတ်သော ၂၀၃
သုညံ၊ အတ္တမှုဆိတ်၏ ၃၁၊၅၆
သုညဂါမံ ဝိယ၊ လူဆိတ်သော
ရွာကဲ့သို့ငင်း ၂၂၂
သုညတံ၊ ပဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှ
ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ၄၀၁
+သုညတဝိဟာရသမာ-
ပတ္တတ္ထာယ၊ သုညတ
ဝိဟာရသမာပတ်ကို
ဝင်စားခြင်း အကျိုးငှါ ၄၁၃
သုညတော၊ သာမိ,နိုဝါသီ,
ကာရက,ဝေဒက,အဓိဋ္ဌာ-

အကွဲထုစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

ယကဟု ဗာလတိတ္ထိတို့
သည် ကြံဆအပ်သော
အတ္တမှု ဆိတ်သော
အားဖြင့် ၈၆၊၉၂၊၁၁၃၊၂၁
သုဒ္ဓုတရံ၊ ကောင်းသည်ထက်
ကောင်းမွန်စွာ၊ ဝါ၊
လွန်မင်းစွာ ၂၄၊၆၀
သုတ္တသံသန္ဒနာ၊ ထိုထိုသုတ်ပုဒ်
တို့အား လျော်စွာစေ့စပ်
နှီးနှောခြင်းကို ၃၀၅
သုဒိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်
ကုန်သည် ၆၂
သုဒ္ဓအဏ္ဍတ္ထဒဿနမတ္တေနေဝ၊
သက်သက်သော အဏ္ဍတ
သဓါရကို ရှုကာမျှဖြင့်
သာလျှင် ၂၃၃
သုဒ္ဓမမ္ပာ၊ သက်သက်သော
နာမ်ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော
တရားတို့သည်သာလျှင် ၅၅
သုဒ္ဓပညေဟိ၊ သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်သော ပညာရှိ
ကုန်သော ၄၆၄
သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကော၊
သမထဘာဝနာနှင့် မရော
သော ဝိပဿနာယာဉ်
ရှိသော ယောဂီသည် ၄
သုဓောတဟတ္ထပါဒေါ၊
ကောင်းစွာ ဆေးကြော

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သုတ်သင်အပ်ပြီးသော လက်ခြေရှိသည် ဖြစ်၍	၄၄၁
သုပဂ္ဂဟီတံ၊ ကောင်းစွာ ချီးပင့်ဘတ်သော	၁၈၄၊၃၀၀
သုပညတ္တာမှိ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်ပြီးသော	၄၄၁
သုပဏ္ဏာမုခဂတော၊ ဂဠုန်မင်း ခံတွင်းသို့ ရောက်သော	၂၃၆
သုပရိဒိဋ္ဌာဒီနဝေ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် မြင်အပ် သော အပြစ်ရှိသော	၂၃၄
သုပရိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်ထက်ဝန်း ကျင်မှ စင်ကြယ်သည်	၁၆-၈
သုပ္ပဂ္ဂေ၊ မန်းဖျားခွံ	၂၅၆
သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ (ဆန့်ကျင်ဖက် ကင်းခြင်းကြောင့် ထို ဆန့်ကျင်ဖက် တရားသည် မလှုပ်မရှားအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) မြဲစွာတည် သော	၁၈၄
+သုတံ (မတင့်တယ်စရာ ကိလေသာဟူသော အညစ် အကြေးမရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်) တင့်တယ်စွာ သော	၄၂၆
သုဝဏ္ဏသူလံ၊ ရွှေတံကျင်ရင်း	၂၁၉
[သ]	
သုဝိကွာလိတံ-သုဝိသော-ဓိတံ၊ ကောင်းစွာသုတ်သင် အပ်သည်	၁၈
သုဝိသဒါနီ၊ အလွန်စင်ကြယ် သန့်ရှင်းကုန်သည်	၁၈၂
သုဝိသုဒ္ဓရူပဝရိဂ္ဂဟာသ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သော ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိသော	၁၈၊၂၂
သုသမာဟိတံ၊ (ပဿဒ္ဓိသုခ တို့၏ လွန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်) အာရုံ၌ အညီ အညွတ် ကောင်းစွာ ထားအပ်သော	၃၀၀
သုသီတလော၊(မီမီသည်လည်း ကိလေသာဟူသော ပူလောင်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အလွန် အေးချမ်း၏	၃၀၇
သူပဋ္ဌိတာ၊ (အလွန်ထက်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်) အာရုံ သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ် ဖြင့် ကောင်းစွာထင် သော	၃၀၀
သူလတ္ထယံ၊ တံကျင်သုံးခုကို	၂၁၉
သေကွာနမ္ပိ၊ သေကွေပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားလည်း	၃၂၄

အကွဲထုတ်ခဲ့ စာမျက်နှာ

[သ]

သေဒ္ဓဘာဝါဝဟနတော စ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ဌင်း ၃၃၂

သေတကဏ္ဍမဏ္ဍလဝိစိတ္တံ၊ ဖြူသော အဝန်း မည်းသော အဝန်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ၁၀

သေတဝစ္ဆော၊ ရေခတက်ဖြူ ပင်သည်၊ ဝါ၊ ကြောင် မီးတူပင်သည် ၂၄၉

သေသဝုဋ္ဌာနေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဝုဋ္ဌာနတို့၌လည်း ၂၇၈

သေသဒသရူပါဝစရာနိ၊ အဘိညာဉ်ဒွေးမှ ကြွင်းကုန်သော ဆယ်ပါးသော ရူပကုသိုလ် ရူပကြိယာ စိတ်တို့ဌင်း ၁၀၃

သေသုပါဒါယရူပါနိ စ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုရှစ်မှ ကြွင်းသော ဥပါဒါရုပ်တို့ဌင်း ၄

သောကမမ္ပတော၊ စိုးရိမ်ခြင်း သဘောရှိသော အားဖြင့် ၈၇

+သောကပရိဒေဝဥပါယာသ-ဟေတုတာယ၊ သောက၏ အကြောင်း, ပရိဒေဝ၏ အကြောင်း, ဥပါယာသ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့် ၉၄

သောတာပတ္တိဖလသမာ-ပတ္တိဋ္ဌာယ၊ သောတာပတ္တိ-ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်း အကျိုးငှါ ၄၁၇

သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာ-ဘတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ကိုရခြင်း အကျိုးငှါ ၄၁၇

+သောတာပန္နာဒီသု၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်စသည် တို့တွင် ၃၂၂

+သောမနဿိတဒေါမန-သိတဝသေန၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသောပုဂ္ဂိုလ်, ဖြစ်သော ဒေါမနဿ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်း ဖြင့် ၁၃၅

သောဝတ္ထိကတ္ထယဒဿနေန၊ လည်ကျားသုံးရစ်ကို မြင်သဖြင့် ၂၄၁

သောဌသဝိဝေ ကခ၊ တဆယ့် ခြောက်ပါး အပြားရှိသော ယုံမှားခြင်းသည် ၆၀

သ္ဓာယမတ္ထော၊ ထို(ပါဒကစျာန် သမ္မသိတစျာန်ဟူသော ဥပနိဿယတို့နှင့်ကင်း၍

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
အဋ္ဌာသယမ္ပ မပြည့်စုံ ခြင်းဟူသော) အနက်ကို	၂၉၃
[ဟ]	
ဟတာပါယဂမနီယာဒီဘာ-ဝေါ၀၊ သတ်အပ်သော အပါယ်သို့လားစေတတ် သည်စသော သတ္တိရှိသည် သာလျှင်	၃၅၅
ဟတ္ထဂတော၊ လက်၌ရှိသော	၂၁၈
ဟတ္ထိအာဒီသု၊ ဆင် မြင်း စသည်တို့သည်	၂၇
ဟရုယမာနာ၊ ရှက်စနိုးကုန် သည်ဖြစ်၍	၃၀
ဟရိတပဏ္ဏာ၀ဏ္ဏံ၊ စိမ်းရွှေသော အရွက်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်	၁၄၀
ဟသန္တိ* ၀ါ၊ ရယ်သည်ကိုရင်း	၂၅၃
ဟာနိဒဿကံ၊ ခိုင်ခွာရတိ ဝဏ္ဏ ဗလ ပညာ ဆုတ်ယုတ် သောအားဖြင့် ဖြစ်သော နှစ်တို့၏ ဆယ်ခုတို့၏ အပေါင်းရင်း	၁၁၉
+ဟာပနဝစုနံ၊ ယုတ်ခြင်း ပွါးခြင်းသည်	၃၃၈
ဟိတသုခနိပ္ဖါဒကဌေန၊ အခိုင်အမြဲ စီးပွါးချမ်းသာ	

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဟ]	
ကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၃၂
ဟေဌာသြရောပနံ၊ အောက်သို့ လွှတ်ခြင်း ချခြင်းသည်	၁၂၃
ဟေဋ္ဌိမာ စ၊ အောက်ဖြစ်သော သောတာပန်စသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း	၄၁၄
ဟေတုံ၊စက္ခု,ရူပါဒုံ,အာလော-က,မနသိကာရစသော အကြောင်းကို	၃၄-၅
ဟေတုဌေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်	၃၈၄
ဟေတုနိရောဓေ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာတို့၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့်	၃၆၅
ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေန၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး စပ်သဖြင့်	၁၆၈
ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ၊ အကြောင်းအပေါင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်၊ ၀ါ၊ ဇနကဟူသော ဟေတုအကြောင်း,ဥပတ္ထမ္ဘ သမ္ဘာရဟူသော ပစ္စယ အကြောင်းကြောင့်	၅၃

အလိမ္မာ-စာမှာ ရှိသည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်

ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှု နားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပါဒုတ	(၃-ကျမ်း) ၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း) ၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း) ၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း) ၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ	ဝိနည်း	(၅-ကျမ်း) ၅-အုပ်
	အဘိဓမ္မာ	(၄-ကျမ်း) ၅-အုပ်
	အခြားသုတ္တန်	(၁၄-ကျမ်း) ၂-အုပ်

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပ-တွဲ ၂-အုပ်။ ဒု-တွဲ ၁-အုပ်။ တ-တွဲ ၁-အုပ်။